Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Loycalia duodecim tractatuu[m] Petri hy?s. et tractatus exponibiliu[m] cu[m] pulcherrimo co[m]mento ex doctissimoru[m] viroru[m] subtiliter disputatis multo labore collecto

https://hdl.handle.net/1874/461433

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Jrca iniciū q̄nti tractatus petri hispani qui est de locis dyaleticis seu syllogisimo dyaletico extract⁹ ex libs topicoꝝ aristotelis/añq̄ ad textū ꝓcedaī mouēr̄ ꝓ iuuenib⁹ docendis q̄tuor q̄stiones ꝓhemiales.

Queritur primo vtrū noticia tradita in q̄nto tractatu corrñdens libro topicoꝝ sit sciā ¶ Dico q̄ sic ꝓbaī auc̄te et rōe Auc̄te phi q̄ cā tradidit nob⁹ modū sciē Rōne sic ista noticia ē sciā q̄ hz ōnia req̄sita ad sciām/ista noticia in hoc tractatu hz ōnia req̄sita ad sciāz/g̃ est sciā Minor ꝓbaī q̄ noticia hic tradita hz sbtū. s. syllom̄ dyaleticū/hz ptes subiectiuas/vt hunc syllom̄ dyaleticū et illū/etiā hz pncipiū puta syllogizatū eē ex ꝓbabilibz Et hz passionē. s. gñatim opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliter ex p̄missis ꝓbabilib⁹ Et addiī hic in circūloquutione passionis opinionis ꝓbabiliter ad excludendū syllom̄ sophisticū peccantē in forma/q̄ licz ille sit gñatiu⁹ opinionis ꝓbabilis/nō tm̄ ꝓbabiliter sz sophistice Et addiī ex p̄missis ꝓbabilib⁹/ad excludendū syllom̄ sophisticū peccantē in materia Scdo ꝓbaī idē sic ista noticia est sciā/q̄ hz sbtū cui pt demrāri ineē passio adequata p verū et adequatū eius pncipiū/hz noticia hic tradita hz sbtū cui pt demrāri ineē passio adequata p verū et adequatū pncipiū/igit̄ noticia h tradita est sciā Minor ꝓbaī faciendo talē demonstrationē Dē q̄d est syllogizatū ex ꝓbabilibz est gñatim opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliī ex p̄missis ꝓbabilibz/sz ōnis syllo⁹ dyaleticus est syllogizatus ex ꝓbabilibz/g̃ ōnis syllo⁹ dyaleticus est gñatiuus opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliter ex duabz p̄missis ꝓbabilibz.

Arguitur primo sic noticia hic tradita nō est sciā/g̃ sup̄pōā sunt falsa/ Alīs ꝓbaī q̄ noticia hic tradita ē opinio/q̄ syllo⁹ dyaleticus ē gñatiu⁹ opinionis/iā opinio nō est sciā ¶ Dico licet noticia habita de ꝯclusione syllogisimi dyaletici sit opinio/nō tm̄ noticia habita de ꝯclusione syllōi demrātiui/ꝓ quē demrāī passio hui⁹ sciē inceē syllō dyaletico/mō talis noticia vocaī sciā dya^{ca} ¶ Replicaī dyaleticus nō est sciens/g̃ dya^{ca} nō est sciā/ꝓna ꝓbaī ꝓ locū a ꝓiugatis Alīs ꝓbaī q̄ dyaleticus ē opinās/ex q̄ syllo⁹ dyaleticus gñat opinionē Rñdeī sicut iā dictū est licet dyaleticus in ordine ad ꝯclusionē syllogisimi dyaletici sit opinās et nō sciens/tm̄ in ordine ad ꝯclusionē syllogisimi demōstratiui/cē est sciens et nō opinās

Arguitur secūdo adhuc bñ seq̄tur ad idē q̄/dyaleticus ē opinās/g̃ dyalectica ē opinio/dyaletic⁹ nō est sciens/g̃ dya^{ca} nō est sciā/ꝓ locū a ꝓiugatis ¶ Dico q̄ male arguit ꝓ illū locū/q̄ ar^{r} in pcionibz p accns seu ꝓtingētibz/in q̄b⁹ ille locus nō tenet Bñ ista ptio est p accns et ptin gens dyaleticus est opinās/capiēdo li dyaleticus māliter. s. ꝓ hōie hñte sciām dyaleticā/rcē sicut hic albū est dulce/et tō sicut nō seq̄tur albū est dulce/g̃ albedo ē dulcedo/ita nō seq̄tur dyaleticus ē opinās/g̃ dya^{ca} est opinio ¶ Sidi caī bñ seq̄t⁹ dyaletic⁹ est sciens/g̃ dya^{ca} est sciā/ꝓ locū a ꝓiugatis/et tm̄ arguit i pcione p accns/g̃ ille locus tenet in pcione p accns ¶ Dico ad añs q̄ dyaleticus capit dupl̄r Uno⁰ formal̄r ꝓut sigt habitū intellectualē de ꝓma spē q̄litatis/tūc dyaleticus ē ꝯcretū a dya^{ca}/hoc mō bñ arguit ꝓ locū a ꝓiugatis/quia tūc hic dyaleticus ē sciens ē pcio ꝓ se supiozis de inferiozi Alio⁰ capit dyaleticus māliter ꝓ eo q̄d denotātiue dr dyaleticū/tūc est ptio accntis de subiecto.

¶ Arguit 3⁰ Noticia tradita in libro topicoꝝ ex quo extractus ē iste tractatus/ē noticia pncipioꝝ/g̃ nō est sciā/ꝓna tenet q̄ sciā est noticia ꝯclusionis

PETRI HYSPANI
LOGICALIA.

Rariora
Y. qu.
70

Cm

Cm

70
Cm

Cm

Philosophici Theoretici
Quarto nº. 70.

Y qu.
70

593. **Petrus** (Giuliani) Hispanus, Logicalia duodecim tractatuum et tractatus exponibilium cum commento. Antwerpen, Ger. Leeu 14 Juni 1486. 4o.

Typen 3, 4, 5. — HMT 102 (57) a. — Rubr. γ. — Init. e, f. — Houtsn. (Conway p. 54, 55). — HC 8698. — CA* 1394.

Op het titelbl.: „liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori". — In den catalogus van 1670.

Y. 4o. 70

Rariora

N 115. a.

4. 5.

liber mōstery sancti pauli apli in bacco Ferroni.

Logicalia duodecim tractatuū Petri hysp. et tractatus exponibiliū cū pulcherrimo cōmento ex doctissimorū virorū subtiliter disputatis multo labore collecto

Nº 249. K.

ACADEMIA RIENO

Prologus

Hoc laudabile ꝓmentum opusq; preclarum/ cū textu preſſum mirum in modū (ſi ad diſputationē cōferatur)ſcolarib⁹ atq; nouellis monachis cōſulturū: vt etiam infra notatur hūc tenet proceſſum ¶ Per omnes petri hyſpanū tractatus duodecim: exponibiliūq; tractatū terciū decimū ¶ Primo vna ps textus quātum ꝑ lcione ſatis eſt ꝑſumitur . Scō duo/tria/ vel plura pūcta/difficultates text⁹ declarantia ſ̄nectūtur Tercio vbiq; interdum cū argumētis/ plerūq; ſine illis ꝓut materia requirit due queſtiones abſoluūtur Quarto poſt illas admīn⁹ quatuor argumenta principalia/quodlibz cuz ſua replica/contra textum militantia diligenter annectūtur Hoc tamen attento q; ſi pūcta/queſtiones/ & argumenta totā materiam non euacuent: tūc lectio duas habet partes In priori pte ordo dictus ſeruatur/in poſteriori vero nūq; pūcta/ſed queſtiones & argumenta pauca vel plura pro materie q̄litate ponūtur. Ut vero hoc opus nouellis loyce ſtudioſis (tam ſecularib⁹ q; ſpūalibus) fructum afferat. popus eſt vt ſemel aut bis qualibet ſeptimana/ p̄habitis lcōnibus fiat diſputatio Ideoq; tabula infra depicta omiſſis multis puis q̄ſtiunculis in pūctis & argumētis abſolutis/queſtiones cuiuſlibet tractatus/ maiores atq; principales ordine p̄ſcribit. deinde ſtatim eaſdem queſtiones in diſputationis formam more vniuerſitatum ſb trib⁹ cōcluſionib⁹ depīgit Quo ſcolares noſtri/monachiq; nouelli (quib⁹ ex animo ꝓſulere ꝓcupim⁹) queſtiones diſputabiles ſibi formatas & ante oculos depictas facillime inueniāt in quatuor primis tractatib⁹ ad queſtionem motā tres ꝓcluſiones tantum in nouē ſequēt⁹ ad cōcluſiones vnū ſophiſma diſputandū ſupaddit Ut quibus ope preciū eſt ſophiſmata noſſe (quoz numer⁹ ſi bene nōretur circiter ſexaginta cōſtat) habeant vñ ſeſe oblectent. q; ſi queſtiones & cōcluſiones maiores aut minores rectorib⁹ videant/ poterunt & ipſi ꝓ multitudine aut paucitate ſcolariū diſputantiū eas maiorare aut minorare

Questiones tractatus primi

Quid est habitus in ꝓhemio
Quō diuiditur habit⁹ in ꝓhemio
Quot sunt habitus intellectuales in ꝓhemio
Quid est sapientis/quid intellect⁹/ꝛ ceteri habitus
Quot modis capitur ars Et quomō diuidit̄ ars
Quare artes mechanice sunt inuente
Quot sunt artes liberales ꝛ quare dicūtur liberales
Quare liberales artes sunt inuente
Quid est grāmatica/quid loyca/quid rethozica ꝛ cetere
Quō diffinit̄ loyca ꝑ'' boetium in eadem habentur questiones sequentes
Quid est diffinitio/ꝛ quotuplex/quot sunt ꝓditiones bone diffinitionis ꝛ diui
onis Et quotuplex est diuisio
Quomodo diuiditur loyca
Vtrum loyca sit scientia
Vtrum loyca sit scientia realis vel rationalis
Vtrum loyca sit scientia speculatiua vel practica
Quod est ſbiectum totius loyce
Quod est ſbiectum primi tractatus

Quot sunt libri totius loyce Lcōe prima
Que est sufficientia librox vij. loyce Lcōe prima
Quomodo vox significatiua repꝛesentat aliquid auditui lectione tercia
Quis est ordo in significando
Quot modis differūt vox ꝟcatiua materialiter ꝛ vox ꝟcatiua ad plm̄
Vtrum nomina adiectiua sint nomina loyca lectione quarta
An pronomina ꝛ participia sint nomina loyca
Quid est nomen infinitum
An nomen infinitum aliquid ponat lectione quarta
Quare verba obliqua non sunt verba scōm loycos lcoe quinta
Vtrum verbum infinitum posset ingredi ꝓpositionem
Quot modis capitur oratio lectione sexta
An ista sit vera Oratio est vox incomplexa lectione sexta
Quot sensus habet hec ꝓpositio: ꝓpositio est oratio lcōe septima
Quid est ꝟcare verum/ꝛ quid ꝟcare sl'm
Quid est veritas/ꝛ an sit aliquod accidēs inherens ꝓpositioni
An veritas ꝓpositionis sit ſbstantia vel accidens
Vtrū ad veritatem ꝓpositionis cathegorice de pñti ꝛ de inesse requiratur
existentia seu constantia ſbiecti lectione septima
Quotuplices sunt ptes ꝓpositionis/nota ibi triplices ptes lectōe octaua
An octo modis fit ꝓpositio singularis lectione vndecima
Quotuplex est negatio lectione duodecima
Quid est negatio negans/quot sunt actus ꝛ quot situs
Tres regule pulchre de suppositione in genere lectioē tercia decima
Nouem regule de suppositione in specie vtilissime ꝑ intellectu quantitatum
oppositionū ꝙuersionū: ꝛ equipollentiax ꝓpositionū

Quo diffinitur oppō rerum seu terminoꝝ/t quō oppō ꝓpōnū
Quo diffinit oppō ꝟm aristotelem
In ista ꝓpō sit vera Materia ꝓpōnū est triplex lcōne xiiij^{a}
Quot modis ꝓbatur veritas alicui^{9} ꝓpōnis lcōe xv^{a}
Utrū contradcio sit maxima oppō/ notanda sunt ibi contra legem contradic toriarum argumenta fortissima
Qz septem sunt cautele in quersione ꝓpōnū diligenter seruande lcōe xvj
Utrum quersio sit aliqua argumentatio
Utrum quersio sit ꝑnia formalis
Utrū conuersio p ꝓtrapōem sit ꝑnia formalis
Quō intelligit diffinitio ꝓpōnis ypotetice lcōe.xvij
Utrum sint tm tres spēs ypotetice
Quot sunt regule ꝑnaꝝ in ypotheticis lcōe xviij
Qz ypothetice nō hnt ꝟbum ꝑtum/nec q̄titatem/ucc oppōnes cōtrarias ſb contrarias t ſbalternas vt patz in pūctis ibidem
Un auctor sufficienter determinet veritatem t flitatem/necessitatem t pos/ sibilitatem ꝯditionaliū copulatiuaꝝ t disiūctiuaꝝ lcōe xix^{a}
Quid est equipollentia ꝓpōnū
Que est causa prime regule eq̄pollētiarum/que secūde/ que tercie.
Quō diffinitio modi debeat intelligi t quotuplex est lcōe xx^{a}
Qz modi tripliciter pnt distingui pūcto primo/ ita quoꝫ ꝓpositio modalis distinguitur tripliciter pūcto scdo lcōe xxi^{a}
Sufficientia quatuor modoꝝ t capiūtur duplr qđ est notandū
Quō ꝓpō modalis diuidat in cōpositam t diuisam/t quot sunt earum differ/ rentie/bene notande
Utrum isti quatuor modi equaliter amplient ad omne temp^{9} in modalibus compositis t diuisis
Qz in modalibus trib^{9} modis pt sumi equipollentia pūcto 3° lcōe xxij^{a}
De quantitate modaliū/ q̄ q̄titas modaliū pt attendi ex quatuor
De qualitate earum/ q̄ qualitas modaliū pt attendi ex trib^{9}
Quot modis capit ꝓtingens
Utrum in modalib^{9} debeat sumi ꝓtradictio ferendo negationem ad modum vel ad ꝟbum lcōne xxiij
Utrum oēs modales de ꝓtingenti pnt querti in oppositam q̄litatem
Utrum text^{9} ille de oppōe modaliū sit sufficienter posit^{9} lcōe xxiiij.
Utrum arguendo a modali ꝓpo^{a} ad modalem diuisam fit bona ꝑnā
Utrum modales ꝓposite t modales diuise ponantur eodez mō in vnā de incē

Conclusiones disputabiles Tractatus primi

Utrum tantum quinq̄ sunt habit^{9} intellectuales in ꝓhe^{o}. qōe 3^{a}.
ꝯclusio Diffinitio habit^{9} qua dz Est qualitas insensibil' acquisita firmiter radicata in ſbiecto tc/est bene posita
ꝯclusio Tantum septem sunt artes liberales/totidēq̄ sūt artes mechaice
ꝯclusio Tm quinq̄ sunt habit^{9} intellcūales in ꝓhe^{o}
Utrum loyca cui^{9} ſbiectum est argumētatio sit sciā
ꝯclusio Loyca est sciā rōnalis t non realis.

¶clusio Loyca est sciã speculatiua ꝛ non practica
¶clusio Loyca cuiꝰ ſbiectum est argumentatio est sciẽtia
¶Vtrum diffinitio loyce ſb nõie dyaletice a petro hyſ. data fit sufficienter posita lectione prima
¶clusio Subiectum primi tractatus est propositio q.iõª
¶clusio Diffinitiones soni/ꝛ vocis/ꝛ vocis ꝟcatiue/ꝛ coꝝ diuisiones sunt in textu sufficienter posite
¶clusio Diffinitio loyce ſb nomine dyaletice est sufficienter posita
¶Vtrum diffinitio nomis loyci sit bona lcõe quarta
¶clusio Nomen infinitũ nihil ponit
¶clusio Diffinitio verbi loyci est sufficienter posita
¶clusio Diffinitio nõis loyci est bene data
¶Vtrum diffinitio ꝓpositionis cũ eiꝰ diuisioẽ sit bñ posita lcõe viªª.
¶clusio Ista diffinitio oꝝois qua ꝺr ẽ vox ꝟcatiua ad placitũ ꝛc/cum eiꝰ diuisionibꝰ est bene posita lectione sexta
¶clusio Ad veritatem ꝓpõnis cathecꝭ requiriẽ exñtia ſbiecti/que veritas magis ꝓprie dicit de re ꝙ̃ de ꝓpositione
¶clusio Diffinitio ꝓpositionis a petro hyſ. data cum eiꝰ diuisione in cathegoricam ꝛ ypotheticam sufficienter est posita
¶Vtrum diuisio ꝓpõnis cathecꝭ penes eiꝰ quantitatem in vniuersalem ꝑticularem ꝛc̃ sit sufficienter posita lcõne nona.
¶clusio Diuisio ꝓpõnis penes eiꝰ qualitatem in affirmatiuam ꝛ negatiuam per auctoꝛem est bene posita
¶clusio Diffinitiones oiñ quatuoꝛ membroꝝ puta vniuersalis ꝑticularis indefinite ꝛ singularis sunt sufficienter date
¶clusio Diuisio ꝓpositionis cathegorice penes eiꝰ quantitatem in vl'em ꝑticularem indefinitam ꝛ singularem est sufficienter posita
¶Vtrum tantum quatuoꝛ sunt species oppositionis puta ꝓtraria ſbcõtraria/ꝓtradcõzia ꝛ ſbalterna lcõne xiijª.
¶clusio Triplex est materia ꝓpõnis/naturalis ꝓtingens ꝛ remota
¶clusio Diffinitio oppõnis ſb nomine ꝺictionis q̃ dicitur Contradictio ẽ affirmatio ꝛ negatio opposite est bona
¶clusio Tantum quatuoꝛ sunt ſpẽs oppositionis scz ꝓ̃zia ſbꝓ̃zia/ꝓ̃dcõzia ſb alterna/quarum diffinitiones oñs sunt sufficientes
¶Vtrum quatuoꝛ leges ꝓpositionũ oppositarum a petro hyſ. sunt sufficienter assignate lectione xv.
¶clusio Oppositio ꝓtradictoꝛia est maxima oppositio
¶clusio Impossibile est duo ꝓtradcõzia simul esse vera
¶clusio Quatuoꝛ leges ꝓpõnũ oppositarum sunt bene posite
¶Vtrum tres sint species ꝙuersionis simplex ꝙ accidens ꝛ ꝙ contrapositionem lectione xvj
¶clusio Conuersio ꝓpõnis non solũ est formalis ꝓ̃nia/sed etiam argumentatio enthimetica
¶clusio Conuersio ꝙ cõtrapositionem nõ est ꝓ̃nia formalis
¶clusio Tantum tres sunt ſpẽs ꝙuersiõis simplex ꝙ accñs ꝛ ꝙ ꝓ̃põem
¶Vtrum diffinitio ꝓpõnis ypothetice cũ eiꝰ diuisione in tres species sint sufficiẽter tradite lcõe xvij

ꝯclusio Diffinitiones ꝓpōnis ꝯditionalis copulatiue ⁊ disiūctiue in tex/tu posite sunt bone

ꝯclusio Tres regule equipollentiaꝝ ꝓpōnū sunt sufficienter posite

ꝯclusio Diffinitio ꝓpōnis ypothe⁹ cum ei⁹ diuisione in tres species in textu sunt sufficienter assignate

¶ Utrum diffinitio ꝓpōnis modalis sit bona lcōe xx⁸

ꝯclusio Diffinitio modi qua dicitur Est adiacens rei ⁊c est bona

ꝯclusio Non solū nc̄m ꝓtingens ⁊ impossibile ampliant ad omne tempus verum etiam possibile ad oīe tem⁹ ampliat

ꝯclusio Diffinitio ꝓpōnis modalis est bene posita

¶ Utrum regule quatuor equipollentiaꝝ p has dc̄iones amabi m⁹/edentuli ⁊c/cū trib⁹ alijs regulis equipollentiaꝝ sint sufficienter tradite lectione xxij

ꝯclusio In modalib⁹ debet sumi contradcio ferendo negationem ad mo⁹ ⁊ non ad dictum

ꝯclusio Oppositiones ꝓpōnū modaliū designate p purpurea jliace/⁊ p a/mabim⁹ edentuli sunt sufficienter posite

ꝯclusio Quatuor regule equipollentiaꝝ p has dc̄ones Amabimus edentuli ⁊c cum trib⁹ alijs regulis equipollentiaꝝ sunt bene tradite

Questiones tractatus Secundi

Utrum vniuersale sit aliq̄d reale extra intellc̄m/vel sit solū in intellcū jn ꝓhe

Quod est ſbiectum tractat⁹ secūdi Pe. hyſ.

Utrum de quinq; predicabilib⁹ sit scientia

Quot modis capit̄/⁊ quid est secūda intentio sc̄dm thomā ⁊ scotum

In quo sunt secūde intentiones tanq̄ in ſbiecto

Quot sunt vniuersalia seu predicabilia lcōe ꝑma

An ista propositio sit vera Tantum quinq; sunt p̄bilia

Utrum vniuersale sit gen⁹ ad quinq; predicabilia

Quare gen⁹ precedit ⁊ quę eius ꝯuenientia cum genere ciuili lcōe ij

An ista sit vera gen⁹ dicitur tripliciter

Quomō li quod in diffinitōe generis nō refert gen⁹ ꝫ obiectū gn̄is l.3⁸

Utrum gen⁹ sit p̄bile distinctum contra alia quatuor

Utrum gen⁹ ꝑ significato sit diffinitum vel ꝑ eius denōiato

An diffinitio generis sit bene posita

Utrum gen⁹ posset saluari in vnica specie lectione quarta

Utrum ista posset ꝓcedi gen⁹ est genus

Utrum species diffinita in esse predicabilis sub se comprehendat tam speciem specialissimam q̄ ſbalternam lectione quinta

An sol sit predicabile species ita de fenice queritur

An ista sit vera pticipatione spēi plures homines sunt vn⁹ homo lcōe vi⁸

An ista posset ꝓcedi plures homines sunt vn⁹ homo

An diffinitio indiuidui sit bene data Et quotuplex est

Que est secūda diffinitio jndiuidui ꝫm porphiriū

An jndiuiduū addat aliquid reale supra naturam specificam

Quid est principium indiuiduationis.

Quare ista coordinatio generū ⁊ spēy dicitur arbor
Quare dre sc3 corpeū aiatum sensibile nō ponit in recto trunco
In arbor porphyriana in qua ponit coordinatio pntalis sbñie fit beue posita.
In dra supior dextri lateris fit gen⁹ ad differentiam inferiorem e⁹dē lateris
Utrum gen⁹ possit pdi de suis differentijs diuisiuis lcōe viij.
Quot sunt diuisiones drārū scōm porphirium
An sola species debeat diffiniri
An proprij sit pbile distinctum ab alijs lcōne nona
Utrum ꝓprium faciat predicabile distinctū quo ad oms suos modos
An propria passio distinguatur entitatiue a sbiecto
An passio distinguatur realiter a sbiecto
Utrum accns sit pbile distinctum contra alia pbilia lectione decima
An risibile sit accidens respectu animalis in cōmuni
Utrum jnherentia sit de essentia accītis
Utrum ista sit vera Socrates est homo/socrate nō exīte lcōe vndecima.
Quō ꝓprium ptur vniuoce ⁊ Accns denōiatiue lcōe xij^a
Que est dra inter ptum vniuocum ⁊ pdicari vniuoce
Que est dra inter ptionem vniuocam ⁊ ptionem denōiatiuam

Sequuntur conclusiones disputabiles Tractatus secūdi

Conclusiones disputabiles tractatus secundi

¶ Utrum vniuersale sit aliquid reale extra intellectum vel est solū in intellectu jn ꝓhemio.

ꝓclusio Subiectum scī tractat⁹ Pe. hyſ. est vniuersale jn ꝓhe°

ꝓclusio Vniuersale captū ꝓ p̄cato qō est secūda intentio solū est in intellcū

ꝓclusio Vniuersale captum ꝓ denōiato est aliq̄d reale extra intellcm

¶ Utrum de quinq; p̄bilib⁹ sit scia jn ꝓhemio

ꝓclusio Secūda intentio non est secūdari⁹ ꝓcept⁹ rei, Sed est relatio rōnis derelicta in obiecto ꝙgnito ꝙ actum ꝙpatiñ jn ꝓhe° intellectus ꝙpantis vnū obiectum ꝙgnituꝫ ad aliud obiectū ꝙgnitū

ꝓclusio Secūde intentiones sunt ſBiectiue in intellectu

ꝓclusio De quinq; p̄bilib⁹ est vera scientia

¶ Utrum tantum quinq; sunt p̄bilia lectōe ꝓma

ꝓclusio Vniuersale est gen⁹ ad quinq; p̄bilia

ꝓclusio Tres acceptiones generis sunt sufficienter posite

ꝓclusio Tantum quinq; sunt p̄dicabilia

¶ Utrum due diffinitiones generis: vna qua dicit genus est qō p̄tur ꝛc̄. Alia gen⁹ est cui suppo⁹ ꝛc̄ cū ei⁹ diuiſio est in gnālissimū ꝛ ſbalternū sint bene posite lectione tercia

ꝓclusio Gen⁹ potest saluari in vnica specie

ꝓclusio Gen⁹ ꝓ eius significato est diffinitionis diffinitum

ꝓclusio Due diffinitiones generis vna qua dicitur gen⁹ est qō p̄tur ꝛc̄ ꝛ alia gen⁹ est cui supponitur ſpecies Et ei⁹ diuiſio in generalissimuꝫ ꝛ ſbalternū sunt bene posite ¶ Itez posset ista questio diuidi in duas si disputaturi pauci fuerint: hoc discretioni regentis ꝛ p̄sidentis relinquitur

¶ Utrum due diffinitiones ſpēi / vna in q̄ dicitur ſpēs est qō p̄dicatur ꝛc̄ Alia / species est qō ponitur ꝛc̄ sint bone lectione quinta

ꝓclusio Diuiſio ſpēi in ſpēm ſpālissimā ꝛ ſpēm ſBalternam ꝛ membrorum diffinitiones sunt bene ꝛ sufficienter posite

ꝓclusio Participatione ſpēi plures homines sunt vn⁹ homo

ꝓclusio Diffinitiones ſpēi vna in qua dicitur sunt bene date.

¶ Utrum diffinitio indiuidui sit bona lectione decima sexta

ꝓclusio Indiuiduū addit aliquid reale supra naturam specificam

ꝓclusio Differentia indiuiduatōis est p̄incipium indiuiduationis

ꝓclusio Diffinitio indiuidui a pe. hyſ. est sufficienter posita

¶ Utrum Arbor porphiriana in qua ponitur coordinatio predicamentalis ſBñie sit bene posita lcōe vj^a

ꝓclusio Differentie generū ꝛ ſpēz non debent poni in rcā linea p̄ntali

ꝓclusio Gen⁹ p̄tur de suis dr̄ijs diuiſiuis p̄dicatione denominatiā

ꝓclusio Arbor porphiriana coordinationis ſBñie est bene posita

¶ Utrum due diffinitōes dr̄ē: Vna qua dr dr̄ā est quod p̄tur ꝛc̄ Alia dr̄ā est q̄ habūdat ꝛc̄ sint bene posite lectione vij^a

ꝓclusio Tres acceptiones dr̄ē p petrū hyſ. sunt sufficienter posite lec. vij^a

ꝓclusio Sola species diffinitur

conclusio Que diffinitiones dre / vna qua dicitur / dra est que ptur re. ¶ Alia dra est qua, re sunt a petro hyl. bene posite.

¶ Utrum ppium sit pbile distinctum ab alijs pbilib⁹

conclusio Quatuor acceptiones ppij sunt sufficienter posite

conclusio Propria passio entitatiue distincta a subiecto etiam distinguit realiter ab eodem

conclusio Propriū quarto mō est pbile distinctū ab alijs pbilib⁹

¶ Utrum tres diffinitiones accītis sint bene posite

conclusio Accīs est pbile distinctum contra alia pbilia.

conclusio Inherentia nō est de essentia accidentis. Cui⁹ sunt due diuisiones in textu bene posite

conclusio Tres diffinitiones accītis In qnarū prima dicitur re sunt q auctorem nr̄m sufficienter posite

¶ Utrum conuenientia t dre quinq pbilium sunt sufficienter ab auctore nostro tradite

conclusio Semp socrates siue sit siue non sit / rōnalis est t homo

conclusio Gen⁹ / species / dra / t ppium: equaliter a suis inferioribus⁹ pticipata pdicantur de ipsis vniuoce Accidens vero pticipatum scōm magis t min⁹ ptur denominatiue

conclusio Conuenientia t dre quinq pbilium sunt sufficienter per auctorem nostrum in textu tradite

Sequuntur questiones tractatus tercij

Questiones tractatus tercij

Quid est ſbiectum tercij tractatus In prohemio
Utrum de decem predicamentis sit scientia
Quomō diffiniūtur equiuoca/quis sit intellect⁹ diffinitionis ⁊ q̄tupli⁹ sunt l. j°
Quomodo diffiniūtur vniuoca/quis sit intellcūs ⁊ quotuplicia sunt
Utrum ista posset concedi Equiuocū est vniuocum
Quomō diffiniūtur denominatiua quis intellect⁹ Et quot requiruntur
ad predicationem denominatiuam Quid est vox ꝓplexa lcōe ij⁹.
Utrum diffinitio ꝓ denominato sit vox complexa
Quomō intelligit prima regula ante predicamentalis lectione tercia
Quot ꝓditiones requirūtur ad bene arguendum p primam regulam
Quot conditiones requirūtur ad hoc q aliquid ponatur in p̄.nto lcōe iiij.
Utrum tantū decem sunt predicamēta Utrū ens sit vniuocū ad decē p̄nta
Uttum substantia sit predicamentum ab alijs distinctum lcōe v⁹
Quot sunt diffinitiones prime ſbstantie Multa ibidem argumēta
De prima proprietate ſbstantie/⁊ secūda multa bona dicūtur lcōe sexta
Ds predicari vniuoce capitur tripliciter jn secūdo pūcto
Et quid est significare hoc aliquid jn tercio puncto
Ds contrarietas ca² dupliciter Et quid est qualitatem intēdi ⁊ remitti lcōe vij
Quare ſbnie nihil est cōtrariū Utrrm sexta proprietas ſbnie sit bene posita
Utrum dictum philosophi sit verum Non existentib⁹ primis ſbstantijs
impossibile est aliquod aliorum remanere
Utrum esse essentie rerum sit perpetuū ⁊ incorruptibile
Ds quantitas sit predicamentum ab alijs distinctum pūcto scdo lcōe viij
Ds temp⁹ capitur tripliciter Et loc⁹ dupliciter ꝯibidem in pūctis
Utrum numerus ⁊ oratio sint quantitates discrete
Quot sunt species quantitatis ꝓtinue
Utrum numerus sit species specialiſſima vel ſbalterna
Utrum numer⁹ quorūcūq numeratorum sit de predicamēto q̄titatis
Quid est formale numeri
Utrum numer⁹ ē res in anima vel extra animam
Utrum numer⁹ sit ens distinctum a reb⁹ numeratis vel sit ydemptice
idem cum ipsis
In quo est numerus ſbiectiue
Que est tercia proprietas quantitatis/quid est equalitas ⁊ inequalitas l. ix°.
Utrum magnitudo ⁊ multitudo sint quātitates vel relationes
Utrum p̄ntum adaliquid sit p̄ntum ab alijs distinctum lcōe x⁹
Utrū adaliquid dicit entitatem distinctam a re absoluta scilz a ſbstantia
quantitate ⁊ qualitate
Ds relatiō ē duplex scōm esse ⁊ fm dici Et vtrūq est duplex
Quatuor sunt ꝓditiones ad hoc q aliquod ens sit ist⁹ predicamēti. in pūctis
Utrum ad hoc q reltō suscipiat magis ⁊ min⁹ oporteat q fūdamentum
eius suscipiat magis ⁊ minus lcōe xi⁹
Quot instantias ponit aristoteles contra secūdam ꝓpetatem relatiorū.
Que est secūda diffinitio ipsi⁹ adaliquid ⁊ quare ponitur

Utrum relatiū habeat diffiniri p̄ suum cōcretū vel p̄ suum ēminū
Utrum in patre habente decem filios sint decem paternitates vel vna tm̄
In quo est relatiū ſbiectiue
Qualitas habz quatuor ſpēs/z earum sufficientia puncto tercio lcōe xij
Quare prima species Et quare secūda nōiañ duob⁹ nominib⁹
Quare tercia spēs Et quarta nomiañ duob⁹ nōib⁹ pūctz 3° z quarto
Que sit conuenientia z differentia forme z figure lcōe xiij
Quomodo diffiniūtur qualia Utrum studiosus dicatur denōiatiē a studio
Utrum abstractum z p̄cretum semper idem significent
In idem sunt intendi z remitti/z suscipe magis z min⁹ lcōne xiiij
Utrum aduenīente nouo gradu in intensione p̄datur grad⁹ prior
Utrum actio sit predicamentū ab alijs distinctum pūcto p̄mo lcōe xv
Utrum passio sit predicamētū ab alijs distinctum In quo ſbiectaī actio
Utrum positio sit predicamentum ab alijs distinctum lcōe xvi^a
Utrum habit⁹ sit predicamentum ab alijs distinctum
Quid sit postp̄ntum puncto primo lectione xvij^a
Qz primū postp̄ntum est oppositio cui⁹ sunt quatuor spēs z earum suffi^a
Qz in diffinitione p̄riorum sunt quinq; pticule bene notande
Quid de hoc q̄ caliditas nō est in igne sicut accīs in ſbiecto/ sed sicut ſbñiale in eo cui⁹ est ſbstantiale Puncto sexto
Que sunt priuatiue oppositā cum argumentis ad longum
Quomodo diffinitur contradictio cū argumentis ad longum
Utrum tantum quinq; sunt modi priorīs lectione decima octaua
Utrum homo viginti annorum sit prior seipso
De modis ipsius simul puncto secūdo
Que est sufficientia sex specierum mot⁹ lectione xix^a
Quare octau⁹ modus habendi sciz habere vxorem/ſm aristotelem est mod⁹ alieniſſim⁹

Conclusiones disputabiles tractatus tercij

Utrum de decē predicamētis quoz ſbiectū est p̄ntum sit sciā

p̄clusio Tria sunt predicamēta in genere z septem in spē
p̄clusio Tres diffinitiones eq̄ocoz/vniuocoz/z denōiatoz sūt bñ posite
p̄clusio De decem p̄ntis quoz ſbiectū est predicamētum est sciā

Utrum due diuisiones antep̄ntales sint bene posite f. ij

p̄clusio Prima regula antepredicamentalis qua dicitur. quando alterū dep̄tur vt de ſbiecto/quecūq; de eo z̄c est bene posita
p̄clusio Secunda regula añp̄ntalis/qua dz diuersorum generū non ſbalterna tim positoz z̄c est sufficienter data
p̄clusio Due diuisiones añp̄ntales sunt sufficienter posite

Utrum tantum decem sunt predicamenta lcōe iiij

Conclusio Ens est vniuocū ad decem ꝑdicamenta

Conclusio Diuisio substātie in primā & secundam cum eaꝝ diffinitionib⁹ est bona

Conclusio Tantum decem sunt ꝑdicamenta

¶ Utrum sex ꝓpꝛietates substantie sint ꝑ auctorem nostrum lcōe vj. sufficienter tradite

Conclusio Non existentib⁹ primis substātijs impossibile est aliquō alioꝝ remanere.

Conclusio Esse entie rerū & tū fidē nō est uccm ꝑpetuū & incoꝛruptibile

Conclusio Sex ꝓpꝛietates substātie ꝑ auctorem sunt sufficienter tradite

¶ Utrum quantitas cui⁹ sunt due spēs ꝓtinuū & discretum lcōe viij sit predicamentum ab alijs distinctum

Conclusio Quantitatis discrete sunt spēs due/numer⁹ & oꝛō. Quantitatis vero continue sunt species quinq;

Conclusio Numer⁹ quoꝛūcūq; numeratoꝝ siue sint coꝛpalia siue incoꝛpalia/ siue entia realia siue rationis/est de ꝑdicto q̄titatis

Conclusio Quantitas cui⁹ sunt due species est ꝑdicamentum ab alijs distinctum

¶ Utrum tres ꝓpꝛietates q̄titatis sint bñ posite lcōe ix.

Conclusio Numer⁹ existens ens distinctum a reb⁹ numeratis est ens reale extra aiām in reb⁹ numeratis subiectatum.

Conclusio Magnitudo & multitudo sunt relationes & non quantitates

Conclusio Tres ꝓpꝛietates q̄titatis sunt bene posite

¶ Utrum adaliquid quod est predicamentum distinctum ab alijs/ bene diffiniatur Adaliquid vero talia dicūt quocūq; ꝛc lcōe x^a

Conclusio Adaliquid dicit entitatem distinctam a re absoluta

Conclusio Due cōitates adaliquid quaꝝ prima est/ ꝓpꝛietas est in relatione

Secūda relatiua suscipiūt magis & min⁹ sunt sufficienter tradite

Conclusio Adaliquid qđ est ꝑdicamentum distinctum ab alijs bene diffinitur cū dicitur Adaliquid vero talia dicūtur q̄cūq; ꝛc

¶ Utrum secūda diffinitio adaliquid & eius quatuoꝛ ꝓpꝛietates in textu sint sufficienter posite lcōe xj^a

Conclusio Relatiū debet diffiniri ꝑ terminū & nō ꝑ coꝛrelatiū formal⁹ supt⁹

Conclusio In patre hñte decem filios sunt decem paternitates

Secūda diffinitio adaliquid & quatuoꝛ ei⁹ ꝓpꝛietates ꝑ auctorem in textu sunt sufficienter tradite

¶ Utrum diffinitio qualitatis que est ꝑdicamentum ab alijs distinctum est bene data lcōe xij

Conclusio Quatuoꝛ spēs qualitatis/ queq; duob⁹ nōib⁹ vocata ꝑ auctorem sūt sufficienter assignate

Conclusio Abstractum & ꝛcretum semꝑ idem significant

Conclusio Diffinitio qualitatis q̄ est predicamētū ab alijs distinctū est bñ data

¶ Utrum diffinitio qualium & tres ꝓpꝛietates qualitatis sint ꝑ auctorem bene posite lcōe xiij

Conclusio Intensio qualitatis causat⁹ ex additione grad⁹ perfectionalis ad gradū perfectionalem in eadem ꝑte subiecti Et remissio ex ablatione gradus a gradu

Conclusio Aduenīente nono gradu in intensioē /ꝓioꝛ grad⁹ non depđit

Conclusio Diffinitio qualium & tres ꝓpꝛietates qualitatis sunt bene posite

¶ Vtrum Actionis ⁊ passionis diffinitōes/cū earum ꝑprietatib⁹ ⁊ cōitatib⁹ sint sufficienter posite lcōe xiij

¶clusio Actio sBiectue est in agente ⁊ termīat in patiens

¶clusio Diffinitiones ipsi⁹ qñ vbi positionis/⁊ habit⁹ cum eox ꝑprietatibus sunt in textu sufficienter tradite

¶clusio Actionis ⁊ passionis diffinitōes cū earū ꝑpetatib⁹ ⁊ cōitatib⁹ sunt sufficienter posite.

¶ Vtrum de postꝑntis que sunt tm̄ tantum quinq; scz oppō prius/simul motus/habere/sufficienter p auctorem dctiātur lcōe xvij

¶clusio Tantum quatuor sunt spēs oppōnis/quax diffinitōes p auctorem nostrū in textu sufficienter assignant

¶clusio Quinq; modi prioris cū trib⁹ modis filtatis Silr sex species mot⁹ cū octo modis habere sufficienter enumerant

¶clusio De postꝑntis que sunt tm̄ quinq; sufficiēter p auctorē dctiātur

Questiones tractatus quarti

Quid est sBiectum quarti tractat⁹ petri hyspani lcōe j°

Q; quatuor sunt spēs argumentationis ⁊ q fillogism⁹ est quadruplex f.ij°

Quid est termin⁹ ⁊ quare nō diffinia t añ ꝑpōem

Quotuplicia sunt ꝓncipalia syllōx lec. tercia

Quot sunt ꝓncipia materialia syllōi ⁊ que sunt

Vtrum conclusio sit de essentia syllogism i

Quid sit syllogism⁹ expositorius lectione quarta

Vtrum ad bonitatem syllogismi expositorij requirat q ei⁹ mediū scz termin⁹ singularis debeat distribui/⁊ ita regulari p dici de oīi ⁊c

Quinq; sunt gnāles regule ad oīs figuras nccio seruande

Quid est ꝓña ⁊ quotuplex est lectōe quinta

Vtrū barbara sit ꝓñia formalis

Q; septem sunt cautele ad debite syllogisandū multū notande lec. vj

Vtrum darij sit ꝓñia formalis

Quinq; sunt modi prime figure ꝓcludentes indirecē pūcto primo

Quo vltimi modi fapesmo ⁊ frisesomox sunt coēs ad oēs figuras

Q; secūda figura cui⁹ sunt tres regule quatuor habz modos lcōe vij

Que sit rō triū regulax specialiū secūde figure

Quotuplex est reductio modox impfectox ad perfectos

Et quare baroco non reducit ad barbara ostensiue

Tantum sex sunt modi tercie figure directe ꝓcludentes lcōe viij

Q; oīs modi impfecti ꝓme figure scōe ⁊ tercie pñt reduci ad modos ꝑfectos dupliciter ostensiue ⁊ p impossibile ꝑter baroco ⁊ bocardo

Vtrum darapti sit ꝓñia formalis

Vtrum oīis sillō⁹ sit in aliq; trium figurarum

Quid est dare termios in qb⁹ oīi/⁊ in qb⁹ nulli pūcto 3° lcōe nona

Quō syllogisandū est ex obliquis in ꝓma figura

Quō syllogisandū est ex obliquis in scōa ⁊ 3ª figura

Quid est ꝓpositio reduplicatiua ⁊ quō exponit lcōe decima

Quō syllogisandū est ex reduplicatiuis

Quō syllogisandū est ex ꝓpōib⁹ exclusiuis ⁊ exceptiuis

Conclusiones disputabiles
Tractatus quarti

¶ Utrum sbiectum quarti tractat⁹ sit syllogism⁹
pclusio Diffinitio ꝓpōnis q̄ dr: est ozō affirmatiua vel negatiua ꝛc̄
Et diffinitio termi qua dr Est in quē resoluiꝫ ꝓpō sunt ambe bone
pclusio Diffinitōes dici de oīi/ꝛ dici de nullo que sunt ꝓncipia
regulatiua syllōr sunt bone
pclusio Subiectum quarti tractat⁹ est syllogismus.
¶ Utrum dif⁹ syllōi de cui⁹ essentia est pclusio sit sufficiēt po⁹ l.iij⁹
pclusio Syllōm⁹ expositoꝛi⁹ qui ꝓcedit ex medio ſlari singulariter
tento/est ꝓnia formalis
pclusio Diffinitiones trium figurarum ꝛ modi/vna cū quinq regulis
generalib⁹ ad oīs figuras sunt sufficienter tradite
pclusio Diffinitio syllogi de cui⁹ essentia est pclusio sufficiēs ē ꝛ bona
¶ Utrum inter decem ꝛ nouē modos soli quatuoꝛ primi sint modi pfecti, alij vero imperfecti lectione quinta
pclusio Consequētie fcē in barbara ꝛ celarēt sunt ꝓnie formales
pclusio Consequentie fcē in darij ꝛ ferio sunt nccie ꝛ formales
pclusio Inter decem ꝛ nouē modos soli quatuoꝛ sunt modi pfecti
¶ Utrū ꝓnie fcē in q̄tuoꝛ modis scōe figure sint fōrles ꝛ nccie l.vij
pclusio Consequētie fcē in quinq modis prime figure indircē pcludentib⁹
sunt formales ꝛ nccie
pclusio Consequētie facte in sex modis tercie figure sunt formales
pclusio Consequētie facte in quatuoꝛ modis scōe figure sūt fōrles ꝛ nccie.
¶ Utrum oīis syllogism⁹ sit in aliqua trium figurarū lcōe viij
pclusio Ex obliquis in darij ꝑm regulas tres ꝓbi Et ex obliquis in celarēt
ꝛ ferio scōm duas regulas alias bene valet' ꝓsequētia
pclusio Ex reduplicatiuis ꝑm tres regulas bñ valet ꝓnia
pclusio Oīis syllogism⁹ fit in aliqua trium figurarum

Questiones tractatus quinti

Utrum noticia tradita in quito tractatu sit sciā jn ꝓhemio
Utrum sciā quinti tractat⁹ sit scientia spālis ab alijs distincta
Utrum syllogism⁹ dyaleticus sit sbiectum tractat⁹ quinti:
Quomodo ꝓbs primo topicoꝛum diuidit syllom̄ ꝛ quid ē syllo⁹ dyaletic⁹
Dr ratio capiē sex modis ꝛ quare illi modi ponūtur lectione ꝑma.
Quomodo dr̄ ista tria mediū ratic ꝛ argumentum
Quot vtilitates sciētie dyaletice ponit philosoph⁹
Dr argumentationis quatuoꝛ sunt spēs pūctoꝛ lectione secūda
Qualis est diuisio cū dicit Argumentationis quatuoꝛ sunt spēs
Utrum inductio sit ꝓnia formal'
Dr enthimematis sunt tres diffinitiones jn pūctis lectōe iij.

Vtrum enthymema sit ꝓnia formalis ⁊ necessaria
Vtrum enthymema possit reduci ad syllom ⁊ quomodo
Quid sit exemplū scom phm puncto quarto
Vtrum exemplū sit ꝓnia formal'/⁊ an reducat ad syllom ⁊ quomodo
Quotuplicia sint principia materialia syllogisimi dyaletici lcōe iiij
Quot sunt ꝓdicata dyaletica ⁊ que sufficientia
Quid est propositio dyaletica/⁊ quot modis dr ꝓbleuma dyaleticū l'.v
Quid est ꝓbleuma dyaleticum
A quo denominatur locꝰ dyaleticus lec.sexta
Quō docet phūs terminare ꝓbleuma dyaleticū p locū a diffinitioe ad diffm
Quō drīt etymologia translatio ⁊ interptatio lcōe vij
In auctor noster sufficienter determinauit de locis intrinsecis a sbīia
Dr locꝰ a concomitantibꝰ sbām habet octo species lectōe viij
Totum ꝓuenienter diuiditur in sex tota: vt patet in pctis
Totum integrale: totū vle/⁊ totum potestatm drīt puncto tercio
Vtrum locus a toto integrali solum teneat affirmatiue
Vtrum locꝰ a parte integrali solū teneat negatiue
Quid sit totum in ēntitate ⁊ quō tenz affirmatiue ⁊ negatiue lcōe ix
Dr totum in modo est vle sumptū cū determinatione in pctis
Queritur quotuplex est determinatio
Vtrum locus a toto in modo solū teneat negatiue
Vtrum auctor noster sufficiēter determinet de locꝭ a totꝭ ⁊ a ptibꝰ lcōe x
Vtrum locꝰ a toto tempe sit sufficienter tradit
Quid sit causa ⁊ quot sunt cause cum earum sufficientia Et quotuplex
sit causa efficiens Hec omnia in punctis lectioue xj.
Quid est causa efficiens ⁊ quomō tenet locꝰ a causa efficiente
Quid est causa materialis ⁊ quomodo tenet locꝰ eius.
Quid est forma ⁊ quotuplex est lectione xij
Quid est causa finalis. ⁊ quomodo tenet locꝰ a causa finali
Quomodo generatio est ꝓgressio a non esse ad esse Et corruptio est
ꝓgressio ab esse ad non esse jbidem in punctis lec.xiij
Vtrum locꝰ ab vsibus teneat affirmatiue ⁊ negatiue
Vtrum locꝰ cōmuniter accītibꝰ teneat affirmatiue ⁊ negatiue
Quid sit locus extrinsecꝰ ⁊ ꝙ eius sunt septē species lcōe xiiij
Quō diuersimode in relatiuis sumat locꝰ a relatiuis ⁊ locꝰ a relatiē oppositis:
Quomodo teneat locus a contrarijs
Que sunt priuatiue opposita ⁊ quotuplex est priuatio lcōe xv
Quid contradcio sit ⁊ quotuplex sit jn pctis
Quid est ꝓnia econtrario Et quid ꝓnia in ipso
Quid est locus a disperatis ⁊ quomodo tenet
Quot modis capit maiꝰ Et quomō locꝰ a maiori solū tenz negatiē l.xvi
Quid est similitudo Et quid locꝰ a simili
Quomō intelligit illa auctoritas phi Contingit plura scire
intelligere aūt non plura: scdo topicorum
Quid est locꝰ a transumptione ⁊ quomodo tenet lcōe xvij
Quid est locus ab auctoritate ⁊ quomodo tenet
Dr locor mediorum tm tres sunt species quorum prmꝰ dicit a ꝓiugatꝭ
aliꝰ a casibꝰ: aliꝰ a diuisione lectione xviij

¶ Q concretum ꝺm loycos ꝺerꝺuaꝛ ab abstracto ꝺm grāmaticos extra.
¶ Q abstractum est triplex ibidem in punctis
¶ Que dicūꝫ casus: ⁊ quomō tenet locꝰ a casibus
¶ Quomodo differūt diuisio p negationem. ⁊ diuisio p affirmationem. ⁊ quomodo tenet locꝰ a diuisione

Questiones disputabiles cuꝫ sophismatibꝰ tractatus quinti

¶ Utrum noticia tradita in quinto tractatu fit scientia specialis ab alijs distincta ꝺn ꝓhemio
ꝓclusio Subiectum quinti tractatꝰ est syllōꝰ dyaletic⁹
ꝓclusio Diuisio syllōi in demrātiū dyaleticum/fa' figraphū ⁊ sophisticum/ cum diffinitōe syllōi dyaletici qua ꝺr Est qui ex ꝓbabilibꝰ est syllogisatus/iunt bene posite
ꝓclusio Noticia tradita in quinto tractatu est sciā spāl' ab alijs distincta
Sopᵐᵃ Tam hoc ¶ Nullꝰ homo est mortuꝰ q̄ istud ¶ Nō ens intelligiē. sunt falsa. habeꝫ lcōe scōa de ampliatōe

¶ Utrum sex acceptioēs rōnis/cū diffinitionibꝰ argumenti ꝓclusiōis et alioꝝ ibidem sint sufficienter posite
ꝓclusio Nec sciā dyaletica vtil' est ad tria scilz ad exercitatōes/ad obuiationes ⁊ ad alias scientias ꝓhie
Sopᵐᵃ ¶ Nu scis denarios meos in bursa esse pares ¶ Item ¶ Nu credis te esse asinū Lectione ꝓma de restrictione
ꝓclusio Argumentatōis quatuoꝝ sunt spēs ¶ Quaꝝ re. ſ. inductionis diffinꝰ est bona/cū ꝺr Est a singularibꝰ sufficiēt numeratis ad vle ꝓgressio
ꝓclusio Sex acceptiones rōis cū diffinitōibꝰ argumti ⁊ alioꝝ ibidem posi⁊ tozum sunt sufficienter posite
Sopᵐᵃ Deus nō est: lectione ij. ptꝰ tractatum de restrictione

¶ Utrum tres diffinitiōes enthymematꝫ date a boecio: a philosopho/⁊ ab auctoze nrō sint bone lectōe iij
ꝓclusio Trēplū est qñ vnū pticulare ꝓbaꝫ p aliud ꝓpter simle reptum in ipsis qō nō est ꝓña formalis ⁊ nēcā
ꝓclusio Diffinitio loci cum eiꝰ diuisione sunt bñ posite
ꝓclusio Tres diffinitōes enthymeātis date a boccio/a pho ⁊ ab auctore nostro sunt bone
Sopᵐᵃ Ego vidi petꝝ ⁊ robtū jtē soztes appet aliud q̄ ē lec. ij. de restric.

¶ Utrum diuisio loci ꝺr maxime in locū intrinsecū extrinsecū ⁊ mediuꝫ cum mēbroꝝ diffinitionibꝰ sint bene posite lec. vª.
ꝓclusio Quantū quatuoꝝ sunt ꝑta dyaleca scz diffinitio genꝰ ꝓpriū ⁊ accīs
ꝓclusio Diffinitōes ꝓpōnis dyaletice ⁊ ꝓbleumatis dyaletici sūt bone
ꝓclusio Diuisio loci ꝺr maxime in locū intrinsecum/extrinsecum ⁊ mediuꝫ

cum eoꝝ diffinitionib⁹ ſunt ſufficienter poſite

Sop^ma Chimera nihil ꝟcat habeē poſt reſtrictōem

¶ Utrꝫ tres loci a ſ̄ſtantia puta a diffinitione deſcriptione/ ⁊ interp̄etatione ſint bene poſiti

2cluſio Diffinitio diffinitionis qua ꝺr Eſt ozō indicās q̄ ꝺ eſt eſſe rei p̄ eēn tialia/eſt bona

2cluſio Diffinitiones deſcriptionis ⁊ interp̄tatōis ſ̄ut ſufficientes ⁊ bone

2cluſio Tres loci a ſ̄bñia puta a diffinitōe ēē ſunt bñ poſiti

Sop^ma Æqu⁹ ariſtotelis nō eſt habeē p⁹ reſtrictōez

¶ Utrum Inter octo locos a 2comitātib⁹ ſ̄bām loci a toto vl̄i ⁊ a toto integrali ſint bene poſiti lec.viij

2cluſio Loc⁹ a toto in quantitate tenet 2ſtructiue ⁊ deſtructiue ſimiliter ⁊ loc⁹ a p̄tib⁹ in quantitate

2cluſio Loc⁹ a toto in modo tenet deſtructiue Et a pte ei⁹ 2ſtructiue

2cluſio Inter locos a 2comitātib⁹ ſ̄bām. loc⁹ a toto vniuerſali tenet deſ tructiue/loc⁹ vero a toto integrali 2ſtructiue

Sop^ma Chimera eſt chimera poſt reſtrictionem

¶ Utrum loyci quatuoꝛ cāꝫ cū locꝭ effectuū eaꝝ ſint bñ poſiti lec.xi^o

2cluſio Loci a toto in loco: ⁊ a toto in tpe tenēt 2ſtrnctiue ⁊ deſtructiue

2cluſio Diffinitō cauſe que ꝺicitur cauſa ē ad cui⁹ eſſe ſeq̄tur aliud cum q̄ tuoꝛ cauſaꝝ diffinitionib⁹ ſunt ſufficienter poſite

2cluſio Loci quatuoꝛ cāꝫ cum locis effectuū earum ſunt bñ poſiti

Sop^ma Omis homo eſt totū in quātitate. lec.p̄ma de diſtribu.

¶ Utrum loci a generatione a coꝛruptione ab vſib⁹ ⁊ a cōiter accñtib⁹ ſunt ſufficienter poſiti lec.xiij

2cluſio Inter ſeptem locos extrinſecos/loc⁹ a relatiuis ⁊ relatiue oppoſi tis/⁊ loc⁹ a 2trarijs ſunt in textu bene poſiti

2cluſio Loci a p̄riuatiue oppoſitis: a 2dictoꝛijs/⁊ a diſperatis ſunt ſufficienter traditi

2cluſio Loci a generatione/a coꝛruptione/ab vſib⁹: ⁊ a cōmuniter accñti b⁹ ſunt p̄ auctoꝛem bene poſiti

Sop^ma Omis homo eſt vn⁹ ſol⁹ homo lec.ij.de diſtribu.

¶ Utrum loci a maioꝛi: a minoꝛi ⁊ a ſimili ſint p̄ auctoꝛem noſtrum ſufficienter traditi lectione xvi

2cluſio Loci a p̄poꝛtione/a trāſūptione/⁊ ab auctoꝛitate ſ̄ut bñ poſiti.

2cluſio Tres loci medij puta/a 2iugatis/a caſib⁹ ⁊ a diuiſione p̄ auctoꝛem noſtrum ſunt ſufficienter dati

2cluſio Loci a maioꝛi ad minoꝛi ⁊ a fil'i ſunt p̄ petrū hyſ. ſufficienter poſiti

Sop^ma Quodlibet ſcis vel nihil ſcis: lectioē ij.de diſtributionib⁹

Quid est ſbiectum tractat⁹ ſexti fallaciarum pe. hyſpani in ꝓhemio
In eadem q̄one petitur quot ſunt que ꝓncipaľr in ſcia ꝓſidcranť
Utrum de ſyllogiſmo ſophiſtico habetur ſcia
Utrum hec ſcientia de fallacijs vocetur ſcientia ſophiſtica
Utrum ſcientia ſophiſtica ſit ſcia ſpecialis ab alijs diſtincta
Utrum diuiſio ſyllogi in demr̄atiū dyaleticum ⁊ ſophiſticum ſit ſufficienter data/diffinitiones mēbrorum ibidem lcōe prima
Utrum tantum quatuor ſunt genera diſputationū
Utrum tantum quinq; ſint methe ſophiſtice. lectione ſecūda
Quis ſit ordo iſtarum quinq; metharum
Quot ſunt fallacie in dcōe. ⁊ quomō ꝓbaľ earum ſufficientia lcōe tercia
Utrum neceſſe ſit vnū nomen plura ƀcare
Utrum dcm̄ ꝓpi ſcz neceſſe eſt vnū nomen pla ſignificare ſit verum de om̄ib⁹ nom̄ibus ſimpliciter lectione quarta
Utrum eq̄uocū ƀcat ſua ƀcata copulatiue vel diſiunctiue
Utrum ſignū vle addītum termīo equiuoco diſtribuat ipſum pro ſignificatis vel pro ſuppoſitis lcōe quinta
Utrum analogum per ſe poſitum ſtat ꝓ ƀcato faōſiorū vel ꝓ oīb⁹ ƀtis inꝓiūcti
Quid ſit ꝓpō vna ſeu enūciatio vna Et quid enunciatio plures ⁊ quotuplex/nota ibi in primo argumento
Utrum ptīcipum preſentis temporis vt ſunt laborans fedens ⁊ ſimilia importent ex ſuis ſignificationib⁹ temp⁹ preſens ⁊ ꝑte^m lcōe vi^a
Quot regulas ponit ockan ad ſciendū primū modum amphibologie
Quid ſit dcm̄ ſupponere ꝓ ſe toto ⁊ quid ꝓ parte ſua lcōe vij
In ſecunda queſtione ibidem ponūtur ſex alie regule de primo modo fallacie amphibologie
Quis ſit ꝑm⁹ mod⁹ ſeu prima ſpecies fallacie diuiſionis lectione viij^a
Quis ſit ſecūdus mod⁹ fallacie diuiſionis
Quis ſit primus modus Et quis ſecūd⁹ mod⁹ fallacie accent⁹ lectōe nona
Quis ſit ſecūd⁹ mod⁹ fallacie figure dictionis Ibi nota diuerſa ſigna diſtributiua ſcōm diuerſitatem predicamentorum penes que diuerſi ſumūtur paralogiſmi fallacie figure dcōnis lcōe decima
Da non ſemper fit fallacia ſubſumendo terminū alterius ꝑnti ſb̄ ſigno diſtributiuo ſb̄ſtantie vt patet ibidem argumento ꝑmo illi⁹ q̄onis
Da ſeptem ſunt fallacie extra dcōem ⁊ earum ſufficiā pūcto 2° lcōe xi
Da in omni fallacia accidentis ſunt tria diligenter ꝓſidcranda ſine quibus ipſa nullo pacto intelligi poteſt puncto quarto
Quis ſit ꝑmus modus ⁊ quis ſecūd⁹ ibidem in prima q̄one. quis tercius in ſecunda queſtione
Quid eſt arguere a diuiſis ad ꝓiuncta
Quot ꝓditiones requiruntur adhoc vt bene arguitur a diuiſis ad coniuncta Et econtra a conūnctis ad diuiſa ibidem in queſtione ſecunda

Utrum ficut non valet ꝓcessus a dicto scōm quid ad dcm̄ simpliciter Ita sic etiā e3 non valebit ꝓcessus a dcō simpliciter ad dcm̄ ꝟm q̄d lec.xij
Utrum arguendo a dicto scōm quid ad vtramq; ei9 ꝑtem seoꝛsum semꝑ fiat fallacia a scōm quid ad simpliciter
Quotuplex est elenchus. lectione xiij.
Quot sunt modi hui9 fallacie/ꝛ quomō ꝑcticantur extra textum
Quotuplex est petitio ꝓncipij ꝟm pm̄ lectione xiiij
Utrum petitio ꝓncipij peccat contra syllogismuz simpliciter vel contra syllioī dyaleticum
Quotuplex est consequentia lectione xv[a]
Quot sunt modi fallacie ꝓnīs
Quid est syllogism9 ad impossibile ꝛ quot in eo sunt ꝓcessus pūcto secūdo notetur ibidem ꝓactica hui9 fallacie in pūcto tercio lectione xvi
Utrum ista ꝓnīa sit bona/ꝓclusio est impossibilis ꝑ aliqua p̄missarum
Quid est interrogatio vna ꝛ jnterrogatio plures puncto scō lec.xvij[a]
Da dupliciter aliqua interrogatio dicitur plures puncto tercio
Quid debeat responderi ad istam vtrum chimera est ens vel nō ens
Queritur/posito q̄ sint decem hoīes nouem videntes ꝛ vn9 cecus/ vtrum plures sint qui non vident q̄ qui vident
Quomodo oīs sex fallacie in reductione reducuntur ad ignoꝛantiam elenchi lectione xviij[a]
Quomodo paralogismi septem fallaciarum extra dictionem reducuntur ad ignoꝛantiam elenchi

Questiones disputabiles cum sophismatib⁹ tractatus Sexti

¶ Utrum de syllo^mo sophistico habetur sciētia.que vocat scientia sophistica jn ꝓhemio

ꝓclusio Subiectum tractat⁹ sexti pe.hyl.de fallacijs est syllo⁹ sophisticus.

ꝓclusio Sophistica sciā est sciā spālis ab alijs distincta

ꝓclusio De syllo^mo sophistico habetur sciā q̄ vocat sciētia sophistica

Sop^ma Omis hō est omis hō lec.iij.in textu de distribu.

¶ Utrum diuisio syllōi in demrātim dyaleticū ⁊ sophisticū cum eoꝝ diffinitionib⁹ sit bene posita f.j

ꝓclusio Tantum quatuor sunt spēs disputationū scz doctrinalis dyaletica/ tētatiua/⁊ sophistica quaꝝ oim̄ diffinitioēs sunt bone

ꝓclusio Quinq; methe/puta redargutio/falsuz/inopinabile ⁊c̄ cum earum diffinitionib⁹ sunt sufficienter tradite

ꝓclusio Diuisio syllōi in demrātim dyaleticum ⁊ sophisticum cū eoꝝ diffinitionib⁹ sunt bene posite

Sop^ma Licet nichil et chimera sunt fratres ꝓcedatur tñ nichil ⁊ aliquid sunt fratres negatur lec.iij.in distribu.

¶ Utrum diffinitio fallacie qua dicit Est y boneitas decipiendi ⁊c̄ Cum diuisione eius in sex fallacias in dictione ⁊ septem extra dictionem sit bene posita lectiōe tercia

ꝓclusio Necesse est vnū nomen plura ꝟcare

ꝓclusio Tres modi fallacie equiuocatōis sunt in textu p. auctorem nostrū sufficienter traditi

ꝓclusio Diffinitio fallacie cum ei⁹ diuisione in sex fallacias in dictiōe ⁊ septem extra dcōem sunt bene posite

Sop^ma Nu es quilibz vel differens a quolibet lec.v.jn distri.

¶ Utrum fallacia amphibologie cum trib⁹ ei⁹ modis sit sufficienter in textu posita lectione sexta

ꝓclusio Omne analogum p se positum stat ꝓ suo ꝟcato faōñoz

ꝓclusio Fallacia compositionis cū ei⁹ duob⁹ modis est bñ tradita

ꝓclusio Fallacia amphibologie cum ei⁹ trib⁹ modis sufficiēt ē posita.

Sop^ma Oīe verum ⁊ deū esse dr̄it lec.quinta in distribu.

¶ Utrum fallacia diuisionis cum ei⁹ duob⁹ modis sit sufficienter in textu tradita lcōe viij

ꝓclusio Fallaciam accentus ⁊ eius duos modos auctor noster bene tradidit

ꝓclusio Fallacia figure dcōnis plerūq; appellationi immixta cum ei⁹ trib⁹ modis est bene posita

ꝓclusio Fallacia diuisionis cū ei⁹ duob us modis est sufficienter in textu tradita

Sop^ma Not⁹ sortes est minor sorte lectione vi.de distri.

Vtrum fallacia accñtis que plerūq; ꝓdoctos ꝑalogisat ꝛ eiꝰ tres modi sint sufficienter traditi lcōe xj
ꝯclusio Fallaciam a ſm quid ad simpliciter et eius quinq; modos Petrus hyspa. sufficienter tradidit
ꝯclusio Diffinitio elenchi/ꝛ quatuor modi fallacie ignorantie elenchi sunt in textu bene positj
ꝯclusio Fallacia accñtis que plerūq; ꝓdoctos ꝑalogisat ꝛ eiꝰ tres modi sunt sufficienter traditi
Sop^ma Omne bonū vel nō bonū est eligendū lcōe viij jn distribu.
Vtrum fallacia petitiōis principij: ꝛ quinq; eiꝰ modi sint in textu bene traditi lcōe xiiij
ꝯ clusio Fallaciam ꝓntis ꝛ eiꝰ tres modos auctor noster docuit sufficiēter.
ꝯclusio Fallacia ſm plures interrogationes vt vnam ꝛ duo eius modi cū reductione oīm fallaciaꝝ ad elenchū sūt bñ posita
ꝯclusio Fallacia petitiōis principij ꝛ q̄nq; eiꝰ modi sunt in textu bñ traditi
Sop^ma Sortes differt ab oī hōie. jn fine exponibiliū

Questiones tractatus septimi ꝛ octaui

Vtrum noticia puoꝝ loycalium sit vtilis ꝛ necꝯria in loyca: videatur ibi q̄ ad septem vtilis est jn ꝓhemio
Quot sunt tractatuli puoꝝ loycalium
Quid est ſBiectum tractatus septimi de ſuppōe
Vtrum noticia de suppositionibꝰ terminoꝝ sit vera scientia
Quot sunt diuisiones vocum. ibi notet q̄ sincathegremata nihil significant preter conceptus lectione prima
Vtrum nomia adiectiua possint supponere
Qꝫ terminꝰ capitur triplicit̄er pulchra distinctio puncto tercio lectōe ijª
Quatuordecim regule ꝑ quas iuuenes scire possunt qui termini supponūt ꝛ qui termini non supponūt
Vtrum obliquus ꝓt esse ſBiectum propositionis.
Quomodo diffinitur suppositio ſm viam nomialium
Quomō diuidit̄ suppositio prima sui diuisione lcōe tercia
Quomō diuidit̄ suppositio ꝓpria ſm viam nominaliū
Quid sit suppositio simplex ꝛ ꝓsonalis ſm petrum hyſ. lectione q̄rta
Quid est descensus ꝛ quotuplex
Quid sit suppositio simplex ſm viam nominalium
Vtrum suppositio materialis quam Petrus hyspanus non docet sit necessario ponenda lectione quinta

Qñ termin⁹ vel oro̅ ꝑt supponere materialr simplr ꝛ ꝑsonalr que suppositio erit ibi de v̂tute ꝑmonis ꝛ vi vocis lcō vj^{a}

Oe suppō̃e materiali sunt tres regule pulcherrime lcō viij

Quādo fit suppositio simplex ꝛ q ci⁹ sunt regule due lcō nona

Quante sint ꝓpōes in quib⁹ sbiecta supponūt materialr jn regla 3^{a}

Quō supponūt sbiecta in istis. gen⁹ est spēs vlis Socrates est prima sbñia homo est secūda sbñia

Vtrum iste ꝓpōes sint vere ꝑ suppōem simplicem homo est dignissima creaturarum Color est ꝑmū obiectum visus. homo ē ꝑ se ꝑmo risib ile

Que sit dra inter actum exercitum/ꝛ actum signatum

Oe suppō̃e ꝑsonali in genere. ꝛ q ci⁹ sunt due regule lcō x^{a}

An oēs termi possint supponere ꝑsonalr ante ꝑmā regulam

Dr tres suppōnes in genere sunt iuuenib⁹ summe notande in 2^{a} regula

Oe suppositione discreta. est vna regula

Oe suppō̃e determiata regule due. quaꝝ secūda maxime notanda est: qm ꝑ eam mirabiles ꝓcedūt ꝛ negātur ꝓpositiones

De suppositione ꝓfusa distributiua sunt regule decem lec. xi^{a}

An hic Oēs materia ꝛ forma sunt totum ꝓpositum: totum sbiectum distribuitur/an pars Jn regula secūda pulchra distinctio

Oe suppō̃e ꝓfusa tm regule decem summe notande

De Relatiuis

Quid est sbiectum octaui tractat⁹ de relatiuis lcō ꝑma

Dr petr⁹ hysp. in textu ponit quinq; diuisiones relatiuoꝝ pūcto 3°

Dr tres ponit diffinitiones relatiui recipcj. quod recipr̄oco differt a non recipr̄oco tripliciter

Vtrum deceptio fcā ex diuersa relatione fiat ꝑm fallaciam eq̄uocationis/vel amphibologie: aut ꝓpositionis ꝛ diuisiōis

Oe trib⁹ regulis quas ponit auctor de relatiuis pūcto secūdo lec. 3^{a}

Vtrum hoc sophisma sit verꝝ Alliq̄ ꝓpō est vera si sua ꝓdcōria est vera.

Vtrum hoc soph^{m} sit verꝝ Oēs hō hñs equū equitat illum

Oe suppō̃e relatiuoꝝ materiali ꝛ simplici sunt regule tres lcō̃e v^{a}

Oe suppō̃e relatiuoꝝ ꝑsonali sunt regule gñales quinq;

Oe suppō̃e relatiuoꝝ ꝑsonali in spāli sunt regule sex

Vtrum ista ꝓña sit bona: oēs homo qui est alb⁹ currit: ꝯ oēs hō currit q̄ ē alb⁹ ¶ Jtem de suppositione terminoꝝ impr̄opria

Questiones disputabiles cum sophismatib⁹ tractatus septimi ꝛ octaui

¶ Vtrum noticia quox loycalium sit vtilis ⁊ necessaria in ꝓpha

ꝓclusio Subiectum tractatus suppōnū est termin⁹ supponibilis

ꝓclusio Noticia suppositionū terminox est vera sciā

ꝓclusio Noticia quox loycalium ē vtilis ⁊ valde nccia

Soph^ma Omis hō ē omis hō. lcōe iij. de distributionib⁹ in tex.

¶ Vtrum diffinitiones termi ⁊ significationis cum alijs diuisiōib⁹ in textu sint sufficienter date lcōe ꝑma

ꝓclusio Diffinitio suppōnis qua dicit Est acceptio termi substantiui ꝓ aliquo est bona

ꝓclusio Nec adiectiua nec obliqui ꝑ se sumpti pnt supponere

ꝓclusio Diffinitiones termi ⁊ significationis cū alijs diuisionib⁹ sunt sufficienter posite

Soph^ma Nullus homo est omis hō. lcōe iiij^a de distribu. in textu

¶ Vtrum diuisio suppōnis in cōem ⁊ discretam. Et ipsi⁹ cōis in naturalem ⁊ accīlem sit bona lcōe iij^a

ꝓclusio Diuisio suppōis accītalis in simplicem ⁊ ꝓsonalē cum mēbrorum diffinitionib⁹ est bene data

ꝓclusio Diffinitio suppositionis ꝓsonalis cū ei⁹ diuisione in determinatū et ꝓfusam est sufficienter posita

ꝓclusio Diuisio suppositionis in cōem ⁊ discretam. Et ipi⁹ cōis in naturalē ⁊ accītalem est bona.

Soph^ma Nihil videns est aliquid videns. lcōe iiij jbidem in textu

¶ Vtrum suppō materialis: cum suppositione simplici ⁊ ꝓsonali sint nccio ponende

ꝓclusio Regula vnica de suppōne discreta/ ⁊ due de suppōne determinata sunt ꝑm viam nōialium sufficienter tradite

ꝓclusio Regule decem de suppositione ꝓfusa distributiua ⁊ decē de ꝓfusa tantum ꝑm viam nomialiū sunt bene posite

ꝓclusio Suppō material' cum simplici ⁊ ꝓsonali sunt ncārio ponēde

Soph^ma Quotiens cūq; fuisti pisi⁹ totiens fuisti homo lcōe viij. de distributionib⁹ in textu

¶ Vtrum quinq; diuisiones relatiuox cū trib⁹ diffinitionib⁹ relatiui reciproci sint sufficienter posite

ꝓclusio Ponentes deceptionem fcām ex diuersa relatione ꝑm fallaciam eq uocationis vel amphibologie Et asserentes nullam ꝓpōem incho atam a relatiuo habere ꝓtradcōziam dicūt fl'm

ꝓclusio Due regule text⁹ vna de relatiuis diuersitatis ⁊ alia de relatiuis idē titatis non reciproco Cum alijs regulis suppōnū relatiuox tam in genere cū in specie extra textum sunt sufficiēter posite

ꝓclusio Quinq; diuisiones relatiuox cū trib⁹ diffinitionib⁹ relatiui reci,pci sunt in textu bene posite

Soph^ma Aliq ꝓpō est vera si sua ꝓdcōzia est vera hic lcōe iij ō relatiuis

Questiones tractatus de ampliatione

Quid sit sbiectum tractatus ampliationū puncto primo
Quis auctor solū duas ponit regulas de ampliationib⁹
Utrum hoc sophisma in textu sit verum Impossibile potest esse verum
Utrum istud soph^ma ex textu sit verū Omne quod erit est
Quid est ampliatio ꝺm nominales
Utrum ampliatio in vniuersalib⁹ t pticularib⁹ fit eodem mō exponēda
Quot sunt ꝺr̄ tempm ad quas fit ampliatio
De verbis t alijs ampliantib⁹ ad duas differentias tempm sunt regule quinq
De varijs ꝓpōnib⁹ veris que videntur esse falsе
De termīs ampliantib⁹ ad quatuor ꝺr̄as tempm sunt regule due
Utrum hoc ūbum potest/t ille mod⁹ possibile/amplient ad ꝑteritum
De ampliantib⁹ ad quinq ꝺr̄as tempm regula vna.
Sequuntur illic tria summe aduertenda notabilia
Quatuor regule ꝓnāx due bone t due male
Utrum ista ꝓpō sit vera antixp̄istus est intelligibilis
Utrum ista sit vera null⁹ homo est mortuus
Utrum hoc sophisma sit verū Non ens intelligitur
Utrum hoc sophisma sit verū Omis equ⁹ senex morie
Utrx sit verum Corruptum est generābū t generandū est corruptum
Utrx sit verum Sortes iuuenis fuit disputatur⁹

Questio vnica cum trib⁹ conclusionib⁹ t vno sophismate

Utrum diffinitio ampliatōis cum duab⁹ ei⁹ diuisionib⁹ sint in textu sufficienter posite
ꝯclusio Due regule de ampliatōe in textu cum octo regulis extra textum ꝺm viam nominaliū sunt bene posite
ꝯclusio Non solū ista est vera Corruptū est generandū t econtra: sed t ista. antixp̄s est intelligibilis est ꝯcedenda
ꝯclusio Diffinitio ampliationis cum ei⁹ diuisionib⁹ duab⁹ ē bene posita.
Sop^ma Impossibile potest esse verum

Questiones tractatus de appellatione

Quid sit sbiectum tractatus appellationū puncto primo
Utrum tres regule quas aliqui posuerūt de appellatione sint vere
Utrum omēs termini appellent. t an eodem mō appellent a parte sbiecti t p̄dicati: t quid intelligitur ꝑ formam qñ termin⁹ dicitur appellare formam
De quatuor regulis appellationū sc̄ōm nominales
Utrum hoc sophisma sit concedendū Sortes t album sunt idem

Vtrum hoc sopᵐᵃ sit verum Tu hodie comedis crudum
Vtrum hoc sit verum Album erit nigꝝ vel album ꝑt esse nigrum
Vtrum hoc sit verum Sortes erit currens cras
Vtrum hoc sit verum Tu ꝓgnoscis venientem
Vtrum hoc sit verum Debeo tibi equuꝫ.

¶ Vtrum diffinitio appellationis cum duabꝰ eiꝰ diuisiõibꝰ ⁊ cum quatuor extra textum regulis sint sufficienꝫ posite

ꝓclusio Ista ꝓpõ ꝓcediꝫ vera Sortes ⁊ albũ sunt idem
ꝓclusio Licet ista Tu ꝓgnoscis venientez in casu sit falsa: tñ ista. debeo tibi equũ in casu concedetur vera
ꝓclusio Diffinitio appellationis cũ duabꝰ eiꝰ diuisionibꝰ ⁊ cum quatuor extra textum regulis sunt sufficienter posite
Sophᵐᵃ Oñe qđ erit est seu oñe qđ ꝑt esse est. lcõe jª de ampliatõe

Questiones tractatus de restrictione

Vtrum istuđ sophᵐᵃ sit verũ Albedo sortis est similitudo eiꝰ
Vtrum sit verũ Tu scis denarios in bursa mea esse pares
Vtrum sit verum Tu credis te esse asinũ ibidem
Vtrum hoc sopᵐᵃ in textu sit verum Oñe aiãl fuit in archa noe
Vtrum sit verum Ego vidi petrum ⁊ robertum lcc. ij
Vtrum hoc sit verum Ego videbo oñe astrum ibidẽ
Vtrnm sit verũ sortes apparet esse aliud ꝙ̃ est
De restrictione facta ꝑ nomẽ sunt regule qninqꝫ lcõe ꝓma
De restrictione facta ꝑ v̄bum sunt regule tres lcc. secunda
Vtrum silr restringantur terñi in ꝓpositone affirmatiua ⁊ negatiã lcc. 3ª
Vtrum hoc sophisma sit verum Tu es asinꝰ
Vtrum istuđ sit verum Deum esse iniustũ/est negandum

¶ Vtrum diffinitio restrictionis ꝙ̃ dicit Est coartatio terñi ⁊c̃ cum quinqꝫ regulis de restrictione fcã ꝑ nom̃ sit bona

ꝓclusio Tres regule de restrictione facta ꝑ verbum cũ illo dcõ ꝙ terñi in affirmatiua ⁊ negatiua codẽ mõ restringũt sũt bñ posita
ꝓclusio Non solum hoc sophᵐᵃ extra textũ tu es asinꝰ est falsum sed etiaꝫ Oñe animal fuit in archa noe intra textũ est negandũ
ꝓclusio Diffinitio restrictionis ꝙ̃ dicitur Est coartatio terñi ⁊c̃ cum q̃nqꝫ regulis de restrictione facta ꝑ nomen est bona
Sopᵐᵃ Tu es asinꝰ lectione tercia.

¶ Sequũt de significatione terminoꝝ ⁊ ꝓpõnũ decem ꝓclusiones pulcherrime ex dictis biridani

Prima ꝓcluº Litere scripte figñt voces ꝓlatas
Secũda ꝓº Voces ꝓcatiue ꝑnt passiones. j. passiones anime
Tercia ꝓcº Oñi ꝓceptu aliquid ꝓcipiꝫ ⁊ forte nõ vnũ solũ ſꝫ multa.

Quarta ꝓclu° Vox ꝟcatiua actu ꝟns ꝟcat aliquid
Quinta ꝓclu° Hoc nomē chimera nō ꝟcat chimeram
Quō ergo chimera figt si non ꝟt chimerā
Sexta ꝓclusio Concept⁹ simplex siue fiat ſbiectū siue ꝑtuz semp supponit ꝑ re/q̄ illo ꝓceptu ꝓcipiē Et nihil hꝫ ꝓhibet uisi duplex cauſ q̄ bñ ſūt notādi
Septima ꝓclu° Aliquis ꝓcept⁹ ꝓplex⁹ fact⁹/ſbiectū vel ꝑtum in ꝓpōc mentali ꝑ nullo supponit quo tam̄ multa entia ꝓcipiūtur
Octaua ꝓclusio Vox vel scriptura ꝟcatiue sumpta ſbordinata ꝓceptui simplici supponit ꝑ reb⁹ vltimate ꝟcatis q̄ illo ꝓceptu ꝓcipiūtur.
Nona ꝓclu° Ista termio chimera nō cozrñdet solū ꝓcept⁹ simplex
Decia ꝓclu° Ista termino chimera cozrñdet ꝓcept⁹ ꝓplex⁹ quē primo figt.
Notetur ibi quō ista est fla vacuū ē loc⁹ non repletus cozpe

De cauſis veritatis ꝑpōnū ſequūtur
ꝓclusiones tredecim multū nōbiles
Prima ꝓclusio Non est nccē vocalē cē vam si q̄lrcūq; ſignificat apud mentem/ita est apud vocem
Secda ꝓclo Aliq̄ ꝑpō est va/tm̄ nō q̄lrcūq; ꝟt ita est in reb⁹ ꝟcatis ad ex.
Notetur ibi q⁹ hoiem esse asinū nec est verum nec falsum
Tercia ꝓclo Ista ꝑpō homo ē asin⁹ non ꝟt hoiem esse asinū
Quarta ꝓ° hoiem esse ꝟcatur ꝑ istam ꝑpōem hō est asin⁹
Quinta ꝓ° hoiem fuisse ꝟcatur ꝑ istū tm̄ hō: g̃ ꝛ ꝑ li hō est asin⁹
Sexta ꝓclo q⁹ aristotelem esse ꝟcatur ꝑ istū tm̄ hō g̃ ꝑ li hō ē asin⁹
Septᵐᵃ ꝓclusio Omis ꝑpō affirmatiua de in esse ꝛ pñti vera: nō ex eo ē vera q⁹ qualitercūq; ꝟcatur esse ꝑ eam ita est
Octaua Non seq̄tur terim̄ alic⁹ ꝑpōnis affirmatiue supponūt ꝑ eodem. igitur est vera
Nona Ad veritatem ꝑpōnis cathegorice req̄rit q⁹ ſbiectum ꝛ ꝑtū supponant ꝑ eodem vel eisdem Et ad falsitatem sufficit q⁹ nō supponūt ꝑ eodē.
Decima ꝓ° Ad veritatem cathᶜᵉ negatiue sufficit q⁹ ſbiectū ꝛ ꝑtum non supponūt ꝑ eodem vel eisdem ꝛc̄
Undecima ꝓ° Ad veritatem ꝑpōnis cathᶜᵉ affirmatiue ꝑticulariter vl indefinite sufficit q⁹ ſbiectū ꝛ ꝑtum supponant ꝑ eodem ꝛc̄
Duodecia ꝓ° Ad veritatem vlis affirmatiue requirit̃ ꝛ sufficit q⁹ ꝑ quocū q; vel ꝑ q̄buscūq; ſbiectū supponit ꝑ illo vel ꝑ illis ꝑtum ꝛc̄
Deciatercia ꝓ° Omis ꝑticularis affirmatia est vera q⁹ ſbiectū ꝛ ꝑtū supponūt ꝑ eodē vel ꝑ eisdem Et omis vlis affirmatia videt ex eo ē vera ꝛc̄
Verum ista sit vera Omis ꝑpō vocalis est vera
Verum hec sit vera Equ⁹ est asin⁹
Verum hoc sophᵐᵃ sit verum Deus non est
Verum istud sophisma sit verum Hoc nomē chimera nihil ꝟt
Verum istud sit verum Equ⁹ aristotelis non est
Verum istud sit verum Chimera est chimera
Verum istud sit verum homo est asin⁹

Questiones tractatus de Distributionibus

De triplici diuisione signoꝝ patet in textu lcõe ꝑma
Querit textꝰ quid ꝓcet ly omis lec. ꝓma
Utrum ista sit vera homo ꝛ risibile ꝙuertũtur
Notande sunt ibi q̃dã pulchre ꝙclusiones de ꝙuertibilitate ꝛioꝝ
Utrum istud sophisma sit verũ Omis hõ ẽ totũ in quãtitate
Utrum hꝰ figm omis exigat tria appellata in textu lec. secũda
Utrum hoc soma sit verum Omis hõ est vnꝰ solꝰ homo
Utrum istud sit ym Quodlibet scis vel nihil scis
Utrum sit verũ Omis hõ est ꝛ qõlibz differens ab illo ẽ non hõ lec. tercia
Utrum sit verum Omis hõ ꝛ aliꝰ homo sunt
Utrum sit verum omis hõ est omis homo
Utrũ istud sophma: sit verũ Nullꝰ homo ẽ omis hõ lec. iiij
Utrum sit verum nihil videns est aliquid videns
Utrum hoc sophisma sit verũ Nihil ꝛ chimera sunt frẽs
Utrum istud sit verum Nihil ꝛ aliquid sunt fratres
Utrum in textu sit verũ Ab vtroq; istoꝝ enũciatũ est verũ lec. q̃nta
Utrum sit verũ Neutrũ oculũ habendo tu potes videre
Utrum istud sit vez Tu es quilibz vel differens a quolibet
Utrum sit verum Omne verum ꝛ deum esse dr̃
Utrum negatio hẽat vim distribuendi vel ꝓfundendi in tex. lec: vj
De distributioe aptitudinis ꝛ accõmoda ibidem in textu
Utrum hoc sophma sit verum Totꝰ sortes est minor sorte
Utrum hoc sit verum Totum qõ est in mũdo est in oculo meo
Utrum istud sophisma de textu sit verum Quodlibet qualelibet de quolibet tali/scit ipm esse tale quale ipsum est
Utrum hoc sit verum Nullꝰ mẽ. itur
Utrum hoc sit verum Ego dico falsum
Utrum hoc sopma de textu sit verum jnfinita sunt finita lcõe viij
Utrum hoc sopma sit verum Omne bonũ vel nõ bonũ ẽ eligendũ
Utrum hoc sit verũ Sortes morietꝛ hodie

Conclusiones disputabiles cum sophismatibus tractaꝰ duodecimi

Utrum diffinitio distributionis cum signorum distributiuoꝝ triplici diuisione sit bene posita

ꝓclusio Hoc signũ omis non rem scd rei dispõem ꝓcat
ꝓclusio Hoc signũ omis non semp exigit tria appellata
ꝓclusio Diffinitio distributionis cum distributiuoꝝ triplici diuisione est bene posita

Sop^ma Licet hoc sophisma de textu sit verum Oīs homo est. & qōlibet dns ab illo est non homo Tamen istud sophma est falsum . Oīs homo & alⁱ homo sunt

Utrum ipsa negatio habeat vim distribuendi aut ꝓfundendi

ꝓclusio Licet illa in textu. Ab vtroq; istoꝝ enunciatum ē vex concedatur

ꝓclusio Tamē ista Neutrū oculū hn̄do tu potes videre negatur

ꝓclusio Capiendo totum cathegrematice ꝓceditur totum qō est in mūdo ē in oculo meo: & totus sortes est minor sorte negatur

ꝓclusio Ipsa negatio habz vim distribuendi

Sop^ma Infinita sunt finita

Questiones tractatus exponibilium

Utrum arguendo ab exponentib⁹ ad expositam sit bona ꝓ̄ma: ad quod ibi respondetur p quinq; ꝓclusiones

Utrum ꝓp̄oes expombiles sint cathegorice vel ypothice

Quō diuiditur tⁱ⁹ Et quotuplex ꝓpositio b̄m diuisionē termi

Que ꝓp̄ dicit resolubil' Et quomodo ꝓbatur

Que ꝓp̄ dicit expombil' Et qūo exponitur

Utrum quelibz vlis affirmatiua equipollet vni copulatiue

Quid sit termin⁹ officialis Et quid ꝓp̄ officiabilis

De ꝓp̄one exponibili Et que signa faciūt ꝓp̄em exponibilem l' iij.

De ꝓp̄onib⁹ exclusiuis de quarū exp̄p̄e dant quinq; regule.

Ab exclusiua affirmatiua ad elⁱ⁹ vl'em in termis tñspositis est bona ꝓ̄ia

Utrum hoc so^ma sit verum Tantum vnū est

Utrum istud sit verum Tantum pater est

De signis exceptiuis dant due regule lectione quarta

De expositione exceptiuaꝝ dant due regule

Utrum arguendo ab exponentib⁹ exceptiue ad exceptiuam & econtra sit bona ꝓ̄ia

Utrum hoc sophma sit verum Oīe animal p̄ter hoiem est irrōnale

De signis reduplicatiuis sunt regule due lcōe quinta

De exp̄one reduplicatiuaꝝ sunt regule due

Quid ē ꝓp̄ reduplicatiua & cui addendū est signū reduplicatiū

Utrum hoc sophisma sit vex Oīs hō inc̄tum rōlis est risibilis

De incipit & desinit dātur due diuisiones rerum

De expositionib⁹ ꝓp̄nū de incipit & desinit sunt regule 4^or lec. vj

Utrum hoc sophma sit verum Creans incipit esse deus

Utrum istud sit verum Sortes desinit scire oēm ꝓp̄em

De infinito cui⁹ ponit triplicem distinctionem lec. vij^a

De expositione ꝑpōnis de infinito sunt due regule
Utrum arguendo a ꝑpōe exponibili in qua ponitur infinitum ad suas exponentes ꝛ eō sit ꝙnā bona ꝛ formalis
De compatiuis ꝛ suplatiuis in lectione viij
De expōne ꝑpōnū de ꝙpatiuo est vna regula
De expōne ꝑpōnū de suplatiuo sunt due regule
Utrum hoc sophisma sit verū Animal debilis⁹ musca est fortius oīi animali
Utrum sit verum Aliquis homo est fortissim⁹/q̄ nō est fortissim⁹ hō
De istis dictionib⁹ differt aliud ꝛc̄ sunt regule due lcōe nona
De expōne ꝑpōnū de dīt aliud ꝛc̄ sunt regule due
De li tot⁹ qđ capit̄ tripliciter eadem lectione
Quomodo ꝑpositio de li totus exponit̄ est vna regula
Quomodo propōnes de semp/de ita ficut debent exponi
Utrum hoc sophisma sit verum Fortes differt ab omni homine

Conclusiones disputabiles cū sophismatibus tractatus tercij decimi

Utrum arguendo ab exponentib⁹ ad expositam sit bona ꝙsequentia

ꝙclusio Propositio exponibilis magis videtur esse cathegorica q̄ ypo⁸ᵃ: ꝙclusio Non quelibet ꝑpō vlis equiualet vni copulatiue composite ex suis singularibus

ꝙclusio Arguendo ab oīnib⁹ exponētib⁹ ad expositam est ꝙnā bona
Sop⁸ᵐᵃ Tantum vnū est habetur lectione tercia

Utrum diffinitio ꝑpositionis exponibilis Et quinq̄ regule de ꝑpositionū excluſiuarū expōne sint bene posite

ꝙclusio Quatuor regule de expōne ꝑpōnū exceptiuaꝝ sunt in textu sufficienter tradite

ꝙclusio Arguendo ab exponentib⁹ ꝑpositionis exceptiue ad exceptiuam ꝛ econtra est bona ꝙnā

ꝙclusio Diffinitio ꝑpōnis exponibilis Et quinq̄ regule de ꝑpōnū excluſiuarum expōne/sunt bene posite

Sop⁸ᵐᵃ Tantum pater est lectione tercia

Utrum quatuor regule de signis reduplicatiuis ꝛ de expositione reduplicatiuaꝝ ꝑpositionū sint bene date

ꝯclusio Signū reduplicationis si ipa fiat grā cause nō debz addi ꝓto sz alterī Si reduplicatio fiat grā ꝯcomitātie ꝑt addi ꝓto De isto videat in fine quarti tractat⁹

ꝯclusio Oīe animal ꝑter hoiem ē irrōnale ꝯcdit vera

ꝯclusio Quatuor regule de signis reduplicatiui s⁹ t de expōne ꝓpōnum reduplicatiuaꝝ sunt bene posite

Soph^ma Oīis homo inq̄tum rōlis est ribibilis

¶ Utrum quatuor regule de expōne ꝓpōnū de incipit t definit sint sufficienter tradite

ꝯclusio Arguendo a ꝓpōne exponibili de infinito ad exponētes. t ecōtra est bona ꝓnā lectione vij^a

ꝯclusio Ista ꝓpositio. creans incipit esse de⁹/est neganda

ꝯclusio Quatuor regule de expositione ꝓpōnū de incipit t desinit sunt bū posite

Soph^ma Sortes definit scire oēm ꝓpositionē

¶ Utrum quatuor regule de expōne ꝓpositionū ꝯparatiui et suplatiui sint in textu sufficienter posite

ꝯclusio Regule de expōne ꝓpōnū de differt aliud Et de expōne ꝓpositionū de tot⁹ sunt bene tradite

ꝯclusio Ista ꝓpō/animal qđ est debili⁹ musca est forti⁹ oīi animali est vera t ꝯcedenda

ꝯclusio Quatuor regule de expōne ꝓpōnū ꝯpatiui grad⁹ t suplatiui sunt in textu sufficienter posite

Soph^ma Aliquis homo est fortissim⁹/qui nō est fortissim⁹ homo

Finis tabule

Jrca iniciū tractatuū petri hiſpani q̄ breuiē atz lucide docēt de argumēta^oc et ei⁹ ptibz ſbiectis Anēx ad textū ꝓcedaī/in pte ꝓ hemiali ꝓ juuenū loyce ſtudio⁹ foy eruditione/ſexdecim q̄ſticiū culę puis āneris argumētis ad co rū exercitacōez ꝓmittūr. q̄z dul cedine vtcūq; in itroitu degusta ta/feruentiozi alō ad ſtudiū tam p̄clarū alliciār. atz in loyce facul tatz pugnacē paleſtrā vt fortes tirūculos decet accinganī/vbi ñ verberibz aut fuſtib⁹/ſed q̄ſtio⁹ nib⁹atz rōmbz glorioſe ĉtantes/ tandē coīi ſuos ꝓmilitones vic toziū obtinētes apud doctiſſimos atz ꝓbiſſimos mlta laude hōze atz gla cō mendenī et ap̄lexenī Quia vo loyca eſt quidā habit⁹ intellectualis Jdo ne ex ignotis ꝓcedaī a diffinicōe hitus et ei⁹ diuiſione incipiendū eſt

Queritur ꝓmo Quid ē habit⁹ ¶ Dico habit⁹ duobz mōis diffi⁹ nit Uno^o in ordine ad ſuū ſubiectū/ſic hitus ē quali tas inſenſibil acq̄ſita/firmiter radicata in ſb^ro/difficilē mobil ab eodē/vt ſcia vtus et vicia Alio^o in ordine ad ſuū actū/ſic habit⁹ ē quo opam^r ꝓmpte ex⁹ pedite et delcābiliē opationes nras Jdo ſtudioſus et hīs vtutes p modū ha⁹ bitus/ꝓmpte et delcābiliē opaī vtuoſe Et vicioſus ꝓmpte et delcābiliē opa^r vicioſe Jdeo nō parū refert iuuenes ſic aut ſic aſſuefci ideſt habituari vtpz^o ethicoz Qualis ēm vnuſq; ſq; ē p ſuū habitū/talia dicit et opaī q̄rto ethicoz Quare dicis in pozi diffi^oc q̄litas inſenſibil ¶ Dico ꝓpt̄ q̄litates ſenſibiles que ſunt ipius corpis Et dz acq̄ſita ꝓpter q̄litates inatas/vt duricies robur pulchritudo Quare dicis firmiē radicata Dico ꝓpter diſpões De his ōnibz patebit in p̄dicamēto q̄litatis Ex q̄b⁹ pz q̄ diffinitio hitus itelligit de hitu aiē

Queritur ſcō Quō diuidit habit⁹ aiē ¶ Dico in habitū intellcū alē et habitū mozalē Quid ē habit⁹ mozalis ¶ Di co q̄ ſubiectaī in pte appetitiā aiē/et quo aiā opaī ꝓmpte et delcābiliē ſuas mozales opationes Et ē duplex ſcz bon⁹/vt p̄udētia iuſticia fortitudo tpan cia Et malus vt imp̄udētia iniuſticia timiditas intpantia ſnpbia auaricia ⁊c. Quid ē habit⁹ intellcūalis ¶ Dico q̄ ſubiectaī in intellcū/et quo ꝓmpte et ſine erroze aiā opaī ſuas intellcūales opationes/vt ars et ſcia

Queritur tercio Quot ſūt habit⁹ intellcūalis ¶ Dico q̄nq; Sapia intellcūs ſcia ars et p̄udētia ¶ Dic ſufficiētia Om nis habit⁹ intellcūalis aut ē ſpeculatiuus ĉa nc̄m/aut p̄acticus et circa ꝓtin gens Si ſpeculatiu⁹ et ĉa nc̄m/ſ̄ eſt dupl^r Aut eſt de deo vel aliquo diuino Aut nō Si ꝓmū ſic ē ſapia Si ſecundū hoc ē dupl^r Aut ſpeculaī ꝓncipia et imediata ſic ē intellcūs Aut ſpeculaī cōcluſiones et mediata tūc ē ſcia Si ſit

ꝓacticus et circa ꝓtingens hoc ē dupliciter Aut illud est opabile ā nobis/sic est ꝓudentia Aut factibile/sic est ars

Queritur q̄rto Quid ē sapiētia/q̄d intellcūs/ɛ ceteri habit⁹ Dico Sapiētia est habit⁹ ꝑmarū et altissimarū cārū cōsideratiu⁹ Vel sic Est habitus dei et diuinoꝝ cognitiu⁹ Intellcūs est habitus ꝑmoꝝ ꝓncipioꝝ cognitiu⁹ Etiā est habitus ꝯclusionis ꝙ demonstrationē ac quisitus Prudētia est rcā ratio rerū a nobis agibiliū Ars est rcā ratio a nobis factibiliū Nō agibile est q̄d fit a nobis opatione imanente/vt actus intelligēdi et volendi Sed factibile est q̄d fit a nobis opatione trāseunte/vt carpentacio fabricatio/et sic de alijs.

Arguitur ꝑmo Opinio suspicio ɛ fides sunt habitus intellcūales/qz subiectāt in intellcū/ergo plures sunt q̄ quinq; Dico q̄ solū sunt quinq; habitus intellcūales quib⁹ tm̄ assentim⁹ vero/sed ꝙ opinionē et suspitionē q̄nq; assentim⁹ falso

Arguitur scdo Virtutes et vicia sunt habitus intellcūales Quod ꝓbo qz intelligūt ab intellcū/ꝫ intellcm̄ est in intelligente igit sunt intellectuales Dico licet vtutes sunt in intellcū obiectiue sicut coloꝝ est in oculo obiectiue Tamē nō sunt in intellcū subiectiue/qz nō subiectant in intellectu ficut sapiētia sciētia Nā iusticia et iniusticia sunt in volūtate subiectiē Cetere vtutes et vicia sē aut in appetitu ꝯcupiscibili aut irascibili

Arguitur tcio Sollercia est habitus intellcūalis q̄ plures sunt Nō cedens ꝓbat/qz sollercia est ydoneitas inueniendi medijū in non ꝑspecto tpe Sed illa ydoneitas videt esse habitus intellcūalis. Dico q̄ sollercia siue fit vis q̄dā/siue habitus/nō est acq̄sita ꝫ innata/modo habitus intellcūalis sunt qualitates acquisite.

Arguitur q̄rto Intellcūs est q̄dā naturalis potēcia aiē/q̄ intellcūs nō est habitus intellcūalis anime Dico q̄ intellcūs capit dupliciter Uno mō ꝙ potēcia anime intellectiua/sic nō est habit⁹ Alio mō capit ꝙ habitu ꝯgnoscituro ꝑmoꝝ ꝓncipioꝝ/sic ē habit⁹ intellcūalis

Querit quinto Quot modis capit Ars Et quō diuidit ars Ad primū dico/q̄ ars capit duob⁹ modis Uno mō cōiter ꝙ omni habitu cognitiuo veri Quō diffinit Ars cōiter capta Dico scōm Tullīū Est collectio multoꝝ ꝑceptoꝝ ad vnū finem tendentiū Alio modo capit ꝓprie Quō diffinitur Est rcā ratio a nobis factibiliū Ad secundū dico q̄ ars cōiter capta ꝓprie ꝓhendit sub se ōnes artes liberales et mechanicas et oēs habitus intellcūales Sz ars ꝓprie capta diuidit in artes mechanicas Quot sunt Dico in speciali sunt multe Sed in gñali sunt septē/vt lanificiū armatura nauigatio Ista tria ptinēt ad corpus extrinsecus Agricultura venatio medicina theatrica Ista quatuoꝝ ptinent ad corp⁹ nrm̄ extrsecus/vsus Lana nemus miles nauigatio rus medicina Mis ars fabrilis architonica sbsit

Querit sexto Quare artes mechanice sunt inuēte Dico ad subueniendū multis corpis nostri defectib⁹ et miserijs In quibz ꝓpter trā nsgressionē ade iusto dei iudicio nascimur Audi em̄ hūc mundum intram⁹ Deinde esurimus sitimus frigemus calemus egrotamus ɛ̄ Si

adam nō peccasset/nichil horū hō sensisset Cōtra has cōlamitates/artes mechanice necessario inuente sunt ¶ Quare vocaꝝ illo infami vocabulo mechanice quasi adultere Dico qm discentes eas adulterari seu mechari videntur/eo q artes liberales ꝑclaras q̄ anime nrē ꝓprie sunt deserunt/et artes coꝛ pozis illiberales et ignobiles/quasi vꝛozes alienas colūt In his artibꝫ layci multo studio versaꝝ/quoꝝ vocatio atq; ꝓfessio nō tam ꝑclara nobilis atq; veneranda:q̄ studentiū artibus liberalibus intendentiū et vacantiū Hinc est q layci scolariū et doctoꝝ virozū tam preclare vocationi intendentiū semp sunt inimici atq; molesti ꝓfiozū em studijs q̄ij sunt mozes.

Queriť septiō Quot sunt artes liberales Dico septē Grāmatica loyca rhetozica musica arithmetica geometria astronomia Tres ꝑme sunt sciē triuiales/eo q ab vno incipiūt scz sermone et ad tres vias tendūt Alie quatuoꝛ sunt q̄drūiales/eo q ab vno incipiūt scz a quātitate/et ad quatuoꝛ vias tendunt/vtpꝫ ex earū diffinitionibꝫ ¶ Quare dicūtur illo nobili vocabulo liberales Dico ꝓmo qm olim soli liberi nati scz ingenui et nobiles eas studere solebāt Scdo q2 studentes liberalibꝫ artibus debent a rebꝫ mūdanis esse liberi Ideo solet dici scolaris aut litteris studens est ꝑsona vacans ab humanis negocijs ꝓpter studiū sciētie Tercio q2 liberāt intellcm hominis a multis errozibus et tenebꝛis Quarto quia tractāt de his q̄ maxime ꝓpozcionātur nostro intellectui/et ideo liberaliter idest faciliter ab ipo cognoscuntur.

Queriť octauo Quare liberales artes sunt inuēte Dico ad ꝓpulsandos multos anime nrē defcūs In quibꝫ ipa ꝓpter originalē culpā nasciť Intellcūs em noster nudus et ignarus creaꝝ/teste pho 3° de aiā Intellcūs nr in ꝓncipio est tabula rasa in q̄ nichil est depictū possibilis tm depingi Et volūtas cū sensualitate ad maliciā et vicia ꝓna inclinaꝝ/vt ait scriptura Sensus et cogitatio hūam cord ad malū ꝓna sunt

Arguitur ꝓmo Plures sunt artes liberales q̄ septē qd ꝓbo de methaphisica Nā liberi solent cā maxime studere Oi eo q sciā dicť liberalis cui q̄tuoꝛ supradcē cōditiones cōueniūt/scd quarta cō dicio non cōuenit methaphisice/qd ptꝫ ex eo/qm tractat de illis q̄ sunt sepata a materia scōm esse et scōm rōem vt de deo et intelligēcijs/que nō liberaliter idest faciliter cognoscūtur ab intellcū nrō ymo difficillime Nā vt dicit phus sicut se hꝫ oculus noctue ad lumē solis Ita intellcūs nr ad māifestissima in nā

Arguitur scdo Phus in ꝓhemio methaphisice dicit methaphisicā eē liberrimā q̄ est sciā liberal' ¶ Dico negādo ꝓmiaz q2 sciā libera/et sciā liberalis nō sunt eedē Nā sciā dr libera q2 appetiť grā sui et nō grā alterius vt ē methaphisica Sꝫ sciā dr liberalis que tractat de his q̄ liberaliter idest faciliter se offerūt nrō intellectui/qd nō ꝓuenit methaphisice. Ex quo sequiť q liberū opponiť seruili et āminiculatiuo Sꝫ liberale opponitur difficili/jgiť seruile et liberale stant simul

Arguiť tercio Mathematica ē ars liberal'/q̄ adhuc plures sunt ¶ Dico q ipa itelligiť sb q̄drumio Nā iste 4or Musica arithmetica rc/sunt sciē mathematicales Itē pspectiā ꝓphendiť sb astrono-

Arguitur quarto Grā^ca loyca rethozica si scīē huiles qz huiūtz āmini culār alijs sciētijs/igit nō sunt libales ¶ Oico nc gādo ꝓmiaz Et ca est qz huile nō oppoz liberali sz libero Nō em sunt ꝓria esse liberale et esse huile Nā huile ē qđ alteri subhuit et qđ appetit ꝓpter aliud/si cut grā^ca appetit ꝓpr alias sciās Et cū illo etiā est liberalis/qz tractat de his q̄ liberaliter idest faciliter se offerunt intellectui nostro

Queritur nono Quid ē grā^ca loyca et rhetozica et cetere artes ¶ Oico grā^a ē que tractat de ꝓmone ꝓgruo vel in cōgruo Alie eiꝰ diffinitōes patēt in exercitio pueroꝝ/vbi grāmatice necessi tas demōstrat ¶ Loyca est sciā docens de ꝓmone vero et falso Alia eꝰ dif finitio seq̄t ¶ Rhetozica est sciā docens de ꝓmone oznato et inozdinato Vt sic Rhetozica est sciā docens oznate distincte copiose atqz ꝓpudēter ozōez di cere ¶ Musica est q̄ tractat de q̄titate discreta ꝓtracta ad sonū/docet em cā tū simplicē et ꝓpositū/de qua sapiens Dinū et musica letificāt coz hōis/z sup oiā dilcio sapiē ¶ Arithmetica est q̄ tractat de q̄titate discreta nō ꝓtracta/ qz det̄minat de numero absolute ¶ Gēometria ē que docet de q̄titate cōti nua nō ꝓtracta docet em mēsurare ꝑm longū latū z ꝓfundū ¶ Astronomia est sciā docēs de q̄titate ꝓtinua ꝓtracta ad motū Ypa em docet de motibus septem planctarū et ceterarū stellarū

Queritur deciō Quō diffinit loyca ¶ Oico ꝑm albertū i ꝓncipio sue loyce Loyca ē que a fantasijs que videnť z nō sunt liberat/errozes dānat/falsitates oñdit/et lumen dat in omnibz recte con templationis Ex q̄ ptz ipius loyce vtilitas et necessitas Vtilitas quo ad tria ꝓma mēbza Accitas quo ad vltimū Ptz etiā q̄ ignozans loycā ꝓprie nichil scit Et si qđ scire videat nescit se illius sciam hrē Nescit em ex q̄bus et q̄libus debcat sui sciti querere rōem ¶ Sz scdm boeciū Loyca est sciā docens nos diffinire diuidere arguere et verū a falso discernere Et rō est qz loyca docet illa que sunt modi sciendi alia scibilia/sed ōne qđ scit aut est ꝓplexū vt ꝓclusio hoc scit ꝑ argumētacōez demōstratiuā Aut est incōplexū/et ħ vel scit q̄ ad eꝰ eēciā/tūc scit ꝑ diffinicōez vel quo ad eius potentiā/tūc scit ꝑ diuisionē Er go loyca debet docere quo pacto fiant bone diffinitiones bone diuisiones et argumētationes demōstratiue et dyaletice quibꝰ alie scie acquirūt ¶ Si q̄ ras qđ est diffinitio et quotuplex quā loycus docet facere ¶ Oico diffinitio est ozō indicans qđ sit cē rei Et ē qđruplex ¶ Diffinitio eēcialis seu qđita tiua Diffinitio accīlis seu descriptiua Diffinitio causalis et diffinitio qđ nōia Diffinitio eēcialis seu qđitatiua est ozō indicans qđ est esse rei p eēcialia Et cōponit ex gñe et drā/vt hō est animal rōnale Paucas habemꝰ diffinitiones eēciales qz dant ꝑ gña et drās/sed differētie rerū latent nos vt ait Aristoti les ¶ Diffinitio accīlis seu descriptiua est ozō indicās qđ sit cē rei p accīta lia Et ꝓpoz ex gñe et ꝓꝓio/vt hō est aiāl risibile/vel ex gñe et accidēte con uertibili/vt hō est aiāl grssibile bipes Et vocat alio nōie descriptio ¶ Diffinitio causalis ē q̄ dat ꝑ q̄tuoz gña causay aut ꝑ cās extrinsecas rei scz efficiē tem et finalē/vt cōstructio ē ꝓstructibiliū vnio ex mōis figndi p intellcm cau sata tc Ytē dies ē lacio seu motus solis supza nrm emisperiū ¶ Diffinitio

quid nōis est que explicat et notificat illud distincte qō p nomē sigtur cōfuse/ vt vacuū est locus nō replet9 corpe ¶ Si q̄ras qt cōditiones requirūt ad bo nā diffinitionē ¶ Dico tres Prima q diffinitio ꝓueniat ōi ꝓtento sub dif/ finito Scōa q ipa diffinitio ꝓueniat soli diffinito Tercia q sufficienē explicz nām diffiniti et faciat ipm diffinitū differre a quolibz alio/ita q nichil superflui/ nichilq diminuti ꝓtineat Per has ꝓditiones ꝓbabis diffinitionē aliquā esse bonā ¶ Conr tu posses quercre qtuplex ē diuisio quā loycus docet facere ¶ Dico pmo ē duꝫ Quedā fit p negationē vt aiāl est suba vel nō suba Et ista sp fit p duo mēbra Quedā fit p affirmationē vt aiāliū aliud ē rōnale aliud ir/ rōnale ¶ Diuisio p affirmationē fit quinqz modis ¶ Quedā est generis in suas spēs vt aiāliū aliud hō aliud bzutū ¶ Quedā totiꝰ integlis in suas ptes vt domꝰ diuidit in tectū parietē et fundamētū ¶ Quedā est vocis in suas sig nificationes/vt canis aliꝰ latrabil' aliꝰ piscis marinꝰ ꝛc ¶ Quedā subiecti in sua accīcia et cōrio/vt aiāliū aliud sanū aliō egrū ¶ Quedā accītiꝫ in accīcia cc/de istis patebit in fine q̄nti ¶ Quot sunt ꝓditiones bone diuisionis ¶ Di co tres Prima q mēbra diuisiōis debēt ee oppoᵗᵃ Scōa q debīt euacuare to tā nām diuisi Tercia q mēbra diuidētia ñ excedāt diuisū sed ꝓuertāt cū diuiso

Querit̄ undecimo Quō diuidit̄ loyca ¶ Dico q loyce sunt tres diui siones Prima diuisio est in loycā nālem ⁊ artificialē Loyca naturalis ē que acq̄sita ē p demōstrationē fcām ex sola nāli industria. Loyca artificialꝫ dr q̄ acq̄sita ē p demōstrat onē fcāz p artē Ex quo pz q nāle et artificiale sūt dre loyce accītales ⁊ nō ceīciales ¶ Scōa diuisio ē in loycā docentē et ytentē Loyca docens est q̄ ꝓsiderat de argumēcc vt de sbō cui de mōstrabilis ē in esse passio p ppria et adequatū pn'' Loyca vō ytens ē que ꝓsiderat de arguoc vt ē qdā instrumentū applicabile ad alias sciās Ex q̄ patz q idē habit9 loyce diuersimode ꝓsiderat9 dr loyca ytens ⁊ docens ¶ Tercia diuisio ē in loycā veterē et loycā nouā Loyca vet9 ē q tractat de ptib9 argu mētationis Et sūt duplices ptes scz ppinque/vt ppōes de quibz tractat in pmo tractatu Alie sunt remote/vt termini de qb9 doceī in 2° et 3° tractatibus. Loyca noua est q̄ tractat de totali arguoc scz de sylogismo simplr vt in q̄rto tractatu/de dyaleco vt in q̄nto/de sophistico vt in sexto Et de enchimemate inductione et exēplo vt in q̄nto ¶ Quare loyca vet9 dr vet9 ¶ Dico nō iō q pus sit inuēta/sz q tractat de ptib9 totiꝰ argumētationis/mō ptes nāliter sunt pozes suo toto g̃ veteriozes Ita q̄z noua loyca dr noua Alō q nouit sit inuēta/sz q tractat de totali arguoc/mō totū ē nālit posteri9 et ꝓpīs nouius.

Querit̄ duodecimo Utrū loyca sit sciā ¶ Dico sic/qō ꝓbo auctozita te et rōne Auctē phi Boecij et multozū aliozū dicē ciū loycā esse sciām/g̃ est sciā/ꝓnia ꝓbat ab auctozitate affirmatiue Rōne ꝓ bat sic Loyca ē habit9 cōclusionis p demonstrationē acq̄situs/g̃ loyca ē sciā ꝓnia ꝓbat q ibi arguit a diffinitione ad diffinitū Sicut hic lapis sigt subam cū q̄litate ppria vel cōi/g̃ lapis est nomē Accedens q loyca sit habit9 ꝓclu sionis ꝓbat q est habit9 huiꝰ ꝓclusionis q̄ est Omnis argumētatio ē illatiua cōsequentis ex añcedente p medium ¶ Et si q̄rat ex quib9 ꝓmissis acq̄ritur illa cōclusio ¶ Dico ex istis Ubi diffinitio subiecti loyce qō est argumetacio su

miť ꝑ medio Et ꝑpa passio ꝑ maiozi extremitate/et subiectū ꝑ minozi extremitate sic arguēdo Omnis argumenti ꝓ oz̄oem explicatio est illatiua cōsequētis ex añcedente ꝑ mediū Ex ōnis argumētatio est argumēti ꝓ oz̄oem explicatio/ꝙ ōis argumētatio est illatiua ꝙsequētis ex añcedente ꝑ mediū Ecce noticia ista quā habem⁹ de illa ꝙclusione vocať sciá/nō ōnis sed sciá loyca Et noticia ista quā habem⁹ de illis ꝑmissis vocať intellcūs Ista mā est difficilis ꝑ nouellis loycis/nec potest plene sciri abscq; noticia posteriox

Arguitur primo Mod⁹ sciēdi nō est sciá sicut in filī/mod⁹ rei nō est ipa res/sed loyca ē modus sciendi vtpz ꝑ cōmenta toz̄ē 2° methaphisice/ꝙ loyca nō est sciá ¶ Dico ꝙ licet mod⁹ rei nō sit ipa met res cui⁹ est mod⁹ Tñ est bñ res alia in se Sic etiā licet loyca nō sit illa sciá cui⁹ ē mod⁹ sciendi/est tñ bene sciá in se ¶ Aliter dr ꝙ licet loyca bene sit modus sciendi obiectiue qz docet de illis que sunt mod⁹ sciendi/puta de diffinitione diuisione et argumēta^oc que sť instrumēta q̄b⁹ sciē acq̄rūť/tñ in se ē ꝟa sciá

Arguitur secūdo Omis sciá acq̄riť ꝑ demōstratiōē vtpz ꝑ diffinitionē sciē Ex loyca nō est acq̄sita ꝑ demōstratiōē/ꝙ loyca nō est sciá Minoz ꝓbať qz si loyca fuisset acq̄sita ꝑ demōstratiōē Et ōnis demōstratio fit ꝑ regulas loyce/ꝙ loyca fuisset añcz fuisset acq̄sita/quod implicat ¶ Dico ꝙ licet ōnis demōstrario artificialis fiat scdm regulas loyce/nō tñ demōstratio nālis Iā loyca est acq̄sita ꝑmo ꝑ demōstratiōē naturalem et nō artificialē Est aūt demōstratio nālis q̄ fit ex sola nāli industria alic⁹ hōis Et est filē qz layci faciunt plures ſylogiſmos naturaliter in Barbara et Dariť sic arguēdo Omis q̄ occidit aliū debet ꝟm legē capite trūcari/latro occidit alios/ꝙ scdm legē debet capite trūcari Ecce bon⁹ ſylogiſmus in dariť/et tñ nesciūt regl'as artis ¶ Replicať si loyca fuisset acq̄sita ꝑ demōstratiōnē nālem/vel ꝙ illa demōstratio fuisset ꝑmo inuētoz i nota vel ignota Nō ignota qz ꝑ ignotū nichil notificať Nec etiā nota qz tūc fuisset sibi nota ꝑ regulas loycē/et tūc talis demōstratio fuisset artificiaľ/aut fuisz nota ꝑ aliā demōstrationē Et illa iterū ꝑ aliā et sic ꝓcederet in infinitū ¶ Dico ꝙ illa demōstratio fuit sibi nota nec ꝑ regulas loyce nec ꝑ aliā demōstrationē Ex ꝑmisse illi⁹ demōstrationis erāt sibi note ex t minis sicut ꝙnoscēs q̄b totū q̄b ps q̄b maius statim assentit isti Omē totū est maius sua ꝑte Verū est tñ q̄ ꝑm⁹ inuētoz nō sciuit illud q̄b fecit esse demōstrationē/qz hoc scit ꝑ regulas tē

Arguitur tercio De nullis falsis est sciá/qz falsum nō ꝑt sciri Ex loyca ē de multꝫ falsis/ꝙ loyca nō est sciá Minoz ꝓbať qz tractat de palogiſmis peccātib⁹ in mā et alijs fallacijs q̄ ꝓcedunt ex falsis ¶ Dico licet sciá nō fit de falsis tanc̄ de obiectis scibilib⁹ Tñ ꝑt ee de falsis tanc̄ de q̄busdā min⁹ ꝓncipaliter in sciá ꝟsiderat⁹ Mō loyca ꝟsiderat de talibus palogiſmis/vt de obiectis quarūdā ſpēz argumētatōis et nō ꝟsiderat aliquā ꝙclusionē scibilē nisi verā

Arguitur quarto Loyca nō est habit⁹/igiť nō est sciá/ꝓña ꝓbať qz hic arguiť a supiozi ad inferi⁹ negatiue/sicut hic lapis nō est animal/ꝙ lapis nō est hō Añcedens ꝓbať qz loyca acq̄riť ꝑ vnū solū actū demōstrandi/sed habit⁹ nō acq̄riť nisi ex multis actib⁹ sepe reiteratꝫ ¶ Dico

licet loyca disꝑsitio bñ acq̃ritur ex vno actu demõstrandi/nõ tñ loyca habitus/ideo loyca in discipulo non est ibi nisi ꝑmo ꝑ modũ dispõnis/postea cũ firmiter fit radicata est in eo ꝑ modũ habitus

Queritur xiij. Vtrũ loyca sit sciã realis vel rõnalis ¶ Dico q̃ ẽ sciã rõnalis/Probaꝫ auctẽ et rõe Auctẽ auicẽne dicẽtis/sicut grãmatica ẽ directiua lingue//ita loyca est directiua rõis Rõne sic qz illa sciã est rõnalis cuiꝰ subiectũ est ens rõnis/sed subiectũ loyce ẽ ens rõnis i2 Maioꝛ ꝓbaꝫ qz ex illa de cã sciã dꝛ rõnalis/qz tractat magꝫ ꝓncipaliꝫ ō entib9 rõis Minoꝛ pz qz subiectũ loyce ẽ argumẽtaº que est 2a intẽtio/et õnis 2a intentio est ens rõnis Itẽ loyca ꝓncipaliꝫ est de scõis intentionib9/sed scõe intẽciones sunt encia rõnis/igitur ꝛc.

Arguitur ꝓmo Loyca est ens reale subsistens ꝓter oẽm opationẽ intellcũs/ꝙ est sciã realis/ꝓña ꝓbaꝫ qz illa est sciã realis que est verũ ens reale ¶ Dico negãdo qz sciã nõ dꝛ ideo realis qz ẽ verũ ens reale/ꝓ iõ qz eius subiectũ de quo tractat est ens reale ¶ Replicaꝫ sciã ẽ ens reale et ponit in ꝓma spẽ qualitatis/sed loyca est sciã/ꝙ loyca est ens reale ¶ Dico q̃ est bñ sciã realis realitate ꝓꝓrie entitatis/sed non est ens reale realitate subiecti.

Arguitur secũdo Si subiectũ loyce sit ens rõis/ꝙ ipa loyca etiã ẽ ens rõis/et sic nõ esset ens reale realitate ꝓꝓrie entitatis ꝓma ꝓña ꝓbaꝫ/qz sciã cãꝫ effectiue a suo sbiecto vt a causa ꝑciali/sicut vniuer saliter habit9 a suo obiecto Nõ effectus nõ ꝑt esse maioꝛis entitatꝫ q̃ sit eius cã efficiẽs ¶ Dico licꝫ effectus nõ possit eẽ maioꝛis entitatꝫ q̃ sit ei9 cã efficiẽs ꝓncipalis/tñ ꝑt eẽ maioꝛis entitatꝫ q̃ sit e9 cã efficiens min9 ꝓncipalis Ita cauſando loycã argumẽtaº ꝙcurrit cũ intellcũ/et intellcũs ẽ cã efficiens ꝓncipalis arº vo min9 ꝓncipaliꝫ Quidã tñ dicũt solũ intellcm agentẽ effectiue ꝓducere act9 intelligẽdi et q̃ arº nõ ꝙcurrit ad causandũ effectiue loycã/qz bm eos sol9 intellcũs agens imec causat intꝛoes & mediatib9 actib9 intelligẽdi/vlteri9 habitus puta loycã vel fidem Sꝛ cõiter tenẽt q̃ obiectũ ꝙcurrit ad causandũ actũ itelligẽdi vt cã ꝑcialis ¶ Hic tñ aduerte q̃ arº ꝓ bto nõ ꝙcurrit ad causandũ imec loycã/ꝙ pº ad causandũ act9 intelligẽdi/mediatib9 ꝗb9 vlteri9 cãꝫ loyca

Arguitur tercio Loyca tractat de entib9 realib9/ꝙ est sciã realis Iñ ccẽs ptꝛ qz tractat de decẽ ꝓdicamẽtis q̃ sunt encia rcalia ¶ Dico licet min9 ꝓncipl'r tractat de entib9 realib9/tñ magꝫ ꝓncipaliꝫ tractat de entib9 rõis ¶ Si dicaꝫ Cõtra loyca ẽ sciã ꝟmocinal'/igitꝫ nõ rõnal' Iñs ꝓbaꝫ qz ꝙsiderat de argueꝰ ꝓut ordinaꝫ ad disputationẽ duorũ vel pluriũ/sed talis ꝟ fieri in ꝟmone igitꝫ ꝛc ¶ Dico q̃ loyca est sciã rõnalis inq̃tũ est loyca docens/et est sciã sermocinalis inq̃tũ est loyca vtens

Queritur xiiij. Vtrũ loyca sit sciã speculatiua vel practica ¶ Dico q̃ ẽ sciã speculatiã Probaꝫ pº ex ꝑte obiecti/illa sciã nõ ẽ ꝑctica c9 sbm nõ ẽ praxis vel acq̃sibile ꝑ praxim/ꝙ loyca ẽ hmoi ꝙ ꝛc Minoꝛ ꝓbaꝫ qz subiectũ loyce est arº/ꝙ arº nõ est praxis qz nõ est opatio/ꝙ q̃dã relatio rõis Nec ẽ factibilis ꝑ praxim qz arº solũ fit ꝑ opationẽ intellcũs ꝙ Praxis semꝑ est opatio alteri9 potẽcie ab intellcũ vtꝛ ꝑ scotũ ex diffinitiõe

praxis Ex pte finis q loyca sit speculativa Probaf illa scia ē speculativa cui⁹ finis ē speculari/sz loyca p fine hz speculari/g ē speculativa Maior pz p phm 2° metha^cc vbi dicit theorice scie finis ē vitas/practice vo opus Minor pz p phm pmo topicorū/finis loyce est speculari quid verū quid falsum

Arguitur primo Finis loyce ē opari/g loyca est scia practica Añs pbaf q finis loyce est speculari/sz speculari est qđ dā opari ¶ Oico licet finis loyce sit qđdā opari ipius intellcūs nō tn alteri⁹ potencie ab intellcū qđ requiř ad hoc q aliqđ sit practicū ¶ Replicaf scđm phm 3° de aia intellcūs exte^cc sui ad opus fit practicus/sz p hoc q speculatur exte^r ad opus puta ad speculationē/g speculādo fit practicus ¶ Oico q intellcūs extensione sui ad opus alteri⁹ potēcie a se bene fit practicus/sed nō extensione sui ad opus ppriū Jā speculatio ē opus ppriū intellcūs

Arguitur scđo Subiectū loyce est a nobis opabile/g loyca est scia practica ex pte subiecti Añs pbaf q subiectū loyce ē argu^o que fit p opus nři intellcūs ¶ Oico licet ar^o fit opabilis a nobis opatone alteri⁹ potencie que est praxis Et loq̄mur hic de argu^oc p figto/ar^o cm̄ q denoiato bn̄ fit p praxiz vt patet de ar^cc vocali vel scripta.

Arguitur tercio Per loycā possum⁹ inuestigare qđ bonū qđ malum in mozali phia/g loyca ē scia practica/ꝓña pbaf/q illa scia ē practica que ordinaf ad opus practicū/ia scire qđ bonū et qđ malum videř opus practicū ¶ Oico q scire qđ bonū et qđ malū nō est opus practicū/sz est op⁹ ipius intellcūs qđ nūq̄ est practicū Et licet p accns posset ordinari ad aliquā praxim/tn̄ pm⁹ et pncipalis finis loyce est speculari qđ verū z qđ falsum/mō scia solū dr practica ex pte finis cui⁹ pncipalis finis est praxis Et g mozalis phia est scia practica ex p^re finis q p pncipali fine hz facere bonū.

Querit deciōnto Quod ē subiectū in tota loyca Añq̄ respondeat ad quesitū Prenotādū est q subiectū attributionis hz duas diffinitiones Una ē subiect attributionis scie est cui denīr inesse p pria passio ci⁹ p. ppriū et adequatū pncipiū ci⁹/de quo pz in libro posteriorū Iltera est et facilior p juuenib⁹ Subiectū attributionis est qđ cōinssimū inter pncipaliter ꝓsiderata/pmo notū nō transcendēs methas/ad qđ oia minus pncipaliter ꝓsiderata hīnt ordinē et reductionē Ex isto pz q ad subiectū attributionis scie requirūt q̄tuor ꝓditiones sc̄z q fit cōissimū/q sit pmo notū q ñ transcendat methas zc ¶ Jā qñ q̄riť qđ est subiectū in tota loyca ¶ Oico q argumētatio Probaf q argumētationi demōstraf inesse sua passio q̄ illa tiua ꝓntz ex añcedente p medīū p suū ppriū pncipiū qđ est argumēti p ozōem explica^o/hoc pacto Dis argumti p ozōem explicatio est illatiua ꝓntz ex añcedente/sed argumētatio ē hmōi vt dcm est sup ¶ Scđo pbaf sic z facilius argumētatio est qđ cōissimū inī magz pncipaliť ꝓsiderata hic m loyca/pmo notū zc/g est subiectū/ꝓña tenet a descriptione ad descriptū ¶ Si arguaf ptes argumētationis/vt tmin⁹ z ppō sunt magz cōia q̄ argumētatio ¶ Oico q argumēta^o ē cōissimū inī magz pncipaliť ꝓsiderata in loyca ¶ Si q̄ras que et quot sunt illa ¶ Oico q̄tuor sunt pncipaliter ꝓsiderata in q̄libet scia Scz

subiectū sciē/ptes subiectiue subiecti/ꝓpria passio/ꝛ ꝓpriū ꝑncipiū subiecti q̄
rū duo ꝓsiderāt magis ꝑncipaliter vt subiectū ꝛ ptes ei⁹ subiectiue/qz noticia
illozū q̄riť ꝓpter se Bz alia duo ꝓsiderant min⁹ ꝑncipaliter qz noticia eoꝝ nō
q̄riť ꝓpter se sz ꝓpter noticiā subiecti et pciū subiectiuarū ¶ Dicit aūt etiaz
t min⁹ et ꝓpō noscūť añ argumētationē/g argumētatio nō est ꝑmo nota ¶
Dico licet argumētatio seu aliud subiectū nō sit ꝑmo notū in ꝓcessu tōne Est
tn ꝑmo notū in intentione docentis et discentis loycā

Arguitur ꝓmo Subiectū loyce est aiā intellectiua qz sciā est in aiā
hcut color in corpe vtpz in pñti/g argumētatio non
est subiectū loyce ¶ Dico licet aiā sit subiectū sciē et loyce inhesionis/non
tn subiectū ei⁹ attributionis ¶ Quot modis g̃ capiť subiectū ¶ Dico sb̄m
capiť octo modō Primo capiť ꝓ obiecto potencie/vt color est subiectū idest
obiectū visus Scdo capiť ꝓ verna.i.famulo vel famula Tercio ꝓ illo qđ
po² sub/vt fundamentū Quarto ꝓ subiecto inhesionis/vt paries ē subiectū
albedinis Quinto ꝓ subiecto ꝓpois vt hō currit/ibi hō est subiectū Sexto
ꝓ subiecto ꝓpe passionis vt ho est subiectū risibilitatis Septimo ꝓ inferio
ri Octauo ꝓ subiecto attributōnis/vñ sus Obiectū vna positū sub cui qđ inhe
ret Quod pus est copula,ꝓprij loycaliter infra Quo simul ars hereť/sūt bis
subiecta quaterna.

Arguitur scdō Nullū ꝓplexū p̄t esse subiectū/sz argumētatio ē qđ
ꝓplexū/igiť nō est subiectū ¶ Dico ad minorē q̄ li
cet argumētatio capta ꝓ denōiato.i. ꝓ re subiecta scdō de intēcioni sit bñ quid
ꝓplexū Nō tn qū capiť ꝓ figto.i. ꝓ quadā scda intētione fūdabili sup̄ qđlibz
obiectū ꝓplexū ex añcedente/ꝓñte/et nota illationis/et sic est hic subiectū ¶
Replicať argumētatio ꝓ sig⁰ difiniť sic Est ozō hñs añs/ꝓñs/et notā illatō
nis/g argumētatio ꝓ figto ē qđ ꝓplexū/ꝓña tenet/qz ōnis talis ozō hñs añce
dens ꝛc/est qđ ꝓplexū ¶ Dico licet ōnis ozō que fozliter ꝓponiť ex añcedēte
ꝛ ꝓñte sit qđ cōplexū/tn illud qđ ē talis ozō sic ꝓposita ꝑdicatione mali ꝛ inoz
dinata bñ p̄t cē qđ incōplexū/nō argumētatio solū est ozō sic cōposita ꝑdica
cione mali et inordinata cōtra ordinē quinti ꝑdicabilis.

Arguitur tercio Argumētatio transcendit methas/g nō est subiectū
loyce Añs ꝓbať qz in rhetorica ꝓsiderať de argum
tatione enthymetica et exēplari ¶ Dico q̄ licet in alijs sciētijs ꝓsideret de ar
gumentationib⁹ min⁹ ꝑncipaliter/tn in sola loyca ꝓsiderať de ipis magis ꝑnci
paliter Ad hoc āt q̄ subiectū dicať trāscendere methas req̄riť q̄ ipmmet vel
eius ps subiectiua sit subiectū alicui⁹ alteri⁹ sciē ¶ Replicať diuersi artifices
debent diuersa et nō idē ꝓsiderare/sz rhetor et loycus sunt diuersi artifices g̃
nō debent simul ꝓsiderare argumētacōez enthymeticā et exemplarē ¶ Dico
q̄ bñ possiunt idē ꝓsiderare diuersimode Nā rhetor ꝓsiderat de ipis vt valent
ad suadendū vel dissuadendū aliq̄d faciendi vel fugiendi Bz loycus ꝓsiderat
de ipis vt valent ad ostendendū aliquā ꝓclusionē esse verā vel falsam

Arguitur quarto Nulla argumēta° est subiectū loyce/est vā g̃ sua cō
tradictoria.sz argumēta° est subiectū loyce ē falsa
ꝓña tenet ꝑ legē ꝑdictoriarū Añs ꝓbať qz nec illa nec ista ¶ Dico q̄ nō ar

guitur p legē cōtradictoziarū scō est fallacia figure dictionis arguendo a sup
pōe psonali ad suppōnē simplicē ex pte li argumēta° qđ in añcedente suppo
nit psonaliter p inferiozib⁹ et in ?ñte supponit simpliciter p natura cōi aut
p ?ceptu cōi ¶ Sed replicaī vlis negatiua et indiffinita affirmatiua ?tradi
cunt ¶ Dico q nō sufficit Sed requiriī q sit cadē suppō in genere Vel dic
q nō sunt eiusdē subiecti Quia in vna subiectū capiī p suppōit?/et in alia p
natura vel cōceptu cōi Reales dicunt q nō cōtradicunt ex eo q vna est singu
laris/de quo patebit infra de q̄titate ꝓpōnū. ¶ Posset etiā argui Eius
rōnis et 2ª intentio sunt cōioza q̄ sit argumēta°/igiī nō est cōssimū ¶ Dico
q nō oportet subiectū esse cōissimū ad oiā in scia ?siderata Sed sufficit q sit
cōissimū inter ꝑncipaliter ?siderata ¶ Replicaī inter ꝑncipaliter ?side
rata ꝑus cognoscūī ꝓpones p̄dicabilia et p̄ña ¶ Dico q subiectū debet cē
ꝑmo notū noticia ?fusa Sed multa alia bene ꝑus cognoscūī noticia determi
nata Sicut in simili totū ꝑus cognoscii q̄ sue ptes noticia ?fusa Vel dicī q
subiectū dēt esse ꝑus notū quo ad intentionē/q? ꝑus intendim⁹ ipz ?gnoscere
¶ Item arguiī Argumēta° est instrm̄ in loyca/g̃ nō est subiectū Thīs pz
q? p ipam acq̄rūī alie scie ymo ipamet loyca ¶ Dico q ꝑ nō est incōuenies
q idē sit subiectū et instrumentū diuersimode Hā argumēta° p figto seu p
scōa intētione est subiectū/et p denōiato est instrumentū ad acquirendū loy
cam et alias scias ¶ Replicaī Subiectū se habz vt materia et instrm̄ vt
causa efficiens Sed materia et efficiens nunq̄ coincidūt in eodē numero ¶
Dico q licet materia ex qua et causa efficiens nunq̄ coincidant Tm̄ materia
circa quā bñ coincidit cū efficiente/mō subiectū est materia circa quā

Querit decimosexto Quid est subiectū in ꝑmo tractatu pe. hisp. ¶ Dico
q ꝓpositio ?zobaī q? est qđ cōissimū in ꝑmo trac
tatu ?sideratū/ꝑmo notū nō excedens methas ꝑmi tractatus/ad qđ ōnia hic
a descriptione ad descriptū ¶ Um notandū est q ꝑncipaliter hic cōsiderata
sunt ꝓpō et ptes subiectiue e⁹/vt ꝓpositio cathegozica ypothetica et moda
lis/passiones vt oppositio q̄litas q̄titas ?uersio/et ꝓpriū ꝓcipiū vt oratio
verum vel falsum significans ?c̄.

Arguitur primo Enūciatio est subiectū in libzo periermenias cui resꝓ
dēt iste ꝑm⁹ tractatus/g̃ enūciatio etiā est hic sub
iectū et nō ꝓpō ¶ Dico q sunt idē ¶ Replicaī Dzopō dz quasi p
alio positio ad inferendū ?clusionē Sz multe sunt enūciationes que nō ponū
tur p cōclusione inferenda/igiī nō sunt idē ¶ Dico q ꝓpositio capiī dupl'r/
Uno mō vt dz ꝑmissa ad iuferendū ?clusionē tūc nō est idē cū enūciatōne/nec
vt sic est hic subiectū Alio° capiī vt est ozō nūciatiua veri vel falsi/sic ē eadē
cū enūciatione et est subiectū ¶ Vel dicūt alij capiī 2°° vt est scōa intētio fun
dabilis supza quālibet ozōez figntē verū vel falsum/et ita est subiectū hic ?c̄

Arguitur secūdo De subiecto debz ꝑsupponi in scia quid est vt patet
ꝑmo posteriozū Sed de ꝓpositione nō ꝑsupponiī
qđ est/q? hic doceī qđ est ꝓpositio/g̃ nō est subiectū ¶ Dico q licet de sub
iecto debeat ꝑsupponi qđ est ante actualē demonstrationē passionis de subiec

to/qm̃ quid ẽ ſubiecti ſumit̃ ꝑ medio Tamẽ in traditione ſcie̅ nō opz ꝑ ſuppo nere qđ eſt ipius ſubiecti ¶ Vel dic q licet de ſubiecto ſcie̅ debeat ꝑſupponi quid nōis ipius ſubiecti. i. interꝓtatione̅ nōis/nō tm̃ quid rei

Arguitur tercio Ꝓpoſitio nō verſificaꝫ de nōie et verbo que hic pncipaliter ꝓ.ideranť/g̃ ꝓpoſitio nō eſt ſubiectū ¶ Dico q non ꝓſideranť hic pncipaliter/ſed min⁹ pncipaliter jngꝫtū ſunt ptes integrales ꝓpōnis ¶ Replicaꝫ De ipis hic cōſideraꝫ neccio/g̃ pncipaliť Añs ꝓbaꝫ qz impoſſibile eſt ꝓpōem cognoſcere ſine nōie et verbo ¶ Nego dico negādo ꝓñaz qz nō ſunt idē hoc neccio ꝓſideraꝫ g̃ pncipaliter Añ illud pncipa liter cōſideraꝫ cui⁹ noticia q̃riť ꝓpter ſe ¶ Sed noticia nōis et verbi nō q̃ritur ꝓpter ſe/ſed ꝓpter noticiā ꝓpōnis.

Arguitur quarto Bene ſequiť Nulla ꝓpoſitio eſt ſubiectū ꝑmi tractatus ẽ vera/g̃ ꝓpoſitio nō eſt ſubiectū ꝑmi tractatus eſt vera/ꝓña ꝓbaꝫ ꝑ legē ſubalternarū ¶ Dico negādo ꝓñaz Añ ibi nō arguitur ꝑ legē ſubalternarū qz nō arguiť ab vniuerſali ad ſuā indefinitā/ſed ad ſingularē ꝫ reales/noiāles dicunt q bene arguiť ad indefinitā non ſuā/eo q ſubiectū nō ſupponāt eodē genere ſuppōis Et ideo dicūt q ibi eſt fallacia figure dictionis arguendo a ſuppōe ꝑſonali ad ſimplicē exꝑte li ꝓpoſitio qđ in añcedente ſupponit ꝑſonaliter et in ꝓñte ſimpliciter.:

Finita parte ꝑmiali
Sequitur deſcriptio lopce

Dyaletica est ars artiū sciā sciāz ad omniū methodorū ꝑncipia viā hīs Sola enim dyaletica ꝓbabiliter disputat de ꝑncipijs omniū aliarū scientiarū Et iō in acquisitione sciencia rū dyaletica debet esse prior Dicit aūt dyaletica a dya quod est duo: et logos sermo: vel leχis ratio: quasi duorum sermo scilicet opponentis et respōdētis in disputatione Sed quia disputatio non potest fieri nisi mediante sermone Nec sermo nisi mediante voce Omnis vox est sonus ideo a sono tanq̄ a priori inchoandū est

Iste ē ꝑm⁹ tractat⁹ pe. hiſ. jn q̄ auctor nr̄ intēdit declarare de ipa ꝓpōe seu enūciatione et de ꝓtib⁹ ei⁹ sbiectiuis que sūt ꝓpō cathe⁹ / ꝓpō ypo⁹ / ⁊ ꝓpō modal' Et ꝑm hꝫ iste tractat⁹ diuidit in tria capla q̄ patebūt Et est aduertendū q̄ ꝓ oēs tractat⁹ pe. hiſ. ꝑncipales ħ ordo ſuabit̄ q̄ in q̄libz lcōne ꝓponē text⁹ auctoris Post textū ꝓe⁹ declaratione sequūt aliq̄ pūcta / post pūcta mouebūtur due q̄stiones / post q̄stiones ponēt ſp. 4^or argumta qōlibet cū ſua replica Hoc tñ attēto q̄ si ista pūcta q̄stiones et ar^a nō poterūt totū textū euacuare ⁊ declarare / tūc lectio diuidet in duas ptes In p^a pte ſuabit̄ ordo dictus Et in 2ª nunq̄z ponent̄ pūcta / sed q̄stiones et argumēta plura aut pancioza ꝓut materia requiret Sūt autē hui⁹ lcōnis tria puncta

Primū punctū est boni oratoris officiū est vt auditores suos in ꝓhemio reddat benivolos dociles et attentos ad ea que dicturus est Ita quoq̄z auctor nr̄ ꝑmittit hic diffinitionē loyce sub nōie dyaletice Jn q̄ nouellos loyce studiosos / et loyce auditores reddit benivolos dociles et attentos / ꝓ hoc q̄ ostendit loyce dignitatē necessitatē et vtilitatē Dicens dyaletica idest loyca est ars artiū sciā sciāz habens viā ad principia oīm methodorū idest scientiarū

Scōm punctū est Ōz diffinitio seu descriptio loyce sic intelligit Dya letica.i.loyca ē ars artiū/qz excellit artes et sciās ꝑc ticas/ꝛ sciā sciāꝝ/qz excellit sciās speculatiuas/hīs viā ad ꝓncipia oim̄ mctya dozū.i.oim̄ sciāꝝ Ipa em̄ loyca hz viā ad ꝓncipia sciāꝝ qñ docct modū quo ex ipis ꝓncipijs ꝓclusiones inferunt/et q̄ ꝓtra negātes ꝓm̄ ponct dyalcticꝰ.i. loycus disputare diffinire et diuidere/ideo dicit Sola em̄ dyaletica ꝓbabilit disputat de ꝓncipijs omniū sciārū

Terciū punctū est Ōz methodꝰ ē via breuis et vtilis ꝑ quā obliq̄tates deuitāt et ad terminū faciliter et cito deuenit Sic ꝑ sciās tq̄ ꝑ breues semitas obliq̄tates erroꝝ deuitamꝰ et ad noticiā veritatꝫ puenimꝰ/quā noticiā veritatꝫ ex inuētir a nobis ꝓsequi nō valemꝰ jō aliozum manuductionibꝰ et ꝓfidijs indigemꝰ ¶ Si arguaꝝ sic Si loyca haberet viā ad ꝓncipia oim̄ sciāꝝ tūc etiā haberet viā ad scipam ¶ Dico q̄ est distribu cio accōmoda.i.distributio accōmodata alijs a se Et est hīc de istis celū tegit ōnia/deus creauit oiā ¶ Vel dz sic q̄ sicut loyca hz viā ad ꝓgnitionē aliarū sciāꝝ In hoc q̄ ꝑ loycā vt entē deuenimꝰ ad cognitionē loyce docentis

Queritur ꝑmo Quot sunt libri totius loyce ¶ Dico q̄ veteris artis aut veteris loyce sunt tres libri Ꝑrimꝰ liber porphirij de q̄nq̄ ꝓdicabilibꝰ cui rñdet scōus tractatꝰ pe.hīs. Scōs est liber ꝑītoꝝ arestotilis cui rñdet tercius tractatꝰ pe.hīs.de decē ꝑītis Tercius liber periermenias de enūciatione Cui rñdet ꝑmꝰ tractatus de ꝓpōne Ꝟz noue loyce sunt q̄tuoꝛ libri Ꝑrimꝰ ē liber poꝛ de sylogismo simpliciter/cui corrñ det q̄rtus tractatus de sylogismis Scōs liber est liber posteriozū de syllogis mo demōstratiuo q̄nō hz tractatū sibi corrñdentē in summulis pe.hyspam. Tercius ē liber thopicoꝛ de syllogismo dyaletico cui rñdet quintꝰ tractatus de locis dyaleticis Quartus est liber elenchoꝛ de syllogismo sophistico cui rñdet sextus tractatus de fallacijs

Queritur scōo Que ē sufficiētia septē libꝛoꝛ loyce ¶ Dico ōis loyca aut ē de tota argumēta^ec aut de ptibus eius Si scōm aut ē de ptibꝰ ꝓpinquis argumētacōis/sic ē liber periermenias ꝛ ꝑ mus tractatus/aut de ptibz remotis Et hoc duplicit aut de remotis absolute sic ē liber porphirij et secūdꝰ tractatus/aut de ptibꝰ remotis rcspectiue vt scz ordinār in genere ꝑm sub et sup̄ sic ē liber ꝑītoꝝ et tercius tractatus Si loy ca sit de tota argumētatōe hoc est duplicit/aut de argumēta^cc simplicit et in ꝓtracta aut ꝓtracta Si ꝑmū tūc ē liber poꝛū et q̄rtus tractatus Si scōm h̄ ē tripliciter vel ꝓtrahit ad materiā nccāz/sic est liber posteriozꝝ Si ad materiā vere ꝓbabilē sic ē liber topicoꝝ vt quintus tractatꝰ Si ad materiā apparen ter ꝓbabilē/sic est liber elenchozū et sextus tractatus ¶ Nūt adhuc sex trac tatus puoꝛū loycaliū pe.hīs.de quibꝰ patebit ꝙo loco

Arguitur ꝑmo Cōtra ordinē/liber periermenias ex quo pe.hīs.cepꝫ hūc ꝑmū tractatū/est tercius in ordine libꝛoꝝ loyce q̄ iste etiā esset tercius in ordine tractatuū et nō ꝑmus ¶ Etiā alia rōne sic Sim plicioza sunt poza Ꝟz scōs et tercius tractatus sunt de ptibz et simplicibz ter

minis/et pm⁹ tractatus est de ꝓposito et toto/g̃ scōs et r̃cius p̃cederent p̃mū
¶ Dico licet ordine nature simpliciora sunt ꝓpa/nō tñ ordine doctrine/quia
tūc que sunt magis ꝓposita p̃cedūt Modo pḧus seruat ordinē nature Et pe⁹
trus hispan⁹ seruat ordinē doctrine.

Replicatur. Aut aristotiles/aut pe.hisp.male posuit ordinē inter
libros suos Sz nō est dicendū q̄ aristotiles male po
suit ordinē/igit̄ pe.hisp.male seruat ordinē ¶ Dico q̄ ordinauer̄t libros suos
diuersis respectibz dictis Si aūt respexissent ad idē Certe alter coꝝ male or⁹
dinasset Argumentū aūt qđ fit de ordine plerūq; debile est/qm̄ modica p̃sua
sio sufficit ꝓ saluando ordine.

Arguitur scđo Dyaletica nō est nisi vna ps loyce de q̄ docet in q̄n⁹
to tractatu z libris topicoꝝ Sz illa nō est ars artiū
et sciā sciāz/igit̄ male describit̄ ¶ Dico q̄ dyaletica nō capit̄ ꝓ illa ꝑte loy
ce/sed capit̄ hic ꝓ ipamet loyca

Replicatur. Ergo pe.hisp.meli⁹ et clarius diuisset Loyca ē ars ar
ciū sciā sciāz zc̄/qz nulla necessitas cogit hic q̄ loco
totius diffiniat̄ pars ¶ Dico q̄ diffinit hic loycā sub nōie dya^ce ad sign̄dū q̄
ipe intēdit tradere loycā ꝓut stat in exercitio duoꝝ vel plurū iuuenū inter se
ꝓbabiliter disputantiū Sz hoc exercitiū importat illud vocabulū dyaletica
qz đr a dya qđ est duo zc̄/g̃ describit loycā sub nōie dya^ce Etiā qz illa ps loy⁹
ce ꝓbabiliter disputat ad omne ꝓpositū in ōni sciētia/vtpz in textu breuiter
sed lacius in libris topicoꝝ

Arguitur r̃cio Bene scđ̄ dyaletica siue loyca est sciā/g̃ nō est ars
ꝓna ꝓbat̄ p̃ locū a disperat⁹ rcē sicut hic/sortes ē hō
g̃ nō est azin⁹ Ars em̄ et sciā sunt habit⁹ intellcūales specifice distincti vtz supꝑ
¶ Dico q̄ ars vt ḧ capit̄ nō distinguit̄ a sciā/g̃ nō arguit̄ a disperat⁹ ¶ Pro
q̄ illō q̄ ars capit̄ dupl'r vt dcm̄ est Duo⁹ ꝓpe vt ē rcā rō rerū a nobis facti⁹
biliū/tūc distinguit̄ a sciā Sz ita nō capit̄ hic Alio⁹ capit̄ cōiter vt ē collectio
multoꝝ p̃ceptoꝝ ad vnū fin̄ tendentiū/tūc nō distinguit̄ a sciā nisi sicut su⁹
perius ab inferiori/z ita capitur hic

Replicatur Si ars et sciā hic sunt idē g̃ in descriptione dya^ce est
nugatio/et altercū coꝝ ponit̄ frustra vel supflue ¶
Dico q̄ neutrū ponit̄ supflue/ꝓ hoc em̄ q̄ đr ars artiū designat̄ q̄ loyca ē de
nūo artiū liberaliū/et q̄ nō solū excedat sciās speculatiuas/sz etiā practicas/
jnq̃tū dat modū arguēdi et diffiniendi vtrisq; ¶ Per hoc q̄ đr sciā sciāz de⁹
notat̄ q̄ loyca sit de numero sciāz speculatiuarū et q̄ eas excedat ꝓp̄ vsum
et modū arguendi quē a loyca capiunt

Arguitur q̃rto. Cōtra illō q̄ đr sciā sciāz Loyca nō est excellentioꝝ
ōibz alijs sciēcijs/qz metha^ca ē dignioꝝ z excellētioꝝ
iō male đr sciā sciāz ¶ Dico q̄ licz loyca nō sit excellētioꝝ in dignitate z p⁹
fectione/est tñ excellentioꝝ in vsu et fuicio ad alias sciās acquirendas Ideo
dicit in textu q̄ in acquisitione sciāz dyaletica debet esse prioꝝ

Replicatur. qđ excellit in fuitio ē maxime illiberale/qm̄ fuile et
liberale opponūt Sz loyca ē vna septē artiū libera

liū/g nō erit sciā bnilis ¶ Dico q licz bnile et libez opponāt int sciās et int ꝯditiones et status hōim Non tn bnile et liberale respcū sciāz inter se/q stat vnā et eandē sciām esse liberalē et seruilē respcū diuersoꝝ/vt grāmatica seruit alijs sciencijs z est liberalis/sic loyca seruit et est liberalis/bnile g nō oppo nit liberali/sed opponit libero/z liberale oppo² difficili/vt dcm est supra in 2° ar^co octauo q̄stionis ¶ Posset hic argui ꝓtra illū textū Et ideo in acquisitōe sciāz dyaletica debet cē ꝓioz Cōtra grāmatica acquirit sine loyca et ꝑced^t cam/g male dicit q loyca est ꝓioz in acq̄sitione sciāz Aliqui distingūt q dupler est grāmatica/positiua q̄ docet ꝑ^oes vocabuloz et illa ꝑcedit Alia est regularis q̄ docet cōgrue loqui et illa nō ꝑcedit Sz istud nō soluit qz etiā illa p° studet et acquirit Et ideo Dico q licet grāmatica possit acquiri impfcē z q̄ tū ad q̄d est sine loyca z sic ꝑcedit/tn nō pfcē et q̄tū ad ꝓpter q̄d ¶ Replica tur multi acq̄siuerūt sciām medicinalē sine loyca i² cē ¶ Dico sicut ꝓus q ꝑ ē q̄ ad q̄d et impfcē bn acq̄rūt Nō tn pfcē et ꝓpter quid ¶ Quō ꝓbat ꝑ ¶ Dico sic Nā pfcē et scientifice aliquid scire/est ipm scire/aut diffinitiue/aut diuisiue/aut argumētatiue/siue demōstratiue Sz sola loyca docet que sint diffinitiones bone/diuisiones et demōstrationes/igit sine loyca nichil pfecte et scientifice sciri ꝑt

De genere et differēcijs q̄ ponūtur in diffinitione nōis et verbi

Sonus est quicquid ꝓprie et ꝑ se:ab auditu ꝓcipitur. dico aūt ꝓprie quia licet homo vel campana audiatur hoc non est nisi ꝑ sonū Sonoꝝ aliūs vox.alius non vox Sonus vox idem est q̄d ipa vox Dñi vox est sonus ab ore animalis ꝓlatus naturalibus instrumētis formatus.naturalia instrumenta quibus vox formatur sunt notē:vsus Instrumēta nouē sunt guttur lingua palatū.quatuoꝝ et dentes et duo labia simul Sonus non vox est qui generatur ex collisione duoꝝ corporum inanimatoꝝ:vt fragoꝝ arboꝝ strepitus pedum.

Hic auctoꝝ noster determinat de genere et differēcijs ponē dis in diffinitionibus nominis et verbi. Cū enim ipe intendat principaliter hic determinare de ꝓpositione cuiꝰ partes sunt nomen et verbū Et quia in diffinitione nominis et verbi ponitur aliquid loco generis et aliquid loco differentie. Ideo

inuestigat ꝓmo qđ sit illud gen⁹ et que dr̃ē/vt sunt vox/et vox figtiua ad placi tū Et qm̃ oīs vox est son⁹ ideo incipit ꝓmo a sono Et sunt huj⁹ lc̃onis punc ta q̃tuor Due q̃stiones/q̃tuor argumēta cū suis replicis

Primū punctū est q ōne incōplexū ꝑt sciri diffinitiue ⁊ diuisiue Et qz son⁹ est incōplexū ideo ꝓmo ponit e⁹ diffinitio De inde seq̃t ei⁹ diuisio Et iterū ponūt mēbroꝝ diffinitiones Ita q̃q̃ est de oīoc cui⁹ ꝓmo ponit diffinitio Deinde ponit ei⁹ diuisio Silr etiam ꝓpositio ꝓmo diffinit et postea diuidit Iste em̃ est verus mod⁹ cognoscendi incōplexū Si dicas, nomen nō diuidit nec verbū/igit incōplexū nō semp scit diffinitiue ⁊ diuisiue ¶ Dico q diuisiones eoꝝ licz nō ponāt formaliter et explicite/tm̃ satz implicite/qz textus loq̃t de nōie finito et infinito/vbo finito et infinito.

Scm̃ punctū est q duplex ē sensibile scz p accns et p se Sensibile per accns ē qđ accidit ei qđ est sensibile p se sicut accidit albo esse hoiem̃ vel azinū/ideo hō et azinus et cetere sube sunt sensibilia p accidens et tale nō apꝑhendit psensum exteriorē sed p interiorē vel p intellectm̃. Sensibile p se est qđ p se et suā ꝓpriā spēm mouet sensum ad actū sentiendi. Et hoc est duplex quoddā est sensibile ꝓpriū Et quoddā sensibile cōe Sensi bile ꝓpriū est qđ ab vno solo sensu percipit vt sonus respectu auditus Color respcū visus ⁊c Sensibile cōe est qđ apꝑhendit a plurib⁹ sensibus Et sunt q̃n q̃ Numer⁹ motus magnitudo figura et quies Ita in textu dr̃ Sonus ē dccđ ꝓpe ad excludendū sensibilia cōia Et dr̃ p se ad excludendū sensibilia p accns

Terciū punctū est q diffinitio soni in textu nr̄o nō placet biridiano/jō ponit alia diffinitionē dicēs Son⁹ ē q̃litas sensibilis ab auditu ꝓpe et p se pceptibilis ¶ Hic iuuenes notare debent diffinitiōes ab auctoribꝫ datas/vt ex illis files discant facere diffinitiones Sicut em̃ son⁹ existens obiectū audit⁹ diffinit p suā pōm scz auditū Ita ⁊ visus diffiniri debz p suā pōm scz visum/sic scz Color ē dccđ ꝓpe et p se a visu pcipit Vel sic ꝑm biridanū Color ē q̃litas sensibilis a visu ꝓprie et p se pceptibilis Ita quoq̃ sapor diffinit p gustū/odor p olfactū ⁊c.

Quartū punctū ē q aristotiles pōit aliā diffinitionē vocis ⁊° de anima dicens Vox est repcussio aeris inspirati ad vocalez arteriā cū ymagine signdi ¶ Ox q posset argui q diffinitio in textu non sit bona ¶ Dicit q phus notificat vocē a posteriori eo mō quo vox ꝑt innotescere ¶ Si arguat de instrumentis musi calibz q faciūt vocē et diffinitio eis nō ꝙuenit ¶ Dicit q solū sunt voces si militudinarie et transsumptiue ¶ Si arguat de angelis q̃ faciunt voces ⁊ dif finitio nō ꝙuenit eis ¶ Dicit q nō faciūt voces naturales de qb⁹ phi loquu ti sunt et ideo nō est de illis ad ꝓpositū

Niteritur ꝓmo An diffinitio soni sit bona ¶ Dico sic Quō ꝓba tur hoc Dico p cōditiones bone diffinitionis que sunt tres Primo qz diffinitio ꝙuenit oīi cōtento sub diffinito Scdo qz ꝙue nit soli diffinito Tercio qz sufficienter explicat nām diffiniti et facit ipm differ re a quolibet alio ¶ Vel aliter sic ꝓbat Omnis illa diffinitio est bona in qua ponit aliquid loco gn̄is/et aliquid loco dr̃ē cōuertibilis cū diffinito/sic est hic

g̃ diffinitio ẽ bona Vñ loco gñis ponit ꝺcꝺ ꝓcipit.i.aliꝺ ꝓceptibile Et alie pticule ponũt loco ꝺrũ Et isto mõ ꝙrit ẽca alias diffinitões ꝛ rñdebit vt dcm ẽ

Querit secundo An illa diuisio soni in sonũ vocẽ et in sonũ nõ vocẽ sit bona ¶ Dico sic Quõ ꝓbat ¶ Dico ꝓ tres ꝓditiones bone diuisionis Nã mẽbra diuisionis sunt oppoꝝ qz dat ꝓ affirma cionẽ et negationẽ Scdo qz cuacuit totã nam diuisi Tercio nõ excedũt diui sum fz ꝙuertũt cũ eo/igit est bona Hoc pacto ꝙrit et respõdebit ẽca alias di uisiones Sũt em in loyca infinite diffinitiones et diuisiones ẽca q̃s debent ju uenes petendo arguẽdo et respõdendo se exercitare/qm illa fuit intẽtio petri hisp.scz tradere loycam vt staret in exercitio duorũ vel pluriũ inter se disputan cium sicut supza dictũ est.

Arguitur primo Omnis ꝓpõ est falsa in q̃ ꝓdicat vniuersale vniuer saliter sumptũ vt dicit phus ꝑmo piermenias/fz hic ꝓdicat vniuersale vniuersaliter sumptũ/g̃ ista ꝓpõ est falsa/sonus est quicꝺ/ sicut in simili/ista ẽ falsa/ꝙõ est õne aiãl ¶ Dico ꝙ quicꝺ nõ tenet ꝟ vniuer saliter sed ꝓtulariter ꝓ quod vel ꝺ ¶ Sz ꝙre poꝝ tunc quicꝺ et nõ ꝺ ¶ Dico ab denotandũ ꝙuertibilitatẽ diffinitionis cũ diffinito ¶ Replicat Quod vel ꝺ ẽ nomẽ infinitũ/fz infinitũ nichil notificat/g̃ ꝺcꝺ nõ ꝑt poni ꝓ ꝺ nec ꝑt poni in diffinitione/ꝓña tenet/qz oẽs ꝓticule diffinitionis deñt aliꝺ notificare ¶ Dico ꝙ licet ꝺ vel nomẽ infinitũ ꝑ se positũ nichil notificat/tñ sumptũ cũ alijs ꝓticulis infinitatẽ ei⁹ specificantib⁹ bñ notificat

Arguitur secũdo Diffinitio soni nõ ꝙuenit soli diffinito g̃ nõ est bona qz silenciũ ab auditu ꝓcipit/et tñ nõ est sonus/igit nõ ꝙuenit soli diffinito ¶ Dico licz silenciũ ꝓcipit ab auditu ꝑuatiue scz ꝑ carentiã soni nõ tñ positiue ¶ Replicat Canis dũ latrat ꝓcipit auditũ positiue/et tñ non est sonus/g̃ adhuc diffinitio ꝙuenit alteri a diffinito ¶ Dico licet canis positiue auditu ꝓcipit ꝑ accñs scz ꝑ suũ sonũ/nõ tñ ꝑ se et ꝓprie ¶ Si arguat diffinitio nõ cõ ꝙuenit omib⁹ cõtentis sub diffinito/qz nõ ꝙuenit sonis factis in nemozib⁹ ꝛ me dia regione acris ¶ Dico ꝙ licz actu nõ ꝓcipiant/tamen apti nati sunt ꝓcipi/ et hoc sufficit.:

Arguitur tercio cõtra diuisionẽ soni Nullũ simplex ꝑt diuidi/fz son⁹ ẽ qꝺã simplex/g̃ nõ ꝑt diuidi ¶ Dico ꝙ licet nul lũ simplex ꝑt diuidi in ptes integrales et q̃titatiuas/tñ bñ ꝑt diuidi in ptes ſb iectiuas ¶ Replicat Partes subiectiue sunt spẽs alicui⁹ gñis Sz sonus nõ est gen⁹/igit son⁹ nõ habet ptes subiectiuas Minoꝛ ꝓbat qz son⁹ est accñs ex quo poꝝ in 3ª specie q̃litatis/fz accñs nõ est gen⁹/qz sunt distincta ꝓdicabilia ¶ Dico licz accñs ꝑbile sit distinctũ ꝑ gen⁹/ñ tñ accñs pñtale/q̃le accñs ẽ son⁹

Arguitur quarto cõtra diffinitionẽ soni nõ vocis/sic Son⁹ causatus ex ꝓcussione manuũ est son⁹ nõ vox/et tñ nõ gñatur ex collisione corꝓrũ inanimatorũ qz man⁹ sunt corꝑa aiãta igit ꝛc ¶ Dico ꝙ ille son⁹ licet causet ex collisione corꝓrũ aiãtorũ/nõ tñ ea ꝑte qua aiãta sẽ sed inq̃tũ sunt corꝑa dura ¶ Replicat in fractione pãni est son⁹ non vox et tñ nõ generat ex collisione duorũ corꝓrũ igit solutio falsa ¶ Dico licet

ibi nō sit collisio corpoꝝ durorū formaliter/tñ bñ equiualēt q̄tū ad suū effcm
q̄ est subita et violēta fractio aeris ¶ Posset argui ¶ Contra numex instru
mentorū sic/vetule infantes et edentuli faciūt voces/et tñ carent dētib⁹/g̃ ad
formandū vocē nō req̄runt̄ nouē instrumeta ¶ Dico q̄ licet faciant voces
impfcās/nō tñ pfcās/mō ad formandū vocē pfcām requirūt̄ nouē/scz dētes
et alia in textu posita ¶ Replicat̄ Ad formandū vocē pfcām requirunt̄
adhuc pulmo et vocalis arteria/g̃ plura sunt q̄ nouē ¶ Dico q̄ illa instrum̄
ta intelligūtur sub instrumētis in textu positis ad formatione vocis necessario
requisitis/vt sub gutture lingua et palato.

Vocū alia sig̃tiua.alia nō sig̃tiua. Vox sig̃tiua est que
auditui aliq̄d repñtat vt homo Vox nō sig̃tiua est que
auditui nichil repñtat.vt bu ba baf Vocū sig̃tiuaꝝ.alia
sig̃t naturalit̄.alia ad placitū Vox sig̃tiua naturaliter
est que apud oēs hoiēs idē repñtat.vt gemit⁹ infirmo
rū.latratus canū Vox sig̃tiua ad placitū est que ad vo
luntatē p̄mi instituentis aliquid sig̃nificat.vt homo ho
minem.bos bouē Vocū sig̃tiuarū ad placitum.alia cō
plexa.vt oratio.alia incōplexa.vt nomen et verbum.

Hec lectio duas hz ptes In p̄ma ponūt̄ q̄tuor pūcta/duc q̄stiones/et q̄tuor
argu^ta cū replicis Ut q̄ oīa illa nō euacuāt totā lcōez/iō in 2^a pte ponūt tres
questiūcule sine argumētis/post q̄s sequūt̄ q̄tuor argumēta cōtra secundā par
tem textus cum replicis.

Primū punctū est q̄ vox diuidit in vocē sig̃tiuā/et vocē nō sig̃tiuā tot̄
totū in mō in suas ptes Hz si diuisio capit̄ sic Vocū
alia sig̃tiua.alia nō sig̃tiua ē diuisio sbiecti in sua accn^a/q̄z accidit voci q̄ sit sig
nū alteri⁹ repñtatm̄ vel q̄ solū repñtet seipam Causa diuisionis ē Omnis vox
obijcit se auditui/vl̄ g̃ repñtat aliq̄d auditui aliud a se tq̄ signū illius/vel solū
repñtat seipaz Si p̄mū sic ē vox sig̃tiua ¶ Si 2^m sic ē vox nō sig̃tiua ¶ Si ar^z
in bona diuisione mēbra nō debēt excedere diuisum/q̄ ēculus añ tabiā ē sig̃tis
uus/et tñ non est vox ¶ Dico q̄ licet sig̃tiuū captū p̄^m se excedat diuisum/tñ
vox sig̃tiua nō excedit diuisum/ideo diuisum debet repeti in mēbris diuidenti⁹
bus/vt sit diuisio totius in modo int̄ptes

Scōm punctū est licz q̄nq̄ sint obiecta sensuū exteriorū/tñ inf̄ oīa
lon⁹ vox magz ꝓcuniēs ē ad sig̃ndū ꝓcept⁹ z effcūs
aiē q̄ obiecta aliorū sensuū Et rō est/q̄z voces sunt in ptāte mā et formamus
eas dū volum⁹/nō āt hoc possum⁹ de obiectis aliorū sensuū/puta de coloꝝb⁹
saporib⁹ cē/g̃ vox ē magz ꝓcuniēs ad sig̃ndū ꝓcept⁹ aiē q̄ cetera sensitiua Et

debet text⁹ intelligi Vox sig̃tiua est que auditui aliq̃d repñtat scz aliud a se Et vox nō sig̃tiua est que auditui nichil repñtat supple aliud a se

Tertiū punctū est q̄ vox sig̃tiua naturaliter sig̃t idem apud oēs hoiēs Ratio ē q̄z illa vox sig̃t ex instinctu nature / que inclinat aiāl ad formandū talē vocē impfcāz vt exprmat suas affectiones scz iram gaudiū famen vel sitim ⁊c Et q̄z nā ē cadē apud oēs/ ⁊ eodē mō inclinat aiālia ad exprmendū suas affectiones/ iō vox sig̃tiua nāliter eodē mō sig̃t apud ōnes

Quartū punctū ē q̄ vox sig̃tiua ad placitū ē que ad volūtatē pmi instituētis aliq̃d sig̃t/ vñ dr̄ñr placitū et volūtas ILLā vox scz in obiectū volitū Dz placitū cp̄rio noīāt actū volūtatis q̄ incipit ab ex̄ et t̄minaī ad intra Incipit cm̄ a re cognita et t̄minaī ad volūtatē Dñ vox apō pferentē pmo sig̃t pceptū rei Dz apud audientē cadē vox pmo repñtat rem pceptā Dñ ꝓprie vox sig̃tiua nō sig̃t cōceptū tm̄/nec rē tm̄/sed rem sb pcep tu jta q̄ vox repñtat pmo cōceptū et mediante illo rem ipam

Queritur primo Quō vox sig̃tiua repñtat aliq̃d auditui ¶ Dico q̄ vox p⁹ pñtat se auditui/ q̄z ē son⁹ q̄ ē obiectū audit⁹ Et repñtat intellectui ipam rē ad quā sig̃nādā ē imposita Dico quo nota q̄ obiectū cuiuslibz sensus imp̄mit spēm ⁊ similitudinē suā in sensu Deinde causaī spēs in fantasia q̄ est in āteriori pte cerebri Ipa āt spēs in fantasia nō repñtat vle sz naturā singularez cū pditionibz que sunt hic ⁊ nūc Dz intellcūs agēs cū illa spē in fantasia causat spēm intelligibilē in intellcū possibili/ q̄ tunc repñtat vle vel naturā cōem ab oīnib⁹ pditionibz abstractā/ et causat noticiā actualē rei cui⁹ ē spēs Et hoc mō p intellcm̄ imposite sunt voces ad sig̃nādū res pceptas ⁊ intellcās Vox g̃ sig̃tiua est q̄ repñtat aliq̃d intellectui auditu mediante/ quia nichil est in intellectui nisi pfunt in sensu.:

Queritur secūdo Quis ē ordo in sig̃ndo ¶ Dico q̄ ista 4^or se hñt p ordinē scz res/ pceptus rei/ vox/ ⁊ scriptura ILLā p⁹ ē ipa res vt lapis equ⁹ Deinde ē pceptus illi⁹ rei/ q̄ pceptus est spēs ymago vel similitudo exñs in aiā Boēs dicit phūs/ lapis nō ē in aiā/ sz spēs lapidis/ sic ē vox sig̃ns rē sub pceptu/ vltiō ē scriptura/ hoc vult phūs pmo piermenias dicēs Dūt g̃ ea q̄ sūt in voce signa eaz passionū que sunt in aiā/ ⁊ ea que scribūt sunt signa vocz que pferūt Voces igit̃ pmo sig̃nt pceptus et mediatib⁹ illis sig̃nt res ad extra

¶ Si arguaī g̃ ōnis vox sig̃tiua est eq̄uocā/ q̄z sig̃t plura scz pceptū et rē ipam ¶ Dico q̄ ōnis vox sig̃tiua ad placitū pmo sig̃t conceptū tanq̄z sig̃tū quo/ et rem ad extra tanq̄z sig̃tū qd̄/ jam illud quod plura sig̃t tanq̄z sig̃tū qd̄ ⁊ vltiātū/ hoc est eq̄uocū/ non sic est in ꝓposito

Argunt pmo Dis vox ē sig̃tiua/ g̃ nulla ē vox nō sig̃tiua/ et pōns alīm mēbrū diuisiōis p nullo supponit Ihūs pba⁹ q̄z d⁹ phūs ⁊° de aiā q̄ ōis vox fit cū intē^ec sig̃ndi vtz p diffinitionē vocis ibi positā ¶ Dico q̄ illa diffin⁹ daī pncipaliī de voce sig̃tiua/ et nō de voce nō sig̃tiua ¶ Replicaī Argo diffin⁹ vocis nō ꝓueniret oī ꝓtēto sb diffinito/ et pōns diffinitio illa phī e mala ¶ Dico q̄ vox p^m aliq̃s ē qdā analogū ad vocē sig̃tiuā ⁊ non sig̃tiuā/ mō nō opz q̄ diffinitio analogi p q̄libz sua pte ꝓueiat cuilibz mēbroꝝ diuisiōis/ sz sufficit q̄ ꝓplete ꝓueiat pncipali sig̃to ⁊ p^m aliq̃s ptes ꝓueiat aliis

Arguitur secūdo Cōtra diffinitionē vocis figtiue sic audit⁹ nō appre hēdit figtū vocis/ꝫ solus itellcūs/ḡ male dr ꝙ vox figtiua est illa q̄ auditui aliq̄o repñtat ¶ Dico negādo ꝓñaz/qr vox p° pñtat se auditui/qr son⁹ ē et mediāte auditu repñtat suā similitudinē/et ex ꝓñti repñ tat figtū intellectui ¶ Replicaī Ergo ōnis vox figtiua ē q̄o eq̄ocū/qr p° pñtat sciāaz vocē/2° repñtat suā silitudinē/et 3° figtū rei ¶ Dico q liz repñtet seiāaz et silitudinē nāliter/tū repñtat solū figtū ex impositione ad placitū/nō illud dr eq̄ocū q̄ plura figt ex impositione ad placitū ¶ Et si replicaī vox figt ꝓferētē vocē/et nō nāliter ḡ ad placitū/et sic vltra figtū adhuc plura figt et p⁹ñs ē eq̄ocū ¶ Dico q liz vox ipa repñtet ꝓferentē vocē tm̄ effectus sua cām efficientē nō tñ sicut signū suū signatū ad q̄ imponit ad figndū

Arguitur tercio Cōtra diffinitionē vocis non figtiue Bu vel baf est vox nō figtiua vt dr text⁹/z tñ auditui aliq̄o repñtat qr repñtat seiāaz vocē ¶ Dico q licet bu vel baf repñtet seiāam vocē nāli ter auditui/nō tñ repñtat aliq̄o aliud a se ex impositione ad placitū/q̄ tñ req⁹ ritur ad vocē figtiuā ¶ Replicaī bu vel baf repñtat auditui terrozē vl ti mozē q̄ est aliq̄o aliud a se/ḡ male dr ꝙ auditui nichil repñtat a se ¶ Dico q nō ē ex pte sui/ꝫ ex pte ꝓferētis sic austere vl fribiliī ad incutiēdū alteri timōre

Arguitur quarto Cōtra diffinitionē vocis figtiue nāliter latrat⁹ canū est vox figtiua nāliter vt dicit text⁹/et tñ nō figt idē apud oēs hoies/ḡ text⁹ falsus Miōr ꝓbaī qr latrat⁹ canū est vox latina q̄ nō idē figt apud oēs ¶ Dico licet ista vox latina latrat⁹ canū nō figt idē apd ōs tñ vox figtiua p hanc vocē latinā figt nāliter idē apud oēs et hoc vult textus. ¶ Replicaī Etiā ipa vox vel res figtiua p vocē latinā scz latratus canū nō figt idē apud oēs hoies ḡ solutio mala Añs ꝓbaī qr nō est possibile vt vox illa fiat apud oēs hoies/ḡ nō ꝑt apud oēs hoies idē figre ¶ Dico q liz nō actu fiat apud oēs et ita nō actu apud oēs idē figt/tñ apta nata est repñtare idē apd nos q̄d repñtaret apd barbaros grecos z alias gētes si fieret apd eos

Circa scdam ptem lcōnis

Queritur primo Quot modis dr̄ vox figtiua nāliter/et vox figti ua ad placitū ¶ Dico q̄tuor modis Primo dr̄ im ꝓlatione/qr vox figtiua nāliter non ꝓfecte ꝓferr̄ ꝓpter impetū passionis q̄ impedit hoiem ad debite ꝓferendū Sz vox hgtiua ad placitū ꝓfecte formatur et ꝓferr̄ Scdo dr̄ ex pte modi figndi qr vox nālis apud oēs idē figt Sco vox ad placitū figns nō apud oēs idē figt/ꝫ solū apud illos q̄ impositionē ei⁹ cognoscunt Tercio dr̄ ex pte figti qr vox figtiua nāliter figt affectiones et passiones appetit⁹ nāliter Alia figt cōceptus intellcūs Quarto dr̄ ex pte sui ordinis ad figndū/qr vox figtiua nāliter ordinaī ad figndū ab instinctu na ture/alia ordinaī ad figndū scōm placitū imponentis.

Queritur secūdo An vltima diuisio scz vocis figtiue ad placitū in vo cem ꝓplexā z incōplexā sit bona ¶ Dico sic Et rō est/qr ōnis vox figtiua ad placitū vel cōtinet in se plures voces figtiuas/vt hō

currit/sic ẽ vox cõplexa/vel ꝓtinet vnã vocẽ tm̃ vt hõ/sic est vox incõplexa/
¶ Pro isto notandũ q res dupliciter ꝯcipiť Vno° bm̃ se/et tũc est cõceptus
simplex et incõplexus vt homo bm̃ se Illio mõ res ꝯcipiť p cõpationẽ ad aliũ
vt hõ cõcipiť q sit albus vel qõ sit aiál/et tũc fit ꝯceptus ꝯpositus et ꝓplex9
Ex quo seqtur q sit duplex ꝯcept9 Et qz vox figt ꝯceptũ anime/ideo duplex
est vox scz ꝓplexa et incõplexa Vñ vox cõplexa est q figt ꝯceptũ ꝓplexũ/vt
hõ currit/et vox incõplexa q figt ꝯceptũ incõplexũ vt homo

Queritur tercio Quid ẽ vox ꝓplexa/quot requirũť ad vocẽ ꝓplexã

¶ Ad pmũ dr q vox ꝓplexa ẽ illa in q vniũtur plu
res voces figtiue ad placitũ/et que repñtat ꝯceptũ cõplexũ Et ideo nomẽ eq
uocũ vt canis nõ est vox cõplexa/nec nomẽ ꝓpositę figure est vox ꝓplexa/qz
ptes nõ capiũtur figtiue vt ptes Ad scõm dr q ad rõnem vocis ꝓplexe tria re
quirũtur Primũ est q ibi sint plures voces figtiue incõplexe/que se hñt tanq̃
mãle vocis ꝓplexe Scõm ẽ q ille voces habeãt ꝓplexionẽ et vnionẽ inter se
ita vt vna se habeat vt determinãs/et alia vt determinabilis/ideo hic homo la
pis nõ est vox ꝓplexa Tercium ẽ q illa vox cõplexa habeat ꝯceptũ ꝓplexũ/sz
ꝫ est minus ꝑncipale in voce ꝓplexa/q̃uis tñ reqrit ex pte cause finalis ¶ Ex
istis seqtur q diffinitio vt aiál rõnale mortale ẽ vox cõplexa/qz oẽs tres cõdi
ciones ꝙuemũt ei ¶ Si arguať q diffinitioni nõ corrñdet ꝯcept9 ꝓplex9
Probať qz sibi corrñdet ꝯceptus diffiniti/sed ille ẽ vnus ⁊ simplex Vñ diffini
cio et diffinitũ ide figt/sed diffinitũ est vnũ simplex/igiť et diffinitio ¶ Dico
q diffinitio ẽ ꝓplexũ voce et figtione filꝫ/voce qz ꝓplectiť ex plurib9 vocibus
figtione qz ille voces plures res vel ꝯceptus figt ꝓpinque puta conceptũ
gñis et ꝯceptũ dre Ad arm̃ dr q licet figtũ remotũ qõ est diffinitũ sit simplex/
non tamẽ ꝓpinquũ/scz conceptus gñis et differentie diffiniti nõ est simplex/
De isto videať in añ pñtis plenius

Arguitur primo Cõtra diffinitionẽ vocis figtiue ad placitũ/illud qõ
figt ad placitũ ẽ mutabile ⁊ variabile/q̃ vox figtiua
pt ꝓtinue variari de figto in figtũ qõ est incõuenies ¶ Dico licet illud quod
fit ad placitũ cuiuslibꝫ sit mutabile et variabile in infinitũ/non tñ illud qõ figt
ad placitũ ꝑmi instituentis ẽ sic variabile/qz illud ꝓfirmatũ est p ꝓsensum oim
posteriorũ ¶ Replicať dicit oratius Mortalia fcã peribũt ⁊c cadentq̃
que nũc sunt in honore vocabula si valet vsus/quẽ penes arbitriũ est et ius et
norma loquẽdi/q̃ voces figntes ad placitũ pñt cadere a figtione si volet vsus
¶ Dico ꝓcedendo arm̃ si cõis oim̃ vsus volet/qõ non facile fit.

Arguitur secũdo Cõceptus figt res ad cẽ nãliter q̃ et voces fignt res
nãliter ⁊ p ꝓns nulla ẽ vox figtiua ad placitũ/ꝓña tz
qz sicut se hz ꝯcept9 ad res/ita voces ad ꝯcept9 ¶ Dico q nõ est õnino sic/
qz ꝯcept9 ẽ nãlis filitudo rei ab ipa causata/sed voces causanť a volũtate insti
tuẽtis/et ita fignt ꝯcept9 nõ nãliter sed ad volũtatẽ ¶ Replicať Signi
ad signatũ est nãlis filitudo/sz vox est signũ et ꝯceptus rei ẽ signatũ/ergo vo
ces figtiue ad placitũ adhuc nãliter fignt ¶ Dico q duplex est signũ scz nãle
et volũtariũ/mõ liz signi nãl sit nãlis filitudo ad signatũ/ñ tñ signi volũtarij ⁊c

Arguitur tercio Cõtra diuisionẽ vocis figtiue ad placitũ in ꝓplexam

et in incõplexã sic Vox incõplexa ẽ ps vocis cõplexe et ꝓtineꝫ in ipa/g̃ vnum mẽbrũ diuisionis ꝓtineꝫ in alio et p ꝑñs mẽbra nõ sunt oppoꝝ ¶ Dico vno mõ licet vox incõplexa ꝓtineat mãliter in voce cõplexa/nõ tñ formaliter tm̃ ptinens ad formã vocis cõplexe ¶ Vel dico sic et rcdit in idẽ q̃ licet vox inꝓplexa ꝓ denõiato ꝓtineat in voce ꝓplexa/nõ tñ capiendo vtrũq; ꝑ figto ¶ Replicaꝫ ꝓplexũ est incõplexũ et cõ ꝑ cõuersionẽ/incõplexũ est cõplexũ vtrq; capiẽdo ꝑ figto/g̃ solutio mala Ñs ꝓbaꝫ qz ꝓplexũ ꝑ figto nõ ꝓplectit ex pluribꝰ vocibꝰ facientibꝰ vnã vocẽ/g̃ ꝓplexũ est inꝓplexũ/et p ꝑñs mẽbra diuisionis coincidũt ¶ Dico q̃ ꝓplexũ capit duplr Vnoº mãliter ꝑ ista voce ꝓplexũ/sic est bñ inꝓplexũ/sz tũc nõ est mẽbrũ diuisionis Aliºca pſonalr et figtiue/sic ꝓplexũ nõ est inꝓplexũ/et ita caꝫ in diuisione ¶ Etiã posset sic ꝓ ꝑmã solutionẽ replicari Vox inꝓplexa tã q̃ ad mãle/q̃ q̃ ad formale ꝓtineꝫ in voce ꝓplexa/g̃ nõ solũ mãlit/sz etiã formalit ibi ꝓtinet ¶ Dico liz in voce cõplexa ꝓtineaꝫ etiã forma vocis incõplexe/tñ illa se habet p modũ materie et nõ forme respectu totius vocis cõplexe.

Arguitur quarto Nulla ẽ res cõplexa/g̃ nulla ẽ vox ꝓplexa/et p ꝑñs diuisio ẽ mala/ꝑña ꝓbaꝫ qz opz signũ cozrñdere signato/qz alꝫ ñ cẽt verũ signũ ¶ Dico liz oporteat signũ nãle rñdere signato Mõ tm̃ opz de signo volũtario ¶ Vel dico/liz signũ oporteat cozrñdere signato/non tñ qõlibet attributũ signi oportebit attribui signato Vidcaꝫ in añ ꝑñtz ẽca ꝑmã diuisionẽ añpñtalẽ ¶ Replicaꝫ Vox sigt rẽ ad ex̃ mediãte ꝓceptn/sz õnis ꝓceptꝰ ẽ inꝓplexꝰ/g̃ õnis vox ẽ inꝓplexa Vinoz ꝓbaꝫ qz intellcũs nõ ꝑt fiꝫ plura itelligere sz vnũ tm̃/vtpz 2º topicoz ¶ Dico liz nõ possit fiꝫ plura intelligere hñcia se p modũ plurũ/tñ ꝑt fiꝫ plura itelligere p moꝫ vniꝰ/qz itelligit plura simplicia exñcia sb vna voce ꝓplexa vl sb vna ꝓpositõe ¶ Posset h argui Omis vox ꝓponit ex lr̃is et fillabis/jtẽ õnis vox ꝓpoꝫ ex voce z figtione/g̃ õnis vox ẽ ꝓplexa ¶ Dico q̃ si capiaꝫ ꝓplexũ gñalit ꝑ q̃cũq; ꝓpositione duozũ adinuicẽ/siue sit rerũ/siue dictionũ/siue lr̃aꝝ et fillabaꝝ/siue figti et modi sig̃ndi/tũc ꝓcedit azm Pz si capiaꝫ specialit ꝑ ꝓpositione seu ꝓplexione plurũ vocũ figtiuarũ/tũc negaꝫ ibi esse cõplexione.

De ptibus integralibus ꝓpositionis

Nomẽ est vox figtiua ad placitũ sine tpe cui nulla ps seꝑata aliq̃d figt finita et rcã Vox ponitur in dit finitione loco g̃nis Figtiua ponit ad drãz vocis nõ figtiue Ad placitũ ponit ad drãm vocis figntis nãliter Sine tpe ponit ad drãz ubi qõ figt cũ tpe Cui nulla ps seꝑata aliq̃d figt ad drãm oz̃onis: cui partes seꝑate aliq̃d significant Finita ponitur ad drãm no

minis infiniti:vt nõhomo:qđ non est nomen loycũ:sed nomen infinitũ Recta ponit ad drãm obliquorũ:vt cathonis cathoni:que nõ sunt nõia scõm loycũ:sed nomina obliq Vñ solus ntũs dicit esse nomẽ scõm loycum

Postq̃ auctor nr determinauit de ptibz eẽcialib9 nõis et vbi seu de gñe et differẽcijs ponẽdis in diffinitione nõis et vbi/hic iã ponit diffinitionẽ nõis pstitutã ex illis Et sunt h9 lcõnis due ptes/in pma ponũtur tria pũcta/due q̃stiones et q̃tuor argumẽta cũ replicis Et qm̃ illa nõ cuacuãt totã matẽriã lcõnis q̃rte/ideo in scda pte ponent q̃tuor q̃stiones/et contra resid̃uã ptem textus q̃tuor argumenta cũ replicis.

Primũ punctum Nomẽ pt capi dupl'r Uno° p ipa 2ª intẽtione seu relatione signi ad ñgtũ quã no" p se sigt Alio° p recepta sub 2ª intẽtione/vtrũq̃ pt h̃ diffiniri p9m aliqs licet diuersimode Di cm̃ diffiniat ipm no" p 2ª intẽtione.i.relatione signi q̃ est subiectiue in intellcũ/et obiectiue in re seu fundamẽto/tũc est ptio nõ formalis dicẽdo/nomẽ est vox/sed est fundamentalis seu mãlis Ipa em̃ 2ª intẽtio nõ est vox formaliter/sz est habitudo vocis sigtiue sine tpe ad rem sigtã Nomẽ g̃ est vox.i.nomẽ est q̃dã 2ª intẽtio fundata in eo qđ est vox sigtiua siue tpe/et est ptio denõiatiua et mãl indirecta Si vo in pposito diffiniat res pcepta sub 2ª intẽtione/tũc est predicatio formalis/dicẽdo Nomẽ est vox Est em̃ vox de cõceptu formali nom̃ vocaliũ/vñ vt ayt Scotus relatio rõnis in pcreto dr de re ex̃/vt hec vox hõ est nomẽ et signũ alãlis rõnalis Ita ecõtra in diffinitione talis pcreti pt poni res extra tanq̃ fundamentũ relationis/vt dicẽdo Nomẽ est vox Ita iuo mõ pt dici de ceteris diffinitionib9 intentionũ loycaliũ

Scõm punctũ est q pe.his.determinat h̃ de nõie et vbo/ideo qr tota intẽcio pe.his.est determinare de ppõne que est ps ppnq̃ argumẽtationis Sz ppõ pp2 ex nõie et vbo tanq̃ ex suis ptib9 integlib9/g̃ pus inuestigãde sunt ptes ex quib9 pp2 ppõ Si qrat q̃re nõ ponit plures q̃ due Dico idco qr iste due sufficiunt ad ppoem faciendã/qr ppõ pp2 ex subiecto/qđ est nomẽ/et ex pto/qđ est verbu vt patebit Di arguatur determinare de nõie et vbo spectat ad grãmaticũ/igit nõ ad loycũ/qr diuersi artifices h̃nt diuersa cõsiderare et nõ idẽ Dico q licet non pñt idẽ psiderare codẽ mõ/tñ bñ diuersimode/qr grãmaticus cõsiderat de ipis inq̃tũ sunt ptes pmonis pgrui vel incõgrui Et loycus inq̃tũ sunt ptes pmonis veri et falsi

Terciũ punctũ est q diffim° nõis ẽ bona vt pba2 p ꝓditiones bone diffinitionis Etiã pba2 sic Dis illa diffim° ẽ bona/in q̃ ponit aliq̃d loco gnis/et aliq̃d loco drẽ/cõuertibilis cũ diffinito Sz pñs diffinitio est h9 mõi/g̃ pñs diffinitio ẽ bona Mmor pbat in textu/qr vox ponitur loco giis/et oẽs alie pticule ponũtur loco drẽ ꝛc.

Queritur primo Am nõia adiectiua ptineãt sub diffinito idest an sint nõia scõm loycũ Dico q adiectiua pure adiecti ue capta p suo formali/vel p significato/non sunt nomina apud loycum.

Probaꝫ qz nichil est nomẽ loycũ nisi qò ꝑt eẽ subiectũ ꝓpõis et quod reddit suppositũ vbo/sed adiectiua pure adiectiue capta non ꝑñt supponere verbo/ vt grãmatici testanꝫ ꝯ cẽ/tñ adiectiua substãtiuã/vel ꝓ suo mãli.i.ꝓ suo denominato qò est eozũ subiectũ ꝑñt esse nõia apud loycũ qz vt sic ꝑñt supponere et esse subiecta ꝓpõis/vt iustus flozebit sicut sol/et õnis vtuosus saluabiꝫ

Queritur lecũdo An ꝓnoiã et ꝑticipia sint nõia ꝟm loycũ ¶ Dico q ꝓnoiã ꝓmitiua q̃ sunt octo qñ ponũtur in demõstratione vl' relatione sunt nõia loyca/qm̃ illa sunt quasi substãtiua/vt auctor est alexandꝛ/jbi Hec et ꝯsi fixa manebũt Et ꝑñt supponere vbo et esse ꝑ se subiecta ꝓpõnũ Sz ꝓnoiã diriuatiua nõ ¶ De ꝑticipijs dico q sunt nõia loyca qz ꝑ se ꝑñt reddere suppositа et esse subiecta ꝓpõis Et nõ est opus distinguere sicut de nõibz adiectiuis/et rõ est qm̃ in quolibz ꝑticipio includiꝫ verbũ ꝓpriũ cũ hoc noiẽ qui infinite capto qò ꝑ se supponit verbo vt amãs vl' amaturus insanit.i.qui amat vel qui amaturus est insanit Amati sunt mozosi.i.q̃ amãtur sunt mozosi Ecce quõ ꝑticipia cuiuscũqꝫ tpis includũt hoc nomẽ qui grã cuiꝰ in masculino femineo et neutro/possunt ꝑ se esse suppositа et subiecta ꝓpõis ¶ Cõtra ex istis sequereꝫ q ꝟm loycũ essent quatuoz ptes scilicz Homẽ ꝓnomẽ ꝑticipiũ et verbũ ¶ Dico q Homẽ ꝓnomẽ et ꝑticipiũ ꝟm loycũ nõ faciũt nisi vnã ptẽ/qz loycus vocat õne illud noꝰ qò ꝑt eẽ ſbiectũ ꝓ põis/z supponẽ vbo/sz tres ptes dcẽ si hmõi/igiꝫ nõ sunt nisi vna ps ꝟm loym

Arguitur ꝓmo Cõtra illud nomẽ est vox Nulla materia ꝑt ꝑdicari de suo toto/qz hec est falsa/hõ est carnes et ossa/sed vox est mã nõis/ꝯ ista est falsa Homẽ est vox ¶ Dico licz nulla materia ex qua ꝑdicaꝫ de suo toto/tñ bene materia in qua/sed vox est materia in q̃ nõis ¶ Replicaꝫ Omnis dictio cõponiꝫ ex vocc tanꝯ ex mã/et figtione tanꝯ ex forma vt ayũt grãmatici/ꝯ vox est materia ex q̃ dcõnis et nõis/et ꝓñs solutio mala ¶ Dico q cũ grãmatici dicant dcõnem ꝓponi ex voce tanꝯ ꝑte materiali cẽ hoc sic intelligiꝫ Dciõ ꝓ 2ª intẽtione fundaꝫ supra vocẽ tꝯ materiã in q̃/et supra figtionẽ tanꝯ ptẽ formalẽ fundamti. Hã vox q̃ est in aere nõ ꝑt esse materia ex q̃ 2ª intẽtionis que ẽ in aiã/sed ꝑt esse res subiecta et fũdamentũ supra qò fundaꝫ 2ª intentio Dictio ergo capta ꝓ 2ª intentione fundabili supra voces figtiuas est geꝰ nõis/nõ ꝓpositа ex voce/sed fundata in voce

Arguitur lecũdo Cõtra illã ꝑticulã Significatiua Omne nomẽ ꝓponiꝫ ex nõ figtiuis.scz litteris et fillabis/ꝯ õne nomẽ ẽ nõ figtiuũ/ꝓña ꝓbaꝫ qz ex nõ figtiuis nõ ꝑt fieri figtiuũ ¶ Dico q licet ex ñ figtiuis pure negatiue/non potest fieri figtiuũ/tamẽ bene ex nõ figtiuis priuatiue/vt lapis dicitur iniustus negatiue Et auarus iniustus priuatiue jõo ex auaro iniusto potest fieri iustus/et nõ ex lapide iniusto/quia priuatio relinquit aptitudinẽ ad formã/quã negatio penitus tollit ¶ Replicaꝫ Ex non q̃tis/ non potest fieri q̃tũ/vt dicit philosophus sexto phificozũ/ergo a simili ex nõ significatiuis nullo mõ potest fieri significatiuũ ¶ Dico licet ex nõ q̃tis q̃titate cõtinua non potest fieri q̃tũ q̃titate cõtinua/tamen ex nõ q̃tis q̃titate discreta bene potest fieri q̃tũ quãtitate discreta Hic ex litteris et fillabis nõ significatiuis fit nomen significatiuũ.

Arguitur tercio Contra illā ꝓticulā Ad placitū Si nomen figret ad placitū hōis est variabile/quo variato/nomē qđ ꝓius erat figtiuū fieret nō figtiuū/qz placitū/seqret q nomē posset fieri nō figtiuū/qz placificatiuū ¶ Dico licet ex bñplacito plurimoꝝ nō volentiū voce vti ꝑ figtione quoꝝ nō vsum alij sequerent/vox tandē fieret nō figtiua/figt tn ꝑ placitum qđ erat in imponendo ¶ Replicat Hoiā et verba fignt ad placitū ꝛ volūtatē ꝑmi impositoris cui oēs posteri assenserūt/g nō erit in ptāte nrā illā impositionē abolere ¶ Dico negādo ꝓnaz qm̄ cōis vsus posset/vt ꝓbat per Horaciū in poetria q dicit Mortalia facta peribūt Multa renascent que iā cecidere/cadentq; Que sunt in hōre vocabula si volet vsus ꝛc/vt dcm̄ est supra

Arguitur quarto Hoiā sunt voces figtiue ad placitū vel g fignt ꝓceptū aiē vel rem ad extra sz neutrū est dicendū ¶ Dico q nōia ꝑmo fignt ꝓceptū aiē qz dicit phus ꝑmo periermenias Ea que sunt in voce sunt signa passionū.i.cōceptuū in aiā Et mediāte ꝓceptu fignt rem ad extra ¶ Cōtra g nōia sunt eq̄uoca/qz plura fignt scz ꝓceptū et rem ¶ Dico negādo ꝓnaz/qz illud ōr eq̄uocū qđ figt plura figta vltiāta/mō nomē figt conceptū tanq; figtū quo et nō vltiātū Et rē tanq; figtū qđ/et vltiātū vt etiā dcm̄ est supra ¶ Replicat Si nōne nomē figret rem mediante ꝓceptu/seqretur q hec vox ꝓceptꝰ/figret ꝓceptū mediante alio ꝓceptu Et cadē rōe illū aliū ꝓceptū mediāte alio cōceptu et sic in infinitū ¶ Dico q esset status in ꝓceptu ꝓceptus/mediāte quo cōceptu cōceptꝰ hec vox ꝓceptus figt illā rem ꝓceptꝰ Hec est cadē rō q deberet figre scz cōceptū mediāte alio cōceptu/sicut figt ipm cōceptū mediante suo cōceptu/qz figt solū ꝓceptū ꝓceptus tanq; figtū q/modo licet figtū qđ req̄rit añ se figtū quo/nō tn figtū quo/requirit añ se aliud figtū quo

Circa scdam ptem huiꝰ lcōnis

Sine tēpore.cꝰ nulla ps ſc pata ſignificat:finita:ꝛ rcā.

Queritur primo Quid ē nomē infinitū ¶ Dico scōm aliquos Homē infinitū est cꝰ ꝑuata est determinata q̄litas relicta suba infinita vt nōhomo.i.ens non hns hūanitatē/ibi ꝑ ens figtur ſba infinita que relinq̄tur/sed humanitas que est qualitas determinata negat Alii dicunt ad hoc q nomē infinitet requirūt due ꝓditiones Prima q habeat q̄litatē determinatā/ideo transcendentia vt ens verbū ꝛc.et nōia infinita vt quis aliquis/ꝛ signa vt ōnis quilibet nō ꝓnt infinitari Scōa ꝓditio ē q nomē nō sit negatiuū sed habeat qualitatē positiuā ideo nemo nichil nullus ꝛc.non ꝓnt infinitari ¶ Sed alij dant aliā diffinitionē/que est nomē infinitū est nomē qđ est cōpositū ex nōie finito/et negatione negāte totū figtū nōis finiti/vt nōhomo ibi totū negat ꝛ nichil relinquit Alii dicūt q sex transcendētia:vt ens res aliqđ ꝛc ꝓnt infinitari/vt nō ens/nō aliqđ/qm̄ dicta diffinitio ꝓuenit eis ¶ Et si arguatur/ De rōe nōis infiniti est/vt in eo sit ꝑuata q̄litas finita/et relinquat suba infinita Hz cū ōr nōens/ibi nichil relinquit/Alii negāt illā priorē diffinitionē Et dicūt q hoc nō requirit ad rōez nōis infiniti Sed requirit q sit ꝓpositū ex nōie

finito et negatione negãte totũ figtũ illius nõis finiti.

Queritur secũdo Quare noñ infinitũ nõ est nomẽ ¶ Dico scõm aristotilẽ ꝓmo ꝓier. q nõ est alia rõ q̃ q nõ sit finitũ/ sed infinitũ Nõ nomẽ speãliter captũ idẽ est qõ nomẽ finitũ et rectũ Et ergo figtio nõis infiniti nõ est rõ q̃re nõ est nomẽ/qm̃ si aliqõ nomẽ finitũ imponeret ad figndũ hoc idẽ quod figt nõhomo/cẽt vtiq; nomẽ apud loycos

Queritur tercio Quare obliq̃ nõ sunt nõia apõ loycos ¶ Dico ꝑm ꝓm ꝓier. solũ illud est nomẽ loycũ qõ additũ huic v̄bo est/fuit vel erit facit oz̄õem verã vel falsam Sz obliquꝰ additꝰ huic v̄bo est/fuit erit/nõ facit oz̄õez verã vel falsam/ḡ obliquus nõ est nomẽ loycũ Extremplũ ponit cũ dz Cathonis ẽ/nõ figt verũ aut falsum Et rõ est/qz est oz̄õ incõgrua/sed verũ et falsum ꝓsupponũt ꝯgruũ vt ibi elicit

Arguitur primo Cõtra illã pticulã Nine tpe Annus dies menſis tẽ sũt nõia loyca/z tñ nõ figñt sine tpe ȳmo cũ tpe/igit diffinitio mala ¶ Dico q licz bñ significẽt tps/nõ tñ cũ tpe Et rõ ẽ qz figre cũ tpe/est ꝑter ꝓncipale figtũ importare aliquã dz̄ãm tpis/q̃ sunt ꝓñs ꝓteritũ z futurũ/mõ dies ãnus nõ figñt aliquã dz̄ãm tpis ¶ Replicat Annꝰ dies tẽ figñt tps/et tps non est sine tpe/ḡ figñt cũ tpe ¶ Dico negãdo ꝓñaz qz vt dictũ est figre cũ tpe est ꝑter ꝓncipale figtũ importare certã dz̄ãm tpis/qõ nõ faciũt dicta nõia ¶ Replicaꝫ adhuc pticipia sunt nõia loyca Et figñt cũ tpe qz important certã dz̄ãm tpis/vt amans cõnsigt ꝓñs/amaturus futurꝫ tẽ ¶ Dico q duplex ẽ tps/qõdã est mẽsura vnius extremi ꝓpõnis tñ Aliud est tps qõ est mẽsura totius ꝓpõnis Ꝫã dz̄ q licet pticipiũ ꝓsignificet tẽpus qõ est mẽsura vniꝰ extremi ꝓpõnis tñ scz subiecti vel ꝓdicati/nõ tñ ꝓsigt tps qõ est mẽsura totius ꝓpõis/grã cuiꝰ tota ꝓpõ diceret esse de ꝓñti de ꝑterito vel de futuro Etiã ꝑt dici pticipia licet ꝑm se sint alicuiꝰ certi tpis scz ꝓñtis/vt amans/vel ꝑteriti vt amatus tẽ Tamẽ ꝑm exigentiã verbi trahũtur ad omnẽ dz̄ãm tpis/vt fuit amans erit amans est amans tẽ ¶ Si arguaꝫ Motus est noñ et tñ figt cũ tpe Probaꝫ qz motus importat fluxũ et fieri/sed illa mẽ suranꝫ tpe et nõ fiunt sine tpe/ḡ et motus figt cũ tpe ¶ Dico q motus ꝓsideraꝫ dupliciꝫ Unoꝰ ꝑm esse qõ habet in mobili sic est ens nõ ꝓmanens sz successiuũ Alioꝰ ꝓsideraꝫ ꝑm esse qõ habet in aiã q̃ copulat ꝓmã ꝑtem motus cũ alijs/et sic cõcipiꝫ motus vt est ꝓmanens Et qz modus figndi imediate sumiꝫ a modo intellígendi quo ꝓcipiꝫ ab aiã/ideo motus nõ figt ꝑ modũ fluxus z fieri/sed ꝑ modũ ꝓmanentis/ideo nõ significat cũ tẽpore.:

Arguitur secũdo Contra illã pticulã Cuiꝰ nulla pars sepata tẽ/et ħ sic Noiã ꝓpositę figure vt equiferus respublica sũt nõia apud loycos et tamen ptes sepate aliquid significant ¶ Dico q ptes nõis cõpositę figure/inq̃tũ sunt ptes nominis nichil significant/licet bene vt sint ptes alicuiꝰ oz̄ationis/quia vt sic sunt dcões/ptes enim vt ptes nõ imponũtur ad significandũ ¶ Replicatur scõm grãmaticos Cõtra nomẽ cõpositę figure potest diuidi in duas ptes ꝓtis sensus capaces/ergo ptes nõis cõpositę figure inq̃tũ ptes aliquid significãt ¶ Dico negando ꝓsequentiã

Et causa est qm̃ grām̃atici p hoc nō volunt q ptes nominis cōpositi vt ptes significent/sed volunt dicere q nomē cōpositū potest diuidi in ptes que pñt esse integre dcōnes/et sic aliquid significare/qz tunc sunt capaces porris sensus ideſt significationis quā habebāt ante ꝓpositionē.

Arguitur tercio Nomen infinitū potest reddere suppositū verbo/et esse subiectū ꝓpōnis/vt nōhomo est nōhomo Etiā diffinitio nōis data a pho pmo pier. sibi cōuenit in qua dicit Nomen est vox significatiua ꝑm placitū sine tpe cui⁹ nulla pars sigtina est sepata siue pluri ¶ Dico vno mō q si nomē infinitū ꝓsideret mātū virtute intellcūs capitur p aliquo finito/vt nōhomo p azino/tunc bene est subiectū ꝓpōis/sed tūc non est infinitū ¶ Etiā dz q licet diffinitio generalis nōis conueniat nōi infinito/nō tñ diffinitio specialis cui⁹ Jā petrus hispan⁹ vult et alij loyci q nomen infinitū nō sit nomen ꝑm specialē rōnem nōis Hec sufficit ad specialē rōem nōis q reddat suppositū/ymo cū hoc requiritur q sit finitū. ¶ Replicat Bñ seqtur nonhomo est nomen infinitū Cathonis est nomen obliquū/ergo nomen infinitū est nomen/et obliquū est nomen Cōsequētia ꝓbatur quia ibi arguit a parte in modo ad suū totū/sicut hic ethiops est homo niger/ergo est homo ¶ Dico q nomen capit dupliciter Uno mō generaliter vt se extēdat ad nomen finitum et infinitū/ad nomen rectū et obliquū/et sic bene sunt nōia et valet argumentū Alio mō capitur nomen specialiter p nomine finito et recto/et sic nō sunt nomina ¶ Quid tunc ad ꝓbām ¶ Dico q cōmittitur fallacia equiuocationis Nā cū dicitur nōhomo est nomen infinitū capitur nomē generaliter/ergo est nomen/capitur nomē specialiter.

Arguitur quarto Obliquus potest reddere suppositū et esse subiectū ꝓpositionis/ergo obliqui sunt nomina Alīs ꝓbat vt magistri est genitiui casus/magistro est datiui casus/mgrm̃ est acci casus/Ibi gtūs dtūs et accūs supponūtur verbo/et sunt ꝓpōes vere/igit obliqui sunt nōia ¶ Dico q licet in suppositione psonali qñ capiuntur sigtiue mgri sit gti casus/et mgrō datiui/nō tñ in suppōne māli/qz in dictis orōmb⁹ supponūt māliter/et sunt illa tria dicta/veri nti casus/nō obliqui ¶ Replicat Ergo ista est falsa magistri est genitiui casus/quia tu dicis q sit ibi nommatiui casus ¶ Dico q illa ꝓpositio et ōnis similis ꝓcedit vera/ꝓut subiecta supponant nō p se/sed p sibi simili supponente psonaliter in alia ꝓpositione/vt liber est magistri ¶ Replicatur Etiā in suppōe psonali vbi obliqui capiūtur significatiue supponunt verbo/et sunt subiecta ꝓpositionū/vt sortem currere est possibile/creatorē esse deū est necesse/ibi accusatiui reddūt suppositā vt patet ex grām̃atica ¶ Dico q non p se reddunt suppositā/sed accusatiui cū infinitiuis supplent vicē nominatiui/et vocant dicta in grām̃atica ¶ Et si dicatur hoc totū/sortē currere reddit suppositū/ergo q̃libet pars/ergo obliqu⁹ supponit ¶ Dico q totū dictū supponit Capiendo totū cathegreumatice p integro/et non sincathegreumatice p qualibet parte ¶ Si argua tur adhuc ex obliquis absq; recto fiūt ꝓpositiones/ergo sunt nōia Cōsequēs ꝓbatur vt tedet et animā meā vite mee/oportebat christū pati ꝛcetera ¶

Dico q illi obliqui et fi'es nō faciūt ꝓpōem p se/sed in vtute suox ntōx in qs
rsoluūtur/vt tedet aiaz mea ideſt aia mea eſt qua tedet vite mee ⁊ ſic de alijs.

Queritur Vtrū nomē infinitū aliqd ponat ¶ Dico nomē infinitū aliqd ponere intelligiē duplicit Uno° q nomē infinitū ex suo ꝓno tato importat incertū ens/ſicut ꝓpatio ponit aliqd/ſcz aptitudinem quā figt. Alio° pt intelligi q nomē infinitū ponit aliqd qz verificabile eſt tm̄ de illo qd eſt Et ex oppoſito ꝺz nichil ponere qz verificabile eſt tam de eo qd eſt/q̄ de eo qd non eſt Uñ ſcdm aliquos po² talis ꝓclusio Nomē infinitū adiectiuale aliqd ponit ex ꝓnotato puta ſubiectū ſui oppoſiti/vt nō albū ſcdm ipos pōit ſubiectū ſuſceptibile albedinis. ¶ Contra iſtos arguiē Nomē infinitū ē ꝓdictionū nōis finiti vt nōhomo et homo ꝓdicūt Jā in vno ꝓdictorioꝝ nega tur totū qd affirmatiue importaē ꝓ reliquū et nichil plus ꝓnotaē/q̄ nomē in finitū nō ponit aliqd ex ꝓfigto vel ꝓnotato ¶ Scdo arguiē p diffinitionē no minis infiniti Quia nomen infinitū cōponit ex negatione negante totū figtū nōis infiniti/q̄ nichil ponit ¶ Tercio ſi aliqd nomē infinitū aliqd ponere ex ꝓfigto/tūc poneret ſubiectū ſuſceptibile ſui oppoſiti/ſcz vt non albū poneret ſubiectū ſuſceptibile albi/ſz hoc nō qz tūc daret aliqd ens de q̄ neuter termino rū ꝓdictorioꝝ poſſet vere dici/vt de āgelo nō pt dici albū/et de eo nō pt dici nō albū ¶ Videē q̄ ſile eſſe de oīb⁹ nōib⁹ infinitis ſubalib⁹ et adiectiualib⁹ ¶ Pro ſcdo ſenſu q̄ſtionis eſt duplex opinio Una q nomen infinitū pt ve rificari indiffēter de eo qd eſt/et de eo qd nōeſt Alia eſt opinio q̄ ponit talē cō cluſionē Nomē infinitū nō pt verificari de eo qd nō eſt Probaē Omnis af firmatiua ē falſa in qua ſubiectū ꝓ nullo ſupponit/q̄ nomē infinitū nō pt ve re affirmari de eo qd nō eſt/ꝓña ꝓbaē qz in affirmatiua ſubiectū ꝓ nullo ſup poneret vt chimera ē nouhomo/chimera eſt nōiuſta Añs ꝓbaē qz ōnis affir matiua ꝺnotat ſubiectū et ptū ſtare obliq° ꝓ eodē Et hoc intelligiē de mere pñti vbi nō eſt amplia° ꝓpter iſta antichriſtus erit/antichriſtus ē generādus ¶ Scdo ꝓbaē qz ſi nomē infinitū verificareē de eo qd nō eſt/bene ſeq̄retur antichriſtus eſt nōhomo/igiē antichriſtus eſt/ab ē ꝫ° adiacēte ad 2ᵐ/qd ē flm

Arguitur primo Neceſſe eſt alterū extremoꝝ ꝺcōnis verificari de quolibz vt dicit phūs in poſtpñit⁹/q̄ de illo qd nō eſt pt verificari nomē infinitū/ꝓña tenz qz de chimera que nō eſt/nō vere dicitur q eſt hō/q̄ de eodē vere ꝺz q ē nōhomo ¶ Dico q phūs intelligit de t̄minis ꝓdictorijs quox vn⁹ includit copulā negatā vt eſt currit nō currit

Arguitur ſecūdo Iſta eſt vera chimera ē chimera/et tñ ſubiectū ꝓ nullo ſupponit/q̄ ꝓbatio ꝺcē opinionis ē falſa Añs ꝓbaē qz ibi ē ptio eiuſdē de ſeipo q̄ eſt veriſſima ¶ Dico q veriſſima ē ſi ipm ſit/mō chimera nō eſt ¶ Replicaē ꝺicit phūs q̄rto metha^ce q hec ē vera nō ens eſt nō ens/et tñ ibi ſubiectū nō eſt ¶ Dico q phūs capit ibi ꝑmū nō negāter/et 2ᵐ nō infinitāter/vt ſit ſenſus/nullū ens eſt non ens ¶ Vel dico q hic/nō ens eſt nō ens ſubiectū ſupponit ꝓ illo qd eſt/q̄uis nō ſupponit ꝓ illo qd eſt ens/qz ſupponit ibi ꝓ ppl'o vel ꝓ exercitu et filiibus/ppl'us em̄ eſt non ens/ſimiliter exercit⁹ eſt nō ens/et ſic ſubiectū ſtat ibi ꝓ illo qd eſt ¶ Si ꝺi catur/ſi ppl'us eſt nōens/q̄ ppl'us/eſt ab eſt ꝫ° adiacente ad 2ᵐ adiacēs Si iſta

pplus vel exercitus ẽ/resoluit in hanc/g pplus est ens ¶ Dico negãdo/sed debet sic resolui/ergo pplus est ens vel encia.

Arguitur tercio Omnis hõ ẽ nõchimera/g õnis chimera ẽ nõhomo et ibi verificaꝫ nomen infinitũ de eo qõ non est/ꝓña tenet ꝑ ꝙuersionẽ ꝑ ꝓpõnem ¶ Dico q illa ꝙuersio nõ tenet in terminis fic tis/vt patebit in cõuersione ꝑ ꝓpõnem

Arguitur quarto Iste affirmatiue sunt vere/chimera intelligit vel y⁹ maginaꝫ chimera Itẽ ista vacuũ est locus nõ reple tus corpore/g adhuc põicta ꝓbatio ẽ falsa ¶ Dico q iste sunt false qz sunt affirmatiue in qb⁹ subiectũ ꝑ nullo supponit ¶ Cõtra hec vox chimera figt chimerã/johannes intelligit chimerã/g chimera figtur et intelligit/ꝓña tenet ab actiuo ad passiuũ ¶ Dico q nõ valet nisi actiuũ ꝑcise possit ferri in id qõ ẽ Potest tñ dici q põicte ꝓpões sunt vere vt patebit in de ãpliacõe/seqt⁹ text⁹

Verbũ est vox figtiua ad placitũ cũ tpe cui⁹ nulla ꝑs sepata aliqd figt: finita ꝫ recta Cũ tpe ponit ad drãm nõis quod figt sine tpe Finita ponit ad drãm verbi infiniti: vt nõ currit non laborat que nõ sunt verba scõm logicũ: sed verba infinita Recta ponitur ad drãm obliquorũ: vt currebat cucurrit: que non sunt verba scõm logicũ: sed verba obliqua Vnde solum verbũ pfitis tpis indicatiui modi dicit esse verbũ scõm logicũ Reliqua aũt dicã verba eiusdem modi ꝫ alioꝝ modorũ dicũtur verba obliqua Alie particule ponũtur hic eadem ratione sicut in nõie Et sciendũ q logicus solũ ponit duas ptes scilicet nomẽ et verbũ reliquas ptes appellat syncathegreumaticas idest cõsignificatiuas

Primũ punctum huiꝰ lcõnis est de ordine ꝛre nomẽ ꝓcedat verbum Quia in ꝓpõe nomẽ est subiectũ ⁊ vbũ est põicatũ

Secundũ punctũ Sz subiectũ est añ põicatũ/et ãbo ꝓcedũt ordinem/qz ꝑs est añ totũ/et simplex añ ꝙpositũ/sed nomẽ et verbũ sunt ptes ordinis et hñt se vt simplex/ordo vero vt totũ et cõpositũ/igit determinatio de vbo ꝓcedit determinacõez de ordine Diffinitio verbi ẽ bona Hoc ꝓbaꝫ dupliciter Vno mõ ꝑ ꝙditões bone diffinitionis supꝑ positas Allio⁹

ꝓbaꝫ/qz ōnis illa diffinitio ē bona in q̄ ponit aliq̄d loco gn̄is/z aliq̄d loco dr̄ē ꝓuertibilis cū diffinito/sed ꝓn̄s ē hmōi/igit ē bona ¶ Hā vox ponit loco gn̄is/ et oēs alie ꝓticule loco dr̄ē ¶ Et ita in sequētib⁹ diffinitionib⁹/quereꝫ et rn̄debit ad ꝓbandū bonitates diffinitionū.

Terciū punctum ¶ Verbū infinitū est cui⁹ negatus est actus specialis/ relicto actu gn̄ali vt noncurrit ¶ Et diffinit ibi verbū infinitū ꝓpositū ex negatione et vbo finito facientib⁹ vnū ¶ Dn̄ actus specialis vbi exꝑmit ꝑ ꝓticipiū ei⁹ ¶ Et actus gn̄alis ē/q̄ explicaꝫ ꝑ copulā quā includit/ vt nōcurrit idest nōcurrens ¶ Vel diffinit etiā verbū infinitū sic ¶ Verbū infinitū est qd cōpositū ex negatione/et vbo finito negato ꝑ talē negationē ¶ Si qras q̄re verbū infinitū nō est verbū ¶ Dicit ꝙ vbū infinitū nō est verbū ideo qz nō est finitū/mō solū vbū finitū et rectū est verbū ¶ Et q̄re hoc ¶ Dico ꝙ nō est alia causa q̄ vsus loycoz̄/qui vſi sunt verbo/solū ꝓ verbo finito et recto/vt patet circa ꝓmū ꝑiermenias.

Queritur ¶ Quare vba obliqua nō sunt vba scōm loycos ¶ Dico ꝑm ꝓm in ꝓmo ꝑier.qz nō ꝓsignt ꝑns tēpus ¶ Ex alia rō gn̄aliter ꝓ ōnib⁹ obliquis vbis ē ista ¶ Quia quicq̄d est vbū loycū debz esse finitū z rectū idest ꝑntis tꝑis indicatiui modi/sed vba obliqua nō sunt vbarcā/g̃ rē ¶ Et rō maioris ē/qz vbū apud loycū debz posse facere ꝓpōez/ꝓmo verā aut falsam/sic aūt nō est de alijs vbis ¶ Et si arguit/cōtra iste future fūt vere Ego moriar/ego nō loquar/ego bibā ¶ Et tn̄ sue de ꝑnti sunt falsē ¶ Ego morior/ego bibo/ego nō loquor/qz falsificāt seipas/g̃ vba obliqua sign̄t ꝓmo veras ¶ Dico ꝙ licet sue de ꝑnti/de subiecto eiusdē ꝓsone nō possint verificari/ ꝑnt tn̄ bn̄ verificari ponēdo in ipis aliud subiectū penit⁹ stans ꝓ eodē/vt licet ista nō verificaꝫ/ego bibo/bene tn̄ ista/iste bibit demōstrādo idē ꝑ ite/qō demonstrareꝫ ꝑ ego ¶ Ita quoq̄ de vbo ꝑterito sunt vere/albū fuit nigrū/senex fuit iuuenis ¶ Et de ꝑnti sunt falsē/qz falsa est/albū est nigrū/senex ē iuuenis ¶ Dico ꝙ licet sue de ꝑnti de eodē subiecto nūq̄ fuerūt vere/tn̄ bn̄ de alio subiecto stante penit⁹ ꝓ eodē ꝓ quo stant dicta subiectū ¶ Exēplū vt hoc ē nigrū demōstrādo illud ꝓ quo supponit albū in ista/albū fuit nigrū ¶ Itē iste est iuuenis/demōstrādo illud ꝓ quo ista reddit vera/senex fuit iuuenis ¶ Itē adhuc ista est vera/ōnis hō morieꝫ/et tn̄ nūq̄ erit vera ōnis homo morieꝫ ꝑm mentē ꝑh Dicit ꝙ licet illa de ꝑnti non ꝑt esse vera/tn̄ quelibz singularis ei⁹ ꝑt seoz̄lum esse vera/et hoc sufficit ꝓ veritate illius de futuro

Queritur secūdo ¶ Utrū vbū infinitū ꝑt ingredi ꝓpōem ¶ Dico ꝙ sic ¶ Probaꝫ auctē ꝑh ꝓmo ꝑier.dicētis ꝙ vbū infinitū est semp nota cozū que de altero dicūtur/sed nō est nota nisi in ꝓpōe/igit/ Etiā dicit.p.ꝙ vbū infinitū tandē dz tam de ente q̄ de nō ente/sed hoc nō ꝓpetit ei nisi in ꝓpōne/igit ¶ Rōne ꝓbaꝫ fic/qz ōne vbū finiti modi ꝑt admisci alicui subiecto vl suppositō/sed vbū infinitū est vbū finiti modi ꝑm grāmaticū g̃ ꝑt adiūgi suppositō/et h̄ fit in ꝓbatione igit ¶ Dcēo ꝓbaꝫ qz nichil ꝓhibet dicere johēs nōcurrit ꝓut nōcurrit sit vna dictio/vel est due dcōnes/g̃ vbū infinitū ꝑt ingredi ꝓpōem ¶ Alij in̄ziū arguūt ꝓmo ꝙ vbū infinitū non ꝑt ingredi ꝓpōez quoz̄ rō est ꝓma ista/qz dicit.p.ꝙ uccē est oēm cn̄ciationē

ꝓstare ex nōic et vbo vel ex in nōiali et vbo/jā vbū infinitū nō est verbū/ꝑ vi
det ꝙ nō posset ingredi ꝓpōem ¶ Ad hoc dr ꝙ.p.nō capit ibi vbū spāliter
vt distinguit ꝓtra vbū obliquū et infinitū/qz tūc 6m cū ista nō foret enūciatio
johēs cucurrit/sz accipit vbū gñaliť vt se extendit ad vbū infinitū et obliquū/
¶ Replicať ꝑ a filī etiā caperet no" gñaliter/qđ nō facit ¶ Dico ꝙ potuisz si
voluisset/sz cō mouens vt caperet no" spāliter fuit/qz nomē gñaliter etiā se ex
tendit ad nomē obliquū/jā nulla enūciatio pt ꝑcise ꝓstare ex vbo et obliq̄ nōie
ideo voluit ꝫ exꝑmere potꝰ ꝙ nccē est in ōni enūciatione ponere aliqđ no" vł
inōiale idest infinitū/sz ex vbo gñaliter capto sp pt fieri enūciatio ¶ Scdo ar
guit sic ¶ Accē est oēm enūciationē saltē de vbo pñtis tpis indicatiui modi esse
ꝑmo verā vel falsam ¶ Jā vbū infinitū nūq̄ reddit enūciationē ꝑmo verā vel
falsam/igiť nō pt ingredi enūciationē ¶ Dico ꝙ maior est negāda/vel si ꝓce
dať/dicit ꝙ etiā ē ꝑmo vera vel falsa in suo gñe sic scz ꝙ nō reducit ad aliquam
ꝑius verā de eodē vbo ¶ Tercio arguit ¶ Negatio addita vbo in ꝓpōe/ne
gat ipm a subiecto/ꝑ nō pt vbū infinitari in ordine/ꝓña tenet/qz tūc vbū capit
negāter ¶ Dico licz negatio posita cū vbo in ꝓpōe ꝑ appōem/q̄ nō facit vnā dcōnem cū eo bñ neget ipm a subiecto/tñ negatio infinitans addita vbo ꝑ
ꝓpōem ita vt sil' faciat vnā ocōnē ꝓpositę figure/nō negat ipm a subiecto/qz ñ
capit tūc negāter ¶ Posset argui ꝓtra ł qđ dr vbū est vox ¶ Nulla ps pt ꝑdi
cari de suo toto/vt ista ē falsa/hō est man⁹ Sz vox ē pars verbi/ꝑ nō pt ꝑdica
ri de vbo ¶ Dico licet ps integral' nō ꝑdicať de suo toto/tñ bñ ps essenciał.
¶ Replicať Etiā ps eēncialis nō pt ꝑri de suo toto/qz ista ē falsa hō est aiā
¶ Dico licz ps eēncial' phīca nō possit ꝑri de suo toto/tñ bñ ps eēncial' loyca
¶ Gen⁹ et ozā sunt ptes loyce respcū speciei de q̄ pñt/vt hō ē aiāl ꝛc.:

Arguitur primo ¶ Contra textū ¶ Ista diffinitio ꝓuenit pticipio qđ etiā
figt cū tpe/ꝑ diffinitio ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Di
co ꝙ licet pticipiū significet cū tpe qđ est mēsura vni⁹ extremi ꝓpōnis/nō tñ
ꝓfigt tps qđ est mēsura totius ꝓpōnis ¶ Replicať ¶ ū dr extremū iudi
ciū est futurū/ātichrist⁹ ē gñand⁹/ibi pticipia ꝓfigńt tps futurū qđ est mēsura
totius ꝓpōnis ¶ Ā tota ꝓpō ē de futuro et reddit ꝫa ꝑ futuro ¶ Dico ꝙ ta
les ꝓpōes sunt de pñti licz pticipia amplient ad futura Sicut in sil'i paul⁹ fuit
gñandus/q̄ est de ꝑterito ꝓpter ly fuit/et tñ ponit ibi pticipiū futuri/sicut hic
ātichrist⁹ ē gñand⁹/po⁹ gñand⁹ qđ est futurū/tñ est de pñti ꝓpter ly est ¶
Posset replicari ly est/est verbū et nō figt cū tpe pñti Probať qz de⁹ est eter
nus/est ꝓpō vera añ ōne tps/igiť ly est nō figbat cū tpe/ymo debet absolui
ab ōni tpe ¶ Dico ꝙ ly est bñ absoluit a tpe specialiter dicto/vt est mēsura
successiuoꝝ tm̄/qz añ tēpus hoc mō captū iste fuerūt vere/de⁹ est eternꝰ/hō ē
aiāl Sed ly est non absoluit a tpe gñaliter capto qđ est mensura successiuorū
eternorū et cuiternorū/a quo tpe ly est nūq̄ absoluit.

Arguitur secūdo Verba ꝑteriti tpis/et vba futuri tpis sunt vba ob
liq̄/et tñ sūt vba apōl oycū/ꝑ male dr/solū vbū pñtꝫ
tpis dr esse vbū Añs ꝓbať/qz ex ipis fiūt ꝓpōes vere et false sicut de pñti/qđ
ꝑbo de istis Jdā fuit/antichristus erit/que sunt vere de vbo obliq̄/ꝑ vba ob
liqua sunt vba ¶ Dico ꝙ ille nō sunt ṽe nisi in ordine ad vnū de pñti vaz/qz ñ

indicam⁹ aliquā de ꝓterito verā/nisi intelligam⁹ qñq eā fuisse verā de ꝑnti/sicut hic Adam fuit/ꝓceditur vera/qz aliqñ ista de ꝑnti Adā ē fuit vera Et ita de futuro/ātichrist⁹ erit/ñ ꝓcedit ꝥa/nisi intelligam⁹ qñz fore verū ātichrist⁹ē ¶ Replicat Dcē ꝓpōnes ꝑ vos ꝓcesse vere sunt false/qđ ꝓbo/qz ōnis affirmatiua in q̄ subiectū ꝓ nullo supponit est falsa/ꝥa ē in dictis Adā fuit/antichristus erit/qz subiecta nō sunt in rex natura ¶ Dico licet subiecta ꝓ nullo supponāt in ordine ad copulā de ꝑnti/tm̄ supponūt ꝓ aliquo respcū copule sue ꝓpōis scz fuit et erit De isto patebit in tractatu de ampliatione

Arguitur quarto Cōtra textū/vbi dicit q̄ scdm loycū sunt tm̄ due ꝑtes scz nomē et verbū Grāmaticus ponit octo ꝑtes et loycus nisi duas/ꝫ grāmaticus ē supfluus/vel loycus est diminutus ¶ Dico negādo ꝓnaz/qz grāmaticus ponit tot ꝑtes quot sibi sunt necessarie ad suū finē qđ est exprimere oēm mētis ꝓceptū ꝫgruc/scd ad hoc nō sufficiūt due ꝑtes scz requirūt octo Ꝫz loycus ponit tot ꝑtes/quot sibi sufficiūt ad finē suū/qđ est discernere verū a falso Dcō ad hoc sufficiūt nomē et verbū ex quib⁹ ꝓstituit ꝓpositio verū vel falsum significans. ¶ Replicat Ex ꝓnoiē et ꝑticipio cōstituit ꝓpositio vera vel falsa/vt ego colo dcū/bñ faciens saluabit/ꝫ plures sunt ꝑtes q̄ due ¶ Dico q̄ intelligūt sub nōie vt supō dcm est ¶ Replicat sunt distincte ꝑtes/ꝫ vna ñ ꝑt intelligi sb alia ¶ Dico q̄ licet scdz grāmaticos distinguāt/q̄ distingūt ꝑtes scdm diuersum modū signdi/nō tm̄ scdm loycos q̄ dicūt ōne illud cē nomē loycū/qđ ꝑt supponere verbo z cē subiectū ꝓpōis/mō nomē ꝓnomē et ꝑticipiū in hoc cōueniunt ¶ Posset argui q̄ sit tm̄ vna ps loyca/ꝫ nō due Anīs ꝓbat/qz ōnia ꝥa sunt nōia/ꝫ est tm̄ vna ps Anīs ꝓbat ꝑ ꝑhm ꝓmo perier. dicentē/ꝥa scdm se sumpta nōia sunt ¶ Dico licet ꝥa sint nōia ꝓut nomē est nota mentis/nō tamen sunt nōia vt ē vox significatiua sine tempore.

De genere ꝓpositionis

Oratio est vox significatiua ad placitū cui⁹ partes sepate aliquid significant. hoc totū Cuius ꝑtes seperate aliqđ significant ponitur ad dzām nōis et verbi. quoz ꝑtes seperate nichil significant Dzōnū alia pfecta. alia impfecta Dzō pfecta est. que pfectum sensum generat in animo auditoris. vt homo currit Impfecta ē. que impfectū sensum generat in animo auditoris. vt homo albus Dzōnū pfectarū. alia indicatiua. vt homo currit. alia impatiua. vt petre fac

ignē. alia optatiua. vt vtinā essem bonus clericus. alia cōiunctiua. vt si veneris ad me dabo tibi equū Harum autem orationū sola indicatiua dicitur esse ꝓpositio.

Hic auctor nr̄ ponit diffinitionē orōnis que est genꝰ ꝓpōis de q̄ ꝑncipaliter hic ꝓfiderat Et sunt huiꝰ lcōnis duo pūcta/duc q̄stiones/et q̄tuor argumenta.

Primum punctū Diffinitio orōnis Et ciꝰ due diuisiones sunt bñ posite et aliq̄ loco dē ꝓnertibilis cū diffinito/igit̄ diuisio ꝑma ē bona/vt ꝓbat̄ Oz diffinitio ē bona/ꝓbat̄ q2 hz aliq̄d loco gñis ditiones bone diuisionis/q2 dat̄ ꝑ oppositā que euacuāt totā naturā diuisi et nō excedūt diuisum sed ꝓuertūt cū eo/igit̄ est bona Ita ꝓbat̄ de scda diuisio ne ꝑ ꝓditiones bone diuisionis

Decūdū punctū q̄ in diffinitione orōnis nō ponūtur iste ꝑticule Cū tpe/vel sine tpe/finita et recta Et hoc ideo q2 si ille adderent̄/tūc diffinitio nō esset bona Nā ꝓbo q2 nō ꝓueniret ōni cōtento sb diffinito Nā si adderet̄ sine tpe/tūc nō ꝓueniret orōib9 vbi essent v̄ba vt socrates currit plato disputat Si adderet̄ finita et recta nō ꝓueniret istis orōnibus nō homo currit O ineffabilē virū/doctior petro et sic de alijs

Queritur primo Quot mod̄ capit̄ orō ¶ Dico q̄tuor modis Prio capit̄ ꝓut dr̄ ab orare/et tūc scōm doctores Oratio est eleuatio mētis in deū Et ita ad discipulos dixit dñs Orate ne intretis in tētationē/idest eleuate mentē vrām in deū qd̄ est summū remediū cōtra oēm tētationē/sed pauci hoc mō orant ¶ Scdo capit̄ orō vt dicit̄ quasi oris ratio/ et sic capit̄ ꝓ voce immutatiua auditus tūc est in 3a spē qualitatis ¶ Tercio capit̄ ꝓ quatitate discreta mensurāte multitudinē et paucitatē sonorū in litteris et illabis/tunc ē in pñto quātitatis ¶ Quarto capit̄ scde intencionaliter ꝓ voce ꝓplexa vt homo currit/et ita capit̄ hic Et orō hoc mō nō est vna vox simplex/vt ca2 ꝓ denoiato vel re sbiecta/hz plures voces/vt patebit statim

Queritur secūdo An ista sit vera Oratio est vox incōplexa ¶ Dico fic si capit̄ ꝓ figto/ꝓut ibi sit ꝑdicatio ydēptita vel vniuoca/q2 tūc orō ē vna scda intētio fundabilis sup̄ vocē ꝓplexā tm̄ obiectū suū/ꝓtinens plures voces figtiuas ¶ Quid de ista An sit vera Orō est vox ꝓplexa Orō est hō currit ¶ Dico q̄ fic si orō capiat̄ ꝓ denoiato vel re sb iecta/ꝓut ibi ē ꝑdicatio mālis et inordinata ꝓtra ordinē quinti ꝑbilis/q2 ibi ꝑ obiectū de scda intentione que ē inordinata Et si ꝓuertat̄ vt hō currit est orō. Vox cōplexa est orō/tunc fit ordinata 5m ordinē quinti ꝑdicabilis

Arguitur primo Nullū ꝓplexū ꝑt diffiniri vtptz sexto topicorū/sed orō est quid cōplexū/g̃ orō nō ꝑt diffiniri ¶ Dico ad minorē q̄ licet orō ꝓ denoiato seu ꝓ re subiecta sit qd̄ ꝓplexū/tm̄ orō pro figto idest ꝓ ipa scda intētione est qd̄ incōplexū/et ita hic diffinit ¶ Repli catur Orō ꝓ figto est ipa orō ꝓ denominato/hz orō ꝓ denoiato ē qd̄ ꝓplexū g̃ orō ꝓ denoiato est qd̄ ꝓplexū Maior ꝓbat̄ q2 ista ē vera Orō ē hō currit/ qd̄ ꝓbat̄ ꝑ ꝓuersionē hō currit ē orō/g̃ orō est hō currit/ꝑ ꝓuersionē simpli-

cem/g oro p sigto etiā est qd cōplexū ¶ Dico ad maiorē licet oro p sigto sit oro p denolato pdicatione mali et inordinata/nō tn ptione ydemptita/qd tn oporteret ad hoc q oro p sigto diceret qd cōplexū

Arguitur secūdo Oro est plures voces/g male dr Oro est vox/qa tenet/qm vna vox nō est plures voces ¶ Dico q liz oro sit plures voces in plexe que hnt vnitatē ordinis/tn ē vna oro plexa ¶ Replicat Oro est scda intētio et simplex vox/g nō est vox plexa ¶ Dico liz ista 2a intētio oro/nō sit vox plexa ptione ydēptita et vniuoca/tn bn est vox cōplexa ptione mali et inordinata que ē obiecti de scda intētione/et gn subiecti de accidēte/sicut hic Albū ē pariet/vn sicut hic hō est aial/vl suba est ptio vniuoca Et hō est alb9 ptio denōiatiua Et albū est hō ptio malis/et subiecti de accte Ita h Oro est scda intētio/vel oro est vox inplexa ē ptio vniuoca Et oro est vox plexa/vel ē hō currit/est malis et inordinata/scz obiecti de 2a intētione Et vox plexa ē oro/est ordinata 3m ordinē qnti pdicabil' ¶ Replicat Ex isto sequet q iste due erūt vere Oro est vox incōplexa Et oro est vox plexa/sz hoc est falsum qr oppta nō pnt pri de eodē/seq plexū et inplexū sunt opposita igit ¶ Dico q licet opposita nō pnt pri de eodem respectu eiusdē modi pdicandi/tn bn respū diuersi modi pnōi vt patuit.

Arguitur tercio Oro nō est impposita ad signdū ad placitū/g non est vox sigtiua Ans pbat qr sole dcōnes imponūt ad signdū ¶ Dico licet sole dcōnes pmo et gra sui imponūt ad signdū/tn oroes ex pnti et gra dcōnū ex quib9 plectūt bn imponūt secūdario ad signdū/et sic oro gra suarū pciū est sigtiua ¶ Replicat Partes oronis vt hō currit sunt littere et sillabe q nichil signt/g oro gra pciū nō est sigtiua ¶ Dico licet ptes remote oronis nichil signt/tn ptes ppinque bn aliud signt

Arguitur quarto Cōtra pmā diuisionē sic Nulla ē oro pfcā/g vnū mē bzū diuisionis p nullo supponit Ans pbat Nulli p' fecto pt fieri additio/sed cuilibet oroni pt fieri additio/g nulla ē oro pfcā/qa tenet in Cesare ¶ Dico licet nulla oro sit pfcā simplr et absolute/tn oro pt esse pfcā in gne aut spē ¶ Replicat Solus de9 ē pfectus/g de9 ē pfect9 et nichil aliud a deo est pfectū/qa tenet ab expombili ad exponētes/et pqs nulla oro ē pfcā ¶ Dico q pfectū ca2 duplicit Quodā est pfectū simplr et absolute/et ē illud cui simplicit et absolute nō pt fieri additio/et sic sol9 de9 dr p' fectus Aliud ē pfectū in gne vl spē sua Et ē cui nichil deest qd requrat ad pfec cionē ei9 in suo gne/vel sua spē Et sic oro bn dr pfecta et multe alie res

Diffinitio ppositionis.

Propositio est oratio verū vel falsum significans indicando: vt homo currit

Postq auctor nr determinauit de nōie et vbo q sunt p' tes integles ppōnis/determinauit etiā de oronē q ē gen9 ei9 Hic iā determinat de ppone de q pncipaliter hic intē dit determinare Et p° h facit diffinitiue/2° diuisiue Et sic

hui⁹ lc̄onis duc ꝓtes Prima hꝫ q̄tuor pūcta/duas q̄stiones/et q̄tuor argumēta cū replicis In scḋa ponūt tres q̄stiones nō vtiles de veritate ꝓpōis

Primū punctū est q ꝓpō ꝑt capi dupl'r Uno° ꝓ illa 2ª intētione que ꝓsistit in ꝓpositione duox ꝓceptuū scz ꝑti 2 subiecti fiue illa duo sint idē ſm rē/siue diuersa Alio° ca² ꝓ fundamto ꝓcepto sub illa 2ª intētione scz hō currit/de⁹ creat Et ꝑt vtrūq; ꝫ diffiniri vt dicat q ꝓpō hic diffiniat in ꝓcreto ꝓut ꝓcernit relationē cū fundamēto/sicut dcm̄ est de nōie. Quia tm̄ loyca ꝓncipaliṫ cōsiderat scḋas intētiones/et ꝑmas nō nisi in ordine ad scḋas ꝭ volut q̄ā vt in diffinitione li ꝓpō magz dēt capi ꝓ 2ª intētione

Secundū punctū q ipis scḋis intētionib⁹ pñt assignari gña et dr̄ē ſm scotū Et ita gen⁹ ad ꝓpōem erit vel orō sumpta ꝓ signo/seu habitudine signi ad signātū/vel orō sumpta ꝓ denominato scz voce cō plera que est fundamentū illi⁹ relationis/sicut subiectū et ꝑtū que adinuicē cō ponūt Significare aūt verū vel falsum ponūt loco dr̄ē Res aūt signata ꝓ vocē ꝓplexā/vel ꝓ subiectū 2 ꝑtū ponit ꝓ correlatiuo seu termino/hēmus etiā fundamentū et terminū que et dr̄ām illi⁹ relationis quā dicit ꝓpō/hēmus etiā fundamentū et terminū que cōiter ponunt in diffinitionib⁹ relatiuox/et ita suo mō pñt adaptari diffinitiones scḋarū intentionū quas loycus cōsiderat

Tercīū punctū ē q isti t̄mini ꝓpō/orō/subiectū/ꝑtū 2c̄/sunt t̄mini 2ª intētionis ¶ Pro q̄ nota q t̄min⁹ in ꝓposito ē du⁹/ t̄min⁹ ꝑme intētionis/et 2ª intētionis de q̄bus patebit ad longū in 2° tractatu/ hicaūt ꝓ iuuenib⁹ parū dicē Oñ termin⁹ ꝑme intentionis grosso signo ꝓnūc dico est q̄ signt rem ad extra/et cui⁹ signū ꝑt vulgarizari/et signt q̄ vulgare simplex/vt hō lapis suba/q̄ vulgare ꝓplexū/vt aiāl gressibile bipes Sz termi nus scḋe intētionis est q̄nō rē sz aliū terminū signt/et c⁹ signū nō ꝑt vulgarizari Et signt iste termin⁹ scḋe intētionis q̄z aliū terminū simplicē/vt nomē verbū subiectū ꝑtū/q̄q; aliū terminū ꝓplexū/vt orō ꝓpō sylogiſmus.

Quartū punctū ē q sicut int̄ t̄minos 1ª intētionis ē supi⁹ seu magz cōe 2 iferi⁹ seu min⁹ cōc/2 ꝑtio vniuoca ordinata/vt hō ē aiāl/2 inordinata/vt aiāl ē hō Sil'r denoiātiua ordinata/vt hō ē alb⁹/2 inordinata/vt albū est hō Ita q̄z int̄ t̄minos 2ª intētionis ē supi⁹ et magz cōe/inferius et min⁹ cōc Et ē int̄ eos ꝑtio vniuoca ordinata/vt ꝓpō ē orō 2 ꝑtio inordinata/vt orō ē ꝓpō Itē ē ꝑtio q̄nti ꝑbil' ordiāta scz 2ª intētionis de obiecto/ vt hō currit ē ꝓpō/et cōsio ꝫ illū ordinē inordiāta scz obiecti de 2ª intēn°/vt ꝓpō est hō currit Esset in eis ꝑtio denōiatiua si illis eēnt vocabula imposita

Queritur primo Quot sensus hꝫ ista ꝓpō Propositio ē orō ¶ Dico q̄tuor Prim⁹ sensus ē q̄n vtrūq; ca² ꝓ signto. i. ꝓ intētione scḋa tūc est ꝑtio vniuoca scz supioris de inferiori Alius est q̄n vtrūq; capit ꝓ denōiato/idest ꝓ obiecto vel rē subiecta/tūc est ꝑtio ydēptita/et valet hō currit est hō currit Tercius ē q̄n ꝓpō capit ꝓ signto/et ꝑdicatū ꝓ denoiāto/tūc est ꝑtio mālis et inordinata scz obiecti de scḋa intentione et valet tunc ꝓpō est orō/idest ꝓpō est homo currit Quart⁹ est cōsio/q̄n ꝓpō capitur ꝓ denominato/et orō ꝓ signto/tūc est ꝑtio ordinata ſm ordinē quinti ꝑdicabilis scz scḋe intentionis de obiecto/vt hō currit est ꝓpō.

Queritur secūdo Quid ē fīgre verū/et q̄d fīgre falsum Et in quo est veritas subiectiue ¶ Ad pmū dico q̄ fīgre verū/est fīgre ita esse sicut est/vt hō est aiāl/vel ita nō esse sicut nō est/vt hō non ē azinus In istis em̄ est adequatio ꝓpōnū ad res fīgtas ¶ Sz fīgre falsum/ē fīgnificare ita esse sicut nō est/vt hō est azin9/vel ita nō esse sicut est/vt hō non ē aiāl In istis em̄ est inadequatio ꝓpōnū ad res fīgtas Ex istis sequit̄ q̄ ꝓpō vera est Cui9 pmarū fīgtū et adequatū est verū Et ꝓpō falsa est Cui9 pmarū fīgtū et adequatū est falsum Dico aūt pmarū fīgtū est falsum/q̄m ista homo ē azin9/secūdario fīgt multa vera Nā fīgt secūdario/hominē esse aiāl/cē corp9 esse subaz ¶ Ad scōz dico q̄ veritas ē duplex/scz veritas rei/z veritas ꝓpōis que se hñt correlatiue adinuicē/sicut signū ad signatū Veritas ꝓpōnis ē adequatio ꝓpōis fīgntis rē ita esse sicut ē/vel ita nō esse sicut nō est Et ista est in ꝓpōne vt in signo/recte sicut sanitas ē in vrina/et ymago in speculo Sz veritas rei est adequatio rei significate ad ꝓpōez fīgntē Et ista ē subiectiue in re extra Sed scōm aliquos est in intellcū/q̄d ꝓbāt q̄ nisi sic veritas rei scpe eēt sine subiecto/vtpz de veritate fīgti hui9 ꝓpōnis chimera nō est hircoceruus Et parifozmiter p̄t distingui duplex falsitas De ista videaī in 2a pte h9 lcōnis

Arguitur primo Nullū ꝯplexū p̄t diffiniri Sz ꝓpō est quid ꝯplexū ꝙ ꝓpōn̄ p̄t diffiniri Siquis negaret maiorē ꝓz baī sic q̄ diffinitio ē ozō indicās quid fit esse vni9 rei/ꝙ ꝯplexū nō est vna res sed plures Istud argumētū est cōe Et solutio daī varia Aliqui solūt ad maiorē sic Licet nullū cōplexū ꝯplexe fīgtū posset diffiniri/tñ ꝯplexū incōplexe fīgtū bene p̄t diffiniri Nō ꝓpō designaī incōplexe p hanc scōam intentionē ꝓpō Alij solūt ad minorē sic Licet ꝓpō ꝓ denoiato idest obiecto vel re sūlecta sit q̄d cōplexū/nō tñ ꝓpō capta ꝓ fīgto idest ꝓ scōa intētione/et illa hic diffinit̄ ¶ Replicaī Illud vbiq̄ diffinit̄ cui ꝙuenit diffinitio/sed ista diffinitio scz ozō verū vel falsum fīgns/cōuenit ꝓpōni ꝓ denominato/et ñ fīgto ergo ꝓpō ꝓz denoiato hic diffinit̄/et hoc est cōplexū igit̄ ¶ Dicūt hic aliq̄ q̄ aliud est in loyca q̄d diffinit̄/et aliud cui attribuit̄ diffinitio/quia scōa intencio dicūt diffinit̄/tñ rei subiecte vel denoiato attribuit̄ diffinitio/Istud est flm̄/q̄m est ꝙtra scōam ꝓditionē bone diffinitionis scz q̄ diffinitio debet ꝙuenire soli diffinito Ideo aliter dicit̄ Unde ad minorē replice que est Sz ista diffinitio ꝙuenit ꝓpōni ꝓz denominato et nō ꝓz fīgto ¶ Dico q̄ ꝙuenit ꝓpōi ꝓ vtroq3 p̄m diuersos modos p̄dī Nā cōuenit ꝓpōni ꝓ denoiato vt hō currit est ozō verū vel falsum fīgns p̄dicatione ozdinata scōm ozdinē quinti p̄dicabilis Et cōuenit ꝓpōni ꝓz fīgto vt scōa intentio scz ꝓpō/est ozō verū vel falsum significans p̄dicatione materiali inozdinata cōtra ozdinē quinti p̄dicabilis Et fi q̄ras/quō 2a intētio que est incōplexa potest esse ozō que est ꝯplexa ¶ Dico vt sup̄ de ozōe q̄ nō potest esse p̄dicatione vniuoca/sed bene materiali Recte sicut hic in simili/animal hō est albū/illa est vera p̄dicatione ozdinata Et ecōuerso albū est animal homo/p̄dicatione materiali et inozdinata ¶ Et si arguaī/albū est incōplexū et accidens/animal homo ē ꝯplexū/et subst̄a sed suba et ꝯplexū nō potest p̄dicari de accīte et incōplexo ¶ Dico licet nō possit hoc p̄dicatione vniuoca et essentiali/tñ bñ ꝑtione materiali et accītali.

¶ Itē posset fic argumentū dcm̄ in brcui formari Diffinitio debet ꝙuenire suo diffinito/g̃ hec diffinitio scz oro verū vel falsum figns debz atrribui ꝓpōi ꝓfigto seu 2ª intētione/cū illa hic diffinit̄/qđ tn̄ est falsum/qz hec 2ª intentio ꝓpō nō est oro cē ¶ Dico licet hec diffinitio nō ꝙuenit ꝓpōi ꝑtione forma li/qua scz supius p̄tur de inferiori/vt gen⁹ vel dr̄ā de spē/vel accns de subiecto vel 2ª intentio de re subiecta/tn̄ ꝙuenit sibi ꝑtione materiali eo q ibi res subiecta p̄dicatur de scda intentione

Arguitur secūdo Diffinitio nō cōuenit soli diffinito/g̃ cē Cirs ꝓbat Circulus pendens añ taberna figt verū vel falsum/ et tn̄ ille circulus nō est ꝓpō/g̃ diffinitio nō ꝙuenit soli diffinito/igit̄ nō ē bona ¶ Dico q tota diffinitio ꝓpōis nō ꝙuenit circulo/qz nō est oro verū vl falsum figns Et fic excludit̄ p ly oro ¶ Replicat Circulus pendēs añ taberna ē oro ꝙplexa ex q̃tuor dcōib⁹/g̃ nō excludit̄ p ly oro ¶ Dico q circulus pendēs añ taberna p̄t dupliciter capi Uno° ꝓ istis q̃tuor vocib⁹ tūc bene ē oro/sed illa nō figt verū vel falsum/qz nō est ibi verbū Allio° ꝓ re significata pendente añ taberna/tūc bene significat verū aut falsum scd nō est oro.

Arguitur tercio Diffinitio nō ꝙuenit ōni cōtento sub diffinito qđ est cōtra ꝑmā ꝓditionē bone diffinitionis/igit̄ nō est bona Cirs ꝓbat/qz sunt mlte ꝓpōnes mētales et scripte/que nō sunt oroēs vel falsum figntes/igit̄ ¶ Dico q ille nō cōtinent sub ꝓpōne hic diffinita/ qm̄ hic diffinit̄ solū ꝓpō vocalis ¶ Et quare hoc ¶ Dico q hic tradit̄ de loyca vt stat in exercitio duorū vel plurū disputantiū/sed disputationes non fiūt ꝓ ꝓpōes mētales/sed vocales/g̃ ꝓpō vocalis hic diffinit ¶ Replicatur In libro priorū fiunt multi syllogismi ex ꝓpōib⁹ vocalib⁹/vt one A ē b/ one c ē a/g̃ one c est b Et tn̄ illis nō ꝙuenit diffinitio/qz nō fignt verū vel fm̄/ qđ ꝓbo qz syllogism⁹ simplr abstrahit a vero et falso ¶ Dico q si capiatur a b c mäliter ꝑ istis vocib⁹/dicte ꝓpōes sunt false/qm̄ a littera/n est b littera Si capiatur loco aliorū terminorū figtiuorū/tunc etiā fignt verū vel falsum scdz exigentiā terminorū ꝑ quib⁹ capiūtur Et si dicat prioista abstrahit a vero et falso ¶ Dico q hoc intelligit̄ sic/q nō curat an ꝓpōes sint vere aut false/sed curat solū de forma syllogismi/siue illa ponat in mā vera/siue falsa.

Arguitur quarto Cōtra illā ptículā Iudicādo sic Aristotiles primo ꝑier. diffinit enūciationē. i. ꝓpōez que idē est sic Enūciatio est oro in qua verū vel falsum ē et nō addit indicādo Aut g̃ pc. hic. ē superfluus/aut phus est dimnut⁹/qđ nō est dicendū igit̄ ¶ Etiā cōtra cū arguitur qz sunt multe ꝓpōes ypothetice cōditionales quib⁹ nō ꝙuenit diffinitio/vt si asinus volaret/asin⁹ haberet pennas ¶ Dico q pc. hic. nō diffinit ꝓpōem a toto gñe/sed solū ꝓpōem que ꝙstat ex verbo qđ cū simplici subiecto figt verū vel falsum ¶ Replicat Adhuc male addit indicādo/qz videt sibi contradicere/qđ ꝓbo qz supza dixit/q solū vbū ꝑtis tpis indicatiui modi dr̄ esse verbū scdm loycū/hic añt videt dicere q ōnia vba indicatiua sunt vba loyca ¶ Dico supza strictissime locut⁹ est de verbo/hic vero magis large

Circa scdam ptem lcōnis.

Queritur primo Quid ē veritas/z an veritas sit aliqđ accns inherēs ppōni. ¶ Ad pmū dico vt habeť ārto methᵃᶜ/ veritas est ita esse in re sicut sigtur/vel est sigbile/aut nō esse ita sicut nō eē sigtur vel est sigbile ¶ At falsitas ē nō esse in re sicut sigtur vel est sigbile/aut ee sicut nō sigtur vel nō est sigbile ¶ Quare dicis vel sigbile ¶ Dico ideo/qz si nulla eēt ppō vocalis aut mētalis/adhuc verū est celū moueri/et tñ illa veritas nō sigtur p casum poⁿ/sed est sigbilis hoc intellcō Ad scōm rñdent obkaniste p qtuoz ꝯclusiones ¶ Prima ꝯclusio/ppie loquēdo veritas nō est aliqua ppō vocalis aut mētalis Probať p diffinitionē veritatis/qz taľ ppō nō est ita in re sicut sigtur/vel est sigbilis Scdo qz si nulla ppō vocaľ aut mētalis esset/adhuc eēt ita q celū moueť/et verū esset celū moueri Etiā anteq̄ mūdus esset/vez erat deū esse/ideo veritas ppie nō est ipa ppō/nec i ppōe ¶ Scda ꝯclusio veritas ē ita esse in re sicut ē sigbile/ita q hoiem currere est verū et veritas/si hō currit ilłō intelligēdo p hoiem currere vnā ppōem/sed sic esse in re Probať p diffinitionē veritatis Etiā ꝓbať/qz laycus scit mltas veritates/et tñ nescit si sint aliqe tales ppōes/nec etiā curat ¶ Tercia ꝯclusio ppōnes tā vocales q̄ mētales dicūt vere eq̄uoce Prabať ilłā dicūtur sō lū vere sigtiue/qz sunt signa veritatis Sicut in siłi/sanū dr de aliq ppie/et dr de vrina q̄ est signū sanitatis Sic eodē mō verū ppie dicit de re extra/et dr postea de ppōe que est signū veritatis Ideo dr q ppō est ozō verū vel falsum sigs ¶ Verū est tñ q veritas magis ppie dr de ppōe mētali/qz ipa est signū naturale et imutabile et imediatū/ppō vero vocalis dr vera/qz ipa est signū mētalis que ē signū veritatis/et sic vocalis ē signū voluntariū mediatū et mutabile Hā vt ait.p.pmo pier. Sūt ģ ea que sunt in voce signa earū paſ sionū que sunt in aiā ¶ Quarta ꝯclusio veritas ppōnis vocalis aut mētalis nō est aliqđ accns sibi supadditū Probať exemplo/qz veritas vrine nō est aliqđ accns in vrina pter alia accia Silr veritas ymaginis in speculo nō ē aliud q̄ ipa ymago/nec ē aliqđ supadditū ¶ Ratione sic/qz ppō mutať de vero in falsum absq̄ aliquo accīte amoto vel addito/igiť veritas non est aliqđ accns inherens sibi supadditū Alīs ꝓbať p.p.in sexta ppetate subc/ꝯia ꝓbať qz si veritas esset aliqđ accns inherens ppōi/tūc vera nō fieret falsa/siue sui mutacione Sicut si infirmꝰ mutareť de infirmitate in sanitatē/tūc vrina esset qñq̄ va/et qñq̄ falsa/ipa tñ nō mutata Itē colūna qñq̄ fit dextra/qñq̄ fit sinistra sine mutatione colūne Ita quoq̄ ppō absq̄ sui mutatione qñq̄ est vera/qñq̄ falsa/solū ex mutatione rei/qz vt ait p.pmo pier. Ex eo q res est vel nō ē ozō dr vera vel falsa Veritas ģ ppie est res extra/se hñs taliter vel taliter At positio dr vera vel veritas qz est signū veritatis Ex isto seq̄tur veritas nō est in re sicut accidens in subiecto/sed ē ipa res vera

Queritur secūdo Quid sit veritas an suba vel accidens ¶ Ad hoc rñdent aliqui q veritas et falsitas nō sunt aliqe res sigbiles inꝑplexe/sed sunt ꝑplexe sigbilia/et vocāt hec ppōes reales/et iō nō sunt suba vel accns/et non sunt res nisi capiendo multū large et eq̄uoce Vñ si quer ať eis/quid est hoiem esse aiāl/nō rñdent p incōplexū/q est homo vel q est animal/sed ē hominē esse subam corporeā animatā ꝛc. Alij dicunt q qnedā

veritas ẽ sñba/et quedã veritas est accñs/sicut hoiẽm esse aiãl/veritas est/ipe homo qui non ẽ aiãl p aliqd supadditũ/sed p suã ceñciã Ideo dicit.p.q ens t vex cõuertunt Et hominẽ esse albũ/illa veritas est accñs/sez albedo inherẽs homini/et nõ seqtur quotiensc̃ũq; ponit albedo/ponit hoiẽm esse albũ qz nõ quertũrur/et ideo nõ quelibet albedo est hoiẽm esse albũ/sed ista demõstrata Item veritas ꝓpõis negatiue si subiectũ supponit p aliquo vt hominẽ esse azinũ est idẽ q hõ qui p suã ceñciã est nõ azinus Si subiectũ p nullo supponit vt chimerã nõ esse hircoseruũ/pt dici q nichil est talis veritas/vel q est quelibet res mũdi/qz ceñcia cuiuslibet rei ẽ ipamet et se nõ esse chimerã Itẽ falsitas sicut hoiẽm esse azinũ nichil est/ideo dicit pñus q falsum est nõ ens ¶ Arguit Cõtra pmã ꝓclusionẽ Omne qd est in intellectu est cognitio cõplexa vel incõplexa/qz ille sunt opationes intellect⁹ 3° de aiã Sed veritas nõ ẽ qd incõplexũ/ergo seqtur q est ozõ mẽtalis cõplexa ¶ Dico ꝓcedendo q ozõ exñs in intellcũ est ipamet veritas eq̃uoce/qz est signũ veritatis in re/recte sicut vrina est sana tẽ nec est vera p aliqd accñs supadditũ ¶ Arguit ista vocalis hõ est aiãl denoiat vera. Sed one denoiãns est in subiecto quod denoiat/igit veritas est in ꝓpõne vocali/vt est in subiecto ¶ Dico ad minorẽ q licz one denominans aliud formaliter et denoiãtione intrinseca sit in illo qd denominat subiectiue/nõ tamẽ qd denominat denominatione extrinseca et sigtiue mõ ꝓpositio vocalis dicit va nõ formaliter sz denoiatione extrinseca/et sigtiue/quia est signũ veritatis mentalis/et mediante illa est signũ veritatis rei ¶ Replicat dici de pstupponit esse in/g̃ si verũ ꝑdicẽt de ꝓpõne/erit g̃ in ꝓpõe. Dico q est in ꝓpõe non sicut accñs est in subiecto/sed vt signũ est in signãte Ideo dicit.p.ꝓpõ ẽ in qua verũ vel falsum est supple sicut in signo.pe.hilspa. dicit ꝓpositio ẽ ozõ verũ vel falsum significans.

Queritur tercio Utrũ ad veritatẽ cathe^cc de pñti de inesse req̃ratur ꝓstãtia subiecti ¶ Dico q de hoc sunt due vie Prima est q requirit ꝓstantia subiecti/qd sic ꝓbatur qz dicit pñus pmo prier. Ex eo q res est vel non est ozõ dicitur vera vel falsa/ergo si nulla res est p q sbiectũ supponit/affirmatiua erit falsa/quia sigt esse quod nõ est ¶ Arguitur iste ꝓcedũtur Eclipsis ẽ obscuratio lune Tonitruũ est sonus in nube Rosa est flos/et tamẽ subiecta illarũ nõ existũt ¶ Dico 6^m aliquos q tales et cõsiles ꝓcedũtur vere inãgtũ intelligunt ypothe^cc tales ꝓditionales aut causales/vt scilicz quãdo vel si eclipsis est/obscuratio lune est Et q̃ vel si est tonitruũ/tũc est son⁹ in nube ¶ Replicat/dicte ꝓpões vt sunt cathe^cc sunt nccie/ergo vt cathegorice sunt vere ¶ Dico q inãgtũ sunt cathegorice sunt false/qz non ẽ existẽcia rei sigte p terminos Et cũ dr q sunt nccie Dico cõcedendo Et quãdo infertur/ergo sunt vere Nego ꝓñam/quia ad necessitatẽ nõ requirit q sit semp vera/sed sufficit q ꝓditionalis sit semp vera ¶ Pro quo nota/q ꝓpositiones sunt in triplici dra Quedã sunt in quib⁹ res significata p terminos necessario habet esse et existere/et cũ hoc cõnexio seu habitudo terminoꝝ est necessaria/sic intelligendo q ex eis potest fieri cõditionalis necessaria/et sic hec est simpliciter necessaria deus est eternus Item celũ mouetur/homo est animal sunt necessarie secundũ pñm. Quedã sunt ꝓpositiones que non habent

ístas duas ꝓditiones ſz ſolā vnā ſcz vbi exp̄ncia nō eſt nc̄cia/ſcd terminoꝝ conſ
nexio ē nc̄cia/vt roſa eſt roſa/eclipſis eſt obtenebrˢatio lune ꝛc̄/que ſunt nc̄cie
Hec tñ ex hoc ſeq̄t q̄ ſint ſemp vere Allie ſunt ꝓpões in q̄bus vbi neutra cō
ditio eſt/ſcz vbi exp̄ncia nō eſt nc̄cia/nec ꝓnexio Et tales ſunt mere ꝓtingētes/
vt ſortes currit Neceſſitas aūt magis eſt in ꝓnexione terminoꝝ/ideo iſta ce/
lū videt a ſorte eſt ꝓtingēs/licet res ſigta p ſubiectū ſit mere nc̄cia/tñ ꝓnexio
viſus ſortis cū celo nō eſt nc̄cia ¶ Arguit adhuc cōtra iſtos/phus in quarto
metha^ce dicit hanc eſſe verā nō ens/eſt nōens/et tñ nonens nō exiſtit/ꝫ non
requirit ꝓſtātia ſubiecti ¶ Dico q̄ ſolutio iſtius pz ſup̄ in q̄ſtione vtrū nomē
infinitū aliq̄d ponit Et iā ſoluit ſic ſi ly non teneat negatiue tunc eſt vera q̄ vꝫ
iſtā q̄libet ens/eſt q̄libet ens Si teneat infinitater/tūc ſcōm aliquos ē falſa
q̄ termini trāſcendētes nō p̄nt infinitari ¶ Alia ē via quoꝝdā dicentiū q̄ ñ
req̄rit exp̄ncia rei ſigte p ſubiectū Et iſti variant inter ſe triplicit Aliqui dicūt
q̄ nō req̄rit exiſtēcia ſubiecti in materia nāli vbi ē ꝓnexio terminoꝝ nc̄cia Ita
q̄ ſigtū ſubiecti non p̄t eſſe ſine ſigto p̄ti Et ſcōm iſtos hec ſunt vere chimera
eſt chimera/impoſſibile ē impoſſibile ¶ Cōtra arguit ex hoc ſeq̄ret q̄ duo
ꝓdictoria eſſent ſimul vā/vt chimera alba eſt alba que ē vera ¶ Tūc arguit
ſic Chimera alba ē alba/ḡ chimera ē alba/p locū a pte in mō ad totū Tūc vl/
tra/chimera ē alba/ḡ aliq̄d albū eſt chimera/p ꝓuerſionē ſimplicē Et cui ꝓdic
toriū eſt Nullū albū eſt chimera que ē vera/vtrꝫ p deſcendētes/ḡ due cōtra/
dictorie ſunt ſimul vere Ite ſi nō requirit ꝓſtācia ſubiecti/ḡ iſta ē vera/meli^o
deo/eſt meli^o deo/q̄ nō eſt verior p̄tio q̄ ei^usdē de ſeipo Tūc ſic vel meli^o do
eſt/vel nō eſt Si nō eſt/ḡ q̄d nō eſt/eſt melius deo/q̄d eſt abſurdū/q̄ tūc dice/
rem q̄ chimera ē melior deo Si aūt ē aliq̄d/tūc eſt magis abſurdū/ſcz q̄ aliq̄d
eſt/q̄d ſit melius deo Ita argueret de iſtis/hircoſcruus ſcūs ē ſcūs/dyabolus
ſcūs eſt ſcūs/tūc ſic ōnis ſcūs eſt in paradiſo/dyabolus ſcūs eſt ſcūs/ḡ dyabo/
lus ſcūs eſt in paradiſo Ite ſi iſta ſit vera vt ipi ꝓcedūt Eclipſis ē obtenebra
cio lunc/ḡ p ꝓuerſionē obtenebrˢatio lune eſt eclipſis/tūc vltra obtenebrˢatio
lune eſt eclipſis/ḡ obtenebrˢatio lunc ē/p locū a pte in mō ad ſuū totū/vel abē
ẓ^o adiacente/et tūc ſemp erit eclipſis ꝛc̄ ¶ Alij dicūt q̄ nō req̄rit conſtantia
ſubiecti ſimplicit Sed req̄rit q̄ ꝓnexio terminoꝝ ſit nc̄cia/et q̄ cū hoc ꝓſtan/
cia ſubiecti ſit aliq̄n/vel fuerit/vel erit Et dicunt q̄ hoc verbū eſt p̄t abſolui a
mō ſignādi cū tpe/iō iſta Lonitruū eſt ſon^o in nube/vꝫ iſtā Lonitruū q̄d eſt dc
p̄nti vel fuit/vel erit/eſt ſon^o in nube ¶ Cōtra tūc iſte ceſſt ꝓcedende Adam
eſt hō/antichriſtus ē homo Antichriſtus eſt genitus/ptꝫ q̄ ſic eſt vel fuit vel
erit ꝓnexio nc̄cia Tunc vltra Adā eſt hō/ḡ adā eſt riſibilis/et p.ꝓñs ſeq̄tur q̄
adam eſſet mortalis et poſſet mori ¶ Ite arguit cōtra rōem et fundamentū
cozū/ſicut motus ſcz agere et pati nō p̄t ꝓcipi ſine tpe/ita vbū q̄d ſigt agere
vel pati nō p̄t ꝓcipi ſine tpe Ideo.p.ponit in diffinitione vbi cū tpe Ite fuit
nō p̄t intelligi ſine tpe p̄terito/ſic nec erit ſine futuro/ḡ nec eſt p̄t intelligi ſine
p̄nti Ite p̄ticipiū q̄n abſolnit a tpe ampli^o nō manet p̄ticipiū/ḡ a fortiori ita
erit de vbo ¶ Alij et tercij dicunt q̄ requirit cōſtantia ſubiecti poſſibilis de
termino cōi/et q̄ ꝓnexio terminoꝝ ſit nc̄cia et in materia demōſtrabili/ꝓba
bant iſti q̄ tales ꝓpões al's nō eſſent vere/roſa ē flos/eclipſis ē obtenebra^o

que cõcedũt ꝓut ẽ absoluit a tpe/et ꝓut ibi est suppositio nãlis in q̃ subiectũ supponit ꝓ oĩb⁹ que sunt/fuerũt/vel erũt Scdo ꝓñt p.p. ꝑmo ꝑozũ dicentem Dici de oĩ est qñ ꝓtũ dz de subiecto ꝓ quolibet supposito subiecti/z quo libet tpe Põ si hoc attenderet ꝑm ꝓstantiã subiecti/tũc hic nõ esset dici de oĩ onis rosa est flos ꝛc Hec hic cẽt dici de oĩ/hõ est aiãl/azin⁹ ẽ aiãl/q̃ possibile ẽ q̃ null⁹ azin⁹ existat/et q̃ nullus hõ existat/ideo opz illas ꝓcedere ꝑm suppõnem naturalẽ ¶ Jsti adhuc arguũt est vn⁹ articulus posito q̃ nõ sit rosa/hec est vã et nccia/rosa est rosa Probaꝫ ꝓ boeciũ/nulla ẽ verioz ꝓtio q̃ꝫ illa in qua idẽ ꝓtur de seipo Scdo ꝓbaꝫ q̃ spes rerũ sunt eterne/q̃ spes rose et eccia e⁹ est/et ꝓ ꝓñs ẽ semꝑ vera/rosa ẽ rosa/ꝫ hec ẽ nccia/rosa ẽ flos candid⁹ ꝛc/quia ibi diffinitio ꝓtur de diffinito que est ꝓtio vera et nccia Et in simili ista ẽ vera chimera ẽ chimera/vacuũ est locus nõ replet⁹ corpe/et chimera est ymaginabilis Et tñ nõ seq̃tur q̃ ista sint in re exĩcia/ideo nõ req̃rit exĩcia subiecti ¶ Jtẽ q̃rto nisi ita cẽt/seq̃ret q̃ hec nõ esset nccia hõ est aiãl/qđ est falsum/quia ibi est ꝓnexio terminoꝝ nccia/nã impossibile est hoiẽm esse nisi aliq̃ ita erat q̃ nullus hõ esset/z fic cũ ista sit vera/hõ est aiãl qz nccia/seq̃t q̃ nõ req̃rit rei exĩcia Jsta materia est ꝓblematica et ꝓbabilis ꝓ vtraq; ꝑte/iõ q̃sq; teneat qđ defẽdere poterit

Prima diuisio ꝓpõis penes substantiã ei⁹.

Propositionum. alia cathegorica. alia ypothetica Propõ cathegorica ẽ illa q̃ habet ꝺbiectũ predicatũ z copulã tã q̃ principales ptes sui: vt homo currit Jn hac enim ꝓpõe. homo est subiectũ. currit vero predicatũ. z quod cõiungit vnũ cũ altero dicitur esse copula: vt patet in resoluendo. homo currit. idest homo est currens ibi est. est copula Subiectum est de quo aliquid dicitur Predicatum vero quod dicitur de altero.

Primũ punctum huiꝰ lcõnis est q̃ ꝓpõ in cõi diuidit in cathegoricã et ypothetica Et est diuisio ꝓpõnis penes ei⁹ subam. Et rõ ẽ qz ꝓpõ cathe^ca et ypo^ca dñt penes subam/idest dñt penes materias suas et formas q̃ sunt subẽ caꝫ Habet eñ cathe^ca subiectũ et ptũ ꝑ mã/et copulã verbalẽ ꝑ formã Et ypo^ca habet duas cathegoricas ꝓ materia/et cõiunctionẽ vnientẽ illas ꝑ formã.

Scm punctum q̃ in oĩ ꝓpõne cathegorica deñt esse tria sicut vult textus Primo illud de quo aliq̃d dicit/et hoc est ꝺbiectũ Scdo illud quod dicitur de altero/et hoc est predicatũ materiale Tercio

illud p qđ et mediãte quo vnũ dicit de altero/qđ est copula vel ptñ formale ꝓ
põis Et iõ cathe^a dicit qñ ꝓdicatiua a cathegorizare. i. ꝓdicare et nõ dr a ſb^o
subiectiua/qz ptũ hz rõem formę/et forma ē pncipalior ps ꝓpõnis/igit.

Terciũ punctum ꝙ ꝓpõnũ cathegoricaꝝ queda sunt de est 2° adiacẽ
te in qbus post est nõ ponit ptũ mãle:/vt rosa ē Alie
sunt de est 3° adiacente in quib^9 ꝑter est ponit ptũ mãle/vt homo est aiãl Et in
illis ptũ materiale et ptũ formale scõm vocẽ distinguntur et formaliter Sed in
illis de est 2° adiacẽte nõ distingũtur realiter et scõm vocẽ/sed bñ rõne/ꝙ hoc
soluit argumentũ quartũ qđ sequitur.

Quartũ punctũ est ꝙ pe. hiſ. diuidit ꝓpõem in cathegoricã et ypote
thicã Et cathe^a ſbdiuidit in cathegoricã de ineſſe/ꝛ
in cathegoricã modalẽ quarũ oim̃ diffinitiones hic melius ꝙ inuenib; ponerẽ
tur/qm̃ oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcut.

Cathegorica de ineſſe dr q̃ hz ſubiectũ ꝓdicatũ et copulã nõ mo
dificatã/vt homo est animal/ſortes currit

Propõ Modalis q̃ hz ſubiectũ ptũ et copulã modificatã aliq̃ iſtoꝝ ſex mo
doꝝ poſſibili impoſſibili ꝛc/vt hoiẽm neceſſe eſt eſſe animal

Ypothetica est que hz duas cathegoricas ꝓpoſitas/vt hõ ē animal
et de^9 est De iſta ypothe^a et modali patebit infra ſuis locis

Queritur primo An iſta diuiſio ꝓpõnis in cathegoricã et ypotheti
cam ſit bonã ¶ Dico ſic/ꝓbat ꝙ conditiones bone
diuiſionis/quia dat ꝙ oppoſita/et euacuant totã naturã diuiſi/et ꝓuertũtur cũ
diuiſo Et est diuiſio gñis in ſuas ſpẽs ¶ Forte diceres ꝙ ꝓpõ modalis eſt ꝙ
poſitio/et ptinet ſub diuiſo/et nõ ptinet ſub mẽbris diuiſoꝝ ¶ Dico ꝙ cõ
tinet ſub cathe^a Illã vt iã dictũ eſt Cathe^a eſt duplex/ſcz de inciſe que eſt de
ſimplici inherẽtia ꝓdicati ad ſubiectũ de q̃ hic determinat Alia ē cathe^a de inhe
rencia modificata de q̃ in fine hui^9 determinat/qz requirit ſpecialem determina
cionẽ ꝓpter eius maiorẽ difficultatẽ.

Queritur secũdo circa illud qđ dicit textus ſubiectũ ꝓdicatũ et copulã
tanq̃ ꝓncipales ptes ſui Quotuplices ſunt ptes ꝓ
põis ¶ Dico triplices ſez ptes eẽnciales/ptes ſubiectiue/et ptes integrales
Quomõ differunt iſte ptes.

Partes eẽnciales/ſunt gen^9 et dr̃ vel ſupioza eẽncialia et ꝓdicanť
in recto ꝓdicatione ordinata de illo cui^9 ſunt ptes/vt ſunt orõ
et verũ vel falſum ſigns reſpectu ꝓpõnis Et ſuba corporea
animata ſenſibilis/reſpectu animalis.

Dico Partes ſubiectiue/ſunt ſpes vel inferioza alicui^9 gñis vl ſupioris
et ꝓdicanť in recto ꝓdicatione ordinata/de illo cui^9 ſunt par
tes/vt ſunt cathegorica et ypothetica reſpectu ꝓpõis Et ho
mo et brutũ reſpectu animalis.

Partes integrales/ſunt ex quib^9 integratur et ꝓponit totũ/et nõ
ꝓdicãtur de toto in recto ſed in obliquo/vt ſunt nomẽ et verbũ reſpectu ꝓpõis
in generali Et iã ſubiectũ et ꝓdicatũ reſpectu ꝓpõnis cathegorice Et caput ma

nus pedes respectu animalis vel hominis

Arguitur primo Omnis ꝓpō est ypothetica/ꝫ nulla ẽ cathegorica/ Ānś ꝓbaꝫ sic/arguēdo Omnis ꝓpō ẽ cathegorica vl̃ ypotethica/sꝫ nō ōnis ꝓpō est catheca/ꝫ ōnis ꝓpō est ypothetica Ambe ꝑmisse sunt vere/et cōclusio falsa Et ꝓbaꝫ ꝟña/qꝝ ibi arguiꝫ a tota diſiūctiua cū destructione vnꝰ ꝑtis ad alterā/que est bona ꝟña Istud argumentū et eiꝰ solutio sunt bene notanda iuuenibꝫ/qm̃ vbiqꝫ ad oēm diuisionē bimembrē pertinet applicari ¶ Dico ergo ꝙ distinctionē maiozis Aut ipa est vna ypothetica diſiuctiua/tunc bene arguiꝫ/sed sicut ꝟnś est falsum/ita et illa ypothetica quia valet ista Omnis ꝓpō est cathegorica/vel ōnis ꝓpō est ypothetica/ꝙ ẽ vna diſiuctiua cuiꝰ ambe ꝑtes sunt false Sed si maioꝛ sit vna cathegorica de diſiūcto ꝑdicato/tūc est vera/sꝫ tunc nō valet ꝟña/quia nō arguiꝫ a tota diſiūctiua ypothetica sed cathegorica ¶ Replicaꝫ/oato ꝙ maioꝛ sit vna cathegorica de diſiūcto ꝑdicato/tunc bene sequiꝫ predicta ꝟña ꝙ aliā regulā ꝟñarū/ et ꝙ locū a diuisione arguēdo a negatione vnꝰ membroꝝ diuidentiū ad affirmationē alteriꝰ mēbri/sicut hic homo est rōnalis vel irrōnalis/sed hō nō est irracionalis/ergo est rōnalis ¶ Dico ꝙ arguendo ꝙ illū locū nō arguitur respectu diuiſi/sed respectu alicuius sumpti sub diuiſo Et ergo deberet sic arguꝫ Homo currit est ꝓpō cathegorica vel ypothetica/sꝫ nō est ypothetica/ergo est cathegorica Vel dicit et melius ꝙ tūc arguiꝫ a nō distributo ad distributū exꝑte ly ꝓpō qō in minoꝛi supr determinate ꝓpter duo signa se impedientia et in ꝟclusione supponit cōfuse distributiue.

Arguitur secūdo Cōtra diuisionē sic Mēbra bone diuisionis debent esse opposita/qꝝ vnū cōtineꝫ in alio scꝫ cathegorica et ypothetica ¶ Dico licet opposita/qꝝ vnū cōtineaꝫ in alio materialiter/nō tamē formaliter ¶ Replicaꝫ forma vnū ꝓtineaꝫ in alio materialiter/nō tamē formaliter ¶ Replicaꝫ forma ꝓpōnis cathegorice scꝫ copula est cōtineꝫ etiā in ypoca/ergo cathegorica et ypothetica/tamē nō ꝙ modū forme/sed ꝙ modū materie māliter et formaliꝫ ꝓtineꝫ in ypoca ¶ Dico licet forma catheꝰ ꝓtineatur in

Arguitur tercio Cōtra textū Catheca ẽ illa que habꝫ subiectū et ꝑdicatū ꝑtū/ꝫ diffinitio mala Ānś ꝓ de ista Nec est nec illa ẽ catheca et nec hꝫ ſbiectū nec ꝑtū ¶ Dico ad aīs/distinguēdo/vel capiāꝫ nec et nec māliter ꝓ istis vocibꝰ/tūc ꝟcedo ꝙ fit aliq ꝓpō que nec hꝫ subiectū nec ꝑtū.i.que hꝫ hanc vocē nec ꝓ subiecto/et que hꝫ hāc vocē nec ꝓ ꝑdicato Sꝫ si capiāꝫ figtiue/tunc nego/ ¶ Replicaꝫ Etiā capiendo nec et nec significatiue tunc valent nō Adhuc est aliqua ꝓpositio q̃ non habet subiectū et nō habet ꝑdicatū Probo de ista/ non est nō/illa est cathegorica que nō habet subiectū/et nō habet ꝑdicatū ¶ Dico ꝙ soluiꝫ vt dictū est de nec est nec Aut eī non et non capiuntur materialiter ꝟcedo/si significatiue/tūc nego

Arguitur quarto Sūt mlte ꝓpōes catheꝰ de est 2° adiacēte q̃ nō hñt ꝑtū/ꝫ textus falsus Ānś ꝓbaꝫ de istis/ds ẽ/adā fuit antichristus erit ¶ Dico licet ibi nō sit ꝑdicatū explicite/tamē bene implicite Nam resoluitur sic/deus est.i.deus est ens/adam fuit ideſt adam fuit ens.

¶ Replicat. Tū dico rosa ē/loquēdo de rosa in hyeme/ibi nō pt resolui in ens/qz hec ē falsa/rosa est ens.i.exns in hyeme/qz tūc ppō vera fieret falsa ¶ Dico q̄ est inc̄tū p̄dicat esse essencie est p̄tū/et inc̄tū coniungit illud cū ſ implicite dz copula Vel dz q̄ly est simul et semel est p̄tū et copula/et licet nō distinguāt voce et realiter/distinguūt tn rone ¶ Hic posset argui ꝓtra diffinitionē subiecti et p̄dicati Opposita relatiue nō pñt de se inuicē pri/qz nō dicit pater ē filiꝰ/sed subiectū et p̄tū opponūt relatiue ¶ Dico q̄ licet formaliter capta p istis scōis intētionibꝰ bene opponūt nō tn materialiter ¶ Vel dic licet p figtis opponant/nō tn p denōiatis et redit in idem.

Octaua diuisio ppōnis est penes eiꝰ quātitatē

Propositionū cathegoricaꝝ. alia vniuersal'. alia particularis. alia indefinita. alia singularis Propō vniuersalis est illa in qua subic̄itur terminꝰ cōis. signo vniuersali determinatus. vt ōnis homo currit Terminꝰ cōis est qui aptus natus est p̄dicari de pluribus. vt homo de sorte et de platone Signa vniuersalia sunt. omnis nullus. quilibet. quisq̄. nemo. neuter.

Postq̄ auctor nr̄ determinauit de subā ppōis cathec̄/hic determinat de q̄titate eiꝰ Et sunt hniꝰ lcōnis duo p̄ncta q̄stiones et argumēta more solito.

Primū punctum Est q̄ in ppōe cathec̄a subiectū se hz vt materia et p̄dicatū vt forma/sed ista diuisio seu q̄titas ppōnis sumit ex pte subiecti.i.materie ppōis Sequēs diuisio seu q̄litas ppōis sumitur ex pte p̄dicati.i.forme ppōis Et ideo nō est diuisio q̄lis in suas spēs/quia illa fit p dās formales/sz est subiecti in sua accīcia ¶ Et p hoc soluit argumtū Omnis diuisio dēt esse bimēbris/sz ista ē quadrimēbris igit ¶ Dico q̄ liz ōnis diuisio q̄lis q̄ fit p dās formales debz esse bimēbris/tn diuisio subiecti i sua accīcia pt esse multimēbris ¶ Vel dic licet nō sit bimēbris/tamē potest reduci ad bimembrē/vt sequitur/

Secundū punctū q̄ diffinitio ppōnis vlis debet sic intelligi Propō vlis est illa in q̄ subic̄itur supple explicite vl implicite terminꝰ cōis cōiter tentꝰ/determinatꝰ signo vlī nō negato/vel signo vlī eq̄pollenti Dicit ꝑmo in q̄ subic̄itur explicite vel implicite ꝓpter istas/nichil ē in bursa/ qlibet est aliqs/totꝰ sortes est minor sorte/vterq istoꝝ currit Dicit cōiter tē tus/iō ista nō est vlis/sz singularis isti oēs hoiēs currūt Dicit vlī n negato ꝓpter istā/nō ōnis hō currit/que ē ꝑticularis Dicit vel equiualenti ꝓpter istā/nō quidā hō currit que est vlis/quia nōquidā valet nullus

¶ **Querit ꝑmo** Quō dar sufficiētia isti⁹ diuisionis ¶ Dico sic In ōni ꝑ põe cathegorica subijcit aliqđ subiectū/vel ḡ illuc subiec tū est t̄min⁹ singl̄is/et sic ē ꝑpō singularis/vel t̄min⁹ cōis/et hoc dupl̄r Aut ille t̄min⁹ cōis sumit sine signo/sic est indefinita Aut cū signo/et hoc ē dupl̄r/ cū signo vl̄i/sic ē ꝑpō vl̄is/aut cū signo ꝑticulari/sic ē ꝑpō ꝑticularis ¶ Et di cat est aliq ꝑpō q̄ est mixte q̄titatis/vt Cuiuslibet hōis azni⁹ currit/q tm ha bet de indefinitate q̄tū de vl̄itate/ḡ mēbra diuisionis coincidunt ¶ Dico q est indefinite vt patet in scdo argumēto.

¶ **Querit scdo** An signa vl̄ia et ꝑticularia in ꝑpōe sint subiecta/vel p iectū/vel ps subiecti nisi sit t̄min⁹ qui ē sig̃tiu⁹ rei Ded signa vl̄ia et ꝑticularia vle/sz qm̄ vl̄iter ꝓsig̃t ¶ Alia rō ñ signa vl̄ia et ꝑticularia/et alia signa ceñt t̄min scḡreť q in ōni sylogistno simpliciter essent plures t̄mini q̄ tres/vt ōne aiāl est suba/qđa hō est aiāl/ḡ quidā hō est suba/ibi sunt p⁹ tres t̄mini aiāl suba et hō Et cū illis ceñt ista signa Omis/qđā/et sic ceñt ibi q̄nq̄ t̄mini/sz hoc non p̄t fieri vt dicit ꝓpus pmo pozū/q ōnis sylogis⁹ solū ꝓstat ex tribz t̄minis

¶ **Arguitur pmo** Aristoteles p⁹ poz determinās de quātitate ꝑpōnis nō ponit singularē/q ponit solū tres quātitates/ḡ rem sub indefinita ¶ Replicat ꝑpō singularz t ꝑpō indefinita sē distinc te ꝑpōes/ḡ vna nō p̄t ꝓphendi sub alia/q eadē rōe indefinita posset ꝓphendi sub ꝑticulari/vel e contra ¶ Dico q ꝑpō indefinita capit dupl̄r Uno⁹ speāli ter ꝑ ꝑpōe in q̄ subijcit t̄min⁹ cōis/cōiter sumpt⁹ sine signo/et sic distinguit cōtra singularē/t hoc mō capit a pe.his. Alio⁹ capit gñaliter ꝑ ꝑpōe in qua subijcit t̄minus sumpt⁹ sine signo vniuersali et ꝑticulari/siue ille t̄min⁹ fit cōis vel singularis/et sic ꝓphendit sub se singularē Et ita capitur a ꝓho.

¶ **Arguitur scđo** Ista ē vl̄is/cui⁹libet hōis oculus est dexter/et tñ ibi nō subijcit t̄min⁹ cōis signo vl̄i determinat⁹/qđ ꝑpo/ q oculus subijcit/et non sumit cū signo vl̄i/igit diffinitio mala ¶ Dico q illa ꝑpō nō est vl̄is/sz indefinita/q ibi subijcit t̄min⁹ cōis sine signo ¶ Repli cat Predicta ꝑpō p̄t esse minor in Celarent Dz minor de Celarent est vl̄is/ ḡ ipa est vl̄is Maior ꝑbat sic arguēdo Nullū dextrū est sinistrū/cui⁹libz hōis oculus ē dexter/ḡ nullius hōis ocul⁹ est sinister ¶ Dico q duplex est subiec tū ꝑpōis Unū est subiectū distributionis tm̄/et est t̄min⁹ cōis distribut⁹ p sig nū vle/siue ille t̄min⁹ ponat in rcō/siue in obliquo De illo subiecto intelligit in libro pozū et q̄rto tractatu Aliud ē subiectū locutionis tm̄/et est nōiatiuus q̄ subijcit et reddit suppositū vbo De isto subiecto fit hic sermo Et p̄t addi zm/ qđā est subiectū distributionis t locutionis sil/vt ōnis hō currit Ja dico q ꝑdicta ꝑpō ex pte subiecti distributōis qđ est hōis est vniuersalis Dz ex pte subiecti locutionis/qđ est oculus est indefinita/quia sumit sine signo Et omis hō currit est vl̄is ex pte vtriusq̄ subiecti.

Arguitur tercio Ista diffinitio vlis ꝙuenit alteri a diffinito/g̃ non ẽ bona Tñs ꝓbaꝫ/qz ꝙuenit isti ꝓpõi Oẽs apli dei sunt duodecim/qz in ea subijciꝫ ẽmin⁹ cõis signo vli determinat⁹/et tñ nõ ẽ vlis/ quia ẽ indefinita ¶ Dico q̃ si ly oẽs capiaꝫ collectiue/tũc est indefinita ꝙa/ quia valet ista/oẽs apli simul collecti faciũt numerũ duodenariũ Sed capiatur distributiue/tũc est vlis falsa Tũc q̃ro Tn õnis in singulari numero etiã capiaꝫ collectiue ¶ Dico nõ sco semp distributiue faciens ꝓpõem vlem ¶ Replicaꝫ Omis hõ est totũ in q̃titate/ibi õnis in singli capiꝫ distributiue/alꝫ ꝓpõ esset falsa/et tñ non facit ꝓpõem vlem/quia ipa est indefinita/qđ ꝓbo/ qz hoc ꝙplexũ õnis hõ capiꝫ mãliter/et ly õnis est ps subiecti ¶ Dico q̃ ꝓxa dicta ꝓpõ est indefinita vt ꝓbat argumentũ Et q̃n đz/ibi õnis capiꝫ distributiue/qz alꝫ ꝓpõ esset falsa Dico q̃ ipa ꝓcedit vera/nõ ꝓut hoc ꝙplexũ õnis hõ supponit ꝓ se/sed ꝓ sibi simili supponẽte psonaliter/vt hic õnis hõ currit/ ibi hõ est totũ in q̃titate.i.ẽmin⁹ cõis p signũ vle distributus.

Arguitur quarto Cõtra diffinitionẽ ẽmini cõis sic Sol est ẽmin⁹ cõis et tñ nõ est aptus natus pri de pluribz Qđ ꝓbo/qz nõ pñt cẽ plures soles/aut plures mũdi/vt ꝓbat phs in ꝓmo de celo/g̃ sol nõ est aptus natus pdicari ꝛc ¶ Dico licet nõ possint cẽ plures soles de potẽcia nãli/hoc est ex defectu materie/ex q̃ fieret alius sol/nulla em̃ materia ẽ in mũdo que posset p agens nãle aptari ad hoc vt posset substare forme solis Sed tñ de potencia supnãli/et q̃tũ est ex pte forme bene possent esse plures. ¶ Replicaꝫ Illa potẽcia ẽ frustra q̃ nõ reducit ad actũ/g̃ si sol sit aptꝰ natꝰ cõicari plibz et nõ possit/igit ẽ frustra ¶ Dico q̃ illa potẽcia ẽ frustra q̃ nõ reducit ad actũ/nisi illa sit aliũde impedita Jõ ista ẽ impedita ꝓpt defm̃ materie.

Propõ pticularis ẽ illa in q̃ subijcit termin⁹ cõis signo pticulari determinatus. vt quidã hõ currit Signa pticularia sunt. quidã aliqs alter vter Indefinita est illa in qua subijcitur termin⁹ cõis sine signo. vt hõ currit

Primũ punctum huius lcõnis ẽ q̃ iste diffinitiones denẽt intelligi cũ ista glosa. Propõ pticularis ẽ illa in q̃ subijcit explicite vel implicite ẽmin⁹ cõis cõiter tẽtus signo pticulari determinat⁹/vl signo equivalenti/et supple cui non ꝓponaꝫ negatio ¶ Et indefinita est illa in q̃ subijcit termin⁹ cõis cõiter tẽtus sine signo/supple vli et pticulari ¶ Quare dicis cõiter tẽtus Dico ꝓpter ista/hõ est spes/aiãl est gen⁹/que ꝑm reales nõ sunt indefinite/sz singulares/qz termini cões nõ tenẽt cõiter ¶ Quare dicis vel signo equivalenti et cui nõ ꝓponaꝫ negatio Dico ꝓpter istas/nõ qui dã hõ currit q̃ est vlis/et non õnis hõ currit/q̃ est pticularis/q̃m negatio ꝓposita in ꝓncipio mutat semp q̃titatẽ ꝓpõnis Et licet/nõ quidã/non sit signũ pticulare formaliter/tamẽ equivalet ter.

Secundū punctū Est ꝙ quedā sunt ꝺcōnes cathegrematice/et quedā sincathegrematice Dcōes cathegre^{ce} sunt/que sig̃nt rem vl'em vel ꝓticnlarē/vt hō bos albedo nigredo sortes plato Dcōnes syn^{a} cathegre^{ce} sunt que nō sig̃nt rem/ꝫ ꝯsig̃nt dispositionē rei/vt sunt signa vl'ia ꝛ ꝓticularia/ideo dicit aristoteles in pier. Omis nō sig̃t rem vl'em/sed qm̃ vl'iter ideſt facit t̄minū capi vl'iter ꝑ ōnib^{9} suis suppositis copulatiue

Queritur ꝓmo Dāte sunt iste ꝓpositiones et similes

Cuiuslibꝫ cōtradictionis	altera pars est vera
Quemlibet hominē	aliquis hō ꝑcessit in tempore
De qualibet spē animal'	aliqō aiāl fuit in archa noe

Dico ꝙ sunt oēs ꝓticulares/qz in eis subijcit̄ t̄min^{9} cōis signo ꝓticulari deter minat^{9}/qz q̄titas sumit̄ ex ꝑte nti reddentis suppositū/q̄ ntūs sumit̄ cū signo ꝓticulari Si dicas/fac eas vl'es Dico Cui^{9}libet ꝯdictionis vtraq; ꝑs ē vera Quēlibet hoiēm ōnis hō ꝑcessit in tpe De q̄libet spē aiālis/ōne aiāl fuit ꝛc

Queritur secūdo Dāte sint iste ꝓpositiones et similes

Omniū cōtrariorū	eadem est disciplina
Cuiuslibet hominis	oculus est dexter
Omnē iustum	diligit dominus
Quēlibet patrem	seq̄tur sua ꝓles

Dico ꝙ oēs sunt indefinite/qm̃ ibi subijcit̄ t̄min^{9} cōis sine signo Et licꝫ int^{e} dū t̄mini ꝯēs seu nti ponūt̄ vbis ꝑ^{m} vocē/tn̄ ꝑ^{m} rē et intellcm̃/aut etiā con structionē añ supponūt et subijciūt Si dicas fac eas vl'es/ꝓticlacs/ꝛ singl'aes

Omniū cōtrariorū eadē est	ōnis vel quclibꝫ disciplina
Omniū cōtrariorū eadē est	aliqua disciplina
Omniū cōtrariorū eadē est	ista disciplina

Ita quoq; Cuiuslibet hōis/ōnis oculus est dexter Cuiuslibet hominis/aliq̄s oculus est dexter Cuiuslibet hōis/iste oculus est dexter.

Arguitur ꝓmo Nō ōis hō currit ē ꝓpō ꝓticularis qz valꝫ illā.i. q̄dā hō ñ currit/et tn̄ nō est ibi t̄min^{9} cōis signo ꝓticulari determinat^{9} ꝫ signo vl'i Dico licet nō ōnis/nō fit signū ꝓticulare formalit̄ tn̄ equalenter/qm̃ nōois valet quidānō Replicat̄ Ergo ista/q̄dā nōhō currit cēt ꝓticularis q̄ ē falsum/qz est vl'is negatiua/eo ꝙ ſbtō distribuit̄ ꝑ ō nibꝫ suppositis negatiue sicut ꝑ/nullus hō currit Dico licet nō ōnis equa^{a} let huic/q̄dā non/tn̄ ly nō nō debet pon añ/sed post ſubiectū/vt quidā homo non currit/et tūc est ꝓticularis

Arguitur secūdo Cū ꝺz q̄dā aiāl currit ē ꝓpō ꝓticularis/ibi subijcit̄ t̄min^{9} cōis signo ꝓticulari determinat^{9}/et tn̄ nō est ꝓ ticularis ꝫ indefinita/ꝙ diffinitio ꝓuenit alteri a diffinito Dnoꝛ ꝓbat̄/quia ꝑ totū/quoddā aiāl currit/supponit māliter reddens suppositū huic ꝟbo est/ꝛ ꝑ totū sumit̄ sine signo/ꝙ est indefinita Dico vt ꝓbat argumentū/ipa ē inde finita Sed qñ dicit̄ ibi subijcit̄ termin^{9} cōis signo ꝓticulari determinat^{9} Di co quādo in ꝓpositione aliqua subijcit̄ termin^{9} cōis cū signo ꝓticulari ipa est ꝓticularis/sed in ꝑdicta ozōe/hoc totū quoddā aiāl currit nō est ꝓpō/sed hoc totū est niſi subiectū ꝓpōis captū māliter reddens suppositū huic verbo est

¶ Replicaꝫ Jsta ꝓpō qōdā aiāl currit/est ꝓpō ꝑticularis/est vera/ſz nō ꝑt esse vera/nisi hoc ꝓplerū/quodā aiāl currit/nt ꝓpō ꝑticularis/g̃ nō ē indefinita/sed ꝑticularis ¶ Dico ad maiorē/q ipa ꝓcedit esse vera/incḡtū li qōdā aiāl supponit et accipit nō ꝑ seipo/ſz ꝑ sibi ſimili in alia ꝓpone supponēte p ſonaliter/vt ibi qōdā aiāl est azin⁹/vel quodā aiāl currit/nō addendo ly ē ꝑ⁹ positio/qm̃ hoc trahit totū ꝓcedens ad suppōez materiale/vt patebit in tractatu de suppōibz/ibi determinabit de suppone māli sine qua infinite ꝓpōes non possent saluari.

¶ Arguitur tercio Cōtra diffinitionē ꝓpōis indiffinite sic Tantū aiāl ē homo est ꝓpō indefinita/vt dicūt oēs loyci/z tn̄ ibi nō subijcit ẽmin⁹ cōis sine signo/igit diffinitio mala ¶ Dico licet nō subijciatur sine signo excluſiuo/tn̄ sine signo vl̄i et ꝑticulari Tantū cm̃ est signū exclusiuū nō vl̄e nec ꝑticulare ¶ Replicaꝫ Dēs apl̄i dci sunt duodecim/ibi subijcit ẽmin⁹ cōis cū signo vl̄i/et tn̄ ipa est indefinita in ſensu vero ¶ Dico q̄ li oēs in plurali collectiue captū/nō est signū vl̄e nec ꝑticulare/ſz est ibi ꝑs ſubiecti/hoc em̄ totū/oēs apl̄i est totale subiectū ſumptū sine signo/iō ē indefinita

¶ Arguitur quarto hō ē spēs p̄m reales est ꝓpō ſingularis/et tn̄ ibi ſubijcitur ẽmin⁹ cōis sine signo/g̃ diffinitio ꝓpōis indefinite ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Dico licet ibi subijciaꝫ ẽmin⁹ cōis/nō tn̄ tenetur cōiter/ſz ſingulariter/iō est ſingularis ¶ Replicaꝫ Jn ea nō subijcit ẽmin⁹ ſingularis/vel ẽmin⁹ cōis cū ꝓnoīe demōſtratiuo/igit nō est ſingularis ¶ Dico licet nō subijciaꝫ ẽmin⁹ ſingularis ſingularitate ſuppoſiti/tn̄ bn̄ ſingularitate nature/qz hō supponit ibi ꝑ natura cōi humana/que vnica et ſingularis est ¶ Sed est notandū q uōiales dicūt illā ꝓpōem et ſiles ee indefinitas/qui nō ponūt naturā cōem Sed dicūt q homo supponit ibi ꝑ ꝓceptu cōi ſpecifico/vt patebit in tractatu de ſuppoſitionibz

Singularis est illa in q̄ ſubijcitur ẽmin⁹ discret⁹ idest ſingl̄is. vel ẽmin⁹ cōis ſumpt⁹ cū ꝓnoīe demōſtratiō exēplū vt ſortes currit. iſte hō currit Termin⁹ ſingl̄is ſiue discretus. est q̄ aptus nat⁹ est p̄i de vno ſolo. vt iohannes de ſeipſo. ſicut hic. iohannes est iohannes.

¶ Primū punctum h⁹ lcōnis ē q ista diffinitio dēt sic intelligi Propō ſingl̄is ē illa in q̄ ſubijcit ẽmin⁹ ſingl̄is/ſingularit tētus vel ẽmin⁹ cōis cū ꝓnoīe demōſtratiuo/ſubaudi ꝑmitiue spēi ¶ Quare dicis ſingularit tētus Dico ſi ẽmin⁹ ſingl̄is teneret eq̄u occ/aut supponeret mālit cōiter/nō eent ſingulares/vt nō ois petr⁹ fuit apl̄s/que ē ꝑticularis Et ſortes ē dictio biſillaba/que ē indefinita/qz ſortes supponit ꝑ ſe et ſibi ſil̄ibz/vt patebit in tractatu ſuppoſitionū ¶ Quare dicis cū demōſtratiuo ꝑmitiue spēi ¶ Dico ꝓpter ꝓnoīa diriuatiua/vt meus azin⁹ currit/que ē indefinita/qz diriuatiuū nō facit ẽminū cōez cui addit̄ ꝑcise stare ꝑ vno ei⁹ ſuppōito ſicut ꝑmitm

Secundū punctū est q ꝑm reales iste ꝓpones sunt singulares/hoiem currere ē possibile/que ex pte dicti ē singl'is/vt dicūt
q̄d tñ veritatis sit patebit in modalib⁹ Ite hō est spēs/hō est dignissima creaturarū/ōnis hō est totū in q̄titate/et silia multa ꝑm eos sunt singulares/tñ ꝑm
nōiales oēs dicte ꝓpones et sil'es sunt indefinite vt patebit

Quero tibi Quot modis fit ꝓpō singularis Dico octo modis/vt patz in figura sequenti.

Primo quando subiectū est nomen ꝓpriū ex impositione/significatiue capti/vt sortes currit/plato disputat

Scdo quādo subiectū est termin⁹ cōis cū ꝓnomine demonstratiuo primitiue
speciei/vt iste homo currit/tu paup medicas

Tercio quādo subiectū est ꝓnomen demōstratiuū ꝑmitiuū/sine substantiuo/
vt ego curro/tu scribis/iste laborat

Quarto quādo subiectū est termin⁹ cōis restrictus ꝑ ꝓpriū nomē/vt homo
plato disputat/apostolus paulus predicat

Quinto qñ subiectū est collectū ex plurib⁹ terminis singularibz/vt sortes et
plato et cicero trahūt nauē/ibi hoc totū sortes et plato et cicero suppo
nit discrete et nō ꝑdicatur de pluribus diuisum

Sexto quādo subiectū est relatiuū grāmaticale referens terminū supponentem discrete/vt sortes currit qui disputat

Septimo scdm reales quādo subiectū est termin⁹ cōis supponens simpliciter
vt animal est genus/homo est species.

Octauo quādo subiectū est indiuiduū ex suppōe vel circūloquutione/vt sufronici filius currit ¶ De ista materia videat circa diffinitionē indiuidui in scdo tractatu/ibi multa bona de indiuiduo dicūtur

Queritur secūdo Ōsta est ista ꝓpō totus sortes est minor sorte et q̄ta ista hō est spēs ¶ Dico ad vnū ꝑ distinctionē Si totus ca² fincathegrematice.i.distributiue vt valeat tantū q̄tū quelibet pars integlis sortis/sic est vlis vera Si capiat tot⁹ cathegrematice ꝓ pfecto vel integro/tūc est singularis falsa ¶ Si arguat contra signū vle nō pt addi termino singulari/q̄ integrue dr ōms sortes/g̃ li totus q̄ est signū vle nō pt addi termino singulari ¶ Dico q duplicia sunt signa vlia/quedā distribuūt tm inū ꝓ ptibz subiectiuis.i.ꝓ inferiorib⁹ et quedā distribuūt terminū ꝓ ptibus integlibz Ita dr q licet pma signa nō pnt addi termino singulari/tñ 2ª bñ pnt addi ¶ Ad aliud dico ꝑm viā realiū/q ē singularis/q subiectū supponit simpliciter ꝓ natura cōi/que singularis est Sz scdm viā noiāliū est indefinita/et subiectū etiā supponit simplr/nō ꝓ natura cōi/sed ꝓ cōceptu cōi/et valet istā hō est spēs.i. ꝓcept⁹ cōis quē formam⁹ de hōic/ē ꝓceptus specificus/vt patebit Sed quisq̄ grā disputationis et exercicij cā/teneat q̄d volet

Arguitur primo Iste sunt ꝓpones singulares Ego scribo/tu studes/ille studet Et tñ diffinitio non cōuenit eis/q ibi non ōni ꝓtēto sub diffinito ¶ Dico q licet ꝓnoiā ꝑmitiua nō sunt termini discreti et singulares ex impositione/qm extra demōstrationē sunt casla et vana ꝑm

ꝓsistianꝰ/tñ bene sunt t̃mini singulares ex suppõe ¶ Replicaꝫ Suppositio ꝑsupponit significationẽ/g̃ si sunt termini singulares ex suppõne etiã crũt ex figũione ¶ Dico negãdo ꝓñaz qz terminꝰ cõis bñ supponit ꝓ singulari/ vt iste hõ currit/nõ tñ figt singulare/qõ ꝓbo p phm in 3ª ꝓpetate subc vbi dc qz 2ª suba nõ figt ꝫ aliqõ/sed quale qõ. i. coe qõ ¶ Si dicas suppõ ꝑsuppoꝝ figũio nẽ Dicit q ꝑsupponit t̃minũ significare/in gñali/nõ tñ p2c illud ꝓ quo suppoꝝ

Arguitur secũdo Totꝰ sortes ẽ minoꝝ sortẽ ẽ vlis/et diffinitio ꝓpois singularis ꝓuenit ei/g̃ diffinitio ꝓuẽit alteri a diffinito ¶ Dico vt supꝑ dcm̃ est in q̃stione/si totꝰ teneaꝫ distributiue est vlis/si collectiue ꝓ integro ẽ singularis ¶ Replicaꝫ Etiã capiẽdo totus distributiue est singularis Qz ꝓbo/qm̃ ibi subijciꝫ terminꝰ singularis/et nõ terminꝰ cõis signo vlis determinatꝰ igit ¶ Dico q licet explicite subijciaꝫ terminꝰ singularis/tñ implicite subijciꝫ t̃minꝰ cõis cũ signo vlis/scz quelibet ps sortis

Arguitur tercio Cũ dr istiꝰ hõis azinꝰ currit ẽ indefinita/et tñ ibi est t̃minꝰ cõis sumptꝰ cũ ꝓnoiẽ demõstratiuo ꝓmittuo ¶ Dico q licz ibi sit t̃minꝰ cõis cũ ꝓnoiẽ demõstratiuo/tñ ille nõ subijciꝫ ¶ Replicaꝫ Totũ subiectũ dicte ꝓpois est/istiꝰ hõis azinus/qõ ꝓbaꝫ/qz subiectũ est de quo aliqõ dr/sed ꝑdicatũ nõ dr de azino tñ/sed de azino istius hõis/g̃ ille gtũs istius hõis ꝓsubijciꝫ/g̃ adhuc est singularis ¶ Dico q licet ille gtũs istius hõis ꝓsubijciaꝫ tanꝫ ps minꝰ ꝓncipalis subiecti/tñ ntũs ꝓncipaliter supponit/et ideo a ntõ et nõ a gtõ sumiꝫ q̃titas ꝓpõns.

Arguitur quarto Diffinitio t̃mini singlis ꝓuenit alteri a diffinito/g̃ ill est bona Alñs ꝓbaꝫ/qz t̃minꝰ cõis aptus natꝰ ẽ ꝑdc de vno solo/vt sortes ẽ hõ/g̃ t̃minꝰ cõis/ẽ t̃minꝰ singlis ¶ Dico q diffinitio dẽt intelligi cũ ista glosa Terminꝰ p2a3 ẽ q aptꝰ natꝰ ẽ ꝑdc de vno solo supplete cui repugnat ꝑdc plibꝰ ¶ Replicaꝫ Petrꝰ ẽ vcrꝰ t̃minꝰ singlis/et tñ sibi ñ repugt ꝑdc plibꝰ Alã plures sunt nõie petri vocati ¶ Dico q licet ei ñ repugnet ꝓdicari de pluribꝫ cquoce/tñ repugnat sibi vniuoce ꝛc

Tercia diuisio ꝓpõis est penes eiꝰ qualitatẽ

Propõnũ cathegoricaꝝ. alia ẽ affirmatiã. alia negatiua Affirmatiua ẽ illa in q̃ ꝑtũ affirmaꝫ de ꝓbiecto. vt hõ currit Negatiua ẽ illa in q̃ ꝑtũ negaꝫ de suo ꝓbiecto vt nullꝰ hõ currit Diuisa ꝓpõe triplicit. sciendũ q tripler est quelitiuũ p qõ querimꝰ de ipa ꝓpõe: scz. que q lis. q̃ta Que q̃rit de suba ꝓpõnis Ad interrogationẽ ergo factã p Que: respõdendũ est cathegorica vl ꝓpothetica Qualis q̃rit de qualitate ꝓpõis Ad interroga

cionē factā ꝑ Qualis: respondendū est affirmatiua vl negatiua Quāta q̄rit de q̄titate ꝓpōis Et ad interrogationē factā ꝑ Quāta: respondendū est vl is. ꝑticularis. indefinita. vel singularis Versus Que ca vel ꝓp Qualis ne vel af Quāta par in fin.

Primū punctum huius lcōnis est/q̄ iste diffinitiones ꝓpōis affirmatiē et negatiue dcnt intelligi de ꝑto formali/ꝛ nō de ꝑto materiali/q̄ nisi sic/tūc ista esset affirmatiua/q̄ azinus nō est/ibi azinus est ꝑtū māle/et nō negat de subiecto Est aūt ꝑtū formale/qđ in se hz formā ꝓpōis. ſ. copulā/ideo in negatiua copula debet negari/nō curādo si ꝑtū māle ponat aī vel post negationē Vñ alij dicūt q̄ diffinitiones deberēt sic dari Affirmatiua est illa in qua ꝓncipale vbū affirmat. Et negatiua est illa in qua ꝓncipale vbū negat que diffinitiones sunt plane.

Secundū punctū q̄ tm triplex est quesitiuū ꝑ qđ q̄rim⁹ de ipa ꝓpōne icz Que. qualis. q̄ta. hoc debz nic itelligi/q̄ tm tria sunt q̄sitiua magis vsitata/in ꝓplexa/ad seinuicē irreducibilia/q̄bus q̄rimus de subā/qlitate/et q̄titate ꝓpōnis Dicit ꝓmo vsitata/q̄ plura sunt inusitata/vt In ꝓpō sit bzcuis vel longa/ōz in ꝓplexa/q̄ plura sunt ꝓplexa/vt quō ꝓcreti ꝓpō/in qua materia est ꝓpō/vtrū ꝓpō sit vera vel falsa Dicit ad seinuicē irreducibilia ꝓpter interrogatiuū qđ est ꝓpō quod reducit ad que

Queritur primo Quotuplex ē negatio ¶ Dico triplex Alega⁹ negās/infinitās/et ꝓuans Vñ negatio negās ē/que negat totū qđ post se inuenit et ei⁹ oppositū inducit/et ꝓpus ei⁹ actus e negare ꝓpōem ꝑti a subiecto/vt iā patebit ¶ Alega⁹ infinitas ē que negat ꝛ pōz in trinsecū termini finiti scz qualitatis a suba/vt nonhō. i. ens nō hns humanitatē Sed alij dicūt q̄ negatio infinitans ē/que negat totū figtū ē mini cui adiungit vt dictū est supra in diffinitione nōis infiniti ¶ Alegatio ꝓuās est/que negat q̄litatē subiecti et relinq̄t subiectū cū aptitudine ad illā/vt inuist⁹ ꝓuatiue cit/q̄ actu nō habet iusticiā/sed aptus natus est habere eā

Queritur secūdo Quid ē negatio negans ſm̄ loycos Quot act⁹ habet Et quot mod̄ situat̄ in ꝓpōe Ad ꝓmū dico Alegatio negās est malignātis nature quicq̄d post se inuenit ꝫ totū destruit/et ei⁹ oppositū inducit/vt ayt ille diu⁹ augustin⁹ Ad scdm dicc/q̄ negatio negans quado ponit in ꝓncipio ꝓpōnis habet tres actus/ꝓmus actus et ꝓncipalis est/q̄ negat ꝓpōem pdicati a subiecto/ideo mutat qualitatē Secundus est/q̄ inducit q̄titatē oppositā/ideo si inuenit vsitatē/inducit ꝑticularitatē et ēpzio Tercius est/q̄ facit equipollere suo ꝓtrabictorio vt patebit postea Et ex ꝓnti sequit actus q̄rtus q̄ ꝓpōem verā facit falsam/e falsam reddit verā Ad ter cīū dicitur q̄ quatuor modis situatur in ꝓpositione/vt patet in figura seq̄nti.

Non tantū hō est animal — que est vlis negatiua
Tantū hō non est animal — que ē indefinita negatiua
Tantū hō animal non est — que ē indefinita negatiua
Tantū hō est non animal — que ē indefinita affirmatiā

Arguitur primo Ista ē affirmatiua/hō est nō azin⁹/qz vbū nō negaī et tñ ptū negaī de subiecto/igiī diffinitio ꝓpōis affirmatiue nō est bona ¶ Dico licet ꝑdicatū māle negaī/non tñ ptū formale Vel sic licet ptū māle negaī/nō tñ mediante copula negata Vñ si petrus hiſ. dixisset vt alij dicūt Affirmatiua est illa in q̄ ꝓncipale vbū negaī/res esset plana/qz ꝓ iuuenib⁹ ptū māle et formale modicū est difficile ¶ Replicatur Cū dico hō azin⁹ nō est/ibi ptū formale negaī/et tñ nō est negatiua/qō ꝓbo/qz ptū qō est azin⁹ nō negaī de subiecto/qz ꝑcedit negationē/sz negatio nō agit añ se ¶ Dico q illa ꝓpō hō azin⁹ nō est/est negatiua/qz ꝓncipale verbū negaī Nō ꝓbationē qñ dicit ptū/sz azinus nō negaī Dico q q̄litas affirmatiua z negatiua nō attendit penes ptū māle/sed solū penes ptū formale/qō est vbū Et qñ illud affirmaī ꝓpō est affirmatiua/qñ illud negaī/ꝓpō ē negatiua nō curando de ꝑdicato materiali siue ponaī añ negationē vel post Et licet ibi azin⁹ vocaliter nō negaī de hōie/tñ mentaliter cōcipit negari

Arguitur secūdo Est aliq̄ ꝓpō cathe^a/que nec ē affirmatiua nec negatiua/g̃ mēbra diuidētia nō cuacuāt totā naturā diuisi Añs ꝓbaī de ista/qōlibet ē vel nō est Dico q est affirmatiua ¶ Replicaī Ipa tñ hz de negatione/q̄tū hz de affirmatione et ēz̄io/g̃ ipa ē mixte q̄litatis ¶ Dico q ipa ē affirmatiua ī ō/qm̄ ꝓncipalis copula manet affirmata/qz valet istā/qōlibet est ens/vel nōens/ibi est affirmaī ¶ Si replicas/tñ habet de negatione zē ¶ Dico negādo/qz negatio nō cadit sup copulā aut verbū/sed supra ptē ꝑdicati materialis.

Arguitur tercio Nulla ꝓpō est negatiua/g̃ alterū membrū ꝓ nullo supponit Añs ꝓbaī quia nulla ozō est ꝓpō/in qua destruit forma ꝓpōnis q̄ est copula/igiī nulla negatiua est ꝓpō/et nulla ꝓpō est negatiua p ꝓuersionē simplicē ¶ Dico ad minorē q licet in ꝓpōne negatiua destruaī forma quo ad ꝓpōem et realē vnionē ptī cū subiecto/tñ nō destruit copula vbalis quo ad vocalē vnionē et ꝓpōem ptī cū subiecto ¶ Replicaī Negatio est malignātis nature quicqd post se inuenit hoc totū destruit g̃ etiā destruit copulā quo ad vocalē vnionē ptī cū subiecto ¶ Dico licz negatio destruat totū accñs ꝓpōnis sz q̄titatē vel q̄litatē se sequentē/non tñ totā subam ꝓpōnis que est vnio vel ꝓpositio ptī cū subiecto/que vnio si nō ē ꝑm rem/est tamen ꝑm vocē vt dictū est

Arguitur quarto Cōtra illud qō ōz Que q̄rit de suba ꝓpōnis zē In ꝓpōe nō repit suba/qz nō est ens p se/nec est ibi q̄titas que mēsuret subam/nec qualitas scdm quā quales dicūtur ¶ Dico licet in ꝓpōe nō repiaī suba ꝓpric capta/tñ est ibi suba cōiter dicta vt sumitur p illo qō accipit p modū sube ¶ Vel dic q suba capit vno mō ꝓ ente p se qne nō est ibi Alio mō ꝓ ceñcia que est ibi Hā subiectū z ptū sunt de suba ꝓpōis ideſt de ecñcia Preterea q̄titas capit dupl̄r Uno mō ꝓprie ꝑut est mensura

sube/et illa nō est in ꝓpōne Allio° ca² q̄titas trāsiūmptiue/vel 6m modū vt ē mēsura acceptionis sbiecti vel pti ꝓpois/ꝑ vno vel pluribz suppositis copulatiue vel disiūctiue/et illa ē in ꝓpone Sil'r ē de q̄litate que etiā 6m modū et filitudinē ibi repit ¶ Replicat Cōtra solutionē de q̄titate sic Quātitatis nō est q̄titas/ſz ꝓpō ē q̄titas/ḡ ipius nō erit alia q̄titas Maior pz qꝛ cēt ꝓcessus in infinitu Minor ꝓbat qꝛ oro est q̄titas cū sit q̄titas discreta/ſz ꝓpositio est oro/igitur ꝓpō est q̄titas ¶ Dico ad minorē qꝛ licet ꝓpō capta māliter ꝑ ista voce ꝓpō vt est mensura multitudinis vel paucitatis litterarꝫ et sillabarū sit q̄titas illō tñ ꝓpō capta ꝑ denōiato qꝛ sic nō est q̄titas seo in se habet q̄titatē similitudinarie/vt dictū est

De oppositione que ē pallio intrinseca ꝓpōis

Propōnū cathegoricarū vtroꝝ ẽmino participan ciū scōm eundē ordinē Alie sunt cōtrarie. alie subcōtrarie. alie cōtradictorie. alie ſbalterne Cōtrarie sunt vl'is affirmatiua et vl'is negatiua eiusdē subiecti et eiusdē predicati. vt ōnis homo currit. nullus homo currit. Subcōtrarie sunt pticularis affirmatiua et pticularis negatiua eiusdē subiecti. et eiusdē predicati. vt quidam homo currit. quidā homo nō currit Cōtradictorie sunt vl'is affirmatiua. et pticularis negatiua Vel vl'is negatiua et pticularis affirmatiua eiusdē subiecti et eiusdem predicati. vt ōnis hō currit. quidā homo nō currit Et nullus hō currit. quidā homo currit Subalt'ne sūt vl'is affirmatiua. et pticularis affirmatiua Aut vl'is negatiua et pticularis negatiua eiusdē subiecti et eiusdem predicati. vt ōnis homo currit. quidam homo currit Aut nullus homo currit. quidam homo non currit. De hac oppositione clare patet in figura sequenti

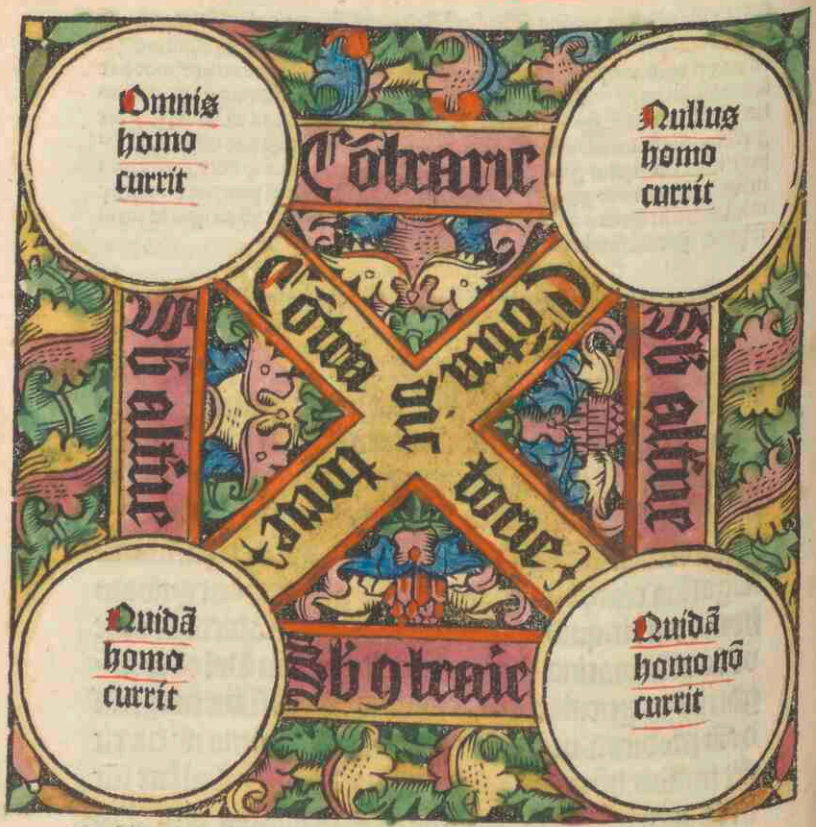

Postq̃ pe. hil. determinauit de ꝓpõe diffinitiue et diuisiue/et de q̃titate et qualitate ꝓpõnis/hic iã determinat de eius passione intrinseca que est oppositio Et sunt istius lcõnis puncta tria

¶ Primũ punctum aiãduert enĩ est diligẽter q̃ nemo potest scire hũ et pfectã q̃titates ꝓpõnũ Oppões e leges ꝓpõnũ Cõuersiones et eq̃pollencias Preterea nec vitates et falsitates ꝓpõnũ ymo nec debite facere sylogismos in mõ et figura absq̃ noticia quox loycaliũ/et maxime absq̃ noticia suppositionũ ãpliacionũ et restrictionũ Et ido ꝓ noticia pleniori ꝓpõnũ oppositax/et earũ legũ quo ad veritatẽ et falsitatẽ/ponũtur hic incidentaliter regule suppõnũ ꝓut hic nobis ad ꝓpositũ nostrũ sufficit/ne res

tã nccia ad finẽ vsq; ꝓgcr Et ẽca ꝙuersiones aliq; ãpliationũ regule nõbũr

Secũdũ punctũ est q; suppositio t̃mini in subiecto vel p̃to ꝓpõis nõ est aliud/nisi acceptio ciusdẽ ꝑ vno tm̃ vel ꝑ pluri⸗bus inferiozib⁹ disiũctiue Aut ꝑ omn⁹ ei⁹ inferiozib⁹ copulatiue/aut nõ ꝑ in feriozib⁹ ei⁹/sed ꝑnã/aut ꝑ cõceptu cõi/vt clarissime patebit in tractatu sup põnũ Sed ꝑ paruulis nostris ponũr hic incidentaliter alique regule breues que intellecte multũ seruient ad ea q̃ sequũtur.

De suppõe in genere sunt tres regule.

Tres sunt suppõnes in genere
- suppositio materialis
- suppositio simplex
- suppositio personalis

Prima regula Omis t̃min⁹ accept⁹ ꝑ sciꝑa voce/vel ꝑ sibi simili/sup ponit mãliter/vt lapis ẽ vox a me ꝓlata Deamnũ a me ꝓlatũ est neutri gnis ꝛc Ex⁹ vbi ꝑ sibi sili/vt mgr̃i est gti casus Amo est ver bũ Ego ẽ ꝑme psone/que ꝓcedũt vere/nõ ꝓut sbiecta suppponãt ꝑ sciꝑis/sz ꝑ sibi similibz in alijs ꝓpõmbus supponentibz ꝓsonaliter/vt liber est mgr̃i/ amo deũ/ego scribo ꝛc/

Scda regula Omis t̃min⁹ supponẽs respectu p̃ti scde intẽtionis suppo nit simpliciter/vt hõ est spẽs/animal est gen⁹ Itẽ argumẽ tacio est subiectũ in tota loyca.

Tercia regula Omis t̃min⁹ supponẽs ꝑ re ad ex̃/vel ꝑ suo figto vlti mato suppo⁹ psonal⁹r/vt hõ currit/ubi hõ nõ ca² ꝑ sc/nc suppo⁹ respcũ t̃mini ꝛc intẽtionis/sz ca² ꝑ re ad ex̃ iõ suppo⁹ psonal⁹r ¶ Note vos iuuenes figꝑ q̃ sciãt gña suppõnũ Hã ẽ vna regla thopical⁹.s. Talia se sb icecta/q̃lia ꝓmittutur ab cozũ ꝓdicatis Si g̃ ꝑtũ ꝙueniat subiecto ꝑ ipa voce tũc ẽ suppõ mãlis Si ꝑtũ ꝙueniat sibi ꝑ ꝓceptu/vel nã simplici/tunc ẽ suppõ simpl⁹ Si ꝑre ad ex̃ tũc ẽ suppõ psõl⁹ Et quõ h̃ sciã Dico ex se/su ꝓpõis h̃ scies

Ex⁹ vt
- homo est nomẽ.i.hec vox est nomen — suppo⁹ mãliter.
- homo est spẽs.i.nã cõis vel ꝓcept⁹ cõis — suppo⁹ simpl⁹r
- homo ẽ currẽs.i.res ad ex̃ est currens — suppo⁹ psonal⁹r

¶ Hic sume nõnoũ ẽ vob iuuenes/qñ arguit sylogistice/aut ẽ thimematice a suppõe psonali ad simplicẽ/aut mãlẽ/nũq; vz ꝙña/aut eꝓzio a simplici vl mãli ad suppõcz psonalẽ/qz cẽt fallacia figure dcõnis Ex⁹ pozis vt nõ seq̃r nullus homo ẽ spẽs/g̃ hõ nõ est spẽs/qm̃ hõ in añccbẽte suppo⁹ psonal⁹r ꝓpr signũ nl⁹ lus/qõ ꝓtrahit ipm ad suppõem psonalẽ/et in ꝙñte suppo⁹ simpl⁹r Ex⁹ poste⸗riozis/vt nõ seq̃r aiãl est gen⁹/g̃ istud aiãl est gen⁹/vel istud aiãl est genus

De suppõe in spẽ ponũtur noue regule

Quatuoz sunt suppões in spẽ
Hã omnis t̃minus supponit
- Aut discrete — vt sbiectũ in singl⁹i.
- Aut determinate — vt sbiectũ i p⁹t⁹ c ide
- Aut ꝓfuse distributiẽ — vt subiectũ in vl⁹i
- Aut ꝓfuse tm̃ vl⁹simpl⁹r — vt p̃tũ in vl⁹i affir⸗

Prima regula Omnis ẽmin⁹ discretus vel singl'is supponit discrete Et hꝫ mō suppo^t semp ꝑ biectū ꝓpōnis singl'is/vt sortes curr it nisi supponat simpl'r/vt hō ē spēs/aiāl est gen⁹ Et sub isto nō descēdīt ad in frioza/qm nō hꝫ inferioza/aut nō supponit ꝓ inferiozibꝫ

Secūda regula Omnis ẽmin⁹ cōis supꝑ quē nō cadit signū vl'e/vl'a lind signū cōfusiuū/supponit determinate Et sub isto descendīt disiūctiue/ꝛ iō sufficit vnā singularē esse verā Et hꝫ mō supponūt ꝑ iecta et ꝑdicata in pticularibꝫ/et indefinitis affirmatiuis/nisi aliud signū supue niat Et adhuc subiectū in negātis Exemplū vt q̄dā hō ē papa/vel hō est papa Descendīt sic iste hō est papa/demōstrando laycū/vel iste hō est papa/vel iste est papa/demōstrando iudeū vel turcū Omīs dcē sunt false tandē tm descendīt ad illū qui est papa/tūc ꝓpō redditur vera ꝓ illa vnica singulari.

Tercia regula Omnis ẽmin⁹ cōis supꝑ quē cadit signū ꝓfusiuū supponit cōfuse et distributiue/vt sunt ōnis/q̄libet/nullus/nemo/ quisq;/ōnis ꝓpatiu⁹ et suplatiu⁹ Et differt aliud ꝛc Et sub tali ẽmino descēdīt copulatiue/et ideo ad veritatē illi⁹ ꝓpōnis req̄rit veritas oim descendentiū. Et hꝫ mō supponūt subiecta in vl'ibus affirmatiuis et negatiuis/vt ōnis hō est aiāl vbi descendīt sic/iste hō est aiāl/et iste hō est aiāl/et iste hō est aiāl/et sic de alijs/ꝙ ōnis hō est aiāl Item nullus hō est papa q̄ est falsa Et si dicat tm descē dentes sunt vere/vt iste hō nō est papa/et iste nō est papa/et sic de alijs/demō strando laycos Dico q tandē descendīt ad illū q̄ est papa/et ꝓ illa vnica singulari falsa/tota ꝓpō dicīt falsa/eo q descendīt copulatiue/et ad veritatē copulatiue req̄rit veritas oim ꝑciū Et ad falsitatē ei⁹ sufficit falsitas vni⁹ pt'

Quarta regula Omnis ẽmin⁹ cōis seq̄ns negationē nō impeditā supponit ꝓfuse distributiue Et sub tali descendīt copula tiue Et hꝫ mō supponūt ꝑta in ōnibꝫ ꝓpōnibꝫ negatiuis Et ctiā subiecta si po nat negatio in ꝑncipio ꝓpōis/vt null⁹ hō ē azin⁹/ibi tā subiectū q̄ ꝑtū suppo nūt ꝓfuse distributiue Item hō nō est azin⁹/q̄dā hō nō ē doct⁹/ibi ꝑta supponūt ꝓfuse distributiue

Quinta regula Dē ꝑtū vl'is affirmatiē supponit simpl'r ꝫ reales/vl' supponit ꝓfuse tm ꝫ nōiales/ꝛ sub tali mmō fit descē sus scōm reales/vt ōnis hō est aiāl Si descendat fit fallacia figure dcōnis Sꝫ scōm noiāles sub ẽmino stante ꝓfuse tm aliqn descēdīt disiūctim Aliqn suppo nit ẽmin⁹ ꝓfuse tm ꝛmobilīt sub quo non descēdīt/vt nccio hō est aiāl De isto ad longū patebit in suppōibus.

Sexta regula Dis ẽmin⁹ cōis supꝑ quē cadūt duo sig̃ distributiua cādē vim supꝑ ipm hn̄cia supponit determinate Et descēdīt dis iūctiue Exm si dicat Dis hō currit/ibi hō supponit distributiue ꝑ tercia regulā Si ꝓponat nō/vt nōis hō currit/jā supponit determinate ꝑ istā sextā Item hic musca est fortioz aliq̄ aiāli/ibi aiāli supponit distributiue ꝓpter signū ꝓfusiuū q̄ est fortioz ꝑ ꝛciā regulā Si dicat musca ē fortioz ōni aiāli/jā supponit determinate ꝑ sextā Et sub eo descēdīt disiūctiue Et ad veritatē ei⁹ sufficit vnā sin gularē dare verā Sed aduerte q si duo signa nō cadāt immediate sed media te supꝑ terminū cōem/vel si ꝑcedat alius ẽmin⁹ distribut⁹/tūc sequens termin⁹

ſtat ꝓfuſe tm̃/vt ōnis hō eſt fortior omni animali/ibi animali ſtat ꝓfuſe tm̃/ita nullū caput hz ōnis hō ¶ Et eſt ſumme notandū ꝙ ſigna ꝑticularia nō ſunt ſigna confuſiua/nec mutant ſpēm ſuppōis/ſed bñ genꝰ/qz cu dico/hō eſt ſpēs/homo ſupponit ſimplr/ſz cū dico aliqs hō eſt ſpēs/jā hō ſupponit ꝑſonaliter.

Septima regula Omis rectus ſequēs obliquū diſtributū ꝑ ſignū affirmatiuū ſupponit ꝓfuſe tm̃ Sed cōtra/ōnis obliquus ſeqns rectū diſtributū/etiā ſupponit diſtributiue Exm ꝑmi vt cuiuſlibet hōis azīnꝰ currit/quēlibet hōiez aliqs hō ꝑceſſit in tpe ibi ſupponit hō cōfuſe tm̃ Et ergo nō deſcendit Aut ſi deſcendit hoc erit diſiūctim/et nō opz ibi dare certū hoiem aut certū ſupm ꝑ quo ꝙpō reddat vera Exm ſcdi/vt ql̃ibz azinus hōis currit/ibi tam ly hōis q̃ ly azīnꝰ ſupponūt ꝓfuſe diſtributiue Et ſub vtroq; debet deſcendi copulatiue

Octaua regula Signū excluſiuū hz oppoſitā vim ad ſignū vle affirmatiuū/qm̃ facit ſubiectū ſtare ꝓfuſe tm̃/ꝛ ꝑtū ꝓfuſe diſtributiue/vt tm̃ aiāl eſt hō Et ideo ē vna regula ꝓñarū ꝙ arguēdo ab excluſiua ad eiꝰ vle in tminis trāſpoſitis eſt bona ꝓña Exm vt tm̃ aiāl eſt hō/igit̄ ōnis hō eſt aiāl Et tūc exponit grā alietatꝫ Sz nō habet illā vim qñ ponit iux̄ dcōem numerale Et ideo nō ſequit tm̃ duodecim ſunt apli dei/ꝙ oēs apli dei ſunt duodecim/qz tūc nō exponit grā alietatꝫ/ſed grā pfalitatis

Nona regula Terminꝰ cōis ſeqns dcōnem numeralē/vt duplex triplex bis ter ꝛc/vl ſequēs copulatū ex duobz aduerbijs ſupponit ꝓfuſe tm̃/ꝛ nō opz ibi dare vnū certū ſupm ꝑ quo ꝙpō reddat vera ideo iſte ꝓcedūtur/triplex ē cōuerſio/bis bibi vinū/ter comedi panē Sz ſi ter minꝰ cōis p̄cedat/tūc negāt De iſtis ad longū patet in ſuppoſitionibz

Terciū pūctū eſt ꝙ oppoſitio capit̄ duobꝰ modis Uno° vt eſt terminꝰ ſcttinghe Alio° vt eſt tminꝰ ꝛc impoſitionis/ſic nō hz theutonicū tegē illud ſed tminū oppoſitū/aut ꝑ oēm oppoſitā Uñ oppoſitio vt ē ꝛc impoſicionis capit̄ triplicit̄ Uno° ꝑ oppoſitione rerū que nō ſunt ſigna/ſed res ipe oppoſite/vt ſurſum deorſum calidū frigidū Alio° capit̄ ꝑ oppoſitione tmiō rū/vt ſunt albū et nigrū res oppoſitas h̄gntes/de iſtis duabꝰ loq̃tur phs/ꝛ pc. hiſ. in poſtpñtis Tercio° capit̄ ꝑ oppōe ꝙpōnū Et hoc dupl̄r Uno° vt ſe extendat ad ꝙpōes oppoſitas rōe tminoꝝ ꝓrioꝝ/vt ſortes ē albꝰ/ſortes ē niger q̃ ſunt de ꝓprijs ptis/de iſta loq̃t phus in 2° pier. Alio° vt ſe extēdat ad ꝙpōes oppoſitas et repugnātes rōe oppoſiti modi enūciandi/et ita capit̄ hic

Queritur ꝓmo Quō diffinit̄ oppō rerū ſcu tminorū/et oppō ꝙpōnū ¶ Dico oppō rerū ſeu tminorū eſt repugnatia aliquorū duorū nō ꝑmittenciū ſe ſimul in eodē et reſpcū eiuſdē vt albū nigrū Oppoſitio ꝙpōnū cōiter capta eſt repugnātia duarū ꝙpōnū cathegoricarū eiuſdē ſubiecti et eiuſdē ꝑdicati in qualitate tm̃/vel in quātitate tm̃/vel in vtra q; ſimul Et tūc ſunt quatuor ſpēs oppōnis Alio° capit̄ ꝙpzie et diffinit̄ ſic ¶ Oppō ꝙpōnū eſt repugnātia duarū ꝙpōnū cathegoricarū eiuſdē ſubiecti et ꝑdicati in veritate tm̃/vel falſitate tm̃/vel in veritate et falſitate ſimul. Tunc oppō ſubalterna nō eſt oppō qz nō repugnat in veritate vel falſitate

Queritur secūdo Quō diffinit oppō scōm pm ¶ Dico q pm⁹ diffinit oppōem sub nōie ꝓtradictionis dicens Cōtradictio est affirmatio et negatio opposite Et subdit q ille ꝓpōnes sunt oppositc que sunt affirmatio et negatio eiusdē ꝑdicati de eodē sm̄biecto nō eq̄uoce tē Et diffinit oppōem sub nōie ꝓtradictionis/qz ipa ē maxima et pncipalioz spes oppōis ¶ Si arguaꝛ Ista diffinitio ꝓtradictionis ꝙuenit ꝓtrarietati et subcōtrarietati/qz in eis etiā est affirmatio ⁊ negatio opposite/g̃ diffinitio nō ē bona/ꝓña tenet/qz ꝓtrarietas nō est cōtradictio ¶ Dico q ꝑdictio capiꝛ dupliꝛ Uno° vt idem sit qđ oppō/et sic cōtrarietas et subcōtrarietas sunt cōtradicentes.i. opponentes Alio° capiꝛ ꝓpriꝛ put est spēs oppōis distincta ꝓtra alias/et sic non diffinit hic ¶ Arguit adhuc Cōtradictio nō est affirmatio/g̃ ꝑdictio nō ē affirmatio et negatio opposite/ꝓña ꝓbaꝛ qz ibi arguit a destructione vn⁹ partis copulatiue/ad destructionē tot⁹ copulatiue ¶ Dico q ibi nō arguit fic/vt dictū est/sz arguit a destructione vn⁹ ptis alicui⁹ tot⁹ copulati ad destructionē tot⁹ copulati Et talis ꝓña nō valet vt pz in simili/quinq nō sunt duo/g̃ quinq nō sunt duo et tria ¶ Replicaꝛ in ꝑdicto argumēto arguit a destructione ptis integralis ad destructionē tot⁹ integralis ¶ Dico q ille locus tenet qñ arguit penes est 2m adiacens/et nō 3m adiacens Mā in simili nō sequit tectū paries et fundamentū nō sunt paries/g̃ nō sunt dom⁹ ¶ Et si dicaꝛ saltē ibi est bon⁹ locus a toto in mō ad ptē negatiue/qz hoc totū affirmatio ⁊ negatio est ps in mō respcū hui⁹ vl'is affirmatio p se sumpti ¶ Dico q nō est ita qz de rōne ptis in mō req̄riꝛ q sit qđ ꝓplerū ex aliquo vniuersali et determinatione ei⁹/ja hic nō addit affirmationi aliqua determinatio Et si petaꝛ dari aliq̄ ꝓtradictio que sit affirmatio et negatio oppositc Dicet q relatio ꝓtradcōnis seu oppōis ꝓ figto fundata sup istas/quibā hō est albus qne est affirmatio/et nullus hō est alb⁹ q̄ est negaꝝ ¶ Et si petaꝛ an ista affirmatio quibā hō est alb⁹ sit oppō Dico nō/sz est opposita/vñ oppō est abstractū a suo subiecto/et g̃ nō ꝑt verificari de affirmatione et negatione in quibz fundaꝛ Sed ista bñ admittit hec affirmatio quibā hō est alb⁹/⁊ hec negatio null⁹ hō est alb⁹ sunt oppositio/et hoc ꝑtione causali q̄ respcūs ꝑtur de fūdamēto ⁊ tēmino simul sumptis sicut pr̄ et fili⁹ fil'sunt relatio Sz pr̄ solus nō est relatio/sz relatus vel relatiuū ¶ Ex isto ptz solutio qñ arguit affirmatio et negaꝝ sunt oppōsite/g̃ affirmatio et negatio nō sunt oppō vel oppōes/ꝓña tenet qz abstractū et ꝓcretū nō pñt de eodē pri ¶ Dico verū est eadē ptione scz formali et ordinata/tñ bñ pñt de eodē vel de eisdē pri/vnū ptione causali tm̄/et aliud ptione formali ⁊ ordinata Ex istis ptz q de q̄cunq oppōe ꝑ figto debet ꝓcedi q est duę ꝓpōnes quarū vna est negatiua/et altera affirmatiua/et tñ nō debz de aliq̄ oppōne admitti q sit affirmatio/nec etiā q sit negatio diuisim

Arguitur primo Cōtra tertū Plures sūt spēs oppōis q̄ q̄tuor/ergo pe.hīs.est diminut⁹ Añs ꝓbaꝛ qz est aliqua oppō relatiua/aliqua ꝙuatiua q̄ nō ponūꝛ hic ¶ Dico q ille sunt oppōnes rerū vel terminoꝝ/sz hic loq̃mur de oppōe ꝓpōnū ¶ Replicaꝛ sortes est calidus et sortes ē niger sunt oppositc loquēdo de oppōe ꝓpōnū et tñ nō ꝑ aliquā q̄tuoꝝ spērū/igitur adhuc sunt plures spēs oppōnis ¶ Dico licet ꝓpōnes op

ponãtur grã terminoꝝ in eis positorũ/non tñ opponũr in qualitate/vel quã-
titate de qua hic loquimur.

Arguitur secũdo Pautiores sunt spẽs oppõis q̃ q̃tuor/ꝯ textus ẽ su-
pfluus Añs ꝓbar qz pñus ꝑmo pier. non ponit op
põem subalternã igit ¶ Dico q pñus ꝓprie loquit de oppõe/vt est repugnã
cia duarũ ꝓpõnũ in veritate tm̃/vel falsitate tm̃ ꝛc Et hoc mõ oppõ subalt-
na non est oppõ Sz pe.hisl.loquit de oppõe cõiter capta q̃ est in q̃titate tm̃/
vl qualitate tm̃/vt dictũ ẽ ¶ Replicar Pe.hisl.ccpit hũc ꝑmũ tractatũ ex
libro pier. aristotelis/ꝯ deberet sequi illũ et se ꝓformare doctrine aristotelis.
¶ Dico q pe.hisl.est instructor juuenũ quibz oppõ sumpta bm repugnanciã q̃
titatis et q̃litatis ẽ magꝭ nota q̃ que sumit̃ bm repugnantiã vitatis ꝛ falsitatꝭ

Arguitur tercio Cõtra diuisionẽ sic/sortes currit/et sortes nõ currit
opponũtur in q̃litate/et opponũtur etiã in veritate
et falsitate Et nõ videt p quã spẽm oppõis/ꝯ mẽbra diuisionis nõ euacuãt to
tã naturã diuisi igit ¶ Dico q opponũtur ꝓtradictorie/qm̃ singularis affir
matiua ꝓdicit singulari negatiue Et hoc ideo/qz impossibile est singularẽ affir
matiuã/et singularẽ negatiuã simul esse veras/aut simul eẽ falsas ¶ Re-
plicat Dicit textus q ꝓtradictorie sunt vlis affirmatiua/et ꝑticularis negatiã
ꝛc/sz iste ꝑpões nõ hñt se sicut vlis et ꝑticularis/igit nõ sunt ꝓdictorie ¶
Dico q textus loquit de ꝓdictorijs/quoꝝ subiecta sunt t̃mini cões quibꝫ ꝑt
addi signũ vle vel ꝑticulare Sed ꝑpões singulares sunt de subiecto singu-
lari cui nõ ꝓgrue addit signũ vniuersale

Arguitur quarto Iste opponũtur Omis hõ est aiãl/et õis hõ aiãl nõ
ẽ/et tñ nõ videt p quã spẽm oppõis Si dicas sẽ ꝓtra
rie ¶ Cõtra due ꝓtrarie nũq̃ ꝑñt simul esse vere vt patebit/sed iste sunt am
be vere Si dicas q nõ opponũtur ꝓprie Cõtra hñt se sicut vlis affirmatiua ꝛ
vlis negatiua ciusdẽ subiecti et ꝑdicati/igit sunt ꝓprie ¶ Dico q hoc nõ suffi
cit/sed req̃rit q termin nõ distribuꝫ in vna/debet distribui in alia/ideo iste
due nõ ꝓtrariant̃/qm̃ aiãl nõ distribuit̃ in ꝑma/qz supponit simpliciter vel cõ-
fuse tm̃ ꝑ quintã regulã Et animal in scda supponit determinate ꝑ scdaz regulã
Da michi ꝓtrariã ꝑme Et da cõtrariã scde Ego do

Omnis hõ est animal — sua ꝓpria — Omnis hõ non est animal
Oẽis hõ animal nõ est — sua ꝓpria — Omnis hõ oẽ animal est

Nã inista/õis hõ aiãl non est/ibi aiãl supponit determinate et non distribuit̃/
ideo debet distribui in sua cõtraria/vt omis homo õne animal est

Cuiuslibz hõis oculus est dexter/sua cõtraria non est

Cuiuslibz hõis oculus nõ est dexter Et tñ videt se hẽ sicut vlis affirma
tiua et vniuersalis negatiua Sz nõ sufficit/qm̃ ly oculus nõ est distributũ in ꝑ
ma nec in scda Istud nõ potest sciri absq̃ noticia suppõis Da ꝓpriã Ego do

Cuiuslibet hõis oculus ẽ dexter — Cuiuslibz hõis nullus oculꝰ ẽ dexter

De istis magis pfecte videas in legibꝰ ꝓpõnũ oppositaꝝ que sequũtur post
materias ꝓpositionũ.

De materia ꝓpositionis.

Ꝓpositionū triplex est materia { naturalis / contingens / remota }

Materia naturalis est illa in q̃ ꝑtū est de esse subiecti vel ꝓpriū eiꝰ. vt hō est aiāl. hō est risibilis Contingēs est illa in q̃ ꝑtū p̄t adesse vel abesse subiecto. ꝓter eius corruptionē. vt hō est albꝰ. Remota est illa in qua ꝑtū nullo modo potest cōuenire subiecto. vt hō est azinus.

Primū punctum huiꝰ lcōnis q ꝓpositio ꝓprie nō habet materiā ex qua/qđ ꝓbo/qz nullū accns hz materiā ex qua Hz ꝓpō est accns/qm̃ est ens rōnis/igit̃ nō habz materiā ex q̃/hz tamē māz scōm quandā fil'itudinē/vnde subiectū et p̄dicatū materiale sunt materia ex qua ꝓpter hanc fil'itudinē/qz materia in naturalibꝰ est ex qua cū aliquo aliđ fit/quia igit̃ ꝓpōes ꝓponūtur ex terminis scz ſbiecto et p̄dicato/ideo ipa dicūtur materia ꝓpōnis Et copula est forma ꝓpōnis

Secundū punctū q materia ꝓpōnis vt hic sumit̃ materia nō est ipm subiectū et ꝑtū ꝫm sc/sz est habitudo p̄ti ad subiectū et e conuerso Illa aūt habitudo Aut est ceñcialis vel necessaria Et tūc est naturalis materia Aut est accñtalis nō necessaria sic ē ꝓtingens Aut ē habitudo diſparata sic ē remota ¶ Ex quo seq̃tur ꝓmo q ꝓpōnes ex eisdē extremis idest de eodē subiecto et ꝑto sunt in eadē materia/vt vlīs et sua particularis et indefinita sunt in eadē materia Seq̃r 2° q ꝓpōes opposite sunt in eadē materia

Queritur primo An ista ꝓpō sit vā Materia ꝓpōnū est triplex ¶ Dico q ē falsa/ꝓbo duplicit Primo sua ꝓdictoria scz nulla materia ꝓpōnū ē triplex/est vā/g ipa falsa/p legē ꝓdictoriarū Secōdo ꝓbaī qz materia supponit determinate p scđam regulā/g sub eo debet descendi disiūctiue Et ad veritatē disiūctiue req̃rit veritas vniꝰ singularis/sed illa non potest dari/qz cū descendit̃/g ista materia ꝓpōnis est triplex/demōstrando naturalē/vel ista est triplex/demōstrando contingentē vel remotā/neutra est vera ¶ Quid ergo dicis Est textus ergo falsus ¶ Dico q textus nō habz ſic Sed ꝓpōnū triplex est materia/illa est vera Probaī quia materia supponit ibi vel simplr vel ꝫfuse tm̃ p vnā regulā q tm̃nꝰ cōis sequens dcōnem naturalem supponit ꝫfuse tm̃/vt patet supza in regula nona et sub tali termino nō debet descendi/vel descendit̃ copulatum ꝫm aliquos De hoc magis plane videatur in tractatu suppositionū

Queritur secūdo Jn q̄ materia sunt iste ꝓpones chimera ē chimera/ tonitruū est son⁹ in nube eclipſ ē obtnbratio lune p̄ int̄positionē terre ꝛē Et ¶ Dico q̄ sunt in mā nali/qz ꝓpones nccie affirma tiue sunt in mali/ſz ꝓdicte sunt hmōi/qz ibi est nccia habitudo terminoꝝ adinui cem eo q̄ impoſſibile ē subiectū esse sine p̄to ¶ Si arguat cōtra sic Omis ꝓ positio affirmatiua in mā nali ē vera/ſz ꝓdicte ꝓpones nō sunt vere/g̃ nō sunt in mā nali Minoꝝ ꝓbat qz ōnis ꝓpo affirmatiua in qua subiectū nō existit ē falſa/ſz in ꝓdictis subiectū nō exiſtit/igit ¶ Dico q̄ licet subiectū nō existat/ tn̄ ibi ē talis ꝓnexio t̄minoꝝ nccia/vt impoſſibile sit naliter ſbiectū eē sine p̄to z hoc sufficit ꝓ mā nali De ista mā pz sup̄ cē diffinitionē ꝓpōis/in 2ª pte lcōis

Arguitur primo Jſta ꝓpo sortes est ens nō videt̄ in q̄ mā debeat po ni Si dicas in mā nali Quare hoc/qz ens est de esse sube/et oim̄ inferiorū Contra p̄tū p̄t adesse et abesse/qz sortes p̄t esse et nō esse ¶ Dico licet ens possit abesse sorti/tn̄ hoc nō est p̄ter corruptionē subiecti ¶ Replicat Verū accns p̄t abesse subiecto p̄ter corruptionē Sed ens est verū accns/qđ ꝓbo qz p̄t esse existētie/ſz esse existētie accidit sube ¶ Dico q̄ ens capit duplr Uno⁰ noiāliter vt idē est q̄ hns cenciā/tūc est de cencia sube/et tz mō iste sunt in mā nali/sortes est ens/azin⁹ est ens Allio⁰ capit̄ p̄tcipialiter/vt valet tm̄ sicut existens/tūc ꝓuenit subē cōtingēter et hoc mō ꝓdicte ꝓpones sunt in materia contingenti.

Arguitur secūdo nō videt̄ in q̄ mā ē ista/ignis ē calid⁹ Si dicas in mā nali Quare tz/qz p̄tū est de esse et suba subiecti Mā vt dicit pe. hiſ. in postp̄nitis Caliditas nō est in igne/ſicut accns in subiecto/ſed vt subale in eo cui⁹ ē subale ¶ Contra iste sunt in materia ꝓtingenti/aqua ē fri gida/terra est ſicca/qz ibi accns p̄tur de subiecto/g̃ etiā ista ignis est calid⁹/ꝓna ꝓbat a simili q̄m vbiq̄ accns inſeparabile p̄tur de suo subiecto ¶ Dico q̄ nō est simile Mā ignis dicit subam calidā/mō caliditas licet sit accns sube vel mē ignis/tn̄ est de cencia vel suba/ipius sube calide Jta nō est de alijs/ſicut licz al bū sit accns hōis/tn̄ est de suba hōis albi ¶ Replicat contra p̄dictā ſoluci onē ſic Illud qđ vni est suba nulli ē accns p̄mo p̄tioꝝ/ſed caliditas ē accidens multaru subarū vt manifeste videm⁹/g̃ nō est de suba ignis ¶ Dico ad aucte p̄ti q̄ ipa ſic intelligit Qđ vni ē suba capiendo subam ꝓ ente p̄ se/hoc nulli ē accns/ſed tn̄ qđ vni est suba capiēdo subaz ꝓ cencia/bn̄ p̄t esse accns alteri⁹/ſi cut color ē de suba. i. cencia albedinis z nigredinis/et tn̄ color est accns pariet aīāl est hō/est in mā nali/et tn̄ p̄tū nō est de cencia ſb

Arguitur tercio iecti/qz inferi⁹ nō est de cencia ſupioris Jta posſz ar guī de ista/hō est hō/que est in mā nali/et tn̄ p̄tū nō est de cencia subiecti/qz idē nō est de cencia sui ipius nec est ꝓpriū ei⁹ ¶ Ad pmū dico q̄ licet inferius nō sit de cencia supioris in cōi/tn̄ est de cencia aliquoꝝ suppositoꝝ illius supioris ſz illoꝝ suppositoꝝ ꝓ quib⁹ verificat homo de animali ¶ Replicat Inferius accidit ſupiori/g̃ est in materia ꝓtingenti ¶ Dico licet accidat ſu periori in cōi/nō tn̄ accidit illis suppoſitis ꝓ quib⁹ verificat ¶ Ad aliud dz q̄ hō in subiecto hz rōem ꝓpositi mālis/jn p̄to hz rōem formē/ſz forma ē de cencia ꝓpositi ¶ Replicat idē nō est de cencia sui ipius ¶ Dico verū ē eo

dem modo sumptū/sed bene diuersimode sumptū/vt dictū est

¶ Arguitur quarto Iste ꝓpōnes sunt in materia contingenti.

Corvus	est	niger	homo	est	qualis
Lignus	est	albus	homo	est	q̄tus
Aqua	est	frigida	homo		viuit
Terra	est	ficca	homo		est

In q̄bz ꝓtū nō ꝑt abesse subiecto ꝑter eius corruptionē/g̃ diffinitio materie cō tingetis nō ꝓuenit ōni cōtento sub diffinito Ans ꝓbat qz ꝓtū est ibi accīs inseparabile a subiecto ¶ Dico licet nigredo nō possit abesse corvo scōm rem/tñ bene scōm intellectū/qz dicit porphirius q̄ corvus ꝑt intelligi albus ¶ Replicat Sic etiā ꝓpriū scz risibile ꝑt abesse homini scōm intellectū/g̃ hō ē risibilis esset etiā in materia ꝓtingenti qđ est falsum ¶ Dico licet risibile posset abesse homini scōm intellcm simplicē/nō tñ ꝑm intellcm ꝓponentē z diuidē tem ¶ Replicat ille intellcūs cōponens et diuidens ē falsus qui intelligit rem aliter cē q̄z est/sed si intelligat corvus albus/res aliter intelligit q̄ est z cē. De ista materia videt infra in capl'o de accidente ¶ Hō est qualis/ibi ē ptio accītis de subiecto capiendo quale in cōi/tñ quale ꝓ aliqua eius spē scz risibili nccio ꝓuenit subiecto ¶ Hō est q̄tus ptio accītis de subiecto/tñ videt cē ꝓ priū subiecto 2°° ¶ Hō viuit/si dicat esse actuale viuētis est in mā ꝓtingenti si aptitudinē ꝓuenit sibi nāliter ¶ Homo ē/si li est ꝑdicat cē eccīcie/tūc est in nāli si esse existencie in ꝓtingenti ¶ Quid de ista/sortes est albedo Dico ē in materia remota Contra ptū ꝑt ꝓuenire subiecto igit Dico licet scōm rē ꝓueniat nō tñ scōm modū signidi/co q̄ sigt cū pcisione ab inesscndo subiecto

De legib⁹ z naturis ꝓpōnū oppositaꝝ

¶ Lex siue natura ꝯniarū talis ē. q̄ si vna ē va. reliqua est falsa. et nō e conuerso. pōt enim sīl esse false in ꝓtingēti materia. vt ois hō ē alb⁹. nullus hō est alb⁹ Lex siue natura subꝯniarū talis est. q̄ si vna ē falsa. reliq̄ erit va et nō e conuerso. pōt enim sīl esse vere in ꝓtingēti materia vt q̄dā hō est alb⁹. q̄dā hō non est alb⁹ Lex siue natura ꝯdictoriarū talis ē. q̄ si vna sit va. reliq̄ erit falsa. z e conuerso In nulla enim mā due ꝯdictorie pōt sīl esse ve. aut sīl ee false. vt si ista sit va. ois hō scire desiderat. tūc sua cōtradictoria est falsa. quidā hō nō scire desiderat Lex siue natura subalternaꝝ talis ē. q̄ si vl'is sit va. sua ꝑticularis erit va. et nō e conuerso. pōt enim ꝑticularis ee

vera. sua vniuersali existente falsa. et non ecouerso. vt quidam homo est albus. omnis homo est albus.

Ista lectio hz duas ptes In ꝑma ponit duo pūcta/due q̄stiones/z argut^a q̄ tuor cū replicis vt sup̄ In 2ª pte po^r vna q^o cū argumt^z de oppōe ꝓdictoꝝ

Primum punctū h^o Icois ē q lex capit dupl'r Uno^o ꝑpe Alio^o fil'tudinarie Lex ꝑpe capta est ius scriptū ab antiquis pa tribz ꝓstitutū ꝓsuadēs honestū/et ꝓhibens inhonestū Et h^o Lex est regl'a de opibz hūanis docēs modū bñ viuendi/sicut ē lex nē/lex diuina/lex hūana Hz lex fil'tudinarie capta ē regl'a de mō repugnātie ꝑpōnū oppositaꝝ/ista capit h

Scōm punctum est q in legib^9 ꝑpōnū oppositarū fundant q̄tuor regule ꝓnaꝝ ¶ Prima ē arguēdo ab vl'i tā affirmati ua q̄z negatiua ad suā ptularē/indiffinitā/vel singularē est bona ꝓna cū ꝓstan cia subiecti p legē ſbalternaꝝ/vt bñ seq̄t ōnis hō est bipes/ḡ aliq̄s hō vel iste hō est bipes Et ē ibi locus dyaleticus a toto in q̄titate ad suā ptē ¶ Scōa regl'a arguēdo a veritate vni^9 ꝓdictoziozū ad falsitatē alteri^9/et e ꝓuerso/valz ꝓna vt bñ seq̄t/nullus hō est spēs est va/ḡ sua ꝓdictozia/aliq̄s hō est spēs ē fal sa Et ē ibi locus dyaletic^9 a ꝓdictozie oppositi ¶ Tercia regl'a arguēdo a ve ritate vni^9 ꝓtrariozꝝ ad falsitatē altius/valet ꝓna/hz nō e ꝓrio/vt bñ sequit/ista est vera/onis hō est risibilis/ḡ ista est falsa/null^9 hō est risibilis/ꝓna tenet p le gē ꝓtrariaꝝ/qz nō ꝑnt fiml' esse vere ¶ Quarta regula arguēdo a falsitate v ni^9 subꝓziozꝝ ad veritatē alteri^9/et nō e ꝓuerso/valet ꝓna/vt bñ seq̄t ista ē falsa aliq̄s hō est spēs/ḡ ista ē vera/aliq̄s hō nō est papa/qz due subꝓzie ꝑnt fil'esse vere

Querit ꝑ^o Quot mōis possum^9 ꝑbare vitatē vel falsitatē alic^9 ꝑpōis ci^9 ꝓtradictoziū ¶ Dico ꝑut h nob sufficit duob^9 modis Primo vt h hēt p riā/si illa fit va/tūc ꝑpō data ē falsa Si ꝓdictozia sit falsa/tūc data ꝑpō ē va vt si q̄rat Cōuersio ꝑpōis ē triplex In sit va videndū est ad ꝓdictoziā/que ē Nulla ꝙuersio ꝑpōis ē triplex Certe illa ē va/ḡ alia ē falsa Scōo ꝑbat veri tas et falsitas ꝑpōnis p ci^9 descendētes Hā sb t̄mino stāte ꝓfuse distributiue dñdit copulatiue Et ad veritatē copulatiue req̄rit veritas oim̄ pciū Et ad fal sitatē sufficit falsitas vni^9 singl'is Et sub t̄mino stāte determinate descēdit dis iūctiue Et ad vitatē disiūctiue sufficit veritas vni^9 ptis Et ad falsitatē req̄rit falsitas oim̄ descendētiū vt dcm est in 2^a et 3ª regul' de suppōe in spē Sub ter mino stāte discrete et simpliciter nō descendit Ex isto sequit q noticia suppō nis terminoꝝ ad veritatē ad falsitatē ꝑpōnū est summe nccia

Querit 2° Que ē rō text^9/scz q due ꝓrie nō ꝑnt fil esse vere hz false Et q̄re due sb ꝓrie nō ꝑnt fil'esse falsē hz ve Et ita de ꝓdictoziis et sb ꝓrijs q̄rendū est ¶ Ad ꝑmū dico q hz due ꝓrie possint fil'esse vere/ḡ due subꝓrie ecnt fil'vere/qz si vl'es sunt ve/etiā sue ptulares erūt vere Et si sic/ḡ quatuoꝝ ꝑpones de q̄tuoꝝ angulis erūt simul vere Et p ꝓns due cōtradicto rie ecnt simul vere/qđ est impossibile Hoc aūt nō seq̄tur/qñ ambe ꝓtrarie sūt falsē/quia si vl'es sunt falsē/nō ꝓpter hoc seq̄tur q sue ptulares sint falsē.

¶ Ad 2m dico/si due subp̃ie ceñt simul falsę/g̃ etiã due ꝓtrarie ceñt sil'falsę/ qz si ꝑticularis ẽ falsa/sua vl'is erit falsa Et si sic/tũc q̃tuor ꝓpões de q̃tuor angulis ceñt sil'falsę/et ꝑ ꝑns due ꝑdictorie ecñt sil'falsę/qđ est impossibile ¶ Ad terciũ dico q due ꝑdictorie hñt se sicut ens et nõ ens/sz impossibile est q vnũ et idẽ fit ens et nõ ens/qz dicit phs/de q̃libz eẽ vel nõ eẽ/de nullo vo simł

Arguitur primo Due ꝓpie pñt simul eẽ vere/g̃ textꝰ falsus Añs ꝓbaꝫ de istis/õnis hõ dormit/nullꝰ hõ dormit/que ambo simul habent potenciã ad hoc q sint vere ¶ Ista arguit de ꝑdictorijs/vt õis hõ dormit/quidã hõ nõ dormit/que etiã simul pñt esse vere ¶ Dico q ista ꝓpositio Cõtrarie pñt simul eẽ vere/est distinguẽda Aut eñ li simul determinat pñt/vt due ꝓpie simul pñt/tũc est vera Aut li simul determinat esse vere/et tunc est falsa Et ita ad aliã rõem respõdeť ¶ Replicať Ego capio in ꝓmo sensu scz q li simul determinat pñt/g̃ due ꝓpie et due ꝑdictorie sil'pñt eẽ vere/hoc ẽ cõtra textũ qui dicit q nõ pñt simł esse vere ¶ Dico textus intelligit ꝓut li simul determinet hoc ꝓplexũ esse vere Ista bñ stant simul due ꝑdictorie vel contrarie/nõ possunt esse vere sil'/supple in eodẽ tpe Et tñ due cõtradictorie/vel ꝓpie simul pñt.i.simul hñt potenciã in pñti/sz esse vere subaudi in diuerso tpe.

Arguitur secũdo Iste sunt ꝓpie/õnis hõ est totũ in q̃titate/et nullus hõ est totũ in q̃titate/et ãbe sunt vere Est eñ totũ in q̃titate ł min9 cõis distribut9 ꝑ signũ vł'e/sic est ibi/vt õnis hõ/et nullus hõ sunt duo tota in q̃titate ¶ Dico distinguẽdo/si hõ in ambab9 supponat ꝓsonaliter/et distribuať sic sunt cõtrarie/sz tũc ꝓma ẽ falsa Si õnis hõ capiať ꝓ scipo ꝑ suppõem mãlẽ/tũc est indefinita vel singularis vera/sz nõ sunt sic ꝓpie ¶ Replicať Omnis hõ est totũ in q̃titate nõ ꝑt esse vera/nisi ibi sit ł min9 cõis distribut9 ꝑ signũ vł'e/sz ł min9 distribut9 signo vł'i facit ꝓpõem vł'em/g̃ adhuc sunt due cõtrarie vere ¶ Dico q dicta ꝓpõ ꝓcedit vera in suppõne mãli/nõ ꝓut subiectũ supponat ꝓ se/sz ꝑ sibi simili supponentẽ ꝓsonaliter in alia ꝓpõne/vt õnis hõ currit/sicut supd dictũ est circa diffinitione ꝓpõis vł'is

Arguitur tercio Iste sunt cõtrarie Cuiuslibz hõis oculus ẽ dexter Cuiuslibz hõis oculus nõ est dexter Et sunt simł vere qz oculꝰ supponit ꝓfuse tm vtpz ꝑ regulã Et nõ descendit ꝑm aliquos Aut si descendit hoc erit disiũctim/vt Cuiꝰlibet hõis iste vel iste oculus est dexter q est vera Ista et alia vt Cuiuslibet hõis iste vel iste oculus nõ est dexter ¶ Dico q nõ sunt cõtrarie qz est vna ꝑditio in cõtrarijs seruãda/scz q õnis terminꝰ nõ distribut9 in vna cõtrariarũ debet distribui in alia/sic nõ est hic Nã oculus in neutra distribuit̃/et igit̃ cõtraria huiꝰ Cuiꝰlibet hõis oculus est dexter ẽ ista Cuiuslibet hõis nullus oculus est dexter ¶ Ista posset argui de istis Omnis hõ aliquo tpe currit/et õnis homo aliquo tpe non currit que sunt simul vere/ vtpz descendẽdo ¶ Dico q predicta ꝑditio nõ seruať Sz ꝓtraria ꝑme est/nł lus hõ aliquo tpe currit/vel õnis hõ nullo tpe currit qz nisi sic/nõ essent ꝓtrarie Similiter posset argui de istis/õni tpe aliq̃ dies fuit/et õni tpe aliqua dies nõ fuit Itẽ cuiuslibz ꝓtradictionis altera ps est vera/cuiuslibet ꝓtradictõnis altera ps nõ est vera ¶ Replicať Predicte oẽs hñt se sicut vł'is affirmatiua et vł'is negatiua/igit̃ sunt ꝓtrarie/ꝫna ꝓbať ꝑ textũ nrm ¶ Dico q nõ

sufficit/ꝫ reqrit illa ꝑditio dicta Ergo noticia suppōnis pte reqrit ad sciendū oppōes/et ideo incidētalit suppositui aliqs regulas ¶ Sz est notandū q in dictis ꝓpōnibz et filibz est duplex subiectū/distributionis et loquutionis/ex pte vnius subiecti sunt vies Ex pte alteri⁹ sunt indefinite/vt etiā supza dcm est

Arguitur quarto Contra legē subōziarū fic/iste sunt subōrie Quidā hō oē aiāl est Quidā hō nullū aiāl est/et sunt sil' fal sc/ꝫ text⁹ nō est verus Ans ꝓbat descendēdo sub subiecto disiūctiue fic/ergo iste hō oē aiāl est/vel iste hō oē aiāl est ꝛc/quē sunt false Et ita etiā de alia ¶ Dico q nō sunt subōzie/qm est vna ꝑditio in subōzijs Quanda Qr ōnis ē min⁹ distribut⁹ in vna subōziarū/nō debet distribui in alia/q est ꝑditio ꝓtraria ad cō ditionē que dicta est de duab⁹ ꝓzijs Que ꝫ est subōzia istius Quidā hō oē aiāl est Dico ista Quidā hō aiāl nō est que est vera ¶ Replicat/hnt se sicut ꝓticularis affirmatiua et ꝓticularis negatiua/igit sunt subōtraria/vel tertius est falsus ¶ Dico q nō sufficit Sed vltra hoc requirit illa cōditio ¶ Si ar guat de quolibz affirmatio et nccio vera/de nullo vero sil'/ꝫ subōtrarie sunt affirmatio et negatio de eodē/ꝫ nō pnt simul esse vere ¶ Dico q illa a⁰² solū intelligit de ꝑdictorie oppositis ¶ Sz ar² impossibile est idē ptū vere negari ab eodē/de q vere affirmat ꝫ impossibile ē subōzias sil' esse veras ¶ Dico li cet impossibile sit idē ptū vere affirmari et negari de eodē ß²¹/tñ bñ pt idē ptū affirmari et negari de eodē subiecto vli supponēte psonal'r Et q̄uis subiectū in eis penit⁹ supponat ꝓ eilde/tñ loquutio reddit vera ꝓ alio supt⁰ in vna/ꝫ in alia/et ideo dr habere diuersas suppōes determinatas

Circa scdam ptem huiꝰ lcōnis

Queritur vtrū ꝑdictio sit maxima oppō ¶ Dico q sic Mā pº est mē ima cōitate/qz est maioz q̄ ꝓrictas Mā reprit in ē minis cōib⁹ et singularib⁹ et etiā in ꝓpōibus singularibz/ꝫ ꝓrictas nō reprit in singularibz Scdo est maxima simplicitate ptz qz nō opz nisi ꝓponere negationē Etiā qz nō reqrit ꝓstantiā subiecti/qz chimera et nō chimera ꝑdicūt Sil'r chimera est chimera/et nulla chimera ē chimera ꝓtradicūt Sz in alijs oppōib⁹ reqrit cō stantia subiecti Etiā qz ꝑdictio includit in alijs et nō e contrario/vt nigrū ē non albū/et cccū nō videns/ideo ꝓtradictio ē simplicior Tercio est maxima in re pugnātia/et etiā euidentia ptz qz impossibile ē q idē sit magnū/et nō magnū/ nec simplr/nec in respcū Et tñ possibile ē q idē sit magnū et paruū/respcū di uersoꝝ/ita et calidū et frigidū Quarto ꝑdictio dr maxima oppō in veritate et falsitate/qz impossibile ē ipa simul ee vera/aut sil'falsa/mō in alijs oppōibz nō est sic/qz duc ꝓtrarie pnt sil' esse false Et due subōtrarie pnt simul esse vere Quinto ꝓtradictio ē maxima in distātia/qz ꝓtradictoria maxime distāt/eo q sunt ens et nō ens/que distant in infinitū ¶ Ad vt supra dictū est q verū pmo ꝛ ꝑncipaliter dr de ita esse in re sicut est/et nō de ꝓpōe/patz qz añq̄ esset aliqua ꝓpō/adhuc verū erat dcū esse eternū/et falsum/nullū deū esse eternū/ita vez erat celū moueri Licet im ꝓprie verū dicat de signo scz de ꝓpōe sicut sanitas

de vrina Et qz alterū ꝺictoꝛiozū ſemp eſt verū/et alterū falſum Sequ̾tur q ꝺ
dictoꝛiū ꝓncipaliter et ꝓmo ꝺꝛ ita cē in rc/vel nō eſſe ita in rc/licet equoce et ſe
cūdario ꝺꝛ de ꝓpoſitionib⁹ ¶ Si dicaꝝ ꝺictoꝛiū dicit̄ a ꝓtradicere qꝺ eſt dicere
ꝓtra dictū alteri⁹/vel ꝓtra ꝓbationē aliquā/igit̄ ꝓncipaliter eſt in ꝓpoſne ¶
Dicit̄ q nō ideo ꝺꝛ ꝓtradictio qz fit ꝓpoſ vel dictio/ſed qz eſt enūciabile eſſe
vel nō cē/ex quo ſequ̾tur q ꝓtradictoꝛiū eſt ꝯpliatiuū et tranſcendens ſicut opi
nabile/ideo nō ſequ̾tur chimera eſt ꝺictoꝛiū/g̃ eſt ¶ Si arguaꝝ q ꝺictio
nō ſit maxima oppoſ Probaꝝ qz qꝺ eſt minimū nō eſt maximū Hz oppoſ ꝺic
toꝛia ē minima igit̄ Dinoꝛ ꝓbaꝝ qz ꝓmū in vnoq̃z gn̄e eſt minimū/t mēſura
oim̄ aliozū Hz oppoſ ꝓtradictoꝛia eſt ꝓma igit̄ ¶ Dico q ꝺꝛ maxima et mini
ma reſpcū diuerſozū Eſt em̄ maxima oppoſ qz fit int̄ ens et nō ens/que maxiē
et in infinitū a ſeinuicē diſtāt Et ꝺꝛ minima/qz ē ſimpliciſſima eo q includit̄ in
alijs oppoſib⁹ t nō e ꝓtra ¶ Si arguaꝝ oppoſ ꝺꝛia ē maioꝛ q̃ ꝓtradictoꝛia
Probaꝝ qz int̄ ꝓtraria eſt mediū/ſz inter ꝺictoꝛia nō eſt mediū/igit̄ eſt maioꝛ
oppoſ/ꝓña ꝓbaꝝ qz plus diſtāt/que ꝑ mediū diſtant q̃ ſine medio ¶ Dico cō
cedēdo de illis q̃ diſtāt localiter/mō ꝓtradictoꝛia nō diſtāt ſic maxime localit̄/
ſz maxime diſtāt quo ad poſſe ſimt̄ cē vera vel ſimt̄ cē falſa ¶ Si arguaꝝ illa
magꝫ opponūt̄ q opponit̄ ꝑm totū et totū ſicut ꝑte/q̃ illa q̃ opponit̄ ꝑm to
tū t parte ſicut ꝺictoꝛie/g̃ oppō ꝓtraria ē maioꝛ q̃ ꝓtradictoꝛia ¶ Dico q
licet oppō ꝓtraria ſit maioꝛ oppō et repugnātia ſcōm multitudinē ſuppoſitoꝝ
rū ꝑ quibz ſubiecta copulatiue ſupponūt et iō incōpoſſibiles ſunt in vitate/tñ
nō plus repugnāt in veritate et falſitate ſimul q̃ ꝓtradictoꝛie.

Arguitur ꝓmo ¶ Cōtra legē ꝺictoꝛiaꝝ Iſte ſunt ꝓtradictoꝛie/hō ē
ſpēs/et nullus hō eſt ſpēs/et ſunt fil' verc/ꝓma eſt ve
ra ꝑ oēs loycos/ſcda etiā eſt vera/vt ꝓbaꝝ ꝑ deſcēdētes/vt iſte hō nō ē ſpēs
et iſte homo nō eſt ſpēs/et ita de alijs ¶ Dico q nō ſunt ꝓtradictoꝛie ¶
Replicaꝝ hñt ſe ſicut vl'is negatiua et ꝑticularis ſeu indefinita affirmatiua/t
ſunt ꝓtradictoꝛie ¶ Dico q iſta hō eſt ſpēs ꝑm reales nō eſt indefinita ſz ſingu
laris ¶ Cōtra ibi nō ſubijcit̄ t̄min⁹ ſingl'is ſz cōis ¶ Dico q licet hō in dicta
ꝓpoc nō ſit t̄min⁹ ſingl'is ſingularitate ſuppoſiti/tñ ē ſingl'is ſingularitate na
ture ¶ Sed qꝺ dicis ſcōm nōiales Dico q ꝑm cos iſta hō eſt ſpēs eſt indefi
nita Hz nō ꝺictū Quid obſtat cū hñt ſe vt text⁹ dicit Dico vno qz tertius
dicit cuiſdē ſubiecti et eiuſdē ꝑti/ꝙ hō in vna capit̄ ꝑ natura cōi/ vel cōceptu
cōi/ant ſcda intētione Et in alia hō capit̄ ꝑ inferioꝛib⁹ ſuis Dico alio qz eſt
vna ꝺiffio ꝯuāda in ꝺictoꝛijs et alijs oppoſitis/que ē q nūq̃z alique ꝓpoſes
ꝓtradicūt aut opponūt̄/niſi t̄mini ſupponāt eodē gn̄e ſuppoſis Hoc ē q ſbtū
in vtraq̃z ꝓtradictoꝛiaꝝ ſupponit ſimplr/aut in vtraq̃z materialit̄/aut in vtra
q̃z ꝑſonaliter/ſic non ē hic/qm̄ homo in vna ſupponit ſimpliciter/et in alia ſup
ponit ꝑſonaliter Et rō eſt qz tūc nō ſunt eiuſdē ſubiecti vel ꝓdicati ¶ Si dica
tur ꝺa michi ꝓtradictoꝛiū iſti⁹ hō eſt ſpēs Dico ſcōm reales/homo nō ē ſpēs
qz ſingularis affirmatiua cōtradicit ſingulari negatiue Sed ꝑm nōiales ē iſta
nullū ly homo eſt ſpēs Da ꝓtradictoꝛiā alteri⁹/ſcz de nullus homo ē ſpecies
Dico aliq̃s homo eſt ſpēs que eſt falſa ¶ Replicaꝝ cōtra ſolutionē q t̄mi
ni in oppoſitis ꝺebēt ſupponere eodē genere ſuppōis ſic Predicatū in vniuer

sali affirmatiua scom reales supponit simpliciter/vt omis homo est aiāl/et in
suaz ꝓtradictoria scz quidā homo nō est aiāl/ꝑdicatū supponit ꝑsonaliť ꝓ infe
rioribz/g nō opz terminos supponere eodē genere suppōis Hec etiā oportet
tminos supponere eodē mō ¶ Ad hoc faciliter dicūt nōiales/q ꝑdicatū vlis
affirmatiue nō supponit simpliciter/sz supponit ꝑsonaliter ꝓfusc tm̄/ideo ibi
tmini supponūt eodē genere suppōnis Sed qd dicent reales. Rndebūt forte
tenētes suppōnes pe.hiſ.q etiā ꝑdicata supponūt eodē genere suppōnis/quia
ambo supponūt accidētaliter Sed cōtra/hoc nō sufficit quia hoc ē gen9 remo
tū/ja tmini in oppositis debēt supponere eodē genere ꝓmo Itē oppoſita
debent cē eiusdē subiecti z ꝑdicati/sed in vniuersali ptū nō est idem cū ꝑdicato
in ꝑticulari/ꝓbať quia in vli supponit ꝓ natura cōi 6m pe.hiſ./et in ꝑticulari
supponit ꝓ inferioribz Dc ista mā patebit plani9 in suppōibus

Arguitur secūdo Cū dicit omis hō aiāl est/quidā homo aiāl nō est/hic
sunt due ꝑdictorie et tm̄ supponūt eodē gn̄e suppōis
et ambe sunt vere/vt patet ꝑ descendentes ¶ Dico q nō sunt ꝓtradictorie
quia ē adhuc alia ꝑditio ſuāda/scz q tmin9 nō distribut9 in vna ꝓtradictoria
debet distribui in alia/mō aiāl nō distribuit in ꝑma/nec etiā in scda Da igitur
ꝑdictoriā Dico est ista/quidā hō nullū aiāl est Eodē mō dicet de istis Cui9libz
hōis oculus ē dexter/alicui9 hōis oculus nō est dexter/que sunt fil vere Sz nō
sunt ꝑdictorie Sz ista alicui9 hōis nullus oculus ē dexter ¶ Replicaſ jste
sunt ꝑdictorie/omis hō oē aiāl est/et aliqs hō nullū aiāl est/et sunt ābe falsc/et
ſuāť dicte ꝑditiones/g adhuc tertus ē falsus ¶ Dico q ꝓter duas ꝑditiones
positas/ē adhuc 3a/q tmin9 distribut9 in vna ꝑdictoria ñ dēt distribui in alia
mō aiālis in ꝑma distribuit/et etiā distribuit in 2a Da g ꝓtradictoriā Dico ē
ista/aliqs hō aliqđ aiāl nō est/q̄ est vera ¶ Ex ꝑdictis collige q ad ꝓria requi
runt due ꝑditiones.s.q supponāt tminū eodē gn̄e suppōis Et q tmin9 nō dis
tribut9 in vna distribuat in alia Et ad sub ꝓtraria due cōditiones Et ad cōtra
dictoria tres Et ad subalterna duc ꝛc.:

Arguitur tercio iste sunt ꝓtradictorie/sortes possibl'r currit z sortes
possibl'r ñ currit/z tm̄ ſt fil vē i2 text9 flūs ¶ Dico q
ibi ñ ſuať ꝑditio sepe dcā.s.q ti9 distribuibil'r ñ distribut9 in vna dēt distribui in
a2a/mō possibl'r ñ distribuit in p2a g e9 ꝑdictoria ē/sortes nō possibl'r currit Si
petať q ē ꝑdictoria tūc alti9.s.sortes possibl'r ñ currit Dicit q ista sortes nccio
currit ¶ Eodē mō posset argui de istis/johēs aliq tpe vigilauit/et iohēs aliq
tpe nō vigilauit q̄ sunt fil vē Sz dic q nō ꝑdicūt qz ꝑdictoria ꝑmc ē/jo.nō aliq
tpe vigilauit Et ꝑdictoria isti9//jo.aliq tpe nō vigilauit ē ista/jo.ōi tpe vigilau
¶ Replicať h ti9 nō distribut9 in vna distribuit in alia/sortes diu fuit azin9
et sortes ñ diu fuit azin9 z ꝑdicūt/et tm̄ ābe sť flē i2 solutio ñ vz/et ꝑ ꝓs tertus
flūs ¶ Dico q nō ꝑdicūt qz ꝑma equalz vnice ypo2 copulatiue.s.isti/sortes
fuit azin9 z hoc ē diu/h est lōgo tpe ꝓterit/ja ypo2a copulatiua hz ꝓ ꝑdictoria
vnā ypothe. diſiūctiāz de ptibz ꝑdicētibz/g e9 ꝑdictō ē ista/sortes ñ fuit azin9
vel h nō ē diu.i. vl nō diu ꝓterit Sz sciendū q si diu capiať ꝓlōgo tpe tūc nō
equipollet ypo2/tūc ista/sortes nō diu fuit azin9 ē vera/quia valet sortes non
longo tempe fuit azin9/h ex illa nō seq̄ť/g sortes breui tpe fuit azinus ¶

Silli mō dicendū ē de istis/sortes aliq̄ cā fuit azin⁹/et sortes nō aliq̄ cā fuit azinus ex q̄ nō seqūtur sortes fuit azin⁹ et sine causa.

Arguitur quarto iste ꝓtradicūt iohēs est vltra pontē/et iohēs nō ē vltra pontē/et tñ ꝓpatiūt se in vitate/ꝓbaf̄ qz iohē stāte ex vna pte pōtis/sit petr⁹ stans ab alia pte ⁊ dicat iohēs ē vltra pontē/ipe dicit verū Tūc iohēs dicat de seipo/jo.nō est vltra pontē/tūc in illo casu iste simul vere/jo.ē vltra pontē/et jo.nō est vltra pontē ¶ Vico si p li vltra intelligat ide in ytraq; tūc ꝓtradicūt et ꝓpaciūt se in vitate Et q̄n dr q sunt simil vere Dicit q iohēs de seipo dicēs/iohēs nō est vltra pontē/p li vltra aliud denotat q̄ p li vltra qđ est in ꝓpōe petri Illā petr⁹ dicens iohēz esse vltra pontē/ibi vltra denotat iohēm esse in alia pte pontis Et iohēs dicens seipm non esse vltra pontē/ibi vltra denotat/q nō sit in alia pte oppolita pōtis et sic nō ꝓdicūt ¶ Si arguat sic Si vna ꝓdictoziarū sit vera/ꝫ altera est vera/et si vna sit vera ⁊ altera/ꝫ ambe sunt vere ¶ Vico q hoc signū altera pt capi duplicit Vno° vt ē signū pticulare duozū/ⁿ bñ sequit/si vna ꝓdictoziaꝝ ē vera/ꝫ altera est vera idest aliq̄/ſz tūc nō valet ꝓña/ꝫ ābe sunt vere Allio° capit altera vt ē relatiū diuersitatis accītis/et tūc ꝑma ꝓña nō valet/qz tūc altera idē est qđ reliqua/iā nō sequit vna ꝓtradictoziaꝝ ē vera/ꝫ reliqua est vera ¶ Posset argui de istis/nullo hōie currente sortes ē azin⁹/et aliquo hōie currēte sortes ē azin⁹ ꝓdicūt et sunt simil falsē/ꝓbaf̄ qz resoluēdo abitōs abᵉ positos p dū si vel qz ptz clare eas esse falsas Dicit q nō ꝓdicūt/ſz sunt duc ypoᶜᵉ distincte cāles cōditionales vel tpales/ſm q illi ablti resoluūt p qz si vel qñ ¶ Replicat ꝓdictoria istius/aliquo hōie currēte sortes ē azin⁹/videt ista nō aliq̄ hōie currēte ⁊c/qz nō est verꝰ dare ꝓdictionē ⁊c/tūc vltra ista nō aliquo hōie currēte ⁊c cāpollet huic nullo hōie currēte sortes ē azin⁹/ꝫ a ꝑmo ad vltimū adhuc ꝓxdicte ꝓtradicūt ¶ Vico q ista nō aliquo hoiē currēte sortes ē azin⁹ capit dupliciter Vno° vt ē vna ypoᶜᵃ cālis ꝓditionalis vel tpalis/et sic cqualet huic/nullo hoiē currēte/ſz nō cōtradicit ꝑme.ſ.aliquo hōie currēte sortes ē azinus/qz nō est cālis ꝓditionalis vel copulatiua negata Allio° capit vt intelligat esse negata cālis ꝓditionalis vel negata tpalis/vt sensus sit/nō aliquo hōie currente ⁊c.i.nō si aliqs hō currit sortes ē azin⁹/vel nō quia/vel nō dū aliqs hō currit ⁊c/tūc bñ ꝓtradicit alteri/ſz nō cāpollet isti nullo hōie currēte ⁊c/vt illa sit vna cālis cōditionalis vel tpalis/qz ad danda ꝓtradictoria in illis opz dare vnā cālē ꝓditionalē ⁊c in q negat cālitas vel sequla vel nō ypothetical' vtz ꝓticāti.

De cōuersione ꝓpositionū.

Triplex est cōuersio ꝓpōnū.simplex.paccidens.et p̄ ꝓpositionē Simplex cōuersio est.qñ de subiecto fit p̄dicatū.et de p̄dicato subiectū.manente eadē qualitate et q̄titate ꝓpōnis Et hoc modo cōuertitur vl'is ne

gatiua in se.et ptícularis affirmatiua in se Exemplū vt nullus hō est lapis.ergo nullus lapis est hō Quidā hō est aiāl.ergo quoddā aiāl est hō Cōuersio paccidēs est qñ de subiecto fit ptū.et de pto subiectū.manēte ea dē q̄litate.sed mutata q̄ntitate Et hoc mō ꝓuertit vlis affirmatiua in ptularē affirmatiuā.vt ōnis hō ē aiāl ergo quoddā aiāl est hō Et vlis negatiua in ptularē negatiuā.vt nullus hō est lapis.ergo aliq̄s lapis nō ē hō Cōuersio p ōpositionē est.qñ de subiecto fit ptū et ꝓuersō.manēte eadē q̄litate z q̄ntitate.sz mutatis terminis finitis in t̄minos infinitos Et hoc mō ꝓuertit vlis affirmatiua in se.et ptícularis negatiua in se Exē plū vt ōnis hō est aiāl.ergo oē nō aiāl est nō hō Quidā hō non est lapis.ergo q̄dā nō lapis nō est nō hō Vñ eadē est cōuersio ptícularis indefinite et singularis:vbūs Feci simpliciter cōuertit eua p acci. Asto p cōtra.sic fit ꝓuersio tota Asserit a negat e sunt vliter ambe Asserit i negat o sunt ptículariter ābo:vtpz in figura sequēti.

Simplr fe ci	Nullus hō est azin⁹	ergo nullus azinus est homo	
Peracci. E eua	quidā hō est animal	ergo quoddā aiāl est homo	
	nullus hō est azinus	ergo q̄dā azinus nō est homo	
Per ꝓtra A to	ōnis hō est animal	ergo quoddā aiāl est homo	
	ōnis hō est animal	ergo ōne nō aiāl est nō homo	
	quidā hō nō est azin⁹	ergo quidā nō azin⁹ nō est nōhō	

Huiꝰ lcōnis sunt due ptes In pozi pte sunt tria pūcta/q̄stiones due/et argumēta q̄tuoz/cū replicis In posteriozi pte sunt quinq̄ regule ampliationū/due q̄stiones/et q̄tuoz argumēta contra textū

Primū punctum q̄ dzā est int ꝓuersionē ꝓuertibilitatē et ꝓuertenciā. liū/q̄ sunt de seimicē vliter vnificabiles/vt hō et risibile ¶ Cōuertibilitas est passio duoꝝ t̄minoꝝ ꝓuertibi sio relatiuoꝝ que ꝓuertūt ꝑm exist̄di ꝓnaz/vt si pater est filiꝰ est ¶ Cōuertentia ē pas est passio ꝓpōnū que sic diffinit Cōuersio est passio ꝓpōnū vtroq̄ termino pticipanciū ordine ꝓuerso vnꝰ ad aliā formalis ꝓna Est ūt ꝓna formalis/que

tenet in ōnib⁹ ẽminis simili forma arguendi retenta.

Decūdū punctū q ꝑpō que debet ꝙerti vocaꝛ ꝙersa Et illa ꝑpō que ꝙertit illā/vocaꝛ ꝙertens Et arguẽdo a ꝙer sa ad ꝙertentẽ semp valz ꝓña in ꝑmis duabz Et arguẽdo cẽrio a cōuertente ad ꝙersam in cōuersione simplici/bñ valet/qz ẽmin⁹ codẽ mō supponūt Sz nō valet in ꝙersione ꝑ accīs/qz arguereꝛ a nō distributo ad distributū et eēt fallacia ꝓntis/qz bñ seq̄tur null⁹ hō est lapis/g̃ nullus lapis est hō/qz vtrobiq; buaꝛ esdẽ suppō et ãpliatio ẽminoꝝ Etiã ꝑ ꝙersionẽ ꝑ accīs bñ seq̄tur/ōnis hō est aiāl/g̃ quoddã aiāl est hō/sz nō seq̄tur formaliṫ quoddã aiāl est hō/g̃ ōis hō est aiāl/qz nō seq̄tur hic quoddã albū est homo/g̃ ōnis hō est albus

Tercium punctū q ꝙersio in loyca seruit ꝑmo ad reducendū sillogis/mos impfectos ꝑ ꝙersionẽ ad sillogisмos pfectos Ideo sole ꝑpões sillogisabiles ꝙertūt Scdo seruit qz in ea fundaṫ duere gule ꝓñaꝝ/vna in ꝙersione simplici/alia in ꝙersione ꝑ accīs ¶ Sz nota q ꝙersio vn⁹ capiṫ vt ẽ ẽminus ꝑme intẽtionis/sic ẽ mutatio de malo in bonū vel aq̄ in vinū Illo⁹ vt ẽ ẽmin⁹ scdo impōis ꝑ mutatione vni⁹ ꝑpōis in aliã Et hoc triplr/vn⁹ ꝑ ōm mutatione ꝑpōis/et sic ꝓtinet ꝙersionẽ in oppositã q̄litatẽ/vt fortẽ currere ẽ ꝓtingẽs/g̃ fortẽ currere nō est cōtingẽs Illo⁹ ꝑ mutatione subiecti in ꝑtū siue fit bona ꝓña siue nō Tercio capiṫ ꝑ mutatione subiecti in ꝑtū et eō in bona ꝓña/et de illa est hic ad ꝑpositū

Septẽ cautele seruande in cōuersione

Queritur primo Quot sunt cautele in ꝙersione buande ¶ Dico septẽ q̄ juuemb⁹ st multū notãde ¶ Prima cautela est/si nō ponaꝛ copula exꝑssa/sz vbū adiectiuū/tūc illud vbū ꝑus debz resolui in suū ꝑticipiū/z hoc vbū est/vt iustus amat deū/resoluiṫ sic/iust⁹ ẽ amãs deū/jã ꝙertiṫ/igiṫ amãs deū est iust⁹ ¶ Scda cautela fi post copulã/sum es est/nō seq̄ṫ rect⁹ sz obliqu⁹/tūc in ꝙersione dẽt suppleri ly ens vt ẽntia/vt panis ẽ in fornace/igiṫ ens in fornace ẽ panis/pisces sunt in aq̄/igiṫ cucia in aq̄ sunt pisces ¶ Tercia ẽ vt in ꝙertẽte ẽuẽt ꝓgruitas/vt nullus lapis ẽ aiāl igiṫ nullū aiāl/et nō nullus aiāl ẽ lapis/hō est materia et forma/igiṫ materia et forma sunt hō ¶ Quarta fi ꝑbiectū nō sit exꝑssum vt ꝑpō ꝑus resoluaṫ/ Aut fi sit obliqu⁹ ꝑ⁹ reducaꝛ in rectū/sicut reg⁹ inṫ est gubnare/resoluiṫ sic/rex ẽ cui⁹ inṫ est gubnare/jã ꝙertiṫ/aliq̄d cui⁹ inṫ est gubnare ẽ rex/jta Tedet aiāz mcã vite mee/reducaꝛ obliqu⁹ in rectū hoc⁹ Anima mea ẽ quã tedet vite mee ¶ Quinta q nō mutẽ gen⁹ suppōis nec arguaꝛ a ñ distributo ad distributū.i. q nullus ẽmin⁹ distribuaꝛ in ꝙertẽte/q̄ nō fit distribut⁹ in ꝙersa ꝑpter hãc cãm ꝑticularis negatiua nō ꝙertiṫ simplr/vt aliq̄d aiāl nō ẽ hō/igiṫ aliq̄s hō nō est aiāl/ꝑpter ꝑmū nō seq̄ṫ null⁹ hō ẽ spẽs/g̃ nulla spẽs est hō/qz ꝑª ẽst ẽa 2ª falsa/sz mutaꝛ gen⁹ suppōis/nã hō in ꝑª suppoᵗ ꝑsonaliṫ/et in 2ª simplr ido dẽt fic ꝙerti/g̃ nulla spẽs ẽ aliq̄s hō ¶ Sexta vt ꝺucṫ cadẽ ãpliatio et g̃ nō seq̄ṫ/hō ẽ mortu⁹/g̃ mortuū est hō/qz hō in ꝙersa ãpliaꝛ ad holes q̄ iã sunt/aut q̄ fuerūt/ido opz q in ꝙertẽte etiã ꝺucṫ illa ãpliatio sic/igiṫ mortuū

ē ꝛ fuit hō ¶ Septiā vt fuer eadē restrictio/g nō seq̄r/nullꝰ hō est mulier igit nulla mulier ē hō/ibi hō in quersa restringit stare p ly nullꝰ p masculis/et in quertēte stat p masculis et femīnis/jdo debet sic querti/jgit nulla mulier ē aliquis homo/vel homo masculus.

Queritur secūdo Utrū quersio sit aliq̄ argumēta° ¶ Ad ꝫ rnd̄et q̄dā q̄ nō/ꝫ bn̄ est ꝑña formal/qz ꝑña formal hz se in plꝰ tatio Probat qz ē enthimematica/iz enthimema ē vna spēs argumētationis/ igit Maioꝛ ꝓbat p diffimtionē illā quersio ē ozō in q̄ nō ōmbꝰ ꝑmissis añpo fitis festinata infert ꝛclusio ¶ Si arguat cū dico/hō currit/igit currēs ē hō/ ꝑñs nō ꝓbat añs/igit nō ē argumētatio ¶ Dico licet nō sit argumtatio ꝓbativa/ē tn̄ argumētatio illativa ¶ Si replicet Argumētatio ē explicaᶜ argumēti Sz argumētū est rō rei dubie faciens fidē vtz in q̄nto tractatu ¶ Dico q ibi nō diffinit argumētatio in cōi/sz argumētatio dyaᶜᵃ vel ꝓbativa ¶ Si adhuc arguat in ōni argumētatione dent esse tres t̄mini/sic nō est in quersi one ¶ Dico q añs nō est verū vtpz in fillogismo ex oppositis 2° poꝛ Etiā ꝫ ē bonꝰ fillogismꝰ/ōnis hō est risibilis/ōnis hō est hō/g ōnis hō est risibilis/vbi nō sunt nisi duo t̄mini ¶ Cōtra.pe.hīs.in q̄rto dicit q medij nō intrabit ꝛclusionē Dico intelligit q medij sub rōne medij nō intrat ꝛclusionē ¶ Si arguat oē enthymema reducit ad fillogismū/iz quersio nō est hmōi/igit nō ē argumētatio enthimematica ¶ Dico q reducit vtiq; ad fillogismū p additionē vnꝰ ꝑmisse Vn̄ quersio vlis negatiue reducit ad Celarc Et quersio ꝑticularis affirmatiue ad Datisi Et quersio vlis affirmatiue in ꝑticularē ad Darapti/vt patet ꝓacticanti.:.

Arguitur ꝓmo Cōuersio nō est possibilis/g nō est ponēda Añs ꝓbat qz ꝑtū nō ꝑt fieri subiectū illā forma nō ꝑt fieri materia/sz ꝑtū sc hz vt forma/sbtū ꝙ vt materia/igit quersio nō ē possibilis ¶ Dico licet ꝑtū formaliṫ captū sub ista scda intētione ꝑtū nō possit fieri sb iectū ꝓ scda intētione sbtū/tn̄ ꝑtū māliter q̄tū ad id qō cit ꝑtū/bn̄ ꝑt fieri sb iectū ¶ Replicat Cū dico hō est azinus/igit azinꝰ est hō/ibi ꝑtū māliter sumptū scz azinꝰ in quersa/nō fit hoc subiectū hō/in quertēte/igit ꝑtū nō fit sb iectū māliter/igit solutio nō valet ¶ Dico negādo ꝓmā ꝑñaz/qz ibi ꝓmittit fallaciā ꝑñtis/arguēdo ab inferiori ad supius cū distributione/recte sicut nō seqūtur/hō non est hoc aiāl azinus/igit hō non est animal

Arguitur secūdo Pautiores sunt spēs cōuersionis q̄ tres Probat qz ꝓhus ꝓmo ꝓozū sufficient determinat de quersione/et nō ponit nisi duas spēs scz quersionē simplicē et p accn̄s/z nō ponit quersionē p ꝛtrapositionē ¶ Dico q quersio diuersimode ꝓsideraṫ ab vtroq; Illam ꝓhus ꝓsiderat quersionē ꝓut est ꝓncipiū reductiuū syllogismoꝝ impfectoꝝ ad ꝓfectos Sed quersio p ꝛtrapositionē ad hoc nō seruit ¶ Si q̄ras quare Dico ideo q̄n in reductione tali debent manere ijdē t̄mini/sed termini finiti mutant in t̄minos infinitos Sz pe.hīs.ꝓsiderat quersionē vt ē passio ꝓpōis/ Sz cōuersio p ꝛpositionē est passio ꝓpōis ¶ Replicat Omnis cōuersio vt ē passio ꝓpōis est ꝑña formalis/vt sup̄ dcm̄ est Sz quersio p ꝛtrapositio/

nē non est ꝓña formalis/igit nō est passio ꝓpōis/ꝓña tenet in datisi Minor ꝑ batur quia ꝙuersio ꝑ ꝙtrapositionē nō tenet in omnibꝫ terminis/vt hic quia nō seq̄tur/ōnis hō est ens//igit oē nōens est nōhō/qz añs est vex/et ꝓns falsuz vt infra patebit ¶ Dico q argumentū ꝓbat verū et iō maior est falsa/qz nō ōnis ꝙuersio est ꝓña formalis Sꝫ ꝙuersio simplex et ꝑ accñs/in quib⁹ oppoñ tū ꝙuertentis repugnat ꝙuersio/et ibi tenet in ōnibꝫ terminis/nō aut ē in ꝙuer sione ꝑ ꝙtrapositionem

Arguitur tercio Plures si spēs ꝙuersionis q̄ tres qđ ꝓbo/qz hō et ri sibile ꝙuertūt vtꝫ in ꝓdicamētis/et nō ꝑ aliquā triū spēy/igit plures sunt spēs ꝙuersioms q̄ tres ¶ Dico licz ꝙuertāt ꝙuertibilita te tminoy/nō tn ꝙuersione ꝓpōnū ¶ Replicat Etiā ꝙuertūt ꝙuersione ꝓpōnū/qz bn̄ seq̄t/ōnis hō est risibilis/g̃ one risibile est hō/et tn̄ ꝑ nullā spēm ꝙuersionis ¶ Dico licz bn̄ seq̄tur/et fit bona ꝙuersio ꝓpōnis grā mē. i. ē minoy in ea positoy/tn̄ nō bn̄ seq̄tur nec est bona ꝙuersio grā formc quia non tenet in alijs terminis.

Arguitur quarto ꝓpōes singulares ꝙuertūt/z nō videt q̄ spēs ꝙuersio nis/g̃ adhuc plures crunt q̄ tres Si dicas simplr vt cōiter dr ¶ Cōtra sortes ē hō ꝙuertit sic/g̃ hō ē sortes/ibi ē ꝙuersio ꝑ accñs qz mutat q̄titas igit Et cū dico iste hō est sortes/ꝙrtit sic/g̃ sortes ē iste hō/ ibi ē ꝙuersio simplex/qm̄ manet cadē q̄litas et q̄titas zē ¶ Dicūt multi loyci q ꝙuertūt simplr Ad argumētū q licet nō manet cadē q̄titas 6m modū enū ciandi/tn̄ manet cadē q̄titas virtualit quātū ad id ꝑ quo verificat ꝓpō/quia sicut singularis reddit vera ꝑ vno suppposito/ita et ꝑticularis et indefinita/iō dicūt q de ꝑticularib⁹ indefinitis et singularib⁹ ē idē iudiciū ¶ Replicat ꝑticularis indefinita et singlis sunt distincte q̄titates/g̃ de ipis n̄ est idē iudiciū ¶ Dicūt q de eis est idē iudiciū quo ad ꝙuersionē Sed forte ad vitandā diffi cultatē dicerē melio⁹ Cū querat quō ꝙuertūt singulares Ego distinguo/si ꝑtū fit de tmino singulari/tūc ꝙuertūt simplr Si de tmino cōi distributo ꝑ accñs in ylem/vt iste hō non est azin⁹/igit nullus azinus est iste homo

Scda ps lcōnis de cōuersionib⁹

Circa scdam ptē istius lcōnis sunt notāde quinq regule ampliationū ¶ Prima regula est q ṽba et ꝑticipia ꝑteriti tpis faciūt sbiectū stare ꝑ suis sup positꝫ pntib⁹ et ꝑteritꝫ copulatim in vlibꝫ Et disiūctim in ꝑticlarib⁹ z indefinitꝫ Puer fuit senex/quc valet/qđ est puer in pnti vel fuit puer añ sexa Exm ginta ānos/fuit senex a sex ānis/q est vera ꝑ altera ꝑte disiūcti Sꝫ eius ꝙtradictoria scz Nullus puer fuit senex q̄ appet vera/sed ē fla qz valet ista Nullū qđ est puer in pnti/et nullū qđ fuit puer añ sexaginta ānos fuit senex ab annis sex/que est falsa ꝑ altera ꝑte copulati/sed si exponeretur disiūctim certe due ꝙtradictorie eent simul vere ¶ Cauendū est ꝑ iuuenibus q nō dicāt istas ꝓpōes eē falsas/puer fuit senex/ergo fuit meretrix/viuū fuit mortuū Item ꝑ ꝑticipia/puer est ꝑteritus senex/ergo ē ꝑterita meretrix/que

oēs sunt vere/vtz exꝑmēdo ampliationē diſiūctim/vt dcm̄ eſt ¶ Scda regula/ꝙ vba et ꝑticipia futuri tꝑis faciūt ſubiectū ſtare ꝑ ſuis ſuppoſitz ꝓnti bus et futuris copulatim in vl'ibz/et diſiūctim in ꝑticularibz et indefinitis/ꝺo ꝓcedūt iſte Senex erit puer/metrix erit vgo ꝛc/q̄z ꝙ apliacio ſic exꝑmit

Exm Meretrix erit vgo/que valet iſtā/qnc ē meretrix in ꝓnti/vel que erit in futuro poſt anos viginti/erit virgo adhuc anos tres/que eſt vera ꝙ altera ꝑte diſiūcti Sed eius cōtradictoria Nulla meretrix erit vgo/eſt falſa qz exponit copulatim et vna ps copulati ē falſa igit ¶ Tercia regula eſt/q iſti q̄tuoz modi/poſſibile im poſſibile ꝓtingens et neceſſariū Ite iſta vba/poteſt intelligo ymaginoz ꝛc/fa ciūt ſubiectū ſtare ꝙ ſuis ſuppoſitis ad q̄tuoz dras tpm/vt patebit plane inf̄ tatu de apliationib⁹ ¶ Quarta regula q in ꝙerſione ꝙponū in quib⁹ ſubiecta apliant ad duo vel plura tpa/nccē erit exꝑmere illā ampliationē i cō uertēte non in oīnibz/iz ꝑcipue qñ fit apliatio reſpcū ꝑticipiozū ꝑteriti vel fu turi tꝑis/vt hō eſt generād⁹/igit generandū eſt vl' erit hō ¶ Quinta re gula eſt/q arguere a t̄mino apliato ad ſeipm nō ampliatū eſt arguere a ſupio ri ad inferi⁹/recte ſicut hic alal currit/g̃ hō currit Quādo aūt fic arguit ē falla cia ꝓntis Sz tū arguere a t̄mino ampliato cū diſtributione ē bonū argumen tū Ite qñ arguit a nō amplo ad amplū cū diſtributōne ē arguere ab inferiori ad ſuꝑius cū diſtributione et ē fallacia ꝓntis/ſicut hic hō nō eſt azin⁹/g̃ hō non eſt animal De iſtis ꝑtz pulchre in tractatu ampliationū/et tractatu ꝓnax

Queritur ꝓmo Vtrū ꝙerſio ſit ꝓna formalis ¶ Dico ſic/qz tenz in oīnibz t̄minis ſili forma arguēdi retēta/ſaluis iſtz ꝓditionib⁹/vt nō arguat a nō diſtributo ad diſtributū/vt ſeruet eadē apliatio et reſtrictio t̄minoz ¶ Et ſi dicat Conuerſio nō eſt aliud niſi mutatio ſubiecti in ꝑtū/et ꝑ ꝓns nō eſt aliq ꝓna/qz mutatio nō eſt ꝓna ¶ Dico q ꝙerſio ca pit duplicit Uno° ꝙ tali mutatione ſubiecti in ꝑtū/et ſic nō eſt ꝓna Alio° ꝙ habitudine ꝙerſe ad ꝙertentē/et ſic ē ꝓna formalis Et tūc diffinit ſic Conuer ſio eſt habitudo ꝙerſe ad ꝙertentē cū nota ꝓncic/in q̄ oppoſitū cōuertenz repugnat cōuerſe/vel infert oppoſitū cōuerſe

Queritur ſecūdo Vtrū cōuerſio ꝑ ꝓpoſitionē ſit ꝓna formalis ¶ Dico nō/qz nō tenet in oīnib⁹ t̄minis ſimili forma arguendi retēta Hoc ꝙbat qz nō tenet in duobz caſib⁹ Primo fallit qñ a ꝑte ꝓdicati ponit termin⁹ trāſcendens in vl'i affirmatiua Nā em̄ ſequit Omis hō eſt ens/igit oē nō ens eſt nō hō Conuerſa ē vera/et ꝙertens falſa Probat qz ꝙertens ē vna affirmatiua/cui⁹ ſubiectū ꝙ nullo ſupponit/q̄m de nullo demō ſtrato verū eſt dicere hoc eſt non ens Secdo fallit in t̄minis fictis/qñ ſcz a ꝑte ſubiecti ponit t̄min⁹ fictus in ꝑticulari negatiua/vt chimera nō eſt homo/que nō ꝑt ſic cōuerti/igit nō homo nō eſt nō chimera Nā ꝓma eſt vera/et 2ª falſa qđ ꝓbo/qz ſua ꝛtradictoria ē vera/ſcz oīus nō homo ē chimera/q̄m ibi ſupe rius ꝓdicatur oc inferiori affirmatiue

Arguitur ꝓmo Cōtra ꝙerſion ē ſimplicē Nō ſeq̄tur nullū mortuū eſt hō/g̃ nullus hō eſt mortuus/qz cōuerſa ē vera/et ꝙertens ē falſa/igit textus falſus ¶ Dico q in oīnib⁹ cōuerſionib⁹ hoc ſcr

uandū est vt nō arguaṫ a nō distributo ad distributū/et a nō ąplo ad amplū cū distributione/mō ꝫ arguiṫ a nō ąplo ad ąplū ex pte ly hō/qō in pto ꝓuerſe nō ąpliaṫ/et in ſbto ꝓuertēt ąpliaṫ ꝑ hꝭ q̄ ſunt et fuerūt copulatiue/q; ſuppōit reſpcū pticipij ꝓteriti tpis ¶ Contra ſic etiā i ꝓuerſa capiebaṫ reſpcū pticipij ꝓteriti i tpis ¶ Dico q; pticipia ꝓterita et futura poſita in pto ąpliāt ſbiecta/ſꝫ poſita in ſbto nō ąpliant ꝓta Cōuertaṫ ꝯ bñ/dico ſic/i² null⁹ pñs hō ē mortu⁹ ¶ Replicaṫ ꝫ ſuaṫ cadē ąpliatio Null⁹ hō ē plato/ꝯ null⁹ plato ē hō/et tñ nō vꝫ q; ꝓuertēs ē inꝯgrua ¶ Dico q; ꝓuerſio ſimplex fallit qñ ꝓtū nō ē ẽm⁹ cōis diſtributus Ergo etiā ꝓpō vl⁹ negatiua de inꝑſucto mō loquēdi nō pt ꝓuerti ſimpl⁹r/q; nō ſeq̄t Dē aiāl riſibile nō ē/i² oē riſibile aiāl nō eſt/q; ibi arguiṫ a nō diſtributo ad diſtributū ex pte ly riſibile/qō in ꝓuerſa ſupponit ꝓſu ſe tm̄/et in ꝓuertēte diſtributiue ¶ Hic poſſet replicari de iſta Nō ſeq̄t null⁹ hō eſt ōnis hō que ē vera/igiṫ null⁹ hō ē hō q̄ eſt falſa ¶ Dico q; dēt ſic ꝓuerti/ꝯ null⁹ ōnis hō eſt hō Et rō ē/q; ꝫ totū/ōnis hō/ē ꝑtū in ꝓuerſa/mō ꝫ ꝓuandū ē q; totū ꝑtū ꝓuerſe fiat ſbtū ꝓuertēt Et ibi nōndū ē q; ſignū vl⁹ vl⁹ pti²e poſitū a pte ſbiecti nō ē ꝑs ſbiecti/ſꝫ poſitū a pte ꝑti eſt ꝑs ꝓicati

Dl⁹es negatiue cōuertende magis difficiles

Nullus azin⁹ ē ſortes — ꝯ ſortes nō eſt azinus paccñs
Oñe aiāl riſibile nō eſt — ꝯ riſibile aliq̄ aiāl nō eſt paccñs
Nullus hō eſt oē aiāl — ꝯ nullū oē aiāl eſt homo ſimpliciter
Nullū indiuiduū eſt hō — ꝯ hō nō eſt indiuiduū quia homo in conuerſa ſupponit ꝑ natura cōi/ideo et in ꝓuertente ꝑm reales
Nullus hō eſt ſpecies — ergo nulla ſpecies eſt aliquis homo
Neutrū aiāl eſt azinus — ergo null⁹ azin⁹ ē aliquod iſtoꝝ aiāliū
Nullū pictū ē homo — ergo null⁹ hō vin⁹ ē pict⁹/ꝛ ꝫ vt ꝫuc̄ debita ſtrictio
Nullus ſenex erit puer — ergo nullus puer erit ſenex
Nulla virgo erit meretrix — ergo nulla meretrix erit virgo

¶ Si dicas ꝓuerſa ē va/et ꝓuertēs falſa ¶ Dico ꝯbe ſunt falſe/qm̄ vꝫ iſtā Null⁹ ſenex erit puer. i. null⁹ q̄ iā eſt ſenex/et null⁹ q̄ erit ſenex poſt ānos ſexa ginta erit puer ānos tres q̄tuor ꝛc̄/que ē falſa ꝑ altera ꝑte copulati

Arguitur ſecūdo ꝯ illud qō dr̄ tert⁹ q; ꝑti²eg affirmatiē ꝓtūt ſimpl⁹r. Nō ſeq̄t q̄dā hō ē mortu⁹/ꝯ q̄dā mortuū ē hō/qm̄ ꝓuerſa ē va/et ꝓuertēs flā ¶ Dico q; ꝫ arguiṫ ab ąplo ad nō ąplū/et ē fallatia ꝓñtꝫ/vt dcm̄ ē in q̄nto pūcto Cōuertaṫ ꝯ bñ Dico q; ꝓuertiē/ꝯ q̄dā mortuū ē l⁹ fuit hō/qm̄ ąplia⁹ dēt exꝑmi in ꝓuertēte/vt dcm̄ ē in 4⁰ pūcto ¶ Repli caṫ ꝫ nulla ē ąpliatio/tm̄ aiāl ē hō/q; ē indefinita/et ꝑt ꝓuerti ſimpl⁹r/ꝯ tm̄ hō ē aiāl/qm̄ ꝓuerſa ē va/et ꝓuertēs flā ¶ Dico q; dēt ꝓuerti ꝑ accñs i vlez/vt ōis hō ē aiāl Et rō ē/q; vt dcm̄ ē ſuꝑ in q̄nta cautela/mariē ꝫuādū ē vt nō arguaṫ a nō diſtributo ad diſtributū Dꝫ ſi iſta tm̄ aiāl ē hō/ꝓuertereṫ ſimpl⁹r in iſtā/ꝯ tm̄ hō ē aiāl/tūc arguēr a ñ diſtributo ad diſtributū ex pte ly aiāl/qō in ꝓuerſa ſupt ꝓfuſe tm̄/ꝛ in ꝓuertēte ꝓfuſe diſtributiē/vt dcm̄ ē ſuꝑ i octā regl⁹a ſuppōis

Particulares affirmatiue ꝓuertēde magis difficiles

Puer ē ꝓterit⁹ ſenex ꝯ ꝓterit⁹ ſenex ē l⁹ fuit puer ¶ Meretrix ē futura vgo ꝯ futura vgo ē l⁹ erit meretrix ¶ Mortuū ē futurū viuū/ꝯ futurū viuū ē l⁹ erit mor⁹

tuū Bis bibi vinū/ꝰ bina vice bibēs vinū ē l'fuit ego Hic ꝛ rome vēdit pip
pmo resoluit̄ in istā/vtroq̄ʒ istoꝝ locoꝝ vēdit̄ pip tūc sic/ꝰ qd vēdit̄ alt̄o isto-
rū locoꝝ ē pip Me amat̄ ds/ꝰ a q̄ amat̄ deꝰ ē ego Sciens ē ecēcia diuina/ꝰ
qd ē ecēcia diuina ē sciens Hō ꝑtione ordiāta ē aiāl/ꝰ cꝯus aiāl ꝑtione ordina
ta ē hō Et nō vʒ ista ꝯuersio/hō ꝑtione ordinata ē al'/ꝰ aiāl ꝑtione ordinata ē
hō/q2 Añs est verū/ꝛ ꝯñs falsum Sʒ nota ꝙ iste dētminationes ꝑ se/ꝑ accñs
ꝑtio ordinata ꝛc̄/sepe impediūt ꝯuersiones et bonitatē ꝯñarū

Arguitur tercio

vl'is affirmatiā ñ ꝑt ꝯuerti ꝑ accñs in ꝑticularē affir
matiuā/ꝰ text9 falsus Añs ꝑꝰ/q2 cū dico Omnis hō
ē aiāl/ꝰ qddā aiāl ē hō/ibi mutat̄ suppō/qñ ibi ar² a t̄mino stāte simpl'r ad cū-
dē stantē dētminate ꝯᵐ reales/et sic ibi causat̄ fallacia figure dcōnis ¶ Dico
ꝙ nō ōnis mutatio suppōis causat fallaciā Sʒ qñ suppō simplex q̄ fit respectu
t̄mini scd̄e intētionis mutet̄ in suppōem ꝑsonalē/vt h̄ hō est spēs/ꝰ aliqs hō ē
spēs/ibi ē fallacia figure dcōis/sic nō est in ꝓposito Sʒ nōiales nō ponūt sup
positionē simplicē in ꝑto vl'is affirmatiue/sʒ suppōem ꝯfusam tm̄ ¶ Re
plicat̄/arguēdo a t̄mino stāte ꝯfuse tm̄ ad eundē stantē dētminate/nō vʒ ꝯña
vt bis audiui missam/ꝰ missam bis audiui/pma ē vā/q2 missam suppoᵗ cōfuse
tm̄/et 2ᵃ falsa q2 eiꝰ ꝯdictoria ē vā ¶ Dico ꝙ nō vʒ ꝯña/q2 nō ar² respcū eꝰdē
signi qd ē cā tal' suppōis/mō qñ vl'is ꝯuertit̄ in ꝑtic'la e ʒ ñ ar² respcū eꝰdē signi

Uniuersales affirmatiue

Omīs hō videt lapidem nō vʒ/ꝰ quidā lapis videt hōiem Sed debet resolui
Omīs hō est videns lapidē/iā sic qddā videns lapidē est homo Omīs hō pret
sortē currit/ꝰ aliqd currens ē hō alius a sorte Cuiꝰlibet hōis azinus currit ꝯᵐ
buridianū sic/ꝰ aliqd currēs ē hōis azinꝰ/ꝯᵐ albertū resoluit̄ pmo Quilibet
hō ē cuiꝰ azinꝰ currit/iā ꝯuertit̄/ꝰ aliqd cꝰ azinꝰ currit ē hō Oēs pisces natāt
in mari/ꝰ natācia in mari sunt pisces Totꝰ sortes ē minor sorte/pmo resoluit̄
q̄libet ꝑs integralis sortis ē minor sorte/iā sic/ꝰ aliqd minꝰ sorte ē ꝑs integral'
sortis Q̄libet ē aliqd/ꝰ aliqd est ens aliquod

Arguitur quarto

ꝑticularis negatiā etiā ꝯuertit̄ simpl'r/ꝰ nō ꝑ ꝯposi
cionē Añs ꝓbat̄/q2 singl'is negatiā ꝯuertit̄ simplr/
vt sortes nō ē azinꝰ/ꝰ azinꝰ nō ē sortes Ergo etiā ꝑtic'lis negatiā/ꝯña tʒ ꝑ pe.
his. dicentē in textu/ꝙ eadē ē ꝯuersio ꝑticularis indefinite et singl'is ¶ Dico
ꝙ pe.his. intelligit h̄ in affirmatiuis/nō aūt in negatiuis ¶ Replicat̄ Etiā
in negatiuis tenʒ ꝯuersio/vt sicut bñ seq̄t̄/sortes nō est azinꝰ/ꝰ azinꝰ non ē sor
tes: ita in ꝑticulari negatiua bñ seq̄t̄/quidā hō nō est azinꝰ/ꝰ quidā azinꝰ nō est
hō ¶ Dico ꝙ hoc est grā materie et t̄minoꝝ ibi positorū/sʒ non grā forme/
q2 nō tenet in alijs t̄minis/vt hic qddā aiāl nō est hō/ꝰ quidā hō nō est aiāl ¶
Si q̄ras/q̄re non valet cōuersio sicut in singularibꝫ ¶ Dico q2 in singulari
sbiectū ē terminꝰ discretꝰ/et qñ fit ꝑtū in negatiua ꝯuertēte nō ꝑt distribui/sed
suppōit discrete/sicut in ꝯuersa Sʒ qñ ꝑticularis negatiua ꝯuertit̄/sbtū con
uerse supponit dētminate/qd in ꝯuertēte supponit ꝯfuse distributiē/ꝰ ibi ar²
a nō distributo ad distributū Et ē fallacia ꝯñtꝫ ¶ Ecce vos iuuenes q̄ʒ necīa
ē cognitio suppōnū t̄minoꝝ ꝛ ampliacionū ad ꝯuersiones/ad q̄titates oppōes
et syllogismos vt patebit Ido ꝯsulo vt sil' legāt̄ suppōes cū isto tractatu

Notandū est circa ꝙuersiones/q̄ sunt valde multe ꝓpōnes que nō sūt de simplici subiecto ꝛ ꝓto/que q̄m nō sunt syllogisabiles nō est curandū de cō uersionib3 illarū/vt sunt ꝓpōes de istis signis reduplicatiuis exceptiuis exclu siuis ꝓpatiuis differt incipit definit fit ḡnatur corrūpit et sic de filib3 Dicaꝫ igit q̄ tales ꝓpōes nō p̄nt ꝙuerti penes regl'as hic traditas/et causa est q̄ sūt ꝟtualiter ꝓpōes ypothetice vt3 p exponētes/sz ypothetice nō h̄nt ꝓpzie ſb iectū et p̄dicatū ꝓpōes ꝓncipales Sz hic auctor nr̄ docet ꝙuertere ꝓpōes pure cathegoricas Ideo nō curet de istis q̄ sequūt̄ et filib9.

Nō tm̄ hō est oē aiāl
Nō ōnis hō inq̄tū risibilis ē aiāl
Nm̄ nullus hō inq̄tū plato disputat
Nm̄ nullus hō ꝓter sortē currit
Aliq̄l debili9 musca ē fortι9 ōi aiāli
Sortes desinit cē albissim9 hoim̄
Sortes incipit scire oēm ꝓpōem
Rōnale n̄ dr̄t ab hōic/sz aliōq̄ azι9
Nullū intelligēs fit hō Quia nō seq̄t̄/q̄ nullus hō fit intelligens/ponat̄ em̄ q̄ ōnis hō p̄fuit añq̄ fit intelligens/tūc hec ꝓpe quo fit hō intelligens ē vera/nullū intelligens fit hō/et tm̄ ꝓns est falsum. ſ. nullus hō fit intelligens Dico q̄ male cōuertit̄/sed rsoluat̄ ꝓmo/et tūc ꝙuertat̄. ſ. nullū intelligens ē fiens hō/tūc ꝙuertat̄ sic/q̄ nullū fiens hō est intelligens Quicquid sit de istis/ nichil ad p̄ns/sed videat̄ de ipis in finc huι9 circa tractatū expōibiliū

Propositio ypothetica est illa que habet duas ppositiones cathegoricas cōiunctas tāq̄ p̄n cipales ptes sui. vt si homo currit. homo mouetur. Propositionū cathegoricarū. alia cōditionalis. alia co pulatiua. alia disiunctiua.

Postq̄ pe. hic. determinaut in ꝓmo capl'o de vna spē ꝓpōis pus diuisse sz de ca thegorica/et de ei9 passionib3/q̄titate q̄litate oppōne materia et cōuersione. Hic ꝓnter in hoc 2° capl'o determinat de alia spē ꝓpōnis sz ypothetica/p° diſ finitiue/2° diuisiue Illa ōnc qđ scit̄/aut scit̄ diffinitiue/aut diuisiue/aut demo stratiue/vt patuit supꝫ Et sunt huι9 leōnis duo pūcta

Primū punctum est q̄ ꝓter ꝓditionalē copulatiuā/adhuc ē aliq̄ cālis/ vt q̄ sortes currit/sortes mouet Illiq̄ tpalis/vt dū sortes currit/plato disputat Illiq̄ localis/vt plato disputat/vbi sortes currit Nōiter dr̄ q̄ iste ꝓtinēt sub alijs tanq̄ spēs inferiores iō nō opz eas exprmere. Et q̄ tpalis et localis ꝓtinēt sub copulatiua/q̄ illa aduerbia rsoluūt̄ p ꝙiūc tionē copulatiuā et Et causalis reducit̄ ad ꝓditionalē eo q̄ includit ꝓnaz Ēn alij dicūt q̄ etiā reducit̄ ad copulatiuā/ꝛ nō ad ꝓditionalē/q̄ ptes ꝓditionalis nichil asserūt Sz ptes causalis aliq̄d ponūt ꝛ debet rsolui p et/vt sortes cur rit q̄ sortes mouet̄. i. sortes currit et iō sortes mouet̄ Ex q̄ seq̄t̄ q̄ syllogism9 et enthymema sunt ypothetice nō ꝓditionales/sed copulatiue De quo patet ad longū in q̄rto tractatu in sc̄o argu° ꝓncipali post diffinitionē syllogismi.

Secundū punctū est q̄ ly qui capit duplr Vno° relatiue tm̄/z sic po² int̄ duo v̄ba/vt hō currit q̄ mouet Tūc qui resoluit in et/et ille sic facit ꝓpōez ypōcaz copulatiuā Vlio° capit relatiue et restrictiē seu implicatiue/z tm̄c qui cū suo v̄bo ꝑ modū penthesis po² int̄ añs et v̄bū añ ceden̄t/vt hō q̄ crit mouet̄/t̄c facit ꝓpōez cathego.q: vz istā/hō currēs moue²

Queritur primo Quō intelligit̄ diffi° ꝓpois ypothec°/z an diffi° sit bona ¶ Ad ꝑm dico sic Propō ypoc^a est subandi/ra ꝛplexa ipis ꝓporcionabilia ꝛiūctas vl' ꝛiūcta/subaudi ꝑ ꝛiūctionē vel ad uerbiū ¶ Quare subaudit̄ ibi ꝓpō ¶ Dico iō/q: in ōni bona diffinitione de bet poni aliq̄d loco gn̄is/et aliq̄d loco dr̄ē Sed ꝓpō ponit̄ hic loco gn̄is ¶ Quare dr̄ implicite ¶ Dico ꝓpter istā Sole oriente dies fit/sortes currit q̄ mouet̄/et ꝓpter fil'es ¶ Quare dicis vel plura ꝛplexa ipis ꝓportionabilia. ¶ Dico ꝓpter istas/si ōnis hō moueret̄/null⁹ hō quiesceret Si nat⁹ christus nō fuisset/oēs fuissem⁹ dānati ¶ Quare dicis vel aduerbiū ¶ Dico ꝓpt istā et fil'es/sortes currit/vbi plato disputat ¶ Ad scām dico q̄ diffinitio ꝓpōis ypoc°/et eius diuisio sunt bone Qd ꝓbat̄ ꝑ ꝛditiones bone diffinitionis Illā ꝛuenit ōni ꝛtento sub diffinito/et ꝛuenit soli diffinito/z facit diffinitū differre a q̄libet alio Vel sic Omis illa diffinitio est bona que hz aliq̄d loco gn̄is z aliq̄d loco dr̄ē ꝛuertibilis cū diffinito Sz pn̄s ē hmōi igit̄ Ita etiā ꝓbat̄ ꝑ ꝛditiones bone diuisionis/diuisionē eē bonā De q̄bz sup̄ ¶ Si ar² Nullū ꝛplexū p̄t diffiniri Sz ꝓpō ypoc^a ē ꝛplexū igit̄ ¶ Dico q̄ licet ꝓpō ypoc^a sit cō plexū ꝑm vocē Est tn̄ m⁹plexū ꝑm rem sign̄tā/q: sign̄t vnā scām intētionē fun datā sup̄ obiectū suū scz hō currit q̄ mouet̄ et sn̄ia ¶ Replicat̄ ꝓpō sign̄t aliq̄d q̄ ypotheticū q: vnū ē substantiuū aliud adiectiuū/g̃ nō est incōplexū ꝑm rem sign̄tā ¶ Dico q̄ si capiat̄ ꝓpō ypoc^a sign̄tiue/tūc est ꝛplexū ꝑm vocē et scām rem Sed si capiat̄ circū locutiē ꝑ spē ꝓpōis cui nō est nomē impositū/sic ē incōplexū scām rem significatā

Queritur secūdo Utrū tm̄ sunt tres spēs ypoc°/scz ꝛditionalis/copulatiua/z disiūctiua ¶ Ad hoc dr̄ cōiter q̄ sic vt vult auctor nr̄ in textu/z multi alij loyci cū eo Et dicūt q̄ alie spēs scz causalis tpalis et localis ꝛtinēt̄ sub istis tāq̄ spēs inferiores Et ideo nō opz eas explicite numerare ¶ Hz alij loyci dicūt q̄ nō ꝛtinēt̄ sub istis tēq̄ spēs inferiores. ymo distingūt̄ specifice ab eis Et ponūt ꝑter spēs dictas adhuc ypotheticā ꝛonalē Et ē in q̄ ꝛiungūt̄ plures ꝓpōes ꝑ hanc ꝛiunctionē/ergo ideo vel igit̄/vt sortes currit g̃ mouet̄ Et dicūt q̄ sub ypoc^a rōnali ꝛtinēt̄ oēs ꝛne tā enthimemātice q̄ syllogistice Et q̄n dr̄ eis q̄ ille oēs ꝛtinēt̄ sub ꝛditionali ¶ Cōtra hoc sic arguūt Cōditionalis nichil ponit nichil asserit Sz ypoc^a rōnalis aliq̄d ponit/et aliq̄d asserit/g̃ nō ꝛphendit̄ sub ꝛdicionali Probat̄ vtrūq̄ Illā ista ꝛditionalis/si azin⁹ volat/azin⁹ hz pēnas/nō asserit azinū volare Sz cū dr̄ azinus volat/g̃ azin⁹ hz pēnas/ibi añs asserit azinū volare/ideo negam⁹ ibi Añs/q̄ nō facim⁹ in ꝛditionali Etiā ponūt ypotheticā expletiuā/vt celū mouet̄ circulariter quāuis nō mouet̄ recte Ite dicūt isti q̄ causalis nō reducit̄ ad ꝛditionalem/q: in causali v̄a requirit̄ q̄ Añs sit causa ꝛntis/vt q: sol lucet dies ē/et in fal

sa p oppositū/vt quia dies ē sol lucet/hoc aūt nō requiriť in ꝓditionali ¶ Si militer tpalis nō ꝓtinet sub copulatiua dicūt/qz ē aliq tpalis falsa cuj vtracz ps ē vera/vt pr me⁹ fuit añcz Adā fuit/hoc aūt nō est possibile de copulatiua falsa Sic ē aliq tpalis vera cuj vna ps est falsa/vt sortes nō est qñ Adā gene rabať Isti excusant pe.hisp.qm ipe ꝑ instructione iuuenū fecit tractaⁿ sucs q bus sufficiebat ponere cōiozes spes q̄z vtimur/nec valz ꝓña pe.hisp.nō ponit plures spēs q̄ tres/ḡ nō plures sunt ponende/qz locus ab aucte negatiē nō vz

Arguitur primo Cōtra diffinitionē sic Ex duobz entib⁹ in actu non pt fieri vnū terciū Sz due cathec sunt due in actu/ḡ ypoca nō fit ex duabz cathegoricis ¶ Dico q licet ex duobz entibz in actu vt in actu sunt/nō pt fieri terciū/tñ bñ inqtū vnū est in potēcia ad aliud Mō vna cathca ē in potēcia ad aliā vt ex eis ꝓponať ypothetica ¶ Replica tur Nulla spēs formaliter distincta ꝑtra aliā spēm pt ee in potēcia ad ꝓstituēdū illā spēz Sicut in filī/hō nō pt ee in potēcia ad ꝓstituendū azinū Sz cathe gorica ē spēs distincta ꝑtra ypotheticā/ḡ nō pt ee in potēcia ad ꝓstituendū ypothetica ¶ Dico licet vna spēs formaliť nō possit ee in potēcia ad ꝓstituē dū aliā spēm/tñ bñ māliter ¶ Vel dr ad minorē q capiendo cathegoricā et ypotheticā formaliť ꝑut sunt due intētiones formaliť distincte fundate supra diuersa obiecta/sic vna nō ꝓstituit aliā/nec ē ps ei⁹ Alio⁹ capiūť māliter pro obiectis/sic vna est ps alteri⁹ et ꝓstituit aliā

Arguitur secūdo Cōtra illā ꝓticulā/tq̄z ꝓncipales ptes sui sic/ꝓpōes cathec nō sunt ptes ypoc/ḡ diffinitio mala Añs ꝓz qz vel sunt ptes ecñciales ei⁹/vel subiectiue/vel ptes integrales/et qōcūz dire ritis/ego arguā cōtra ¶ Dico q sunt ptes integles ei⁹ ¶ Cōtra ptes integles nō pñt pri de suo toto/vt nō dr/dom⁹ est paries/hō est pes Sz ꝓpōes cathec ꝓdicanť de ypoca in diffinitione/igiť nō sunt ptes integles ¶ Dico licz ptes integles nō possint pri de suo toto in rcō/tñ bñ in obliq Sicut in fili/licz nō dicať hō ē pes/tñ bñ hō est hñs pedē Sic ypoca hz duas cathegoricas tq̄z ptes suas ¶ Replicať Ista nō ē va ypoca hz duas cathecas ptes sui/ꝛ so lutio falsa Añs ꝓbať qz nō ē ogrua/ḡ nō est va/ꝓña tz qz vitas ꝓsupponit cō gruū pº ꝓicr. Añs ꝓz qz iste sunt ingruc/hec ē ps mei/illa ē ps tui vel sui/qz diccndū erit/hec ē ps mea/illa ē ps tua vel sua/vt expsse ꝓbat Iav. vallenſ ¶ Dicit q forte tpe suo nō attendebať illa elegātia dicta

Arguitur tercio Diffinitio ñ conuenit ōi ꝓtēto sb diffinito/ḡ nō ē bona Añs ꝓz de ista Sole oriēte dies fit ¶ Dico q textꝰ intellig q ypoca hz duas cathecas explicite vl iplicite/h implicite sc due/vtz in re solutione sic Si vl qñ sol oriť dies fit ¶ Replicať hec ē ypoca Si azinꝰ vo laret azinꝰ hēret pēnas Et tñ nec explite nec iplicite hz duas cathecas/qō ꝓbo qz azinꝰ volaret et azinꝰ hēret pēnas sē orōes ꝓiūctiue/sz sole indicatiue faciūt ꝓpōes ¶ Dico q licz pº et p sc nō sint cathec/tñ bñ reductiue/qz reducūť ad duas indicatiās.s.si azinꝰ volat/azinꝰ hz pēnas Alij dicūt q ē vna ꝓditionalis va Nec orptes ei⁹ ꝓstare ex ēbo indicatiō/qm ꝓbs pº ꝓicr. ñ addit ad diffinitōez ꝓpōis iudicādo Hā dicit Cnūciatio.i ꝓpō ē in q verū vl falsum ē Sz excu sant o dr q pe.hisp.diffinit ꝓpōem stricte sumptā q̄ncz nō indicatiū

Phus ãt nõ ita stricte diffinit enũciationẽ

Arguitur quarto Est aliq̃ ypo^{ca} q̃ nõ hz duas cathe^{gas} ꝯiũctas/qõ ꝓbo de ista/sortes curr^{t} q̃ mouet̃/ibi nulla ẽ ꝯiũctio ¶ Dico liz ĩ sit ꝯiũctio explic^{e}/tñ implicite Hã q̃ includit ꝯiũctionẽ et Et ꝓno^{n} ille/vt sortes currit q̃ mouet̃.i.sortes currit et ille mouet̃ ¶ Replicat/hec ẽ ypo^{ca}/sortes currit vbi plato disputat Itẽ dies fit qñ sol oriꝝ/et tñ ibi nulla ẽ ꝯiũctio/hz ꝯiũgũt cathe^{ce} ꝑ aduerbia ¶ Dico ꝙ in illis aduerbijs hz vbi ẽ qñ includit ꝯiũctio copulatiua et/qõ pz in resoluẽdo/qz sensus isti^{9}/sortes currit/ vbi plato disputat/est iste sortes currit in aliq̃ loco/ẽ in eodẽ loco plato disputat Itẽ dies fit qñ sol oriꝝ.i.dies fit in aliquo tpe/et in eodẽ sol oriꝝ Per idem soluit̃ istud argumentũ ¶ Plures sunt spẽs ypo^{cc} q̃ tres/qõ ꝓbo qz ẽ aliqua causalis/vt qz sortes currit sortes mouet̃ Est aliq̃ localis Aliq̃ tpal'/iꝰ sunt sex spẽs ypo^{cc} ¶ Solutio pz in p^{o} pũcto/qz reducũt ad tres positas in textu

Propõ cõditionalis est illa in q̃ coniungũtur due cathegorice ꝑ hãc ꝯiũctionẽ si:vt si hõ currit hõ mouetur Et illa cathegorica cui immediate ꝯiũgitur si:dicit̃ ãis et reliqua ꝯis Ad veritatẽ ꝯditionalis req̃ritur ꝙ ãis non ꝑt esse verũ sine cõsequente.vt si hõ est.aiãl est Vñ õnis ꝯditionalis vera est necessaria Et õnis falsa ẽ impossibilis Ad falsitatẽ ꝯditionalis sufficit ꝙ ãis ꝑt eẽ verũ sine ꝯsequente.vt si homo est nigrũ est Propõ copulatiua est illa in qua ꝯiungũtur due cathegorice per hãc ꝯiunctionẽ et.vt sortes currit et plato disputat Ad veritatẽ copulatiue requirit̃ vtrãq; ptem esse verã.vt homo est animal et deus est Ad falsitatem eius sufficit vnã partẽ esse falsam.vt homo est azinus.et deus est.

Disiunctiua est illa in qua ꝯiungũtur due cathegorice ꝑ hanc cõiunctionẽ vel.vt sortes currit.vel plato disputat Ad veritatẽ disiunctiue sufficit vnã partẽ esse verã.vt homo est animal.vel lapis est lignũ Ad falsitatem eius requirit̃ vtrãq; partem eẽ falsam.vt homo est azinus.vel lapis est lignum.

Primū punctum huiꝰ lcōnis est q ꝑpōes ypothetice nō hñt q̄titatē nō oppositionē ꝓriā subꝓriā et ſbalternā Et nō hñt cōuersionē Rō ꝑmi est/qz quātitas ꝑpōnis attendit ex pte subiecti/ſz ypoca nō hñt subiectū et ptū ptes ſibi/ſz integras ꝑpōes Rō ſcđ qz oppō ꝓria ſbꝓria cc/ſumit penes quātitatē vl'em pticularē cc/ſz vt dcm est ypoca nō hñt q̄titatē/igit nec tales oppōes Rō ſcij qz ꝙuersio est mutatio ſubiecti in ptū et extra/ſz vt dcm ē nō hñt ſubiectū et ptū/igit ypothetice nō pñt ꝙuerti Et eadē rōne nō sunt in materia/nisi grā ſuarū pciū.

Secūdū punctū Propō ypothetica hz q̄litatē ſcz affirmationē z negationē Vñ illa ypoca ē affirmatiua cuiꝰ nota ꝓdicōnis copulationis vel diſiūctionis negat Quō hoc fit Dico duobz mōis Vnoo ꝑponēdo hāc negationē nō toti ꝑpositioni/vt nō ſi hō currit hō mouet Allio mō ponēdo ante notā ꝓiūctionalē/vt hō mouet nō ſi hō currit

Terciū punctum q ypoca hñt ꝓdictoria qz ꝓdictio est affirmatio z negatio opposite/vt dicit pḧus ꝑmo ꝑier. Sed ypoca hñt affirmationē et negationē igit ¶ Si ꝛras quot modꝰ dat ꝓdictoria alicuiꝰ ypothetice Dico in copulatiuis et diſiūctiuis tribz modis/et in ꝓditionalibꝰ duobꝰ modis Primo copulatiua et diſiūctiua ꝓposite ex ptibz ꝓdicentibz cōtradicūt/vt nullꝰ hō est azinꝰ/et nullus lapis est lignū/cōtradicit huic diſiūctiē quidā hō est azinꝰ/vl'quidā lapis est lignū Scđo ꝑponēdo hāc negationē aduē bialē non/toti ꝑpōni ypothetice qz nō est veriꝰ dare ꝓdictionē q̄ toti ꝑpōni ꝑponere negationē/vt nō hō currit z hō mouet/ꝓdicit huic hō currit z homo mouet Tercio dat ꝓdictio ponēdo negationē non añ notā ꝓiūctionalē/vt hō est aiāl/nō et hō est azinꝰ/ꝓdicit huic hō est aiāl/et homo est azinꝰ In ꝓditionalibus fit duobꝰ vltimis modꝰ ꝑponēdo negationē/vt nō ſi hō currit hō mouetur/ꝓdicit huic/ſi hō currit hō mouet Scđo ponendo añ ſi/vt hō mouet nō ſi hō currit/ꝓdicit huic/hō mouet ſi hō currit

Quartū punctū q inter nō et nullus hoc inest q nō in ꝑncipio poſitū negat totā ypotheticā Sz nullus ſolā illā cathegoricā cui ꝑponit Et hoc ideo qz vis eiꝰ p genꝰ numerū et caſum est limitata non ſic est de nō Ergo iſta poca est negatiua/nō hō est aiāl/et deus est Iſta vero affirmatiua Nullus hō est aiāl/et nullus deus est

Quintū punctū est circa hoc q dicit textus Omis ꝓditionalis vera ē nccia/quia dicit nccam ꝓñam vnius ꝑponis ad aliā/qō req̄rit ad veritatē eiꝰ/licet tñ quelibet ps eiꝰ p ſe ſumpta q̄nq̄ ſit falſa z impoſſibilis Et ōnis ꝓdicionalis falſa est impoſſibilis/quia ipa dicit ꝓñam vnius ꝑponis ad aliā/et illa ꝓña ꝑ nullo tpe est nccia/ſiue ſit habitudo ꝓtingēs ſiue impoſſibilis Ideo ꝓditionalis falſa/ꝑ ōni tpe z falſa ct impoſſibilis ¶ Si arguat hec est ꝓditionalis vera/ſi ſortes currit ſortes mouet/et tñ nō est nccia quia vtraq; ps est cōtingēs/g non ōnis ꝓdicionalis vera est nccia ¶ Dico liz vtraq; ps ſit ꝓtingēs tñ habitudo vniꝰ ad aliā est nccia ¶ Si arꝛ hec ē ꝓdicionalis flā/ſi hō currit/hō est albꝰ/et tñ ꝑt eē va/ſuppoſito q oē currēs ſit albū/g nō ōnis ꝓdicional' flā ē impoſſibil' ¶ Dico ſi ponat illa vl'is oē currēs ē albū/nūc ꝓñs seq̄t de nccitate/ſz h̄ erit de vtute illarū duaꝝ ꝑmiſſaꝝ ſcz oē currēs est

albū et hō currit/nccio seq̄tur/ꝯ hō est alb⁹ Et non ⁊tute h⁹ solius ꝓpōnis/si hō currit/igit ꝑma ꝯdicionalis nō ꝓb̄ ẽ vera/ꝫ semꝑ est impossibilis

Sextum punctū q̄ iste ꝯiūctiones ꝯditionales copulatiue ⁊ disiūctiē si et vel capiūt dupl'r Uno⁰ vt ꝯiūgāt t̄minos/⁊ sic faciūt ꝓpōem cathegoricā Alio⁰ vt ꝯiūgāt ꝓpōes et sic faciūt ꝓpōez ypothetica Ex^m vt ista ꝯiūctio si q̄ ꝯiūgit int̄ t̄minos facit cathegoricā de ꝯdicionato subiecto/vt soztes si ẽ risibilis est hō/vl' de ꝯdicionato ꝓdicato/vt soztes est azinus si est rudibilis Q̄ ꝯiūgit int̄ ꝓpōes tūc facit ypothetica ꝯditionalem/vt si hō currit hō mouet Ita quoq; ly et q̄nq; copulat int̄ t̄minos tūc facit cathegoricā de copulato subiecto vt soztes et plato currūt/vel de copulato ꝓto/vt soztes currit et disputat Q̄nq; copulat int̄ ꝓpōes et tūc facit ypothetica/vt soztes currit et plato disputat Eodē mō dicet de vel Ex^m vbi ꝯiūgit int̄ t̄minos/vt soztes vel plato currit Aut ꝓpō est cathe^ca vel ypo^ca ⁊c.

Queritur primo Quot sunt regule ꝯnay i ypotheticis Dico ꝓut nūc iuuenibꝫ sufficit sunt q̄tuoz/due in ꝯditionalib⁹ vna in copulatiuis/et vna in disiūctiuis Prima regl'a in ꝯdicionali Ar guēdo a positione añcedētis ad positionē ꝯntis est bona ꝯña Ex^m vt si soztes currit/soztes mouet Sz soztes currit/ꝯ soztes mouet Si vero arguat a positione ꝯntis tūc est fallacia ꝯntis Scda regula in ꝯditionali arguēdo a destructione ꝯntis ad destructionē ancedentis est bona ꝯña Ex^m vt si hō currit aiāl currit Sz nullū aiāl currit/ꝯ nullus hō currit Cōtra nō seq̄tur si hō est bipes/aliq̄d aiāl est bipes/ꝫ aliq̄d aiāl scz azin⁹ nō est bipes/ꝯ hō nō est bipes Dico q̄ ꝯns nō destruit/q̄ negatio nō p̄cedit ꝯns/ꝫ argueret sic/nullū aiāl est bipes/ꝯ nullus hō est bipes/ꝫ tūc minoz ẽ falsa Tercia regl'a est in copulatiuis Arguēdo a tota copulatiua ad quālibet ei⁹ ptē ẽ bona ꝯña vt hō est aiāl/et de⁹ est/ꝯ hō est aiāl Cōtra nō seq̄t petr⁹ et paulus ⁊ iohēs trahūt nauē/ꝯ petrus trahit nauē Alīs p̄t cē verū sine ꝯnte Dico ad ꝓb̄ distinguēdo añs Aut et copulat int̄ ꝓpōes tūc est vna cathegozica de copulato subiecto guit Aut et copulat int̄ t̄minos/tūc est vna cathegozica de copulato subiecto va/ꝫ tūc nō arguit ꝑ regulā Quarta regula est in disiūctiuis Arguendo a tota disiūctiua cū destructione vni⁹ ptis ad positionē alteri⁹ ptis ẽ bona ꝯña/vt hō est risibilis/vel hō est hynnibilis/ꝫ hō nō est hinnibilis/ꝯ hō ẽ risibilis De istis patebit in quis logicalib⁹ Cōtra nō seq̄tur/ōnis ozō ẽ pfcā vel impfcā Sz nō ōnis ozō est pfcā/igit ōnis ozō est impfcā Premisse sūt vere ⁊ ꝯclusio/et tū arguit ꝑ regulā/ꝯ regula falsa Qui⁹ argumēti solutio videat in ꝑmo argumēto ibi ꝓpōnū alia cathe^ca/alia ypothetica

Queritur secūdo Utrū auctoz nr̄ sufficiēter det̄minat vitatē ⁊ falsitatē/necessitatē et possibilitatē/ꝓpōnū ypotheticaꝝ ꝯdicionaliū/copulatiuarū et disiūctiuarū Si dicas q̄ nō/ꝯ auctor nr̄ est diminutus Si dicas q̄ sic Cōtra nō det̄minat q̄ requirit ad veritatē et falsitatē ꝯdicionalis negatiue/copulatiue negatiue/et disiūctiue negatiue Hec determinat q̄ req̄rit ad necessitatē ⁊ possibilitatē copulatiue et disiūctiue/igit vide tur q̄ ipe fit diminut⁹ Ꝛco isto notandū est Cōdicionaliū ꝓpōnū/q̄dā sūt affirmatiue/q̄dā negatiue Item q̄dā sunt vbi añs et ꝯns sunt ꝓpōnes moda-

les/et q̃dã de ineſſe Itẽ quedã ſunt vbi Añs et ꝓñs ſunt de pñti/quedã de ꝑte rito/quedã de futuro Sz auctor ſolũ aſſignat cauſam vitatis et falſitatis ꝓpo cionalis affirmatiue cui⁹ añs et ꝓñs ſunt cathe^cc affirmatiẽ de ineſſe et de pñti Et vult dicere q̃ ad veritatẽ talis ꝓpositionalis ſufficit et req̃rit̃ q̃ añs nõ ꝑt eſſe verũ ſine ꝓñte/ad hũc ſenſum q̃ impoſſibile eſt qualitercũq; ꝑ añs ſigtur eſſe ꝑ nũc/quin ita ſit ſicut ꝑ ꝓñs ſigtur eſſe ꝑ nũc Et ſi añs et ꝓñs fuerint de ꝑte rito et futuro/debet dici qualitercunq; ſigtur fuiſſe vel foze Itẽ in negatiuis ſigtur qualitercũq; nõ eſſe/vl' nõ fuiſſe/vel nõ foze ¶ Si petas cauſam generalem ꝑ õnibz ꝓpositionalib⁹ ¶ Dico ẽ iſta ad veritatẽ cuiuſlibet ꝓpositionalis requirit̃ et ſufficit q̃ oppoſitũ ꝓpoſitionũ ꝓñtis ſit incõpoſſibile et repugnet añ cedẽti/vt ſi tu curris/tu moueris/q; iſta nõ ſtant ſiml/tu curris/et nõ moueris ¶ Cõpositionalis falſa ẽ q̃n ꝓpoſitionũ ꝓñtis nõ repugnet añcedenti/vt ſi tu curris/tu es alb⁹/q; ſtat te currere/et nõ eſſe albũ ¶ Quid dicis de copulatiuis/ ¶ Dico ad veritatẽ copulatiue affirmatiue req̃rit̃ oẽs ptes ei⁹ eſſe veras/ſed ad veritatẽ copulatiue negatiue ſufficit vnã ptẽ eſſe verã Probaꝫ q; copulatiua negatiua cõpollet diſiũctiue affirmatiue ꝓpoſite ex ptib⁹ ꝓtradicentib⁹/ ſed ad veritatẽ diſiũctiue affirmatiue ſufficit vnã ptẽ eſſe verã/igit̃ Añs ꝓbatur q; iſta copulatiã negatiua nõ ſortes currit et plato diſputat/cõpollet huic diſiũctiue affirmatiue ꝓpoſite ex ptibz ꝓdicentibus/ſortes nõ currit/vel plato nõ diſputat/q̃ aũt equipollent/ꝓbaꝫ q; vtraq; ꝓdicit iſti copulatiue affirmatiue/ſortes currit et plato diſputat/ꝫ equipollẽt/ꝓña ꝓbaꝫ/q; plures ꝓpõcs nõ cõpollentes nõ ꝑñt ꝓdicere vni ꝓpoſiti/vtpz ꝑ phm 2° pier. dicentẽ/q̃ tãtũ vnũ vni oppoſit̃ ¶ Itẽ ad poſſibilitatẽ copulatiue nõ ſufficit vtraq; ptẽ copulatiue eſſe poſſibilẽ/q; ſtat aliquã copulatiuã cẽ impoſſibilẽ/cui⁹ vtraq; ꝑs eſt poſſibilis/vt ſortes currit et ſortes nõ currit Dñe currẽs eſt azin⁹/et õnis hõ eſt currẽs Ergo ad poſſibilitatẽ copulatiue requirit̃ q̃ quelibet ꝑs ſit poſſibilis/et vna alteri nõ ſit incõpoſſibilis ſeu non repugnet Ad impoſſibilitatẽ ſufficit vnã ptẽ eſſe impoſſibilẽ/vel vnã alteri incõpoſſibilẽ Ad neceſſitatẽ copulatiue req̃rit̃ q̃ quelibet eius ꝑs ſit neceſſaria ¶ Quid dicis de diſiũctiuis/ Dico q̃ ad veritatẽ diſiunctiue affirmatiue ſufficit vnã ptẽ eſſe verã/vt dicit tertius Sz hoc nõ ſufficit ad veritatẽ diſiũctiue negatiue Sz req̃rit̃ vtraq; ꝑtem eſſe verã Probaꝫ q; cõpollet copulatiue affirmatiue cõpoſite ex ptibus ꝓdicentib⁹ Sz ad veritatẽ copulatiue affirmatiue req̃rit̃ vtraq; ptem cẽ verã igit̃ cẽ Ad poſſibilitatẽ requirit̃ q̃ ad min⁹ vna ꝑs ſit poſſibilis/vt hõ eſt azinus/vel ſortes currit Ad impoſſibilitatẽ requirit̃ q̃ quelibet ꝑs ſit impoſſibilis/vt hõ eſt azin⁹/vel deus nõ eſt Ad neceſſitatẽ diſiũctiue ſufficit q̃ vna eius ꝑs ſit neceſſaria/vel vna ꝑs ꝓtradicat alteri/vt deus ẽ vel ſortes currit Item ſortes currit vel ſortes nõ currit Ex quo patz q̃ aliqua ꝓpõ diſiũctiua eſt neceſſaria/cui⁹ nulla ꝑs eſt neceſſaria.

Arguitur primo Cõtra textũ Cõdicionalis eſt illa cẽ Nec ẽ cõditionalis/ſortes currit/ergo ſortes mouet̃/et tñ nõ ꝓiungũtur ꝓpõnes ꝑ ſi ¶ Dico licet ſi nõ ponat̃ formaliter/tñ virtualiter/quia ly ergo denotat ꝓñaz vni⁹ ꝓpõnis ad aliã ſicut illa cõiunctio ſi ¶ Replicatur Hic ponit̃ ſi formaliter/ſi nõ eſſet azin⁹ homo eſſet rudibilis/et tñ ibi non

est ypothetica qz nō ꝓiūgunt due cathegozice p si qz nō sunt ozōnes indicatiē ergo si formaliť nō facit ypotheticā ¶ Ysti⁹ replice ptz solutio in 3° argumē to circa diffinitionē ypo^ce Hā licet nō sint ibi cathe^ce p se ꝑmo tñ reductiue.

Arguitur secūdo Cōtra textū Ad veritatē ꝯditional' sic Ysta ꝯdicionalis ꝓcedit va/si homo est azin⁹/hō est rudibilis/et tñ ambe ei⁹ ptes sunt false/g̃ tota ꝯditionalis ē falsa Probať ꝓña p filē de copulatiuis et disiūctiuis ¶ Dico negādo ꝓñam et fil'itudinē/qz veritas ꝯdicionalis nō sumit ex veritate pciū sicut in copulatiuis/sed sumit ex habitudine añ cedētis ad ꝓñs/mō in dicta ꝓpōe ꝯditionali/est talis habitudo/q impossibile est añs esse verū sine ꝓñte. ¶ Replicať Ysta si ōnis ꝓpō est affirmatiua/ nulla est negatiua/ꝓcedit vera/et tn añs ꝑt esse verū sine ꝓñte/posito q nulla formeť negatiua/g̃ veritas cōdicionalis nō sumit ex habitudine añcedētis ad ꝓñs/ergo et text⁹ est falsus/qui dicit Ad veritatē cōdicionalis rcq̃rit ꝛc ¶ Dicūt ad hoc Dercili⁹ et albert⁹ q text⁹ pe.hiſ.intelligit sic/impossibile est ita esse/sicut sig̃tur p añs/quin ita etiā sit possibile esse sicut sig̃tur p ꝓñs ¶ Replicať ipmmet ꝓñs est negatiuū/igit falsificat scipm ¶ Respōdeť negādo ꝓnam/qz añs vult q ōnis ꝓpō sit affirmatiua adequate sic significādo/ꝫ etiā vult ꝓñs adequate significādo q nulla sit negatiua ¶ Si arguať si hō ē azin⁹ equus currit/ibi añs nō ꝑt esse verū sine ꝓñte/qz añs nullo mō ꝑt eē verū/z tñ nō est ꝯdicionalis vera/igit ¶ Dico q licet añs nō possit eē verū ꝓpter repugnantiā ťminoꝝ inter se/tamē hoc nō est ꝓpter habitudinē eius ad suū ꝓñs quin possit esse verū sine ꝓñte/quia si ponatur verū p impossibile/non ꝓpter hoc ꝓsequens poneret verum

Arguitur tercio Cōtra textū Copulatiua ē illa ꝛc/et hoc sic Ysta cōcedit vna copulatiua/sortes currit q̃ mouet/et tñ in ea nō cōiungūť due cathegozice p et igit ¶ Dico licet nō explicite tñ implicite illā qui valz tm sicut et ille ¶ Replicať Explicite aliq̃ ypo^cā hz duas cathegozicas et duas cathegozicas/ibi et copulat inť duas cathegozicas/z tñ illa ꝓpō nō est ypothetica copulatiua Dz est vna cathegozica de copulato p dicato/igit solutio mala/et sequit etiā q diffinitio cōuenit alteri a diffinito ¶ Ego distinguo illā ꝓpōem Aut ipa est vna cathegozica de copulato ꝑto/tūc ly et nō copulat inť duas cathegozicas ꝓpōnes/sed inť duos terminos Allio mō vt ipa sit vna ypothetica copulatiua/tūc bene copulat inter ꝓpōnes Et est filē de ista/sortes et plato currūt/que est cathegozica de copulato subiecto Si et copulet inter terminos Aut est ypothetica copulatiua Si et copulet inter ꝓpositiones.

Arguitur quarto Cōtra textū Disiūctiua est illa ꝛc/et hoc sic Hec est vna disiūctiua Omis ꝓpō ē vera vel falsa/qz eq̃pollet vni disiūctiue/et tñ ibi nō ꝓiūgunť due cathe^ce ¶ Dico p distinctione

Si vel Cōiungit inter ťminos/sic est vna cathegozica de disiūcto ꝑdicato/et in illo sensu est vera

Cōiungit inter ꝓpōnes/sic est ypothetica disiūctiua/et tūc est falsa/quia valet ista Omnis ꝓpositio ē vera/vel ōnis ꝓpositio ē falsa que ē

vna diſiūctiua c⁹ ābe ptes ſunt falſe ¶ Replicaᷣ Iſta ꝓiūctio vel nullo mō ꝓiūgit/g̃ nec ēios nec ꝓpões Probaᷣ Cōiūgere et diſiūgere ſē act⁹ oppoſiti q̄ nō pñt eidē ꝓuenire Dz iſta ꝓiūctio diſiūctiua vel diſiūgit/g̃ nullo⁹ pt cōiūgere ¶ Dico liz diſiūgere et ꝓiūgere ſint act⁹ oppoſiti reſpcū eiuſdē/nō tñ reſpcū diuerſoꝝ/mō diſiūctiua dr ꝓiūgere voces ini ſc/z diſiūgere illas reſpcū vn⁹ tercij ¶ Poſſet ꝯ argui ꝓtra textū Ad falſitatē ei⁹ ꝛc/et ꝯ ſic/hec eſt diſiūctiua falſa Dēs hōies ſē azini/vel hōies et azini ſūt azini/et tñ vna c⁹ pars ē va ſcz azini ſūt azini/g̃ ad falſitatē diſiūctiue nō req̄rit vtrāq; ptē ee falſā ¶ Dico q̄ illa nō ē totalis ps diſiūctiue/ſz iſta hōies et azini ſē azini que ē falſa/z alia ps etiā ē falſa Dēs hōies ſūt azini ¶ Replicaᷣ Ipa eſt va ſic pūctuādo Dēs hōies ſunt azini vel hoiēs/que ē vna ps va/et alia ſcz et azini ſunt azini/q̄ eſt alia ps etiā va/igit̄ male dictū eſt q̄ ſit falſa ¶ Dico q̄ tūc nō eſt diſiūctiua/ſcs copulatiua/cui⁹ ꝑma ps eſt de diſiūcto ꝓdicato.

De equipollenciꝫ ſunt tres regule.

Prima regula Si alicui ſigno vl̄i vel ꝑticulari ꝑponat negatio.eq̄pollet ſuo ꝯdictorio.vt nō oīs hō currit eq̄pollet huic.q̄dā hō nō currit Et nō null⁹ hō currit.q̄ dā hō currit Secūda regl̄a.ſi alicui ſigno vl̄i poſtponatur negatio.eq̄pollet ſuo ꝯrio.vt oīs hō nō currit.eq̄pollet huic.null⁹ hō currit Et null⁹ hō nō currit huic.oīs hō currit Tercia regl̄a.ſi alicui ſigno vl̄i vel ꝑticulari ꝑponat̄ ꝛ poſtponat̄ negatio.eq̄pollet ſubaltno vt ñ oīs hō nō currit.eq̄pollet huic.q̄dā hō currit Et nō null⁹ hō nō currit.huic q̄dā hō nō currit:ꝟlus Pre ꝯdic p⁹ ꝯ.pre poſtq; ſbalt. Ex iſtis ſeq̄t vna alia regl̄a talᷣ Nñ duo ſig̃ vl̄ia negatiā ponūt̄ in eadē ꝓpõe.ita q̄ vnū in ſbto.et aliud in ꝑto.tūc ꝑmū eq̄pollet ſuo ꝯrio ꝑ ſcām regulā.qm̃ ei negatio poſtponit̄.et ſcūz eq̄pollet ſuo ꝯdictorio ꝑ ꝑmā regulā.qm̃ ei negatio ꝑponit̄.vt nichil ē nichil.eq̄pollet huic.qlibet ē aliq̄d:ꝟlus Non oīs:q̄dā nō:oīs nō.q̄ null⁹ Nō null⁹:quidā.ſed nullus nō:valet oīs Nō aliq̄s:nullus:nō quidā nō:valet oīs Non alter.neuter.neuter nō.preſtat vterq;

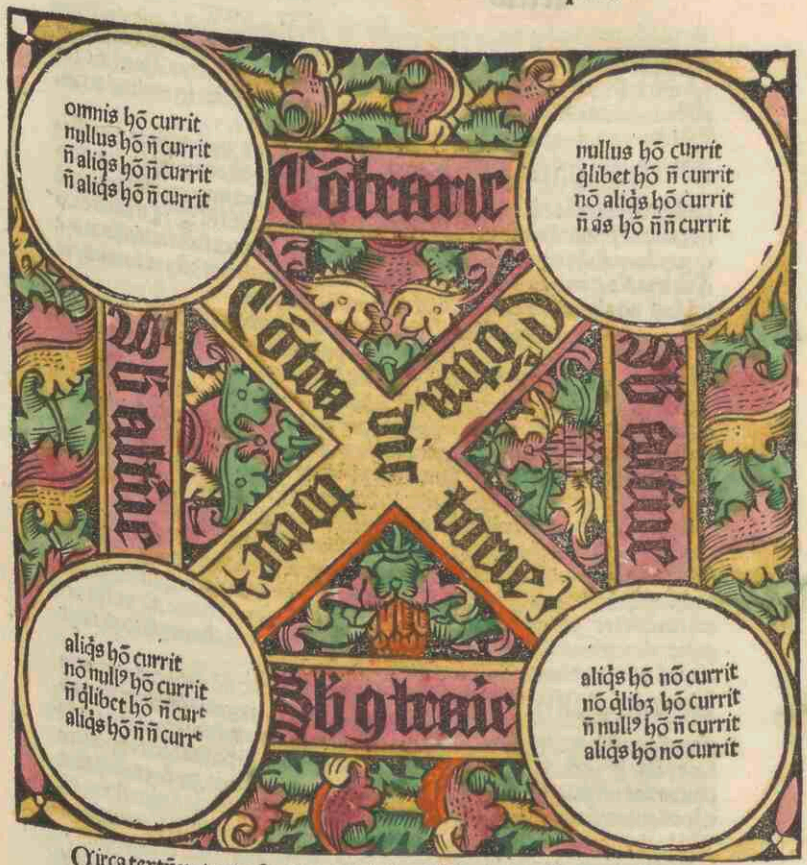

Circa textū notanda sunt duo pūcta/due q̄stiones/et 4⁰² argu⁺ cū replicis

Primū punctum est q ordine nature eq̄pollēcie dēbent poni immediate post oppōes/z añ quersiones/vt q̄dā loyci faciūt q̄m pmo et p se queniūt cathegoricis Sed ad ostendendū q etiā quemāt ypotheticis/rōne suaz pciū/ideo p⁹ ypotheticas ponūt ab auctore nrō/vt iste eq̄pollēt Si null⁹ hō mouet nullus hō currit/et si ñ q̄dā mouet/ñ q̄dā hō currit

Secūdū punctū q in eq̄alencia et eq̄pollencia/hoc in est/q equalencia ē magis cōe q̄z eq̄pollēcia q̄m cōuenit tam terminis q̄z ppositionibz Sz eq̄pollētia quenit solis ppōib⁹/ideo est min⁹ cōe.

¶ Et notandū est q negatio in gñali non pt diffiniri/q̄ est equocū/ideo p⁰ negatio dēt diuidi Et postea mēbra e⁹ debent diffiniri Est aūt triplex negatio

scz negās infinitās et ꝑuans Vñ negatio negās est malignātis nature/ꝙcꝙ̄ ꝓ⁹ se inuenit h̄ totū destruit/et ci⁹ oppositū inducit/vt ayi sanctus Aug⁹ Et ista negatio ē causa effectiua instrumētalis equipollenciarū Et hȝ multos actus. De hijs et alijs negationibȝ vide sup̄ de q̄litate ꝓpōnis.

Queritur primo Quid ē eq̄pollencia Et qđ ē ꝓpões aliq̄s eq̄pollere ¶ Dico ꝙ eq̄pollencia est duaꝝ ꝓpōnū pus oppositarū formalis eq̄alencia/in q̄litate et q̄ntitate/in veritate et falsitate/ꝑꝑt negationē ꝑpositā/postpositā/aut ꝑpositā/et postpositā fil' ¶ Ad aliud dico ꝙ ꝓpões aliq̄s eq̄pollere est ipas esse eiusdē veritatis et falsitatis/q̄litatis et q̄ntitatis Et ideo vna carū semp est illatiua alterius/n bona ꝯña et formali/vt bñ scq̄t nō aliquis hō est azin⁹/igit̄ nullus hō est azinus

Queritur secūdo Que ē causa ꝑme regule/que 2ª/et que 3ª/ ¶ Dico ꝙ rō ār̄e negaº ꝑposita facit eq̄pollere ꝯdictorias/ est ista Hā ꝯdictorie de t̄mino cōi pugnāt in q̄tuor scz in q̄ntitate/in q̄litate/in veritate et falsitate Bz negatio ꝑpōita in ꝓncipio ꝓpōis/ōnia ista destruit et oppositā inducit Et ꝑ ꝯns q̄ ꝑus pugnabāt in q̄ntitate et qualitate facit eas eē eiusdē q̄litatis et q̄ntitatis Et que ꝑus pugnabāt in veritate et falsitate/facit eas esse eiusdē veritatis et falsitatis ¶ Rō scđe regule/ār̄e negatio postpositā figno.i.subiecto distributo ꝑ signū/facit eq̄pollere ꝯrie sue/est ista Hā ꝯrie solū pugnāt in duobȝ scz in q̄litate et veritate vel falsitate/ꝛ cōuentūt in q̄ntitate Ergo negatio debet poni post signū et subiectū/ne destruat q̄ntitatē/et aī copulā/vt destruat q̄litatē et faciat eas esse eiusdē q̄litatis veritatis vel falsitatis ¶ Rō tercie regule ē qz subalt'ne pugnāt solū in vno scz in q̄ntitate/et conuiūt in q̄litate Ido ꝓponit̄ negatio vt faciat ꝯcordiā in q̄ntitate Et vt illa negatio nō destruat q̄litatē in qua cōuenit̄/postponit̄ vna alia negatio ad impediendū vim ꝑme negationis supza copulā

Arguitur primo Cōtra ꝑmā regulā sic Signo nō ē addenda negatio vt ꝺz pº pier.igit̄ male ꝺz in regula Si alicui signo ꝑ ponat̄ negatio ¶ Dico licz negatio infinitās nō fit addēda signo/de q̄ intelligit pḧus pº pier. Tñ bñ negatio negās/que negatio ꝓpōsita facit eq̄pollere ꝯdictorias nō ät infinitans ¶ Replicat̄ Cōtradictorie ꝓpões nūq̄ sunt eq̄pollentes/g̃ negatio negās ꝓpōsita signo nō facit ꝯdictorias eq̄pollere ¶ Dico ꝙ negatio negās ꝓpōsita signo facit eq̄pollere ꝯdictorias/ic intelligit̄ ꝙ facit illas ꝓpões eq̄pollere/q̄ ꝑus erāt ꝯdictorie añq̄ ponerē negatio.

Arguitur secūdo Cōtra scđam regulā Iste sunt ꝯrie/ōnis hō ē aiāl/ nullus hō ē aiāl Et postponat̄ negatio signo/vt nullus nō hō est aiāl/nō eq̄pollet sue ꝯrie/qm̄ nō sunt eiusdē q̄ntitatis/qz ista ē indefinita et alia vl'is ¶ Dico text⁹ debet intelligi cū isto addito Si alicui signo vl'i subaudi et ſbiecto distributo ꝑ signū postponat̄ negatio facit eq̄pollere suo ꝯrio/sic nō est ibi/dēt ēm̄ sic dari Oēs hō est aiāl/nullus hō nō est aiāl ¶ Replicat̄ Cū ꝺz Nulli⁹ hōis ocul⁹ est dexter sua eq̄pollens videt̄ esse ista Cuiuslibet hōis oculus non est dexter/qz ibi negatio postponit̄ signo et ſbiecto distributo ꝑ signū Et tñ nō equipollent/qz vna ē vera/et alia falsa/vna ē vl'is tam ex ꝑte ſubiecti distributionis q̄ locutionis Et alia ex ꝑte ſubiecti locutio

nis est indefinita/igit solutio falsa ¶ Dico q ad textū debet adhuc addi vt negatio ponat immediate post subiectū distributionis aī alios terminos distributos in sua ꝓria ꝫdo sic dat eq̄pollencia cuilibet hōis nō oculus vel nullus oculus est dexter ¶ Idē posset argui de istis/ōnis hō aiāl nō est/z nullus hō aiāl est/vbi postponit negatio et nō equipollent/q2 pma ē va/et icda falsa ¶ Idē posset argui de istis ōnis hō aliquo tpe nō currit/nullus hō aliq tpe currit/vbi pma ē vera/2a falsa ¶ Dico q negatio nō immediate ponit post sbtū

Arguitur tercio Contra tercia regulā due subalterne minus repugnant q̄ due ꝓdictorie/g̃ minus requirit ad faciendū ipas cōcordare Sz ad cōcordandū duo ꝓdictoria sufficit vna negatio/igit nō requirūtur ad subalterna ꝓcordāda due negationes ¶ Dico licet due negationes sint aliquid plus q̄ vna fm vocē/tñ fm actū negadi minus faciūt q̄ vna eo q mutāt q̄titatē/scd vna negatio ꝓposita mutat q̄titatē et q̄litatē Et q2re due negationes nō mutant qualitatē ¶ Dico q2 scdm oēs loycos faciūt vnā affirmationē Et hoc ideo/quia pma negatio reperit post se negationē/ideo destruit illā/sz destructa negatione ponit affirmatio Ertiā scda impedit vim pme/et sic mutuo se impediūt/et ex ꝓnti faciūt affirmationē ¶ Replicat a ꝓportione equalitatis nō fit actio vt dicit pḧus Sz vna negatio est equalis alteri/igit ñ agit in aliā ¶ Dico q hoc est verū in naturalibz/nō autē hic et in entibz rōis

¶ Replicat due affirmationes nō faciūt negationē/igit a filī/due negationes nō faciunt affirmationē/quia nō videt rō diuersitatis ¶ Dico q rō diuersitatis est quia affirmatio affirmat et comꝓbat verū/verū aūt nō destruit verū/testante pḧo dicente/ōne verū/vero ꝓlonat Non aūt sic est de negatione cuius actus est destruere Posita g̃ vna negatione et supueniēte alia/destruit eā aut impedit/vt patet ex ei diffinitione Sz destructa negatione/aut ea impedita semp seq̄t affirmatio/igit due negationes faciūt vnā affirmationē

Arguitur quarto Contra quarta regulā/iste nō eq̄pollēt nichil ē nichil ꝓpōes eq̄pollentes debēt ee ciusdē qualitatis/sz pma est negatiua/2a affirmativa ¶ Dico ꝓcedendo illas nō eq̄pollere/qm negatiua in cathegoricis mixti me/nō eq̄pollent affirmative ¶ Replicat g̃ textus nr est falsus ¶ Dico q textus intelligit qñ ambo signa ꝓcedūt copulā/vt nichil nichil ē ista/eq̄pollet huic q̄libet aliq̄d est ¶ Contra textus dicit expresse q vnū signū dēt poni a parte subiecti/et aliud a parte ꝓdicati/sed ꝑtū seq̄tur copulā ¶ Dico verū ē nisi sit ꝓpositio de inꝑsuetudo mō loquēdi/in qua ꝑtū precedit copulam.

¶ Notandū est circa dictas regulas fm aliquos loycos q ipe vere sunt nisi in ōnibz/sed in nō exceptiuis/nō exclusiuis/nō reduplicatiuis/nō equocis ꝓpōnib9/in ꝓpōib9 nō se destruētib9 posꝓposita negatione totali subiecto Sz tñ quicq̄d illi dicāt si seruet eadē suppō terminoꝝ in vtraq ꝓpōne semp tenent regule/q̄d iam practicare ꝑ singulas ꝓpones exceptiuas exclusiuas et ceteras vbi fuat suppō et vbi nō/longū foret et curiositatis magis q̄ necessitatis

De modalibus

Modus est adiacens rei determinatio ꝛ habz fie ri p adiectiuū. ſz duplex est adiectiuū Est enim adiectiuū nōis. vt albus niger. Et adiectiuū verbi. vt aduerbiū. quia ſcōz priſtianū Aduerbiū est vi vbi adiectiui Et ideo duplex est modus. vnus nōialis. ſicut ōne adiectiuū nōiale cathegrematicū. vt alb⁹ homo currit Ali⁹ aduerbiale. ſicut oiā aduerbia. vt hō currit velocit.

¶ Diuiſio modoꝝ aduerbialiū

Aduerbioꝝ que dā determinant vba

Rone cōpoſitionis. vt hec ſex: nccio: ꝓtingēter: poſſibilit: ipoſſibilit: vero: falſo.

Rone rei vbi. vt fortit agit: velocit currit

Rone tempis: vt aduerbia tempalia.

Rone modi. vt aduerbia optandi et hortandi et ſimilia: et ſcōm hoc mod⁹ ſumitur multiplicit p aduerbia Sed omiſſis ōnib⁹ alijs ſolū de hijs q ꝓpoſitionē determināt est dicēdū. vt ſunt hij ſex neceſſario cōtingenter ꝛr Cū enim dicit hō currit nccio: ſigtur q tota ꝓpoſitio p̄dicati cū ſubiecto ſit neceſſaria Cū vero dicit homo currit bñ aut velociter: ſigtur q curſus hominis ſit bonus aut velox Et ſciendū q illi ſex modi qſz ſumūtur noſāliter. vt poſſibile: impoſſibile: neceſſariū: ꝓtingēs: verꝝ: falſum Qñq ſumūt aduerbialit. vt poſſibiliter: impoſſibiliter: ꝓtingēter: nccio: vero: falſo.

Poſtq auctor nr determinauit de ꝓpoīb⁹ de ineſſe/que ſunt de ſimplici inherē cia p̄ti ad ſubiectū/et de ꝓprietatib⁹ earūdē Cōſequēter in hoc 3° caplo determinat de ꝓpoīb⁹ modalib⁹ que ſunt de inherētia p̄dicati ad ſubiectū modificata Et ſequūtur illas tanq ꝓpoſitū ſuū ſimplex Et ſunt hui⁹ lcōnis duo p̄ncta/ due q̄ſtiones/et quatuor argumenta.

¶ **Primum punctū** q̄ mod⁹ capiť multipliciť Primo realiter ꝑ manerie seu mēsura Et sic ait Gratius Est mod⁹ in reb⁹ sunt certi deniq; fines Quos vltra/citraq; nequit ꝓsistere rectū Scdo capiť mod⁹ grāmaticaliť Et sic dicim⁹ q̄ in v̄bo sunt quinq; modi Tercio capiť logicaliter Et hoc dupliť Vno⁰ vt est p̄ncipiū formale sylogismi/et sic dicimus q̄ ōnis sylogism⁹ est in mō et figura Alio⁰ capiť ꝑ ōni determinatione nōis/aut verbi/et ita capitur hic.

¶ **Secūdū punctū** q̄ oēs ꝓpōnes modales sunt cathegorice Sed dup̄ est cathe^cā Quedā est cathe^cā de inesse Et est in qua p̄tū simpl'r inest subiecto sine copula modificata/vt hō est aiāl Quedā est cathegorica modalis Et est in qua p̄dicatū inest subiecto mediāte copula modificata/hoc est dicente modū quo p̄tū inest subiecto/vt hō necessario ē animal/ Et ista est duplex/scz cōposita et diuisa vt patebit.

¶ **Queritur primo** Q̄nō diffinitio modi debeat intelligi ¶ Dico sic Mod⁹ ē determinatio adiacēs/idest adiectiualis/rei.i. alicuⁱ p̄tis ꝓpōnis/scz subiecti p̄ti vel copule Et ponit determinatio loco gñis Et adiacens rei loco dr̄e/ad excludendū determinationes que fiūt p nōia substātiua/vt aiāl hō studet/equ⁹ regis currit/licet em̄ hō et regis determinēt ibi rem/ nō tm̄ sunt modi q; nō sunt adiectiuales determinationes ¶ Mod⁹ ḡ in ꝓposito est adiectiuū/qđ est duplex vt declarat textus/scz Nōis vt sunt adiectiā nominalia/bon⁹ malus debilis fortis Verbi vt ōnia aduerbia Et subdiuidit auctor illa in q̄tuor mēbra ¶ Si arguat ōne nomē figt p modū p se stātis q; oē nomē figt p modū subē/ḡ nullū nomē figt p modū adiacētis/et p ꝑns nō ē aliquis mod⁹ nōalis ¶ Dico q̄ duplex ē mod⁹ figndi subē scz mod⁹ pmanētis/et mod⁹ p se stātis Jā dicitur q̄ ōne nomē figt p modū subē q̄tū ad modū pmanentis/sed sola substātiua significāt p modū p se stantis Et adiectiua per modum alteri adiacentis.

¶ **Queritur secūdo** Quotuplex ē mod⁹ in generali ¶ Dico 5m auctorem in textu/duplex/scz modus nōialis/et est q̄ fit p adiectiuū nōis/vt fortis velox ista determinat nōia substātiua/de q̄bus nichil ē ad ꝓpositū Alius ē mod⁹ v̄balis vt sunt ōnia aduerbia/et ista determinat v̄ba/ Et ponit auctor illa in q̄druplici dr̄ā Et hoc ideo Nā in v̄bo sunt q̄tuor ꝓsideranda Nā v̄bū designat cōpositionē p̄ti cū subiecto/ideo dicit p̄hus p̄mo peri. q̄ ly est figt quandā ꝓpositionē quā sine extremis non est intelligere/v̄bū figt rem suā v̄balē/vt curro figt cursum Jtē v̄bū ꝓsignificat seu ꝓnotat tps/jtē ꝓnotat modū Et 5m hoc sumiť q̄druplex mod⁹ v̄balis Quedā em̄ aduerbia determinat v̄bū rōne ꝓpositionis/vt ista fer Accio ꝓtingēter tē Quedā determinat v̄bū grā rei v̄bi vt bn̄ male Quedā grā tp̄is/q̄dā grā modi/vt declarat textus

¶ **Arguitur primo** Omnis ꝓpō modalis est cathe^cā ꝓpō Sz de cathegoricis ꝓpōnib⁹ et earū passionib⁹ determinatū est supra/ḡ hic male determinat de ipis ¶ Dico q̄ licet supra determinatū sit de cathegoricis q̄ sunt de inesse/vel simplici inherētia p̄ti ad subiectū/nō tm̄ de cathegoricis que sunt de inherētia modificata/que ideo req̄rūt speālem tractatū/quia in ipis nō sumiť eodē mō q̄ titas/q̄litas/oppositio/ꝓucrsio/ɛ eq̄pollēcia/sicut

in illis que sunt de simplici inherentia ¶ Replicaꝫ illo dato/tūc determinacio modaliū et earū passionū debet precedere determinationē ypotheticarū/qz cathegoricū precedit ypotheticū/g ordo nō est bonus ¶ Dico qꝫ ordine doctrine facilioza debēt precedere/et difficilioza sequi/mō ypotheᶜᵉ ppones sunt multo faciliozes/qꝫ sint modales/que requrunt auditozes diligētes et acutos Mā vt est in ꝓuerbio Mūqꝫ de modalibz gustauit aliqs azinus

Arguitur secūdo Nullū eq̄uocū est diffiniendū/sz modus ē eq̄uocū aliqtuoz figta/igit nō pt diffiniri Maioz ꝓbaꝫ qz diffinitio ē ozō indicans eē vni⁹ rei tm̄/sz eq̄uocū nō figt vnā rem tm̄ ¶ Dico licz eq̄uocū eq̄uoce captū nō pt diffiniri/tñ bñ vniuoce captū/jā modus ḥ diffinit ꝓ vno e⁹ figto scz ꝓ determinatione q̄dā ¶ Replicaꝫ Modus ꝓut ē determinacio queda/ctiā est eq̄uocū/qd ꝓbo/qz figt determinationes q̄ fiūt ꝑ nōia adiectiva/et determinationes q̄ fiūt ꝑ aduerbia/et ḥ multis modis/igit vt lic ē eq̄uocū Dico negādo ꝓnaz Et cā est qz ad eq̄uocū nō sufficit qꝫ plura significet/sz vltra hoc requrit qꝫ illa plura significet nō sub vna rōne/sz sub diuersa/jā modus figt oēs illas determinationes sub vna rōe. i. diffinitione/qz sua rō ideſt diffinitio ꝓuenit ōnib⁹ illis determinationib⁹ nōialibz et aduerbialibz

Arguitur tercio Diffinitio dēt dari ꝑ genus et dr̄ām/sz pñs nō ē hmōi g nō ē bona ¶ Dico qꝫ determinatio ponit loco generis/et adiacēs rei loco dr̄ē/vt dictū est ¶ Replicaꝫ Dūe genus dēt vere ꝑri de sua spē/sz determinatio nō ve ꝑtur de mō/igit determinatio ū ē genus Mioz ꝓbaꝫ qz determinatio ē actio/eo qꝫ determinare ē agere/sz modus nō est actio/igit modus nō ē determinatio ¶ Dico ad ꝓbationē mīoris/licz determinatio actiā sit effectiua et ꝑ modū agēdi fit actio/nō tñ determinatio formal' de q̄ ḥ intelligit.

Arguitur quarto ꝟmpossibile ē modus/z tñ nō est determinatio adiacens rei/g diffinitio nō ꝓuenit ōni ꝓtēto ſ diffinito Añs ꝓbaꝫ qz nō figt aliquā formā rei adiacentē Mā qd est impossibile/nichil ē ¶ Dico licet impossibile nō significet aliquā formā realē adiacentē rei aut ꝓpositioni/qz figt impossibilitatē que ē ꝓuatio potēcie/tñ figt formā aut determinacionē rei ꝟ modū intelligēdi/qz nō possibilitas apphēdit ꝑ modū forme z determinationis ipi⁹ rei vt ꝓpositionis ¶ Replicaꝫ Cū dico chimera impossibile ē eē/ibi iste modus impossibile etiā ꝟ modū intelligēdi nō figt formā adiacentē rei/g solutio nulla Añs ꝓbaꝫ qz chimera nō est res aliq̄/g nō figt formā adiacentē rei ¶ Dico licet chimera nō sit res ꝓut res dr̄a rat⁹ a ū/tñ bñ ē res vt dr̄a a reor reris. i. opinor/et ḥ mō oē opinabile dr̄ res/jā ista ꝓcedit vera Chimera est opinabilis/vt patet in tractatu ampliationis

Diffinitio ppositionis modalis.

Propō modalis est q̄ modificaꝫ aliquo istoꝝ sex modoꝝ. vt sortē currere ē possibile. sortē currere ē ꝓtingēs et ita de alijs Et sciendū qꝫ in modalib⁹ ybū dēt ḥbēci mod⁹ ät ꝑi Oēs alie ꝓpones dicūtur de inesse ideſt de

simplici inherẽcia p̃ti ad subiectũ Et p hoc pat et diui
sio ꝓpois que solet fieri Propõnũ alia modalis. alia
de inesse Ille aũt ꝓpões que modificãt hȳs modis
vero et falso relinquũt q̃ eodẽ modo sumitur oppõ et
equipollencia in eis: sicut in illis de inesse Inhȳs aũt
moꝺ qui sunt. possibile. impossibile. ꝓtingens. et ncẽm
nõ sic sumitur oppõ et equipollencia vt ꝛ atim patebit.

Postq̃ auctor nr̃ determinauit de mõ diffinitiue et diuisiue q̃ est forma ꝓpois
modalis Et posuit plura ꝛ varia gña modoꝝ ad inuestigandũ q̃ modi facerẽt
ꝓpoem modalẽ/ꝫ iam diffinit modalẽ ꝓpoem p illos modos inuestigatos di
cens ꝛc Et sunt huiꝰ lcõnis quinq; puncta.

Primum punctũ q̃ modi pñt triplicit distingui Aã aliq̃ determinant p
põem grã rei sigte p aliqꝺ extremoꝝ ꝓpois/vt sut
bñ male velocit Aliq̃ determinãt totã ꝓpoem p̃ti cũ subiecto nõ ãpliantes tps
sigtũ p copulã/vt sunt verũ falsum/vl̃e ꝑticulare Aliq̃ determinãt totã ꝓpoez
p̃ti cũ subiecto ãpliantes tps importatũ p copulã/et tales cõiter nõ ponũt ni
si q̃tuoꝝ/vt possibile/impossibile/ꝓtingẽs/et ncẽm Sub q̃bz tñ intelligũt mo
di includẽtes aliquẽ istoꝝ/vt sunt opinabile intelligibile ymaginabile/q̃ inclu
dũt possibile Est enim opinabile possibile opinari/ita de alijs

Secũdũ punctũ q̃ ꝓformit ad dictos tres modos caꝰ modal' tripl'r.

Uno° gñalissime ꝓ põi ꝓpõe modificata aliq̃ mõ siue talis
modus determinet rẽ nõis/aut rẽ verbi/vel ꝓpõem eius/
et sic ista cẽt modal'/equꝰ niger currit/hõ currit velocit.
ꝓpõ modal' capit tripl'r. Alio° gñalit ꝓ põi ꝓpõe modificata aliquo mõ determinan
te totã ꝓpõem p̃ti cũ subiecto/siue ampliet/siue nõ/tũc
ista est modal' sortes currit ẽ singl'is/est scita/ẽ vera.

Tercio° caꝰ speãlit ꝓ ꝓpõe modificata aliq̃ mõ determinãte
ꝓpõem p̃ti cũ sbto/et ãpliãte tps impõrtũ p copulã Et ita caꝰ ꝫ modal'/dcã a
tali mõ ãpliãte/vt sit in vsu cõi possibile ipossibile ꝓtingẽs ncẽm/q̃bꝰ addunt
opinabile itelligibile scibile Ex q̃ seq̃t cozrelarie q̃ due req̃rũt ꝓdicões ad mo
dũ q̃ dz facẽ ꝓpoez modalẽ Prima ẽ vt determict ꝓpoez p̃ti cũ sbto/io bñ male ve
locit tarꝺe et filia nõ faciũt ꝓpoez modalẽ Secꝺa ẽ q̃ talis moꝺ ãpliet tẽp
importatũ p copulã ad pñs pteritũ et futurũ/vel ad pñs et futurũ/ꝺco verũ
falsum scitũ creditũ vl̃e ꝑticulare nõ faciũt modales ꝓprie dictas.

Tercũ pũctũ ẽ q̃ sufficiẽa 4oꝝ mõꝝ faciẽtiũ modalẽ fic sũit Dis moꝺ
faciẽs ꝓpoez modalẽ speãlit dictã ãpliat ad oẽ tps/vl̃ ꝫ
ãpliat ad oẽ tps disiũctiẽ/tũc sit possibile ꝛ ꝓtinꝰ/q̃ bm rẽ idẽ sit/vl̃ ãpliat ad oẽ
tps copulatiẽ/et ꝫ duꝫ/vl̃ ẽ moꝺ affirmatiuꝰ sic ẽ ncẽm/vl̃ negatiuꝰ sic ẽ ipꝰ sit
Vel sic Dis moꝺ aut dt moꝺũ aliquẽ nõ entz aut entz/si pm sic ẽ ipꝰ sit/si nm ꝫ ẽ
dupl'r/aut dt moꝺũ entis simpl'r et in actu sic ẽ ncẽm/aut entz pmixti potẽcie/ꝛ
ꝫ dupl'r/aut ad suũ actũ sic ẽ possibile/aut ad suã cãm ꝓtingẽtẽ/sic ẽ ꝓtingẽs.

Quartū punctum est Cū auctor hic dicit In modalibz vbū debet subici/mod⁹ aūt pri/ipe intelligit hoc de modalibz ꝓpositis vbi mod⁹ semp ponit a pte subiecti in principio/vel a pte pti in fine/vt sortē currere ē possibile Sed in modalibz diuisis vbi mod⁹ ponit in medio iuxta copulā/vt sortē possibile ē currere/ibi sbtū dicti.i. accūs aīa infinitiuū ē sbtū/z ptū dicti/ē ptū Exm vt sortē possibile ē esse albū/ibi sortē ē sbtū/albū ptū Et hoc totū possibile ē esse dz copula ꝓiūgens ptū cū subiecto Si ꝓpō modalis nō fit de dicto/tūc facili⁹ illud scit Exm vt sortes ꝓtingēter currit/ibi sortes est sbtū/currēs ptū/et ꝓtingēter ē/dz copula Sz nota sortē possibile ē ee albū licet possibile fit sbtū illi⁹ vbi est/tñ sbtū toti⁹ ꝓpōnis/ē ille accūs sortē/quia ille ē de quo dz h̄ ptū albū mediāte copula modificata Si aūt ponaī infinitiu⁹ fine accō sequēte/tūc infinitiu⁹ cēt resoluēd⁹ in suū ptū ipū/qō erit ptū

Quintū punctū q̄ isti modi possibile impossibile necēm z ꝓtingens capiūtur duplr Uno⁰ vt sunt dzē encia seu rerū/et tūc dicūt necitatē/aut possibilitatē rerū/ꝓ qbz sbtū dicti supponit/et sic necēm est qđ impossibile est nō ee/seu ens qđ non pt nō esse/et possibile.i. res possibilis. Et h̄ nō solus ds dz ncci⁹/qz solus de⁹ nō pt nō esse Et hoc mō nulla ꝓpō falsa tem creata ē necia/nā quelibz talis pt nō esse Et ꝓtingēs ē qđ possibile est nō esse vt equ⁹ Sequitur g̃ q̄ capiēdo ꝓtingens vt ē dzā entis/q̄ ōnis ꝓpō est contingens/et q̄ nulla ꝓpō est necia/et nulla impossibilis Alio⁰ capiūt dicti modi/vt sunt dzē ꝓpōnū/et tūc dicunt necitatē/possibilitatē/vel impossibilitatē iparū ꝓpōnū/ꝓ quibz dicta coz supponūt Et sic necēm idē est q̄ ꝓpō necia.i. signs q̃liter necē ē esse Et possibile.i. ꝓpō signs qualiter possibile ē ee Et isto mō capiendo dictos modos/aliq̄ ꝓpō est necia/aliq̄ possibilis/aliq̄ ꝓtingens/aliq̄ impossibilis Primo mō capiendo dcōs modos faciunt modales diuisas. Scdo modo faciūt modales ꝓpositas

Queritur primo Quō diuidit ꝓpō modalis Et q̄t sunt dzē int̄ modales ꝓpositas z diuisas Ad pmū dico in modalē ꝓpositā et modalē diuisam Modalis ꝓposita est in q̄ modus p̄t de dicto/vel dicti de modo Vel sic Modalis ꝓposita est in q̄ modus ē vnū extremū scz sbtū vl ptū/z alterū extremū est tota ꝓpō/aut dictū Exm vt iohēs currit possibl⁹/vl iohēm currere est possibile Et iste modales ꝓposite nō sunt ꝓpe modales/sz vocate modales Et cā est qz copula nō est in eis modificata/eo q̄ mod⁹ nō ē ps copule/sz tenet se ex pte alteri⁹ extremi/z dictū in ca semp ponit māliter ꝓ vna ozōe indicatiua de inesse sibi cozrñdente Sz modalis diuisa est in q̄ modus est copula vel ps copule/ita vt mediet int̄ sbtū et ptū/vt hō pt currere/iohēm possibile ē currere/vel iohēs est possibiliter currēs/iste sunt vere modales Ex isto patet q̄ nō bñ distinguit modalis ꝓposita a diuisa/ꝓ hoc q̄ in cōpositā subiectū capit formaliť ꝓ forma quā figit/vt calidū esse frigidū ē possibile. Et in diuisa sbiectū capit māliter ꝓ re denōiata Et rō est qz talis distinctio nō fit penes ꝓpōem et diuisionē/sz penes 3m modū ąphibologie sicut pbus distinguit istā ꝓtingit tacentē dicere Dñ q̄ nō fiat penes ꝓpōem et diuisionē/quia ille fallacie fiūt penes multiplex potēciale/qđ diuersimode ꝓferť/jā in tali distinctione ꝓ formali et materiali/ozō manet eadē 6m subam et modū ꝓferēdi

ꝯ ibi ẽ multiplex actuale Etiã 2° ꝓbaꝫ qz illa distinctio nõ est sufficiens Nã ꝑt distingui penes sensum ꝯpositũ et diuisum/ vt sortẽ plura scire ꝯ scit ẽ possibile/que vt jacet ẽ ꝯposita falsa Et si intelligaꝫ facere hũc sensum Sortẽ plura ꝯ scit possibile est scire/ẽ diuisa vera sicut ptz inspiciẽdo ad eiꝰ ꝺictoziã de nccio Ad 2m dico ꝙ multe sunt ꝺzẽ intꝫ ꝓpões modales ꝯpositas 2 diuisas

In modali composita.

Modus dicit ꝺzãm ꝓpõis idest dicit necessitatẽ possibilitatẽ vel impossibilitatẽ ꝓpõis ꝙ ꝙ supponit suũ dictũ

In modali composita.

Modus nõ ampliat tps importatũ ꝙ copulã
Modus est semp vnũ extremũ ꝓpõis.s.subtũ vel ꝑtũ
Dictũ semp supponit mãliter ꝙ vna cathegorica de ineẽ
Dictũ eius nũq̃ diuidiꝫ sz simul siue medio ponit
Copula eius non modificatur.

In modali diuisa.

Modus dicit ꝺzãm entis idest dicit necessitatẽ possibilitatẽ vel impossibilitatẽ rerũ ꝙ q̃bz subiectũ supponit
Modꝰ ãpliat ad õnia tpa copulatiue vel disiũctiue
Modꝰ ponit intꝫ ptes dicti ante copulã est
Dictũ eius diuidiꝫ ꝙ modũ in medio positũ
Dictũ nõ supponit mãliter sz significatiue et psonaliter
Copula eius modificatur

Sz aduertendũ ẽ ꝙ li ꝑt captũ impsonaliꝫ facit sensũ ꝯpositũ/sz psonaliter in medio positũ facit sensum diuisum/et in ꝓncipio vel in fine positũ facit sensuz ꝯpositũ Et differt sensus diuisus a ꝯposito de li ꝑt/possibile/vel possibiliter/ꝙ mo qz sensus ꝯpositus de possibili rcq̃rit verificationẽ instãtanea respcũ totiꝰ ꝯpõis Sz sensus diuisus nõ Scõo qz ꝓpõ de sensu ꝯposito ꝺẽt poni ineẽ Et nõ ꝺz cõiter/possibili posito/ineẽ nullũ scq̃t incõueniẽs/hoc intelligiꝫ de possibili in sensu ꝯposito Sz modales diuise nõ codẽ mõ ponũꝫ ineẽ sicut ꝯposite qz nõ opz seruare semp candẽ q̃titatẽ et ideẽ sbiectũ/vt bñ ꝺclaraꝫ in vltimis questionibz huiꝰ tractatus.

Queritur secũdo

Vtrũ isti q̃tuoz modi/possibile impossibile rẽ/eq̃liẽ ãplicnt ad oẽ tps in modalibꝰ ꝯpositis et diuisis

Dico distinguẽdo Nã isti duo modi/nccm et impossibile capiũꝫ dupliꝛ Uno° ꝙ nccio simpliꝛ ad oẽ tps/et ꝙ impossibili/simpliꝛ ad oẽ tps/2 sic ãpliãt ad oẽ tps/sz a q̃z possibile et ꝯtingẽs inq̃tũ eis ꝺicũt ãpliant ad oẽ tps/sz disiũctiue Et sic dicimꝰ ꝺiẽ hesternã fuisse nõ est nccm/et ꝺiẽ hesternã nõ fuisse ẽ possibile Allio° capiũꝫ nccm et impossibile ꝙ nccio et impossibili ꝑm q̃o/et ẽ illud q̃ solũ est nccm vel impossibile quo ad pñs et futurũ tps Et isto mõ solũ ãpliant ad pñs et futurũ Et pariformiꝫ possibile et ꝯtingẽs etiã ãpliant ad pñs vel futurũ vt sunt modi ꝺictozij Et isto° dicimꝰ ꝙ ad ꝑteritũ nõ est potẽcia vl' possibilitas ex ꝓmo celi Et sic ꝺz ꝙ ꝺiẽ hesternã fuisse ẽ nccẽ/2 ꝙ nõ ẽ possibile cã nõ fuisse/ꝺeo in sexto ethicoꝝ plus laudat agatonẽ in lꝫ qz ꝺixerit ꝙ solo illo ꝓuaꝫ deꝰ scz infecta facere que sunt facta/q̃ deꝰ nõ ꝑt facere rẽ ꝑteritã ñ fuisse capiendo posse vt ꝺicit possibilitatẽ ꝑm q̃o/quo ad tps pñs scz et futurũ Et lꝫ° 2cedũt loyci ꝙ verũ ꝑt eẽ impossibile/vt istud verũ antichristꝰ nõ fuit/nõ so-

lū ꝑt cē ipossibile/sz erit aliqñ ipossibile ¶ Ad rñdeꝯ ad q̄stionē q̄ isti mōi sic ca
piant ꝑ°° in modalibz diuiſ apliant ad oē tps Sz si capiāt 2°° apliant solū ad
pñs et futuꝝ Sz in modalib⁹ ꝓpositis nō apliāt/licz bñ dicāt nccitatē vl ip⁹ſi
bilitatē vl possibilitatē indistincte q̄ ad oē tps/vel q̄ ad tps pñs et futurū tm ꝑ⁹
q̄ capiūt ꝑ° vel 2°° ¶ Ad inq̄tū faciūt modales ꝓpositas capiūt vt sūt dicē ꝑpō
nū denotātes ꝑpōez cui additū sig̃re q̄liter possibile ē cē/vel q̄liter nccē est cē
vt antichristū fuisse ē possibile/sensus ē/hec ꝑpō antichristus fuit sig̃t q̄liter
possibile ē fuisse/2 isto° azim⁹ nec possibil nec impossibilis nec nccm nec ꝓtinges
¶ Ad tūc nccm ē ꝑpō sig̃ns q̄liter nccē est cē Et impossibile est ꝑpō sig̃ns q̄liter
impossibile ē cē ¶ Aliqñ isti mōi capiūt vt sunt dicē enciū vl rerū ꝑt additū sim⁹
sbto vel p̄to/2 tūc p⁹sibile ē idē qđ potens cē/ip⁹sibile.i.nō potēs cē Et nccm
idē qđ nō potēs nō cē Et sic etiā apliant sbtū vel ad oē tps/vel ad pñs 2 futuꝝ
ꝑm q̄ capiūt ꝑ° vel 2°° ¶ Ita dicim⁹ de⁹ ē nccm vel nccī⁹/antichrist⁹ ē possibile
vel p⁹sibilis Et isto° ois ꝑpō ē ꝓtinges/et nulla nccia/q2 ōnis talꝑt nō cē ¶
Sz aduertendū q̄ apliatio sic exꝑmit Albū ꝑt cē nigrū.i.qđ est vel qđ ꝑt esse
albū/ꝑt esse nigrū Senex ꝑt cē puer.i.qđ est vel ꝑt esse senex ꝑt esse puer/ vt
latius patebit in de ampliationib⁹.

Arguitur primo ¶ Cōtra diffinitionē ꝑpōnis modal⁹ Diffinitio ꝓuenit
alteri a diffinito/q̄ nō est bona Añs ꝑbat̄/q2 iste ꝑ
pōes/ōs ē nccī⁹/sortes ē possibilis sunt cathec⁹ de incē/q2 copula ē mere sim⁹
Et tñ tota diffini° ꝓuenit eis ¶ Dico q̄ diffinitio dēt intelligi cū ista glosa/
Prepō modal⁹ ē q̄ modificat̄.i.cui⁹ copula vel ꝓpō ꝑti cū sbto modificat̄ aliq̄
istoꝝ ser mōy/mō copula ℔ nō modificat̄/nec ꝓpō ꝑti cū sbto modificat̄/eo
q̄ mod⁹ ē ipmmct ptū ¶ Replicat̄ Sūt mōles ꝓpōsite/igit̄ sunt mōles/
ꝓña tz a ꝑte in mō ad totū Añs ꝑbat̄ q2 modal⁹ ꝓpōsita ē in q̄ mod⁹ ē alterū
extremū ꝑpōis.l.aut sbtū vel ꝑtū/sic ē ℔ igit̄ ¶ Dico q̄ illa nō ē tota diffini°
modal⁹ ꝓpōsite/sz dēt addi/2 alterū extremū sit ꝑpō vel dcm̄/ꝑpō dico dc est
3° adiacēte ℔ deficit hic ¶ Si q̄ras igit̄ qđ faciūt illi modi Dico q̄ nō dicūt
dr̄z ꝑpōnū/sz dicūt dr̄z et modū simplicis cuius scz subiecti tm̄/vt ds ē nccī⁹
.i.deus ē ens nccm/sortes ē possibilis.i.ens possibile 2c ¶ Replicat̄ si illa
glosa supdcā ꝑpōis modal⁹ cēt bona/seq̄ret̄ q̄ modal⁹ ꝓpōsita nō cēt modalis
vt sortē currere ē p⁹sibile Qđ ꝑbo/q2 ipa nō est de copula modificata/eo q̄
mod⁹ nō ē ps copule ¶ Dico liz in modali ꝓpōsita copula nō sit modificata/
tm̄ ꝓpō ꝑti cū sbto/vel ꝓpō pciū dicti ē modificata Sz verū ē vt dicūt modni
et reales q̄ nō sunt mōles ꝑpe capte/licet bñ cōiter capte ¶ Bñ notandū est
q̄ ad ꝑpōez modalē ꝑpe captā req̄rit̄ duꝝ ꝓpō.s.ꝓpō pciū dicti/aut pciū alic⁹
ꝑpōis/et cū ℔ ꝓpō mōi cū copula/qđ 2m nō est in modali ꝓpōsita ¶ Si ar⁹
guat̄ ꝓ diffinitionē/sortē currere ē p⁹sibile/℔ dcm̄/sortē currere ē id qđ modifi
cat̄ p istū modū p⁹sibile Et tñ nō ē ꝑpō modal⁹/sz tm̄ sbtū ei⁹/q̄ diffini° ꝓuēit
alteri a diffinito/ꝓña tz q2 ꝓuenit vni dicto qđ nō ē ꝑpō ¶ Dico q̄ illō dcm̄
p° modificat̄ p modū ꝓtis et tq̄ id q̄/tm̄ tota ꝑpō modificat̄ p modū totius/2
tanq̄ id qđ/licet hoc sibi ꝓueniat p ꝓpōem dicti/qđ ꝑmo modificat̄/ideo tota
ꝑpō dicit̄ modalis/et nō ipm dictū tm̄

Arguitur secūdo ¶ Plures sūt mōi q̄ ser/i² rer⁹ falsus Añs ꝑbat̄ quia
nega° facit ꝑpōez modalē ꝑpe dcām/qđ ꝑbo q2 de

ẽminat totã ꝓpõez ꝑti cũ ſbto/ꝛ̃ ſunt plures q̃ ſex ¶ Dico licz determinet totã ꝓpõez/tñ nõ ãpliat tps impõrtũ ꝙ copulã ¶ Eodẽ mõ poſſet argui de iſtꝫ ꝙ ſc/et ꝙ accñs Et ſoluit vtꝫ Vel aliꝫ dicũt q ꝙ ſe itelligit ſub nccio/ꝛ ꝙ accñs ſub ꝓtingẽti ¶ Replicat Opinabile ſcibile et intelligibile determinãt totã ꝓpõez ſbiecti cũ ꝑto/et ãpliant tps impõrtũ ꝙ copulã/igit ſunt plures mõi q̃ ſex ¶ Dico q intelligũt ſub aliꝫs/eo q includũt aliq̃ de iſtis illã includũt iſtũ modu poſſibile/vt opinabile.i.poſſibile opinari/ſcibile.i.poſſibile ſciri.

Arguitur tercio iſti duo mõi poſſibile et ꝓtingens aut ſẽ mõi diſtincti vl'nõ Si ꝑ'' ar²/ꝑ ipi ſunt idẽ/qõ ꝓbo/q̃ ambo ſũt mõi ꝑticulares affirmatiui/hñtes ſp candẽ oppõez et eq̃pollenciã/g̃ ſunt idẽ/ qõ eſt ꝓcedendũ ¶ Si dicas ꝛ'' q nõ ſunt diſtincti Cõtra h ar²/iſta eſt vã/deũ cẽ eſt poſſibile/et iſta flã/deũ cẽ eſt ꝓtingẽs/g̃ poſſibile ꝛ ꝓtingẽs nõ ſunt idem Añs ꝓ 2ª ꝑte ꝓbaf/q̃ oẽ ꝓtingẽs ẽ nõ nccm/vtꝫ ex diffinitõe ꝓtingẽt/ꝑmo ꝑtz/ꝫ deũ cẽ eſt nccm ¶ Dico q ꝓtingens ca² dupl'r Uno° ſpecaliter ꝛ ꝓpe cõe ad ipm/et ita ꝓcedit argumentũ Alio° ca² gñaliter vt extẽdat ſe ad õne nõ implicãs ꝓdictionẽ et ſic idẽ eſt cũ poſſibili ¶ Replicat Ex iſta ſolutio ne ſeq̃t q plures ſunt mõi ꝓpe dicti q̃ 4°r Sed̃la ꝓbaf/q̃ ꝓtingẽs ꝓpe cap tũ facit etiã mõlẽ ꝓpe captã/ꝛ ẽ mod⁹ diſtinct⁹ ꝙ ꝓtingẽs gñaliter captũ/igit ñã ꝓtingẽs ſpecaliť includit p⁹ſibile/qm idẽ ẽ qõ p⁹ſibile eẽ/et p⁹ſibile nõ eẽ

Arguitur quarto Cõtra illũ textũ/in modalib⁹ vbũ dẽt ſbiciꝛ Iſta ẽ modalis/ſortẽ poſſibile ẽ currere/ꝛ tñ nec vbũ ſbij cit/nec mod⁹ ꝑtur/igit text⁹ falſus ¶ Dico q auctor nr intelligit h de moda libꝫ ꝓpoſitis/vt ſortẽ currere ẽ poſſibile/ibi vbũ.i.dictũ ſubijcit/et mod⁹ ꝑt ¶ Replicat Iſta ẽ modalis ꝓpoſita/ſortes currit poſſibiliter/jtẽ et iſta p⁹ſibile ẽ ſortẽ currere/et tñ hic mod⁹ nõ ꝑtur ſz ſubijcit Et in ꝑma vbũ.i.dictũ nõ ſubijcit/ſz mod⁹ ſubijcit ¶ Dico q intelligit text⁹ de modali vbi ẽ dictũ et q̃ eſt ordinata.i.de ꝓcinẽti ordine dicti et modi ¶ Replicat Modalis aliq̃ ꝓuertit/g̃ fit de ꝑto ſubiectũ/et eq̃/g̃ mod⁹ q̃ eſt ꝑtũ in ꝓuerſa fit ſbiectũ in ꝓuertẽte/igit mod⁹ nõ ſemp ꝑtur ¶ Dico q modalis nõ ꝓuertit ꝑm ſe to tã/ſic q mod⁹ ponat in ſbiecto/ſz ſolũ ꝓuertit q̃tũ ad dictũ/faciẽdo ſcz de ꝑto dicti ſubiectũ/et eq̃ ¶ Poſſet h argui/hec ẽ modalis/hoiẽm eẽ azinu eſt impoſſibile/et tñ nõ modificat aliquo mõ Nõ ꝓbo/q̃ ille mod⁹ impoſſibile deſtruit totã ꝓpõem dicti/g̃ nõ modificat ¶ Dico q nõ deſtruit ꝙ ſe ꝑmo il lam ꝓpõem/ſz ex ꝓñti Hã ꝑmo negat vnã ſpecalem modũ entis a tali ꝓpõne/ ſcz poſſibilitatẽ adeſſe/qua negata deſtruit ex ꝓñti ꝓpoſitio

De equipollencijs modaliũ

Et ſciendũ q vnuſquiſq illoꝝ q̃tuoꝝ modoꝝ facit q̃tuoꝝ ꝓpões modales: ꝛ ſic ſunt ſedecim ꝓpoſitiones

Verbi grã Iste modꝰ ſi ſumat ſine negatõne facit ꝓmã ꝓpõem modalẽ: vt ſortẽ currere ẽ poſſibile Si ſumat cũ vna negatione poſita ad ỽbũ facit ſcdaz: vt ſortẽ nõ currere ẽ poſſibile Si ſuãt cũ negacione poſita ad modũ facit ſcdã ꝓpõez: vt ſortẽ currere ñ ẽ poſſibile Si ſuãtur cũ negatione duplici: vna poſita ad ỽbũ. alia poſita ad modũ facit q̃rtã ꝓpõez: vt ſortẽ ñ currere ñ ẽ poſſibile Et ſic ſcõm vnũquẽq; iſtoꝝ q̃tuor modoꝝ ſumũt quatuor ꝓpões Harũ ꝓpõnũ eqpollencie ſiue ꝛñe q̃tuor regulꝫ ꝛgnoſcũt ſignis ꝑ has q̃tuor dcões Amabimꝰ Edẽtuli Iliace Purpurea Ita ỽbi ſit a nulla negatio dz poni: ubi e dz negatio poni ad ỽbũ ſeu dcm̃: ubi ſ ad modũ: ubi ỽ põt ad ỽbũ et ad modũ: ỽꝰ E dcm̃ negat: ſ q; modũ: nichil a: ſz ỽ totũ Iteꝝ. ꝓpõ erit de pꝰſibili: 2ᵒ. de ꝛtingẽti: 3ᵒ. de ipꝰſibili: q̃rta de nccẽ: ỽꝰ Poſſi ꝛtingẽs ipꝰſibile q; nccẽ Amabimꝰ Prima regula Cuicũz dicto affirmato attꝫbuit ꝑꝰſibile eidẽ attꝫbuit ꝛtingẽs: z ab eodẽ dicto remouet ipꝰſibile. z ab eiꝰ ꝯdictorio oppoſito remouet nccẽ Edẽtuli Scda regꝫa Cuicũq; dicto negato attꝫbuit pꝰſibile: eidẽ attꝫbuit ꝛtingẽs: et ab eo dẽ remouet ipꝰſibile: z ab oppoſito ꝯdictorio remouet nccẽ Iliace Tercia regꝫa Aq̃cũq; dicto affirmato remouet ꝑꝰſibile: ab eodẽ remouet ꝛtingẽs: et eidẽ attribuit impꝰſibile: et eiꝰ oppoſito ꝯdictorio attꝫbuit nccẽ Purpurea Quarta regula A quocũq; dicto negato remouetur poſſibile. ab eodẽ remouet cõtingens: et eidem attribuit impꝰſibile: et eiꝰ ꝯdictorio oppoſito attribuitur neceſſe Exempla patent in figura.

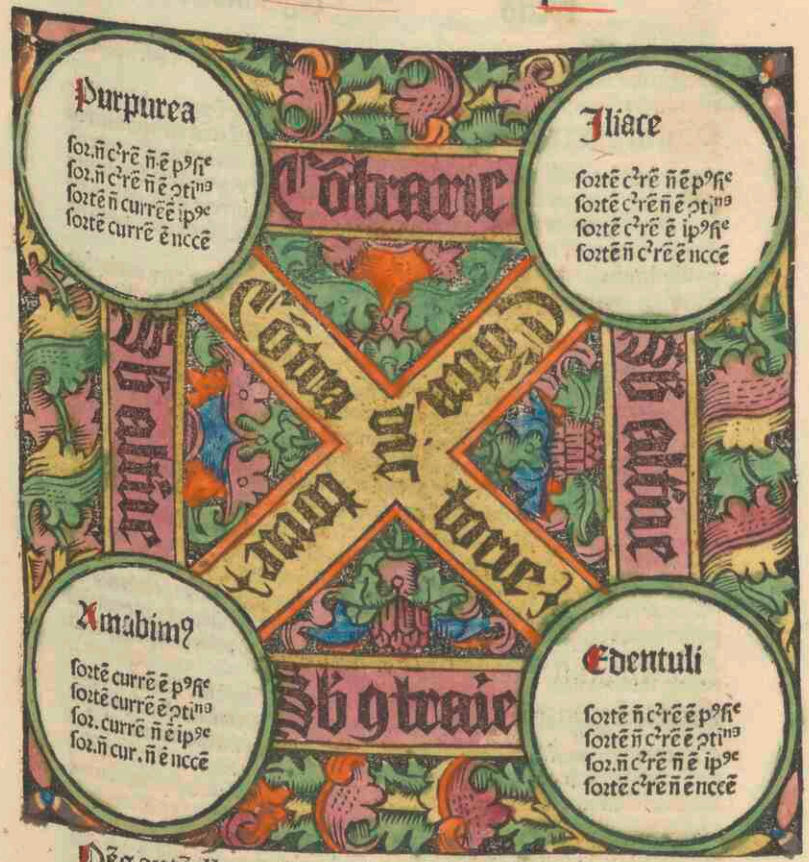

Dẽs autẽ ille ꝓpões q̃ sunt in ꝑma linea scz in amabimus: eq̃pollent z ꝓuertũtur inter se ꝑ ꝓmã regulam Que aũt sunt in scõa linea scz edentuli eq̃pollent z cõuertũtur ꝑ secũdã Que sunt in tercia ꝑ ẽciã Que in q̃rta ꝑ q̃rtã.

Postq̃ auctor nr̃ determinauit de modalibz q̃ ad eaz cessiciã Cõsequẽter determinat de eis q̃tũ ad passiones seu ꝓpietates eaz q̃ sunt eq̃pollencie z oppões Et ꝑmo ponit vnũ ꝑambulũ sibi valens ad eq̃pollencias/et ẽ ꝑambulũ multi

plicatio modaliū penes sitū negationis vt patet in textu Et sunt huiꝰ lcōnis q̄ tuoꝝ pūcta q̄stiones et argumēta more solito.

Primū punctum est q̄ in ꝓpōne modali duplex ē ꝓpō vt hic sufficit Prima ē ꝓpō pciū dicti inter se Scōa est ꝓpō dicti cū modo q̄ est ꝑncipalis copula in ipa Et q̄litas ꝓpōis sibi attribuit ex pte cō positionis/ideo ꝓpō modal' ꝑt dupl'r dici affirmatiua vl' negatiua. s.tā ex pte dicti q̄ ex pte modi/illa aūt in q̄ negaī modꝰ/vt sortē currere nō ē possibile/ē simpl'r et formaliī negatiua Sz illa in q̄ negaī ꝓpō dicti. s. sortē nō currere est possibile/nō est simpl'r negatiua/sed ē negatiua de dicto

Scōm punctū q̄ vt dicꝝ textus ꝫm istū modū possibile penes variacōes affirmationis et negationis ꝑnt fieri q̄tuoꝝ ꝓpōnes modales Prima ē affirmatiua tā de dicto q̄ de modo/vt sortē currere ē possibile Scōa est negatiua tā de dicto q̄ de modo/vt sortē nō currere nō ē possibile. Tercia ē negatiua de dicto tm̄/vt sortē nō currere est possibile Quarta ē negatiua de mō tm̄/vt sortē currere nō est possibile Et eodē pacto formari ꝑnt q̄tuoꝝ ꝓpōnes modales ꝫm quālibet alioꝝ modoꝝ

Terciū punctū est q̄ in modalibꝫ tribꝫ modꝰ ꝑt sumi eq̄pollencia/vnoꝰ ex pte dicti Et sic eodē mō sumiī eq̄pollēcia sicut i illis de ineſſe/ita vt si dicta modaliū ꝓtradicāt/vt oēm hoiēm esse/et aliquē hoiēꝫ nō esse/ꝓponaī negatio et eq̄pollebūt/vt nō oēm hoiēm esse aiāl est possibile eq̄pollet huic aliquē hoiēm nō esse aiāl est possibile Scōo sumiī ex pte modi et tūc iterū sumiī eq̄pollēcia eodē mō sicut in illis de ineſſe/vt sicut nullꝰ e q̄dā ꝓdicūt Et nōnullꝰ et q̄dā eq̄pollent Sic possibile et impossibile ꝓdicūt Et nō possibile et impossibile eq̄pollent Tercio mō sumiī eq̄pollēcia ex pte totaliū ꝓpōnū modaliū Et de ista danī ꝓmo q̄tuoꝝ regule satis difficiles/posteā tres regule satis faciles.

Quartū punctū est q̄ ꝑma regula eq̄pollenciaꝝ ē ista Cuicūq̄ dicto affirmato attribuiī possibile/eidē attribuiī ꝓtingēs et ab eodē remoueī impossibile/et ab eius ꝓdictorio oppositō remoueī nccē Cuiꝰ regule rō est/q̄ possibile et ꝓtingēs ꝙuertūt/g̃ cuicūq̄ attribuiī possibile/eidē etiā debet attribui ꝓtingēs Sz possibile et impossibile ꝓdicūt/ideo cui cūq̄ attribuiī possibile/ab eodē debꝫ remoueri impossibile/q̄ posito vno ꝓdictorioꝝ remoueī et reliquū Et si aliq̄ dictū sit possibile ꝑt q̄ñq̄ verificari/et cōtradictorii dicti ꝑt cē falsum/ideo si alicui dicto attribuaī possibile/ab eius ꝓtradictorio oppositō remoueī nccē Et ita ꝑnt ꝓbari alie regule Et significa caī ista ꝑma regula ꝑ hanc dcōnem Amabimus/in qua sunt notāde q̄tuoꝝ vocales/ꝑma est a et sigt ꝓpōnem de possibili in q̄ nulla debꝫ poni negatio/scōa vocalis etiā est a et sigt ꝓpōnem de cōtingēti/in q̄ nulla debet poni negatio/ zª vocalis est j et sigt ꝓpōez de impossibili/in qua negatio debet poni ad mo dū Et q̄rta vocalis est v et sigt ꝓpōnem de necessario/in q̄ debet poni duplex negatio. scz ad dictū et ad modū/iuxta illud E dictū negat/i q̄ modū/nichil a/ sed v totū Et ita suo mō debet declarari in alijs regulis

Queritur primo de q̄titate/q̄te sint modales/ītē de q̄litate q̄les sint modales C Ad ꝑmū dico q̄ q̄titas in modalibꝰ ꝑt

attendi ex q̃tuor/scz ex pte toti⁹ dicti/ex pte subiecti dicti/ex pte modi/et ex p
te lineaꝝ ℣ñ attendedo q̃titatē ex pte toti⁹ dicti/et hoc nō nisi in modalibꝫ
ꝓpositis ꝑm aliquos/sunt oīs singulares/qz in ipis dcm sumit singulariter ꝑ
vno solo suppoito dicti ex defectu vni⁹ vocis impoite ad sigñdū ipm ℣ed
alij dicūt et melius ꝙ oēs sunt indefinite qz illō dcm in modali ꝓpoita stat ma
terialiter ꝑ sibi simili vel dissimili/puta ꝑ vna cathegozica de incē sibi cozrñ
dente/ꝑt tñ ꝑ additionē signi positi in neutro gñe trahi ad aliā q̃titatē/ vt oēz
hoiēz currere ē possibile/q̃ est indefinita/qz valet istā/h⁹moi ꝓpō oīs homo
currit est possibilis ℣t fit vl̄is cū dz oē oēm hoiēm currere est possibile ℣t fit
ꝑticularis aliqđ oēm hoiēm currere ē possibile ℣t singularis/vt ly oēm hoiēz
currere ē possibile ¶ ℣x pte subiecti dicti/tū modales ꝓpoite q̃ diuisc/pñt
cē vl̄es si sb̄trū capiat cū signo vl̄i/pñt cē ꝑticulares si sb̄trū capiat cū signo ꝑti
culari/pñt cē idefinite si sb̄trū sumat sine signo/pñt cē singulares si sb̄trū sit ter
mi⁹ singularis ¶ ℣x pte modi modales sunt vl̄es q̃ sunt de nc̄cio et impossī
bili ℣t sunt ꝑticulares q̃ sunt de possibili et ꝓtingēti/iuxta illud ℣ē nccē valz
impossibile q̃si nulli⁹/possibile quidā/q̃dā nō/possibile nō ℣t rō est qz sicut oē
et nullū distribuūt ꝑ oīb⁹ suppositis copulatiue ℣ta nccē et impossibile am
pliant ad ōne tēpus copulatiue ℣t sicut quidā facit ꝑminū accipi ꝑ oīb⁹ sup
positis disiūctiue/ita possibile et ꝓtingēs ãpliant oē temp⁹ disiunctiue ¶ ℣x p
te lineaꝝ/tūc oīs modales q̃ sunt de purpurea et de jliace sunt vl̄es formaliť
vel equipollenter ℣t q̃ sunt de amabim⁹ et edentuli sunt ꝑticulares formaliť
vel equipollenter/qz ꝓpōnes eq̃pollentes semp sunt eiusdē q̃titatis et q̃lita
tis/veritatis et falsitatis ¶ ℣i arguaī mod⁹ in modalib⁹ se hz ꝑ modū for
me/et q̃titas ꝑ modū materie/g̃ q̃titas nō sumit ex pte modi ¶ ℣ico licz q̃
titas suppositoꝝ q̃ sumit ex pte subiecti et materie ꝓpōis se hz ꝑ modū ma
terie/tñ q̃titas tꝑm bñ sumit ex pte forme ¶ ℣ō scōm dico ꝙ q̃litas in mo
dalibꝫ ꝑt attendi ex tribꝫ scz ex pte dicti/ex pte modi/et ex pte lineaꝝ ¶ ℣x
te dicti omnes modales q̃ sunt de dicto negatiuo sunt negatiue/et q̃ sunt de dic
to affirmatiuo sunt affirmatiue ¶ ℣x pte modi/tūc oēs q̃ sunt de necessario
possibili et ꝓtingenti sunt affirmatiue ℣t q̃ sunt de impossibili sunt negatiue/
¶ ℣x pte lineaꝝ/tūc oēs modales q̃ sunt de amabim⁹ et purpurea sunt affir
matiue ℣t q̃ sunt de edentuli et jliace sunt negatiue ℣z aduertendū est ꝙ sim
pliciter et vniuersaliter loquēdo/qualitas modaliū debet dari ex pte suaꝝ li
neaꝝ/vt q̃ sunt de amabimus et purpurea sunt affirmatiue/et q̃ de edentuli et
jliace sunt negatiue ¶ Sed posℓz dubitari qualis est ista Nullū hominē esse
albū est possibile ℣ico distinguendo/si nullū capiaī in neutro genere ꝑsona
liter/et dictū materialiter qz est cōposita/tūc est negatiua/quia valet istā nulla
talis ꝓpositio/hō est albus est possibilis/vel nullū capiť cū dicto materialiter
fic est affirmatiua/quia sensus est ꝙ h⁹moi ꝓpō/nullus hō est alb⁹ est possibi
lis ¶ ℣i arguaī cuiuslibet rei est tantū vna forma/sed q̃litas est forma ꝑ
positionis/g̃ vni⁹ ꝓpōnis modalis est vna q̃litas/igiť nō triplex ¶ ℣ico liz
vni⁹ rei sit tñ vna forma ꝑncipalis/ꝑñt tñ cē plures sb̄ordinate ficut ꝓpō dicti
respectu ꝓpositionis modicū dicto

¶ Queritur secūdo Quot mod capiť ꝓtingens ¶ Dico duobꝫ modis ꝑmo sumiť gñaliter vt idē est qđ possibile/et sic diui
diť ꝑ nccm et nō nccm Et sic ꝓcedit ista hoiēm cē aiāl est ꝓtingēs ¶ Si dicas
hō de necessitate ē aiāl/ergo hō nō est aiāl ꝓtingēter Dicit negando ꝓñam qz
ꝓtingēs hꝫ mō nō distinguit cōtra nccm vel nō nccm Alio° capiť ꝓtingens ꝑ
prie et spēāliter vt idē fit qꝫ nō nccm/et nō impossibile Et hꝫ ꝶm pñm ꝑmo ꝓꝫ
sic diffinit Cōtingens ē quo nō exīte nccio/posito tñ inesse/nichil ꝓpter hoc
accidit impossibile Que diffinitio sic exponit Cōtingēs supple spēāliter cap
tū est/quo nō exīte nccio.i.qđ cū nō sit nccm/posito tñ inesse.i.si ponať esse
nichil accidit impossibile.i.nō seq̄tur aliq̄d impossibile/vñ diffinitio dicta vult
dicere qꝫ ꝓtingēs spēāliter captū est/qđ nec est nccm/nec impossibile Et sic ꝑ
dicta ꝓpō.s.hoiēm esse aiāl ē ꝓtingens ē falsa ¶ Si petať quotuplex ē istud
ꝓtingens spēāliter captū ¶ Dico ꝶm pñm ꝓtingens spēāliter captū diuidit ꝑ
ꝓtingens natū/ꝑ cōtingens raru/et ꝑ ꝓtingens ad vtrūlibet Cōtingens natū
est qđ magis dēminatū est ad cē q̄z nō esse vt hoiēz mori Cōtingens raru/qđ
magis dēminatū est ad nō esse q̄z cē/vt petro ābulante fieri terremotū/vel ꝯmi
no illud qđ fit a casu Cōtingens ad vtrūlibet vel infinitū/qđ est indifīs ad esse
et ad nō esse/vt fortē ābulare. ¶ Arguit Cōtra diffinitionē ꝓtingentis sic
Quoddā albū ꝓtingit cē nigrū/et tñ illo ꝓtingēti posito incē seq̄t impossibile
ḡ diffinitio male dicit qꝫ ipo posito incē nullū seq̄t impossibile/ꝓba
bať qz si ponať incē habebit hec ꝓpō/quoddā albū est nigrū/ad quā seq̄tur qꝫ
albū est albū et nō est albū/qđ implicat ꝯdictionē ¶ Dico qꝫ ibi nō arguitur
penes aliqđ ꝓtingēs qđ nō est nccm/quo posito incē seq̄tur aliqđ impossibile
rō est quia ibi nichil sumit qđ est ꝓtingens/nā albū cē nigrū nō est cōtingens/
q̄uis bñ sumiť ꝓpō de ꝓtingēti/vñ sc̄dm diffinitionē debz sumi aliqđ ꝓtinges
et ab eo remoueri nccm/et tñ ipo posito incē/nichil debz seq̄ impossibile Etiā
dicūt multi qꝫ modales diuise de ꝓtingēti nō dēnt poni incē/qz solū de sensu cō
posito Aliter ꝓt dici qꝫ male ponit incē/quia ē de subiecto ꝓnotatiuo/et tales
nō dēnt poni inesse quando idē subiectū/sed sumēdo aliū tminū loco eius/sup
ponentē tñ ꝑ eodē cū ꝑmo subiecto/debz em sumi ꝓnomē demōstrans jđ ꝑ
quo verificabať ꝓpō: vt quoddā albū ꝓtingit esse nigrū/debet sic poni inesse
hoc est nigrū/et illa nō implicat impossibile ¶ Sic posset argui de ista/oēz
stellā ꝓtingit a iohē videri ē ꝓtingens/et tñ ipa posita incē seq̄tur impossibile
quia ponit sic incē ōnis stella videť a iohāne/ista infert hoc impossibile qꝫ io
hānes simł esset supra terrā et sub terra ¶ Dico qꝫ nō debet poni in cē sumē
do vle/sed debet poni inesse sumendo q̄libet singularē q̄ posset subsumi seor
sum/et nō quo ad ōnia singularia simł/vt hec stella videť a iohāne/et illa stella
videť a iohāne et ita seorsum possunt cē vere q̄uis impossibile sit oēs simł cē
veras Et debz hoc intelligi in diuisis qz in cōpositis opz sumere idē subiectū ꝫ
debet cē ciusdē q̄titatis illa deinceps cū dicto ꝓpōis de ꝓtingenti

¶ Arguitur primo Cōtra textū q̄ dicit qꝫ possibile facit q̄tuor ꝓpones
ꝶm hūc modū possibile pñt fieri infinite ꝓpones/q̄
male dicit qꝫ ꝶm possibile solū fiūt q̄tuor ꝓpōes ¶ Dico licet ꝶm istū modū
possibile/et etiā alios modos pñt fieri infinite ꝓpones in numero/nō tñ sunt

plures in spē ¶ Replicaꝫ oēs ꝓpōes de eodē mō/sunt eedē in spē/ꝯ ma-
le dcm̄ est qꝫ ꝑm istū modū possibile fiūt q̄tuor ꝓpōes in spē Vñs ꝓbaꝫ qꝫ mo
dales spē distīguūt ex ꝑte modi q̄ est forma ꝓpōis modalis/ꝯ null⁹ mod⁹ facit
q̄tuor ꝓpōes distīctas spē ¶ Dico licet oēs modales de eodē mō sint eedē
i spē ēnciali/et ex ꝑte mōi/tn̄ bn̄ variāt spē accīli. s. ex ꝑte affirma⁹ ⁊ nega⁹

Arguitur secūdo et hoc ꝙ ꝑmā regulā eq̄pollēciarū sic/hoc dcm̄ hoiēz
ēe aiāl est possibile/⁊ tn̄ nō est ꝓtingēs cū sit nccm/ꝯ
male dr i ꝑma regula Cuicūq; dicto affirmato attribuīt possibile/eidē attribuīt
ꝓtingēs ¶ Dico ad añs qꝫ si capiaꝫ ꝓtingēs spēaliter ꝑ ꝓtingēti nō nccio qđ
diuidīt in ꝓtingēs natū/rarū et ad vtrūlibet/tūc hoc dcm̄ hoiem esse aiāl/nō ē
ꝓtingēs/sed ita nō capīt hic Sz si capiaꝫ ꝓtingēs gn̄aliter vt cōuertīt cū possi
bili/vt diuidīt ꝑ nccm et nō nccm/tūc hoc dcm̄ bn̄ est ꝓtingens/⁊ ita capīt hic.
¶ Replicaꝫ Ad sortē currere ē possibile nō seq̄tur/sortē nō currere ē possi
bile Et tn̄ ad sortē currere est ꝓtingēs bn̄ seq̄tur/sortē nō currere ē ꝓtingens
ꝑ ꝙuersionē in oppositā q̄litatē vtz ꝑmo poꝛ/ꝯ possibile et ꝓtingēs nō sunt
idē ¶ Dico licet ꝓpōes de ꝓtingēti ad vtrūlibet ꝙuertāt in oppositā q̄lita
tē/nec hoc ꝓtingēs ē idē cū possibili/tn̄ ꝓpōes de ꝓtingēti gn̄aliter capto qđ
idē est cū possibili nō ꝙuertīt in oppositā qualitatē.

Arguitur tercio Cōtra scđaz regulā/huic dicto dcū nōesse atribuitur
possibile/et tn̄ ab eo nō remouet impossibile/cū sp
sit impossibile deū nō ee/ꝯ 2ª regula falsa ¶ Dico licet ab hoc dicto/deū nō
ē/vere remouet impossibile/tn̄ false remouet ab eo/sicut possibile false sibi
attribuīt ¶ Replicaꝫ deū nōesse est possibile/et deū nōesse nō est impossi
bile/et deū esse nō ē nccē/sunt in scđa linea. s. edentuli/et tn̄ non eq̄pollent/ꝯ 2ª
regula adhuc falsa Scđa ps añt; ꝓbaꝫ qꝛ ꝓpōnes eq̄pollētes dcīt esse eⁱ⁹dē
subiecti/et eiusdē q̄litatis/sz iste nō sunt eiusdē subiecti/qꝛ deū nō esse/et deū ē
nō sunt idē sꝛū/nec eiusdē q̄litatis qꝛ ista deū nō esse est possibile/ē affirmatiā
qꝛ mod⁹ nō negaꝫ/et alie due sunt negatiue/qꝛ ibi modi negāt ¶ Dico q eq̄
pollencia capīt dupl̄r Uno⁰ spēaliter ꝑ eq̄alencia ꝓponū vtroq; t̄mino pti
cipantiū ꝑm eundē ordinē in q̄litate et q̄titate/in veritate et falsitate/sic moda
les eiusdē linee nō eq̄pollent/sz ita stricte nō capīt hic eq̄pollēcia Alio modo
capīt eq̄pollēcia gn̄aliter ꝑ equalencia ꝓponū in veritate et falsitate/sic ꝓdic
te ꝓpōes eq̄pollent/et ita capīt eq̄pollencia in modalibz

Arguitur quarto Cōtra terciā regulā in jliace in ꝓpōe de possibili ne
gaꝫ possibile/vt sortē currere nō ē possibile/sz possi
bile negatū nō est possibile sz impossibile/ꝯ ibi nō erūt q̄tuor ꝓpōnes eq̄pol-
lentes ¶ Dico licz possibile negatū et impossibile sint idē ꝑm sīgtū et eq̄pol
lenter/tn̄ distīguūt adhuc formaliter et vocaliter sicut licet nōq̄dā ⁊ nullus equi
pollenter sunt idē/tn̄ dcīt formaliter ¶ Replicaꝫ nō possibile remouet a
dicto affirmato in jliace et ipossibile attribuīt illi dicto affirmato/ꝯ possibile
negatū et impossibile ñ sunt idē ¶ Dico licet impossibile attribuat illi dicto
formaliter et ꝑm vocē/tn̄ vtualiter remouet ab eo/qꝛ vtualiter negat dictū/⁊
destruit eⁱ⁹ ꝓpōem. ¶ Posset argui cōtra q̄rtā regulā ꝓpō affirmatiua
et negatiua nūq; sunt eq̄pollentes/ꝯ negatiua de possibili in purpurea non ꝑt

eq̄pollere affirmatiue de nccē Jtē oēs ꝓpones eq̄pollentes deñt esse eiusdē subiecti et p̄ti/sed in q̄rta linea et in alijs ꝓpões de possibili et nccio non sunt eiusdē subiecti/q̄ in eis dicta ꝯdictoria sb̄ij ciū̄/nec eiusdē p̄ti/q̄ nō est idē modus igiē nō eq̄pollent Dico negādo ꝓnaz/q̄ eq̄pollencia in modalib⁹ non sumiē ita stricte sicut in illis deinesse/sbi eē eq̄pollentes debent esse eiusdē sb̄iecti p̄ti q̄litatis q̄titatis v̄itatis et falsitatis/sicut jā dcm̄ est in solutione replice argumēti tercij

Tres regule equipollenciarū faciles

Prima regula Oēs ꝓpões de possibili et impossibili eq̄pollent v̄bo seu dicto sīliter se hñte:et mō dissimiliē vt sortē currere ē possibile:z sortē currere nō ē impossibile

Secūda regula Oēs ꝓpones de possibili et nccē equipollent v̄bo et mō dissimiliē se hñtib⁹:vt sortē currere ē possibile:et sortē nō currere nō ē nccē Tercia regula Oēs ꝓpones de impossibili z de nccē eq̄pollent verbo dissimiliē se hñte:et mō sīliter:vt sortē currere nō ē impossibile:et sortē nō currere nō ē nccē Et intelligitur mod⁹ sīliter se hrē:et dissimiliter q̄tū ad affirmationē et negationē Jta et de v̄bo seu dicto Et predicta regula nō facit mentionē de ꝓtingenti eo q̄ ꝓtingens q̄uertitur cū possibili Dñ idē est iudiciū de ꝓpōnib⁹ vtriusq̄

De oppositione modaliū

Propōnū modaliū alie sūt ꝯnie:alie subꝯnie:alie ꝯdictorie:alie subalt̄ne:vñ oēs ꝓpões que sunt in q̄rta linea de purpurea ꝯniant:cōib⁹ hys q̄ sunt in 3ª linea de jliace Et oēs q̄ sunt in p̄ª linea de amabim⁹ subꝯniant his:q̄ sunt in 2ª de Edētuli Jtē p̄m⁹ ordo et t̄cius:sīliē scōs et q̄rtus ꝯdicūt Jtē p̄m⁹ ordo subalt̄nat q̄rto Et scōus subalternat tercio.vt patet in his verlib⁹.

Tercius est quarto semp ꝓtrarius ordo
Sit q̄z tibi linea subꝓtraria prima secūde
Tercius est primo cōtradictorius ordo

Pugnat cū quarto cōtradicendo secūdus
Prima subest quarte vicem pticularis hñs
Vltimo subaltern⁹ fit primus siue secūdus

Postq̄ auctor nr̄ determinauit de eq̄pollēcijs mōliū ꝛ carū ꝓncijs p q̄tuor regl̄as satis difficiles/ḡ facit h̄ idē p tres regl̄as magis faciles Et hz hec lcō duas ptes in p̄a ponūt q̄nq; pūcta/due q̄stiones/et q̄tuor argumēta ꝯ textū eq̄pollēciaꝝ in 2a ponūt tres q̄stiones/pma erit de oppōe modaliū cū q̄tuor argumētis et replicis/scda et ꝛcia de ꝓncijs modaliū.:

Primū punctum est q̄ nega° posita ad modū facit ꝯdictorias eq̄pollere/ꝓbat̄ de istis sortē currere ē nccē/sortē currere ñ ē nccē/ꝯdicūt si ponat̄ negatio ad p̄m nccē eq̄pollebūt Et rō ē/q2 nega° posita ad modū negat q̄titatē ap̄liacōis tm̄ q̄ se tenet ex pte modi Etiā negat q̄titatē ꝓpois q2 negat modificatione et ex ꝓnti ꝓpoēz modificatā jō mutat q̄litatē et q̄titatē ꝓpois ꝛ facit eq̄pollere ꝯdictorias/q2 illa negatio p̄posita mōcit ꝓnias eq̄pollere Et rō ē/q2 illa negat solū q̄litatē ꝓpois/et nō q̄titatē mōi q2 tal' nega° nō ptingit ampliacōez modi/jō tal' nega° mutat q̄litatē tm̄/et nō q̄titatē/q2 nō negat añ se Et hz se sicut negatio posita post signū i illis de incē lū/jō facit eq̄pollere subal'nas/q2 hz se sicut nega° p̄posita et p⁹posita signo

Secūdū punctū q2 rō p̄me regule/q̄ ē q̄ ꝓpōes de possibili ꝛ ipossibili eq̄pollent ꝟbo sil'iter se hñte et mō dissil'it/ē ista q2 ꝓpōes de possibili ꝛ ipossibili ꝯdicūt/sz nega° posita ad modū tm̄/facit eq̄pollere suo ꝯdictorio/jō ꝓpōes de possibili et ipossibili eq̄pollēt mō dissil'it se hñ te Et d2 mod⁹ dissil'it se hz̄/qñ vna ē negatiā/ꝛ a⁴ affirmatiā Et rō 2e regl'e .s.q̄ ꝓpōes de p⁹si. ꝛ nccio eq̄pollēt ꝟbo et mō dissil'iter se hñtib⁹/ē ista/q2 ꝓpōes affirmatiē de p⁹si. ꝛ nccio de dicto et mō opponūt ſBal'ne/vt sortē c²rē ē p⁹si⁹/et sortē c²rē ē nccē Sz nega° p̄posita dicto ꝛ mō/vt sor. ñ c²rē ñ ē p⁹si⁹ facit eq̄pollē suo ſBal'no/q2 se hz sicut nega° p̄posita et p⁹posita signo in illis de incē/i² eq̄pollēt ꝟbo et mō dissil'r se hñtib⁹ Rō 3e regule est q2 ꝓpōes de impossibili et nccio affirmatiue ꝓnant̄/sz negatio posita ad dictū tm̄ in modali⁹ facit ꝯdictorias eq̄pollere/q2 solū mutat q̄litatē/ḡ ꝓpōes de nccio et impossibili eq̄pollēt ꝟbo dissimiliter se hñte et modo similiter

Terciū punctū ē ēē oppōes mōliū/q̄ oēs mōles q̄ sē in p̄a linea.s.q̄ signt vl' eq̄pollēter Et rō ē/q2 oēs eq̄pollēt isti sor.c²rē ē p⁹si⁹/sz illa ē pticl'aris affirmatiā/ḡ et alie tres de eadē linea Et oēs de 2a linea.s.de eodē tuli sē pticl'aris affirnegatie/sor.l'r vel eq̄pollēter/q2 eq̄pollēt isti/sor.ñ c²rē ē p⁹si⁹/vel isti sor.c²rē ñ ē nccē/sz ñ nccē vz tm̄ sicut nōoē q̄ eq̄pollet q̄dā nō/q̄ facit pticularē negatiuā Et oēs de 3a linea q̄ signt p jliace sunt vl'es negatiue/q2 eq̄pollēt huic sortē currē ē impossibile/sz impossibile vz null⁹ Et oēs de q̄rta linea q̄ signt p purpurea sunt vl'es affirmatiue/q2 eq̄pollēt isti sor.currē est nccē/sz nccē va let ōne Ex isto pz rō/quare oēs de q̄rto ordine et de 3o ꝓnant̄/quia habent

se ficut vlis affirmatiua et vlis negatiua ¶ Et oēs de ꝑmo ordine et 2° subꝫiāt/ qz hñt se sicut ꝓticularis affirmatiua et ꝓticularis negatiua ¶ Et oēs de ꝑmo ordine et 3° ꝫdicūt qz hñt se sicᵗ vlis negatiā et ꝓticlis affirmatiā/ꝛ ita suo° ō aⁱᵍ

Quartū punctū summe notandū est istud/q in modalibz ꝓpositis dā do cāpollēcias istiꝰ modi de nccio/cū alijs tribꝰ mo dis possibili impossibili ꝛ ꝓtingēti/semp sumi debz dictū ꝫdictoziū ¶ Et ideo iste nō cāpollent/oē aiāl eē hoiēm nō est possibile/et oē aiāl nō esse hoiēm ē nccē/ qz ꝑma ē va et 2ª falsa/ſz iste cāpollent de dicto ꝫdictozio/oē aiāl eē hoiēz nō est possibile/ꝛ aliqđ aiāl nō esse hōiez est nccē/que sunt in ſliace/ideo etiā bene dicit textus/et eiꝰ oppositū ꝫdictozio attribuit nccē ¶ Sz in modalibz diuiſ dādo cāpollētias de nccio cū alijs tribz semp sumi debet dictū eiusdē ꝙtitatis vt iste cāpollent qđdā aiāl nōpossibile est esse hoiēz/et qđdā aiāl nccē est nō eē hoiēz q̄ sunt etiā in ſliace ¶ Si arguaᵗ hoc est cōtra terciā regulā vbi ꝺz quocūz dicto affirmato remouet possibile/eiꝰ oppositō ꝫdictozio attribui tur nccē/ꝑ dictū in modalibz diuiſis etiā erit ꝫdictoziū ¶ Dico q auctor nr intelligit regulas suas solū de modalibz ꝓpositis et nō diuiſis ¶ Et q̄re hoc Dicit qz ſi in modalibꝰ diuiſ poneret dictū ꝫdictoziū jā nō cāpolleret qz non ceñt ciusdē veritatis ꝛ falsitatis/vt hec est vā qđdā aiāl nō possibile ē eē hoiēz Et ista de dicto ꝫdictozio ē falsa/nullū aiāl nccē est nō eē hoiēz.

Quintū punctum est q ad dandā ꝫdictoziā in modalibus ꝓpositis/vbi modꝰ ponit in fine vel in ꝓncipio clare patet ex tex tu/qz ille de amabimꝰ ꝫdicūt illis de ſliace Et de purpurea ꝫdicūt illis de eden tuli ¶ Sz ad dandā ꝫdictoziā in modalibꝰ diuiſis. ſ. vbi modꝰ ponit in medio/ siue fit de eodē mō/siue de alio mō/semp ſi ſbtū dicti sumaᵗ in vna vlter/ſlud in alia debet sumi ꝓticulariter et eꝫzio/vt oē aiāl possibile ē esse hoiēz/ꝫdicto ria eiꝰ est quoddā aiāl nō possibile ē esse hoiēz ¶ Sz in modalibꝰ ꝓpositis ad dandā ꝫdictoziā de eodē mō sufficit ponere negationē ad modū/ſbiecto dicti nō variato/vt sortē currere est possibile/ꝫdictozia ē sortē currere nō est possi bile/jtē oē aiāl nō esse hoiēz est possibile/q̄ est in edentuli/eiꝰ ꝫdictozia est ōne aiāl nō esse hōiez nō est possibile/q̄ est in purpurea vbi dictū nō variaᵗ ſz modꝰ negaᵗ Sz nūq̄ illa de nccio ꝫdicit alicui de alio mō/nisi fit de dicto ꝫdictozio/ licet in ꝓpositis hoc dictū totū simul debeat sumi ex ptꝫ vniꝰ extremi. ſ. totū in ſubiecto/aut totū in ꝑdicato Sz in diuiſis illud dictū diuidit jta vt modꝰ ponatur int accm añ se/et infinitiuū post se/vt hoiēz nccē est esse animal

Queritur primo vtrū in modalibz debz sumi ꝫdictio ferēdo negatio nē ad modū vel ad vbū ¶ Et intelligit ꝑ vbū infinitiuꝰ ¶ Dico q negatio debz ferri ad modū/et nō ad vbū/ꝓbaᵗ qz iste nō ꝫdicunt possibile ē ābulare/et possibile est nō ābulare/qz ābo sunt vere Sz iste ꝫdicūt possibile ē ābulare/et nōpossibile ē ābulare Quō ꝓbat hoc pꝫus Dico q 2° picr. fic ꝓbat Sicut se hz copula est in illis de ineſſe/jta se hz modꝰ in modali bus/sed sumēdo ꝫdictionē in illis de ineſſe/opz semp negationē ferre ad copu lā est/ꝑ etiā in ꝫdictione modaliū opz negationē ferri ad modū ¶ Argui tur jste modales nō ꝫdicunt sortes currit possibl'r/et sor. currit nō possibl'r/et tñ ibi ferᵗ negatio ad modū/et nō ad vbū Qz nō ꝫdicāt patz qz ābe sunt vere

Dico q̄ in ista ſortes currit nō poſſibiliť illō aduerbiū poſſibiliť p̄t intelligi p̄ ꝓstruili illi v̄bo currit ꝛ ſic ꝓdicūt Alio⁹ p̄t intelligi p⁹ cōstrui/vt ſortes ē currēs nō poſſibiliter/et ſic nō ꝓdicūt ¶ Si arguať ꝛ° iſte ꝓdicūt ſortes currit p⁹ ſibiliť/et ſor. nō currit poſſibiliť/ꝛ tm̄ negatio ferť ad v̄bū/igiť dicta falſa ſunt ¶ Dico q̄ p̄hus nō vult negare quin negatio poſſit ferri ad v̄bū/dūmō tm̄ poſt ipm̄ ſequať mod⁹ ¶ Arguiť 3° iſte nō ꝓdicūt/oē aiāl poſſibile eſt cē hoiēm et oē aiāl nō poſſibile eſt ee hoiēm/qz ſunt fil' falſe/et tm̄ ibi negatio ferť ad mo dū ḡ dicta falſa ¶ Dico q̄ nō ſufficit in modalibꝫ diuiſis ad dandā ꝓdictionē negationē ponere añ modū/ſz opz diligēter ſuare q̄ tmin⁹ diſtribuibilis non diſtribuit⁹ in vna/dēt diſtribui in alia/et e᷑ꝛio tmin⁹ diſtribut⁹ in vna/nō debꝫ diſtribui in alia/jā in vtraq; dictaꝝ ꝓpōnū iſte ťi⁹ aiāl diſtribuiť iſti⁹ ḡ ꝓpōis/ oē aiāl poſſibile eſt cē hoiēz/ꝓdictoria ē iſta/q̄dā aiāl nō poſſibile eſt cē hoiēz ¶ Arguiť q̄rto iſte ꝓdicūt ſortē currere ē poſſibile/et ſortē nō currere ē p⁹ſi bile/et tm̄ ibi negatio ferť ad v̄bū et nō ad modū igiť Añs ꝓbať q̄ ꝓdicant/qz negatio poſtpoſita ſubiecto ſingulari facit ꝓpōem ꝓdicere alteri ſingulari de eodē ſubiecto ¶ Dico q̄ hoc verū eſt in illis de inē/et nō in modalib⁹ ꝓpo ſitis Et rō eſt qz negatio in illis de inē agit in totū q̄d ſeq̄tur ſi ſit ꝓpō de vno v̄bo tm̄ Sz in modalib⁹ ꝓpoſitis negatio poſita iné ptes dicti nō agit in modū ſequentē Et hoc ideo qz negatio nō teneť ibi figūtiue/ſz māliter ſicut totū dictū ſupponit materialiť ¶ Si perať vtrū ne ꝓdictoria iſti⁹ ſortē currere ē p⁹ſi bile ſit iſta/nō ſortē currere ē poſſibile Et ꝓbať q̄ ſic qz nō eſt veri⁹ dare ꝓdic tionē q̄ toti ꝓpōi ꝓponere negationē ¶ Dico q̄ ſi negatio teneať ꝓſigūtiue et nō māliter tūc ꝓdicūt/et ſic nō agit in ꝓpōez dicti/ſz diſtribuit totū dictū ꝓ omībꝫ ꝓpōib⁹ de ineē copulatiue ꝓ q̄b⁹ ſtabat diſiūctiue/ac ſi negatio p̄cede ret/et negaret ab ipo poſſibile. ¶ Si perať vtrū ne dictū etiā diſtribuať in iſta et ſimili/hoiēm eſſe azinū nō eſt poſſibile ¶ Dicit q̄ ſic qz negatio poſi ta ad modū in modalib⁹ ꝓpoſitis dicit ſimplicit ꝓponi/ſic q̄ b⁹ loycos intelli giť agere in oēs ptes ꝓpōis modalis diſtribuēdo eas ſi ſint diſtribuibiles Et hoc ꝓbať qz niſi ſic tūc modalis ꝓpoſita de mō negato/nō ꝓdiceret formaliť alteri de mō affirmato Et hic hoiēm cē azinū nō eſt poſſibile/q̄uis illa nega° diſtribuat oēs illos tminos ſtantes māliter/tm̄ non agit in ꝓpōem dicti/ſic q̄ dictū intelligať ibi ſupponere ꝓ ꝓpōne de ineē negatiua/ſed ſolū agit in ipm̄ tanq̄ in vnū extremū.

Queritur ſecūdo Vtrū oēs ꝓpōes de ꝓtingēti pñt ꝙuerti in oppoſi tā q̄litatē ¶ Dico q̄ nō/ſed ſolū ꝓpōnes de ꝓtingē ti ſpeāliter dicto Sed aduerte q̄ ille ſunt duplices in ſenſu diuiſo/et in ſenſu cō poſito/q̄ nō eodē mō ꝙuertūť in oppoſitā q̄litatē Nā ꝓpōes de ꝓtingēti ſpe cialiter capto in ſenſu diuiſo/ꝙuertūť in oppoſitā qualitatē/mutando ſolū q̄li tatē dicti/ſeruata eadē q̄titate dicti Exemplū vt oēm hoiēm ꝓtingit cē albū/ ꝙuertiť ſic/oēm hoiēm ꝓtingit nō cē albū ¶ Et debꝫ attendi q̄ modus vtro biq; mancat affirmat⁹/qz nō ſeq̄tur oēm hoiēm ꝓtingit currere/ḡ nullū hoiēz ꝓtingit currere/qz ſunt ꝓrie/ſz vnū ꝓtrariū nō ſeq̄tur ad aliud ¶ Sed moda les ꝓpoſite de ꝓtingēti ſpeāliter dicto ꝙuertūť in oppoſitā qualitatē/ſumēdo dictū ꝓtradictoriū/et nō ſufficit mutare ſolā q̄litatē/ſed etiā q̄titatē dicti Exm

vt oē ens esse dcū est ꝓtingēs/q̄ est ꝓposita sic ꝙuertit̄/quoddā ens esse deū nō est ꝓtingens ¶ Si arguat̄ esse et nō esse sunt opposita/g̃ ꝓpōes de ꝓtingē ti nō ꝑt cōuerti in oppositā qualitatē/ꝑña tenet q̄ sic adesse seq̄r nō esse/ꝛ cōtra ¶ Dico negādo ꝑñam q̄ in ꝙuersione in oppositā qualitatē adesse/ñ sequit̄/nō esse/ſz ad ꝓtingere cē seq̄tur ꝓtingere nō esse jā ꝓtingēs esse/et ꝓtin gens nō esse nō sunt opposita/sed ꝑmit̄ idē dicūt/vt patet exponēdo istā/que dā hoiēm cōtingit esse albū/sensus em̄ est Quendā hoiēm nō nccm/nec impᵒ sibile est esse albū/que equiualet huic/quendā hoiēm possibile est nō esse/ꝛ ꝑᵒ fibile est esse albū Et sua cōuertens scz quendā hoiēm ꝓtingit nō esse albū/eq̄ ualet huic/quendā hoiēm nec nccē/nec impossibile est nō esse albū/que vltriᵒ equiualet isti/quendā hoiēm possibile est esse/et possibile est nō esse albū/iam ille exponētes eq̄alent/dr̃ntes solū penes sitū vocalē/vt patet bñ cōsideranti ¶ Si arguat̄ nō seq̄tur ꝑ ꝙuersionē in oppositā qualitatē Nullū ens eē adā est ꝓtingens/g̃ oē ens esse adam est ꝓtingēs/q̄ ꝑma est vera/nā nullū ens esse adam/nec est nccm/nec impossibile/et scōa est falsa/q̄ oē ens eē adam ē possi bile ¶ Dico q̄ male ꝙuertit̄ in oppositā qualitatē/q̄ est modalis ꝓposita de ꝓtingenti/et illa nō ꝑt ꝙuerti in oppositā qualitatē nisi sumendo dictū ꝓdicto riū/ſz hic sumit̄ dictū ꝓriū Et g̃ debet ꝙuerti in istā/aliq̄ ens eē adam est ꝓtin gens Ita sp in ꝓpositis ꝙuertēdo in oppositā q̄litatē dicti dēt sumi dictū ꝓdic t oriū Sz in mōlibᵒ diuiſ de ꝓtingēti dēt ꝑmitᵒ manere eadē q̄titas dicti

Arguitur primo Cōtra ꝑmā triū regularū eq̄pollēciaꝝ/jste duc de pᵒ fibili et impᵒsibili eq̄pollēt/soltē currere ē possibile soltē currere nō ē impossibile/et tū vbū hz se nō fiſiter/q̄ in vna affirmat̄ hoc vbū est/et in alia negat̄/g̃ male dicit ꝑma regula q̄ de possibili et impossibili eq̄pollent vbo similiter se hñte et mō dissimiliū ¶ Dico q̄ licet in illis ꝓpōibᵒ hoc vbū est/vniēs modū cū dicto se habeat dissimiliū/tū vbū dicti qō est infimi tiuᵒ se hz dissimiliter/et de illo hic intelligit̄ ¶ Replicat̄ sicut possibile ā pliat ad oē tps disiūctiue/jta et nō impossibile āpliat ad oē tps disiūctiue/co q̄ eq̄pollent/g̃ modᵒ se hz similiter/et ꝑ ꝑñs male dr̃ q̄ eq̄pollent mō dissimili ter se hñte ¶ Dico licet possibile et nonimpossibile fiſiter se habeant q̄tū ad ampliacionē/nō tū q̄tū ad affirmationē et negationē Et hoc mō intelligitur hic similiter se habere et dissimiliter.

Arguitur secūdo Cōtra scōam regulā/jste due de possibili et nccē nō eq̄pollēt/oē aiāl eē hoiēz nō est possibile/ꝛ oē aiāl nō eē hoiēz est nccē/et tū vbū ꝛ modᵒ se hñt dissimiliter/g̃ male dicit 2ª regula/q̄ de possibili et nccio eq̄pollent vbo et mō dissimiliter se hñtibᵒ Alīs ꝓbat̄ q̄ nō eq̄ pollent/q̄ ꝑma ē vera/et scōa falsa/q̄ ei ꝓdictoria ē vera ¶ Dico q̄ regula vt iacet nō est vliter vera/ſz opz ſuare vnā ꝓditionē ad hoc q̄ simplr sit vera q̄ est/q̄ in modalibz ꝓpositis de nccio et possibili/et etiā alijs modis/ad dandā equipollenciā opz sumere dictū ꝓdictoriū sic nō est hic Et g̃ equipollens ad ꝑ mā est/quoddā aiāl nō esse hoiēm est nccē/q̄ etiā est vera ¶ Replicat̄ hic ſuat̄ illa ꝓditio oēm hoiēm currere ē possibile/et aliquē hoiēm nō currere nō est nccē/et tū nō equipollent/g̃ solutio falsa Scōa ps ꝓbat̄/q̄ ꝑma ponit ali q̄o/et scōa nichil ponit/cū sit negatiua tā de dicto q̄ de mō ¶ Dico q̄ licet 2ª

nichil ponit ꝙ se ꝑmo/tñ bñ ponit ex ꝓñti aliq̃d quia negat dictū aliquē hoiē̃m nō currere cē necessariū/ideo ex ꝓñti ponit suū ꝓdictoriū esse possibile.

Arguitur tercio Cōtra tercia regulā/ista due de impossibili et nccē ñ eq̃pollent/oē aiāl nō cē hoiēz est impossibile/z oē al' cē hoiēz est nccē/et tñ vbū hz se dissimiliter/et mod⁹ fil'iter/g̃ male dicit z⁹ regula ꝙ de impossibili et nccē eq̃pollent vbo dissimiliť se hñte/et mō similiter. Dz nō eq̃polleāt ꝓbať qz ꝓpōes eq̃pollentes deñt cē eiusdē veritatis et falsitatis/sz ꝑma est vera/et ſcda falsa ¶ Dico ꝙ opz ꝑuare illā ꝓditionē supdcām in ſcdo argumēto/scz ꝙ ad dandā eq̃pollenciā in modalibz ꝓpositis de necessario et alijs mod⁹ scz possibili et impossibili/opz sumere dictū ꝓdictoriū/ideo iste eq̃pollent/oē aiāl nō cē hoiēm est impossibile/et aliq̃d aiāl cē hoiēz est nccē/q̃ ambe sunt vere ¶ Replicať impossibile et nccē nūq̃ pñt se fil'iter habere g̃ siue ponať dictū ꝓdictoriū siue nō/nō pñt eq̃pollere mō similiter se habente. Ans ꝓbať qz impossibile semp includit negationē/et nccē includit affirmationē/g̃ impossibile et necessariū nō pñt se similiter habere q̃tū ad affirmationē et negationē ¶ Dico ꝙ licet impossibile q̃tū ad negationē intrinſecā nunq̃ habet se similiter sicut necessariū/tñ pt se hrē similiter quātū ad negationē extrinſecā sibi oppositā de qua negatione hic intelligiť

Arguitur quarto Cōtingens est vn⁹ de quatuoz modis facientib⁹ ꝓpositionē modalē/et nulla dať hic regula de eq̃pollencijs ei⁹/g̃ iste regule sunt insufficientes ¶ Dico ꝙ textus se excusat dicēs ꝙ cōtingens cōuertiť cū possibili/ideo quicq̃d dictū est de possibili etiā intelligitur de cōtingenti ¶ Replicať Illa q̃ inter se sunt diuersa nō cōuertunť sed possibile et cōtingens sunt diuersi modi/alias enim non essent q̃tuoz modi facientes ꝓpositionē modalē/ergo possibile et cōtingens nō cōuertunť ¶ Dico ꝙ aliqua dupliciť cōuertūtur Vno mō quo ad suppositā tm̃ sicut risibile et homo Alio mō quo ad suppositā et rōnem formalē/jā illa q̃ solū conuerrūtur quo ad suppositā bene pñt esse diuersa quātū ad rōnes formales Et ita se habent cōtingens et possibile/q̃ sunt modi distincti formaliter/et tamen cōuertuntur quo ad suppositā.

Circa secundā partē lectionis que est de oppositionib⁹ et consequencijs modaliū

Querit ꝑmo Vtrū ille text⁹ de oppōe ꝓpōnū modaliū sit ver⁹ et sufficiēter assignat⁹ ¶ Cū dz ꝙ oēs ꝓpōes q̃ sunt in q̃rta linea de purpurea ꝓxianť ōnib⁹ his q̃ sunt in z⁹ linea de jliace et ita de alijs Et videť ꝙ sic/vt ꝓbať auctoritate pe.hisp.qz si dicať oppositū/tūc auctoz nr̃ insufficiēter tradidisset oppōes modaliū Pro tamē ampliori intellcū regulaꝝ notāda sunt argumenta et solutiones que sequūtur.

Arguitur ꝑmo Cōtra oppōez ꝓxiā q̃ sig̃tur p has dcōnes purpurea et jliace/oms ꝓxie deñt cē vles/sz nulle modales ꝓpōsite sūt vles/g̃ nulle modales ꝓpōsite ꝓxiāť/ꝓña tz in camestres Minoz ꝓbať qz oēs

modales ꝓpositę sunt indefinite vel ꝑ aliąs singl'ares eo ꝙ dcm̃ stat mālīt ꝙ ꝓpōc de incē ¶ Oico licz oēs mōles ꝓpositę ex pte totī dicti sint indefinite vel singulares/tm̃ ex pte modi ille q̄ sunt in purpurea et jliacc sunt vl'es ¶ Replicaī in illis lincis sunt ꝓpōnes de possibili et ꝓtingēti/q̄ sunt modi pticu lares/igīt tales de possibili et ꝓtingēti ex pte modi nō sunt vl'es ¶ Oico licz possibile et ꝓtinges qñ sumunt sine negatione formal'r sint modi pticulares/ tm̃ qñ eis ꝓponīt negatio fiūt modi vl'es eq̄pollenter/sicut hoc signū q̄dā formaliter est signū pticulare/ſz cū negatione vt nōquidā fit signū eq̄pollens vl'e ¶ Si arguaī adhuc jste sunt de purpurea et jliacc/q̄dā aiāl cē hoiēm ē necesse/et q̄dā aiāl nō esse hoiēm est nccē Et tm̃ nō sunt ꝟie/igīt textus falsus. Scda ps añt̄, ꝓbaī/q2 ꝟie nūq̄ ꝑñt simul esse vere/ſz ꝓdicte ꝓpōnes sunt sīt vere/g̃ nō cōtrariant ¶ Oico ꝙ si modales sint de subiecto vl'i seu cōi/tunc semp requīt ꝙ altera earū sit de subiecto dicti sumpto cū signo vl'i Si em̃ subiectū in vtraq3 sumaī pticulariť iā nō ꝟiant Et ideo ista in purpurea q̄dā aiāl cē hoiēm est nccē/ḥz ꝑ ctrario istā in jliacc/nullū aiāl esse hoiēm est nccē/q̄ ē flā et ꝑma vera ¶ Replicaī hoiēm cē ſpēm est nccē/hoiēm nō esse ſpēm est nccē ꝟiant/et tm̃ sunt de subiecto vl'i/et in neutra subiectū sumīt cū signo vl'i/ igīt ꝓdicta solutio falsa ¶ Oico ꝙ regula ꝓdicta et solutio debēt intelligi de ſbiecto dicti vl'i supponēte ꝓsonaliter/vel supponēte māliter ꝙ sibi simili q̄ in alia ꝓpōe supponit ꝓsonaliter/jā in dictis ꝓpōibz subiectū vl'e/nec supponit ꝓsonaliter et figūtiue/nec māliter ꝙ sibi simili supponēte ꝓsonaliter/ſz stat ꝙ sibi simili supponēte simplicīť/q2 hoc totū dictū hoiēm esse ſpēm stat ꝙ hꝰ modi ꝓpositione/homo est ſpecies.

Arguitur secūdo Cōtra oppōem subꝰtrariā q̄ significaī ꝙ has dcōes amabumꝰ edentuli subꝟie dcnt cē eiusdē subiecti/sed ille dc amabimꝰ et edentuli nō hñt idē subiectū/vt ꝓbaī de istis/sortē currere est possibile/et sortē nō currere ē possibile ¶ Oico ꝙ nō opz in modalibz/ſz hoc verū est in illis de incē/q2 in modalibz nō sumīť eodē mō oppō et eq̄pollēcia sicut in illis de inesse ¶ Replicaī si in subꝰtriis nō req̄rat ꝙ sint eiusdē subiecti/ad minꝰ tm̃ vna erit affirmatiua/et alia negatiua/sed neutra ē negatiā et ꝙ ꝓñs in nullo est repugnantia/q2 nec in q̄titate nec q̄litate nec in veritate/ Minoꝛ ꝓbaī de istis sortē currere est possibile/et sortē nō currere est possibile q̄ ambe sunt affirmatiue/q2 modꝰ in vtraq3 manet affirmatꝰ ¶ Oico licet ista sortē nō currere est possibile sit affirmatiua formaliter ex pte modi/tamē est vtualiter negatiua ex pte dicti/q2 equipollet isti formaliter negatiue/sortē currere nō est nccē/q2 ambe sunt in edentuli ¶ Sz arguīť adhuc jste sunt dc amabimꝰ et edentuli/oē aiāl esse hoiēm est possibile/et oē aiāl nō cē hoiēm est possibile/et tm̃ nō subꝟiant Probaī q2 subꝟie nūq̄ ꝑñt simul esse falsę/sed iste sunt simul falsę/g̃ nō subꝟiant/et ꝙ ꝓñs textus falsus/dicēs ꝙ oīs q̄ sunt in ꝑma linea subꝰtrariāī his q̄ sunt de ſcda linea ¶ Oico ꝙ istud dictū auctoris nostri intelligīť si ſbiectū dicti sit vniuersale/tūc opz ꝙ in altera earū sumatur ꝑticulariter/quia si in vtraq3 sumaī cū signo vl'i/nō subꝰtrariant Et ideo subꝰtraria istius oē animal cē hominē est possibile est ista/quoddā animal non esse hominē est possibile.

Arguitur tercio Cōtra oppōez ꝓdictoziā q̄ significaꝛ ꝑ amabimus ꝛ jliacc/et ꝑ edentuli et purpurea sic ista modalis/oē aiāl non esse hoiēz est nccē/est in jliacc/et oē aiāl esse hoiēm est possibile/est in amabim⁹/et tn̄ non ꝓtradicunt qz ambe sunt false Siliter iste aliquod animal nō esse hoiēz est nccē/et aliqđ aiāl eē hoiēz est possibile sunt in amabim⁹ et jliacc/et nō ꝓdicūt qz ambe sunt vere/g̃ textus male dicit q̄ oēs q̄ sunt de ꝑmo oz dine et tercio ꝓdicūt ¶ Dico q̄ text⁹ dēt intelligi/cū ista ꝓditione q̄ in dādis ꝓdictozijs q̄ sunt de subiecto vl̄i et cōi debz ꝟuari q̄ si sbtū in vna capiaꝛ cū signo no vl̄i/debet in altera capi cū signo ꝑticulari/et e ꝓuerso/si sbtū in vna capiaꝛ cū signo ꝑticulari vel sine signo/debz in altera capi cū signo vl̄i Hā in ꝓdictozijs t min⁹ distribut⁹ in vna nō debet destrui in alia et e ꝓuerso ¶ Replicaꝛ hic ꝟuaꝛ illa ꝓdicio/oē aiāl eē hoiēz est possibile/et aliqđ aiāl eē hoiēz nō est possibile q̄ sunt de ꝑmo ordine et tercio/et tn̄ nō ꝓdicūt/qz ābe sunt false/g̃ solutio falsa ¶ Dico q̄ ꝓdicta solutio dēt intelligi in modalibz ꝓpositis de diuerſ modis q̄z altera est de nccio/ꝛ altera de possibili vel alio mō Q̄n vero sunt ꝓposite de sbiecto cōi/et de eisdē modis/tūc req̄riē q̄ sint eiusdē dicti/et g̃ iste ꝓdicūt/oē aiāl eē hoiēz est possibile/et oē aiāl eē hoiēz nō est possibile q̄ est vera/et ꝑma est falsa/qz dictū supponit māliter ꝑ ista ꝓpōe/oē aiāl est hō ponit g̃ sic inesse/talis ꝓpō oē aiāl est hō est possibilis/q̄ est falsa Et alia ponit sic ineē talis ꝓpō oē aiāl est hō nō est possibilis q̄ est vera ¶ Replicaꝛ descendē tes isti⁹/ꝛ sunt false/igiē ipa est falsa ¶ Dico q̄ sub subiecto nō ꝑt descendi in modalib⁹ ꝓpositis qz supponit māliter et nō figtiue/nisi addāꝛ ei signa in neutro gñe trahencia ad aliā q̄titatē et suppōez Et si dicaꝛ hic t min⁹ distribut⁹ in vna etiā distribuiē in alia/igiē nō ꝟuaꝛ illa cōis ꝓditio ¶ Dico q̄ illa ꝓditio ꝟuaꝛ in ꝓdictozijs de diuerſ modis. ſ. altera de nccē et altera de possibili/vel alio mō Etiā dz q̄ totū subiectū hic nō distribuiē/qz sbtū hic est totū ꝓplexū ex tribus. ſ. signo accō ꝛ infinitiuo quod totū nō distribuiē ¶ Si arguaꝛ adhuc ꝓtra oppōez ꝓdictoziā Dnū ꝓdictozioꝝ nō seq̄tur ad aliud in bona ꝓña/ſz ille q̄ sunt de edentuli sequūē in bona ꝓña ad illas q̄ sunt de purpurea/g̃ ille nō ꝓdicūt Minoꝛ ꝓbaꝛ qz ad istā q̄ est de purpurea sortē currere est nccē/seq̄tur ꝑo g̃ sortē currere est ꝓtingēs q̄ est in amabim⁹ ꝑ legē subalternarū Et tūc vltra bn̄ seq̄tur sortē currere ē ꝓtingēs/g̃ sortē non currere ē ꝓtingēs/ꝑ ꝟuersionē in oppositā q̄litatē/q̄ est in edētuli Et ad illā ꝑ eq̄pollenciā seq̄ꝛ in eadē linea/g̃ sortē currere nō est nccē/g̃ a ꝑmo ad vltimū bn̄ seq̄tur sortē currere est nccē g̃ sortē nō currere est ꝓtingēs/et sortē currere nō est nccē/et sic vnū ꝓdictoziū seq̄reꝛ ad reliquū qđ est possibile ¶ Dico ad sc̄am ña̅m fc̄ām ꝑ ꝟuersionē in oppositā q̄litatē/q̄ licet ꝓpō de ꝓtingēti speāliter capto ꝓut idē est qđ nō nccm/et nō impossibile bn̄ ꝟuertiē in oppositā q̄litatē/nō tn̄ que est de ꝓtingē ti gñaliter capto ꝓut ꝟuertiē cū possibili/vt dictū est supza

Arguitur quarto Contra oppōem subalternā/q̄ figtur ꝑ purpurea et amabim⁹ Et ꝑ jliace ꝛ edentuli sic/ꝑticulare nō seq̄tur ad vl̄e vt nō seq̄ꝛ aiāl currit/g̃ aliqs hō currit/ſz nccē est vl̄e ad possibile/g̃ ad nccē eē nō seq̄tur possibile eē/g̃ ꝓpōes de amabim⁹ nō sequūē ad ꝓpōes de purpurea/et ꝑ ꝟns nō sbalternāꝛ ¶ Dico licet ꝑticulare captū ꝑ inferiori

nō seq̄t ad vl'e in pñdo. ſ. captū ꝑ ſupiozi/tñ bñ seq̄t ad vl'e in distribuēdo vel ampliando/ſicut est nccē reſpcū possibilis ꝑ legē ſubalt'nax ¶ Replicat etiā ad vl'e in distribuēdo et ꝯpliando nō seq̄t ꝓticulare. ſ. possibile ꝑ legē ſbalt'narū/ꝯ solutio falſa ¶ñs ꝓbat qz nō seq̄t jſta ē vera in purpurea/aliqđ aiāl eē hoiēz est nccē/ꝯ etiā ista ē vera in amabim⁹ oē aiāl eē hoiēz est possibile ꝑ legē ſubalt'nax/qđ tñ nō seq̄t qz ꝑma ē vera et 2ª falſa ¶ Dico ꝙ in ſubalt'nis ꝑuan dū est ꝙ ſi ſbtū dicti in q̄rto vel 3° ordine ſumaī ꝓticulare/ꝙ tūc in ſua ſubalt'na de ꝑmo vel 2° ordine ſbtū nō ſumaī vl'iter ¶ Ex ōnibz ſupzadictis ꝑt colligi ꝙ regule q̄tuoz de eq̄pollēcijs modaliū/et q̄tuoz regule de oppōibz modaliū date ꝑ auctozē nr̄m/ſimplicit̄ et absq̄ exceptione sunt ṽe/ſi tales modales sint eiuſdē dicti/cui⁹ ſbtū est ꝑcise t̄min⁹ ſingl'is ¶ Si āt ſbtū sit vl'e/vel ti⁹ cōis tūc ad l'ꝯ ꝙ regule sint ṽe op3 diligēter ꝑuare ea q̄ dcā sūt vt ꝑiter recapitnlet ¶ In ꝯzijs q̄ sint de ſbto cōi seu vl'i oz ꝙ ad min⁹ altera eaz sit de ſbto ſumpto cū signo vl'i ¶ Si em̄ vtrobiqz ſumaī subiectū ſumaī ꝓticulariter nō ꝯziātur vt dictū est in replica ꝑmi argumenti.

¶ In subꝯzijs ſi ſbtū dicti sit vl'e vel ti⁹ cōis/tunc op3 ꝙ in alt'a eaz ſbiectū ſuāī ꝓticularit̄ ¶ Si em̄ in vtraz ſumereī cū signo vl'i nō ſbꝯziareī/vtz in 2° art°

¶ In ꝯdictozijs ē maioz difficultas/nā ille sunt duplices. ſ. ꝓposite et diuiſe/ ¶ Si sint modales ꝓposite de ſbto cōi et de eodē mō/tūc oz ꝙ sint penit⁹ eiuſdē dicti ¶ Et ſi sint de diuerſ mōd/altero. ſ. de nccio/et altero de alio mō/tunc op3 ꝙ sint de dicto ꝯdictozio sc3 ſi ſbtū in vna ſumaī vl'iter/dēt in alia ſumi ꝓticulariter ¶ Si vo modales sint diuiſe et de ſbto cōi ꝓsonalit̄ capto siue sint de eodē mō/siue de diuiſ/tūc op3 ꝙ sint de dicto ꝯdictozio. ſ. ꝙ ſi ſbtū in vna ſumaī cū signo vl'i/dēt in alia ſumi cū signo ꝑ²¹ vl'i ꝓticu²/vtz in 3° argu^t°/t i q̄nto pūcto

¶ In ſubalt'nis ad hoc ꝙ dictū petri hiſpani sit verū req̄rit̄ ꝙ ſi ſbtū dicti tertij vel quarti ordinis ſumaī ꝓticularit̄/ꝙ tūc in altera de ꝑmo vel ſcdo ordine nō ſumaī vl'iter/vt patet in quarto argumento.

Queritur ſecūdo finaliter ꝑ ꝑncijs modaliū/vtrū arguendo a modali ꝓposita ad modalē diuiſam sit bona ¶ña ¶ Ad hoc rñdeī ꝑ distinctionē ¶ Si modal' ꝓposita sit de ſbto dicti simplici/ñ distribuēdo nec ꝓnotatiuo sic bñ valet ¶ña/vt bñ seq̄t hoiēm esse aiāl est nccē/ꝯ hoiēm nccē est eē aiāl ¶Et ita ex̄cio a modali diuiſa ad ꝓpositā bñ valz ¶ Sz ſi modalis ꝓposita sit de ſbto distributo vel ꝓnotatiuo nō valet ¶ña formaliť/qz tunc nec ꝓposita infert diuiſam/nec diuiſa cōpositā ¶Ex^m vt nō seq̄tur/oēm hoiēm esse aiāl est nccē/ꝯ oēm hoiēm nccē est esse aiāl ¶ Similiter nō sequit̄ ōne ens esse est nccē/ꝯ ōne ens nccē est esse/qz ꝓposite sunt vere/et diuiſe sunt falſe ¶ Nec ex̄cio valet a diuiſa ad ꝓpositā/qz nō seq̄tur ōne creans nccē est eē deū/ꝯ ōne creans esse deū est nccē/hic diuiſa est vera et ꝓposita falſa ¶ Itē etiā arguēdo ſine distributione de t̄minis ꝓnotatiuis adhuc nō ꝑt ex diuiſa inferri cō posita/vt nō seq̄tur/creans nccē est esse deū/ꝯ creans eē deū est nccē ¶ Itē albū possibile est esse nigrū/ꝯ albū esse nigrū est possibile/hic diuiſe sunt vere et cōpositе sunt falſe ¶Nā in ꝓpōe ꝓposita semꝑ dictū ſupponit materialit̄ ꝑ vna ꝓpōne cathegozica de ineſſe/ideo hec albū eē nigrū est possibile valet iſtā/tū modi ꝓpō albū esse nigrū est possibilis/qđ est falſum ¶ In modalibus vero

diuisis oēs termini supponūt ꝓsonaliter seu figtiue sicut in ꝓpōnib⁹ de ineſſe de simplici subiecto et ꝓto ¶ Et sic in ipis diuisis nō opz reducedo eas de possibi li ad de ineē seruare eandē ẽtitatē vel idē subiectū illā vl'is de possibili in sen su diuiso ad hoc ꝙ sit vera/nō reqrit ꝙ vl'is de ineē sibi cozrñdens possit eē ve ra ¶ Sz sufficit ꝙ q̄libet singularis seorsum posset eē vera ¶ Similiter si sit de subiecto ꝓnotatiuo nō requirit ad ei⁹ veritatē/ꝙ ꝓpō de ineſſe de eodē subiec to posset esse vera/sed sufficit ꝙ aliqua ꝓpō de ineſſe/cui⁹ subiectū supponit ꝓ eodem ꝓ quo capit subiectū illi⁹ de possibili/possit esse vera ¶ Exemplū vt vtrāqz ptē ꝓdictionis possibile est eē verā/debet poni ineē hec ps ꝓdictionis ē vera vel illa ps ꝓdictionis est vera/et nō deñt singulares simul poni ¶ Itē hec ꝓpositio albū ꝑt esse nigrū/nō debet poni ineſſe/albū est nigrū/sed sic hoc est nigrū/demōstrando illud ꝓ quo stetit albū

Queritur tercio quō diuersimode modales ꝓpositc/et modales diui se ponūtur ineē ¶ Dico vt supra notatū ē/ꝙ dcñ in modali ꝓposita semp stat māliter ꝓ ꝓpone cathegorica de ineē sibi ꝑm tps cozrñdente ¶ Et ideo ōnis modalis ꝓposita de possibili debet simpl'r poni ineē sicut iacet/et rō est qz ꝑ cā denotat possibilitas ꝓpōnis ꝓ qua supponit dictū ¶ Et ita dicitur ꝙ possibili posito ineſſe nullū seqtur incōueniens/qō intelligitur de modali cōposita ¶ Ex quo seqtur ꝙ si dictū sit vl'e/debet poni ineſſe ꝑ ꝓpo sitionē vl'em ¶ Si dictū sit ꝑticulare debet poni ineē ꝑ ꝓpōem ꝑticularē ꝛc/vt ōne aiāl esse hoiēz ẽst possibile ponit ineſſe talis ꝓpo/ōne aiāl est homo ē pos fibilis/aliqō aiāl fuisse hoiēm est possibile idest talis ꝓpō/aliqō aiāl fuit hō ē possibilis ¶ Sz modalis diuisa nō sic ponit ineē/qz ibi oēs termini supponūt ꝑsonaliter et nō ꝓ alia ꝓpone/sed supponunt ꝓ aliqua re ꝓ q̄ supponit sb iectū dicti/vt hoiēm possibile est currere/dictū supponit ꝓ homine currente/ et hoiēm possibile est eē albū supponit ꝓ homine albo ¶ Et qñ ponit ineē/non requirit ꝙ seruet eadē ẽtitas/etiā non requirit semp ꝙ ꝓpō de ineē sit eiusdē subiecti cū modali diuisa si sit de ẽmino ꝓnotatiuo/vt iam statim in precedenti q̄stione declaratū est/de ista vtrāqz ꝑtem ꝓtradictionis possibile est eē veram ¶ Et albū possibile est eē nigrū ¶ Si petat an arguendo a toto vl'i ex ꝑte dicti valeat ꝓña ad suas ꝑticulares in ꝓpositis ¶ Dico ꝙ nō formaliter/quia nō sequit/ōne ens esse est nccē/ꝑ̄ sorte eē est necesse/qz potest vl'is esse necessaria cui⁹ nulla singularis sit necessaria/vt ꝓbat de ista q̄ ꝑm ꝑ̄ ꝑhm ē necessaria/ōnis homo ē aiāl/et tñ singulares nō sunt necessarie/qz ꝑñt nō esse ¶ Itē potest vl'is eē impossibilis/cui⁹ quelibz singularis sit possibilis/vt patet de ista vtraqz ps cōtradictionis est vera/demōstrando istā et ꝓsimilē/sortes currit/sortes non currit ¶ Ex quo sequit ꝙ nō valet ꝓña in modalib⁹ cōpositis/ex possibilitate ō niū singulariū ad possibilitatē vl'is ¶ Exemplū vt nō sequit/hanc ꝑtem ꝓtradic tionis esse verā est possibile/et illā ꝑtē esse verā est possibile/ꝑ̄ vtrāqz eē verā est possibile ¶ Similiter non sequit hoc astrū videri a sorte est possibile/et illud astrū videri a sorte est possibile/et sic de alijs/ꝑ̄ ōne astrū videri a sorte est ꝓ ſi bile ¶ Verū est tñ si oēs singulares sunt ꝓ fibiles et sibi ꝓ fibiles tūc bñ seqtur.

¶ Si arguaꝫ ibi est bonꝰ locus dyaleticus a toto vl̄i ad suā pt̄e vel a pte in c̄titate ad suū totū/igiꝫ erit bona ꝓña ¶ Dico ꝙ ille locus tenet qñ arguitur in t̄minis supponētibꝰ pſonaliter/sed in modali ꝓposita dcm̄ vl̄e supponit materialiter ꝺ̄eo nō seq̄ꝫ vtpz in simili/quia nō seq̄tur ōnis hō currit ē vl̄is/ g̃ iste hō currit est vl̄is Nec eꝰ seq̄ꝫ/soztes currit ē singularis/plato currit est singl̄aris ⁊ sic de alijs/g̃ ōnis hō currit ē singl̄aris Et hec de modalibz sufficiāt

Finitur tractatus primus
Sequit tractatus secūdus

Tractat⁹ secūd⁹ Petri hyspani Feliciter hic incipit

Orca iniciū scōi tractat⁹ petri hyspani: qui ē de ꝑdicabilib⁹ extract⁹ ex libro ꝑbiliū porphirij ꝓ introductione iuuenū loyce facultatis studiosoꝝ añgē ad textū ꝓcedatur mouētur q̄nq̄ q̄stioēs nō inutiles ꝓambule: ad intellcm̄ coꝝ q̄ circa textū in ꝓcessu dicēt pluri⁹ valē⁹

Querit ꝑmo. Vt⁹ vl'e fit aliq̄d reale ex intellcm̄ vel fit solū in intellcū Ad hoc ꝯ rest pondeo distinguēdo Nā vl'e ca² duob⁹ modis. Uno⁰ se ꝓ figto suo: qđ ē vl'itas ⁊ 2ª intentio. que ē q̄dā relatio rōis in ꝑbili ad illd de quo ē ꝑbile. ⁊ ꝯ vl'e ē solū in intellcū Alio⁰ ca² vl'e ꝓ suo denōiato. j. ꝓ illo qđ denōiatur ab illa intētioē vl'itat⁊: qđ denoiātū ē res ꝑme intētiōis. ⁊ sic ipā natura q̄ ē in singulari ē vl'e: q̄ ē in potētia remota vt ꝑdicet de multi actu. Et ꝯ vl'e est aliq̄d reale ex intellcm̄ Alij ponūt talē distinctionē q̄ duplex ē vl'e sc⁊ in cāndo ⁊ in ꝑndo. Vl'e in causando ē qđ est cā vl'is oim̄ rerū vt de⁹. Vel multax diuersaꝝ rerū: vt coꝝ⁹ celeste De isto nihil ad ꝓs Sz vl'e in ꝑdicā⁰ est qđ aptū natū est esse in multi ⁊ ꝑdicari de multis. Iam dicit ad q̄stionem q̄ duplex est vl'e. qđā ē hns singularia sua ex intellcm̄: ⁊ illud est aliquid reale ex intellcm̄: vt hō azin⁹ albedo nigredo Quēdā est vniuersale cui⁵ oīa singularia sunt in intellcū. vt sunt oīs hit⁹ intellcūales. ⁊ oēs act⁹ intelligēdi. ⁊ oīa entia rōnis Et illō vl'e ē solū in intellcū ⁊ nō in re ex intellcm̄ Ad ātꝑ⁹ vl'e fit in re ex intellcm̄: ꝓbat sic Capiātur duo alba a ꝑte rei: tūc ꝑter oēm intellcm̄ inter hec duo alba ē vna realis silitudo cōis: nō numeral'. qz ꝯ albū ⁊ illud albuz nō sunt vnū numero: qz nihil vnū numero ē sil'e sibiꝓpsi: ergo ē ibi aliq̄ alia realis vnitas albedinis. q̄ sit cōis vtriq̄ supꝑ quam fūdet similitudo Nam silitudo est rerū dnātiū eadē qualitas. illō ād cōe est vl'e. jgit vl'e est in re ꝑter et ex intellectū Item j⁰ ꝓbat ꝑ aliud sil'e. duo asini nullo exīte intellcū pl⁹ ꝙueniūt q̄ equ⁹ ⁊ asin⁹: sed nō ꝙueniūt in aliquo vno numero: ergo oportz ponere aliq̄ natura coēm in qua ꝙueniāt Sz illa non ē in intellcū: cū ꝑ casum positum null⁹ dēt esse intellcūs. g̃ oportz q̄ sit in re ex intellcm̄ sc⁊ in ꝑticularib⁹ asinis

Item ꝓbat sic vl'e est de essentia suoꝝ singulariū. g̃ oē vl'e est in quolibz suoꝝ singulariū ⁊ ꝓ ꝑs in singularib⁹ erūt sua vl'ia ex intellcm̄

Arguitur ꝑmo. sic: Nullū est vl'e ponē⁹ ex intellcm̄: g̃ supꝑdcā rīsio est fl'a Alīs ꝓbat ꝑ boeciū de vnitate ⁊ vno dicētez Oīne qđ est ꝯ est q̄ vnū numero est. g̃ oīs natura a ꝑte rei ē vna numero et singularis: ⁊ ꝓ ꝑs nullū est vl'e ex intellcm̄ Dico q̄ dcm̄ boecij intelligit oīne qđ est ⁊. existit ꝑmo ⁊ grā sui: ideo est q̄ vnū numero est. sz vl'ia nō existūt ꝑmo ⁊ grā sui: sz solū existūt ex ꝑnti grā suoꝝ singulariū Replicatur Qđ est añ oīa singularia non existit grā singulariū. sed vl'ia sunt añ singula⁹ q̄ sunt cause formales ⁊ cēntiales suoꝝ singulariū g̃ ꝑcedūt ⁊ sunt añ singula⁹

Dico liz vniuersale fit ꝓius suis singularib⁹ q̄ ad eē essentie ⁊ eciā quo ad

esse existentie p 2m modū ꝓpris tñ est posteriꝰ q̄libz suoꝝ singulariū ꝑm esse exis tentie penes q̄n mo ꝓpris. qz singulare ē cā exñdi suo vl'i: vñ nō ē inc̄ueniēs q vl'e sit ꝑus ⁊ pꝰteriꝰ respcū ciꝰdem q̄ ad idē esse: dūmō hoc sit ꝑm diuersum modū ꝓpris Est em vl'e ꝑus q̄libz singulari sc̄m existē am sc̄do mō ꝓpr̄ qz ab vl'i nō ꝓuertit ꝓña ꝟsistendi ad aliqd suoꝝ singulariū Et ē pꝰteriꝰ sc̄m q̄ntuz modū ꝓpris: quo cā ꝓpr ē cāto

Arguitur sc̄o O cōmētator tercio de aiā dr. q intellc̄us est q̄ facit vl'itatē in reb9 sz intellc̄us nō facit aliqd ex se. g̃ nul lū ē vl'e a pte rei ex intellcm Dico q licet intellc̄us facit vl'itatē ꝑ sig̃to in reb9: tñ intellc̄us nō facit illas res q̄ denōiatiue sunt vl'es. ymo multe tales res exīstūt ex intellcm in suis singularib9 Vel dico. cōmētator intellig q intel lc̄us agēs fa de vl'i in pō. vl'e in actu Loco replice q̄o a te qd ē vl'e in pō ⁊ qd vl'e in actu Et quō intellc̄us agēs cāt vl'e in actu. Ad ꝑmū dico q vl'e in pō ē ipā quiditas vel natura que est in re singulari vel ꝑticlari. cui nō repugt esse in alio singulari q̄tum est de se. liz sibi repugnet inquā fcā ē ꝑpa p drām indiuidualē: ⁊ ista na ē in pō remota ad hoc vt ꝓdicet de multis. Sz vl'e in actu ē ipsa na seu quiditas denudata a singularitate ⁊ a ꝓditiōib9 singularium q̄ est in ꝓpinqua pō vt ꝓdicet de multis Ad 2m dico q vl'e in actu sic causat Nam spēs in fantasia nō ꝑt mouere intellcm possibilē ad ꝓgnoscendū vl'e ac tu: cū spēs ipsa repñtet rē ipam cū ꝓditionib9 singulariū. Intellect9 igit agēs cū fātasmate causat spēm intelligibilē in intellectu possibili: que repzesentat ipām naturam vel quiditatem actu abstractam ab huiusmodi conditionibus singulariū que natura liz sit in re quantū ad id qd est: tñ est obiectiue ⁊ habitu aliter in intellcū inq̄tū repñtatur p hmōi spēm Et qñ intelligit actualiter tūc est ibi actualiter Et vt sit vl'e actu ē ꝑma intētio. ⁊ termin9 sīgns illud obiectū sic intellcm. ē termin9 ꝑme intētionis Qñ aut intellc̄us con. pat ipm obiectū ꝓgnitū ad inferiora. tūc fit 2a intētio que dr vl'i as: q̄ nō est aliquid in re. sz haz tm esse in intellcū ꝓpte Et hꝰ mō intelligit dcm ꝓmētatoris q intelicūs facit vl'itatem in rebus

Arguitur tercio. Si aliquid vl'e essz a pte rei in singulari: sequeretur q aliqd vl'e esset singulare Sz hoc est fm. igit nullū ē vl'e est a pte rei Sequela ꝑbat. quia quicquid recipit ad modū recipiēt ⁊ re cipitur Si q vl'e recipit in singulari: ipm vl'e erit singl're Dico negando ꝓnam. qz in sili non seq. aqua recepta in vase recipit ad mo vasis. ⁊ tñ nō oz ipam aquam receptam esse ipm vas Replicatur Ad min9 vl'e receptuz in singulari est singularisatum Sz qd est singularisatū ē singulare: g vl'e recep tū fic est singulare qz ꝓtrahitur p drām indiuidualem ad esse indiuidui Dico q ce singularisatū nō ē idē q esse fcm singulare sz est idē q ee ꝓtractū ad cē a licui9 singularis: sicut specificatū est idē qd esse ꝓtractū ad esse speciei

Arguitur quarto Si vl'e essz in singularib9 aut eet in ill' cōicabile aut incōica sz neutrū istoꝝ ꝑt dici. igit Minoꝝ ꝑbatur Nō em ꝑt dici q sit incōica: qz sic essz indiuiduū ⁊ singulare qd implicat nec est cōica qz tūc ipa singula cēnt cōicabi: qd ꝑbat qz omne illd est cōicabile:

cui inē cōicabilitas Jā in ql̄ibz singulari illi⁹ vl̄is cēt cōicabilitas Dico q vl̄e in singularib⁹ ē cōicabile Et cū inferē .g. qōlibz singulare illi⁹ cēt cōicabile ll⁹ e gat ꝓña Et ad ꝓbam dz q liz oē illō est ꝯmunicabile in quo ꝑmo & imē est cōicabile .tñ illō in q so est cōicabilitas mē & scđario nō est cōicabile. Jā in singularib⁹ so ē tal cōicabilitas ex ꝓñti & mediate. scz p me vl̄is exñtis in singularib⁹ Replicatur Impoē est accñs inesse alicui rei & nō denōiare ipam rē vt videt velle .P. iij. pbiz. g cōicabilitas nō pt esse in singulari q̄n ipm denōiatur cōicabile Dico liz impoē sit accñs inesse alicui ꝓmo & immediate: & nō denōiare ipm: si saltē habeat ꝓcretū impom. tñ nullū incōueniēs ē accñs i esse alicui scđario et ex ꝓñti & non denominare ipsuz Si replicetur. Omnis passio supioris debet ꝓuenire suo inferiori: sed cōmunicabilitas ē passio vniuersalis. g debet cōuenire suis singularibus: sicut risibile conuenit homini et oīb⁹ ei⁹ singularib⁹ Dico ad añs q non oportz passionem supioris conuenire inferiori. si actus ad quem importat aptitudinem repugnet nature inferioris. sic est hic q cōmunicari: ad qđ cōmunicabilitas importat aptitudinē: repugnat nature singularis

Contra aliam ptem resp̄sionis facte ad questionem. q capiendo vl̄e ꝑ figto qđ est ꝛa intentio non est in re: sed in intellectu Arguitur sic: Quicqđ est in intellectu est intelligibile. sed vl̄e ꝑ figto non est intelligibile: g vl̄e ꝓ figto non est intellcū: ꝓña tenet in baroco Maior est nota Minor ꝓbatur. Omne intelligibile nc̄rio p̄cedit actum intelligendi. Sed vl̄e ꝑ significato sequit actum intelligēdi q: cātur p ipz. g vl̄e ꝑ significato nō est intelligibile Maior ꝓbatur q: oīe obiectū intelligibile est ptialis causa actus intelligēdi q intelligit jam cā semp p̄cedit effcm Dico ad ꝓbationem minoris q licet vl̄e sequit actū intelligēdi ꝑ quem cātur: tñ p̄cedit actum intelligēdi ꝑ quē intelligitur Si hoc vl̄e genus sequit actū intelligēdi ꝑ quem causatur. puta illum actū quo intellectus ꝓparat aiāl ad inferiora spē dzā tanq̄ p̄dicabile de ipsis in quid Et cū hoc p̄cedit actum intelligēdi quo intelligim⁹ ipm genus ꝑ significato Alij dicētes actū intelligēdi solū causari ab intellcū: dicūt negādo assumptū in ꝓbatioē maioris Et rō est scđm ipos. q obiectū intelligēdi nō causat actum intelligēdi sz solum determinat ipsum Et dicūt hoc posse ꝓuenire nō entibz vt possum⁹ intelligere chimeram Si arguitur vl̄e non p̄t intelligi. nisi q̄n ē. g si intelligeret ꝑ aliū actū q̄ ꝑ quē cās: seq̄ret q duo actus intelligēdi eēnt in eodē intellcū qđ ē flm. q: ꝓtingit plura scire tm̄ vno intelligere. scđo topicoz Scq̄la ꝓbat q: vl̄e n ē: nisi actus intelligēdi fit: ꝑ quē cās. q: depēdz ab opatioē intellcūs in cē ꝯseruari: si g sit distinctus actus ꝑ quē deberz itelligi. tūc sil cēnt in eodē intellcū. actus intelligēdi q cās vl̄e. & actus intelligēdi q intelligit Et ꝓcedit totū argumētū Sed ad auctoritatem philosophi dicēdū est q licet non ꝓtingit plura intelligere. nisi ꝑ modū vnius puta ſb habitudine ꝓuenie vel dze. tamē nō p̄t plura intelligi hn aliq̄ mō ſbordiatioēm abiuicē. & cē d obiectz vl̄is q̄tū intellectioē ꝓpatiā cās: & de ipo vl̄i Jtē cū dr phs ꝓtmgt pla scire cē Vult dicē Cōtingt nō intelligere pla. sciēdo tm̄ plā. p hꝝ vult q ñ se scie ē itelligere: g pla

scire est plura intelligere Etiã.p.nõ capit ibi intelligere p omii opari intellcũs scz p cogscere:sed capit intelligere.vt dicit actũ vel habitũ cognoscendi pn^a Et ca^z scire p actu vel hitu cognoscẽdi pclusiones Et qz scia pt esse multaruz pclusionũ illatarũ ex vno pn^o Jõ ptingit plura scire z vnũ tm intelligere. Et ẽ hic pdica^o cãl' scire ẽ inteligere De ista auẽte z ei^9 intellcũ videatur in qn to tractatu in loco a simili

Queritur secũdo. Quid ẽ sbiectũ scdi tractat^9 pe.hys.qui respõdet li^b2 phiiũ porphirij Dico vniuersale qd pbat^z dupliciter. Primo sic p diffinitionẽ sbiecti attributionis.qz vl'e est quid pmu^ni ssimũ in hoc ij^o tractatu psideratũ pmo notũ:nõ ex edẽs mehtas ad qd õnia hic psidcrata hñt ordinem z attributionẽ.g ẽ sbiectũ.pña pbaf p locũ a diffi nitione ad diffinitũ Scdo pbaf sic jllud ẽ sbiectũ alicui^9 sciẽtie cui dcmõstraf inesse ppria passio'p ppriũ ei^9 pncipium:sed vniuersale est hmõi.igitur. Mi^nor pbaf qz passio e^9 est pbile quod demõstraf inesse vniuersali p ppriũ pn^m qd est diffinitio sbiceti:scz aptũ natũ esse in multis hoc mõ. Omne qd ẽ aptũ natũ est esse in multis est pbile Oẽ vniuersale est qd aptũ natũ ẽ esse in multz. g omne vniuersale ẽ pdicabile

Arguitur primo. Vniuersale z pdicabile sunt idẽ vt patz hic in tertu. g si vl'e sit hic sbiectũ eclã pdicabile ẽ hic sbiectum.

Dico vno^o.licz sint idẽ realiter nõ tñ sunt idẽ idẽptice. Petr^9 hys.dicit lz sint idem scõm rem:tñ dñt rõne.j.diffinitioẽ vt exponũt doctiss imi Replicatur Si vl'e z pbile sint idẽ scõm rẽ:g eciã erũt idẽ rõne.j.diffinitioẽ. pña pbaf:qm diffini^o ẽ ozõ indicãs quid sit esse rei.g si res ẽ eadem.rõ z diffinitio erit eadẽ Dico liz illa q̃ sunt idẽ scõm rem bñ sunt idẽ scõm diffinitionẽ cẽn tialem:tamẽ illa pñt habere diuersas diffinitiones accñtales z descriptiuas. z hoc scõm diuersos modos essendi eiusdem rei

Arguitur scdo Predicabile ẽ sbiectũ hui^9 scdi tractat^9. g vl'e nõ ẽ sbiectũ Añs pbaf qz scia vel liber capit denõiatiõnẽ a pbili jgit pbile ẽ sbiectũ Dico q scia vel liber nõ semp capit denõiationez a sbiecto:sed sepe denõiatur a pncipijs sbiecti:qñq a ptib^9 sbiectiuis. qñq a passiõe sbiecti:sicut est hic Nam pdicabile ẽ passio vniuersalis Replicatur Predicabile nõ est passio sbiecti scz vniuersal'. g solutio mala Añs pbaf qz passio semp est min^9 ens q̃ sit suũ sbiectũ. sed nihil pt ee minus ens q̃ sit vl'e:qm vniuersale est ens rõnis qd est mimũ ens. sed minimo nõ ẽ dã dũ min^9:qz hoc ess z non ens Dico q liz pando ens rõnis ad ens reale.ens rõnis sit mini^m ens Tamẽ pando en^a rõnis inter se.nõ oẽ ens rõnis ẽ mini^m ens:Et licz illd qd ẽ mimũ ens rõnis in infimo gdu est nõ ens.nõ tñ illud quod est min^9 ens aliquo ente rõnis:in supmo z medio gdu est non ens. mõ pbile est min^9 ens rõnis q̃ sit vl'e in medio gradu

Arguitur tercio. Vniuersale trãscẽdit methas hui^9 sciẽtie:g nõ ẽ sbiectũ e^9 Añs pbaf.qz omis sciã tractat de vl'i vt dicit phs pmo posterio^r Dico vno^o q licz omis sciã tractat de vl'i capto p pma intẽtioẽ:nõ tñ capto p scda vt hic sumit Aliter dz z redit in idem q vl'e

capitur dupl'r/Vno° p denōiato scz p obieto qō denōiatiue dr vniuersale.s. p re sbiecta z' intentioni/z sic oīis sciā est de vl'i/vt vult phs Aliomō ca' vle p figto scz p respcū vl'itatz fundabili sup qōlibz obiectum cōe multz/h ē capi endo vl'e p 2° intētioē:z sic ē hic sbiectū/Et h mō nō oīis sciā tractat de vl'i. ¶ Replicatur de vniuersali capto p bto vel 2° intētioē tractatur eciā in lib° pnto' z in tercio tractatu/g adhuc trālscēdit methas ¶ Dico q liz in lib° pn to' seu 3° tractatu ꝓfiderēt de vl'i p figto/ꝓtracte/non tn incōtracte Hā ibi ꝓfiocratur de vl'i ordinabili in genere/hic āt de vl'i incōtracte

Arguitur quarto Ista est flā/vl'e est sbiectū scōi tractat'/ꝓbatur qm ē vera/vt patz p ei' declārētes/g ipa est flā.ꝓna tenz p legē ꝓdictoriarū ¶ Dico q illa nulli vl'e est sbiectū scōi tractat' nō est sua ꝓdictoria/sed ista p'm reales/vle nō ē subiectū scōi tractat'/qr singularis negatiā/ꝓdicit singulari affirmatiue ¶ Replicatur.Contra sunt dne ꝓdictorie/qō ꝓbo/qr habent se sicut vl'is negatiua z pticularz seu indiffinita affirmatiua ¶ Dico q vna nō ē inde finita sz singularz affirmatiua ¶ Et si replicatur:ꝑ ibi sbijcit' termin' ꝓmunis sine signo.g ē indefinita ¶ Dico q non sbijcit' termin' cōis cōiter tent' sz singulariter tent' Tam ꝑm nōiales ipsa est indefinita Et tūc adhuc non sunt cō' tradictoria/qr in ꝓdictorijs termini debent supponere eodē genere suppōis/ sic nō ē ibi:quia vniuersale in vna scz indefinita suppōit simplicit'/z in alia sup ponit pſonalit' Et si dicat'/da ei' ꝓdcōzium Dico nullū li vl'e est subiectū scōi tractat' Et si dicat' illa est vera.vt pz p descendētes Dico negādo.qr sb sbiecto ꝑm aliquos non ꝑt descēdi nisi fieret fallacia figure dcōnis ¶ Alij dicūt et b ñ q si descēdat' vna ei' flaris ē flā.sciz istud li vl'e nō ē sbietum: demōstrando vl'e exīs sbiectū hui' tractat' qō est flm

Querītur tercio Vtrū de quinz ꝓbilib' sit scientia ¶ Dico sic, qō ꝓbat' qr de illis est sciē' que ꝓueniūt in aliq cōi sb iecto cui ꝑt demōstrari ineſſe passio p suū ꝓpriuz z adeqtū ꝑn'm/sz quinz ꝓbi' ꝓueniūt vniuoce in vl'i tqz in cōi sbiecto/cui ꝑt demōstrari icſſe passio sciz ꝓbi le p ꝓpriū z adeqtum ꝑn'm:qō est aptū natū esse in multis/g de quinz ꝓbilibus z sciā Et cum dictum ē q quinq predicabilia ꝓueniūt vniuoce in vl'i.nō debet li ꝓbilia accipi p suis ꝑtis sed p denominatis/puta p quinq vlib' de quibus denominatiue dicūtur

Arguitur primo De sola ꝓclusioē est sciētia vt patet ex diffinitione sciētie Sed quinq ꝓbilia non sunt ꝓclusio/g de ipz non est scia ¶ Dico licet de sola ꝓclusione ē sciā.tqz de scibili ꝓpinquo. tam de alijs a ꝓclusione bñ est sciā tqz de scibilib' remotis Vnde scibile ꝓpinquuz est id qō scitur/scilicet conclusio demonstrationis: Scibile remotū est illō ex quo ꝓponitur conclusio.vt subiectum z ptum ¶ Vnde partes integrales cō clusionis z partes subiectiue sbiecti attributionis sunt scibilia remota. vt sūt quinq vniuersalia seu predicabilia ¶ Replicatur. De pluribus non potest

esse scientia. ergo de quinq̃ p̃dicabilib⁹ tanq̃ scibilib⁹ remotis non est scientia Añs probatur quia vna scientia solum est vnius scibilis ¶ Dico licet vna scientia sit vni⁹ scibilis tanq̃ vnius subiecti vel conclusionis scibilis tamē vna scientia potest esse plurium scibilium vt ptium sbiectuarum sbiecti ⁊ sic ꝺ̄ quinq̃ p̃dicabilib⁹ est sciētia

Arguitur secūdo. Omis scientia est de necessarijs ⁊ incorruptibilibus vt patet ꝓmo posterioꝝ Sed quinq̃ predicabiᵃ sūt corruptibilia / igitur de ipsis non est scientia Minor probatur / quia vniuersalia ⁊ p̃dicabilia dependent ab opere nostri intellectus inesse ⁊ conseruari . quo opc intellectus cessante corrūpit̄ vl'e ⁊ p̃dicabile ¶ Dico ad maiorem . licet omis sciē sit de necessarijs ⁊ incorruptibilibus / tanq̃ de scibilibus ꝓpinquus tamē eciam pōt esse sciētia de ptingentib⁹ ⁊ corruptibilibus tanq̃ de scibilib⁹ remotis / modo p̃bilia in ista sciā sunt scibilia remota. Et ista conclusio . Omne vniuersale est p̃dicabile / est scibile ꝓpinquus. ⁊ illud est necessarium ⁊ imp⁹sibile aliter se habere. ¶ Replicatur Si vniuersale aut p̃bile sit corruptibile ⁊ contingens: ergo eciam ista ꝯclusio / omē vniuersale est p̃bile erit ptingens ⁊ non nccia. ꝓña ꝓbatur. qz de subiecto ptingenti nihil pt nccio dici. Nam corrupto sbto falsificatur ꝓpō enūciās aliquid affirmatiue de ipso sbiecto ¶ Dico licet de sbiecto ptingenti nihil pt nccio dici p copulam ꝓnotantem aliquod temp⁹ pñs pteritum aut futurū Ex̄ de sbiecto ptingenti bene pt aliquid nccio dici p copulam absolutā a tpe. sam in ꝯclusione hui⁹ demr̄ationis hoc v̄bum ē absoluit̄ a tpe / ⁊ sbtm̄ ⁊ ptum illi⁹ ꝯclusionis ⁊ ꝓsimil̄ supponūt nāliter ꝓ omnib⁹ his a quib⁹ nata sunt pticipari / Vel dico licz de sbiecto ptingenti nihil pt nccio dici nccitate simplicit̄ dcā ⁊ absoluta. tamē bene nccitate ꝯditionata. posita sez hac ꝯditione q sbtm̄ sit

Arguitur tercio. Omis sciā est verox nccioꝝ ⁊ impossibiliter aliter se hñtium vt dicit pḧs primo posteriozū. sed quinq̃ vl'ia vel p̃bilia non sunt nccia sed ptingentia ⁊ corruptibiᵃ. qꝺ ꝓbo. oz sūt enr̄ōnis fabricata p actum nr̄i intellcūs quo actu cessāte corrūpunt̄ ¶ Dico q liz vl'ia vel p̃biᵃ sunt corruptiᵃ q̄ ad esse exr̄ᵉ / sunt tm̄ nccia qᵒ ad esse cētie Et ꝓm esse essenᵉ ista passio p̃bile / ptur de ipis nccio / vt ge⁹ ē p̃bile / spēs ē p̃bil' ⁊c. ¶ Replicat Si vl'ia ꝓm esse essentie cēnt incorruptibilia. seq̄r̄ q vl'e ꝓ fīto posse pmanere in esse secluso ope intellcūs qꝺ est flm̄ Sequla ꝓbat̄: qz qꝺ ē nccm manz quocūq ptingenti secluso Sed qꝺ sit flm̄ ꝓbatur / qz vl'e est scḋa intē⁹ / loco dependet ab opatione intellcūs inesse ⁊ ꝓseruari ¶ Dico licz scḋe intentiones dependēt ab opatione intellect⁹ inesse ⁊ ꝓseruari quo ad esse exr̄itie : non tamen quo ad esse essentie . quia scḋm illud esse bene pñt secūde intētioēs manere secluso ope intellect⁹

Arguitur quarto. Non entis non est sciā / sed vl'ia sunt non entia. quod ꝓbo ꝙ pḧm ꝓmo posterioꝝ dicē : tem! Gaudeāt ge

nera⁹ z spēs qm̄ monstra sunt: z intelligit p monstra non en⁹ ¶ Dico q̄ loq̄tur ꝑbi pḧs de generib⁹ z spēb⁹ separatis ex̄ singularia vt plato loquebatur z sic sunt non entia ¶ Replicatur ꝑmet pḧs improbat positionē vl'ium: g̃ vl'ia ñ sūt ponēda z p ꝫns de ipsis non est sciā ¶ Dico liz improbet positionē vl'ium ex̄ singularia/tñ non improbat ꝓut sunt in suis singularib⁹

Queritur quarto: Quot modis capitur intentio z quid est z⁹ intētio· Vno° ꝓ spē vel multitudine obiecti vel rei intellecte aut intelligibil'/que species est rō ꝓcipiendi. z dr intentio qz p ipām intellcūs tendit in obiectum Scdo sumitur ꝓ actu ꝓcipiendi vel intelligēdi Tercio ꝓ obiecto ꝓcepto seu re intellecta que dicit intētio inq̄tum in ipām tendit intellcūs ¶ Ad z'''' dico ꝑm tho mam Secūda intē° est secūdarius cōcept⁹ quem habem⁹ de re Prima intētio ē ꝑmar⁹ ꝓcept⁹ quem hebem⁹ de re Exēplū vt apprehendēdo hoiēm scōm se ē ꝑm⁹ ꝓceptus z ꝑma intentio Sed apprehēdēdo hoiēm non ꝑm se/sed in ordine ad sua inferioza scz sortem platonem. tūc cātur secūdari⁹ ꝓcept⁹ z z⁹ intē°: ¶ Quō reprobat' q̄dā istas diffinitiones ¶ Dico sic/nulla res real' ponibilis in ꝓnto/est scda intētio. qz scda intētio nō est res realis: sed res rōnis Sz ꝓcep tus ꝑmaci⁹ z cōcept⁹ secūdari⁹ sunt res reales z ponibiles in ꝓnto. igitur ñ sunt ꝑma intentio nec̄ scda intētio ¶ Aduertendū q ꝑm alios ꝑma intētio est p⁹ a re vel specie rei Et terminuz prime intentionis dicunt qui sigt hm̄oj res cōceptas vt homo z equus. albedo/nigredo. ¶ Secunda intentio est quedam relatio seu comparatio intellect⁹ qua vna ꝑma intentio compar' ad aliam p actum intellectus Et ita om̄is secūda intentio est formaliter relatio rationis/ Exemplum vt intellcūs intelligens hoiēm z animal: si cōpet vnū ad aliud ꝑm rōem ꝓbil' z ꝟbijcibil'/ Tūc illa compatio ex pte alial' dr gen⁹: z ex pte hominis dr spēs Ité sylogism⁹ est habitudo z ꝓpatio ꝓmissarum ad ꝓclusionē Ita ꝑm diuersas ꝓpationes intellcūs formar diuersas scdas intētiones ¶ Pi q̄as q̄d est z⁹ intē° scōm scotum ¶ Dico est relatio rōnis derelicta in obiecto ꝓgnito p actum ꝓpatiuuz intellect⁹ ꝓpantis vnū obiectuz ꝓgnitū ad aud obz ꝓgtū Hic po' relatio rōnis ꝓ genere Et additur derelicta in obiecto ꝓgnito/ad explicādū cām materialem in qua z⁹ intētionis. qz om̄is z⁹ intētio ꝟbicar' in esse ꝓgnito sui obiecti. j. in ꝓceptu vel specie sui obiecti Et aqdir p actū ꝓpatiuuz intellect⁹. ad explicandum causam efficientem secunde intentionis Exemplu si intellectus apprehendat animal scōm se. aut hominem z asinuz scōm se. non causat aliquam secūdam intentionem. Sed actus comparandi quo intellect⁹ comparat animal ad hominem z asinū tanc̄ ꝑdicabile de illis. vt de differēcibus specie in quid. causat inesse cognito animal'/hanc scdam intentionem. q̄ dicitur generitas/ꝓ quā/vnū obiectum ꝓgnitum scz animal refertur ad aliud obiectum ꝓgnitum scz hoiēm z asinū

Arguitur tamen contra ꝓdcā sic ¶ Operatio intellectus est immanens Sed per actionem immanentem nichil ꝓducitur ꝑter ipammet opationē/vt cū intelligo tūc ꝓduco ipsam intellecti onem ⁊ non aliud/ꝯ 2ª intētio non ꝓducit̄ ꝑ opationem intellect⁹. ¶ Dico ꝺz ꝑ actionem imanentē nihil ꝓducatur per se ꝑter ipsam operationem. bñ tñ ipsa intentio cū illa opatione intellcūs ꝓducit̄ ꝑ accñs.quia 2ᵉ intentiones ꝓ ducūt̄ solū ꝑ actiones intellcūs ex ꝓñti ⁊ ꝑ accñs scz grā actuū intelligēdi Ex emplū in silī/si quis ꝑ intellcm̄ suū ꝓducat actum intelligēdi cuiꝺem spēi cum actu intelligēdi alteri⁹ homis.tal' ꝓmo ⁊ ꝑ se ꝑ actionem sui intellect⁹ nō ꝓꝺu ducit nisi actū intelligēdi.ꝺz ex ꝓñti ⁊ ꝑ accñs ctiam ꝓducit relationem simili ꝺ tuꝺinis ad actum intelligēdi alteri⁹ homis

Queritur quinto In quo sunt 2ᵉ intentiones tanꝯ in sbiecto ¶ Ad hoc ꝺr ꝺm scotum qꝺ sunt in reb⁹ ad ex̄ ⁊ non in intel lectu Et ꝺicit qꝺ scꝺe intētiones sunt accñtia ꝓmunia ipsarū rerum ad ex̄ ¶ A lia ē opinio que magis tenet̄ qꝺ 2ª inten° est/sbiectiue in intellcū Qꝺ sic ꝓbat̄ qz omis 2ª intē° est relatio rōnis.sed omis relatio rōnis ꝺicitur esse sbiectiue in ratione seu intellectu.igitur omis 2ª intentio est sbiectiue in intellcū. Scꝺo ꝓbatur qz supposito qꝺ esset nul⁹ asin⁹ exīstens/aꝺhuc intellectus ꝑ ꝓpatiōz asini habentis esse eētie ad sua inferioꝛa fūꝺaret relationē spēi:ꝺz illa non pos set esse sbiectiue in re ad extra/ꝯ essz in intellcū sbiectiue.ita vi²esse ꝺe omi se ꝺ cunda intentione

Arguitur primo Secūꝺe intētiones ꝺenōiant res ad ex̄.vt aial ē ge⁹ homo est spēs.ꝯ 2ᵉ intētiones sunt in reb⁹ ad ex̄ sbiec tiue/ꝓna ꝓbat/quia ꝺenōiare aliquam rem ꝑsupponit esse in illa re ¶ Dico qꝺ ꝺuplex est ꝺenōiatio sciz jntrinseca ⁊ extrinseca Nam ꝺico licet ꝺenōiare ſn trinsece ꝑsupponit messe rei quā denominat/nō tñ ꝺenōiare extrinsece.Et ē sī mile/sicut ista/statua est mihi ꝺextra ꝺenōiatiōe extrinseca.et nō a ꝺextreitate que est in statua/sed que est in me Qñ aūt accñs ē sbiectiue in aliquo: tūc illꝺ ꝺenomiāt ꝺenomiatiōe intrinseca ¶ Replicatur Scꝺe intētiones scꝺm vos sunt in intellcū:ꝯ ꝺenomiāt intellcm̄ ꝺenomiatiōe intrinseca Sed hoc ē falsuz qꝺ ꝓbo/qz non pñt ꝑꝺi ꝺe intellectu.qm̄ falsum ē qꝺ intellect⁹ fit gen⁹/intellec tus est spēs/ꝺzā:tē ¶ Dico qꝺ si²ª intentioni essz ꝺebitū ꝓcretū impositū vtiz ꝺenōiaret ipm intellcm̄/⁊ vere ꝑretur ꝺe ipo Et est sil'e ꝺe spēb⁹ visibilib⁹ que sunt in aere medio jnter colozem visibilē/⁊ oculū viꝺentē:⁊ tñ non ꝺenominat ipm aerē/qz non hñt ꝺebita ꝓcreta imposita quib⁹ ꝓcerneret̄ ⁊ ꝺenominerent ¶ Replicatur Sint gracia exempli vera concreta generic⁹ ⁊ specificus: aꝺhuc ista est falsa/jntellectus est generic⁹/intelectus est specific⁹:quia nō ꝓꝺicatur ꝺe plurib⁹ ꝺifferentibus specie in quiꝺ ¶ Dico quanꝺo ꝺicitur in tellectus est generic⁹/sensus est.j.genere informatus /sicut sbiectum infoꝛ matur ꝑ suum accñs.⁊ tūc non oportet illuꝺ sbiectū sciz ipm intelicm̄ ꝺe quo ꝓꝺicaꝝ tanꝯ ꝺe subiecto ꝓꝺicari ꝺe plurib⁹ ꝺifferentibus spē.

Arguitur scdo Scde intētioēs nō sunt in intellcū ſbiectiue ꝓbo sic. Scda intē° cāt ab intellcū effectiue. g̃ nō ſbiecta tur in intellcū. ꝯña ꝓbatur qz cā efficiens ⁊ cā materiāl nō pñt coincidere vtz 2° pḧoz Dico licz causa efficiēs ⁊ cā materiāl ex qua nō possint coincide re: tñ b ñ cā materialis in qua qualis ē intellcūs Replicat 2ª intē° ē in obiecto ꝯgnito vt in materia in q̃ vel ſbiecto: g̃ nō in intellcū tq̃z in mate in qua ꝯña ꝓbat qz vnū accidēs nō ꝑt eē in diuersis ſbiectis Añs ꝓbat ex diff i nitioē scde intētionis qz ibi dz q ē rela° rōnis derelicta in obiecto ꝯgnito Dico q liz 2ª intētio sit in obiecto ꝯgnito tanq̃ in fūdamēto: ⁊ in ſbiecto nō vltimato: vel ſb^to quo: nō tñ est ibi tanq̃ in ſbiecto vltimato. ⁊ ſbiecto quod

Arguitur tercio Si scde intentiones essent ſbiectiue in intellcū. seq̃r ret q relatiue oppo^ta essent in eodē: sed ḧ ē impos sicut in simili idem nō ꝑt eē pater ⁊ su⁹ filiꝰ Sequela ꝓbat qz vn⁹ ⁊ idem intellcūs recipiēs in se ꝑ suū actū ꝓpatiñ relationē generis Etiā recipet in se simul relationē speciei oppositę relationi generis Dico licz in eodē intel lectu sunt relatiue opposita vt in ſbiecto mediato ⁊ non ꝑmo. tamen sunt sēp in diuersis ſbiectis ꝑmis ⁊ immediatis: qz imediate ſbiectātur in esse ꝯgnito sū ozū obiecto⁹ ⁊ mediante illo eē ꝯgnito sunt vlteri⁹ in intellcū. Et p esse ꝯgni tū obiecti intelli² ꝯgnitio: ꝓcept⁹: ſpēs vel similitudo inteligibilis ei⁹

Arguitur quarto Replicat vtś in diffinitione scde intētionis habet q 2ª intētio derelinquitur in obiecto g̃ male dz q imediate ſbiectat in esse ꝯgnito obiecti Dico ne gādo ꝯñam qm illud qđ ibi dz de obiecto ꝯgnito intelligit de eē ꝯgnito eius. Si scde intētiones essent ſbiectiue in intellcū seq̃t q idem intellcūs simul essz in actu ⁊ in po^a respectu eiusdem. sed ḧ ē impos^t vtz viij. pḧoz. qz intellcūs ē cā materiāl in qua iparuz scdaruz intentionū ⁊ eo mō ē in po^a recipiendi eas Eciā ē cā efficiēs scdarum intētionū ⁊ eo° est in actu Dico licz idē intellcūs sit sil in actu vtuali: qz hz ptātē ꝓducēdi scdas intētiones ⁊ eciā sit in po^a formali respectu earū Mō tñ est simul in actu vtuali ⁊ po^a vtuali. vel simul in actu formali ⁊ po^a formali. Sicut in sil aqua calida ē in actu vtuali respcū frigiditatis qz habz in se vtutē sufficiētem ꝓducēdi frigiditatē: ⁊ simul ē in po^a formali etiā respcū frigidita tis Replicat Intellect⁹ dū actualiter facit 2as intētioēs: est simil in ac tu ⁊ in po^a respcū eaꝝ. etiam loquēdo de actu ⁊ po^a formalib⁹. ꝓbat. qz dum actualit facit scdas intētioēs tūc formaliter habz eas in se g̃ est in actu forma li Et tūc ꝑt formaliter adhuc recipe cas. g̃ eciā est in po^a formali Dico q illa po^a ē nūcta actui de q̃ nō est incōueniēs vt idē fit in actu ⁊ po^a respcū eiusdem Añ phūs viij. pḧoz intelligit dcm suū de potentia sepata ab actu

Nota Pro opinioē ꝓtraria posset sic argui ꝓbando q scde intētio⁹ sunt in reb⁹ ⁊ hoc sic Allique passiones scdaꝝ intētionū ꝓueni unt reb⁹ ad eꝝ: g̃ aliq̃ scde intētiones ſbiectāt reb⁹ ad eꝝ. Añs ꝓbat qz cōica bilitas plurib⁹ dñtib⁹ spē p mo^m in quid ē passio h⁹ secūde intētiōis. ⁊ ꝓuenit ipi plāte ad eꝝ. ita de cōicabilitate spēi dz ꝛc. Dico q taľ cōicabilitas nō est passio generis ꝓ figto: ⁊ hoc iō qz ꝓuenit rei ab eꝝ secluso ope intellcūs

Jam passio scde intētionis nō ꝑt esse seclusa ope intellect⁹ Replicaꝝ qđli bz vle ꝓ figto habz ꝓ passione ci⁹ aliquam aptitudinem in essendi in multis: scd taľ aptitudo ē ꝓmunicabilitas quedā Dico ꝙ duplex ē aptitudo in esse sendi mult⁹ scz formal' que ē r⁹ intētio. sicut vle vel ens rōnis ꝓūs vle. Alia ē aptitudo in essēdi multis fūdamētal'. r illa ē que ꝑrequirit in obiecto: ad ꝗ ꝙ in ipo possz fūdari vle Jam dz ꝙ licz aptitudo inessendi in multis fūdamētalis bene ꝓuenit rei ab ex: tñ aptitudo inessendi mult⁹ formal' solū ē sbiective in in intellcū sicut r vle.

Dubitatur hic. Quō diffinitur ens rōnis Dico Ens rōnis: est ens aliud ab opatioē intellcūs r fil⁹ po^e: dcpēdēs ab ope iurellcūs in esse r ꝓfuari Per hoc qđ dicit aliud ab opatioē intellect⁹: excludit ōs opatioēs intellcūs r act⁹ intelligēdi. similit cū dr: r fil⁹ po^e. excludūt act⁹ volūtat⁹ Per hoc ꝙ dz dependēs ab opatioē intellcūs inesse r ꝓfuari excludit habit⁹ intellcūs in co sbiectati: q liz dependeut ab ope intellcūs in fieri nō tñ in ꝓseruari. vñ oēs scde intētioēs sūt entia rōis vt sunt vlia. qz vt d^e ꝓmētator intellcūs est q fa^t vlitatē in reb⁹. q vle nō est ꝑter opationē intellec tus qđ intelligo de vli in actu r nō in po^a. qđ ē ipā quiditas vel natura in singu laris⁹ **Pro intellectu** maiori dubitatur hic quid ē vniuersale ꝓ scda intentioē Et quid vle ꝓ ꝓma inte^nc Dico

juxta figuram sequentem

Vniuersale

Pro secunda intētione est relatio rōnis fabricata p in tellectū r fūdata in obiecto ꝓgnito vel in na^a ꝓgnita in ordine ad aliud obiectū ꝓgnitū: vel ad aliā naturā ꝓgnitā. vt sunt gen⁹ spēs dr^a rc q sunt nisi relationes rōnis rc

Pro ꝓma inte^nc est obiectū ꝓgnitū r fūdamētū illi⁹ relatio onis. aut denōiatuz: vel na^a plurib⁹ cōicabil' vt animal hō rōnale rc

Lectio Prima

Predicabile qñqz sumit ꝑpe. z sic solū ūr ꝑbile qđ de pluribꝰ ꝑt vt hō. Qñqz sumitur cōiter. Et sic ūr ꝑdicabile: qđ de vno solo ꝑtur siue ū pluribꝰ: vt sortes. Vñ ꝑbile ꝑprie sumptuz z vl'e idem sunt scōm rem. sed dr̃sit rōne. qz ꝑbile diffinit per dici de. Vl'e vero per esse in. Est ãt ꝑbile quod aptum natum est dici vel ꝑi de multꝰ Est aũt vl'e quod aptū natum est esse in multis Unde ꝑdicabile ꝑprie sumptū siue vniuersale diuidit ꝓ genꝰ spēm dr̃ām ꝑprium z accīs. Et solum de his quinqz hic intendimus.

Iste est tractat⁹ secūd⁹ sum mulay Pe hyſ. extractꝰ ex ꝑdicabilibꝰ porphirij In quo postqz determinauit in ꝑmo tractatu de enũciatioē scu ꝓpone q ꝓpo nit ex ĩmimis incōplexis. Hic iã determiãt de illꝭ termis incōplexis Et sũt huiꝰ lcōnis due ptes. Circa ꝑmã hꝰ lcōnis ptē sunt qtuoz pūcta cē

Primū pūctum ē q ꝑim⁹ tractatꝰ bono ordine ꝑcedit z^m. qz notioza nob dēnt esse ꝓza: sz ꝑmꝰ tractatꝰ tractat de ꝓpōe que est quoddā totū scōus vo de quinqz vlibꝰ: que sunt quedā ptes ꝓpōis Sed totū est nob notius qz sue ptes: igit ¶ Si arguas ptes ꝑcedūt totū igit ꝑcedit Vl'eplicas porphiriꝰ z phs ꝓponūt ꝓgnitionē terminoꝝ z ptiū. igi tur vel ipi male ordinãt. aut pe. hyſ. Dico negãdo ꝓñam: qm vterqz tenet bo^m oꝛ^dem. Mã porphiriꝰ z phs tenēt ordinē nature Auctoz uꝝ oꝛ^m docēne.

Secūdū pūctum: q ꝑbile ꝑmo diuiditur. qz oē equiuocū ꝑus est diui dendum z pꝰ ea diffiniendū. sz ꝑbile ē quoddā equocū Vñ ꝑ^a divisio est q ꝑbile in cōi est duplex scz ꝑbile cōiter captū z ꝑprie captū: Si arguas idē est hic diuisum scz ꝑbile cōiter captū: z mēbꝝ dividēs scz ꝑbile cōiter captū: igit divisio nō est bō Dico liz mēbꝝ dividēs sit idē z quertū

cū diuiſo quantū ad ſuppoʳᵃ nō tñ quātū ad modos ſue acceptionis Sire plicas ꝑdicabile cōiter captū vt eſt mēbrū diuidēs: ꝓtinet in ſe ꝑbile ꝓpꝛie captū. igitur mēbra diuiſionis nō ſunt oppoʳᵃ Dico liz q̄nᵐ ad id qđ ſunt: nō ſunt oppoʳᵃ tñ q̄ᵐ ad roēs ꝓpꝛij ⁊ cōis. vt ſunt mēbra diuiſiōis ſī vtiq̄ oppʳᵃ

Tercium pūctū ē. dicit textᵘ q̄ ꝑbile ⁊ vl'e ſunt idē ⁊ hñt diuerſas diffinitioēs Si arguas q̄cūq̄ hñt diuerſas diffinitioēs ſunt diuerſa vtpz ꝑ boecium vj. topicoꝝ. ⁊ ꝑ ꝑhm ꝑmo pᵗerioꝝ Sz vl'e ⁊ ꝑdicabile hñt diuerſas diffinitioēs vt dᶜ textᵘ g̃ ſunt diuerſa. ꝓña tenz in darij Dico ad maiozē q̄ quecūq̄ hñt diuerſas diffinitioēs eſſentiales ſunt diuerſa. Et licz vniᵘ rei eodem modo ſe hab ētis ē vna diffinitio: tñ vniᵘ rei diuerſimo de ꝓfiderate pñt eſſe diuerſe diffinitioēs Vñ vl'e non habz ſe eodē mō ſb nōie vl'is ⁊ ſb nōie ꝑbil' Q̄m ſub nōie vl'is ē natura cōis pticipata a pluribᵘ rebus Sub nōie ꝑbil' eſt 2ª intētio cauſata ꝑ opationē intellcūs dicibilis ſ̄m vocem de pluribᵘ

Quartū pūctū eſt Vl'e cū ſit ꝓcretū ꝑt capi dupliciter Vno mō ꝑ ſuo ſigto qđ ē vl'itas vel ſcđa intētio que ſcz ē quedā relatio rōis in ꝑbili ad illđ de q̄ ē ꝑbile: hūc reſpcm rōis ſigt hꝫ noᵐ vl'e in ꝓcreto: ſicut vl'itas in abſtracto Alio°caᶻ vl'e ꝑ ſuo denōiato. j. ꝑ illo qđ denōiatur ab iſta 2ª intētioē vl'itatᵹ: qđ denōiatū eſt aliqua res ꝑmc intētiōis ſcz aiāl: hō: rōnale Etᶜ ipa natura q̄ eſt in ſingulari bᶻ vl'e denōiatiue Et ita ſuo mō ꝺz de gēnere ſpē ⁊ alijs intētionis ſecundis

Queritur ꝑmo Quot ſunt vl'ia ſeu ꝑbilia Dico quinq̄ ſcz genᵘ ſpēs ꝺzā ꝓpꝛiū ⁊ accns Probaᵗ ꝑ ſufficiēᵃᵐ iſic Pē vl'e ē ꝑbile de multis. aut g̃ ē ꝑbile in quid: aut in q̄le Si in quid hꝫ ē duplr Aut in quid fozmabile ⁊ ſic ē genᵘ: vel in quid fozmatū. ⁊ſic ē ſpēs Si in quale hꝫ eſt dupliciter Aut in quale eſſentiale ſic ē ꝺzā Aut in quale accītale ⁊ hoc duplr vel in quale accītale ꝑ ſe: ⁊ nccio. ſic ē ꝓpꝛiū. vel in q̄le accītale ꝑ accūs ⁊ cōtingenter. ſic ē accns Nic aduerte q̄ illđ bᶻ ꝑzi in quale accītale ꝑ ſe qđ ꝑtᶻ in quale accītale ꝑ ſe ⁊ cū hoc ſuſcipit illđ de quo ſic ꝑt ꝑtē eſſentiale ciᵘ in ſua diffinitioē Illđ ât ꝺz ꝑzi in quale accītale ꝑ accns: qđ ꝑt ꝓtingenᵗ ⁊ nō ꝑ ſe ꝺ illo de quo ꝑt in q̄le accītale Et nō q̄ ꝓpꝛiū ⁊ accns nō ꝙuenīēter diſtinguūt ꝑ ꝑzi ꝙuertibilit ⁊ nō ꝙuertibiᶻ: qz ꝓpꝛiū ſolū ꝑtur ꝙuertibiᶻ de ſuo ꝑmo ſbᵒ Et facit ꝑtionē q̄rti ꝑbil' reſpcū inferioꝝ ſui ſbiecti: de quibᵘ nō ꝺz ꝙuertibilit

Queritur ſcđo. An iſta ꝓpō ſit vera Tm quinq̄ ſunt ꝑbiᵃ: Dico ſic. ꝓbaᵗ aucte po: phirij ⁊ auctoꝛis in textu Scđo ꝓbatur rōe ꝑ ſufficiēᵃᵐ iā datā Tercio ꝓbaᵗ ꝑ etᵘ exponētes ſic Quarum pᵃ exponēs eſt Quinq̄ ſunt ꝑbiᵃ ⁊ alia eſt Et nō ſunt plura q̄ q̄nq̄. g̃ tm ſunt q̄nq̄ ꝑbiᵃ. ꝓña tenz ab exponētibᵘ ad expoſitā. ibi tm expoᶻ grā pluralitatis. qz ponit circa ꝺcōnē numerale Sz q̄n poᶻ circa aliā ꝺcōnem exponit grā alietatis: vt hic Tm aiāl ē hō. exponitur ſic. animal ē hō ⁊ nihˡl aliud ab aiāli ē hō: igit tm animal eſt hō

Arguitur ꝓmo. Plura ſunt ꝑdicabilia q̄q̄ quinq̄. igitur ⁊c Tñs ꝓbatur Nam ꝺcē ſunt ꝑnᵃ ⁊ qđlibz coꝝ ē ꝑbile: g̃ ꝺcē

sunt p̄bilia ¶ Dico ad minorē q̄ liz q̄libz p̄ntū sit p̄bile. nō tñ q̄libz ē p̄bile distunctū ꝑ q̄libz ¶ Replicat Decē p̄nta sunt p̄bilia ⁊ non vr sb quo p̄bili ꝑ tinētur Si dicas sb p̄bili genere: q̄ decē p̄nta vocāt decē genera generalissima vt statim patebit ¶ Contra noue sunt p̄nta accidētiū que accidēta² p̄ntur de sb̄nia. igit illa nō ꝓtinētur sb p̄bili genere ¶ Dico q̄ p̄nta p̄nt ad duo ꝓpari Uno° ad sua inferioza de quib⁹ p̄nt vniuocē ⁊ cēntialiter. ⁊ sic cōtinētur om̄ia sb p̄bili genere Alio° ꝓpantur ad p̄m sb̄nam. ⁊ tūc sb̄nia ꝓtinet sb genere. ⁊ alia noue p̄nta in ꝓcreto designata sb p̄bili accīte

Arguitur scdo. Diffinitio ē p̄bile. ⁊ nō ē aliq̄d ex istis q̄nq; g̃ adhuc plura sunt ¶ Ihēs ꝓbat. q̄ ptur de plurib⁹. g̃ ē p̄bile ꝓpe sumptū ¶ Dico q̄ liz p̄dicet de plurib⁹ tq̄ quodd̄ ꝓplexū nō tñ tq̄ obiectū vnū incōplexū ¶ Replicat Diffinitio ē quid incōplexū p̄bile de pluribus vt diffinio cēntiale ē diffo / diffinitio accītale ē diffio. igit solutio nulla ¶ Dico q̄ liz diffinitio capta ꝑ sigto / h̄ est ꝑ ista 2a intē sit quid incōplexū. ⁊ ē p̄bile spēs inquā ꝓpetur ad sua indiuidua / vel ē p̄bile accīs si ꝓpetur ad sua obiecta Tamē diffinitio capta ꝑ denōiato. h̄ est ꝑ re sb̄iecta scde intētioni est ꝓplexū ⁊ nō est aliquod p̄bile ¶ Alij dicūt ad p̄m argumētū q̄ diffinitio ē vnū p̄bile et q̄ ꝓtinet sb eode p̄bili cū suo diffinito. vt diffio generis ꝓtinet sb p̄bili genere Et diffinio spēi specialissime sub p̄bili specie.

Arguitur tercio. Paucioza sunt p̄bia q̄ quinq; igit Ihēs ꝓbatur sic tm quatuoz sunt p̄dicata dyalec^a que sunt diffinio gen⁹ / ꝓpriū / ⁊ accīs. g̃ tm q̄tuoz sunt p̄bilia. p̄na tenz: q̄ videtur idez ¶ Dico q̄ nō sunt idem. q̄m distinguūt ad inuicē penes diuersa fūdamta Hīa p̄bile fūdatur supza diuersos modos p̄ndi de plurib⁹ tm Sz ptū fundat supza modos inherēdi vni tm / vel plurib⁹ Nam mod⁹ inhetēdi diffinitionis ⁊ ꝓpriꝰ ē inherere ꝙuerti² Et mod⁹ inherēdi generis est inherere cēntialiter nō ꝙuertibiliter ¶ Replicat Predicatū ⁊ p̄bile dr̄nt penes actū ⁊ p̄m / risibile ⁊ ridibile / q̄ opponūtur. Sz tot modis dr̄ vnū opposito / quot modis ⁊ reliquū. ¶ Dico q̄ p̄dicatū ca² duob⁹ modis Uno° pticipialiter / vt venit a vbo p̄dico: ⁊ sic vez est q̄ ptū dic actū ⁊ tūc tot sunt p̄ta: q̄t ꝓpoēs. q̄ quelibz ꝓpō hz suū ptū Alio mō ca² nōialiter ⁊ sb̄stātiue vt sigt scdam intētionē fūdabilē supza q̄libz obiectū aptū natū inherere ꝙuertibiliter / aut nō ꝙuertibr²: accītaliter vel nō accidētaliter. ⁊ sic ptū nō bt actū p̄ndi: Sz intētionē dispatā ab vli: ¶ Si petas que ē dr̄ā inter gen⁹ p̄bile ⁊ gen⁹ ptū ¶ Dico q̄ gen⁹ p̄bile ca² ꝑ intētioē ptēta sb vli fundabili sup natura cōicabili plurib⁹ sp̄e dr̄ntib⁹ cui nature ipm ē rō p̄ndi in quid formabile Sz gen⁹ ptū capit ꝑ intētione ptēta sb pto fūdabili super qualibz natura supioꝛi cui ē rō inherēdi cēnaliter ⁊ nō ꝙuertibiliter Mñ intēti ones p̄biliū fūdant in suis obiectis sb rōne p̄ndi ⁊ sunt ipis rō p̄ndi Sz intētio nes ptoꝛ fūdātur in suis obiectis p̄m rōnes inherēdi. ⁊ sunt illis rō inherēdi eis / quoꝛ sunt ꝑta

Arguitur quarto Dr̄ā generica vt aiātū. ⁊ dr̄ā spēs / vt rōnale hñt q̄ dr̄ā generica habz modū p̄ndi in quale cēntiale de plurib⁹ dr̄ntib⁹ specie Et dr̄ā spēs de plurib⁹ dr̄ntib⁹ solo numero ¶ Dico liz dr̄ā generica ⁊ dr̄ā speci^a

habeant diuersos modos pndi materialiter distinctos/non tñ formaliť 'Nam ambo pnť in quale cẽtiale ¶ Replicať. Dra generica ꝛ specifica hñt distincta sbijcibiª gñsũt distincta pbilia: ꝓna ꝓbať qz distinctõ pbiliũ sumiť penes distinctionẽ sbjcibiliũ ¶ Dico negãdo hȝ Sz distinguũtur penes distinctionẽ modorũ pndi in quid vel in quale vtȝ dcm ẽ Sz dra generica ꝛ speª hñt eũdẽ modm pndi formaliť qui ẽ pzi in qle cẽtiale ¶ Posset hȝ eciã argui sic/bñ seqť Latũ qnqz sunt pbiª/g omia pbilia sunt qnq Tũc vltiã omia pbilia sunt qnqz/sz genꝰ ꝛ spẽs sunt pbiª/g genꝰ ꝛ spẽs sunt quinqz/qõ ẽ flm. jsta ꝓna tenz in darij Sz ꝓma ꝓna ꝓbať p vnã regulã ꝓnaz que est ab exclusiã ad eiꝰ vťem in termis tñs positis est bõ ꝓna ¶ Dico negãdo pmã ꝓnam Et qñ ꝓbať ibi arª ab exclusiua ad eiꝰ vťem. ¶ Dico q illa regula intelligiť qñ signũ exclusiuũ exponitur grã alietatis. sz cũ dz Tm quinqz sunt pbilia/li tm exponiť grã pluralitatis/ vt dcm ẽ in scda questioẽ ¶ Replicať/bñ seqť in dariſ. Dme genꝰ ẽ pbile: sed tñ genꝰ ẽ genꝰ: g tm genꝰ ẽ pbile: g nõ est nisi vnũ pbile ¶ Dico negãdo ꝓnam/qm ibi arguiť a nõ distributo ad distributũ ex pte li/pbile. qõ in maiori supponit ꝓfuse tm/aut simpliť ſm reales/ꝛ in cõclusioẽ supponit ꝓfuse distributiue 'Nam tm facit sbtũ stare ꝓfuse tm ꝛ ptum ꝓfuse distributiue ¶ Posſz argui sic/genꝰ pť de spẽ. g mẽbra diuisionis coincidũt Item accñs coincidit cum genere/qz color est accñs ꝛ eciã est genꝰ ¶ Dico ad pmũ si genꝰ ꝛ spẽs capiantur ꝓ figtis. j. scdis intẽtionibꝰ. tũc distinguũtur ꝛ vnũ non ptur de alio. Si ꝓ denominattis tũc vnũ ptur de alio Ad 2m dico Color in ordine ad suũ sbictum est accñs jn ordine ad sua inferiora scz albedinẽ 'Nigredinem ẽ genꝰ ¶ Posſz argui indiuiduũ/eciã ẽ pbile. g sunt pla qȝ quinqz ¶ Dico licz fit pbile cõiter captũ non tñ ꝓprie ¶ Replicať eciã ẽ pbile ꝓprie captuz qz pdicať de plibꝰ scz hoc indiuiduo ꝛ illo. Dico q tũc ꝓtinet sub spẽ De isto videať infra in lectione Circa diffinitionem indiuidui

Circa scdam ptem huiꝰ lcionis

Querit Utrũ vle sit genꝰ ad quinqz pbilia Dico sic/qõ ꝓbať pmo sic p diffinitionẽ generis 'Nam vle ptur de quinqz pbilibus dzñtibus spẽ in quid Da in quid: ꝓbať/qz ꝓuenienter respondeť ad interrogationem fcãm p quid. vt si querať quid est genꝰ ꝓuenienter rñdeť ẽ vle. Scdo ꝓbatur vle ptur de quinqz pbilibꝰ vniuoce ꝛ non vt spẽs vel dzã/g vt genus ꝓna tenet qz sola illa tria ptur vniuoce Añs ꝓbatur qz pdicať de ipsis scdm idem nomẽ ꝛ eandem rõnem

Arguitur pmo Vle dz de quinqz pdicabilibꝰ non vniuoce sed analogice seu equiuoce. g non ẽ genꝰ ad ipã Añs ꝓbať qz dicitur de ipsis ſm priusꝛ posteriꝰ 'Maz vle p prius dz de genere. ꝛ p posteriꝰ de alijs ergo ẽ analogũ ad ipa: ꝓna tenz p diffinitionem analogi ¶ Dico q nõ omne illud dicitur analogũ qõ p prius dicitur de vno/ꝛ per posteriꝰ de alio Sed sm

illud qđ p ꝓius đr de vno suoꝝ figtoꝝ. ⁊ p posteri⁹ de reliquo figto scz p reduc tionem ad ꝓius ¶ Modo liz vl'e dicit̄ p ꝓius de genere q̄ de alijs p̄bilib⁹: tam̄ ipa p̄bilia non sunt figta ipi⁹ vl'is/sz obicta in quib⁹ fūdat̄ vl'e/⁊ hoc sufficit q̄ nō dicat̄ de ipsis equiuoce vel analogice ¶ Equiuocata aūt semp sunt figta cū⁹ gen⁹ nō ēt equaliter ptcipari a suis sbijcibilib⁹ vtz in cōitatib⁹ p̄biliū ¶ Sz vl'e đr p̄m pus ⁊ posteri⁹ vt ꝓcessū ē. ḡ vl'e non est gen⁹ ad ipa ¶ Dico q̄ vl'e dupl'r p̄t ꝓpari ad sua inferiora scz gen⁹ spēm đrām ⁊c ¶ Vnomō sb rone nature cōis generice: ⁊ sic đr de ipsis equalit̄ ¶ Aliomō p̄t ꝓpari ad ipa vt accipit̄ pſonalit̄ q̄ inferioꝝ. ⁊ sic bn̄ đr p ꝓius de vno tq̄ de diguiori scz genere ⁊ p posteri⁹ de alio ¶ Replicat̄ spēs dcīt esse cocq̄ sb genere id ē eque digne/igit̄ solu tio nulla ¶ Dico q̄ ecia spēs p̄nt dupl'r ꝓpari Vno mō in ordine ad ipm ge⁹ qđ equalit̄ ptcipāt ⁊ sic sunt cocqueue sb genere Alio mō compāt̄ inter se sb rone ꝓpriaꝝ naturaꝝ seu đrāꝝ p q̄s ꝓstituūt̄ ⁊ sic vna spēs est digniꝝ alia

Arguitur scđo Si vl'e esset gen⁹ ad quinz p̄dicabi⁹: vel ḡ esszgenus generalissimū vel sbalternū Si dicas generalissi m ⁊c Si dicas sbalternū ¶ Cōtra tūc erūt plura genera generalissima q̄ ista decē/sbnīa/q̄titas/q̄litas ⁊c Si dicas sbalternū ¶ Cōtra tūc vel ponerē sb aliq̄ illoꝝ decē qđ non p̄t dici q̄ vl'e est cns rōnis/alia sunt entia realia: Si dicas q̄ ponat̄ sb genere qđ est cns rōnis ¶ Contra/tūc essent plura genera generalissima q̄ decem ¶ Dico h̄ p̄babiliter q̄ vl'e est gen⁹ sbalternū/⁊ reponit̄ in p̄nto ad aliquid/⁊ dico q̄ uō so⁹ ens reale ponit̄ in illo p̄nto/vt patebit in p̄nto ad aliq̄d/sed eciā entia rōis Alij dicūt q̄ ponitur vl'e sb ente rōnis. vel sb p̄nto signi ¶ Si replicas nō sunt nisi decē generalissima vel decem p̄nta vt dicunt p̄ſs ⁊ poꝛphi. ¶ Dico q̄ ipi loquūt de generalissimis p̄ntis realib⁹

Arguitur tercio Gen⁹ non p̄t p̄dicari denōiatiue de suis spēb⁹ vt pz scđo topicoꝝ. sz vl'e ptur denōiatiue de q̄nz vl'ib⁹ ḡ nō est gen⁹ ad ipsa ¶ Minor ꝓbat̄ q⁹ dicitur q̄ gen⁹ ē vl'e: est p̄dicatio denōiati ua Et ē denōiatiue spēs ad hoc gen⁹/⁊ illud gen⁹ ¶ Dico q̄ vl'e p̄t ꝓparari ad q̄nq̄ vl'ia dupl'r Vno mō vt gen⁹ ad sua inferiora ⁊ sic ptur de ipis cēntialiter ⁊ vniuoce Alio mō ꝓpatur ad ipa vt 2ª intentio ad sua obiecta in quib⁹ est fū data vel fundabil' ⁊ sic vl'e ptur de quinq̄ p̄bilib⁹ denōiatiue sz h̄ nō ē sb ea rō ne qua ē gen⁹ ipoꝝ ¶ Replicat̄. si vl'e ꝓzet de quinz p̄bilib⁹ denōiatiue/tūc ꝓze tur ꝓtingent̄ ⁊ accīntaliter: sed gen⁹ semp ptur cēntialit̄ de suis spēb⁹ ¶ Dico q̄ q̄n vl'e ptur denōiatiue ⁊ accīntaliter de quinq̄ vl'ib⁹. hoc non ē inquātū ē gen⁹ sed inquātū ē vna 2ª intētio fūdata in ipsis sicut dcm̄ ē Vñ ista gen⁹ ē vl'e ē sim plicit̄ nccīs: capiēdo gen⁹ ꝑ figto seu scđa intētiōe inferiori ad vl'e ¶ tūc ē ibi p̄tio generis de spē. Et illa eadem scz gen⁹ ē vl'e/ē denōiatiua vel ꝓtingēs p̄m quid/puta p̄m habitudinē p̄m quā vl'e fūdat̄ in genere vt in obiecto ¶ sicut ista ē ꝓtingens/vl'e fūdat̄ in genere Ita ista gen⁹ ē vl'e p̄m habitudinē fūdatiꝝ onis vl'is in genere vt in obiecto/est ꝓtingens

Arguitur quarto si vl'e essz ge⁹ ad q̄nz p̄bt⁹. scđz q̄ aliqđ sim²e ⁊ idiu⁹ cēt vl'e qđ ē ma^{cc}fm̄ q⁹ ñ p̄nt verificari đ ecte ē Scđ

la ꝓbaꝫ qz genꝰ verificaꝫ de oīibꝰ inferioribꝰ suarū spēy Si g vle eēt genus
tūc sicut ista ē vera/spēs ē vle/ita ḧ spēs est vle: sed hec spēs est singulare ⁊ in
diuiduū Q Dico liz indiuiduū ⁊ vle nō pñt verificari de codē eadē ptioē pu
ta ambo vniuoce vel ambo denōiatiue/tū bñ diuersa ptionē Hā indiuiduū ꝑ
figto. j. ꝑ ista 2ª intētioē est vm ptionē ydēptică indiuiduū: Et scōm ptionem
denōiatiuam vle jta indiuidua generis/vt hoc genꝰ/indiuidua spēi/ ⁊ idiuidua
dr̄ ꝑ figto sunt vniuoce vlia ⁊ denōiatiue indiuidua Replicaꝫ Hoc genꝰ
nō est aptū natū esse in multis inferioribꝰ g̃ nō est vle. ꝓña ꝓbaꝫ p diffinitionē
vlis Añs ꝓbaꝫ qz hoc genꝰ est singulare ⁊ indiuiduū q̄ ò vni soli ꝓuenit Q Si
co q̄ non sumiꝫ tō diffiº/ymo dēt sic arguiꝫ: hoc genꝰ nō ē q̄ ò aptū natū est ⁊c
In li q̄ ò intelligiꝫ obiectū scz animal: ⁊ tūc añs ē flm̄ qz licz hoc genꝰ nō sit ap
tū natū esse in multis Cū hoc genꝰ est suū obiectū scz aiāl vel simile quod aptū
natum est esse in multis/⁊ est ibi p̄dicatio tunc inordinata ſbiecti de accīte

Tres sunt acceptiones generis

Genꝰ dicitur tripliciter
Primo mō dicitur collectio multoꝝ quo
dāmodo se hñtiū ad se inuicē. ⁊ ad vnū
principiū. vt collectio eoꝝ que sunt de
eadē parētela. descēdentiū ab vno auo
Genꝰ vt romani a romulo
Scdo mō est q̄ ē principiū vniuscuiuſz ge
nerationis vt pater vel patria: siue locꝰ
Tercio mō cui supponitur spēs vt animal
cui supponiꝫ hō Et ḧ vltiō mō capiꝫ ḧ

Postq̄ auctoꝝ determinauit de vli in cōi tā diffinitiue q̄ diuisiue hic in spe
ciali determinat de ālibz quinq; p̄biliū Et primo facit ḧ de
genere ponēs eiꝰ acceptiones ad eligēdum mēbꝝ de quo hic est ab ꝓpositum
Et sunt huiꝰ lcōnis duo puncta/due pue āstioēs/q̄tuoꝝ arª cum replicis
Primū punctum q̄ pc. hil. sequens porphiriū ponit primo acceptioēs
generis ad inuestigandū genꝰ de q̄ hic determinaꝫ q̄ò
tūc diffinit Et rō est qz in equiuocis diuisio p̄cedit diffinitionē vt sepe dcm est
sed genꝰ in cōi est equiuocū jdeo primo ponit eiꝰ diuerse acceptioēs Et diꝫ q̄ ge
nꝰ dicit tripliciter Primo mō ē collectio multoꝝ se hñtiū ad se inuicē. ⁊ ad vn

ꝑncⁱ᷑ sicut est collcio multoꝝ eiusdem ꝛgnationis vel ꝓgeniei Scdo dr gen⁹ qd ē ꝑn᷑ generationis vt pr̄ ⁊ patria scu loc⁹. vñ loc⁹ dr ꝑncipiū generationis inq̄tum in eo est vir⁹ generatiua ⁊ gſeruatiua locati/⁊ ideo hoies nati in eo ꝺ de loco ꝛueniūt in coloze vel ꝛditione Tercio dicit gen⁹ cui suppo² spēs.

Scdm pūctuz q pe. hyſ. ponit illas acceptiones generꝫ ciuil⁹ ⁊ non alias ꝓpter magnā ꝛueniētiam/quā hn̄t cum genere loyco vt sequitur Et est notandū q collectio multoꝝ ei⁹dem opinionis vl⁹ secte nō est gen⁹ ꝑmo° qm̄ non hn̄t se adinuicē quodāmo ꝛsanguinitatꝫ ad vnū ꝑncⁱ᷑. .i. ꝑmū parētem de quo intelligit̄ text⁹. ꝓ qd soluit̄ vnū argumentum. ¶ Si arguatur gen⁹ dicit aliquid vnū sed collectio ml⁹toꝝ ciusdē ꝓgeniei nō est aliquid vnū ḡ illa collectio nō est ge⁹ ¶ Dico q ē aliqd vnū ꝓpter vnita tē ꝑncipij⁹ material⁹ qd ē semē ꝓpagatiōis multiplicatū in tō ꝓgenie ¶ Si ar² ge⁹ ē vnū vl⁹ ſz ꝑn᷑ generatiōis ñ⁹ pr̄ vl⁹ loc⁹ ē vnū p² Dico liz ge⁹ loycū sit vl⁹/nō tñ ge⁹ ciuile sp ē vl⁹/ſz qñz ē ꝑlare sicut pr̄ generans ꝓplem

Queritur ꝑmo quare gen⁹ ꝓcedit alia ꝑbilia Et que ē ꝛueniē⁹ generis loyci cū genere ꝑmo ⁊ ²°° ⁊ que dr a ¶ Ad ꝑmū dico q gen⁹ ꝓced⁹ drām ꝓpuz ⁊ accīs qz gen⁹ ꝑtur in quid /⁊ alia tria ꝑntur in quale/ſz qd est añ quale Sz gen⁹ ꝓcedit spēm/qz est ver⁹ vl⁹ q̄ spēs. co q haz esse in pl⁹ib⁹ q̄ spēs ¶ Ad ²m dico q gen⁹ loycū ꝛuenit cū genere ꝑ°° in ḥ. qz n⁹ gen⁹ p°° dr collcione multoꝝ generatoꝝ ad inuicē. sic gen⁹ loycu dr collconez oim̄ spēz que sb ipo ꝓtinet Sz habz drām cū illo. qz tal⁹ collectio ē to᷑ integ le reſpcu collcoꝝ in ipa Sz gen⁹ loycū ē to᷑ vl⁹ reſpcū spēz ⁊ non to᷑ integ le Item gen⁹ loycū ꝛuenit cū genere scdo mō in ḥ/qz sicut gen⁹ ²°° dcm̄ trans fūdit ꝑtuē generatiuā vel semē ꝓpagationis ꝑ sua generata: ita gen⁹ loycuz multiplicat suā eēnm ꝑ suas spēs Sz dr m̄ qz totū ꝑmo° dcm̄ nō ē totū ꝑ eēn tiam in qlibz generatoꝝ ſz ꝑm ꝑtute/ jō de ipis nō ꝑtur nōie ⁊ rōne. Sz gen⁹ loycū ē totū ꝑ eēntiam in qlibz suaꝝ spēz jō de ipis ꝑtur nōie ⁊ rōne

Queritur scdo An ista sit vera. gen⁹ dr triplicit ¶ Dico q oñis tal⁹ ⁊ ꝓsillis ꝓpō de ꝑtute ꝑmonis est flā/gen⁹ dr tri plicit/materia. ꝓpōnis est triplex. oppō ꝓpōnū est quadruplex jdē d⁹ triplicit ⁊c. ꝓbaī ḥ dn⁹ Primo p e⁹ descendētes que sunt falsc ſcz istō gen⁹ ſcz ꝑmo mō dr tri²/vel istud ge⁹ ſcz ²°° dr tri². vel istud ſcz gen⁹ loycū ē triplex. nulla eaꝝ ē vera Scdo ꝓbaī e⁹ falsitas sic/sua ꝓdictoria ſcz nullū ge⁹ dr tripli² ē vera. g° ista ſcz gen⁹ dr tri² ē flā. ꝓña tenz p legē ꝓdcōziaꝝ Et q ꝓdcōzia sit vera ꝓbaī ecz p ei⁹ descēdētes ¶ Si arguas p° sb li gen⁹ nō debz ficri descēsus q⁹ suppo⁹ finⁱ᷑ vel ꝛfuse tm̄ ꝑtute ult⁹ dcōnis numeral⁹ tri² ¶ Dico negādo allūptū qz fi⁹ ꝑz in nona r̄ gla po⁹ᵃ ēca oppōes ꝓpō᷑ in ꝑmo tractatu/t᷑min⁹ cōis sequēs dic tionē numerale suppo⁹ ꝛfuse tm̄/sb q descē² diſiūcti ⁊ nō oz ibi dare vnū certuz suppo᷑ ꝓ q ꝓpō reddit̄ va. ſz in dcis ꝓpōib⁹ t᷑min⁹ cōis ꝓced⁹ dcōnē numera lē jō suppo⁹ determinate Si arguaī/tles ꝓpōnes vbi t᷑min⁹ cōis ꝓcedit dcōnez numerale sic ponūt ab auctoꝝib⁹ jgit̄ sunt ve ab aucēte affirmatiue Dico q ꝺ ꝑtute ꝑmonis sunt falsc sed ꝓcedūt ꝓut capiūt in alio situ tiōz sciz vbi dictio numeral⁹ ꝓcedit t᷑m coēm: vt tri² dr gen⁹. De isto videaī in tractatu suppōnuz

Arguitur ꝑmo gen⁹ ē vniuocū/alias non posſz cē gen⁹/ḡ male dr q ge⁹ dr tri² ¶ Dico licz ge⁹ loycū sit vniuocū. tñ gen⁹

captum in cõi est equiuocum. ideo textus bene ait q genus dcitur tripliciter.
¶ Replicatur Gen⁹ in cõmuni & plurib⁹ modis q3 tripliciter / g̃ text⁹ ẽ insuf
ficiens Añs ꝓbat. qm̃ ẽ / aliquod gen⁹ masculinũ / fcim̃ / & neutrũ / g̃ pc. hyf. est
diminut⁹ ¶ Dico q pc. hyf. solũ ponit acceptiones generis q̃ maiorẽ hñt cõ
uenientiã cum gñe loyco / sed illa gña non sunt hmõi ¶ Replicatur Genera
grãmatica^a & loyca^a sunt quedam intentiões / sed genus ciuile non est intẽtio
g̃ illa habẽt inter se maiorem conuenientiam. ¶ Dico licet in hoc genus gram⁹
maticale & loycale habent maiorem conuenientiam. tñ gen⁹ grãmaticale nõ ma
gis valet ad noticiam generis loyci in hoc qõ est esse ꝑn^m multor. & colligere
sub se multa

Arguitur scõo Diffi° gñis scdi modi conuenit materie ꝑmc / q̃ tñ nõ
est gen⁹. g̃ diffi° conuenit alteri a diffinito Añs ꝓbat.
q3 materia ꝑ^a ẽ ꝑn^m vni⁹ cuiusꝫ generatiõis vtꝫ ꝑmo phiz. ¶ Dico liz mate
ria ꝑ^a sit ꝑn^m materiale vniuscuiusꝫ generatiõis Non tñ est ꝓncipiũ effecti
uũ vniuscuiusꝫ generationis de quo intelli² diffi° ¶ Replicatur Loc⁹ ẽ genus
2^oo vt patet in textu & tamẽ nõ ẽ ꝑn^m effectiuuꝫ vniuscuiusꝫ generatiõis. ergo
ꝓncipiũ nõ ca² hic ꝑ ꝓncipio effectiuo Scda ps añcebẽtis patz: q3 loc⁹ ẽ quã
titas Jam nulla quãtitas est ꝓncipiũ effectiuũ ¶ Dico q locus capit dupli²
Uno° formaliter ꝑ quãtitate ꝓtinente scilicet ꝓ superficie corꝑis ꝓtinẽtis
tñc loc⁹ nõ est ꝓncipiũ effectiuuꝫ / nec eciam sic est gen⁹ / Alio° capitur loc⁹
materialiter ꝑ corꝑe ꝓtinente vel locante / hoc modo loc⁹ non est quãtitas. &
sic ẽ ꝓncipiũ effectiuuꝫ generatiõis. & gen⁹ scdo mõ ¶ Dicunt aliqui q licet
hm se & naturam ꝓpam nõ sit ꝓncipiũ effectiuuꝫ. tamẽ quantitas vt ẽ infor
mata qualitatib⁹ actiuis bñ est ꝓncipium effectiuũ Jstud non placz q3 si quan
titas iõ ꝓcedit gen⁹ 2^oo / fortiore rõne eciam qualitas qõ adhuc posuit nemo

Arguitur tercio Romul⁹ est gen⁹ scdo mõ & tñ non ẽ ꝓncipiũ vniuſ
cuiusꝫ generationis / quia nõ est ꝓncipiũ Colonien
siũ & louanienſiũ. g̃ diffi° mala ¶ Dico q li vniuscuiusꝫ non debz capi distri
butiue sed ꝓticulariter ꝑ aliqui⁹ ¶ Replicatur Si hoc fuisset de mente poz
phirij a quo sumpta ẽ diffinitio / ipse vtiꝫ posuisset signũ ꝓticulare alicui⁹ / & nõ
signũ vle vni⁹ cuiusꝫ ¶ Dico. ponatur ita q capiaz distributiue Tũc rñdet
q liez romul⁹ nõ sit ꝓncipiũ generatiõis Coloniẽsiũ & aliaz rerũ Est tñ ꝓnci^m
vniuscuiusꝫ geniti siue ꝑgenici romanoz. & ita li vni⁹ cuiusꝫ nõ distribuit li ge
nerationis sꝫ li geniti sꝫ intellecti Et est sensus Gen⁹ scdo mõ est ꝑn^m / sꝫ audi
effectiuũ vni⁹ cuiusꝫ / sꝫ audi geniti / generatõis. sꝫ audi siue. j. siue ꝑgenici. Et
ita gñatõ in hac diffinitioẽ nõ dẽt capi ꝑ gñatione passiua rei. sꝫ ꝑ ꝑgenie

Arguit quarto Sol est ꝓn^m effectiuũ vniuscuiusꝫ rei genite cu
iuscũꝫ generatiõis. & tũ non ẽ gen⁹ scdo mõ q3 nõ
est pater vel pr̃ia. g̃ diffi° conuenit alteri a diffinito ¶ Dico liz sol sit ꝓncipium
effectiuuꝫ vle non tamẽ ꝓticulare: de quo intelligitur diffinitio ¶ Replicat²
Pater est ꝓncipium ꝓticulare vniuscuiusꝫ geniti siue generationis vt ꝓba
tur quia a sara veniũt saraceni Ab agar agareni & tamen non videtur esse ge
nus scdo modo. qõ ꝓbo. quia non est ꝓncipium effectiuuꝫ sed passiuuꝫ. vt ptz

p̄ phm in libro de animalib⁹: ¶ Dico q̄ vtiq; mater est gen⁹ scdo modo Et ad phm dr q licz mater non ita actiue concurrit ad generationem sicut vir. quia p̄ respectū ad virum ꝯcurrit passiue. tñ aliq̄liter ꝯcurrit actiue Et si dicat̄ pc. hȳs. ponit ex⁹ de genere scdo mō vt pat̄ vel p̄ria ¶ Dico q̄ capit ibi p̄cēm ,p parente. qđ etiam dr de mrē

Due sunt diffinitiones gn̄is

Gen⁹ est qđ p̄tur de pluribus dr̄ñtib⁹ spē in eo qđ quid est: Exemplū vt aiāl p̄tur de hoīe z equo que dr̄ñt spē

Alia diffinitō est Gen⁹ est cui supponit spēs vt aiāl cui supponitur homo Ad cognoscendū autē hoc mē bn̄ scz dr̄ñtibus specie. oportz scire q̄ differēs dicitur tot modis. quot modis dicitur idem

Idem dicitur tripliciter
- genere
- specie
- numero

Eadem genere sunt quecūq; sub vno genere cōtinent vt homo z equus sub animali'

Eadem spē sunt. quecūq; sub eadem specie continent vt sortes z plato sub homine

Idē numero dr quadrupl'r. s.
- nomine
- diffinitione
- proprio
- accidente

Eadem nomine dicūtur quor̄ res' est vna. nomina vero plura vt marcus tullius

Eadem diffinitione dicūtur: quor̄ vnū est diffinitio alteri⁹: vt homo z aiāl rōnale mortale

Eadem ꝓprio dicũtur. quoꝝ vnũ est ꝓpriũ alteriꝰ: ꝫ cõuertitur cũ eo. vt risibile est ꝓprium hoīis.

Eadem accidente dicũtur quoꝝ vnũ est accīs alteriꝰ vt sortes ꝫ sua albedo sunt idem accīte

Similiter drãs dicitur drãs — genere / specie / numeꝛ

Drã genere sunt. quecũq; sub diuersis generibꝰ cõtinẽt vt hõ ꝫ arbor sunt drã genẽ. q hõ cõtinet sub hoc genere aiãl. ꝫ arbor sub hoc genere plãta

Drã spẽ sunt que sub diuersis spẽbꝰ cõtinẽt: vt sortes sub homine ꝫ bucellus sub equo

Drã numero sunt quecũq; diuersum numerũ cõstituunt vt sortes ꝫ plato

Illud aũt dicit predicari in quid. qõ conuenienter rñdetur ad interrogationem fcãm ꝓ quid

Exemplũ vt cum queritur quid est homo Cõueniẽter rñdetur animal. ergo animal ꝑtur de homine in qd.

In hac tercia lectione ponũt due diffinitiones generis tres modi y dẽptitatis ꝫ tres modi drẽ. jdeo hec lectio diuidit in duas ptes In ꝑma pte ponit quinq; puncta. questiones due. ꝫ argumẽta quatuoꝛ in 2ª due questiones cũ argumẽtis.

Primũ punctum. datur ꝓ additamẽtum. j. ꝓ aliqd extraneum a natura sua scilicet ꝓ sbñam vel sbiectum. accīs ꝫ ꝓcreta diffiniũt per sua sbiecta in rcõ Et accñtia abstracta ꝓ subiecta in obliquo Exẽplũ vt Sum est nasus curuus Sumtas ẽ nasi curuitas Et sicut ista acñs realia diffiniũt ꝓ sua sbiecta ꝫ denominãt sua sbiecta Ita qz accñia rõis vt sunt scõe intẽtiones denominãt sua obiecta ꝫ diffiniũtur per ea Et poni debent ꝓ genere

est ꝙ sm ꝑm septimo methaꝓ diffinitio accidẽtiuz

Hedui punctum ꝙ gen⁹ est 2ª intētio ⁊ accñs rōis: Et in diffinitioē ei⁹ ponit li q̄d loco sui obiecti vel denōiati/⁊ nō refert li quod ipm gen⁹: qz idem diffinireť p. scipm Nam sensus est z gen⁹ ē geu⁹/ qd̄ ptur ⁊c Sed refert obiectū generis/nō vnū tm: sed oīa obiecta generis sb diuictioe vt sit sensus Gen⁹ supple est suū obiectū. scz aiāl cozp⁹ coloz ⁊ ita de alijs Qd̄ supple obiectū sciz aiāl cozp⁹ vel coloz ⁊ sic de alijs ptur de pl'ib⁹ ⁊c: nō quidē ꝙ illa 2ª intē° gen⁹ poicctur de plurib⁹ dñtib⁹ spē sed qz fūdať in quiditate sic pbili q̄ ē res sbiecta ei⁹ Ipa ať 2ª intētio scz gen⁹ solū pť de plib⁹ dñtib⁹ numero Fudamētū ģ s. de intētionis qd̄ est illa quiditas seu res sbiecta ptur de plurib⁹ dñtib⁹ spē Termini vero hui⁹ sunt ipe spēs Si arguať scda intētio nō est in genere. ģ nō pt diffiniri Dico negādo ans qz sunt in pnto ad aliqd̄ Alij dicūt liz scde intētiones siue relationes rōnis nō sint in genere relationis p se/tm pnt denōiatiue ad ipm reduci: Itē licz scde intētiones non possint diffiniri diffinitioē dicēre quid rei qz nō sunt entia realia. pnt tm diffiniri diffinitioē exprmēte vnū ꝓceptum p se in intellectu

Tercium pūctum sicut hic hō est logic⁹ Nasus est sim⁹/ē ptio formal' lis Et cōrio logic⁹ ē hō Sim⁹ ē nasus/ē ptio materialis/⁊ sbi de accnte inozdinata Ita quoq; ⁊ hic aiāl ē gen⁹/coloz ē gen⁹/ē ptio formal' ordi^ta p̄m ordinem q̄nti pbil' Sz cōrio Gen⁹ est qd̄. j. genus est obiectū suū scilz aiāl/est ptio materiał inordinata

Quartū pūctum ꝙ oēs scde intētioēs non sunt nisi relationes rōnis ⁊ habitudines ꝓceptuū ad res sbiectas/ leu pmas intentiones tēp ad fūdamēta Et vt ait scot⁹ iste intēioēs loyce q̄ signt ꝓceptus in aiā p se vnos qui sunt relatioēs rōnis diffiniuť assignando eis genera ⁊ drās eo° quoprīt hr̄e ponēdo eciā ipaz fūdamētū ⁊ terminū/ sicut fit cōiter in relationib⁹.

Quintū pūctum ꝙ gen⁹ ca²dupl'r Uno mō ꝑ 2ª intētioē q̄ ē habitudo vel ꝓpatio quiditatis pbil' in quid de plurib⁹ dñ tib⁹ spē ad iplas spēs Alio mō ca²gen⁹ ꝑ ipā re vel quiditate ꝓcepta sb illa 2ª intētioē seu habitudine vel relatioē Modo gen⁹ ħ diffiniť ꝑ illa quid^tē seu re sbta ꝓfiderata sub scda intētione/ vt aiūt quidā/q̄ opinio ē satis ꝓbabilis Alij dicūt qm̄ quiditas sic ꝓfiderata nō d' vnū ꝓceptū p se. sz p accns aggregatū scz ex re ⁊ intētioē Diffinitū ať debz esse vnū p se vij. meta^cc Eciā qz logic⁹ p se ꝓfiderat scdas intētioēs: ⁊ pmas nō nisi inquātū sunt fūda^ta scdaz. jō dicūt ꝙ melius hic diffiniať scda intētio Et si arguať eis/hic nō diffiniť 2ª intētio/qd̄ ꝓbo/qz hic diffiniť illd̄ qd̄ pť de plurib⁹ dñtib⁹ spē/sz intētio nō ptur sz res sb iecta intētioī Maioz ē nota Minoz ꝓbať qz ista ē vera/hō est aiāl: ⁊ ħ est flā: hō est gen⁹ Dicūt maioz ē flā Non cm̄ illd̄ qd̄ ptur hic diffiniť vt dicūt isti sz intētio q̄ fūdať in illo/qd̄ ptur. que intētio p suū fūdamētū notificať Alij volūt ꝙ vtrūq; diffiniť vt patebit

Queritur primo Utrum gen⁹ sit ꝑbile distinctum ꝑ alia quatuor Dico sic. Da sit ꝑbile ꝓbatur. qz aptum natum

est ꝑti de multis g̃ ẽ ꝑbile. ꝙña ꝓbaf̃ ꝑ locũ a diffinitioẽ ad diffinitũ Scdo sic gen⁹ est spẽs vlis. g̃ gen⁹ ẽ ꝑbile. ꝙña ꝓbaf̃ qz de quocũz ꝑtur gen⁹ vel spẽs. de illo ccia ꝑtur ⁊ passio illi⁹ generis vel spẽi ¶ Item q gen⁹ sit ꝑbile distinctum ab alijs/ꝓbatur quia hz distinctũ modũ ꝑndi ab alijs quinq; ꝓdicabilib⁹ qm̃ ꝑ dicaf̃ in quid formabile/g̃ ẽ ꝑbile distinctũ. ꝙña tenz qz ꝑbilia distinguũf̃ penes diuersos modos ꝑndi ¶ Si arguif̃ gen⁹ ẽ quoddã equiuocũ g̃ nõ ẽ ꝑdicabile/ ꝙña tenz qz nullũ equiuocũ est ꝑbile. añs ꝑz in textu ¶ Dico q licz gen⁹ captũ generaliter vt se extẽdat ad oẽs suas acceptiones sit equiuocũ: nõ tñ captũ specialiter ꝑ vno eiꝝ to scz ꝑ genere loyco ¶ Si ar² generi ꝙuenit idem mo⁹ ꝑndi qui ꝙuenit spẽi g̃ gen⁹ nõ distinguif̃ a spẽ Añs ꝓbaf̃ qz gen⁹ ꝑdicaf̃ in qd formatũ de hꝫ genere ⁊ illo/scd ꝑti in quid formatũ ꝙuenit spei ¶ Dico q liz il le mod⁹ ꝑdicandi ꝙuenit generi accñta² ⁊ ꝓtingenf̃ ⁊/ ñ tñ ꝙuenit generi nccio jam ꝑdica² distinguũtur penes modos ꝑndi ꝑ se ⁊ nccio tãꝫ ꝑ ꝓpas passioẽs/

Queritur secũdo Vtrũ gen⁹ ꝑ sigto sit diffinitũ hui⁹ diffinitionis vel gen⁹ ꝑ denõiato ¶ Dico q gen⁹ ꝑ sigto ẽ diffinituz Probaf̃ qz porphiri⁹ a quo accepta ẽ diffinitio intẽdebat diffinire ꝑmã spẽm vlis. fz illa est gen⁹ ꝑ sigto ⁊ non denõiato: g̃ gen⁹ ꝑ sigto hic diffinif̃. Scda ratio qz gen⁹ ꝑ denõiato non ẽ quid vnũ/sed diffinitũ hꝫ diffinitiõis v.² cẽ qd tione 2ª nõ põt esse diffinitũ/ qz ẽ ens ꝑ accñs aggregatũ ex ipa rc ⁊ 2ª intẽtioẽ vt dcm̃ est in quinto pũcto/sed diffinitũ debz esse quid vnũ ꝑ se vtz vij⁰ meta^rc ¶ Si ar²/porphiri⁹ ⁊ auctoz nr̃ dant ex^m de genere ꝑ denõiato vt aial / g̃ hic diffinif̃ gen⁹ ꝑ denõiato ¶ Dico q non dãt ex^m de genere qđ diffinif̃. fz de eius obiecto. qz ꝑ obiecta notificãf̃ nob scde intẽtioẽs fũdate in ipis ¶ Si ar² ge⁹ ꝑ sigto ẽ spẽs spãlissima hꝫ gener̃ vlis/fz illa nõ ꝑtur de plibus dñtib⁹ spẽ in quid. sed solũde plurib⁹ solo numero dñtib⁹: g̃ diffin^o ñ ꝙuenit generi ꝑ sigto sed ꝓ denominato scilicet animali quod ꝑtur de pluribus dñtibus specie in quid/⁊ ꝑ ꝙns genus ꝑ sigto non est hic diffinitum ¶ Dico ad minozem licet omnis species specialissima ꝑtur solum de plurib⁹ dñtib⁹ numero obiectiue/ Aliqua tamẽ spẽs spãlissima ꝑt ꝑi de plurib⁹ differẽtib⁹ specie in quid sBiecti ue Nam gen⁹ ꝑ sigto cum sit species specialissima: nõ põt esse obiectũ fũdãs ꝑbilitatem de dñtib⁹ specie in quid/non magis ꝙ hõ vel asin⁹ Sed bñ põt esse ꝓmũ sBtũ ꝑbilitatis de dñtib⁹ spẽ in quid Sub alijs vbis di² hꝫ sic q genus ꝑ sigto nou ꝑtur de dñtib⁹ spẽ ia quid tãꝫ id qđ/siue scõm rem: tñ ꝑtur de differentib⁹ spẽ in quid/ranꝫ id quo ⁊ scõm rõnem/qz ꝑbilitas vel relatio actualis ꝑdicationis/p ꝓius ꝙuenit generi ꝓ sigto/⁊ mediante ipso ꝙuenit vlteri us obiectis ¶ Vñ cu animal ꝑtur de homie ⁊ asino in quid vt obiectũ. tũc gen⁹ ꝓ sigto ꝑtur de ipsis in quid/vt ꝓmũ sBiectum illi⁹ ꝑbilitatis vel ꝑdicationis ordinate ¶ Si ar² omẽ ꝑdicatũ ꝓpõnis vere/dz vere de sBto/sed genus ꝑ sigto non dz vere de hõie, ⁊ asino. g̃ nõ ꝑdicatur de ipis: nec vt obiectũ: nec

vt ratio formal⁹ p̄dicti ¶ Minor patz/qz he sunt false/homo est genus/asinus est gen⁹ ¶ Dico ad minorem q licet omne qđ predicaī obiectiue. z tanḡ id q đ in ꝓpositione vera/dicaī vere de ſbiecto/tm̄ hoc non oportz de illo qđ ſolum p̄tur vere de aliquo ſbiectiue tḡ ſcz ſbiectū ꝓximū p̄bilitat⁹/aut p̄tionis/siue tḡ id quo ¶ Et quo paz rn̄° ſi queratur Si gen⁹ ꝓ nḡto p̄tur de plib⁹ dn̄tib⁹ ſpē in quid/fiat ḡ taī p̄tio ¶ Ad qđ rn̄detur q in iſtis p̄tionib⁹ hō est animal. asin⁹ est animal z non in iſtis: homo ē gen⁹/asin⁹ est gen⁹. qz geu⁹ ꝓ nḡto non p̄tur de dn̄tib⁹ ſpē in quid b̄m rem z vt obiectū/ſz ſo'm b̄m rōem z ſbiectiue qz ē rō formalis p̄bilitatis de dn̄tib⁹ ſpecie in quid vt dcm̄ est ¶ Si ar⁹ iſta diffi° non ꝙuenit huic generi ꝓ nḡto/z illi generi: ḡ non ꝙuenit omi ꝙtento ſb diffinito Añs ꝓbaī qz hoc gen⁹ ꝓ nḡto/z illud gen⁹ ꝓ nḡto sunt indiui⁹ q̄ p̄nt⁹ de vno solo pticulari ¶ Dico liz p̄tur de vno solo pticulari obiectiue z ſcōm rē/tm̄ ſubiectiue z tḡ id q p̄tur de plurib⁹ dn̄tib⁹ ſpē in quid. z sic p̄ñs diffinitō ꝙuenit eis Nec valz dicere vt quidam a⁹ūt q p̄ñs diffi° nō conuenit vnīuo ce ꝙtentis ſub genere ſed ſolū e⁹ obiectz

Arguitur primo Contra diffinitionē generis sic Omis bona diffini° debz ꝙuenire diffinito Sz p̄ñs nō ꝙuenit diffi° cr/ r̄/ſed fīgtum/vel 2ª intentio generis non p̄dicatur de plurib⁹ dn̄tib⁹ ſpē in qđ qz flm̄ est/hō est gen⁹/asin⁹ ē gen⁹. ḡ diffi° nō est bona ¶ Ad iſtud argumētum diuerſi diuerſimode rn̄dent. Aliq dicūt ad maiorē q illa maior nō est vera in loyca/qz dicūt q aliud est qđ diffinit̄/z aliud cui ꝙuenit diffi°. quia secūda intē tio in loyca diffinit̄. z rei ſbiecte attribuit̄ diffinitio Sed iſtud est flm̄ Nam oportet oēm bonam diffinitionem vere dici de ſno diffinito/z ꝙuenire omi cōtento ſub diffinito vtz per cōditiones bone diffinitionis ¶ Alij respondēt ad minorem q licz diffi° non ꝙneniat diffinito ꝓpinquo qđ est fīgtum/vel 2ª intētio generis tm̄ bene ꝙuenit diffinito remoto/qđ est res ſbiecta/seu denōiatum generis ¶ Replicatur. gen⁹ ꝓ nḡto hic diffinitur z non ꝓ denōiato/cū illud non fit quid vnū/ḡ diffi° debz ꝙuenire generi ꝓ nḡto/vel 2ª intentione z nō denōiato/qđ tamen est flm̄/quia non dr homo est gen⁹/asin⁹ est gen⁹ ¶ Ad hoc dicūt q gen⁹ ꝓ nḡto hic diffinit̄ tanḡ diffinitū ꝓpinquū/cū illo tm̄ stat q ge⁹ ꝓ denōiato seu re ſubiecta diffinitur tḡ diffinitu remotū ¶ Et si replicat² ge n⁹ ꝓ denōiato nō est quid vnū Concedūt/ḡ nō p̄t esse diffinitū Dicūt lz nō ꝓ pinquū/tm̄ bñ remotū Et nō oportz q diffinitū r̄motū sit quid vnū Alij dicūt q diffi° ꝙuenit generi ꝓ ſto seu ꝓ ſcda intentione: eciam tḡ diffinito ꝓpinq. Et iſti respondent ad ꝓbationem minoris. concedendo eam. z quando infer tur ergo diffinitio mala/negant ꝙsequētiam Et causa est/ quia licet genus nō p̄dicetur de plurib⁹ dn̄tibus ſpecie cum non ſumatur tota diffinitio Tamē est ſuū obiectum quod p̄dicatur de pluribus differentibus ſpecie in quid. qz est ipſum animal/vel corpus/p̄dicatione inordinata /quod p̄dicatur de pluribus z cetera ¶ Et si arguatur Etiā diffinitio conuenit generi ꝓ denōiato/

Concedūt Et gen⁹ p dēōiato ē quid alterū a genere p figto Cōcedūt/g̃ diffinitio ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Oicūt q̄ nō ē ita quid alteꝝ ān de illo dicat gen⁹ hic diffinitū Sz ē alterū sicut soztes sedēs ē alter a scipo stante Dñ denominatū est alterū a genere p figto: sicut ſbiectū ab accīte. ⁊ fūdamītū a respcū qđ pt̄ de ipo ptione ordinata Sz nō est alterū. ȷ. diſpatū vt nō possit de eo p̄zi

Arguitur scđo Qalc po⁹ qđ in diffinitioē / qđ ꝓbo joē nō pt dici nisi p scipm̄/sz sic ē hic/g̃ diffinito ē mala ¶ Dico ꝙ bat ılla qđ refert li gen⁹/vt gen⁹ ē/qđ supple gen⁹ ¶ Dico ꝙ li qđ/non refert gen⁹/sed obtectū generis ſbintellcm̄ supza qđ fūdat scđa intētio generis ¶ Et si quer̄ quod ē illud obiectū Dico sunt aiāl corp⁹/ſbña color scią ⁊c ¶ Replicaꝫ Illa obiecta generis sunt infinita/sz infinitū nihil notificat. g̃ qđ nō refert omia obiecta generis ¶ Dico liz infinitū grā sui/⁊ p̄m ꝙ infinitū ē/ nichil notifitat/ex q̄ sic ē ig̃tū Cū infinitū bñ no^cat grā aliq̄ finitoꝝ/q̄ ſb se ptz Illā li qđ notificat gen⁹ p figto grā aiāl/corpis/color̄/⁊ ceteroꝝ q̄ sunt nob no ta ¶ Replicatur si qđ referret obiectū generis tūc diffinitio diceret ptingent de ipo genere p figto/sz omis diffinitō dr nccrio de suo diffinito g̃. Hecla p bat qz obiectū generis dr ptingēter de genere/sicut ſbtū de accīte ¶ Dico liz omis diffinitō quiditatiua ⁊ cēntial' dr nccio de suo diffinito/ꝫ tñ nō ē verus de diffinit^ne descriptiua ⁊ accītali Jaz pñs diffinitō generis ē descriptiā ⁊ accītal' data p additamētū/puta p rē alteri⁹ nature ⁊ generis q̄ fit gen⁹ ꝫ diffinitū.

Arguitur tercio Contra pticulā ptur de plurib⁹/aiāl ē gen⁹/⁊ tam diffinitio sibi nō ꝓueit. g̃ ⁊c Alīs p ⁊ª pte ꝓbat/cū dr hō ē aiāl/ȷb i aiāl nō ptur nisi de vna spē ¶ Dico liz scđm actū uō ꝑdicet de plurib⁹/tñ bñ ſm aptitudinē/mō p̄t dicit hic aptitudinē ¶ Replicatur Ome vbū ſt actū/pt̄ ē vbū: igit ſt actū ¶ Dico negādo ome vbū ſcare actū: quia multa ſcāt passiouē sz req̄rit q̄ oē vbū significet p modū fluxꝰ fieri ¶ Illa replica Aptitudo ad ꝑndū de plurib⁹ dzñtib⁹ spē ꝓuenit aiāli secluso omi operi intellcūs/⁊ tūc aiāl nō est gen⁹/qz entia rōnis dependent ab intellcū inesse ⁊ cōseruari. g̃ si ptur dicit aptitudinē diffinitō ꝓueniret aliq̄ alteri a diffinito Alīs scz q̄ aptitudo ꝓuenit aiāli secluso ope intellcūs/ꝓbatur qz secluso omi opere intellcūs adhuc hec est vera/aiāl est aptū natū ꝑzi de hōie ⁊ asino in quid ¶ Dico licz aiāl secluso omi ope intellcūs sit aptū natū ꝑzi de dzñtib⁹ sqē in quid aptitudine remota/nō tñ aptitudine ꝑndi ꝓpinq̄ Jaz pt̄ in diffinitioē generis d aptitudinē ꝓpinqua ad ꝑri Dñ aptitudo ꝓpinqua ad ꝑzi de pl'ib⁹ spēb⁹ ē qđa passio generis p figto nō ꝓuenies alicui nisi in quo fūdatur gen⁹ p figto Sz aptitudo remota ad ꝑzi de pl'ib⁹ ⁊c nō ē aliud q̄ aptū natū cē obtū in q̄ fundat aptitudo ꝓpinqua ad ꝑzi ⁊c Et est fil'c sicut aptitudo ꝓpinqua ad disgregādū visum ē passio albedinis/⁊ nō ꝓuenit alicui nisi p mediū albedinis Sz aptitudo remota ad disgregādū visum bñ ꝓuenit alicui sine albedine. nā sicut pānus niger est apt⁹ natus esse alb⁹/ sic est aptus natus disgregare visum aptitudine remota Ex q̄ pz q̄ secluso omi opatione intellcūs/diffinitio nō ꝓuenit aiāli/ nec genus p figto sibi ꝓuenit

Arguitur quarto: Contra illam pticulā dzñtibus spē Animal ē genus/ ⁊ tñ nō ptur de pl'ibus dzñtibus spē: g̃ diffinitio ma

Añs ꝓbatur/qz aiál ꝑtur de hõie ⁊ asino /q̄ non dz̄nt spē sz ꝓueniũt spē. qm̄ vtrūq; est spēs ¶ Dico liz hõ ⁊ asin⁹ ꝓuenãt spē. capiendo spēm ꝓ sigto vel 2ª intẽtioē. tñ dz̄nt spē capta ꝓ denõiato vel ꝓ re sbiecta ¶ Replicat Jn diffinitioē relatiui debz poni suũ correlatiũ/sz spēs ꝓ sigto. vel scda intentione ẽ correlatiũ ad gen⁹ hic diffinitũ. g̃ spēs in diffinitioē dẽt capi ꝓ sigto ⁊ 2ª intentione ¶ Dico lz in diffinitioē relatiui debeat poni suuz correlatiũ mãliter sumptũ/nõ tñ formaliter sumptũ. vt patebit in ꝑnto ad aliquid ¶ Et si replicaꝛ qꝛ hõ ⁊ asin⁹ nõ dz̄nt spē. qz nõ ꝓtinẽt sb diuersis spẽb⁹. g̃ nõ dz̄nt spē ꝓ denõiato: ꝙña tenz/qz dzã spē sunt q̄cūz sb diuersis spẽb⁹ ꝓtinẽt ¶ Dico q illa ñ ẽ tõ difº dz̄nituz spē. sed debz addi. vel ipãmz sunt diuerse spēs ¶ Posſz hic adhuc argui. gen⁹ ꝑtur de pluribꝰ dz̄ntibꝰ numero/g̃ nõ spē Añs ꝓbaꝛ qꝛ gen⁹ ꝑt de sorte ⁊ platone. vt sortes ẽ aiál. plato est aiál ¶ Dico q hoc nõ ẽ imediate ¶ Replicatur/aiál ꝑtur imeᵉ de hõie ⁊ asino q̄ dz̄nt numero. qz dz̄nt gñe g̃ et numero. ex q̄ dzã speª ꝓsuppoꝛ dzãm numeraliẽ ¶ Dico q nõ dz̄nt solo numero/sed vltra ꝫ dz̄nt ctiã spē

Circa secūdam partem p̄ñtz lcōnis.

Queritur An 2ª difº gñis sit bõ in q̄ dꝰ Gen⁹ẽ cui suppoꝛ spēs ¶ Dico sic Et ꝓbatur aucte ⁊ rõe fiꝛ s ꝓbatum ẽ de ꝓiozi diffinitione generis ¶ Aduertẽdm ẽ q spēs in diffinitiᵒ generꝫ nõ dẽt capi ꝓ sigto. j. ꝓ 2ª intẽtioē spēi/qz sic aiáli nõ suppoꝛ spēs in directa linea ꝑntali. sz ca ꝓ suo denõiato scz ꝓ re sbiecta scz hõie. boue. cane. ⁊c / ⁊ sic cuilibz obiecto generis suppoꝛ obiectũ spēi in rcã linea ꝑntali

Arguitur primo. Omꝰ rei debz cẽ tm̄ vna diffiº sed gen⁹ habz vnã diffinitionẽ ꝑdcám. g̃ nõ crit alia difº Añs ꝓbaꝛ/qz omꝰ rei/ẽ tm̄ vnũ esse. sed difº ẽ ozõ indicãs quid sit esse rei ¶ Dico licz omꝰ rei sit tm̄ vnicũ esse essentiale. tñ vna res ꝑt hꝫ e plã esse accñtalia Et iõ lz omꝰ rei sit tm̄ vna diffiº cẽntial/tñ omꝰ rei ꝑñt esse plẽs accñtales ¶ Replicat Jsta difº 2ª vel est ecñal/vel accñtal Et qcūq; dixeris impugbo ¶ Dico q ẽ accñtal Contra/accñ diffiniũtur diffinitioē accñtali ꝑ suũ sbm vtz scpᵐᵒ methaᶜᵉ. sz ꝫ nõ poꝛ sbm genꝫ. igit non ẽ accñtal ¶ Dico q hic sbm intelligiꝫ obm loco sb iecti Et est sensꝰ Gen⁹ẽ supple obiectũ scz aiál vel coloꝛ cui suppoꝛ spēs

Arguitur scdo. Aer est spēs ⁊ ei supponiꝫ spēs: scz terra/g̃ ista diffinitio ꝓuenit spēi ¶ Dico liz aeri suppoꝛ terra scdm situm locale Non tñ bm ordinẽ ꝑntalem sicut inferiꝰ suo suplozi. ¶ Replicacur Oz̃ supponiꝫ spēs bm ordinem ꝑntalẽ. vt hõ sb rõnali. g̃ diffinitõ ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Dico q hoc ẽ indirecte/sz diffiº intelligiꝫ cui suppoꝛ spēs. supple directe

Arguitur tercio Gen⁹ est spēs specialissima. respcũ vlis /g̃ sibi ñ supponiꝫ spēs/ꝙña tenz. qz vt patebit spēs spāliſſima ẽ sb q̄ nõ ẽ inferioꝛ spēs ¶ Dico liz spēs ꝓ sigto. vel 2ª intentioē sit spēs spāliſ

ſima/ꝛ ſibi vt ſic ſppoꝛ ſpēs. Cū geꝰ ꝑ denōiato ꝛ re ſb̄iecta ſcz aiāl/ coloꝛ ꝛc. nō eſt ſpēs ſp̄aliſſima. Replicatur/ genꝰ ꝑ ꝓto diffinīē hic/ ꝙ generi ꝑ ꝓto debz ſupponi ſpēs. Dico ꝙ li cui in diffinitiōe refert obm generis ꝑ ſigꝫto ꝛt ꝙz gñi ꝑ ꝓto nō ſuppoꝛ ſpēs. cū geꝰ ꝑ ꝓto ē ſuū obm ſcz aiāl ꝛc/ cui ſupꝑ ſpēs. Arguitur ꝫ illū textū. Eadem gñe ſunt ſic. Celum ꝛ terra ſb̄ eodē gñe ꝓtinēt ſcz ſb̄ coꝛpe/ꝛ tñ nō ſunt eadē gñe/ qđ ꝓbo/ qꝛ coꝛruptibile ꝛ incoꝛruptibile plᵒ q̄ gñe dr̄ñt. ꝙ diffiᵗ illa ꝓuenit aliſs a diffinito. Dico liz coꝛruptibile ꝛ incoꝛruptibile dr̄ãnt gñe phiſico qđ ē mā:uon tñ dr̄ñt genere loyco. Cō tra illū textū dr̄ã ſpē/ Arᵍ ſic/ homo ꝛ aſſinꝰ dr̄ñt ſpē. ꝛ tñ ñ ꝓtinēt ſb̄ diuerſ̄ ſpē bᵖ/ ꝙ diffᵉ ē mala. Dico ꝙ textᵘ dēt intelligi cū gloſa iſta vel ꝙ ipāmz ſunt diuerſe ſpēs. vt ſit ſenſus. dr̄ã ſpē ſunt q̄ ſb̄ diuerſ̄ ſpēbᵘ ꝓtinēt vel q̄ ipſamz ſunt diuerſe ſpēs

Diuiſiõ generis

Et diuiditur genus in genꝰ generaliſſimū. ꝛ genus ſubalternum. Genꝰ generaliſſimū eſt ſupra quod nō eſt aliud genus ſuperueniens. Vel ſic. Genus generaliſſimū eſt quod cum ſit genꝰ non pōt eſſe ſpecies:

Et diuiditur in decem p̄nta: que ſunt ſb̄ſtantia. quātitas. ad aliquid: qualitas. actio: paſſio. vbi: quando: ſitus: habitus. Hec autem decem dicuntur generaliſſima: quia nullū genus habent ſupra ſe. Licet em̄ ens dicatur de ipſis decem: hoc tamen non eſt vniuoce ſz equiuoce: ideo non eſt genus eoꝝ: de his autē decē nihil modo dicetur: ſed in predicamētis de illis determinabitur. Genus ſubalternū eſt quod cū ſit genꝰ poteſt eſſe ſpecies: vt animal eſt genꝰ hoīs. ꝛ ē ſpēs coꝛporis animati

Poſtq̄ petrꝰ hiſ. ſupra determinauit de genere diffinitiue/ hic determinat de ipſo diuiſiue. Et diuidit genꝰ in genꝰ genera

lissimū ⁊ subalternū Et diffinitis mēbris diuidentib⁹ sbdiuidit' gen⁹ generalissimū in decem p̄dicamēta Et post hoc soluit vnū argumentū de ente Et sunt ħ duo puncta

Primum punctum Est q̄ hec diuisio generis scōm aliquos est analogi in sua analogata. quia ratio generalitatis per p̄ius dicitur de generalissimo .p posterius de genere subalterno Alij dicunt q̄ est diuisio termi cōis in sua figta Alij vt sit diuisio toti⁹ in modo in partes in modo

Secundū punctū: est q̄ ens ꝼm aliquos p̄dicatur equiuoce de decē ge ueralissimis/scōm alios p̄tur analogice Pro q̄ uota q̄ equiuocatio vt hic sufficit est duplex: Una vbi nomen p̄tur sed rō .i. diffinitio minime: vt aiāl de animali viuo ⁊ aiāli picto p̄dicatur ꝼm nomē Rō autē hui⁹ nō p̄tur. quia falsuz est q̄ aiāl depictū est sbnia aiāta sensitiua. Alia ē vbi nomē ⁊ rō p̄ntur. non tamen eque p̄mo. vt ens de sbnia. q̄titate ⁊c Et hoc vocatur analogū. qđ est medium inter equiuocū ⁊ vniuocū De isto patebit in p̄ncipio tercij tractatus

Queritur primo. An gen⁹ potest saluari in vnica specie Dico q̄ pars p̄batur Nam posito casu q̄ inter animalia sol⁹ hō essz/adhuc tota cēn⁹ saluaretur in hōie. qđ p̄batur. q⁹ tūc animal adhuc vere diceretur de homine. q̄ esset in hōie. q⁹ dici de p̄supponit esse in Et quia oīs cēn⁹ cōis est indiuisibilis saltē in ptes integrales. ⁊ indiuisibile vbicūq̄ est/ibi totū ē. igit̄ tota cēntia aiālis saluaret in hōie. Scda ps p̄batur/quia ptās generis est cōicabilitas ei⁹ sed illa est cōicabil' plurib⁹ specieb⁹/q̄ quo ad illā cōicabilitatē gen⁹ nō p̄t saluari in vnica specie Si arguatur primo sic. Si tota essentia generis saluaretur in vnica specie: sequetur q̄ nichil essentie esset in alia specie. sed hoc est falsū igitur ⁊ illud ex quo sequitur. Sequela p̄batur. quia totum est cui⁹ nihil est extra .si ergo tota essentia generis sit in vnica specie/tunc nichil essentie generis poterit esse extra illam spēm. Dico q̄ li extra in diffinitione totius non capit̄ positiue. vt cui⁹ nichil est extra jd ē cui⁹ nichil est in aliquo alio. Sz capitur negatiue: vt cui⁹ nichil est extra. id est cui⁹ nichil sit qđ non est intra. qđ est verum/quoniam nichil essentie est qđ non intra speciē est Arguitur secundo: si tota essentia saluaret in vnica specie. Sequeretur q̄ talis species non posz differre ab alia specie/Sequela p̄batur. q̄a ambe q̄uenirēt in vna/⁊ ea dem essen⁹ / sed quoz̄ vna est essentia: nō differūt. Dico licet illa quoz̄ est vna essentia .p̄p̄ria nō differant. tamē quoz̄ vna est essentia cōmunis. bene differūt/sic est de duabus specieb⁹ / q̄ differūt .p̄p̄rijs essentijs cōstitutis p .p̄p̄rias differētias contrahentes essentiam generis ad esse specificum Repli catur/essentia dicit eandem entitatem cū genere/ergo species eiusdē gn̄is habebūt eandē essentiam p̄p̄riā Dico negando añs. ymmo differētia dicit entitatem diffinctam a genere /⁊ ergo essentia speciei que p̄stituit⁹ p dr̄iam est formaliter distincta ab essen⁹ generis vt patebit postea

Querítur secũdo Vtrũ ista pt̃ p̃cedi gen⁹ ẽ ge⁹ ¶ Dico q̃ in diuerso ẽ ge⁹ hȳe sex sens⁹ Prim⁹ ẽ qñ ge⁹ in sb̃°. t p̃to ca². p denõiato/tũc ẽ va/q̃ verificaꝫ p ista. aiãl ẽ aiãl. t ẽ p̃tio ydẽ°ª Secũd⁹ sens⁹ ẽ qñ a pte sbiecti ca². p denominato. t a pte p̃ti p figto/ecꝯ ẽ va. q̃ vꝫ istã/aiãl ẽ ge⁹/ p̃tio oꝛ°ª ãnti p̃bile. Tercի⁹ ſſ⁹ ẽ qñ eõio in sb̃°ca². p figto t in p̃to p denõiato. eciã ẽ va/t vꝫ istã gen⁹ ẽ aiãl. p̃tio inoꝛ°ª q̃nti p̃bile Quart⁹ sensus ẽ qñ tã in sbiecto q̃ in p̃to ca². p figto eodẽ mõ/t sic est vera. t p̃tio ydẽp°ª Quint⁹ sensus ẽ qñ vtrobiq̃ capitur p figto sed a pte sbiecti in rõe obiecti. t a pte p̃ti in rõe t° intẽtionis fũdabile supza illud obiectum: t sic ẽ flã. q̃ intẽ° generis nõ p̃t sup̃ se fũdari. vtꝫ obiectũ cũ sit spẽs spãlissima Sext⁹ ſſ⁹ est eõio⁹ scz qñ ge⁹ a pte sbiecti ca². in rõe scdẽ intẽtionis t a pte p̃ti in rõe obiecti. vtrobiq̃ semp p figto. t sic eciã ẽ flã/ Vnde cũ dico ge⁹ ẽ ge⁹ penes ãntũ mo^m est sensus/obiectũ solũ p̃bile de dñti b⁹ numero ẽ ge⁹. i. t° intẽ° vel habitudo i p̃⁹ p̃bile de dñtib⁹ spẽ in quid q̃ẽ falsa ſi ista: hõ est ge⁹ Item cũ dico gen⁹ est gen⁹ penes sertũ mo^m/ sensus ẽ eõius de dñtib⁹ numero qõ ẽ fiñ. sicut ista/gen⁹ ẽ hõ ¶ Si ar² ge⁹. p figto ꝓtiz sb̃ se inferioꝛa spẽ dña/g̃ p̃t supza sc ipm fũdari vt sup̃ obm/t p ꝓñs i duob⁹ vltimis sensib⁹ ista est va gen⁹ ẽ ge⁹ Alĩs ꝓbaꝫ/q̃ ge⁹ generalissimũ t ge⁹ sbalternum sunt inferioꝛa gñis p p̃to/t dñt spẽ. qõ ꝓbaꝫ/q̃ gen⁹ generalissimũ t ge⁹ sbalternũ pl⁹ dñt q̃s duo genera gnã^ma. ſz illa dñt numero/g̃ gñalis^m t sbalẽtũ diferũt spẽ ¶ Dico ad ꝓbatiõz añcedẽtz q̃ ge⁹ gña^m t ge⁹ sbalternũ nõ sunt inferioꝛa generis spẽ dzã. sed sunt ptes in mõ respcũ generis sicut hõ albꝰ/ t hõ niger respectu hõis Iam ptes in mõ nõ sunt inferioꝛa sui roci⁹ in mõ Etiã flm est q̃ ge⁹ gnã^m t gen⁹ sbalternũ p figto dzãnt spẽ/ t q̃ñ d² pl⁹ dñt tc̃ Dico lz illa que pl⁹ dñt q̃s numero in cẽntialib⁹ dñt spẽ/non tñ illa q̃ pl⁹ dñt q̃s numero in accñtalib⁹ Iam ge⁹ gña^m t genus sbalternũ nõ pl⁹ dñt in cẽntialib⁹ q̃s duo gña gnã^ma. sed solũ pl⁹ dñt in accñtalib⁹. penes lz̃ qõ ẽ esse gnã^m t sbalternũ: q̃ sunt accñ^a dcã de gñe p figto grã sbiecti in q̃ fũdaꝫ/sicut albũ dz de dulci cum q̃ est in eodẽ sbiecto Et logmur hic de eis p ꝓto sumptis

Arguitur ꝓmo. Contra diffinitõem generꝭ gnãlissimi sic. Nulla bõ diffi° dẽt dari p negationẽ/qz nega° nihil notificat/ſz pñs daꝫ p negationẽ: g̃ nõ ẽ bõ ¶ Dico licz nulla bõ dif° dẽt dari p ꝓpriã negationẽ/tñ bñ p̃t dari p negatõez p quã daꝫ intelligi aliq̃ affirma° Illã cũ dz gen⁹ gnã^m ẽ supza qõ nõ ẽ aliud gen⁹ supueniẽs/ Intel² ista affirma° ge⁹ gnã^m ẽ ge⁹ tm̃ supmũ sue coordinatiõis Et in scda diffinitione po²li qõ referẽs ge⁹. p denõiato vt sit sensus/gen⁹ gnã^m ẽ supple ge⁹. p denõiaco/supza qõ supple gen⁹ p denõiato nõ est aliud tc̃. t sic p qõ excludũ chimera de⁹ dzẽ materia p̃a tc̃. ¶ Replicaꝫ G̃ en⁹ generalissi^m nõ ẽ tm̃ ge⁹. ȳmo ecꝭ ẽ spẽs/g̃ solu°ma° Alĩs ꝓbaꝫ qz cũ gen⁹ diuidit̃ur in ge⁹ gnã^m. fc² q̃ ge⁹ gña^m fit spẽs gñis in cõi ¶ Dico q̃ nõ ẽ diuisio gñis in spẽs. sed est analogi in sua analogata. vel toti⁹ in mõ ꝑ ptes in mõ

Arguitur scõo Contra illud q̃ sunt decẽ gnã^ma/ quicq̃d p supha habũdãtiã d²/ vni soli ꝙuenit. sed gnã^m dz p supha habũ

dātiam :g tm vnū est gnām ¶ Dico q genera^m sicut oīnis suplatiu^s pt du^r ex/ poni Vno^o affirmatiē vt gnām .j. oīni alio gnali^s/ꝛ tūc vni soli ꝓuenirz/ꝛ ita ñ ca^r hic Allio^o exp^o negatiē vt gnām .j. quo nihil ē gnali^s Ita ca^r hic/ꝛ sic nō ꝓ/ uenit vni soli ymo tūc sunt pl'a ¶ Replicaī Nouē sunt gnā^ma ꝛ vnū/ꝛ vnuz nō est pl'a/g gnālissima nouē sunt ꝛ non pl'a ¶ Dico q ſi illa ꝓiūctio et copu let inter terminos: tūc ꝓclu^o ē vera Si copulet inter ꝓpōes/tūc est flā.ꝛ ē sēl^s Gnālissima nouē sunt.ꝛ genera^ma nō sunt plura/supplc q nouē Scda ps ē flā

Arguitur tercio Sbīia ē ge^s gnām/qtitas ē ge^s gnām/ꝛ tñ hñt ens sup se/g dif^o gener; gnālissimi est mala ¶ Dico dif finito d^r sup qđ nō est aliud ge^s supuenies/mō liz ens sit sup decē genera^ma /nō tñ est ge^s ¶ Replicaī Ens ptur de plurib^s dñtib^s spē vt sbīia est ens/qtitas est ens/g ens ē ge^s ¶ Dico cū textu q ꝫ est cq̄uoce/mō ge^s dēt ꝑi vniuoce/ Quare cq̄uocē/q ptur de ipis vno nōie/sz diuersa rōne ¶ Replicaī/cū d^r hō est ens ꝛ asin^s ē ens ptur vno nōie ꝛ vna rōe.g vni^ce ¶ Dico q ꝫ nō ē imme^te

Arguitur quarto Cōtra diffinitōez gener; sBalterni Op^ta nō pñt ei/ dē/ge^s sBalternū est qđ cū sit gen^s pt esse spēs ¶ Dico lz oppoſita nō possint eidem ꝓuenire respectu ciusdē/tñ bñ respcū diuersoz/mō aīal dr ge^s respcū in/ feriox/ꝛ spēs respcū supiox ¶ Replicaī Gen^s ꝛ spēs sunt ꝑbi^a specifice distic ta/seđ due spēs nō pñt de eodē ꝑdi nec respcū ciusdē nec respcū diuersoz Sic^t in ſili hō ꝛ asin^s spe^ce distincta nō pñt de eodē verificari etiā respcū diuersoz. ¶ Dico liz illud qđ ē gen^s tm et spēs/vel illud qđ ē spēs tm ꝛ ge^s distinguātur specifice.nec pñt verificari de eodē.tm illa q̄ sunt gnā ꝛ spēs nō distinguūt specifice Vel dic/q liz capiē^o ge^s ꝛ spēm ꝓ figtis sint spēs distincte.non tm ꝓ suis denōiatis/vide in 3° ar^o infra in diuisione specici

Due sunt diffinitiones speciei

Species est quod ptur de pluribꝫ differentibꝫ numero in eo qđ quid est In hac aūt diffinitiōe hoc verbum ꝑdicatur dicit aptitudinem et nō actum similiter et in alīs. vt hō ptur de sorte ꝛ pla/ tone: et sic de alīs pticularibꝫ homibꝫ que sunt plura ꝛ drā numero Et predicatur de eis in quid. quia dum queritur Quid est sortes Conuenīēter respōdetur. hō.

Diffinitur etiā sic Spēs est qđ ponitur sub assigna/ to genere: ꝛ de qua genus in eo quod quid est ꝑdicatur

Postq̄ pe. hyſ. determinauit de ꝑmo ꝓbili ſcz genere diffinitiue ⁊ diuiſiue. hic ꝓpr determinat de 2° ꝓbili ſcz de ſpē Et ſunt hic q̄tuor pūcta notāda/ due q̄oēs ⁊ quatuor argumēta

Primū punctum · est quare ſpēs p̄cedit dr̄ām hoc eſt ideo/ q2 dignioza ꝑpriū ⁊ accīs /eo q̄ ꝑtur in quid/ ⁊ alia in quale. ſ. igitur. Si arguat: ꝓſtituens ē añ ꝓſtitutum Et ps añ totū/ ſed dr̄a eſt ps ſpēi ⁊ ꝓſtituit ſpēm/ ſ. igit̄ p̄cederet ſpēm Oico q̄ liz ordine nature dr̄a p̄cederet ſpēm. tñ ordine dignitatis ſui modi p̄dicandi tūc c̄ꝛio ſpēs p̄cedit dr̄am. Argumētum de or̄ hic ⁊ in alijs locis eſt debile. q̄m ꝑm diuerſos reſpect⁹ vnū ⁊ idem ꝑt p̄cedere ⁊ ſequi

Secūdum punctū eſt q̄ ſpēs ſumitur quinq̄ modis

Spēs ſuit

Primo eſt formoſitas vel pulchr̄itudo que ꝓſiſtit in debita ꝓportione Ita dicit porphi. ſpēs pamj dig̃ fuit impio.

Scō eſt ſimilitudo obiecti Ita dicit ariſtotiles lapis nō eſt in aliā: ſed ſpecies lapidis

3° ē accīs ptiū ordis: ⁊ ſic diuidit in ꝑmitiam ⁊ diriuatiuā.

4° ſumit̄ ꝑ nā ſpe⁴ ſup̄ q̄nā fūdat̄ ſcdā intentio

Quinto ꝑ⁵ intētioē q̄ in ipa fūdat̄/ ⁊ ita ſumitur hic

Tercium pūctū. Est q̄ in diffinitioē ſpēi li quod/ ꝑm aliquos po²⁰ infinite vt impoꝛtz q̄libz cōe ſiue ſBñiale ſiue accīta le q̄d natum eſt eſſe ſpēs/ ſupra q̄d p̄t fundari intentio ſpēi que ē ꝓbilitas de differentib⁹ ſpē in quid Alij dicūt q̄ li quod ca² relatiue vtz in ſolutione ꝑmi argumēti: q2 oīa obiecta iſtā ſcdam intētionem fūdātia non ꝓueniūt in aliquo cōi vniuoco q̄d poſſz eſſe gen⁹ eoꝛ iō illud circūloquim² ꝑ quod Tūc ſc² li p̄t q̄d non dicit actū nec pōm ſed aptitudinē Dñ dr̄ūt aptitudo ⁊ potē⁴. q2 pō hz ſe ex ꝑte materie/ ⁊ aptitudo ex ꝑte forme Et pō q̄ non reducit² ad actū ē fruſtra/ nono matha^{cc}: q2 alias quod poſſibile eſſz fieri. nūq̄ fieret. q̄d ē inconueniens Nam gnābile aliq̄n gīatur vt dicāt ꝑmo poꝛ Aptitudinē vero ñ opoꝛtz reduci ad actū/ q2 cec⁹ habz aptitudinem ad videndum. nūq̄ tam̄ reducitur ad actum videndi

Quartum pūctū: est q̄ in 2ª diffinitione ſpeciei li que refert rem obiect ⁊ immediatā. vt ſit ſenſus Spēs eſt ſupple res ſBiecta que po² ſupple directe ⁊ imme^{cc} ſB genere Et p h° ſoluūt argūta q̄ ꝑnt fieri de dr̄ā ⁊ indiuiduo. quia indiui^{lr} non po² imme^{cc} ſB genere. nec dr̄a directe. Si queras quō dr̄ūt iſte diffinitioēs Oico p̄rior ꝓuenit tm̄ ſpēi ſpāliſſime Altera ꝓuenit ſpēi ſpecij aliſſime ⁊ ſBalterne.

Queritur primo · Vtrum ſpēs diffinita ineſſe p̄bil' ſub ſe comp̄hendat tam ſpēm ſpāliſſimā q̄ ſpēm ſubalternā Oico q̄ ſolū ꝓphendit ſub ſe ſpēs ſpāliſſimas. vt ꝓbat̄ ꝑ porphiriuz qui dicit q̄ diffinitioēs ſpēi in hoc dr̄ūt q̄ iſta diffini° ſcz Spēs eſt q̄d p̄dicatur de plurib⁹ dr̄ib⁹ numero in q̄d/ ꝓuenit ſoli ſpāliſſime/ ⁊ alie ꝓueniūt tā ſpēi ſpāliſſime q̄ ſBalterne Si ar² dif° gn̄is ineē p̄bil' ꝓphēdit ſB ſe ge⁹ gnā^m ⁊ ge⁹ ſBaltnū. g̃ a

sīl'i etiā vī⁹ sic esse de diffinitioē spēi inesse ꝓdicabil' ⁊c. ¶ Dico q̄ nō ē sīl'e. Et rō est quia mod⁹ ꝑndi generis qui est ꝑti in quid formabile ꝙuenit tam gīi generi⁹ q̄ gīi sbalterno Sz mod⁹ ꝑndi spēi. qui est ꝑti in quid formatū: nō ꝓt ꝙuenire spēi sbalterne. sed soli spēi spāliſſime ¶ Replicat aiāl ē spēs sbalterna ⁊ ꝑbil'/ g̃ p⁹ dif⁹ sibi ꝙuenit Anīs ꝓbat sic arguē⁹ aiāl est spēs/ ⁊ ē ꝑbile/ g̃ est spēs ꝑbil'. ꝓna tenz a diuisis ad ꝙiūcta ¶ Dico q̄ spēs ꝑbil' ca² du² V°° sīgtiue ⁊ sic aiāl bñ est spēs ꝑbil'/ recte sicut cor⁹ aiātum sīgtiue est ꝙplexū Ilio° ca² circūlocutiue. ꝓ quadā spē vīs fundabili supp obiectū ꝑbile in quid l'ormatuz ⁊ sic aiāl non est spēs ꝑbil' Etiam dr q̄ non bñ ar² ꝓ locū a diuisis ad ꝙiūcta. q̄a ibi deficit ꝙditio vna scz q̄ non arguat penes ꝑta ex equo sz ꝓ ordinē respicie tia sbiectum ¶ Pro maiori intellectu nota q̄ in ꝓma diffinitione describit² spēs ꝑbil' que solū ꝙuenit specieb⁹ spāliſſimis/ ⁊ siue ponat sb aliquo gīe siue non Sed in scda diffinitione describitur spēs sbijcibil'/ que se extēdit ad spēm spāliſſimam ⁊ sbalternā positam sb genere ¶ Si queras q̄ est dā inter spēm sbijcibilem ⁊ spēm sbalternam ¶ Dico q̄ sunt distincte relationes Hā species sbijcibil' est relatio rōnis fundata supp obiectū cōmune ⁊ terminata ad directum supius/ illi⁹ obiecti Sed spēs ꝑbilis/ est relatio rōnis fundata supp speciem spāliſſimā ⁊ terminata ad inferi⁹ scz indiuiduū

Queritur scdo Vtrum sol sit ꝑbile species: ⁊ vtrum fenix sit ꝑbile spēs ¶ Dico sic ad ꝑmū Et ꝓbat ꝓ diffinitionem q̄ ꝑtur de plurib⁹ dñtib⁹ numero in quid: Dñ sol non habz nisi vnū indiuiduū Ita luna/ tñ differt dicere/ solem/ ⁊ hūc solem: q̄ ꝑm pḣm differt dicere celū/ ⁊ hoc celū/ Nam qui dicit celū/ dicit formā: ⁊ qui dicit hoc celū dicit formā in materia ¶ Et si dicatur non sunt plures soles: g̃ non ꝑtur de plurib⁹ ¶ Dico lz non ꝑtur actu de plurib⁹ solib⁹. tñ aptitudine/ modo ꝑtur in diffinitioē dicit aptitudinē ¶ Et si dicaī nō pñt eē plures soles vt ꝓbat pḣs ꝑmo de celo ⁊ mūdo. g̃ non ꝑtur de plib⁹ ꝑm aptitudinē ¶ Dico licz non possint esse plures soles de pō reducibili ad actū ꝓ agens nāle tñ bñ ꝓ agens supp naturale ¶ Et si dicatur diuiso isto sole in duas medietates: vtraq̄ medietas retineret fōrm specifi cam sol⁹/ g̃ sol actu ꝑdicarē de plurib⁹ ¶ Dico hoc posito q̄ sic diuidcr ēt: tñ hoc nō pōt fieri ꝓ agens naturale. Ideo stat adhuc q̄ non pñt esse plures soles de potē⁹ naturali De isto videaī replica in ꝑmo tractatu ēca diffinitiōz ꝓpōz vīs ¶ Ad secundum dico q̄ fenix est ꝑbile species ꝓbatur sic/ quia apta nata est ꝑti de plib⁹ ¶ Contra/ non sunt plures fenices: sz vnica tm ¶ Dico licet non sit actu nisi vnica fenix/ tñ pñt plures esse ꝑm successionē Dñ ꝑm pḣm in li° de aiālib⁹ natura non patit ꝓ eodē tpe fimł plures esse fenices: pñt tamē esse plures ꝑm successionem ⁊ innouationē scz ꝓ corruptionem vni⁹ ⁊ gnātiōz alteri⁹. Nam fenix ꝑm ysidoz cum annos qningentos vixerit collectis aromatum virgultis rogum sibi struit Et ꝙuersa ad radium sol' ex alarū ꝙcussioē volūtariū incendiū nutrit/ ⁊ scipam ꝙburit/ ficq̄ iterum de cinerib⁹ altera surgit Vnde mouet questio An masculꝰ vel feiā Et dicitur q̄ neutrū eoz/ quia nec generat nec generatur ꝓ seminibus ꝓpagationem Ideo non habz membra Natura enim nichil facit frustra Et scōm multos sub masculino ꝑfertur ꝑm aliquos sub femenino

Arguitur primo sic. Cū dicat spēs est qđ/ē ozō incōgrua. qz relt̄m ꝛ sum añs disconcuiūt in gīie/jgit̄ dif° ma^a. ¶ Dico ꝙ illō relatm̄ quod. nō refert̄ ad li spēs/sed ad obm̄ subintellcm̄. Et debet dif° fic exponi. Spēs est supple obiectū scz hō afin^9 albū ꝛc/ qđ supple obiectum p̄t^2 .j. aptū natū est p̄i ꝛc. ¶ Replicat. Relatm̄ gmmaticale de sua natura debz ꝛferre añs exp̄ssum/ vtpz p̄ diffinitōez e^9/ qz est añ late rei recordatim̄ .j. rei pus dē ꝛ exp̄sse/ g̃ non dēt referri ad añs ſbintellcm̄. ¶ Dico lz in ozōe fim^2 ꝓgrua relatm̄ dēt referri ad añs exp̄ssuz/ tm̄ in ozōe impedimtali sepe refert̄ ad añs ſb intellectum/ vt vult Alexander jbi. Ad partem vocis de jure relatio fict. Extra sepe tamen queras ad quod referatur

Arguitur secūdo Esta dif° ꝓuenit alteri a diffinito. g̃ nō est bō. Añs ꝓbatur: nā ꝓuenit aiāli qđ est ge^9. Probat. quia animal p̄tur de plurib^9 differētib^9 numero in quid. vt Sortes est animal plato ē animal. ¶ Dico liz animal p̄dicet de plurib^9 dīfītib^9 numero in quid mediate/ nō tm̄ imme^te. ¶ Replicatur. Animal immediate p̄tur de plib^9 differētib^9 specie/ Sed quecūqz differūt specie: ctiam differūt numero/ qz differē^a maior p̄supponit minorē/ g̃ gen^9 immediate p̄tur de plib^9 ūiffctētib^9 numero. ¶ Dico ꝙ diffi° debet intelligi qđ p̄tur supple ime^te de plib^9 differentib^9 numero/ supple solo/ sic ꝙ non spē. ¶ Et si replicat. aiāl p̄tur immediate de hoc animali/ ꝛ illo animali/ que ecīa dīfīt solo numero. ergo adhuc ꝓuenit generi. ¶ Dico ꝙ inter hoc animal ꝛ illud animal ȳmo mediat species. sciz illa cui^9modiui^m. demōstratur p̄ hoc ꝛ illud. Dñ si hoc aiāl demōstret aliquē p̄ticularem hoiem/ tunc inter hoc animal ꝛ aiāl mediat homo: ꝛ ita de alijs

Arguitur tercio Homo est spēs/ ꝛ tamē dif° non ꝓuenit hōi. g̃ diffinitio nō ꝓuenit omi ꝓtento ſb diffinito. Añs ꝓbat. ꝙ scōa ci^9 pte/ qz hō nō solū p̄t de plib^9 dīfītib^9 numero: sz ecīa de dīfītib^9 spē. qđ ꝓbat qz p̄t de viro ꝛ muliere q̄ dīfīt spē. ¶ Dico liz vir ꝛ mlr dīfīant spē accīdentali sez penes sexū masculinū ꝛ sexū feminū. Hō tm̄ dīfīt spē cēnali de q̄ intelligitur diffinitio. ¶ Replicatur. Vir ꝛ mulier plus dīfīt q̄ duo viri/ sed duo viri differūt numero cēntiali/ g̃ vir ꝛ mulier ecīam differūt spē essentiali. ¶ Dico negando ꝓnām. Et causa est quoniam que pl^9 differūt in essentialib^9 q̄ numero bñ dīfīt spē essentiali/ sed non oportet de hijs que pl^9 differūt/ q̄ numero in accioētalib^9 ꝙ illa differant spē essentiali

Arguitur quarto Contra 2^am diffinitionem spēi ꝛ hoc sic. Gen^9 p̄ius diffinitū est p̄ spēm: g̃ ex̄cio. spēs hic male diffinit̄ p gen^9. ꝓña ꝓbatur. qz in diffinitionib^9 nō p̄t fieri circul^9. ¶ Dico liz circul^9 nō possit fieri in diffinitionib^9 entiū absolutoꝝ/ tm̄ nō est ineōueniēs in diffinitioni b^9 respectiuoꝝ modo ge^9 ꝛ spēs sunt entia rōnis respectiua. ¶ Replicatur. Etiam non p̄t fieri in respectiuis. qđ ꝓbo. qz tunc idem ellz noti^9 ꝛ ignoti^9 respectu ciusdem: qđ implicat. g̃ in respectiuis nō p̄t fieri circul^9. Añs ꝓbat. quia cū gen^9 diffinit̄ p spēm. tūc gen^9 est ignotū/ ꝛ species nota. Et qñ species diffinit^2 p ge^9/ tūc spēs ē igta/ ꝛ ge^9 notū. ¶ Dico ꝙ h̄ nō ē ineōueniēs in diuerso ḡiie ꝓuriōis. Nam idem potest esse noti^9 quo ad naturam/ ꝛ ignoti^9 quo ad nos. ¶ Alii rn̄^2 ꝛ meli^9 ꝙ non committitur circul^9/ quoniā non est eadem species/ que hic diffinitur p̄ gen^9 ꝛ q̄ posita ē sup̄ in diffinitione generis. Ita quoq; nō

est idem qđ ge9 diffinitur ⁊ diffinit ¶ Nam cū spēs diffinit̄ p ge9 ca² spēs p ꝓto/ scz p relatioē spēi sbi cibilis ¶ Et cū po² in diffi^ne generis jbi ca² spēs p suo de/ nōiato ¶ Similiter cū ge9 diffinit̄ p spēm ca² ge9 p suo ꝓto ¶ Et cū po² in diffini/ tioē spēi ca² p suo dcnōiato ¶ Et q gen9 nō possit capi in diffinitioē spēi p ꝓto patz/ qz sb genere p ꝓto. j.ª intē^ne ñ po² aliq spēs. cū ipmmz ge9 p ꝓto sit spe/ cies specialissima

Diuisio speciei

¶ Et diuidit spēs in spēm spālissimam ⁊ spēm subalter/ nam ¶ Spēs spālissima est que cū sit spēs nō p̄t esse ge/ nus. Vel sic. ¶ Spēs spālissima est. sb qua nō est inferior spēs: vt homo ¶ Spēs sbalterna est. que cū sit spēs pōt esse gen9 vt animal ¶ Dñ quecūq sunt inter gen9 gene/ raliss̄imū ⁊ spēm specialissimā p̄t esse genera ⁊ spēs. ad aliud quidē: ⁊ ad aliud sumpta. ¶ Sunt em genera respcū inferiorū. spēs vero respcū superior ¶ Vt aūt hoc sit magis planū: sumatur exēpluz de vno p̄nto: vt sbnia est gen9 p̄mū: sub hac aūt corp9: sub cor/ pore: corp9 aiātum. sb quo aiāl: sub aiāli: animal rōna/ le: sub quo hō: sb homine sunt indiuidua vt sortes pla/ to. ¶ Indiuiduū est qđ de vno solo p̄tur: vt sortes de seipso ¶ Hec oīa patent in arbore porphiriana. vb. ¶ Ec/ ta tibi plana facit arbor porphiriana

¶ Esta lectio in se habz ptes tres ¶ In prima more solito ponūt pūcta. duc q̄st ones ⁊ q̄tuor ar^ta cōtra textū cū suis replicis ¶ In 2ª pte circa materiā indiuidu ponūt q̄nq q̄ones ¶ In tercia circa arborē porphirianą eciā ponūt q̄nq q̄oēs ¶ Circa p̄mā p̄tem sunt duo pūcta

¶ Primū pūctum ¶ Et q genera gene^ma sunt in numero certo qz sunt decē scz sbnia/ q̄titas ⁊c ¶ Et spēs spālissime sunt in nume/ ro certo ⁊ finito quo ad naturā/ scz in numero incerto ⁊ infinito quo ad nos ¶ Indiuidua aūt incerta ⁊ infi^ta q̄ ad nos: ⁊ q̄ ad naturam ¶ Et quib9 scq̄t q dcs/ cendē t: m a gnālissimis ad spālissima/ plato iubz quiescere ¶ Et rō ē quia infini/ ta relinquēda sunt ab arte. qđ intel² jn diuidua dēnt ita ab arte relinqui. q no

pñt esse sbiecta in aliqua sciã/tñ non sunt relinquẽda quin possint esse ptes sbiectiue

Secũduz punctũ · Est q descendẽtez a generalissimis ad spãlissima ne cesse est ꝓcedere p diuisionẽ vni⁹ in multa/puta vni us generis in multas spẽs Ascendentẽ vero a spãlissimis ad gnã^ma nccẽ ẽ ꝓce dere colligendo multa in vnũ/vt colligẽdo multas spẽs in vnũ gen⁹ Et multa indiuidua in vnam spẽm Ideo dicit porphir⁹ q pticipatione spẽi plures ho mines sunt vn⁹ homo/qđ int⁹ in spẽ z nõ in numero Et cõ vn⁹ hõ supple in spẽ est pl'es hoiẽs in pticularib⁹ ¶ Et nota q pticipare hic/nõ est ptẽ ab aliq̃ capc qñ qlibz hõ includit totũ hoiẽm in spẽ Bz ca² pticipare ꝓ includere

Queritur primo Utrũ ista sit vera pticipatione spẽi. Plures hoiẽs sunt vn⁹ hõ/ ¶ Dico sic vt ꝓbat auctr porphirij. ¶ Si arguat vnũ z pl'a seu multa sunt op^ra/g̃ pl'es hoiẽs non sunt vn⁹ homo ¶ Dico q vnũ z multa codẽ mõ sumpta/ bñ sunt op^ra/vt vnũ numero z mul ta numero. vel vnũ spc z multa spc zc Bz vnũ z multa diuersimode sumpta ñ sunt opposita/vt vnũ in spc/z multa in numero Mõ pl'es homiẽs in numero sunt vn⁹ hõ in spc ¶ Et si petat quis est ille vn⁹ hõ: ¶ Dico hõ in cõi vt spẽs oim̃ pticulariũ hoim̃ ¶ Et si arguat õdcõzia ei⁹ est va scz null⁹ vn⁹ hõ est pl'es homies q̃ est vera. vtz ꝑ descendentes/g̃ ista est falsa: vn⁹ hõ ẽ plures homies/ ꝓña tenet p legem ꝓtradcõziaꝝ ¶ Dico q nõ cõtradicũt qz sbiecta nõ sup ponũt eodẽ gñe suppõnis Nam in vli negatiua sbm suppo^psonaliter: z in a sbm supponit sim² ¶ Et si arguat si dcã ꝓpõ esset vera/scq̃tur q eciam is ta essz vera plura vel oia entia sunt vnũ ens. qđ ẽ ꝓ phm pmo phiz/ꝓbatur a simili ¶ Dico liz oia entia sint vnũ ens genere. nõ tñ sunt vnũ ens numero Eciam dico q nõ ẽ simile/qm̃ hõ est vniuocũ ad oms hõies z ens est cquocuz ad oia entia Ideo nõ ꝓcedit q oia entia sunt vnũ ens/n^c numero/nec spẽ/ uec genere/

Queritur secũdo · In ista possz ꝓcedi/pl'es hõies sunt vn⁹ hõ/nõ addẽ do illam pticulã/pticipatioẽ spẽi ¶ Dico q sic/qz bñ sc² q plures hoiẽs sunt vn⁹ hõ/ꝓña tz ꝑ locũ a pte in mõ ad suũ totũ Hcdo ꝓbatur Nam ista ꝓcedit.pl'es hoiẽs sunt homo/sicut ista Omis hõ est hõ: g̃ eciam ꝓcedi dẽt/oms hoiẽs vel pl'es homies sunt vn⁹ hõ/ꝓña tenz/qz scom phm q̃to metha^ce Idem ẽ dicere hõ/z vn⁹ hõ. Et pmo cleuchoz idem ẽ dice re/ꝓpõ/z ꝓpõ vua ¶ Si ar² analogũ p se positũ stat ꝑ suo sigto famosiozi. sed vnũ est analogũ ad vnũ numero spẽ z genere Inter que analogata vnuz numero est famosi⁹/g̃ vnũ p se positũ stat ꝑ vno numero :g̃ nõ est ꝓcedenda. plures homies sunt vn⁹ homo. ¶ Dico q non semp analogũ stat ꝑ pto fa mosiozi/sed q sic vt in plurimũ ca² /hoc est de bonitate inteligentiũ. Minoz eciam est flã.qz vnũ non ẽ analogũ/qm̃ de ratione analogi est/p prius sigze vnũ/z p posteri⁹ aliud solũ p reductionem ad pmũ ꝑ quanto habz similitudinez cũ primo/sic non est de vno/quia sigt vnitatem quertibilem cum ente: que vni tas vlteri⁹ sbdiuidit p vnitatẽ generis spẽi z indiuidui ¶ Circa dcã quis dubi

taret an eciam ꝓcedi possʒ/homo ⁊ asin⁹ sunt vnū animal/sicut hec. plures homines sunt vn⁹ hō ¶ Dico sic/quia plura aiālia sunt vnū aiāl genere. g̃ plura aiālia sunt vnū aiāl/⁊ p ꝓns ꝓcedi potest hō ⁊ asin⁹ sunt vnū aiāl ¶ Si arguit̃ ꝑm ꝑhm q̃to ꝑhibꝫ ysocheles ysoplcur⁹ ⁊ schalaron sunt vna figura ſ̃ nō vn⁹ triangul⁹. qz dr̃nt dr̃ijs diuisiuis trianguli/sed hō ⁊ asinus dr̃nt differētijs diuisiuis aiālis/g eciam nō sunt vn ū aiāl ¶ Dico q aliqua nō ꝑñt dici vnū in aliquo dupl⁹/ Dnomō q̃ nō dr̃nt differencijs diuisiuis ci⁹/⁊ sic hō ⁊ asin⁹ non sunt vnū aiāl/ Ista capit ꝑhs vnū in locis ꝓallegatis Alio mō dicūtur aliqua vnū in aliq̃ que ꝓueniūt in eadē nā ipi⁹/⁊ sic homo ⁊ asin⁹ sunt vnū aiāl.

Arguitur primo ¶ Contra diffinitionē spēi sic/hec est vera/ nulla spēs ꝓbatur ꝑ descendētes/g̃ ista est flā/spēs diuiditur in spēm spālissimā/⁊ spēm ſbalternam. vt ſbalternam/ña tenet ꝑ legē ꝓdcōziarum ¶ Dico q nō sunt ꝓdcōzie. qz nō sūt eiusdē ſbiecti/qz spēs in ꝑma capit̃ ꝑsona⁹ ꝓ infetioꝛib⁹/⁊ in scōa capit̃ simpl⁹ ꝓ natura cōi/vel ꝓ ꝓceptu cōi spēy ¶ Replicatur Probaudo q sunt ꝓdcōziе/qz hñt se sicut vlis negatiā ⁊ indefinita affirmatiā/jgit̃ ¶ Dico q ꝫ ñ suf ficit ad ꝓdcōzias/sed requirit̃ q sint eiusdē ſbiecti ⁊ ꝑti/ ⁊ q non mutet̃ genus suppōnis. hic ãt mutatur suppō Nam spēs in ꝑma supponit ꝑsonaliter/⁊ in scōa supponit simpl⁹ Etiam ꝫ m reales ꝛª est singularis ⁊ nō indefinita

Arguitur secūdo Nulla bona diffinitio dēt dari ꝑ negatiōnē/sed ãbe non sunt bone ¶ Maio⁹ ꝓbatur/qz negaᵒ nihil notificat ¶ Dico lz negationes ꝑ se ꝓpite nihil notificāt/tamē qñ ponūt̃ cū aliquib⁹ ꝓticulis affirmatiuis bñ aliquid notificāt ¶ Replicatur Scōa diffi°ē pure negatiua/jgitur illa scōa ñ vult ¶ Dico q ibi intelligit̃ spēs ꝑ denōiato Poco nō est ꝓpria negatiua. Per hoc soluit̃ eciā argumētū qđ posset argui/scōa diff° ꝓuenit chimere/quia chimera est ſb qua non est inferioꝛ species ¶ Dico q excludit̃ chimera per hoc q ſbintelligitur species

Arguitur tercio Cōtra diffinitiōz spēi ſbalterne sic ge⁹ ⁊ spēs sī opᵗª licz relatiē oppōita nō ꝑñt eidē ꝓuenire respcū eiusdē/tñ bñ respcū diuersoꝝ. relatiue/ſz opᵗª relatiē nō ꝑñt eidē ꝓuenire. ¶ Dico ¶ Replicatur Gen⁹ ⁊ spēs sunt due spēs distincte vlis/sicut hō ⁊ asin⁹ ſb aiāli ſz hō non pōt esse asin⁹/g̃ spēs nō pōt esse gen⁹ ¶ Dico licz capien° ge⁹ ⁊ spēz ꝑ suis ꝫtis scu ꝓ scōis intentionib⁹ sint distincte spēs ſb vlī/nō tñ capien° ipa ꝑ suis ꝫtis scu ꝓ reb⁹ ſbiectis/qz tūc istud denōiatū scz aiāl ꝑt esse gen⁹ ⁊ spēs/qz est gen⁹ ſbalternū ⁊ spēs ſbalterna ad aliud ⁊ ad aliud sumptū

Arguitur quarto. Spēs spāᵐᵉ sūt infinite vt ait pozphiri⁹/ſz q̃ſt̃ infiᵗª ſpālissime sint infinite quo ad nos/sunt tñ finite quo ad naturā ¶ Replicatur ſ linquēda sunt ab arte vt ait idē/g̃ ⁊c ¶ Dico q lz spēs Spēs spāᵐᵉ numeroꝛ ⁊ figurarū quo ad nos ⁊ q̃ ad nām sunt infinite: g̃ illa re linquenda sunt ab arte Ans ꝓz qz nemini dubiū quin spēs numeroꝛ ꝑ additiōz vnitatum possint in infinitū multiplicari. ¶ Dico licet species specialissime de ꝓdicamentis accidentium sint infinite: quo ad nos / et quo ad naturam.

Non tamē spēs spālissime p̄nti sb̄nie/ Jā porphiriꝰ dicēs spēs spālissimas esse infinitas q̄ ad nos/ z esse finitas q̄ ad nām intelligit dcm̄ suū de spālissimis sbie nō q̄ natura nosc̄at numer̄ in q̄ sunt sz p tanto q̄ ex natura rei faciūt dcm̄ tum numer̄ sic q̄ in maiori numero esse nō p̄nt. Et si dicat q̄ ille spēs accītuz sunt relinquēde ab arte ¶ Dico negādo ꝓnām Art cā est q̄ cū porphiriꝰ dicit infinita relinquēda esse ab arte intelligit hoc de infinitz post spēs spālissimas/ q̄ illor nō p̄t esse sciā vt sbiector Sed infinitor q̄ met sunt spāmā vt numer rorū z figurar bene ē sciā Et si p̄bēt q̄ sint eciam finita q̄ ad nos sic/ Nos sci mꝰ spālissima esse finita/ q̄ sūt finita q̄ ad nos ¶ Dico negāº ꝓñaz/ q̄ illa ñ sūt finita q̄ ad nos q̄ sciꝰ cē fiāz q̄ numerū finitū que faciūt ꝓgnoscimꝰ Jam inꝑs nitū ē nob quis sit ille numerꝰ/

Circa scdam partem lectionis que est de indiuiduo

Queritur primo · qō de vno solo p̄tur In diffiº indiuiduī sit bn̄ data Jn q̄ ōr. Jndiuiduū ē ¶ Dico sic vt p̄t ꝓbari anctē z rōne sumpta ex ꝓditionib⁹ bone diffinitionis quod non est/ nō p̄t diffiniri: sed nullū indiuiᵐ ē. igit.

Arguitur primo · ¶ Minor ꝓbat q̄ nullū infinitū est vtz 3º phiz Oz in diuidna sunt infinita q̄ ad nos/ z q̄ ad naturam: g̃ indiuidua nō sunt/ z p ꝓña indi niduū nō p̄t diffiniri ¶ Dico lz infinitū in actu nō est vt ꝓbi vult pb̄s. tñ infinitū in pō bn̄ est/ mō indiuiª sunt infinita in pō solū z fm̄ successionē. Nñ infinitū in actu ē cuiꝰ ptes infinite act u simul sunt ¶ Jnfinit ū in pō est q̄ habz infinitas ptes scōm successionē sed nūq̄ actu z potēª simul Et hoc mō omia indiuidua simul aggregata tam p̄terita q̄ pñª z futura sunt infiª q̄ fm̄ mentē phi mon ē band⁹ pmꝰ neq̄ vltimꝰ homo ¶ Replicaī Jnfinita relinquēda sunt ab arte sz indiuidua fm̄ pom̄ z successionem sunt infinita vt dcm̄ ē in solutōe/ g̃ talia in diuiª sunt relinquēda ab arte ¶ Dico q̄ liz infinita relinquēda sint ab arte tq̄ sbiecta. q̄ non p̄nt cē sbiecta in aliq̄ sciā tñ non sunt relinquēda ab arte tq̄ p tes sbiectiue Ex quo in qualibet scientia alique ptes sbiectiue sunt indiuidua.

Arguitur scdo. Indiuiduū p̄tur de plib⁹ vt sortes ē indiuiduū. pla to ē indiuiduū: igit diffinitio mala ¶ Dico liz indiui duū ꝓbto vel scda intentiōe p̄tur de plib⁹ Non tñ ꝓ denōiato vel ꝓ re sub iecta ¶ Replicaī Dic diffinitur indiuiduū ꝓ figto g̃ sibi ꝓbto quenit p̄z de vno solo/ ꝓña tenz: q̄ diffº debz quenire suo diffiº ¶ Dico q̄ liz oporteat tōm diffinitionē quenire diffinito Non tñ oporteat qualibz ptē diffinitiōis quenie ãt diffiº ē. q̄ p̄tur de vno solo Modo indiuiduū ꝓbto benc ē quod ib ē obz su um scz sortes plato. q̄ p̄tur de vno solo

Arguitur tercio: Sortes est indiuiduū ꝓ denōiato z p̄tur de plib⁹ pu ta de illo sorte z de isto/ igitur indiuiduū ꝓ denōia to p̄tur de plurib⁹ ¶ Dico q̄ hoc nō est vniuoce sz equiuoce. q̄ p̄tur de ill fm diuersam rōem sb̄nie. j. fm diuersam rem sigtam. Nam iste sortes est alia res

figta hꝰ nōis sortes/q̄ sit ille sortes. ¶ Et ita duo vocati codē nomīe hñt vocem coēm nōis/ſz non hñt ꝓceptū coēm sumptū bm illud no" ¶ Replicat Indiui dnū nullo° pt p̄zi/g̃ nec pt vniuocе de vno solo nec equiuocе de plibꝰ Añs ꝓ batur qz dicit phs a ꝓma quidē ſbñia nulla exit ptio. igit ¶ Dico q phs iutel git hoc de ptioe ordinata ¶ Si queraī q̄ ptio g̃ é ista. sortes est sortes ¶ Dicē dū é q ptio yoē^a/que est e^z de se ipō ¶ Replicat nulla ē ptio y dep^a. ergo rñsio mala Añs ꝓbaī qz idem non est in seipso/g̃ idem nō pt p̄zi de seipō ꝓña tenet qz dici de plupponit esse in ¶ Dico licz idem nō sit in seipo bm se totuz tñ bene bm aliquā ciꝰptem. vt sortes a pte ſbiecti se habz in rōe materie/ꝛ a p te ptī i n rōe forme: ſcd forma est in materia

Arguitur quarto: Aliquis hō é indiui^m vtz p phm in ꝓnto ſbñie. ꝛ p^t cendo sortes est aliquis hō. plato est aliquis hō. ¶ Dico q hꝰ est equiuocе ¶ Replicatur Aliquis hō ptur de pluribꝰ hoibꝰ bm vnū nomē ꝛ bm vnā rōem. igitur ptur vniuocе Ad tiū ꝓbaī: qz aliquis hō facit ꝓpōz indefinitam qō non facit indiui^m ¶ Dico q aliquis hō ca^z dupliciter Uno° figtiue ꝛ sic ꝓcedo q ptut vniuocе de plibꝰ. nec sic é indiuidnū Alio° ca^z circūlocutiue ꝓ singularibꝰ ipiꝰ ꝛ sic est indiui^m vagū: ꝛ ptur de plibꝰ non bm eādem rōz qz alia res circūlo cuta est socrates. alia plato ¶ Hunc quero de ii. aliquis hō qū ca^z figtiue. Un fit indiuiduū An vle ¶ Si dicas q fit indiui^m Contra/ptur de pluribꝰ ecz vni uocе/g̃ nou est indiuiduū ¶ Si dicas q sit vle Contra nec ē geꝰ nec spēs/nec dā rē ¶ Dico q aliquis hō captū figtiue. nec é indiui^m: nec vle Et rō é. quia est vnū ꝓplexū ex sincathegreumate ꝛ rei mino cōi supponente per sonaliter: ¶ Sed replicatur omne qō est aut est singulare/quod é indiui^m aut vle ¶ Di co verū est de oīi illo qō est incōplexū ¶ Iam aiāl rōnale nec est indiui^m. nec vle Si dicatur saltē est incōplexū bm rem figtā. nō tñ est incōplexū bm rem ¶ Possz adhuc ꝓ diffinitionē indiuidui jnstare de li sol/ꝛ li fenix q̄ ptur de v no solo: ꝛ tñ uon suut indiuidua/g̃ dif° ꝓuenit alteri a diffi^o ¶ Dico q liz sol ꝛ fenix ptur de vno solo pti^zi vniuocе /sicut spēs de suo indiuiduo. nō tñ ptī de vno solo ydemptice Ad dif° nduidui intelligiī de ptioē ydep^a Vel fic/liz nō ptur nisi de vno solo bm ac tū/tñ bm aptitudinē pnt p̄zi de pluribꝰ. mō dif funtio debz intelligi cū isto addito /ꝛ cui repugt p̄zi de pluribꝰ bm aptitudinez ¶ Et si ar^z gnā^m affirmatiue expo^m uon é natu p̄zi nisi de vno solo / ꝛ sibi re pugnat p̄zi de plibꝰ/ꝛ tñ non est indiui^m. g̃ dif° ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Dico q liz repugnet nature gnā^m sic affirmatiue expositi q̄ essent pla genera^m fit tñ non repugt sibi q̄ sunt pla successiue/jam indi^m p̄t de vno solo sm^t/ fic q nō de plibꝰ nec simul. nec successiue saltē bm eandē rem bram. Uel dr q liz gnā^m affirmatiue expo^m. vel quicūq; aliꝰ suplatiuꝰ ptur de vno solo pticulari/ nō tñ ydem^ce ¶ Et si q̄ratur vtrū ergo suplatiuꝰ affirmatiue expositus sit aliquod vle cū non fit indiui^m ¶ Dico q non qz nō est aliqō positiuū. ſz importat dupli cē negatōz/ſ^c gnā^m importat negatōz cōlitaī a gnā^c. ꝛ importat negationem excessus in gnā^e Ad oē vle dēt cē positiuuz. Et indiui^m debz esse positiuū. qz in nō ente nō pt fundari indiui^m Jō hchimera ꝛ hꝰ gnā^m non sunt indiui^a

Queritur scdo Quotuplex est indiuiduū ¶ Dico q̄ duplex scz vagum ⁊ determinatū Indiui^m determinatū ē qđ determinate importat aliquā vnā rem singularē vt sortes ⁊t ē triplex Indiui^m determinatū ex nōie ⁊ est aliqđ no^n vnū: sigñs rem singularē vt iohēs petr⁹ Indiuiduū determinatū ex demōstratioē ⁊t est termin⁹ cōis sumpt⁹ cū ꝓnōie demōstrativo ꝑmitiue spēi. vt iste hō. Indiui^m determinatū ex suppōne ē aliqđ complexū de se natū verificari de plib⁹. Acceptū tñ ꝑ vno solo pti^li ꝓpter aliq̄ suppōz factū: vt si ponatur q̄ sol⁹ iohēs inter hōies sit rubi⁹/ ex illa ꝓsuppōne ⁊t sb̄ isto indiuiduo ex suppōne ꝓhendit Indiui^m determinatū ex circūlocutioē q̄ in indiuiduo determiato ex circūlocutione ꝓsupponi^m⁹/ q̄ illa ꝑ que circūloquim^r pueniūt soli illi quem volum⁹ circūloqui: vt suffronici fili⁹. suppositio q̄ ci sit ¶ Indiuiduū vagū est termin⁹ cōis sumpt⁹ cū signo pticulari vt aliqs hō/ aliquis equ⁹ ⁊t dicit vagū/ q̄ vage figt ex impōne qđlibz Indiui^m nature cōis/ quā nām figt termin⁹ cōis ex q̄ ꝓpo^r vt aliqđ aiāl ⁊t est triplex scz indiui^m vagū gñis gnā^li vt aliqua sb̄nia /aliqua qualitas Aliud indi^m vagū gñis sb̄alterni/ vt aliqđ aiāl/ aliquis color Aliud est indiui^m vagū spēi spā^le vt aliqs hō/ aliqua albedo.

Arguitur primo Aliquis hō est indiui^m determinatū. ḡ nō est indiui^m vagū Añs ꝓbatur q̄ bñ sequit sortes ē indiuiduū determinatū/ sortes ē aliquis hō. ḡ aliquis hō est indiui^m determinatū. ꝓña tcz ꝑ sylogiſmū expositoriū ¶ Dico q̄ ista aliquis hō est indiui^m determinatus tcz p̄t capi dupli^r Uno^o vt in ipsa li aliquis hō stat figtiue ⁊ psonalit^r ⁊ sic ista ē vā Aliquis hō est indi^m determinatū. Allio^o ca^r vt hoc totū ꝓplexū aliqs hō capiatur materialiter ꝓ sc: ⁊ sic est flā. q̄ ei⁹ ꝓdictoria ē vera/ nullū aliquis hō est indiui^m determinatū

Arguitur scdo. Suffronici fili⁹ non ē indiui^m: ḡ non ē indi^m ex suppōne: ꝓña tcz a toto in mō ad suam ꝑtem negatiē sicut hic/ sortes nō est asin⁹: ḡ sortes nō est magn⁹ asin⁹ Añs ꝓbatur. q̄ omis ꝓpō cui⁹ sb̄iectum ē indi^m est singularis. sed suffronici fili⁹ nō facit ꝓpōz singularem sed indefinitā. igit suffronici fili^o non est indi^m. Minor ꝓbat/ q̄ cū dico fili⁹ suffronici studet/ ibi sb̄icit termin⁹ cōmunis sine signo ¶ Dico q̄ hoc totum fili⁹ suffronici ca^r dupli^r Uno^o sigtiue ⁊ sic facit ꝓpōz indefinitā. n^r sic est indiuiduū Allio^o capit circūlocutiue ꝑ vno solo pticulari ꝓpter ꝑ suppositiōz fcām ⁊ sic est indiui^m ⁊ facit ꝓpōz singularem

Queritur tercio Que ē alia dif^a indiuidui ꝑm porphiriū ¶ Dico ista indiuidua dñr quox vnūquodq̄ ꝓstat ex ꝓpetatib⁹ qaarū collectio nūq̄ in alio repitur eadem. vt ꝓpietates socratis nō crūt eedem in aliq̄ alio pticulari

Arguitur primo: ꝓpetates sunt accñ^a ⁊ multa indiui^a sūt sb̄nie/ ḡ male dr in diffinitōe indiuidui q̄ ꝓsistit ex ꝓpetatib⁹ tcz q̄ sb̄^a nō ꝑt ꝓsistere ex accñtib⁹ ¶ Dico q̄ li ex ꝑt dicere ēcūstā^m cē māt ex q̄: ⁊ sic sb̄^a nō ꝓsistit ex ꝓpetatib⁹ vel accñtib⁹ Allio^o d^r ēcūstā^m signi notificāt aliqđ: ⁊ sic sb̄ia bñ ꝓsistit ex accñtib⁹ q̄ accñ^a ꝑñt esse sig notificā^a ipam

ſbiām ¶ Q⁹ est notā⁹ q̄ ꝓpetates indiuiduales sunt septē. ꝟ⁹ Forma figura loc⁹ nome stirps patria temp⁹. ꝟ septē ꝓpa ꝓtinet oīs hō

Arguitur ſcō Aliq hoies hñt idem no⁹ eandē stirpē candē patriā: ⁊ idem tēp⁹ntitat'/g collec⁹ istay ꝓpetatū bñ repit² eadē in alio ¶ Dico negā⁹ ꝓnām: qz liz collcio aliquarū ꝓpetatū ꝑt repiri ea dē in alio/nō tñ collcio oīm ꝓpetatū sil' Dñ nō ꝑñt repiri duo hōies hñtes eā dem formā ⁊ figurā ⁊ sil' eūdē locū ¶ Si ar² āgel⁹ mychael ē indi⁹: ⁊ tñ nō cō fistit ex ꝓpetatib⁹/g hec dif⁹ nō ꝓuc⁹ oīi indiuiduo ¶ Dico liz ista dif⁹ñ ꝓuc nit oīi indiuiduo a toto genere. ꝓuenit tñ oīi indiuiduo spēi huāne mō ꝟ dif finitur indiuiduū hōis.

Queritur quarto Vtrū indiui⁹ addat aliq̄d reale supⁿ nām specificam penes duplicē negatōz quā d⁹ eē bn⁹ sue indiuiduationis ¶ Et illa duplex negatō ē/ꝙ nō sit diuisum in se/nec indiuisum ab alio Sz albt⁹ thomas ⁊ scot⁹ dicūt ꝙ indiui⁹ addit aliquid reale positiū supⁿ spēm. Sed ꝓbat: qz indiui⁹ eiusdē spēi dñt a se inuicē realiter/vtz de sorte ⁊ platone/g addūt aliq̄d reale positiū supⁿ nām specificā Scdo ꝓbatur qz si indiui⁹ nō adderet aliq̄d reale nature spe⁹/ sequeret ꝙ secluso oīi opatōe intellcūs indi⁹ñ differrz a sua spē: sz ꝟ ē falm qz sc/ cluso oīi ope intellcūs/adhuc spēs ē cōicabil/⁊ indi⁹ nō ē cōicabile. ꝫ⁰ ꝓbat² qz ꝑtio spēi de indiuiduo vt sortes ē hō/nō ē ydē⁹. g indi⁹ supaddit aliq̄d natu re spe⁹ ¶ Tūc q̄ritur de illo addito vtrū sit reale vel rōnis Si reale/tūc hꝫ ꝓ positū Si rōnis: g ꝙ seclusionē opatōis intellcūs sor tes esset ydemptice hō ex quo nhil haberet supadditum

Arguitur primo Spēs d⁹ tōm eēntiā indiuidui/g indi⁹ nō supaddit aliq̄d reale positiuū supⁿ spēm: ꝓña ꝓbat qz illō sup additū etiā eēt ps indiuidui Nñs pz auctc boecu dicētis Indi⁹ nō hꝫe quid. j. q̄dtatē ꝑter q̄d spēi ¶ Dico ad ꝓbatōz ꝓnie Negādo assūptū Et rō ē qz il lud positiuū/q̄d indiui⁹ supaddit spēi nō est ps eēntie jndiuidui/liz fit ps entita tis indiuidui Vñ nō oīis ps entitatis vel ſbstātie rei/est ps eēntie ei⁹ dē. quia ptes integrales sunt ptes entitatis rei/⁊ non essentie ¶ Vñ ad hoc ꝙ aliquid sit ps essentie requirit ꝙ sit ps entitatis rei que ē cēn⁹ siue nā cōis. Vñ est etia idem ē ꝙ nā cōis eēntial' alicui Modo illō q̄d indiui⁹ supaddit spēi. nō ē natu ra cōis vt dicetur ¶ Vel dz ꝙ illō q̄d supadditur non ē vera res sed mod⁹ rei. Jam oīis ps eēntial' ncē io est in se vera res

Arguitur ſcō Si indiuiduū supadderet aliq̄d positiū nature spe cifice sequeret ꝙ posſz diffiniri ꝑ spēm ⁊ illud positi uū q̄d supaddit ¶ Dico ꝙ duplex ē dif⁹ sc⁹ eēntial' ⁊ ſbstātial' seu entitatiua. Diffin⁹ eēntial' ē q̄ ꝟstat ex ptib⁹ q̄ sūt eēntie seu nature cōes Diffi⁹ ſbāl' seu entitatiā dz q̄ explicat omēs ptes entitatiuas nō 'curā⁹ vtz q̄libz eay fit cēn⁹ cōis siue nō ¶ Ad dico lz indi⁹ posſz diffiniri diffinitioē ſbāli ꝑ spēm ⁊ illud positiū supadditū. nō tamē ꝑt diffiniri diffi⁹ eēntiali q̄ solū ꝟstat ex eēntijs cō i b⁹ ⁊ ꝟ vult ꝓbs Vñ sigs diffinirz sortē ꝑ suū corp⁹ ⁊ aiām suā rōnalē. tal' diffi⁹ sufficienē explicarz ſbiām sortis/sed non esſz diffini⁹ eēntial'

Queritur quinto Quod est illud reale ⁊ positiuum quod indiui duum superaddit specici Vel sic. ¶ Quid est

prim̃ indiuiduationis qm̃ illō reale ⁊ positiuū ē pncim̃ indiuiduatiōis. Illō est magnū ꝓblema inter doctissimos viros. sunt enim de hac materia q̃dr opiniones. ¶ Prima opinio est alb̄ti magni dicentis illō reale ⁊ positiuū ce mām. Et ita dr q mā est pn̄m indiuiduatiōis. uō ꝑm se qz ē eadem numero in oīibus reb⁹ materialib⁹/sz materia sig̃ta q̃titate. vt sortes differt a platone penes materiam sig̃tam diuersa quantitate. ¶ Secūda opinio est sancti thome ponētis mām ꝑm se esse illud positiuū qđ supaddit spēi: ⁊ sic in diuersis reb⁹ materialib⁹ ponit aliam ⁊ aliā mām Et ꝓbat qz dicit ph̄s xij° metha^cc multiplicationē indiuiduorum sub eadem specie sumi ex multiplicatione materie. ⁊ sic sortes ⁊ plato differunt numero. quia habent diuersam materiam numero.

¶ Tertio est opinio dicentium quantitatem esse principium indiuiduationis Et voluit q indiuiduū nichil reale supaddit speciei p̄ter quantitatē/⁊ q̃ q̃titas sit quedam extrinsecū indiuiduor̄ p̄nti sb̄nie. faciens so^m diuersitatē ac cidētalem Et ideo dicūt sortem ⁊ platonem non differre penes aliqua principia intrinseca. sed solum per aliquod accidentale superadditum

¶ Quarta est opinio scoti dicentis q dr̄a indiuidual' est principium indiuiduationis Et ita illud reale ⁊ positiuū superadditum speciei est dr̄a inūiualis

¶ Conclusio igit̄ hec tenenda est q dr̄a indiuidual' est principiū indiuiduationis Probatur. Principiū indiuiduationis debet esse quid incōicabile/ ⁊ primo diuersum a quolibet alio Sed sola differentia indiuidualis est hm̃oi. Igitur ipsa est principiū indiuiduationis ¶ Maior ꝓbatur: quia principiū incōmunicabilitatis nc̄io est incōicabile alias non faceret iucōicabile ¶ Minor ꝓbaf. nā qđ quid aliud detur p̄ter differētiam indiuidualem siue materia siue forma siue q̃titas semp est cōmunicabile. vel non est primo diuersum Et debz p differētia indiuidualem intelligi mod⁹ intrinsec⁹ nature specifice/cōtrahens ipsam ad esse indiuidui. sicut dr̄a specifica contrahit genus ad esse speciei: et solet vocari hec citas.

Arguitur primo: scōm ph̄m primo celi ¶ Cum dico celum dico formaz Cum dico hoc celum dico formam in materia. ergo materia est princi^m indiuiduationis. ꝓ̃a tenet Illam ph̄us vult hoc celum esse indiuiduū quia dicit formā in materia ¶ Dico q ph̄s non dicit hoc assertiue sz disputatiue/q̃m ipsemet p^ea soluit Vel dicit² q duplex ē mā scz correspōdēs forme/totī⁹ Et materia correspondēs forme ptis Nam dicit q materia correspondēs forme totī⁹ bene est p̄ncipiū indiuiduationis sed non materia correspondēs forme ptis.

Arguitur scdo scōm ph̄m xij° metha^cc multiplicatio indiuiduorum ꝑ eadem specie fit ex diuisione materie. Nam per hoc probat philosoph⁹ ibi q tantum vn⁹ est motor. ergo materia est p̄ncipiuz indiuiduationis. item ph̄us septimo metha^cc dicit illa differre numero que habent mām diuersam numero: igit̄ muteria ē pn̄m ¶ Dico q mā corrīs forme totī⁹ facit originalit̄ res differre numero ⁊ illa ē pn̄m indiuiduationis ¶ Pro quo nota q duplex est materia scz correspondens forme totī⁹ ⁊ forme ptis Materia correspondens forme ptis est q̃ suscipit in se formā specificā. vt corp⁹ hōis est materia correspondens forme partis/scilz anime rōnali q̃ est ps ipi⁹ hom̃is

Materia vero correspondēs forme toti⁹ est materia q̄ ꝓtrahit tōm spēm ad esse ipi⁹ indiuidui ⁊ ē dr̄ā indiuidual' qz ipa supueniēs forme toti⁹ puta ipi spēi q̄ est ꝓpo'' ex fōr ⁊ mā ptis ꝯhit ipam spēm ad esse indiuidui Jā dr̄ ad argumtū q̄ multiplica° indiuiduoꝝ sb eadē spē sumit ex mltiplicatioē materie corrñdē tis forme toti⁹ Et illa ē dr̄ā indiuidual' Et ñ sumit saltē adeq̄te ex mltiplicatioē māe corrñdēt forme ptis/qz in nō hñtib⁹ talē mām vt in angel' repiūt pla in diui^a eiusdem specici

Arguitur tercio Princi'' indiuiduationis distinguit indiui'' ab alio. sz distinguere ⁊ separe est ꝓpr⁹ act⁹ forme. vtz septiō meta^ce. g̃ videtur q̄ forma sit pn'' indiuiduationis ¶ Dico liz ipsi⁹ forme sit separare ⁊ distinguere spe^ce. tñ distinguere nualiter est ipi⁹ dr̄ē indiuidual' ¶ Replicat Dr̄ā indiuidual' est quid cōicabile/g̃ nō est pn'' indiuiduationis Añs ꝓbatur qz dr̄ de hac dr̄ā indiuiduali/⁊ de illa vt spēs de indiuiduis ¶ Dico q̄ ca² du² Dno° ꝓb⁹ tō scn z^a intētioē: ⁊ sic ē cōicabil': nec sic ē pn'' indiuiduationis Alio° ca² ꝓ suo denōiato scu re sbiecta scde intētioni. puta ꝓ hec citate sortis vel hec citate platonis: ⁊ sic ē quid incōicabile ⁊ ꝓmo diuersim a quolibz alio ⁊ sic est ꝓncipium indiuiduationis

Arguitur quarto Dr̄ā indiuidualis nihil ē/g̃ nō est ꝓncipiū idiuiduatio nis Añs ꝓbat qz nec est mā nec forma/n^c to''ꝓpo'' Jam ens ꝑm ꝑm z° de aiā diuidit in mām fōrm ⁊ totū ꝓpositū ¶ Dico q̄ ens ca² du² D°° solū ꝓ ente qđ ē q̄ditas vel hñs q̄ditatē ⁊ sic sufficiēt diuidit in mām fōrm ⁊ totū ꝓpo''/⁊ sic dr̄ā indiuidual' nō ē ens. A°° ca² ens gñal'r vt extēdat se ad oēm positiuū ex nihil/⁊ sic dr̄ā indiuidual' est ens sz sic nō ꝑt sufficiēter diuidi in mām formā ⁊ ꝓpositū/nisi extēdēdo mām corrñdētē forme toti⁹ q̄ imꝓprie dr̄ materia ¶ Replicat Mod⁹ rei non est res. sz dr̄ā indiuidual' ē mod⁹ intrinsec⁹ spēi. g̃ nō est res/ꝓña ꝓbat' qz alias mod⁹ rei esset res ¶ Dico q̄ licz mod⁹ rei nō est res illa cui⁹ est mod⁹/ē tñ vera res in se Jta dr̄ā indiuidual' cum sit mod⁹ spēi. non est ipā spēs tñ ē res aliqua in se

Sequitur Arbor porphiriana

corpoream
corpus
corporea
materiam
materiam
materiam
sensibile
sensibile
sensibile
rationale
rationale
rationale
mortale
mortale
mortale
homo
homo
homo
Plato
Petrus
Hermolaus
Johannes
Paulus

Circa terciā partem hui⁹ Icōnis

Queritur primo Circa arborem porphirianā quare ista coordinatio dinatione p̄ntali magȝ exemplificat de p̄nto sb̄ñic q̄z de alīq alio p̄nto ¶ Ad pmū dico q̄ ista coordinatio gñim spēy ⁊ drāy d̄ arbore ad silitudinem cū arbore nāli In qua sunt tria p̄ncipa⁹ ꝓsideracōda: scȝ radix trūc⁹ ⁊ rami Sicut cīm arboris nāl habȝ radicē ex qua trūc⁹ ⁊ rami sumūt originēȝ ita in ista coordinatioē est radix a qua oīa alia originant Et illa p̄t attendi in arbore penes eē exīc: et tūc indic⁹ē radix. q̄z illud p° existit ⁊ p ip̄m oīa alia Vel radix attē² penes esse essenc: ⁊ sic sb̄ñia ē radix. q̄z in ipā tōt in ente limitato est p̄ncⁱᵐ esse cēnc sb̄ñiale. ⁊ p sb̄ñiam oīa alia de genere sb̄ñic hñt eē cēntie Ita in arbore nāli ē rcūs trūc⁹ ex q̄ pullulāt rami Ita in ista coordiātioē p̄ntali rcā ordiā° gñim ⁊ spēruz est trunc⁹ ex quib⁹ gñib⁹ d̄ē laterales tōt rami pullulant ⁊ originant ¶ Ad 2ᵐ d̄ q̄ magis exēplificat de p̄nto sb̄ñic quia sb̄ñia est p̄cipuū ⁊ dignissᵐ p̄dicamentū Secdo iō quia in p̄nto sb̄ñic habemus gñia ⁊ spēs sibijmuicē sb̄ordiāta melⁱ⁹ nomiāta q̄z in alijs p̄ntis

Queritur scdo Quare corporeū aiātum ⁊c. nō ponūt in rcō trūco cū tñ ponūt in p̄nto sb̄ñic ¶ Dico liz ponātur in p̄ que dircē ponūt in p̄nto sb̄ñic indirecte/ nō tñ dircē Iaz porphri⁹ solū ponit illa in rcā linea dextri lateris Et p hoc excludūt angel⁹ plauta bzutū ⁊c. ¶ Si queraī q̄re esse q̄d ꝓpᵐ Hz d̄ē sunt simᵐ simplices ⁊ nō ꝓposite ¶ Contra ȝ arᵐ si oīe reponibile dircē in p̄nto deberȝ esse compᵐ: sequeret q̄ sb̄ñia non possȝ poi dircē in p̄nto Sed la ꝓbaī q̄z sb̄ñia ñ ē q̄d ꝓpᵐ q̄z ñ hz ge⁹ ⁊ drām ꝑ se ¶ Dico q̄ sb̄ia ē ꝓpᵐ ex ente ⁊ drā ꝑtēte ens ad cē sbīe/ ⁊ solz illa drā ēcūloq̄ p cē p se tale yl' ecȝ drā p̄ntal' ꝑ sbām/ tūhzꝑ se ge⁹ trāscēdēs siue illimitatū. ⁊ nō p̄ntale. ja ens ē ge⁹ trāscēdēs illimitatū Et drā ꝓstituēs drām/ē drā nō p̄ntal' ¶ Alij dicē ucre ⁊ drā Est tñ ꝓ'ª ex cēnª ⁊ ptāte: nō q̄ cēnª ⁊ ptās essent ptes ipi⁹ sb̄ñic Hz q̄ tāto q̄z sbª habȝ eēntiā c⁹ē ptās scz cōicabilitas pl'ib⁹ spēb⁹ mediātib⁹ dr'ijs ꝑtib⁹ Et tal' ptās non ꝓuenit alicui drē/ ex q̄ d:ē non hñt alias drās ꝑtes: ꝑ quas diuidercntur in species

Arguitur primo Sol⁹ de⁹ est simᵐ simplex. ergo drē non sunt simᵐ simplices ¶ Dico q̄ duⁱ simᵗªˢ scz simᵗªˢ opᵗª ꝓpōi ex alijs ⁊ simᵗªˢ opᵗª ꝓpōi cū alijs/ mō licz sol⁹ de⁹ sit simᵐ simplex vtraq̄ illa simplicitate Tñ drē sunt simᵐ simplices simplicitate oppōsita ꝓpōni ex alijs. Si arguaī drē in aliq̄ ꝓuenīūt ⁊ in aliq̄ drīt/ q̄ nō sunt simᵐ simplices simpliᶜᵉ oppōsita ꝓpōni ex alijs Añs ꝓbaī q̄z oēs ꝓuenīūt in ȝ q̄ ē ꝓstituere spēz Et in aliq̄ drīt q̄z vna ñ ē alia ¶ Dico liz ꝓueniāt in aliq̄ accñta⁹ ⁊ denōiatiē Nō tñ ꝓueniāt in aliq̄ cēntia⁹ ⁊ vnⁱᵉᶜ. q̄ aūt sunt simᵐ simpliª bñ p̄nt ꝓuenire in aliquo accñ taliter ⁊ denōiātiue Ite scda ps añccdētis ē flā scz q̄ drā in aliq̄ drīt q̄m differre soᵐ ꝓuc' ill'q̄ hñt aliq̄d cōe vniuocū/ñ g dēt admitti q̄ drē drāut: scz sī pⁿ diūse

Quer̃tur tercio ·lis ſbñie ſit bñ poſita ¶ Dico ſic p̃ter illam clauſulã aiál rõnale. Qz ſit bene poſita ꝓbaꝫ qz in arboꝛe poꝛ ſbſtãꝝ tq̃ genera^m/z hõ tq̃ ſpã^m z intermedia tq̃ geⁿꝛ z ſpẽs/z alique dzẽ vt diuiſiue: z aliq̃ vt ꝓſtitutiue que oñia ſic ſe habẽt. igit̃ arboꝛ eſt bñ poſita Hz qõ aiál rõnale male poꝛ ꝓbatur Nam aiál rõnale poꝛ ibi ꝓ genere hõis. Et tñ non eſt genꝰ hõis: ꝓbaꝫ qz eſt difꝰ hõis: ſed difꝰ nõ ẽ geⁿꝛ Dcõ qz geⁿ nõ ꝓuertit̃ cũ ſua ſpẽ. Iz aiál rõnale ꝓuertit̃ cũ hõie ¶ Et ſi arguatur ꝙ poꝛphiriꝰ male poſuit Dico q̃ poſuit nõ ſm opinionẽ ꝓpã/Iz ſm opinionẽ ſtoycoꝝ: ¶ Replicatur ſpe in pnº dixit ſe ſeqtutuꝝ opinionẽ pyꝑpatheticoꝝ Dico verum ẽ in plibꝰ z pncipaliꝰibꝰ Iz nõ in oñibꝰ ¶ Q't ſi arguaſ coꝛpoꝛeũ z incoꝛpeum male ponũt ſb eodẽ genere ſcz ſbſtãtie ſgitur: Añs ꝓbatur quia ipſa plꝰq̃ genere differunt. qz vnũ ẽ coꝛruptibile z aliud incoꝛruptibile. ſed coꝛruptibile z incoꝛruptibile plꝰq̃ genere dzñt ſepmº methª^c Dico q̃ licz plꝰq̃ genere dzñt̃ phiſico. non tñ logico

Arguitur primo In iſta coordinatioẽ debent poni plã generᵐª. qõ ꝓbo In vnoquoq̃ p̃nto debent poni quedaꝫ generaliſſima/vt dicit poꝛphiriꝰ in textu Sed ſbñia ẽ p̃ntum/ḡ in ſbñia ſunt q̃ dam generaliſſima Dico negãdo ꝓñam Et ſi dicaſ/ẽ in dariꝫ Dico q̃ medium ſcz p̃ntum non diſtribuit̃ Nam in vnoq̃q̃ caꝰ hic collectiue z nõ diſtributiue. ¶ Replicatur In vnoquoq̃ p̃nto ſunt plura ſpeciᵐª. capiendo vnoquoꝫ diſtributiue. ergo eciã in vnoquoq̃ p̃nto ſunt plura generaliſſima capiẽ vno quoq̃ diſtributiue/ꝓña ꝓbaꝫ a ſimili ¶ Dico non eſt ſic̃ q̃ñ generaliſſimuꝫ eſt ſupmũ alicuiꝰ coordinationis Et ſpãliſſimũ ẽ infimũ in eadẽ coordinatione mõ nõ ꝓñt eſſe plura ſupꝛema. licz bene plã infima Q't ſi replicaſ genera^m et ſpãliſſimũ ſunt oppoſita/z tot modis dꝛ vnũ oppoſitũ quot modis z reliquũ. ¶ Dico q̃ ſolũ opponũt diſpate de quibꝰ nõ incelliª auctas/ſz intelligit̃ ꝺ oppoſitis relatiue Etiaz dª q̃ liz oppoſita dicũt̃ equaliter quo ad ſta/tñ nõ oꝓtz q̃ vnũ coꝛ habeat tot ſuppoſita quot habz reliquuz

Arguitur ſecũdo Nullũ complexũ ponitur in p̃dicamẽto ḡ male po ·nitur in arboꝛe coꝛpꝰ aiátum ¶ Dico licz coꝛpꝰ aiátũ ſit quid complexũ ſm vocẽ. tñ ẽ quid incõplexũ ſm rem ſigtam: quia ille dne voces capiũt̃ ꝓ vna re ꝓſtituta ex coꝛpe z aiáto ¶ Replicaſ. Coꝛpꝰ ſt alia am rem q̃ aiátum/ḡ coꝛpus aiátum eſt complexũ ſm rem. Dico q̃ ſi coꝛpꝰ a nimatũ capiaſ ſigtiue ſic eſt cõplexũ ſm vocem z ſm rem Hz ſi capiaſ circũ locutiue ꝓ quodam genere ſbalterno coꝛpis: cui nõ eſt vnũ nomẽ impoſitu: ſic non eſt complexũ ſm rem

Arguitur tercio · Tu arboꝛe ponitur aniál rõnale ꝓ genere hõis. Iz aiál rõnale non ẽ geⁿꝛ. ḡ arboꝛ eſt male poſita: Dico q̃ poꝛphiriꝰ poſuit hº ſm opinionẽ ſtoycoꝝ z non ſm opinionẽ ꝓpam vt dcm eſt ¶ Replicatur Ariſtotiles videtur dicere q̃ animal rõnale ſit geⁿꝛ hominis: ergo bñ ponitur/ꝓña tenet ab auctẽ affirmatiue Añs ꝓbatur/quia diª in libº de anima Rõ animal' eſt altera z altera ſm vnũquodq̃ aiál Et poª exẽplũ vt hominis equi z dei/ḡ de mente pḧi eſt. q̃ deus eſt animal/z non eſt irrõ

nale ḡ est animal rōnale/ḡ animal rōnale est gen⁹ ad hoiēm ⁊ dcū ¶ Dico ꝙ exemplox non semp requiritur veritas. qz ȳm pȳm ꝑmo ꝓzū Exempla ponim⁹ nō vt ita sint sz vt sentiant addiscentes ¶ Ḋt si replicaꝝ ꝑmo de celo dr̄ pȳs Celū esse aiātum ⁊ nō est plāta. ḡ est aiātum sensibile puta aiāl ⁊ nō irrōnale. ḡ animal rōnale nō ꝙuertitur cū hōie ¶ Dico liz celū sit aiātum effectiue sicut sol est calid⁹ effectiue: nō tñ ē aiātum formaliť sciz per animam ipsum constituentem

Arguitur quarto. In ista arboꝛe solū ponūť genera ⁊ species ꝙstitute ꝓ dr̄as sinistri lateris: ⁊ non genera ⁊ spēs ꝙstitute ꝓ dr̄as dextri lateris. vt sunt angel⁹ lapis planta bꝛutum. ⁊ tñ illa ponūť⁹ in ꝓnto sb̄nie sicut alia. igitur arboꝛ nō ē bñ posita ¶ Dico ꝙ porphiri⁹ hꝫ ideo facit qz dr̄e dextri lateris ꝓntur vere de inferioꝛib⁹ differentijs Etiam qz gña et spēs ꝙstitute ꝓ dr̄as dextri lateris hñt se sicut supi⁹ ⁊ inferi⁹: ⁊ ꝓntur de se inuicem Non aūt sic est de generib⁹ ⁊ spēb⁹ sinistri lateris ¶ Replicatur Si dr̄a superioꝛ ꝓtur de inferioꝛi. vt rōnale est sensibile nō vꝛ quo ꝓbili ꝓtur jgiť non debz ꝓzi de eo ¶ Dico ꝙ ē ꝓtio inꝺoꝛdinata/nō tamē ꝝ ordinē alicui⁹ ꝓbilis. seꝺ ꝓter ordinē ꝓbilium ¶ Ꝛꝺo quo nota ꝙ duplex ē ꝓdicatio scz ordinata. ⁊ est in qua ꝓtur ꝓbile de suo sb̄iscibili vt hō est aiāl Inordinata ē duplex Que dam est ꝝ ordinem ꝓbiliū Et est in qua ꝓdicatur sb̄iscibile de suo ꝓbili/ vt aiāl ē homo Et qñcūqz cōuertitur talis ꝓdicatio fit ordinata Alia ē inordinata ꝓter ordinem ꝓbiliū/in qua nec ꝑt⁹ ꝓbile de suo sb̄iscibili nec sb̄iscibile de ꝓbili. vt sortes est sortes/rōnabile ē sensibile ¶ Ḋt si replicatur cū ꝺ⁹ rōnale est sensibile. igitur ome supi⁹ respectu inferioꝛis vꝛ detur aut gen⁹ ant spēs. aut aliuꝺ ꝓbile jgitur ¶ Dico negā⁹ mīuoꝛē. qm̄ ꝺr̄ia supioꝛ respectu inferioꝛis. nⁱ est gen⁹/nec spēs ⁊c Quare differen⁹ supioꝛ ē genⁱ⁹ respcū inferioꝛis ¶ Dico quia omis ꝺr̄a est fim⁹ simplex: ḡ nulla ꝺr̄a habz aliquod gen⁹: ꝓña ꝓbntur. qz spēs alic⁹ generis ꝓꝺ⁹ ex suo genere Alīs ꝓbatur qz si aliq̄ ꝺr̄a esz ꝓꝺ⁹ita: hoc esset ex genere ⁊ ꝺr̄a. ⁊ illa ꝺr̄a iterū ꝓponeꝛeť ex alia ꝺr̄a. ⁊ illa iterū ex alia ⁊ sic esz ꝓcessus in infinitū Aut opoꝛtz venire ad vnā ꝺr̄am non ꝓꝺ⁹ita ⁊ qua rōe illa esset simplex: eaꝺē ⁊ ꝓma ¶ Ḋt si queraꝝ qual⁹ ꝓdica⁹ est vnius ꝺr̄e de alia: vt rōnale est sensibile: ⁊ sensibile ē coꝛpoꝛeū ¶ Dico sicut sup̄ dcm est/ꝙ est inordinata ꝓter ordinē ꝓbilium. qz si conuertatur adhuc nō erit ordiā ta ꝑm ordinē alic⁹ ꝓdicabiť Tam illa ꝓtio est inordinata ꝓter ordinem ꝓbiliū que nō est ordinata: nec etiā sua ꝙuertens

Queritur ḋnto. Utrum ge⁹ possit ꝓzi de suis ūifferentijs ꝺiuisiuis vt rōnale est animal Irrōnale est animal ¶ Dico sic. ꝓbatur. quia omē ꝺiuisum ꝓtur de suis mēbꝛis ꝺiuidentib⁹/sz ge⁹ē ꝺiuisum respectu suaꝝ ꝺr̄aꝝ jgiť Tunc vltra queriť Qua ꝓdicatione Dico denōiatiua ⁊

inordinata ꝓtra ordinem ⁊nti ꝓbil'. ꝓbatur. quia quodlibꝫ genꝰ est ſbiectū in q ſbiectā' siue dr̃ē diuiſiue ⁊ ꝫ ptio ſbiectj de ſuo accidēte large loquendo dicit denominatiua

Arguitur primo sic in ꝑtione denōiatiua ſbiectū ē ꝑus ꝑto vtpꝫ ꝑmo phiz ⁊ ꝫ cū dr̃ōnale est aiāl /ſbiectū non ē ꝑus ꝑto jgit' non vr denōiatiua ¶ Dico q dcm̃ ꝓphi ꝓ° phiz intelligitur de ꝑtioē dcvo minatiua ⁊ ordinata qual' non ē hic

Arguitur ſcdo. dicit phs ꝫ° metha^cc q ens non est ge^9 /ideo/ q ꝑtur de ſuis dr̃ijs diuiſiuis: ⁊ nullū ge^9 pt ꝑdi de ſuis dr̃ijs diuiſiuis ¶ Dico q phs non intendit ens iō non esse ge^9. q absolꝫ ꝑtur de ſuis differentijs diuiſiuis/ſed ideo q ꝑtur de ſuis dr̃ijs quiditatiue :mō nullū ge^9 pt de ſuis dr̃ijs quiditatiue ꝑdi. Et capit phs ibi ens ꝓput extendit se ad oē poſitiuū ex nihil ⁊ ex natura ꝫ trahibili ad naturas decē pntoꝝ. q vt sic eus ē ge^9 vt dicetur ¶ Ꝺ't si ar^9/ dr̃ē sunt sim^9 simplices. ⁊ nihil pt de ipſis q̃ditatiue ꝑdi Et ꝑ ons phs ꝫ° metha^cc non intendit dicere q ens ꝑtur de ſuis dr̃ijs quiditatiue: ⁊ q ergo non est ge^9 Prima ons ꝓbat'. q in omi ptioē q̃ditatiꝰ ptū ē de q̃ditate ſbiecti: ⁊ sic ſbiectū est ꝫpo^m ex pl'ib^9 ptib^9 /. quarū ad min^9 altera ē q̃ditatiua ¶ Dico q ptio quiditatiua ca^z dupli^z Uno^o spāl'r ꝑ ptione eētiali /⁊ sic verū ē q nihil ptur quiditatiue de dr̃ijs cū non sunt ꝫposite. Alio^o ca^z ptio quiditatiꝰ gñaliter ꝑ omi ꝑtione nccria alicui^9 q̃ditatꝫ de illo respcū cui^9 nō dicit nām alienā/⁊ sic ptio equiuoci de equiuocatis cōib^9 est quiditatiua ⁊ ꝫ vult phs tercio metha^cc q ens non est genus quia ꝓdicatur sic quiditatiue de ſuis differentijs

Arguitur tercio. Dr̃ē non sunt in ſbiecto inhesionis ergo dr̃ē nō ꝓdicatur de ſuis generib^9 ꝓdicatione accīt' Alīs ꝓbatur q dicit phs in ꝓma ꝓprietate ſbnie/q esse non in ſbiecto eciam ꝓuenit dr̃ijs ſbnialib^9 ⁊ dr̃ē ſbniales non ꝑnt esse accīt'ia suoꝝ gñm. ¶ Dico q duplex ē ſbiectū inhesionis scz ꝓpletū ⁊ in actu. qđ scz ꝓstitutū ē ꝑ dr̃z spe^cām vltimā Aliud ē ſbiectū inhesionis incōpletū ⁊ impfcm̃ qđ scz ꝑt ſbesse vlteriori forme ſbniali/⁊ facere cū ea quid vnū Jam dr̃ē q licet dr̃ē ſbniales non sint in ſbiecto inhesionis qđ est ens ꝓpletū ⁊ in actu/ bn̄ tamē sunt in ſbiecto inhesionis qđ est ens incōpletum ⁊ in potē^a ad vlteriorē formā ſbnialem: ⁊ h° sufficit ad rōez accīt'is ¶ Ꝺ't si replicaꝝ omne accns cōe ꝑ° inest indiuiduis ⁊ ꝑ°a inē generib^9 ⁊ spēb^9 vt vult porphiri^9 in cōitatib^9 ꝫ dr̃ē ſbniales nō insunt ꝑmo indiuiduis. nec sunt accn^a respcū indiuiduoꝝ/ ⁊ nō sunt accn^a cōia: ¶ Dico q porphiri^9 nō habꝫ hāc vlem omne accns cōe ꝑ° inest indiuiduis ⁊c/ ſz dicit solū indefi^ce/ q accns cōe ꝑmo inest ⁊c Et ꝫ hꝫ veritatem vliter de omib^9 accīt'ib^9 sensibilib^9 Et q nō hꝫ veritatē de omib^9 ꝑz: q multa accn^a maxime respectiā vt relatio ꝓncipij/rcla^o cōitatis ⁊c ꝑ° insunt vlib^9/ alias eñ vt ꝓius deductum est relatiue opposita ꝓxime ſbiectarēt in eodem. Etiā minoꝝ ē flā. q dr̃ē ſbstantiales ꝑ° insunt indiuiduis vagis generū: ⁊ ꝑ hoc accidūt generib^9/ vt aiāl in sorte. ꝓxime ſbiectatur in corpe sortis/⁊ ex ons in corpe in cōi ¶ Suppono sito q ꝑmo ſbiectarent in generib^9 quia hoc oportet ꝓcedere de dr̃ijs indiui

bualib⁹ pt responderi ad argūmtū q̄ porphiri⁹ in cōitatib⁹ intellīgit dcm̄ suum
de accīte cōi ⁊ pntali Jam dr̄ē sb̄niales non sunt accn̄ᵃ pntalia

Arguitur quarto Dr̄ē pntur nccīo de gñe qđ diuidūt: g̃ nūq̄ sunt ac
cidē pbilia respcū eiusdē qđ diuidūt ꝓna ꝓbat quia
ptur de aiāli: nc arguendo Necesse ē oēm hoiem esse rōnalem. nccē ē oēm ho
minē esse animal. g̃ necesse ē aiāl esse rōnale/ ꝓña tenz in darapti. Dico q̄ ꝺ
rōe accīntis nō est pz ꝓtingenter sim² de suo sbiecto/ sed sufficit q̄ pdicet scōm
quid ꝓtingenter de suo sbiecto Jam dr̄ē pntur p̄m quid ꝓtingenter de genere
qđ diuidit ex q̄ pntur ꝓtingenter de aliquo inferiori illi⁹ generis/ vt aiātū ptur
ꝓtingenter de aliq⁹ indiuiduis vagis corpis/puta de corpe fort⁹/ qđ manebit
p⁹ mortem sortis Et sīliter de corpib⁹ alioꝝ aiāliū vel plantaꝝ Jā ptum dicit
ꝓtingēt de sbiecto ꝓtingēᵃ p̄m quid/ q̄n ptū dicit ꝓtingenter de aliq inferiori
illi⁹ sbiecti. vel aliquod inferi⁹ pti ꝓtingenter de ipo sbiecto. Dz tūc ptio dicit
sim² ꝓtingens q̄n pōt verificari ⁊ falsificari Vel dr̄ ad pbationē añcedētis
q̄ liz dr̄ē pntur nccīo de genere ꝓpter spēs quas ꝓstituūt. tū dr̄ē pntur de na
tura generis in se ꝓtingenter. qz quāᵐ est ex pte nature generice pntabelle ipsi
generi Dz q̄ rōnale nccīo inest aiāli. hoc est ex eo q̄ aiāl nccīo inē hōi. cui eciā
nccīo inest rōnale Jam nccitas grā alteri⁹/ ⁊ ꝓtingētia grā nature ꝓprie q̄n
tū est ex natura sua bñ stant simul

Tres sunt acceptiones differētie

Differentia dicitur tripliciter scīz cōiter ꝓpe
s magis ꝓprie Cōmunis drā est qua
alteruz differt ab altero vel a seipso separabili accīn
te: vt sortes sedens differt ab alio vel a seipso non se
dente. Propria differentia est. qua alterz differt ab
altero inseparabili accidente: vt sortes symus differt
ab alio non symo.

Magis propria drā est. qua alterū differt ab altero
specifica drā: vt homo ab equo differt per rationale
Et isto mō sumitur hic:

Supra determiāuit pe. hyl. de gñe ⁊ spē Hic p̄ter determiāt de 3° pbili qđ est
drā Et notāda sunt p̄ncta duo. q̄stiones duc/ argu^ta q̄tuor more solito

Primū punctuz est de ordine. Quare gen⁹ & spēs p̄cedūt drām. Ad hꝫ dico qm̄ illa duo p̄dicant̄ de suis inferiorib⁹ in q̄: dra vero in quale/hꝫ quid est añ quale. igit̄. Et quare drā p̄cedit ppū & accīs. Dico quale essentiale ē añ quale accītale. sed drā p̄tur in quale essentiale/ ppriū et accīs in quale accītale igit̄. ¶ Si arguas p̄nci'' est añ p̄ncipiatū: & ꝓstituēs añ ꝓstitutū: hꝫ drā est p'' spēi & ꝓstituit spēm. igit̄. ¶ Dico q̄ p̄bi⁹ nō ordinātur illo ordine scz constituentis & ꝓstituti/sed ordine p̄dicandi in quid & quale

Secūduz pūctū. est qualis sit ista diuisio drē. ¶ Dico p distinctōez. Si ponatur diuisio drē sic. Drāz alia est cōis/alia ppa/ alia magis ppria. tunc est diuisio sbiecti in sua accītia/ qm̄ cōe/ppriū & magis ppriū accidūt respectui drē. Si vero sic ponatur. Drāz alia ē drā cōmunis. alia drā ppria & tūc ē diuisio totiꝰ in mō/in ptes in mō. qm̄ diuisum ē vle sumptum sine determinatioē

Terciū punctuz. q̄ ista diuisio drē trimēbris reducitur ad bimēbrem: sic cōis drā facit differre. Aut ḡ accīta² aut essentia². Si accīta² hoc est duplic². vel p accīs sepabile sic est p̄im⁹ mod⁹. Si p accīs insepabile sic est scūd⁹ mod⁹. Si facit differre cēntialiter sic ē terci⁹ mod⁹. Si arguatur duo p̄mi modi drē. ꝓtinēt sb p̄bili accītc. ḡ male dīr drē q̄ sunt p̄bi⁹ distincta. Dico q̄ drā magis ppria est p̄bile distinctū contra accīs non aūt alie due differentie

Queritur quomō. diffinit drā cōis. Dico drā cōis est qua alterū dīrt ab altero vel a seipso sepabili accidentc/ vr sortes sedens dīrt p sedere a seipso aut ab alio non sedente. ¶ Si arguas idem non pōt a seipso differre: ꝓbo. quia idem est sibijpsi maxime idem cum quo nō stat aliqua drā. ¶ Dico verum est de ydemptitate cēntiali. tñ idē pt a se differre accītaliter. Et ita maxima ydemptitas cēntial' stat cū diuersitate accītali. ¶ Si replicatur idem non pt a se vere negari: ḡ nō pt a seipso accīta² differre. ꝓna ꝓbatur quia drā est inter illa que neganꝫ de se muicem. ¶ Dico liz idem sumptum sine addito non possz de se negari. tñ idem sumptū sb vno accīte pōt a se negari sumpto sb alio: vt licet ista non sit vera sortes non est sortes. tñ ista est bene vera. sortes sedens non est sortes ambulans. Et licet idem non possz fieri sbesse accītib⁹ ill' cōtrarijs actu/tamen succcssiue.

Queritur scōo quō diffinit drā ppria & magis ppria. Dico drā ppria est qua alterum dīrt ab altero jnsepabili accīte vt curuitas nasi/& cecitas oculoꝝ sunt drē ppric: qm̄ sunt accī⁴ insepabilia. ¶ Si arguas homo differt ab asino p risibile: drā ppria/& tñ risibile nō ē accidens insepabile/q̄ est ppriū. ¶ Dico licet risibile non sit accīs p̄bile insepabile: tam est accīs p̄tale insepabile. Vel dic/ q̄ accīs hic ca² genera². vt se extendat ad oēm entitatem inherentem alicui siue nccrio siue ꝓtingenꝫ. & sic ppriū eciam ōr accīs. ¶ Drā magis ꝓpa est qua alterꝫ differt ab altero specifica drā vt rōnale. ¶ Si ar² bene sc² rōnale ñ ē ppria drā. ḡ ñ ē magis ppa drā, q̄ ibi ar⁴a positiuo ad ꝓpatiū negatiue. ¶ Dico q̄ magis ppriū nō capitur hic/ vt est ꝓpatiu⁹ de li ppriū. sed vt idem est q̄ō est specificum vl' sbñiale

mō non sc̄ :rōnale non est ꝑpria dzā.g non ē dzā spēs vel sb̄nialis

Arguitur ꝓmo. contra textū Primo ꝑ diuisionē sic Aliquid ꝓtinet sb̄ diuiso.quod nō ꝓtinet sb̄ aliq̄ triū mēbroꝝ diui/dentium.g diuiso ē mala Añs ꝓbat. qm̄ hoc rōnale est dzā/hec aīa sensitiua Ha/tem dzā individuale est dzā tm̄ non ꝓtinet sb̄ aliquo istoꝝ triū.g patet. ¶ Oico q ꝓtinetur sb̄ dzā mag⁹ ꝑpa ¶ Replicatur Dzā magis ꝑpa est dzā specifica q̄ ꝑtur de plurib⁹:sed hoc rōle ꝛ differentia individual' non pntur de plib⁹ nisi sunt dzē specifice ¶ Oico q magis ꝑpa dzā non capitur hic ꝓ dzā ꝑbili scu ꝓ dr̄a speī ꝓtinēte spēm :sz ca² ꝓ omni illo qō facit sb̄nial'r differre aliquid ab alio/ siue hoc sit specificū vel coē siue individuale

Arguitur scdo Contra ꝑmā acceptionē. Dr̄a cōis hic diuidit.ergo dzā cōis non ꝑt esse mēbrū diuisionis.ꝑña ꝓba tur qm̄ idem mō ꝑt esse diuisum ꝛ diuidens. ¶ Oico q cōe ca² dupli². Uno° vt idem est qō vniuersale ꝛ sic est diuisum Alio mō vt est nō ꝓpriū.ꝛ sic ē mēbrū diuidens ¶ Replicat Illud quod facit ꝓuenire nō facit differre. sed dr̄ia cōis non ꝑpria facit multa sb̄iecta ꝓuenire.igitur dr̄ia cōis eciam non ꝑpria male dicitur dzā ¶ Oico liz differentia cōmunis faciat ꝓuenire sb̄iecta q̄bus ꝓuenit:tamē facit differre sb̄iecta quib⁹ nō ꝓuenit.Et ita facit ꝓuenire ꝛ differre respcū diuersorum

Arguitur tercio. Contra secūdam acceptionem. Cecitas oculoꝝ vt ait porphiri⁹ est dzā ꝑpria Contra Dzā ꝑpa est accīs insēpabile:sz cecitas non ē accīs/ꝓbatur/qz est ꝓuatio sensus.que ē nō ens:igitur ¶ Oico q cecitas ca² Uno mō ꝓ carē⁹ visus cū aptitudie ad visū fic ē ꝓuatio ꝛ non dzā Alio° ca² ꝓ q̄litate in disponēte oculū ne videat.tūc est quid positiuū ꝛ dzā ꝑpria. ¶ Hij dicūt q licz ꝓuatio non potest esse accīs insēpabile ꝑm inheretiam:tm̄ bene scōm denominationē ¶ Replicatur. Pri uatio non potest fūdare aliquem respectū.ergo nō ꝑt esse dza ꝑpria Añs ꝓ batur.quia non ens nō potest fūdare aliquod ens . mō ꝓuatio est non ens ꝛ respect⁹ est ens ¶ Oico licz non ens non ꝑt fūdare respcm̄ realem tm̄ bn̄ res/pectū rōnis Iam rela° dzē ꝑprie vt dicitur de cecitate extendit se ad respectū rōnis Si queras quare non ens ꝑt fūdare respcm̄ rōnis:ꝛ non realem ¶ Oi/co quoniam respcus realis semp fundatur in suo fūdamento qō ipsum fūdat. sed relatio rōnis non sb̄icctatur in suo fūdamēto sed in intellcu qui ipsum ef/fectiue causat

Arguitur quarto. Contra terciam acceptionem Hec diffim° nō ꝓueit huic anime rōli nec differentie individuali :ꝛ tm̄ sunt dzē magis ꝑprie igitur Añs ꝓbatur quia hec anima rōnal'ꝛc non est dzā spe/cifica de qua loquitur text⁹ ¶ Oico q specificum capitur dupliciter Uno° est idem qō faciens spēm:ꝛ hec anima rōnal' non est specifica Alio modo ca² specificū vt idem est qō sb̄niale.aut sb̄iāl'r aliquid constituens.ꝛ sic hec anima rōnal'ꝛ dzā individual' bene sunt specifice. ¶ Replicatur Differentia magis ꝓ ꝑpria est tercium ꝑbile:sed hec anima rōnal ꝛ differentia individualis non pos/sunt ꝓtineri sb̄ differentia predicabili.igitur ¶ Oico q differentia magis ꝑpa

nō est z̄m p̄bile a toto genere. sed solū dr̄ā magis ꝓpria cōis z ꝓ certiue designts. ¶ Si queras quō igitur dr̄ñt dr̄ā magis ꝓpa. z dr̄ā p̄bil'. ¶ Dico q dr̄ā vt hic sumit in diuisionib⁹ dicit respcm̄ realem fūdatū in aliquo qō facit differre/z terminatū ad aliqd a quo facit differre. Et h̄ differre fit tri⁹ p accns scpabile. ꝑ accns inscpabile/z p aliqd sbiale. Sz dr̄ā p̄bil' ē respect⁹ rōnis fūdat⁹ sup dr̄az magis ꝓpriā nō oēm sz coēm. z terminat⁹ ad spēm quā ꝓstituit z ad ci⁹ inferiora. Et h̄ relatio dr̄ē magis ꝓpe fūdat in rōli z terminat⁹ ad equū a quo hō differt p rōle z de quo p̄dicatur negatiue. Sz dr̄ā p̄bil' fūdat in rōnali z terminat⁹ ad hoiem z ad ci⁹ inferiora de quib⁹ p̄dicatur affirmatiue

Due sunt diffinitiones differētie.

Differentia est quod predicatur de pluribus differentibus specie in eo qd quale. vt rōnale predicatur de hōie z de hȳs. que dr̄ñt species. Dum⁹ em̄ rōnales nos z dī: vt vult porphirius. sed mortale nobis additum separat nos ab illis. Illud autem dicitur predicari in quale: qō conuenienter rñdetur ad interrogationem factam p quale. Cū em̄ queritur qualis est homo: conuenienter respondetur rōnalis: ideo rationale predicatur de hom̄ie in quale

Alia diffinitio. Differentia est qua species habūdat a genere. vt homo habūdat ab animali: his differentȳs que sunt rōnale mortale

Sciendū q eadem dr̄ā est diuisiua z constitutiua. Sz diuisiua generis z constitutiua speciei vt rōnale diuidit animal cū dr̄ā sibi opposita scilicet rationali. Dicimus enim animalium aliud rōnale aliud irrōnale. Et constituūt diuersas species sub animali. Omnis enim dr̄ā aduenies generi: constituit speciem. Ideo constitutiua seu specifica nominatur. Rationale em̄ addituz

super hoc genus animal: constituit hoiem. Et ob hoc dicit boecius De sola specie diffinitur Diffinicio enim dēt esse ex genere z drā: sola aūt species habz ge⁹ z drām: ergo sola species diffinitur.

¶ In hac lcōne ponit De.hyſ. duas diffinitioēs differentie/ t vnā diuisionē vtpz in textu Et sunt hȳ lcōnis tria pūcta q̄stioēs t ar⁹ moze solito.

Primū pūctū est. de diffinito/ qđ hic diffiniaſ cū d⁹ drā est qđ p̄dicatur de plib⁹ tc Vbi nota q drā sb̄niaſ est quadruplex. s. drā indiuidual' vt hec citas drā specifica vt rōnale Drā generica vt sensibile/ t drā singularis vt hoc rōnale/ hoc sensibile. que oīs ꝓtinētur sb tercio mō. scz sb drā magis ppria. sed non ꝓtinētur oīa sub drā p̄bili Nam sb illa cōtinent solum drā specifica t generica

Secūdum pūctū. q in prima diffinitione diffinitur solū drā generica/ diffinitō t tī nec est drā generica nec drā vltima Ex quo sequitur q hic nō diffiniūt drē vltime sicut est rōnale. ꝓbaſ/ qz non ptur de plib⁹ drītib⁹ spē. Dz in 2ª dif^ne diffinitur drā tam gn̄ica q̄ specifica. tam vltima q̄ non vltima Est aūt drā vltima drā ꝓuertibil' cū spē spā^ma jdeo moztale nō e drā vltima liz tamen sit specifica

Tercium pūctum. Prioz diffinitō debz sic intelligi Drā ē sbaudi/ sum iectū/ ptur. j. aptū natū est p̄z/ de plurib⁹ drītib⁹ spē/ supple capta q denōiato in quale sbaudi essentiale Et ponit exemplū vt rōnale Sed non e verū exē^m qm exēplox nō sp requirit veritas Dz nota q posterioz diffi^o sic exponit² drā est/ sbaudi/ sua res obiecta/ qua/ supple re obiecta/ spēs habūdat. j. plus habz actu t intellcū/ a genere sbaudi ꝓmo Ex quo pt̄z q habūdare est actu t intellcū plura includere. j. plēs drās

Queritur ꝓmo quot sunt diuisioēs drāy Dico bm porphirium Prima ē drāy alia cōis alia ꝓpa/ alia magis ppria. q̄y ex^a patēt in textu. Secūda drāy quedā sunt sepabiles vt deſcere moueri. quedaz inſepabiles vt aquilum esse/ sym̄ esse

Tercia drāy inſepabiliū/ quedā sunt p se vt rōnale irrōnale. quedā p accidens vt aquilū esse sym̄ esse.

Quarta drāy p se/ q̄dā sunt diuisiē gn̄im. quedā ꝓstitutiē spēy Et hāc ponit auctor in textu Ex^m vt iaiātū cū drā opposita scz alātū diuidūt sbaz t ꝓstituit cozp⁹ Et ē nōn^m q̄ h̄ non ē diuisio drē in diuersas drās. Dz ē diuisio drē in diuersos modos ciusdē drē Nam cadē drā ē diuisiua t ꝓstitutiā/ vt rōle moztale sūt drē diuisiue animal' t constitutiē hōis sic rōnale t imoztale ꝓstituūt deū. Si arguatur membza huius diuisionis coincidūr/ nā eadē drā ē diuisiua t ꝓstitutiua

ergo non est bona. ꝓña tenet ꝓ ꝓbitionem bone diuisionis ¶ Dico ꝙ duplex est diuisio/quedam est rei in diuersas res. & in illa diuisione mẽbra non pñt coincidere Alia est diuisio eiusdem rei in diuersos ciꝰ modos: & in illa mẽbra pñt coincidere ¶ Replicatur opposita nõ possũt eidem quenire ſz diuidere & constituere sunt actꝰ oppositi: igitur nulla vna drã est diuisiua & ꝓstitutiã ¶ Dico licet opposita non possint eidem ꝙuenire respcũ eiusdẽ tñ bene respcũ diuersorum. sic est hic: Nam rõnale est diuisiuũ respectu generis scz aiãl' & ꝓstitutiuũ respcũ specici

Queritur scõo An sola spẽs debeat diffiniri ¶ Dico sic vtpz per textũ hic Et ꝓbatur aucte boecij dicentis ꝙ sola spẽs diffinit Et rõe sic Omnis diffinitio debet ꝓstitui ex ḡñe & drã. sola ãt species habz genꝰ & drãm: g̃ sola spẽs diffinitur ¶ Si arguatur geꝰ gnãm diffinitꝛ jndiuiñ diffiniť Ita quoq; drã ꝓpium & accñs diffiniũť que non sũt species jgitur. ¶ Dico licet illa diffiniãtur diffinitioẽ large capta q̃ dicit descriptio/ aut diffiº quid nõis tñ nõ diffiniũť diffinitõe cẽntiali seu quiditatiã ¶ Hic mouet quidam q̃stionẽ An in rebꝰ mãlibꝰ materia sit ps quiditatis ¶ Ad hº dico ſm scotum ꝙ sic ꝓbat aucte pḧi septimo methaᶜᵉ dicentis ꝙ materia ẽ ps speciei Spẽm aũt dico ꝙ quid erat esse Et octauo methaᶜᵉ dit ꝙ oñis diffiºhz quid & quale/ & hoc oportz esse vt matariam & illud vt formã. Rõne ꝓbať: sic res mãles in sua essentia includũt cãs intrinsecas scz mãm & formã. g̃ in diffinitioẽ debet poni materia

Si arguatur. Philosophꝰ septimo methaᶜᵉ dicit ꝙ omnes ptes diffinitionis sunt forme. ergo nulla pars ciẽ materia ¶ Dico ꝙ licet omnes partes comparate ad diffinitum sint forme/quoniam de ipso formaliter & quidditetiue predicantur Tamen partes sibijmicez comparate non sunt omnes forme/quoniam vt ait porphirꝰ In ꝓstitutione spẽi/genꝰ se habet vt materia/differẽtia vero vt forma ¶ Si replicatur. phi losophus scõo de anima nomiãt formã quod quid esse rei/non autem materiã jgitur ¶ Dico ꝙ forma dicitur quod quid esse rei/non quin materia concurrat: scõ hoc dicitur eo ꝙ forma est principalioz pars & completiã diffinitionis Eo mõ etiam intelligiť dcm̃ pḧi septimo methaᶜᵉ dicentis ꝙ drã ẽ tota substantia rei Verum est drã vltima est tota sbstantia rei completiue

Arguitur primo. sic contra tertum Nulla penitꝰ est drã. ergo nõ põt diffiniri & diuidi. ꝓña ꝓbatur. quoniam nõ entis ñ est diffinitio Añs ꝓbatꝛ. Nichil differt. ergo simpliciter nulla ẽ differẽtia ꝙª nõ: Añs ꝓbatur quia si aliquid differret/aut differret ab ente/ aut a nõ ente Nõ ꝑmũ quoniam drã solũ est inter illa que negãtur jam ens nõ põt negari ab aliquo ente. ergo nihil differt ab ente Non sccũdũ quoniã relatio differẽtie ẽ solũ inter illa qne sunt siml' Nam ꝓpositio de differt exponitur p mutuã põnem extremoꝝ vt sortes differt ab asino /exponitur/ sortes est & asinꝰ est. & sortes nõ est asinꝰ/igitur sortes differt ab asino ¶ Dico ad ꝓbatõz añtz ꝙ nichil dr̃t ab ente/ nihil eciã dr̃t a nõ ente: ambe sunt vẽ ¶ Replicatur Contradictoria eius scilicz aliquid differt ab ente est vera. ergo illa est falsa Nichil differt

ab ente. Añcedens ꝓbatur quia bene ſequitur aliq̃d ſcilicet homo differt ab hoc ente ⁊ demonſtrando aſſinuꝫ: ergo aliquid differt ab ente: Conſequentia ꝓbatur: Quoniam ibi arguitur virtualiter a ſingulari ad ꝑticularem. ſicut hic homo eſt hoc aiāl g̃ ē aiāl. ¶ Dico q̄ ibi ē fallacia ꝑtis arguendo a non diſtributo ad diſtributū ex ꝑte li ens qđ in añte non diſtribuit̃ ⁊ in ꝓñte diſtribuit̃ ꝑ li dñt Vltra dico q̄ arguē° a ſingulari ad ꝑti⁹ᵐ vel indefinitū ſine diſtributōne bñ valz

Arguitur ſcđo rōle eſt dzā: ⁊ non ꝑtur de pl'ib⁹ dzñtib⁹ ſpē in quale ĩgitur dif° non ꝓuenit omi ꝓtēto ſb dif^t°/ Añs ꝓbatur q̄m rōle ꝑtur de vna ſola ſpē ſcz hōie: ⁊ ſingularib⁹ e⁹/q̄ non dzñt ſpecie. ¶ Dico q̄ diffinitū hic nō eſt dzā a toto gñe. ſz diffinit̃ hic ſolū dzā generica: aut dzā non vltima/mō rōnale ē dzā ſpe^a ⁊ vltima Si queras quare h° Dico q̄ tempe po:phirij dzē vltime non erāt nōiate. Et hoc ꝑm platonē q̄ poſuit aiāl tōnale gen⁹ hōis ⁊ dox q̄m poſuit calodemoēs cathodemoēs ⁊ ſuccubos Nam in li° de deo ſocratis dicit q̄ demones ſunt aiālia/coꝛpe aerea/mēte rōnalia: tempe eterna Et ꝑm illam opinionē locut⁹ eſt pozphiri⁹ ¶ Replicatur Ergo pozphiri⁹ male dat exemplū/ſz exēplū verū eſſz ſenſibile coꝛpeū et aiātum ¶ Dico q̄ exemplox non ſemp requirit̃ veritas Nam dicit phs p° poꝛ Exempla ponim⁹. nō vt ita ſint ſz vt ſentiāt addiſcētes

Arguitur tercio. ⁊ hoc cōtra ſcđam diffinitōz ſic Se⁹ ſcz aniāl habet duas dzās ſcz rōnale ⁊ irrōnale. Spēs nō habz niſi vnā. g̃ gen⁹ habūdat a ſpē/⁊ nō ſpēs a genere. ¶ Dico licz gen⁹ habeat duas dzās in potē^a. non tamē habz aliquam illaꝝ in actu. ſz ſpēs habz vnā in actu: g̃ dicitur habūdare Nam habūdare eſt actu ⁊ intellectū pt'a includere Quō pt'a: Dico. Nam ſpēs includit oēs dzās actu et intellectu que includūtur in ſuo genere actu ⁊ intellectū Et vltra hec ſpecies includit actu ⁊ intellectu illam dzām. ꝑ quam gen⁹ contrahitur ad eſſe ſpecici Vnde aliquid ĩcludi in alio actu ē ibi includi vt fozmā eſſentialem. i. eſt includi eſſentialiter ⁊ fozmaliter. Sed aliquid includi intellectu. eſt ipſum includi tāq̃ illud ſine quo non ꝑt intelligi ¶ Replicatur Differētie oppoſite ſcilicet rationale ⁊ irrōnale. ꝑntur de genere vera ꝑtione/g̃ ſimul actu ſunt in genere: ꝓña tenet/quia dici de preſupponit eſſe in Añs. ꝓbatur quia iſte ſunt vere Animal eſt rōnale/animal ē irrōnale. ¶ Dico q̄ ſi actu capitur dupliciter. Vno modo ꝑ preſentialiter ⁊ ſic differentie oppoſite/ bene ſunt ſimul in eodem genere actu. Nec hoc reꝓbat pozphirius ¶ Alio modo li actu capitur ꝑ fozmaliter ⁊ eſſentialiter/⁊ ſic differentie oppo^re non poſſunt eſſe actu in eodem ¶ Replicatur Etiam oppoſita nō ꝑt ꝑialiter eſſe in eodem ¶ Dico licet non poſſunt ſimul ꝑialiter eſſe in eodem indiuiduo tñ bene in eodem genere vel eadem ſpecie

Arguttur quarto. Petr⁹ hyſ. cōtra dicit ſibijpſi. ergo non eſt tenend⁹: Añcedens ꝓbatur/quia dicit q̄ ſola ſpecies diffinitur. et differentia non eſt ſpecies. ergo differentia non deberet diffiniri/ cuius oppoſitum facit. quia ponit eius duas diffinitiones ¶ Ad hoc dico licet

q̄ sola sp̄es diffinitur diffinitione cēntiali ꝛ capiēdo diffinitōz ꝓpe/ tñ multa alia p̄ñt diffiniri diffinitioē accīntali ꝛ descriptiā Vel sic/ qñ ꝺr ꝺrā nō est sp̄es. Ego distinguo illā. Drā ca² dupli² Uno° ꝓ denōiato seu re sBiecta. ꝛ sic ꝺrā n̄ ē sp̄es nec p̄t diffiniri diffi^ne cēntiali. sed hic dif² dif^ne accīnlj Alio° ca² drā ꝓ pto seu ipa intē^ne ꝛ sic bñ ē sp̄es ipfi⁹ vl'is/ ꝛ sic p̄t diffiniri dif^ne cēntiali ¶ Replica tur/ si drā ꝓ pto posset diffiniri dif^ne cēntiali/ ꝫ essz ꝓ aliā drām Et illa alia drā itez ꝓ aliā/ ꝛ sic essz ꝓcessus in infinitū q̄ ē ꝓhibit⁹ ¶ Dico q ꝺrā ꝓ pto. vt ē sp̄es vl'is bñ diffinirē ꝓ aliam drām q̄ solū denōiatiue essz drā. sed illa nō posset diffiniri dif^ne cēntiali Et ꝫ ideo q ē sim² simplex nō ꝓpo^ta ex gn̄e ꝛ drā

Quatuor sunt modi propriij:

Proprium dicitur quadrupliciter. Primo ꝺr ꝓ primū quod inest alicui spēi z non oñi: vt eē me dicū vel grāmaticū: cōuenit hōi: sed non oñi

Scdo mō dicitur proprium: qđ inest oñi sed nō soli vt eē bi pedem inest oñi hōi sed non soli

Tercio mō dicitur proprium: qđ inest oñi z soli. sz nō sp: vt canescere inest oñi hōi et soli. sed non sp: quia soluz inest homini in senectute

Quarto mō dicit proprium: qđ appellatur ꝓpriē ꝓprium. Et est quod inest oñi: soli z semp. vt risibile quod inē oñi hōi: soli hōi z semp. nō q̄ semp actu rideat. sz aptus natus est ad ridendum. Et hoc proprium quarto modo est vnū de quinq predicabilibꝫ. z diffinit sic ab aristotele.

Diffinitio proprij

Proprium est quod inest oñi soli z semp et conuertim predicatur de re. z non indicat quid est esse rei. vt risibile. Unde non indicat quid est esse rei: ponitur in diffinitione proprij ad differentiam diffinitionis

Diffinitio enim conuertim predicatur de re. z indicat quid est esse rei Exemplum vt ſbſtia aiāta ſenſual' conuertitur cū aiāli: z indicat quid est esse eius Quia ō nis diffinitio datur p ſbſtialia. Omne em̄ supi⁹ ē de essentia sui inferioris. Diffinitio em̄ sic diffinitur ab aristotele Diffinitio est oro quid est esse rei signs. ppri um aūt non indicat quid est esse rei

Postq̄ auctor determinauit de dra q̄ ptur in quale eentiale. hic determinat d ppio qđ ptur in quale accītale Et habz hec lectio duas ptes. prior habz pūc ta tria. q̄stones z argumēta cā Alia ps hz q̄ones argumēta cū pūctis

Primū pūctum Q ppium z accns conuenit in hoc qđ pntur de suis ſbiectibilib⁹ in quale accītale Sz dr̄ñ p° qm̄ ppriū ptur in quale accītale p se/z accns ptur in quale accītale p accns Secđo dr̄ñ p suas cās q ppriū habz cām necriā/z sequit naturam speī^am a cui⁹ principijs cātur Sz accns nō habz cām necriam in ſbiecto sz contingentē. z sequtur naturaz indiuidui

Secūdū pūctuz Q quatuor sunt modi ppri. quor sufficiē fic sumit bile cum tali spē/z sic est propriū quarto°. vel non/z hoc ē dupli² Aut conuenit omi z soli/z hoc p aliquo tpe. z sic est propium 3°° Aut non. z hoc est dupl'r Quia vel conuenit soli z non omi sic est ppriū pmo° Aut omi z non soli/sic est ppriū secđo mō Et p hoc soluitur vnū argumētū Hic aduertendū ē q ista adiectiua soli: z omi hñt diuersa ſbstātiā Hā ſbstātm ad li soli est spēs Et ſbstātiñ de li omi est indiuiduū vel inferi⁹ spēi

Terciū punctum soluit vnū argumētū qđ est/phus primo topicorū: ponit nisi tres modos ppij. f. ppriū ad aliqđ/p̄ qñ/z ppnm sum²/aut ergo phs ē diminut⁹. Aut pe. hyl. superfluus Dico q phs ſnb ppio ad aliquid intelligit duos primos modos propij. quos hic ponit auctor noster Et ppriū quādo est idem cū tercio° Et ppriū simplicit ē idem cū ppio uartomo

Queritur vtrum ppium sit pbile distinctū ab alijs Dico sic Ar rib⁹/g est pbile. ona tenz a dic^ne ad diffinitū Ar sit ab alijs distinctū/, pbat. qm̄ hz distinctū mo^m pndi ab alijs pbilib⁹ Mod⁹ enim pndi ipi⁹ ē pri in quale accī tale p se/qui nulli alteri conuenit Si arguatur p̄mū ppriū z cōc opponūtur ergo ppriū nō pt ee cōc/tūc vltra/qđ non ē cōc/nō pt esse pbile. ergo ppium nō ē pbile Dico q liz ppriū indiuiduo z coē opponāt. nō tñ p̄ spēi z cōe opponūt jam ppium qđ facit q̄tū pbile ē. ppriū spēi/z nō ppriū alicui⁹ indi uidui Arguitur 2°/ ppriū nō distinguit a pbili spē. qđ pbo. qm̄ ppriū ē spe

cies ipſi⁹ vl'is jgitur. ¶ Dico q̄ ꝓpriū capitur dupliciter. Uno mō ꝑ ꝓto ſcu intētione ſecūda. tūc ꝓpriū dicit relationē rōis fūdatam ſupra id qđ accidit v ni ſoli ſpeciei ſicut ſupra ſuū obiectum ſeu fūdamētū/ꝛ ſic ē ſpecies Alio mō capitur ꝑ ſuo denotato ſeu re ſbiecta: ꝛ ſic eſt ꝓpriū predicabile diſtinctum

Arguitur tercio ꝓpriū ꝑtur de vna ſola ſpecie: g̃ non ꝑtur de plib⁹ ¶ Dico q̄ licꝫ ꝓpriū ꝑtur de vna ſola ſpē imme diatc/tñ mediate ꝑtur de plurib⁹ indiuiduis ¶ Replicatur ꝑbile debꝫ imme^te ꝑri de plurib⁹ ¶ Dico q̄ hoc nō oportꝫ: q̄nia differētie vltime ſunt ꝑbilia /et tñ imme^te ꝑntur de ſola illa ſpē quā ꝓſtituūt. ꝛ me^te illa de plib⁹

Queritur ſecundo. Utrū ꝓpriū faciat ꝑbile diſtinctū quo ad om nes ſuos modos. ¶ Dico q̄ nō/ſꝫ ſolū ꝓpriū penes quartū modū ꝛ penes 2^m modū. quo ad illa q̄ ꝑntur nec̄rio ꝛ ꝑ ſe Pro batur Omnis ꝑtio ꝓprij eſt nec̄ria ꝛ per ſe Per hoc cm̄ diſtinguit a ꝑtione ac cidētis Sꝫ ſola ꝓpria q̄rti modi ꝛ ſcdi modi ꝑntur nec̄cio ꝛ ꝑ ſe. g^o ipſa ſola fa ciūt ꝑbile diſtinctū Non tñ oīa ꝓpa ſcdi modi faciūt q̄tū ꝑbile: ſꝫ illa q̄ ne ceſſario ꝛ ꝑ ſe ꝑntur de ill'quor ſunt ꝓpa Per hoc excludit coloratū reſpectu hōis/ꝛ caliđ reſpcū ignis ¶ Dico q̄ nō q̄ duo ſunt modi p̄ndi ꝑ ſe Prim⁹ ē qñ ꝑtū ē de rōe dicēte qđ qđ ē ſbiecti vt hō ē rōl' Scđs mod⁹ ē qñ ſbtū ē de diffi nitioē ꝑti vt hic hō eſt riſibil' ¶ Si arguaſ ꝓpria p^o^o ꝑntur ꝑ ſe de ſuis ſbiect⁹ g̃ faciūt 4^m ꝑbile Añs ꝓbatur. q̄ medicū eſſe ꝑtur de hōie tꝫ de illo qđ ponī tur in ſua diffinitōe Nam medic⁹ ē hō hñs artem ſanādi Nam ſcđs mod⁹ ꝑ ſe eſt quando ſbiectum ē de ratione ꝛc. ¶ Dico q̄ illa deſcriptio ſcđi modi ꝑ ſe debꝫ intelligi de ꝑto nec̄rio ꝓſequēte ſbiectū. mō nullū ꝓpriū ꝑmo aut 2° mō nec̄rio ꝓſe^2 illud cui⁹ eſt ꝓpriū

Arguit primo: contra ꝑ^m modū Eſſe medicū ꝓuenit canib⁹ g̃ nō cō uenit ſoli hōi/jgitur text⁹ falſus ¶ Dicꝑ liꝫ eſſe me dicū ꝓuenit canib⁹ a natura/nō tñ ab arte medecine. que ars acquiritur ꝑ ſtudi um ꝛ labores ¶ Replicatur Eſſe medicū ab arte ꝓuenit oīi hōmi. qđ ꝓbo. q̄ oīs hō apt⁹ nat⁹ ē eſſe medic⁹. g̃ male dicit ꝓpriū ꝑmo mō ē qđ ꝓuenit ſo li ꝛ non oīi ¶ Dico q̄ eſſe medicū vt ē ꝓpriū ꝑmo mō/non debꝫ dicere ap titudinē ſed actum

Arguitur ſcđo. cōtra 2^m modū Bipes non accidit hōi. g̃ nō ē ꝓpꝫ 2° homis Añs ꝓgaſ. Oīs bipes importat duos pedes/ſed pedes ſunt ꝑtes integrales ſbñie: que nulli accidūt. jgit ¶ Dico liꝫ bipes ex connotato importat duos pedes. tñ ex ꝓcato importat aptitudinem hñdi duos pedes. ꝛ illa aptitudo accidit hōi q̄uis ſibi non accidāt pedes ¶ Replicatur/nō oīs hō eſt bipes/g̃ bipes nō accidit oīi hōmi. ¶ Dico ad añs q̄ bipes ca²du² Duo^o vt d' actū/ꝛ ſic nō oīs hō eſt bipes: ymo ſic nullo^o eſt hōi. ꝓpriū Alio^o bipes ca²vt d' aptitudinē ſcz vt idē fit qđ aptū natū hꝫc du os pedes/ꝛ ſic hō qui nō habꝫ pedes: eſt bipes.

Arguitur tercio. Contra 2^m modū Caneſcere non ꝓuenit iſti iohāni. ꝛ johēs eſt hō: g̃ caneſcere nō ꝓuenit oīi hōmi ¶ Di co q̄ liꝫ caneſcere nō ꝓuenit actualiter iohāni/tñ bñ aptitudinaliter Uō liꝫ ꝓuenit hic debꝫ dicere aptitudinem ¶ Replicatur. Si ly conuenit aut accidit

dicat aptitudinem. tūc male dr in textu ꝛ non semp. ¶ Ad ꝓbo qꝛ caneſcere cō-
uc⁹ semp hōi aptitudinaliꝛ. Dico qꝺ accid⁹ vl ꝙuenit ꝓut dicit aptitudinē debꝫ
ꝓſtrui cu oīi ꝛ ſoli/ꝛ nō ſp. ¶ Quia tñ ꝙuenit in alijs modis dicit actū. aliꝫ poſſꝫ
dici. ¶ Del dic ad pm argumētū liꝫ caneſcere nō accidat vel ꝙueniat iohāni ꝓ il-
lo tpe tñ accidit ꝛ ꝙuc⁹ ſibi ꝓ tpe ſenectutis ſi ad ſeniū ꝙueniat. ¶ Replicatur
Caneſcere ꝙuenit cāmb⁹ ꝛ lupis/ḡ nō ꝙuenit ſoli hōi. ¶ Añs ꝓbat qꝛ caneſcere
nō eſt aliud qꝫ acqꝛere griſeos crines qs ipſi hñt. ¶ Dico liꝫ caneſcere ex ꝓto
nō fit aliud qꝫ acquirere griſeos crines/tñ ex ꝙnotato ē aliud/ ꝙnotat eīm qꝺ hꝰ
fiat in ſpē humana. ¶ Et nō ſunt idē griſeſcere ꝛ caneſcere/qm griſeſcere nō de-
terminat ſibi certam ſpēm/ſꝫ caneſcere determiāt ſibi ſpēm humanā

Arguitur quarto ¶ Contra 4m modū eſſe quātū ḡtitate ꝓtinua accidit
corpis ḡ deſcripto ē ſe mala. ¶ Añs ꝓ 2ª pte ꝓbat qꝛ ḡtū ē eſt accñs cōe copis
nā iſta corpꝰ ē qꝫm qꝫe ꝓtia ē ꝓtingens ꝛ p accñs. ¶ Dico ad pm pte añcedēt
licꝫ ḡtū qꝫe ꝓtia accidat ſp corpi vt ſp idē eſt qđ oīi tpe. nō tñ accid⁹ ſp corpi
capiendo ſp vt idē eſt qđ neccrio/mō ſp in textu ca² vt idē ē qđ nccio. ¶ Repli-
catur. Riſibile ꝙuenit aut accidit oīi hōi ſoli ꝛ ſp vt ca² ꝓ nccio ꝛ tn nō ē ꝓp
um 4⁰. Igit Añs ꝓ ſcđa pte ꝓbat. qꝛ ꝓpriū 4⁰⁰ nō debꝫ indicare qđ eſt cē rei. ſꝫ
riſibile indicat qđ eſt eſſe hōis. vt dicendo hō ē aiāl riſibile/ igit nō ē ꝓpriū 4⁰⁰
¶ Dico liꝫ riſibile indicat qđ ē cē rei accñ²/ nō tamē cēnaliꝛ de q̄ intel² textus.
¶ Replicat phs dicit pº de aiā. Accñ⁹ magnā ptē ꝓferūt ad ꝙgnoſcēm qđ qđ
eſt qđ maxime intel² de de accñtib⁹ ꝓprijs.j² ¶ Dico verū ē a pⁿ teriori ſcđ nī
a priori

Circa ſcđam partē huiꝰ lectionis.

Queritur Utrū ꝓpria paſſio diſtinguaꝫ entitatiue a ſuo ſub-
iecto in ꝙnōto. Añs dicūt qꝺ riſibile ꝛ hō ꝓnit⁹ idē hñt: ſꝫ in hoc dr̄nt qꝺ riſibile
ꝙnōt riſum q̄ eſt aliqđ extrinſecū nature hūane. ¶ Alia ē opiº realiū tenēda ꝓ
nūc qꝺ paſſio diſtinguiꝫ entitatiē a ſbiecto. ita ſcꝫ qꝺ alia ſit entitas ſbiecti/ꝛ a⁹
entitas paſſionis. Ad pbat primo ſic. Paſſio ē accñs ſui ſbiecti/ſꝫ idez nō eſt
accñs ſuijpſi⁹/ḡ paſſio non eſt idem entitatiē cū ſbiecto. ¶ Maior ꝓz qꝛ ꝓpꝛ hº
rōnale non eſt ꝓpriū hōis qꝛ ſibi nō accidit. Sedo ꝓbat ſic idem nō ē cā ꝛ ef-
fect⁹ ſuijpſi⁹: ſed paſſio ē effect⁹ ſui ſbiecti/ḡ paſſio diſtinguiꝫ entitatiē a ſbiec
to. ¶ Minor ꝓz qꝛ paſſio fluit a ſbiecto vel principijs ſbiecti. vt effect⁹ nccri⁹ a cā
efficiēte nccrio cāte tēm effcm. ¶ Arguiꝫ cōtra rōne modnor ſic. Non eſt
ponēa plitas ſine nccie ꝑmo ꝛ octauo phīx/ſꝫ nulla nccitas cogit ad ponēdū
entitatē paſſionis cē diſtinctā ꝑ entitatē ſbiecti/ḡ hoc nō ē ponēm. ¶ Minor ꝓ-
bat qꝛ ſi eſſꝫ aliq̄ nccitas que cogeret ad hꝫ dicēm maxime eſſꝫ iſta/ qꝺ idē nō poſ
ſet cē accñs ſuijpſi⁹. Sꝫ hꝫ nō cogit qꝛ ponēdo paſſionē ꝛ ſbtū cē cādē rem ſeu
entitatē/nō iō dr qꝺ idē accidꝫ ſibijpſi/ſꝫ qꝺ no⁹ vel ꝛcept⁹ paſſiōis accidit ſub-
iecto/hoc ē qꝺ ꝓtur accñ² de ſbiecto. Et hoc iō qꝛ oīe illō dr accñta² ꝓri de ali
quo/qđ circa ipſum importat aliquam diſpoz extraneā ꝛ ſic ē de paſſioē ꝓp
ter actū quem ꝙnotat circa ſbiectū. ¶ Dico ad ꝓbationē minoris qꝺ illa ne

cessitas de hoc q̄ idem nō p̄t accidere sibi jp̄i sufficienter cogit ad ponēdū enti
tatem cē distinctam a sBiecto. Et cū dr q̄ possz passio saluari cē accīs p̄ hō q̄
no" passionis vel ei⁹ ꝓcept⁹ ꝓnotat dispōem extraneā circa nām sBiecti ¶ Vi
co q̄ p̄ hoc nō possz saluari passionem cē accīs. quia de voce vel ꝓceptu nō p̄
dicaī accīs/nisi significet rem alteri inherentē/z nō sufficit q̄ ꝓnotaret dispō
nē extraneam circa aliquod. qr de voce vel ꝓceptu p̄dē sumpto solū p̄tur esse
accīs vel sBnīa gracia figti

Arguitur scdo fi passio essz entitas distincta a sBto /scqr cē q̄ pa⁹
poterit nō ineē sB^r⁰/z p̄ ꝓns ꝓ⁰ demrātionis potisse
poterit falsificari ¶ Sequla ꝓbaī qm̄ in omib⁹ entitatib⁹ distinctis p̄t p̄ dei pōm
vna entitas poni in esse/altera non po^a in esse. Et p̄cipue/p̄t pus qō nō ē depē
dēs ab aliā entitatē ponere in esse sine entitate posteriori ab ipo distincta/mō
sBtū p̄m hāc opmiōz essz entitas p̄or indepēdens ab entitate passionis. ¶gitur.
¶ Vico ad p̄om sequle q̄ illa nō est vltiter vā in omib⁹ entitatib⁹ distinctis/ q̄
de⁹ possz entitatē indepēdētē cāre sine posteriori ¶ ad hoc q̄ verificet oz ad
di/in his vbi vnū nō hz nccriā ꝓnexiōz ad alterū ¶ tā entitas sBiecti q̄ius sit dis
tincta z indepēdēs ab entitate passiōis: hz tn̄ nccriā ꝓnexiōz ad entitatē passiōis
¶ Et si q̄at vñ h̄ ꝓ.venit q̄ entitas sBti h̄eat nccriā ꝓnexiōz z hirudiēz ad enti
tatē passiōis/cū tn̄ nō depēdeat ab ipā ¶ Vico q̄ illi⁹ n̄ē sp̄ aliq̄ cā. fz ex nā ri
fice/q̄ sBtū nccio req̄rit in se entitatē siue passionis ¶ Et p̄m istō vltēr⁹ dicē^m q̄
maior nccitas ē sBti ad suā passiōz. q̄ ptiū cēntialiū sit sumptaꝝ ad totū vt de
clarari hz p̄mo phz.

Queritur scdo Vtrū pa⁹ distinguaī realiter a suo sBto ¶ Vico q̄ nō.
ꝓbatur/ q̄cūz nccio gnāñ z corrūpūt eadē gnātioē
z corruptōe/sunt idē realit: fz pa⁹ z sB^m sunt hmoj. j⁹ sūt idē realr ¶ Maior p̄z qr
p̄ hoc aliq̄ distinguūtur realr qm̄ vnū eoꝝ p̄t gnāri vel corrūpi sine altero. mi
nor ꝓbaī qr pa⁹ q̄uc sBto sBnīa² p̄ se z nccrio vtz p̄⁰ p⁹te. ¶ā in p̄tioē nccria z
p̄ se/sBtū nō p̄t cē sñ p̄to ¶cdo si sBtū z pa⁹ distinguerēt realr tūc possz sBtū cē
sine passioē z cō ¶ Et tūc falsificaret ꝓclu⁹ demrationis potisse.

Arguitur primo Effcūs cē efficiētis distin² realiter a cā effⁱᵉ. fz passio
est effcūs sBti vt cē efficiētis j⁹ ¶ Maior ꝓbaī qr nihil
efficit realiter seipm̄ ¶ Minor ꝓbaī qr pa⁹ fluit a sB^r⁰ vel p̄ncipijs e⁹/z n̄ vt a cā
intrinᵉ^a nⁱᵉ cā fiāli j² vt ab effⁱᵉ ¶ Vico ad maiorē z e⁹ ꝓbatōz q̄ distinguī re
aliter ca² du² ¶⁰⁰ vt idē ē qō distingui entitatiē. ᵉ cā efficiēs z su⁹ effcūs sēp
distinguūī realiter ¶⁰⁰ ca² distingui realr vt idē sit qō distigui exīstialr fic/scz
q̄ vnū sine altero existere possz. ᵉ nō oz effcm̄ sp̄ distūgui realr a sua cā effⁱᵉ
mō q̄n dici⁹ sBtū z passiōz vō distingui realr hoc intelligīt exīstialiter.

Arguitur scdo. Passio z sBtū distin² p̄ntaliī. ¶ distm² realr: ꝓña tenz
qr p̄nta a toto gñe distinguūī realr ¶ñs ꝓ⁹ baī quia
omis pa⁰ ē nāl⁹ pōn^a de 2ª spē q̄litatis q̄ ē natural⁹ po^a vel impo^a. ¶ Vico p̄m
ponētes passionē in codē p̄nto cū sBtis. negā⁰ añs ¶ Ad ꝓbatōz d⁹ q̄ duplex est
natural⁹ pō scz p̄ns nām specificā. z illa nō sp̄ ē de p̄nto q̄litatis fz ei⁹ dē p̄nti cū
suo sBto vt statim dicet ¶ Alia ē nāl⁹ pō p̄ns nām indiuidui puta ꝓplexione eius
z illa sp̄ ē de 2ª spē q̄litatis. ¶ā ꝓprie passiones nō sūt nāles potē^c p̄ntes/nās
indiuiduoꝝ fz naturas spe^{cās} Vel p̄m ponētes passiōes in 2ª spē dr negā⁰ ꝓnz

t ad ꝓbatōz 3ᵐ negando assumptū qz pnta nō distingūt² a toto gñe ſal'r ſz solū entitatiē t formal'r Liz q̄ ad aliq̄ supᵗ·reale t quo ad aliqua nō

Queritur tercio. Vtrū passio sit cᵉ dē pnti cū suo ſbto ¶ Dico q̄ dē scōa specie qualitatis vt vult thomᵉ t sequaces eᵉ Alia ē opinio scoti t sua ozᵉ dicētiū q̄ passio ē ciusdē pnti cū suo ſbto. qđ sic ꝓbāt Si passio nō essz sp̄ ciusdē pnti cū suo ſbto: hoc essz iō qz omis passio essz de scōa spē qlitatis/ſz h̄ non Dinoz ꝓbaī q̄m si omis passio essz de 2ª spē qualitatis/tūc paᵉ gnālissimi qlitatis essz de 2ª spē qualitatis. sed inferᵘ nō pt esse passio sui supiozis. cū non sit cū ipo conuertibile/g̃ non omis passio ē de scōa spē qualitatis: Etiā si aliqua passio vniuocē ꝓtineretur ſb naturali poª/illa passio itez h̄ et ꝓpā passionē cū omis spēs ſbiscibil'habeat q̄dam ꝓpria vt vult phs pmo poz Et illa passio videret ꝓpē aliā passionē t sic in infinitū: g̃ videt q̄ nulla passio ē de 2ª spē q̄litatis Tercio sic si aliqua passio distingueretur pntal'r a suo ſbiecto sc̄z ret q̄ ꝓtingent p̄etur de suo ſbto qđ est flm Sequela ꝓbaī qz illa q̄ sunt diuersorum pntoz p̄untur de se inuicem ꝓtingenter

Arguitur primo. Sic omis passio est accīs sui ſbiecti. sz nullum accīs pōt poni in predicamento ſbstantie. ergo passio erit alterius predicamēti a suo ſbiecto Quoꝛ ꝓbatur quia in pdicamento ſbstantie solū ponūt ſbnie/t non accidenª ¶ Dico ad ꝓbationem minoris licet in pdicamēto solum ponātur pncipaliter ſbstantie: tamē ibi posunt pomi reductiue aliqua accītia necessario ꝓsequentia ſbstātias cuiusmodi sunt ꝓprie passiones ¶ Replicatur Omne accīs ponitur in pnto accītis sed ꝓpria passio ē accīs igitur. ¶ Dico q̄ sz omne accīs dicē reponibile in pnto sēp ponit in pnto accītis. nō tn oportz de tali accīte qđ solū reductiē ē in genere seu pnto Jam ꝓprie passiones nō dicē sed reductiue ponūt in codē pnto cū suo ſbiecto Et sm hāc vīā debz dici q̄ passiones sunt simpliciter simplices nō ꝓpositi ex genere t dīa nec hītes diffinitiones essentiales.

Queritur quarto. Qnal'est hec ptio Homo est qualis. ¶ Dico q̄ ē dem pnti cū suo ſbiecto Si vero ponatur in pnto qualitat'. tūc oz soluere argumētum quo sic arᵍ Qualitas nccrio ptur de homie g̃ non est eᵉ accīs. p̄ma patet qz accīs p̄t ꝓtingēter de suo ſbto Alīs pz qz hō est nccio risibil'/t risibile ē inferᵘ q̄l/ergo hō est nccrio qual' ¶ Dico licet quale predicatur nccio de homine p accīs sc̄z grā alicᵘ inferiozū suoꝛ tn quale ex natura sua nō ptur nccrio de hōie Jam ad hoc q̄ aliq̄d fit accīs alteri sufficit q̄ ipm q̄tū ē ex nā ꝓpa n̄ pōicetur necessario de eo cᵉ est accīs ¶ Replicat q̄le grā alicᵘ inferioris. f. risibil'p̄t nccio de hōie Et grā alicᵘ inferiozis sc̄z albi ꝓtingēt de hōie g̃ nō pt plᵘ dici nccio p̄i de hōie q̄ ꝓtingenter. nec cō. t p. p̄ns q̄litas nō poterit plᵘ dici ac cidens hōis q̄m ꝓpriū Dico negando p̄nam t cā est qz ad rōez accītis sufficit q̄ predicet ꝓtingēter cōit sm aliq̄d suū inferᵘ vel de aliq̄ inferiozi ſbiecti Etiā q̄litas ex sua natura nō p̄t nccio fz ꝓtingēter. ergo semp est accīs

Pro ꝑma opinione tenēda sc̄z q̄ omis ꝓpa passio fit de 2ª spē q̄litatis/ꝺ ēt dici q̄ inferᵘ bū pt esse ꝓuertibile cū suo supiozi Et dᵒ inferᵘ quia habet se in

miu⁹ ꝺm ꝓtionem vniuocam/ꝛ ꝓt se habere ꝙuertibiliter ꝺm ꝓtionē denōiatiuam/sic ꝙ de quocūq; supius vniuoce vel denomiatiue ꝑcetur/ꝙ eciā illō inferius de oīb⁹ illis denōiatiue ꝑcetur. ꝛ sic essz dicē⁹ de passioē q̄litatis. Nec illud inferi⁹ haberet eque multa inferiora cū suo supiori puta qualitate. qz habitus ꝛ similiter qualitates tercie ꝛ q̄te spēi essent inferiora qualitatis. ꝛ nō essent inferiora illi⁹ inferiozis qualitatis qō essz e⁹ passio. liz nullū inferi⁹ q̄litatis esset dabile quin sibi ꝙueniret. Et oportet vlteri⁹ ꝓcedere ꝙ non oīs species ſBijcibil⁹ habz ꝓpria passionem. ex q̄ ꝓcessus infinitū in ꝓprijs passionib⁹ vertitur a pho p° p⁹terioꝝ Et ad aucte eiusdem p° poꝝ vbi dicit. quelibz em̄ spēs habz quedam ꝓpa: cuilibz alteri speciei extranea/ ocbz dici ꝙ nō intelligi⁹ q̄ ꝓpria /passiones: sz ꝓpria accñ⁹ alicui soli ꝙueniētia. Vel dz ꝙ loqtur solū de spēb⁹ ꝑnti sBñie/ꝛ non de oīb⁹ spēb⁹ sBijcibilib⁹

Tres sunt diffinitioēs accñtis:

Accidens est quod adest: z abest ꝓter subiecti corruptionem: vt albū nigrū: sedere stare. hec enim possunt adesse homini z abesse ꝓter subiecti corruptionem Secunda est Accidens est qō neq; ē genus neq; species: neq; dñā. neq; ꝓpriū: inest autē rei

Tercia: accñs est quod contingit eidem inesse z non inesse. vt album: nigrum. Et de his duab⁹ vltimis dicit aristoteles ꝙ secunda est melioꝝ q̄ prima: quoniaz ad intelligendā primā: necesse est scire quid sit gen⁹ species dñā z ꝓpriū Secūa aūt per se nota est

Due sunt diuisioēs accidētis.

Accidētium aliud separabile vt album z sedere in homie. aliud inseparabile vt nigrum in coruo et ethyope: z album in cigno licet em̄ nigrum inseparabiliter accidat coruo: tamen hoc non est contra diffinitionem: qua dicitur. ꝙ potest abesse z adesse ꝓter ſbiecti

corruptionem: quia vt vult porphiri⁹. Coru⁹ potest intelligi albus: z ethyops nitens candore preter subiecti corruptionem Secūda diuisio Accidentium: aliud cōmune vt album nigrum: Aliud proprium vt album sortis.

Postq̄ Auctor determiauit supius de ꝓpo qđ iuest ꝙuerti⁹/z sequitur naturam specificam Hic ꝓcr determinat de accidēte qđ non inest ꝙuertibi⁹: z qđ ꝙ sequitur contingenter naturam indiuidui Et sunt h⁹ lectionis due ptes. Cui⁹ prior ps habz puncta tria: questiones duas/ z argumenta quatuor cū replicis: more solito

Primū punctum est q accns capitur dupliciter Uno mō ꝓ oīi illo quod non est de diffinitione eētiali z quiditatiua a licuius. z sic sumitur hic/qm ꝓprium hoc mō est accns. qz non ē de diffinitione quiditatiā spēi Alio⁰ capitur accns ꝓ eo quod ꝙtingenter inheret/z pficit sb iectum suum/quod existit in se pfectum essentialiter. z sic sumit hic accidēs nō tamē a toto genere

Secūdū pūctū ē Quoddā est accns pntale qđ frequēter significatur in abstracto vt quātitas qualitas albedo nigredo sciā prudentia/paternitas fi iatio/sectio statio zc Aliud ē accidens pbile/quod significat² in concreto. vt quantus qualis/alb⁹ niger/sciens prudens zc Ista enim pntur de suis sbtis cō tingenter. ideo sunt accn⁹ pbilia / non aūt accntia pntalia: sic q pntur de sbtis in abstracto Et isto mō accns est hic diffinitū

Tercium pūctus est/q licet vnius rei non sit nisi vnica diffi⁰ essentialis/cum vnius rei sit tm vnicū esse essentiale Tamē vnius rei possunt esse plura accntia/quia infinita vni accidūt pmo phiz Si q ras quō tres diffinitiones diuersimode dantur Uico: pma datur p ꝙpatio nem ei⁹ ad suum sbiectū Secūda p abnegationem alio⁹ quatuor pbiliū Tercia datur p compationem ad suam cām que est ꝙtingens

Queritur primo Utrum accns sit pbile distinctū cōtra alia predicab. cari de multis/q est pbile/ꝓria tenet a diffinitione ad diffinitū Uz fit distinctus ꝓbatur/quia habz distinctū modū pndi ab alijs pbilib⁹/qui est ꝑti in quale accidētale p accidens z ꝙtingenter Si arguat Accns nō ē vle/q non ē pbile. Hns ꝓbatur qz fm phm pmo p⁹ terio⁹ Olia sunt ingnabi⁹ z incorruptibilia sed accns nō ē ingenerabile nec incorruptibile. ꝑgitur Uico ad maiorē Liz omia vlia sint ingna⁹ z incorruptibilia quo ad esse essentie. sunt tū gnā⁹ z corruptibilia quo ad esse exntie Et quo ad illud esse. accns eciam est generabile z

corruptibile/non aūt quo ad esse eētie Aut soluitur ad minorem sic Liz nullā accīs ptī2e sit incorruptibile.tū bñ accīs vl'e est incorruptibile. z h° quo ad esse essentie

Arguitur primo: q accīs non est distinctū sic Coloratū ē accīs. z cuz hoc ē gen9 albi z nigri Et est spēs ipsi9 qual': ḡ accīs nō est distinctū cōtra alia ¶ Dico q liz coloratū sit gen9/spēs/z accīa.tamē ḥ est respcū diuersoz Coloratū eñ respcū sui supioris scz qualis est spēs. Et respectu suoz inferioz scz albi z nigri ē ge9 Et respcū sui ſbti cui inheret ē accīs. ¶ Replicatur Accīs respcū eiusdē dicitur ge9 z accidēs jgitur non ē distinc tum contra alia Añs ꝓbatur de vl'i.qō est accīs respcū quinq; p̄bilium. ꝑut in ipsis fūdatur tq; 2a intētio Et cū hoc est gen9 respcū eozūdem ¶ Dico q ḥ est ſm diuersas habitudines Vl'e eñ est gen9 ipsoz quinq; p̄biliū inquātū ē de essentia ipsoz. z se habz p modū materie ōnibil' Et est accīs ipoz ſm q gra cia suoz inferiozum fūdatur in ipsis vt scōa intētio in suis ſbiectis. vt dcm est supra in principio hui9 secūdi tractatus

Queritur secūdo. Utrum risibile sit accīs respectu animal' in cōi. ¶ Dico sic/ꝓbatur/qz risibile ordinate p̄t de aiāli vt aiāl est risibile. z non predicatur vt gen9/species dzā vel ꝓprium/ergo vt accidens ¶ Si arguatur Risibile non potest non inesse aiāli in cōi/ergo non est eo accidens.ꝓña tenet a diffinitione ad diffinitū negatiue Añs ꝓbaī quoniā si risibile posset non inesse animali/etiā posset non inesse homini.qz bene sequitur nullum animal est risibile/ergo null9 homo est risibil' ¶ Dico liz non p̄t non inesse animali ꝓpter naturam hōis in qua includit animal: tamen quantū ē ex natura animal' in se/bñ potest sibi non inesse. z hoc sufficit ad rōnem accīntis:

Arguitur primo contra tertium Omne diffinibile habz esse necessa rium z finitū/quia ꝓtingens z infinitū non p̄t diffiniri/sed accidens non habz esse nec̄rium z finitū ꝛ non ē diffinibile. ¶ Dico liz accīs ſm esse ꝓticulare qō habz actualiter in ſbto.nō fit nec̄rium z finituz. tamen ſm esse ei9 vl'e acci2 vt nec̄rium z finitū: ¶ Replicaī Accīs ſm eē ei9 nō est necessariū jgit solu° mala Añs ꝓbaī qz accīs in vl'i ē corruptibile. qō ꝓbo qz oñe accīs p̄t abesse ſbto/z ꝓtingit eidem inesse z non inecē.ḡ oñe accidens siue vniuersale siue ꝓticulare est corruptibile. ¶ Dico licz oñe accīs sit corruptibile ſm esse exīntie.non tamen ſm esse essentie

Arguitur secūdo: Prima diffinitō conuenit alteri a diffinito ergo nō est bona Añs ꝓbaī quia conuenit abstractis accīm puta albedini z nigredini ꝛc.que non sunt accidētia p̄bilia jgitur diffinitio mala. p3a ps añcedētis ꝓbaī.quia albedo abest Et abest partiet ꝑter corruptionē eius ¶ Dico q adesse z abesse capiunt dupli2 vno° Adesse.j.inesse z inherere/et Abesse id est non ineē z non inherere/z sic bñ conuenit albedini z alijs abstractis sed sic non capiūt hic Alio° capiūt Adesse ꝓ aptitudinal' affirmatiē p̄ri. Et Abeē ꝓ aptitudinal' negatiue p̄ri de ſbiecto inhesionis ꝑter eius corrupti onem. z sic diffinitio non conuenit albedini z alijs abstractis Et ita capiunt hic adesse z abesse ¶ Replicatur Hoc albū aptū natuz est affirmatiē z negatiē

predicari de ſbiecto ꝛc̄ Et tamen non eſt accn̄s predicabile. cum nō ſit vl'e. g⁹ diffinitio cōuenit alteri a diffinito ¶ Dico licet illa pticula diuiſionis accn̄tis ꝓueniat huic albo. non tn̄ tota diffinitio. ſed hoc album/excluditur p̄ li quod/ nam qđ refert obiectum cōe ſeu vniuerſale Jam hoc album nō eſt cōe aut v niuerſale ſz eſt indiui⁹ ¶ Replicat hic diffinitur accidens vniuerſale. ſz ſb̄ ac eidenti vli. ꝓtinet accn̄tia pticularia. ergo iſta diffinitio etiā ꝓueeit accn̄tib⁹ p ticularib⁹ ¶ Dico q hic diffinit accn̄s p̄ ꝟto/ꝛ ita diffi⁹ ꝓuenit pticularibus accn̄tibus, p̄ ꝟto ꝓtentis vniuoce ſb̄ aecnte p̄ ꝟto in cōi. Sz nō ꝓuenit alicui pticulari accn̄ti/quod non ꝓtinetur vniuoce ſb̄ accn̄te p̄bili p̄ ꝟto. Quomō aūt pticularia accn̄tia p̄ ſignificato ſunt apta nata predicari de plurib⁹/patu it ſupra/in fin'li de inferiorib⁹ generis pro ſignificato: quia ibi dictum ē q h⁹ genus/vel hec ſpecies pro ſignificato. ſunt vniuoce vniuerſalia. ꝛ denomina/ tiue indiuidua ¶ Vide in ſolutione quarti argumenti ante textum Tres ſunt ac ceptiones generis.

Arguitur tercio Nulla diffinitio debet dari per oppoſita. ſcd preſens datur per oppoſita ſciz per adeſſe ꝛ ab eſſe ¶ Dico q licet adeſſe ꝛ abeſſe vt dicant actū ſint oppoſita/ nō tamē vt dicant aptitudinem ¶ Replicatur ſi adeſſe ꝛ abeſſe dicant aptitudinem tunc diffinitio ꝓueniret alteri a diffinito. quia ꝓuenit ptib⁹ integralib⁹ ſb̄ñiarum. qꝛ crines vngues et aures poſſunt abeſſe p̄ter ſbiecti totius corruptionem ¶ Dico q partes integrales non abſunt ꝛ aſſunt: vt adeſſe ſit idem quod ap tum natū affirmatiue vel negatiue p̄ri de ſbiecto. quia partes integrales nō p dicāt vere ꝛ affirmatiue de ſuo toto.

Arguitur quarto Diffinitio accidentis conuenit formis ſb̄ſtātialib⁹ ꝛ tamen non ſunt accn̄tia ꝟgitur Prima p̄s añcedē tis ꝓbaī qꝛ abſunt ꝛ aſſunt materie p̄ter ei⁹ corruptionē. vt patz de aīato ꝛ in animato reſpcū corpis ſortis ¶ Dico q licet forme ſb̄niales aſſunt ꝛ abſunt alicui enti in cōpleto ꝛ enti in potē⁹ ſcz materie p̄ter ei⁹ corruptōz: tn̄ ñ aſſunt ꝛ abſunt alicui enti ꝓpleto ꝛ actu pfcō p̄ter ei⁹ corruptōz Jā ſb̄tū in diffinitōe accn̄tis p̄bil ſtat p̄ ente ꝓpleto ꝛ actu pfcō ¶ Replicat albū eſt accn̄s p̄bile ꝛ tn̄ non adē enti ꝓpleto ꝟ ſolu⁹ mala Añs ꝓbaī p̄ 2ª e⁹ pte. qꝛ albū eſt in q̄ti⁹, ſcz in ſuperficie corpis. mō ſuperficies non eſt ens ꝓplet ū qm̄ etiā ē accn̄s ¶ Di co q licet albū non aſſit. ꝟ. inheret q̄titati vel ſuperficiei tā q̄ enti impfcō ꝛ ſb̄to quo: tn̄ adeſt ꝛ inheret ſb̄ñie. in qua eſt ſuperficies tā q̄ enti pfecto ꝛ ſb̄to quod

Circa ſcdām partem huiꝰ lectionis.

Queritur primo Quare accn̄s plus diffinitur per negationem alioꝝ timū predicabile: ꝛ ſi aliqđ p̄cedens diffinirē p negatione accn̄tis ꝓmitteret² petitio ꝓncipij/diffinīēdo ignotū p aliud ignotū ¶ Si queras an accn̄s codez mō capiaī in trib⁹ diffinitionib⁹ Dico nō/nam in p̄ma capitur p̄ accn̄te p̄bil/ qđ eſt ſpēs vl'is Hic in duab⁹ vltimis ca² vt idem ē qđ ꝓtingenter inherens ſi/ ue ſit accidens cōcretum predicabile. vel accn̄s abſtractū ꝛ p̄ntale.

Arguitur ꝓmo Nulla bona diffinitio debz dari ꝑ negationem/sed ſcda diffinitō eſt hmōi jgitur ¶ Dico ꝙ nulla bona diffinitio debz dari ꝑ puram negatōez Iſta autē datur ꝑ vnā ꝑticulā affirmatiuam ſcz ineſt aūt rei Etiā dico ꝙ ꝑ iſtas negationes dātur intelligi affirmationes. Haz qñ ꝺz qꝺ neq; eſt genꝰ neq; ſpecies q̄ ꝑnturin quid/ꝺat intelligi/ꝙ ꝑtur in quale Cum dicit neq; ꝺzā que ꝑtur in quale eſſentiale/ꝺatur intelligi ꝙ accn̄s ꝑtur in quale accn̄tale ⁊c̄.

Arguitur ſcō. Male ponit porphiriꝰ/ſemꝑ ē autē in ſbto ſbſiſtēs Accn̄s ſepe corrumpitur. vt caliꝺū in aqua corrumpitur ⁊c̄ ¶ Dico ꝙ intelligitur ꝺe accn̄te q̄ diu eſt exn̄s.

Arguitur tercio Diffinitio ꝓuenit huic riſibili. nam hoc riſibile nec eſt genꝰ nec ſpecies ⁊c̄ ¶ Dico ꝙ hoc riſibile ē ꝓprium ¶ Si replicatur ꝙ non eſt vl'e jgitur non eſt ꝓpriū. ¶ Dico ꝙ ē aliquoꝺ inferiꝰ alicui⁹ ꝓprij Modo diffinitio accn̄tis intelligitur qꝺ neq; ē genꝰ ⁊c̄ neq; aliquoꝺ inferiꝰ illoꝝ.

Queritur ſecūdo. Vtrum tercia diffinitio ſit bona ¶ Dico ſic Et ꝺebet ꝓtingit repeti ab non ineſſe/vt Accn̄s eſt qꝺ cōtingit eiꝺem ineſſe. ⁊ contingit non ineſſe/quia vt in ſimili iſta non eſt admittenda Johannes pōt eſſe albus ⁊ non albꝰ. quia ꝺenotaretur eſſe potentia aꝺ ſimul eſſe album ⁊ non album:

Arguitur ꝓmo Diffinitio iſta ꝓuenit alteri a diffinito Probaī. qꝺa ꝓuenit oī̄i locato ſcz vino qꝺ contingit ꝺolio ineē ⁊ nō ineē j² ¶ Dico ꝙ lz ꝓtingat eiꝺē loco ineē ⁊ nō ineē penes octauū moꝺū cēndi in Non tn̄ eiꝺē ſbto inheſiōis penes q̄ntū moꝺū eſſendi in

Arguitur ſecūdo Iſta diffinitō nō ꝓuenit oī̄i ꝓtēto ſb diffᵉ° j² Alīs ꝓbaī. qz ñ ꝓt q̄to/nō ꝓt moueri reſpcū celi: qz ñ ꝓtingᵉ celū nō cē q̄m/⁊ nō mouerī ¶ Dico lz non pñt nō ineē vel abeē cclo poᵃ reducibili ad actū poᵃ nāli. tn̄ bn̄ pō rcducibili ad actū pō ſupnāli ¶ Si arguat² eccliā colozatū nō ꝑt abeē petro vel cozpi j² ¶ Dico ꝙ ſoluīr vt lā ꝺcm eſt. vl' ꝺic/liz colozatū nō poſſz abeſſe petro ꝺm naturā genericā colozati. tn̄ pōt fibi nō ineſſe ⁊ ineſſe ſucceſſiue ꝺm aliqꝺ ſuū inferiꝰ puta ꝺm albeꝺiuem. ⁊ hoc ſūffi cit aꝺ rōem accn̄tis

Querit tercio. Quot ſūt diuiſioēs accn̄ti; Dico ꝺuc/ꝓz ē Accn̄ᵐ aliuꝺ ſcpaᵉ vt albū ⁊ ſcdē in hōie Aliuꝺ iſcpaᵉ vt nigꝝ i cozuo ⁊ ctioe

Arguitur ꝓmo. ſtc oī̄e accn̄sabē ⁊ abē ſbto pt̄ cozruptōz ſbti/q̄ nᵐ ē accn̄s inſcpaᵉ ꝓña tz/nā qꝺ ē inſcpaᵉ ñ ꝑt abeē ſbto qꝺ ē ꝺ ꝺifᵉᵐ: ¶ Dico ꝙ accn̄s ꝺz inſcpabile qz non ꝑt ſeparī ꝺm rem. tn̄ bn̄ ꝑt ſcparī a ſbto ꝺm intellcm̄. qm̄ vt ꝺicit porph. Cozuꝰ ꝑt intelligi alb⁹/⁊ ctyops nitens cāꝺoze ¶ Replicatur/hoc non ſufficit aꝺ rōez accn̄tis/qꝺ ꝓbo ſic tūc ꝓpriū eſſz accn̄s/qz ꝑt abeſſe ſuo ſbto ꝺm intellcm̄ ꝑter ſbti cozruptōz Nam hō ꝑt intelligi ſine riſibili/qm̄ nō ꝺepēꝺet ab eo/jgitur. ¶ Dico licz ꝓpriū poſſz abeſſe ſbto ꝺm intellcm̄ ſimplicē/nō tn̄ ꝺm intellcm̄ ꝺiuiꝺētem ꝺe q̄ intelligit porphiriꝰ. quia ꝺicit cozuꝰ poteſt intelligi albus ¶ Vnꝺe quo nota ꝙ intellectꝰ ſimplex ē q̄ intelligᵗ ſimᵖ tiōs nō ꝓponē° eos affirᵃᵗᵉ vl' negatiē. Sz intꝰ

componens est q̄ componit vnū terminū cū alio in ꝓpōne affirmatiua Et intellcūs diuidēs ē qui diuidit ⁊ sepat vnū ab alio vt in ꝓpōe negatiā ¶ Replicatur. Accidens inseparabile nō ꝑt vere diuidi ⁊ negari de suo sbiecto. Ergo non ꝑt sibi abesse ꝑm intellcm diuidētē. ꝓna ꝓbaꝫ. quia tūc ille intellcūs diuidens esset falsus ¶ Oico liz accns inseparabile nō ꝑt vere negari a suo sbiecto. ꝑ simplicem copulam in ꝓpōne de melle vt cozu⁹ nō est niger. tñ ꝑt vere negari a suo sbiecto in ꝓpōne modali de possibili/vt iste sunt vere cozu⁹ ꝑt non esse niger. ignis ꝑt non esse calid⁹. ⁊ ita intelligit pozphi. cū dicit q̄ cozu⁹ ꝑt intelligi alb⁹ ⁊c/intelligit hoc de intellcū diuidente in ꝓpōne de possibili

¶ Si arguatur ꝓius concessum est q̄ accns inseparabile non ꝑt abesse suo sbiecto ꝑm rem. g̃ male dicit q̄ accns inseparabile vere ꝑt negari a suo sbiecto medīante possibili/ ꝓna tenz quia tūc abesset sbiecto ꝑm rem ¶ Oico q̄ cū d⁹ accns inseparabile non posse abesse sbicto ꝑm rem. hoc debz intelligi de po⁹ducibili ad actū ꝑ agēs naturale. Et cū postea dcm est q̄ ꝑt vere negari a suo sbiecto mere copula modificata ꝑ possibile debet hoc intelligi de possibili in cōmuni vt idem est quod non implicans contradictionem siue sit reducibile ad actum ꝑ agens naturale siue non reducibile

¶ Secūda diuisio accntis est Accidētiū aliud cōe: Aliud ꝓpriū

Arguitur. Accns cōe hic diuiditur. g̃ accns cōe nō ꝑt esse mēbrū diuidens ¶ Oico q̄ cōmune capitur dupliciter. Uno⁰ vt idem est qđ vniuersale/ ⁊ sic est hic diuisum Alio mō capitur cōe vt est non ꝓpriū: ⁊ sic ē membrū diuidens

Arguitur. Accns ꝓpium est ꝑbile distinctū contra accns/ g̃ non pōt esse mēbrū diuidēs accns ¶ Oico liz ꝓpium ꝓnt ē accns spēi sit ꝑbile distinctum. tñ ꝓpriū vt est accns indiuidui non ē distinctuz: ¶ Replicatur Accns vt hic diffinitur est vle. sed accns ꝓpium indiuidui nō est vle. g̃ non est accns ¶ Oico licet non sit accns ꝑtione vniuoca. tñ ē accns ꝑtione denoiatiā De isto videatur in quarto argumēto añ textuz. ¶ Arce sunt acceptiones generis.

Queritur quarto. Utrū inherentia sit de essen⁹ accidētis. ¶ Oico q̄ non ꝓbaꝫ q⁹ ꝑ nullam pōm ꝑt res esse sine sua parte cētiali. ſz accn⁹ ꝑnt esse sine inherentia. ergo inherentia nō ē de cētia accidētis ¶ Uiuo⁹ ꝓbaꝫ de albedine in sacmēto altaris ⁊ hoc ꝑm ponētes ēxtitatē nō esse distinctam a re quanta Ant certe quātitas est sine sbiecto ⁊ sine inherētia. g̃ cōo sic inherentia nō est de intellcū q̄titatiuo accntis ꝑ ꝑto. j. ⁊ intētioē. nec est e⁹ passio. ex q̄ ꝓuenit accntib⁹ ꝑ denōiato jgit. Añs ꝓbaꝫ quia hmoꝑtio/accns ꝑbile inherct est ꝓtingens

Arguitur. dicit phus septimo metha⁰⁰ Accntis cē est inesse: ergo inherentia ē de cē⁹ accntis ¶ Oico liz esse exntie accidētis sit inesse. non tñ esse cētie e⁹. nam quiditas accntis est quid distinctū ab inesse seu inherere ¶ Replicatur Inherentia est de diffinitione accntis/ g̃ est de e⁹ essentia. ꝓna ꝓbatur. nam quelibet ꝑs diffinitionis est de essentia diffiniti. ¶ Oico verū est in diffinitione quiditatiua ⁊ essentiali. Modo accns diffinitur ꝑ inesse vel inherere diffinitioē descriptiua ⁊ accntali

Arguitur secūdo: Inherere est cōe vel genꝰ ad inherere ꝓpriꝫ t inherere accīt/ gꝫ inherere est de ecīntia accedēt/ ꝓña ꝑ bat/ qz genꝰ est de ēntia suaꝝ spēꝝ ¶ Dico q inherere non est geꝰ/ ꝫ totū in mō ad inherere ꝓpriꝫ t accīt ¶ Replicatur Inherētia ē de essentia hꝰ inherentie t illiꝰ. sed hec inherētia t illa sunt accīaˢ: ergo inherētia est de ēnˢ alicꝰ accidēt ¶ Dico q inherentia bñ est de ēnˢ aliquoꝝ accītiū que non sunt alia nisi respectꝰ inherēdi Gz non ē de cēntia illoꝝ accīm que uon sunt respectꝰ inherēdi vt sunt accītia absoluta ¶ Sic tamen est notandum q inherētia ꝑt dupliꝛ capi Uno modo vt dicit actum. t sic dicitur ꝓtingenter t accītaliter ō omnibꝰ accītibꝰ que non sunt met respectꝰ inherendi. Alio modo capitur vt dicit aptitudinem ad inherendum: t sic dicitur de ipsis essentialiter / t per se sicut ꝓpria passio

De conuenientia quinq predicabilium

Ommune est omnibus quinq predicabilibus de pluribus predicari

Postq̄ De. hyſ determinauit de quinq predicabilibꝰ scōm se t absolute: hic determinat ꝓsequēter de ipsis compatiue pensis cōtinentiam t drām Et vt iste passus distinctus t clarius juuenibꝰ exponatur/ quia ꝓlixior t obscurior est jdeo ꝓter solitum morem circa textū sine punctis t multis questionibꝰ cū argumētis ꝓcedendū est/ Et dicit primo q oīa p̄bilia in hoc ꝓueniūt q p̄ntur de pluribus ¶ Inter que.

¶ Genus p̄tur de speciebꝰ t indiuiduis Exemplificat porphiriꝰ. vt aial p̄tur de equis bobꝰ t canibꝰ ¶ Et nota q ibi capit numerū pluralez ꝓ singulari. Unde vult dicere q equus bos t canis in singulari sunt species animal': quia spēs non verificatur de termino cōmuni nisi supponat simᵉ: sed terminꝰ singularis nō p̄t supᶻᵉ simpliciter ¶ Differēaˢ p̄tur eciam de spēbꝰ t indiuiduis. vt rōnale mortale ¶ Spēs vero tm de indiuiduis. vt homo equus ¶ Proprium autē de vna sola spē/ t indiuiduis illiꝰ speciei vt risibile ¶ Accīs vero tam sepabile q̄z insepabile. primo inest indiuiduis: t secūdario spēbꝰ t genericꝰ. vt nigrum corui Et moueri sortis

Quō genus differt ab alijs

Differt aūt genꝰ ab alijs. quia genus predicatur de pluribus q̄z alia

Arguitur genꝰ uon dr̄t ab alijs in illo Inq̄ ꝓuenit cū eis Gz geꝰ ꝓuenit cū alijs p̄bilibꝰ in hꝰ qđ ē de plibꝰ pri. qz hꝰ ē coē oīmibꝰ vt dr̄t textꝰ p̄cedēs. g̃ male dr in textu q geꝰ differt ab alijs qz p̄tur de plibꝰ q̄z alia

¶ Dico q̄ de pl'ib⁹ capitur dupliciť Uno mō vt est de multis. ⁊ in hoc oīa q̄uenīūt Alio mō ca² de pfib⁹ ꝓpatiue ꝙ magis multis. ⁊ sic ge⁹ differt ab alijs in hoc q̄ de plurib⁹ p̄tur.

Arguitur quale ẽ accn̄s/⁊ p̄tur sb rōe accn̄tis de oīb⁹ sbstātijs. ⁊ de sit de tot in quātū gen⁹ p̄zi. g̃ male dicit q̄ gen⁹ p̄t² de pl'ib⁹ q̄ alia ¶ Dico ad añs q̄ liz quale p̄dicet̄ de oīb⁹ illis sub rōe accn̄tis/tñ ad rōez accn̄tis nō f⁹ qrit̄ de tam multis p̄zi/sed sufficit aptitudo ad p̄zi de aliquib⁹ indiuiduis Et ad rōz gn̄is requiritur q̄ p̄dicet̄ de pl'ib⁹ spēb⁹ ⁊ eay indiuiduis jam text⁹ vult dicere q̄ ad rōez gn̄is requirit̄ p̄zi de pl'ib⁹ q̄ requiritur ad rōz cuiuscūq; alteri⁹ p̄bil' Nam ad rōz cuinſlibz coz sufficit p̄zi de duob⁹ indiuiduis Ad rōz autem generꝫ de duab⁹ spēb⁹ ⁊ indiuiduis.

Nūo drā differt ab alīs

Differē⁹ vero differt a gn̄e in eo q̄ p̄t̄ in q̄le: gen⁹ āt in q̄d Jtē drā differt a spē: ⁊ a ꝓprio q̄ drā p̄t̄ de pluribꝰ spēb⁹ Illa vero non Jtē differt ab accn̄te. q̄ accidēs suscipit intētionē ⁊ remissionē Drā vero nō suscipit magis aut min⁹.

Nota q̄ porphiri⁹/hoc in loco addit Est aūt cōe dr̄e ⁊ spēi semp adesse his d quib⁹ p̄dicatur Semp em̄ socrates rōlis est ⁊ homo

Arguitur cōtra textū rōnale est drā ⁊ tñ non p̄tur de pl'ib⁹ spēbus. jgitur ¶ Dico q̄ text⁹ intel² de differē⁹ generica ⁊ nō vltima/vt sunt corpeuz/aiātum/sensibile/mō rōnale ẽ drā specifica ⁊ vltiā

Arguitur secūdo Un⁹ hō ẽ magis rōnal' q̄ ali⁹/q̄ magis vtiť rōne/g̃ rōnabilioz altero/nō tñ ẽ rōnalioz. q̄ rōle dicit aiām rōnalē in ꝓcreto ⁊ aiā il la equaliter pticipaī ab oīi hōie Sz rōbile dicit quādā dispōz ad rōcinādū/⁊ illa repitur p̄m magis ⁊ min⁹ in hōib⁹ ¶ Replicaī. Rōnabile ẽ passio hōis et ꝓpria passio nō suscipit magis aut min⁹ vt postea diceť jgiť ¶ Dico rōbile ca² duꝫ vno⁹ vt dicit aptitudinē ad rōcinari: ⁊ sic est passio. nec suscip⁹ magis ⁊ min⁹. Alio⁹ dicit dispōem corpis vel anime ad rōcinari/sic non est passio/⁊ bñ suscipit magis ⁊ min⁹

Querit circa illā pticulam porphirij Semp em̄ socꝛes rōnal' est ⁊ hō. Utrū ista sit vera Socrates ẽ hō/socrate nō exīte. Hic sunt due pulchre opiniones ꝙ vtraq; pte ꝓbabiles ¶ Prima opinio videt² eē scoti boneti ⁊ alioꝝ seqcium Nam doctor sbtil'²² distinc^{nē} sen. ait. p̄dicatō su periozis de inferiozi est vera ⁊ nēcria/licz inferi⁹ nō existat Cui⁹ rō est qm̄ supi⁹ est de ēntia inferiozis: ⁊ sic ipōꝝ nēcia ẽ habitudo jdeo ꝓcepto socrate ꝓcipiť hō/siue sit siue non ¶ Ex ti arguatur Socrates est homo: ergo socrates est.

Dico q̄ non valz ab est 3° adiacēte/ab est 1m adiacens nisi in p̄tionib9 atc̄italib9 ¶ Proscēda opinione tenenda

Arguitur p̄imo sic Socrate nō exīte ista est vera Socrates ē soc̄tes Et ab illam sc̄z: ergo socrates est homo/p̄ locū ab inferiozi ad supi9. Añs p̄batur q̄ ibi est p̄tio ydem^cā. mō nulla p̄tio ē ve rioz p̄tione ydētica vt ait boecius ¶ Hō istam rōem rñdent alij dc alia opini one. q̄ nō oīnis p̄dicatio ydem^cā est vera. sēd solum illa cui9 sbiectum illius sit in rerum natura z stet p̄ aliquo ¶ Replicatur Phs 4° metha^cc admittit ista tam nō ens est non ens: z ibi ē p̄tio ydem^cā igitur Dicūt q̄ non ens a pte subiecti nō ca^z p̄ nomine infinito seu infinitāter/sēd ca^z ibi non neganter. vt vaz istam Nullū ens est non ens. z sic non est affirmatiua

Arguitur scdo Socrate non exīte hec est vera Socrates nō est plato. sēd oīnis negatiua vera habz affirmatiuā ve ram p̄iozem sc. vtpz 2° p̄ier^ab/ ergo videtur q̄ ista socrates est socrates ē va. ipō non exīte ¶ Minoz p̄bāt p̄phm 2° p̄ier^ab dicentem q̄ hec negatiua bō^m non est malū/ p̄supt hāc affirmatiua bonū est bō^m ¶ Rñdent alij q̄ phs non vult q̄ negatiua vera p̄supponat affirmatiuā veram tc̄z adequatā cām sue veritatis sz solū tc̄z talem/p̄ quā p̄t declarari cius veritas bono exīte Et q̄ similiter ista falsa bonum est malū p̄t declarari falsa per istam. Bonū est bonū/ bono existente.

Arguitur tercio. Oīnis p̄tio essential' est necessaria Ista socrates ē homo est essential'/ergo est necessaria igitur non potest falsificari ¶ Dicūt alij q̄ p̄tio superiozis de inferiozi non est simpliciter ne cessaria/sed necessitate p̄ditionata. supposito scz q̄ sbiectū sit Dei sic. Propositio in qua superi9 p̄dicat de inferiozi p̄fi^z dupliciter Uno mō vt copula in ipsa absoluaī a tempe. z q̄ ēij supponant naturaliter. z sic p̄tio superiozis de inferiozi est nēcria/z sic p̄ceditur q̄ socrates sit homo. ipso non existēte: z tūc sbiectū non stat ibi p̄ aliquo/vt non est: sed stat p̄ aliqua re vt possibil' est. Iam q̄ dicitur q̄ affirmatiua falsificatur sbiecto non exīte vel non supponēte p̄ente hoc debz intelligi de affirmatiā p̄ntis tempis/cui9 copula p̄notat p̄ns temp9. Alio° p̄fi^z p̄tio superiozis de inferiozi/vt ei9 copula p̄cernit temp9: z sic nō ē necessaria ¶ Sed replicatur cōtra hoc p̄tici^m non p̄t absolui a tempe ipso manente p̄ticipio/g̃ nec vbum p̄t absolui a tempe manēte vbo igitur p̄dcā solutō mala Dc hoc videatur supza circa diffinitōem p̄pōnis in questione vtz ad veritatē cathe^cc affirmatiue de p̄nti ineſſe requiriī p̄stantia sbiecti lcōne septiā

Arguitur quarto socrates semp intel^z a deo/sz rela° obiecti intellecti ad deū intelligentem/est real'/z nihil fūdat relatōez realē nisi sit ens. g̃ socrate nō exīte/socrates est cus/z p̄ p̄ns eciā ē hō. ¶ Dico negando q̄ sit relatio realis. quia non ens quod est purum nichil. bene potest a deo intelligi sēd non p̄t fundare relationem realem ¶ Q̄t si quceratur vtrū ne obiectū intellcm̄ fundet relationē rōnis in ordine ad ōm intelligētē Et si sic q̄ritur in q̄ est tal' rela° rōnis/an in deo: aut in obiecto q̄ intel^z. Si in deo: g̃ in deo sbiectaī accīs. Si in obiecto iuxt^e tūc optebit tale obiectum hr̄e aliquā entitatē in q̄ sbiectet illa rela° ¶ Dico si loq̄mur de relatōe rōis ipsi9 obiecti

intelligi ad ōm q̄ē reſpcūs entitatiē diſtict⁹a nā ōina ſilla fūdaī in obo qō intz²
Et qñ ōr q ſp fūdamētū alic⁹ relatōis nccio hz aliqō eſſe/negā^m ē h°. qm̄ rla°
rōis pt fūdari ſup nō ens Liz nō poſſz in ipo ſbiectari/ Dz iſta rela° diſtincta
entitatiē a nā ōina ſubiectiē ſolū ē in intellcū creato/fūdato ſup obm intellcm
a deo relatōe in ordine ad ōm Dñ rela°q̄ de⁹ fōr² ōr referre illud obm̄ a ſe ꝓz
nitū ad ſeipm ꝓgnoſcētē ōr rela° rōis. z ē in deo. ſz indiſtincta a natura diuina.
quicquid em̄ ē in deo: eſt realiter natura diuina ¶ Alia eſt opinio q̄ūdā tenē^m
ptē oppoſitā Et arguūt ꝫ dcām opiniōz multis medijs Dz illi de ꝑma opini
one ſoluūt argumēta vt ſequitur

Arguit primo. Negatiē ſunt duc cauſe veritatis Una q: ſb^m n̄ eſt
Alia q: ſb^m ē ſz ꝑtū ſibi nō ine Dz iſta ſocrate n̄ ex
iſtēte. ſoctes nō ē hō/hz alterā dcām cām g̃ eſt vera. ¶ Rndet illi de p^a opioē
q̄ ille ſunt ſolū cē negatiē. vbi copla dicit eſſe exñtie Zā ſoctes nō ē hō: Zbi
eſt non dicit eſſe exiſtentiē: ſed eſſe eſſentie.

Arguitur ſcdo Si ſocte nō exiſtēte ſoctes eſſz hō. ſeq̄tr q̄ homo
mortu⁹ cēt hō qō ſim ē. ſeq̄la ꝓbaī arguē° expoſito
rie ſic So. ē hō/ſo. ē hō mortu⁹: g̃ hō mortu⁹ ē hō Ite vltra ñ hō mortu⁹ eſſz
hō tūc mortuū nō dimunuerz rōz hōis ſz ſtarz cū ꝟa rōe hōis qō ē ſim̄. ¶ Ad
ꝫ dicūt q̄ hō mortu⁹ bñ ē hō ꝓut eſt dicit eſſe cēntie: Licz iſta nō ꝓce² hō mor
tu⁹ ē hō vt eſt dicit cē exñtie Et qñ ōr tūc mortuū nō diminuerz rōem homīis.
Verū eſt rōem hōis ſm eſſe cēntie/ſz bñ diminuit rōz hōis ſm cē exñ^c. Et iō
hō mortu⁹ nō eſt hō exñs Licz bñ ſit hō ſm eſſe q̄ditatm hōis Et ſi arguat²
hō mortu⁹ ē cadauer alic⁹ hōis. ſz illud cadauer nō ē hō ſm cē cēn^c: g̃ n̄ ꝑt ꝓce
di q̄ homo mortu⁹ ē hō vt dt eſſe cēn^c ¶ Dico q̄ mortuū ꝑt du² accipi °°. ꝓ
mortuo ſbiectiē ſcz qō ē vel fuit ſbtū mortz z^c cadauer ōr hō mortu⁹. n^c ſic hō
mortu⁹ ē hō eciā ſm cē cēntie Alio^o ca² mortuū ꝓ mortuo tiātiē qō ſcz fuit
termin⁹ a q̄ depdit⁹ ꝓ mortē z ſic hō mortu⁹ nō ē cadauer. ſed eſt hō ille q̄ ami
ſit ſuā exiſtentiā. z ſic loquimur de eo hic.

Arguitur tercio bñ ſequit Soctes ē hō: g̃ ſo. eſt/ꝑña tz a ꝑte in mō/
ad ſuū totū ¶ Dico q̄ ñ ar² ibia ꝑte in mō ad to^m q: h̄ v^m
ē ꝑ ſe po^m ca² vt dicit cē exñ^c. z qñ po² inter duo extrema tūc dicit cē eſſentie.
z aliqñ eſſe exiſtētie/g̃ ē equiuoca.

Arguitur quarto. Omīis affirmatiā ē flā c⁹ ſbtū ꝓ nullo ſup^t/ſz ſocte
ſocte nō exñte iſta ē flā ſoctes ē hō. ¶ Dico negā° minozē q̄ ſb^m ꝓ nullo ſuppt
flā lz ſb^m ibi nō ſtat ꝓ aliq̄ hñte cē exñ^c/ſtat tñ ꝓ aliq̄ hñte cē cēntie: De iſta
materia vidcaī ſup circa diffi^nem ꝓpōis in lcōne ſeptima

Quō ſpēs differt ab alīs.

Differt ātr ſpēs a gñe q: gen⁹ cōtinz ſpēs z ñ cōtine
tur ab eis Spēs ātr differt a drā: q: ex plurib⁹ drīis bñ
cōſtituitur vna ſpēs: vt iſte drē rōnale mortale cōiūgū
tur ad cōſtitutōz h⁹ ſpēi hō Spēs vo non cōiūgit ſpēi:

vt gignat aliã spẽm Quedãeñ pticularz eq̃. cuidã pticulari afino cõmiscẽ ad muli generatõez sz nõ eq̃: et afiñ? in cõi Spẽs ãt differt a ꝓprio. q? spẽs natura ꝓ-xẽ ꝓprio: propũ vero posterior ẽ spẽ Preterea quoz termini id est diffinitioẽs sunt dñtes: ipã sunt dzã

Jtẽ spẽs differt ab accñte: q? spẽs p̃tur in quid. accñs vero in quale Spẽs eciã natura prior est accñte Oñe eñ accñs natura posteri? est suo subiecto

Arguitur primo Contra tertũ/qui dicit q? ge? ꝓtinz species z non ?-tinctur ab eis z hoc sic Species ꝓtiz ge? z dzãm tq̃ ptes cẽtiales ei?/ergo male dz q? ge? nõ ꝓtinct a spẽb? ¶ Dico sz species ? tinct gen? tanq̃ totum essentiale ꝓtinz suam ptẽ/nõ tñ sicut totũ vle ꝓtinz suam ptem sbiectiuam/quõ gen? ꝓtinet suas species

Arguitur secũdo Contra illd q? ex plurib? dr̃ijs ?stituit vna spẽs. Cõ-tra/ex duob? entib? in actu nõ fit vnũ terciũ. sz due dzẽ sunt duo entia in actu/jgit ex illis nõ potest fieri vna spẽs ¶ Dico q? licz ex duob? entib? in actu vt in actu sunt. nõ ꝑt fieri vnũ terciũ. tñ bñ q̃ vnũ ẽ in potẽtia ad aliud. sic ẽ de duab? differentijs.

Arguitur tercio: bñ sequitur hec equa pmiscẽ ad gnãtõz muli. g eq̃ in cõi pmiscẽ ad gnãtõz muli/ña tez p locũ ab in-feriori ad supi?. g contra tertũ q? pticularis equa z pticularis afiñ? miscẽ ad gnãtõz muli ¶ Dico liz equa z afiñ? in cõi scdario pmiscẽ ad gnãtõz muli et p accñs. non tñ pmo z p se Vel dz q? text? nõ vult uegare quin eq̃ z afiñ? in cõ-muni pmiscẽãt ad gnãndũ mnlũ effectiue. sz vult dicere q? in cõi nõ pmiscẽtur ad gnãndũ mulũ formali? z intrin?ce sicut ptes cẽtiales dicũt pmisceri z vniri ad gnãtionẽ totius

Nũo propium differt ab accñte:

Propiũ ãt differt ab accñte. q? propiũ p̃dicatur de vna sola spẽ c? est ꝓpriũ Accñs vero de plurib? spẽ b? Et accñs primo inẽ indiuiduis: z p p?teri? gñib? et spẽb?. ñ eñ hõ aut aiãl currit: niũ q? sortes z plato cur rit Propũ ãt ꝑmo cõuenit spẽi: z p spẽz cõuenit indiuis. Jtẽ ge?dzã spẽs z ꝓpriũ equaliter pticipãt ab oib? ũ qb? p̃nt: accñs vo ñ: sz sulcipit intẽtõz z remissiõz Jtẽ gen?dzã spẽs z propium vniuoce p̃ntur Accñs ãt nõ predicatur vniuote sed denõiatiue

Arguitur contra hoc q̄ ꝑ̄ꝑ̄ cq̄lr ꝓticipaī ⁊c Vn⁹ hō magꝭ rideꝭ q̄ alius ja nō eq̄lr ⁊c ¶ Dico lizrideē nō eq̄lr ꝓticipaī. q⁊ñ ē ꝑ̄ꝑ̄ ſz accñs tñ riſibile eq̄lr ꝓticipaī ¶ Repli⁹. etiā vn⁹ hō ē magis riſibiľ q̄ō ꝑbo/q⁊ vn⁹ hō eſt magis inclinaī ad riſuz q̄ alius ja. ¶ Dico q̄ riſibile ca⁹du⁹ Vno⁹ vt dicit nālem pōm ꝓpinquā ad ridēdū q̄ ꝑſe⁹ ꝑplexionē ⁊ diſpōem corꝓis, ⁊c vn⁹ hō ē magis riſibiľ altero. ſz tūc riſibile ē accñs cōc ⁊ ñ ꝑꝑ um Allio⁹ ca⁹ riſibile vt dicit po⁸m ſcu aptitudinē nālē remotā ad ridendū q̄ ꝑ ſequiī rōem ſpe⁸⁸m hōis/⁊ ſic vn⁹ nō ē magis riſibiľ altero. ⁊ h⁹⁹ ē ꝑꝑium

Arguitur ꝑꝑiū nō p̄ vni⁸⁸/ ſ̄ text⁹ falſus Allñs ꝓbaī/q⁊ p̄ denōiatiue. ¶ Nam cū dico. hō eſt riſibiľ: ꝑtum nō eſt de eēn⁸ ſ̄bti ¶ Dico q̄ō vniuoca ca⁹du⁹ Vno⁹ ſpāliꝝ ꝑ ꝑtioē eēntiali. ⁊ ſic nō ꝑtur vniuoce Allio⁹ ca⁹. ꝓ omī ꝑtioē nec̄ria ⁊ ordiāta. ⁊ ſic omīs ꝑtio q̄ti ꝑbiľ ē vniuoca n⁸ ē incō ueniēs q̄ ꝓdicatio denōiatiua ſit hoc mō vniuoca

Arguitur ℨ h⁹ q̄ dicit Accñs vero denōiatiē Cōtra oīm vl⁹ dēt vni⁸⁸/ ꝑ̄ de multis ⁊ nō equiuoce ſz accñs ē vle. g̃ accñs p̄ vni⁸⁸. ¶ Dico ad maiorē diſtinguēdo Illā vni⁸⁸ ꝑ̄ ca⁹du⁹ Vno⁹ gnā⁹ ſcz ꝓ omī illo q̄ō ꝑm v⁹ ſtū p̄ de multis: ⁊c oē vl⁹ p̄ vni⁸⁸ de multis. ⁊ ita accñs p̄ vniuoce Allio⁹ ca⁹ vniuoce ꝑ̄ ſpāliꝝ: vt ē ꝑ̄ vno nōie ⁊ rōne eēntiali de ſ̄bto ſic accñs nō p̄ vniuoce. ¶ Replicaī etiā capiēdo vniuoce ꝑ̄ ꝓpe: adh̄ accñs p̄ vni⁸⁸. vt albedo eſt color ⁊c ¶ Dico vez ē reſpcū ſui iuferioris ſz p̄ denōiatiue. reſpectu ſui ſ̄bti

Triplex ē predicatio.

Predicari āt vniuoce: eſt ꝑ̄ ꝑm vnū nomē ſz rōz vnā ſcōm illud nom̄ ſūptā. vt hō ſcōm vnū nomē p̄ de ſorte ſz platoē vt ſor. ē hō: ſz pla. ē hō Et rō ſor. ſz pla. ꝑm illō nom̄ ē vna. ſ. aiāl rōle mortale Et ob hꝰ ens ñ ē gen⁹ nec p̄ vniuoce: q⁊ ꝑm vnū nom̄ p̄ ñ tñ ſcdm vnā rōz Rō em̄ ent⁹ ꝑm q̄ vēr de ſb⁸. ē ens p ſe: ꝑm āt q̄ vēr de aliis nouē ꝑnt⁹: ē ens in alio Et ſic p̄ ꝑm diuerſas rōes: ſz iō ñ vniuoce p̄ ſz poti⁹ eq̄uoce ꝙ mꝰltiplē Predicari āt eq̄uoce ē ꝑ̄ vno nōie ſz rōib⁹ diuerſ⁹ ſūpt⁹ ꝑm illō nomē. vt caīs vno nōie p̄ de caē latrabili: fidē celeſti: ſz piſce marino. ñ āt ꝑm illō nom̄ rō ē eadē oib⁹ ſz alia ſz alia: Denoiātiā dñr quecūz ab aliquo ſolo caū ſūt drā: ſz ꝑm illō nom̄ hz appellatōz vt a gr̃matica gr̃matic⁹ a fortitudine fortis: Vñ grām̃atic⁹ ſz fortz ꝑntur denoiātiue ſz ideo accñs dicitur denomiātiue ꝑ̄

Queritur primo q̄ est dz̄a inter p̄tū vniuocū ⁊ p̄zi vniuoce ¶ Dico q̄ vniuocū p̄tū ē c⁹ ꝓcept⁹ ē in se vn⁹ ⁊c lignū ē albū ſbi albū ē p̄tū vniuocū. ⁊ ibi ē p̄tio denōiatiā Ꝫō ſit ſtant q̄ aliq̄d ſit p̄tū vniuocū ⁊ tñ p̄dicet denōiatiē Ꝫz vniuoce p̄zi ⁊ q̄ñ rō seu diffi° ꝑti includit in dif^ne ſbti ⁊t albū nō p̄t de lapide q⁹ dif° albi nō includit in diffinitioē lapidis.

Queritur scō q̄ est dz̄a inter p̄tionē vniuocā ⁊ denōiatiāz ¶ Dico p̄tio vni^ca ꝓpe ē p̄tio cēntial' in p̄mo° dicēdi p se. et vocat sepe a scoto p̄tio formal'/ q⁹ p̄tū ē de rone formali seu dif^ne q̄ditatiua ſBiecti ⁊t hoc mō gen⁹ſpēs ⁊ dz̄a p̄ntur vniuoce de his in q̄b⁹ ꝓtinet cēntia² ꝓpū autē hoc° nō p̄t vni^ce. q⁹ nō ē de diffi^ne q̄ditatiā e⁹ de q̄ p̄tur Ꝫz capiēdo p̄tionē vniuocā large ſcz ꝑ p̄tioē nccria/ sic p̄tur vniuoce vt dcm̄ ē. q⁹ ꝓpum inest nccrio suo ſBto in ⁊^no dicendi p se ⁊t licz nō ꝓtineat in suo ſBto cēntial' seu forma² tñ vtual'r ⁊cia iō q⁹ sepe ꝓpriū po² in diffinitioīb⁹ loco dz̄ax cēntialiū/ que plerūq nos latent quas circūloq̄m² ꝑ ipās passiones ¶ Ꝫz p° dc⁹ nōiatiua d⁹ in q̄a p̄tū inest ſBto in quadam adiacē^a accñli seu formali ꝑ quaz ſBtū denōiat. Vel in q̄ p̄tur accñ² ōz de ſBto vt hō est alb⁹. ⁊t ista ē triplex. vt hr̄ p̄mo p⁹terrioꝝ Dzia ē q̄ñ accñs p̄tur ō ſBto vt hō ē alb⁹. Scōa q̄ñ e⁹ ſBtū de accñte vt albū ē hō ⁊ercia q̄ñ accñs p̄tur de accñte. vt albū ē dulce. ⁊ ad hāc p̄t reduct p̄tio scōe intentionis in ꝓcreto de suo fūdam^to. vt aiāl ē ge⁹ ⁊t e⁹ p̄tio fūdamēti de 1ª intentioē/ vt no^n est vox/ vel gen⁹ ē quod. j. res obiecta in qua fūdat ge⁹ ¶ Large em̄ extē² p̄tio denōiatiā ad accñs sumptū ꝑ eo q̄ ō est cēneū a rone alic⁹. q̄t ē p̄tio gñis de dz̄a ⁊ e⁹ vt rōle ē aniāl ⁊ aiāl ē rōle ⁊t idē ōz de ſBto ⁊ ꝓpa passioē ⁊ñā ꝑm scotū in q̄libetis ⁊ñō so^m ē p̄tio denōiatiā accñtis ad ſBtū/ ſz ec⁹ forme ad ſBtū ꝓpe nature. Dñ ista ē denoiātia ⁊ in p^oo dicēdi p se. hō est aiāt⁹. licz ista fit p accñs eoz⁹ est anlatum.

Queritur tercio. Utrū ens p̄dicet vniuoce de ſB^a ⁊ accñte Dico ꝑm pe. hy ſ. q̄ ñ vt ꝓbat in textu Ꝫz scot⁹ tenz oppo^m ⁊ñā sicut text⁹ ꝓbat q̄ ens p̄t equiuoce de ſB^a ⁊ accñte/ eodē mō p̄t ꝓbari c cia q̄ aiāl p̄dicaret equoce de hōie ⁊ eq̄. q⁹ rō aiāl' ꝑm q̄ d² de hōie/ est aiāl rō nale ꝑm q̄ d² de equo ē aiāl irrōnale Ideo ꝑm ipsum dicitur q̄ sit ꝓcept⁹ aiāl' q̄ dicitur de homine et equo abstrahit a rōlitate ⁊ irrōlitate Ita ꝓcept⁹ ent⁹ q̄ d² de ſBia ⁊ accñte abstrahit ab esse p se/ ⁊ abeē in alio /n^cꝫ/n^c illud includit. ieō est indifferēs ad vtrūq ¶ Et hec de scōo tractatu sufficiant

Finitur tractatus secūd⁹.

Sequitur tractatus tercius.

Arca iniciū tercij tractat⁹ De hyſ. qui eſt de decē p̄ntis exct⁹/ ex li° p̄nto⁹ ariſtotel. añq̄ ad textū ꝓcedat̄ mo⁹ uentur' ꝓ juuenib⁹ inſtituendis alique q̄ſtiones.

Queritur p̄mō Quid ē ſ̄btū tercij tractat⁹. ¶ Ad h° dicūt aliq̄/ q̄ ē ens dicibile incōplexū vl̄e vel ꝑticulare ordinabile in gn̄e/ Alij dicūt q̄ eſt vl̄e ordiābile in gn̄e Tercia opinio eſt cui demrāt̄ ineſſe ꝓprie paſſiones ꝑ ꝓpria cā⁹ principia/ ſ̄z p̄ntum ē hm̄oj. igit² eſt ſ̄biectū Dino⁹ ꝓbat̄ q̄ paſſio h⁹ ſcie ē ordinabile in gn̄e/ ⁊ p̄n̄ ſ̄bti ē ens incōplexū finite ⁊ limitate nature Ex q̄b⁹ trib⁹ ēijs fit talis demrā° ¶ Omne ens incōplexū finite ⁊ limitate nature ē ordiābile in gn̄e. oñe p̄ntū ē ens incō plexū finite ⁊ limitate nature. ḡ oñe p̄ntū ē ordiāᵇ in gn̄e Secdo ꝓbat̄ p̄ ꝓdi tiōes ſ̄bti attributionis. nā p̄ntu⁹ inter magis p̄n̄ᶜᶻ ꝓfiderata h⁹ ſcie/ eſt q̄ cōiſ ſimū p° notū/ nō excedēs metas ⁊c ḡ ē ſ̄btū h⁹ ſcie Tercio ꝓbat̄ fic. paſſio h⁹ ſcie ſ̄z ordinabile in gn̄e fluit ab aliquo p̄mo ⁊ adeq̄to ſ̄bto/ ſed nullū ē aliud adequatū ſ̄btū h⁹ paſſionis ordiābile in gn̄e/ q̄ p̄ntu⁹/ q̄ ꝓbat̄: q⁹ ſi eſſ⁹ aliud/ maxime eſſ⁹ vl̄e ordiābile in gn̄e: vt dicit ſcda opinio/ ſ̄z hoc non. q⁹ iſta paſſio ordinabile in gn̄e excedit ip̄m. q⁹ individua etiā ſunt ordinabilia in gnc/ ⁊ tñ nō ſunt vl̄ia ordinabilia gn̄e Hec p̄t dici q̄ ſ̄btū ſit ens dicibile incōplexū vl̄e vl̄ ꝑtᶜᵉ ordinabile in gn̄e. vt dicit p̄ma opinio: ꝓbat̄. q⁹ vel h° totū caᵗ circūlocu tiue. ꝑ 2ª intēᶜⁿᵉ fūdabili ſup̄ q̄libz repoibile in p̄nto: ⁊ fic cēt ide cū p̄nto. Er⁹ ſo fruſtra ⁊ incōueniēter accipent tot nōia ad circūloquēdū illā rē/ q̄ tñ habz ꝓpium nom̄ ſibi impo^m Vel hoc totū caᵗ p̄ticē/ ⁊ᶜ ē vnū ens ꝑ accīs. q̄ nō pōt eſſe p̄mū ſ̄btū alicui⁹ vni⁹ paſſionis

Arguitur p̄mō Predicamētū nō eſt quid vnū. ḡ nō ꝑt eſſe ſ̄btū hui⁹ ſcie. ꝓba tenz/ q⁹ ſ̄btū ſcie nccrio debz eſſe quid vnū Tñs ꝓqat̄ q⁹ p̄ntu nō eſt aliud q̄ aggregaᵗ⁹ gn̄m ⁊ ſp̄ez p̄m ſb ⁊ ſup̄ poſitoz. ¶ Dico q⁹ p̄ntū caᵗ triᵖ⁹ p° ꝑ tota aggregatōne gn̄m ⁊ ſp̄ez p̄m ſb ⁊ ſupza poſitoz ⁊ ſic nō eſt hic ſ̄btū. Secdo mō caᵗ ꝑ gn̄e gn̄aᵐ⁹ alicⁱ⁹ ordiātionis ⁊ ſic nō ē ecia hic ſ̄btum q⁹ paſſio ſcilicet ordinabile in genere non ꝓuenit ſibi adeq̄ate ⁊ ꝓuertibiliᵗ⁹ Tercio caᵗ p̄ntū ꝑ 2ª intētioē fundabili ſup̄ q̄libz reponi bile in p̄nto ⁊ᶜ eſt quid vnū ⁊ ſ̄btū. ¶ Replicat̄ ſ̄biectū dēt verificari de oib⁹ de quib⁹ verificat̄ paſſio. ſed ordinabile in genere verificatur de hōie. de ſorte/ ⁊c vt hō ē ordinabil' in gn̄e/ ⁊ tñ p̄ntū ꝑ 2ª intētioē nō verificat̄ de hōie: q⁹ h eſt falſa/ hō ē 2ª inteᶜ fūdabil' ⁊c j² p̄ntū captū ꝑ 2ª intētione fūdabiliter nō ē ſ̄btuz ¶ Dico liz 2ª intentio fundabil' in abſtracto nō poſſit ꝑdi de hōie tñ vt dcſigt in ꝓcreto ſ̄z iſto nōie p̄ntū bn ꝑtur de hōie Et eſt ſimile ſicut hoc abſtractum albedo nō ꝑtur de hōie vt hō eſt albedo. tñ bñ in ꝓcreto. vt hō eſt albᵘ.

Arguitur ſcdo Predicamētū nō ē ꝓmo notū in hac ſcia. ḡ nō ē hic ſ̄btū. Tñs ꝓbat̄ q⁹ añ p̄nta ſunt ꝓus nō q̄ p̄ntum ¶ Dico liz añ p̄dicaᵗᵃ ſint ꝓus nota in executione q̄ p̄ntum. tñ p̄ntū ē ꝑius no tum in intētioē. q⁹ ꝓmo de illo intendit doceri in ſcia. ¶ Replicat̄ Lectores volētes iuuenes docere p̄nta intēdūt ꝓmo docere añ p̄nta. deiñ p̄dicamēta.

postremo p⁹ p̄nta. g añp̄nta p̄cedūt p̄nta ⁊ sunt prius nota in intētione ¶ Oico verum ē in exequtione vt dcm̄ est Vel dico q liz añp̄nta fiāt p̄mo nota noticia determinata p̄ suas diffinitiones tamē p̄ntū est prius notū noticia ꝓfusa. Lectores em̄ dicūt in ꝓfuso sc lecturos de decem p̄ntis.

Arguitur tercio Subiectū sciē debz solū verificari de ptib⁹ suis sb/iectiuis. sed p̄ntū nō ē hm̄oi. igit nō ē hic sbtū. Mi/nor ꝓbatur/ q⁹ p̄tur de tota coordinatione que nō ē ps sBiectiua ei⁹ ¶ Oico q p̄ntū vt hic sumit non verificatur de tota coordinatioē: q⁹ p̄ntū vt hic ē sb/iectū/est 2ª intētio fūdabil' supza qlibz reponibile in p̄nto ¶ Replicaī/p̄ntū acceptum p 2ª intētioē fūdabili cē non p̄tur nc̄rio de ptib⁹ sBiectiuis h⁹ sciē/ ergo vt sic non ē hic sbtam. Añs ꝓbatur q⁹ ptes sBiectiue sunt sBnia q̄titas qualitas cē ¶ Modo p̄ntum ꝓ 2ª intētioē p̄tur de illis p̄tione accñtis/sicut secū/da intentio de suis obiectis ¶ Oico q sBnia q̄titas cē nō sunt ptes sBiectiē h⁹ sciētie, p denōiatis scd solū intētioēs secūde que fūdant sup obiecta reponi bilia in p̄ntis inq̄m hm̄oi/ vt sunt pticulares relatioēs p̄nti capti, p bto. ¶ Re plicatur Predicamētū est quedā 2ª intētio /g non ē ordinabile in gñe. ⁊ p añs passio h⁹ sciētie sibi non ꝙuenit. ꝓña, ꝓbatur: q⁹ scde intētiones non sunt repo/nibiles in p̄nto ¶ Oico q non solū entia realia ponūt in p̄ntis / sed etiā entia rōnis vt dicetur postea Etiā dz licet p̄ntum non sit ordinabile in genere obiec tiue tq̄ obiectū reponibile in aliquo p̄nto. tamē est ordinabile in genere sBiec iectiue tq̄, ꝓri^m sBtū illi⁹ passionis p c⁹ mediū ꝙuenit omīb⁹ illis obiectis' que ponūt in p̄ntis.

Arguitur quarto ꝑ demrātōz passionis fcām de sBto. ⁊ h⁹ sic/ Maioz in demrātioē fcā ē ptingēs ⁊ n̄ncc̄ia. g demtā° n̄ vz 2ª tcz q⁹ omīs demrā°, pcedit ex p̄missis nc̄ijs Añs ꝓbat q⁹ h⁹ p̄tū scz ordiā° in gñe dz ptingēt de ente incōplexo cē. ꝓbat. nā' secluso omi ope intellcūs ad huc hō ē ens incōplexū finite ⁊ limitate natuē: ⁊ tūc nihil ē ordiābile in g ñe. cū ordiābile in gñe sit passio intētioāl': q̄ solū verificat de aliq̄ p actualez opatōz intellcūs ¶ Oico ad, ꝓbationē añt, q⁹ hoc totū ꝙplexū ens incōplexū finite ⁊ limitate nature qđ ē mediū demrātionis/ ca² duplicit Vno° pcatiē. ⁊ sic h⁹ passi o ordinabile in gñe verificatur de ipo ptingenter. Allio° ca² ēcūlocutiue pro genere, primo ⁊ dzā ēentiali h⁹ entis rōnis qđ ē p̄ntū. ⁊ sic de ipō verificat dcā passio nc̄cio sicut risibile de aīāli rōli. ⁊ sic a°² demrātiōis ē nc̄ria ¶ Sed re/plicaī secluſa opatōe intellcūs: illō p^m scz ens incōplexū finite nature verifi ficaī de hōie vel alio obiecto: ⁊ tñ pa° scz ordiābile in gñe uō verificat de ipso ¶ Oico negā° añs/ q⁹ sit secluso ope intellcūs nō ē p̄ntū nec ordiā^c iu gñe. jta nec hō est ens incōplexū finite ⁊ lsimitate nature in q̄tū ca² ēcūlocutiue p gñe ⁊ dzā p̄nt' ¶ Repli² Ad'istam Gñe ens incōpl'xū finite ⁊ limitate nature est ordinabile in gñe capiē° ens incōplexū ēcūlocutiē/ sc² vna 2° ptin^ns, sz ex nc̄cio ñ se² aliqđ ptingēs g ipa ñ ē nc̄cia capiē° ens incōplexū ēcūlocutiē Añs ꝓbat q⁹ bñ sc² Dē ens incōplexū finite ⁊ limitate nāe ē ordiā^c in gñe. g hō ē ordiābil' in gñe. sz illa 2° ē ptingens. ¶ Oico sz ex puris de nc̄rio nō sc² ptingēs. tñ ex vna de nc̄rio ⁊ alia ptin bñ sc² ptingēs Hā dcā 2° hic infert in vtute miōris sb intellcē/ q ē/ sz hō est ē ens incōplexū finite cē/ ⁊ illa ē ptingens sicut añs.

Querit̃ secũdo. Vtrũ de decẽ ꝑntis fit sciã ¶ Dico sic/ꝓbaf̃ qz de illis ẽ sciã q̃ ꝓuenit̃ut in aliq̃ cõi ſb⁹ cui demrãt̃ incẽ ꝓpa passio ꝓ verũ ⁊ adeq̃tũ ꝑn⁹. ſz decẽ ꝑnta sũt hm̃oi. g̃ de decẽ ꝑnt⁹ ẽ sciẽtia ¶ Dio⁹ ꝓ 3 qz ꝑ⁹ in isto cõi ſbto ꝑntũ ⁊ illi demrãnt̃ incẽ passioẽs ꝓ verũ ⁊ adequat ũ ꝑn⁹ vt iã ſup̃ patuit

Arguitur ꝓmo Soli⁹ ꝓclusionis ẽ sciã. qz sciã ẽ habit⁹ ꝓclusiõis ꝓ demrãtõz acq̃sit⁹/ ſz ꝑnta nõ sunt ꝑ⁹ ergo ¶ Dico q̃ ſz soli⁹ ꝓclusionis sit sciã tm̃ scibil'. ꝑpinq̃. tñ alioꝛ a cõclusioẽ bñ ẽ sciã tm̃ scibili remotoꝛ. qz q̃ oẽ ꝑntũ ẽ ordiã⁹ in gñe. ẽ ꝑ⁹ demrãtiõis ⁊ scibile ꝑpinquũ Et ſb⁹ ⁊ ꝑtũ illi⁹ ꝓclusiõis ⁊ ꝑsidata ꝑpter ipã sunt scibi⁹ remota. iã decẽ ꝑnta in cludũt ſb ꝑnto qõ ẽ ſbtum ꝓclusionis h⁹ sciẽ. ⁊ sunt scibilia remota in hac sciã ¶ Replicat̃ ꝓm⁹ ꝓgnoscũt habitu intellcũs ⁊ nõ hitu sciẽ/ ſz decẽ ꝑnta sunt decem ꝑma rerũ ꝓnci⁹. g̃ ꝑnta nõ sciũt̃ tm̃ scibi⁹ ꝑpiuq̃ neq; remota ſz intelligũtur ¶ Dico ſz ꝑma ꝓnci⁹ ꝓplexa vt sunt ꝑmisse demrãtiõis ꝓgnoscãt hitu intellcus. tñ ꝓ⁹ ꝑn⁹ incõplexa ꝑñt ꝓgnosci tm̃ scibi⁹ remota hitu sciẽ q̃lia ſt decẽ ꝑnta ⁊ multa alia.

Arguit̃ secũdo. Si ꝺ decẽ ꝑnt̃ essz sciã. Tlut g̃ sciã eẽt de ipis tm̃ ꝺ ſbto. aut passioẽ aut ptib⁹ ſbiectis ⁊ qꝺcũq; dixerz impugbo ¶ Dico sciã ẽ de ipsis tm̃ de ptib⁹ ſbiectiuis. ¶ Cõtta decẽ ꝑnta ñ hñt aliqꝺ cõe vniuocũ sup̃ se. g̃ non sunt ꝑtes ſbiectiue h⁹ sciẽ Tñs ꝓbaf̃. quia decẽ ꝑnta sunt decẽ rerũ ꝑma ꝑn⁹ ꝑm ꝓꝛꝑh. ¶ Dico ſz decẽ ꝑnta capta ꝓ deñoiatis suis. ⁊. ꝓ reb⁹ sup̃ quas fũdaf̃ ista ꝛ⁹ inteº ꝑntũ: sint ꝑ⁹ ꝑn⁹ ꝑnta⁹ ⁊ non hẽant aliquod vniuocũ litatũ supra se. tñ decẽ ꝑnta ꝓ ꝑtis capta ꝓ secũdis intẽtiõib⁹ ꝓticu larib⁹ ipi⁹ ꝑnti ꝓuenit̃ in isto cõi vni⁶ ꝑntũ tm̃ in suo gñe. ⁊ illa sunt ꝑtes ſbiectiue h⁹ sciẽ ¶ Replicat̃ Decẽ ꝑnta sũt entia realia vtz in me⁹ ſz hec sciã ẽ sciã rõl' g̃ decẽ ꝑnta nõ ꝑñt cẽ ꝑtes ſbiectiẽ h⁹ sciẽ ¶ Dico ſz decẽ ꝑnta ꝓ denõiatis suis sint entia realia. tñ decẽ ꝑnta ꝓ suis ꝑtis sunt entia rõis ⁊ vt sic sunt ꝑtes ſbiectiue hui⁹ scientie

Arguitur tercio de plib⁹ nõ ꝑt esse sciã. g̃ de x. ꝑntis q̃ pl'a sunt: nõ ꝑt esse sciã Tñs. ꝓbaf̃ qm̃ idẽ ẽ dicere sciã ⁊ v⁹ sciã. hõ ⁊ vn⁹ hõ. vtz 4° metha⁶. ſz vna sciã nõ ẽ de plib⁹ ¶ Dico ſz vna scia nõ fit de plurib⁹ vt de ſbtis. qz vni⁹ sciẽ ẽ tm̃ vnicũ ſbtũ. tñ vna sciã bñ ẽ plũ tm̃ ꝑtiũ ſb lectiuarũ. mõ decẽ ꝑnta nõ sunt ſubiecta ſz ꝑtes ſbiectiue ¶ Repli⁹ Oẽ ſbtũ dẽt vniuoce ⁊ cẽntia⁹ ꝑti de suis ptib⁹ ſbiectiuis. ſz ꝑntũ nõ ꝑt vni⁶ ⁊ cẽntialit de decẽ ꝑntis: ꝓbaf̃/ qz ꝑtur de ipsis denõiatiẽ ⁊ accñ⁹ sicut ⁊ⁿ inteº de suis obiectis ¶ Dico q̃ x. ꝑnta capiũt̃ duˢ Vº ꝑ suis denõiatis puta ꝑ ſbª tm̃ⁱ rela tioẽ tc̃ ⁊ⁿ ꝑntũ ꝑt de ipsis denõiatiẽ ⁊ accñ⁹: nⁱ sic sũt ꝑtes c⁹ ſbiectiue Aº ca piũt̃ ꝓ ꝑtis ſz ꝑ ꝑticularib⁹ relatõnib⁹ ⁊ ꝓpatõib⁹ ꝑnti fũdatis sup̃ decẽ gña gñª. ⁊ⁿ sunt ꝑtes ſbiectiue h⁹ sciẽ ⁊ ꝑntũ ꝺz de ipsis vni⁶ ⁊ cẽntia⁹: nã h⁹ ꝑntũ qꝺ fũdaf̃ supra ſbãm est ꝑntum ꝑtione ꝓmi ꝑbil'.

Arguitur quarto. Oñis sciã dẽt esse de incoꝛruptibilib⁹. ſz x. ꝑnta ꝓ fisñ ẽ sciã Mino⁹. ꝓbaf̃/ qz cessante oñi ope intellcũs ꝑnta coꝛrũpunt̃. q̃niaz oẽs ⁊ⁿ intẽtioẽs dependent inesse ⁊ ꝓpuari ab ope intellcũs. ergo de ipsis non esset scientia/ ꝓñia ꝓbatur qz scientia debet esse necessariozum ⁊ incoꝛrup-

tibiliū ¶ Dico vnomō q̄ liz decē ꝑnta ꝓ btis sint corruptibilia ꝑm eē exīntie nō tñ ꝑm eē ēntie/ꝛ quo ad illud esse de ipsis est sciā ¶ Vel dicit alio° ad pba tionē ꝓñe. licz omis sciā sit solū nccriorum ꝛ incorruptibiliū tā scibiliū ꝓpinq rum/tñ ꝑt esse ꝓtingentium tā scibiliū remotox/mō decē ꝑnta ꝓ btis sunt sci bilia remota ¶ Replicatur scibile ꝓpinquū nō ē nccriū ꝛ incorruptibile/nisi scibilia remota ccia fuerint nccria ꝛ incorruptibilia. g̃ sciā nō ꝑt esse ꝓtingē tā scibiliū remotox Nīs ꝓbar qz scibile ꝓpinquū ꝓstat ex scibilib⁹ remotis que si nō essent: falle ꝑrent de scibilib⁹ ꝓpiquis. vt si nullū ꝑntū ꝓ bro sit hec ꝓ° esset falsa Omē ꝑntū ꝓ bto ē ordinabile in gñe. qz de sbto nō exīte nichil vere affirmatur ¶ Dico ad istas ꝓbationes añtis q̄ licz de sbto nō exīte nichil vere affirmar ꝑ copulā ꝓno tāte tēpus pñs/tñ de sbto nō exīte bñ ꝑt ali quid vere affirmari ꝑ copulam absolutā a tpe Jam hec copula est/in omi ꝓ° clusione ꝛ ꝑmissa demrātōis absoluitur a tpe/ꝛ tūc scz sbtum ꝛ ꝑtū supponūt nāl'r ꝓ omib⁹ his a quib⁹ pñt ptitipari ¶ Vel dr q̄ liz de sbto nō exīte nichil ꝑt vere affirmari ab^c/bñ tamē sb ꝓditōe sbintelligēdo si fit Jam sb hac ꝓdi tione si ē passio/nccrio ꝓuenit sbto/sic ꝓ° demrātionis cū ꝑmissis solū ē nccria sb illa ꝓditione si sbtum est ¶ Bñ nota qñ ptes sbiectiue nō pñt fil'ozum/ pl̄tūc cax corrup° non infert falsitatē ꝓpōis vl̄is/qz ꝑm pḣm Jsta ē nccria/ omis ignis ē calefactiu⁹ ꝛ tñ quilibz ignis ꝑt corrumpi ꝛ fieri nō calefactiu⁹/ſz imp⁹ esset omia suppōsita ignis fil'esse corrupta ꝑm mētē pḣi qui posuit ne cessitatē toti⁹ vniuersi/ꝛ spēx ꝑncipalium in toto vniuerso. Vel dr ad auctez pḣi Omis sciā dēt esse nccior q̄ ipse loquitur de sciā spēx ꝑncipaliū in toto v niuerso. quarū omia individua simul corrūpi ē impossibile Jam sic nō ē de ꝓ dicamento ꝓ bto. qz omia ei⁹ individua pñt simul corrumpi/nec ē spēs ꝑncipa lis toti⁹ vniuersi: g̃ non oportet ꝓclusiōz qua sibi aliquid demrāt in esse/ cē ne cessariam. qz dicit pḣs in ꝑnto ad aliquid q̄ scibili nō exīte ei⁹ sciā non est: ꝑ q̄ vidēt innuere q̄ aliqua scibilia/q̄ habent omia sup^ta corruptibilia. vt sunt pn ta/nō sunt oba sciētie: que necessario ē sciā ¶ Sed qz pḣs errauit ponēdo ne cessitatē toti⁹ vniuersi ꝛ spēx ꝑncipaliū vniuersi Ideo in his que affirmat ex hoc ꝑsuppōsito nō ē habēd⁹ ꝓ autentico Ideo possz negari quo ad h° q̄ dr sciam tm esse nccriox Et tūc vlteri⁹ dicēt² q̄ nullo ꝑnto ꝓ bto exīte/ noticia h⁹ ꝓclusionis omē ꝑntū ē ordiabile in gñe/nō est sciā. qz tūc in cau dcō ꝓ° esset fiā Ex q̄ sc² q̄ nō omis sciā de nccitate ē sciā/szaliqua ē ꝓtingēter sciā: q̄ sit nō sciā ꝑ solā falsificatōz obiecti Ex h° tūc sc² sciāz esse facil'r mobilē a sbto quia btum sciē manz scd non dr sciā ꝓpter falsitatem obiecti

Finitur prohemiū.

Sequitur tractatus tercius

D cognoscendum ꝑnta quedam sunt necessario premittenda: sine quorum cognitione: nequaꝫ potest haberi cognitio ꝑntorum. Et ideo distinguem⁹ cum aristotele triplicē modū ꝑndi

Primū ad ꝑdicamentū in geuere est diffinitio:

Eorum que predicant: quedam sunt vniuoca. quedam equiuoca. ⁊ quedam sunt denominatiua

Equiuoca dicuntur: quorum solum nomen est cōmune. ⁊ ratio substantie scōm illud nomen est diuersa. vt animal et animal viuuz: ⁊ animal pictum. ⁊ nomen in eis solum est cōmune: ⁊ scōm illud nomen ratio substantie est diuersa Dicimus enim de leone picto in pariete: ecce terribile animal. ⁊ de leone viuo idem dicimus equiuoce Et de statuis regum dicimus: isti sunt tales reges. Et de illis qui adhuc viuūt idē dici⁹ Isti sunt tales reges: sumendo nomē regis eq̄uoce.

Vniuoca dicuntur quorum nomen est commune ⁊ ratio substantie scōm illud nomen est eadem. vt hoc nomen animal est commune homini bouī ⁊ leoni. ⁊ similiter ratio substantie scōm illud nomen est eadem. Dicimus enim: homo ē animal bos est animal. Et hō

est substantia animata sensibilis: z bos est substia animata sensibilis Et sic nomē est cōe: z ratio eoz est eadē scōm illud nomē Nihil eī aliud est homo p̄m q̄ est animal nisi substia animata sensibilis: z similiter bos. Denominatiua dicuntur quecūq; ab aliquo. solo casu sunt differentia. z scōm illud nomē habent appellationem vt a grāmatica grāmaticus. ab albedine albus: differūt solo casu. i. sola cadentia que est a parte rei: z p̄m illud nomen habent appellationem Nomē eī denominatiū debet cōicare cum nomine vniuoco in principio z differre in fine. vt a gr̄ma. gr̄matic⁹: a fortitudie fort⁷

Iste ē tractat⁹ tercius pe. hyr. In quo posteā in 2° tractatu determiāuit de vli ab hic p̄ir determiāt de vli opatiue .s. vt ē ordiābile in gr̄e p̄m sb z sup̄ Vel sic posteā II. determiāuit in 2° tractatu de q̄nq; vlib⁹: hic p̄ir determiāt in 3° de cē p̄ntis Et qz plena noti⁹ sp̄ntoz nō pt haberi sine añp̄ntis z p⁹p̄ntis Jō p̄mo determiāt de añp̄ntis/deiñ de r. veris p̄ntis. p⁹tremo de p⁹p̄ntis Et sunt h⁹ p⁹me lcōnis due ptes In p̄ma moze solito ponūt aliqua pūcta. deiñ due q̄ones z 3° q̄taoz argumēta cū q̄tuoz replicis In 2ª pte h⁹ lcōnis non sunt pūcta. sz q̄ siones z argumēta

Primū pūctum est/q̄d sit añp̄ntū Est quoddā documētū traditū ab aristotele. añ noticiā veroz p̄ntoz valēs ad cognitiōnē eozūdē Alij dicūt qz ista dif° non q̄enit añp̄ntis a boecio z alijs traditis ponūr tl'em descriptōem Añp̄ntū est q̄dā noti⁹ añ va p̄nta tradita. valens ad cognitionē eozūdē Sz ad declarādū p̄mā/dz traditū ab aristotile. p h̄ excludūt pbilia/p h° q̄ dz añ noticiā veroz p̄ntoz/excludūt p⁹p̄nta Et nō dēt addi in descriptiōe a poz. qz nec añp̄nta nec p⁹p̄nta valēt ad cognoscēdū p̄nta a poz. sed a posteriozi Et iō si p⁹p̄nta starēt añ eēnt añp̄nta. z si añp⁹ta starēt p⁹p⁹. a

Scōm punctuz est/q̄ tria sunt añp̄nta in gr̄e. z septē in spē: Tria in genere sunt diffi°/diuisio/z regula quoz sufficiētia sic sumitur Dīne añp̄ntū est documētū valēs ad noticiam p̄ntoz Vel g̃ valz ad cognoscēdū p̄nta quo ad esse vel q̄ ad posse/vel quo ad opari. Si q̄ ad esse: sic ē dif°/qz ipa explicat esse Si quo ad posse: sic ē diuisio. nā p diuisionē explicat ptās seu cōicabilitas alic⁹ cōis Si q̄ ad opari sic ē regula. qz regla añp̄nta l'oñ dit quō genera z spēs debeāt in p̄ntis ordinari Et septem añp̄nta in spē sunt tres diffinitioēs/due diuisiōes. z due regule ¶ Contra Posz argui. tria sunt añ p̄nta in gr̄e/z septē in spē. g̃ sunt decē. qz tria z septē sunt decē ¶ Dico lz tria z septē diuersa inter se: faciāt decē. nō tn̄ q̄ sunt sibi inuicē eadē/mō iā septē in spē sunt ipa tria in genere Vel dz q̄ si tria z septē capiāt eodē° faciāt r. vt tria in genere z septem in genere Aut tria in spē z septē in spē. sic non ē hic. Nam diffinitio hic non ē gen⁹ pbile resp cū triū diffinitionū Debz ergo gen⁹ hic sumi

impꝛopꝛie ꝓ generali. ⁊ species pꝛo speciali.

Tercium pñctū est/ꝙ diuersimode tres diffinitiões valẽt ad notici
am ꝓntoꝝ ¶ Hã diffi° equiuocoꝝ valz affirmatiue ⁊
negatiue ¶ Affirmatiẽ valz ad reductionẽ oim̃ decẽ ꝓntoꝝ ad vnũ cõe. nõ vni⸗
uocũ ge⁹ fz equiuocũ. aut saltẽ analogũ qđ est ens ¶ Negatiue valz sc̃z ꝙ nulla e
quiuoca/inꝯtũ equiuoca pñt poni in ꝓntis ¶ Sed diffim° eq̃uocoꝝ valz ad ꝓg⸗
noscendũ quõ oñia po⁹ in vno ꝓnto reducãt ad vnũ vniuocũ sc̃z ad vnũ ge⁹
gñ̃ qđ ꝓtur de ipsis vniuoce ⁊ cẽntialr: ita ꝙ vniuocũ vniuocãs dẽt poni su
ꝑa vniuoca vniuocata. sicut supi⁹ supꝛ sua inferiora ¶ Et dif° denõiatiuoꝝ valz
ad ꝓgnoscẽdũ quõ nouẽ ꝓnta acchtiũ reducũt ad sbñiam de q̃ ꝓnt denõiatiue
⁊ accidẽt aliter:

Quartum pñctū: ꝙ sola vox ad placitũ instituta ẽ eq̃uocũ vl' vniuocũ
ꝓie loquẽ° ¶ Et iõ inte° aic vl' ꝓcept⁹ nõ ẽ vniuocũ vl' eq̃uocũ ꝑ
fz ẽ sig⁹ vnũ sBordiãtũ pl'ib⁹ ꝓceptib⁹ seu intẽtõib⁹ aiẽ jta dict⁹ ockã ꝙ aristot.
intelligẽ qñ dicit nom̃ cẽ cõe ⁊ rõez sBic cẽ diuersã. j. ꝓcept⁹ ⁊ intẽtões aiẽ st di⸗
uersi. ¶ Et ꝑ⁹ istũ eq̃uocũ a causã ẽ qñ vox pl'ib⁹ ꝓceptib⁹ sBordiãt. ⁊ ita vni ac si
sBordiarẽt alteri/⁊ ita ꝑcat vnũ ac si ñ ꝑcaret alteꝝ ¶ Eq̃uocũ a ꝓfilio: ẽ qñ vox
ꝑ° impo² alicui vl' aliqb⁹ ⁊ sBordiãt vni ꝓceptui ¶ Et p⁹ᴬ ꝓpt aliquã fil'itudinẽ
pmi ꝑti ad illd aliud impo² illi alteri. jta ꝙ nõ imponeret illi alteri nisi ꝓmo im
positũ cssz alij/ vt dc li hõ qđ ꝑ° imponebat ad ꝓndũ oñia aiãlia rõlia. p⁹² ꝓp
ter fil'itudinẽ impositũ ẽ ad ꝓndũ e⁹ ymaginẽ pictã vl' sculptã ¶ Vniuocũ ãt ẽ il
lud qđ sBordinatũ ẽ vni ꝓceptui siue ꝑcet pl'a siue nõ ¶ Ita tñ ꝙ nõ ꝑcet illa pl'a
nisi ꝙ vna inte° animę seu vn⁹ ꝓcept⁹ significet illa.

Querit᷑ ꝓmo. qũo diffiniũt eq̃uoca. ⁊ ꝙs est intellcũs diffinitiõis
sBñie/ꝑm illd noim̃ est diuersa ¶ Quc dif° sic intelligit. ¶ Equoca supple eq̃uocã.
dñr supple sua obiecta sc̃z eq̃uocã ꝑ denõiato. quoꝝ supple obiectoꝝ no" id ẽ
vox eq̃uocãs solũ ẽ cõe: ⁊ rõ sBñie. j. res ꝑta/scdm illd nomẽ ẽ diuersa. j. alia ⁊ a
lia. vel ꝑm alios. i. ꝓcept⁹ seu intẽtões aiẽ sunt diuerse ¶ Quasi dicat ¶ Oia il
la dicũt equiuocata alic⁹ vocis q̃ ꝓueniũt in illa vocc/⁊ nõ in re ꝑta tal' vocz. ex
q̃ ꝑz ꝙ hic diffiniũt eq̃uõ equiuocã ¶ Jlõ ex" debz de eq̃uõtis dari/ vt aiãl viuũ/
cãiãl pictũ/ sunt eq̃uõ. j. equiuocã reſpcũ aiãl'. qꝛ ꝓueniũt in solo nõie ⁊ nõ in re
ꝑta hꝰ vocz aiãl ¶ Sũt tñ alij q̃ dicũt ꝙ hꝫ diffiniãt eq̃uoca eq̃uocãª ⁊ explifi⸗
cãt vt cams ẽ eq̃uocũ ad canẽ latrabilẽ. piscẽ marinũ/⁊ sid⁹ celeste ¶ Et dicũt dif
finitõ nõ ẽ rez fz noim̃. qđ ꝓbãt ꝙ ꝑm 4° methaᵉ dicẽtẽ ꝙ rõ quã no" ꝑt ẽ dif
fini° ¶ Sz ad hꝫ dicerẽt ꝙ res bñ diffiniũt tꝯ diffª remota/⁊ no" tꝯ diffᵐ. ꝓpiqñ
Querit᷑ scdo qtupl'r ẽ eq̃uocũ ¶ Dico dupl'r sc̃z eq̃uocũ eq̃uocãs. ⁊ ẽ vna
vox pl'a ꝫns vt cais ¶ Et eq̃uocũ eq̃uõtũ ẽ ftũ eq̃uoci eq̃uo
cãtis. vt cais latrabil' piscz marin⁹ ⁊ stella ¶ Jtẽ eq̃uocũ eq̃uocãs ẽ dupl'r. s. equo
cũ eq̃uocãs a causã. ⁊ ẽ vª vox pl'a ꝫns eq̃ ꝑ° vt cais respcũ latrabil' piscz ⁊ stelle
¶ Illud ẽ eq̃uocũ equiuocãs a ꝓfilio. qđ alio nõie dr analogũ ¶ Et ẽ vna vox pl'a
ꝫns ꝙ pus⁹ ꝙ⁹ teri⁹. vt aiãl respcũ aiãl' viui ⁊ respcũ aiãl' picti ¶ Et dr eq̃uocũ a ꝓ
fio qꝛ in ipõe ei⁹ ad ꝓndũ illa pla ẽ facta q̃dã deliber° ad imponẽdũ hꝫ nomẽ
⁹ terioꝛi ꝑto ꝓpter fil'itudinẽ quã habz cũ ꝓmo ¶ Et in eq̃uoco a causã non fuit
deliberatio sed casualiter plura ꝑt.

¶ Q't nota q cozrñdenter etiã est duplex equiuocũ eq̃uocatum a casu & a cõ filio Equiuocũ equiuocatum a casu ẽ btum equiuoci equiuocãtis a casu Eq̃ uocatũ a ꝓilio ẽ qđ est btũ equiuoci eq̃ocãtis a ꝓilio.

¶ Si arguit hõ ẽ equiuocatũ respcũ aiãl' vt dicit text⁹. Siliter aiãl & vina sunt eq̃ocata respcũ h⁹ vocis sanũ. & tñ hõ nõ est btũ aiãl' nec animal & vina sunt bta h⁹ qđ est sanũ. g̃ male dcm est q equiuocũ eq̃uocatũ ẽ btũ equiuoci eq̃ nocãtis ¶ Dico q duplex est eq̃nocatũ ꝓmariuz & scdariũ. Jam btũ ꝓmariũ semp ẽ btum equiuoci eq̃ocãtis & h⁹ diffi² Dz equiuocatũ scdariũ qđ iõ dr eq̃ uocatũ qz in ipo repitur diuersa res bta equiuoci eq̃ocãtis h⁹ non ẽ hic diffi nitum/& tle est homo respcũ aiãl'. Dz in textu diffinũtur equiuocata in cõi: tam ꝓmaria q̃z scdaria Jam ꝑm textũ omia illa dicũt eq̃ocata q̃ ꝓueniũt in aliqua eadem voce & hñt diuersas res btas tal' vocis. aut ipamet sunt talia di uersa significata

Arguitur primo sic/decẽ ꝑnta nihil hñt añ se g̃ nullũ ẽ añpiitũ. Añs paz qz sunt decẽ pª rez ꝑnª jã añ pmũ. nõ ẽ aliud pm ¶ Dico lz decẽ ꝑnta ñ hñt aliqđ saltẽ limitatũ añ se in eẽndo/ cũ sint pª entia limitata. tñ bñ hñt aliqđ añ se in ꝓgnoscẽ ꝑ qđ scz ꝑñt notificari vt sunt añpiñ ta ¶ Replicat Eadẽ sunt ꝑnª eẽndi & ꝓgnoscẽdi vtz 2° metha^cc. g̃ fi ñ habcãt aliq̃ ꝑnª essendi. eciã nõ habebũt aliq̃ ꝑnª ꝓgnoscẽdi ¶ Dico negã° ꝓñaz/& cã ẽ. nã lz omia ꝑnª essendi: eadẽ etiã sint ꝑnª ꝓgnoscẽdi nõ tñ eõ Multa em sũt ꝑnª ꝓgnoscẽdi alic⁹rei. q̃ nõ sunt c⁹ ꝑnª eẽndi. g̃ in ar^to ꝓmittit fallacia ꝓñz ar guẽdo negatiẽ a ꝑn°eẽndi mm⁹cõi. ad ꝑnm ꝓgnoscẽdi magis cõe.

Arguitur secũdo. Diffi° eq̃ocoz nõ ꝓuenit eq̃ocatis v̊boz g̃ nõ est bona Añs ꝓbat qz eq̃ocata h⁹ v̊bi curro ñ hñt no mẽ cõe sz v̊m cõe ¶ Dico lz nõ habcãt nomẽ cõe capiẽ°nom ꝑ ꝑte orõis dis tincta ꝓ v̊m/tñ habẽt no" cõe capiẽ°nom ꝑ voce btiã vt no" sit notamẽ mẽz. ¶ Repl.² Equocã h⁹ nõis Johẽs nõ hñt no" ꝑut ẽ vox vl' notamẽ mẽz cõe: sz ꝓpũ/j° dif° nõ ꝓuenit adhuc omib⁹ eq̃ocatis ¶ Dico q lz eq̃ocã h⁹ nõis johãnis nõ habcãt nom cõe/capiẽ°cõe ꝑ appellatiõ tñ habẽt no"cõe/vt ẽ idẽ qđ ꝓueniẽs multis/& ca² hic ¶ Q't nõ q li so^m hic/ nõ excludit quãlibz aliam ꝓueniẽtiã. sz excludit solũ ꝓueniẽtiã in re bta ꝑ illud nom ꝑ qđ soluit argumtũ quo possz argui. canis latrabil'/pisces & fid⁹ nõ hñt solũ nom cõe. qz hñt rõem cõem q̃ ẽ sbñia corꝓorea. h° ẽ ꝑm nomẽ supi⁹. & nõ ꝑm illđ no"eq̃ocisez cais.

Arguit tercio. Nom eq̃ocoz nõ ẽ cõe eq̃ocatis g̃ ista dif° ñ ꝓuenit eq̃ocatis Añs ꝓbat: qz solũ nom eq̃oci eq̃ocãtis est cõe ¶ Dico q nom eq̃oci equiuocãtis ẽ nom eq̃ocatoz fit hoc nomẽ iohis ẽ nomẽ omũ illoz qui vocantur illo nomine Et g̃ fi nomẽ eq̃oci eq̃ocãtis ẽ cõe: ctiam nomẽ ipoz equiuocatoz ẽ coẽ qz idem ẽ. ¶ Replicat fi nom eq̃uo cãtis ẽ cõe: & rõ ſbñie. g̃ dif° ꝓuenit eq̃ocis equiuocãtib⁹ Añs pz qz hoc nom canis solũ ẽ cõe suis equiuocatis & rõ ſbie illi⁹ nõis ẽ diuersa ¶ Dico lz nom eq̃ libz eq̃ocãtis ꝑm se est cõe. nom tñ nomẽ pl'iũ eq̃ocãtiũ. ex q pl'a eq̃ocã non habent idem nomen Jam li quorum in diffinitione refert plura. & sic non cõ uenit aliquib⁹ equiuocantib⁹ ¶ Vel etiam dicit q quorũ refert equiuocata Vel dicitur q nomen equiuocantium non est nomẽ cõmune. tanq̃ suoz ꝓtoz aut ꝓticipantium significata. jã t i^ffini° equiuocorum debet intelligi quorum.

supple obiectoꝝ vt ꝓtoꝝ. vel ea ꝓticipā᷑ solum nomen ẽ cõe. Ecce ꝗt⁹ laboꝛ est in solutione /qui non esꝛ/si sim² diffiniret Equiuocũ est eᵓ solũ nomẽ ẽ cõe. et rõ sb̃ñie ꝑm illud nomẽ est diuersa.

Arguitur quarto. Jsta difᵒ non ꝓuenit equiuõtis dr̃aꝝ g̃ nõ est bona. q̃ sũt simpliᶜ simplicia ⁊ non hñt diffinitionẽ ¶ Dico liz equocata dr̃ẽ nõ habeant diffinitõz hñt tñ rem ꝑtã ꝑ nom̃ Jsta quoq; possꝛ argui de equõtis accidẽtium: q̃ liz non habeãt rõz sb̃ñie: capiẽ sbiam ꝓprie: habent tñ ronem sbie vt hic caᶜ sicut dcm̃ est ¶ Replicatur Dc. hyᶠ. in quinto tractatu dicit rõz in diffinitionibꝰ capi ꝑ difne ¶ Dico q hoc dicit gra exempli. mõ exẽploꝝ nõ semp requirit veritas ¶ Si arguatur cõtra diffinitũ sic/Diffinitũ huiꝰ diffinitonis nõ est quid vnũ/g̃ male poᶻ difᵒ/ꝓña tenet/nam qõlibz diffinitũ debz esse quid vnũ Alñs patet quia diffinitum est equiuocũ. Dico liz equocũ ꝑ denominato non ẽ quid vnũ: tñ equiuocũ ꝓ:o figto est quid vnũ: ⁊ hoc diffinitur hic. ¶ Replicatur. hic diffinit̃ in pli et plal' terminꝰ lemp stat, ꝑ pluribꝰ: ¶ Dico liz diffinitũ non sit quid vnũ quo ad suppositа: est tamen quid vnuz quo ad figtum q; vnã rem ht puta relationem equiuoci fũdabilẽ sup quoduz bz equiuocatum alicuiꝰ nominis

¶ Posset hic etiã argui Nullũ est equiuocũ equiuocãs/ ꝓbaᷓ. quia figtio ẽ forma vocis ẽntis sed vnⁱ⁹rei ẽ tm̃ vna forma ¶ Dico q liz vnius rei sit vª fõz cẽntialis tñ ꝓñt esse plꝛs formе accñtales. mõ ht̃io ẽ forma accñlis vocis ¶ Si dicaᷓ. hcatio ẽ forma essential' dcõnis g̃ ad minꝰ nulla dcio plꝛa ht ¶ Di co licet formal'r vna dcio non plꝛa significat. tñ dcio materialiter. j. capta ꝑ vo ce que est ciᵃ materia bñ plꝛa figt ¶ Replicatur Dicit phꝰ ꝑmo methaᶜ qõ ñ vnũ ht/nihil ht g̃ impossibile ẽ eandem vocem plꝛa ꝛc ¶ Dico q plꝛa ht etiã vnũ ht. Si dicaᷓ si plꝛa ht g̃ ht non vnũ. sed qõ non vnũ ht nihil ht ¶ Dico licz vor ꝰns plꝛa/ht non vnũ capiendo non infinitanter/nõ tñ capiẽdo nõ negãter vt non intelligatur ꝓcedere ỽm ht jta intelligit phꝰ dcm̃ suã

Secunda pars huius lectionis.

Queritur quomõ. diffiniũtur vniuoca ⁊ quomõ intelligitur diffinitio ⁊ raᵒ sb̃ñie ꝑm illud nomẽ est eadem. ¶ Dico vniuoca dicũtur quoꝝ solũ nomẽ cõe est supple vniuocata. dñr scz ab antiquis/sua obiecta/quoꝝ supple obiectoꝝ no men scz vniuocans ẽ cõe: ⁊ rõ sb̃ñie ꝛ res ꝑcata/ꝑm illõ nomẽ ẽ eadẽ. Ex quo ꝑz q; hic diffiniũt vniuoca vniuocata ¶ Vnde nota q vniuocũ vniuocans est vor ꝰns naturam cõem multis vt animal Vniuocũ vniuocatũ est uniᶜ⁹ tal' nature cõmunis ꝛre ꝑ vniuocũ vniuocans. vt hõ bos respectu animal' ¶ Sz q; multa sunt vniuoca q̃ non ht nãm coẽm Jdeo vt dcm̃ est alij dicũt vniuo cũ est qõ sb̃ordinatum ẽ vni cõceptui siue ꝑcet vnũ siue plꝛa. dũ tñ illa plꝛa ꝓue niant in vno cõceptu vel intẽtione anime jta q vniuocũ sit signũ sb̃ordinatũ

in ſubo vni ſigno nāli quod eſt intentio ſeu concept⁹ anime:

Argnitur primo. Animal eſt equiuocū. vt dcm̄ eſt ꝑus. ḡ hic male dr
ex⁹ q aiāl ſit vniuocū ¶ Dico q aiāl ca² du² Vno
mō vt ſe extēdat ad aiāl vcrū ⁊ aiāl pictū ⁊ ē equocū Al°° ca² ꝑcise ꝑ vno ſto
qđ diffinit ꝑ ſbiām aiātam ſenſibilē ⁊ ē vniuocū ¶ Replicat capiēdo aiāl tm̄
ꝑ vno ſto/ſic rō ſbm̄ic aiāl' non ē eadem .ḡ aiāl ſic nō ē vniuocū reſpcū hōis ⁊
bouis Alīs ꝓbat auctc ꝓh̄ ꝓmo de aiā Rō aiāl' ꝑm vnūqđq; animal ē altera ⁊
altera ¶ Dico liz ratio ſpāl' animalis ſit altera ⁊ altera ſcōm vnūquodq; ani
mal. tamen nō ratio generalis animal' ¶ Si ar² 2° iſta diffi° non conuenit vni
uocatis dr̄ḡ ḡ non eſt bona Alīs ꝓbat quia vniuocata alicui⁹ differētie nō ha
bent eādem rōnem ſbſtātie ꝑm nomen ipſi⁹ differentie Aſſumptū ꝑz qz dr̄ie
cū ſint ſimpli² ſimplices nō habent aliquā rōnem ¶ Dico licet differētie nō
habent rōnem capiendo rōem ꝑ diffinitione. hñt tamē rōem capiēdo rōem ꝑ
illo cui nomē impo² ſiue ꝑ re ꝓcata ꝑ nom̄ Zā ra° in ꝓpoſito capit ꝑ re ſta/
ꝑ nom̄: qz vt dicit ꝓhs 4° metha^ce rō ē quā nom̄ ſt. Et ꝓhl'iter dicendū eſſz de
quenit vniuocātib⁹ ḡ nō eſt bona Alīs ꝓbat qz vniuocā^m nomē ē cōe ⁊ rō ſb
ſtantie ē cadē vtz inductiue ¶ Dico licet cuiuſlibz vniuoci vniuocātis nom̄
eſt cōe ⁊ ratio ſbſtantie eadem. tm̄ non ſunt dabilia pl'a vniuocā^a. quoꝝ nomē
eſſz cōe/quia diuerſoꝝ vniuocā^m nūq̄ ē vnū nomē cōe ⁊ hoc ſb rōe vniuocā^m
Vel dr̄ q q̄z refert vniuōta: ⁊ ſic excludūt ꝑ ꝑmā ꝓticulā lz ſequēs eis ꝙciat

Queritur ſcdo Vtrū iſta poſſz cōcedi Equocū ē vniuocū ¶ Dico
q equocū ca² du² ſcz ꝑ ſto ⁊ ꝑ denōiāto Pro deno
miāto cciā du² vel ꝑ denōiato qđ eſt equocans. Vel ꝑ denoiāto qđ ē equoca
tū Si vero capiat ꝑ ſto puta ꝑ reſpcū equoci ſiue equiuocāt' ſiue equocati
iſta debet ꝙcedi/equiuocatū eſt vniuocū .qz ꝓtur cēntialr ⁊ vniuoce de ꝓpis
inferiozib⁹ Si vo capiat ꝑ denōiāto qđ ē equocās/ſic nō ꝓt ꝙcedi/equiuocū
eſt vniuocū. qz equocū equiuocās ꝑ denōiato inq̄ntū hm̄oi nūq̄ ē vniuocz
vniuocans vel vniuōtū ¶ Si iat capiat ꝑ denōiato qđ eſt equiuocatum /ſic
concedr̄ q equiuocum eſt vniuocū. qz equiuocata ꝓnt eſſe vniuoca vniuocata
ctiā vniuocātia. licz non reſpcū equiuoci equiuocātis Et licz vniuocū ſit diſ
peratum ab equiuoco. ꝑ figto ⁊ ergo nō ꝓnt de ſe inuicem in abſtracto verifi
cari. tm̄ poſſunt de ſcinuicē ꝑdi in ꝓcreto: nec hoc eſt inconueniens de diſpatis.
vt patet in quinto tractatu Et licz equiuocum ꝑ ſto ꝓtur denomiātiue de ſu
is obiectis. ꝓtur tm̄ eſſent ialr de ꝓcꝑis inferiozib⁹: ⁊ reſpcū illoꝝ eſt vniuocū
vniuocans

Queritur tercio: que ſunt denōiātiā diffinitiē ⁊ quō intel² diffi° ¶ Di
co Denōiātiua dr̄ quecūq; ab aliquo ſolo caſu dr̄ā
ſunt: ⁊ ꝑm illud nomē hñt appellationem vt a ḡma^ca ḡmatic⁹. a fortitudiē fo
tis Que dif° ſic intel² Denōiātiua ſBaudi cuiſdem denominātis dr̄ ſp^c ab an
tiquis q̄cūz. j. q̄ dr̄ā ſunt ab aliq̄ ſp^c abſtracto/ſolo caū. j. ſola finali termiātioē
hñt appellacoz. j. ꝓtioz ſBaudi de ſto inheſiōis ꝑm illō no^n. j. ꝑm vocē ¶ Et
vz ad ꝙnitiōz ꝓntoꝝ ꝓuta quō nouē ꝓnta accñtium reducūt ad ſbām quam
denomināt/⁊ de qua ꝓnt accñta², ⁊ denomiātiue

¶ Si queras quot requirũtur ad oẽm ꝓtionem denõiatiãm ¶ Dicas tria scz denominãs denõiatum ⁊ denõiẽtm̃ Uñ denominãtũ est ipm̃ sb̃tum de quo ꝓ̃ aliquod accñs vt paries Denõiatm̃ vero semp est ꝓcretum accñle vt albꝰ De nominãs autẽ est abstractũ accñtale vt albedo Et ẽ denominãs quo. qz ẽ illõ formale a quo sb̃tũ denõiatur talc vel tale Sed ꝓcretũ est denominãs qõ/ ꝓ̃ illud quod in ꝓtione denomãtiua sc² copulã vt ꝓes est albꝰ

¶ Si queras quotuplicia sunt denõiãtiua ¶ Dico triplicia scz denõiãtiã vo ce tm̃. vt sunt ꝓcreta abstracti q̃ consigñt nãm accñtalẽ. vt humanꝰ ⁊ humanũ respcũ humanitatis Denõiatiua figtione tm̃/ sunt ꝓcreta accñtaª que nõ ꝓue niũt cum abstractis in ꝓmoº vt studiosus respectu vtutis Denõiatiã voce ⁊ sig nificatioẽ simul sunt ꝓcreta accñtalia ꝙuemẽtia cum abstracto in ꝓnº vocis ⁊ dzã ab codẽ in fine vt albꝰ ⁊ album respectu albedinis Ita semp dẽnt duo cõ creta ꝓzo exemplo sumi respectu sui abstracti Et diffiniũtur hic denominatiã voce ⁊ b̃tone simul Et diffiniũt denõiatiua ciusdẽ denõiantis. j. abstracti . Et ideo album ⁊ nigꝝ simul sumpta non ꝓtinentur sb̃ diffinito/ qz nõ dzñt ab aliq̃ abstracto solo casu licet differant ab aliquibꝰ abstractis solo casu

Arguitur ꝓmo: In hac diffinitione p̃tur vle vliter sumptũ/ gº difº mala. ꝙña tenet: quia oñis affirmatio falsa est in q̃ p̃tur vniuersale vl̃r sumptum vt patet ꝓmo priª Ad̃cedens ꝓbatur. quia ꝓdicatur hoc signuz vle quecũq; ¶ Dico ꝙ quecunq; non capit² hic vniuer saliter sed capitur infinite vt idem est quod que ¶ Replicatur infinitum nihil notificat igitur male q̃cũq; capitur ꝓ que ¶ Dico licet p se sumptũ infinitũ nihil notificat tm̃ infinituz sumptuz cuz alijs pticulis bñ notificat

Arguitur secũdo: Albꝰ ⁊ album sunt denõiatiua hꝰ denominãtis albe do ⁊ non dzñt ab ipso solo casu qz dzñt ecti ab ipõ i geuere ¶ Dico liz dzãnt ab albedine in genere/ non tam dzñt ab albedine in ꝓncipio vocis Iam hoc sigm̃ solũ: non excludit quãlibz aliã dzãm ab ea q̃ ẽ in casu/ sz excludit solũ dzãm que essz a ꝓncipio vocis/ vt sit sensus solo casu. j. so la finali termiãtõe ⁊ non in ꝓnº ¶ Replicaꝫ Maria filia imꝑssoris ẽ grãmaᶜª denomiãtiẽ a g̃maᶜª ⁊ tm̃ grãᶜª adᵒⁿ non differt a grãmatica sb̃ñie in finali ter miãtione/ g̃ nõ ẽ de ratioẽ denominatiui ꝙ dzãt a denominãte casu. ¶ Dico ꝙ licet grãᶜª adᵒⁿ in femenino gñe non dzãt a grãmatica sb̃to in finali termiã tioẽ femina: tm̃ differt ab ipso finali termiãtioẽ masculina ⁊ neutra ⁊ hoc suffiᶜ

Arguitur tercio Rõnal ⁊ rõnale dzñt ab aliquo solo casu ⁊ hñt appel lationẽ ꝑm nomẽ/ ⁊ tm̃ nõ sunt denõiatiã. g̃ ista diffi nitio ꝙuenit alijs a diffinito Ad̃ns ꝓbaꝫ qz ꝓntur de hõie ⁊ appellãt oẽs hõies ¶ Dico ꝙ licz hẽant appellationẽ de aliquo inferiori. nõ tm̃ hñt appellatõz a sb̃to inhesionis de quo hic intelligiꝫ ¶ Hic ẽ bñ notãdũ ꝙ vliter oñis il la ꝓtio est denõiãtiua q̃ est ꝓpriij vel accñtis de suo sb̃to inhesionis. Et licet porphiriꝰ dicat genꝰ dzãm spẽm ⁊ ꝓpriũ ꝑti vniuocc. capit ibi ꝓtionẽ vniuocã large ꝓ ꝓtione nccia ⁊ ordinata: ⁊ n̄ est inconuenies ꝙ hoc mõ sint idẽ ꝓtio de nomiãtiua ⁊ vniuoca.

Secundũ aiꝫ predicamẽtum in genere ẽ diuiſio

Eorum que dicūtur cū complexione vt hō curit. quedam sine complexione vt homo:

Octo sunt modi essendi In.

Sed prius alterum mēbrum huiꝰ diuisionis subdiuidatur distinguendi sunt modi essendi in: qui necessariꝫ sunt ad ea que postea dicentur.

Primꝰ modus essendi in: est sicut ps integralis est in suo toto vt digitus in manu ꝛ paries in domo. Secūdus modus essendi In est. sicut totum integrale est in suis partibꝰ simul sumptis vt domꝰ in pariete tecto ꝛ fūdamento Tercius modꝰ est sicut species ē in suo genere vt homo in aiāli: vel vnūqōꝫ inferiꝰ in suo superiori Quartus modus est sicut genꝰ est in specie vt animal in homīe vel quodlibet superius in suo inferiori Quintus modꝰ dicitur sicut forma [illegible] substātialis est in materia vt aiā in corpore: vel forma accidentalis seu accīs in sbiecto: vt albedo in pariete

Sextus modus essendi In est: sicut aliquid est in suacausa efficiente vt regnū in regente. Septiꝰ modꝰ essendi in. est sicut aliquid est in suo fine vt virtus in beatitudine Octauus modus ē sicut contentum est in continente: vt vinū in vase: locatum in loco: Hos autē modos essendi in: distinguit aristoteles quarto phiz Boetius autem assignat nouē qꝫ subdidit quītum. vbus. Insunt pars: totum: genꝰ: spēs: ꝛ calorig ni Rex in regno: res in fine: locoꝫ locatum

Eorum que sunt: quedam dīr de sbiecto: in sbiecto

vero nullo sunt vt genera ⁊ species substantie: ⁊ differentie earum: que omia dicūtur substantie vniuersales: extenso hoc nomine substantia: vt animal: homo rationale Dici de subiecto vt hic sumitur: est dici de inferiori. vt animal dicitur de homine. ⁊ homo de sorte. ⁊ color de albedine Et cē in sbto vt h̄ sumitur: ē scdz qp accns est in sbiecto: Alia vero nec̄ de subiecto dicūtur nec̄ in subiecto sunt vt individua substantie Alia dicūtur de subiecto ⁊ sunt in subiecto: vt genera et species aliorū nouem p̄dicamentorum dicuntur de inferioribꝰ ⁊ sunt in subiecto: sicut accns in subiecto. vt color dicitur de albedine vt de inferiori. ⁊ est in corpore vt in subiecto Alia vero in subiecto sunt. ⁊ de subiecto nullo dicuntur: vt hec scientia est in anima: vt accidens in subiecto: ⁊ non non dicitur de aliquo inferiori. Et iste color est in subiecto. vt in corpore: ⁊ non dicit̄ de subiecto Omnis em̄ color in corpore est

Primum pūctuz Posiō auctor nr̄ determinauit de p̄mo aīp̄dicto in in genere qđ ē diuisio Et sūt due diuisiones aīp̄dicales in spē/ determinauit ergo auctor nr̄. de tribꝰ aīp̄dictis in spē Nā determinat de quarto in spē qđ est pⁿ diuisio aīp̄dicalē dicens. f. Horum q̄ dñr. quedā dicūtur cū ꝓplexione vt hō currit: q̄dam sine ꝓplexioē vt hō/bos/currere/stare Et ex hac diuisio. est vnū aīp̄dictū/ qđ ꝓbat. qz est quoddam documētū traditū ab aristotele an noticiam p̄dicatoꝝ valens ad ꝓgnitionē eorūdem Et quō valet: Dicitur q̄ valet ad hoc vt nulla ꝓplexa ponsūnt poni in p̄dicto. sed que ibi ponūtur necessario debent esse incōplexa

Secūdū pūctuz Quo sic exponi Horuz q̄ dñr. f. ꝓferūt ib ē vocū p̄dicatarum. quedā dñr cū ꝓplexione cē Et si arguatur sb altero mēbro cadūt omia que reponūtur in p̄dictis/sed ea que reponūt in p̄dictis sunt res. g̃ videt qđ diuisum ⁊ mēbra dividentia sunt res. minor p̄z: qz voces non ponūt nisi in vno p̄dicto scz in tercia spē q̄litatis Dicit ad ꝓbationem mīoris Liz voces

sumpte materialr p seipsis solū ponūt in vno pnto. tm voces bcatiue sumpte ponūt in diuerb pntis Et ē diuisio sbti in sua accn[a] qz dici vel pferri cū pplexi one aut sine pplexioē accidit ipsis vocib[9].

Tercium pūctm est q ḋntū añpntū in spē ē 2[a] diuisio q̄ valz ad pgnoscendū dzām inter sbnias t accn[a]: t dzām int sbias vniuersales t pticulares/pterea. dzām inter accntia vlia t pticularia. Oñ int sbstātias t accn[a] dzā ē/qz solis sbnijs puenit nō esse in sbto/t sol' accntib[9] puenit esse in sbto/Et sunt h[9] diuisiōis 2[e]/qtuor mēbra. Sub pmo mēbro ptinēt oēs sbnie vles sine simplices/sine 2te vt hō rōnale. Sub 2° ptinēt omes sbnie particulares vt sortes plato. Sub 3° mēbro ptinēt omia accn[a] vniuersalia. vt albedo fortitudo. Sb 4° omia accn[a] pti[2la] vt hec albedo jsta fortitudo

Quartū pūctum est. q diuisum scde diuisiōis ē res. qz dicit tert[9] coq̄ sus ē. Coq̄ q̄ sunt. j. rez vel entiū q̄dā dnr. cē Et ē diuisio sbti in accntia qz dici ḋ sbto vel esse in sbto accidit ipsis reb[9]. Alij dicūt q diuisū ē vox incōplexa: qō ꝓbāt qz illud ē h̄ diuisum cui pucit dici de sbto/sz soli voci puenit dici de sbto Dicūt ad h° pmi negā° minorē qz lz reb[9] ñ puenit dici de sbto bm se. tm rebus vt bnē vocib[9] bñ puenit dici ḋ sbto t h° sufficit

Queritur primo quid ē vox pplexa. Dico distinguēdo. Aā ēplex ē vox pplexa scz voce tm ēstioē tm: voce t ēstioē sil' Vox pplexa voce tm ē q̄ pstat ex plib[9] vocib[9] nō faciētib[9] vnā vocē sim[2] accptis tm ꝓ vna. vt coz[9] aiātū/aiāl rōle. dū capiūt circūlocutiē. Vox pplexa ēstioē tm ē: q̄ bt aliq̄ pla p modū vni[9]. sz non pstat ex plib[9] vocib[9] Vel sic vox pplexa ēstioē tm ē vna vox sim[2] cui cozrñdet accept[9] pplex[9]. vt hec vox plato si imponerē ad bndū pl'onē currere. Vox pplexa voce t ēstioē simul ē/q̄ complectiē ex plib[9] vocib[9] diuctas res bntib[9] vt hō currit. Et si petaī an ista sit vox pplexa/lapis lignū/ḋz q̄ non: qz nō est aliquo mō vna nec sim[2] nec aggregatioē ꝓpter diuersos modos bndi grāmaticales. Oñ solū illa ē vox pplexa q̄ ē plurib[9] vocib[9] aliquo° sibi inuicē cozrñdētib[9] bm vnionē grāmaticalē per modum determinabil' t determinātis

Queritur scdo Utrū aliqua dif° vt animal rōle mortale sit pplexū voce tm vel voce t ēstioē simul. Dico q̄ voce et ēstioē sil': t rō ē qz pplectiē ex plurib[9] vocib[9] diuersas res bntib[9]. Et si dicaī cui libz voci pplexe bm ēstiōz cozrñdet accept[9] pplex[9] e[c] nō ē de diffinitioē j[2] Dicunt ꝓbāt qz phs ꝓmo p[9] terioꝛ ponit dzās suppōnis petitiōis t q̄stionis. a diffinitione: qz diffinitiōi cozrñdet accept[9] simplex/t illis trib[9] accept[9] pplex[9]. Dico q̄ cōcept[9] ēt dici simplex dū[2]. Vno° qz p ipm nō accipiē aliquid vniri alteri. t accept[9] cozrñs diffinitiōi nō ē pplex[9]. qz accipiēe aiāl rōnale. nō accipit vnū vni alteri. Alio° accept[9] ḋz simplex qz sim[2] ē vni[9] obi simplicis/quō intellcio vni[9] termīi ḋz accept[9] simplex. e[c] accept[9] diffinitiōis nō ē simplex sz cōplex[9]. qz p ipm intelligūt pla liz ex illis plurib[9] fit vnū. Vel ḋz liz diffinitiōi cozrñdet cōceptus simplex sim[te] oppo[ta] pplexiōi enūciatiē vt vult phs jbi sup/tm diffinitiōi ñ cozrñdet accept[9] simplex sim[te] oppolita cuilibz cōplexioni indrñter.

Arguitur ꝓmo. sic cōtra ꝑmā diuisionē ¶ Nulla ē vox ꝓplexa g̃ diui⁹ sio mala Añs ꝓbaī q⁹ nulla ē res ꝓplexa. g̃ nulla est vox cōplexa. ꝓña pz. q⁹ oportet signū cognōscere sigt̃o: mō vox est sig^m rei ¶ Dico licz oporteat signū cognōscere sigt̃o tñ non oportz qōlibz attributū signi eciā attribui sigt̃o vt signū ꝟcat signatū. ⁊ sig^m est aliud a sigt̃o/⁊ tamē illa duo nō ꝟueniūt signato. ¶ Vel dr ad ꝓbationē añtz ꝙ nulla res ē ꝓplexa ⁊ go distinguo vel ꝑm se sic ꝓcē² Vel in ordine ad aliā rē cū qua ē composita vl' ꝓponibil' sic negaī. ¶ Replicaī/voces sunt signa rerū mediāte ꝓceptu ⁊ actu intelligēdi/sed omis intellect⁹ ē simplex/ꝙ itaq̃ omis vox est simplex. ¶ Pinor ꝓbaī. q⁹ intellcūs nō ꝑt simul plā intelligere ⁊° topicor. ¶ Dico lz intellcūs nō ꝑt plura simul intelligere ꝑ modū plriū tñ bñ ꝑ modū vm⁹

Arguitur secūdo. Complexū est incōplexū/g̃ mēbra diuisiōis coincidūt. g̃ diuisio mala Añs ꝓbaī q⁹ ꝓplexū nō ꝓplexi tur ex plib⁹ vocib⁹ ¶ Dico liz cōplexū captū māliter ꝑ ista voce ꝓplexū bñ fit incōplexū/nō tñ captū ꝟtiue ⁊ vt sic ē mēbrū diuisiōis ¶ Replicaī Capiaī etiā cōplexū sigt̃iue vt hō currit/tūc incōplexū scz hō/ē ps cōplexi/⁊ sic mem bra diuisiōis nō sunt opposita/q⁹ coincidūt/ꝙ itaq̃ diuisio adhuc mala. ¶ Dico licz incōplexū sit ps complexi māliter nō tñ formaliter: Vel sic licz incōplexū ꝑ denōiato sit ps materialī ꝓplexi capti ꝑ denōiato. nō tñ captū ꝑ ꝟto seu ista ⁊ª intētione incōplexū. Et si queratur vtrū ne res ꝟta p cōplexū sit cōplexa. Dicitur ꝙ non q⁹ reb⁹ñ attribuit ꝓplexū vel incōplexū sed vocib⁹ aut signis. q⁹ ꝓplexio ꝓnotat ꝑcise voces sicut symitas nasum. Añ complexio ē vnio vocū nō facientiū vnā vocē sim² ¶ Et si arguaī ꝙ ista nō poterit admitti. Complexū ē ꝓplexū capiēdo hāc vocē ꝑ suo ꝟto Negaī sequla/⁊ si ꝓbet q⁹ tūc illi rei attribuere ē esse cōplexū Dicitur ꝙ illi rei bñ attribuit cē cōplexū ydētice sed nō denōiatiue. Añ cū dcm fit ꝙ solis vocib⁹ vel signis attribuit cōplexū vl' incōplexū/intelligēdū ē hoc ꝙ sol' ipsis attribuit denōiatiē/lz aliq̃b⁹ bñ ꝑt attribui idemptice vel vniuoce. ¶ Si ar² omis vox est cōplexa ex lris ⁊ fillaba vel fillabis Dicitur ꝙ liz fit cōposita ex lris vel fillabis. nō tñ ꝓplectit ex eis. q⁹ ꝓplexio ē ex plurib⁹ vocib⁹ vl' simulib⁹ signis nō faciētib⁹ vnū

Arguitur tercio color nō dr de ſbto. ⁊ tamē ē ge⁹ vel spēs ꝑnti accit ꝙ j² 3^m mēbr ē male po^m Añs ꝓbaī q⁹ color ē abstractū a ſbto: mō qđ est abstractū a ſbiecto nō dicit de ſbto ¶ Dico licz color fit abstractū a ſbto inheſiōis ⁊ iō ñ dr de ſbto inheſiōis. tñ ē ꝟtractū ad sua inferiora/⁊ g̃ dr de ſbto capiē° ſbtū ꝑ inferiori ¶ Repli² Color ē abstractū a ſb^to inheſiōis/g̃ nō ē in ſbto inheſiōis. ⁊ ꝑ ꝓña ē malū ex^m tercij mēbri. ꝓña ꝓbaī. nā qđ ē ab aliquo abstractū nō ē in illo a q̃ ē abstractū ¶ Dico lz illd qđ ē ab alio abstractū ꝑ realē sepatōz. nō ē in illo a q̃ ē abstractū. tñ qđ ē solū abstractū ab alio ꝑm intellcm ⁊ ptionē bñ ē in illo a q̃ sic ē abstractū Sā color so^m est abstractū a ſbto inheſiōis ꝑm ptionē. ⁊ non realē sepationē

Arguitur quarto. ℔° albū ꝓtr² ſb 4° mēbro ⁊ tū dr ꝺ ſbto. g̃ 4^m mēbr nō ē bñ po^m. Añs ꝓbaī q⁹ ℔ albū dr de pciē qđ ē eius ſbtū ¶ Dico lz ℔ albū dicaī de ſbto inheſiōis. nō tñ d² de ſb^to capiē° ſbtū ꝑ inferiori ¶ Replicaī h°albū dr de sorte lz sortes ē inferi⁹/g̃ ℔ albū d² ꝺ inferiori vt sortes ē ℔ albū ¶ Dico lz ℔ albū dicatur de illo qđ ē inferi⁹ respectu hōis. non tñ est inferi⁹ respcū sui

¶ Posset hic argui contra quintū modū essendi Jn. opposita non possunt esse in eodem sed forma ⁊ materia sunt opposita sicut actus ⁊ potenª ¶ Dico licet forma ⁊ materia sint opposita quo ad modos suos essendi. ſ. actꝰ ⁊ potē non tñ ꝑm cē qz ꝑ idem esse simul existūt in ꝛᵒ. ¶ Contra sextū modū arguit effectus realiter ⁊ essentialr distinguitur a suo efficiēte ⁊ suo fine. g̃ res nō ē in suo efficiēte ⁊ in suo fine ¶ Dico liz effectus non sit in suo efficiente ⁊ fine ꝑm ſbñiaz: tñ bene ꝑm virtutem. ita q̃ efficiens in se habz vtutē qȯ ꝑt effcm ꝓducere Et res est in fine solū accñta² scz scōm suam bonitatē q̃ ꝓuenit ex bonitate finis

¶ Posset argui q̃ plures sunt modi essendi in. qz sicut res est in loco Jta ⁊ in tempe. ergo ē in tempe est ponēdū ꝑ vno modo ¶ Dico q̃ ꝓhendit ſb occauo. quia esse in loco ⁊ esse in tempe est in aliquo sicut in mēsura extrinca.

Tercium añp̃ntum in genere est regula

Quando alterum de altero p̃tur vt de subiecto. quecūq; de eo qȯ p̃tur dicūtur: omnia de subiecto dicū vt sortes est homo: ⁊ homo est animal: ergo sortes est animal Diuersorū generū ⁊ non subalternatim positorum diuerse sunt species ⁊ differētie: vt animalis ⁊ sciencie: que sunt diuersa genera. Differētie em̃ animalis sunt rationale ⁊ irrationale Diuidit em̃ ꝑ has differentias. animalium aliud rationale: aliud irrationale Differentie aūt scientie sunt: naturale: morale: et sermocinale Diuiditur enim scientia per has differentias vt scientiarū alia naturalis: alia moralis. alia sermocinalis

¶ Hic Auctor noster determinat de tercio añp̃nto in genere quod est regula. sunt aūt due regule/ que in vna lectione nō possunt sufficiēter manifestari. ꝓco hui⁹ lcōnis sunt due ptes Jn ꝑma sunt duo pūcta cū questionib⁹ ⁊ argumentis more solito Jn 2ª pte est vna q̃stio cū argumētis

Primū pūctum est q̃ sextū añp̃ntum in spē est ꝓma regula añp̃talis scz Q̃ alterū de altero p̃tur vt de ſbiecto ⁊c Qt valz ista regula ad ꝓgnitionē p̃ntoꝝ sic scz ad ꝓgnoscendū q̃ omne supius qȯ dicitur de altero vt de ſbto/ debz ordiārl supra suū inferi⁹ ¶ Et si dicat. ſ

ta regula ẽ vna regula ꝓñcia⁹.ḡ determinatio e⁹spectat ad loycam nouã

¶ Ad hoc d² ꝙ solũ incidẽtal'r hic ponit vt regula.sed ꝑncipaliter po² vt scia m⁹ quõ supmũ supi⁹ debeat supmo loco poni.⁊ vlit oñe supi⁹ sup suũ inferi⁹.

Secundũ pũctũ: est ꝙ septimũ añpntum in spẽ est ².ª regula añpñtal'. scz diuersoꝝ generꝝ ⁊ nõ ſbaltcrnatiz positoꝝ diuer se sunt spẽs ⁊ dr̃ẽ.que est vnũ añpntum vt ꝓbat² ꝑ diffinitõz añpnti: Et valet ad ꝙnitionẽ veroꝝ ꝑntorũ/qz valz ad ꝙnoscendũ habitudinẽ ꝑntoꝝ adinui/ cẽ/sic ꝙ illa que sunt de diuersis ꝑntis non pñt esse de essentia vni⁹ tercij Et ꝙ ꝑnta sunt impermixta.

Queritur primo Quõ intelligit ꝑma regula añpñtal' Dico sic.Q.ñ altez scz ꝑtũ.ꝑtur de altero scz ſbto. vt õ ſbto.j.de inferiori Omia supple ꝑta q̃cũz.j.que dñr .j.pñs de eo qõ pt̃.j.de ꝑto ꝑme ꝓ/ põis/dicũt id est pñs de ſbto scz ꝑme ꝓpõis ¶ Et d² poti⁹ Altez q̃ aliud/ qz altez est sig^m ꝓticulare duoꝝ/⁊ text⁹ in p^a ꝑte regule loq̃t de duob⁹ extremis ꝓpõis q̃z alterũ d² de altero Hz aliud nõ ẽ tale sig^m ꝓticulare ¶ Hz ẽ aduer/ tendũ ꝙ hec regula sicut iacet solũ tenz in ꝑtionib⁹ cẽntialib⁹ ꝓpter illã ꝓticu lã vt de ſbto/que denotat ꝑtionẽ supiorꝝ de inferiori Potest tñ regula extẽ di ad ꝑtiones accñtales/⁊ tũc ꝑ illã ꝓticulã de ſbto dẽt solũ intelligi ſbiectum ꝓpositionis

Queritur secũdo quot ꝙditiões requirũt ad h° ꝙ bñ arguat penes hãc regulã in ꝙbuscũq; ꝑtiõib⁹ siue essentialib⁹ siue in ac cidẽtalib⁹/siue affirmatiuis siue negatiuis ¶ Dico ꝙ due Priã ẽ ꝙ p^a ꝓpo° fit affirmatiã.⁊ ideo nõ se² Johes nõ est asin⁹/asin⁹ ẽ aniál:ḡ iohes nõ ẽ aniál. Et rõ h⁹ ꝙditionis est qz arguñtuz fcm̃ ꝑ hãc regulã reducit ad ꝑmã figuram ꝑ solã trãspõem ꝑmissaruz Jã minoꝛe negatiua in ꝑma fi^a nihil sequit ¶ He cũda ꝙdi° ẽ qz ².ª ꝓpositio fit formal'r vel equalẽter vlis Et ḡ nõ se² Ethyops est hõ ⁊ hõ est alb⁹.ḡ ethyops ẽ alb⁹ Et ra° h⁹ ꝙditionis ẽ qz in reductione ar/ gumẽti ad ꝑmam fi^am. Scoda ꝓpõ debz fieri maioꝛ jã maioꝛe exñte ꝓticula ri in p^a figura nihil se² ¶ Si petat̃ an requiratur ꝙ in ꝑma ꝓpõe fit ꝑtio oꝛ/ dinata Dicitur ꝙ non/quia non pl⁹ requirit ad ꝑmã,ꝓpõez h⁹ regule q̃ ad bõz minoꝛẽ,ꝓpõem in p^a fi^a Jam ad h° ꝙ aliq̃ ꝓpõ fit bona minoꝛ ꝑme figure: ñ oportet eam esse ordinatam vt pz in hoc argumẽto: vt oñis homo currit:qõ dam albũ est homo:ḡ quoddam albũ currit.

Arguitur primo Non sequitur ꝑ ꝑmam regulam. homo ẽ animal animal est asin⁹/ḡ homo est asin⁹. ¶ Dico ꝙ jbi deficit ².ª ꝙditio.quia ².ª ꝓpositio nõ est formaliter aut equalenter vlis/ qm̃ si fiat vlis vt oñe animal est asin⁹/iam est falsa ¶ Replicatur Dic seruatur sc/ cũda conditio/⁊ tam̃ ñ sequitur Homo est alb⁹:⁊ albũ ẽ q̃litas.ḡ hõ est q̃litas jbi ꝙ° est falsa:⁊ scda ꝓpõ equalẽter ẽ vlis.quia ista est vera oñe albũ ẽ q̃litas ¶ Dico ꝙ minoꝛ est falsa.qz albũ ñ ẽ q̃litas sed quale Si dicat² jbi ẽ ꝑtio su piorꝛis de inferiori Dico ꝙ supi⁹ nõ ꝑtur vere de inferiori nisi eodẽ mõ designẽ tur sez ambo in abstracto vel ambo in concreto ¶ Si replicas porphiri⁹ di/ cit albũ esse spẽm coloꝛis vbi vnũ est ꝯcretũ ⁊ aliud abstractũ Dico ꝙ capit

album ꝑ albedine ¶ Replicaꝫ hic ꝓma est affirmatiā ⁊ scda equiualēter vni uersalis. ⁊ tñ nō sc̄z hō est albꝰ. ⁊ albū ē accñs/ g̃ homo ē accñs ¶ Dico q̄ in equiualēti omē albū ē accñs Albū ꝑt duplr accipi Uno° indz̃ter ꝑ suis de⸗ nōiatis. j. ſbiectis. ⁊ ecią ꝑ suis ꝓpr̄ijs inferiozibꝰ ⁊c ē falsa A°° ca² vt fict ꝑ ꝓto scz ꝑ suis inferiozibꝰ tm̃. vt ꝑ hꝰ albo ⁊ illo albo Cūc liz sit vl̄is vera ñ tñ sim pliciter ē vl̄is q̄ nō denotat in illo sensu ꝑtū scz accñs dici. de om̃i illo/ de q̄ ve dꝰ ſbtū scz albū ¶ Vel aliter ꝑm dicētes ꝓcretū sp supponere ꝑ ſbto q̄ in ar gumēto est falla⁹ eq̄uocatiōis: q̄ in ꝑma ꝓpōe albū supponit ꝑtiē ⁊ pſoāliter in 2ª supponit mālr̄ vel sim² q̄ stat ꝑ voce vel ꝓceptu. ⁊ hꝰ si capiaꝫ accñs ꝑ accñte ꝑbili. Jō hic nō ꝑuaꝫ debita suppositio

Arguitur scdo. non sequit̄ sor. est sim⁹. ⁊ simū ē nasus cauat⁹ in mꝰ g̃ sor. est nasus cauat⁹ Ꝓma ē affirmatiua: ⁊ scda equiualēter vl̄is: q̄ diffꝰ ꝑtur de diffinito ¶ Dico q̄ nō bñ arguit̄. q̄m̃ equi⸗ ualēter ar² ex quatuoz terminis Mā cū dicit̄ sor. est sim⁹ jbi simū ca² vt ꝓcernit ſbtū remotū sc̄z sortē q̄ dꝰ sim⁹ grā ꝑtis Et in minoze simū capit̄ vt ꝓcernit ſb icctū ꝑmū puta nasum Sil'e ē cū ar² Vas est locꝰ: ⁊ locꝰ ē ſupficies cōcana coꝛpis ꝓtinētis: j² vas est ſupficies ꝓcaua cc̄ jbi in maioze locꝰ ca² ꝓcretiē: vt ꝓcernit coꝛpꝰ ꝓtinens Et in minoze abstractiue ¶ Replicaꝫ Hic t̄mi capiūt ſp ꝓcretiue ⁊ tamen non valet Quidam homo ē generandꝰ: om̃e generāduz̃ est non viuū/ g̃ quidam homo est nō viuꝰ Item lucia est homo: q̄libz homo ē masculꝰ: g̃ lucia est masculꝰ ¶ Dico q̄ in ꝓmo argumento non ꝑuatur de⸗ bita ampliatio q̄ ibi arguitur ab amplo ad nō amplum ex ꝑte li homo q̄ in maioze ampliatur ꝑ pñtibꝰ ⁊ futuris: ⁊ in ꝛclusione solū stat ꝑ pñtibꝰ. jbi in scdo argumēto non seruatur debita restructio vtz de se

Arguitur tercio Non sequitur hō est ſspecies: ſpēs ē scda intentio. g̃ homo est scda intētio/ ⁊ tamē ibi arguit̄ ꝑ regu⸗ lam seruatis ꝓditionibꝰ ¶ Dico q̄ ibi equiualēter sunt quatuoz termini Mā in ꝑma ꝓpōne ſpēs sumit̄ ꝓcretiue vt ꝓcernit suū obm Et in scda ꝑpōe ſpēs ca² abstractiue ab obo/ alias scda intētio q̄ ē abstractū ab obiecto nō posſz de ſpē verificari ¶ Replicaꝫ hic ſpēs ſp capitur concretiue/ ⁊ tñ nō sc̄² Homo ē ſpēs ⁊ ſpēs est ens rōis/ g̃ homo est ens rōis/ ꝛ ē falsa j² ¶ Dico q̄ sicut p:e⸗ missē sunt vere jta ⁊ ꝛ ¶ Qꝫ ti arguaꝫ ꝑ non: quia homo est ens reale: g̃ non est ens rōis ¶ Dico q̄ hō est ens reale ꝑm ꝑtionē vniuocā: ⁊ est ens rōis ꝑm ꝑtionē denōiatiām ¶ Replicaꝫ/ homo nō dependet ab ope intellcūs in ee et ꝓseruari g̃ non est ens rōnis nec denōiatiue nec vniuoce: ꝓña tenz a diffinitioē ad diffinitū ¶ Dico q̄ arᵗa tota diffinitioē q̄ lz non depēdeat ab ope intel⸗ lectꝰ. tñ ē illō q̄ depēdet ab ope intellcūs. q̄ hō est ſspēs g̃ depēdet ab opatio ne intellcūs. Vel dz q̄ñ ar² hō non depēdet ab ope intellcūs g̃ nō est ens rōnis ¶ Dico q̄ ibi ens rōnis stat ꝑ his q̄ ꝑcise vniuoce vel ydētice sint ens rōnis ⁊ ita concedo q̄ hō non est ens rōnis vniuoce. tñ ē ens rōnis denōiatiue

Arguitur quarto non sc̄² hoc genꝰ ē genꝰ: ⁊ ge ē vle: g̃ hꝰ ge ē vle: ꝛ° est falsa ⁊ seruāt conditiones regule j² ¶ Dico sic⸗ ꝑmissē sunt vere jta ⁊ ꝓñs est verū Et si dicatur ꝫ genꝰ est indiu iᵐ/ sz indiᵐ ñ ꝑt

esse vliter ꝙ. ¶ Dico q ibi est ꝑtio generis de suo indiuiduo: sicut hic hꝰ aiāl. est aniāl. Ad ꝓbatōz ꝺ indiuiᵐ non ꝑt esse vle Dicitur q nihil, phibz aliquid cē indiuiᵐ denōiatiue/ꝛ hoc idē esse vle vniuocc/sic est de hoc genere ꝛ aliꝭ p ticularibꝰ vlibꝰ ꝙ ꝑto ¶ Qt si replicēt Particulare seu indiuiᵐ nūq̄ ē aptum natū ꝑdicaꝛ supra in ꝑhilibꝰ in ꝓnꝰ añ textū Ideo sunt acceptio nes generis in solutioē q̄sti argumēti ¶ Hic possent multa argumēta adduci quoꝝ solutio patet ex dcis/vt quedā dcio bisillaba est hō/ꝛ omis hō est aniāl q̄ quedā dcio bisillaba est animal ¶ Itē quedā sillaba ē mus: omis mus rodit caseū: q̄ quedam sillaba rodit caseū ꝛc̄ Mutatur ibi genꝰ suppōnis. Itē nou sequit: quidam hō fuit currens. omē curreus est ofinꝰ: q̄ quidā hō fuit asinꝰ Dico q mediū aliter sumit in ꝓma q̄ in scda/q̄ in ꝑma sumit ꝙ futur; currētibꝰ ꝛ in scda ꝙ ꝑntibus

Circa lecūdam partem lectionis

Diuersoꝝ generum ꝛ non subalternatim positoꝝ

Queritur ꝓmo que est scda regula añpntal' Et que est ratio regul tim ponitoꝝ diuerse sunt spēs ꝛ differentie: ¶ Dico ad ꝓmū diuersoꝝ generū ꝛ nō ſbalterna volabile ꝛ bipes: ꝛ nullū eoꝝ est dza sciētie. nulla em̄ sciā differt ab alia in hꝰ q est bipes ¶ Ad 2ᵐdico q rō regule est q̄ ꝑm thcmistiū nature ꝑntoꝝ sunt im pmixte. ꝝ genera diuersa non ſbalternatim posita: sunt genera diuersoꝝ ꝑn toꝝ: q̄ non ꝑnt habere casdē spēs: q̄ tūc pmiscerēt in illis eisdem spēbꝰ.

Arguitur ꝓmo Animal ꝛ sciā sunt diuersa gnā nō ſbalternatiꝫ po aiāl rōnale ꝛ est aliqua sciā rōnalis ¶ Dico licꝫ habeant vnā spēm equiuocc sumptā: nō tm̄ vniuoce Illā rōnale vt ē dza aniāl' caꝰ ꝙ anima rōnali q̄ vtimur rōne: q̄ est dza sciē tunc ē obiectiue esse de ſbto q̄ est ens rōnis capiēdo hoc circum locutiue ꝙ dza essentiali sciē: que est nobis ꝓꝓio nōie ignota. ¶ Re plicatur Animal ꝛ planta sunt genera ſbalternatim posita/ꝛ habent easdem differentias vniuoce captas ꝝ 2ᵘᵐ falsa. Tñs ꝓbatur quia habent corꝓoream ꝛ aiātū ¶ Dico q animal ꝛ plāta sunt genera ſbalternatim posita: quia licet nō ponāt immetᵉ ſb se inuicem tm̄ ponūt ²ſb eodē tercio puta corꝓe aiāto

Arguitur scdo. ſbstātia ꝛ q̄titas sunt genera nō ſbalternatim posi spēs q̄titatis ¶ Dico q hoc est eq̄uoce. q̄ ē spēs ſbñie: tūc caꝰ ꝙ ſbñia corꝓorea: q̄ ē spēs q̄titatis tūc caꝰ ꝙ q̄titate ꝙtinua mēsuráte ꝑm tres diuisiōes ¶ Replicaꝛ eadē spēs vniuoce capta ē diuersoꝝ generū nō ſba lternatim po sitoꝝ ꝝ ꝛc̄ Tñs ꝓbaꝛ q̄ ꝓudē ᵉē spēs sciē/ꝛ est spēs vtutis vtz 3ᵒ topicoꝝ Di co q sciā ꝛ vtꝰ ponūt ſb eodē gñe 3ᵒ scz ſb q̄litate ꝛ hꝰ sufficit Iam spēs vna v niuoce capta non ꝑt esse diuersoꝝ generū: que nec ponūt ſb se inuicem nec ſub vno tercio.

Arguitur tercio Qualitas ⁊ adaliquid sunt genera nō sb alternatiꝫ posita: ⁊ tñ habēt eandē spēm scz sciām q̄ ē spēs q̄litatis ⁊ etiam ipius adaliquid ¶ Dico q̄ sciā ē spēs qualitatis vnuocē qz duz q̄litas p̄tur de sciā ca² sciā p̄tiue ꝓ re quā p̄t Scz dū dr q̄ sciā ē adaliquid p̄m dici jbi ca² sciā ꝓ voce/soli em̄ voci ꝓuenit p̄care aliq̄o absolutū ⁊ ꝓnotare respectum Sciā ergo nō est spēs ipsi⁹ adaliquid p̄m dici. nisi solum p̄tione denominatiua Vnde adaliquid scōm dici est quoddam commune accīs oim̄ illoz q̄ p̄cant aliquid absolutum ⁊ ꝓnotāt respectū Et sciēria ꝓout ꝓnotat respectum est relatiū p̄m dici. quod non est distinctū contra alia genera

De predicamentis in generali

Eorum que scōm nullam complexionem dicunt singulum aut p̄cat sb̄stantiam: aut quātitatem: aut qualitatē: aut adaliquid: aut agere: aut pati: aut vbi: aut q̄n: aut sitū esse: aut habere Est aūt sb̄stantia vt exemplari ter dicam⁹ vt homo equus Quātitas vt bicubicū tricubicum Adaliquid vt duplū triplū Qualitas vt albedo nigredo Vbi vt in loco esse Quando: vt heri fuisse. cras fore Situs: vt iacere sedere. Habere vt calciatum esse ⁊ armatum esse Agere vt secare vrere: Pati vt secari vri His habitis dicendum est de vnoquoq; predicamentoz̄ in speciali. ⁊ primo de substantia cum sit ꝑ or alīs predicamentis.

¶ Determinato supra de septē añp̄dicamentis in p̄mo capl'o Hic ꝓ̄m in 2° determinat de veris p̄dicamentis/ ⁊ p̄mo in gñali/ ⁊° in spāli Et sunt h⁹ lcōis duo p̄cta/ q̄stiones/ ⁊ argumenta more solito Et po² p⁹ lcōz vna q̄stio cū q̄tuoz argumētis.

Primū p̄ctum q̄ adequatū diuisuz h⁹ diuisionis nō ē vox incōplexa qz multe sunt voces incōplexe. q̄b⁹ nō ꝓuenit aliq̄o mēbrō diuidens puta p̄care sb̄iām/ p̄care q̄titatē ⁊c vtz de chimera hyc⁹ fuo ⁊ sinchategrematib⁹ q̄libz oīs ⁊c ¶ Oī ad diuisum oz sb̄untⁱ ⁊c p̄cās rē finite ⁊ limitate nūc. singulū. j. q̄libz/ aut p̄t sb̄ām/ aut q̄titatē ⁊c Et tūc a diuiso excludūt nōia nōentiū/ nōia sinchategrematū. nōia transcēdentiū ⁊ filia. ¶ Si arguat hō ē vox p̄cās rē finite ⁊ limitate nature. ⁊ tñ nec p̄t sb̄ām nⁱ q̄titⁱ ⁊c Añs pz qz hō p̄t humanitatē ⁊ tñ sb̄ām q̄ ē p̄ntū seu gnām ¶ Dico lz homo non p̄cet sb̄ām captā ꝑ gnāᵐᵒ entium p se exīntium. tñ bñ p̄t sb̄ām capiē° sb̄iam generaliter p̄o oīi entitate reponibili iu p̄nto sb̄stantie/ siue hoc sit directe

siue indirecē/siue ꝓncr² siue reductiue Et pisozmiter dicēm ē de ēntitate respec/tu eoꝝ q̄ ponūt in ꝑnto q̄litatis

Secūduz pūctū est q̄ res ipse ad extra nō ponūtur ꝓpe in ꝑntis. sed voces ipse incōplexe ꝭntes res Et hoc ꝓbaī p tex/tū ⁊ p aristotelē dicētē q̄ eoꝝ q̄ dīr ſm nullā ꝓplexionē singulū aut ſt ſbiām aut ſt ēntatē ⁊c jgitur voces incōplexe ſtiue reruz ponūtur in ꝑnto Possūt tñ res poni inēntū p voces signī ¶ Ꝟt si queraī ſb quo mēbzo diuiſiōis ꝓti/netur soztes vel plato ¶ Dico si capiaī ꝓ re ſta non ꝓtinet ſb aliquo mēb° nec ſb diuiſo. q² illa res nō ē vox incōplexa ex quo res nō ē vox. nec ſt ſbñiaz ymo ē met ſbñia Si vero sozt. capiaī ꝓ voce ſtiua rei tūc ꝓtinet ſb ꝑmo mē bzo. scz ſb ſcare ſbñiam.

Queritur quot cō ditiones requirūī ad hoc q̄ aliquid ponaī in ꝑnto: ¶ Dico q̄ aliqui ponūt quatuoz ſz sufficiūnt due.

¶ Prima ꝓditio est q̄ sit vox incōplexa Et iō nulla ꝓplexa ponūī in ꝑntis/⁊ rō hꝰ ē q² oīe reponibile in ꝑnto dēt ſctre rē vnā jā ꝓplexū saltem ſm rē im/portat res plures Et licet aliquod ꝓplexū voce tm: ꝑt poni in ꝑnto vt cozpꝰa nimatū. tñ qōlibz reponibile in ꝑnto dz ee incōplexū ſm rem ⁊ hꝰ ſm rē ſtā vl circūlocutū ¶ Secūda ꝓditio q̄ ſcet rem finite ⁊ limitate nature Et p hꝰ ex/cludūī trāscēdētia ⁊ deꝰcū suis attributis q̄ oīa nō sunt limitate nature Et ex/cludūī etiā finchaᶜᵃ/nōentia/⁊ filia/q² non ſnt rem ¶ Ꝟz contra p ōcās ꝓditiōes arguīī sic. Voces incōplexe ponūī in ꝑnto. g etiā voces ꝓplex e ponūtur in ꝑdicamētis. ⁊ p ꝓns ꝑma ꝓdiᶜ ē maᵃ Priā ꝓna ꝓbaī q² tomˢ ⁊ p/tes integrales totiꝰ sunt eiꝰdem ꝑnti jā voces incōplexe sunt ꝑtes integrales vocis ꝓplexe ¶ Dico q̄ voces ꝓplexe nō sunt ꝓpe tota integralia respectu vocū incōplexaꝝ. quia qōlibz totū integrale est vere vnū sim² jā vox ꝓplexa non ē quid vnū sim² sed solum aggregatione

¶ Si arguatur ad hoc q̄ aliq̄d reponat² in ꝑnto requirīī q̄ sit ens reale/g dcē ꝓditiones nō sufficiūt Tñs ꝓbaī q² ens rōnis nō ꝑt poni in ꝑnto ¶ Dico ne gādo illam ꝓbatiōz q² qōlibz ens finite ⁊ limitate nature siue reale siue rōnis poꝰ in ꝑnto ¶ Replicaī g chimera ⁊ hyzco ſuꝰ ponūī in ꝑnto quia sunt entia rationis ¶ Dico q̄ nec sunt entia realia nec rōnis. Licz intellcūs posſz rōci/nari circa chimerā ⁊ hyzcoſuū obiectīē. ¶ Ꝟt si replicaī pḧs in meᶜᵃ vlꝰ diui dere ens reale in decē ꝑnta g nihil poꝰ in ꝑnto qui sit ens reale. ¶ Dico si pḧs hēat illā diuiſiōz/ iſpe non intēdit ens reale diuidere in decē ꝑnta tāq̄ geꝰ in su/as ſpēs: sed tq̄ in mēbza que ꝓtinēt qōlibz ens reale limitatū. Et ñ debz ꝓcedi q̄ ens reale sit geꝰ ad ſbām q̄tēm ⁊c ꝓbaī q² entia rōis repoſita in ꝑnto ēntita tis vel ad aliq̄d/ꝓtinētur vniuoce ſb quātitate ⁊ adaliq̄d: ⁊ non ꝓtinētur ſb en te reali Jam nihil ꝑt ꝓtineri ſb specie quod nō cōtineaī ſb genere.

Queritur Vtruz tm̄ decem sunt ꝑnta ¶ Dico sic vr ꝓbaī auc̄te pḧi in ꝑntis ⁊ in methaᵃ. Per sufficiētia sic Dm̄e repo/situm in ꝑnto est ens. vel g ē ens p se/⁊c ē ſbñia. vel ens in alio ⁊ hꝰ duꝰ Vel ē ab/ſolutū vl respectm̄ Si absolutū/vel ozīī a ſbñia grā materie ⁊c ē quātitas. vl grā forme sic ē q̄litas Si ē ens respectm̄ hꝰ ē duplr Vel ē respectm̄ intrisecˢ ad ueniēs/⁊ sic ē adaliq̄d. vel extrisecˢ aduenīēs. ⁊ hoc est duꝰ. Vel ozīī ex ꝓpatōe

ſbñie ad ſbñiam Aut ex compatione ad accñs Si p°ḧ ē du²/vl' oziſ ex ꝓpatione totiꝰ ad totū ꝛ ſic ē habitꝰ: vel ex ꝓpatõe alicꝰ ꝓtis ſbiē. ꝛ ḧ du² Vl' em oziſ ex ꝓpatõe materie ad formã ſic ē paſſio /vl' ex ꝓpatõe forme ad mãm ſic ē actio Si oziſ ex ꝓpatõe ſbñie ad ac³/ḧ ē du². vel illõ accñs ē tempꝰ/ſic ē qñ. vel locꝰ ꝛ h°du². vel oziſ ex ꝓpatioē totiꝰ ſbie ad locū ſic ē vbi/vel ex ꝓpatioē ptium ſbñie ad locū l' ad totū cꝰ ſunt ꝓtes/ſic ē ſitꝰ ¶ Pro iſtoꝝ intellectu diligenter ē notãdū ¶ Ens p ſe ē qđ non inheret alicui nec actu nec aptitudine.

Ens in alio/eſt qđ natū eſt alicui inherere vt omia accia

Ens abſolutū eſt qđ nõ eſt habitudo vnius ad alterum.

Ens reſpectiū eſt qđ eſt habitudo vniꝰ ad alterū.

Ens ceſpectiū intrinſecꝰ adꝰ ē qđ nccrio poꝰ poit ſfūdaꝛ°ꝛ tiõ: nullo aꝛ° req̃ſito vt poſitis duabꝰ relbꝰ albis/ſtatiꝫ poꝰ ſit ſitudo illaꝝ rexꝛ tiſtū r̃ſcm ipõꝝ t adaliq̃d

Ens reſpectiū extrinſecꝰ aduenies ē qđ non poꝰ ime^re poſitis fūdaꝛ°ꝛ tiõ/ſed req̃ſit aliquid ꝓter fūdamẽtū ꝛ tm. puta appꝛoxiãtio. vt poſitis igne ꝛ ſtuppa: nõ ponit immre ꝓuſtio/ſz req̃ſit ꝓius igne appꝛoximatū ſtuppe. ꝛ alia ſex ꝓnta accñtiū important iſtū reſpcm extrinſecꝰ aduementem

Arguitur primo tm duo ſunt ꝓnta g̃ nõ decẽ Añs ꝓbat qꝛ ſicut ē tm vnū ꝓntū ſbie: ſta vnū ꝓntū accñtis. ꝓbat ꝓña. quia tot modis dꝰ vnū oppoſitoꝝ qt modis dꝰ reliquū ¶ Dico q ſbia ꝛ accñs nõ ſunt oppoſita qꝛ nulla ſpẽ oppõis opponũt ſed ſũt diſpata Etiã ſi eſſent oppoſita ḧ vꝛ eſſz de accñte ꝓbto Ad hic loqm² de ꝓntis accñtiū q̃ ſunt accñ ꝓdenomiato ¶ Replicat In omi multitudie deueniẽdū ē ad vnū ꝓmū. vtpꝛ riꝰ methare Sz multitudo accñtiū ē q̃dã multitudo g̃ erit vnū ꝓmꝰ ꝓntū ¶ Dico q auctas pḧi intelligiť de multitudine ſbordinatoꝝ ſm ptionẽ vel calitatẽ iã multitudo accñtiū nõ ē multitudo ſbordinatoꝝ. ¶ Ext ſi replirꝰ q accñs eſt cõe genꝰ ad omia accñtia ¶ Dico q accñs nõ ē geꝰ eoꝝ qm ptur de eis denominatiue vt albedo eſt accñs. j. alteri inherẽs Jam inherere alteri ptur accñ de omibꝰ accñtibꝰ Et ſi dicatur aptũ natuꝫ inherere pt de omibꝰ accñtibꝰ nccio ꝛ p ſe. g̃ ſbm illiꝰ paſſionis pt² vniuoce de omibꝰ accñtibꝰ ꝛ h°ſbm erit geꝰ ipoꝛũ ¶ Dico verũ ē paſſio hñs tale ſbm: ſic nõ ē hic: Et ſi dicas/omispaſſio ꝓuerſiz pt de aliq°ſbto g̃ hz ſbm Dr q non omis paꝰ ē, ppa 4^oo ſz ſufficit ad rõz paſſionis q ꝓce ē nccio ꝛ p ſe. nec ē incõueniẽs q aliqua paſſio fluat eq̃ imediate a diuerſis ſbtis: qꝛ fluit a ſbto in gñe cẽ efficiẽtis Jã idẽ effcũs vlis pt fluere a diuerſ cauſis efficiẽtibꝰ eq̃ ime^re/ꝛ eciã a cauſ totalibꝰ Etiã dꝛ q iſta paſſio ap tũ natũ inherere nõ ē aliq̃d vnũ ꝓut dꝛ de omibꝰ accñtibꝰ

Arguit ſecũdo tm vnũ ē ꝓntũ reſpectm. g̃ nõ ſunt decẽ ꝓnta. Añs ꝓbat. qꝛ ens reſpectm dꝰ vniuoce de omibꝰ entibꝰ reſpectiuis/g̃ omia entia reſpectia faciũt vnñ ꝓntũ ¶ Dico q nõ vniuoce ſz equiuoce: qꝛ dũ ens reſpectm dꝰ de reſpectiuis repoſitis in ꝓnto ad aliq̃d dr tcſ pectũ intrinſecꝰ aduenietem/ꝛ dũ dꝛ de alijs. dicit reſpcm extrinſecꝰ aduenietẽ ꝛ iõ nõ ſm vnã rõz dꝛ de eis ¶ Replirꝰ Reſpcũs dꝛ a reſpicere qꝛ reſpiciat fūdamẽtum ꝛ tm Jã ḧ omibꝰ noue vniuoce ꝓuenit ¶ Dico nega°ꝝ adaliq̃d ſom reſpicit fūdamẽtũ ꝛ tm ſine vllo extrinſeco/alia nõ ſic vt patuit ſuꝓ

Arguitur tercio Pauciora sunt q̄ decem qō p̄ qz actō ⁊ passio nō sunt distincta p̄nta qz dicit ph̄s 3° ph̄ic q ac° ⁊ passi o sunt vn⁹ mot⁹. ¶ Dico q actio ⁊ passio capiūt̄ du². v°° mal'r ꝓ re acq̄sita p actioēm ⁊ passionē. ⁊ sic sunt idez scz vn⁹ mot⁹ vel vn⁹ t'min⁹ ad q̄ fit mot⁹. Alio mō capiūt̄ forma² vt actō ꝓ respcū agētis ad paticns. ⁊ passio ꝓ respcū patientis ad agēs/ ⁊ sic nō sunt idez. ¶ Replicat̄ sic Si ac° ⁊ passio formaliter capta sunt duo p̄nta formal'r dist⁹. ḡ a simili habere ⁊ haberi crūt duo p̄nta realit distincta ⁊c erūt pl'a q̄ decē. ¶ Dico q nō est file qz habere ⁊ haberi ſnt idē: ſz agere ⁊ pati ſignt diuersa. Qz āt idē ſnt/ qz ſnt eūdez respcm̄ hit⁹ fūdatū in hn̄ tc/ ⁊ termiātū ad rem habitā/ ⁊ dr̄ſnt solū in hoc q habere ꝓnotat rē hn̄tez ⁊ p̄t de ea p̄tione denōiatiua intrinseca. Et haberi ꝓnotat rem habitū puta termi⁹ habit⁹/ ⁊ p̄tur de tali re denōiatione extrinseca

Arguitur quarto qōlibz p̄ntum respectm̄ hz aliqō cozrelatm̄ sz illud ꝓbat̄ qz oē reltm̄ hz cozreltm̄. b°2 pz. qz cozreltm̄ alic⁹ gnā⁹ nō pt ꝓtineri sb illo gnā⁹. qz tūc vnū oppositoz esſz se⁹ ⁊ supi⁹ ad reliquū. ¶ Dico q liz oē p̄ntū respectm̄ dicit respcm̄ ad aliud/ non tm̄ quodlibz dicit respcm̄ ad cozrelatiū. qz int̄ omia sola ista duo actio ⁊ passio hn̄t cozrelatiā oppot⁹ qz ac° cozrelatiue opponit̄ passioni ⁊ eō. Et si petat̄ qō est illud aliud si nō ē cozreltm̄. Dic q est termin⁹ terminās e⁹ dependentiam. sicut est locus respectu vbi/ temp⁹ respectu qn̄/ res habita respcū habitus. ¶ Replicatur. Istud aliud qō terminat dependē⁹ p̄t est de vno p̄nto vel nō. ¶ Dico q n̄ est de vno. nc semp ē vn⁹ t'min⁹ adequatus alicui⁹ respect⁹ in genere gnā⁹. vn̄ respect⁹ ad aliquid p̄t termiāri ad sb̄nias/ ad q̄ntitates/ ad q̄litates/ p̄m q sua inferioza habent diuersos termi nos. Verum ē tm̄ q aliq̄ entia respectiā hn̄t determiātū termin⁹ alic⁹ determinati p̄nti. vt ē temp⁹ respcū qn̄. vel loc⁹ respectu vbi

Quer̄itur primo vtrum ens sit vniuocū ad decē p̄nta. Ad h°° dicit tho mas ⁊ sui sequaces q Ens non est vniuocū ad decē p̄nta. Et istoz̄ aliqui dicūt ens esse equocū a casu. Et aliqui dicūt ipm esse eq uocū a cōsilio. hoc ē analogū ad decē p̄nta. ¶ Alia ē opinio scoti q ens ē vniuocū ad decem p̄nta/ ꝓbat̄ sic. Ens dicitur de oīb⁹ p̄ntis vno nomiē ⁊ cadez rōne sb̄nie: ḡ b° de ipsis vniuoce. ꝓnia tenz a diffinitioē ad diffinitū. Ans. ꝓba tur quia dicitur de ipsis scōm illud nomen cns. ⁊ ratio sb̄stātie puta res ſcata per illud nomen scilicet entitas/ est ipsis eadem essentialiter. Nam sb̄stantia includit essentialiter ⁊ quiditatiue entitatem. ⁊ ita de quantitate qualitate ⁊ alijs predicamentis

Arguitur Utrū scōm' ph̄m tercio metha^cc Ens non est ſtigen⁹. quia alias non posſz p se p̄di de suis differentijs diuisiuis. ḡ ens nō ē vniuocū ad decē p̄nta: ꝓnia ꝓbat̄/ qz ſi essz vniuocū ad ipsa. iam esset gen⁹ oīm ipsoz. ¶ Dico q ph̄s accipit ibi ens vt se extendat ad oīe positiū ē nihil. ⁊ sic ens non est gen⁹ sed cōe equiuocū. Capiendo tamen ens pro quidditate contrahibili ad decem genera p̄ntalia bene est gen⁹. Vel dicitur q hoc philosoph⁹ dicit disputatiue quia in toto tercio disputat ad vtramq; partem questionū. recitando circa ens diuersas opiniones antiquoz̄um.

¶ Replicatur dicit phs 4°metha^cc^ q ens dr de decē pñtis sicut sanū de sanis. puta de aliāli ⁊ vrina/g ens ñ est vniuocū ad decē pnta sz analogū sicut sanū ad sana ¶ Dico q dupl'r ē analogū scz ptionis ⁊ attributiois Analogia ptionis ē qua aliq vox pr p prius vnū ⁊ p p^teri^9 reliquū Sz analogia attributionis ē qua aliquid p pus ⁊ pncipali^9 attribuit vni/ ⁊ p p^teri^9 ⁊ min^9 pncipali^9 alteri. Jam dr q ens bñ ē analogū analogia attributionis in ordine ad decē pnta. sz nō est analogū ad ipa analogia ptionis Dr ät fit analogū analogia attributionis. qz p prius attribuit sbñie q̄ accñti cū sbñia fit dignissim^m ens. Jō p pus dr de sbñia Ex quo patet q analogia attributionis stat cū vniuocatioe.

Arguitur secūdo. Omē vniuocū equal'r pticipatur a suis vniuocatis. ¶ Dico q ens equal'r pticipat a sbñia ⁊ accñte grā sui inquā^m ens ē Sz p prius ⁊ p^teri^9 dr de ipsis grā ꝓpe nature illor de quib^9 dr/ vt aiāl eql'r pticipat ab oīb^9 aiālib^9/ tñ hō grā ꝓpe nature spe^cc^ ē dignissim^m aiāl ⁊ pmū Sic natura entis in cōi equal'r pticipatur ab oīb^9 entib^9. Joco nō dr de vno p prius q̄ de alio quātum ē ex pte entis in se: tñ pt dici de vno p pus q̄ de alio grā nature p prie ipsor de quib^9 dr ¶ Replicat si ens essz vniuocū ad decē pntal/g metha^cc^ crit sciā vna de vno sbto qđ ē p phm 4°me^cc^ ¶ Dico q ens ca^r du^r. vt dcm ē Vno^o vt se extendat ad oīe positm ex nihil/ ⁊^c nō ē vniuocū sz analogū Illio mō ca^r p qđitate ꝓhibili ad naturas decē pntor/ ⁊ sic ens ē vniuocū ¶ Et si replicat g^o ens ē ꝓhibile p aliquas drās scd hoc nō. qz drē dcm esse ex rōz gñis ⁊^c drē essent hic non entia ¶ Dico lz dr^r nō essent entia vniuoce tñ ens ptur d ipsis inordiāte sicut qlibz ge^r de suis dr^ijs diuisiuis.

Arguitur tercio: Dicit phs septimo metha^cc^ Accñs nō est ens nisi qz entis/g ens nō dr vniuoce de sbñia ⁊ accñte. ꝓña p^r bat qz si diceret de ipō vniuoce/ tūc accñs pm se essz ens ¶ Dico lz ens d^r de accñte grā ꝓprie nature accñtis in se/ tñ nō pt ve pri de accñte nisi sit in sbñia/ vt sbto/ ⁊ g ens nō dr de accñte nisi ipm fit alic^9 entis puta sbñie. Vel dr q cuz phs dicat accñs nō eē ens nisi qz entis/ nō capit ibi ens p qđitate ꝓhibili ad naturas pntor. sz ca^r solū p existē ens jam accñs nō ē exīs nisi in sbñia

Arguitur quarto Dicit por. in pntis q ens nō ē vniuocū sz eq̄uocuz ad decē pnta Dicūt aliq porphyriū in h^o nō esse tc^ nendū Tñ ad soluendū d^r q duplex ē vniuocū scz pntale ⁊ limitatū. ⁊ vniuocū trāscendēs Jā dr q sz ens nō fit vniuocū pntale ⁊ limitatū. ē tñ vniuocū trāscendēs Et q ens dicat aliqual'r equiuocū debz intelligi de eq̄uocatioē oppo fita vniuocationi pntali.

Substantia autē diuiditur per primā ⁊ scdam. Prima substātia est que proprie principaliter ⁊ maxime subiectare dicitur Del Prima substātia est: que

neꝙ in ſubieeto eſt:neꝙ de ſubiecto dicitur: vt aliquis homo:aliquis equus Secūde ſubſtātie ſunt ſpēs in quibꝰ ſunt prime ſbſtantie:ꝛ harum ſpēꝝ genera:vt homo eſt animal Eſt em̄ aliquis homo in homīe qui eſt ſpecies:ꝛ homo in animali quod eſt genꝰ Vt indiuidua dicūtur prime ſubſtantie: quia primo ſubſtant aliꝭ. Genera vero ꝛ ſpecies dicuntur ſecūde ſubſtantie quia ſecundario ſubſtant:aliquis em̄ homo dicitur grammaticꝰ dicitur currens:dicitur aniāl ꝛ ſubſtantia ergo homo dicitur grammaticꝰ currens aniāl ꝛ ſubſtantia Item ea que dicūtur de ſubiecto:omnia p̄ntur nomine ꝛ rōne:vt homo p̄tur de ſorte ꝛ platone Eorum vero que ſunt in ſubiecto in pluribus quidē neꝙ nomen:neꝙ rō p̄tur de ſubiecto :vt hec albedo vl̄ hoc albū. In aliquibꝰ āt nomē nichil ꝓhibet predicari de ſubiecto.rationem vero p̄ri de ſubieto eſt impoſſibile vt album p̄tur de ſubiecto Ratio vero albi nūqꝙ de ſubiecto predicatur: Item ſecūdarū ſubſtantiarū ſpecies eſt magis ſubſtantia qꝙ genus:quia ſpecies eſt propinquioꝛ prime ſubſtantie qꝙ genus Et etiam quia pluribus ſubſtat· Quibuſcūqꝫ enim ſubſtat genus:eiſdem ſubſtat ſpecies: ꝛ cum hoc ſpecies ſubſtat ipſi generi. Sed ſpecies ſpecialiſſime equaliter ſubſtant:ꝛ equaliter ſunt ſubſtantie:vt homo equus ꝛ ſimilia

¶ Primū hui⁹ lectionis pūctum eſt ꝓtinuatim̄.ſcz poſtq̄ auctoꝛ mr̄ determinauit de decē p̄ntis in gnāli ponendo coꝛ numerū. Conſequēter determināt de ipſis in ſpāli Et p̄mo de p̄nto ſbīie cꝰrō eſt qꝛ ſbīia eſt p̄rioꝛ accītibꝰ/natura diffinitiōe ⁊ tpe/vt paꝛ ſeptimo methaꝓ Et eſt cauſa oīm accītiū in triplí

ci gñe cause scz materiale efficiētis ⁊ finale. Scz cā nāl̄r p̄cedit suū effm̄. ⁊ ē rō re
al̄. ¶ Q̄t p̄t dari alia rō loycal̄ qz p̄nta ordinā. ꝑm dignioz ē modū p̄ndi de p̄a
sb̄nia. scz sb̄ia hz dignissimū modū p̄ndi de ꝑma sb̄nia. qz p̄tur de ipsa in quid et
cēntialiter Allia vo p̄ntur de ipsa denomiatiue ⁊ accīntaliter ¶ Si ar² p̄nta ni
hil habent ante se. ergo nouē p̄nta accītia nō hñt scz baz ante se Dico q̄ nichil
habent ante se limitatū in genere cause formal. tm̄ bene in genere cause efficiē
tis ⁊ finalis ¶ Si arguīt actio p̄cedit sb̄am qz per actionem sb̄ia ꝓducīt ines
se. ergo sb̄a non est ꝑmū ¶ Dico licz actio p̄cedit illam sb̄niam quā ꝓducit
non tamē oēm qz est posterioz illa sb̄a in qua subiectaī

Secūdū pūctuz est/q̄ auctoz in textu p̄nti sex facit p'ozdiuem Pri
mo ponit diuisiōz sb̄nie in primā ⁊ scōaz Scdo po
nit duas diffinitiones ꝑme sb̄ie Tercio poz diffinitio scōaz sb̄ināz. Quarto
ponīt cā q̄re dicūt ꝑme sb̄nie. ⁊ quare ꝑme Quinto ꝓbat scōam diffinitionē
ꝑme sb̄nie/ꝑmittens notabile trimēbre Sexto ꝓpat ꝑmas sb̄nias ⁊ secūdas
adinuicem penes magis ⁊ miꝰ substare. ¶ Si ar² sb̄nia ē metha^ce ꝓsideratio
nis j² non loyce. Dco q̄ sb̄nia ca² tripl̄r Uno mō vt ē prima ⁊ ꝑncipalioz ps
entis ⁊ sic est metha^ce ꝓsiderationis Alio° vt est genꝰ genera^m ⁊ ꝑn^m oim̄ alia
rū sb̄stantiaꝝ ad q̄d omēs alie substantie reducūt Tercio° vt est sb̄tū ꝑ^m oim̄
accītiū. ⁊ istis duobꝰ modis ꝓsi² a loyco. ꝓncipaliꝰ tamē vt est sb̄tū accītium:
que distīgūtur inter se ꝑm diuersos modos ꝑndi de ꝑma sb̄nia. jō ꝓuenientꝰ
hic diuidīt ꝑ primā ⁊ scōam inq̄tū est sb̄tum accītium ⁊ diuersimode substat
ipsis q̄ diuidatur sb̄ rōne generis in suas ꝑcies

Tercium punctū q̄ in textu ponitur notabile trimēbre sciz. Itē ea q̄
ponīt ad ꝓbandū 2^am diffinitōz ꝑme sb̄nie Et in isto notabili eq̄uocat li sb̄tuz
Nam in ꝑma ꝑticula cum dicit ea que dicūt de subiecto: capīt ibi sb̄tum ꝑ ins
feriozi Et in scōa ꝑticula cū dz eoꝝ que sunt in subiecto/ca² ꝓ sb̄to intellīgis.
Et aduerte q̄ in ꝓmā ꝑticula rō ca² ꝓ essentia ꝓta ꝑ nom̄ ⁊ non ꝑ diffinitione
essentiali. qz multa dicūt de sb̄to q̄ non hñt diffinitiōz essentialem vt pz de dif
ferētijs sb̄nialib⁹. Etsi dicaī ꝓbs tm̄ declarat rōz hominis dici de aliq° homīe
ꝑ diffinitionē suam. vt aiāl rōnale ḡ ratio capīt ꝓ diffinitioē ¶ Dicīt q̄ ipse
vult oñdere qz animal rōnale dz essentia² de indiuiduis suis. q̄ ergo rō homis
hoc est essentia ꝓcata ꝑ nomē dicīt de indiuiduis: vt rō est. j. essentialr Nic ad
uerte q̄ aristoteles ꝓbat diffinitionē ꝓme sb̄stantie. sic illa de q̄b⁹ oīa alia
ꝑntur aut in eis sunt/ꝓpe ꝑn² ⁊ maxime substare dicūtur. scz ꝓme sb̄nie sunt
illa de q̄b⁹ oīa alia ꝑntur ⁊ in quib⁹ oīa alia sunt j² Ex quo infert: q̄ nō exīs
tib⁹ ꝑmis sb̄nijs impossibile ē aliq̄d alioꝝ remanere: ꝓbat quia oīa alia dīr
de ꝑmis sb̄nijs: aut sunt in ipsis/ḡ destructis ꝓmis substātijs: vel nō exītib⁹
ipsis ⁊c De ista aucte videaī infra in 2^a ꝑte lectionis

Quartum pūctū est/q̄ diuisio substātie in primā ⁊ scōaz ꝑt dupl̄r foz
mari Dco sic Sbāz alia ē p^a. alia 2^a. ⁊c ē diuisio sb̄ti
in accītia. quia ꝑ^m ⁊ 2^m sunt accī^a ipsi⁹ substātie Alio° ꝑt sic formari Sbāz alia
ē substātia ꝑma/alia est sb^a 2^a Et tūc est diuisio totiꝰ in mō in suas ꝑtes in uō

Θ't si arguaꝫ diuisum ꝓtinetur sub vno mẽbro diuidẽte scz sub 2ª subst̃ª ḡ diuisio non valz ¶ Dico qꝺ sb̃ª vt hic sufficit caꝫ 2ª ꝓ gñe gnãᵐ pnti sb̃stantie: 2ᵉ ꝓtinet sub 2ª sb̃nia sed tũc non ẽ diuisum Aᵒᵒ caꝫ vt 2ª ab actu, substã di vt substãtia idẽ fit qꝺ substãs. 2ᵉ sbiã est hic diuisum 2 ñ ꝓtinet sub 2ª sbª. fz de ipa verificatur tam ꝑma q̃ scda sb̃nia sicut ps in modo de suo toto. ¶ Si arꝫ contra diuisionem mã ꝑma ẽ sbiã vtz ꝑmo ꝓhiz Sozma subaꝫ vt aiã rõis sunt substãtie; 2 tñ nec ꝑma nec scda j² Alns ꝓbaꝫ qz sola genera 2 spẽs directe posita in pntis sunt 2ᵉ sb̃nie: 2 sola indiuidua ꝓtenta sub ill' sunt ꝑme substãtie: modo materia 2 fozma substantiaꝫ sunt hmoi ¶ Dico licet materia 2 fozma subaꝫ sint sbie indircẽ repombiles in pnto non tñ dircẽ. Mõ hic diuidiꝫ sba q̃ ꝙuenit solũ his sbijs dircẽ reponibilib⁹ ia pnto sbñie ¶ Replicaꝫ aniaꝫ ẽ sbia dircẽ reponibiꝫ in pnto. 2 tñ nec est ꝓma nec scda sbia jgit Alns ꝓbaꝫ ꝙ scda ꝓte. qz non ẽ ꝑma qm̃ non ẽ indiᵐ nec scda qz nõ subst̃at 2° fz subst̃at 3° scz ꝙ me dium ꝓme sbie 2 spẽi spalissime Dico, fz nõ subst̃et 2° in ordine subst̃ãdi. tam subst̃at secũdario 2 ex pnti. 2 hoc sufficit jta, soluiꝫ ẽ aliq̃ substãtia tercia / aliq̃ quarta. ḡ diuisio mala 2ᶜ

Queritur ꝓmo Vtrum sbia est pntum distinctũ ab alijs. Ad ꝑᵐ dico sic/ qz ẽ geᵒ gnãᵐ hns sub se genera subalter / na. spẽs spalissimas 2 indiuidua ḡ subã ẽ pntũ/ ꝙña tenz a diffinitioe ad diffini tũ Alns ꝓbaꝫ ꝙ fit gnãᵐ qz non habz genᵒ lim itatũ supza se. 2 cᵒ gña subalterna sunt coꝛpᵒ: coꝛpᵒ aiatum coꝛpᵒ inanimatũ 2ᶜ Spẽs spalissime sunt hõ asiñᵒ leo 2ᶜ indiuidua sunt soztes bzunellᵒ 2ᶜ ¶ Si arguaꝫ sbiã habz aliq̃ añ se. ḡ mõ ẽ pntũ Alns ꝓbaꝫ qz sbia hz añ se deũ tq̃ suam cam efficiẽtem ¶ Dico licz sub stãtia hẽat aliq̃ añ se in genere cause extrilecc puta in gñe cẽ efficiẽtz aut fiaꝫ. tñ nihil hz añ se in gñe cẽ formaꝫ jã ꝙ pnta nihil debeãt hꝛe añ se solũ verũ est in genere cause formaꝫ Et rõ illiᵘ ẽ qz cã formaꝫ rei ẽ sp dzã vel geᵒ aut spẽs. jã pntũ ñ ꝑt aliq̃ tale habere supza se Θ't si dicaꝫ subia hz supᵒ se ens 2 dzãm ꝙ trahẽt ens ad cẽ sbie in genere cause formaꝫ: Dico ꝙ licz habeãt añ se aliq̃ illimitatũ in genere cẽ formaꝫ: nõ tñ aliquod limitatũ 2 pntale in genere cause formaꝫ ¶ Arguiꝫ scdo. subiã ẽ ps pnti ḡ nõ ẽ pntũ Alns pz qz ẽ ps coordinationis sbiaꝝ. ꝙña ꝓbaꝫ qz ps nõ ꝓtur de suo toto Dico ꝙ pntũ caꝫ dupl'r Bᵒ mõ ꝓ tota coordinatioe gñm 2 ispẽꝝ ꝑm sub 2 supᵒ 2ᶜ subia ẽ ps pnti Aᵒᵒ caꝫ ꝑ dicamẽtũ ꝓ genere gnãᵐ taꝫ coordinationis. 2ᶜ subiã ẽ pntũ 2 nõ ps pnti nec fic est in pnto ¶ Arᵍ tercio sbia non solũ ꝓtur de his q̃ genere ꝙuemũt sz eciaz q̃ genere differũt: ḡ subiã nõ ẽ pntũ Alns ꝓbaꝫ qz ꝓtur de sbijs coꝛpcis 2 icoꝛpoꝛeis q̃ plᵒ q̃ gñe dzñt Dico ꝙ subã coꝛpea 2 incoꝛpea plᵒ dzñt q̃ gñe ꝓhico nõ tñ plᵒ q̃ gñe loyco ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ subã ẽ pntũ ab alijs distinctũ ꝓbaꝫ qz habz distinctũ modũ ꝑndi de ꝑma sbiã qꝺ patz. qz modᵒ ꝑndi substãtie de ꝑma subiã: est ꝑzi in ꝙd de ꝑma subiã. 2 ille modᵒ ꝑndi nulli aliuᵒ ꝑntoᵒ ꝙuenit. Si arguaꝫ pnta accidẽᵐ etiã ꝑnt in quid. ḡ modᵒ ꝑndi subiẽ. ꝙuenit alteri a subia. Alns ꝓbaꝫ qz omne genᵒ ꝓtur in quid jam omne pntũ ẽ genᵒ Dico ꝙ modᵒ ꝑndi sbe nõ est absoln te ꝑzi in quid. sed est ꝑzi in quid de ꝑma sbia jã liz pnta accidẽtiũ ꝓntur in qnid de suis inferioꝛib⁹. non tñ ꝓntur in quid de ꝑma substãtia

Queritur secūdo quot sunt diffinitioēs ꝑme ſſbie. ¶ Dico due q̄ patent in textu. Et diffinit ꝓma ſſbnia tangz mēbrū diuidens/ꝑ ſſbniam a ſſbstando dcām tm̄ ſuū diuiſum: qđ optime ꝯcat ꝑ hō. q̄ dicitur Prima ſſbnia ē q̄ ꝓprie ꝓncipaliter z maxime ſſbstare dr. ¶ Arguit Iſte pticule ꝓpe ꝑn² z maxime vident ꝯcare idem/g ibi ē nugatio ¶ Dico q̄ im portant diuerſa Nam ꝓprie io ē ꝑ ſe/ꝑn² ꝓmo/z maxime. j. q° nihil magz Prīa ergo ſſbnia ꝓpe ſſbstat. i. ꝑ ſe est z ſſbstat/ꝑ hoc excludit accn̄a Et ꝓnci² ſſbstat .j. ꝓmo ſſbstat/z ꝑ hoc excludit ſcde ſſbnie Et maxime ſſbstat: id est ſic ſſbstat q nihil eo magis ſubstat Et ꝑ h° excludit generalē mod⁹ ſſbstandi oim̄ ꝓmarū ſſbstantiaz Ex q̄ pz q̄ li maxime dēt exponi negatiue: qz ſi exponeret affirmatiē tūc diffi° nō verificarē de aliqua ꝓma ſſb^a ¶ Arguit terra nō ē ꝓma ſſbnia: ex tñ dif^a ſibi ꝓuenit: qz ꝓprie ꝑn² z maxime ſſbstat. j gīt Dico q̄ nō ſſbstat ꝓncipa² qz non ſſbstat p° ſcd ꝑ medīū ſcz h⁹ vel illi⁹ terr Vel dicit liz terra maxime ſubſtat ꝓm ſitū lōlem: non tamē ꝓm ꝓtionem z ordinē ꝓntalez. qz hec terra pl⁹ ſſbstat q̄z terra ¶ Arguit Hec diffi° ꝓme ſſbnie ꝓuenit materie ꝓme/q̄ ꝓprie ꝑn² z maxime ſſbstare dr: qz materia ē ſſbtū vniuerſaliz ꝓmū vtz ꝓmo ꝓhoz Dico q̄ materia ꝓma excludit ꝑ illam ꝑticulā que. Illam que refert ſſbām dicē repo nibilē in ꝓnto Jam hec materia ꝓma nō ē directe reponibil' in ꝓnto ſz ſolū reductiue Vel dr q̄ que refert ſſbām ꝓpositā ex genere z dzā: ſed materia p^a est ſimpl'r ſimplex Tercio dr liz materia maxime ſſbstet formc ſſbnīali nō tñ accntib⁹ ¶ Contra exm̄ ꝓme diffinitionis ar² ſic/aliquis hō dr de ſſbto j. de inferiori vt ſor. ē aliquis hō g̃ male po² aliquis hō ꝓ ꝓma ſſbnia Dico q̄ aliquis hō nō dr ibi de inferiori qz ſupponit ibi ꝓ ſorte. z ſic ē ibi ꝑtio ỹ dēptica Vel ſup ponit ꝓ alio ſic est falſa Si dicas aliquis hō non ē indiuiduꝰ g̃ non ē ꝓma ſſbnia. Dico liz non ſit indiuiduꝰ ſignificatione tñ est indiuiduū ſuppone

¶ Contra ſcdam diffinitionē ꝓme ſſbnie ar² Nulla bona diffinitō ꝑt dari per negationem ſz ſcda daī ꝑ negationē. jgīt

Item poſſz argui De⁹ est/qui nec i ſſbto est neq̄ de ſſbto dicitur jtē chimera neq̄ in ſſbto ē neq̄ de ſſbto dr z tñ non ſunt ꝓme ſſbnie j² dif° ꝓuenit alteri a diffinito ¶ Ad ꝓmū dicitur q̄ nulla bona diffinitio debet dari ꝑ puras negatioēs ſed bñ ꝑ negatioēs cū aliqua ꝑticula affirmatiua: nam hic ponit q̄ referens ſſbstantiam ꝓpositā: ex genere z dzā: Ad alia dicit q̄ excludāt ꝑ illam ꝑticulā q̄/nam que dat intelligere ſſbniam ꝓpositam

Arguitur primo Contra diffinitōz ſcdaz ſſbniarum sic ꝓme ſſbnie nō sunt in ſcdis ſſbnijs g̃ male dr Scde ſubſtātie ſunt i quib⁹ ſunt ꝓme ſſbnie Añs ꝓbatur qz oīs ſcde ſubſtātie ſunt in ꝓmis. jam ide non ē in illo qđ est in ipſo ¶ Dico q̄ hoc non est inconuenies ꝓmodi uersum modū essendi in Quia ꝓme ſſbie ſunt in ſcdis penes terciū modm essendi in ſicut infe rioza in ſuperiozib⁹ Sed ſcde ſſbnie ſunt in ꝓmis penes quartū modū essendi in. ſicut ſuperioza in inferiozib⁹ ¶ Replicat Ex iſto ſequit magm inconueniēs sic arguēdo in barbara Oīs ſcde ſſbnie ſunt in ꝓmis/oīs ꝓme ſſbnie ſunt in ſcdis: g̃ oīs ꝓme ſſbnie ſunt in ꝓmis ſſbnijs. ¶ Dico q̄ non valz qz arguit² ex q̄tuoz terminis. ꝓm⁹ termin⁹ est/esse in ꝓmis/ꝑtuz maiozis/ſcdis termin⁹ ē/ſcde ſſbnie me'm/terci⁹ est esse in ſcdis ſſbstantijs: z quart⁹ ꝓme ſſbnie. qz deberet ſic argui/oēs ſcde ſſbnie sunt in ꝓmis. oīs ꝓme ſſbnie sūt ſcde ſſbnie. tē/tūc mi-

nor essz falsa ¶ Si replicaꝫ phs in li° phiz facit hāc ꝓñaz terra ē in aqua. ꝛ aq̄ in acre ꝛ acr in ethere ꝛ ether in celo. g° tra ē in celo/ g̃ a fili p^a ꝓ^a valz Dico ne gando ꝓñam qz hic ꝟuatur idem mod⁹ essendi iu/nō ät in ꝓmo ar^t°

Arguitur secūdo Homo ꝛ asiñ⁹ sunt secūde sbstātie. ꝛ tñ diffi°ñ ꝓue ꝛ asiñ⁹ sunt spēs in qb⁹ sūt ꝓme sbñie ꝛ genera illaz spērū ¶ Dico lz sīm fit di cere capiēdo ct copulatiē/ tñ nō ē sīm capiē°ct disiūctiue ꝓ vel : ꝛ ita dēt capi in diffinitioē ¶ Replicaꝫ aiāl ꝛ hō sūt secūde sbie. ꝛ tñ falsū est dicere q hō et aiāl sunt spēs pmaz sbāz: vel genera taliū spēz: g̃ capiēdo eciā et ꝓ vel adh^c diffinitō ñ ꝟenit oīa ꝓtento sb diffinito ¶ Dico negā° ꝓñaz ꝛ rō ē/ qz hic nō diffiniūt scde sbie a toto gñe lz solū scde sbstā^e q̄ eq̄l⁹ sunt sbñie jā hō ꝛ aiāl ñ equal⁹ sunt sbie: qz hō magis ē sbia q̄ animal Vel dz ad 2^m pt ē añcedēt; q lz hō ꝛ aiāl sint spēs pmaz sbāz/ nec etiā gnā taliū spēz. tñ hō ē spēs pmaz sbāz ꝛ aiāl gen⁹ ꝛ hoc sufficit ¶ Et si ar^mā ꝛ forma vt aiā sunt spēs in qb⁹ sūt ꝓme sbie/ ꝛ tñ nō sunt scde sbie ¶ Dico lz sint spēs simplices nō tñ sūt spēs ꝓposite aut dicē repōibiles in ꝓnto Vel dz liz alique ꝓme sbie sunt in ill' tq̄ in ꝓtib⁹ essentialib⁹. non tñ tq̄ in spēb⁹

Arguitur tercio ꝯ hoc q dicit text⁹ Albū p̄t de sbto rō vo albi nū q̄ ¶ Contra. de q̄cūq; p̄t diffinitū: de eodē etiā p̄t dif° g̃ si albū p̄t de aliquo sbto vt pies ē alb⁹ : etiā rō albi debz p̄di de illo sbto. vt pies ē colorat⁹ coloze diſgregatiuo visus ¶ Dico lz rō albi p̄t de sbto sez pi ete accñ⁹: non tamē ꝓtur de sbto vt rō. j. cēn⁹. ¶ Replicaꝫ Rō eciā albi p̄t de sbtz suis vt rō ꝛ cēn⁹ j⁹ solu° mala Ans ꝓbaꝫ/ vt h° albū ē coloratū coloze diſ gregatiō visus: ꝛ h° albū ē coloratū ꝛc ¶ Dico liz ꝓdicet cēn⁹ de sbto capiē° sbtū ꝓ inferiori/ nō tñ capiēdo sbtum ꝓ sbto inhesiōis.

Arguitur quarto: Cōtra textū q̄ dicit scdaꝫ sbāz spēs ē magis q̄ ge⁹ ¶ Cont.ia/ sbia nō suscipit magis neq; min⁹ ꝟtz in qn ta ꝓpetate j⁹ spēs nō ē magis sbia q̄ ge⁹ ¶ Dico q sbia ca^z dupl'r D°° vt idē est qō ens p se: ꝛ sic nō suscipit magis ꝛ min⁹ Alio° ca^z sbia vt idem ē qō sub stans; vt dicit ab actu sbstandi ꝛ^c bene suscipit magis ꝛ min⁹ ¶ Replicaꝫ Sb stantia vt dz ab actu sbstādi ē ens respectm/ g̃ nō ꝓt suscipe magis ꝛ min⁹. nisi forte grā sui fūdamēti ꝛ tm̄i. lz sbstātia in ꝓposito ñ suscipit magis ꝛ min⁹ grā fūdamēti vel termini: g̃ non suscipit magis ꝛ min⁹ ¶ Dico q magis ꝛ min⁹ ca pit dupl'r Ono° vt notāt intētōz ꝛ remissionē in illo qō ꝓtur ꝑm magis ꝛ mi⁹ ꝛ sic sbia nō suscipit magis ꝛ min⁹: cū respect⁹ sbstandi nō est intētioz in vno q̄ in altero Alio° capiūtur magis ꝛ min⁹ vt notāt digniozem modū vel indigni ozem essendi tale/ ꝛ sic sbia suscipit magis ꝛ min⁹/ qz ꝑ prius ꝛ digniozi mō ꝑ ticipaꝫ a ꝑmis sbijs ꝛ a spēb⁹, q̄ a generib⁹: qz nō ꝓticipat^z a generib⁹ nisi grā spēz ¶ Nolz hic argui q gen⁹ plib⁹ sbstat q̄ spēs qz gen⁹ sbstat oīb⁹ accñ tib⁹ oīm suaz spēz/ sēd nulla vna spēs sbstat tot accñtib⁹ ¶ Dico q illō ñ dicit hic; magis sbia qō plib⁹ sbstat/ lz qō immediati⁹ sbstat mō spēs imediati⁹ sbstat q̄ gen⁹ ¶ Si replices ge⁹ immediate sbstat suo supiozi sb quo ꝓtinet. g̃ spēs nō imediati⁹ sbstat Dico liz immet^e sbstet suo supiozi: tñ nō sbstat immediate alicui accñti. vt dcm̄ est

Proprietates substātie sunt sex

His visis dicendū est de cōitatib⁹ z proprietatib⁹ sb̄ñie: Prima est Cōe est oñi sb̄ñie in subiecto nō eē quia esse in sbto cōpetit soli accīti. hoc paz de primis sb̄ñ̄s p diffinitionem prime sb̄ñie De scōis pz inductione z silogismo Inductione sic Homo nō est in sbto equ⁹ nō est in subiecto. z sic de alīs: ergo nulla scōa substantia est in subiecto Silogismo sic Nihil eoz que sūt in subiecto p̄tur nomine z rōne de subiecto: sz oñis secunda substātia p̄tur nomine z rōne de subiecto: g̊ nulla secūda substātia ē in subiecto Hoc aūt nō est ꝓpriū substātie: sed etiam drē competit. z hoc intelligīt de differētīs sb̄ñie Nec est instātia de p̄tib⁹ substātie que sūt in toto z iō vidēt esse in subiecto: q; ali⁹ est mod⁹ essendi in: vt accīs ē in subiecto: z ali⁹ sicut pars ē in suo toto vt prius patuit Secunda est oñib⁹ secūdis substātīs z eaz differētīs cōuenit oniuoce p̄dī de primis Hec em̄ oñia p̄ntur de primis sb̄ñ̄s nōie z rōne: quare oniuoce p̄nt Tercia ē: oñis prima substātia ꝺt ꝯ aliq̄d. i. indiuiduū z vnū numero Bz scōa substātia vide t signīficare hoc aliq̄d sub appellatōis figura: eo q; ē in p̀ma sb̄ñia: z ē de essentia ei⁹ Nō tñ ꝺt ꝯ aliquid: sed poti⁹ q̄le q̄d siue cōe: non em̄ illō qō ꝺcat p scōam subāz ē vnū numero: sicut illud qō ꝺcat p primā subām.

Hic auctor dcīāt de ꝓpetatib⁹ sb̄ñie que sunt numero sex Et sunt hui⁹ lcōis tria pūcta: q̄stiones e argum̄ta more solito

Primū pūctuz ē. q; A. ꝓbat p̄mā ꝓpetatē de p̄mis sb̄ñ̄s p diffinitiōnē scōaz p̄me sb̄ie/q ē/p⁹ sb̄ia ē q neqz in sbto ē. nez

de ſbto dꝛ Et ꝓbat de ſcdis ſbñijs duplr: inductioē ꝛ ſilo^mo vtz in lrā Et capitur in iſto ſilo^mo ſbtū equoce Nam in maioꝛe p^m ſbtū ca^2 ꝓ ſbto inheſionis/ꝛ ſecūdū ſbtū ca^2 ꝓ ſbto ꝓut eſt ꝑma ſbñia/ꝛ non ꝓ inferioꝛi: qꝛ tūc maioꝛ eſſz falſa: nam multa coꝛ q̄ ſunt in ſbto ꝑnē nōie ꝛ rōne de inferioꝛi vt coloꝛ ſciā

Secūdū pūctū ē circa 2^am ꝓpetatē notādū q ꝑꝛi vni^cc ca^2 tripl'r. D^o ſe denōiatiue ꝑꝛi ꝛ ſic accñs ꝑē dc ꝑmis ſbñijs vniuocе vt loꝛ. ē alb^9. pla. ē alb^9 A^o ca^2 min^9 cōiter ſolū de illo qđ ꝓtur vno nōie ꝛ vna rōne de multis ſiue h^o fit rōe q̄ditatiā ſiue deſcriptiā: ꝛ^c ꝓpū bñ ꝓtur vniuocе de ꝑmis ſbñijs Tercio mō ca^2 ꝓpe vt ſolū ꝙuenit illi qđ ꝓtur p^m vnū ꝑcatū qđ ē ēntialr ineſt ſuo ſbto ꝛ^c ꝓpum ꝛ accñs ñ ꝑnē vniuocе Alia diſtinctio data ē in fine ꝑbiliuꝫ q ꝓpr ca^2 ꝓtio vniuoca D^o ſpāl'r ꝓ ꝓtioē ēntiali Alio^ ꝓ ꝓtioē nccria q̄ diſtinc^c data eſt ꝓut ibi ſufficit

Tercīū pūctū ē circa intellcm̄ tercie ꝓpetatis. Dñ ſignificare h̄ aliq̄d ſic diffinit in textu/ē ꝑcare indi^m ꝛ vnū numero. iutel^r fic/ꝑcare indi^m ſBaudi ꝙpo^m ex gñe ꝛ dzā/ꝛ vnū numero: ſupple ſbſiſtēs ꝑ ſe actu ꝛ aptitudine/ꝑ h^o q dꝛ indi^m ꝙpo^m ex gñe ꝛ dzā excludit dc^9: ſiliter ꝑ ticularis mā ꝑma ꝛ ꝓticulares fozme ſBāles Et ꝑ hoc q dꝛ ſBſiſtens ꝑ ſe actu ꝛ aptitudine excludūt omia indiui^a accñ^m ſiue ſBſtant in ſbto ſiue ſcpata a ſB iecto: nūq̄ em̄ ꝙuenit eis aptitudo ſBſiſtendi ꝑ ſe Et ē hic aduertēdum q cū in textu nrō dicit ſecūda ſbñia nō ꝺt h^o aliquid ſed poti^9 quale q̄đ jbi ꝑhs ſBiū git ſicut albū Albū em̄ ſolā qualitatē ꝑcat. dc quo videat in quarto argum̄to C Si ar^2 idem nō ꝺt ſcipm ſed ꝑma ſBñia eſt h^o aliq̄d g̃ ñ ꝺt h^o aliq̄d C Dico liz ꝑma ſBñia ꝑ denōiato vel rc ſbta ñ ꝺt h^o aliquid tam̄ bñ capta ꝑ ꝑcato Si ar^2 h^o albū ꝺt h^o aliq̄d ꝛ tñ nō ē ꝑma ſBñia. j^2 añs ꝓbat qꝛ ꝺt h^o cū ſit indi^m. ꝛ ꝺt aliquid: qꝛ nō ꝺt nihil g̃ h̄ aliq̄d Dico ſi aliquid ca^2 trāſcē^2 albū ꝺt h^o ſliquid ſi ca^2 ꝓpe/nō ꝺt hoc aliquid ſz hoc quale

Quer̄itur ꝓmō quoto mō ꝓprij hec ꝑma ꝓprietas ē ꝑ̄a reſpectu ſBñie C Dico 2° qꝛ ꝙuenit oñi ſBie lz ñ ſoli Qz ñ ꝙuenit ſoli ꝓz qꝛ ꝙuenit ꝺo ꝛ attributis e^9: puta ſapiē dei bonitati ꝛc̄ jam dc^9 ñ ē ſBia ſaltē ꝑntal' Etiā poſſz dici q fit ꝑ̄a 4° capiē^o ſBām g̃nalit ꝓ oñi ſBiā ſimplici ꝛ 2^a^: ꝑntali ſiue ñ ꝑntali Et ſi arguat hoc mō iſta ꝓpetas ꝙuc^ chime re g̃ ñ erit ꝓpa 4° Añs ꝓbat qꝛ chymere ꝙuenit in ſbto nō eē. Dico lz ſibi ꝙueniat in ſbto nō eſſe: tñ ſibi non ꝙuenit eē non in ſbto Et ita iſta nega^o dcbz ꝙſtrui p^o eſſe Sz replicat ꝙſtruendo nō p^o eē tūc ꝓpetas adhuc ꝙuenit accnti b^o in ſacrō altaris C Dico q text^o loq̄t̄ de eſſe ñ in ſb:o nāliter Vl'dicit q licz eis ꝙueniat eſſe nō in ſbto actu: tñ aptitudo eſſendi nō in ſbto. eis nō ꝙuenit.

Quer̄itur ſcō q̄to mō ꝓprij eſt ſcda ꝓprietas ꝓpa Et quoto mō 3ª eſt ꝓpa reſpcū ſBie C Ad p^m d^o q ꝛſpcū ſBie vl'is J. gnāl'r capte ē ꝓpa 4° qꝛ ꝙuenit oñi ſoli ꝛ ſemp dcbz capi ꝑꝛi vni^cc vt dicit aptitudine ꝛ nō actū Si arguat ens ꝑtur vniuocе de ꝑmis ſbñijs g̃ nō ꝙuenit ſoli Dico nō ꝑt de ipis tōz aliq̄d finitū ꝛ limitatū C Ad 2^m dꝛ q 3ª ꝓpetas ē ꝓpa ſBie 2° qꝛ ꝙuenit oñi ſBie ꝛ nō ſoli. qꝛ etiā ꝙuenit accñtib^9 ꝛ dñijs ſBiali b^9 videri ꝑcare h̄ aliquid Vel ꝑt eē ꝓpa q̄to^ reſpcū ſBie 2^e qꝛ ꝙuenit oñi ſoli ꝛ ſp Si arguat etiā ꝙuenit dñijs ſBālib^9 ꝛ accñtib^9 q̄ viderēt ꝑcare h̄ aliq̄d Di

co licēt vidētur sophistice ꝓcare hꝰ aliq̄d ex aliqua cā appnrie. nō tñ ex hac cā q̄ est figura vel silitudo appellatōis. i. nōiationis qz nō nōiant eodē nōie cū aliqua ꝑma sbñia/mō omis scda sbia nōiat eodē nōie cū aliqua ꝑma sbia vt pz de hōie ⁊ aliq̄ hoñie. de aiāli ⁊ aliquo aiāli.

Arguitur primo. Cōtra textū cū dicit/ h̄ āt nō ē ꝑpū sbie ꝛgeciā dzē cō petit jbi text⁹ vi² innuere q̄ dzē nō sint sbie. Cōtra: Dzē sbāles sūt sbie. g̃ male hic videt excludi a rōe sbie. Dico ꝛ sint sbie sm plices nō tñ ꝓpositē jā text⁹ vult ꝓbare q̄ hec ꝓpetas nō ꝙuenit soli sbie ꝓpositē. Repli² ꝓpū ē omi sbie ꝓpositē in sbto nō esse. g̃ pe. hyl. male dix. Cōē ē omi sbie in sbto nō esse/ ꝓña tenz q̄m cōē ⁊ ꝓpriū sunt op'a q̄ nō pūt cidē ꝓ uenire. Dico ꝛ nō esse in sbto fit ꝓpū sbie in cōi ꝓsiderate ⁊ in suppōe simpli ci capte/ tñ bñ ē cōe sbie multiplicate ⁊ p suppōz ꝓpoālē distributiam. ⁊ sic nō esse in sbto ē ꝓpriū sbie ⁊ cōe/ aliter ⁊ aliter capiēdo sbām.

Arguitur secūdo. ꝑ scdam ꝓpetatē sbie dzē nō pnt de pmis sbñijs rō ne/ g̃ nō pnt de ipsis vniuoce ⁊ p ꝓña male dz m ꝓpe tate q̄ omib⁹ scdis sbijs ⁊ dr̄ijs eay ⁊c. Ans. ꝓbat qz dzē non hñt rōem: ergo sūt sim² simplices. Dico q̄ ꝛ dzē nō habeāt rōem capiē°rōz ꝓ diffinitioē. bñ tñ hñt rōem capiē°rōz ꝓ entitate ꝟta p no tñ/ ⁊ ita ca² rō in diffinitioē e⁹ qđ ē vni uoce ꝑri. Replicat sic etiā accñ³ dicerēt vniuoce ꝑri de pmis sbijs qz pnt² de ipis nōie ⁊ re ꝟcata p nom. Dico q̄ ꝛ pnt² de pmis sbijs nōie ⁊ re ꝟcata p nom accñ². non tñ eentialr. jā in diffinitioē e⁹ qđ ē ꝑri vniuoce: rō nō ca² ab⁹, ꝓ entitate ꝟcata p no''/ sz ꝓ entitate ꝟta p nom q̄ ē eential/ capiē°rōz ꝓ enti tate ꝟta p nom. Repli² ꝑri vniuoce ñ ꝙuenit scdis sbijs ⁊ cay dr̄ijs. qđ ꝓbo. qz nullo°cis ꝙuenit ꝑri. qđ ꝓbat qz ꝑri solū ꝙuenit vocib⁹. qz sole voces pnt sz secūde sbie ⁊ dzē sunt res. Dico ꝛ ꝑri solū ꝙuenit vocib⁹ tḡ signo. tñ bñ ꝙuenit reb⁹ ꝟtis tḡ sigto

Arguitur tercio. ꝑ scdaz ꝓpetatē male d'text⁹ q̄ ⁊c sbie ñ sint h̄ aliq̄d bñ sc² sortes ꝟt h̄ aliq̄d/ g̃ hō ꝟt h̄ aliq̄d ab inferiori ad supi⁹. ⁊° ꝓbat ꝑ silo^m ⁊c figure in disamis. Aliq̄s hō ꝟt hꝰ aliq̄d. omis hō ē hō g̃ hō ꝟt hꝰ aliq̄d. Dico ad p^m q̄ ibi ñ ar² ab inferiori ad supi⁹. qz no^n inferiozis. i. soz. ñ ca² ꝟtiē ꝛ mālr. ꝑ voce jā in suppōe māli nō vz ille loc⁹. Ad 2^m dz q̄ ibi ꝓ mittit falla^a cq̄ntioīs. Hā in maioz aliq̄s hō ca² mālr. ꝑ voce/ ⁊ in minoze cū dz omis hō ē hō ca² ꝟtiē ⁊ fūt ibi q̄tuoz tñ. Repli² hic ñ ē muta° suppōis. hō ꝟt hāc sbām puta hūanitatē: g̃ hō ꝟt hꝰ aliq̄d/ ⁊ tenz q̄ ꝟcare h̄ aliq̄d ñ ē aliud q̄ ꝟcare hāc sbām. Dico q̄ ꝟcare hꝰ aliq̄d bñ idē ē qđ ꝟcare sbām/ si ꝑ li hanc demrēt aliq̄d ꝟlare/ ꝟcare cñ h̄ aliq̄d ē ꝟcare sbām singulare. Jā q̄n dz q̄ hō ꝟt hāc sbām jbi li hāc demrāt solū sbām vlem ⁊ ꝑ idē soluit. q̄n ar² ex positōne sic. hō ꝟt aliq̄d/ ⁊ ꝟt hꝰ. g̃ ꝟt h̄ aliq̄d. Dico q̄ hō bñ ꝟt hoc aliq̄d: vt li hꝰ demōs stret rē vlem/ sed non ꝟt h̄ aliq̄d. vt hoc demrēt rem singularem/ ⁊ sic loq̄mur hic de sigre hoc aliquid

Arguitur quarto. ꝛª sbia ñ ꝟt h̄ aliq̄d sz potiꝰ q̄le qđ nō sit albū. Albū ei solā qualitatē ꝟt jbi vi² innuere q̄ ꝓcreta ñ hnt sbta in q̄b⁹ sūt. Cōtra. Albū ꝟt sbtū g̃ male dz q̄ albū ꝟt solā q̄litatē. Ans. ꝓbat qz albū supponit ꝑ sbto. vt albū currit. qz dicit ꝓña ꝓmo posteriozū. termin⁹ sbijcit ⁊ ꝓdicat qđ ꝟt. Dico q̄ ꝓña hoc intelligit in suppōe simplici: sz q̄n ē min⁹ supponit ꝓsoālr ꝟt ꝓ

alio ſupponere q̄ ſbt. ¶ Replicaꝫ pḧs quarto topicorum dicit q̄ albū nō ē in genere ꝓpter ei⁹ duplex ḃcare. ḡ videt q̄ ꝑter ei⁹ qualitatē ḃcet ſbtum ¶ Di co q̄ pḧs accipit ḃcare vt ſe extendat ad ꝯnotare. ꝛ vult q̄ albū nō eſt in gene re ꝓpter e⁹ duplex ḃcare/ qz ſbt qlitatē ꝛ ꝯnotat rem alteri⁹ ꝑnti/ puta ſbn̄iam: ꝛ hoc cōnotare vocat etiā ibi ḃcare. ſed cū dz albū ſolam qlitatē figt: ca² ḃca re ꝓpie vt diſtinguit ꝯtra ꝯnotare ¶ Et ſi arguaꝫ concretū ſupponit in ꝓ poſitione ꝓ ſbto ſuo: vt doct⁹ docet ḡ ſbt ſuū ſbtū. ꝯña ꝓbaꝫ qz ſuppo° ꝑtup ponit ḃcatoz ¶ Dico ad añs liz ꝯcretū bñ ḃcet ſuū ſbtū capiēdo ḃcare cōiter vt ſe extendat ad ḃcare ꝓpe ꝛ ꝯnotare/ nō tamē capiēdo ḃcare ꝓpe. ꝯcretum ḡ ꝓpe ſbt qualitatē: ꝛ ꝯnotat ſuum ſbtum

Quarta proprietas eſt: ſubſtantie nichil eſt cōtra rium: ſed hoc non eſt proprium ſubſtātie: qz non cōue nit ſoli ſubſtantie: ſz eciam quātitati ꝫ quibuſdam alīs

Quinta proprietas. eſt ſubſtātia non ſuſcipit magꝫ neq̄ minꝰ Non em̄ dico q̄ vna ſubſtantia non magis ſubſtat q̄ alia: ſed dico q̄ vnaqueq̄ ſubſtātia ſcōm eſſe ſuum nō intenditur neqꝫ remittitur: vt albuꝫ qſiqꝫ eſt magis album qſiqꝫ minꝰ album. ſortes vero non eſt magis homo vno tempe q̄ alio tempe. nec magꝫ hō q̄ plato

Sexta proprietas ſubſtātie eſt q̄ prope ꝓpriū ſubſtantie eſt cum ſit vna ꝫ eadeꝫ numero: ſcōm ſui mu tationem eſſe ſuſceptibile cōtrariorū: vt idem homo a liqñ eſt calidus: aliquando eſt frigidus: aliqñ eſt prauꝰ aliquando ſtudioſus. Neqꝫ eſt inſtantia de oꝛōne quia licet hec eadem oꝛō ſortes ſedet: aliquando eſt vera ali quando falſa: tñ hoc non eſt ſcōm ſui mutationem. ſz ēm mutationem rei. vt ſortes currit vel ſedet. Et ideo nota q̄ verum ꝫ falſum ſunt in rebus vt in ſubiecto: ꝫ ſunt in oꝛōe vt in ſigno Dñ equiuocatur modus eſſendi in. cum dicitur verum ꝫ falſum eſſe in reb⁹ ꝫ in oꝛōne

Similiter equiuocatur susceptibile: cum dicitur res ē susceptibilis veri ꝫ falsi: ꝫ oratio est susceptibilis veri ꝫ falsi Sicut equiuocatur susceptibile cū dicitur. vrina est susceptibilis sanitatis: ꝫ animal est susceptibile sanitatis. vrina enim suscipit sanitatem quia significat eam: animal vero quia est subiectum eius Et ita hoc proprium non conuenit oronī sed soli substantie

¶ Ista lectio habet duas ptes. In prima ponūt tria puncta Due questiones. t quatuor argumenta cum replicis In secūda ponūt alique questiones t argumenta contra sextam ꝓpietatem.

Primū punctum huius lectionis est. q̄ contrarietas cause duplr Vnomō sm̄aliter ꝑ repugnātia aliquorū non potētiuz simꝰ inesse eidem. sz bn̄ successiue: t sbīe bn̄ est aliquid ꝓtrariū. q̄ tuc rōnale t irrōuale ꝓtrariat. similiter forma seu habit⁹ ꝓtrariat ꝓuatōi Et ita capit ꝓs cum dicit In vnoquoq; gn̄e est vna prima ꝯtrietas Allio⁹ causa ꝓtrarietas spāliū ꝑ repugnantia eorū que sunt posita sb̄ eodem genere t a se inuicē maxime distat t eidem susceptibili vicissim insunt. a quo mutuo se expellūt nisi alterum insit a natura. t sic substantie nihil ē ꝓtrariū. sed solū repitur inter qualitates de tercia specie qualitatis

Scm̄ punctum est. q̄ sbīa non suscipit magis t min⁹ Rō est q̄ suscipe magz t min⁹ est aliquid intendi t remitti sm̄ suum ꝓpū esse sz eē sbie totū simul acq̄rit t ꝓsistit in indiuisibili Jō sbia nō suscipit magz t min⁹ ¶ Si queras q̄d ē intēdi t quid remitti Dr̄ intēdi est aliquid in suo ꝓprio esse successiue pfici. vt aliquid est calidum t postea calidi⁹. Remitti ē aliquid pfici in suo esse Sed aduerte q̄ du⁹ aliquid suscipit intētionem t remissionē Vno⁰ sm̄ maiorē t minorē ꝑmixtionē ꝓtrarij: vt aliquid dicat⁹ albi⁹ q̄d nigro ē imꝑmixti⁹ sm̄ vnā opinionē Allio⁰ fit intentio t remissio sm̄ maiorē t minorē radicatōz forme in sbto que radicatio sequit actionē ōrior. q̄ magis vel min⁹ disponit sbtū ad susceptionē talis forme Et q̄ sbīa nō ē in sbto nec̄ habz ōrium Ideo nullo istoz modoz ꝓt suscipe magis t min⁹ siue intēsionem t remissionē De ista materia videat infra de ꝓprietatib⁹ q̄litatis ¶ Si arguat ꝓpus dcm̄ est inter scās sbīas spēs magis sbstat q̄ gen⁹. g̃ sbīa suscipit magis t mi⁹. J. sb⁹ sm̄ cē suū essentiale nō intēdit nec̄ remittit. Iz bn̄ s magis sb⁹ a sbstādo dcā t sic sb⁹ ca² ibi equiuoce vtpz intuenti

Tercium pūctū ē: q̄ Al. nr̄ ꝓ sextā ꝓpietatē ponit vnū arguīntū q̄d est/sexta ꝓpietas ꝓt ēntitati g̃ ñ soli sbie. t ꝑ. ꝓns ma

le dꝛ q ꝑꝓrie ꝓꝓriū ē ſbñie ꝛc Añs ꝓbat de ozõe q̃ ē in ꝑnto q̃ntitat⁹ ꝛ ſuſcip⁹ in ſe cõtraria ſcz vm ꝛ falſum Hoc arguñtũ du² ſoluit Prima ſolu⁹ lz ozõ ſuſcipiat in ſe vez ꝛ falſum Hoc non ē vm ſui mutatõz lz vm mutatione rei. Ex eo eñ q res ē/vel nõ ē ozõ d² vera vl falſa. mõ ſbia ſuſcipit in ſe ꝓtraria vm mutatione ſui Alia ſolutio ē q ſuſceptibile eq̃ocaꝫ Nam ſbiã ſuſcipit in ſe ꝓtraria ſbietine Ita q fit ꝓtrariox ſbtũ. lz ozõ ſuſcipit in ſe ꝓtraria ſcz verũ ꝛ fl̃m non ſbiectiue/ſed ſolũ ſignificatiue. qꝛ dicit q veritas ē ſbiectiue in re. ꝛ in ozõne ſicut in ſigno. qõ ꝓbat in ſimili de ſanitate q̃ ſbiectiue ē in aiãli ꝛ ſtiē in vriã

Queritur primo. quare ſbñie nihil ꝑt eē ꝓtrariũ Et quoto mõ ꝓꝓrij iſte tres vltime ꝓꝓrietates ſũt ꝓꝑe ſbie Ad p^m dico qꝛ ſbiecto ꝓtrariox nihil ꝑt eſſe ꝓtrariũ. mõ ſb^a mct ē ſbtũ ꝓtrariox.) ² ſbſtã^c nihil ꝑt eſſe ꝓtrariũ Maiox ꝓbaꝫ qꝛ ſi ſbto ꝓtrariox eſſz aliquid ꝓrium. ex q^o qõlibz ꝓtrariũ eſt in ſbto inheſiõis opoꝛteret tale ſbtũ ꝓtrariorũ eſſe in ſbto inheſionis. ꝛ ſic eſſz ꝓceſſus in infinitũ ¶ Ad 2^m dico q quarta ꝓꝑetas eſt ꝓꝑa ſbñie 2°. qꝛ ꝓuenit õni ſbñie nõ habere ꝓtrariũ. lz nõ ſoli qꝛ ꝓuenit etiaz quãtitati ꝛ relatõi ¶ Ite quinta ꝓꝓrietas etiã ē ꝓꝑa ſbñie 2° qꝛ ꝓuenit omi ſbie nõ ſuſcipe magis ꝛ mi n^9 lz non ſoli. qꝛ eciã ꝓuenit q̃ntitati Preterea ſex ꝓꝑetas ē ꝓꝑe ꝓꝑa. j. ꝓꝑa q̃ to mõ qꝛ ꝓuenit omi ſbie/ſoli ſbie ꝛ ſp. qꝛ in nullo alioꝝ ꝑntoꝝ pt dari aliquid q̃ cũ ſit vnũ ꝛ idem numero eſſe ſuſceptibile ꝓtrarioꝝ Nam vn^9 ꝛ idẽ color ñ eſt nũc alb^9 ꝛ poſtea niger ita vna ꝛ eadem actio nõ ē mõ bona ꝛ p^9 mala

Queritur ſcõo In q̃ta ꝓꝓrietas ſbñie ſcz ſbe nihil ē ꝓriũ fit bñ poſita ¶ Dico ſic q ꝓbaꝫ auct^e ꝑ ꝑ in li^o ꝑntoꝝ ꝓbaꝫ etiã rõe iã dcã in ꝑma q̃one ¶ Si ar² vna ſb^a corꝛumpiꝫ ab alia. g̃ vna ſb^a ꝓria tur alteri ꝓña ꝓbaꝫ qꝛ hoc qõ corꝛũpiꝫ a ſuo ꝓtrario corꝛũpiꝫ vt dicit ꝑ in li^o de longitudine ꝛ breuitate vite Dr q aliquid ꝑt dupl^r corꝛũpi ſcz p^o ꝛ p ſe. ꝛ p accñs Iã dicit² illõ qõ corꝛumpiꝫ ꝑmo ꝛ p ſe/corꝛũpiꝫ a ſuo ꝓtrario. lz non oz illõ qõ corꝛũpiꝫ p accñs debere corꝛũpi a ſuo cõtrario. ꝛ corꝛũpũ ſbñie. q̃ corꝛũpũ ad corꝛuptõz ſuaꝝ qual^tatũ ¶ Replicaꝫ Angel^9 ꝑt corꝛũpi ꝛ tam non grã q̃litatũ g̃ ꝑ ſe corꝛũpẽ ¶ Dico q licet angel^9 poſſz corꝛumpi p aliquod agens liberũ: non tñ p aliquod agens naturale ¶ Arguiꝫ ſcõo. vn^9 hõ ꝓtrariaꝫ alteri. g̃ ſbie aliquid ē ꝓtrariũ Añs ꝓbaꝫ qꝛ inimic^9 hõ ꝓtrariaꝫ inimico hõi Dico q lz vn^9 hõ ꝓtrariaꝫ alteri ꝓtrarietate hoſtili: q̃ idẽ ē qõ inimici cia: tñ vn^9 hõ nõ ꝓtrariaꝫ alteri ꝓtrarietate loyca ¶ Ar² inter ſbſtãtias ē mutatio/g̃ inter ſbiãs ē cõtrarietas. ꝓña ꝓbaꝫ qꝛ ſm ꝑm q̃nto ꝑiꝫ omnis mutatio ē de ꝓtrario in ꝓtrariũ Dico lz omis muta^o ē ex ꝓtrario in ꝓtrariũ capiẽ do ꝓtrarietatẽ p^oo ꝑ repugnã^a duoꝝ nõ potẽtiũ ſil' inẽ eidẽ vtz in ꝑmo pũcto. nõ tñ oz fieri muratõz de cõtrario in ꝓtrariũ 2° ſcz ꝓtrarietate loyca

Arguitur primo ꝓtra ꝑmã. ꝓꝓrietatẽ fic dr ꝑ p^o ꝑiꝫ q in vnoq̃z gñe ē vna p^a ꝓtrarietas lz ſb^a ē vnũ ge^9 g̃ ge^9 ẽ aliq̃ ꝓtrariũ ¶ Dico lz in vnoq̃z gñe fit vna ꝑma ꝓtrarietas capiẽ ꝓrietatem gnã² ꝛ impfcẽ ꝑ repugnã^a duaꝝ exẽtiũ ab eodẽ gñe. tñ i vnoq̃z gñe ñ ẽ vna ꝓtrarietas ꝓꝑe capta ꝑ repugnãtia duaꝝ formaꝝ actiãꝝ ꝛ paſſiuaꝝ ſuccedẽtiũ ſibiꝝnuicẽ in eodẽ ſbto ꝛc. ꝛ iſta ē ꝓtrarietas loyca de q̃ hic loq̃mur ¶ Replicatur Tota diffinitio cõtrariorum ꝓuenit aiãto ꝛ inaiãto. rõnali et

irrōnali ⁊ illa sunt sb̄ñie: ḡ sb̄stantie est aliquid ꝓtrariū ꝓtrarietate loyca seu ꝓ trarietate 2°° ocā Alñs ꝓbaī qz sunt posita sb̄ eodē genere/ ⁊ maxime a se diſtant sb̄ eodem gñe ⁊ eidem suſceptibili viciſſim inſunt ⁊c ¶ Dico ꝙ eis deficit illa tercia ꝑticula: ⁊ eidem suſceptibili viciſſim inſunt/ nā hoc ꝓnomē eidē demonſtrat ens ꝓpletū ⁊ in actu. Ieo aiātum ⁊ inanimatū rōnale ⁊ irrōnale nō inſunt viciſſim eidem ſuſceptibili qđ est ens actu. Sed solū eidē qđ est ens in potentia ad ulteriorem formā sb̄ialem cū qua faciat vnū

Arguitur ſecūdo. Aqua ꝓtrariaī igni. ⁊ aer terre utz ſcđo de generatione ⁊ corruptioē. ḡ sb̄ñie est aliquid ꝓtrium ¶ Dico aqua bñ ꝓtrariaī igni: ⁊ aer terre ꝑ accīs grā suaꝝ qualitatum: qz aqua est frigida et humida/ ⁊ ignis calid⁹ ⁊ ſiccus ¶ Replicaī ¶ Ille qualitates ſunt effectus elemētorum/ ⁊ ꝓtrariātur/ ḡ eciā elemēta ꝓtriant. ꝗña ꝓbaī qz ꝓtrietas effectuū arguit ꝓtrietatem in cauſis. ¶ Dico licꝫ ꝓtrarietas effectuū arguat ꝓtrarietatē virtualem in cauſis: nō tñ formalē: h⁹ ē ſi effcūs ſunt ꝓtrarij/ tūc cauſe a quib⁹ fiūt ſunt ꝟtualiter ꝓtrarie/ qz hñt in ſua ꝟtute cōtraria: ſz non oportet ꝙ ſint ꝓtrarie formaliꝫ. qz vna ⁊ eadem cauſa qñqꝫ est ſucceſſiue cauſa cōtrariorꝫ effectuū. utz de volūtate reſpcū volitionis ⁊ nolitionis

Arguitur tercio cōtra quintam ꝓpetatē/ gigas ē magis sb̄ñia q̄ gnus ḡ sb̄ñia magis ⁊ min⁹ ſuſcipit ¶ Dico negādo añs Licet eñ gigas ſit bene maius ens vel maior ſubſtātia extenſiue. vt maiꝰ capiatur nōialiter/ non tamē ē magis sb̄ſtantia intēſiue capiēdo magis aduerbialiter Dñ gygas ē magis sb̄ñia aduerbialiter/ ſenſus est ꝙ gygas ē ſb̄ſtātia bm intenſi⁹ ⁊ pfecti⁹ esſe sb̄ñie/ q̄ gnan⁹ ⁊ hoc est falſum ¶ Replicatur Dicit phūs 2°° de generatione ꝙ ignis ē magis sb̄ſtātia q̄ terra aduer⁹ capiēdo magꝫ ⁊ vliter omis ſubſtā⁹ ſpūalis est magis ſubſtā⁹ q̄ ſit ſubſtā⁹ corpal⁹. ergo ſubſtantia ſuſcipit magis ⁊ min⁹ adū⁹ ¶ Dico ꝙ aliquid dici magis ſbia q̄ aliud/ ꝑt dupliꝫ intelligi Uno° ꝙ ipm in ſe ⁊ grā ꝓpe nature ē pfectior ſubſtā⁹ q̄ aliud/ ⁊ ꝛ ſic vna ſubstantia bñ ē magis ſubſtātia q̄ alia: ſicut hō illo mō ē magis aiāl q̄ aſin⁹ Allio° ꝑt inteligi ꝙ ipſum ſit magis ſubſtā⁹ in eſſe ipſi⁹ ſubſtantie q̄ aliud/ ⁊ ſic vna ſubſtantia non est magis ſubſtantia q̄ alia Unde/ ꝙ vna ſubſtantia ſcz homo est magis ſubſtan⁹ q̄ alia ſcz aſin⁹. est ideo quia natura ꝓpria hōis est pfectior q̄ natura ꝓpa aſini: ⁊ ideo homo dicitur pfecti⁹ ⁊ magis animal q̄ aſin⁹. non tamē ꝑt dici ꝙ homo ſit magis animal ita ꝙ pfectius ⁊ intētius ꝑticipet naturam animalis q̄ aſin⁹. Sed est pfectior in ſua natura ſpecifica q̄ puenit a drā ¶ Si replicaī ſic vna ſubſtā⁹ ē pfectior alia: ḡ vª sb̄⁹ ē magꝫ sb̄⁹ q̄ aia: ꝗña tz qz illud ē magis ſubſtantia qđ est pfecti⁹ ſubſtā⁹ ¶ Dico licꝫ illud est magis ſubſtantia quod est pfectior ſubſtantia in eſſe ſubſtantie/ nō tñ illud qđ est pfectior sb̄ñia in nā ꝓpria d⁹. magis sb̄⁹ ineē sb̄e Ita ꝙ magꝫ denotet intentionē illi⁹ qđ ipm ſequitur Et p idem ſoluī q̄ dicit phūs ſpecies rerum habent ſe vt numeri Ita ꝙ ſicut ſpēs numeri q̄ ꝓpinquior est vnitati ſp est pfectior Ita etiam inter ſpecies eiuſdem generis ſemper vna ē pfectior a⁹ ¶ Item arguūt etiā ſic vna ſubſtantia habꝫ pfectiones opationes q̄ alia. ḡ vna ſubſtantia est pfectior alia/ quia homo habꝫ pfectiones opationes q̄ aſi-

nꝰ igitur. ¶ Dicit licꝫ vna ſbñia grā ſue nature ſpecifice ſit pfectioꝛ q̄ alia. tñ vna ſbñia nō eſt pfectioꝛ altera/grā alicꝰ ſbie pfectiꝰ ꝛ intēſiꝰ repte in vª q̄ in alia jam ſuſceptio magꝫ ꝛ miuꝰ ñ hñt fieri p aliquod ꝓpum: ſed p aliqđ idem cōmune/qđ pfectiꝰ ꝛ minꝰ pfecte a plibꝰ pticipaī

Arguitur quarto p̄m gilbertum porritanū. hō ē aiāntioꝛ bruto ꝛ bru ꝛ ſbñia ¶ Dico q̄ aliquiđ pt dici animātiꝰ plāta: g̃ aiātum ſuſcipit magꝫ ꝛ minꝰ g̃ rem aiām: ꝛ ſic homo ē animātioꝛ bruto ¶ Alio mō pt intelligi aliquid aiāntiꝰ al tero .qz intenſiꝰ pticipet ipām aiāz q̄ aliud ꝛc nihil ē animātiꝰ altero ¶ Accepli caī formе elemētoꝝ intēdūī ꝛ remittūī: qz forma ignis in igne magis vigoꝛo ſo eſt intēſioꝛ: q̄ fit in igne minꝰ vigoꝛoſo ¶ Alio hoc dicit anerroys q̄ ſbñia ſim plex bñ ſuſcipit magꝫ ꝛ minꝰ ſed nō ꝓpoſita ¶ Sz ſm alios dª q̄ nulla forma ſb ſtantialī pt ſuſcipere magis ꝛ minꝰ: qz illd pſuppoꝝ intēdi ꝛ remitti jā nulla ſbiā pt intēdi ꝛ remitti. ¶ Nā intēſio fit p hoc q̄ vna ps formе addiī alteri in cadē p te ſbti Et remiſſio p ablationē talī ptis jam due ptes eiuſdem formе ſbſtātia lis ñ poſſiunt eſſe in eodē ſbto.

Circa ſecūdam partem lectionis

Proprie proprium ſubſtantie eſt cū ſit vna ⁊ eadez numero ⁊ cetera.

Queritur primo Utrum ſeī ꝓprietas ſit bñ poſita ¶ Dico ſic: pª baī aucte phī in libro pntoꝝ ¶ Et rōe ſic: qz ſuſcipe in ſe ꝛia ſbiectiue ꝓueit oīi ſbñic pntali ſoli ꝛ ſemp: jª eſt ꝓprie ꝓpū ſbiē Et q̄ nulli alioꝝ ꝓuenit ꝓbaī inductiue /qz nec q̄titas vna ꝛ eadem numero ma ñēs. nec q̄litas nec actio ꝛc de alijs/pt ſuſcipe ſbiectiue ꝛtraria. jg̃ī nulli alioꝝ rū pntoꝝ ꝓuenit ¶ Si arguaī pmo iſta ꝓprietas ñ ꝓuenit ſcdis ſbñijs g̃ nō ꝓuenit oīi ¶ Tñs ꝓbaī qz nulla ſecūda ſbñia eſt vnū numero: qz oñe vnū numero eſt indiuiª: jam nulla ſcda ſbñia ē indiuiª: g̃ ñ eſt vna numero ¶ Di co q̄ ſcda ſbñia bñ eſt vnū numero ꝓ denōiato. qz de qualibz ſbñia verificatª ſuū indiª qđ ē vnū numero vt hō eſt ſortes: aiāl eſt hoc aiāl. ¶ Et qñ arª oñe vª numero eſt indiª ¶ Dico q̄ licz oñe illud qđ ē vnū numero ꝓ denōiato pti one ydēptica ſit indiuiª: ñ tamē oñe quod ē vnū numero ꝓtioē inozdiāta ficª eſt de ſecūdis ſbñijs. ¶ Vel dz lz ſcda ſbñia nō ſit vna numero. tñ ſcda ſbſtāª eſt illud qđ eſt vª numero/ꝛ hª ſufficit. ꝛc ꝓuenit ſcdis ꝓ mediū ꝓmaꝫ ſbñiaruz ¶ Replicaī oñe ꝓpriū quarto mō ꝓmo ꝓuenit alicui ſbto cōi ꝛ poſtea indi uiduis /ſicut riſibile ꝓmo ꝓuenit hōi ꝛ pª ea ꝓticularib hōib. ſz eſſe ſuſceptibi le ⁊rarioꝝ ē. ꝓpriū qnarto. jª ꝓmo ꝓueniret ſecūdis ſbñijs ¶ Dico liz actu ſuſ cipe ꝛia ꝓmo ꝓueniat ꝓmis ſbñijs. tamē aptitudo ſpſcipiēdi ꝛia ꝓmo ꝓuenit

generi gñāᵐ⁹:ꝛ vlteriꝰ p medīū sb̄ñiaꝝ vl'ium ꝙuenit ꝑmis sb̄ñijs.ſicut actꝰ ri/
dendi primo ꝙuenit ꝑticularibꝰ hōibꝰ ꝛ p posteriushoīt in cōmuni Sz risibi/
litas ꝑmo ꝙuenit hōi in cōi ꝛ p posteriꝰ ipſis ſingularibꝰ p medīū hōis in cōi.

¶ Arguitur ſecūdo:eſſe ſuſceptibile ꝓtrariorꝝ nō ꝙuenit celo g̃ non ꝙuenit ō
ni sb̄ñie Dīīs.ꝑbaī qꝛ celum nō ē ealidum frigidū:albū vel nigꝝ ꝛc̄.qđ ꝑbaī.
qꝛ ꝑm pꝑm zᵒ de aiā celū nō eſt ſuſceptibile pegrinarū impſſionū ¶ Dico liz
celū non ē ſuſceptibile q̃litatū actiuaꝝ ꝛ paſſiuaꝝ ꝛ multaꝝ aliaꝝ. tñ bñ ſuſci/
pit iſta ꝓtraria ſcz rarū denſum/rectū curuū/nā vna ps celi ē dēſioꝛ ꝛ rarioꝛ al
tera ¶ Replicaī Raritas ꝛ denſitas ſunt qualitates ſcde cauſate ex mutua ac
tione q̃litatū ꝑmarū adinuicē g̃ nō pñt repiri in celo.qꝛ ibi nō repitur ꝓportas.
Dico qꝛ raritas ꝛ dēſitas a toto gñe nō cauſanī a qualitatibꝰ ꝑmis actiuis ꝛ
paſſiuis.ſz pñt repiri in aliquo ſine oīi actione. Et ſi arguaī nō ē dabil' aliqua
ps celi que ꝑius ſit rara ꝛ poſtea denſa:g̃ celū ꝑm ſui mutationē non ē ſuſcep
tibile ꝓtrariorꝝ:g̃ iſta ꝓꝑtas non ꝙuenit oīi sb̄ñie. ¶ Dico lz celū nō poſſz
ſuſcipe ꝓtraria ꝑm ſui mutatōz/tñ eſt apta nata ſuſcipe ꝓpria ꝑm ſui mutatiōez
ꝛ hoc ſufficit. ¶ Arguiī tercio Iſta ꝓꝑtas nō ꝙuenit igni.quis ignis nō
poteſt nūc eſſe calidus ꝛ poſtea frigidus. Dico licet ignis non ꝑt ſuſcipe illa
contraria tamen poteſt ſuſeipere contraria ꝑm locū que ſunt vbi ſurſum ꝛ v/
bi deorſum ¶ Arguitur quarto Angeli ſunt sb̄ſtantie ꝛ non ſuſcipiūt cō/
traria Item dīē sb̄ñiales nō ſuſcipiūt ꝓtraria g̃ non ꝙuenit oīi sb̄ſtātie. Di
co ad primū qꝛ licz angeli nō ſint ſuſceptibiles ꝓtrariorꝝ ſenſibiliū:ſunt tñ be
ne ſuſceptibiles ꝓpriorꝝ inſenſibiliū: vt ſunt velle nolle:ſcire ꝛ ignorare. vtꝰ ꝛ vi
cium ¶ Ad ſecūdum dico qꝛ iſta ꝓpꝛietas eſt ꝓpria quartoᵒ reſpectu
sb̄ñie compoſite. Et licet ſuſceptibile contrariorū p accidēs dicaī de ſenſibili
ꝛ animato:non tamē per ſe ꝛ ꝑtione quarti ꝑbilis.ſicut riſibile quod ē ꝓpriuz
quarto mō hōis/ꝺz de rationali p accidēs ꝛ inordinate ꝑter ordinē ꝑbiliū

¶ Si arguatur ſimplicat ꝓtradcōnem qꝛ aliquid ſuſtipiat contraria.qꝛ implis
cat ꝓtraria ſimul ineſſe Dico licet implicet ſuſcipere ꝓtraria ſimul:non tamē
implicat ſuſcipere contraria ſucceſſiue Et licet quarta ꝓꝑtas dicat qꝛ sb̄ñie
nichil eſt ꝓtrariū/tamen sb̄ſtātia bene poteſt in ſe ſuſcipe contraria: nō tamē
terminatiue vt eſſz terminꝰ ꝛ extremū ꝓprietatis. ſz bñ ſb̄iectiue

Queritur ſecūdo Vtrum dcm̄ ꝑhi in ꝑntis circa diffinitioēs ꝑme ſub/
stantijs impoſſibile eſt aliquod alioꝝ remanere Dico ſic:ꝛ debz nō capi negārer.
ſub hoc ſenſu nō exñtibꝰ ꝑmis sb̄ñijs.j.nullis ꝑmis sb̄ſtātijs exñtibꝰ impoſſibi/
le ꝛc̄ Et intelligiī qꝛ non exñtibꝰ ꝑmis sb̄ñijs:nec quo ad ſe totas. nec quo ad
aliquā ꝑtem eiꝰ impoſſibile eſt aliqđ ens ꝑntale eſſe. Sed ſi ꝑmaneat aliq̃ ps
ꝑmaꝝ sb̄ñiaꝝ puta mā vel aniā rōnal': tunc bñ ꝑt aliqđ ꝑntale realiter rema/
nere vtz de accñtibꝰ materie ꝛ anime rōnal'

¶ Si arꝛ ꝑmo:ꝓ ſic: Dñ mūdi creatōz vez erat qꝛ poſſibile fuit eē ſcōas sb̄ās
ꝛ accñtia/ꝛ tūc nō erant ꝑme sb̄ñie g̃ male dicit ꝑbs/qꝛ ū exñtibus ꝑmis sb̄ñijs
impᵒᵉ ē aliqđ eoꝝ eſſe.ꝓña tz.qꝛ ipis ñ exñtibꝰ/ adhuc ē ṽm dicere qꝛ poſſiᵉ ē a/
liquod alioꝝ eſſe Dico qꝛ iſta ꝓpō.non exñtibꝰ ꝑmis sb̄ñijs ꝛc̄/ē multipl'ꝛ ꝑm

ꝓpõz ꝛ diuisiõz/q⁹ vel ipa int⁹ cẽ vna ypo^ca copulatiã tpal'vt sit sens⁹ dũ nõ
exĩtũt ꝑme ſbiie/imp^ce est aliqd alioꝝ remanere:ꝛ sic ẽ diuisa vera. Vel int⁹
cathe^ca modal'de tpali ꝓto/vt sit sensus:possibile ẽ aliqd alioꝝ cẽ ñ exĩtẽtib⁹
ꝑmis ſbñijs.j.dũ nõ sunt ꝑme ſbie:ꝛ^c ẽ ꝓ^a falsa.ꝛ vt sic oppo^z huic nõ exĩtib⁹
ꝑmis ſbijs imp^ce ẽ aliqd alioꝝ esse in sensu diuiso accepto/ quo mõ cam capit
ꝓpõs ¶ Arguit scdo sorte ꝛ platone ñ exĩstentib⁹ adhuc remanet hõ:g male ꝺz
q nõ exĩtib⁹ ꝑmis ſbijs ꝛc̃ Oico negãdo ꝓnãm q ibi ẽ falla^a ꝓntis.arguẽdo
ab inferiori ad superi⁹ cũ distributõe Etiã lz ill⁹ duob⁹ vel plib⁹ nõ exĩtib⁹ ali⁹
quid maneat:tñ nullis ꝑmis ſbijs exĩtib⁹ imp^ce ẽ aliqd alioꝝ cẽ.jam ista ꝓpõ
nõ exĩtib⁹ ꝑmis ſbijs ꝛc̃/eãpollet huic/null' ꝑmis ſbijs exĩtib⁹ ꝛc̃ ¶ Ar^gz^o ex
destructioe p⁹teriozis/nõ sc^a destruc^o ꝓpzis:fz ꝑme ſbie sunt posteriozes scdis.
g ex destructioe ꝑmaꝝ ſbãꝝ nõ sc^a destruc^o scdaꝝ ſbãꝝ Maioz pz q: ꝑus in eo
q ꝑus ẽ/sp ꝑt esse sine p⁹teriozi Oico ad maiorẽ q ad destructiõz posterio⸗
ris nõ se^a destructõ ꝓzis:nisi tale ꝓzius ꝛ p⁹teri⁹ habeãt nccriã hĩtudinẽ adin⸗
uicẽ:vt ꝓpria passio q̃ est p⁹teriozis ſbto :tñ ipa destructa oz ſbtũ destrui. jã in
ꝓposito superiozis ꝛ suoꝝ inferioꝝ ẽ nccria habitudo adinnicẽ/ꝛ g destructis
omib⁹ inferiozib⁹ impossibile ẽ supi⁹ esse Similiter dicẽdũ ẽ ad ꝓbatõz maio
ris q ꝑus in eo q ꝑus est:ꝑt esse sine posteriozi/nisi habeat ad ipm nccriã ha⸗
bitudinẽ jam supi⁹ habz nccriam habitudinẽ ad sua inferiora.Et lz superi⁹ nõ
habeat nccriam habitudinẽ ad vnũ inferi⁹ determinate:tamẽ hz nccriã hĩtudinẽ ad
omnia inferiora ſb diſiũctioe sũpta Vel d^z ad minorẽ q liz ꝑme ſbie sint poste
riozes scdis quo ad esse essentie/nõ tamẽ q ad esse exĩtie. Et g destructis ꝑmis
ſbijs q ad esse exĩtie bene oz scdas q ad illud esse destrui : Vñ esse existẽtie ꝑ⁹
quenit ĩndiuiduis/ꝛ per p⁹teri⁹ generib⁹ꝛ spẽb⁹ Pro q nota q esse essentie rei
est illud esse ꝙditatiũ qd̃res hz a suis ꝓncipijs essentialib⁹ Sed esse existẽtie ẽ
quidã mod⁹ intrinsec⁹ rei acquisit⁹ in re p ꝓductõz in quo esse res ꝑt ſbiaccere
accĩtib⁹ Secũdũ esse vero cẽntie res penit⁹ separata ẽ ab accĩtib⁹.

Queritur tercio Utrum esse essentie rerũ sit perpetuũ ꝛ incozrup⸗
tibile ¶ Ad h⁹ ꝺz cõiter q sic ꝓbaꝭ auẽte dyonisij
in li⁹ de ꝺiuis nõib⁹ diccntis ill̃ nõ cozrũpit qd̃ exĩtiũ:ꝛ intelligit p qd̃ cẽ cẽntie
seu qditatiũ rei Etiã ꝓbaꝭ auẽte ioh̃is ꝓmo vbi dicit . Et qd̃ fcm ẽ in ipo vita
erat g res añ factionẽ habuit aliqd esse Hoc aũt nõ vr aliud q̃ esse essentie et
qditatiũ rerũ Et ꝑt ꝓ isto adduci rõ fũdata in auẽte ꝑhi/q ꝓpões ingredien⸗
tes demrãtoz sũt nccie ꝛ impossibiles aliter se habere:h⁹ at nõ ẽ fm cẽ exĩtie/
ex q illud seper ẽ cozruptibile dẽpto solo cẽ exĩtie dci.g sunt nccrie ꝛ icozrup
tibiles q̃ ad cẽ cẽn^c tiõz: ꝛ p ꝓns illd̃ esse cẽn^c ẽ ppetuũ. Hic posset ecꝭ adduci
ar^ta q̃ po^ta sũt in cõitatib⁹ pliũ vltiã lcõe Alia ẽ opi^o fidei nrẽ magi⁹ ꝓsoñ. q cẽ
cẽn^c rez nõ ẽ ncc^m ꝛ ppetuũ/fz sil'ẽ ꝛ nõ ẽ cũ ipo cẽ existẽ^c Et ꝑt sic ꝓbari. qa
omnia en^a alia a deo/dependẽt a deo in esse ꝛ ꝓseruari.g nullũ tale
petuũ ꝛ incozruptibile : illd̃ nõ depẽderet a deo in esse ꝛ ꝓseruari.g nullũ tale
esse ẽ ppetuũ.b^oz pz q: si esſz perpetuũ ꝛ incozruptibile nõ posſz a deo ꝓduci
nec^ꝺ destrui:g nõ depẽderet a deo ¶ Θ.t ad rões q̃ p^o opinioẽ ꝑt rñderi p^o ad
auctẽ dyonisij qñ dicit/q nõ cozrũpit duob existẽtib⁹ ſbintelligit p^o :ꝛ ñ vult ne⸗
gare qn posſz per accñs cozrũpi ad cozruptõz singulariũ fm existẽtiam

¶ Ad auctem iohānis cū dicit oīe qđ factū est erat ꝑus vita in deo: sic ꝙ erat ꝑus in vitali ꝯgnitioē dei ꝫ ex hꝰ nō sequꝑ ipiꝰ rei exñtis in ꝯgnitioē dei fuit aliqđ esse corrūs/ ymo tūc non plꝰ corrūdebat illi ꝯgnitioni dei a ꝑte rei. q̄ nūc corrūdet intellectioni nrē de antichristo. ¶ Ad rōz aristotel' cū dicit ꝓpōes demrātionis esse nccrias ⁊ impossibiles aliť se hr̄e/ qđ ipe innitiť ꝑn° falso ꝑm fidem: ⁊ ꝙ qz discordam⁹ ab eo in ꝑn°: possum⁹ etiā ab eo discordare in ꝯclusione quā ponit ex tali ꝑn° Dñs ꝑbs ꝑsupponit nccitarē toti⁹ vniuersi'⁊ qđ necesse sit in eo existere aliqđ inbiui'm⁹ cūqz spēi saltez ꝑncipal'in toto vniuerso. ¶ Et ex hoc vult ꝙ ꝓpō enūciās passioue de termiō cōi stāte ꝙ inferioꝛib⁹ nccria. nā ⁊qt singulariū corrūpāť semꝑ manz aliqđ/⁊ grā hꝰ verificať tal' vlis ¶ stđ ať falsum est ꝑm fidem. nō mirū ꝙ si negem⁹ ꝓpōes demrātiōis esse nccrias Vel possz dici admittēdo ꝙ sunt nccrie. ⁊ ꝙ hoc nō est ꝑm eē essentie cr̄nū ⁊ incorruptibile: ꝫ ꝑm esse essentic corruptibile ⁊ gñabile ¶ Et cū ꝛz ꝙ tūc ꝑmisse non essent nccrie Negať ꝯa qz absoluēdo copulā a tpe adhuc ꝑmisse essent nccrie ymo sunt vere ⁊ꝰ null⁹ termiōz hr̄et esse aliqđ vt dcm est in ꝓbilib⁹ Aut ꝑ dici ꝙ liz nō possint esse nccrie simꝫ: sunt tñ nccrie ꝑm quid: posita sciz constantia ſBiecti ⁊ hoc sufficit

Quantitatis aliud continuū. aliud discretum. Quantitas continua est cuius partes copulantur ad eundē terminū cōem: vt partes linee copulant ad ꝑūctum Est aūt discreta quantitas vt numerus ꝫ oro Vnde due sunt species eius. Non em̄ in numero est aliquis terminus cōis ad quem ꝑtes numeri copulē tur: vt in decem quinqz ꝫ quinqz Aut tria ꝫ septem: ad nullū terminū copulantur sed semꝑ discreta sunt ꝫ separata ¶ Est autē numerus multitudo ex vnitatib⁹ aggregata Similiter in oro̅ne: syllabe non copulātur ad aliquem terminū cōem: sed vnaqueqz separata est ab alia. Quantitatis autem continue Alia linea Alia superficies Alia corpus Alia locus Alia tempꝰ. Vnde quinqz sunt species eius Oz autem linea sit quantitas continua patet quia partes eius copulātur ad terminū

coēm ſcz ad pūctū Et ptes ſupficiei ad lineā: ptes corporis ad ſupficiē Partes vo tpis ad nūc: vt p̄teritum z futur ad pñs Partes āt loci ad eūdem terminū copulātur: ad quem p̄ticule corpis

In iſta lcōne ſunt duc ptes Prima p̄tinet ſex pūcta duas q̄ones: z quatuor argumēta more ſolito Scōa ps hz ſex q̄oēs q̄ liz nouelloꝝ loycoꝝ capacitates aliq̄liter excedāt. tñ p aliq̄l'r fūdatis z curioſa ſcire cupiētib⁹ valēt z oblectāt

Primū pūctum ē: de ord⁹ Hā quātitas ſe² ſbām ſicut eius in aliq̄ ſe² ſuū lutū ē añ reſpectū Et p̄cedit aliā p̄nta reſpectā q̄ abſolutū ē añ reſpectū Et p̄cedit q̄litatē q̄ q̄litas grā multaꝝ ſuaꝝ ſpēꝝ mē ſbīe mediāte q̄titate ¶ Si arguaꝝ pari rōe tūc q̄litas p̄cederet alia p̄nta reſpectua ¶ Dr̄ vez ē ñ attēdet ordo codē mō/ ſz aliꝰ attēdit² ordo vt patebit Si arguaꝝ Qualitas hz roēm formē z quātitas roēm materie/ g̃ q̄litas p̄cedet q̄titatē/ p̄ña tez q̄ forma ē dignioꝝ mā Dico liz ordine dignitatis forma p̄cedat materiam. tñ ordine nature materia p̄cedit formā

Scōm pūctum ē Quātitas ē vnū p̄ntū diſtinctū ab aliꝭ q̄ ſit p̄ntū. ſpāliſſimas z ind⁹ⁱᵐ/ g̃ ē p̄ntū: p̄ña tenz a diffinitōe ad diffinitū. Qz fit diſtinctū ab aliꝭ Quia hz diſtinctū modū p̄ndi de pᵃ ſbia q̄ ē p̄z in quātū gnāl'r captū Si arguaꝝ Quātitas hz aliq̄o añ ſe ſcz ſbām g̃ ñ eſt p̄ntū ¶ Dr̄ q̄ liz hēat aliq̄o añ ſe in gñe cē efficiētis z final'. nō tñ in gñe cē formal'. ¶ Si arguaꝝ in vno quoꝝ gñe daꝝ vnū mimū/ ſz in q̄titate nō ē vnū mimū ſz duo: vt vnitas z pūc t⁹ Dr̄ q̄liz in p̄nto quātitaꝝ ñ daꝝ vnū mini^mᵐ p̄n^mᵐ extrinſecū ſz duo p̄dcā Lañ daꝝ vnū mini^mᵐ in gñe cē formal'/ qđ ē metrū z mēſura oīm aliorꝝ. z illō ē quātas in gñe gnā^mᵒ

Tercium pūctū ē q̄ quātitas ñ diffinit Rō ē. qz ariſtotiles quē ſe² auc q̄s phūs Alia cā qz notiᵃ quātitatis facillime hr̄ ex notiᵃ quātitatis p̄tinue et diſcrete Poſſz tñ quātitas ſic diffiniri Q̄titas ē 6^m quā quāti cē dicim² Vl' ſic Q̄titas ē p quā ſbtū reddit mēſurabile ¶ Si arguaꝝ Oīne vnuocū pus eſt diffiniēdū q̄ diuidēdū: g̃ quātitas male p̄mo diuidit Dr̄ q̄ verū ē q̄ illō vnuocū magis notificaꝝ diffinitioē q̄ diuiſioē Dz quātitas magis notificaꝝ diuiſioē q̄ diffinitōe ¶ Ar² ō diuiſionē q̄ ſit incōgrua qz ibi reltīa diſcōuenit cū añcedēte in gñe Dr̄ q̄ reltīa diuerſitatis/ z relatiā accītis z recipca ñ tenēt p̄uenire cū ſbtiō añcedēte ſz ſequēte/ mō aliud ē relatīa diuerſitatis Poſſz arguꝝ q̄ in diuiſioē p̄po² p̄ti^mᵐ z in dctiātioē p̄po² diſcretū: ꝺ ē mal⁹ ordo ¶ Dr̄ q̄ q̄ñ p̄ti^mᵐ p̄ponit p̄uaꝝ ordo noticiozitatis q̄ ad nos Et in dcīmīnādo p̄us ō quātitate diſcreta p̄uatur ordo noticiozitatis q̄ ad nōm

Quartuz pūctū ē. q̄ duc ſūt ſpēs quātitatis diſcrete ſcz numer⁹ z oro: quē terminū coēz q̄ ſit p̄n^mᵐ vni⁹ z finis alteri⁹ ¶ Si q̄aꝝ qđ ē māle z formale numeri ¶ Dico q̄ materiale numeri ſunt vnitates Ⓐt formale ſcōm aliq̄s ē vltima vnitas inquātū reſpicit p̄cedentes Qz alij dicunt

q̄ est aggregatio vnitatū/q̄ illa variata variat numer⁹:& illa manēte eadem: manet idē numer⁹ Et licz etiā variat numer⁹ variata vltiā vnitate:tn̄ h⁹ē per accn̄s/q̄ aggrega° variat Et est numer⁹ in re ad ex̄ Et ē quid distinctū a reb⁹ numeratis q̄ sunt diuersoꝝ p̄ntoꝝ Et ē sb̄iectiue in reb⁹ numeratis q̄ sunt mlte Et hoc p̄t esse quia multitudo dicit respcm̄ plalitatis & pluralitas bene p̄t fūdari in diuersis ptialib⁹ sb̄iectiuis nō faciētib⁹ vnū Vñ accn̄s non semp capit vnitatem a sb̄to inhesiōis.sed capit vnitatem numeralē a sua ꝓpria dzā in diuiduali q̄ ipsum ꝓsti⁹ Et accn̄tia numerātur numerositate sb̄toꝝ/dicit pl̄us verū ē numerositate totaī sb̄ti & non ptiaī

Quintum pūctū ē. q̄ temp⁹ ca² tripl'r. Vno° ꝓ quacūq; mēsura durationis siue distinguat realr a mēsurato siue nō Et h̄ mō temp⁹ sb̄ se cōtinet eternitatem/cuiꝰ nitatē & temp⁹ ꝓpe dcm̄ Quid ē eternitas: Dicitur q̄ ē mēsura rei carentis p̄n° & sine sc̄z ip̄i fi⁹ prime cause Quid ē eternitas Or̄ q̄ est mensura rei habentis p̄n̄m sc̄z carentis fine vt sunt angeli Quid ē temp⁹ ꝓpzie captū Dicit q̄ est mensura rei habētis p̄n̄m & finē. Sc̄do mō ca² temp⁹ min⁹ gnāl'r ꝓ mēsura durationis q̄ est realr distincta a mēsurato Et sic solū ꝓtinet cuiternitatē & temp⁹ ꝓpzie dcm̄ & non eternitatē cū ipa non distinguit realr ab eterno Tercio° ca² temp⁹ ꝓpzie solū ꝓ mēsura durationis rei corruptibil'r & spāl'r mot⁹

Dextum pūctū ē. q̄ loc⁹ ca² dupl'r Vno° p̄hice ꝓ superficie corp̄is ptinētis p̄n̄ q̄ in eo ē vtus gnatiua & ꝑseruatiua locati Et tūc diffinit Est superficies corp̄is ptinētis immobil' p̄mu. Alio° ca² mē seu loyce ꝓ superficie corp̄is ptinētis sine ista virtute gnatiua lotati & ꝓpriatiā q̄ est vna qualitas de p̄nto qualitatis Et hoc° capit hic Et diffinit sic Est superficies corp̄is ptinentis mēsuratiua locati:sicut superficies acris circūdātis turrim dicit loc⁹ turris Et ista superficies p̄t ꝓfidcrari dupl'r Vno° respcū corp̄is ptinētis in quo ē sb̄iectiue & qō mensurat intrinc p̄n̄ duas dimēsiōes tm̄ .& dr superficies Alio° ꝓfidcrat respcū corp̄is ptenti qō mēsurat extrinsece p̄n̄ tres dimensiōes:& sic dr loc⁹ Quid aūt sit de isto videaī in 4° argumto

Quer̄itur primo Vtrum numer⁹ & oro sint quātitates discrete Vico ad p̄mū q̄ sic. Et ꝓbaī aucte phl Et rōne sūpta ex diffinitione quantitatis discrete Arguit homo canis & bos sunt numer⁹ /& tn̄ non sunt quantitates/g̃ numer⁹ nō est quātitas Vico q̄ duplex ē numerus sc̄z numer⁹ numerat⁹ & numer⁹ numerās jam dicit q̄ liz hō vel canis &c. sit numer⁹ numerat⁹:nō tamē est numer⁹ numerās Et ille ē spēs quātitatis Vñ numer⁹ numerat⁹ sunt res numerate q̄ sunt diuersoꝝ p̄ntoꝝ Replicat Alia est nume⁹ numerās & ñ ē quātitas/g̃ numer⁹ numerās ñ ē spēs quātitatis Vico liz aīa ē numer⁹ numerās effectiue.nō tamē ē numer⁹ numerās formal'r q̄ licz denōiat res formal'r numeratas:& ille ē q̄titas Arguit Plumee⁹ repit in n q̄t is g̃ numer⁹ nō est quātitas Añs ꝓbaī qz repit numer⁹ in āgel'q̄ ñ sūt q̄ti: Vico lz āgeli nō sint quāti q̄titate ptiª/sunt tn̄ q̄ti quātitate discreta Alij dicūt q̄ numer⁹ de isto p̄nto cāī ex diuisiōe ptinui:& iō in angel'nō repit numer⁹ isti⁹ p̄nti Arguit 3° ex nō quātis ñ p̄t fieri q̄tū vtz sexto phiz:sz illa ex qui

bꝰ fit numerꝰ nō sunt q̄ta: qz numerꝰ fit ex vnitatibꝰ jam nulla vnitas ē q̄ta Dico q̄ illa auctas sexto phiꝫ hꝫ veritatē de quāto q̄titate ꝓti[a]: sꝫ ñ ex q̄tis bñ pt fieri quā[m] q̄titate discreta ¶ Si arguat quinariꝰ habz ptes scz duos binar i os q̄ copulātur ad vnitatē medią g̃ numerꝰ ē quātitas ꝓti[a] Dico q̄ hoc ñ suf ficit Sꝫ requirit q̄ ptes copulēt ad terminū cōem/q̄ sit p̄n[m] vniꝰ ptis z finis al teriꝰ ptis sic nō ē in quario ¶ Hoc[m] scilz an ozō sit quātitas discreta Dr q̄ sic: ꝓbat. qz ptes ozōuis nō copulātur ad vnū terminū cōem q̄ sit p̄n[m] vniꝰ z finis alteriꝰ Sꝫ vnaquęq; ps eiꝰ ē discreta z sepata ab alia Est āt ozō diffinitiē Mꝛ titudo discretoꝝ sonoꝝ z discretarū sillabarū sibijnuicē succedēm ¶ Ar[2]. ozō ē scda intētio fūdata supꝑ vocē ꝓplexā g̃ nō ē multitudo Dico q̄ ozō hic non sumit̄ ꝑ scda intētioē fūdabili supꝑ vocem ꝓplexā aut ꝑ ciꝰ denōiato. Sꝫ ca[2] hic ozō ꝑ quātitate discreta mēsurāte multitudinē z paucitatē sonoꝝ sibijnui cem succedētū ¶ Ar[2] Omis multitudo ē numerꝰ: ozō nō ē numerꝰ/g̃ ozō nō est multitudo Dico q̄ ozō nō ē spēs distincta a numero: sꝫ ē quoddā min⁹ cōe respectu numeri ꝓpter suam ꝓnotatōz Patz. qz ozō z numerꝰ idem fnt sꝫ dif ferūt in hꝰ q̄ numerꝰ nō ꝓcernit aliquod spāle sbtū Sꝫ ozō ꝓnotat sonos z vo ces succedentes sibijnuicem. ¶ Replicatur. Dicit aristotiles q̄ numerꝰ z ozō sunt due spēs quātitatis ¶ Dico q̄ nō dicit sic Sꝫ dicit Est āt q̄titas discre ta vt numerꝰ z ozō ¶ Si q̄at cui ꝑbil' est ista/ozō ē numerꝰ Dicit q̄ ē inozdiā tā ꝑter ozdinem ꝑbilium Quia ꝑtur ibi idem de seiplo quātū ē ex pte sigti. sꝫ ista binariꝰ est ozō: ternariꝰ est ozō/ē ꝑbil' generis qz ozō ꝑt contitatem q̄ ē genꝰ ad binarium trinarium z̄ ¶ Si arguat ozō nō ꝑtur de ꝓma sbstā[a] inq̄tū. g̃ ñ est q̄titas Añs pz qz non ē dāda ꝓma sbia de qua ꝑdicet ozō. ¶ Dico sꝫ ñ ꝑdicet de ꝓma sbia ꝑ se z grā sui Tamē bene est ex ꝓnti z ꝑ accns illā ꝓmo z immediate ꝑtur de sonis z vocibꝰ: z ꝑ accns pt ꝑri de ꝓma sbnia in qua sbicc tātur ille voces: sicut binariꝰ verificat de istis sillabis hō: nō ex ꝓnti pt dici de nōiatiue de aere in quo sūt ille sillabe: z iste/aer est numerat⁹ binario sillabarū Si arguat q̄titas debz esse mensura sbie: sꝫ ozō non ē mēsura sbie sꝫ vocis Dico q̄ liz vox nō sit vera sbia tñ hꝫ modū eꝰ. Vel dicit q̄ liz nō mensuret sbām scz aerem immeᵉᶜ/tñ mediāt: bꝰ sonis z vocibꝰ quoꝝ aer ē sbtū.

Queritur scdo. Quot sunt spēs quātitatis ꝓtinuc Dico quinq; scz linea supficies corꝑ locꝰ tempꝰ Quarū sufficientia sic sumit̄ Omis quātitas ꝓti[a] est mēsura extēsiōis vl' durationis Si du rationis sic ē tempꝰ: Si sit mēsura extēsiōis: hꝰ ē duplr vel mēsurat extrinᵉᶜ: sic est locꝰ. vel mēsurat intrinᵉᶜ hꝰ est triplr. vel mensurat ꝑm longitudinē z la titudinem tm: sic est supficies: vel ꝑm longitudinē latitudinē z ꝓfūditatez sic ē corꝑ. ¶ Si q̄ratur q̄nō diffinit̄ q̄libz harū spēz Dico linea est lōgitudo sñ latitudine z ꝓfūditate: nec debz addi cꝰ extrema sunt duo ꝓncta: qz tūc diffiº nō ꝙueniret linee circulari q̄ non habz extrema Supficies est latitudo cum longitudine sine ꝓfūditate Et copulāt ptes eꝰ ad lineam vt ait textꝰ Corꝑ est ꝓfūditas cū lōgitudine z latitudine Et poᵗ ꝓfūditas in rcō q̄ est ꝓcretū ad corꝑ trā ad suū fūdamētū Et hꝰ ꝓbat ve de corꝑe in rcō Sꝫ lōgitudo z

latitudo ponūt in obliq⁹ qz ñ pñt vere p̄zi de corpe in rcō ℣z latitudo in rcō p̄tur de ſupficie: q̄ eſt termin⁹ cōis corpis. Et latitudo de linea q̄ ē termi⁹ cōis ſupficiei Loc⁹ ē termin⁹ corpis ꝓtinētis immobil'p̄mū Et po² ibi termin⁹ ꝓ ſupficie Et ē triplex ſupficies ſcz ꝓcaua que ē interior/ꝓuexa q̄ ē exterior.et plana q̄ ñ ē altera illay Tēp⁹ ē numer⁹ mot⁹ p̄m p̄us z poſteri⁹ vt dicit ph̄us q̄nto ph̄ix Et expo² ſic Tēp⁹ ē numer⁹ numerat⁹ ipi⁹ mot⁹. puta ptis ipi⁹ mot⁹ p̄m p̄us z p⁹teri⁹ ſupple in duratioē. Si dicaī temp⁹ numerat motū q̄ ad ſuas ptes: ḡ temp⁹ ē uumer⁹ numerās D² q̄ temp⁹ ꝓpe nō numerat ptes mot⁹/ ſz mēſurat motū: z e⁹ ptes p̄m lōgitudinē z bzeuitatē durationis. Eſt tñ tēp⁹ numer⁹ numerat⁹ mot⁹ ſcz ptes mot⁹ numerate. Nō int el² p̄ tionē cālē. qa ipe ptes mot⁹ cauſant temp⁹ Cōtra diffinitōz linee ar² Linea ñ ē rela° ſeu reſpect⁹: ḡ nō ē lōgitudo. ⁊° tez: qz ibi ar²a ſupiozi ad inferi⁹ negatiē Dico q̄ hic ſupi⁹ z inferi⁹ñ deſignāt codē mō p̄m ꝓcretōz z abſtractōz: qz rela° ē abſtractū a fūdamēto. Lōgitudo vo ē ꝓcretū ad fūdamētū Et ca² lōgitudo fūdam taliter p̄ quā⁻ re fūdāte lōgitudinē puta p̄ ipa linea Si dicaī. tūc ioē diffinit² p̄ ſeipm D² h° non ē incōueniās ſb nōie notiozi: lz eſſz incōueniēs ſub nōie eq̄ noto ¶ Si arguat² nulla ē lōgitudo ſine latitudine z ꝓfūditate. ḡ linea male diffinit re ¶ Dico lz nulla lōgitudo ē ſim² z abſ⁻ re ſine latitudine. tñ bū daī lōgitudo ſine latitudine z ꝓfūditate ipi⁹ linee Etiā p̄t dici q̄ ſine nō negat latitudinem z ꝓfūditatē eſſe ſim² Hz negat illa eſſe de cēn⁻ linee ¶ Si ar²illud q̄ copulat ptes lince adinuicē hz ſe p modū forme reſpcū linee Hz pūct⁹ ñ ē p̄in⁻ formale ſz materiale. iō ptes linee nō copulāt ad pūctū Maioz ꝓbaī qz copulare z terminare ſunt act⁹ ipſi⁹ forme Dico q̄ ſi ꝓſideret pūct⁹ vt ē ꝓtinuās z copulans ptes linee inter ſe/ſic habz modū forme. ſz h°° non ē pūct⁹ in actu/ſz in potē⁻ Hz ſi ꝓſideraī vt in ſuo fluxu cāt lineā fi⁻ cōit ōz/ fic eſt p̄n⁻ māle reſpcū linee ¶ Si q̄raī q̄o ſe hz pūct⁹ ad lineā. Dicūt q̄dā q̄ ſe hz ad lineā ſi⁻ mā linee/nā ymagināt q̄ pūct⁹ cāt lineā p ſuū fluxū in lōgū/ſz iſti ymagiātōi nihil rñdet in re qz pūct⁹ nō cāt lineā fluē⁰ in lōgū Eſt tñ q̄dā manuductō in ꝓgnitōz. qz ſi linea flueret in lōgū deſcriberet ſo⁻ lōgitudiēz z ñ latitudinē z ꝓfūditatē Et piſozmit ymaginā⁻ē q̄ linea eſt lōgitudo ſine latitudine z ꝓfūditate Ad du⁻ jgit ōz q̄ pūct⁹ ſe hz ad lineā ſicut termi⁹ ꝓtinās iniciās vl' finiēs in ordiē ad id qđ ꝓtinuat fūit vel iniciat Et p̄m h° triplex re pitur pūct⁹ Si dicaī pūct⁹ē de ſbā linee ḡ ñ hz ſe ad lineā vt ti⁹ ad tiātū Ihis ꝓbaī qz p ph̄m p̄mo p⁹terioꝛ pūct⁹ p̄t² de linea in p°° dicēdi p ſe: ſz q̄ p̄nē in p°° dicēdi p ſe ſunt p̄ta cēntia⁻ Dr q̄ h° ph̄s dicit grā exēpli Jā exēplor non recḍit² veritas Vel d² q̄ h° dixit p̄m opiniōz p⁻onis. qz ſcxto ph̄ix ponēs ꝓb am opiōz de ꝓpōe ꝓtinui improbat p⁻onē z alios q̄ dixerūt ꝓti⁻ ꝓponi ex indiuiſibilib⁹ ¶ Si ar²de corpe q̄ ſit ſpēs ſbie ḡ non quātitat⁻ Dico q̄ lz corp⁹ captum p ſb̄to trine dimēſion is ſit ſpēs ſbie Nō tñ captū p ip ſamet trina dimēſiōe Hz poſſz argui q̄ temp⁹ non ſit ſpēs quātitatis ſic. Mot⁹ local' p̄m i mobil' in q̄ eſt temp⁹ ſbiectiē p p̄us eſt ꝓtinu⁹ q̄ ſit temp⁹ qz dat ipi ꝓtinuitatem: z tñ ille mot⁹ nō eſt ſpēs quātitatis: ḡ a maiozi temp⁹ ñ eſt ſpēs quātitatis Dico lz mot⁹ local' p̄m eſſe ſit ꝓtinu⁹ ñ tñ p̄m cēntiā e⁹ q̄ ē ybi. qz res poꝛ in gñe p̄m eēiam ſuā/iō mot⁹ nō eſt quātitas: lz tēp⁹ eſt ꝓti⁻ p̄m cē z eſſentiā ſil'.

licet effectiue capiat ꝓtinuitatẽ a motu ꝺeo magis poꝛ in genere q̃titatis q̃ mot⁹ ¶ Si arꝛ illuꝺ cuiꝰ ꝓtes copulãtur aꝺ terminũ cõem hꝫ plꝛes ꝓtes simul. ſeꝺ tempꝰ nõ habꝫ plures ꝓtes simul. g̃ non copulãt aꝺ cũꝺẽ terminũ cõem. et p. ꝓñs ñ eſt quãtitas ꝓtinua ¶ Dico liꝫ ꝓtes tempꝭ nõ ꝓñt eſſe simꝰl in pmanẽtia. tñ bñ in ſucceſſioẽ ⁊ fieri/⁊ hoc ſufficit. Sꝫ poſſꝫ replicari q aꝺhuc non ſit quãtitas ꝓtinua Probaꝫ qꝛ numerꝰ nõ ẽ quãtitas ꝓtinua ſeꝺ ꝺiſcreta Haꝫ tempꝰ ẽ numerꝰ motꝰ g̃ nõ eſt quantitas ꝓtinua Dico aꝺ maiozẽ q liꝫ numerus foꝛmal' ſit quãtitas ꝺiſcreta/non tñ numerꝰ material' ſeu numerꝰ numeratꝰ mõ tempꝰ ẽ numerꝰ mãl' ⁊ numerꝰ numeratꝰ Et ſi ꝺicatur: tempꝰ numerat motum: ꝺoꝛ vtꝫ q nõ numerat ſꝫ menſurat motũ ⁊c.

Arguitur primo Contra tercñ Et ꝑmo ꝓtra ꝺiuiſiõꝫ ſic Aliquiꝺ ꝓtinet ſb mẽbris ꝺiuiꝺẽtibꝰ qꝺ nõ ꝓtinet ſb ꝺiuiſo: gº ꝺiuiſio nõ valꝫ Hñs ꝓbaꝫ qꝛ lignũ eſt ꝓtinuũ: ⁊ tamẽ non ẽ quãtitas nec etiaꝫ inferꝰ q̃titatis ¶ Dico q licet lignũ ſit ꝓtinuũ ꝑtione ꝺenõiatiua: nõ tñ ꝑtio ne vniuoca. ¶ Replicaꝫ Lineatum vel ſupficiatũ eſt ꝓtinuũ vniuoce · Et tñ nõ ꝓtinet ſb ꝺiuiſo: quia lineatũ nõ eſt quantitas ſeꝺ quãtũ Hꝺeo aꝺ argumẽtum aliter rñꝺent alij q ꝓtinuũ caꝰ ꝺuplr Dnoº ꝓcretiue aꝺ ſbtũ vt ꝓtinuũ ꝺoꝛ qꝺ eſt informatũ q̃titate ꝓtinua: ⁊ ſic lignũ ẽ ꝓtinuũ: ſꝫ ſic nõ caꝰ hic cõtiᵐ Alio mõ caꝰ vt eſt quãtitas ꝓtinua: tũc lignũ nõ ẽ ꝓtinuũ: qꝛ lignũ ñ ẽ q̃titas ꝓtinua: ⁊ ita capitꝰ hic ꝓtinuũ

Arguitur ſcõꝺ Contra ꝺiffinitioẽ numeri ſic Abſolutũ nõ ꝑt ꝺiffiniri p reſpectm̃ Sꝫ numerꝰ ẽ qꝺ abſolutũ ⁊ multitudo reſpectꝰ/g̃ male ꝺoꝛ numerꝰ ẽ multitudo Maioꝛ ꝓbaꝫ qꝛ reſpectꝰ ẽ ſẽp ignotioꝛ re abſoluta ¶ Dico liꝫ mꝫltitudo formaliꝫ ⁊ exꝑto importet reſpectum: tñ ꝑt accipi p ſuo fũꝺameẽto. ⁊ tũc nõ capitur pro reſpectu ſꝫ p re vꝫ re/bus abſolutis. ſcꝫ p vnitatibꝰ fũꝺãtibꝰ multitudinẽ vt ſit ſenſus Numerꝰ ẽ mꝫltitudo iꝺ ẽ plures vnitates aggregate/ex vnitatibꝰ iꝺ eſt hñtibꝰ aggregatiõez aꝺinuicem ¶ Replicatur Multitudo eſt abſtractum a fũꝺameẽto in q̃ fũꝺatꝰ g̃ nõ poteſt accipi p fũꝺameẽto ¶ Dico liꝫ multitudo ſit abſtractũ a ſbto puta ab illis rebꝰ quaꝝ rerũ vnitates faciãt multitudinẽ. ẽ tamẽ ꝓcretũ aꝺ ſuũ fũꝺameẽtum ſcꝫ aꝺ ipſas vnitates. Etiam aꝺ ꝑmũ argumẽtum ꝑt ꝺici q abſolutum bñ ꝑt ꝺiffiniri p reſpectm̃ tq̃s p aliqꝺ notiꝰ quo aꝺ nos Hꝫ multitudo ẽ quiꝺ notiꝰ quo aꝺ nos Et liꝫ illa res ꝺta p li multitudo: nõ ſit notioꝛ q aꝺ nos noticia ꝺetermiãta q̃ ſit numerꝰ Tamẽ bene noticia ꝓfuſa ẽ nobꝭ notioꝛ: ⁊ hº ſufficit ¶ Si querãt q ꝑtio eſt hic: numerꝰ eſt multitudo. Dico ẽ ꝑtio ꝺenõiatiua Que ꝺenõiatiõ Dico reſpectꝰ ꝺe ſuo fũꝺam̃to ſicut hic albeꝺo ẽ ſiꝫis

Arguitur tercio. Cõtra ꝺiuiſiõꝫ quãtitatis ꝓtinue in quinq; ſpẽs ſic. Mẽbra bone ꝺiuiſiõis ꝺebent eſſe oppoſita Sꝫ linea nõ eſt oppoſita ſupficiei ⁊ corꝑi: qꝛ linea eſt ꝺe ꝑſtitutione ſupficiei ⁊ corꝑis ¶ Dico liꝫ linea materialiter ſit ꝺe ꝑſtitutioẽ ſupficiei ⁊ corꝑis. Hõ tñ formaliꝫ Sicut binariꝰ mãl' eſt ꝺe ꝑſtitutione ternarii ¶ Replicaꝫ Perfectũ ⁊ impfectũ non variant ſpeciem: ſeꝺ linea ⁊ ſupficies habẽt ſe aꝺ corꝑ/ſicut impfectum aꝺ pfectũ: g̃ non ꝺiſtingũtur ſpẽ a corꝑe Et p. ꝓñs ñ ſunt

quinq; ſpecies quantitatis ꝓtinue. ¶ Dico licet perfectum ⁊ impfectum ſm eſſe non variant ſpēm. tñ pfectum ⁊ impfectū ſm cētiā bñ variāt ſpēm. Mō linea ⁊ ſupficies diſtinguūt a corpore ſm impfectionē eſſentie

Arguitur quarto. Locus non diſtinguit a ſupficie g̃ noq; ſunt q̃libz ſpecies q̃t. tatis ꝓtinue. Añs ꝓbaī q; ſupficies pt̄ de loco/vt loc⁹ eſt ipa vltima ſupficies corpis ꝓtinētis ⁊c. ¶ Dico licz materialit̄ ſint idem/tñ diſtinguūtur formaliter penes diuerſas rōnes mēſurādi. q; ſupficies ꝺr ſuperficies inq̃tū mēſurat intrinſ̄ corp⁹ ꝓtinens Et eadem ſupficies ꝺr loc⁹ inquātū mēſurat extrinſece corp⁹ locatū ¶ Replicaī Menſurare extrinſece ⁊ menſurare intrinſece ſunt rōnes mēſurādi reſpectiue. Jam differentie reſpectiue nō pñt facere diſtinctionē ſpecificā in ꝑncto abſoluto qual'ē quantitas ¶ Ad iſtam rōem ſcotiſte rñdent ꝓcedēdo totū argumētū. Et dicūt q; ñ ſunt niſi quatuor ſpēs quantitat̄ ꝓtinue. q; loc⁹ ⁊ ſupficies ſunt idem Et habz ſe loc⁹ ad ſupficiem ſicut pars in mō ad ſuū totū: Mā ſupficies ē tripler ꝓcaua. ꝓnexa ⁊ plana: ſz loc⁹ eſt idem q; ſuperficies ꝓcaua q̃ ē pars in mō ſicut hō albꝰ ad li homo ¶ Ꝋt ſi replicet̄/ꝓtra/pñs ⁊ auctor nr̄ ponūt locū/eſſe diſtitam ſpēm quātitatis Dico q; pñs in ꝑncto locut⁹ ē ſm opinionē antiquoꝝ. Vz in quarto pñico⁹ loq̃tur ſm opinionē ꝓpriam vbi dicit q; loc⁹ ē planū quoddā ſz planū ib ē ſupficies ¶ Ꝋt ſi arguaī loc⁹ ⁊ ſupficies hñt diuerſas rōnes mēſurandi: q; vnū extrinſece ⁊ aliud intrinſ̄ ji⁹ Dico q; ambo mēſurāt extrinſece ⁊ intrinſece. q; mēſurant extrinſe locatū. ⁊ intrinſece locās huc ꝓtinēs. ſicut linea in vlna menſurat intrinſece ipām vlnā ⁊ extrinſ̄ pānū

Circa ſecundam partem lectionis

Queritur primo Vtrum numer⁹ ſit ſpēs ſpāᵐᵃ vel ſBalterna Dico q; ē ſpēs ſBalterna. ꝓbaī. q; hz ſB ſc alias ſpēs q̃ ſūt binari⁹ ⁊ nari⁹ ⁊c ſz illa ſunt ſpēs ſpāᵐᵉ ⁊ ꝓtinēt ſB ſc indiª. Et g̃ ſi pctaī vtrum binari⁹ ſit ge⁹ ad binariū hōim ⁊ binariū eq̃ Dicēdū q; ñ ſz ē repcū ipoꝝ ſpēs ſpāᵐᵃ/ſicut albedo rēſpcū albedinis paricis: ⁊ albedinis ligni ¶ Ar² binarius ternari⁹ ⁊c ſolū ꝺr̄ñt ſm pl⁹ ⁊ min⁹ g̃ non ꝺr̄ñt ſpē: ⁊ p ꝺr̄ñs numer⁹ nō hz ſpēs ſB ſc/ꝓña ꝓbaī q; pl⁹ ⁊ min⁹ faciūt ꝺrām ſpᵉᵃᵐ ſz ſolū ꝺr̄ñt penes ꝓtinēᵐ pluriū aut paucaꝝ vnitatū. Dico q; binari⁹ ⁊ ternari⁹ nou ſolū ꝺr̄ñt penes ꝓtinētiam pluriū aut paucaꝝ vnitatū: ſz etiā ꝺr̄ñt penes ſuas ꝓpas ꝺras formales ⁊ ſpecificas Si ārꝫpetaī q̃ ſunt ille ꝺrē ſpᵉᶜ Rñr q; ñ habem⁹ ꝓpa nōia eis impoª. ſz circūloq̃mᵘ ipās p ꝺiuerſas aggregatōes vnitatū Vñ ꝺrām formalē binarij circūloq̃mᵘ p aggregatōz duaꝝ vnitatū. ¶ Si arᵍ vna ſpēs alic⁹ gñis ñ pt̄ cōponi ex altera/ſz vn⁹ numer⁹ ꝓpoᵍ ex alio. g̃ ñ ꝺr̄ñt ſpē/Minoꝝ ꝓbaī q; ternari⁹ ꝓpoᵍ ex binario ⁊ vna vnitate ⁊c Dicit̄ q; ternari⁹ nō ꝓpoᵍ ex binario lz bñ ꝓponaī ex vnitatib⁹ illis q̃ faciūt binariū Vñ binari⁹ nō ē ydētice ille due vnitates ſz ē aliq̃ ꝺiſtinctū ab ipis reſultās ex ipis: vt ex ſuis ptib⁹ integlib⁹. ⁊ ex illa vnitᵉ reſultāte ñ ꝓpoᵗ ternari⁹ Si arᵍ ſpēs alic⁹ gñis ꝺēnt differre fōr² ab inui

cē ſz ſic nō ē de binario ternario ⁊c̄:g̃ ñ ſūt ſpēs numeri Minor ꝓbaſ qz dzñt ſo⁹ ab inuicē penes vnitatē ſupadditā:⁊ illa ē mā reſpcū numeri Dico ad ꝓbatōz minoris qz nō ſolū dzñt per vnitates ſz per dzām ſpe⁹ᵉᵐ ⁊ formalem vt dictum eſt

Queritur ſecūdo: Vtrū numer⁹ q̄ꝛūcūq; nuātoꝛ ſit de p̄dto quātitātis Oe iſta qōne ſūt due opiniones Vna ē dic⁹ᵉᵐ qꝛ ſolus numer⁹ cāt⁹ ex diuiſioē ptinui ē de iſto p̄nto q̄ntitatis:qꝛ b̄m iſtos numer⁹ nō ſolū ē in ill⁹ q̄ actu diuiſa ſunt ab inuicē ex code ꝓtinuo:ſz dicūt qꝛ in oīb⁹ illis ē numer⁹ h⁹ p̄nti que p̄nt ꝓtinuari adinuicē:⁊ ſic poſtea p diuiſiōz facere ꝓpria-te Alia ē opinio tenēda qꝛ numer⁹ quoꝛūcūq; numeratoꝛ ſiue ſint coꝛpa⁹ ſiue incoꝛpa⁹/ſiue entia realia ſiue rōnis ſp ē in iſto p̄nto ꝓbaſ/qꝛ oīe illd ē quā-titas q aliquid mēſuraſ/ſz oīis numer⁹ quoꝛūcūq; numeratoꝛ ē illd q aliquid mēſuraſ b̄m multū ⁊ paucū:g̃ oīis numer⁹ quoꝛucūz numeratoꝛ ē quātitas Et b̄m hanc viam numer⁹ cāt⁹ ex multiplicatoe quarucūq; vnitatum. ita qꝛ in q̄buſlibz vnitatib⁹ fūdaſ numer⁹ ſicut totū in ptib⁹ integlib⁹ Sc̄do ꝓbat ſic Oīis numer⁹ quoꝛūcūz numeratoꝛ eſt res finite ⁊ limitate nature:g̃ ē de alio quo p̄nto ſz null⁹ numer⁹ ꝑt poni in alio p̄nto q̄ in p̄nto q̄ntitatis g̃ ⁊c. Minor ꝓbaſ qꝛ null⁹ numer⁹ ē ſb̄a vel qualitas ⁊c̄ Hec vaz dicere qꝛ numer⁹ ſbāx-coꝛpeaꝛ ſit de p̄nto ſb̄ic reductiē vt volūt aduerſarij ꝓpter h̄ qꝛ talis numerus vr̄ idem realr cū ſb̄ijs faciēt⁹ numex:quia nō pl⁹ nec min⁹ numer⁹ angeloꝛ ē idem realiter cū angel⁹ q̄ numer⁹ hōim vel lapidū cū h⁹o ñib⁹ vel lapidib⁹

¶ Arguiſ p̄imo ſic/numer⁹ angeloꝛ non ē iſti⁹ p̄nti quātitatis/g⁹ male dcm ē qꝛ numer⁹ quoꝛūcūq; nuātoꝛ ſit de p̄nto quātitatis Ihs ꝓbaſ qꝛ numer⁹ duo rū āgeloꝛ ē idē realr cū ipſis duob⁹ āgel⁹/ita nulla quātitas ē eadē realr cū aliq b⁹ ſb̄ijs Ihs ꝓbaſ qꝛ imp⁹ᵉ ē illos duos āgelos cē ſine binario ⁊ cō ¶ Dico negā⁹ aſſūptū qꝛ ſicut aq̄ ꝑ alic⁹ pōm p̄t eſſe ſine hūr⁹ᵉ. ita etiā ñ implicat illos duos āgelos cē ſine binario q̄ ipſis accidit Et ſi dicaſ qꝛ g̃ tales angeli ſepato binario nō eſſent duo angeli Dicēdū eſt qꝛ vm ē nō eſſent duo formalr ſz ſolū fūdamētalr qꝛ ſunt ſuffi⁹ⁿᵍ fūdamētū ad cāndū binariū ſi ad coꝛ cālitate ꝓcur rerct p̄ma cā Et ē oīō ſil⁹ de binario duoꝛ hoīm/ſicut cm̄ alij ſaluarent qꝛ bi-nari⁹ diſtin⁹ ab ipis realr:ita ſaluaſ ꝓpo⁹ᵐ de binario āgeloꝛ Alij negat p̄mā ꝓñam/⁊ cā ē:quia nō eſt neceſſe q̄ſlibz res diuerſoꝛ p̄ntoꝛ abinuicē realr diſ-tingui vt dicūt de paſſione pot⁹ᵃ in 2ª ſpē qualitatis ⁊ ſuo ſb̄to

¶ Ar⁹ 2° ſi numer⁹ quoꝛūcūz nuātoꝛ cēt iſti⁹ p̄nti ſeq̄ret⁹ q̄ q̄ntitas nō cēt a to to g̃ic ens reale qđ vi⁹ abſurdū:ſeq̄la ꝓbaſ qꝛ aliq̄s ē numer⁹ entiū rōis :⁊ ille ē ens rōis fit ſuū ſb̄ᵐ Si g̃ oīis numer⁹ ſit h⁹ p̄nti.aliq̄ q̄ntitas cēt ens rōis pu-ta tal numer⁹ entiū rōnis Abſurditas ſeq̄le ꝓbaſ qꝛ q̄ntitas ē ſpēs entiz realis. iam nihil ꝑt ꝓtinci ſb̄ ſpē/q̄n ꝓtincaſ ſb̄ ſuo g̃ic Dico qꝛ quātitas ñ ē ſpēs en-tis realr ymo ens reale nō ē gen⁹ ad oīia entia realia ſz ſolū ad illa quoꝛ imp⁹ᵉ eſt eſſe aliqua inferioza rōis Jam qꝛ quātias dicit⁹ ens reale h⁹ ſolū eſt grā ali-quoꝛ inferiorū puta linee ſuꝑficici ⁊c̄ Et ꝓtinz ſb̄ ſe aliqua inferioza entia rō nis:⁊ g⁹ nō pōt eſſe ſpecies entis realis Sicut nec relatio ē ſpēs entis ratiōis q̄uis ꝓtincat multas ſpēs que ſunt vniuoce entia rōnis. Et ſi allegeē textus pḣi quinto metha⁹ᵉ vbi videt diuidere ens reale in decem p̄dicmēta. Dicitur

q̄ non diuidit ens reale in decem p̄nta tanq̄ in mẽbra adequata ipm nõ excedentia. sed solũ diuidit ipm in ipa p̄nta tanq̄ in illa que sufficiẽter euacuãt nãz entis real' quõ hõ diuideret in sanũ ⁊ egrũ: sed ipa p̄nta tñ excedũt ens reale

Arguitur tercio Numer⁹ cãtur ex diuisiõe ⁊tinui vtz ⁊ pḧz. g̃ vt q̄ solũ numer⁹ fũdat in reb⁹ hñtib⁹ quãtitatẽ ⁊tiuuã ẽ quãtitas ⁊ña tz quia solũ ille numer⁹ cãtur ex diuisiõe ⁊tinui ¶ Dico q̄ pḧs nõ vult ibi q̄ omis numer⁹ cãtur ex diuisiõe ⁊tinui. sed solũ q̄ numer⁹ rez corpalium ⁊ sensibiliũ cãtur ex diuisiõe ⁊tinui ¶ Si dicat pḧs expsse dicit in eodem libro q̄ impossibile ẽ multitudinẽ reperiri ex̄ sensibi⁹: tz omis numer⁹ est multitudo quedã: g̃ impossibile ẽ numerũ reperiri in sensibilib⁹ ¶ Dico ad maiorẽ q̄ duplex ẽ multitudo q̄dã ẽ cãta ex multiplicatioẽ vnitatis ⁊uettibil' cuz ente: ⁊ tal' multitudo bñ reperitur in insensibilib⁹ nec hoc intendit negare pḧus. Alia est multitudo cãta ex multiplicatioẽ vnitatis ẽm ⁊tinuitatẽ. ⁊ tal' multitudo cãtur ex diuisiõe cõtinui/ ⁊ non p̄t reperiri in insensibilib⁹ Et p idem p̄t dici ad p̄mũ argumẽtum q̄ duplex est numer⁹. q̄dam est numer⁹ q̄ est multitudo causata ex multiplicatione vnitatis ⁊nertibil' cum ente: ⁊ talis numerus non semper causatur ex diuisione ⁊tinui ⁊c̄

Arguitur quarto Spẽs non p̄t excedere suũ gen⁹, tz numer⁹ vt sc extendat ad numerũ q̄zumcũq̄ numeratorz excedit quãtitatẽ/ g̃ vt sic nõ est spẽs quãtitatis ¶ Minor ꝓbat quia numer⁹ sic captus reperitur in quibusl̃ibz entib⁹ indifferẽter jam quãtitas nõ reperitur indifferenter in quibuscũq̄ entib⁹ ¶ Dico q̄ vbicũq̄ reperitur numer⁹ ibi etiam reperit⁹ quantitas discreta/ ⁊ p ꝯs quãtitas Et cũ dicit q̄ in quibusl̃ibz entib⁹ reperit numerus/ debz hoc intelligi de entib⁹ que nata sunt ſBesse alicui accñti q̄ addit p̄pter deum ⁊ psonas diuinas/ q̄ nõ faciũt numerũ isti⁹ p̄nti cum nõ possũt recipere aliq̄ accñs Et si petatur si numer⁹ reperiat in quibusl̃ibz entitatib⁹ ⁊ similit q̄titas: quõ ergo q̄titas p̄t excedere numerũ ¶ Dicit q̄ excedit numerũ in inferioribus: nam quecũq̄ sunt inferiora numeri sũt inferiora quãtitatis ⁊ nõ eq̄.

Queritur tercio quid est formale ipsi⁹ numeri De hoc sunt due opiniones Una ẽ q̄ sit vltima vnitas Et rõ eorum pz arguendo cõtra secũdam op mioue. Alia est opinio q̄ aggregatio vnitatuz sit formale numeri Et ꝓbat sic jllud est formale numeri: quo variato p se variatur numer⁹/ ⁊ quo exñte eodez nccẽ ẽ numerũ manere eũdem: tz sic ẽ de aggregatione vnitatũ/ g̃ ⁊c̄ Minor ꝓbat: q̄z variata aggregatione vnitatũ variat numerus. ⁊ ipsa manẽte eadem: est idẽ numer⁹. ¶ Arguitur jllud est formale numeri quo variato variat numer⁹/ sed sic ẽ de vltima vnitate numeri. g̃ vltima vnitas est formale numeri ¶ Dico ad minorem q̄ ad variationem vnitatis nõ variatur p se numer⁹ tz p accñs. p hoc q̄ ad variatiõz vnitatis se⁹ variat aggregatiõis vnitatũ ¶ Si ar⁹ aggregatio ẽ quidam respect⁹ g̃ non ẽ formale numeri. añs pz q̄z dicit respcñ vni⁹ aggregati ad alterũ ¶ Dico q̄ aggregatõ ca⁹ dupl'r Uno⁰ ptiue ⁊ sic verum ẽ q̄ est respect⁹ ⁊ non est formale numeri Alio⁰ ca⁹ circũlocutiue ꝓ entitate ꝓtrahente numerũ ad certam spẽm puta ad binarium vl' ternarium. ⁊ sic aggregatio ẽ quid absolutũ ⁊ ẽ formale numeri.

Queritur quarto Vtrū numerꝰ ẽ ens in aiã vel extra aiãm De hꝰ etiã sūt duo opiniões. Vna ẽ dicentiū q numerꝰ a toto gñe est ens rōnis fabricatū ab aiã p hoc q ꝓfiderat diuersas vnitates rex. Alia est opinio q numerꝰ ẽ ens reale. & hꝰ saltem quo ad aliq̄ inferiora. Et ꝓbaī sic q numerꝰ repiī in rebꝰ secluso oīi ope intellcūs g̃ numerꝰ est ens reale. ꝯña tenz qz ens rōnis dependet ab opatõe iuetllcūs inesse & ꝓbuari Añs ꝓbaī qz seclu so oīi ope intellcūs adhuc in duobꝰ eqs ẽ binariꝰ. & in tribꝰ ternariꝰ. alꝫs seclu so ope intellectꝰ duo equi nõ essent formalr duo Et si arꝫ numerꝰ soᵐ repiī in illo in quo ẽ numerãs: sz numerãs soᵐ repiī in aiã g̃ numerꝰ nõ est ens reale sb̃ sistens in rebꝰ extra aiãm Minoꝛ ꝓbaī/qz solꝰ intellcūs numerat scu ẽ numerans Qaioꝛpz qz oīis numerꝰ ẽ numerãs/g̃ in nullo repiī numerꝰ quin in eo dē repiaī numerãs Dico ad ꝓbatoz minoris q liz numerãs effectiē soᵐ sit in anima. tñ numerãs formaliter a qº scz res formalr dicūī numerate bñ ẽ in rebꝰ extra aiãm; & tale numerãs sp̃ est numerꝰ

Queritur quinto Vtrū numerꝰ est ens distinctū a rebꝰ numeratis vel ydēcc idē cū rebꝰ numeratis De hꝰ sūt duo opiniões Aª Vna ẽ q numerꝰ ẽ ydēcc res numerate puta q binariꝰ hõim est duo hoies est opinio q numerꝰ est ens distinctū a rebꝰ numeratis/ꝓbaī pꝰ sic/q̄cūq̄ sunt diuersoz p̃ntoz sunt diuersa entia: sz numerꝰ & res numerate sunt diuersoz p̃n toz g̃ sunt distincta enª Minoꝛ pz: qz sb̃ie sunt res numerate. & numerꝰ ẽ p̃nti quātitatis Ꝛcõo sic q̄buscūq̄ applicāī extrema ꝺcõnis distingūī entitatiue abinuicem: sed numero & rebꝰ numeratis sp̃ applicāī extrema ꝺcõnis g̃ distingūī entitatiue abinuicē Minoꝛ pz qz oīis numerꝰ inheret suis rebꝰ numeratis/& res numerate nõ inherent ipis jam inhercre & nõ inhercre sūt extrema ꝓtradcõnis C Arꝫ ꝓmo si numerꝰ essz q̄ distinctū a rebꝰ numeratis seq̄ rer q̄ posito binario nccrio ponerer̄ fil'infinite spēs numeri sz hꝰ ẽ flm̃. g̃ & illꝺ ex q̄ sc. falsitas sequele ꝓbaī. qz nõ ẽ aliq̄ infinitū in actu: vtz 3ª ꝓhiz Scq̃la ꝓbaī qz posito binario ponūī due vnitates/si g̃ binariꝰ sit ens distinctū a rebꝰ numeratis etiã habebit ꝓpriã vnitatẽ: & illa vnitas binarij cū alijs duabꝰ vnitatibꝰ faciūt ternariū: & vlteriꝰ vnitas ternarij cū vnitate binarij & duabꝰ alijs vnitatibꝰ facit q̄ternariū & in infinitū C Dico negã falsitatẽ seq̃le Et ad ꝓbationẽ ꝺr q phs loq̃tur de infinito in actu rerū sepatim & exꝫ semuicē exñtiū: & nõ vult negare q sint infinite res actu exñtes q̄ non sūt sepac ab inuicē/hoc em ipemet ꝓcedit de ptibꝰ ꝓtinui jam iste spēs numeri nõ sunt sepatim & exꝫ se inuicē exñtes Et si dicaī poz. dicit spēs spāmas esse finitas quo ad numexꝫ. dꝫ q hꝰ intelꝫ de spāliſſimis p̃nti sb̃ie Del ꝺr ad ꝓbationem seq̃le q illa vnitas binarij nõ facit numexꝫ cū illis duabꝰ ꝓximis vnitatibꝰ. qz vnitas formalr puta vnitas ipiꝰ numeri nõ facit numexꝫ sz solū vnitas materialr. puta vnitas aliaxꝫ rerum a numero

Queritur sexto. in quo ẽ numerꝰ sb̃iectiue De hꝰ etiã sūt due opinio nes Prima est dicentiū q numerꝰ ẽ sb̃iectiue in aiã Alia ẽ opinio ꝓmunioꝛ q numerꝰ est sb̃iectiue in rebꝰ numeratis. ꝓbaī sic. jn quocūq̄ est numeratū esse jn eodem est numerꝰ. sz in rebꝰ numeratis ẽ numera

liter esse ergo in reb⁹ numeratis est numer⁹. Maior paz qz numeratū nōialit captū ꝛ numer⁹ idem ſnt: ſunt em abſtractū ꝛ ꝓcretum. g in quocūq; reꝑit v^m in eodem reꝑit aliud Maior pz qz res numerate dr formal'e numerate puta duo vel tres ꝛc g nuātum est in ipſis Scdo ꝓbaf idē sic. ſi p impoſſ^e nulla eēt ſbia intellectual' nō min⁹ duo equi faccrēt binariū q jam ſz tal' binari⁹ nō essz tūc ſbiectiue in aliq: q in illis duob⁹ eqs g ſc² qz iā est in ipſis ¶ Ar² Iccīs v nā requirit vnū ſbtū ſz res numerate nō ſunt vnū ſbtū cū non ſint qd vnū: g^o numer⁹ nō est ſbiectiue in reb⁹ numeratis Maior ꝓbaf. qz oīe accīs capit v nitatem a ſbto ſuo. g accīs vnū requirit ſbtuz vnū Minor nō ē inductine in reb⁹ numeratis. Dico qz accīs nō capit vnitatē a ſbto inheſiōis. ſz ſumit v nitatē mālem a ſua ꝓpa dzā indiuiduali q ꝓſtituit ipz Verū ē tm qz nullū accīs vnū cū nō ſit multitudo ꝑt esse in duob⁹ ptialib⁹ ſbtis q nō faciūt vnū Rō ät q̄c accīs qd ē multitudo ꝑt esse in talib⁹ ptialib⁹ ſbtis ē/qz multitudo dr reſ pectū pl'alitatis: ꝛ pl'alitas bene ꝑt fūdari in diuerſis ptialib⁹ ſbtis non faciē tib⁹ vnū Et ſimiliter ē de illo qd ꝓſtituit ex fūdamētis multitudinis puta vni tatib⁹ cuiuſmodi ē numer⁹ ¶ Et ſi dicaf accīs numerātur numeroſitate ſbiec toz in quib⁹ ſunt: g accīs vnū numero requirit ſbtuz vnū numero ¶ Dico qz accīs numeraf numeroſitate ſbti total' in quo est. ſz non oportz ipm numera ri numeroſitate ſbti ptialis Jam ex iſto nō ſeq; qz accidēs vnū numero req; rat ſbtum vnū numero: ſz ſolū ſequit qz ſi totale ſbtum alic⁹ accīs est aliud ꝛ aliud numero. qz g^o ipm accīs sit aliud ꝛ aliud numero Et in ꝓpoſito ſbtū to tale numeri est ipse res numerate/ꝛ quclibz numerata ē ptialc ſbtum ipi⁹ nu meri Et aduerte qz nō vz dicere ad p^m argum tū/qz accīs vnū req;rit ſbtū vnū ſim² vel aggregatōe: qz ſecluſo reſpcū aggregatōnis: adhuc due res q tum est ex natura ſuarū vnitatū dicūt fūdamētū binariū ꝛ tal' binari⁹ tali caſu poſi to nec essz in ſbto vno ſim²/nec etiam in ſbto vno aggregatioē. ¶ Si ar² v na vnitas nō ꝑt esse in diuerſis reb⁹ nō faciētib⁹ vnū/g numer⁹ nō ſbiectaf in reb⁹ numeratis/ꝓña ꝓbaf qz ſi numeri ſbiectarēt in reb⁹ numeratis/ tūc vni tas ipſi⁹ numeri essz in illis reb⁹ numeratis nō faciētib⁹ vnū: vt vnitas binarij essz in duob⁹ equis/ꝛ tm in neutro equoz cēt total'r vl'ptial'r. ſz ipā tota esset in ipſis duob⁹ equis ſil'sumptis. Dico ad maiorē qz licz vna vnitas nō ꝑt eē in diuerſis ſbt; ñ faciētib⁹ v^m ime^te bñ tm mediate: ꝛ ē de vnitate alic⁹. ipā em ꝑ mo ꝛ ime^te ſbiectaf in numero/ꝛ me^nte numero ē in ipſis reb⁹ numeratis.

His visis dicendum est de cōitatib⁹ quātitatis. Prīa cōmunitas est: quantitati nihil est contrariū vt bicubico tricubico. vel superficiei nihil est contrariū. quia cōtrarietas primo ineſt qualitatibus non omnib⁹ sed q busdam. sed quātitas non est qualitas quare sequitur qz contrarietas nō est in quantitate: Item quanti-

1384

tas non ſuſcipit magis neq; mín? Non eñ vna linea eſt magis linea q̃ alia: Nec etiam numer? ternari? eſt magis numer? q̃ binarius: ⁊ ſic de alijs. Proprīū eſt quantitati ſcōm eam quale vel inequale dici. vt vn? numerus eſt equalis vel inequalis alteri numero: ⁊ vnū corp? eſt equale vel inequale alteri corpori. ⁊ vna linea eſt equalis vel inequalis alteri linee.

Primū pūctū huiꝰ lcōnis eſt q̃ quātitati nihil ē ꝓtrariū Et rō ē/ qz illō nō habz ꝓtrariū qđ p̄cedit oēm ꝓrietatē Sz quā titas in ſbiā māli p̄cedit oēm ꝓtrarietatē jꝫ Minor pbaꝫ qz ꝓtraria recipiūt in mā p motū ⁊ mutationē qz ab eodē ſbto mutuo ſe expellūt. Sz ſbā nō ſbijciť motui niſi p quātitatē/ qz oñe qđ mouet oportz eſſe diuiſibile ⁊ ꝓtensum Sz ſbia nō ē diuiſibil' niſi p quātitatē. g̃ p eam ſbijciť motui Et pbat auctor nť p̄mā cōitatem ſcu ꝓp̄etatem q̃titatis inductiē: qz bicubico ⁊ tricubico nihil ē cōtrariū/ ⁊c de alijs. jꝫ quātitati nihil ē ꝓtriū Scōo pbat rō ſic ꝓrietas pº ineſt q̃litatibꝰ Sz quātitas ñ ē q̃litas: g̃ ꝓrietas non ē in quātitate Et ē iſta p̄ petas 2º. p̄pa qz q̃uet oñi sz ñ ſoli qz q̃uenit etiā ſbie Si arguaꝫ Linea recta ⁊ linea curua ꝓtrariaꝫ: ⁊ ſunt q̃titates: g̃ q̃titati aliq̃d ē ꝓtrariū. Dico q liz p accidēs ꝓtrariētur ſcz grā rectitudinis ⁊ curuitatis nō tñ p ſe ⁊ grā p̄paꝫ nāꝫ

Scōm pūctum. eſt q̃ quātitas ꝓfiderať duꝫ Uno ꝑm ſimplicē eſt ē tiā ci? ⁊ ſb rōe mēſure vt ꝓfiderať a mā° vt loyco ⁊ ſic in q̃titate ñ eſt motꝰ nec cōtrarietas pfcā vel impfcā p̄pe capta Illio° ꝓ fiderať quātitas vt ē tiꝰ rei nāt' fit dꝰ in 2º de aiā q omibꝰ viuētibꝰ poſitꝰ ē certꝰ tiꝰ augmēti ⁊ decremēti: ⁊c in ea repiť ꝓtrarietas capta gnāliter p̄ oñi repugnā tia pfecti ⁊ impfecti/ ⁊ iſto° ꝓfiderať in nālibꝰ ⁊ nō in loyca Et hº° in ea ē motꝰ ad quē ſufficit talꝫ ꝓrietas ꝑm pfcm ⁊ impfcm: qz non ſp oportet motū eē inť illa q̃ ꝓtrariať ꝑm ſuas formas. vtz de motu qui fit a minꝰ albo ad magis albū ¶ Ite 2ª p̄petas ē quātitas nō ſuſcipit magis ⁊ minꝰ. Cuiꝰ rō eſt/ qz recipe magis ⁊ minꝰ eſt aliquid pfici in ſuo ꝓpio eſſe ſpecifico Sz quātitas ñ pt magis ⁊ minꝰ pfici in ſuo proprio eſſe ſpecifico/ qz eſſe ē in indiuiſibili ꝓſiſtit. vtz in numeris: qz in ipis addita vel ſbtracta vnitate de neceſſitate variať ſpecies numeri Similiter in q̃titate ꝓtinua remota vel addita aliqua pte q̃titatiꝫ quā tumcūq; pua fit/ variať ſpēs q̃titatis ꝓtinue ſb rōe mēſure. ¶ Si arꝫ vnꝰ numerꝰ ē maior altero/ ⁊ vnū corpꝰ maius altero: g̃ quātitas ſuſcipit magꝫ ⁊ minꝰ Dico liz vnꝰ numerꝰ fit bñ maior: ⁊ vnū corpꝰ maius extēſiue/ nō tñ intēſiue. Pro q nō dzām ꝑ em q maiꝰ ⁊ minꝰ attēdūť ꝑm maiorē ⁊ minorē additōz ptiū q̃titatis q acq̃ruť p augmētatōz ⁊ diminutōz Sz magis ⁊ minꝰ dicūť intētiōez ⁊ remiſſionē formę ꝑm q ē in ſbto. j. ꝑm maiorē ⁊ minorē pfectōz formę. que fiūt ꝑm additionē vel remotionē formę in ſbto

Queritur primo. Que est tercia ꝑpetas q̄titatis Deiꝰ q̄d sit eq̄litas ⁊ ineq̄litas Ad p̄mū dico q tercia ꝑpetas ē ꝓportiū est quātitati p̄mo eam equale vel inequale dici Cui⁹rō ē q⁹ equalia sūt q̄ sibijnui cē ſuppoſita nec excedūt nec excedūr Et ineq̄lia quoꝝ vnū excedit aliud ſ3 excessus sumit ex ꝓte mēsure: ⁊ mēsura sumit ex ꝓte quātitatis ⁊ solū ꝑm ipam ḡ omi quātitati ꝓuenit ⁊ soli ꝑm eam equale v. ineq̄le dici Ad 2mū dico q eq̄litas est rerū dr̄ntiū eadē quātitas Inequalitas ē rex dr̄ntiū diuersa q̄titas jta q̄ille res dr̄r eq̄les q̄ hr̄nt cādē q̄ntitatē Et ille dr̄r inequales q̄ hr̄nt diuersas quātitates ¶ Si arguat eq̄litas ē rela°. ḡ nō est quātitas/ꝓña tenz p̄ locū a diſpat⁹ Dr̄ ſ3 eq̄litas nō fit quātitas p̄tione formali ⁊ ordinata. tñ bene ē quātitas p̄tione cauſali ⁊ inordiāta. q⁹ ē ptio cē efficientis de ſuo effectu ¶ Si arguat res dr̄ntes non p̄nt habere eandem quātitatem. q⁹ eadē quātitas nō ꝑt eſſe in diuerſis ſ̄btis ¶ Dicit verū est q res dr̄ntes nō p̄nt habere cādē quātitatem in numero: ſ3 bñ in ſpē ¶ Si ar⁹ ꝓtra 3ᵃᵐ ꝑpetatez ꝑm vtutē duo hoies q̄ p̄nt portare equale pōd⁹/dr̄r equales/ ⁊ tamē virt⁹ non ē quātitas. ḡ nō est ꝑpuꝝ quātitati p̄m eam equale vel inequale dici Dico ſ3 aliqui dicant equales ꝑm vtutem/hº tñ non est ꝓpzie/ſ3 ſimilitudinarie tantum ymo magis debent dici ſimiles.

Queritur secūdo Utrum magnitudo ⁊ multitudo ſint quantitates/ vel relationes ¶ Dico q ſunt relationes ⁊ nō quātitates ꝓbatur/quia concretum ⁊ ſuū abſtractū ſunt eiuſdem p̄nti/ ſ3 magnū ⁊ multum ſunt adaliquid ⁊ non quātitates/ḡ eorum abſtracta ſcz magnitudo ⁊ multitudo ſunt relationes ⁊ nō quātitates Minor ꝓbat quia vt hꝫ ꝑhs in p̄utis/magnū ⁊ multum nō dicūtur ad ſe/ſed ad aliud. Hꝫ quātitas dr ad ſe ⁊ non ad aliud. ḡ nō ſunt q̄ntitates Maior ꝓbatur/quia ſi non dicerēt̄ ad aliud nūq̄ mōs diceret paru⁹: ⁊ granū milij diceretur magnū. Et pl'es homies nō dicerēt̄ multi in teatro vel in domo/ ⁊ pauci in ciuitate vel vico ¶ Si arguat magnitudo ⁊ multitudo ſunt quātitates/ḡ non ſunt adaliquid vl'relationes Dñs ꝓbat⁹ q⁹ ꝑm ꝑhm quinto metha^ec quātitas diuiditur in multitudinem ⁊ magnitudinē: ḡ multitudo ⁊ magnitudo ſunt quantitates. Dico q magnitudo ⁊ multitudo capiūt dup⁹ Uno° fūdamētaliter ꝓ quātitatib⁹ fūdātib⁹ magnitudinē ⁊ multitudinem ⁊ ſic ſūt quātitates Alio modo capiūt formaliter ꝓ reſpcū magnitudinis ⁊ multitudinis quos formal'r figūt ⁊ ſic ſunt adaliquid Et hoc modo etiam capit ꝑhs magnū multum ⁊ puuꝝ ¶ Replicatur Humer⁹ ē mult⁹ capiēdo multum formal'r: ſiliter linea ē magna capiēdo magnū formal'r. ḡ multū ⁊ magnū formal'r capta ſunt q̄ntitates. ḡ ⁊ multitudo ⁊ magnitudo: ꝓña ꝓbat⁹ q⁹ bene ſe⁹ linea eſt magna: ḡ magnū eſt linea. Dico q ſ3 magnū ⁊ puū bene ſint quātitates p̄tioē materiali ⁊ inordiāta. ñ tamē ſunt quātitates p̄tione generis de ſuis ſpēb⁹ ¶ Et ſi arguat⁹ donat⁹ dicit magnū ⁊ puū ꝑcare qu̾tatē Dr q ipe capit figre vt ſe extēdit ad ꝓnōze.

Arguitur primo ſic Omis mot⁹ ē de ꝓtrario in ꝓtrariū Hꝫ ad q̄titatem eſt mot⁹ vtꝫ q̄nto ꝑhiq. vt augmentatio

1345

ꝛ diminutio ¶ Dico liz oīis mot⁹ sit de cōtrario in ꝓiuz/ loquēdo de ꝓictate
pḣica. nō tñ loquē° de ꝓiectate loyca. Est āt ꝓictas pḣica repugnā° duaꝝ foꝝ
maꝝ sensibiliter acq̄sibiliū nō pmittētiū se sil' in eodem. Et sic due q̄titates bñ
ꝓtrariāt. ¶ Quid sit ꝓictas loyca dcm est in ꝑmo pūcto q̄rte ꝑpzietatis sb̄nie.
¶ Replicat q̄titas pfcā ꝛ quātitas impfca se pmittūt in eodē. ꝯ tales q̄tita-
tes n ꝓiāt ꝓiectate pḣica ¶ Dico nō se pmittūt in eodē sb̄to adeq̄to. qꝛ duc
quātitates solo numero dñtes nō pñt informare adequate idē sb̄tū ex q̄ fic es
set penetra° dimēsionū ¶ Si petat ꝑ quā ꝑticulaz ꝓioꝝ excludūt due q̄titates
que successiue insunt sb̄to ¶ Dico ꝑ illam ꝑticulam maxime distāt. qꝛ nō sūt da
biles aliq̄ due q̄titates maxime distātes: paz/ q̄a semꝑ ꝑt assignari minoꝝ quā
titas in infinitū ꝓcedendo ꝑ ei⁹ diuisionē ¶ Si arguāt ilꝛoꝝ ꝛ dies sunt quā-
titates ꝛ ꝓtrariāt ꝙ ¶ Dico q̄ capitū dupl'r ¶ Uno° vt dies ꝑ tempꝰ diurno.
q̄n sol' est sup̄ nr̄m emisperiū Et noꝝ ꝑ tēpꝰ nocturno q̄n sol nō ē sup̄ emisꝑe-
riū/ ꝛ sic sunt q̄titates/ ꝛ illa tempa nō ꝓtrariāt Alio° ca² dies ꝑ lūne q̄n ē sup̄
nr̄m emisperiū ꝑ pñciam sol' Et noꝝ ꝑ ꝑuatōe tal' lūnis ꝛ sic nō sunt q̄titates
Et opponūt ꝑuatiue ¶ Posſz argui locus surſum ꝛ loc⁹ deorſum ꝓiāt/ ꝛ sūt
q̄titates ꝙ ¶ Dico q̄ si ꝓsideret loc⁹ surſum ꝛ loc⁹ deorſum b̄m suas cſſētias vl'
rōc mensure tūc non ꝓtrariāt/ seo si ꝓsideretur b̄m suas qualitates ꝛ influētias
q̄ sunt in ill' locis tūc bñ ꝓiāt ¶ Uz illo° nō sunt in gñe quātitatis qꝛ tunc nō im-
portant simplices formas de ꝑnto q̄titatz ¶ Uz importāt q̄titatē sb̄ q̄litatib⁹

Arguitur secūdo. ¶ Numer⁹ ternari⁹ ē maioꝝ numer⁹ q̄z binari⁹. ꝛ vna li
nea ē maioꝝ altera/ q̄ q̄titas suscipit magꝫ ꝛ minus.
¶ Dico liz vna quātitas bene sit maioꝝ altera extensiue non tamē intēsiue.
¶ Replicat Quantitas ē termin⁹ mot⁹ successiue acq̄sibil' ꝑ ptes: ꝯ suscipit
magis ꝛ min⁹ etiam intēsiue ¶ñs pz de quātitate respcū augmētationis. ꝛ ꝙ
ꝓbat q̄a termin⁹ mot⁹ q̄ successiue acq̄rit ꝑ ptes suscipit magꝫ in fine mot⁹ q̄z
in ꝑn° vel medio mot⁹ ¶ Dico ad ꝓbationem ꝓnīc q liz termin⁹ motus suc-
cessiue acq̄sit⁹ ꝑ ptes suscipit magis vel min⁹ in fine mot⁹ q̄z in ꝑn°. ¶ñ nō oz
q semꝑ ꝛ omnis mot⁹ suscipiat ¶ Si em̄ posſz intendi vel remitti: tunc ñ posſz
suscipe magis ¶ Jam quātitas nō ꝑt intendi ꝛ remitti. h°ē ꝓfici ꝛ impfici in cadē
pte sb̄ti ꝑ susceptionem plurīū graduum Et est intelligēdū de quātitatib⁹ ꝑ se
q̄a quātitates ꝑ accīs bene pñt suscipe magis ꝛ min⁹. ¶ Si ar²q̄titas b̄m esse
quātitatis magis ꝛ min⁹ ꝓficit q̄a bz ꝓfecti⁹ esse in q̄ternario q̄z binario. ¶ Di-
co liz posſz magis ꝛ min⁹ ꝓfici in suo esse diuersaꝝ spēz co q vna spēs ē ꝓfecti
oz alia: tñ nō ꝑt magis ꝛ min⁹ ꝓfici in ꝓbo esse vn⁹ spēi.

Arguitur tercio ¶ Numer⁹ nō est equal' vl' ineq̄l' linee/ nec linea ē eq̄l'.
vel ineq̄l' coꝛpi: ꝯ ꝛª ꝑpetas ñ quenit oīi q̄titati.
¶ Dico nega° ꝓnām q̄a liz numer⁹ ñ dicat eq̄l' vl' ineq̄l' alteri q̄titati/ tñ bñ al
teri numero ¶ñ ꝓbādū ē ꝑ regula q nūq̄ q̄ntitas discreta ē eq̄l' vl' ineq̄l' nisi
q̄ntitati discrete ꝛ ita q̄ntitates ꝓtinue nō sunt eq̄les vel ineq̄les nisi sint e⁹dē
spēi vt linee fibijnuicē ꝛ superficies fibijnuicē ¶ Replicat tēp⁹ ꝑte^m ꝛ tēp⁹ ꝑñs
q̄z/ futuꝝ sī e⁹dē spēi ꝛ ꝑte^m ñ ē eq̄le l'eq̄le ꝑñti tpi ꝯ solu° ma^a. ꝛª ꝑs añtz ꝓbat.
plicari ¶ Si cēt aliq̄ q̄ti⁹ infi^a sit pos^c ē/ illa ñ cēt eq̄l' vl' icq̄l' alt̄i ¶ Dico q liz tal'
ē ineq̄litas ꝑpe so^m fieri bñt inf q̄nti^tes finitas: tñ bñ diceteī eq̄le vel inequale
grā ptis ꝛ hoc sufficit ¶ Si arguāt vna sb̄stantia

ꝺr eq̃lis vl' inequal' alteri/g̃ nō ꝓuenit soli. Dico q; hꝰ ẽ p accñs scz p q̃titatem
t non gracia sui

Arguitur quarto ꝑm eq̃litatem dicim² eq̃les/t ꝑm ineq̃litatẽ ineq̃les.
Scz equalitas t ineq̃litas sūt relatiões j² ñ ꝓue' soli.
¶ Dico lz ꝑm equalitatem dicimur eq̃les ꝓut ꝑm dicit circūstantiā cẽ formal'.
tū ꝑm solā q̃titatẽ dicim² fūdamẽtal'r eq̃les tq̃ ꝑm fūdamẽtū qō fūdat eq̃litatẽ
¶ Replicaẽ Nos dicimur equales vel inequales alteri ꝑm sciās t vtutes eti
am formal'r j² ¶ Dico q; non ꝓprie dicim² ꝑm sciās t vtutes equales aut in
equales/sz poti⁹ fil'es vel dissimiles ¶ Posz etiā argui hōies dīr eq̃les vl' in
equales ꝑm faciem/sz facies est in gñe sbie j² ¶ Dico licz ꝑm' faciem dicāt eq̃
les aut ineq̃les māl'r tq̃ ꝑm mām iu qua ipsi⁹ equalitatis vel ineq̃litatis. tñ ꝑm
solam quātitatem dicimur equales vel inequales fūdamẽtal'r: tq̃ ꝑm ꝓprimū
fūdamẽtū t sbtum fūdans equalitatem

Adaliquid vero talia dicūtur quecūqz hoc ip-
sum qō sunt alioꝝ ū dicūtur vel qūolibet ali-
ter ad aliud: vt duplum dimidiꝫ duplū. Et dimidiuꝫ
dupli dimidiū: pater filꝫ pater: filius patris filiꝰ. vel
sub habitudine alterius casus: vt maius maiore ma-
ius: z miꝰ minore miꝰ: similis simili similis: vicinus
vicino vicinus Relatiuoꝝ tres sunt spēs: quedā dicū
tur scōm equiparentiam. vt sunt quecunqz eodem no
mine dicūtur vt similis simili similis. equalis equali e
qualis Alia scōm supꝛ apositionem alīs: sicut dñs ser
uo supponitur Alia vero scōm suppoēz: vt seruꝰ dño
supponitur: z filiꝰ patri. z dimidiū duplo: z sic de alīs

Hic auctor no ster determinato de quātitate tractat de adaliquid Et sunt hꝰ
scōnis tria puncta q̃stioues t argumēta more solito

Primū pūctum ẽ q; adaliquid p̄cedit qualitatem Et rō est qꝛ inf ada
litatem: sz adaliquid ẽ maioris accītalitatis/ quia a toto genere dependet a du
obꝰ scz a fūdamēto t termīo t iō habz esse in/t esse ad/sed qualitas fere semp
dependet ab vno scz sbto t iō solū habet esse in: t non esse ad/t ideo ẽ minoꝛ

accñtalitatis ¶ Si arguaꝫ eadem rõne adaliq̃d p̃cederet quãtitatem ¶ Dico verum ẽ si attẽderẽt talꝫ ordo inter ipsa Sed ibi est alius ordo qꝫ quantitas ẽ pfectius ens / scilicꝫ ens absolutũ/ꝛ adaliquid est ens respectñ: Etiã qꝫ quãtitas immediatiꝰ sequiꝫ sb̃am

Secũdũ pũctũ q̃ relatñ est duplex: scꝫ relatñ ꝼm esse ꝛ relatñ ꝼm dici Relatñ scõm dici ẽ qđ ex pncipali ꝼto figꝫ ens absolutũ/ sꝫ ex ꝓnotato importat respcñ ad aliud: vt scia ex figto importat q̃litatem/ sꝫ ex ꝓnotato importat respcñ mẽsurati in ordine ad scibile ¶ Relatiñ ꝼm esse ẽ qđ ex pncipali ꝼcato importat respcñ ad aliud vt pater filij Et istud relatñ scõm esse ẽ duplex/ quoddã actuale ꝛ quoddã fũdamẽtale Relatiuũ ꝼm esse fũdamẽtale ẽ qđ importat aptitudinem ad aliquꝫ respcñ/ vt assimilabile equabile Relatñ scõm esse actuale ẽ qđ figꝫ aliquẽ respcñ q̃ requirit fũdamẽtum ꝛ terminũ actu entia Exñ vt paternitas figꝫ respcñ q̃ requirit hoiẽm qui est pater: ꝛ terminũ q̃ est filiꝰ nũc entia ¶ Relatñ ꝼm cẽ actuale etiam est duplex/ quoddã intrinsecꝰ aduenies/ꝛ quoddã extrinsecꝰ aduenies. Relatñ scõm esse actuale intrinsecꝰ aduenies ẽ/ qđ nccrio poꝰ positis fũdamẽto ꝛ termino/ nullo alio requisito vt positis duobꝰ albis: statim poꝰ silitudo. Sꝫ relatñ extrinsecꝰ aduenies est qđ non poꝰ immediate positis fũdamẽto ꝛ termino. sed requiriꝫ ꝑter fũdamẽtum ꝛ terminũ apptoximatio vt patuit supꝫ circa sufficientiam p̃ntoꝝ. Item relatñ ꝼm esse actuale ꝛ intrinsecꝰ aduenies est etiam duplex quoddã ẽ distinctũ a suo fũdamẽto/ vt cẽlitas a quãtitate que fũdat equalitatẽ Et silitudo a qualitate q̃ fũdat silitudinem Quoddã ẽ idem cũ suo fũdamẽto vt respcũs dependẽtie creature ad õm

Terciuz pũctũ ẽ q̃ quatuoꝝ requirũtꝫ ad hoc q̃ aliquod ens sit hꝰ p̃nti que colligũtꝫ ex dcõ scõo pũcto Primũ ẽ q̃ sit relatñ ꝼm esse Scõm q̃ sit actuale Terciũ q̃ sit intrinsecꝰ aduenies Quartũ q̃ sit realiꝫ distinctũ a suo fundamẽto ¶ Adaliquid gꝰ vt est gñalissimũ hꝰ p̃nti dicit respcñ actualem intrinsecꝰ aduenientem realiter distinctũ a suo fundamento Et diffiniꝫ primo sic. Adaliquid vero talia dicũtꝫ q̃cũq̃ hꝰ ipsum q̃ sunt aliozꝝ dñr ꝛc. q̃ difꝰ sic exponiꝫ Adaliquid vero dñr sbaudi ab antiqs talia scꝫ entia/ q̃cũq̃ id ẽ q̃ dicũtꝫ/ aliozꝝ. j. referũtꝫ ad aliud sb̃ habitudine gti/ hoc ipsum qđ sunt. j. ꝼm ipm qđ sunt/ vel quõlibꝫ aliter. j. referũtꝫ sb̃ habitudine alteriꝰ casus scꝫ datiui acci vel ablatiui/ ad aliud. j. cozrelatñ vel tminũ Ex qꝰ pꝫ q̃ quecũq̃ non capitur vliter sꝫ ꝓticulariter ꝛ infinite Et licꝫ ꝑ se non notifica ret tñ bene cum alijs Etiam pꝫ q̃ hocipsum sit acci casus rectum a p̃põne ꝼm sb̃intellecta per eclypsim.

Queritur primo Utrum adaliquid sit p̃ntum distinctum ab alijs.

¶ Dico sic/ q̃ sit p̃ntum/ patꝫ: quia est genꝰ generalissimũ habens sub se genera sb̃alterna spẽs ꝛ indiuidua / igitur est p̃ntum / Genera subalterna sunt relatiua suppositionis suppositionis ꝛ equiparantie Spẽs autem pater filius dñs seruꝰ Indiuidua hic pater hic filius Qꝫ sit p̃ntũ distinctũ/ quia habet modum p̃ndi de ꝓma sb̃nia in quomodo se habet hoc ad illud Sed capiendo adaliquid vt se extendit ad relatiũ ꝼm dici Et ad relatiuũ extrinsecꝰ aduenies non est distinctuꝫ ab alijs: sꝫ ẽ vnũ cõe equiuocãs

ad relatū intrinsec⁹ aduenies: ꝛ ad sex p̄nta respectiā extrinsec⁹ aduenietia et adaliquid ꝑm dici Hz vt ē p̄ntū distinctū debet capi ꝓ adaliquid actuali intrinsec⁹ aduenīente ꝛ realiter distincto a fūdamēto ¶ Arguit Adaliq̄ nō ē tātū vnū gnā^m/ qđ ꝓbo: qz habz correlatū qđ etiā est gnā^m: ꝛ sic erūt duo gnā^ma: ꝛ ꝓ ꝯns essent vndecim p̄nta ¶ Dico q adaliquid in genere gnā^mo nō hz correlatū ē simul natura. ḡ ip̄summet adaliq̄ hz correltū. ¶ Dico q añs solū est verum de respectib⁹ qui sunt sp̄es/ ꝛ non q̄ sunt genera. ꝛ maxime qđ nō ē generalissimū ¶ Replicat omis respect⁹ ē ad aliud: ꝛ illud aliud est correlatū j⁹ Dico q non om̄e illud qđ terminat dependentiam respcūs ē correlatū. ſz est q̄ñq̄ termin⁹ illi⁹ respcūs Et tal' nō ē gnā^m: ḋa non est quid vnū: nā termin⁹ ille q̄ñq̄ est ſbia/ q̄ñq̄ q̄ntitas/ q̄ñq̄ q̄litas: ḋa adaliq̄ nō habz terminū nisi grā suox inferioꝝ: ꝛ illa terminātur ad res diuersox p̄ntox: vt termin⁹ p̄dicamentalis: est hō ille qui est fili⁹ Et cālitas terminat ad q̄ntitatez/ ꝛ grā illi⁹ adaliq̄ in genera^mo dr etiam terminari ad quātitatem ¶ Ar^r 2° Adaliq̄ nō p̄t de p^a ſbia. ḡ non est p̄ntū añs ꝓbat^r ḋa ista est falsa. soꝛtes est adaliq̄ Dico negādo si soꝛtes sit fili⁹ ¶ Replicat soꝛtes ē ſbia ḡ non ē adaliq̄ Dico q soꝛtes ē ſbia p̄tione vnitiua/ ꝛ ē adaliq̄ p̄tione denoiatiua. ¶ Ar^r tercio Adaliq̄ ē immixtū om̄ib⁹ alijs p̄ntis. ḡ nō est distinctū añs ꝓbat^r. qz in p̄nto ſBie sunt partes ꝛ totum vt caput capitati caput in p̄nto qualitatis sunt sciētia ꝛ scibile ꝛc Dico q liz in alijs p̄ntis repiātur relatiua ꝑm dici ꝛ fūdamētal'r: non tm̄ relatiua ꝑm esse ꝛ formal'r

Queritur scdo. Vtrum adaliq̄ dicit entitatem distinctā a re absoꝛ^ta scz a ſBia quātitate ꝛ q̄litate Ad h°m̄dent ockanisꝫte q adaliquid nō dicit entitatem distinctam ab illo de q° dr quox rōes ponēt in argum̄tis sequētib⁹ ¶ Alia ē opinio scoti ꝛ thome tenēda q adaliquid dicit entitatem distinctam a re ab^ta: ꝓbatur. qz oēs res diuersox p̄ntox distingūt^r abinuicē entitat^iue Hz adaliq̄ ē alteri⁹ p̄nti a reb⁹ absolutis/ ḡ dicit entitatez ab ipsis distinctā ¶ Ar^r pmo Dicit autoꝛ sex p̄ncipioꝝ q albū ſimile nō ē ꝯpositi⁹ albo tm̄: ḡ fil'e non dicit entitatem distinctā a re q̄ē fil'is Dr ad hoc. q ipse intelligit ꝛ vult dicere q albū simile nō ē ꝯpositi⁹ quo ad entitates sensibiles ḋa simile nō supaddit albedini aliquā entitatem sensibilem.

¶ Arguit scdo. Adaliquid p̄t in aliquo acq̄ri sine mutatione/ ḡ adaliq̄ nō dicit entitatē distinctā a re ab^ta de q̄ dr añs ꝓbat^r ḋa ꝑm pḥm v° pḥiz. Colūna que p̄rius fuit alicui dextra fit sinistra sine sui mutatione ¶ Dico q licz adaliquid p̄t in aliquo acquiri sine sui mutatione sensibili illi⁹ in quo acq̄ritur. tam̄ nō p̄t acquiri sine mutatione insensibili ill' Nec h° vult negare pḥs q̄nto pḥox. ḋa entitas ip̄si⁹ adaliq̄ semp acq̄rit̄ ꝓ aliquā mutationē insensibilem/ puta ꝓ quādam gnātionē ꝑm quid ¶ Si arguat ꝫ° equalitas non dicit entitatem distinctā a q̄ntitate/ ḡ nec filitudo a q̄litate. ꝛ sic de alijs. ergo adaliquid non dicit entitatem distinctam a re absoluta de qua dicit añs ꝓbat^r sic/ qz si cālitas diceret entitatē distinctā a q̄ntitate' q̄ ē cāl'/ vel ḡ illa entitas esset in tota quantitate

1387

ꝛ in qualibꝫ ꝑte illiꝰ quãtitatis vel in tota q̃titate ꝛ ꝑcise in aliqua vel in aliq̃ bꝰ eiꝰ ꝑtibꝰ. ¶ Aut essꝫ in tota quãtitate ꝛ nõ in aliqua eꝰ ꝑte. ¶ Nõ ꝑt dici aliquod duoꝝ ꝑmoꝝ. qz sic ꝑs q̃titatis q̃ est alteri equal' etiam essꝫ illi inequal' qõ ẽ im possibile. ¶ Hec ꝑt dici tercꝺ qz nõ vr aliquod accñs ſbiectari in toto habẽte ꝑtes/ qn etiam fit in aliqua ꝑte. ¶ Et similiter' possꝫ formari argumẽtum de paternitate respcũ illiꝰ qui est pater. ¶ Vico ad añs ꝛ eiꝰ ꝓbationem q̃ eq̃litas est ſbiectiue in tota quantitate: ꝛ non in aliqua ꝑte illiꝰ quãtitatis. qz nulli ꝑti illiꝰ quãtitatis ꝓuenit esse quale respectu illiꝰ cui tota quãtitas est equalis. ¶ Similiter relatio dupli est in toto qõ est duplũ ꝛ nõ in aliq̃ eiꝰ ꝑte. ¶ Et cũ dr q mulũ accñs inest toti quin etiã insit alicui parti totiꝰ. ¶ Dicit q hoc bñ verum ẽ de accñtibꝰ absolutis ꝛ nõ de respectiuis. ¶ Et ꝑt dari manifesta instãtia. qz relatio totiꝰ ſbiectaꝝ in toto. ꝛ non in aliqua ꝑte totiꝰ. alias relatiue opposita inessẽt eidem. puta relatio totiꝰ ꝛ relatio ꝑtis sibi correñdens. ¶ Et pisimiter dicẽdus est de filitudine totiꝰ qualitatis qõ ſbiectaꝝ in tota q̃litate: ꝛ nõ in aliq̃ ꝑte eiꝰ. sed ꝑtes hñt alias filitudines a similitudine totiꝰ. ¶ Q't si dicatur si eq̃litas fit ꝑcise in tota q̃titate ꝛ non in aliqua eiꝰ ꝑte/ sc' q quelibꝫ pars illiꝰ totiꝰ eq̃l' habebit distinctã inequalitatẽ ad illꝺ cui eiꝰ totum est equale: sꝫ hoc ẽ impꝝ. ¶ Ꝛ cõ. ¶ Impossibilitas sequele ꝓbaꝝ qz tũc in vna quãtitate ꝓtinua essent infinite inequalitates quaꝝ vna nõ essꝫ ps alteriꝰ. jã impossibile est esse infinitas res quaꝝ vna non ẽ ps alteriꝰ. ¶ Et hec est vna ex ꝓncipaliozib' rõnibꝰ quare modꝺ in dicũt equalitatem nõ distingui a quãtitate nec duplicitatem a duplo. ¶ Vico negãdo impossibilitatẽ sequele. ¶ Et ad ꝓbationem dicit q nõ est impossibile simul esse infinitas res quaꝝ vna ñ est ps alteriꝰ. ¶ Et si allegeꝝ textꝰ phi 3° phiꝝ vbi dicit q impossibile est infinitũ in actu esse. ¶ Dr q ipse loquit de infinito in actu rerum sꝑatim exñtiũ: que sc3 sunt sꝑate ab inuicẽ: sic q nõ sint in aliquo vno toto nec vnũ in altero. ¶ Jam iste relationes inequalitatꝫ nõ ſbsistũt sꝑatim a seinuicẽ sꝫ in ꝑtibꝰ faciẽtibꝰ vnũ ꝛ non diuisis abinuicem. ¶ Ar 2 4° si relaº esset aliqua res distincta ab absoluto tũc q̃cũq; asinꝰ moueret hic mseriꝰ localiter/ qõlibꝫ corꝑ celeste mutaret/ ꝛ recipet in se aliquam rẽ de nouo/ qz aliter distaret ab illo asino nunc q̃ prius. ¶ Et ꝑ ꝑns si distãª essꝫ res ve re distincta/ perderet vnam rem ꝛ aliam de nouo recipet. ¶ Pro solutioẽ istiꝰ argumẽti ꝛ quorũdam aliozũ argumentozum que possent fieri contra hãc ꝑtem questionis sciendũ q nõ est incõueniẽs ad motum vniꝰ minimi corꝑis sciz pulicis aut similis. omia que sunt in toto vniuerso mutari mutatioẽ insenfibili/ acquirendo sc3 nouũ respectum distantie ad illud corꝑ. ſic motum liz cẽt in cõueniens omia mutari mutatioẽ senfibili ꝓpter motũ vniꝰ corꝑis. ¶ Vlte rius sciendum q licz oporteat mouẽs ꝓprie dcm esse approximatũ mobili qõ mouet/ tamẽ non oportet q omne agens sit approximatũ illi in quod aliquo modo agit. quia siquis dealbet parietem nigrum/ etiam causat similitudinem in omibꝰ aliis parietibꝰ albis: in ordine ad hunc parietem quem dealbat: ꝛ tamẽ non est eis approximatꝰ. ¶ Sed agens non posset per motum sensibilem agere in aliquod passũ qõ non essꝫ sibi approximatum: ꝛ hº loquẽdo de passo in qõ immediate agit vt exꝑsse habꝫ phꝫ septimo phiꝝ

Arguitur primo Contra textū ¶ Nulla bona diffinitio debet dari p disiunctionem Sed diffinitio adaliquid dat̄ p disiunctionem/g̃ non est bona ¶ Tico ad maiorem q̄ nulla bona diffinitio debet dari per disiunctionem/nisi in ea detur intelligi aliqua diuisio diffiniti. Sz hic innuitur diuisio diffiniti scz q̄ ipsorum adaliquid seu relatiuorum quedā referūtur adinuicem sb habitudine geniti casus: z illa comprehēdūt sub pma particula diffinitionis Et quedam referūtur ad aliud sb habitudine alterius casus q̄z geniti Et illa comprehēdūt sb scda pticula ¶ Si petatur an per primā pticulam possint intelligi relatiua bm esse/z p scdam relctiua bm dici. Tico q̄ non/qz multa sunt relatiua bm esse que non referūtur adinuicem sb habitudine genitiui casus: vt maius maiore maius ¶ Replicatur Multa de genere sbstantie z multa de genere qualitatis referūtur bm ipsum quod sunt sb habitudine genitiui casus datiui z ablatiui. ¶gitur ista diffinitio conuenit alijs a diffinito ¶ Tico q̄ ista diffinitio non est proprija relatiuorum bm esse. ¶z etiā conuenit relatiuis bm dici que sunt aliorum pntorū: sed ꝓprija diffo sequit̄

Arguitur secūdo Diffinitio adaliquid debet solum conuenire relatiuis isti⁹ pnti: sed ista conuenit relatiuis bm dici/que sunt alioꝝ pntoꝝ g̃ non est bona ¶ Tico q̄ adaliquid pt capi dupliciter Vno⁰ p genere generalissimo isti⁹ pnti: z sic eius diffinitio deberet tm conuenire relatiuis huiꝰ predicamēti: sed sic non accipitur hic diffinitum. Alio⁰ capit⁹ adaliquid generaliter vt se extendat ad omne relatū siue bm esse siue scōm dici: siue sit intrinsecꝰ aduciens siue extrinsecus: z ita est hic diffinitum: z eꝰ diffo bene pt conuenire his q̄ non sunt isti⁹ pnti ¶ Replicatur Adaliquid h⁰⁰ captū est vnū equinocū eq̄uocās: sed equiuoci equiuocātis nō est diffinitio ¶gitur vt sic non pt diffiniri ¶ Tico liz equiuoci equiuocātis nō fit diffinitio essentialis tamen bñ potest esse diffinitō descriptiua z accīdal' data p accīdia q̄ conueniant rebꝰ equiuocatis eꝰ z solis illis: talis cīm diffinitio conuertitur cū ipso equiuocāte in sua generalitate capto Vel dicatur sic Adaliquid ca² dupl'r Vno mō vt extendat se ad entia respectiua tam intrinsecus q̄z extrinsecus aduenientia: z preter hoc ad relatiua bm dici: z sic est equiuocū. sed sic non diffinitur hic. qz aliqua significata eius vt agens paticus vbi quando cē/bene dicūtur de aliquib⁹/de quib⁹ nō verificatur ista diffinitio ¶ Alio modo capitur adaliquid pro respectu vel ente rationis/fūdabili supra quamlibet vocem que bcat vt connotat respectū z sic conuenit relatiuis scōm esse z bm dici/z est quid vni⁹ uocum z hoc modo diffinitur hic/z dicitur solū denominatiue de omib⁹ vocibus sic bcantib⁹ vel connotantib⁹ aliquem respectū Ex hoc sequitur' q̄ ista n̄ est vera/pater est adaliquid/si capiatur pro re/si aūt pro voce est vera Et adaliquid isto modo captum diuidit² in adaliquid scōm dici/z inadaliquid bm esse tanq̄ in suas ptes in modo Ergo adaliquid bm esse vel bm dici Etiaz dꝰ de solis vocib⁹ z non de re bcata

Arguitur tercio Aliquiz continetur sb relatiuo bm dici cui non conuenit hec diffinitio/ergo non est bona Aīs ꝓbaꝫ

tur/quia grammatica continetur ſ̄b iſto relatiuo ꝺm dici/quod eſt ſcientia. ⁊ tamen grammatica non eſt aliquid. ¶ Dico ad ꝓbationem añcedentis ꝙ licet ſcientia cōtineatur ſ̄b relatiuo ſcōm dici capto pro denominato:tamen non ꝓtinetur ſ̄b relatiuo ſcōm dici capto pro ꝺcato/quin illi debeat conueni re diffinitio ¶ Et debet intelligi ꝑ relatiuū ꝺm dici pro ſignificato /reſpec tus rōnis fūdabilis ſupra quamlibet vocem ꝺcantem ens abſolutum alteri⁹ predicamenti/⁊ ꝓnotantem reſpectum iſti⁹ꝓdicamēti ¶ Et ꝑ relatiuū ſcōm eſſe pro ꝺcato:debet intelligi reſpect⁹ rationis fūdabilis ſupra quālibꝫ vocꝫ ꝺcantem non ens abſolutum.ſꝫ purum reſpectum iſti⁹predicamēti.

¶ Et ſi arguatur due albedines ſunt aliquid ⁊ tamē eis nō ꝓuenit hec diffinitio ꝙ ⁊c̄ Añs ꝓbatur quia due albedines ſunt ſimiles:ergo ſunt aliquid:ꝓnia tenet ab inferiori ad ſuperius ¶ Dico licet due albedines ſint aliquid denominatiue/non tamen ſunt aliquid ꝺm eſſe vel ꝺm dici ꝺemptice Modo hic diffinitur aliquid vt ſolum ſtat pro illis:que ſunt ſolū aliquid ꝺm eſſe vel ꝺm dici ꝺemptice

Arguitur querto Iſta diffinitio conuenit cuilibet ꝓcreto alioꝝ predicamentoꝝ/ergo eſt mala Añcedens ꝓbatur. quia ſcōm gtammaticos quodlibꝫ ꝓcretum regit ſuū abſtractum in ablatiō/ ⁊ ideo quodlibet contretum refertur ad ſuū abſtractum ſub habitudine abla tiui caſus vt albus albedine/fortis fortitudine. Et ecōuerſo abſtractum ad cōcretum ſ̄b habitudine genitiui vt albedo albi/fortitudo fortis ¶ Dico ꝙ licet concretum ⁊ abſtractū referātur adinuicem ſ̄b habitudine in certo caſu Tamen album non dicitur relatiue ad albedinem.nec econtra Quia dici relatiue ad aliud/ eſt dici ad ipſum ꝓpter reſpectum quem importat in ordine ad ipſum Ita ꝙ hocipſum quod eſt dependeat ad ipſum:ſic non de albedine ⁊ albo ¶ Replicatur Philoſoph⁹ in poſtp̄ntis exemplificando de relatiue oppoſitis dicit vt diſciplinatum ⁊ diſciplina.⁊ illa duo ſunt abſtractum ⁊ concretum.ergo abſtractum ⁊ concretum ſunt relatiue oppoſita ¶ Dico ꝙ diſciplinatum capitur dupliciter Vno modo eſt habens diſciplinam ⁊ ſic ē concretum hui⁹ abſtracti diſciplina:⁊ ſic non eſt ei⁹ oppoſitum relatiū Alio modo vt idem eſt qđ ſcitum/ſiue illud de quo habetur diſciplina: ⁊ ſic eſt relatiue oppoſitum ipſius diſcipline/ſed ſic nō eſt ei⁹ concretum

¶ Poſſꝫ argui contra diuiſionem relatiuoꝝ in textu poſitam ſic/omnes ſpecies equaliter continentur ſub ſuo genere:⁊ vna non ponitur ſupra aliam Ergo nulla ſunt relatiua ſuppoſitionis ¶ Dico licet ſpecies relatiuoꝝ ꝓ ſideraꝫ formaliter ſcōm ſuas eſſentias/ vna non ponitur ſupra aliam. tamen ſi conſiderentur materialiter ⁊ ſcōm ſua fundameta. tunc vna bene eſt ſupra aliam.

Sequitur Lectio vndecima

Due sunt cõitates ꝛ quatuor proprietates relatiuorum.

Post hec sequũtur cõitates ꝛ proprietates relatio nis Prima est ꝙ contrarietas est in relatione: vt vir tus est cõtraria vicio cuꝫ vtrũqꝫ eorũ sit adaliquid Hoc aũt non cõuenit oĩ relationi: duplo eĩ nihil est cõtra rium neqꝫ triplo Secũda relatiua suscipiũt magꝭ ꝛ mĩꝰ. vt simile dicitur magis ꝛ mĩꝰ simile: ꝛ equa le similiter Sed hoc non cõuenit oĩ ibꝰ relatiuis: du plum eĩ non ꝺr magis ꝛ mĩꝰ duplũ: neqꝫ triplum: neqꝫ pater magis vel mĩꝰ pater

Prima proprietas Relatiua dicũtur ad conuerten tiam. vt pater filꝫ pater: filius patris filius Secũ da: relatiua sunt simul natura: simul eĩ sunt duplũ et dimidium: pater ꝛ filius. Tercia: relatiua posita se ponũt: ꝛ perempta se perimũt: vt si duplũ est dimidiũ est: si pater est: filius est: si pater non est filius nõ est.

Item alia diffinitio relatiuoꝝ est hec Adaliquid sũt: quibꝰ hoc ipsum esse: est adaliud quodãmodo se habe re Et hec est diffinitio propria relatiuoꝝ. Quarta proprietas relatiuoꝝ est ꝙ proprium est relatiuoꝝ: si quis diffinite nouerit vnũ relatiuoꝝ: diffinite nosset ꝛ reliquũ: vt si quis diffinite nouerit quid sit duplũ dif finite nosset id cuiꝰ est duplum Necesse est eĩ in vtro rũqꝫ rationibꝰ vtriqꝫ vti

¶ Hic autor facit tria. primo ponit duas ꝓmunitates relatiuoꝝ. Deiñ ponit ꝗtuor eoꝝ ꝓprietates Tercio interponit ꝓpriam diffinitiõꝫ relatiuoꝝ q ꝙue

nit solis relatiuis ꝑm esse que sunt istiꝰ ꝓdicamẽti Et habꝫ ista lcio duas partes In ꝓma ponũt quinq; pũcta: questiones due ⁊ argumẽta quatuor. In secuda ponent q̃stiones cũ quibusdam argumẽtis

Primũ pũctum ẽ. q ꝓma cõitas non est ꝓpria relatiuis aliquo mõ esse: nec soli: qz ꝓuenit q̃litati Vnde relatiua ꝑm esse nõ ꝑñt habere ꝓtrarium ⁊ rõ est quia cõtraria sunt forme actiue ⁊ passiue ⁊ forme absolute/que se mutuo expellũt eb eodem ſbto sed relatiua ꝑm esse nõ sunt forme ab^{tę} nec actiue ⁊ passiue Sꝫ relatiua ꝑm dici aliqua ꝓtrariãt Sꝫ ista cõsiderãtur dupl'r Vno mõ formal'r inquãtũ relatiua sunt: ⁊ isto^{o} adhuc non ꝓtrariãtur Alio^{o} relatiua ꝑm dici ꝓsiderãtur material'r ex ꝑte fũdamentoꝝ. hoc mõ aliq̃ ꝓtrariãtur scz illa q̃ fũdant in qualitatib^{9} cõtrarijs ¶ Si arguaꝫ cõtra relatiua opponũtur inter se ralatiue g̃ non opponũtur cõtrarie quia sunt spẽs oppositionis distincte ¶ Dico q relatiua non opponũtur ꝓtrarie illis ad q̃ referunt^{2} id est suis coꝝrelatiuis/tamẽ opponũt^{2} cõtcarie aliquib^{9} aljs ad que nõ referũtur vt sciã non cõtrariaꝫ scibili sꝫ ignozantie ¶ Si arguaꝫ vbicũq; reperitur ꝓtrarietas ibi reperitur mot^{9}: sꝫ in adaliquid non ẽ mot^{9} jgiẽ nec ꝓtrietas Dico liꝫ nõ fit ibi cõtrarietas ꝓhisica tũ bene loyca

Secũdũ pũctũ Scda ꝓmunitas ẽ q relatiua suscipiũt magis ⁊ min^{9}: sꝫ' hoc nõ ꝓuenit omi relatiuo/nec soli. jõ ñ ẽ ꝓpria aliquo mõ ꝓprij Est aũt suscipe magis ⁊ min^{9}. qñ aliqñ manẽs ibẽ in spẽ in suo esse ẽntiali intẽdit ⁊ remittit Et nota q cã ꝑ se et positiã intensionis ẽ additio grad^{9} ad gradũ Et causa remissionis ẽ remotio grad^{9} ad gradũ. dc q^{o} videatur infra in ꝓma qõne post cõitates qualitatis. ¶ Si arguaꝫ adaliqñ non ẽ mot^{9} ąnto pñiꝫ g̃ non suscipit magꝫ ⁊ min^{9}: ꝓña ꝓbaꝫ: qz omne illñ ẽ motus qñ suscipit magis ⁊ min^{9} Dico negãdo assũptũ ꝓbationis ꝓñie: qm̃ q̃lia insensibilia vt g̃mmaticũ loycũ suscipiũt magis ⁊ min^{9}: ⁊ tñ ad ipa nõ ẽ mot^{9} Vnde ad hoc q adaliquam rem sit mot^{9} requirit q ipsum possꝫ sensibilit acquiri/⁊ sic nõ est de adaliquid isti^{9} ñti

Tercium pũctuꝫ est/q ꝓma ꝓprietas relatiuoꝝ ẽ q omia relatiã dicũt ad ꝙuertentiam/vt pater filij pater ⁊ ẽ ꝓpa q̃to^{o} quia ꝙuenit omi ⁊ soli ¶ Quid est dici ad ꝙuertẽtiã Dicẽdũ q dici ad ꝙuertentiam est aliq̃ referri inter se ꝑm mutuã dependẽtiam sb̃ habitudine casu ali Item ꝙuertentia relatiuoꝝ est mutua coꝝrelatio relatiui ad coꝝrelatm̃/sb̃ debita coꝝ appellatione ⁊ sb̃ debito casu ¶ Si arguaꝫ vas ⁊ vinũ nõ fũt relatiua ⁊ tamẽ dicũt ad ꝙuertentiam/vt vas vini ⁊ vinũ vasis ¶ Dico q hoc non est ꝑ se ⁊ gracia sui/sꝫ per accñs/q̃a in ipsis fũdãtur relationes continentis ⁊ contenti.

Quartũ pũctum. Scda ꝓprietas relatiuoꝝ ẽ/q relatiã sũt simł natura. ravt si pater est filiꝰ est ⁊c Et ẽ ꝓpria 4° Et daꝫ ẽ^{9} triplex expositio Prima relatiua sũt simul natura. j. relatiua sũt simul oztu et occasu cũ aliq̃ qõ non ẽ causa coꝝ Vel scdo sic/est ea cõuerti cũ aliq̃ ꝑm essẽdi

ꝑñam vbi neutrū est cā alteri⁹: ꝛ iste est secūd⁹ mod⁹ fil'tatis vt patebit in post
p̄ntis ¶ Si arguaꝫ esse simꝫ natura ꝙuenit risibili ꝛ flebili: q̄ ꝙuertūt p̄m cēdi
ꝙnām ꝛ neutrū ē cā alteri⁹: g̃ ista ꝓpetas nō ē ꝑpa 4^oo ¶ Dico licꝫ ꝙuertāt²
p̄m essendi ꝙnām ꝑ accñs grā vni⁹tercij ad qō habent nccr̃iam habitudinē. nō
tñ ꝙuertūt p̄m essendi ꝙnām ꝑ se ꝛ grā suay ꝓpriay nārū ¶ Mercio expo² Re⁄
latiua sunt simul natura. ſ. sunt simul naturali intelligentia: vt ea dicāt fil'natu
ra quoꝝ vno intellcō nccē est aliud intelligi ꝛ cōꝛio Sz istō nō placꝫ aliq̄bus.
qm̄ reltm̄ ꝛ cozrelatm̄ nō nccio fil'intelligūt. qz p̄t relatm̄ intelligi nō cointel⁄
lecto cozrelatiuo qz nō diffinit ꝑ cozrelatm̄ sz ꝑ tim vel fūdamētū

Quintum pūctū est/q3ª ꝓpetas relatiuoꝝ q̄ seq̄t² ex 2ª est ista Re⁄
latiua posita se ponūt ꝛ pempta se pimūt: vt si du⁄
plum nō ē/dimidiū nō est/Et ꝫ est ꝓpria 4^oo qz ꝙuenit omi ꝛ soli ¶ Si arguat²
filio mortuo pater manet/g̃ male dr q̄ pempta se pimūt ¶ Dico liz pater ma⁄
terialiter ꝛ ꝑ denōiato maneat/nō tñ formal'r ꝛ ꝑ ꝑcato Etiam p̄m appella⁄
tionem Pater bene manz/qm̄ non manet pater

Queritur primo Utrū ad h^o q reltm̄ suscipiat magꝫ ꝛ min⁹. optcat
fūdamētū suscipe magis ꝛ minus

¶ Dico q non. quia relatiuū potest suscipere magis ꝛ min⁹. suo fūdat^o nō va⁄
riato p̄m magis ꝛ min⁹/vt ꝓbaꝫ de sil'itudine albedinis decē g̃duū: in or^ne ad al⁄
bedinem 1ex graduū/nā ipā albedine decē graduū manēte cadē ꝛ inuariata. si
albedo 1ex graduū acquirat duos g̃d⁹ alios/tūc sil'e albedinis decē graduū sus⁄
cipit magis Et si albedo 1ex graduū amitteret duos grad⁹/tūc sil'e in albedie
decē graduū suscipet min⁹: ꝛ tñ fūdamētū sil'is. puta albedo decē graduū. non
suscipet magis aut min⁹ Sz ym ē q reltm̄ nō ꝑt suscipe magꝫ et min⁹ nisi e⁹ fū⁄
damētū aut ter min⁹ suscipiat magis vel mi⁹. aut mai⁹ aut min⁹ Sz poliz hic du⁄
bitari quare cq̄le non suscipit magis ꝛ mi⁹ ficut' inequale Dr q rō illi⁹ ē qm̄ cq̄
litas ꝓfistit in indiuisibili/nā ad h^o q aliq̄ debeant dici sibi inuicē cq̄lia. oz q v^m
nō excedat alterū: nec excedaꝫ ab alio/in aliquo/sz icqualitas nō ꝓfistit in indi⁄
uisibili Jō cq̄le non p̄t suscipe magis ꝛ min⁹: ꝛ inequale bñ

Queritur scdo Quot instātias seu ar^ta facit aristotiles ꝑ scdam ꝑ
dictatē relatiuoꝝ sciz q reltm̄ sūt sil'natura. Dico
facit duo ar^ta: vnū ē scia ꝛ scibile sunt cozrelatia: ꝛ tñ scibile ē ꝓius q̄ ipa scia
ꝓbaꝫ qz in null'rep̄m⁹ sciām simul fcām cū scibili Etiam ſblato scibili nō au⁄
fert scia ꝛ nō. ecōtra g̃ nō sūt simul natura. ¶ Scdm argumētū est/sensibile ē
ꝓus sensu/ꝛ sunt relatia/g̃ non omia relatia sūt fil'natura Pas instātias n̄ solu⁄
uit ph̄s/sz quidam dictor sic soluit cas dicens Liz scia nō sit fil'cū scibili: ē tñ fil'
cū scito Et licꝫ sensus non sit fil'cum sensibili ē tñ fil'cū sensato/ꝛ dēt tūc acci⁄
pi sensus nō vt dicit potē^am sentiendi sz actū sentiendi/ꝛ sensatum vt ē sensu ꝑ
ceptū Alij dicūt q instātie vex ꝛcludūt ꝛ dicūt q relatia sunt duplicia. ſ. apti
tudinalia ꝛ actualia Relatia aptitudialia nō sūt cū aliq° fil'natura: sz solū rela⁄
tiua actualia h̃ntia cozrelatm̄ Jā instātie ꝑdcē ꝓcedūt de rtlatis aptitudiali⁄
b⁹ vt sunt scibile ꝛ sensibile Et si dicaꝫ saltē scia dicit respc̄m actualē. g̃ erit fil'
nā cū relatiō Dico ym ē sz illō cozreltm̄ nō est scibile sz ē scitū/ꝛ cū illo stl'po²
ꝛ auferꝫ Et si q̄aꝫ quē respc̄m dicit scia ad scitum/ꝛ quē respc̄m dicit scitū ad
sciam Dico q scia dicit respc̄m mēsurati ad ip̄m scitū. ꝛ scitū dicit respc̄m me⁄
sure ad sciam Dñ ꝑfectio scientie ē nō excedere ꝑfcōz scibil': ꝛ tñ ꝑfcio scibilis

40
139

sepe excedit ꝓfectionem sciē sic sc3 ꝙ scibile de se fit natū ꝓfect⁹ sciri ꝯ talis sci
entia fit ꝓfecta/ꝛ g̃ sciā d² mensurari quo ad ꝓfectionē a scībili ꝛ scibile d² men
surare sciam quo ad eⁱ⁹ ꝓfectionem ⁊ ista alij dicūt ꝙ liz sciā ꝛ scibile ñ sint
simul natura q̃ ad ꝑta/nec h⁹ oportz cū sunt rclatiā ꝑm dici/ꝛ vt sic ꝑntens ab
solutū/tñ sunt simul natura q̃ ad relpect⁹ quos importāt seu ꝓnotāt/ supple q⁹
ad respcm mēsure ꝛ mēsurati Et sil'iter dicūt de sensu ꝛ sensibili ¶ Sz dubita
tur de illo qđ d² ablato scibili aufert² sciā Quid ē scibile alic⁹ sciē Ad h⁹ dicunt
aliqui ꝙ scibile seu obiectū sciētie/ē ꝑcatū totale ꝯclusiōis .ſ. quoddam ꝯplex
um ꝑcabile qđ ꝑt ꝑcari p ꝓpōem inferibilem ex ꝑmissis p se ꝛ necrijs causis ip
sius ꝯclusiōis Alij dicūt vt ockā ꝙ est ipa ꝯ⁹ demrationis Tercij dicūt ꝙ ē sig
nificatum ablecti conclusionis non tamē absolute sz in ordine ad suā passioēz
q̃ de ipso ꝑtur Et ꝑm hoc ipsi diuersimode exponūt illō dcm ꝑhi ablato scibi⁹
l⁹ aufertur scientia. Et ꝑm terciam acceptionem non intelligit ꝙ ablato aliq⁹
scibili ꝑticulari auferatur scientia illi⁹ scibil⁹/quia rosa non exīte: adhuc sciā ō
rosa manet/sed ablato scibili a toto genere sic ꝙ nullū fit scibile auferr̃ sciētia
qz tūc auferrerc̃ aiāl ꝛ qōlibz sciens cū qōlibz ipōz sit scibile Sz dato ꝙ nul
la scientia esſz adhuc remanēt multa scibilia/qm̃ de fcō multa sunt scibilia: q̃z
sciā nondū est inuenta/g̃ ꝯcludendo/sciā ꝛ scibile non sunt sil' natura/ sz sciā ⁊ et
scitum:

Arguitur ꝓmo cōtra ꝑmam ꝯmunitatē . Virt⁹ ꝛ viciū ꝓpatiūt̃ se
sil'in eodē ablto: g̃ nō ꝯtrariāt̃ Alīs ꝓbat ꝙ aliq̃s
ꝑt simul esse fortis fortitudine morali/ꝛ ꝓdig⁹/g̃ simul habebit in se vtutē et
sc3 fortitudinem ꝛ viciū sc3 ꝓdigalitatē ¶ Dico liz vtus ꝛ viciū in genere re
piātur in eodem ꝛ nō ꝯtrariētur/tñ virt⁹ in spē ꝛ viciū in spēbñ ꝯtrariāt̃: vt li
beralitas ꝛ illibetalitas jam cū dicit auctor vt⁹ ꝛ viciū ꝯtrarij/accipit ea vt sup
ponāt ꝓsonal'r ꝓ suis inferioribus: ⁊c verifica⁹ fit ꝓ aliq̃ vture ꝛ aliquo vicio/
q̃ sibijnuicē ꝯtrianī ¶ Replicat ꝑm ꝑhm in positiōnis: vt⁹ ꝛ viciū in genere ꝯ
trariāt̃/ꝓbat. quia dicit ibi ꝙ aliqua sunt ꝯtraria q̃ nō ꝯtinēt sb eodē gñe/sed
ipamet sunt alioꝝ gnā/ꝛ explificat vt vt⁹ ꝛ viciū Dico ꝙ vt⁹ ꝛ viciū in gñe
bñ ꝯtrariāt̃ ꝓ accns grā aliquoꝝ inferioꝝ/nō tñ ꝑmo ꝛ ꝓ se. ¶ Si replicatur
vtus non maxime distat a vicio g̃ nō ꝯtrariat̃ vicio Alīs ꝓbat ꝓ P.ꝛ⁰ et hiz.
Vicia pl⁹ distant a seinuicem ꝯ virt⁹a vicio: vt ꝓdigalitas pl⁹ distat ab auari
cia/ꝯ liberalitas a ꝓdigalitate. quia plus distant duo extrema inter se ꝯ me⁹
dium ab extremis Dico ꝙ ad hanc obiectionem varia datur solutio sed faci
lius dicetur ad añcedens Licet duo vicia pl⁹ distant a seinuicem ꝑm appentiaz
ꝯ distant a virtute/qz repugnātia inter duo vicia ē magꝭ apparēs. ꝯ fit repug
nātia vtutis ad vicia. tamē ꝑm rei vitatē vt⁹ tñ distat a quolibz vicio forma
liter/ꝛ grā nature specifice ꝯtum distant vicia a seinuicē/liz h⁹ nō fit ita appa
rens ꝛ manifestū ex actib⁹ vtutis ꝛ vicij

¶ Posſz hic argui ꝙ sciā ꝛ ignorātia opponūt̃ ꝓuatiē g̃ nō ꝯtrarie ¶ Dico
ꝙ liz ignorātia pure negatōis opponat̃ sciē ꝑuatiē/tñ ignorā⁹ ꝓauc dispositi
onis opponit̃ sciētie ꝯtrarie

Arguitur scdo cōtra scdam cōitatem/adaliqd nō habz aliqs gō p fectionales p quos postz intendi z remitti g nō sus cipit magis z min⁹/ꝓnia tenz qz susceptio magis z min⁹ psupponit intēsionez z remissionem/z ille habent fieri p additionē z ablatōz graduū intensionaliū. Añs ꝓbaī qz oīis respect⁹ est sim⁹ indiuisibil'/nō hns aliquā latitudinē gduū ¶ Dico ad ꝓbationē añcedēt' qz lz oīis respcūs sit indiuisibil' indiuisibilitate oppsita diuisibilitati in mām z formā vel in ptes sensibiles.tn non oīis respect⁹ est simplex z indiuisibil' indiuisibilitate oppsita diuisibilitati in aliqs p tes integrales Quia sil'ituo pt pfici z imperfici in suo esse/z h° fit nisi p additionem graduū intēsionaliū vl' ablationē eozūdē/sicut etiam sciā in aliā intē dit qñ aliqnis nou⁹ grad⁹ sciē acquiritur Sz quid intelligit p gradū pfectiona lem Dr qz intelligit aliqua ps forme potes esse in eodē sbto pmo cū a^a pte. Vel soluī fic ad ꝓbationē ꝓnic qñ dz/qz susceptio magis z min⁹ psupponit in tensionē z remissionē Ad h° dico qz verū est de illo qd pzimo p se z grā sui sus cipit magis z min⁹.tn aliquid bene pōt suscipe magis z min⁹ p accns/z grā sui fūdamēti vel termini. qd tn non intendit z remittit saltē p ꝓpzios grad⁹ pfectionales jam adaliquid nō suscipit magz z min⁹ nisi p accns grā fūdamēti z ter mini ¶ Replicatur inequale suscipit magis z min⁹:z tn fūdamētū vel ti⁹ nūqz suscipit magis z min⁹/³ nec relatīm grā fūdamēti z tij Añs ꝓbaī qz fūdamētū inēqlitatis est q̄titas/z illa nō suscipit magis z min⁹. ¶ Dico qz lz quātitas non suscipiat magis z min⁹.tn bene suscipit maius z min⁹ jam relatīm suscipit p accns magis z min⁹.qñ suū fūdamētū vel termin⁹ suscipit magz z min⁹. vel maius z min⁹

Arguitur tercio Cōtra ꝑmā ꝓpzietatem sz qz relatiā dīr ad ꝙuertē tiam dici ad ꝙuertētiam ꝙuenit solis ꝓpōib⁹ g male assignatur p ꝓpetate relatiuoz Añs ꝓbaī qz sole ꝓpōes ꝙuertūt Dico licz sole ꝓpōnes ꝙuertātur vt ꝙuerti dicit mutationē sbti in ptū.tn ꝓpōes nō di cūtur ad ꝙuertentiam vt est referri ad aliud sb habitudine casuali ¶ Replica tur saltem dici ad ꝙuertētiam ꝙuenit passioni z sbto Dico licet dicantur ad ꝙ uertibilitatem non tamen ad conuertētiam

¶ Si arguatur adaliqnid in cōi nō habz correlatīm cū quo dicaī ad ꝙuertētiā g ꝓpzietas non ꝙuenit oīni ¶ Dico qz dicit' ad ꝙuertentiam cū scipō: vt ada liquid est adaliquid:recte sicut equale/est ad eqle ¶ Et si dicaī de positione habitu/qñ ꝛc q̄ sūt relatiua:qz dicūt respcm extrinsec⁹ aduenientem z n habēt cū ꝺb⁹ dicū ad ꝙuertentiam ¶ Dico liz non actu tamen apticudine:qz si ter mino pōnis esz nomē impo^m spāle:sb ea rōne qua terminaret depēdētiā ipi⁹ positionis.diceretur ad ꝙuertentiā cū illo nōie

Arguitur quarto contra 2^am ꝓpetatē ꝑus z posteri⁹ sunt relatīm z correlatīm z non sunt simul natura j³ nō ē ꝓpa 4^oo: qa non ꝙuenit oīni Añs ꝓbaī qz pzius est posterioze ꝑus/z pcedit ipm Dico qz licz illud qd ē denōiatiue ꝑus alio/nō sit simul natura cū ipo: tn bn illud qd est solū pzius alio vniuocē vel ydemptice Jā pzius dz posterioze ꝑus ydēptice.z h° ꝑus dz ꝑus p⁹terioze vniuocē:loquēdo sp de pziori z posteriori ꝓcato

¶ Replicatur illa nō sunt sil' natura q̄z vnū p̄t esse alio non exñte: sz p̄ius p̄t esse qñ post cri⁹ non est/ g̃ non sunt simil' natura Hcōa ps añt' ꝓbaī qz h⁹ dies ē p̄or die craſtiā/ ⁊ tñ p⁹teriozitas diei craſtine adh⁹ non est Dico q̄ h⁹ dies non ē formaliter p̄rioz die cr̄ſtina. nisi p̄ozitas diei craſtine sit: qz p̄us ⁊ p⁹teri⁹ saltez ꝑm temp⁹ sūt relatōes rōnis/ ⁊ nō fūdāī in vno relatiō p̄ozis q̄n sil' fūdcī in a° relatiō p⁹teriozis Nec ē inc̄ueniēs q̄ tal' rela° p̄ozis ⁊ posteriozis fūdcī p in tellcm̄ sup̄ aliq̄d qđ nō est/ qz relatioēs rōis bñ p̄nt fūdari sup̄ illa q̄ nō sī. Si arguaī de cā ⁊ effcū q̄ sunt reltm̄ ⁊ coꝛreltm̄: ⁊ tñ ñ sunt sil' nā: q̄a cā p̄cedit suū effcm̄ ¶ Dico lz cā ꝑ denōiato p̄cedat effcm̄ nō tñ cā ꝑ ꝓcato ¶ Replicaī etiam cā ꝑ ꝓto ⁊ effcūs ꝑ ꝓcato/ nō sī sil' natura/ ꝓbaī: q̄a cā ꝑ ꝓto ē cā effectus ꝑ ꝓcato: mō illō qđ est cā alteri⁹ est nāl'r p̄us ipō Dico lz oñe illd qđ est denōiatiue cā alteri⁹: est p̄us natura illo c⁹ ē cā/ tñ nō oz si aliq̄d sit cā alteri⁹ p̄ dicatioē ydēptica siue vniuoca/ qđ ipm̄ sit p̄us nāl'r alio Nam cā ꝑ ꝓto nō d² cā effcūs ꝑ ꝓcato/ nisi ydēptice vel vniuoce ¶ Posſz argui ꝑ terciam ꝓpcta tem q̄ relatiā posita se ponūt Cōtra/ illa q̄ opponūt inter se nō posita se ponūt: sz relatm̄ ⁊ coꝛreltm̄ opponūtur inter se g̃ non posita se ponūt Dico q̄ lz respcū ei⁹dem sꝺti opponāī ⁊ se destruūt/ cū respcū diuersoꝝ sꝺtoꝝ posita se ponūt ¶ Si ar² sꝺtum ⁊ sua passio posita se ponūt: sꝫ non conuenit soli. Dico licz posita se ponūt simul tpe nō tñ sine natura Cōtra/ ꝑ eodem instāti simul sunt hō ⁊ risibile ¶ Ego distinguo vel ꝑ eodem instāti tpis ꝓcedo: vel ꝑ eodē instāti nature sic nego: mō relatiua ꝑ eodem instāti nature sūt simil', ⁊ posita se ponūt

Circa scōam ꝑtem lcōnis

Queritur primo Que est ⁊ª diffini° ipsi⁹ adaliq̄d ⁊ quare po² ¶ Oi dammō se habere/ que hīc intelligit² Adaliq̄d sꝺaudi ꝑm eē actualia intrinsec⁹ aduenietia realr distincta a suis fūdamētis/ sunt sꝺaudi entia/ quib⁹ entib⁹ h⁹ ip sum esse supple p̄ncipale intrinsec⁹ aduenies/ ⁊ realiī distinctū a fūdamēto: est q̄dammō se habere. ſ. q̄dam spāl'r habitudo ad aliud. j. coꝛrelatm̄ vel ẽm ¶ Et po² ideo q̄a p̄us diffinitur ē adaliq̄d ꝓut est cōc ad oñia relatiā tā ꝑm esse q̄z ꝑm dici Et illud adaliquid diuidit in adaliq̄d ꝑm dici / ⁊ in adaliq̄d ꝑm esse. tāq̄z totum in mō in ptes in mō Et q̄a relatiā ꝑm dici nō sūt isti⁹ p̄nti Et relatiā que dicūt respcm̄ extrinsec⁹ aduenientem vt sūt scx vltiā p̄nti nō sūt etiā isti⁹ p̄nti. Ideo ꝓbs a q̄ accipit² ponit diffinitō z ꝓpam relatiuoꝝ q̄ sunt isti⁹ p̄nti Et est bñ notādū q̄ li esse in diffinitioē debz capi ꝑ esse p̄ncipali: ⁊ ꝑ esse intrinsecus aduenientē ¶ Arguit̄ ista diffi° ꝙuenit relatiuis ꝑm dici/ g̃ non, est bona/ ⁊ non differt a p̄ma Añs ꝓbaī q̄a esse relatiuoꝝ ꝑm dici/ ē q̄dāmō se habere ad aliud: vt esse capitis ē q̄dāmō se habere ad capitatū Dico lz cē suū intin⁹ p̄ncipale qđ ꝙnotat vel ꝙsignt ē q̄dā° se hīc ad aliud. tñ cē p̄ncipale coꝝ. qđ p̄n² ex ꝓto

importat non est quodammō se habere ad aliud ¶ Replicaꝝ ꝑncipale eē sex vltimoꝝ ꝑntoꝝ ē ad aliud quodāmō se habere/ꝛ tñ non sunt isti⁹ ꝑnti g̃ diffi° ꝓuenit alijs a diffinito Añs ꝓbaꝝ qꝛ esse actionis nō est aliud nisi habitudo et respect⁹ ad patiens ꝛ esse vbi nisi respect⁹ ad locum ¶ Dico q liz esse ꝑncipale extrinsec⁹ aduenies sex ꝑntoꝝ/ē q̃dāmō ad aliud se habere/non tam̃ habent aliqđ esse intrinsec⁹ aduenies de q̃ intelligiꝝ diffini°

¶ Arguiꝝ jsta diffi° ꝓuenit secūdis intentionib⁹ sciz generi spēi ꝛ alijs q̃ non sunt isti⁹ ꝑuti g̃ non ē bona Añs ꝓbaꝝ scde ꝑtis: q̃a ens rōnis nō po⁹ in ꝑnto/sz scde intētioēs ꝑnt entia rōnis ¶ Dico negādo q̃a ad h° q aliqđ ponaꝝ in ꝑnto/sufficit q fit q̃ incōplexū hūs rem fmite ꝛ limitate nature/ꝛ nō requritur q fit ens reale ¶ Replicaꝝ phs in metha^ca dinidit ens reale in decē ꝑnta Etiā decem ꝑnta sūt decem ꝓma rerū ꝑn°: sz scde intentioēs nō sūt hmoi. De isto videaꝝ supra ibi de decem ꝑntis in generali ¶ Alij tñ dicūt q scde intētioēs nō ponūꝝ in ꝑnto ꝛ excludūꝝ a diffinitioē: qꝛ esse debz capi ꝓ esse reali intrinsec⁹ aduemente ꝛc ¶ Arguiꝝ sortes est fil⁹ g̃ sortes est adaliq̃đ: ꝓña tenet ab inferiori ad superi⁹ Dico liz sortes vel etiā alia sbia fit adaliquid denomiatiue tamē vniuoce vel ydēptice Jam ista diffi° solū datur de illꝝ que sunt adaliq̃đ vniuoce vel ydem^ce ¶ Replicaꝝ adaliq̃đ in genera^mo ē adaliquid ydēptice ꝛ tñ hec diffini° sibi nō cōuenit. ꝓbatur. q̃a ei⁹ esse nō est se quodāmō habere ad aliud. ex q̃ nō habz correltm̃ ad quod se habeat ¶ Dico q liz adaliquid nō hēat correlatm̃ ad q̃đ dicit habitudinē/bñ tamē habz terminū/ꝛ esse ip⁹ adaliquid ē habitudo q̃dam ad illū terminū Vel possz dici q adaliq̃đ referꝝ ad seipm̃ ficut ad correm ficut eq̃le ad seipm̃: ꝛ simile ad seipsum

Queritur secūdo · Que est q̃ta ꝓprietas relatiuoꝝ Dico ꝓpriū relatiuoꝝ ē fiq̃s diffinite nouerit vnū relatiuoꝝ diffinite nosset reliquū Et rō est/q̃a vuūqđq̃ habz diffiniri eo mō q̃ habz esse. sz rotuz esse relati est ad aliud scz ad correlatm̃ vel tm/g̃ ꝓ illđ debet diffiniri Jtē impossibile ē intelligere aliquā habitudinem vel respectū ad aliud: nisi ꝓnoscaꝝ illud ad q̃đ est habitudo vel respect⁹ Jam totū esse relatiui ē habitudo vl̃ respect⁹ ad aliud scz correlatm̃ vel terminū: g̃ ꝙ illđ aliud habz ꝓnoſci ꝛ diffiniri ¶ Si arguaꝝ relatm̃ ꝑt esse sine correlatiuo ꝛ termino. g̃ ꝑt sine ipsis intelligi ꝓña tenz/q: oñe q̃đ est ꝑt intelligi sine q̃cūq̃ q̃đ non est Añs ꝓbaꝝ de relatiōne ꝓpositm̃ ꝓm temp⁹. q̃đ est sine suo correlatiuo ꝛ etiam sine termino Dico ad ꝓbationem ꝓñic. licz oñe ens absolutū ꝓmanēs ꝑt intelligi: nō intellecto aliq° q̃đ non est: tamē hoc nō ē verum de ente respectiuo. vel etiā ab^ro successiuo/ pz q̃a temp⁹ pñs q̃đ est/nō ꝑt intelligi nisi intelligēdo ꝑteritū q̃đ non est. Vel dz ad ꝓbatōz q ꝓprietas ꝓm temp⁹ nūq̃ est sine posteriozitate fz fiml fūdāt⁹ seu intelligūꝝ ꝙ intellcm̃ vt dcm̃ est in 2ª ꝓprietate relatiuoꝝ

Queritur tercio Utrum relatiuū habeat diffinirip ei⁹ correlatm̃ vel ꝑ ei⁹ tim. ¶ Dꝛo isto nota q̃đ fit correlatm̃ q̃đ tin⁹ q̃đ fūdamētū Vñ correlatm̃ alic⁹ relatiui ē respect⁹ cū q relatm̃ ē fiml natura/ vt correlatm̃ paternitatis ē respect⁹ filiationis. Sz tmin⁹ relatiui est aliq̃đ ad quod relatm̃ dicit respem̃/ꝛ terminat dependentiam ei⁹ ꝛ tñ ecōuerso nō dic⁹

cit respcm̃ ad illd̃ relatm̃ vt vbi dicit ad locū tm̃ ad terminū: z locꝰ nō dicit respectum ad vbi ¶ Et vliter terminꝰ relatiui habētis cozrelatm̃: ē fūdamētū ipsiꝰ cozrelatiui: vt terminꝰ paternitatis ē fūdamētum filiatōnis ¶ Oñ fūdamētum relatiui ōz ꝓmittū ſbtū in q̄ ſbiectaī relatiū. vt potentia actiua generādi ē fū ꝺamētum pr̃nitatis ¶ Et fūdamētum filiatiōis ē poª paſſiua ad generari ¶ Silr ter fūdamētū filiatudinis ē vna qualitas alicꝰ ſpēi qualitatis respcū alteriꝰ qlitatis eiuſdem ſpēi

¶ Ad q̄onez fcām rñdent thoiſte q relatm̃ debz diffiniri p cozrelatm̃ formaliter ſumptū ¶ Aliter rñdent ſcotiſte z ponūt talem ꝯcluſioz ¶ Relatm̃ debet diffiniri p terminū/z nō p relatm̃ formaliter ſumptū: bō ꝓbat ꝓmo ſic. Diffinitio debz dari p pticulas notiozes ipſo diffinito ¶ Sz cozrelm̃ formalr ſūptum nō ē notiꝰ relatiō: ſz eī ignotuz ē cū ipo/ ḡ relatm̃ nō pt diffiniri p cozrelatm̃ formalr ſumptū ¶ Cōꝺo ꝓbaī q̄a ſi relatm̃ diffiniret p cozrelatm̃ formaliī ſumptū: tūc eī cozrelatm̃ deberet diffiniri p relatm̃ formalr ſumptū/z ſic in diffinitōnib⁹ ꝯmitteret circulꝰ/q̄ eſt ꝓhibitꝰ vtz ꝓmo phiz ¶ Ex iſta ſeq̄ret aliud inc̄ueniēs. qꝺ ideꝫ eſſz notiꝰ z ignotiꝰ reſpcū ciꝰdem ꝛc ¶ Ex iſtis igit ꝯcludit² q relatm̃ debet diffiniri p ſuū terminū ¶ Oñ pr̃ debz ſic diffiniri ¶ Pater eſt res habēs ſecū aliqꝺ ab eo genitū/ſimile ſibi in natura intellectuali. ¶ Vel ſic ē res hns filiū capiēdo filiū ꝓ denōiato ¶ Sz in abſtracto p fūdamētum z ēim in obliquo ꝓponendo li habitudo vel reſpectꝰ vt paternitas ē habitudo vel reſpectꝰ rei habentis filiū ad ipſum filium

¶ Si arguaī dicit textꝰ fiḋs diffinite nouerit vnū relatiōz diffinite noſcet reliquū. ḡ cozrelatm̃ formalr ſumptū poª in diffinitiōe ſui relatiui ꝓñs ꝓbaī q̄a ſi nō poneret nō eſſz nc̄m ꝓgnito relatiuo diffinite/ꝓgnoſcere diffinite cozrelatm̃ ¶ Dico negando aſſumptum. nā q̄uis filiatio nō poª in diffinitiōe pr̃nitatiſ tm̃ pr̃nitas nō pt determinate ꝓgnoſci quin ꝓgnoſcaī determinate ſcu diffinite filiatio. q̄uis em̃ relatm̃ ad ſui intellcōem nc̄rio requirit intellcōz cozrelatiui/nō tamē ꝓgnoſciī p cozrelatm̃ tm̃ p aliqꝺ notificās ipm̃ relatm̃ ſz ſūt ambo eque ignota/z notificauī p terminū z fūdamētum ¶ Arguiī. dicit poz. ꝙ hic textꝰ nc̄ē ē in vtroq̄ rōibꝰ vti vtriſq̄: z loqī poz phiſ de genere z ſpē ḡ in diffinitiōe relatiui debz poni ciꝰ cozrelatm̃ formaliter ſumptū ¶ Dico licetꝫ genꝰ z ſpēs ꝓ bcato ſint relatm̃ z cozrelatm̃ formaliter: non tm̃ genus et ſpēs ꝓ denōiato ¶ Jam in auc̄te poz. cū ōz nc̄ē eſt in vtroq̄ rōibꝰ vti vtriſq̄ ſcz genere z ſpē/intelligit de genere z ſpē ꝓ denominatis ¶ Arguiī vnūqꝺq̄ debz differri p ſuū genꝰ z ꝺrām. ſz relatiua habent genꝰ z ꝺrām. ḡ non debēt diffiniri p cozrelatm̃ z terminū ¶ Dico q̄ liceat habeāt genꝰ z ꝺrām tm̃ illa ꝺra non eſt abſoluta ſz reſpectiua: z dependens ad terminū extrinſecū qui eſt fundamentum cozrelatiui

Queritur quarto Vtrum in patre habente decem filios ſint decē paternitates vel vna tm̃. ¶ Dicūt ſcotiſte q̄ ſunt decē paternitates/ꝓbaī ¶ Pater habens decem filios: nō ē eadem relatione paternitatis pater ꝑmi filij z aliozū. ḡ habz diſtinctam paternitatē in ordine ad diſtinctū filium/z p ꝓñs in ipſo erūt decem pr̃nitates. ¶ Añs ꝓbaī q̄ paternitas

patris in ordine ad ꝑmū filiū corrūpit̄ ꝑ corruptionem ꝑmi filij: & corrupto aliquo corruptiuo nccrio videt̄ & relatīm corrūpi alias nō esset sit̄ natura. Et tñ adhuc retinet pr̄nitatem ad alios filios: g̃ non ē eadē relac paternitatis ad decem filios. Ideo sic multiplicatis t̄minis alicuius relationis nccē est ipam relationē multiplicari: sz in pr̄e hñte decē filios multiplicāt termini pr̄nitatis: g̃ nccē est pr̄nitatem esse multiplicatam. Maior ꝑbat̄ ꝙa eadem relac numero nō pt t̄minari ad distinctos termīos. Minor ꝑbat̄ qz ipi filij ꝑ denōiato: & potentie passiue ad generari/ipor sunt t̄mini paternitatis

¶ Arguit̄ p phm v° & septimo metha^ce Accñtia solo numero drñtia nō pñt esse in eodem sbto sed pr̄nitates sūt accñtia solo numero dra g̃. ¶ Dico lz pla accñ^a abs^a solo numero dra nō pñt esse in eodē sbto/bñ tñ accñ^a respectia. Alij dicūt ꝙ lz accñ^a solo numero nō pñt esse in eodem sbto ꝓximo/tñ bene remoto/sz istō nō valz. qz iste pr̄nitates sūt in sbtis ꝓximis q̃ sūt potē^e gñandi/sz in vno prē est tm vna potē^a gñaudi g̃ dicat ꝙ phs intelligit dcm suū de accidentib⁹ absolutis. ¶ Arguit̄ 2° Accñtia capiūt numerositatem a sbtis. g° impossi^e ē plres pr̄nitates esse in vno prē. Añs ꝑbat̄ ꝑ boeciū dicentē Accñta numerāt numerositate sbtor in qb⁹ sūt. Dico boeci⁹ nō vult: ꝙ omis distinctio numeralis accñtiū sumit̄ a sbtis/sz vult ꝙ q̃cūq; accñ^a sūt in diuersis sbtis diferūt ad min⁹ numero/sz nō vult econuerso/ꝙ nulla accñtia drānt numero qn sbta ipor drānt nūmero/qz accñ^a spē & numero dria bñ sunt in eodez sbto: vt albedo & dulcedo in lacte. ¶ Arguit̄ 3° Vn⁹ pater non est decem prēs/g̃ in vno patre nō sunt decē pr̄nitates. ꝓña ꝑbat̄ ꝙa q̃libz pr̄nitas denōiat suū sbtuz esse prēm/g̃ si essent decem pr̄nitates in eodem sbto: illō sbtum essz decē patres. ¶ Dico negādo ꝓnām ꝙa q̃uis sbtū denōiat pr̄ a q̃libz pr̄nitate sibi inhrente/nō tñ oportz ꝙ a q̃libz pr̄nitate dicat̄ distinct⁹ pat̄/a prē ab alia pr̄nitate qō oporteret si tal̄ vn⁹ pr̄ deberet dici decē prēs a decē pr̄nitatib⁹ ci inexñti b⁹. Vel dr Licz vn⁹ pr̄ nō ē decē prēs mūl'r a decem pr̄nitatib⁹/tñ bñ formal'r sumpti/ꝙa q̃libz pr̄nitas habz distinctum pticularē prēm ꝑ sto/ vt hec pr̄nitas habz prēm ꝑ ꝓcato/& illa pr̄nitas aliū prēm ꝑ ꝓcato & oēs illi decez prēs ꝑ sto siue formal'r sumpti/bñr de eodem prē ꝑ denōiato.

Queritur quinto. in quo est relatīm sbiectiue vtrū scilz sbiectat̄ semp in suo fūdamēto vel aliqō simul in fūdamēto & tio.

¶ Dico ꝙ relatīm sp sbiectat̄ in suo fūdam° vt in suo totali sbto/ & sic nō ē eadem eqlitas q̃ vu⁹ binari⁹ est eql' alteri/& q̃ ille alter binari⁹ ē equal' pmo. Probatur ꝙa relatīm sp p̄r de suo fūdamēto ꝑ se sumpto/& dici de ꝓsupponit ee in g & cc. ¶ Ad tm arguat̄ medium nō est pl⁹ in vno extremo q̃ in alio/ sz q̃libz relatio ē quoddam medium habitudinis & ꝓportiōis inter fūdamētū & tm tq; inter extrema g̃ relatīm non sbiectat̄ in altero tm sz in vtrisq; sil' sumptis. Dico lz medium distantie nō ē pl⁹ in vno extremo q̃ in alio/ tñ medium habitudis & respcūs seu cō paratōuis bñ est pl⁹ in vno extremo q̃ in alio vt q̃uis pr̄nitas ē quoddā medium habitudinis ad filiū: tñ ē sbiectiue in prē & non in filio.

Sequitur lcio duodecima

Qualitas est scꝫm quam quales esse dicimur vt scꝫm albedinem dicimur albi: z scꝫm colorem colorati z ꝑm iusticiam iusti

Qualitatis quatuor sunt species:

Prima species qualitatis est habitꝰ z dispositio. Differt autem habitꝰ a dispositione: qꝛ habitus ꝓmanentior est z diuturnior: vt sunt vtutes et scientie Scientia enim difficillime est mobilis a subiecto: nisi forte grandis ꝓmutatio fiat: vel ab egritudine: vel ab aliquo hmoi circa scientem. Justicia ẽm z castitas ñ facile ꝓmutantur Dispositiones vero dicũtur que de facili ꝓmutant vt calor frigiditas egritudo sanitas Oñ habitus dici possunt dispositiones z non ecõuerso Nã illi qui habent hitũ quodãmõ sunt dispositi ad melius vel ad peius: ad ea que habent. sed dispositiones non sunt habitus Unde habitus potest sic diffiniri: habitꝰ est qualitas difficile mobilis a sbto. Dispositio vero ẽ qualitas de facili mobilis Secũda spẽs est naturalis potentia vel impotentia aliquid facile faciendi vel patiendi: vt sanatiuꝰ dicitur qui habz naturalẽ potentiam vt nihil ab aliquibꝰ accñcibꝰ egritudinem inferentibꝰ patiatur Et egrotatiuꝰ dicitur qui habz naturalem impotentiam aliquid patiendi Durũ autẽ ꝺr quod habet naturalem potentiam resistendi sectioni. Et molle quod habz naturalem impotentiam qꝫ cito secatur Cursores aũt z pugillatores dicũt simul de ista specie: non quia exerceant actus suos: sed qꝛ habẽt

naturalem potentiam hos actus facile faciendi.

Hic auctor ꝑnter determinat de ꝑnto q̄litatis Et facit tria Primo ponit diffinitionem q̄litatis ꝛ q̄tuor ei⁹ spēs Secōdo ponit diffinitōz q̄liū Tercio ponit tres ꝓpꝛietates/ ſz hec lectio ſolū habz diffinitōz qualitatis ꝛ duas ei⁹ ꝑmas ſpecies Et ſunt hui⁹ lcōnis quatuor pūcta: qōnes ꝛ ar^a^ mozc ſolito

Primū pūctum Qualitas p̄cedit alia ſex p̄nta: qz auctor nō intendit ad longū determinare de ipis ſed vult de qualitate determinare ad longū Si dicaꝛ ſex vltima p̄nta ſunt maiozis accītalitatꝫ q̄z qualitas g̃ deberent p̄cedere q̄litatem Dicit vex ē ſi attēderēt talꝫ ordo/ſz hic attēdit ordo q̄ de vno vult determiāre ad lōgum/de aliꝭ vero nō. ¶ Si petat^2^ an qualitas ſit diſtinctum p̄ntū ab aliꝭ Dico ſic Primo q̄ ſit p̄ntum: qz eſt ge⁹ gnā^m^ habens ſb ſe ſpēs ſbalternas ſcz nālem potē^am^ ꝛ impotētiam habitū ꝛ diſpōem ꝛc̄ Et habz ſb ſe ſpēs ſpāliſſimas ꝛ indiuidua ¶ Si ar^2^ nullum cq̄uocū ē p̄ntū ſed qualitas ē cq̄uocū: qz dicit phꝭ q̄ qualitas eſt de numero eoꝝ q̄ multipl'r dr̄ Dico lz multiplex ſtoꝝ ſit equiuocū: nō tñ multiplex ſuppoſitoꝝ mō q̄litas eſt multiplrꝝ ſuppoſitoꝝ ¶ Item q̄ ſit diſtinctū ꝓbatur qz hz diſtinctum modū p̄ndi de ꝑma ſbnīa qz p̄t de ipā in quale accītale Si arguatur oīa alia p̄nta accītuum p̄ntur in quale accītale de ꝑma ſbia. g̃ non ē ꝓpꝛi⁹ mod⁹ p̄ndi qualitatis Dr̄ q̄ quale interrogatiū vno^o^ q̄rit cū h^o^ cōplexo quo accīte informatū: ꝛc̄ qōlibz accīs p̄tur de ꝑma ſbia in q̄le Allio mō q̄rit quale cū iſto ꝓplexo qua qualitate eſt informatū: loquēdo de q̄litate vt ē p̄ntū diſtinctū/ ꝛ ſic ſola qualitas q̄ ē hic p̄ntū .ptur de ꝑma ſbia in quale.

Secūdum pūctū: eſt/q̄ diffinitō q̄litatis debz ſic intelligi qualitas ē/ ſupple nos ꝓme ſbie dicimur .ſ. denōiamur eſſe quales Si arguaꝛ ꝑm q̄ faciez dicimur quales: ꝛ tñ facies non ē qualitas ꝙgitur Dicimur q̄ ꝑm faciem dicimꝫ q̄les m̄ zliter. ꝓput ꝑm dicit circūſtātiam cauſe māl'm qua/ nō tñ formal'r/ mō ꝑm dicit ꝑm cē formal'

¶ Si arguaꝛ albedo cigni ē qualitas ꝛ tñ ꝑm eam nos nō dicim^2^ quales j^2^ Dico licz ꝑm albedinem cigni nos hōies non dicimur quales/tñ bene nos ꝓmcſtb fiautic ¶ Et ſi dicas ꝑm vnā qualitatem numero pl'es ꝓme ſbie nō dr̄ q̄les ſz ſolū illa cui ineſt Dico q̄ ſp in vna ꝑma ſbia ſunt pl'es ꝓme ſbie/ vt in ſorte eſt hec ſbia h^o^ coꝛp⁹ hoc animal/ꝛ oīes ille ꝓme ſbnīe denominaꝛ quales ab vna qualitate in numero Vel dicitur q̄ diffinitio vtitur numero plali ꝓ ſin gulari Vt ſit ſenſus qualitas eſt ꝑm quā aliq̄ ſbia dr̄ qual'

Tercium pūctū eſt: q̄ qualitas hz quatnoz ſpēs. quaꝝ ſufficiētia ſic ſumitur Oīs qualitas q̄lificat ſuū ſbtū. vl'g^o^ ſe tenet ex pte materie ſic eſt quarta ſpēs: vel ex pte fozme/ꝛ h^o^ eſt oupl'r vel q̄lificat ſbtum immet^e^ vel mediantib⁹ nālib⁹ potentijs ei⁹/ſi z^m^: ſic ē ꝑma ſpēs.

1484

Si ꝑmū hꝰ est duplr Vel est ꝑnᵐ opandi determinatū sic ẽ tercia spẽs. vl' in determinatū sic est 2ª spẽs Et ꝓ hoc soluit argumẽtū Omis bona diuisio debz esse bimẽbris ⁊c ¶ Sz notandū est qꝫ habit⁹ ⁊ dispō extra textū sic diffiniūt². Habit⁹ est qualitas insensibil' acquisita difficulter mobil' a sbto Dispō vo ẽ qualitas insensibil' acquisita faciliter mobil a sbto. Cū dr qualitas insensibil' excludūtur q̄litates tercie spẽi ⁊ quarte Cū dicit acquisita/excludūt q̄litates scde spẽi Et ꝓ vltimā pticulā excludūt a seinuicem. ¶ Si queras qualitates ponūtur in ꝑma spẽ Dico qꝫ in prima spẽ qualitatis ponuntur omnes artes mechanice vt ars fabrilis/ars carpentatoria/ars nauigandi.ars lanificij Itẽ ponūtur oms artes liberales vt grammatica logica ⁊c. ⁊ oẽs alie scie sunt methaphisica ⁊ phisica Item q̄nqꝫ habit⁹ intellectuales ars prudẽª sapia ⁊c Itẽ oẽs habit⁹ morales boni vt vtus justicia fortitudo tpātia castitas liberalitas ⁊c Et morales mali vt vicia superbia auaricia luxuria inuidia ⁊c Item habitus corpales vt pulchritudo egritudo sanitas macies Item ꝑm aliqnos oms actus accipiendi intelligendi sentiendi volẽdi ⁊ sil'es Item passioẽs anime vt ira gaudiū tristicia miscdia zel⁹ ⁊c quia sunt qualitates insensibiles acquisite. Item omẽs spẽs intelligibiles sensibiles ⁊ sil'itudines cor

Quartū pctū ẽ q natural' potentia est qualitas insensibil' innata / a cile faciendū vel ad alicui resistendū Natural' impotentia est qualitas insensibilis innata/a qua sbtum denoiatur naturaliter impotens ad aliquid facile faciendū vel alicui resistendū Et non oportet addere orta ex victoria forme supra mām ⁊c qꝫ fine illa pticula sunt bone diffinitioẽs Etiam reprīūt multe naturales potentie q̄ non cānt ex victoria forme supra mām/vt in angel' ⁊ aiab⁹ ¶ Sz nota qꝫ qualitas dr innata/nō qꝫ simul nascit cū sbto/qꝫ sic potẽª currẽdi ⁊c nō effz innata/sz ideo dr innata qꝫ acqrit² in sbto ex causis mere naturali b⁹ ¶ Si queras que qualitates ponūt in ista spẽ. Dicetur qꝫ oms potẽtie et impotentie ad aliquid opandum vel alicui resistendū/si sequāt² rem grā naturę individual' ⁊ non ꝑmo nām speeificam Ponūt g̃ hic omẽs passioẽs seu potentie ꝓsequentes ꝑnª cōplexionalia individuoꝝ : vt durū molle:mollicies debilitas:forte debile robustū/sanatm egrotatm Item ponūt hic potẽtie exteriores visus audit⁹ guſt⁹ tact⁹ olfact⁹ Et interiores sensitiue vt sensus cois/fātasia estiātiua memoratiua ¶ cōm aliquos etiam intellect⁹ volūtas ⁊ omnes ꝑtic passioẽs ꝓsequẽtes spẽm vt risibile hinnibile latrabile. Alij dicūt qꝫ sunt in ꝑnto sbic/de hꝰ dcm ẽ sup in 2° tractatu

Queritur primo Quare prima spẽs nomiātur duob⁹ nominib⁹. et quare copulantur p ⁊c ¶ Ad primū dicit² qꝫ qualitates ist⁹ speciei habent diuersum modū inherendi suis sbiectis. Quedam enim firmiter inherent ⁊ sunt difficile mobiles.que connotantur p habitum Et quedam debiliter inherent/⁊ sunt facile mobiles/que connotantur per dispositionem ¶ Ad sceūdū dico qꝫ copulātur ista nomina per et/ qꝫ ꝓiūcº copulatiā ẽ nō maioris ydētitatis qꝫ ꝓiūcº disiūctiā Et qꝫ hit⁹ ⁊ dispō idē sūt in ꝑcato/sz solū dr̄nt in ꝓnōto:qꝫ vtrūqꝫ ꝑt q̄litatem insēsibilē acq̄sitā:

ſed habit⁹ ꝓnotat illam firmiter inherere/diſpoſitio vero ꝓnotat eam debiliter inherere ⁊ facile mobilem. ¶ Si q̄ratur an iſti duo modi inherēdi aut iſta duo eſſe nō faciant duas ſpēs Dr̄ q̄ non q̄ pfectū ⁊ impfectū ꝑm eſſentiā bñ faciūt diuerſas ſpēs ¶ Si ar² habitus ⁊ diſpoſitio ꝺnt vnā formā: ꝯ debz iſta ſpecies vno nomine nōiari/ꝓña ꝓbatur quia nomen ſumitur a forma ¶ Oi co liz nomen q̄ñq̄ ſumitur a forma/non tamen ſp. q̄ q̄ñq̄ impo² nomen a diuerſis modis eſſendi/ei⁹dem forme.mō iſta forma ſeu q̄litas hz duos modos eſſendi:ſcz eſſe pfcm̄ ⁊ eſſe impfectum ¶ Arguit̄ ꝓiūctio vult copulare inter diuerſa/vt dr̄ ibi.jūgit diuerſa ꝓiūctio ꝺcata.ꝯ habit⁹ ⁊ diſpoſitio ꝺnt diuerſas q̄litates ⁊ formas/⁊ nō vnā Dico q̄ ꝺcatū capit̄ ibi gnāl̄r vt non diſtinguat² ꝓ nōtum:mō ꝓiūctio copulat hic inter hitum ⁊ diſpōem ꝓut cōnotāt diuerſos modos inherendi ¶ Si ar² habitus eſt diſtinctuꝫ p̄ntū ꝓtra q̄litatē. ꝯ non eſt ſpēs q̄litatis Dico q̄ habit⁹ ca²dupl̄r Uno° vt eſt coꝛpm ⁊ eoꝛ q̄ ēca coꝛ poza ſt̄ adiacentia ⁊ est p̄ntum diſtinctū Alio° capitur habit⁹ vt ē qualitas in ſenſibilis acquiſita difficulter mobil'a ſ̄bto tūc eſt ſpēs qualitatis

Queritur ſecūdo Quare ſecūda ſpēs nōiatur duob⁹ nōib⁹ Et q̄re copulanť ꝑ vel ⁊ non ꝑ et ¶ Ad p̄mū dico q̄ jō. q̄ natura iſti⁹ ſpeciei non habz vnū nomē impo^m: jō nos circūloq̄m² ꝑ duas ⁊ ius ſpēs/recte ſi animal nō haberet nomē impo^m tūc dicerem⁹ ſpēs coꝛpis animati ſenſibilis:eſt homo vel brutū ¶ Ad ſecūdū dico q̄ ꝓiūgit̄ per vel/ad denotandū diuerſitatem ꝺtoꝛ/q̄ ꝺnt duas formas ſpecifice diſtinctas jā conſtat iūctio diſiūctiua eſt nota maiozis diuerſitatis q̄ ꝓiūctio copulatiua Ubi nōn dū eſt q̄ q̄uis iſta nōia naturalis potē^a ⁊ natural' impotē^a ꝺnt diuerſas res tñ q̄ñ dicim⁹ naturalem potē^am ⁊ impotētiam eſſe ſcḋam ſpēm q̄litatis.nō capiūtur ꝑ illis diuerſis ꝺcatis ſz ꝑ vna re circūlocuta. q̄ eſt cōis ad naturalē pōm ⁊ naturalem impōm Et ideo natural'potē^a ꝑ ſe ꝑ nullo capitur / ſed h⁹ totū cōplexū vocale natural'potē^a vel impoten^a/ circūlocutiue po² ꝑ vna re cui non ē ꝓpriū nomē impo^m ¶ Si arguit̄ vm⁹ ſpēi eſt vnū nomē/ꝯ iſta ſpēs male nominatur duob⁹ nōib⁹ Dico ad añs q̄ vni⁹ ſpēi eſt vnū nom̄ ſi habeat ali ꝙ quod nomē impoſitū ad ꝺnd̄ ipm/ſic nō eſt hic/ ⁊ ideo circūloq̄mur ipam nominib⁹ ſuarum ſpēx ¶ Si ar²/nullū ens reſpectm̄ eſt qualitas ſcḋ natural'potentia ē ens r eſpectm̄:q̄ reſpicit act⁹ ¶ Dico liz potē^a nāl'ex ꝓnotato ſit ens reſpectm̄ non tamen ex p̄ncipali ꝺcato ¶ Si ar² natural'impotē^a dicit ſolam ꝓuationem/ꝯ non p̄t eſſe ſpēs q̄litatis Añs ꝓbať q̄ impotē^a dicit carentiam potentie in ſ̄bto apto nato ¶ Dico q̄ impotētia ca²tripl̄r Uno° negatiue.vt impotentia ſit non potētia Scḋo mō ꝓuatiue vt impotētia ſit carentia potentie in ſ̄bro apto nato/⁊ iſtis duob⁹ modis impotē^a nō ē de iſto p̄nto. q̄ nō eſt ens poſitm̄ Tercio° capitur impotētia ꝑ q̄litate reddente ſuū ſ̄btum impotens ad aliquid facile op̄andū: vel ad alicui reſiſtendū. ⁊ tūc eſt quid poſitiuū ⁊ de iſta ſpecie qualitatis.

Arguitur primo Contra diffinitionem qualitatis ſic ſn diffinitio ē qualitatis idem diffinitur ꝑ ſeipm̄/ꝯ non ē bona.

1445

ꝺa tūc ideꝫ eſſz notiꝰ ⁊ ignotiꝰ reſpcū eꝰ ꝺem. Ad ñs ꝓbaꝫ ꝺa q̄litas diffiniꝫ ⁊ ly quā refert ipām q̄litatem in diffinitōe. Dico ꝙ li quā non refert q̄litatem ſcꝺ refert formā accñtalem. ¶ Replicaꝫ qualitas diffiniꝫ ꝑ q̄le/⁊ hꝰ ẽ ideꝫ cū q̄litate ſicut ꝓcretum ⁊ abſtractū/ḡ adhuc ideꝫ diffiniꝫ ꝑ ſcipm. ¶ Dico lz ꝓcietuz ⁊ abſtractū ſint ideꝫ in ꝟcato/nō tñ in ꝓnotato. Et ẽ ꝓcretum notiꝰ abſtracto q̄ ad nos/ꝺa abſtractū ꝟt ſimplicē q̄litatē/⁊ ꝓcretū ꝟt q̄litatem ꝓcernēdo ſbtuz. jō compoſitiꝰ ꝟt. ſeꝺ ꝓpoſitioza ſunt nob notioza

Arguitur ſcꝺo iſta diffiꝰ uenit ꝺr̄ijs ſbiálibꝰ ḡ nō ẽ bona. Ad ñs ꝙ baꝫ q; ꝟmꝺzās ſbāles nos dicimur q̄les. ¶ Dico liz ꝟm eas nos dicimur quales eẽntialr/nō t ñ accñtalr jam hec diffiꝰ intelligiꝫ ꝺe q̄li accñtali. ¶ Replicaꝫ Actio ⁊ paſſio ꝺenōiant nos q̄les accñtaꝫ ḡ diꝰ ꝓue nit actioni ⁊ paſſioni. Ad ñs ꝓbaꝫ ꝺa ꝟm actionem ⁊ paſſionē dicmꝰ formalr a gentes ⁊ patientes/ jam agens ⁊ patiens ſunt q̄lia accñta. ¶ Dico ꝙ q̄le caꝫ dupl'r. Uno modo vt idem eſt qꝺ informatum accñte: ⁊ agens ⁊ patiens bñ ſunt q̄lia. Alio caꝫ quale vt idem ẽ ꝙ informatum q̄litate/ ⁊ eſſe agens vel patiens non eſt eſſe quale

Arguitur tercio cōtra exempla ꝓme ſpēi. Juſtiª ⁊ caſtitas faciliter mouẽt a ſbto gꝰ non ſunt habitꝰ. Ad ñs ꝓbaꝫ ꝺa iuſti cia amittiꝫ opāꝺo vnicū ſolū actū inuſtū/⁊ caſtitas etiā amittiꝫ ꝑ vnicū actū. ¶ Dico ꝙ iuſtiª caꝫ ꝺuꝫ. Uno modo ꝓ habitu inclināte ad actꝰ iuſtos/⁊ non amit tiꝫ ꝑ vnicū actū ſz eſt habitꝰ difficulr mobil'. Alio caꝫ iuſticia ꝓ actu iuſto/⁊ ſic eſt facilr mobil ⁊ vt ſic non ẽ habitꝰ. De caſtitate ꝺz ꝙ caꝫ dupl'r. Uno modo ꝓ inte gritate carnis ⁊ ſic ꝑ vnicū actū amittiꝫ ſcꝺ ſic nō eſt habitꝰ. Alio caꝫ ꝓ hitu ꝓtinendi ſe ab actu ꝓgnoſcendi ⁊ caſtitas ẽ habitꝰ: ⁊ nō ꝑt remouci a ſbto ꝑ vnū ſolū actū. Et ita etiam diſtinguendū ẽ ꝺe vginitate. ¶ Replicaꝫ. Omis les a ſbto. Ad ñs ꝓbaꝫ. Omis diſpō ẽ faciler mobil'a ſbto ſz ōnis habitꝰ ẽ diſpō ꝺ oīs habitꝰ ẽ faciler mobil'. ¶ Dico ꝙ diſpō caꝫ dupl'r. Uno modo ꝓ habitu inſenſibili acq̄ſita faciler mo bili a ſbto/⁊ habitꝰ ñ ẽ diſpō. Alio caꝫ diſpō gñaliter ꝑ q̄litate in ſenſibili ac q̄ſita/ſiue faciler mobili ſiue non/⁊ ſic bñ habitꝰ ſunt diſpōnes

Arguitur quarto: ⁊ hꝰ ꝙ ſecūꝺā ſpēm q̄litatis ſic: Omis q̄litas debz ſe non eſt qualitas/⁊ ꝑ ñs nāl'r potētia nō ẽ ꝺe ſecūꝺa ſpē q̄litatis. Uno modo ꝓbaꝫ ꝺa ꝺe q̄libz re ꝓus eſt verū ꝺicere ꝙ ipā ꝟt eſſe/añq̄ ꝝm ſit ꝺicere ipā res ẽ/ḡ talr potēª eſſendi p̄cedit rem. ¶ Dico ꝙ liz potenª ad eſſe p̄cedit rem q̄ ẽ po tens eſſe tali potētia: tñ potēª ad opari nō p̄cedit rem eꝰ ẽ potēª: jam potenª ad eſſe nō ẽ ꝺe ⁊ª ſpē q̄litatis ſz ſolū potētia ad opari. ¶ Replicaꝫ ꝺe re añq̄ ẽ: vere ꝺz ꝙ ꝟt opari/ḡ potenª ad opari p̄cedit eſſe ſui ſbti. ¶ Dico ꝙ dupl'r ẽ potēª ad opari/q̄ꝺam ẽ ſimplex poſſibilitas ad opari: ⁊ illa ꝺz ꝺe q̄libz re quā non ẽ impoſſibile opari ⁊ illa nō ẽ ꝺe iſto ꝑnto nec ꝺe aliq̄ alio. Alia ẽ potētia ad opari q̄ eſt q̄ꝺam q̄litas reꝺꝺens ſbtū naturalr potēs ad operāꝺū: ⁊ iſta nō p̄cedit eſſe ſui ſbti/⁊ eſt q̄litas ꝺe iſta ſpē.

Tercia spēs qualitatis est passio ꝛ passibilis qualitas: vt ille qualitates que efficiūt in sensib⁹ passiones vt in gustu dulcedo amaritudo ꝛ similia. Et etiā ille qualitates sunt in hac specie que ab aliquib⁹ passionibus generantur. vel facile vel difficile mobilibus et pmanentibus Siue enim nigredo ab aliqua passione naturali generetur: siue ab egritudine siue ab estu: qualitas passibilis dicitur

Quarta vero spēs qualitatis est forma. ꝛ circa hoc aliquid constans figura: vt dispositio cuiuscūq; corporis sicut triangulatio quadrangulatio: rotūditas curuitas rectitudo

Diffinitio qualium

Qualia vo dīr que scōm hec denomiātiue dicūt. vel qūolibet aliter ab his. vt a grammatica grāmaticus: a iusticia iust⁹ Vel que dicūtur ab aliqua qualitate non denomiātiue: eo q; nomen non est impositum ipsi qualitati vt cursor ꝛ pugillator ꝛ Et nota q; cursor ꝛ pugillator capiūtur duplr Uno mō dīr ab arte. currendi ꝛ pugillandi: ꝛ sic sunt in prima spē qualitat⁹ q; iste artes sunt habitus Alio mō ūr cursor nō q; habz artem currendi: ꝛ q; habz naturalē potētiā ad actū currēdi Et pugillator: ñ q; hēat artē pugillādi ꝛ q; hz naturalē potētiā ad actū pugillādi Et isto mō dīr qualia ab illis nālib⁹ potētȳs ꝛ nō denōiatiē: eo q; nōia nō sunt imposita illis nālib⁹ potētȳs a qb⁹ dīr qlia Et sic cursor ꝛ pugillator sūt in scōa spē qualitatis. Alia āt dīr qualia non denōiatiue. nō qm̄ nomē nō est impo

ſtū qualitati: ſed qm̄ quale nō ꝓticipat illud nomē. vt ſtudioſus a ỽtute. ⁊ ſic ſunt tres modi ſumendi quale a qualitate

Pⁱmū pūctum huiꝰ lcōnis eſt ꝙ dā eſt inter paſſionē ⁊ paſſibilem q̄litatem ¶ Nam paſſibil' q̄litas ē qualitas inferens paſſionem vel illata a paſſione hñs eſſe ꝓmanens ſeu cām radicatā in ſbto/⁊ iſta denoiat ſbtum ſimꝫ quale Exm vt ſunt albedo ⁊ rubedo cāta a nāli ꝯplex ione Sz paſſio ē q̄litas inferens paſſionem vel illata a paſſioē cito trāſiēs: nō hñs cām radicatam in ſbto Et iſta nō denoiat ſbtū fimꝫ q̄le/ſz magis denoiat ſbtum aliq̄d paſſuz/vt rubedo cāta ex verecūdia: ⁊ palloꝛ ex timore. Ita paſ ſio vna cauſat aliam Vñ ſicut aliq̄s nūc verecūdꝰ efficit rubeꝰ/cꝰ rubedo cito tranſit ⁊ dꝫ paſſio Ita nāl'r verecūdꝰ/erit nāl'r rubeꝰ/cꝰ rubedo dꝛ paſſibil' q̄li tas: q̄ cāt a paſſioē ſcz a naturali verecūdia diu ꝓmanente Sic etiam natura liter timidꝰ hz palloꝛem/q̄ eſt paſſibilis q̄litas/qm̄ innaſcit a paſſione ſcz timi ditate naturali diu ꝓmanente

Secūduz pūctū eſt/ꝙ caloꝛ frigꝰ dulce ⁊ alie q̄litates iſtiꝰ ſpēi dicūt paſſibiles q̄litates/q̄ inferūt ſenſui aliquā paſſionē vt caloꝛ infert tactui aliquam paſſionē/⁊ dulcedo guſtui aliq uā paſſionē. j. q̄ litates iſtiꝰ ſpēi inferūt ſenſui paſſionem recipiēdi ſenſationē: Vñ obiectū ſen ſibile cauſat effectiue in ſenſu actū ſentiēdi: ⁊ recipe illū actū ſentiēdi eſt quod dam pati ipſi⁹ ſenſus Aliꝫ diffiniūt ſic paſſibilē q̄litatem ⁊ paſſionē. Paſſibil' q̄litas eſt q̄litas ꝓceptibil' ꝑcipe vnico ſenſu difficulṫ mobil' a ſbto: Sz paſſio ē q̄litas ꝓceptibilis vnico ſenſu facil'r mobil' a ſbto

Terciū pūctum ē. ꝙ iſta ʒa ſpēs nō iatur duobꝰ nōibꝰ/ad denotādū di uerſum modū inherēdi q̄litatē iſtiꝰ ſpēi/q̄dā cm̄ inhe rent firmiter ſuo ſbto vt paſſibiles q̄litates/⁊ q̄dam debiliter vt paſſiones: q̄ hñt eſſe tranſiēs ⁊ ideo ñ denoiant ſbta qualia. Et copulantꝫ ꝑ et qz ꝓiūctio copulatiā eſt nota maioris ỽhemptiratis q̄ diſiūttiua/mō nōia iſtiꝰ ſpēi idem ḃnt ſed dzñt ſolū in ꝓnotato Si arguaṫ paſſio ē ꝑntū diſtinctū g̃ ñ ē de iſta ſpē Dico ꝙ paᵒ caᶻ duᶻ Vᵒᵒ ꝑ reſpcū ad agens vt ē effcūs eꝰ/⁊c ē ꝑntū diſtinctum Vᵒᵒ caᶻ ꝑ qualitate vnico ſenſu ꝓceptibili ſcu ꝑ q̄litate inferēte paſſionē vel illata faciliter mobili a ſbto/⁊c ē de iſta ſpē Ex iſto pz ꝙ paᵒ nō caᶻ hic ꝑ ꝓpo 4ᵒᵒ qz ſic ē eiꝰ oē ꝑntī cū ſuo ſbto ¶ Nec caᶻ ꝑ ꝓceptu aiē: q̄a ſic ē in ꝓma ſpē/ qz oēs actꝰ intelligēdi ſētiendi ꝯcipiēdi ⁊ volēdi ſūt de ꝑª ſpē ¶ Nec caᶻ paſſio h ꝑ affectōe aiē/vt ſūt ira gaudiū triſtiª miſcōia ⁊c q̄ ſūt etiā de ꝑª ſpē: cū ſint q̄li tates inſenſibiles acq̄ſite. hz caᶻ hz paᵒ ꝑ q̄lⁱᵉ ſꝫibili vᵒ ſēſu facil'r mobili a ſbᵒ

Quartū pūctū eſt ꝙ in iſta ʒa ſpē ponūt oīa oba ꝑpa ſēſuū exꝛioꝛ/ ſoni oēs odoꝛes. oēs ſapoꝛes vt dulcedo amaritudo Ita ē obiecta tactꝰ vt cali dū frigidū humidū ſiccū Etiā g̃ue leue palloꝛ ⁊ filia vnico ſēſu ꝓceptibiª Ita ē ꝑm aliq̄s ponūt hz paſſioēs aiē vt ira gauᵐ triſtiª doloꝛ ⁊c Sz aduerte ꝑᵐ iſtos ꝙ non ſolum qualitates vnico ſenſu ſenſibiles ſūt de iſta ſpecie. hz vl'ter omnes

q̄litates mediantib⁹ q̄b⁹ immutāt aliq̄ potentie vt sunt ꝑmo oīs spēs intelligibiles 2° oīs spēs sensibiles tam interioꝝ q̄ exterioꝝ sensuū/ 3° oīs siłituoines reꝝ 4° omēs q̄litates q̄ sunt ꝓpa sensibilia supdcā. Et ꝑter oīa dcā adhuc ponūt oīs affectiones anime vt delcātio ira gaudiū amoꝛ odiū⁹ invidꝰ audaꝛ iracūd⁹ Et ꝑm istos cū ꝺr passibilis qualitas est q̄litas ꝓceptibilis vnico sensu ꝛc Dicūt q non diffinit passibil' q̄litas ꝛ passio/a toto genere: sed solū dat de passioē imutatiua sensus vt ē ꝓncipale obiectum

Quintum pūctū q ꝺrā est inter formā ꝛ figurā ꝛ etiam ꝓuenietia. nā ꝓueniūt in h°/q ꝑnt vnā ꝛ eādem q̄litatē scz modū ꝓtractionis linear ꝛ superficier in corpe Hz ꝺrīt in ꝓnotatis: ꝺa forma ꝓnōt respcm ad intra scz ad formā sbalē req̄rentē talē ꝓtractionē. Et figura ꝓnōt respcm ad extra scz ad q̄titatem corpis. Et ꝓpter ista duo ꝓnotata ista q̄ta spēs nōiatur duob⁹ nōib⁹: q̄ sunt forma: ꝛ circa h°aliquid ꝓstans fi⁹ Et ꝓiūgūt p et q̄ est nota maioris ydemptitatis ad denotādū q penit⁹ idem ꝑnt Ex dcis ꝑz q forma sic diffinitur Est ꝓtractio linear ꝛ superficier in corpe jta etiā diffinit figura Si arguaꝝ figura est in ꝑnto q̄titatis g° nō est spēs qualitatis Alīs ꝓbat ꝺa fi⁹ est que termino vel terminis clauditur ꝛ est q̄titas figurata Dico licz figura mālr capta ꝓ q̄titate ꝓtracta ꝛ figurata sit de ꝑnto q̄titatis/non tn figura formaliter capta ꝓ modo ꝓtractionis linear ꝛ superficier est q̄titas/sed qualitas de ista spē

Sextum pūctuꝫ q in ista 4ª spē q̄litatis ponūt ꝑmo oēs figure corporales siue a natura siue ab arte. Natura vt figura bipedal' in hōie ꝛ q̄ꝺrupedalis in equo. Ab arte vt oīs res artificialiter facte ꝛ figure rerum artificialiū scz statua turris dom⁹ tunica securis malleus ꝛc. Item ponūt oīs q̄litates q̄ fiūt circa quātitatem ꝓtinuam ꝛ discretam. De ꝓtinua vt rectitudo curuitas circa lineam Et ꝓcauū ꝓuexū planū/ēca superficiem Et circa corp⁹ vt sp̄icū piramidale triangulare q̄ꝺrangulare De q̄titate discreta vt par impar finitū infinitū. q̄ etiam dīr de q̄titate ꝓtinua.

Et si arguaꝝ dom⁹ tunica turris ꝛc sunt sbie g̃ nō sunt de ista spē Dico q qñ capiūt mālr ꝓ materia cui inest fi⁹ tūc sunt sbie/sz qñ capiūt formalr ꝓ illis figuris p artificem in materia introductis tūc sūt de ista spē.

Queritur primo. Quō diffiniūt² q̄lia Dico sic. Qualia dīr q ꝑm hec denōiatiē dīr/vel q̄libz aliter ab hijs: q diffinit sic intelligit Qualia sunt supple entia vel ꝓcreta: q dīr denōia: iē ꝑm hec: id est ꝑm has q̄litates/vel quōlibz aliter. j. aliter q̄ denōiatiue/ab his scz q̄litatibus Dñ' vt in pl'ib⁹ q̄lia dīr denōiatiue a q̄litatib⁹/vt a iusticia iust⁹. Illiq̄ tamen ꝓtingit quale dici non denōiatiue ab aliqua q̄litate Et hoc ꝓpter duas cās. ꝑ⁹ quia q̄litati nō est nomē impo⁹ a q̄ diceret denōiatiue: vt qualitas a q̄' curſor ꝛ pugillator diceret denōiatiue. ꝺum ꝑnt naturales potētias ñ hz nomē impositum Hz qñ ꝑnt habit⁹ dīr denōiatiue a curſoria pugillatoria. Hecūba cā est quando qualitati ē nomē impo⁹/sed quale non ꝓuenit cum ipō in ꝓncipio vocis: vt studiosus a studio sicut patet in textu

Sed ar² hec diffinitio est incōgrua g° non est bona Alīs ꝓbatur ꝺa h° ꝓno

1467

men demrātim hec diſcōuenit cū li q̄litates qđ ē res demráta in genere ¶ Oi co vnoº q̄ hec ſbſtātiuaꝫ in neutro genere ⁊ ideo nō teneꝫ ꝓuenire Allioº dr q̄ li hec demrāt entia exñtia q̄litates ¶ Arº 2º Omne qđ diffinīt debz accipi per modū vnꝰ. ſcđ quale accipiť ꝑ modū plurium ꝫ diffiº mala Oico lz quale nō ſumaꝫ ꝑ modū vniꝰ in numero/tñ accipiť ꝑ modū vniꝰ in genere Et poꝫ in pl̄i numero ad denotandū pluralitatem q̄liū ¶ Si ſic arº Diffinitū nō eſt qđ vnū ex quo eſt pl̄is numeri/g̃ non p̄t diffiniri ¶ Oico liz non fit qđ vnū qº ad ſup poſita: ē tñ qđ vnū quo ad ꝟcata ¶ Si arº in ꝑnto q̄litatis nō poꝫ diffiniº ꝓcre ti q̄titatis vel eiꝰ denōians g̃ a ſil̄i nō debz hic poni Oico q̄ in quātitate ſunt duo vera denōiatiua ſcz quātū ⁊ quotum/⁊ vtrūq; eoꝝ eodem mō drꝫ denomi natiue a q̄titate. ſcđ quale nō dr eodem modo a qualitate. ſz q̃ñq; ſic ⁊ q̃ñq; non/ideo ad oñendū hāc diuerſitatem q̄liū magis hic oportz determinare de quali q̄ de ꝓcreto q̄titatis

Queritur ſcđo

Vtrum ſtudioſus dicaꝫ denōiatiue a ſtudio Et vtrum abſtractum ⁊ ꝓcretū ſp ídem ſint ¶ Hđ pm dico q̄ nō qꝛ ſtudiū ſt ſolum actū bonū moral̄ Et ſtudioſus ſt plenitudinem taliū actuū/⁊ talꝫ plenitudo ē virtꝰ. g̃ non dr denōiatiue a ſtudio/verum ē tam q̄ bene dr denōiatiue a ſtudioſitate Et liz ſtudioſitas ⁊ vtus idem ſint. qꝛ tam ſtudioſus ꝓuenit cū ſtudioſitate in pn̄º ⁊ differt in fine/jō dr denōiatiue a ſtudio ſitate/⁊ non a vtute. hic āt intelligiť de dici denōiatiue ab aliquo. vt idem ē qđ eſſe denōiatim voce ⁊ ꝟcatione ſimꝫ reſpcū alicꝰ denōiantis. ¶ Hđ ſecūbū drꝫ q̄ ſic. vt ꝓbaꝫ ꝑ pm̄ dicentem q̄ ſtudioſus ⁊ vtꝰ idem ſint Et q̄ album q̄lita tem ſt in liº pntoꝛ ¶ Sz notādū q̄ ꝓcretum ē triplex ſcz ꝓcretū ad ſbtum: vt albū reſpcū pictis Cōcretū ad fūdamētū vt multitudo ⁊ magnitudo. q̃ ꝓcer nūt quātitates in qb9 fūdaꝫ ⁊ tñ ſunt abſtracta a ſbtis vltimatis puta ſbñijs. Et ꝓcretū ad ſuppom̄ inferi9 vt albedo ⁊ nigredo. q̃ licz nō ꝓcernāt ſbtum aut fūdamētū/tñ ꝓceruūt ſua inſcrioza ¶ Sta q̄q; triplex ē abſtractū. ſciz a ſbto. vt albedo A fūdamēto vt p̄nitas A ſuppoſito vt albeitas colozeitas huā nitas Et nō eſt inconueniens aliquid eſſe ꝓcretum vnoº ⁊ abſtractū alioº. Dñ multitudo ē ꝓcretum ad fūdam̄/⁊ abſtractū a ſbto Siſ̄liter albedo ē abſtractū a ſbto ⁊ ꝓcretum ad ſuppoſita ſz reſpcū eiuſdē eſſz inconueniens ¶ Arº Con tra ꝑhs ſeptiō methaec albū ſt ſuum ſbtum puta rem albā: ſil̄iter dicit 4º to pico ꝛ q̄ albū non ē in genere ꝓpter eꝰ duplex ꝟcare. gº male dcm̄ ē q̄ abſtrac tum ⁊ ꝓcretū ſp ſint idem ¶ Oico q̄ ꝑhs in illis locis accipit ꝟcare vt ſe ex tendat ad ꝓnotarc Et ſi dicaꝫ q̄ ꝑhs dicit q̄ albū nō ē in genere ꝓpter eꝰ du plex ꝟcare. g̃ ꝓcreta non ponūť in ꝑntis ¶ Oico q̄ liz grā ꝟcati ⁊ ꝓnotati ſil̄ ꝓcretum nō ſit in genere: tñ grā ꝟcati bñ ē in genere. ¶ Si arguaꝫ albū ſup ponit ꝑ ſuo ſbto/⁊ ꝑ. ꝓñs non omē q̃le ſt qualitatem/ꝓñia ꝓbať. qꝛ ꝑm ꝑhm ꝑmo pº terioꝛ: term inꝰ ꝑhicit ⁊ ꝑdicat q̄ ſt. g̃ ſi ſupponit ꝑ ſbto etiam ſt ſb iectū Oico q̄ illō dcm̄ habz veritatem de ē iō ſupponēte ſimꝫ ſz q̄ albū ſuppo nit ꝑ ſbto ñ ſupponit ſimꝫ ¶ Replicaꝫ ſuppō ꝑſupt ꝟcatōz vt in ſuppōnibus. ſ ſi ſupponat ꝑ ſbto etiam ſt ſbtū ¶ Dico lz ſupº ꝑſupt ꝟcationez. nō tñ ſup poſitio ꝑ hac vl̄ illa re ꝑſupt ꝟcatōz talis rei vt hō ſt supꝫ ꝑ ſorte vel plato

ne nō tñ ꝺt eos. Hz ſuppō ꝓ tāto ꝺr ꝓſuppouere ꝺcationem qz ab hō ꝙ vox a liqua poſſit ſup2e requiriꝫ ꝙ aliquid ꝺceꝫ ¶ Hiar2 albū ꝓſtituit intellcm̄ de re alba g̃ ꝺt rem albam/ꝓñia tenz qz illꝺ ꝺt aliquid qꝺ ꝓſtituit intellcm̄ de aliqua re: ita vt audiēs ꝗeſcat vt hz pñs ꝑmo ꝑier. ¶ Dico ꝙ pñs nō vult ꝙ vox ꝺcet oñe illꝺ quo ꝓſtituit intellcm̄. hz vult ꝙ oīs vox ꝓſtituēs de aliquo intellcm̄ ſta vt audiēs ꝗeſcat ē nomē. hoc eſt nota mentis z ꝺns aliquid

Arguitur primo Paſſio nō ē ſpēs q̄litatis g̃ male dicit tex^{to} 3ª ſpēs q̄ litatis ē paſſio z̄c Añs ꝓbaꝫ. illā q̄litas ē ꝺm quam dicim^{r} quales/hz ꝺm paſſionem nō dicim^{r} quales. qz pa^{o} non denōiat ſuum ſꝺ iectū vt exp̄ſſe dicit pñs ¶ Dico hz paſſio non denōiet ſuū ſꝺtum quale ꝑma nenter: bñ tñ tranſitorie ꝓ tempe q^{o} ineſt Et ponit ex^{m} vt caliditas in aqua ē paſſio: z ꝓ tempe quo ineſt denōiat aquam calidam ¶ Repli^{r}. paſſio denō minat ſuū ſꝺtum ſim^{r} q̄le/3° non ꝓ tempe Añs ꝓbaꝫ de lūme in aere/de rubo re in verecūdāte: z de caliditate in aqua/ñc. Cuicūq; ineſt caliditas quo ad oēs ſuas ptes hō ſim^{r} ꝺr calidum. hz caliditas p̄t eſſe in aqua ꝺm oīs ſuas ptes. a q̄ ſꝺto tñ eſt facilr mobil'. g̃ denōiat illꝺ ſꝺtum quale. z ꝙ ꝓñs paſſio p̄tur de ſꝺ iecto in quale ſim^{r}. ¶ Dico ꝙ cū dcm̄ eſt ꝙ pñs ꝙ paſſiōes nō denominant ꝺare Pñ denōiare ca^{r} ꝺu^{r} Vno^{o} denōiare eſt idem qꝺ denōiatiue p̄zi/ z^{c} paſſio nes bñ denōiant Alio^{o} denomiāre eſt alteri nomē ꝺare/ſic non denominat

Arguitur ſecūdo. Contra 4^{am} ſpēz: forma eſt reductiue de p̄nto ſꝺ g̃ non eſt de 4ª ſpē q̄litatis ¶ Dico ꝙ forma capiꝫ duplr Vno^{o} ꝓ forma ſꝺialirei: vt eſt anima rōnal' reſpcū hoīs/ z^{c} eſt de p̄n to ſꝺie Alio^{o} ca^{r} forma ꝓ modo ꝓtractōnis lineaꝝ z ſup̄ficierum in corpe. z ſic eſt de iſto p̄nto ¶ Replicaꝫ mod^{9} rei non eſt res/3° forma ꝓ mō capta nō eſt res/z ꝙ ꝓñs non eſt de iſta ſpē ¶ Dico licz mod^{9} rei non eſt res illa c^{9}ē mo dus: tñ bene eſt alia res in ſe

Arguitur tercio. Contra diffinitōz q̄liū. q̄litas ꝑtius diffinita ē p q̄le. cul^{9} in diffinitiōib^{9} q̄ eſt. ꝓhibit^{9} eo ꝙ idem eſt z noti^{9} z ignoti^{9} reſpcū euſdem. g̃ male hic quale ꝺit^{r} p q̄litatem: ꝓñia tenz qz fit cir ¶ Dico licet circul^{9} in diffinitiōib^{9} ſit ꝓhibit^{9} in eoꝺē genere ꝓgnitōis. nō tñ in diuerſo genere ꝓgnitōnis ¶ Repli^{r} circul^{9} in diuerſo gñe ꝓgnitōis ce^{9} ē ꝓhi bit^{9}. ꝓbaꝫ: qz ſp ideē eſſet noti^{9} z ign̄ti^{9} reſpcū ei^{9}dem. nā qñ q̄litas diffi^{ta} ē p q̄le tūc ignotioz eſt reſpcū q̄l'. z qñ q̄le itez ꝺif^{r} p q̄litatē: tūc q̄litas notioz ē ctiā reſpcū q̄l': qꝺ implicat ꝓdcōz ¶ Dico ꝙ hō nō ē incōueniēs. qz hō ē in diuerſo gñe ꝓgnitōnis. nā q̄litas diffinit̄ p quale tāꝫ p noti^{9} nob. z q̄le ecōuerſo diffinit̄ p q̄litatē tāꝫ p noti^{9} quo ad nām

Arguitur quarto: Diffini^{o} q̄liuz ꝓuenit alijs a diffinito g̃ nō ē bō. Añs ꝓbaꝫ qz ſil'e dicit ab aliq̄ q̄litate denōiatiē. puta coz uus niger ꝺr ſil'is alteri ꝺm nigredinem q̄ eſt q̄litas: z tñ ſil'e nō eſt q̄litas ſz ado modo hic intelligit ꝙ quale ꝺicit a qualitate formalr ¶ Repli^{r} Duo ligna co lorata ſunt qualia formalr z tñ nō ſūt q̄litates g̃ dif^{o} adhuc ꝓuenit alijs a dif^{o}

finito ¶ Dico liz duo ligna sint bene qualiã denõiatiue ⁊ accñta²: nõ rñ vniuo ce ⁊ cẽntialr. modo q̃lia capiũt hic pcise ꝓ his q̃ vniuoce vel ydemptice sunt q̃lia ¶ Posslz argui ꝫ secũdam ptem diffinitõis sciz vel que dicũt ab aliq̃ q̃li tate nõ denõiatiue ⁊ hoc sic Omne quale sumit ab aliqua q̃litate. ⁊ ista q̃litas a qua sumit² ẽ natura denõians: ⁊ quale ẽ denõiatꝰ ci⁹. g° nullũ quale sumit² ab aliq̃ q̃litate nõ denũiatiẽ ¶ Dico liz omne q̃le sumit ab aliq̃ q̃litate ꝑm rem nõ tam ꝑm rem ⁊ vocẽ fil' joco in aliq̃b⁹ q̃dam dñr a q̃litate nõ denõiatiue

Due sunt cõitates qualitatis ꝫ vna ꝓꝓietas.

Prima cõitas est: ꝙ contrarietas inest qualitati. vt albedo ꝟriatur nigredini: iusticia iniusticie: hoc ãt non ẽ ꝓꝓriũ qualitati: figura em̃ non habz ꝟrium: neq; me dij colozes vt rubedo blauedo Et sciendũ ꝙ si vnũ con trariorꝫ fuerit quale: reliquũ erit quale: vt iusticia est q̃ litas ergo iniusticia. iustũ est quale ergo iniustũ

Scda. qualitas suscipit magis ꝫ minꝰ. dicit em̃ ius tus magis vel minꝰ iustꝰ. sic et grammaticꝰ Sed hoc non est ꝓꝓriũ qualitati: nam quadratũ non suscipit magis neq; minꝰ neq; circulꝰ: neq; quadrãgulatio ne q; circulatio Tercia: ꝓꝓriũ est qualitati scõm eam simile vel dissilẽ dici: vt albꝰ albo filis ꝟ: ꝫ iustꝰ iusto: sed albus nigro dissimilis ꝟ.

Primũ pũctum ẽ. ꝙ in hac lcõe ponũt due cõitates ⁊ vna ꝓꝓietas q̃ litatis Priã ẽ ꝙ ꝟrietas inest q̃litati vt iustiª cõtra riaꝫ iniustie jta etiã quale ꝟriaꝫ q̃li: vt iustꝰ iniusto, Et ista cõitas nõ ẽ q̃litati ali quoꝰ ꝓꝓrij ꝓꝑa/qz nõ ꝟuenit omi: nã medij colozes nõ sunt ꝟtrarij. Nec so li. qz repit in actioẽ ⁊ passioẽ Sũt tñ alij dicẽtes ꝙ fit ꝓꝑa q̃litati ꝑ°° Et dicũt ꝙ nõ ꝟuenit actioni ⁊ passiõi nisi ꝑ accñs grã q̃litatũ ad q̃s sunt. Et sic ꝓꝑum est qualitati habere ꝟtrariũ ꝑmo ⁊ grã sini

Secũdũ pũctuz ẽ. ꝙª cõitas est. q̃litas suscipit magis ⁊ minꝰ declarat in ꝟcretis/vt iustꝰ magis ⁊ minꝰ suscipit. Et hꝰ ñ est ꝓꝑũ. qz nõ ꝟuenit omi q̃litati nec soli. qz vt dicit ꝑhs ñ ꝟuenit abstractis/vt v na iustiª non est magis ⁊ minꝰ iusticia nec vna sanitas Et hꝰ ideo qz suscipe ma gis ⁊ minꝰ ẽ ꝑz de sbto inheriõis cũ istis aduerbijs magꝫ ⁊ minꝰ. iam abstracta qualitatum nõ pñt ꝑz de sbto inheriõis. ⁊ ꝑ ꝫ ñs nõ suscipiũt magis ⁊ minꝰ

Tercium pũctum est. circa ꝓꝓietatẽ qualitatꝫ ꝙ sil'itudo ficdifª Silitudo ẽ rex dñm cadẽ q̃litas vt

inter duas res albas est similitudo sta q̄ hēat vnā q̄litatē p fūdamēto z aliam p termino Et debz intelligi diffinitio de ptione causali. q̄ causa ptur de suo effectu sicut hic/dies ē latio sol' supza nrm̄ hemispium Et debz intelligi de cadē q̄litate in spē: non āt in numero vel in genere: qz vna qualitas in numero non est in reb⁹ dñtib⁹ Q̄z dissimilitudo ē rerum dñtium diuersa qualitas: et debz intelligi de diuersitate fm spēm. ḍa diuersitas scōm numerū stat cū sil'itudine

Queritur primo. Ām idem sunt intendi z remitti/z suscipe magis z minus Et quō causat intentio z remissio

Ad pmū dic⁹ q̄ non sunt idem. qz suscipe magis z min⁹ ē p̄zi de sbto inhesionis. cum istis aduerbijs magis z min⁹ Q̄z intendi est pfici in suo ꝓpo esse Sicut albedo dz intendi cum p grad⁹ pfectionales fit pfectio: Remitti vero est in suo ꝓprio esse imperfici Ex quo paz q̄ q̄nis accīa abstracta intēdūt⁹ z remittūt⁹ non tam suscipiūt magis z min⁹

Ad rm dicit q̄ de eo sunt multe opiniones. Una ē q̄ intēsio cāt ex depuratione ptrarij a p̄rio/z remissio ex pmixtione ptrarij cum ptrario Q̄z non est vera: qz aliqua forma nō hūs ptrariū pt intendi z remitti. vtz de lūie

Secūda opio est q̄ cātur ex illo qđ forma pl⁹ accedit vel recedit ad rōem ipi⁹ nomis Iste stulta non vr qz secludendo nomē res adhuc intenditur et remittitur

Tercia opio ē q̄ causatur ex maiori dispōne sbti ad formā. z remissio ex mínori dispōne

Quarta q̄ maior radicatio forme in sbiecto causat intentionem/z minor radicatio causat remissionē Sed istis dimissis Respondet ad dubium q̄ intentio causatur ex additione gradus pfectionalis ad g̃du pfectionalem in eadem pte sbiecti. Et remissio ex ablatione grad⁹ a g̃du Unde p hoc q̄ aliqua pars caliditatis additur alteri pti caliditatis/in cadē pte sbiecti dicit calliditas intendi Si vero adderetur in alia parte sbiecti. caliditas non diceret intendi.

Si arguat⁹ paup⁹ niger p solam lotionem fit albio z. g̃ intensio pt fieri sine additione grad⁹ pfectionalis ꝛc. Dic q̄ p lotionem non fit albior sed magis apparet albus. ḍa ei⁹ albedo q̄ prius videri non poterat ducit ad appntiam: Vel dz q̄ non fit albior nisi p nouos grad⁹ albedinis Et si p solam lotionem hoc fiat: oportet p̄cedere q̄ p lotionem acquirat nouos grad⁹.

Si arguat⁹ multe relationes intendūt⁹ z remittūt⁹ que tamē non habent grad⁹ pfectionales videatur sup̄ circa secūdam ꝓmunitatē relatiuoz in solutioē pmi argumti.

Queritur secūdo Utrum aduenīente nouo gradu in intēsioē depdat grad⁹ p̄rior

De hoc sunt due opiniones. Una dicit q̄ non/z rō est qz si posteriore gradu aduenīente corrūpetur p̄or: sequet̄ q̄ nulla forma posset intendi/sequela ꝓbat qz quelibz forma esset eque simpleꝛ nō cōplectēs pl'es grad⁹ g̃ alia Sūt alij tenētes oppositum. z ꝓbant qz omnes grad⁹ alic⁹ forme sunt accīa solo numero differentia. sed illa non possunt inesse eidem sbto. vtpz p⁹ z septimo metha^cc. g⁹ aduenīente nouo gradu necesse ē p̄orem corrumpi Secdo ꝓbant qz ex duob⁹ entib⁹ in actu non pt fieri z^m ix^o metha^cc sz q̄libz grad⁹ forme ē ens in actu j ꝛc Tercio generatio vni⁹ē corruptio alteri⁹. g̃ gnā⁹ gd⁹ p⁹rioꝛ sz ē corrup⁹ gd⁹ p̄oris 4° p̄m^m p. vij^o mē^cc forme sehñt sic' numeri sz p additōz vnitat⁹ variat⁹ spes nuēri. g̃ p additōz gd⁹ pfcōnal' variat forma fm^m numeꝛ

Ad p^m rñdet⁹ q̄ phs ibi loquit⁹ de accntib⁹ totalib⁹

non facientibꝰ vnū Jam isti gradꝰ nō sunt accñtia totalia ⁊ non faciūt vnū. sꝫ ꝓstituūt vnam totalem q̄litatē tc̄ꝑ ptes integrales eiꝰ ¶ Ad 2ᵐ dr ꝙ pḧs intelligit ex duobꝰ entibꝰ in actu diuersaꝝ rōnū. Jā isti gradꝰ sunt eiusdē rōnis specifice ¶ Ad 3ᵐ dr ꝙ genera°ꝝ vniꝰ ē corruptio alteriꝰ/ vex ē de generatioē ⁊ corruptioē alicꝰ corpis simplicis jam isti gradꝰ nō sunt corpa ¶ Ad 4ᵐ dicitur ꝙ pḧs loq̄r de formis ꝑm esse specificū ⁊ q̀ditatiū/jam forme ꝑm esse specificū nō intēdūt sed solū ꝑm esse indiuiduale

Arguitur primo. Jnter medios colores est motꝰ: g° ꝓtrariāt: ꝓnia tenꝫ/ḋa omis motꝰ ē de ꝓtrario in ꝑtiū ¶ Dico licꝫ omis motꝰ est inter ꝓtraria pḧica/non tñ oportet ꝙ sit inter cōtraria loyca: Dñ ꝓtrarietas pḧica est repugnātia diuersaꝝ formaꝝ sensibiliū acq̄sibiliū nō pmittentiū se simul in eodem ſbto. sꝫ bñ succedentiue. Sꝫ ꝓtrarietas loyca ē repugnātia coꝝ q̄ sunt ponita ſb eodem genere q̄ maxime a se inuicē distāt/sic ñ ⁊ de medijs coloribꝰ q̄ non maxime distant q: albedo ⁊ nigredo plꝰ distant ¶ Replicaꝝ Albedo ⁊ nigredo maxime distāt. ⁊ tñ nō opponūt ꝓtarie. jgit Alīs ꝙbatꝫ q̀a opponūt ꝑuatiue vtꝫ in de sensu ⁊ sensato. ¶ Dico ꝙ albedo ca² duplr Dno° ꝑ lūine recepto in extremitate corpis termiāti. Et nigredo ꝑ ꝑuatione talis lūis ⁊c opponūt ꝑuatiue Alio° capiūt ꝑ q̄litatib⁹ visibilib⁹ remanēntib⁹ in absentia lucis ⁊c opponūtur ꝓtrarie Jta posꝫ etiam argui ⁊ solui de iniusticia q̄ aliq̄n ca² ꝑuatiue vt dicit carētiā iusticie in ſbto apto. ⁊ tūc opponit² ꝑuatiue iustie Alio° ca² ꝑ habitu inclināte ad actꝰ iustie ⁊c ꝓtrariāt iustie

Arguitur secḋo: Qualitates in abstracto nō suscipiūt magꝫ ⁊ minꝰ. vt ꝙbatū est supꝫ: g̀ textus male dicit q̄litas iuscipit magis ⁊ minꝰ/sꝫ diceret q̄le suscipit magis ⁊ minꝰ ¶ Dico ꝙ q̄litas accipiūt ꝑ quali ¶ Replicat² Dicit autor ex ꝓncipioꝝ/forma ē ꝓpōm ꝓtingens/ simplici ⁊ inuariabili essen^a ꝓfistens: sꝫ q̄le ē q̀dam forma respcū sui ſbti: g° esse eꝰ ꝓfistit in indiuisibili ⁊ ꝑ ꝑns q̄le nō suscipit magꝫ ⁊ minꝰ ¶ Dico ꝙ illō dictū intelligiūt de forma in cōi ⁊ non de forma in ꝑticulari: q: forma ꝑticularis pōt ꝓponi ex ptibꝰ integralibꝰ ¶ Sꝫ replicatur Omia q̄lia ꝑticularia eq̄lr ptici pāt rōem q̄lr. sicut inferiora equalr ꝑticipāt rōem sui supioris: g̀ non ē dabile ꝑticulare q̄le/nō suscipiat magꝫ ⁊ minꝰ ¶ Dico ꝙ omia qualia sicut omia alba ꝙ ſbto equalr ꝑticipāt rōz albi/tamen qualia seu alba ꝙ denōiato bñ suscipiunt equalr rōem albi. q̀a vnū albū ꝙ denōiato ē albiꝰ altero albo.

Arguitur tercio ꝑfectas qualitatis q̄uenit formis ſbīialibꝰ jꝰ nō est ꝙpa 4°° Alīs ꝙbatꝫ q: ꝑm rōlitatem hōies dicūt² similes ¶ Dico vex est cēntialr sꝫ nō accñta² de q° intelligiūt ꝓpetas. ¶ Replicatur ꝑm faciem hōies dicūt accñtalr similes: sꝫ facies nō ē q̄litas. ¶ Dico ꝙ licꝫ ꝑm faciem hōies dicāt similes materialiter: nō tñ formalr

Arguitur quarto: cōtra diffinitionē silitudinis sic Similitudo ē rela° g° silitudo nō est eadem q̄litas Dico licꝫ rela° nō sit q̄litas ꝑtioꝫ formali/tñ aliq̄ relatōes pñt esse q̄litates ꝑtione causal'/cē effici entis de suo effcū ¶ Replicatur Dispata nō pñt de eodem p̄z: sed relatio ⁊ q̄litas sunt hmoi jꝰ ¶ Dico ꝙ licꝫ dispata non pñt de eodem p̄z ꝑtione formali ⁊ ordinata/bñ tamen pñt de eodem p̄z/vnū ꝑtione formali/ ⁊ alterū ꝑtioē

Actio est ꝑm quã in id qđ ſbȝcit agẽ dicimur: vt
secãs aliq̃s ꝺr agere in eo qđ secat. vñ lectio ẽ
actio. ⁊ ꝑm lectoꝝ agit secãs in eo qꝺ secat: ⁊ ꝓcussio est
actio Prop̃ũ ẽ actiõis ex se inferre passionez ⁊ Recipiũt
ãt agẽ ⁊ pati ꝟietatẽ: calefacẽ em̃ ẽ ꝟiũ ei qđ est frigi
dũ facẽ. ⁊ delcãri ẽ ꝟiũ ei qđ ẽ tristari ⁊ Recipiũt agẽ et
pati maiꝰ ⁊ minꝰ Calefacẽ em̃ magꝭ ⁊ minꝰ ꝺr Et ca-
lefieri ꝺr magꝭ ⁊ minꝰ Et ſũliter delcãri ⁊ tristari

Passio ẽ effcũs illatioꝝ actiõis: vt calefieri ifer
ẽ ex calefacẽ: ꝓp̃ũ ãt passiõis ẽ ꝑmo iferri ex
actioẽ Itẽ passio nõ est in agente ſz patiẽte de reliq̃s
ãt per prius dcã ſufficiant

In hꝰ passũ autor nr̃ sequẽs phm̃ bzeuit se expedit de sex vltimis pntis Ꝋt
sũt hꝰ lcõnis 4ꝯ pũcta ꝛc

Primũ pũctũ ẽ/Alcꝰ ẽ pntũ distictũ ab alijs/ꝓbaẽ ꝑꝰ qꝰ sit pntũ qꝛ ẽ ge-
nã hm̃ hñs ſb se spẽs ſbalẽnas spẽs spã^lis ⁊ indiua Sb
alẽne ſt̃ actio imanẽs ⁊ actio tñsiẽs Alcꝰ imanẽs ẽ p quã ꝓducit aliq̃ opaꝰ. vt
actio ꝓducẽdi intellcoꝝ volitoꝝ vl̃ actũ sẽtiẽdi Allioꝰ trãsiẽs ẽ p quã ꝓducit
res aliq̃ q̃ñ ẽ opaꝰ vt frigefactõ actiã/domifica° actiã Sb spẽs spã^me sũt frige-
factio calefacꝰ ꝛc Et ẽ pntũ distinctũ qꝛ hz distinctũ modũ pndi de ꝑma ſbnia.
q̃ ẽ ꝑs in qꝺ agit: vt quid agit fortes ꝙuenĩter rñdeꝫ calefacit

Scõm pũctũ Actio ẽ ꝑm quã in id qđ ſbijcit ꝛc q̃ difꝰ sic intelliꝫ Actio
ẽ ſbaudi fõr accid̃l̃ ꝑm quã ſbaudi formã accidẽlẽ: supꝫ nos
pꝫſbie dicim² supple denõiatiẽ agere in id qđ ſbijcit. i. in passũ qđ sp ſbijcit ꝑm
vtutẽ Si arꝫ ista difꝰ ꝙuenit manui qꝛ ꝑm manũ dicim² agere Dico ſz ꝑm manũ
dicim² agere instrumẽta² ñ tñ fõlr tm̃ ꝑm cãm fõzlẽ alicꝰ agere. f. ꝑm abstractuz
qđ ẽ cã fõzl' ꝙcreti Et nõ qꝺ nõ diffuniť hic idẽ ꝑ seipm̃. qꝛ quã ñ refert actoꝝ ſz
fõzlẽ accidẽlẽ ¶ Si arꝫ Alcꝰ difꝫ ꝑ agere ſz ꝙcretũ ⁊ abstractũ sũt idẽ. g̃ idẽ difꝫ ꝑ
seipm̃ Dico ſz agere sit idẽ cũ actioẽ ifto tũ differt ab ea in ꝙnotato

Terciũ pũctũ ẽ qꝺ Alcꝰ ⁊ paꝰ hñt duas cõitates. f. recipe ꝟietatẽ: ⁊ ſuſ
cipe magꝭ ⁊ minꝰ ¶ Si arꝫ soli q̃litati ꝙuenit hr̃e ꝟie-
tatẽ Dico ſz hr̃e ꝟietatẽ ꝓꝰ ⁊ ꝑ se ꝛ soli q̃tꝫ tñ ꝑ accñs ꝙuenit alijs ¶ Si arꝫ ca-
lefaccre ⁊ frigefacere sit̃ in codẽ ſbto g̃ nõ ꝟiãt Allñs ꝓbaẽ qꝛ sol calefacit
aquã fluẽtẽ ⁊ frigefacit aquã putealẽ Dico ſz bñ pntꝫ de codẽ respcũ diuerſo
rũ/ũ tñ respcũ eꝰdẽ Sitꝫ ꝺr de indurare ⁊ liq̃facere ipiꝰ sol' respcũ luti ⁊ cere

Quartũ pũctũ. Passio ẽ effcũs p ꝙnãm qꝛ ꝑ id ẽ illaꝰ. i. res illata actõis
supꝫ ꝑ bõm ꝙnãm Qꝛ ãt paꝰ sit pntũ distictũ: ꝓbaẽ vtꝫ ꝺ actõe Spes ſbalẽne

50
1.4.7

ci⁹ sūt passio immanēs ⁊ trāsiēs Passio imanēs ē ꝑ quā ꝓducit aliq̄ opa⁹: vt passio recipiēdi actū audiēdi volēdi ⁊c Passio trāsiēs ē ꝑ quam ꝓducit res a⁴ ab opatioē ¶ Si ar² passio ē cozrelt̄m actōnis/ḡ ñ ē effcūs ci⁹/ ꝓña ꝓbaī qz cozrelt̄m nō est effect⁹ ei⁹/ ꝓña ꝓbat². qz cozrelt̄m ñ ē effcūs sui relatiui. Dico q̄ effcūs ca²du² ℣°° ꝑ cāto/ ⁊c cozr'm nūq̄ ē effcūs relatiui ℣°° ca² effcūs ꝑ effcū illatōis. j. ꝑ illato ex alio ꝑ bōm ꝓnāz/ ⁊c oē cozr'm ē effcūs sui cozrlti ita est in ꝓposito

Queritur primo: Vtrū pa° fit distinctū ꝑntū ab alijs: Dico q̄ sic qz ē gnā'm hñs sb se spēs ⁊c Et hz distictū modū ꝑndi q̄ ē in q̄d patiī ¶ Ar² nullū ꝑntū hz aliq̄d añ se j² ñ ē ꝑntū Dico liz ꝑntū nō habz aliq̄d añ se in gñe cē fōrl/tñ bñ hz aliq̄o añ se in gñe cē efficiēt̄z ¶ Repli² pa° hz añ se actōz/ ⁊ actio ē fōr. ḡ pa° hz añ se aliq̄d in gñe cē formal' ¶ Dico liz ac° in se sit forma tñ respcū passionis nō se hz vt cā formal' sz vt cā efficiens.

Queritᵗ ꝛecūdo in ḡ sbiectaī actio Ad hz rñdēt aliq̄ q̄ ac° ⁊ pa° sbiectāī in motu jta q̄ actio ⁊ pa° sunt q̄dā respcūs disparti sbiectati in patiēte me'c motu Alj dicūt q̄ ac° ē respcūs sbiectat⁹ i ipo agēte ⁊ tiāt⁹ ad ipm patiēs: ꝓbaī qz ac° ē sbiectiue in eo q̄ dz fōr agēs ḡ sbiectaī i agēte Añs ꝓbaī qz abstr actū dz sp in illo cē q̄ denōiaī a suo ꝓncto Sz ar² gilbt⁹ puitan⁹ dicit ꝓpū est actiōi ⁊ passiōi fūdari in motu j² Dico q̄ ñ vult dicere vt fūdāī in motu tāꝑ in sbto ꝓriō: sz vult dicere q̄ fūdāī in motu cocrēt fi' dicim⁹ sortes fecit h° in motu. j. dū mouēī Si ar² pbs 3° pbiz actio ⁊ pa° sbiectaī in motu ḡ actō ñ ē in agēte Dico q̄ ac° ⁊ pa° capiūī du². ℣°° mālr ꝑ re acq̄sita ꝑ actōz ⁊ passiōez fōr ꝛuptas: ⁊ h° vult pbs. Al°° capiūī forma²/actio ꝑ respcū agēt̄z ad patiēs/ ⁊ patiēs ꝑ respcū patiēt̄z ad ipm agēs. ⁊c ñ sūt mot⁹ nec in motu/sz actō ē sbiectiē in agēte/ ⁊ patiēs sbiectiē i patiēte ¶ Si ar² ꝑ. v° pbiz ꝓbat q̄ ab actōz ⁊ passiōz nō ē mot⁹. qz actō ⁊ pa° sūt mot⁹ ⁊ omīs motꝰ ē in patiēte/j² ⁊c Dico q̄ñ P. d. actōz ⁊ passiōz cē mot⁹ nō capit motū i intō sz in obliq° vt sensus sit: actō ⁊ passio sunt mot⁹. j. ipsi⁹ mot⁹.

Arguit̄ primo ꝛ diffinitōz actōnis sic jsta diffi° ñ ꝓuenit actiōib⁹ imanētib⁹ ḡ nō vz Añs ꝓbaī qz intellcio auditō sūt actioēs imanētes/ ⁊ tñ ſm eas ñ dicim² agere in id q̄ sbijcit qz ſm auditiōz i nihil agi⁹ Aliq̄ dicūt q̄ actōes imanētes ñ sūt isti⁹ ꝑnti. sz sūt in ꝑnto q̄litatis de p⁴ vl'z⁴ spē q̄litatis Sz istō vi' male dcm qz in ꝑnto q̄litatz nō po' aliqs respcūs: sz omīs actio ē respcūs extrinsec⁹ adueniēs Or ḡ q̄ intellcio ⁊ audi° ⁊ fitia capiūī ī² ℣°° ncutral'r ꝑ actu ab t°: q̄ qs dz fim² intelligēs vl' audiēs/ ⁊c sī ō ꝑnto q̄litatis. ⁊° capiūī ꝑ passiōib⁹ recipiēdi tales act⁹ intelligēdi vl' sētiēdi: ⁊c sūt de ꝑnto passiōis ⁊ sūt passioēs imanētes: 3° capiūī ꝑ actis ꝓductōnib⁹ taliū actu ū intelligēdi ⁊ sentiēdi: ⁊c sī de ꝑnto actiōis. Ad fozmā rñr liz ſm auditōz neutralē vl' passiuā nō dicim² agere bñ tñ ſm auditōz acceptā ꝑ actioē ꝓducendi talē actū ¶ Repli² Dicit pbs 2° de aiā q̄ sentire ⁊ intelligere ē q̄dā pati ḡ nō sūt actiōes ¶ Dico q̄ si capiaī sētire vt ē recipe actū sentiēdi. ⁊ audire ꝑ recipe in se actū audiēdi sic sunt passioēs/sz si capiāī ꝑ actioē ꝓducēdi illū actū sic sūt actioēs Si q̄aī q̄d est q̄d agit auditum Rñr q̄ son⁹ vel aer informat⁹ sono: d² ſm illam actionē agere in nostrū auditum ¶ Si arguatur q̄ ignis calefacit aquam sibi supꝛapositam: ḡ non agit in id q̄d sbijcitur. Dico q̄ liz ignis agat in aquam sibi supꝛa positam ſm situm localem: tñ ſm illam actionem

agit in id qđ ſbijcitur ꝑm v̄tutem/ꝺa v̄tus ignis agitiui ipām aquā ꝓducendo aliquid in aqua.

Arguitur ſecūdo Contra ꝓpetatem actiōis ignis infert paſſionē in ligno:ꝛ tamen nō eſt actio ꝯ nō ē ꝓpū actiōi. ¶ Dico licz inferat paſſionem effectiue/non tamē infert paſſiōz p bonā ꝓnam ſic, ſcz ꝙ ab ignem eſſe/ſeq̄reꝯ paſſionē eſſe/ꝛ ita ca² hic inferre ¶ Replicaꝫ agēs infert paſſionez p bonam ꝓnām/qz bñ ſe² agēs eſt:ḡ paſſio eſt:ꝛ tamē agēs nō eſt actio ¶ Dico licz agens non ſit actio in ꝓnotato/m̄ bene in ꝑto ꝛ h° ſufficit ad hoc ꝙ iſta ꝓprietas non dicaꝫ alteri ꝓuenire ab actioē p h° ꝙ ꝓuenit agēti

Arguitur tercio Cōtra diffinitionē paſſiōis iſta diffi° ꝓuenit vulneri ꝛ caliditati/q̄ tamē nō ſunt paſſioēs j² Añs ꝓbaꝫ qz vuln⁹ eſt effect⁹ illatioꝙ actionis ſcz vulnerationis actiue. ita caliditas eſt effect⁹ calefactionis actiue ¶ Dico liz vulnus ſit effect⁹ vulnerationis actiue capiendo effm̄ ꝑm cālitatem/non tñ ꝑm illationē/q̄ ſcz p bonam ꝓnam infert ex alio ¶ Replicatur bene ſequitur vulneratio actiua ē/g° vuln⁹ eſt ¶ Dico licz inferatur ex aliqua actione ſcōario ꝛ ex ꝓiti/non tñ ꝑmo ꝛ grā ſui. Vel dz ꝙ diffim° intelligiē de effcū ꝛ illatioē correlatiua actionis. ꝛ talis effectus non eſt vulnus.

Arguitur quarto. Contra ꝓpetatem paſſionis non ſe² paſſio recipiēdi in ſe aiām rōnalem eſt/g° actio eſt/ḡ non ꝓuenit oīi paſſioni inferri ab actione Añs ꝓbaꝫ qz illa paſſio fit a ſolo deo:ꝛ in do non eſt aliqua actio ¶ Dico ꝙ licz in deo non ſit a liqua actio limitata ꝛ ꝑntal' tñ bene eſt in ipō actio illimitata ꝛ infinita q̄ eſt ipēmet de⁹ ¶ Si arguaꝫ pro ductio paſſiua rei non infert² ab aliqua actione. ¶ Dico ꝙ ꝓductio paſſiua rei etiam non eſt paſſio/qz nōn eſt reſpcūs patientis ad agens ſz dicit ꝓductio paſſiua ꝺa eſt abſtractū h⁹ v̄bi paſſiui ꝓduco:rīn h° v̄bū non ꝑt paſſionem

Que ſequūtur non ſunt de textu pe. hyſ.

Quando eſt qđ ex adiacentia tempis in re temporali derelinquitur: vt hodie eſſe. cras fore. ḋuplex eſt quando: ſcz ſimplex ⁊ compoſitū: ſicut duplex eſt temp⁹ Tres ſunt ꝓprietates quando Prima eſt: quando non ſuſcipit magis neq̄ min⁹ Secūda qñ nichil eſt cōtrarium. Tercia: qñ eſt in oī illo qđ incipit eſſe in tempore

Ubi eſt circūſcriptio corpis locati a loci circūſcriptione ꝓcedens: vt in eccia eſſe vel in ſo

ro esse Et diuiditur quoddam ẽ vbi simplex: z ẽ illud quod a simplici loco procedit: vt est locus puncto? Et quoddam est vbi compositum: z est quod a loco ? posito procedit. Proprietates vbi sunt due: Una est q? vbi nihil est contrarium. Secunda est q? vbi non suscipit magis neq? min?. hoc est q? vbi non suscipit intensionem z remissionem

Positio est quidam partium situs. z generationis ordinatio: vt sessio statio: Tres sũt proprietates positionis Prima est q? positio nõ habet contrariũ. Secunda q? positio non suscipit magis neq? minus Tercia propriũ est positioni subtãtie proxime assistere.

Habitus est corporũ . z eorum que circa corp? sũt adiacentia. vt tunicatum esse: loricatum esse Tres sunt proprietates habitus Prima est q? habitus suscipit magis z min?: vt eques est armatio? pedite Secunda . habitus non habet contrarium Tercia est q? habitus semper est in pluribus scilicz in habente z habito.

Primũ pũctum huiꝰ lcõnis est q? difº qñ sic intelligiẽ Qñ est ẽs audiens respectm̃/qõ declinãt in re tpali tq̃m in sbto ex adiacẽª tpis scz tq̃m ẽ. Qñ qñ hic valz sicut eẽ aliqñ vel cẽ in aliquo tpe Est j? dam respcũs causat? in re tpali ex adiacẽª tpis ad ipam Ex qº pz q? qñ ẽ respect? extrinsec? aduenies/qz nõ uccrio poꝰ positis extremis. vt puta si ponat? res tpal? extra celũ hic sumit? temp? put est mensura mot? celi. Si ar? qñ nõ ẽcat aliquam rem veram/sz est? pbtm. g? nõ ẽ pntum Alñs pbat qꝺ oẽ aduer?

bium est purū finchategreuma. ¶ Dico q multa aduer^{a} sint veras res q̄uis
p modū determinacōnis adiacentis alteri Et qñ vt est pntū bcaī nōiaī vt p̄t
vt qñ hodiernū ¶ Si ar^{r} juuent^{9} z senect^{9} in re tempali ex adiacentia tpis re
linquūt z non sunt qñ sz in z^{a} spē q̄litatis Dico q si capiāt vt dicant naturalē
pōm vel impotē$^{a\overline{m}}$ sunt q̄litates Si dicūt in tēpe pax vel multum fuisse: tunc
aliquo^{9} impoztāt qñ. sed non est pncipale bcatum

Secūduz pūctū q temp^{9} z qñ ꝓuenūt z dzñt Cōuenūt in h^{o} q vtrū
q est ens successiuū/ z vnū est imediata cā alteri^{9}. sz
dzñt tri^{z} pmo quia temp^{9} realr z pntaīr distingūtur a qnando/ quia omis cau
sa efficiens extrinseca distinguit realr a suo effcū/ sed temp^{9} est causa efficiens
respcū quando. Scdo dzñt q^{z} temp^{9} est in motu primi mobīl tanq̄ in sbiecto
Quando vero est sbiectiue in re tempali que per temp^{9} mensuratur Tercio
dzñt quia tempus est accns absolutum in pnto q̄titatis: z est mēsura duratio
nis esse rei Sz qñ ē accns respectm: q^{z} derelinquit in re tempali p respcm ad
mensuram sue duratōnis que est temp^{9}

Tercium pūctū est/ q dif^{o} vbi/ debz sic exponi. Vbi ē circūscriptio
passiā corpis locati ꝓcedens a circūscriptioē sup^{e}
actiā loci scz circūscribētis Et$^{r\overline{m}}$ vt vbi ipsi^{9} vini est circūscrip^{o} passiua vini ꝓ
cedens ex circūscriptioē actiua vasis circūscribentis ¶ Et est vbi quoddam
ens respectm sbiectatum in locato/ z termiātū in ordine ad locū in q^{o} ꝓtinetur
locatū Et sunt ei^{9} due ꝓpetates ¶ Si ar^{r} cōtra pmam q^{z} ad vbi ē motus. s^{o}
ꝓximitas/ qñia tenz q^{z} omis mot^{9} est de cōtrario in ꝓtrariū Dico vez ē de con
trarietate pḣica non loyca

Quartuz pūctū est/ q dif^{o} positionis est. Positio est quidā ptiū sit^{9}/
z generatōis ordinatio Et debz et capi ꝓ vl: Nam
alias non ꝓueniret sitib^{9} ꝓditionalib^{9}/ q^{z} falsum est dicere q statio ē ordinatio
generationis Et tūc immutt q̄dam diuisio situū q̄ est/ Situū ali^{9} ꝓditional'/ ali^{9}
natural'/ ꝓditional' bat intelligi p pmam pticulam Et nāl' p z$^{a\overline{m}}$ pticulam Et ē
aduertendū q sit^{9} seu potētia vltra esse in loco dicit ordinem ptium adinuicez
z ad ipsum locū Ōn sm scotū dupl'r est positio/ q̄dam em dicit ordinem ptiuz
adinuicem z hec est dzā q̄titatis Alia dicit ordinem ptiū in loco q̄ ē pntū situs
¶ Si ditat positio z sit^{9} sunt idem/ g̃ idem diffinit ꝑ seipm. ¶ Dico q nō est
inconueniens idem diffiniri p seipsum sb nomine notiozi. modo situs est nomē
noti^{9} q̄ positio.

Quintū pūctuz ē q habit^{9} ē corpm circ z dēt dif^{o} sic exponi Habit^{9} est
adiacē^{a}. i. adhesio vel vnio corpm sup^{e} in q̄b^{9} ē vt in
sbto/ z corp q̄ sunt circa corp^{9} supple tēp tim ad qnē tiāt Ex q̄ pz q habit^{9} sub
iectat in hīte/ z tiāt ad rem habitam Et g̃ habit^{9} denōiat solū res hitas extrin
secе: q^{z} btū habit^{9} scz respect^{9} habit^{9} nō est in re habita sz in habente Et sūt ei^{9}
tres ꝓpietates ¶ Si ar^{r} cōtra pmā/ vestitum esse z nnbū ē ꝓtrariāt/ vtp^{z} p
pḣm v^{o} pḣiz Dico q pḣs extēdit ibi ꝓtrarietatē ad oppōz puatiuam

Querit primo. vtrum positio sit pntū distinctū ab alijs Dico sic q
sit pntū ꝓbaī/ q^{z} ē gnā^{m} z hz sub se spēs sBalīnas/
vt sūt sit^{9} nāl'/ z sit^{9} ꝓditional' Spēs spā^{lis} sūt sessio statio accubit^{9} Sit^{9} nāl' ē
que ꝓuenit alicui a natura. vt est sit^{9} q̄ innascit ꝓpt exigentiā formc. vt caput

surſum pedes deorſum in homine ꝛc: ¶ Situs conditionalꝫ eſt qui ꝓuenit alicui ꝓpter aliquã cãm extrinſecaz: vt ſit⁹ quo caput animalꝫ eſſz inferi⁹ ⁊ pedes ſuperi⁹ ¶ Vꝫ ꝓliter ſtatio ſeſſio ꝛc ¶ Et habz diſtinctum modũ p̃dicandi de ꝑma ſ̃bia q̃ eſt/quõ eſt ſituatum/ꝓueniẽt rñdetur ſtat iacet ſedet ꝛc

Queritur ſcõo ¶ Vtrum habit⁹ eſt p̃ntũ diſtinctũ ab alijs. ¶ Dico ſic. ꝙ ſit p̃ntũ pz qz ẽ gen⁹ gnã'' ꝓñs ſ̃b ſe ſpẽs ꝛc. ¶ Spẽs ſ̃balterne ſunt habit⁹ cõis ⁊ habit⁹ bellic⁹ ¶ Et eſt habit⁹ bellic⁹ reſpcũs h̃ntis arma in ordine ad arma: vt loricatum eſſe ¶ Habit⁹ cõis eſt reſpect⁹ fũdat⁹ in habẽte ⁊ terminat⁹ ad rem qua quis habituat: vt veſtitum eſſe ¶ Habz etiam alia genera ſ̃balterna vt habitum toti⁹ ſicut veſtitio ¶ Et habitum ꝑtis vt calciatio. ⁊ eſt diſtinctum. qz habz diſtinctum modum ꝓdicandi de ꝑma ſ̃bſtãtia q̃ eſt inquale habituatum: vt qualꝫ ſortes eſt habituatus/conuenienter reſpondetur loricatus gladiatus

Arguitur p̃mo ¶ Contra diffinitionẽ q̃ñ/ ¶ Diffinitio non ꝓuenit q̃ñ angeloꝝ/qz illud q̃ñ non derelinq̃tur in re tempali ex adiacẽtia tẽpis ex quo ãgeli non mẽſurãt ꝛpeiſed euiternitate. ¶ Dico licz non mẽſurãt ꝛpe ꝓpe dcõ qđ eſt menſura ſucceſſiuoꝝ ipſi⁹ mot⁹. bene tamẽ mẽſurãt ꝛpe extendẽdo tẽp⁹ ad oẽm menſuram durationis rei defectibil ¶ Replicãt capiendo tẽp⁹ ꝑ oñi mẽſnra non adiucet reb⁹ tẽpalibus q̃ ꝓtra diffinitõz ¶ Añs ꝓbãt qz ꝑm p. 4° ꝓhiz tẽp⁹ eſt ſ̃bicctiue in motu ꝑmi mobil' ¶ Dico licz tẽp⁹ non adiacct cuilibz rei tẽpali localiter. tamẽ adiacet ſicut menſura menſurato ¶ Si replicãt non adiacet reb⁹ quieſcentib⁹ ſic⁹ menſura mẽſurato/ꝛ tñ habent in ſe q̃ñ/g° non oẽ q̃ñ cãt ex adiacen⁹ tẽpis. ¶ Añs ꝓbãt qz tẽp⁹ menſurat motũ ¶ Dico licz tẽp⁹ ꝑ ſe menſurat motũ tamẽ ꝑ accñs etiam menſurat quietem ¶ Sz ar² cõtra ꝓpetatem q̃ñ ꝑteritũ ⁊ q̃ñ futurum maxime diſtãt ⁊ mutuo ſe expellũt g̃ ꝓtrariãt ¶ Dico lz ſe expellant ꝙ non ſint in eodẽ actu tñ ꝑm denõiatiõz p̃nt ſil'dici de eodem / vt iſte fuit iſte erit ¶ Et lz ſe expellãt h⁹ nõ ẽ ꝓpter ꝓtrarietatẽ lz ꝓpter eoꝝ ſucceſſiõz ¶ Si ar² aliqs dꝛ magis ⁊ min⁹ fuiſſe in tꝑe g̃ nõ ſuſcipit ꝛc ¶ Dico licz aliqs dꝛ fuiſſe magis ⁊ min⁹ in tꝑe ꝑm extẽſiõz non tñ ꝑm intẽtionẽ

Arguitur ſcõo. ¶ Cõtra diffinitõz vbi. h⁹ dif°nõ ꝙuꝫ vbi ſimplici. g° nõ valz Añs ꝓbãt qz vbi ſimplex ñ ẽ circũſcriptio corꝛpis locati ¶ Dico ꝙ hic nõ diffinit vbi a toto gñe ſz ſolũ vbi ẽcũſcriptum ¶ Repli² vbi circũſcriptũ nõ ẽ actio vel paſſio g̃ nõ ẽ circũſcriptio locati ¶ Dico lz vbi ñ ſit actio vel paſſio ꝑtione fꝛli. ẽ tñ bene paſſio ꝑtioẽ cãli. qa i tali ꝑtioẽ ꝑtur cã efficiens reſpcũs de reſpcũ quem efficit

Arguitur tercio ¶ phs dicit in p̃nto adaliquid ꝙ ſedere ⁊ ſtare nõ ſũt põnes g̃ male exẽpliſicat² hic de eis ¶ Dico ꝙ ꝑ. nõ vult negare q̃n ſint in p̃nto põnis/ſz vult dicere ꝙ iſte ꝑtioẽs nõ dẽnt ꝓcedi ſedere ẽ põ/ſtare ẽ põ qz ibi abſtractũ ꝑt de ꝓcreto ſed debet dici ſedere ẽ poni. ¶ Replicãt poni ẽ paſſio/ꝛ ſedere ẽ q̃ñ/g̃ poni ñ ꝑt ꝑz de ſeđe. ¶ Dico liz poni vt ẽ paſſio nõ ꝑdicẽt de q̃ñ/hoc ẽ ꝙ licet poni nõ ꝑtur de ſedere ꝑtione fozmali/tñ bñ ꝑtioẽ cãli ¶ Sz poni vt eſt ſitus ꝑtium ⁊ iſtius ꝓdicamẽti ꝑdicatur de ſedere vniuoce. ¶ Si arguatur ¶ Jacere ⁊ ſtare maxime diſtant et mutuo

se expellūt g̃ sit⁹ habz cōtrarium ¶ Dico liz p accñs se expellūt p h°q̃ p motum localē vnū acq̃rit ⁊ aliud abijcit nō tñ p se expellūt se. ¶ Si ar² q̃titas primi⁹ assistit sbūie. ¶ Dico q̃ ꝑtas int el² ꝓpādo ista quatuoꝛ int se. ¶ Si ar² nullū accñs assistit suo sbto sed inheret. ¶ Dico q̃ assistere capit² ꝑ inherere

Arguit quarto ¶ Cōtra diffinitionē habit⁹/tunica est habit⁹ ⁊ capucium: ⁊ tñ non ē adiacen^a corpis/ sz est illō qđ adiacet j². ¶ Dico q̃ licz tunica sit habit⁹ mal'r non tñ formal'r/ sed adiacē^a tunice ꝺz habit⁹ formal'r ¶ Replicat Visus est habit⁹ formal'r/ ⁊ tñ sibi ñ ꝓuenit dif° j² ¶ Dico sicz visus sit habit⁹ formal'r/ capiē° habitum ꝑ forma habita vt opponit ꝓpationi: tñ non ē habit⁹ formal'r capiēdo habitū ꝑ accñte respectiuo. medio inter hñtem ⁊ rem habitam ¶ Si ar² ꝓtra ⁊^am ꝑpetatem habit⁹ nō hz ꝓtrariū g̃ non suscipit magis ⁊ min⁹/ ꝓñia tenet ꝙa suscipe magis ⁊ min⁹ ꝑsup ponit hr̃e ꝓtrariū Dico negādo/ sz cātur ex additione grad⁹ ad gradū vt dcm est sup ¶ Si ar² idem accñs nō ꝑt esse in plurib⁹. ¶ Dico vm ē sbiectiē mō habit⁹ est in solo hñte sbiectiue sz in re habita effectiue vel vt in termino.

De quinq; postpredicamētis

Dicitur autem alterum alteri opponi quadrupliciter. Oppositoꝝ enim quedam sunt relatiua opposita. vt dñs seruꝰ pater filius duplum ꝫ dimidium Quedam contrarie opposita vt album nigrum Quedam priuatiue opposita vt priuatio ꝫ habitus. vt lus cecitas: auditus surditas Quedam cōtradcōrie opposita. vt affirmatio ꝫ negatio: sedet ꝫ non sedet Relatiue opposita dñr q̃cūq; ea ipsa que sunt oppositoꝝ dicūtur vel quōlibet aliter ad ea: vt duplum ꝫ dimidium: disciplinatum disciplina disciplinatum

Contraria sunt que sub eodem genere posita sunt maxime a se inuicem distant: ꝫ eidem susceptibili vicissim insunt. a quo mutuo se expellūt. nisi alterum innata natura: vt albedo in cigno ꝫ nigredo i coꝛuo Caliditas autē non est in igne vt accidens in subiecto. ꝓmmo vt

ſbſtantiale in eo cuiꝰ eſt ſbiāle: ſicut ſunt quedā que cadūt in diffinitioē alicꝰ non ꝑm p̄tionem ſed magis vt p̄incipiū alicꝰ: ſicut pūctꝰ in diffinitioē linee: ⁊ vnitas in diffinitioē numeri. Et iſte modꝰ eſſendi in ꝓtineť ſb quarto mō: ꝑm quem vnaquęq; pars diffinitionis ē in ſuo diffinito. Et ſic ignis nō eſt ſbtum caliditatis: ſed materia ignis eſt ſbtum eius Hec em̄ ſuſceptibilis ē caliditatis ⁊ frigiditatis. Vſi caliditas eſt in materia ignis vt in ſubiecto: in igne vero non vt in ſbto: ſz vt ſubſtātiale in eo cꝰ eſt ſbſtātiale: qꝫ cadit in diffinitioē eiꝰ Ignis em̄ eſt corpꝰ ſubtiliſſimū ⁊ caliditſſimū agēs ſuper aera ꝑm totam ſuam vtutem Priuatiue oppoſita ſūt que hſūt fieri circa idem ſubiectū ordine irregreſſibili: ⁊ tempe determinato a natura Ordine irregreſſibili dico: qꝫ ab habitu in p̄uationem deuenire poſſibile eſt: ſz non ecōuerſo Impoſſibile em̄ eſt a p̄uatioē fieri regreſſū in habitū: vt viſus ⁊ cecitas hſūt fieri circa oculū: ⁊ a viſu cōtingit deuenire in cecitatem ſz nō ecōtra ꝑm naturam Cōtradcio eſt cuiꝰ ſcōm ſe nō ē dare mediū vt eſſe: ⁊ non eſſe inter que nō eſt mediū:

¶ Poſtq̄ auctor nr̄ determinauit de verꝫ p̄ntis/hic ꝓnr̄ determinat de pᵒ p̄ntis

P̄rimū pūctū eſt. qꝫ pᵒ p̄ntum ē quoddā documētū traditū in liᵒ p̄ntoꝝ pᵒ noticiā veroꝝ p̄ntoꝝ valēs ad ꝓgnitionē corūdē. Et nō debet addi a pᵒteriori tq̄ illam differret ab añp̄nto: qꝫ in hᵒ ambo ꝓueniūt: ⁊ gᵒ poſt ⁊ añ. nō dicūt niſi ordinē in determinādo Et ſūt q̄nq; ſcz oppōpus/ſimul: motꝰ/habere/quoꝝ ſufficiēᵃ parū fuit inuenibꝰ. ¶ Si arᵗ poſteriꝰ etiam ē pᵒ p̄ntū gꝫ ſūt plᵃ q̄ q̄nq; Añs ꝑbať qꝫ nō vi'rō q̄e ꝑus ſit p̄ntū ⁊ non pᵒteriꝰ ¶ Dico qꝫ bñ ē pᵒ p̄ntū ſed ꝓphendit ſb p̄rioꝝ. nā dū ponūť modi poris ſil'tatis ponūť modi pᵒteriorꝝ ¶ Si arᵗ oīa oppoᵗᵃ ſūt relatiā. gꝫ ñ ſunt 4ᵒ Añs ꝑbať qꝫ oppoᵐ dicit habitudinē vniꝰ oppoſiti ad aliud: eſt cm̄ oppō oppoſitoꝝ oppō/⁊ oppoᵐ oppoſiti oppoᵐ. gꝫ oppō relatiā male poᵗ diſtincta ab alijs vel ē tm̄ vnū oppoᵐ ¶ Dico ſz oppoᵗᵃ ꝑ ſto ſcu 2ᵃ intētōe dicāť relatiue ad inuicē: tū oppoſita ꝑ denōiato ſcu ꝑ re ſbta ſcōe intētōi/nō oīa ſunt

relatiua sed q̃dam ꝓtraria. quedam priuatiua ꝛc̃ ¶ Non ẽ incõueniẽs oppõz eẽ de genere relatõnis licz oppositа sint diuersoꝝ genery

Secũdum pũctũ est/ q̃ ꝑmũ pᵒ ꝑntum est oppõ. q̃ valz ad ꝓgnitõz ꝑtio sunt in ꝑntis ꝛ quõ non ¶ Et sic dicit ¶ Oppõ est repugnãᵃ p se duoꝝ extremoꝝ nõ pmittentiũ sc simul in eodem vt albũ nigrũ. pater filiꝰ. addũt p sc. ab excludẽ dum dispata. q̃ repugnãt nõ p se. sz p suas dras oppositas. sz hᵒ transco. ppt breuitatem/ dᵒ duoꝝ extremoꝝ ꝛ non formaꝝ. qz nõ oĩis oppõ est inter duas formas qm̃ aliqua extrema oppositoꝝ sunt non entia ¶ Et sunt q̃tuoꝛ spẽs scz relatiua/ ꝓtraria /priuatiua ꝛ ꝓtradcõria ¶ Quoꝝ sufficiẽtia sic sumit ¶ Oĩis oppositio habz fieri inter duo extrema. vel ergo ambo extrema sunt entia/ vl̃ alterum non ens ¶ Si ꝑmũ hoc est dupl̃r: vel illa entia se expellũt ab eodem sbto ꝑm actum ꝛ potẽᵃᵐ simul. ꝛ sic sunt oppositа relatiẽ. vel expellũt se ꝑmᵃctum tm̃: ꝛ sic est oppõ ꝓtraria ¶ Si alteꝝ extremũ sit non ens/ hoc est dupl̃r/ vel ẽ nõ ens simᵉ sic est oppõ ꝓtradcõria/ vel non ens ꝑm quid sic est oppõ priuatiua ¶ Si arguaᵗ est aliqua oppõ dispatoꝝ vt asiniᵃ/ hõ ĵᵉ sunt plures. ¶ Dico q̃ dispata non ꝓpe opponũt: qz oppõ est ꝑcise repugnãᵃ duoꝝ extremoꝝ. ita q̃ vnũ extremoꝝ talꝭ repugnãtie: nõ possit simili repugnãtia repugnare pluribus extremis ꝑm spẽm. sz vni tantum/ qz dne dr̃e grã q̃rum dispara opponũt nũq̃ maxime distant: sed semp altera dr̃aꝝ equalr distat a tercia dr̃a sicut a ꝛª. nã rõnale tm̃ distat a dr̃a eq̃ q̃rtũ distat a dr̃a asini ¶ Si arᵍ ẽ aliq̃ oppõ sbcontraria ꝛ sbalterna jª Dico q illeᵉ sᵗ oppões ꝓpõm: sz hꝫ loq̃mª dᵒ oppõe fꝛ seu tiõz

Terciũ pũctũ ẽ ista diuisio oppõis in 4ºʳ spẽs. ẽ diuisio gñis in suas spes ¶ Et dẽt capi oppõ relatiã ꝓria ꝛc̃ ẽcũlocutiẽ ꝓ aliq̃ relatõe ꝓtẽta sm̃ oppõc: q̃ simᵉᵗ nõic ẽ nõiata ꝛᵉ q̃libz coꝝ ẽ q̃ incõplexũ ꝑm rẽ ẽcũlocutã ¶ Et si arᵍ int spẽs alicꝰ gñis ñ dẽt eẽ ordo. sz sũt coeque sb gñe: sz inter istas oppões ẽ aliqs ordo g̃ ñ st spes oppõis. Dico q̃ ista pñt duᵗ adimicẽ ꝓpari ¶ Oᵒᵒ sb. ꝓpis rõibꝰ specificz: ꝛᵉ bñ hñt ordinẽ pfcõis int se ¶ Aᵒᵒ ꝓpãᵗ adimicẽ in rõe sui gñis. j. in rõe oppõis/ ꝛᵉ ñ hñt aliquẽ ordinẽ qz eq̃lr ꝑticipãt nãm oppõis in cõi ¶ Si arᵍ aliq̃ ẽ oppõ q̃ ẽ ens reale. ꝛ aliq̃ q̃ ẽ ens rõnis sz nihil ꝑt eẽ geª ad ens reale ꝛ ens rõis jª Iñs ꝓbaᵗ qz oppõ ꝺdcõᵃ sil̃r et ꝓpuatiũ ẽ ens rõis: qz tiãᵗ ad nõ ens ꝛ fũdaᵗ in nõ ente jã relaᵒ rcaᵗ nᵉ fũdaᵗ in ñ ente/ nᵉ tiãᵗ ad nõ ens Dico q nª oppõ vt hꝫ loq̃mᵍ tiãᵗ ad ñ ens/ sz hñ tiãᵗ ad ẽm/ q̃ ñ ꝑt ens. ꝛ ita intᵗ cõi mõ loquẽdi tiãri ad ñ ens. j. ab ẽm q̃ ꝑt ñ ens. nã hic loq̃mᵍ de oppõc tiõz Vel dr̃ q oĩis oppõ ẽ rõis Et qñ dr̃ de relatis ꝛ ꝓprijs q̃ opponũt secluso oĩi ope intellcũs Dico q bñ opponũt fũdaᵐ tẽ suffiᵃ ad fũdaᵐ oppõz. ñ tm̃ opponũt fr̃l̃r nisi meᵐᵉᵗ opatõe intellcũs q̃ intellcũs cõsidꝛat hitudinẽ vniᵃ ad alterum

Quartũ pũctũ ẽ de ordiẽ istaꝝ oppõᵐ. ꝑt ãt intᵉ eas attẽdi duplex ordo. vnoᵒ attẽditᵘ ordo penes maiorẽ entitatẽ extremoꝝ: ꝛ tũc oppõ relatiã ẽ ꝑor. qm̃ in ea ãbo extrema sil̃ erñt in reꝝ nã/ deiñ oppõ cõtraria/ tũc oppõ q̃uatiã: pᵗremo oppõ ꝓtradõᵃ Aᵒᵒ ꝑt attẽdi ordo penes maiorẽ repugnãtiã extremoꝝ/ ꝛ tũc cõtrario Oppõ ꝓtradcõᵃ ẽ ꝑᵃ oppoᵒ ꝓpuatiã ꝛᵃ/ ꝓtraᵃ 3ª/ ꝛ relatiã vltiã ¶ Si arᵍ ꝓtraᵃ sũt enᵃ abᵗᵃ: ꝛ ĩltiã sũt enᵃ rel

pcctiã/g ꝓia sũt magꝭ entia q̃ relatiã/g attẽdẽ° ordinẽ penes maiorẽ entitatẽ oppõ ꝓia crit ꝑ⁹ Dico q aliq̃ pñt dici magis en⁹ du² V°° qz sũt pfcioza en⁹ ⁊ ꝓia bñ sũt magis entia q̃ relatiẽ opt⁹ A°° qz extrema magis nccio sũt sil' en⁹ sic q vno posito oz ambo poni ⁊ opt⁹ relatiẽ sũt magꝭ entia ¶ Si ar² relatiã magis repugñt q̃ ꝓia/qz expellũt se ab eodẽ ꝑm actũ ⁊ põm/ꝓia vo nõ.j.re latiã pcedũt ꝓia attẽdẽ° ordinẽ penes maiorẽ repugnãtiã Dico q ista maioz repugnãtia dẽt attẽdi ex pte diuersitatis extremoꝝ/⁊ ñ respcũ sbtoꝝ. mõ extrema in oppõe ꝓia sp sũt diuerse spẽs ⁊ in relatis sũt eẽ⁹dẽ spẽi

Quintũ pũctũ est: qꝫ i diffinit: õe ꝓioꝝ sũt q̃nz pticule bñ nõnde: q̃ dẽnt

Que sb eodẽ gñe posita sũt supple ꝓpinq̃: h°dz ad excludẽdũ ꝓdcõle opp⁹ ⁊ puatiẽ oppoſita q̃z vnũ sp ẽ nõ ens/ꝭ ñ ens nõ po² sb gñe.

Et maxiẽ a scinuicẽ distũt A do excludẽdũ medios colores vt rubiũ ñ ꝓriaꝫ blauco Etiã excludũt ꝑm aliq̃s dispata sb eodẽ gñe .ecꝭ dze eẽ⁹dẽ gñis

Et eidẽ suscptibili vicissim insunt A do excludẽdũ relatiẽ oppoſita q̃ non vicissim insunt ſꝭ expellũt se ab eodẽ ꝑm actũ ⁊ põm

A quo mutuo se expellũt/in h°oñdit repugnãtia ⁊ habitudo ꝓioꝝ adinuicez respcũ ei⁹dem sbti cui ñ pñt fil'inesse

Nisi alterꝝ insit a natura/daꝫ intelligi q̃ int ꝓia quoꝝ alterꝝ dcẽãte inest a nã. non oportz vicissim incẽ vt caliditas in igne:filiter ꝑ ⁊ impar

Sextũ pũctũ ẽ de h°q̃ auctoꝝ nr̃ dicit q̃ caliditas nõ ẽ in igne sic accñs ꝑt sbto:ꝭ sic sbale in eo eẽ⁹ sbiale. Isto a multis nõ tenẽt tũ ꝑ saluatiõe auctoꝝ dz q̃ sbale,ca² du² V° ꝑ eo qõ ẽ de rõe fozli q̃dam alicꝰ sicut rõle ẽ sbiale hõis/h°° caliditas ñ ẽ sbale ignis A°ca² ꝑ eo qõ ꝓse² sbãm vl' nãm alicꝰ/⁊c risibilitas ẽ sbilis hõis/liz ñ sit de diffinitõe q̃ditati ua hõis Et h°° caliditas ꝑt dici sbale ignis. ¶ Qtiã solz distingui q̃ ignis ca² du² v°° ꝑm suũ eẽ sbiale: vt sꝭ est ens ꝓpo⁹ ex mã ⁊ fõz.⁊ tũc caliditas accidit igni A°° ca² ignis vt ẽ clemẽtũ actm̃ respcũ cozpm gnabiliũ ⁊ cozruptibiliũ: sic ꝑt eẽ sbale ignis.j.elemẽti calidi/sicut albedo ẽ accñs pictis.tñ ẽ de sbia pictis albi: ¶ Si ar² dicit p.ꝑmo pbiꝫ qõ vni est sbia/mulli est accñs/ꝭ caliditas ẽ de sbia iguis/g mulli ꝑt esse accñs qõ est flm̃. Dico q liz sbñia capta ꝓ ente p se nulli pt'esse accñs/tñ qõ ẽ sbia capiẽdo sbãm ꝓ essentia vel ꝓ illo qõ ꝓsequit sbãm alterꝝ bene ꝑt esse accñs

Queritur primo q̃ sunt ꝓuctiue oppoſita Dico ꝓuatiẽ oppoſita sunt q̃ hñt fieri ẽca idẽ sbtũ ordiẽ irr̃gressibili tpe dcẽãte a nã. vt visus ⁊ cecitas Et tãgũt in hac diffinitõe tres ꝓditões ꝓuatiẽ oppoſitoꝝ. ¶ Sz ar²ꝫ diffinitõz ꝑmo ꝫ ꝑmã pticulam diffinitiõis. Rõle ⁊ irrõnale oppouũt ꝓuatiẽ/tñ ñ hñt fieri ẽca idẽ sbtũ Dico liz opponãt ꝓuatiẽ ꝑm mo ꝑndi.nõ tñ ꝑm rẽ ꝑcatã.qz ãbo dicũt fõrs positiuas ¶ Ar² scdo ẽca hoiẽm ceũ a ntitate fit cecitas.⁊ ẽca cũdẽ nõ fit visus: g̃ male dz q̃ hñt fieri circa idẽ sb iectũ ¶ Dico q text⁹ nõ dicit circa idem sbtũ in numero/ꝭ sufficit q̃ hñt fieri circa idẽ sbtum in spẽ ¶ Rcpli² cecitas inest talpe ⁊ tñ visus nõ ꝓtingit ẽca idẽ in numero/nec in spẽ cũ talpa ¶ Dico q talpa ñ ẽ ceca:ꝭ habz ozgam visꝰ ⁊ oculos sb pelle/⁊ ita talpa hz põm videndi.ꝭ nõ ꝑt in actũ ꝓpt pelliculã supposituã ¶ Ar² ꝓtra secũdam pticulam ignoꝛãtia ⁊ sciã/similiter motꝰ ⁊ quies. opponũtur ꝓuatiue/⁊ tamen de ignozantia potest fieri regressus in habitum.

sic ꝛ de q̄cte in motum ꝙ dif° non valz. ¶ Dico ꝙ textꝰ intelligīt̄ de ꝓuatione ꝓfecta ꝛ non impfcā: modo ignozātia ꝛ sciā. q̄es ꝛ motꝰ sunt ꝓuatioēs impfcē Dñ duplicia sūt ꝓuatiue ouposita/q̄dam sūt q̄ꝝ ꝓuatio ꝓriuat actū tm̄ ꝛ nō aptitudinē ꝛ talia non fiūt circa sbtum ozdine irregressibilu: vt sunt q̄es ꝛ motus sciā ꝛ ignozantia jsta em̄ ꝓuatio cā ex defcū alicꝰ pncipij extrinseci: vt ignozātia ex defcū magr̄i/tenebzositas ex defcū lūis. Alia sunt ꝓuatiē oppoª int̄ q̄ ꝓuatio ꝓuat actum ꝛ aptitudinem fil'/ꝛ talia habēt fieri circa idem sbtū ozdie irregressibili vt cecitas ꝛ visus: q̄ causaī ex defcū alicꝰ pncipij intrinseci nālis ꝛ de his intelª diffuntio ¶ Repliª Omis ꝓriuatio derelinquit aptitudinez in sb iecto g̃ nulla ꝓuatio ꝓuat actum ɛ aptitudinem ¶ Dico ꝙ duplex ē aptitudo ꝓpinqua ꝛ remota jam licz omis ꝓuatio derelinquit aptitudinē remotam. nō tm̄ ꝓpinquā de qua intellª dif° ꝓuationis ¶ Est ā aptitudo ꝓpiq̄ potªa natural' exercēdi vel habendi aliquem actū. vt potªa visiua Et sunt iste aptitudines de scda spē q̄litatis Aptitudo remota ē q̄ ꝓscª ꝓncª essentialia rei. vt ē ꝓpria passio rei: vt aptitudo recipiendi visum respcū animalis ꝓfecti/ꝛ illa aptitudo nūq̄ aufertur Ex dcis paz ꝙ hic non diffiniūt̄ ꝓuatiue opposita capiēdo ca ꝓ habitu: q̄ ē nālis potē ꝛ impotē irrepabilis. ꝛ vt ē ꝓuatio talꝰ potē. ¶ Arguit̄. dentat ꝛ edētat sunt opposita ꝓuatiue vt textꝰ hic loq̄t̄/ꝛ tamen inter ipā ē ozdo regressibil'. qz aliquis dentatꝰ ꝑt fieri edētatꝰ ꝛ iterū fieri dētatus ¶ Dico ꝙ capiūtur duplr Uno° vt dētatꝰ est qui habz dētes: ꝛ edētatꝰ q̄ nō habz dētes. ſz aptꝰ natꝰ est habere dentes/ꝛc inter ipā est ozdo regressibil. ſz nō sunt ꝓuatiue opposita de q̄bꝰ loq̄t̄ textꝰ Alio° capiūt̄ vt dētatū sit idem ꝙ hīs potētiā habendi dētes. ꝛ edentatū idem qđ carēs potēª hīndi dēres cū aptitudine ad tl'em pōm. vt ē in vetul'/ in q̄bꝰ natural' potēª hīndi dentes corrupta est: ꝛ sic opponūt̄ ꝓuatiue vt textꝰ de ꝓuatiue oppositis loq̄t̄

¶ Posſz argui de catulo añ nonū diem fic Catulꝰ ꝓrimo die non videt. ꝛ aptꝰ natꝰ ē videre. g̃ tūc est cecꝰ/ꝓñia tenet ꝙ diffinitioēm ceci ¶ Dr̄ ꝙ licz catulꝰ sit ꝓmo die aptꝰ natꝰ habere visum. nō tm̄ illo die aptꝰ natꝰ ē habere visum. quem natura determinauit vt catulꝰ haberet visum ¶ Circa dcā notāda ē difª ꝓuationis Dñ ꝓuaª ē carētia formе in sbto apto nato Duo sūt de rōne ꝓuationis vnū est carētia formе in suo sbto Aliud ē aptitudo illiꝰ formе in tali sbto Licz igit̄ lapis sit nō videns/nō tm̄ ē cecꝰ. qz in eo lz sit carēª visus. non ē ibi tamē aptitudo ad visum.

Querítur secundo. quō diffinit̄ ꝓtradcio ¶ Dico fic Contradictio est oppositio cuiꝰ ꝑm sc nō ē dare medium/ quc sic intelligīt̄ Cōtradcio ē oppositio ſupple termīoꝝ cuiꝰ scz oppōnis non est dare mediū supª ꝙ ꝓticipationem vel abnegationē ꝑm se. j. sim̄ ꝛ absolute: ꝛ nō ꝑcise circa vnū determinatum sbtū. Et ꝙ hº excludūt̄ ꝓtraria immediata ꝛ ꝓuatiue opposita inter que datur mediū ꝙ abnegationem respcū sbti nō susceptibilis ¶ Arguitur ꝓrimo Contradictio est mediū inf ꝓtradcōria. g̃ inter ꝓdcōria est dare mediū Hīs ꝓbatur quia ꝓtradcōria ꝓtradicūt sibi inuicē per cōtradcōnem vt ꝙ causam formalē g̃ ꝓdictio ē mediū inter ꝓtradcōria ¶ Dico ꝙ liz contradcio sit mediū ꝓpatōnis ꝓdcōrioꝝ/ qz ꝙ ꝓdictionem cōpantur

adinuicem/tñ ꝓtradcio non est mediū verificatōnis ꝓtradcōzioꝝ ficꝫ.q de ꝓ tradcōne verificet² vtrūq; ꝓtradcōzioꝝ vel neutrū/ꝛ de illo medio vificatōis intelligiť diffim° ¶ Si ar² ꝑdcōzia maxime distāt sz inter q̄libz distātia ē dare mediū ꝑ qđ distant j² ¶ Dico lz inter q̄libz distā[a] localr vel positiue sit dare mediū ꝑ qđ distant/nō tñ inter distātia ꝓuatiue/vel que distant distātia repugnantie.j.distantia q̄ est repugnātia ¶ Si ar² 3° inter ꝓzia imme[ta] nō est dare me[m] ḡ dif° ꝓuenit alijs a diffinito. ¶ Dico licz inter ꝓzia imme[ta] nō sit dare me[m] ꝑ pticipationem/ē tñ ibi mediū ꝑ abnegationē vtriusq; extremoꝝ scz respcū sb iecti nō susceptibil' eozū/sz inter ꝓtradcōzia nec est mediū ꝑ pticipationem. nꝰ ꝑ abnegationem ¶ Si ar² 4° Omnis oppō habz duo extrema/sz ꝓtradcio nō est oppō ¶ Oppoz ꝓbať qz ꝓtradcio habz fieri inter ens ꝛ nō ens/ sz nō ens nō ꝑt esse extremū ¶ Dico liz non ens nō sit extremū b[m] rem.ē tñ extremū b[m] in tellem̄/q concipiť nō ens ꝑ negatōz entis.jō ꝓtradcio secluſa opatioē inteliec tus non hz esse completū in re sed in potē[a] ¶ Si ar² quinto.albū quiditatiue ꝛ non albū q̄ditatiue ꝺicūt/ꝛ tñ sortes nec ē alb⁹ q̄ditative/nec non alb⁹ q̄dita tiue ḡ inť ꝓtradcōzia ꝺať me[m] ¶ Dico qꝺ nō albū q̄ditatiē du² ofi². Oppo vt non facit q̄ꝺ vnū cū isto tiō albū/jta qꝺ solū neget ꝺtū albi/ꝛ nō ꝺetiātionē se quentem.puta q̄ditatiue:ꝛ sortes nec ē alb⁹ q̄ditatiue/nec non alb⁹ q̄ditatiē.nꝰ sic ꝓtradicūt qz nega° in vº ꝓtradcōzioꝝ ꝺēt negare to[m] qꝺ se² Ad hoc nō album q̄ditatiē ca² vt illa nega° nō neget albū ꝛ etiam ꝺetermiātiōz sequētem scz q̄ꝺ tatiue ꝛc ꝓtradicūt sz tūc sor.est non alb⁹ q̄ditatiue/ꝛ ficꝫli non/nō facit q̄ꝺ vnū cum alb⁹ ¶ Sz ar² sexto Materia est mediū inter ens ꝛ non ens/ḡ inť ꝓtradic tozia est dare mediū ¶ Ans ꝓbať qz mā est ens qz est ꝑn[m] intrinsecū rerū natu raliū Et non ens ꝓbať ꝑ ꝓhm q̄nto ꝓhiz ¶ Dico qꝺ liz materia sit ens ꝛ non ens diuersimode capiendo ens ꝛ non ens/nō tñ capiēdo eodem mō/nā capiē° ens ꝑ ente in actu/ꝛ non ens ꝑ non ente in actu jtem vel ens ꝑ ente in potētia ꝛ non ens ꝑ non ente in potē[a] bñ ꝓtradicūt Sz capiē° ens ꝑ ente in potē[a]/ꝛ non ens ꝑ ente in actu sic nō ꝓtradicūt jta ē de mā/qꝺ ē ens in potētia /ꝛ tamē est non ens in actu ¶ Si ar² septiō ꝓbando qꝺ ꝓtradcōzia non habent fieri in ter ens ꝛ non ens/ꝛ b° fic. Dicit ꝓhs in p° ꝑntis qꝺ sicut affirmatio ꝛ nega° cō tradicūt /ita ꝛ res ſbiecte ipſis ꝺicūt vt sicut ꝓtradicūt sortes sedet ꝛ sortes nō sedet jta sedet ꝛ non sedet/ḡ ꝓtradcio non fit inter ens ꝛ nō ens:ꝓña ꝓbať qz non ens ñ est res ¶ Dicūt q̄ꝺam qꝺ res ca² dupl'r Oppo ꝓut ē habens enti tatem/ꝛ illo mō ꝓtradcōzia nō sunt res/nec illo° res ipse ꝓtradicūt. Ad hoc ca² res genera² ꝑ quolibz ſcabili ꝑ aliquem ťim siue fit entitas siue nō. ꝛ fic am bo ꝓtradcōzia sunt res/qz ambo sunt significabilia p ťiōs/ꝛ tūc vnū ꝓtradcō rium est entitas ſcabil' ꝛ aliud ꝓtradcōziū nō entitas ſcabil' Ad hoc ꝺicit qꝺ liz al terū ꝓtradcōziū ꝺ[r] non ens ꝑ tanto qꝺ ſt negattionē alic⁹ ſcati/tñ vtrūq; cō tradcōziū est verū ens puta verus termin⁹ ſcatiu⁹/qz termi sunt q̄ ꝺdcō. iaut² adi uicem liz grā ſcationis. ¶ Et si replicať termini nō habent se sic qꝺ alter sit non ens sim² ḡ nō ꝺdcōziať ¶ Dico qꝺ alter terminoꝝ ꝓtradcōzioꝝ sp dicit non ens.j.importat negationē entis ſcati ꝑ alium terminū ꝓtradcōziozū. Et non ꝺr non ens qꝺ in se non est ens ¶ Ideo mouetur questio vtrū ꝓtradcio terminoꝝ fūꝺet sup̄ terminos/aut sup̄ res ſcatas ꝑ terminos Dicūt qꝺ fūꝺat²

supza res ⁊ tamẽ ꝺr ꝓtradcio terminoꝝ ꝓ tãto qꝛ fũdaꝫ supza fcata terminoꝝ Et dicũt qꝫ ꝓtradcio eſt relatio rõnis. qꝛ alias non poſſz fũdari supza ptũ tiſ ꝓ tradcõzij negatiui Aliſ dicũt qꝫ ꝓtradcio fũdaꝫ supza terminos vt ficut vnus termin⁹ ꝓtradicit alteri ita ꝓtradcio eſt relatio fũdata supza vnũ tim̃ in ordiẽ ad aliũ. Verũ eſt tamẽ qꝫ hm̃oi termi ꝓtradcõzlj ñ ꝺicũt niſi capiãꝫ fcatiẽ

Arguitur primo ¶ Nulla ſunt relatiue oppoſita gᵒ nõ ſunt 4ᵒʳ ſpẽs op ⁊ poſita ſe ponũt g̃ nulla relatiã ſunt oppoſita / ꝓña tenz qꝛ oppoᵗᵃ ſe ſp deſtruũt ¶ Dico licz relatiã ſunt ſimˡ natura ⁊ poſita ſe ponũt in diuerſis ſbtis. tamẽ ſunt oppoſita reſpcũ eiuſdem ſbti a quo ſe expellũt. ¶ Replᵢ² ꝺem pt eſſe pater ⁊ filiᵘ⁹ g̃ non expellũt ſe ab eodem ſbto ¶ Dico qꝫ pr̃nitas ⁊ ſua filiatio ad quam relatiue oppoᶻ nõ pñt ſimˡ eſſe in ſbto ¶ Replicaꝫ gen⁹ ⁊ ſpẽs ꝓ bto ſũt relatiue oppoſita ⁊ ſũt in eodẽ ſcz intellcũ. filiter diſciplina ꝺr coꝛre latiue ad diſciplinatum / ⁊ illa duo pmittũt ſc in eodem ſbto puta in eodem intellcũ / gᵒ adhuc relatiua reſpcũ ciuſdem ſbti nõ ſunt oppoſita Aliſ ꝓbaᵗ ꝺe ꝓcluſiõe diſcipliãta id eſt ſcita. ⁊ de diſciplina q̃ eſt iſtiᵘ⁹ ꝓcluſiõis ¶ Dico ad pᵐ qꝫ gen⁹ ⁊ ſpẽs ſua ꝓ btis nõ ſunt immeᶜ in intellcũ ſz mediãtib⁹ diuerſis fũdamẽtis ⁊ bᵒ non eſt incõueniẽs ¶ Ad aliud de diſciplina ⁊ diſcipliãto Dico qꝫ non ſunt oppoſita relatiẽ niſi grã reſpectuũ quos importãt in ordine ad ſcinuicem Et illi reſpectᵘ⁹ nõ ſũt immeᶜ in intellcũ: ſz in fũdamẽtis diuerſis. puta vnus reſpcũs in diſciplina ſeu ſcientia habita de ꝓcluſione: ⁊ aliᵘ⁹ reſpectᵘ⁹ ſcz diſciplinati in ipã ꝓcluſioẽ ſcita Vñ diſciplinatũ nõ eſt hic qꝺ infozmatũ diſcipli na qꝛ ſic eſt ꝓcretũ diſcipline ſeꝺ eſt ideꝫ qꝺ ſcitũ / ⁊ importat reſpcm̃ in ordine ad diſciplinam ſicut ſcitũ in ordine ad ſciãm

Arguitur ſecũdo cõtra diffinitõꝝ ꝓtrariorꝝ ſic ¶ Cõtradcõzia pl⁹ diſtãt q̃ ꝓtraria. g̃ ꝓtraria nõ maxime diſtãt Aliſ ꝓbaᵗ ⁊: qꝛ ꝓtradcio ẽ maxima repugnãᵃ. qꝛ fit inter ens ⁊ non ens ¶ Dico liz ꝓtradcõzia magis diſtant ſim² loquẽdo ⁊ extra gen⁹ q̃ ꝓtraria. nõ tñ magis diſtãt ſb eodẽ genere / qꝛ ꝓtradcõzia nõ ponũt ſb aliqᵒ genere Vel ꝺic qꝫ ꝓtraria magis diſtãt diſtantia poſitiã ¶ Replᵢ² Albedo ⁊ nigredo ꝓtrariãꝫ ⁊ tñ nõ maxime diſtãt ſb ſuo genere. ſᵗ Aliſ ꝓbaꝫ. qꝛ albedo ⁊ ſciã pl⁹ diſtãt ſb iſto genere q̃litas q̃ albedo ⁊ nigredo ¶ Dico liz albedo ⁊ ſciã pl⁹ diſtãt ſb genere remoto: nõ tñ ſb eodem genere ꝓpinquo Etiam ꝓ hoc non ſeq̃t q̃n albedo ⁊ nigredo pl⁹ repugnẽt q̃ albedo ⁊ ſciã: q̃ bene ſe ꝓpatiũt² in eodem ſbto ¶ Replᵢ²: albiſſimũ ⁊ nigerrimũ pl⁹ diſtãt q̃ albedo ⁊ uigredo / g̃ albedo ⁊ nigredo non maxime diſtãt ¶ Dico qꝫ liz albiſſimũ ⁊ nigerrimũ pl⁹ diſtant diſtãtia gͣduali. nõ tñ pl⁹ diſtant diſtãᵃ graduali q̃ eſt ex pte graduũ forme ſpecifice ¶ Et ſi dicatur ꝓtraria ꝑm eſſe ſpecificũ ꝓpatiũt ſe in eodem ſbto: g̃ nõ maxime diſtant Aliſ ꝓbaꝫ de caliditate ⁊ frigiditate in aqua tepiꝺa Dico liz ꝓpatiãꝫ ſe in eodem ꝑm eſſe remiſſum: non tñ ꝑm eſſe intenſum / ⁊ ꝑm illõ eſſe cõtraria ꝺicunt maxime diſtare

Arguitur tercio Virtᵘ⁹ ⁊ viciũ ꝓriãꝫ ⁊ nõ ponũt ſb eodẽ gñe qꝛ ipã met ſũt gnã vt ꝺicit pñs inᵖ⁹ pñtis Etiã vtᵘ⁹ ⁊ viciũ non maxime diſtant ſb eodẽ gñe. g̃ difᵒ ꝓtrariorꝝ nõ ꝓcnit omib⁹ Aliſ ꝓbaꝫ

quia duo vicia inter que virtus est mediū pl⁹ distant vtz z⁹ eth̄ix ¶ Dico ad istud z^m q licz duo vicia pl⁹ distāt a scimvicem ꝑm apparetiam/qz magꝭ appent repugnant q̄ vtus z viciū/tñ ꝑm veritatem nō pl⁹ repugnāt ymmo vtus ꝑm veritatem pl⁹ repugnat z ꝓtrariaī vicio/de isto dcm̄ ē in ꝓma ꝓmunitate adaliquid ¶ Ad ꝑmū dicit q licet vtus z viciū seu bonuz z malū sint met genera moralia tñ ponūt sb eodem genere loycali puta sb habitu ¶ Replicaī ꝓtra ꝓmā solutionem vt⁹ ꝑm veritatem nō pl⁹ repugnat z ꝓtrariaī vicio: g⁹ solu⁹ mala Alīs ꝓbaī qz mediū nō ꝓtrariaī extremis vtz de medijs colozib⁹ sz virt⁹ ē mediū duoꝝ vicioꝝ extremoꝝ q̄ ꝑm veritatem nō ꝓtrariaī ipis Dico licz mediū ꝑticipatōz nō ꝓtrariaī extremis/qz h⁹ mediū ꝑticipat aliquid de vtroq extremoꝝ: tñ mediū ꝑ abnegationē bñ ꝓtrariatur extremis: mō vtus est mediū ꝑ abnegatōz

Arguitur quarto dictum est supꝫ q ꝑm phm Cōtraria immeddiata sūt quoꝝ alterū necesse est inesse sbto susceptibili vt sanum egrum circa aiāl. par z impar circa numerum. Alr² sic capiēdo ꝓtradcō⁹ illi⁹ dicti phi/z ar² sic Vtrūq ꝓtrioꝝ immediatoꝝ/possibile est nō inesse sbiecto susceptibili/q̄ hec est falsa/ altez ꝓtrioꝝ imediatoꝝ necē est ineē sbiecto susceptibili/ꝓña tenet ꝑ legem ꝓtradcōziaꝝ: ꝓma est in edentuli/z 2ª in purpurea q̄ ꝓtradicūt ¶ Alīs ꝓbaī de istis cōtrarijs imediatis sanū z egrū. Mā sanū possibile est nō inesse sbto susceptibili scz aiāli/g⁹ vtrūq ipsoꝝ possibile est nō inesse sbto ¶ Dico q ista alterū ꝓtrioꝝ immediatoꝝ necē est ineē sbiecto susceptibili/ē multiplex ꝑm ꝓpōem z diuisiōz. Unde si capiaī in sensu diuiso vt scz mod⁹ intelligaī mediare inter partes dicti/sic ipsa est falsa z sua cōtradcōzia vera. scz vtrūq ꝓtrioꝝ immediatoꝝ ꝑt: vel possibile est: nō inesse sbiecto susceptibili ¶ Quia sic est vna ꝑticularis ex parte dicti/cuius nulla ꝑlaris est vera Aliō⁹ ca² in sensu composito vt ille mod⁹ necesse intelligatur esse sbtum vel ꝑtum ꝓpōnis: z non mediare inter ꝑtes dicti/z tūc ipsa est va: quia sensus e⁹ est/q necē est altez ꝓtrioꝝ immediatoꝝ inesse sbto susceptibili: h⁹ est q talī ꝓpō Altez ꝓtrioꝝ immediatoꝝ inest sbto susceptibili/est necria/que est va: sed sic non hz ꝓ ꝓtradcōzia ista diuisam/vtrūq ꝓtrioꝝ immediatoꝝ ꝑt non ineē sbto/qz modalī ꝓposita nō ꝓtradicit modali diuise. Sed ei ꝓtradicit ista de possibili: z debet esse de dcō ꝓtradcōzio vt possibile ē neutrū ꝓtrioꝝ immediatoꝝ inesse sbto susceptibili z illa ē falsa ¶ Replicatur ista ꝓpō phi Altez ꝓtrioꝝ imediatoꝝ necē est inesse sbto susceptibili: ē vna ꝑticularis ex ꝑte dicti/z non hz aliquā ꝑlarem veram: vtz descendēdo ad q̄libz ꝓtrariū imediatū/g⁹ ipa est falsa/ꝓña tenet qz ad veritatem ꝑticularis req̄ritur veritas vni⁹ ꝑlaris ¶ Dico q non est incōueniēs āliquā ꝑticularem modalem de sensu cōposito esse veram: c⁹ tamē nulla ꝑlaris sit vera: z h⁹ ideo qz dcm̄ ibi supponit māl'r ꝑ vna indicatiua de inesse/z non supponit ꝓsona² ꝑ inferioꝝib⁹/z g⁹ si descendaī fit falla² figure dcōnis ¶ De isto videaī pulchre ad longum jn fine ꝑmi tractat⁹ de modalib⁹

Quinq sunt modi ꝓzoris.

Primo ꝛ ꝓprie aliquid dr esse prius altero scom tempus: vt homo habens annos xl. est prior homine habente annos xxx. Secdo modo dicitur aliquid ꝑ-us natura. vel a quo non conuertitur subsistendi ꝯsia: vt vnꝰ est prius duob⁹: duob⁹ em existentibus mor ꝯsis est vnꝰ esse: vt si duo sunt vnꝰ est ꝛ econtra: Tercio modo dicitur prius ꝑm ordinem quendam: vt in disciplinis principia priora sunt conclusionibus: ꝛ in grammatica littere sunt priores syllabis· ꝛ in oratione prohemiū est prius narratione. Quarto modo dicitur prius quod melius est ꝛ honorabilius Consueuerunt em plurimi homines honorabiliores ꝛ magis dilectos apud se dicere priores: Quinto dicitur prius scz eorum que conuertit̄ ꝑm essendi ꝯsiam: ꝛ alterꝝ est quodā modo causa alterius: ꝛ illud digne naturaliter prius dicit̄. vt hec res hominem currere: cōuertit̄ cū hac ora-ne homo currit Et si hoiem currere sit verum: hec ē vera homo currit ꝛ non econtra. Res aūt est cā orationis vere de se facte. ꝛ non eꝝ Ab eo em qꝫ res est vel non ē oratio dicit̄ vera vel falsa: ꝙ hec res hominem currere prior est hac oratione homo currit. Isti modi cōtinentur in his ōibus: tempore. natura: prius ordine dic ꝛ honore Causam causato dicimus esse prius.

Tres sunt modi ipsi⁹ simul

Simul dicitur tribus modis. Primo modo dicit̄ simul quoꝝ generatio est in eodem tempore: ꝛ neutrū

1587

eoꝝ est ꝓius neꝯ posterius: ⁊ hec dicũtur simul tempoꝛe: vt duo gemelli nati in eodem tempoꝛe simi liter subiectum ⁊ sua ꝓpꝛia passio Secũdo mo do dicũtur simul quecũqꝫ conuertũtur: ⁊ neutrum est causa alterius: sicut quelibet relatiua: vt duplum ⁊ di midium: pater ⁊ filius. ⁊ sic de alijs Tercio modo dicũtur simul que equaliter condiuidũt aliquod genꝰ vt homo equus leo ⁊ cetera. que condiuidũt hoc ge- nus animal: Et etiam differentie diuidẽtes aliquod genus dicũtur simul vt rõnale ⁊ irrõnale Illi duo vl timi modi dicũtur simul natura Primus autez dicitur simul tempoꝛe Versus.

Tempoꝛe dico simul quoꝝ generatio nũc est
Que conuertuntur: dicimus esse simul.
Suntꝯ simul species genus vnũ condiuidentes

Primum pũctũ ẽ ꝙ secũdũ pꝰ ꝑntum est ꝓius. quod ideo dꝛ pꝰ ꝑntuꝫ: quia valet ad ꝙgnitionem veroꝝ ꝑntoꝝ. Iam ꝓi- mus modꝰ est inter spẽs ⁊ indiuidua. eo ꝙ spẽs ꝓiores sunt indiuiduis sicut et nũ tpali Et habz esse inter indiuidua ꝑm viam generatõnis. qz vnũ est ꝑncꝑ a° tpe ⁊ generatioẽ Et secũdꝰ modꝰ est inter genera ⁊ spẽs inter se. vt si homo ẽ: animal est/ ⁊ non eꝯrio: Etiam est in indiuiduis ⁊ spẽbꝰ inter se. vt si socꝛ. est/ hõ est: ⁊ nõ eꝯrio Et valz etiam ad euitandũ fallaciam ꝓntis Item tercꝰ modꝰ non solũ valz in loyca sed in oĩmbꝰ scientijs. vt in grammatica. lrẽ sunt ꝓpꝛes sillabis In rethoꝛica ꝙhemiũ est ꝓius narratione. Et bꝛeuiter in oĩ sciã ꝙ sunt ꝓiora sunt ꝓius addiscenda Quartꝰ modꝰ solũ ꝙuenit indiuiduis. ⁊ nõ ẽ tam loycis ꝙ politicis necꝛia. Quintꝰ modꝰ inuentꝰ ẽ ꝑ aristotelem. ⁊ ẽ qꝰ cã ꝓiꝛ est suo effcũ. vt rem esse/ ⁊ oꝛõ vera ꝑns rẽ esse/ ꝙuertũ ꝑm essendi ꝓnãz ⁊ rem esse ẽ causa quã ẽ oꝛõ dicit vera

Secundũ pũctum ẽ ꝙ tercꝛ postꝑntum est fal. Er valz ad noticiaz to sunt spẽs/ habentes passioẽs. q̃ cum suis sbtis sunt simul tempe ⁊ neutꝝ est ꝓius aut posteriꝰ Secũdꝰ modꝰ valz ꝑcipue ad secũdam ꝓꝑtatem relatiuoꝝ q̃ est ꝙ relatiua sunt simꝫ natura. Tercꝰ modꝰ valz qz in quolibz ꝑnto sũt dꝛe

oppoſite/q̃ ſimul dimḋũt gen⁹ & ꝓſtituũt ſpēs. Et vlter oīa inferiora alicui⁹ ſuꝑiozis/dīr̃ ſimul natura ſm hũcmodum. ¶ Et ſi ar² binari⁹ & ternari⁹ diui⁹ dũt numer⁹. & tamē nō ſunt ſimul natura g̃ terci⁹ mod⁹ male po² Añs. ꝓbaī ꝗa binari⁹ eſt ꝓzior ternario ꝑ ſecūdū modū ꝓzis. tc̃ꝫ id a quo ꝓña ſb̃ iſtendi con uertitur. ¶ Dico q̃ du² ꝓſiderāī. ꝑᵒᵒ ſm naturas ꝓpas: & ſic binari⁹ ē ꝓzior ter nario. Allioᵒ ꝓſiderāī rōe numeri. ꝗ ē cōe gen⁹ ipſoꝝ & binari⁹ ñ eſt ꝑor ter nario/ qz ſpēs ſunt coeq̃ue ſb̃ ſuo genere. ¶ Si ar² ꝑ ꝓmnm modū/genera° fit in inſtāti: g̃ male dr̃ ꝗum genera° ē ſil' in tempe. ¶ Dico q̃ temp⁹ non ca² ſbi ꝓpe ꝑ menſura ſucceſſiua durationis: ſz capiī temp⁹ generalr vt extendat ſe ad oēm menſuram duratōnis

Queritur primo. Vtrum hō viginti annoꝝ ſit ꝑor ſcipſo decem an ſcōm tempus quod eſt vel fuit in priori tempe. Iam aliquis idem ſm q̃ ſenior non fuit in priori tempe/ c̃ꝫ ipſe idem ſm q̃ iuuenis/ymmo poti⁹ eꝝ ipē iu uenis ḋr ꝑus ſm temp⁹ ſcipſo ſenc. ¶ Si ar² dicit phs q̃ prius ſm temp⁹ dicīt: qd̃ eſt ſeni⁹ & antiq̃us. ¶ Dico q̃ ipſe phs intelligit compando vnam rem ad a liam. vt ſcz inter diſtinctas res illd̃ quod eſt ſeni⁹ & antiqui⁹ alio/ē prius ſm tē p⁹ illo jam hic compaī ſeni⁹ ad ſcipm min⁹ ſenem

Queritur ſecūdo. Vtrum tm̃ quinq̃ ſunt modi priozis. Ad hᵒ ḋ² q̃ fic/ ris. ¶ Si ar² aliquid eſt prius alio ſm locum g̃ ſunt plures modi c̃ꝫ quinq̃. ¶ Dico q̃ prius ſm locum ꝓzehendīr̃ ſb̃ priozi ſmᵗ temp⁹. qz temp⁹ & loc⁹ pari mō ſe hñt in menſurando res: qz vtrūq̃ ipſoꝝ ē menſura extrinſeca rei. ¶ Si ar² ē aliquis mod⁹ priozis ſm quem cauſa efficiens ē prior ſuo effectu: ficut do mificatoz eſt ꝑor domo quam ipē facit. ¶ Dico q̃ ille mod⁹ ꝓzehendīr̃ ſub quinto modo. Iam cū dr̃ eoꝝ ꝗ ꝓuertūr̃ ſm cēndi ꝓnām/ & alterū ē cauſa alte rius/illud naturalr dr̃ prius ſbi innuitur ꝑ locū a minozi. q̃ ꝗlibz alia cā ē ꝓzior ſuo effcū. qz min⁹ videtur hoc de cauſa que ꝓuertīr̃ cū effcū ſm cēndi ꝓnām. c̃ꝫ de aliqua alia cā. ¶ Et eſt aduertēdū q̃ non ē incōueniēs aliquid eſſe prius a lio ſcōm vnū motū ꝑoris/ & eſſe poſteri⁹ ipō ſm alium modū ꝑoris. ¶ Et ſi q̃ ratur c̃ꝫ non ponūt² modi poſteriozis. Dr̃ q̃ modi poſteriozis facilr colli gūī ex modis priozis. qz oppoſitoꝝ eadem eſt diſciplina. Iam illud ſemp eſt poſteri⁹/ reſpcū cui⁹ aliud ḋr eſſe prius.

Arguitur primo. Aliquis eſt mod⁹ ꝑoris ſm quē ãgeli ſunt ꝑores no jᵗ plures ſūt modi c̃ꝫ q̃nq̃. ¶ Dico q̃ ꝓtinēt ſb̃ ꝓmo° ꝑoris: qz ãgeli ſūt ꝑores nobis ſm temp⁹ jta & dc⁹ ē ꝑor tpe creaturis. ¶ Repli² / nec dc⁹ nec ãgeli men ſurantur tpe jᵗ illi modi non ꝓtinēt ſb̃ priozi ſm temp⁹. ¶ Dico q̃ licz nō mē ſurētur tempe ꝓpric dcō. qd̃ eſt menſura duration is mot⁹. tñ menſuranī tem pore extendēdo temp⁹ ad cuiternitatem & eternitatē. ¶ Repli² inſtempe non eſt prius nec posteri⁹/ g° nihil eſt prius ſm temp⁹ capiēdo temp⁹ q̃cūq̃ modo Añs ꝓbatur quia nihil habem⁹ de tempe niſi nūc quod eſt indiuiſibile. ¶ Di co licz nihil habemus de tempe niſi nūc in facto eſſe & in actu. tñ ſm ſucceſſio

nem ⁊ in potentia sunt plures ptes tempis.

Arguitur secūdo contra terciū modū oīe prius est ꝑus scōm aliquē ordinem. g terci? mod? nō distinguit ab alijs ¶ Dico liz oīe prius sit ꝑns ꝑm quēdam ordinem general'r captum. non tn ordine doctrine vel disciplne ¶ Si ar² cōtra quartum modū Spēs ē pfectior ⁊ hono? norabilior genere/sil'iter forma est pfectior ⁊ honorabilior materia/⁊ tn spēs non est genere prior/nec forma prior est materia. ¶ Dico' via generatōis que est ab impfcō ad pfectum Materia ē prior forma ⁊ genus spē. licz via ꝑfectionis sit ecōtrario.

Arguitur tercio. Contra quintum modū. Pro vera nō ꝓuertit cum esse rei ꝑcate ꝑ ipsam g ille mod? non valz Tñs ꝓbatur qz Johannem currere sepe est. qñ tamen non stat ūm est actualiter aliqua ꝓpositio enūciāns iohānem currere ¶ Dico liz res ꝑcabilis per oratiōē vera non conuertitur ꝑm essendi ꝓnām cum oratiōne vera. tamen res actualiter ꝑcata ꝑ oratiōem veram/⁊ oratio vera ꝓuertūtur ꝑm essendi ꝓnām. ita q rem esse p̄cedit oratiōem veram: tcū causa suū effm ¶ Replicat. Causa ⁊ effcūs sūt simul ꝑ secūdū modū sil'itatis ꝛ g causa non est prior Tñs ꝓbat. Causa ⁊ effectus sunt relativa que sunt simł natura ¶ Dico licet causa ⁊ effectus quando capiūt formaliter ꝓ respectibus sint simul natura. non tamen quando capiūt material'r ⁊ ꝓ denominatis

Arguitur quarto contra secūdum modū sil'itatis pater ⁊ filj? sunt sil' natura ꝑm hūc modū. ⁊ tam pater ē causa filij. ioco male addit ⁊ neutrum ē causa alteri? ¶ Dico licz pater ꝓ denōiato sit causa filij. nec fic est simul cum filio. tamen pater ꝓ ꝑcato non est causa filij ¶ Replicatur causa ⁊ causatum ꝓ ꝑtis sumpta sunt simul ꝑm istum modū. ⁊ tamen causa ꝓ ꝑto est causa causati ¶ Dico licz causa ꝓ ꝑcato sit causa causati ydē tice/non tamen denōiative / ⁊ ad hoc q aliqua sint simł ꝑm hūc modū sufficit ea conuerti ꝑm essendi ꝓnām ⁊ neutrū esse causa alteri? denōiatiue. ¶ Si ar² tot sunt modi sil'itatis quot sunt modi prioris. qz tot modis dr vnū oppositor quot modis ⁊ reliquū ¶ Dico q simul ⁊ prius nō sunt opposita sz dispata. nā prius ꝓ opposito suo hz posteri? ¶ Si dicat aliqua sūt sil' ꝑm locuz g plures sunt modi Dicit q ꝓhendūt sb ꝑmo mō

Motus sunt sex spēs: scz generatio corruptio augmētatio diminutio: alteratio ⁊ ꝑm locū mutatio Generatio est ꝓgressio a non esse ad esse Corruptō ē ꝓgressio ab esse ad non eē Augmētatio ē ꝓexistitis q̄ntitatis maioz amētū: Diminutio ē preexistentis quantitatis minoz amētū Alteratō est mutatio a ꝑria qualitate in ꝑriā qualitatē vel in mediā: vt cū aliq̄d mutatur

ab albedine in nigredinem vel in medios colores Motus scōm locum est mutatio de vno loco in alterum. Motus autem scōm locum sex sunt species siue differentie scz ante retro: sursum deorsum dextrorsum z sinistrorsum: ad omnes autem partes fit motus

Habere dicitur multis modis. Primo dicit aliquis habere aliquam qualitatem vt disciplinam vel vtutem: Secūdo mō dicitur quis habere quantitatem z magnitudinem. vt tricubicum tricubicz Tercio mō dicicur habere ea que circa corp? sunt adiacētia: vt vestimentum z tunicam Et habitus isto modo est vnū de decem predicamentis: z diffinitur sic habitus est corpoꝝ: z eorum que circa corp? sunt adiacentia: vt est armatio caligatio: Quarto modo dicitur habere ornatū: vt habere anulū i digito Quito modo i dicitur habere membrū vt manū z pedem. Sexto modo dicitur habere sicut continens contentum: vt lagena vinū: z modius grana tritici Septimo mō dicitur habere possessionem vt domū vel agrum Octano mō dicitur habere vxorem Et de hoc modo dicit aristoteles q̄ ille mod? est alienissim? propter hoc. nam qui habet vxorem habetur ab ea. vinculum em̄ matrimonij indissolubiliter ligat vtrūq;. Et dicit q̄ forte alij modi apparebūt in eo qō est habere: sed qui solueruūt dici pene oēs enumerati sunt Versus Affectū: quātū vestitum dic velut aurum Membrum cōtentum: possessum vir mulierem

Primū punctuz ẽ ꝙ quartum pᵒ p̄ntum est motꝰ. Et valz primo ad p̄ dicamẽtum ſbñie. qz dicebaꝫ in ſexta ꝓpetate ꝙ ꝓ prie ꝓpriu ſbñie est/ꝙ cum fit vna numero ꝑm ſui mutationẽ ipſam eſſe ſui ceptibilem ꝓrioꝝ/ſz mutatio est motꝰ. ꝛ ſuſceptio ꝓrioꝝ fit ꝑ alteratoꝫ q̄ ẽ motus Etiam motus reperitur in p̄nto ſbñie: repitur in quantitate. ſn qualitate: ꝛ vbi: ſicut patebit.

Secūdum punctū. est/ꝙ ꝑm pꝑm due ſunt ꝓpetates vel magis cōita tes motus Vna ẽ ꝙ motꝰ ꝓtrariaꝫ motui vt gene ratio coꝛruptioni. Mutatio loci q̄ est ad ſurſum ꝓtrariaꝫ loci mutatoi q̄ ẽ ad deoꝛſum Alia est ꝙ motꝰ non ſolū ꝓtrariaꝫ motui ſed etiam quieti. vt motꝰ q̄ est ad aliquem t̄m ꝓtrariaꝫ q̄eti q̄ est in cōtrario tiō: vt motꝰ ad albedinem cō trariaꝫ q̄eti in nigredine Si arꝛ vnū ꝛ idem non ꝑt pluribꝰ opponi eadẽ ſpẽ oppōnis/ſ° motꝰ non ꝓriaꝫ motui ꝛ quieti Dico lz idem nō ꝑt pluribꝰ op poni eadem ſpẽ oppōnis ꝑmo ꝛ p ſc: tñ bene ex p̄ñti ꝛ ꝑ accñs grā alicꝰ eiuſdẽ vt motꝰ ad aliquem terminū ꝓtrariaꝫ motui ad ꝓrium terminū grā ſui terñi. ad quem Et gracia eiuſdem terñi ꝓriaꝫ quieci q̄ est in ꝓrio termino

Tercium pūctum ꝙ quintum pᵒ p̄ntum est habere: qđ valet ad noticiam veroꝝ p̄ntoꝝ ſic: qz ſbia habz omia accñtia. Dñ p̄ primū ꝓgnoſcimꝰ quomō ſbia habet qualitatem p ꝛᵐ: quō habet quātitatẽ ꝑ tercium quō habet habitum coꝛpm ꝛᶜ de alijs. vñ habere paternitatem: filiationem. actionem paſſionem vel aliud accñs reducūt ad iſtos modos

Queritur ꝑmo. que est ſufficientia ſex ſpẽꝫ motus Dico ꝙ hec Omnis motus est ad aliquem terminū. vel ſ° est ad ſbām vel ad accñs. Si ad ſbiām hoc est dupl'r vel est ad ſbām quo ad eſſe ſbſtantic/ſic ẽ genera°: vel ad non eſſe ſbie: ſtc est coꝛruptio. Si fit ad accñs. hoc est dupl'r. vel est ad cns reſpectiuū ſcz ad vbi. ſic est loci mutatio. Vel ẽ ad accñs abſolutum Hoc est dupl'r. vel hoc accñs est qualitas ſic est alteratio. vl' est quātitas hoc ẽ dupl'r Aut cm̄ terminatur ad quantitez pfcām. ſic ẽ augmẽtatio. aut ad quātitatem imꝑfcām ſic est diminutio. Si arꝛ generatio ꝛ coꝛruptio ſunt adeſſe ꝛ noneſſe. ꝑ non ſunt ad ſbām Dico licet non ſint ad ſb ſtātiam immediate tñ bene mediate. quia immediate terminātur adeſſe ꝛ non eſſe ſbſtantiarum

Queritur ſecūdo. Quare ariſtoteles dicit ꝙ octauꝰ modꝰ habẽdi ſcíz habere vxorem dicit modus alieniſſimꝰ habendi Dico quia quicqđ habz aliquid/nō debet haberi reſpcū eiuſdem. ſed quādo vir habet vxorem/dicit ecōtrario haberi ab vxore. qui certe modꝰ videtꝛ multum alienus. Alia cauſa est quam audiui a preceptore meo dum eſſem puerꝰ/ virum habere vxorem est modꝰ alieniſſimꝰ ꝺco: quia vir ſepe putat habere vxorem ſuam ꝛ aliꝰ hz eam. qui ẽ bene modꝰ alienꝰ. vt quis dicaꝫ habere illud quod aliꝰ habz

Arguitur primo Plures ſunt ſpecies motꝰ q̄ ſex. ꝑ textꝰ ẽ diminutus Añs ꝓbatur. qz dicit phs tercio phiz ꝙ tot ſt ſpēs motꝰ quot ſunt ſpes entis: ſed decem ſunt ſpēs entis ſcz decem p̄nta ſgitꝛ ꝛ decem ſunt ſpēs motꝰ. Dico ꝙ phs intelligit dcm̄ ſuum ꝙ tot ſunt ſpēs

mot⁹ quot sunt spēs entis ꝓducibilis ꝑ motum. ſz non sunt nisi q̄tuor ꝑnta per motum ꝓducibilia ſcz ſbia quātitas q̄litas ꝛ vbi ¶ Repli⁹. g̃ non erūt nisi q̄ tuor spēs mot⁹ qđ est flm̄ j² illa solutio mala. ¶ Dico q̄ licz nō sint nisi q̄tuor spēs mot⁹ in generali/tñ sunt ſex in spāli. q⁹ mot⁹ ad ſbām ē duplex ſcz generatio ꝛ corruptio. ꝛ mot⁹ ad quātitatē etiam ē duplex ſcz augmēta⁹ ꝛ diminutio

Arguitur secūdo. Plures adhuc sunt spēs mot⁹. j² text⁹ ē diminutus. Añs ꝓbat. q⁹ nutritio est quidam mot⁹ ⁊ etiam int̄ fio ꝛ remissio sunt mot⁹ ¶ Dico q̄ isti mot⁹ reducūt̄ ad modos in tertio posi tos ſlam nutritio ꝑt ꝓphendi ſb generatioē q⁹ ē quedam augnātio. Añ dicit phs v⁹ phīz q̄ ꝓductio c⁹ libz accītis di² genera⁹ ꝑm quid: ꝛ corruptio ei⁹/cor ruptio ꝑm qđ intentio vero ꝛ remissio reducūtur ad alteratōz ¶ Repli² gnā scđm phm v⁹ phīz dicentem q̄ genera⁹ ꝛ corruptio nō sunt mot⁹ ꝛ ꝑ añs ma le hic enumerāt ꝓ spē mot⁹ ꝛ male reducīt nutri⁹ ad gnātionē ¶ Dico q̄ mo tus ca² dupl'r ꝑ⁰⁰ ꝓ q̄cūq; mutatioē sine instātanea siue successiua. sic gnātio ꝛ corruptō sunt mot⁹ ꝛ ita pe. hy ſ. lo² de motu Illio⁹ ca² mot⁹ ꝓpc/solū ꝓ mu tatioē successiua ⁊ nō sunt mot⁹/ꝛ ita phs loq̄t̄ de motu.

Arguitur tercio ꝓtra diffinitōz augmētatiōis. in ebulitioē lactis est augmēta⁹: ꝛ tamē ibi nō ē additamētum ꝑ titis q̄ titatis ¶ Dico q̄ licz in ebulitioē seu rarefactioē nō fit additamētū ptiū ſbie tñ fit additamētū ptium q̄titatis ¶ Si ar² ꝓ diffinitionez alterationis sic. mo tus de min⁹ albo ad mai⁹ albū ē altera⁹. ꝛ tñ nō fit de ꝓria q̄litate u ꝓriam. ḋa albū ꝛ albi⁹ nō ꝓriāt̄ ¶ Dico q̄ licz albū ꝛ albi⁹ nō ꝓriānt̄ ꝑm ēntiam: tñ bene ꝑm esse qualitatis pfcm̄ ꝛ impfectū/ꝛ h⁹ sufficit ad motū

Arguitur quarto. jbem nō ꝑt esse ꝑntū ꝛ p⁹ ꝑntū. ſz habere ē vnū ꝑntū j² nō erit postꝑntum ¶ Dico licz ibē vniuoce ꝛ co dē mō acceptū nō fit ꝑntum ꝛ p⁹ ꝑntum: tñ bene eq̄uoce captū. q⁹ capiēdo hr̄e ſpāl'r ꝓ tercio mō hñdi ſcz ꝓ adiacen⁹ cor ꝑm/ꝛ cor ꝙ circa cor p⁹ sunt adiace tia sic est ꝑntum ¶ Repli² ad grammaticā spectat ꝓsiderare ꝟcatōes vocabu lor/g̃ lor c⁹ male ꝓsiderat oms ꝟcatōes h⁹ qđ est hr̄e/filiter posſz argui de po ri, ꝛ sil'/ꝓña ꝓbat. q⁹ diuersi artifices hñt diuersa ꝓsiderare ¶ Dico liz ab grā maticū spectat ꝓncipa² ꝛ vl'ter oms vocabulor ꝟcatioēs ꝓsiderare ꝛ declara re. tamen min⁹ ꝓncipal'r ꝛ pticulariter ꝛ ex incidēti q̄libz ali⁹ artifex ꝑt aliquos terminos exponere ꝛ declarare ꝓut ꝓposito suo seruiūt

¶ Et hec de ꝑntis sufficiūt

Finitur tractat⁹ tercī⁹.

Sequitur tractat⁹ quart⁹

Arca iniciū ꝗrti tractat⁹ petri hispani/q̄ est ꝑmus liber noue loyce extract⁹ ex libro porū aristotelis añexꝰ ad textū ꝓcedat mouet vnica questio de ſbto h⁹ quarti.

Queritur q̄d est subiectū ꝗrti tractat⁹ pe. hiſ. ¶ Dico q̄ ē syllogisin⁹/ꝓbat q̄ est q̄d cōissimū in hac sciā ꝓsideratū ꝑmo notū nō excedens methas ad q̄d tē/ꝙ est subiectū/ꝓña tenet ꝑ locū a difinitione ad diffinitū Sedo ꝓbat sic/illud ē subiectū alicui⁹ sciē cui demrāt inecē ꝓpa passio subiecti/ꝑ verū et adequatū ꝑncipiū c⁹ ſz syllogisin⁹ simplr ē hmōi/ꝙ est subiectū h⁹ sciē Maioz ꝓbat ꝑ ꝑhm in libro posterioꝝ Minoz ꝓbat q̄ passio h⁹ sciē est illatū ꝓclusionis ex duabz p̄missis in mō et figura dispositis Et demrāt inecē syllogisimo ꝑ istud adequatū ꝑncipiū ſcz ozō in q̄ q̄busdā positis tē/vñ talis ex dictis fiat demrātio. Omis ozō in q̄ q̄busdā positis necē est aliud tē/ē illatiuū ꝓclusionis ex duabz p̄missis in mō et figura dispositis Omis syllogism⁹ ē hmōi/ꝙ ōnis syllo⁹ ē illatiu⁹ cōclusionis ex duabz p̄missis in mō et figura dispositis ¶ Sed aduertendū est q̄ si syllo⁹ vt ē hic subiectū ponat eē cōe genus ad oēs syllogisinos ꝑ figto fundatos in syllogisinos vtilibz z inutilibz siue nccio inferētibz ꝓclusionē/siue nō/tūc passio h⁹ sciē dēt esse illatiuū ꝓclusionis ex duabz p̄missis Et ꝑncipiū ozō cōstans ex duabz p̄missis et ꝓclusione Et hoc mō syllogisin⁹ sophisticus peccās in forma nō est syllogism⁹ Et tūc dēt dici syllogism⁹ nūe addito Si aut addat simpliciter/vt dicat q̄ syllogism⁹ simpliciter.i. intractus sit hic subiectū/tūc nō est cōe gen⁹ ad alios syllogismos/vtrūq; est bene dictū.

Arguitur ꝑmo sic de subiecto debz p̄supponi q̄d est et q̄ ē vtz ꝑmo posterioꝝ/ſz hic nō p̄supponit syllo⁹/q̄ oñdit et difinit q̄d sit/ꝙ syllogism⁹ nō ꝑt hic eē subiectū ¶ Dico q̄ licet de subiecto debeat p̄supponi q̄d est et q̄ est/añ actualē demōstrationē vt vult ꝓbus/tñ nō oz p̄supponere in tradītione sciē/ſz in tradītione sciē dēt q̄d rei subiecti inuestigari ¶ Vel dz ad miōrē licz h oñdit q̄d ē ipius sillogisini loquēdo de q̄d rei/tñ q̄d nōis ei⁹ p̄supponit/iā ꝓbus loq̄tur de q̄ nōis et nō de q̄d rei ¶ Replicat etiā q̄d rei subiecti p̄supponit añ actualē demōstrationē/ꝓbat q̄ ꝓpa passio demrāt de subiecto ꝑ ꝓprīū et adequatū ꝑncipiū subiecti/ſz illud ꝑncipiū ē difinitio/et q̄d rei subiecti/ꝙ q̄d rei subiecti etiā p̄supponit ¶ Dico licet q̄d rei aliquo modo ipius subiecti p̄supponit noticia ꝓfusa/tñ idē q̄d rei inuestigat z diffinitur noticia determinata.

Arguitur secūdo syllogisin⁹ est q̄d ꝓplexū/ꝙ nō ꝑt eē subiectū h⁹ sciē. Dñs ꝓbat q̄ ōnis syllo⁹ ꝓponit ex p̄missis et ꝓclusione ¶ Dico q̄ licet syllo⁹ ꝑ denōlato vel re subiecta ꝓponat ex p̄missis et ꝓclusione/nō tñ syllo⁹ ꝑ figto/vñ syllo⁹ ꝑ figto est 2ª intētio syllogisini fundabilis supra ozōez syllogistice dispositā in mō et figura ¶ Replicat ōis ozō in q̄ q̄busdā positis tē est ꝓplexa/ſz syllo⁹ ꝑ figto est ozō in q̄ q̄busdā positis tē/ꝙ syllo⁹ ꝑ figto ē ꝓplexū ¶ Dico ad minorē q̄ licet syllo⁹ ꝑ figto est ozō in q̄ q̄busdā positis tē ptione mali inordinata. ſ. obiecti de intētione/et idō est q̄d ꝓplexū etiā illa ptione inordinata/tñ adhuc est q̄d incōplexū ptione for-

mali dircū ⁊ inordinata Et ideo iste duc sunt vere ſm̄ diuersas p̄dicationes syl logiſmus ꝓ figto est ꝓplexū/ſcz est oē aiāl est ſuba/ōnis hō est aiāl/⁊c sicut hic ſpēs ē hō/et ꝓpō est hō cur.⁊ hꝫ p̄cōe iox^a Etiā ista ē vā/syllo^s ꝓ figto ē incō plexū/et hoc p̄dicatione formali ordinata vel vnⁱ^c/qz incōplexū est cōe/dcm de incōplexo p^c intētionis/vt hō est incōplexū/et scōe intētionis vt ozō/ꝓpō syllogiſm^s ꝓ figto semꝑ est incōplexū ¶ Si tūc iterū arguat̄ Nullū cō plexū ꝑt ee ſubiectū Dico q illa ē vera de ꝓplexo p̄tione ordinata/vt hō est aiāl est illa p̄tione ꝓplexū/et hoc nō ꝑt esse ſubiectū Siz nō est verū de illo qō est cōplexū p̄tione inordinata sicut ista scōa intētio syllogiſm^s est ꝓplexū.ſ.oē aiāl est ſuba/ōnis hō est aiāl ⁊c/qz hoc idē ꝓplexū illa p̄tione/est in ꝓplexū p̄tio ne ordinata vt dictū est.

Arguitur tercio Syllogiſm^s est ſubiectū totius noue loyce/g̃ nō est ſubiectū q̄rti tractatus seu sciē libri ꝑozū/ꝓna tenet qz idē nō ꝑt esse ſbiectū totius et ꝑtis/mō sciā libri poꝛ est ps integralis noue loyce/qz noua loyca nō est aliud q̄ sciā poꝛ posterioꝛ topico ꝝ et elenchoꝝ inſimul aggregate ¶ Dico q duplices sunt pciales sciē q̄dā sunt ſibiīnuicem ſbordinate et in illis ꝑt esse idē subiectū totiˢ sciē et vniˢ ꝑtis Alie sunt sciē p^c ciales penitˢ diſpate nō ſibiīnuicē ſubordinate/⁊ in illis nō ꝑt idē esse ſubiectū totius et ꝑtis/jā sciē pciales noue loyce sunt ad ſeinuicē ordinate/qz sciā libri posterioꝛ topicoꝛ et elenchoꝛ ſubordinat̄ sciē libri poꝛ Et dicūt sciē ſubordi nate/quarū vna tractat de inferiori/et altera de ſuperiori ¶ Replicat̄ bñ ſequit̄ syllogiſm^s est ſubiectū totius noue loyce/ergo est ſubiectū cuiſlibet p^e tis noue loyce/ꝑñs est falsum/g̃ et añs/ꝓña ꝓbat̄ qz totū est idē qō q̃libet ꝑs ¶ Dico q totū capit̄ dupliciter Uno^o capit̄ cathegrematice vt idē ſit qō inte grū seu pfcm̄/et sic syllogiſm^s est ſubiectū totiˢ noue loyce/ſed tūc male ar^t/ Allio^o capit̄ ſincathegrematice vt ſit idē qō q̃libet ꝑs/et ſic bñ valet ꝓña/ſz vt ſic nō p̄cedit̄ q syllogiſm^s ſit ſubiectū totius noue loyce

Arguitur quarto Syllogiſmus ſimpl^r dictus est ſubiectū huiˢ quarti tractat^s vel sciē libri poꝛ/g̃ male dicit̄ q syllogiſm^s est ſubiectū huiˢ sciē/ꝓña ꝓbat̄ qz totū in mō/⁊ ꝑs in mō/nō ꝑñt esse ſubiectū eiˢdē sciē/jā syllogiſm^s est totū in mō/et syllogiſm^s ſimpl^r est pars in modo Alīs ꝓbat̄ p cōditiones ſubiecti attributionis ¶ Dico ad añs q hec ꝓpō/fil logiſm^s ſimplicit dictus ē ſubiectū libri poꝛ/ꝑt dupliciter accipi Uno^o vt ſen ſus ſit/q hoc totū syllogiſm^s ſimplicit̄ dictus ſit ſubiectū libri ꝑozū/et sic ꝓ positio dicta ē falſa/et tūc est ſensus ꝓpositus Allio^o capit̄ vt ſit ſensus/ſyllo giſm^s ſimpl^r dictus ē ſubiectū.i. syllogiſm^s est ſubiectū sciē poꝛ/qui est dictus ſimpl^r/tūc est ſensus diuiſus ⁊ verus Et ex illo ſensu nō ſeq̃tur q ista ꝑs in mō ꝓnta hoc totū/syllogiſm^s ſimpl^r dictus ſit ꝑ subiectū/qz dcm̄ est q in ſensu cō posito nō ꝑt ¶ Si petat̄ q̄d est ſillogiſm^s ſimpliciter dictus Dicit̄ q ē syl logiſm^s in cōi/vel syllogiſm^s in ꝓtractus ad materiā ¶ Replicat̄ syllogiſ mus vt ē hic ſubiectū/est syllogiſm^s in cōi vel in ꝓtract^s ad materiā/g̃ ſicut fil logiſm^s ꝓcedit̄ ee ſubiectū huiˢ sciē/jta ⁊ ꝓcedi debz q ſillogiſm^s in cōi/vl' in ꝓ tractus ad materiā erit ſbtū huiˢ sciē/ꝓña tenz qz sunt idē ¶ Dico q licz sint idem/ſillogiſm^s/⁊ ſillogiſm^s in cōi vel in ꝓtractus ad materiā/ſicut totū in mō

et sua ps in mõ/tñ sunt idẽ simplr et ydẽptice Etiã pt dici q licet syllogismus in cõi vel in ꝓtractus/aut syllogism⁹ simplr in sensu diuiso/sint idẽ cũ syllogismo q̃ est hic subiectũ/tñ qz syllogism⁹ est qd simplicius quo ad vocẽ melius ꝫ dicit esse subiectũ q̃ alia/in sensu diuiso q̃ nõ est ita notus oñibz ¶ Posꝫ argui sic Syllogism⁹ nõ verificaꝫ de õnibz ꝑncipaliter ꝓsideratis in libro ꝓrũ/q̃ nõ est hic subiectũ Dñs ꝓbaꝫ qz enthymema exemplũ et inductio ꝓsiderant ꝑncipaliter in libro ꝓrũ/t de ipis nõ verificaꝫ syllogism⁹ Dico negãdo q ꝑncipaliter ꝓsideraꝫ in libro ꝓxo Et qñ ꝓbaꝫ sic qz ꝑncipaliter cõsideraꝫ in loyca/t nõ ꝓsiderant ꝑncipaliter in aliq̃ alia ꝑte loyce/q̃ in libro ꝓxo/q̃ ꝓsiderant ibi ꝑncipaliter ¶ Dico negãdo illã ꝓnaz et rõ est/qz nõ oz oiã ꝑncipalit̃ ꝓsiderata in aliq̃ totali sciã/etiã ꝓsiderari magis ꝑncipaliter in aliq̃ ꝑte illi⁹ scie Cõsideraꝫ aũt a pho in fine scdi ꝓxo nõ ꝑncipalr/sz inq̃tũ reducũt ad syllo'

Propositio est oro affirmatiua vel negatiua alicui⁹ de aliquo: vel alicui⁹ ab aliquo Termin⁹ est in quẽ resoluit ꝓpõ: vt in subiectũ et ꝑdicatũ Dici de õni est qñ nichil est sumere sub subiecto: de quo nõ dicatur ꝑdicatũ: vt õnis homo currit: hic cursus dicitur de õni homine: et nichil est sumere sub homine de quo nõ dicatur cursus Dici de nullo est qñ nichil est sumere sub subiecto: a quo nõ remoueaꝫ ꝑdicatũ: vt nullus hõ currit: hic cursus remoueꝫ ab õni hõie: et nichil ẽ sumere sub homine: a quo non remoueatur cursus.

Postq̃ petrus hispan⁹ in trib⁹ ꝓmis tractatibz determinauit de vna ꝑte loyce que est vetus ars/q̃ docet de ꝑtibz argumẽtationis Hic ꝓsiter determinat de alia ꝑte loyce que dicit noua loyca/q̃ docet de totali argumẽtatione Et qz ps ꝓcedit suũ totũ/ideo tres ꝓmi tractaꝫ q̃ sunt de ꝑtibz argumẽtationis ꝓcedunt q̃rtũ quintũ et sextũ q̃ sunt de totali argumẽtatione Et p hoc pz rõ ordinis

Primũ punctũ est q quatuor sunt libri noue loyce/scz liber ꝓrũ/liber posteriorũ/topicoꝝ/et elẽchoꝝ aristotelis Ex libro ꝓrũ pe. hiſ. extraxit suũ q̃rtũ tractatũ Ex libro topicorũ extraxit q̃ntũ Et ex elenchoꝝ sextũ Sz nullũ tractatũ extraxit ex libro posterioꝝ/et hoc ideo/qz ipe voluit tradere iuuenib⁹ loycã p quã ꝓbabiliter disputarent in õni scientia fz illa disputatio ꝓcedit ex ꝓmiſſis aut vere ꝓbabilibz de q̃bus est q̃ntus tractatus/aut ex ꝓmiſſis apparenter solũ ꝓbabilib⁹ de q̃bus est sextus/p libro vero posterioꝝ fit disputatio doctrinalis que ꝓcedit ex ꝓmiſſis necessarijs.

Hcum punctū est q subiectū totiꝰ nouę loycę est argumētatio ꝑm alios/qđ ꝓbāt qꝛ sibi ꝓueniūt oēs ꝓpitōnes subiecti attributionis ¶ Et si arguaꝫ argumētatio ē sbtū totiꝰ loycę tā veteris q̄ nouę/g̃ nō est subiectū nouę loycę/ꝓña ꝓbaꝫ qꝛ idē nō ꝑt cē sbiectū totiꝰ et ꝑtis Ad hoc dicūt q nō est inc̃ueniens idē esse subiectū ꝑtis ⁊ totiꝰ executiue/vñ dicūt q illa q̄ determinata sunt in veteri arte q̄si ꝓhemialiter dicta sunt ad nouā loycā/qꝛ fuiūt ad noticiā nouę loycę/tanq̄ ꝑtes ad noticiā totiꝰ et tq̄ media ad finē/q̄ est ꝑncipaliter intēta/vt ē tota argumētatio/ꝺ̄o illis dictis exequitur determinādo de tota argumētatione ¶ Alij dicūt q syllogismꝰ est sbtū tocius nouę loycę Et cū hoc ꝓcedit q syllogismꝰ est sbtū vmꝰ ꝑtȝ loycę/scȝ scię ꝓzū/vt patuit jā in tercio argumēto et eius solutione.

Terciū punctū q argumētatio q̄tuoꝛ hȝ spēs. s. q̄ sunt syllogismꝰ enthimema inductio et exemplū/vt pȝ in quinto Dꝛima spēs argumētationis ē syllogismꝰ/qui est q̄druplex scȝ syllogismꝰ simplr/syllo⁹ demōstratiuꝰ/syllogismꝰ dyaleticus/⁊ syllo⁹ sophisticus Syllogismꝰ simplr ē q̄ nō est ꝓtractus ad aliquā materiā specāle Et ē syllo⁹ ꝓsiderat⁹ ꝑm formā tm̄/ nō cnsādo in q̄cūq materia ponaꝫ/vt oē a est b/oē c est a/g̃ oē c est b Et de illo ꝓsideraꝫ in libꝛo poꝛ/et in hoc q̄rto tractatu Syllogismꝰ demōstratiuꝰ est q̄ est ꝓtractatus ad materiā neccriā/vt oē aiāl rōnale est risibile/ōis hō est aiāl rōnale/g̃ ōnis hō est risibilis De isto tractaꝫ in libꝛo posteriꝛ Syllogismꝰ dyaleticus est q̄ est ꝓtractꝰ ad materiā vere ꝓbabilē/vt oēs hoiēs nāliter scire desiderāt/hȝ layci sunt hoiēs/g̃ layci nāliter scire desiderāt De isto tractaꝫ i libꝛis topicoꝛ/et in q̄rto tractatu Syllogismꝰ sophisticus est/q̄ ꝓtractus ē ad materiā appenter solū ꝓbabilē/vt quicq̄d currit hȝ pedes/aqua currit/g̃ aqua hȝ pedes De isto docet in libꝛo elenchoꝛ et in sexto tractatu ¶ Si arguaꝫ oē a est b/oē c est a/g̃ oē c est b Ille ē syllo⁹ ꝓtractus ad materiā/q̄ ꝓbaꝫ quia/ aut ille lrē capiūt māliter/tūc est ꝓtractus ad materiā sophisticā/aut capiūtur loco terminoꝛ figtiuoꝛ/tūc est ꝓtractus ad aliā materiā ꝑm diuersitate illoꝝ ꝓ quib⁹ capiūtur/ꝺ̄o videt q nō ꝑt dari aliꝗs syllogismꝰ simplr et inꝓtractus ¶ Ad hoc dicūt aliq̄ q ille syllogismꝰ ex terminis nō figtiuis est in ꝓtractus/ptȝ qꝛ ōnis syllogismꝰ ꝓtractus cōstat ex tribꝫ t̄minis figtiuis/qꝛ t̄minus est q̄ figt vl̄e vel ꝑticulare/vrptȝ in tractatu suppōnū/hȝ ꝑdictus syllo⁹ simplr nō fit ex t̄minis figtiuis/qꝛ iste lrē nō fignt vl̄e vel ꝑticl̄are/g̃ ñ sē t̄mini figtiui.

Quartū pūctū q ꝓpō vt hȝ diffinit idē est q enūciatio vel ꝓpō/vt diffinita ē in ꝑmo tractatu/et g̃ nō est inc̃ueniens q diffinitio ꝓpois hic diffinita ꝓueniat ꝓclusioni ¶ Si arguaꝫ ꝓpō ꝺ̄r a ꝓpono qꝛ ponit ꝓ alio ad inferendā ꝓclusionē/g̃ ꝓclusio nō est ꝓpō ¶ Dicit q licȝ ꝓpō vt idē est qꝺ̄ pmissa dicaꝫ a ꝓpono qꝛ ponit ꝓ alio ad inferendā ꝓclusio nē/et vt sic ꝓclusio nō fit ꝓpō/tñ ꝓpō vt idē est qꝺ̄ enūciatio. i. vt est oꝛō vex vel falsum figns sicut hȝ capit/nō ꝺ̄r a ꝓpono/et hoc mō cōclusio est ꝓpō ¶ Et si ꝓtaꝫ q̄re ꝓpō tūc nō diffinit hic ꝑ verū et falsum sicut ꝑ affirmatiuū et negatiuū ¶ Dicit q ideo qꝛ diff. nit ꝓpō vt est ꝑncipiū syllogismi in cōi vel incōtracti/qui abstrahit a vero et falso/sed nō abstrahit ab affirmatiuo et negatiuo/nā illa multū ꝓferūt ad bonitatē syllogismi/eo q ex puris negatiuis in

nulla figura aliq̃ sequit formaliter/et ex puris affirmatiuis in scda figura nichil sequitur/ideo diffinitio ꝓpois data p affirmatiuꝫ et negatiuꝫ/magis hic seruit ad ꝓpositu/q̃ q̃ dat p verũ vel falsum.

Quintũ pũctũ q diffinitio ꝓpois debz sic intelligi/ꝓpõ est oro supple ꝓ denoiato/affirmatiua vel negatiua/alicui supple pti de aliquo supple subiecto/ꝓpter ꝓpoez affirmatiuã/vt hõ currit/vel alicui .s. pti ab aliq̃ subiecto/ꝓpter negatiuã vt null hõ currit ¶ Si arguat pl̃us ponẽs hãc diffinitionẽ ꝑmo pox nõ addit illã pticulã vel alic ab aliquo/g hic superflue ponit ¶ Dico q pl̃us sub li de aliq̃/ꝓphendit li ab aliquo/nã cu dicit de aliq̃/notat attributionẽ pti ad subtũ/siue hz sit affirmatiẽ siue negatiẽ Hz pe. hif. instruct oz iuuenũ/hz qõ pl̃us implicite intellexit/explicite voluit ponere

Queritur ꝓmo q̃o est tmin et ãre nõ diffinit añ ꝓpoem Ad ꝑmũ dz Termin est in quẽ resoluit ꝓpõ vt in subtũ et ptũ Et rõ est qz vnũqõq resoluit .i. frangit in ea/ex q̃bus cõponit/sz ꝓpõ ꝓponit ex tminis scz subto et pto/g bñ dz termin est in quẽ resoluit ꝓpõ ¶ Ad alterꝫ dz q p diffinit ꝓpõ/et postea tmin/qz ꝓpõ intrat diffinitionẽ termini/ne igi tur ꝓcedat ex ignotis/p diffinit ꝓpoem q̃ termin ¶ Si arguat ps p cedit totũ/g diffinitio tmini q̃ est ps/debet ꝓcedere diffinitionẽ ꝓpois q̃ est to tũ ¶ Dico licet ps via ꝓpois debeat ꝓcedere totũ/tñ via resolutionis cõuo totũ ꝓcedit ptẽ/sicut pz de ꝓpõe/et fractione dom ¶ Si arguat diffim tmini ꝓuenit aliis a diffinito/g nõ est bona Alĩs ꝓbat qz ꝓuenit signis vlib et pticularib/et cõuenit copule//pz qz ꝓpõ resoluit in signa et in copulã ¶ Di co q excludit p illã pticulã vt in subtũ et ptũ/qz licet ꝓpõ resoluat in signa et copulã/tñ nõ resoluit in illa tanq̃ in subtũ et ptũ/vñ tota rõ q̃re copula nõ ẽ ti ideo ẽ/qz copula nõ est extremũ ꝓpois/sz est mediũ vniẽs vnũ extremũ alteri jta ctiã signa nõ sunt extrema ꝓpois ¶ Replicat copula est ptũ formale g ꝓpõ resoluit in copulã tq̃ in ptũ ¶ Dico q diffinitio intelligit de pto ma teriali ¶ Si dicat in hac ꝓpõne deus est/illa ꝓpõ resoluit in est tanq̃ in ptũ mãle/g copula est ptũ mãle et formale ¶ Dico q hoc est respcũ diuersoz/ nã dz ptũ mãle grã signi scz pticipij sui .s. ens/et dz ptũ formale seu copula grã sui modi signdi/q est significare p modũ vnientis ¶ Si arguat ad veterẽ tmini ꝓuenit aliis a diffinito/g nõ est bona Alĩs ꝓbat qz ꝓuenit signis vlib et pticularib/et cõuenit copule//pz qz ꝓpõ resoluit in signa et in copulã ¶ Di co q excludit p illã pticulã vt in subtũ et ptũ/qz licet ꝓpõ resoluat in signa et copulã/tñ nõ resoluit in illa tanq̃ in subtũ et ptũ/vñ tota rõ q̃re copula nõ ẽ ti ideo ẽ/qz copula nõ est extremũ ꝓpois/sz est mediũ vniẽs vnũ extremũ alteri jta ctiã signa nõ sunt extrema ꝓpois ¶ Replicat copula est ptũ formale g ꝓpõ resoluit in copulã tq̃ in ptũ ¶ Dico q diffinitio intelligit de pto ma teriali ¶ Si dicat in hac ꝓpõne deus est/illa ꝓpõ resoluit in est tanq̃ in ptũ mãle/g copula est ptũ mãle et formale ¶ Dico q hoc est respcũ diuersoz/ nã dz ptũ mãle grã signi scz pticipij sui .s. ens/et dz ptũ formale seu copula grã sui modi signdi/q est significare p modũ vnientis ¶ Si arguat ad veterẽ

Queritur secũdo quotuplicia sũt ꝓncipia syllogismoꝝ Et quõ dici de oni et dici de nullo sunt ꝓncipia regulatiua syllogismoꝝ ¶ Ad vnũ dico q in gñali sunt triplicia/sz in speali sunt noniplicia In gñali sẽ ꝓncipia ꝯstitutiua/ꝓncipia regulatiua/et ꝓncipia pfectiua Ꝯstitutiua sẽ duplicia/mãlia vt ti et ꝓpõ/fozlia mod et fi Regulatiã sẽ duo/dici de oni et dici de nullo Perfectiua sũt tria/quer̃io ꝓpõnũ/transpõ ꝓmissarũ/et reduc tio p impossibile ¶ Ad aliud dico q dici de oni et dici de nullo regulant syllo gismos p duas maximas q̃s dãt intelligere Vñ in dici de oni itelligit hec maxi ma Quicq̃ dz de subiecto distributo/dicit de quolibet subsumpto sub ipo/et

hoc supple ꝑquo facta fuit distributio ¶ Un dici de nullo itelligit̃ ista maxima Quicq̃d remouet̃ a subiecto distributo/remouet̃ etiã de quolibet subsumpto sub tali ſbiecto/qđ intellige de ſbsumptis ꝑ quib⁹ ſbtũ distribuebat̃ ¶ Dñ nõ q ꝑ dici de õi dẽt intelligi ꝑpõ vlis affirmatiua Et ꝑ dici de nullo ꝑpõ vlis negatiua/et hoc ꝑ q̃to p̃ta eoꝝ pñt dici de quolibꝫ subsumpto sub subiecto ¶ Arguit̃ plura sunt ꝑncipia regulatiua syllõꝝ i⁹ Añs ꝓbat̃ qz cẽ in toto ẽ ꝑncipiũ regulatm̃ vtpꝫ ꝑ pḧm ꝑ⁹ poꝝ ¶ Dico q intelligit̃ sub dici de õi/ꝛ sunt idẽ vt dicit. p. ¶ Replicat̃ cẽ in toto ẽ ꝯditio subiecti in ordine ad p̃tũ/ꝛ dici de õi ẽ ꝯditio p̃ti in ordine ad subiectũ/g̃ nõ sunt idẽ ¶ Dico q licet non sint idẽ ſbm̃ rõem et ſbm̃ fig̃tũ/tñ sunt idẽ obiectiue vel subiectiue/ita vt in q̃cũq̃ ꝑpõne repiat̃ eẽ in toto/etiã repit̃ dici de õi Dñ nota q eẽ in toto nichil aliud est/q̃ vle vl'iter ſbijci/respcũ p̃ti de õi affirmati/g̃ hic nõ est eẽ in toto hõ est aiãl ¶ Arguit̃ ꝑ dici de õi/et ꝑ dici de nullo/nõ regulãt̃ syllogismi ꝑme figure indirce ꝯcludentes/nec syllogismi scde et ꝛc figurarũ/g̃ nõ sunt ꝑncipia regulatiua oim̃ syllõꝝ Añs ꝓbat̃ qz in eis quicq̃d đr de subiecto distributo/nõ đr de quolibꝫ subsumpto sub ſbiecto distributo vtz ꝓtacticãti ¶ Dico q licet nõ regulẽt̃ imediate et manifeste ꝑ dici de õi ꝛc̃/tñ bñ mediate/ꝑ q̃to reducũt̃ ad q̃tuoꝛ mõs ꝑme figure/ꝛ hoc ostẽdue vel ꝑ impossibile Quatuoꝛ igit̃ ꝑmi mõi sunt pfecti/qz imediate regulãt̃ ꝑ dici de õi vel dici de nullo ¶ Si arguat̃ cõtra diffinitionẽ/hõ est aiãl nichil est sumere sub ſbiecto de quo nõ dicat̃ p̃tũ/ct tñ ibi nõ est dici de omni/qz nõ est vlis affirmatiua ¶ Dico ad ꝑmã ptẽ añtis/q licet ſbm̃ rem nichil fit sumere sub ſbiecto de quo nõ dicat̃ p̃tũ/tñ hoc nõ ẽ ſbm̃ modũ enũciãdi/eo q ſbtũ nõ est distributũ ꝑ signũ vle Et si dicat̃ ad min⁹ diffinitio ꝓuenit ei/đr q exclubit̃ ꝑ hoc qđ đr sub subiecto/sup ple distributo ¶ Replicat̃ hic est subiectũ distributũ/õis hõ est azinus ꝛ tñ aliq̃d est sumere sub ſbiecto distributo de q̃ nõ đr p̃tũ ¶ Dico licet p̃tũ nõ vere dicat̃ de subsumpto/tñ denotat̃ posse dici de quolibꝫ subsumpto ¶ Arguitur homo est rõnalis in ea ẽ de õi posteriozisticũ/g̃ in ea ẽ dici de õi ꝓña tenet qz sunt idẽ ¶ Dico negãdo Mã de õi est qñ p̃tũ đr nec̃lo de ſbto et õnibus q̃ pñt subsumi sub subiecto Sz dici de õi/est dici de subiecto vl'iter sumpto in ꝑpõe affirmatiua/jã illa duo ñ sunt idẽ ¶ Dñ nota q ẽ triplex đr̃ inẽ de õi vel dici de õi posteriozisticũ/ꝛ dici de õi pozisticũ Prima đr̃/ad dici de õi pozisticũ req̃rit̃ q ſbiectũ distribuat̃ ꝑ signũ vle/vt õnis hõ currit/qđ nõ req̃rit̃ ad de õi vel dici de õi posteriozisticũ Scda đr̃ qz ad dici de õi pozistico/nõ req̃rit̃ q p̃tũ vere dicat̃ de ſbiecto/qđ tñ requirit̃ ad de õi/vel dici de õi posteriozisticũ Tercia ẽ ad dici de õi posteriozisticũ requirit̃/q p̃tũ necessario cõueniat ſbiecto/et õnib⁹ ei⁹ inferiozibꝫ ꝑ quolibet tpe/sic nõ est de dici de õi pozistico ¶ Si arguat̃ ꝑncipiũ dẽt ingredi ꝓstitutionẽ ꝑncipiati/sed dici de õi/et dici de nulle/nõ ingrediũt̃ cõstitutionẽ syllogismi/igit̃ non sunt ei⁹ ꝑncipia ¶ Dico q maioꝛ est vera de ꝑncipijs cõstitutiuis syllogismi vt sunt ẽmini et ꝓpones/sed dici de õi/et dici de nulllo/sunt ꝑncipia regulatiua q̃ nõ ingrediunt̃ ¶ Replicat̃ dici de õi est ꝑpõ vlis affirmatiua/et dici de nullo est ꝑpõ vlis negatiua/sed ꝑpõ est ꝑncipiũ mãle ingredies syllo-

1634

gismū/ergo etiā dici ōni ¶ Dico licet dici de omni habeat cē in vl̄i affirmatiua/nō tamē est pentus idē cū ipa/nū ad ꝓpōem vl̄em sufficit q̄ ꝑdicatū dicaꝫ de subiecto distributo Sz ad dici de ōni/cū hoc requiriꝫ q̄ etiā dicaꝫ de quolibet ꝓtento sub ſbiecto distributo Per dici em̄ de ōni denotaꝫ totus ordo syllogisticus/vtpz in sua maxima supradicta

Arguitur primo ¶ Contra diffinitionē ꝓpōnis/ꝓpō in ꝓmo tractatu diffinita ē ꝑ verū z falsum/g̃ hic male diffiniꝫ ꝑ affirmatiuū et negatiuū ¶ Dico q̄ ꝓpō in primo tractatu diffiniꝫ ꝑ verū et falsum sub rōne illa qua ē enūciatio/q̄ est quasi nūcia cōceptus veri vel falsi Sz ꝓpositio hic diffiniꝫ ꝑ affirmatiuū et negatiuū/qz affirmatio et negatio multū variant syllogismū/vt dictū est in quarto pūcto ¶ Replicaꝫ aut ergo ꝓpositio hic diffinita sit idē qđ enūciatio/vel nō/et quodcūq̄ dixeritis impugnabo ¶ Dico q̄ est idē cū enūciatione ¶ Cōtra de rōne enūciationis ē significare verū vel falsum/sed de rōne ꝓpositionis est cē p̄missa ad inferendā cōclusionē/ideo ꝓpositio dicit̄ q̄si ꝑ alio positio/jdo nō sunt idē ¶ Dico licet de rōne ꝓpōnis vt dicit̄ quasi ꝑ alio positio sit esse p̄missa/nō tamē hoc ē de rōne ꝓpōnis vt idē est qđ enūciatio ¶ Si replicaꝫ ꝓpō hic diffinita est ꝓncipiū syllogismi simpl̄r q̄ abstrahit a vero et falso/g̃ non est idem cū enūciacione significāte verū vel falsum ¶ Dico q̄ nō abstrahit simpl̄r a vero z falso/sed ita abstrahit q̄ nō plus debet cē vera q̄ falsa/et nō plus falsa q̄ vera/vñ ꝑm istū modū dicendi nō est aliq̄ ꝓpositio danda affirmatiua vel negatiua/quin sit vera vl̄ falsa ¶ Aliꝫ tamē sunt alteri⁹ opinionis dicētes/q̄ enūciacio et ꝓpō syllogistica vt hic diffiniꝫ nō sunt penit⁹ idē/qm̄ est aliqua enūciatio/q̄ nō est ꝓpō vt cōclusio Et siliter est aliqua ꝓpō q̄ nō est enūciatio vt ista/oē a est b/qz de rōe ꝓpōis nō est vt significet verū vel falsum/sed vt affirmet vl̄ neget ptū de subiecto/q̄ si aliq̄ simul cōcurrāt ꝓpō et enūciatio hoc ē ꝑ accidens ¶ Si arguaꝫ contra/cū dz oē a est b ptū affirmaꝫ de subiecto/g̃ figt verū/et ꝑ ꝓns oē a est b est enūciatio ¶ Ad hoc dz negādo ꝓnām/et cū dz q̄ affirmatiua figt verū/qz figt ita cē sicut ē z̄c ¶ Dico q̄ verū ē in t̄minis figtiuis/als nō/mō hic Oē a est b nō sunt t̄mini figtiui.

Arguitur secūdo Nullū superi⁹ debz diffiniri ꝑ sua inferioza/sed affirmatiuū z negatiuū sunt inferioza ꝓpōis/qz sunt species diuidētes ꝓpōem/g̃ diffinitio mala Maior ꝑbaꝫ qz illa q̄ ponit̄ in diffinitione debēt esse de eencia diffiniti/sed inferioza nō sunt de eencia superioris ¶ Dico q̄ licet affirmatiuū et negatiuū sunt inferioza ꝓpōnis/tamē nō ponuntur hic in diffinitione sub illa rōne qua sunt inferioza/sed m̄ꝫtū sunt nocioza diffinito/et inm̄ꝫtū ꝑ ipa circuloq̄mur dz̄am ꝙuertibilē sui superioris ¶ Replicaꝫ Nulla bona diffinitio debz dari ꝑ disiūctionē/g̃ male ponit̄ hic affirmatiuū vel negatiuū ꝑ disiūctionē ¶ Dico q̄ maior est vera nisi in diffinitione innuaꝫ aliqua diuisio diffiniti/mō hic datur intelligi diuisio ꝓpōnis in affirmatiuā et negatiuā ¶ Replicaꝫ sicut ꝓpō diuidit̄ in affirmatiuā z negatiuā sic etiā diuidit̄ in vl̄em ꝑticulare z̄c/ergo pari rōne ꝓpō diffiniret̄ etiā ꝑ vniuersale ꝑticulare z̄c/vt daretur intelligi illa diuisio.

¶ Dico q nō est simile/qz affirmatiuū et negatiuū sunt dzē formales ꝓpōis qz attendūt ex pte pti qđ se habet vt forma Sz vle et pticulare sunt dzē materiales ꝓpōis/qz attendūt ex pte subiecti qđ se habz vt materia/mō ptes diffinitionis se hñt vt forma/vt pz quinto methᵃ.

Arguitur tercio iste sunt ꝓpōes/eclipsis est obscuratio lune/tonitruū est sonꝰ in nube/rosa est flos candidꝰ/et tñ nulla earꝝ est ozō affirmatiua alicuiꝰ de aliquo/igit diffinitio nō ꝙuenit ōni ꝓtento sub diffinito Scđa ps antis ꝓbat qz eclipsis iā nō est/et rosa in hyeme nō est/g nō est affirmatio alicuiꝰ de aliquo ¶ Dico licet nō sint rose in hyeme bm cē exñcie sunt tñ bm esse ecñcie/et in alijs est affirmatio alicuiꝰ de aliquo bm aptitudinē q ponit in cē posita scz causa eclipꝭ ¶ Replicat cū đz chimera ē ens opinabile est ꝓpō/z tñ ibi nō est affirmatio alicuiꝰ de aliquo/nec bm cē ecñcie/nec in aptitudine qz chimera nichil est/g diffinitio adhuc mala ¶ Dico q aliqđ seu alicuiꝰ capit dupliꝛ Vno° speāliter et realiter ꝓ illo qđ est vel possibile est ee et sic chimera nō est aliqđ/nec hoc mō capit in diffinitione alicuiꝰ Allio° capit aliqđ gñaliter et transcendēter vt ꝙphendat sub se oē ens reale et rōnis/et sic chimera ē bñ aliqđ/qz ē ens rōis fabꝛicatū ꝓ intellectū nrm̄/et ita caꝛ in diffiniᵒᵉ

Arguitur quarto ꝓpō ypothetica et ꝓpō plures sunt ꝓpōnes/et tñ eis nō ꝙuenit diffinitio/qz ñ sunt ozō affirmatiua z ꝛē sz sunt ozōes/igit diffinitio nō ꝙuenit ōni ꝓtento sb diffinito ¶ Dico q ꝓpō ypoᶜᵃ et ꝓpō plures/nō ꝓtinent sub diffinito/qz hic diffinit ꝓpō simplr vna ¶ Replicat ꝓpō dyaᶜᵃ nō est ꝓpō plures/sz simplr vna/z tñ diffinitio nō ꝙuenit sibi/g adhuc diffinitio mala Scđa ps antis ꝓbat/qz ꝓpō dyaᶜᵃ nō est ozō affirmatiua z negatiua/sz ē interrogatio ꝺdictionis.i.interrogatio affirmationis et negationis/vt dicit.p.ꝑmo ꝑoꝛ ¶ Dico q ꝓpō dyaᶜᵃ capit dupliciter Vno° an ingressum syllogismi/et sic in ꝓposito nō est ꝓpō/sed ē interrogatio ꝓtradictionis Allio° capit vt actualiter ingredit syllogismū/et sic est affirmatiua vel negatiua/et sibi ꝙuenit diffinitio.

Diffinitio syllogismi et de ptibꝰ materialibꝰ eiꝰ

Syllogismꝰ est ozō in q̄ quibusdā positis et ꝓcessis: necē est aliud accidere ꝑ ea que posita sunt et ꝓcessa. vt oē aiāl est ſba: ōnis hō est aiāl: g ōnis hō est ſba Hoc totū est ozō: in qua quibusdā positis. ſ. duabꝰ ꝑmissis: necē est aliud accidere scz ꝓclusionē Omnis aūt syllogismꝰ cōstat ex tribꝰ terminis z duabꝰ ꝓpōibus: quarū ꝑma vocat maioꝛ: scđa minoꝛ Ex tribꝰ aūt terminis nō pōt fieri due ꝓpōes: nisi alter illoꝝ tminoꝝ sumat bis: et

tunc ille termin⁹ bis sumptus Aut subȳcit in vna:et p̃ dicatur alia:et tūc est p̃ma figura Aut p̃dicat in vtra q̃:et tunc est scōa figura Aut subȳcit in vtra q̃:et tūc est tercia figura Horū autē terminorū:vnus vocatur me diū:alius maior extremitas:terci⁹ vero minor extremi tas Mediū est termin⁹ bis sumptus ante conclusionē Maior extremitas ē termin⁹ sumptus in maiori ꝓpo sitione cū medio Minor extremitas est termin⁹ sump tus in minori ꝓpositione cū medio.

Primū punctum huius lcōnis est q̃ argumētationis vt dcm̃ est sunt q̃ tuor spēs scz syllogism⁹ enthimema inductio et exē plū Quāc̃q igit vna spēz dissuit/opz q̃ in diffinitione illi⁹ spēi ponāt pticu le p q̃s alie spēs excludant/sic est in ꝓposito Nō ꝓsiderandū est q̃ diffinitio fil logismi dēt sic exponi Syllogism⁹ e ozō subaudi ypo^cā/jn q̃ subaudi ozōe/q̃ busdā.i.duabus p̃missis/positis.i.in mō et figura dispositis/nccē est/supple ne cessitate ꝓne/aliud scz ꝓclusionē/accidere.i.sequi/p ea q̃ posita sunt.i.ꝓpter p̃ missas in mō et figura sic dispositas/p hoc q̃ dr qbusdā.i.duabz p̃missis exclu dit enthimema/jn quo nō ē nisi vna p̃milla/p hoc q̃ dr positis excludit induc tio et exemplū/qz licet in illis sint due vel plures p̃misse/tñ nō sunt in mō et fi gura dispōsite Et p eandē pticulā excludit ꝓne ab exponentib⁹ ad expositā/ vt hō est risibilis et nichil aliud ab hōie est risibile/q̃ tm hō est risibilis/excludū tur etiā multe alie ꝓne vt ypo^cē cē/q̃ ꝓna nō est syllogism⁹ vtpz Per h̄ q̃ dicit nccē est aliud accidere excludit syllogismi multi in mod̄ inutilibz/et multi syl logismi sophistici in q̃bus ꝓclusio nō seq̃t de necessitate

Secundū pūctū q̃ in hac diffinitione syllogism⁹ capit ꝓ figto/r ozō capit ꝓ denoiato.s.ꝓ ozōe ypo^cā et nō ꝓ figto/vt sit p̃tio mālis et inordinata/cōtra ordinē quinti p̃bilis/recte sicut h̄ ꝓpō ē ozō affirmatiua.i.ꝓpō est hō currit/q̃ si cōuertat fit ordinata Dr aūt ozō syllo^cā sit ypo^cā patet/qz in ea ꝓiungit due cathegorice p hanc ꝓiunctionē ergo vligi tur/et ꝓtinet sub copulatiua f^m aliquos Et supponit ozō in diffinitione deter minate et reddit vera ꝓ aliqua singulari ozōe syllo^cā Hz verificādo diffinitio nē de diffinito vliter sumpto/vt ois syllogism⁹ est ozō in qua cē/jbi ozō a pte p̃ti supponit ꝓfuse tm̃ ꝓ ōnib⁹ ozōnibz syllogisticis disiunctim sumptis/nec pt dici q̃ ozō in ea supponat simplr/qz ozō nō est natura cōis ad oēs ozōes syllo gisticas ꝓ denōiato/cū nulla earū sit q̃o vnū/q̃ est cōtra reales q̃ ponūt in ꝓto ꝓpōnis vlis affirmatiue supp̄ōem simplicē ꝓ natura cōi

Queritur primo q̃ sunt ꝓncipia materialia syllogismi/et quot sunt Dico q̃ sunt t̄mini tres/et ꝓpōes due/vñ ōnis syl logism⁹ ꝓstat ex trib⁹ t̄minis et duab⁹ ꝓpōib⁹/tanq̃ ex ꝓncipijs suis mālibus

vñ ꝓncipia materialia ſyllogiſmi ſunt duplicia/ſcz ꝓpinqua et remota/ita ꝓncipia formalia eius ſunt duplicia/ſcz ꝓpinqua et remota Vñ materia remota ſyllogiſmi ſunt tres t̄mini/q̄bus cozrñdet forma remota/ſcz figura que eſt ordinatio triū terminoꝝ vt patebit Sz materia ꝓpinqua ſyllogiſmi ſunt due/ꝓ pões/q̄bꝰ cozrñdet fórma ꝓpinqua ſillogiſmi. ſ. modꝰ/q̄ eſt ordinatio duaꝝ ꝓ põnū ꝛc ¶ Si arguaſ in quolibz ſillogiſmo ſunt due ꝓpões/et vtraq; ꝓ poſitio hz duos t̄minos/g̃ ōnis ſyllogiſmꝰ ꝓſtat ex q̄tuoꝝ t̄minis ¶ Dico licz ibi ſint q̄tuoꝝ t̄mini mãliter diſtincti/nõ tñ ſunt niſi tres ꝑm ſpẽm/qz vnꝰ t̄minꝰ bis ſumit̄ q̄ eſt vnꝰ ꝑm ſpẽm ¶ Si arguaſ in ſyllogiſmo ex oppoſitis non ſunt niſi duo/vt ōnis hō currit/nullus hō currit/g̃ nullū currens currit ¶ Dico q̄ licet ibi nõ ſint niſi duo termini mãliter diſtincti/ſunt tñ ibi tres formaliter diſtincti/qz vnꝰ t̄minus hz rõnem duoꝝ. ſ. maioris extremitatis et minoris ¶ Si arguaſ cõtra hoc q̄ nõ ſunt niſi due ꝓpões in ſyllogiſmo Cõtra ibi ſunt due ꝓpões ꝓmiſſe/et vna ꝯcluſio/ſed ꝯcluſio ẽ ꝓpõ igit̄ ¶ Dico q̄ ꝯcluſio nõ eſt de ẽncia ſyllogiſmi ꝑm aliquos Vel dicit̄ q̄ ſyllogiſmus capit̄ vnoꝰ ꝓ ꝓmiſſis tm̄/et ſic ſolū ꝓſtat ex duabz ꝓpõnibus Alioꝰ capit̄ ꝓ ꝓmiſſis et ꝯcluſione ſunt̄/et tūc bñ cõſtat ex duabz ꝓpõnibz et vna ꝯcluſione/ſz ita nõ capit̄ in textu cū dicit Omis ſyllogiſmꝰ ꝓſtat ex tribꝰ terminis et duabꝰ ꝓpõnibus

Queritur ſecūdo vtrū ꝯcluſio ſit de ẽncia ſyllogiſmi ¶ De iſto ſunt due opinioẽs Prima opinio ẽ q̄ ꝯcluſio ẽ de ẽncia ſyllogiſmi/ſemp capiẽdo ſyllogiſmū ꝓ denoiãto Probaſ ꝓmo ſic/ſicut ſe hz ꝯcluſio enthimematis ad enthimema/ita ꝯcluſio ſillogiſmi ad ſyllomꝰ/ſz ꝯcluſio enthimematis ẽ de ẽncia enthimematis/g̃ et cõclurio ſyllogiſmi de ẽncia ſyllogiſmi Minoꝝ ꝓbaſ qz niſi ſic hic cẽt enthimema hõ currit/qz ipa ꝑt eſſe ꝓmiſſa in enthimemate/vt hõ currit/g̃ aiãl currit/ſed hoc nõ eſt verū/igit̄ cõcluſio ẽ de ẽncia ei⁹ Scõo ꝓbaſ qz variata ſola ꝯcluſione ſyllogiſmi variaſ ſyllogiſmꝰ/vt pz de barbara et baralipton Tercio ꝓbaſ de rõne ꝓncie eſt habere añs et ꝓñs/ſed ſyllogiſmꝰ ẽ ꝓña formalis/g̃ dẽt hr̃e añs et ꝓñs/ſz ꝓmiſſe ſunt añs/et ꝯcluſio ꝓñs/g̃ ꝯcluſio eſt de ẽncia ſyllogiſmi ¶ Arguunt alij de ōria opinione dicẽtes q̄ ꝯcluſio nõ eſt de ẽncia ſyllogiſmi et ꝑ hoc/tota ẽncia ſyllogiſmi ꝯpleꝯ et ſaluaſ in ꝓmiſſis/g̃ ꝯcluſio nõ ẽ de ẽncia ſyllogiſmi Añs ꝓbaſ qz ẽncia ſyllogiſmi ꝓſiſtit in materia et forma/ſz materia ſyllogiſmi ſẽ tres t̄mini et due ꝓpões/forma vo modꝰ et figura/q̄ ōnis ꝯpleꝯ et ſaluanſ in ꝓmiſſis/igit̄ cõcluſio nõ eſt de ẽncia ſillogiſmi ¶ Scõo arguũt ſic/ſyllogꝰ eſt ſpẽs argu^cꝭ et dr cozrelatiue ad ſillogizatũ/ſicut argumẽtatio ad argumẽtatũ/ſz ſillogizatũ eſt ꝯcluſio/g̃ nõ eſt ps fundamẽti ipi⁹ ſyllogiſmi puta ſillogiſmi ꝓ denõiato/et ꝑ ꝓñs ꝯcluſ^o nõ ẽ de ẽncia ſyllogiſmi ¶ Tercio arguũt paſſio ſyllogiſmi q̄ eſt illatiõ ꝯcluſionis in mõ et figura dr de ipis ꝓmiſſis/et nõ de aggregato ex ꝓmiſſis et ꝯcluſione/g̃ ꝓmiſſe ſunt totale fundamẽtũ ſyllogiſmi/ꝛ ꝑ ꝓñs ꝯcluſio nõ eſt de ẽncia ſyllogiſmi ¶ Pro ꝯcordia iſtarũ opinionũ dr/ q̄ ſyllogꝰ capit̄ dupl̄r/vnoᵒ vt cozrelatiue dr ad ſillogizatũ. i. ꝯcluſionẽ/et ſic ſillogiſmꝰ ꝑtur tm̄ de ꝓmiſſis/et nõ de aggregato ex cõcluſione et ꝓmiſſis/et ſic ꝯcluſio nõ eſt de ẽncia ſyllogiſmi Alioᵒ capit̄ ſyllogiſmꝰ vt idẽ eſt qõ totalis argumentatio ſyllo^cᵃ/ꝯplectens añs et ꝓñs/et ſic totũ aggregatũ ex ꝓmiſſis

et ꝓclusione ꝺ᷒ syllo⁹/et sic ꝓclusio ē de cēcia syllogisini ¶ Si petaꝫ an fil logisim⁹ ꝛᵒᵒ captus sit spēs argumētationis Dicit᷑ ꝙ nō/qꝛ sic nō est q̄ꝺ vuū/ꝫ ipoꝛtat collectiue p̄missas et ꝓclusionē/sicut exercit⁹ ipoꝛtat multos hoies armatos Ex hac distinctione ꝑt facilit᷑ r̄ndeꝛi ad rōes vtriusq; opinionis ¶ Bꝫ est notandū ꝙ syllo⁹ ꝛᵒᵒ captus in cōi vsu/verificaꝫ de oīb⁹ oꝛōibꝫ syllogisticis ꝓstantibꝫ ex p̄missis et ꝓclusione Bꝫ syllo⁹ ꝓ sigto q̄ est ꝛª intentio/ꝛ spēs argumētationis solū verificaꝫ denōiatiue de p̄missis ¶ Et si q̄raꝫ quō capit᷑ syllo⁹ in diffinitione dicta Si dicaꝫ ꝛᵒᵒ Qōtra syllo⁹ vt sic nō est q̄ꝺ vnū/igit᷑ nō ꝑt diffiniri ¶ Dicit᷑ ꝙ nō est inconuenēs alic⁹ vocis ipoꝛtantis diuersa collectiue cē quandō descriptionē/vt ꝓbaꝫ in fili de gñe pᶜᵉ/de exercitu et multis alijs ¶ Si aūt dicaꝫ ꝙ capiaꝫ syllogisim⁹ p̄mo mō/tūc opꝫ dicere ꝙ totū aggregatū ex p̄missis ꝛ ꝓclusione/non est oꝛō in q̄ ꝙbusꝺā positis ꝛē/qꝛ ꝫ totū ponit᷑ loco isti⁹/oꝛō ꝓstans ex duabꝫ p̄missis in mō et figura disp̄ositis/q̄ natę sunt inferre ꝓclusionē p ꝓ̄nam neccessariā/jam hoc totū nō est natū inferre ꝓclusionē/quia cōclusio est ei⁹ pars.:

Arguitur ꝓ̄mo cōtra diffinitionē syllogisimi sic/syllo⁹ nō est oꝛō vna ꝫ est tres oꝛōes/g̃ nō est oꝛō/ꝓ̄ña tenꝫ qꝛ ideē ꝺicere oꝛō/ꝛ oꝛō vna ꝫᵐ ꝑh̄m pᵒ elenchoꝝ Etiā ꝓ̄ña tenet a ꝑte in mō ad suū totū negatiue/sicut hic hō nō est azin⁹ albus/g̃ nō est azinus ¶ Dico ꝙ licet syllo⁹ nō sit oꝛō vna catheᶜᵃ/est tm̄ oꝛō vna ypoᶜᵃ ¶ Replicaꝫ si cēt oꝛō ypoᶜᵃ vł g̃ esset ꝓditionalis vel copulatiua Si dicas ꝙ sit ꝓditionalis Qōtra ibi ponit᷑ et vel sed/g̃ est copulatiua Si dicas ꝙ sit copulatiua Qōtra ibi ponit᷑ ergo q̄ nō est copulatiua/ꝫ est nota ꝓ̄ncie/ideo videt᷑ esse cōditionalis ¶ Dico ꝙ licet ibi ponaꝫ et vel sed/tm̄ ab illa nō fit denōiatio ypoᶜᶜ/et rō est qꝛ nō ꝓiungit aꝺinuicē duas p̄missas/qꝛ hm̄ se in rōe añtis respcu cōclusionis/et g̃ denoiatio debet fieri ab illa ꝓiūctione/q̄ ponit᷑ int᷑ duas p̄missas ex vna ꝑte/et int᷑ ꝓclusionē q̄ ponit᷑/ex alia ꝑte Et ideo ꝺ᷒ ꝫᵐ istos ꝙ syllogisim⁹ est oꝛō ypoᶜᵃ cōditionalis ¶ Bꝫ alij arguūt cōtra nulla ꝓditionalis aliq̄ꝺ ponit aut aliq̄ꝺ asserit/sed oēs syllogisimi sc̄ꝫ due p̄misse aliq̄ꝺ ponūt et asserūt/g̃ nullus syllogisimus est ypothetica ꝓditionalis/ꝓ̄ña tenet in ccsare Ideo alij ꝺicūt ꝙ syllogisimus ē ypothetica copulatiua Et ꝓbant etiā sic/qꝛ ibi ꝓiūgunt᷑ plures cathegorice ꝑ hanc ꝓiūctionē ergo/que resoluit᷑ in/ꝛ iō/quare seq̄tur ꝙ in ergo includit᷑ cō iunctio copulatiua.

Arguitur ꝛecūꝺo cōtra tenētes syllogisimū ē ypotheticā copulatiuā sic/vna ꝑs copulatiue nūq̄ formaliter seq̄tur ad aliā necessitate ꝓ̄ncie/sed ad p̄missas syllogisimi/seq̄tur ꝓclusio necessitate ꝓ̄ñe/g̃ syllogisim⁹ nō est ypoᶜᵃ copulatiua Sed ꝺo arguūt ad veritatē copulatiue req̄rit᷑ vtrāq; ꝑtē esse verā/sed syllogisim⁹ ꝑt esse verus cuius p̄misse et ꝓclusio sint fle g̃ syllo⁹ nō est ypoᶜᵃ copulatiua Minoꝛ ꝓbaꝫ sic arguēꝺo/oē aiāl est lapis/oē lignū est aiāl/g̃ oē lignū est lapis/q̄ est verus syllo⁹/et tm̄ oēs eius ꝑtes sunt fle. Etiā ꝑh̄us ꝛᵒ poꝛū ꝺocet ex falsis inferre verū/q̄ tm̄ est bon⁹ et verus syllo⁹/ꝛª Propter ista motiua et alia/sunt alij ꝺicētes ꝙ syllo⁹ sit ypoᶜᵃ rōnal᷑ vel cālis et nō ꝓditional᷑ nec copulatiua/ꝫ ꝓbāt qꝛ in eo ꝓiūgūt plures catheᶜᶜ ꝑ hāc ꝓiūctio ergo/vel iō vel igit᷑/q̄ sunt ꝓiūctiones rōnales/vtpꝫ in ꝺonato.

¶ Si arguaꝫ cõtra cãlis vel rõnalis nõ est spẽs ypoce distincta ꝓtra copulatiuã et ꝓditionalẽ/ꝙ si syllogismꝰ fit ypocã cãlis vel rõnalis/crit etiã aut cõditionalis aut copulatiua Dicũt q̃ sunt distincte spẽs vt exprẽsse ponũt buridanꝰ mercilꝰ et multi alij/vñ dicũt q̃ sub ypocã rõnali ꝓtinentẽ oẽs ꝓpões in q̃bz ꝓiungũt plures ꝓpões p hanc ꝓiunctionẽ ergo/ideo/igit Et nõ pnt tales ꝓtineri sub cõditionali/qz iste ponũt ꝛ asserũt aliq̃o/sz ꝓditionalis nichil ponit Etiã qz rõnalis et cãlis ꝓhendũt in se naturã vtriusq̃.s.ꝓditionalis et copulatiue/nã ad ꝓditionalẽ sufficit illatio bona ꝓntis ex añce Ad copulatiuã sufficit positio pciũ Sz ad rõnalẽ et cãlẽ req̃rit vtrũq̃/et bona illatio et positio pciũ

Arguitur tercio ꝓhus ꝓmo ponẽs ponens diffinitionẽ syllogismi nõ addit illã pticulã ꝓcessis/ꝙ pe.hic.male addit ¶ Dico q̃ intẽtio ꝓhi erat ordinare syllogismũ ad demõstrationẽ/mõ demõstratio ñ inꝛrogat suas ꝑmissas vt ꝓcedãt/sz simplr assumit Sz intẽtio pe.hic.fuit ordinare syllogismũ ad syllogismũ dyaleticũ/q̃ est ꝓbabilis tm̃ cuiꝰ ptes sunt ꝓpões dyalectice q̃ inꝛrogat ꝓdictionẽ ¶ Replicaꝫ sillogismꝰ simplr ꝛ inꝓtractꝰ de q̃ hic tractaꝫ abstrahit a materia determinata.s.a materia necessaria et ꝓbabili/ꝙ dẽret hic diffinire syllogismũ inꝓtractũ et nõ dyaleticũ ¶ Dico q̃ eiꝰ diffinitio facillime noscit ex ista/qz deposita illa pticula/cõcessis tũc erit diffinitio syllogismi simpliciter.

Arguitur quarto Cõtra illã pticulã necẽ ẽ aliud ẽ in multis syllogismis ꝓclusiones sunt ꝓtingẽtes/ꝛ in multis sunt impꝰsibiles/ꝙ male dz q̃ necẽ est aliud.i.ꝓclusionẽ accidere/ꝓña ꝓbaꝫ qz illud quod de necessitate accidit est necessariũ/et qõ est necessariũ nõ est ꝓtingens nec impossibile ¶ Dico ad ꝓbationẽ ꝓncẽ licet illud qõ de necessitate accidit necessitate ꝓntis sit necessariũ/tm̃ nõ opz de illo qõ de necessitate accidit necessitate ꝓncie/vñ necessitas ꝓntis est ipa necessitas ꝓclusionis illate/ꝫ necessitas ꝓncie est necessaria habitudo ꝑmissarũ ad ꝓclusionẽ ¶ Replicaꝫ ꝓtra illud qõ dz.s.qõ accidit necessitate ꝓntis est necessariũ Cõtra ille due pticule repugnãt scz accidit necessitate/qz qõ accidit nõ est necessariũ/et qõ est necessariũ nõ accidit/igit solutio mala/et p ꝓns ctiã male ponũt in diffinitione syllogismi ¶ Dico q̃ accidit capit dupliꝛ Uno° ꝓut ẽ casualiꝫ euenire/et sic repugnat cũ necessario Allio° capit accidere ꝑ sequi/et sic nõ repugnat/cũ necessario et hmõ capit hic ¶ Posset ꝫ argui ꝑmissis positis in mõ et figura ꝑt syllogizans nõ inferre ꝓclusionẽ/ꝙ male dz q̃ necẽ est aliud accidere/ꝛ° ꝓclusio nõ est alia a ꝑmissis/qz ẽmini ꝓclusionis ponũt in ꝑmissis/ꝙ male dz necẽ est aliud accidere Ad vnũ dz q̃ licet syllogizans nõ necessario vocaliter exꝑmat ꝓclusionẽ/tm̃ ꝑmissis debite dispositis et cõcessis/necessario hz cõclusioni mentaliter assentire Ad aliud dico q̃ licet ꝓclusio nõ differt a ꝑmissis materialiter/qz hz cosdẽ ẽminos cũ ꝑmissis/est tm̃ bñ aliud formaliter/qz hz in se vnionẽ duarũ extremitatũ inter se/q̃ diuisim erãt vnite in ꝑmissis cũ medio.:

1687

De ptibus formalib⁹ syllogismi

Ad syllogismū ãt exigit modus et figura Figura est ordinatio triū terminorū scõm subiectionẽ et p̃dicationẽ Hec autẽ ordinatio fit trib⁹ modis vt dictū est: et secũdū hoc tres sunt figure Prima figura est q̃n medius subiicit in vna ꝓpõe: z p̃tur in alia: vt oẽ aiãl est lb̃a õnis hõ est aiãl: g̃ onis hõ est lb̃a Secũda figura est: q̃n medius p̃dicat in vtraq; vt õnis hõ est aiãl: null⁹ lapis est aiãl: g̃ null⁹ lapis est hõ Tercia figura est q̃n medius subiicit in vtraq; vt õnis hõ est aiãl: õnis hõ est lb̃a g̃ q̃dã lb̃a est aiãl Modus ẽ ordinatio duarũ ꝓpõnũ in debita qualitate et q̃ntitate Debita qualitas ẽ ꝑ vna sit negatiua: reliqua erit affirmatiua Debita q̃ntitas ẽ ꝑ vna sit p̃ticularis: reliqua erit vniuersalis.

Quinq; sunt regule generales ad oẽs figuras

Prima regula: ex puris p̃ticularib⁹ indefinitis z singularib⁹ nichil seq̃tur: vñ opz alterã p̃missarũ eẽ vl'em

Secũda regula: ex puris negatiuis nichil seq̃t: vñ opz alterã p̃missarũ esse affirmatiuã Tercia regula est ꝑ aliq̃ p̃missarũ fuerit p̃ticularis: ꝯclusio erit p̃ticularis.

Quarta regula: ꝑ aliqua p̃missarũ fuerit negatiua: etiã ꝯclusio erit negatiua Quinta regula: mediũ nun q̃ debet poni in cõclusione.

Postq̃ auctor nr̃ determinauit de syllogismo diffinitiue/et de ptib⁹ mãlib⁹ ipsius Nic iã agit de ptib⁹ formalib⁹ syllogismi Et p⁹ enumerat ptes/et postea exeq̃tur de ipis Et sunt hui⁹ lcõnis q̃tuor pũcta Et duc q̃stiones notãde de syllogismo expositorio cũ multis argumẽtis Postremo sequũtur quatuor p̃incipalia cũ replicis vt assoler.

Primũ punctũ est q̃ figura licet multis modis capiat̃ realiter/gr̃amaticaliter/et logicaliter/tñ ꝯsideranda ad fil'tudinẽ figu

re geometrice dicte/q̄ diffinit̄ sic Figura ē q̄ t̄mino vel t̄miníb⁹ claudit̄/cuius sunt multe spēs int̄ quas ē triangul⁹/q̄ est figura hñs tres āgulos eq̄les duob⁹ rectis/vt ꝓbat enclides Sic syllo⁹ hz tres t̄minos eq̄pollētes duabz ꝓpōibz quoz t̄minoz ordinatio et inscripto depictio/hz quandā sitūtudinē cu figura trianguli Omia em̄ q̄ se transferūt/ꝑm sitūtudinē se transferūt ¶ Et sunt tres figure syllogistice quaz sufficiētia sic sumit̄ Nā figura hic sumit̄ ꝑm diuersita tē medij/aut igit̄ medius subijcit̄ in vna p̄missa et p̄dicat in alia/sic ē ꝓma figura Aut p̄dicat in vtraq; p̄missarū sic ē scōa Aut subijcit in vtraq; sic est tercia ¶ Si arguat̄ q̄rta figura est ponēda scz q̄ medius p̄dicat in ꝓma/et subijcit in scōa Dicit̄ q̄ talis dispō nō differt a ꝓma figura/qz licet ibi medius p̄dicat in ꝓma ꝓpōe q̄ ꝑm sitū et vocaliter est ꝓma/tñ subijcit̄ in illa/q̄ ꝑm vtute terminoz ꝛ ꝓpōnū est p⁹/qz illa ꝓpō in q̄ subijcit̄ medius est vtualiter ꝓma ꝓpō/eo q̄ sub ei⁹ subiecto sumit̄ subiectū ꝓpōis/q̄ ꝑm situ ꝓmo loco ponit̄ Vel dz q̄ in ꝓma figura nō requirit̄ q̄ medius subijciatur in ꝓma/ꝛ ꝓdicet̄ in scōa/sz req̄rit̄ q̄ subijciat̄ in maioz/et ꝓdicet̄ in minoze/nō curādo an maioz sit ꝓma vel scōa ꝓpō vt h̄ johēs ē hō/onis hō est aiāl/q̄ johēs est aiāl/q̄ est in dari ¶ Et si dicat trāsponitio p̄missarū variat figurā et modū/vtpz de cesare et camestres ¶ Dico q̄ nō ꝛnāt in sola trāspōe p̄missarū/sz etiā in ꝛclusione/qz ꝛclusio de cesare hz ꝓ subiecto/subtū vlis affirmatiue/et ꝛclusio de camestres habz ꝓ subiectō/subiectū p̄remisse vniuersalis negatiue.

Secundū punctū q̄ mod⁹ et figura sunt p̄ncipia formalia syllogismi/ vt dcm̄ est Sz posiz q̄s obijcere/nō se hñt ad syllogismū sicut gen⁹/nec sicut dz̄a/q̄ nō sunt p̄ncipia formalia ei⁹ Dic q̄ sunt p̄ncipalia formalia ꝓtāto/qz p figurā et modū scit̄ vtrū forma syllogismi valeat et sit nccia ꝓña vel nō ¶ Jtē posset argui vn⁹ rei est tm̄ vna forma/q̄ syllo⁹ nō hz duo p̄ncipia formalia Dic q̄ vn⁹ rei ē vna forma vltimata et ꝓpinq̄/ p̄t tm̄ bñ habere plures formas/vnā vltimatā/aliā nō vltimatā ¶ Si q̄ras q̄re ꝓma figura p̄cedit alias ¶ Dic q̄ ideo qz medius p̄me figure ē digni⁹/ꝛ verius medius q̄ media aliarū figurarū/pz qz medius p̄me figure ē medius p̄ne et ꝛiūctione finit̄/medius aliarū figurarū est medius ꝛiūctione tm̄/vñ medius p̄me figure ꝑm modū p̄dicabilis ponit̄ sub maiozi extremitate ꝛ supra minoze/in alijs medius aut supponit̄ vtriusq; extremitatib⁹/aut supponit̄ vtriusq;

Terciū punctū est q̄ rō generalis oim̄ q̄nq; regulaz est qz si dicat̄ q̄ ex puris p̄ticularib⁹/et ex puris negatiuis ꝛc aliq̄d sequit̄/tūc ex p̄missis veris sequeret̄ ꝛclusio falsa/qđ est cōtra ꝓbm 2° pozū/nā ex falso verū/sed ex vero nil nisi verū Sequla ꝓbat̄ sic arguēdo/aliq̄ aiāl est azinus/aliq̄s homo est aiāl/q̄ aliq̄s homo est azinus/jtē nullus lapis est aiāl/nullus homo est lapis/q̄ nullus hō est aiāl/hic p̄misse sunt vere et ꝛclusiones falsē ¶ Sed rō speālis p̄me regule est/qz ex p̄ticulari vnione duoz in vno 3°/nō sequit̄ vnio eoz inter se ¶ Et rō scōe regule ē/qz ex remotione duoz ab vno tercio nō sequit̄ remotio eoz inter se vt pz in dictis syllogismis ¶ Jtē rō tercie et q̄rte regularū ē qz effectus sequit̄ debiliorē et deteriorē ptē sue cause/vt patet de generatione hōis ab hōie et sole/et in ciuilibz/natus ex seruo et libera manet seru⁹/sed ꝛclusio ē effectus p̄missarū saltē quo ad illationē/q̄ si aliq̄ p̄missa

rũ fuerit ꝑticularis/aut negatiua/ꝓclusio erit etiã ꝑticularis ⁊ negatiua ¶ Cã q̃nte regule ẽ/q̃ si mediũ intraret ꝓclusionẽ/ſeq̃reť q̃ idẽ eẽt cauſa et cauſatũ/ inferens et illatũ q̃ ſunt inꝓueniẽtia.

Quartũ punctũ ẽ q̃ ꝑm pñm ꝑmo ꝓor/ſyllo⁹ diuidiť in ſyllo^m ꝑfectũ ⁊ impfectũ Syllo⁹ ꝑfect⁹ ẽ q̃ nulli⁹ alteri⁹ indiget/ ad ꝓ vt appeat nc̃ius/ꝓ ẽ dicere ſyllo⁹ ꝑfectus.i.euidẽs eſt/q̃ manifeſte et eui dẽter infert ſuã ꝓclusionẽ/vt ſunt q̃ imẽdiate regulaňť ꝑ dici de õni/vel dici de nullo/ſicut ſunt ſyllogiſmi q̃ fiũt in q̃tuor ꝑmis modꝰ ꝑme figure Syllo⁹ imp fectus ẽ q̃ vni⁹ aut pluriũ indiget ꝑter ea q̃ poſita ſunt ad ꝓ vt appareat nc̃ri⁹ hoc ꝑt ſub alijs v̄bis dici Syllo⁹ impfect⁹.i.incuidẽs eſt q̃ nõ imediate regulãť ꝑ dici de õni/vl̃ di ci de nullo ſicut ſunt oẽs ſyllogiſmi q̃ fiũt in õnibz alijs modꝰ a q̃tuor ꝑmis Et illi indigẽt vni⁹.i.ꝓuerſionis tm̃/aut reductionis ꝑ impoſſibile/aut pluriũ.ſ.cõ uerſionis et trãſpõis ꝑmiſſarũ ¶ Si arguať õnis ſyllo⁹ hz oiã req̃ſita ad eſſe ſyllogiſmi/g̃ õnis ſyllo⁹ eſt ſyllo⁹ ꝑfectus ¶ Dico q̃ ꝑfm̃ capiť dupli⁹ citer Vno⁹ vt eſt idẽ q̃ integrũ/et ſic õnis ſyllo⁹ eſt ꝑfectus Allio⁹ capiť ꝑfec tũ vt ẽ idẽ q̃ cuidẽs/⁊ ſic nõ õnis ſyllo⁹ ẽ ꝑfectus/q̃ ſic multi ſunt ſyllogiſmi impfecti ¶ Si dicať enthimema ẽ ſyllo⁹ ipfcũs/et tñ diffim⁹ ſyllogiſmi ip fecti ſibi nõ ꝓuenit i² ¶ Dico q̃ ſyllo⁹ ipfcũs capiť dupl'r Vno⁹ ꝑ ſyllo⁹ de ficiẽte in vna ꝑmiſſa ꝓ/et ſic ẽthimema ẽ ſyllo⁹ ipfcũs/ſz ſic ñ diffimť hic Allio⁹ capiť ꝑ ſyllõ ineuidẽter ꝓcludẽte/et ſic ẽthimema nõ ẽ ſyllo⁹ ipfectus/eo q̃ ñ eſt ſyllogiſm⁹ ¶ Si replicať ẽ ſyllogiſm⁹ impfect⁹/g̃ eſt ſyllo⁹ ¶ Dico q̃ ẽ fallacia a ꝑm q̃d ad ſimpl'r q̃ arguiť cũ determinatione diſtrahẽte

Queritur primo q̃d ẽ ſyllo⁹ expoſitoꝛi⁹ ¶ Dico ſyllo⁹ expoſitoꝛi⁹ eſt q̃ ꝓcedit ex medio ſingl'i ſingulariť tẽto Et illa ꝑ ticula/q̃/refert ſyllom̃ ꝑ benoiãto Ex^m vt ſoꝛtes ẽ aiãl/ſoꝛtes eſt hõ/g̃ ſoꝛtes eſt aiãl Et ꝺꝛ ex medio ſingl'i ſingulariť tẽto/q̃ ſi mediũ teneret eq̃uoce vel ꝑ diuerꝛ nõ valeret ſyllo⁹ ſicut ꝓ/iſte hõ ẽ ſoꝛtes/iſte hõ eſt plato/g̃ plato ẽ ſoꝛ tes/q̃ ibi iſte hõ teneť eq̃uoce ꝑ diuerꝛ ¶ Et ẽ ſyllo⁹ expoſitoꝛius formalis ꝓña/q̃ tenet in õnibz t̃minis ſil'i forma arguẽdi retẽta Et ꝑt fieri in õni figura Ex^m de ꝑma figura/vt ſoꝛtes ẽ aiãl/q̃dã hõ eſt ſoꝛtes/g̃ q̃dã hõ eſt aiãl/q̃ ibi t̃min⁹ ſingl'is ſ̃bijciť in vna/et ꝑtur in alia Ex^m de ꝛª/vt nullus lapis ẽ ſoꝛtes/ q̃dã hõ eſt ſoꝛtes/g̃ q̃dã hõ nõ eſt lapis/ibi t̃min⁹ ſingl'is ꝑtur in vtraz ꝑmiſſaꝛ Ex^m de ꝛª/vt ſoꝛtes nõ eſt azin⁹/ſoꝛtes eſt hõ/g̃ hõ nõ eſt azin⁹/ibi t̃min⁹ ſingu laris ſubijciť in vtraq̃ Sz raro fit in mõ/ꝑt tñ in ²ª figura in õnibz modis expo ſitoꝛie argui/vt in ceſare/nulla luna eſt iſte ſol/õnis ſol eſt iſte ſol/g̃ nullus ſol ẽ luna/trãſponãtur ꝑmiſſe et erit in cameſtres/in feſtino ſic nulla luna ẽ iſte ſol/ aliq̃s ſol ẽ iſte ſol/g̃ aliquis ſol nõ eſt luna/et ita in baroco Sz in ꝑma figura ⁊ tercia opz mediũ diſtribui in aliq̃ ꝑmiſſarũ/mõ t̃min⁹ ſingularis in illis ſ̃bijciť vt mediũ et nõ ꝑt diſtribui ꝓ^m vnã viã ꝓbabilẽ/g̃ ſyllogiſm⁹ expoſitoꝛius nõ ꝑt fieri formaliter in modꝰ ꝑme figure et ⁊cie ¶ Si q̃rať an ſyllogiſm⁹ ex poſitoꝛius ſit verus ſyllogiſm⁹ ¶ Dico q̃ ſic ꝓbať q̃ eſt q̃dã ꝓña formalis et q̃dã argumẽtatio/ſz nõ eſt argumẽtatio enthimematica/nec inductiua/nec exemplaris/ergo eſt ſyllogiſtica/ꝓña tenet a ſufficienti diuiſione.

¶ Arguit̄ ꝓtra diffinitio syllogismi supdcā nō ꝓuenit sibi/ꝙ syllo⁹ expositorius nō est ver⁹ syllo⁹ Ans ꝓbat̄ qz sibi nō ꝓuenit illa pticula positis.i. in mō et figura disp̄positis/sz iā dictū est ꝙ raro fit in mō ¶ Dico ꝙ duplex ē syllo⁹ qdā est ꝓcludēs ad intellectū/cui⁹ mediū est t̄min⁹ cōis/et de illo syllogismo data ē diffinitio Alius ē syllo⁹ ꝓcludēs ad oculū vel ad sensum/cui⁹ mediū est ter min⁹ singl̄is singulariter tētus/et talis est syllo⁹ expositor⁹ ¶ Replicat̄ ōnis syllo⁹ dēt regulari ꝑ dici de ōni/vel dici de nullo/sz syllo⁹ expositor⁹ nō regulat̄ ꝑ dici ōni/vel dici de nullo igit̄ ¶ Dico ꝙ maior ē vera de syllogismo ꝓcludente ad intellectū/et cui⁹ medio ꝑt addi signū vl̄e ¶ Si arguat̄ ꝙ nō sit ꝓña formalis sic/sciā sortis est grāmatica/sciā sortis est musica/ꝙ musica est grāmatica ¶ Dico ꝙ mediū non est termin⁹ singl̄is ꝑm se totū Et si dicat̄ ꝙ mediū capit̄ ꝑ re singl̄i/scz ꝑ eo qđ est sortes Dico nō tenet̄ singulariē vtpz ¶ Si arguat̄ nō seq̄tur ¶ iste canis est p̄r/iste canis est tuus/ꝙ iste canis est p̄r tuus ¶ Dico ꝙ mediū intrat cōclusionē Ētiā minor extremitas nō subijcit̄ in ꝓclusione/sz dēret sic ꝓcludi/ꝙ tuū est p̄r/ꝙ t̄ē sic iste est canis tuus/ꝙ iste est p̄r/ꝙ p̄r est canis tu⁹/ꝙbi mediū nō intrat ꝓclusionē Dico etiā ꝙ ꝓclusio est vera/licet videat̄ falsa vtpz ꝑ ꝙuersionē p̄r est canis tuus/ꝙ canis tuus est pater ¶ Si arguat̄ nō seq̄t̄ sortes est aiāl/sortes nō est azin⁹/ꝙ azinus nō est aiāl ¶ Dico ꝙ in 3ª figura minore exñte negatiua nō valet syllo⁹/jō notādū est ꝙ ip̄ales regule figurarū debent etiā ꝑuari in syllogismo expositorio ¶ Si ar² nō seq̄t̄/hec ecñcia diuina est p̄r/hec ecñcia diuina est filius/ꝙ filius est p̄r ¶ Dico ꝙ ñ syllo⁹ expositor⁹ dēat valere in t̄minis diuinis/tūc opz ꝙ medio possz addi li oē qđ est/jā hoc ꝓplexū nō ꝑt addi medio/qz hec cēt flā/oē qđ ē hec ecñcia diuina ē p̄r/qz filius ē hec ecñcia diuina et tñ nō est p̄r Aliter dr ꝙ hec ecñcia diuina/nō est t̄min⁹ singl̄is sicut hic capit̄ t̄min⁹ singl̄is/nā in diffinitione syllogismi expositorij capit̄ t̄min⁹ singl̄is ꝑ t̄mino verificabili ꝑ vna re singulari et nō de pluribz/sic aūt nō est de hec ecñcia diuina

Queritur secūdo vtrū ad bonitatē syllogismi expositorij req̄rat̄ ꝙ ei⁹ mediū.s.t̄min⁹ singl̄is possit distribui Et ita regulari ꝑ dici de ōni/vel ꝑ dici de nullo ¶ De ista q̄stione sunt due vie/vna via rñdet ad q̄stionē ꝙ nulli t̄mino singulari creaturā signi ꝑt addi signū vl̄e/et ꝙ nō ꝑt ꝑ pluribz distribui/ideo ꝓpter dicunt ꝙ nullus syllo⁹ expositorius regulatur ꝑ dici de ōni vel dici de nullo/cui⁹ mediū sit t̄min⁹ singl̄is signs creaturā Pz qz tali t̄mino repugnat distribui ꝑ pluribz/ideo grāmatici dicūt ꝙ ista/ōnis sortes currit est incongrua/vtz ꝑ floristā dicendē Quatuor impediūt ꝓiūgere mobile fixo/idē diuersum triplex ꝛc ¶ Si petat̄ tūc ꝑ q̄ ꝓncipia regulat̄ syllo⁹ expositorius ¶ Dicūt ꝙ syllogismi expositorij affirmatiui regulant̄ ꝑ hanc maximā Quecūq; sunt eadē vni singulari singulariū tēto/sunt eadē int̄ se Et negatiui regulant̄ ꝑ hanc Quecunq; sic se hñt ꝙ vnū cozū est idē vni singulari singulariter tēto/cui alterū nō est idē/illa nō sunt idē int̄ se. ¶ Si arguat̄ iste sunt ꝓgrue/oē exñs sortes est hō/oē qđ est sortes ē aiāl ꝛc/ꝙ t̄minus singularis ꝑt distribui/ꝓña ꝙbat̄ qz in illis vel signū distributiuū est hoc cōplexū/oē exñs/vel oē qđ est/ꝛ tūc clarū est ꝙ t̄min⁹ singl̄is distribuit̄ qz ꝓgrue iūgit̄ sibi Vel signū est p̄cise li oē/et hoc totū exñs sortes/vel qđ ē sortes/sit t̄i⁹ distribu

1689

tus/et ſi ſic/cū exñs ſortes/et ſortes ſint idē realiter/ſi vni nō repugnat nec reli quo ¶ Dicūt ipi q̄liter cūq; intelligāt tales ꝓpōes ſunt in ꝯgruc/qz ſicut t̄mi nus ſingularis nō ꝑt diſtribui/ita nec ꝯplexū qđ eſt ꝯuertibile idē cū tali t̄miō ſingulari Vñ dicūt q ſortes vbicūq; ſtat ꝑſonal'r ſuppo' ꝓ vna et eadē re ſin gulari Et ōnia q̄ ꝑñt de ſorte/etiā ſtāt ꝓ illa eadē re ſingulari/licz qđ aliud ſig nificent Et ideo ꝫm iſtos nūq; ꝑtū affirmatiue vere reddit loquutionē verā ꝓ re diſtincta ab illa ꝓ q̄ ſtat ſbtū Et idō nūq; ſupius verificatū de inferiori ſtat ꝓ natura cōi quā ſigt/cū nullū inferiorū fit illa natura cōis/ſz ſtat et ſupponit ꝓ inferiori de q̄ affirmat Et ſil'iter dicēdū eſt de ōnib⁹ t̄minis accñtalib⁹ q ꝓ ſba ſupponūt/et tñ aliud ſigñt.ſ.accñs ¶ Si arguat niſi t̄miō ſing'ri poſſit addi ſignū vl'e.ſ.oē qđ ē/tūc ex veris ſeq̄t falſum/ſz ħ ē impoſſibile/igit̄ t̄mino ſing'ri ꝑt addi ſignū vl'e Pbā ꝓbat ſic arguēdo Sortes ē indiuidū/ſortes ē hō/ḡ hō eſt indiuiduū Et ħ/ſortes nō eſt ſpēs/ſortes ē hō/ḡ hō ñ eſt ſpēs Sil'it hic ſortes ē de ꝑnto ſbc/ſortes eſt hoc albū/ḡ hoc albū ē de ꝑnto ſbc/ħ ꝑmiſſe ſunt vere/et ꝯcluſiones ſunt falſe Sz ſi dicat q medio illoꝝ nō ꝑt addi ħ ſignū diſtributiuū/oē qđ eſt/ideo nō valent ¶ Ad hec rñdent ipi/q ſi t̄mini capiant codē mō in ꝯcluſione et ꝑmiſſis/oēs ꝯcluſiones ſunt vere ſicut ꝑmiſſe/nā in ōnibz iſtis minoꝝ nō ſunt vere/niſi hoiē ſupponēte ꝑſonaliter ꝓſorte Et ſil'i ter hoc albo ſupponēte ꝓ ſorte Et ſi ſic capiant in ꝯcluſione/etiā ꝯcluſiones ſunt vere Sz ſi capiant hō/ꝛ hoc albū in ꝯcluſionib⁹ ꝓ ſuis ſignificatis/puta hō ꝓ natura cōi/et hoc albū ꝓ hac albedine/cōcluſiones ſunt falſe/ſz ſic etiā minoꝝ ceñt falſe/ſumēdo t̄minos codē mō Et ſi capiāt diuerſimode tūc erit fallacia eq̄uocationis/ꝛ erūt q̄tuoꝝ termini Sz ꝫm iſtos tamē/ad bonitatē ſyl logiſmi expoſitorij ex t̄minis diuiuis req̄rit q medio poſſit addi ſignū vl'e/ſcz oē qđ eſt/et hoc ſi ille t̄min⁹ natus ſit verificari de pluribz ſtantib⁹ ꝓ plurib⁹ ſicut hec ecñcia diuina verificat de tribz ꝑſonis realiter diſtinctis/et ideo ꝑt ꝓ illis diſtribui/ſz in t̄minis creaturarū nō repit aliqs t̄min⁹ ſingularis/q̄ ita poſ ſit verificari ꝓ pluribz ſtantibz ꝓ plurib⁹/cū ibi nō ſit vna res q̄ ſit plures res ſicut eſt in diuinis ¶ Alij de alia via dicūt q nō opz ſbiectū ꝛ ꝑtū affirmatiue vere ſupponere ꝓ codē Sz q ſupius ſtans ꝓ natura cōi verificet de inferio ribz/et t̄min⁹ ſigns accñs vñificet de ſba/ſupponēs tñ ꝓ accñte ꝯcretiue deſig to Et dicūt iſti ad queſtionē ꝓpoſitā q ad bonitatē ſyllogiſmi expoſitorij re q̄rit/q medio eius poſſit addi hoc ſignū diſtributiuū/oē qđ eſt Et vtūt iſto cō plexo/oē qđ eſt/loco vni⁹ ſigni diſtributiui diſtribuētis t̄minū ſingularē nō ꝓ inferiori/ſz ꝓ ōni illo de quo vere dr ¶ Et ſi petat q̄re ſibi nō addit ōnis vel nullus Dicāt qz ōnis ꝛ nullus diſtribuūt ꝓ min⁹ cōibz/ſz t̄min⁹ ſingularis nō hz min⁹ cōia Per hoc ſoluit argu'm q̄ arguit t̄miō ſingulari repugnat diſtribui ḡ ſibi nō ꝑt addi aliqđ ſignū diſtributiuū Dicūt licz t̄min⁹ ſingularis nō poſſit diſtribui ꝓ min⁹ cōib⁹/bñ tñ ꝑt diſtribui ꝓ his de quib⁹ poſſit verificari Iſti dicūt ꝓ ꝓpō de t̄mino ſingulari diſtributo ē vl'is/et hz ꝓ ꝯdictorio ꝑticularē vt ꝯdictoria iſti⁹/oē qđ eſt ſortes currit/eſt hec/aliqđ qđ eſt ſortes non currit/ Vñ ē ꝓbleumatica/ꝓ vtraq; ꝑte hñs rōes ſortes/teneat q̄ſq; qđ ſibi placeb'

¶ Arguitur primo contra diffinitionē p'e figure Eſt aliqs ſyllogiſm⁹ ex oppoſitis in 2ª figura vbi nō ſunt niſi duo t̄mini/vt

ōnis voluptas ē studiosa/nulla voluptas ē studiosa/g̃ nulla voluptas ē voluptas/g̃ male dr figura est ordinaº triū terminoꝝ ¶ Dico licz ibi nō sint tres terminꝰ pm̃ sBaz distincti/tñ sunt ibi tres t̃mini vtualiter distincti/qz vnꝰ scz voluptas hz rōem duoꝝ terminoꝝ.s.maiozis extremitatis et minozis extremitatis ¶ Replicaꝫ hic ē ordinatio triū terminoꝝ pm̃ sBaz distinctozū/aiāl risibile est hō/et tñ ibi nō est aliqua figura/g̃ diffinitio ꝓuenit alteri diffinito ¶ Dico q illi t̃mini nō ordinātur p modū triū/sed p modū duoꝝ terminoꝝ/nā aiāl risibile habz rōem vnꝰ termini.

Arguitur secūdo fruſtra est fieri p plura qđ p̄t fieri p paucioza/sed pm̃ p̄m̃ pmo ꝓpoz̄ in q̄tuoz pmis modis p̄me figure cōcludiť oē genꝰ ꝓbleumatū/g̃ sola p̄ma figura sufficit/et soli q̄tuoz modi sufficiūt ¶ Dico q pccm̃ est fieri p plura/qđ eqz bñ t eqz faciliter p̄t fieri p pauciora/ja licet p q̄tuoz mōs p̄me figure ꝓcludiť oē genꝰ ꝓbleumatū/nō tñ eqz bñ et eqz faciliter Illā sepissime ꝓpter diuersum respectū medij ad extremitates facilius ꝓcludim9 ꝓpositū nrm̃ in 2ª vel 3ª figura eqz in p̄ma Illā faciliꝰ repiť q̃nqz medium qđ aut p̄tur aut sBijciť respcū vtriusqz extremitatis/q̃ qđ subijcitur in vna et p̄dicť in alia/ideo ꝓpter facilitatē medij alij modi et alie figure nō supfluūt ¶ Replicaꝫ jn scđa figura et 3ª nullū est medium/g̃ ille figure nō sunt ponēde/et p ꝓns sola p̄ma sufficit Ans ꝓbaꝫ qz t̃minus q̃ in 2ª figura bis p̄tur/ponit supra ābas extremitates Et t̃minꝰ q̃ bis sBijciť in 3ª figura ponit infra extremitates/ſz qđ ponit supra vel infra nō ponit in medio/ideo ille due figure nō hñt medium/et p ꝓns nō sunt figure ¶ Dico q 2ª et 3ª figura nō habeant medium pōnc/sicut hz p̄ma figura/tñ hñt medium ꝓiūctione respcū extremitatū et hoc sufficit ad rōnem medij.

Arguitur tercio Cōtra p̄mā regulā gñalem bñ seq̄t/qđđā aiāl ē risibile/qđā hō ē aiāl/g̃ qđā hō ē risibilis/z tñ ibi arguit ex puris p̄ticularibꝰ/igit regula falsa ¶ Dico q illud solū est grā materie/h̄ ē grā illoꝝ t̃minoꝝ ibi positoꝝ/ſz nō seq̄t grā forme/p3 qz nō seq̄t in ōibꝰ alijs t̃minis fili forma arguēdi retēta ¶ Replicaꝫ ctiā bñ seq̄t grā forme/vt h̄ sortes ē aiāl/sortes ē hō/g̃ hō est aiāl/qz tenz in ōnibꝰ filꝰ forma retenta ¶ Dico licz ex puris singularibz bñ seq̄t/aliqđ p ſyllom̃ expositoriū/nō tñ p ſyllom̃ simplr/qz in ſyllō simplr medium est t̃minꝰ cōis/q̃ p diuersꝫ p̄t vniri extremitatibz/ideo nō seq̄tur ibi vnio extremitatū inter se

Arguitur quarto Cōtra scđam regulā bñ seq̄t/si equꝰ nō est hō/equꝰ nō est risibilis/et tñ ibi arguit ex puris negatiuis/i2 scđa regula falsa ¶ Dico q ibi arguitur ex vna p̄missa ypoca et vna cathca/et talis nō est ſyllogiſmꝰ simplr/sed ē vna ꝓna ypoca a tota ꝓditionali cū destructione añtis/ad destructionē ꝓntis/et sic ibi nō est ſyllogꝰ ex puris cathegoricis ¶ Replicaꝫ bñ seq̄t ctiā ex puris cathegoricis/nullus lapis ē azinus/nullus hō est lapis/g̃ nullus hō est azinꝰ ¶ Dico q licet ex puris cathegoricis negatiuis bñ sequit aliqđ materialiter nō tñ formaliter/qz nō seq̄tur in alijs t̃minis sic arguēdo/nullus lapis est aiāl/nullus hō est lapis/g̃ nullus hō est aiāl.

Prima figura nouē habz modos vt pz in his v
libus Barbara celarent darij ferio baralipton
Celārēs dabitz fapesmo frisesomoz Primi q̄tuoz mo
di cōcludūt directe: reliq̄ vero quinq; ꝯcludūt indirecte
Directe ꝯcludere est maiorē extremitatē p̄dicari de mi
noꝛi in cōclusione Indirecte ꝯcludere est minorē extre
mitatē p̄dicari de maiori in cōclusione Notandū est q;
in qualibet dcōne sunt tres sillabe: q̄ vltra est superfluū
est Et in qualibet sillaba est vna de istis q̄tuoz vocalib⁹
a.e.i.o. Ita q; p a intelligit vl'is affirmatiua: p e vl'is
negatiua: p i p̄ticularis affirmatiua: p o p̄ticularis ne
gatiua: q̄ sūt q̄tuoz gña ꝓpōnū: p p̄mā sillabā intelligit
maiorē: p scḋam minorē: z p terciā datur intelligi ꝯclusio

Sciendū est etiā q; quatuoz primi modi incipiūt ab
his cōsonantib⁹. b.c.d.f. Et ōnes alij modi sequentes:
p hoc intelligitur q; alij modi incipientes a b debent re
duci ad barbara: q̄ incipiūt a reducūtur ad celarēt: q̄ a
d ad darij: q̄ ab f ad ferio Itē vbicūq; ponitur s signifi
catur q; ꝓpō intellecta p vocalē p̄cedentē debet cōuer
ti simpliciter: vbi ponit p ꝓpō p̄cedens debet conuerti p
accidens Et vbi ponitur m significat q; premisse debēt
trāsponi Et vbi ponitur c in medio dcōnis significat
q; ille modus debz reduci p impossibile: versus.

S simpliciter verti vult s. p vero p acci.
M vult transponi C p impossibile duci
Seruat maiorē: variatq; scḋa minorē
Tercia maiorē variat: seruat q; minorē

¶ Due ſunt regule ſpeāles ꝑme figure

¶ Prior regula eſt: ꝙ in q̄tuor ꝑmis mod̄ ꝑme figure: et in ōnib⁹ ꝉcie minore exiſtente negatiua nichil ſeq̄tur

¶ Poſterior regula: in quatuor modis ꝑme figure: et in ōnib⁹ ſcde maiore exiſtente ꝑticulari nichil ſequitur.

De modis ꝑfectis

¶ Barbara ꝑm⁹ mod⁹ ꝑme figure ꝯſtat ex duab⁹ vl̄ibus affirmatiuis: vl̄em affirmatiuā dircē ꝯcludentib⁹

Exemplū
bar oē aiāl eſt ſbnā
ba ōnis hō eſt aiāl
ra ḡ ōnis hō eſt ſbnā

¶ Celarent ſcdus mod⁹ ꝑme figure cōſtat ex vniuerſali negatiua maiori: et vniuerſali affirmatiua minori: vniuerſalē negatiuā directe cōcludentibus.

Exemplū
ce nullū aiāl eſt lapis
la ōnis homo eſt aiāl
rent ḡ nullus hō eſt lapis

Poſtq̄ auctor nr̄ determinauit de ipo ſyllogiſmo ꝛ de ꝑncipijs ei⁹ mālibz ꝛ for malibz in gñali Hic ꝑnter dcīat de ſyllogiſmis ꝛ formalibz ꝑncipijs in ſpeāli quō ꝛ q̄liter ſyllo⁹ formeī in mō et figura Et q̄ in toto ſunt decē ꝛ nouē mōi ſcz nouē ꝑ^e figure/q̄tuor 2^e/et ſex 3^e Et in iſtis mod̄ ꝑncipal'r q̄tuor ſunt nōnda ꝑ^o q̄ in q̄libet dcōne ſunt tres ſillabe/2° q̄d ſignificet vocal' cui⁹libet ſillabe/3° nōnde ſunt ꝙſonātes a q̄b⁹ incipiūt dcōes/4° nōnde ſunt iſte q̄tuor ꝙſonātes in medio vel fine/s p m c Ne ḡ ex ignotis ꝓcedaī q̄d auctor nr̄ in fine poſuit hic in ꝑncipio ꝓ faciliori puerorꝫ intellcū poſitū eſt Et ſunt h⁹ lcōnis duo pūcta/due q̄ſtiones/et q̄tuor argumēta cū replicis more ſolito

¶ Primū punctū q̄ tm̄ q̄tuor ſunt mōi dircē ꝯcludētes q̄ ſunt ꝑfecti/h̄ eſt ſunt mōi euidētes/et h̄ iō q̄ clare euidenter et manifeſte inferūt ſuas ꝯcluſiones Certe ita manifeſte et clare ꝯcludunt/vt nullus vnq̄ laycoꝝ poſſet negare ſyllōs factos in ipis/intellectis t̄minis/ꝛ h̄ ē q̄ imediate regulant̄ ꝑ dici de ōni/et dici de nullo Et ſunt q̄nq̄ mōi ꝑ^e figure ipfecti/q̄ dm̄ ipfecti q̄ nō clare/nō euidēter/et manifeſte inferūt ſuas ꝯclōes Ex tm̄ nccio et formal'r ꝯcludūt ſicut 4° ꝑfecti/ſz m̄ euidēt ꝛ clare/jō egēt ꝑfectione/ꝑficiūt at q̄m reducūt ad ꝑ^os mōs ꝑfcōs/ꝑ ꝙuerſionē vl̄ tm̄ſpōez p̄miſſaꝝ ꝛc vt ꝑtēbit

¶ Si arguaꝫ ꝓbus nō ponit nisi q̄tuor modos ꝑme figure/ g̃ petrus hiſpa⁹ ſupfluc ponit nouē ¶ Dico q ꝓbus ponit ſolū mōs ꝑme figure dircē ꝓcludē tes/ſz pe. hiſ. ponit tā dircē q̄ indircē ꝓcludētes ¶ Replicaꝫ. p. non facit mentionē de modꝫ indircē ꝓcludentibz/ g̃ nec auctor nr̄ faccret/ aut ꝓbus eſt diminutus ¶ Dico q in 2° pozū facit mẽtionē de eis cū dicit Omnis ſyllogiſm⁹ ꝓcludens ꝓcluſionē ꝓuertibilē ꝑt plura cōcludere ſcz ipam ꝓcluſionē/ et ꝓuertentē ꝓcluſionis/ ita hic eſt/ nā ꝓuerte cōcluſionē de barbara et hēbis baralipton/ ꝓuerte ꝓclōz de celare hēbis celārtes/ ꝓuerte ꝓclōz de darij hēb dabit/ ꝛc

Decundū punctū eſt q causa g̃nalis illarū ſpeālīū regularū eſt q dez oppoſitū/ tūc ex vo ſeq̄reꝫ falſum q̄ē impoſſibile/ Bz rō ſpeālis ꝑozis regule ē/ q minoze exīte negatiua in ꝑma figura et 3ª/ arguereꝫ tūc a ꝛmino nō diſtributo ad diſtributū ex ꝑte maiozis extremitatis nō diſtributē in maiozi/ ad candē diſtributā in ꝓcluſione vtpz ꝓacticāti/ q̄ nō valet qm̃ eſt fallacia ꝑntis/ ꝛ eſt ſil'e/ aliq̄s hō currit/ g̃ ōnis hō currit Mūq̄ em̃ vz talis ꝑña a nō diſtributo ad diſtributū/ ſtat em̃ añs eſſe verū ſine ꝓñte Rō ſcde regule eſt/ ſi em̃ maioz cēt ꝓticularis/ tūc ſubiectū q̄ eſt medīū nō diſtribuereꝫ tūc aūt nō fieret ſubſumptio ſub ſ̄biecto diſtributo/ et ꝑ ꝑñs talis ſyllo⁹ nō regulareꝫ ꝑ dici de ōni/ vel dici de nullo/ q̄ē inꝓueniēs ¶ Si arguaꝫ bñ ſcq̄ aiāl rōnale currit/ ōnis hō eſt aiāl rōnale/ g̃ hō currit/ et tñ ibi maioz eſt ꝓticularis igit̄/ regla ſcda ē falſa ¶ Dico q hoc eſt grā materie/ et nō fozme/ q̄m in alijs nō tenet/ vt q̄dā aiāl ē azin⁹/ ōnis hō eſt aiāl/ g̃ q̄dā hō eſt azinus.

Queritur primo q̄d eſt ꝑña/ et quotuplex eſt ¶ Ad ꝑmū dico q ꝑña ē habitudo q̄dā añtis ad ꝑñs cū nota ꝓñc/ ex quo ꝑz q in ōni ꝑña ſunt tria. ſ. añs et ꝑñs/ et nota ꝓñcie q̄ eſt/ ergo/ ideo/ vel igit̄ ¶ Ad ſcdm dico q duplex eſt ꝑña. ſ. bona et mala Cōſequētia bona ē in q̄ impoſſibile eſt añs cē verū ſine ꝓñte/ vt hō currit/ g̃ aiāl currit/ nā impoſſibile ē hoiez currere quin etiā aiāl currat Cōſequētia mala eſt in q̄ añs ꝑt cē verū ſine ꝓñte vt aiāl currit/ g̃ hō currit Cōſequētia bona ē duplex ſcz fozmalis et materiāl Fozmalis ꝑña eſt q̄ tenet in omnib⁹ ſ̄minis ſili fozma arguēdi retenta/ vt ſunt oēs ꝓñe ſyllogiſtice in mō et figura/ ꝛ ꝓñe expoſitorie/ vt ab exponētibz ad expoſitā Sed ꝑña mālis eſt q̄ tenet in aliq̄bz terminis et nō in ōnibz/ ꝓſili fozma retenta/ vt hō eſt riſibilis/ hō eſt aiāl/ g̃ aiāl eſt riſibile

Queritur ſecūdo vtrū barbara ſit ꝑña fozmalis ¶ Dico q ſic ꝓbaꝫ q: ꝑña facta in barbara/ tenet in ōnib⁹ ſ̄minis ſimili fozma arguendi retēta/ g̃ eſt ꝑña fozmalis/ ꝑña tenz a diffinitione ad diffinitū/ añs ꝓbaꝫ q: nō ꝑt dari oppoſitū ¶ Cōtra hoc arguit̄ nō ſeq̄tur in barbara Dē currēs eſt azin⁹/ ōnis hō eſt currens/ g̃ ōnis hō eſt azin⁹/ ꝑmiſſe ꝑ caſum poſſibilē ſunt vere et poſſibiles/ et ꝓcluſio impoſſibilis/ g̃ barbara nō eſt ꝑña fozmalis ¶ Dico licet ꝑmiſſe ſint poſſibiles ſcdm ſum captē/ nō tñ ſunt ꝓpoſſibiles/ q: nō ꝑñt ſe ꝓpati in veritate Et ſi dicaꝫ ex poſſibili nō ſeq̄t̄ imp⁹ſibile intelligendū de poſſibili q̄ō ꝓſtat ex ꝑtibz ſibi inuicē ꝓpoſſibilibz ¶ Arguit̄ 2° nō ſeq̄tur vtrūq̄ aiāl eſt azin⁹/ demōſtratis duobz azinis/ vterq̄ hō eſt aiāl/ g̃ vterq̄ hō eſt azin⁹/ et tū ibi arguit̄ penes fozmā de barbara/ g̃ barbara nō eſt ꝑña fozmalis ¶ Dico q nō bñ arguit̄ in barbara/ q: arguit̄ eq̄lēter

ex q̃tuor t̃minis/ex quo mediũ supponit ꝑ alijs in maiori ⁊ minori/nã in maio
ri aiál ſtat ꝑ duob3 azinis demõſtratis/⁊ i minori ſtat ꝑ hõib9 ¶ Adhuc
arguiť q nõ valet ꝯña in barbara Nã ſeq̃ť quicũq3 dicit te cẽ aiál dicit verũ/q
cũq3 dicit te eſſe azinũ dicit te eſſe aiál/ḡ q̃cũq3 dicit te eſſe azinũ dicit verũ ¶
Dicũt aliq̃ q mediũ. ſ. aiál in maiori nõ diſtribuiť/et tñ ſub ipõ fit in minori ſ̃b
ſumptio qõ non p̃t fieri/eo q dici de õni eſt qñ nichil ẽ ſumere ſub ſubiecto diſ3
tributo ⁊ẽ ¶ Sz replicať iſtud nõ ſoluit/qz nõ fit ſubſumptio ſub aiáli/ſz
ſub iſto diſtributo/dicẽs te eſſe aiál/vtz3 fic arguẽdo Omis dicens te cẽ aiál di
cit verũ/õnis dicẽs te cẽ azinũ eſt dicens te cẽ aiál/ḡ õnis dicẽs te cẽ azinũ dicit
verũ ¶ ꝺeo aliter rñdeť q maior eſt dupl' ƀm fallacia amphibologie penes ẓm
modũ/qz hec ozõ te cẽ aiál/ƀm ſe vnũ figt/et cũ alio adiũcta plura figt/hoc ſic
oñdiť Nã maior vno° figt q õnis dicẽs te cẽ aiál. i. õnis dicẽs hãc ꝓpõem tu
es aiál/dicit verũ/tũc maior eſt ṽa/et minor falſa/qz ſenſus minoris ẽ/õnis di3
cens te cẽ azinũ/eſt dicens q tu es aiál/qõ nõ eſt verũ Allio° maior figt õnis di
cens aliq̃d ad qõ ſeq̃ť te eſſe aiál dicit verũ/tũc maior ẽ falſa/⁊ minor ṽa/vtp3
intuẽti ¶ Arguiť adhuc nõ ſeq̃ť in barbara Omis ꝓpõ ſi eſt nc̃cia ẽ ṽa/
õnis ꝓpõ impoſſibil' eſt ꝓpõ ſi eſt nc̃cia/ḡ õnis ꝓpõ impoſſibilis ẽ vera Vel
poſſet argui in darij Sz hec ꝓpõ hõ eſt azin9/vl' rñs eſt azin9/ẽ ꝓpõ ſi ẽ nc̃cia
ḡ rñs eſt azin9 ẽ vera/vel hec ꝓpõ hõ eſt azin9 eſt vera/ꝑ iſtũ modũ arguendi
pñt infinita falſa ꝓbari vera Et infinita ṽa ꝓbari falſa Sic arguẽdo Omis
ꝓpõ ſi eſt impoſſibilis ẽ falſa/ſz hõ eſt rõnalis ẽ ꝓpõ ſi ẽ impoſſibilis/ḡ hõ eſt
rõnalis eſt falſa ¶ Dico q maior ẽ diſtinguẽda/nã ipa p̃t cẽ vna ypoc̃a cõdi
cionalis tũc ipa eſt ṽa/qz vz iſtã/ſi õnis ꝓpõ eſt nc̃cia/õnis ꝓpõ eſt vera/ſz tũc
nõ valet ſyllogiſm9/qz ex ypotheticis non fit ſyllogiſm9 ſimpl'r Allio° capiť
vt ẽ vna cathec̃a de ꝺicionato extremo/et ł dupl'r Vno° vt illa ꝺitio/ſi eſt
nc̃cia/ſe teneat ex pte p̃ti/tũc valz iſtã/õnis ꝓpõ eſt ṽa ſi eſt nc̃cia/tũc male ar
guiť qz tũc ꝑs maiozis extremitatis ponit in minori ꝓpõe cũ medio/et nõ po
nit cũ maiori extremitate in ꝯclu̇ſione Et ſi ponať bñ valet ſyllo9/nã deberet
ſic argui Omis ꝓpõ ẽ vera ſi ẽ nc̃cia/õnis ꝓpõ impoſſibil'ẽ ꝓpõ/ḡ õis ꝓpõ
impoſſibil'ẽ ṽa ſi eſt nc̃cia Sz ſi illa ꝺitio/ſi ẽ nc̃cia/ſe teneat a pte ſ̃biecti ł̃ ẽ
dupl'r/qz vel totũ ſubiectũ diſtribuiť/tunc ipa maior ẽ falſa/qz valet iſtã/õnis
ꝓpõ ſi eſt nc̃cia. i. oẽ qõ eſt ꝓpõ ſi eſt nc̃cia ẽ vera/qõ eſt falſum qz hõ eſt azin9
ſz ꝓpõ/tũc maior eſt ṽa/ſed rõ bene arguiť in barbara qz totũ mediũ debet
diſtribui ad hoc vt fiat bona ſ̃bſumptio in ꝑma figura Et ſi dicať poſito q ꝑs
medij diſtribuať adhuc ſub illa pte p̃t fieri ſubſumptio Dico q ad rõem tota
lis medij req̃riť q diſtribuať q ſi nõ diſtribuať totũ/certe illud qõ nõ diſtribui
tur debet ſe tenere a pte maiozis extremitatis/et tũc illud debet intrare ꝯclu
ſionẽ cũ maiore extremitate/et ſic bñ ſeq̃ret ꝯ° ṽa ex ꝑmiſſis veris vtp3 ꝓac
ticãti ¶ Sz replicať cõtra illud qõ dc̃m eſt ſi totũ ſubiectũ vel mediũ diſ3
tribuiť tũc eſt falſa/ Arguiť ſua ꝺictozia eſt falſa/ḡ ipa eſt vera Nñs ꝓbať
qz ꝺictozia eius ẽ/aliq̃ ꝓpõ ſi eſt nc̃cia nõ eſt vera/q̃ eſt manifeſte falſa Di
co q ipa eſt vera/qz valet iſtã/aliq̃d exñs ꝓpõ ſi eſt nc̃cia/nõ eſt verũ qõ ẽ ve
rũ Nã hõ eſt azin9/nõ eſt verũ/et tñ eſt ꝓpõ ſi eſt nc̃cia ¶ Itẽ arguiť oẽ aiál

si est rudibile ẽ azin⁹/ōnis hō est aiāl si est rudibilis/g̃ ōnis hō ẽ azinus/jtẽ ōnis hō si ẽ doctus ẽ sapiens/ōnis fatuus est hō si ẽ doct⁹/g̃ ōnis fatuus ẽ sapiens/ jsta et similia soluuīt eodẽ mō sicut p̄dictus syllo⁹ Et post distinctionẽ fcām si arguaī q̄ si totū subiectū distribuaī ipa ẽ vera q̄z suū p̄dictoriū ẽ falsum.s.aliq̄ aiāl si est rudibile nō ẽ azin⁹ Dico q̄ illud ẽ verū/p3 q̄z hō est aliq̄ aiāl si est rudibile/et nō e azin⁹ ¶ Si adhuc arguaī nō seq̄t Omis ccīcia diuina est p̄r/ōnis fili⁹ in diuinis ẽ ccīcia diuina/g̃ ōnis filius in diuinis ẽ p̄r ¶ Dico vno° q̄ ibi ẽ fallacia figure dc̄ois/nā sub nḡn o distributiuo sūbe sūbsumīt ti⁹ alterius p̃nti.s.filius Vel 2̄ q̄ nō bene arguīt q̄z medīū non distribuīt in maiori p̄ minore extremitate subsumpta

Arguitur primo ꝓ textū ꝓtra p̄mū modū sic Arguēdo in barbara fit mutatio suppōnis/g̃ ꝓña in ipo nō v3/ꝓña p̄bat q̄z mutatio suppōis causat fallaciā figure dc̄ois Añs p̄bat q̄z mutat suppō psonalis in suppoem simplicē ex pte medij q̄d in maiore suppo^t psonal'r distributi ue/z in minori stat simpl'r ¶ Dico ad p̄bationē p̃ñc/q̄ nō ōnis mutatio sup pōis cāt fallaciā figure dc̄ois/ſ3 mutatio suppōis simplicis in psonalē/vt hō ẽ spēs/g̃ aliq̄s hō ẽ spēs/vel etiā cꝫio/vt null⁹ hō est spēs/g̃ hō nō ẽ spēs Etiā mutatio suppōis ꝓfuse in dcī minatā respcū eiusdē multitudinis/vt ōnis hō ẽ aliq̄d aiāl/g̃ aliq̄d aiāl ẽ ōnis hō in ōnib3 dictis ẽ fallacia S3 mutatio suppōis psonalis ꝓfuse distributiue in psonalē ꝓfusam tm̄/nō cāt fallaciā figure dc̄ois Et tal' mutatio suppōis fit in barbara/nā medīū in maiore stat ꝓfuse distributiue ꝓ oīb3 suppositis copulatiue/et idē medīū stat in minore suppo^t ꝓfuse tm̄ ꝓ oīb3 eisdē sup^tis disiūctim ¶ Replicaī p̄tū vl'is affirmatiē supponit tm̄² vt dicit pe.hiſ.in tractatu suppōnū/g̃ solutio dicta est falsa/et p ꝓ̄ns stat p̄mū ar^m q̄ ibi ẽ fallacia figure dc̄ois ¶ Dico q̄ p^m pe.hiſ.sunt grad⁹ suppōnis simplicis/z sunt multi e⁹ modi q̄ coincidūt cū suppōe ꝓfusa tm̄/vt ẽ suppō simp^r in p̄to vl'is affirmatiue/et ad illā arguēdo a suppōne psonali nō est aliq̄ fallacia. S3 ẽ vn⁹ mod⁹ suppōis simplex:quo sūbiectū supponit simpl'r respcū p̄ti scde intētionis/vt hō ẽ spēs/aiāl ẽ ge⁹/z arguēdo a suppōe psonali ad talē suppōez simplicē/fit fallacia figure dc̄ois/vt null⁹ hō ẽ spēs/g̃ hō nō ẽ spēs sicut dcm̄ ẽ

Arguitur secūdo nō seq̄t oē risibile vel rudibile ẽ azin⁹/ōnis hō ẽ risibilis vel rudibil'/g̃ ōis hō ẽ azin⁹/p̄missę sunt vere z ꝓclusio falsa/g̃ in barbara ñ v3 ꝓña ¶ Dico q̄ maior ẽ distinguēda Aut cm̄ ẽ vna ypo^cā disiūctiua et sic ipa ẽ v̄a/q̄z v3 istā oē risibile ẽ azin⁹/vel oē rudibile ẽ azin⁹/ſ3 sic nō v3 syllo⁹/q̄z ex ypotheticis nichil seq̄t syllo^cc q̄z ceīt plures ẽ mini q̄ tres/z plures p̄pōes q̄ duc Aut maior ẽ vna cathe^cā de disiūcto sūbto et ħ dupl'r Aut totū illud disiūctū distribuīt z sic maior ẽ falsa/q̄z v3 istū oē q̄d ẽ risibile vl'rudibile ẽ azin⁹/q̄d ẽ flm̄/q̄z sortes ẽ risibilis vel rudibilis/z tm̄ nō ẽ azin⁹/et ita 2° etiā ẽ flā et bn̄ seq̄t S3 si ps disiūcti distribuaī.s.risibile tūc a°z ẽ v̄a:q̄z tūc v3 istā oē risibile ẽ q̄d vel rudibile ẽ azin⁹ ¶ Replicaī etiā capiendo maiorē vt ps disiūcti distribuaī tunc ipa ẽ v̄a et adhuc ꝓclō est flā/g̃ illa solutio nō soluit argu^m ¶ Dico q̄ tūc male ꝓcludīt Illā q̃n totū sūbtū ñ distribuīt tūc aut syllo⁹ nō v3/aut illa ps q̄ nō distribuīt d3 intrare ꝓclusionẽ cū maiori extremitate/q̄z se tenz in pte cū maiori extremitate Et tūcd3 sic ꝓcludi/g̃ ōnis hō ẽ q̄ vel rudibil'ẽ azin⁹/et sic ꝓclō est v̄a sicut p̄missę.

Arguitur tercio ¶ Cōtra 2m modū ꝑme figure ¶ Nō seq̄ in celarent/nul lū aiāl dū dormit vigilat/ōnis hō est aiāl dū dormit/ ḡnull9 hō vigilat ꝑmisse sunt vere/et ꝯclusio falsa/ḡ in celarent nō valet ꝯña ¶ Dico q maioz ē distinguēda/aut cm̄ est vna ypoca tpalis tūc ipa est vera qz vz istā/nullū aiāl vigilat dū oē aiāl dormit/ꝛ sic nō valet syllo9 qz ex ypocia nō fit syllo9 simplr ¶ Aut maioz ē vna cathec de tpali subiecto tūc ē falsa/qz valz istā/nullū exñs aiāl dū dormit vigilat/ꝛ sicut ꝯclusio est falsa/jta ꝛ maioz ¶ Replicaꝫ vt maioz ē vna cathec de tpali subiecto ipa ē vera/qđ ꝓbaꝫ qz sua ꝯdictozia ē falsa/ḡ ipa ē vera ¶ñs ꝓbaꝫ qz ista ē sua ꝯdictozia/aliqđ aiāl dum dormit vigilat q̄ est falsa ¶ Dico q ista aliqđ aiāl dū dormit vigilat ē multi plex ¶ Aut cm̄ totū illud aiāl dū dormit/ꝓticularizaꝫ ꝑ aliqđ/tūc est vera/ꝑz qz sicut maioz valet istā/nullū exñs aiāl dū dormit vigilat/et ē falsa/jta sua ꝯdic tozia scz aliqđ aiāl dū dormit vigilat vz istā/aliqđ exñs aiāl dū dormit/vigilat q̄ est vera ¶ Si añt capiaꝫ vt solū aiāl ꝓticularizeꝫ ꝑ aliqđ/tūc bñ est falsa/ꝛ tūc sua ꝯdictozia erit vera/qz sic totū subiectū nō distribueret in maioze/nec tunc valeret syllo9 ¶ Si arguaꝫ hic nō est talis sensus duplex/nulla placca vz flozenū/ōnis ducat9 vz placcā/ḡ nullus ducat9 vz flozenū/et tm̄ adhuc nō valz ꝯña in celarēt ¶ Dico q plus est p̄tū minozis q̄ ſbtū distributionis maiozis et sic sunt ibi vtualiter q̄tuoz tmini/ꝫ ꝑz nā maioz vz istā/nulla placca ē valēs flozenū/et minoz vz istā/ōnis ducat9 est valēs placcā Ecce ibi valens placcā ē p̄tū minozis/et tm̄ placca solū erat ſbiectū maiozis ¶ Si dicaꝫ fac igit̄ ex illis tminis bonū syllozismū ¶ Dico nulla placca ē valens flozenū/ōnis ducat9 ē placca/ḡ null9 ducatus ē valens flozenū/tūc sicut ꝯclusio ē flā/jta et minoz

Arguitur quarto nō seq̄tur nullū affirmatiuū est negatiuū/ōnis ꝓpō est affirmatiua/ḡ nulla ꝓpō est negatiua/ibi ꝑmisse sunt possibiles/et sibiinuicē ꝯpossibiles/ꝛ tm̄ ꝯclusio est nō potens cē vera/ꝑp ter reflexionē quā hz supza sciꝑaz ¶ Dz ꝑmisse sunt ꝯpossibiles/ꝓbaꝫ qz maioz est nccia/et minoz ē possibilis/jā nccio ꝯpossibile est qđlibet possibile ¶ Di co q licet minoz sit ꝯpossibilis maiozi/vt ꝯpossibile idē fit q fil'possibile/non tm̄ est sibi ꝯpossibilis capiēdo ꝯpossibile vt idē est/qđ fil'cū alio potens cē vez ¶ Ꝺ sic declaraꝫ qz maioz ē ꝓpō negatiua/qñcumq igit̄ ipa est/tūc aliq ꝓpō negatiua est/et ꝑ exñs minoz puta hec/ōnis ꝓpō est affirmatiua:nō ꝑt fiml'esse vera cū dicta maioze Et ideo stat bñ duas cē ꝓpōes q̄rū vna est ncca/ꝛ altera possibilis/q̄s tm̄ impossibile ē fiml'esse veras Et suppositio q maioz et minoz possent simul esse vere/oporteret ꝯclusionē capi vt non haberet reflectionē sup sciꝑam/et sic ipa posset cē vera ¶ Ꝺt ſi arguaꝫ replicando hic ꝑmisse ſt exp̄sse ꝯpossibiles/ꝛ nō seq̄tur adhuc in celarent sic arguēdo/nulla ꝯclusio est vera/ōnis ꝯclusio de celarēt est ꝯclusio/ḡ nulla ꝯclusio de celarēt est vera/ꝑ misse p̄nt cē vere in casu possibili/ꝛ tm̄ ꝯclusio ē impossibilis qz falsificat sciꝑaz ¶ Dico q ꝑmissis ꝓcessis distinguit̄ ꝯclusio/aut cm̄ ſbtū ꝯclusionis distribuit̄ ꝓ ōnibz alijs ꝯclusionib9 a ſc/et sic p̄t cē vera in casu quo ꝑmisse cent vere/pu ta ſi sole iste cent ꝯclusiones/null9 hō est aiāl/nullus azin9 est ſba/nullus canis est latrabil' Aut ſbtū ꝯclusionis distribuit̄ ꝓ ipa cōclusione cui9 ipa est ſbtū/ꝛ sic est vna insolubilis falsificans sciꝑam/ꝛ est vtualiter ypoca/jā sicut ex ypo

theticis nō fit syllo⁹/ꝺta nec ex cathegoricis ꝑt inferri ypo⁹ ¶ Posset ꝯ argui Nullū dextrū est siniſtrū/cui⁹libet hōis oculus est dexter/g̃ nullius hōis oculꝰ ē siniſter ¶ Dico q̃ arguit a ñ distributo ad distributū/ex pte maiozis extremitatis scz siniſter/qō nō distribuit in maiozi/et tñ distribuit in ꝯclusione ¶ Si dicat ꝯ nō arguit a nō distributo ad distributū Nullū actu viuēs gña bit/ōnis hō est actu viuēs/g̃ nullus hō gñabit/et tñ nō seq̃t in celarent/quia ꝑ miſſe sunt vere/et ꝯclusio falſa ¶ Dico q̃ ibi arguit a nō amplo ad amplū/ negatiue ex pte li hō qō in minozi supp⁹ tñ ꝓ ꝑntibꝫ/sꝫ in ꝯclone ꝯpliat et suppo nit ꝓ ꝑntib⁹ et futuris ¶ Si arguat nō seq̃t in celarent Nullū currens est azin⁹/ōnis hō ꝑter sortē est currens/g̃ null⁹ hō ꝑter sortē est azin⁹/ꝯclusio ē flā qz dicit sortē cē azmū/et tñ ꝑmiſſe in casu sunt ve/igit ¶ Dico q̃ male ꝯcludi tur/qz hec dcō ꝑter/nō excipit sortē in ꝯclusione ab eodē ꝑto ficut in minoze/ nec ē eodē mō distributio i affirmatiua ⁊ negatiua/sꝫ dēt sic ꝯcludi/g̃ null⁹ hō ali⁹ a sorte est azin⁹ Etiā ꝑt dici q̃ minoz et ꝯclusio sunt ꝓpōnes ypo⁹ cq̃a lēter/qz impoſſibile ē intelligere q̃ in eadē ꝓpōe cathe⁹ ꝑtū affirmet de vno ſubiecto/et neget de alio sic fit ꝯ/ōnis hō ꝑter sortē currit/qz sensus est/ōnis hō currit/et sortes nō currit

Dar̃ tercius modus ꝑme figure cōstat ex vniuer sali affirmatiua maiozi:et ꝑticulari affirmatiua mino ri:ꝑticularē affirmatiuā directe cōcludentib⁹

Exemplū

da	omne	aiāl	est	ſbnā
ri	quidā	hō	est	aiāl
i	quidā	hō	est	ſbnā

Ferio quartus modus ꝑme figure cōstat ex vniuer sali negatiua maiozi:et ꝑticulari affirmatiua minozi: ꝑticularē negatiuā concludentib⁹ directe

Exemplū

fe	nullū	aiāl	est	lapis
ri	quidā	hō	est	aiāl
o	quidā	hō	nōē	lapis

De modis impfectis indirecē ꝯcludentib⁹

Baralipton quintus modus ꝯstat ex duab⁹ vniuer salibus affirmatiuis:ꝑticularē affirmatiuā concludē tibus indirecte.

Exemplū
ba — omne aiāl est ſbnā
ra — omnis hō est aiāl
lip — quedā ſbā est homo

Et reducit ad barbara p ꝯuersionē ꝯclusionis p accīs

Celārtes sextus modꝰ cōstat ex vniuersali negatiua maiori: z vniuersali affirmatiua minori: vniuersalē negatiuā concludentibꝰ indirecte

Exemplū
ce — nullū aiāl est lapis
lan — omnis hō est aiāl
tes — nullus lapis est homo

Et reducit ad celarent ꝯclusione cōuersa simpliciter

Dabitis septimus modꝰ cōstat ex vniuersali affirmatiua maiori: et pticulari affirmatiua minori: pticulam affirmatiuā indirecte concludentibꝰ

Exemplū
da — omne aiāl est ſbnā
bi — quidā hō est aiāl
tis — quedā ſbā est homo

Et reducit ad darij cōclusione cōuersa simpliciter

Fapesmo octauus modꝰ cōstat ex vniuersali affirmatiua maiori: et vniuersali negatiua minori: pticulam negatiuā indirecte concludentibꝰ.

Exemplū
fap — omne aiāl est ſbnā
es — nullus lapis est aiāl
mo — quedā ſbnā nōē lapis

Et reducit ad ferio: maiore cōuersa p accidens: et minore ꝯuersa simpliciter: et p transpōem premissarū

Frisesomorū nonus modꝰ cōstat ex pticulari affirmatiua maiori: et vniuersali negatiua minori: pticulam negatiuā indirecte ꝯcludētibꝰ.

Exemplū
fris quidā lapis est ſbnā
ſ nullū aiāl est lapis
om quedā ſbuā nō ē aiāl

Et reducit iste mod⁹ ad ferio: maiore et minore cōuersis ſimpliciter: et p tranſpoſitionē p̄missarū

Primū punctū h⁹ lcōnis ē/ q̄ q̄nq; ſunt modi indircē p̄cludētes/ q̄ dñr imꝑfecti/ vt dcm ē ſup̄/ et iō ſyllōi facti in iſtis ſunt imꝑfecti/ ñ q̄n hēant oiā req̄ſita ad ꝑfectionē ceñcialē ſyllōi/ ſz dñr ipfecti. i. nō cuidētes/ eo q̄ nō clare cuidēter et manifeſte inferāt ſuas p̄clōes/ ſicut 4⁹² p̄mi mōi ꝑfecti ¶ Et iō poſſent coꝛ p̄ncie a ꝓterue rñdētib⁹ negari/ q̄ ꝓpter opus ē/ vt oñdaī coꝛ neceſſitas p̄cludendi/ qō fit q̄ñ ꝑficiūt et reducūt ad mōs ꝑfectos/ Que āt ſunt p̄ncipia reductiua ſcu ꝑfectiua ſyllogiſmoꝛ dcm eſt ſupra q̄ ſunt tria/ ſcz p̄uerſio ꝓpōnū/ tranſpō p̄miſſarū/ et reductio p impoſſibile

Decim punctū q̄ p̄miſſe de iſtis trib⁹ baralipton celārtes dabitis ſē cedē cū p̄miſſis de barbara celarēt darij. Et nō dr̄ nīſi in p̄cluſione/ q̄ hic ē indircā/ jbi ꝙ directa ¶ Et iō ſi ꝓuertaī p accñs qō ſigtur p p/ aut ſumpt̄r/ qō ſigtur p s/ jā erunt hi modi ꝑfecti. i. cuidēter inferent p̄clōes ſuas Sz fapeſmo et friſeſomoꝛ reducūt ad ferio/ etiā p ꝓuerſionē vt ſigtur p p et s/ ſz vltra hoc req̄rīt tranſpō p̄miſſarū/ vt ſigtur p ſrās. m. poſitas in cis/ et nō in alijs ¶ Et ſi petas q̄re ad p̄miſſas de barbara celarent darij et ferio ſequūt p̄cluſiones indircē/ q̄s p̄cludūt iſti q̄nq; modi ¶ Dico q̄ iō qꝛ vt dicit. p. ſcdo poꝛ q̄cūq; p̄miſſe p̄cludūt p̄cluſionē ꝓuertibile/ ecdē p̄miſſe etiā p̄cludūt ꝓuertentē illi⁹ p̄clōis/ mō ſic eſt q̄ p̄clōes iſtoꝛ quinq; modoꝛ ſunt ꝓuertentes cōcluſionū q̄tuoꝛ p̄moꝛ modoꝛ/ igit̄ ſicut ad illas p̄miſſas ſequunt ꝓuerſe dircē ſta t ꝓuertētes indircē ¶ Si arguaī baralipton celātes dabitī hñt caſdē p̄miſſas cū barbara celarēt et darij/ ḡ nō ſunt modi diſtincti/ ꝓña tenz qꝛ mod⁹ nō eſt aliud niſi ordinatio duarū p̄miſſaꝝ in q̄litate et q̄ntitate ¶ Dico licz nō ſint modi diſtincti ceñr/ tñ diſtingūt accñr q̄tū ad modū p̄cludēdi indircē l' dircē

Terciū punctū eſt q̄ duo vltimi modi fapeſmo et friſemoꝛū ſunt modi cōes/ in ōni figura ſuientes/ et ſemp p̄cludūt indirecte/ et vbiq; reducunt ad ferio licet aliter et aliter ¶ Hā q̄ñ ſeruiūt p̄me figure deñt reduci ad ferio ſicut lrē in ipis ſignificāt ¶ Q̄ñ ſuiūt ſcde deñt reduci ad ferio trāſponēdo p̄miſſas et ꝓuertēdo minoꝛē ſimpl'r ¶ Et maioꝛ nō debz cōuerti/ ſz loco eius debz capi ſua ſubalterna ꝑticularis affirmatiua Sz q̄ñ ſuiūt tᶜ figure debent reduci ad ferio trāſponēdo p̄miſſas/ et ꝓuertendo maiores ſcz illā de fapeſmo p accñs/ et illā de friſeſomoꝛ ſimpl'r/ vt patz p̄acticāti ¶ Si arguatur in ōni ſyllogiſmo p̄cluſio dēt eſſe ſimilis alicui p̄miſſarū/ ſed ꝑticularis negatiua nō eſt ſimilis alicui p̄miſſarū in iſtis duobz modis/ ḡ non valent ¶ Dico q̄ licet cōcluſiones nō ſint ſimiles p̄miſſis in q̄ntitate/ tamē bene in q̄litate/ modo ſimilitudo ꝓprie fit in qualitate.

¶ Si arguaꝛ cõtra frisesomoꝝ sic/jn õni syllõ debet fieri subsumptio sub ſbiecto in maioꝛe distributo/ſz in frisesomoꝝ nõ fit subsumptio/qz maioꝛ ẽ ꝑticularis in q̃ ſbtũ nõ distribuit ¶ Dico ꝙ licet in frisesomoꝝ nõ fit subsũptio formaliꝛ/bñ tñ vtualiter/jnq̃tũ in ꝑmissis eꝰ vtualit̃ ꝓtinẽt ꝑmisse de ferio

Queritur primo quot sunt cautele obſuande ad debite syllogizandũ in õnibꝰ modis et figuris ¶ Dico septẽ q̃s nouelli loyci debent diligẽter notare/et sibiinuicẽ arguẽdo ꝓacticare

Prima cautela est ꝙ in bono syllõ simpliꝛ nõ debñt esse plures t̃ij q̃ tres/ nec plures ꝓpões q̃ duc/jdo ex ypotheticis nõ ꝑt fieri syllogꝰ simpliꝛ/vt nõ seq̃ꝛ/õnis hõ vel azinꝰ est azinꝰ/ſortes ẽ hõ vel azinꝰ/q̃ ſortes ẽ azinꝰ ¶ Si maioꝛ sit ypoca/tũc ꝑmisse sunt vẽ/et ꝓclusio flã/ſz ꝓma cautela deficit/qz tũc sunt plures t̃ij q̃ tres/et plures ꝓpões q̃ duc Exm vbi sunt q̃tuoꝛ t̃mini in syllõ cathec/vt oẽ currẽs est azinꝰ/ſortes ꝑt eẽ currẽs/q̃ ſortes ꝑt esse azinꝰ/hic currẽs subijcit̃ in maioꝛi/ꝛ ꝑt eẽ currens ꝑtur in minoꝛi/igitur sunt quatuoꝛ termini.

Scõa cautela est ꝙ nullus triũ t̃minoꝝ tenceaꝛ eq̃uoce vel aliter et alit̃ penes aliq̃d multiplex/qz tũc ceñt plures t̃mini q̃ tres/ Et ꝑ istã cautelã soluũt fere oẽs palogisimi q̃ fiũt penes fallacias in dcõne/vñ bñ notari debꝫ/ſi mediũ capit̃ ꝑ eiusdẽ ſuppositis vel ſigtis in maioꝛi et minoꝛi qõ fallit ꝓmo sic arguẽdo Quicq̃d currit hꝫ pedes/aq̃ currit/q̃ aqua hꝫ pedes ꝑmisse sunt vẽ/et ꝓclusio falsa Dz vide ad mediũ. s. currit qõ in maioꝛi capit̃ ꝑ ꝓte ꝑ motu pedũ/ſz in minoꝛi ꝑfluere/q̃ sunt ibi q̃tuoꝛ t̃ij/ꝛ nõ vꝫ qm̃ deficit scõa cautela/et ex ꝑñti deficit ꝓma ¶ Ntẽ post mediũ notari dẽt ſi maioꝛ/vl minoꝛ extremitas capiaꝛ eq̃uoce vel aliter et alit̃ Exm de maioꝛi extremitate/ vt oẽ currẽs hꝫ pedes/aq̃ nõ hꝫ pedes/q̃ aqua nõ est currẽs/jbi currens in maioꝛi capit̃ ꝑ ꝓte/ſi fic capiaꝛ etiã in ꝓclusione ẽ bonꝰ syllogꝰ/ꝛ sicut ꝓmisse sunt vere/jta et ꝓclusio Dz ſi in maioꝛi capit̃ ꝑ ꝓte et in ꝓclusione trãſſumptiue/ñ vꝫ syllogꝰ/qz vtualiter sunt q̃tuoꝛ t̃ij Exm de minoꝛi extremitate/vt nullũ aiãl est ſpẽs/hõ est aiãl/q̃ hõ nõ est ſpẽs Ubi minoꝛ extremitas scꝫ hõ alit̃ et aliter accipit̃ in minoꝛi et ꝓclusione/qz in minoꝛi accipit̃ ꝑ ut ſupponit ꝑſonaliꝛ ꝑ inferioꝛibꝫ Et in ꝓclusione accipit̃ ꝑ ut ſupponit ſimpliꝛ ꝑ natura cõi/vel ꝑ 2a intẽtione Et ẽ ibi mutatio ſuppois ꝑſonalis in ſimplicẽ/q̃ peccat penes multiplex fantaſticũ/et nõ valet syllogꝰ/qz implicite sunt q̃tuoꝛ t̃mini

Tercia cautela est ꝙ non plus fit ꝑtũ in minoꝛi/q̃s sit ſbtũ distributũ in maioꝛi Et iõ nõ seq̃ꝛ nullꝰ ſtuferus valet florenũ/q̃ ducatus valꝫ ſtuferũ/q̃ nullus ducatꝰ valet florenũ/jbi ſtuferus est ſbtũ distributũ in maioꝛi/et li vꝫ florenũ/ẽ ꝑtũ in minoꝛi/q̃ plꝰ ꝑtur in minoꝛi/q̃s in ꝓclusione Ntẽ nõ seq̃ꝛ Cuiꝰlibet ꝺictionis altera ꝑs ẽ va/ſortes ẽ azinꝰ/ẽ ꝺictõis altera ꝑs/q̃ ſortes ẽ azinꝰ est va/jbi altera ꝑs ꝑtur in minoꝛi/ꝛ tñ nõ distribuit̃ in minoꝛi/quia ſupponit ꝓfuſe tantũ

Quarta cautela est ꝙ nõ arguaꝛ a nõ distributo ad distributũ/hoc ẽ vt caueaꝛ ne aliq̃d distribuaꝛ in ꝓclusione/qđ nõ ſit distributũ in aliq̃ ꝑmiſſarũ Et q̃ nõ seq̃ꝛ in darij ¶ Dẽ risibile ẽ aiãl/tm̃ hõ est risibilis q̃ tm̃ hõ est aiãl/ꝓclusio ẽ falſa/ꝛ tñ ꝑmisse sunt vere/ſz ibi arguit̃ a nõ distribũ

to ad distributū ex pte li aiāl/qō in maiori nō distribuit̄/sz distribuit̄ in ꝓclusione/ideo etiā nō seq̄tur in cesare ¶Nullū dextrū est sinistrū/cuiusl̄bz hōis oculꝰ est sinister/ꝯ nullius hōis oculus ē dexter/jbi oculus in ꝓclusione distribuit̄/et in minori supponit cōfuse tantū.

Quinta cautela est vt seruet̄ eadē ampliatio in p̄missis et ꝓclusione/jō nō seq̄tur in celarent ¶Nullus viuens gñabit̄/ōnis hō ē viuens/ꝯ nullus hō gñabit̄/de quo dictū est supra Etiā nō sequit̄ in darij Oē natū est/adam est natus/ꝯ adā est/jbi adā in minori supponit in ordine ad duas dr̄as tp̄m.s.est vel fuit/jn ꝓclusione vero ad vnā dr̄ām tp̄is

Sexta cautela est q̄ mini capiāt̄ eq̄ restricte Et ideo nō sequit̄ in ferio ¶Nulla virgo fuit aliquis ap̄lus/scūs johēs fuit vgo ꝯ scūs johēs nō fuit aliq̄s ap̄lus/jbi variat̄ restrictio ex pte li virgo/qō in maiori restringit̄ ꝓ femīis/et in minori stat ꝓ viris

Septima cautela est q̄ sicut medij nequaq̄ debet intrare cōclusionē/ita cauendū est q̄ determinatio medij nō intrer ꝓclusionē/ideo nō sequit̄ quicūq; scit lr̄as nunc/dicit illas/sz antiquus grāmaticus scit lr̄as nūc/ꝯ antiquus grāmaticus nūc dicit lr̄as/ꝓclusio est falsa/et p̄missę sunt vere/et oēs cautele p̄ter vltimā bnant̄/q̄ determinatio medij.s.nūc/intrat ꝓclusionē q̄ si remoueat̄/ꝓclusio erit vera sicut p̄missę

Queritur secūdo vtrū darij sit ꝓba formalis ¶ Dico sic quia tenz in ōnibz t̄minis simili forma arguēdi retēta ¶ Sz arguit̄ q̄ nō/q̄ nō seq̄tur Oē risibile ē aiāl/tm̄ hō est risibilis/ꝯ tm̄ hō est aiāl/vide solutionē in q̄rta cautela Scdo nō seq̄tur/ōne currens ē azinus/ōnis hō p̄t esse currens/ꝯ ōnis hō p̄t esse azinus/ꝓclusio est impossibilis/et p̄missę sunt possibiles/et vere in casu possibili ¶ Dico q̄ ibi nō seruat̄ 3ª cautela/nā ibi est plus p̄tū minoris q̄ sit subiectū distributū in maiori ¶Nā currens solū est ſB iectū in maiori/et potest esse currēs est p̄dicatū in minori ¶ Si arguat̄ 3º nō sequit̄ Oēs ap̄li dei sunt duodecim/pe.et pau.sunt ap̄li dei/ꝯ pe.ꝛ pau.sunt duodecim ¶ Dico q̄ oēs capit̄ dupl'r Uno mō distributiue tūc est bonꝰ syllogismꝰ in darij/sed sicut cōclusio est falsa/ita maior q̄ est tūc vl'is affirmatiua falsa Alio° capit̄ oēs collectiue/tūc maior est indefinita vā/et li oēs est ps ſBiecti/et totū subiectū maioris nō est p̄dicatū minoris Etiā qz tūc arguit̄ ex puris p̄ticularibz ¶ Si arguat̄ q̄rto nō seq̄tur Oē indiuiduū alicuiꝰ spēi est azinus/sortes ē indiuiduū alicuiꝰ spēi/ꝯ sortis est azinus ¶ Dico q̄ maior est falsa Et si ꝓbet̄ sic Oē indiuiduū istius spēi est azinꝰ/ꝯ oē indiuiduū alicuiꝰ speciei est azinꝰ/ꝓna ꝓbat̄ a singulari ad p̄ticularē/sicut hic/iste hō currit/ꝯ aliq̄s homo currit ¶ Dico negādo p̄mā ꝓnam/et ad ꝓbationē dicit̄/q̄ ibi nō arguit̄ a singulari ad p̄ticularē/sz vtualiter a singulari ad vl'em/et sic arguit̄ ibi a nō distributo ad distributū ex pte li spēi/qō in ancedente supponit discrete/et in ꝓnte ꝓfuse distributiue/qz ōnis obliquus sequens rectū distributū supponit eadem specie suppositionis.

Arguitur primo cōtra terciū modū p̄me figure sic ¶Nō seq̄tur in darij Omis hō vel azinꝰ est azinꝰ/petrus est hō vel azinꝰ ꝯ petrus est azinus/ꝓclusio est falsa/et p̄missę sunt vere/igit̄ ꝓna in darij nō vz

¶ Dico q maior dēt distingui Aut ē vna ypotetica disiūctiua sic est vera/sed ex ypothecticis nō fit syllo9 Aut maior ē vna cathe9 de disiūcto extremo/et hoc duplicit Aut illa pticula vl azin9/se tenet ex pte subiecti/vt.s.hoc totū homo vel azin9 distribuat tūc est bonus syllo9/sz sicut ꝓclusio est flā/ita et maior/qz vz oē qd est hō vel azinus ē azin9/qd est falsum/qz sortes est hō vel azin9/et tm nō est azin9 Aut pma ps distribuat scz hō tūc est vera/sz tūc plus est ptū minoris q̄z subiectū distributionis maioris ¶ Replicat hoc nō soluit/qz ponēdo solū ſbtū distributū/adhuc nō seqūtur sic arguēdo/ōmis hō vel azin9 ē azin9 petrus ē hō/g̃ petr9 ē azin9/ja p̄missē sunt vere/et ꝓclusio adhuc ē falsa ¶ Dico q male ꝓcludit nā illa pticula.s.vel azin9/qz nō se tenz ex pte subiecti distributi/se tenet ex pte maioris extremitatis/jō cū ca dēt intrare ꝓclusionē sic/g̃ petr9 vl azin9 ē azin9/p istū modū posses ꝓbare fere oē ꝓpositū tuū iō nō bn

Arguitur secūdo nō seqūtur in darij Cui9libet ꝓdictionis altera ps est vera/rnīs est azin9 est ꝓdictionis altera ps/g̃ rnīs ē azinus est vā/ꝓclusio ē falsa/et p̄missē sunt ve i2 ¶ Dico q ibi plus ē ptū in minori q̄z sit ſbtū distributū in maiori/qd est li altera ps/qd supponit ꝓfuse tm in maiori et nō distribuit ibi vt dcm est in 3a cautela ¶ Replicat qz remouēdo li altera ps a minori adhuc nō seqūt Cui9libet ꝓdictionis altera ps est vera/rnīs est azin9 est alicui9 ꝓdictionis/g̃ rnīs est azin9 est vā ¶ Dico q male ꝓcludit qz deberet sic ꝓcludi/g̃ rnīs est azin9 vel altera ps ē vā/qz li altera ps non se tenet ex pte medij distributi/ido sc tz ex pte maioris extremitatis/als ibi ceñt q̄tuor t̄mini/et p ꝑs debet cū maiori extremitate intrare ꝓclusionē Hoc ēm summe notandū est q in quolibz syllo nō debent esse nisi tres termini/jō necē est t̄minos positos in syllo/tenere se/aut ex pte/medij/aut ex pte maioris extremitatis/aut minoris/qz nisi sic ceñt q̄tuor t̄mini Per istū modū arguēdo ctiā potes ꝓbare ōne ꝓpositū tuū.

Arguitur tercio nō seqūtur adhuc in darij Ōmis hō ē totū in q̄titate/sortes ē hō/g̃ sortes ē totū in q̄titate/ꝓclusio ē flā/et p̄missē sunt vē ¶ Ego distinguo maiorē/aut ōnis hō capit̄ psonal̄r et sic ipa ē flā et bn seqūt/qz tūc est vl9 cui9 ſbtū suppo9 ꝓfuse distributiue et ſb co fit defcēsus/g̃ iste hō ē totū in quātitate et iste hō ēt q̄ sunt flē Aut ōnis hō capit̄ mālr et sic ē indefinita vā/sz tūc sunt multi defcūs/p° qz nō est in darij/2° qz medium nō ptur totū in minore/3° qz hō capit̄ eq̄uoce ¶ Replicat capiēdo li ōnis hō psonal̄r ipa ē vā/g̃ solutio mala Añs ꝓbat qz ista ꝓpō ꝓcedit vā/ōnis hō est totū in quātitate/et nō est vā in suppoe māli/qz tunc nō est totū in q̄titate/eo q totū in quātitate ē ti9 distribut9 p signū vle vl̄iter captū ¶ Dico q ista/ōmis hō ē totū in quātitate ꝓcedit vā/rē sicut ista/mgr̄i ē gti casus/scz ꝓut ibi ōnis hō suppo9 māliter nō ꝓ se/sz ꝓ sibi simili in alia ꝓpōe supponēte psonal̄r.s.ibi ōnis hō currit vt patebit in suppoe māli ¶ Posset argui q̄si sil̄e/oēm hoiem viuere ē scitū a petro/johēs est hō/g̃ iohēm viuere est scitū a petro/p̄missē p̄nt ēē vē/ꝓclusione exīte flā ¶ Dico q ñ arguit̄ in darij et sunt multi defcūs/pmo ibi ē fallacia eq̄uocationis ex pte h9 t̄mini hō/q sumit̄ māliter in maiori/qz hoc dictū supponit ꝓ oīōe idicatiua/2° nō totū ſbtū maioris p̄tur/3° qz maior nō est vl̄is/sz indefinite vel singularis ex pte dicti

Arguitur quarto cōtra ārtū modū ꝑme figure Nō seq̄t inferio/nullū aiāl est spēs/hō est aiāl/ḡ hō nō est spēs/itē nullū viuens ē mortuū/hō est viuēs/ḡ hō nō est mortuꝰ/itē nullū generandū est aiāl quidā hō est gñandꝰ/ḡ quidā hō nō est aiāl/itē nullus hō ꝑt cē regina/vroz regis est hō/ḡ vroz regis nō ꝑt cē regina ¶ Dico q̄ in ꝑmo arguēto arª a sup pōe ꝑsonali ad simplicē/et est fallacia figure dcōnis In scōo et 3° nō seruatur eadē āpliatio ex ꝑte li hō/qō in minozi nō āpliaī/sz in ꝛclusione āpliaī In ārto nō seruaī restrictio vtz clare ¶ Replicaī hic seruaī debita suppō āpliatio et restrictio ¶Nulla tra est supza lunā/sol ē supza terrā/ḡ sol nō est supza lunā/et tñ ꝛclusio est falsa et ꝑmisse vē/igiī nō valet ꝓña in ferio ¶ Dico ꝑmo q̄ ibi est plus ꝑtū in minozi/q̄ erat ibtū in maiozi/ná terra ē solū subiectū/et supza terrā ꝑtur in minozi Dicīt scōo q̄ minoz extremitas nō subsumiī sub ibiecto distributo/fac igiī ex eis bonū syllom Dicīt nulla luna est supza terrā/sol est terra/igiī sol nō est supza lunā/tūc sicut ꝛclusio est falsa ita et minoz ¶ Posset hic argui cōtra baralipton/si baralipton reduceret ad barbara/q̄ maxime esset ꝑ ꝙuersionē ꝛclusionis ꝑ accñs/vt notaī ꝑ.p./sed hoc nō/igiī nō potest reduci ad barbara ¶Minoz ꝓbaī qz cōclusio est ꝑticularis affirmatiua q̄ nō ꝙuertiī ꝑ accñs sed simplicit/vtz in ꝑmo tractatu/igiī nō reducīt ad barbara ꝑ ꝙuersionē ꝑ accñs ¶ Dico q̄ nō debet intelligi q̄ ꝛclusio de baralipton formaliter ꝙuertaī in reductione ꝑ accñs/sed dēt intelligi q̄ ipa fuit ꝙuertens ꝛclusionis vlis affirmatiue de barbara ꝑ accñs Et ita ipa redit in suā cōuersam Dñ baralipton reduci ad barbara ꝑ ꝙuersionē ꝛclusionis ꝑ accñs/nō ē aliud q̄ oñdere/q̄ ꝛclusio de barbara ꝙuersa ꝑ accñs/infert ꝛclusionē de baralipton/sicut ꝙuersa infert ꝙuertentē Et tūc ē ꝛtio ipam ꝙuertentē ponere loco ꝙuerse ¶ Itē si arª nō seq̄t Dē albū est accñs/ōnis hō est albꝰ/ḡ qōdam accñs est hō/ꝛclusio ē falsa et ꝑmisse sunt vere in casu possibili/igiī ꝓña nō vz in baralipton ¶ Dico q̄ ibi vtualiter sunt ātuoz ēmini/ná albū capiī in maiozi abstractiue als esset falsa/qz valet.i.res hñs albedinez est accñs/qō est hmōi Sed in minozi capiī ꝛcretiue ꝑ respectū ad suū subiectū

Tres sunt regule scōe figure

Sequitur de scōa figura cuiꝰ tales dantur regule Prima:in scōa figura maioze exīte ꝑticulari nichil sequitur Scōa:in scōa figura ex puris affirmatiuis nichil sequitur Tercia:in scōa figura semp ꝛcluditur negatiue Secūda figura quatuoz habet modos

Cesare ꝑmus modus ꝛstat ex vniuersali negatiua maiozi:et vniuersali affirmatiua minozi:vniuersalē negatiuā directe concludentibꝰ

Exemplū
cel nullus lapis est aiāl
a omnis hō est aiāl
re nullus hō est lapis

Et reducitur ad celarent: maiore cōuersa simpliciter

Camestres scōus modus cōstat ex vniuersali affirmatiua maiori: et vniuersali negatiua minori: vniuersalem negatiuā directe concludentib?

Exemplū
cam omnis hō est aiāl
es nullus lapis est aiāl
tres nullus lapis est homo

Et reducitur ad celarent minore cōuersa simpliciter z p transpositionē premissarū.

Festino tercius mod? constat ex vniuersali negatiua maiori: et pticulari affirmatiua minori: pticularem negatiuā directe cōcludentibus

Exemplū
fes nullus lapis est aiāl
ti quidā hō est aiāl
no quidā hō nōē lapis

Et reducitur ad ferio maiore cōuersa simpliciter

Baroco quartus modus ?stat ex maiori vniuersali affirmatiua: et minori pticulari negatiua: pticularē negatiuā directe concludentib?

Exemplū
ba omnis hō est aiāl
ro quidā lapis nōē aiāl
co quidā lapis nōē homo

Et reducitur ad barbara p impossibile Reducere autē p impossibile est sumere oppositū ?clusionis cū altera premissarū: et inferre oppositum alterius premisse.

Sumaꝫ ãt oppoſitũ ꝯcluſionis. ſ. ōnis lapis eſt hō: cũ maiori huiꝰ ꝗrti mõi. ſ. ōnis hõ eſt aiãl Et arguaꝫ ſic

p impoſſibile
- omnis homo eſt animal
- omnis lapis eſt homo
- omnis lapis eſt animal

Primũ punctũ huiꝰ lcõnis ẽ/ꝙ ſcda figura eſt in q̃ mediũ p̃tur in vtraq; p̃miſſarũ de duabꝫ extremitatibꝫ Et nõ eſt mediũ poſitione/vt ſup̃dcm̃ eſt/qz nõ ponit int̃ duas extremitates ꝑm ſbiectionẽ et p̃cõez ſicut mediũ ꝑme figure/ſꝫ ẽ poſitione p̃mũ/vt dicit ꝓhus qz p̃tur de vtraq; extremitatũ Et mediũ 3ꝯ figure etiã nõ eſt mediũ põe/ſed ẽ vltimũ poſitione/qz ſubijciꝫ vtriq; extremitati/mõ ꝑm ordinẽ ſubijciẽdi et p̃dicabtũ ẽ poſteriꝰ p̃to Ex quo pꝫ ꝙ rõ medij nõ eſt ita ꝑpe in iſtis/ſicut in ꝑma figura Nã rõ medij ẽ mediare ⁊ poni int̃ extrema/in 2ª võ poꝰ ſup̃ extrema/in 3ª ãt poꝰ ſbẽ exmis

Scõm punctũ ꝙ iſti q̃tuoꝫ modi 2ꝯ figure ꝯcludũt directe ſuas ꝯcluſiones/et tñ nõ ſunt modi pfecti/et hoc idõ qz non cuidẽter clare et manifeſte inferũt ſuas ꝯcluſiones/qz nõ imediate regulãt ꝑ dici de õni vel dici de nullo Et ideo reducũt̃ ad modos pfectos ꝑme figure/aut ꝑ ꝙerſi onẽ et trãſpõez/aut ꝑ impoſſibile ꝑm ſigtionẽ harũ lrãz/s/m/c/ ¶ Si arguaꝫ nullus ſyllo⁹ dẽt reduci ad aliũ ſyllom̃/ꝯ textus falſus Ans ꝓbaꝫ qz cui cũq; cõuenit rõ ſeu diffinitio ſyllogiſmi ẽ ſyllo⁹ pfectus/ſꝫ õnibꝫ ſyllogiſmis ꝑme ſcde et 3ꝯ figuraꝝ/ꝯuenit rõ et diffinitio ſyllogiſmi/ꝯ oẽs ſunt pfecti/ideo nõ egent vt pficiant̃ ꝑ reductionẽ ad ꝑmos q̃tuoꝫ mõs ¶ Dico ꝙ duplex ẽ pfectio ſyllogiſmi. ſ. ꝑmaria q̃ ꝯſiſtit in hoc ꝙ nccio ꝯcludit ⁊ infert ꝯcluſionẽ Et hoc mõ õnis ſyllo⁹ eſt pfect⁹ Alia ẽ pfectio ſecũdaria ſyllogiſmi/q̃ ꝯſiſtit in hoc ꝙ enidẽter et manifeſte ꝯcludat/ſta hec pfectio addit vltra nccitatẽ cõ cludẽdi/euidentiã ꝯcludendi/et hoc mõ ſoli q̃tuoꝫ ꝑmi mõi ꝑꝰ figure ſẽ pfecti

Queritur primo q̃ eſt rõ triũ regularũ ſpeãliũ 2ꝯ figure ¶ Dico rõ oim̃ regularũ gñalis eſt qz dato oppoſito/tũc ex vo ſeq̃ret falſum qđ eſt impoſſibile Rõ ſpeãlis ꝑme regule ẽ/qz ſi in 2ª figura aꝰ poſſet eẽ pticularis/ſeq̃ret ꝙ argueret a nõ diſtributo ad diſtributũ ex pte maioris extremitatis/q̃ nõ diſtribueret in maiori/eo ꝙ eſſet pticularis/⁊ tñ diſtribueret in p̃to ꝯcluſionis/qz ꝯcluſio ẽ hic ſp negatiua ¶ Poſſet argui/qđ hõ eſt aiãl/nullꝰ lapis eſt aiãl/ꝯ qđ lapis nõ eſt hõ/ibi bñ ſeq̃t ⁊c ¶ Dico ꝙ ꝫ ẽ grã materie qz ñ fõrlr tꝫ in õibꝫ tminis ¶ Replicaꝫ etiã formalr ſeq̃t qđ ꝓbo de friſeſomoꝝ/q̃ modꝰ ſunt õni figure/et tñ maioꝝ ẽ pticularis ¶ Dico ꝙ liꝫ maioꝝ exñte pticulari/bñ ſeq̃t aliq̃d in friſeſomoꝝ indircẽ ꝯcludẽdo/ nõ tñ dircẽ vt regula intelligiẽ ¶ Rõ ſcde regule eſt qz ꝓpter vnionẽ duarũ ſpeꝝ in vno gñe/nõ ſeq̃t vnio illaꝝ int̃ ſe Etiã ſi ex puris affirmatiuis arguere tur in 2ª figura/tũc mediũ nũq; diſtribueret ex q̃ cẽt ſp p̃tũ ꝓpõis affirmatiue ſed ſꝫ eſt in ꝯcluſis ⁊c ¶ Si arꝰ q̃cũq; vni et cidẽ tcio ſunt cadẽ/int̃ ſe ſunt cadẽ/ſꝫ arguẽdo ex puris affirmatiuis in 2ª figura denotaꝫ vnio extremitatũ

in vno 3°/g etiã erit bona vnio int̃ sc/ꝓña tenet in vtute illi⁹ maxime dicte ¶ Dico q illa maxima dz sic intelligi/q̃cũq; vni et eidẽ 3° supple singulari singulariť tẽto sunt eadẽ/etiã int̃ se sunt eadẽ/mõ illud 3ᵐ hic est ti⁹ cõis cõiter tẽt⁹ Rõ 3ᵉ regule q̃re excludiť sp negatiue est/qz opz in 2ª figura alterã p̃missaꝝ cẽ negatiuã/g̃ oportebit ꝓclusionẽ cẽ negatiuã/ꝓña tenet p q̃rtã regulã gñalẽ su prædictã/q̃ est si aliq̃ p̃missarũ fiũt negatiua/ꝓclusio erit negatiua

Queritur secũdo q̃tuplex ẽ reductio modoꝝ imperfectoꝝ ad mõs pfectos Et q̃re baroco nõ p̃t reduci ad barbara vel aliũ modũ ostẽsiue ¶ Ad p'm dico q ẽ duplex. s. oñsiua et p impossibile Reductio oñsiua ẽ que fit p̃ conuersionẽ vel transpõem p̃missarũ Et ꝯ mõ oẽs modi imperfecti. s. oẽs/a q̃tuor p̃mis reducũť ad aliquẽ modũ p̃fectũ ꝟᵐ sig̃tionẽ lr̃aꝝ/s/p vel m/in eis positaꝝ Ex q̃ sequit q baroco z bocardo nõ reducũť ostẽsiue/qz in eis nõ ponit̃/s/p/vel m/ Dz reductio p impossibile ẽ q̃n ex opposito ꝓdictoꝝ rio cõclusionis/cũ altera p̃missarũ infert oppositoziũ ꝓdictoziũ alteri⁹ p̃misse Et isto mõ baroco et bocardo deñt reduci ad barbara vt sig̃t p lr̃aꝝ c/ Quid ât sit syllo⁹ ostẽsiu⁹/et syllo⁹ ad impossibile q̃ est spẽs syllogismi ex ypothesi videť in sexto tractatu ¶ Ad 2ᵐ q̃re baroco vel etiã bocardo non p̃t reduci ad barbara vel aliũ modũ ostẽsiue Dico qz vt dcñ est reductio ostẽsiua fit p conuersionẽ Aut g̃ in baroco conuertit̃ maioz/aut minoz/aut ꝓclusio Nõ maioz qz illa conuertit̃ in p̃ticularẽ p accñs/ex q̃ maioz ẽ vlis affirmatiua/z tũc argueret̃ ex puris p̃ticularibz/qd̃ nõ p̃t fieri Si dicať q minoz aut ꝓclusio debeat cõuerti/h̃ nõ p̃t fieri/ꝓbať qz sunt p̃ticulares negatiue/que nõ p̃nt conuerti in suis t̃minis/sz conuertũť p ꝯpositionẽ in t̃minos infinitos/z sic nõ manerent ijdẽ termini/qd̃ tñ req̃riť in reductione ¶ Si q̃rať ex quo reducere p impossibile est sumere oppositũ ꝓdictoziũ ꝓclusionis cũ altera p̃missarũ Que erit illa premissa Dic q in 2ª figura illa erit maioz/q̃ manebit/z inferet oppositũ minoris Dz in 3ª figura minoz manebit et inferet oppositũ maioris/juxta illa metra: Seruat maiorẽ/variat q̃ scda minorẽ ꝛc.

Arguitur primo Cõtra scdaꝝ regulã speãlem 2ᵉ figure ex puris affirmatiuis in scda figura bñ seq̃ť aliq̃d/igiť regula falsa Antñs ꝓbať sic arguẽdo Dẽ risibile ẽ aiãl/õnis hõ est aiãl/g̃ õnis hõ est risibile ¶ Dico licet bñ seq̃ť mãliter/et grã illoꝝ t̃minorũ/nõ tñ seq̃ť formaliter/qz nõ tenz in õnibz t̃minis sili formã retẽta ¶ Replicať etiã seq̃ť formaliter sic arguẽdo/aliq̃d aiãl est sortes/aliq̃s hõ ẽ sortes/g̃ aliq̃s hõ est aiãl/nec p̃t dari instãtia ¶ Dico licet in 2ª figura bñ seq̃ť formaliter aliq̃d ex puris affirmatiuis/p syllogismũ expositoziũ/vbi mediũ est t̃min⁹ singularis/nõ tñ seq̃ť p syllogismũ simpliciter vbi mediũ est termin⁹ cõis

Arguitur secũdo nõ seq̃ť in cesare Nullũ dextrũ est sinistrũ/cuiuslibet hõis oculus ẽ sinister/g̃ nulli⁹ hõis oculus est dexter p̃misse sunt ve/et ꝓclusio falsa igiť ¶ Dico q hic nõ ꝟuať q̃rta cautela/qz arguit a nõ distributo ad distributũ ex pte li oculus/qd̃ in minori supponit ꝑfuse tm̃/et in cõclusione distribuit ¶ Replicať regula suppõis ẽ q rcũs seq̃ns obliquũ distributũ supponit ꝑfuse tm̃/sz oculus in cõclusione est rcũs sequens obliquũ distributũ/g̃ supponit ꝑfuse tm̃ ¶ Dico q illa regula itelligiť q rec

tus sequēs obliquū distributū p signū affirmatīm/hic aūt sequit obliquū distributū p signū negatiuū ¶ Si arguat adhuc nō sequit Nichil qđ est vel erit fuit in archa noc/oē aīal fuit in archa noc/ḡ nullū aīal est vel erit/ꝛclusio ē flā/ꝛ pmisse sunt vē igit ¶ Dico q hic nō seruat scđa cautela/nā minor extremitas scz aīal sumit aliter in minori/et aliter in ꝛclusione/qz in minori capit aīal p pteritis/et in ꝛclusione capit p pntibz et futuris/ꝛ sic ibi sunt vtualit qtuor tmini Et si dicat pmisse sunt bn dispositē/inferat ḡ bn ꝛclusio ¶ Dico dēt fic ꝛcludi/ḡ nullū aīal pteritū est vel erit/et tūc ꝛclusio est vera

Arguitur tercio nō sequit in camestres/oē mortuū ē nōens/nullus hō est nōens/ḡ nullus hō est mortuus/ꝛclusio ē falsa/et pmisse sunt vē/ꝛ ꝓña in camestres nō vz ¶ Dico q h nō buat qnta cautela/qz h arguit a nō aplo ad amplū ex pte li hō/qđ in minori nō apliat/sz stat solū p pntibz Et in ꝛclusione apliat qz stat p pntibz et pteritis ¶ Replicat arguere a nō aplo ad aplū est arguere ab inferiori ad supius/qz tm nō amplus est inferi ad scipm apliatū/ḡ ꝓña erit bona ¶ Dico verū est q tm nō aplus est inferi ad scipm apliatū/et bn valet argum si arguat sine distributione/qz ab inferiori ad supius cū distributōne ē fallacia pntis/iā hic arguebat a nō aplo ad aplū cū distributione ampli qđ nō valet ¶ Si arguat nō sequit/cuiuslibet ꝑdictionis altera ps ē va/cuiuslibz ꝑdictionis altera ps nō est va/igit nulla ꝑdictio ē ꝑdictio ¶ Dico q male ꝛcludit/deberet em sic ꝛcludi/ḡ cuiuslibz ꝑdictionis altera ps nō est ꝑdictionis altera ps tc/ꝛclusio ē va sicut pmisse

Arguitur quarto nō sequit in festino Nullū aīal dū dormit vigilat/qđā hō vigilat/ḡ qđā hō nō est aīal dū dormit/ꝛclusio est falsa/et pmisse sunt vē/ḡ nō vz ꝓña in ferio ¶ Dico q maior pt cē vna ypoth palis/tūc est va/sz nō ē bon syllo cathegoric et simplr Ilio pt cē cathe et hoc duplr/vno vt illa determinatio dū dormit/se tenz a pte subiecti/ꝛ sic ipa ē falsa/qz vz ista de q̄cūq; vez est dicere q sit aīal dū dormit/de illo verū ē dicere q nō vigilat/qđ est falsum/qz de aīali vigilāti verū est dicere q ē aīal dū dormit/et tm de ipo nō est verū dicere q nō vigilat Ilio illa determinatio dū dormit se tz a pte pti/tūc male sumit minor/qz dēret sic sumi/sz qđā hō vigilat dū dormit/ꝛ tūc minor ē flā ¶ Si arguat nō sequit in baroco/ōnis hō est totū in q̄titate/sortes nō est totū in q̄titate/ḡ sortes nō est hō/ste nō sequit ōnis hō currit p casum/adā nō currit/ḡ adā nō est hō ¶ Dico ad pmū distinguendo maiorē/vel ipa est vna vlis/tūc est bon syllo in baroco/sz ficut ꝛclusio ē flā ita et maior Aut maior est vna singularis vel indefinita tūc est va/sz nō valz syllo/qz tūc arguit ex puris pticularib Posset h replicari ꝓbādo q maior vt ē vlis sit va/sicut pz supⁱ in 3° argumēto cōtra darij ¶ Ad 2m dico q ibi nō buat sexta cautela/qz ibi nō buat debita restrictio ex pte li hō/qđ in maiori restringit stare p pntib/et in cōclusione nō restringit p pntib/sz distribuit p pntib pteritis et futuris Sūt tm alicq̄ ꝓcedētes q adā nō est hō/qz sua ꝑdictoria est falsa Adā est hō/qđ ꝓbant/qz est vna affirmativa cui subiectū p nullo supponit De ista materia dictū est supⁱ in pmo tractatu/et in scđo videat ibi qm ꝓblema est inter doctissimos

Due sunt regule tercie figure

Equit de 3ª figura: cui? tales dant regule Prior regula: in 3ª figura minore exite negatiua nichil seqt.

Posterior regula: in 3ª figura cōclusio debet esse pticularis Vnde tercia figura sex habet modos

Darapti primus modus cōstat ex vniuersali affirmatiua maiori: z vniuersali affirmatiua minori: pticularē affirmatiuā concludentib? directe.

Exemplū
da omnis hō est lbnā
rap omnis hō est aiāl
ti qdā aiāl est lbnā

Et reducitur ad darij minore p̄uersa p accīs

Felapton secūdus modus cōstat ex vniuersali negatiua maiori: et vniuersali affirmatiua minori: pticularem negatiuā directe cōcludentibus:

Exemplū
fe nullus hō est lapis
lap omnis hō est aiāl
ton aliqs aiāl nō ē lapis

Et reducitur ad ferio minore cōuersa p accīs

Disamis tercius modus cōstat ex pticulari affirmatiua maiori: et vniuersali affirmatiua minori: pticularem affirmatiuā directe cōcludentib?

Exemplū
dis qdam hō est lbnā
am omnis hō est aiāl
is qdā aiāl est lbnā

Et reducitur ad darij maiore cōuersa simpliciter: et p transpositionē p̄missarū

Datisi quartus mod? cōstat ex vniuersali affirmati

ua maiori:et ꝑticulari affirmatiua minori:ꝑticularem affirmatiuā directe concludentib⁹

Exemplū
da omnis hō est ībnā
ris quidā hō est aiāl
i qdā aiāl est ībnā

Et reducitur ad dary minore cōuersa simpliciter.

Bocardo quintus modus cōstat ex ꝑticulari negatiua maiori:et vniuersali affirmatiua minori:ꝑticularem negatiuā directe cōcludentib⁹.

Exemplū
bo quidā hō nōē lapis
car omnis hō est aiāl
do qdā aiāl nōē lapis

Et reducit ad barbara ꝑ impossibile Sumat enim oppositū ꝺ dictorū ꝯclusionis:cū altera ꝑmissarū.s.minore:et inferet oppositū alteri⁹ ꝑmisse hoc mō:oē aiāl est lapis:ōnis hō est aiāl:g̃ ōnis hō est lapis:hec cōclusio facta ꝑ impossibile in barbara ꝯtradicit maiori quinti modi tercie figure.

Ferison sextus modus cōstat ex vniuersali negatiua maiori:et ꝑticulari affirmatiua minori:ꝑticularem negatiuā directe ꝯcludentib⁹

Exemplū
fe nullus hō est lapis
ris quidā hō est aiāl
on qdā aiāl nōē lapis

Et reducitur ad ferio:minore cōuersa simpliciter

Hus ꝓlis duab⁹ figuris q̃ habent decem modos
Celare camestres festino baroco:darapti
Felapton disamis datisi bocardo ferison

Primū punctū huiꝰ lcōnis est/q rō gñalis ꝓpōis regule q̄ dicit q in 3ª figura minore exñte negariā nichil sequit̄ est/q3 ex vo sequit falsum Rō speālis ē q3 si sic argueret a ñ distributo ad distributū ex pte maioris extremitatis q̄ in maiori nō distribuerē/eo q est affirmatiua/et tñ in ꝓclōe distribuerē q3 cēt ptū ꝓpōis negatiue Exm sic arguēdo in felapton/ōnis hō est aiāl/nullus hō ē azinꝰ/g̃ q̄dā azinꝰ nō est aiāl/ḧ sunt duo defectus ꝓdicti/sc3 ex veris sequit falsum/et aiāl uō distributū in maiori distribuit̄ in ꝓclōe Et codē mō dar̄ rō 2ª regle/q3 ex vis sequerē flm̄/et arguerē a ñ distributo ad distributū

Scōm punctū q 3ª figura est vt3 sup̄ est in q̄ mediū subijcit in vtraq̄ ꝑmissarū/z iō nō est mediū pōc/sz bñ ꝑiūctione Et hz scr mōs dircē ꝓcludētes sicut pz in textu ¶ Si arguat̄ 3ª figura nō est ponēda/si ē superflua Ihs ꝓbat̄ q3 frustra fit ꝑ plura qd̄ ꝑt fieri ꝑ paucioza/sz q̄libet ꝓclusio ꝑticularis sufficiet̄ ꝑt ꝓcludi in ꝑma figura. s. in darij ferio fapesmo dabitis 2c̄/igit̄ ista superflui ¶ Dico q hz ōnis ꝓclusio ꝑticularis sufficient ꝓcludit̄ in ꝑª figura ꝑm aliq̄s modos ꝓcludēdi/nō tñ quo ad oēs mōs ꝓcludendi.

Terciū punctū q tñ sex sunt modi 3ª figure dircē ꝓcludētes ¶ Dico ät dircē ꝓcludētes q3 ꝑnt eē adhuc tres indircē ꝓcludētes pz q3 ōnis modꝰ potens ꝓcludere dircē ꝓclusionē ꝙuertibilē/etiā ꝑt ꝓcludere indirecte eiꝰ ꝙuertentē Exq̄ sequit̄ q istī tres modi darapti disamis et datisi ꝑnt ꝓcludere ꝙuertētes suaꝫ ꝓclusionē indircē Hz alij tres ñ ꝑnt/q3 ꝑticularis negatiua nō ꝙuertit̄ in suos ꝯios ¶ Si arguat̄ etiā dircē ꝓcludēdo dent̄ esse plures modi vtz sic arguēdo/sortes ē risibilis/sortes ē hō/g̃ hō ē risibil ¶ Dico q ille nō est syllogꝰ simplr sz expositorius/q̄ licet possit fieri in ōni figura/nō tñ fit in aliq̄ mō affirmatiuo/nec in aliq̄ negatiuo/ꝑterq̄ in 2da figura/vt nullꝰ azinꝰ est sortes/aliq̄s hō est sortes/g̃ aliq̄s hō non est azinus/ꝓña tenet in festino/jtē in camestres/ōnis sol ē iste sol/nulla luna ē iste sol/g̃ nulla luna ē sol

Quartū punctū est q oēs modi imꝑfecti ꝑme figure/sc̄dc/et 3ª/ꝑnt reduci dupl̄r ad mōs ꝑfectos. s. ostēsiue et ꝑ impossibile/ꝑter baroco et bocardo q̄ solū reducūt̄ ꝑ impossibile/vñ q reducāt̄ ostēsiue ḧ satis patz in textu quc reductio fit ꝑ ꝙuersionē et ꝑ transpōem ꝑmissarū ad aliquē q̄tuor modoꝝ ꝑfectoꝝ/sc3 q̄ incipiūt a b ad barbara reducūt̄/q̄ incipiūt a c ad celarent 2c̄ Hz nota q q̄nq̄ modi indircē ꝓcludentes ꝑme figure/reducūtur diuersimode ꝑ impossibile Mā baralipton et fapesmo reducūt̄ ad celarēt ꝑ impossibile inferēdo ꝓximū/sz ꝙuertentē maiozis/jtē dabitis ad celarent inferendo ꝓdictoziū minozis sz ꝙuertentē/jtē celārtes ad darij inferendo ꝓdictoziū maiozis/jtē frisesomoꝝ ad darij inferēdo ꝓdictoziū minozis/sz semꝑ ꝙuertētē intellige ¶ Hz in 2da figura ille modꝰ reducit̄ ad modū ꝑme figure/cuiꝰ ꝓclusio ꝓdicit minori eius/jdco ccsare ꝑ impossibile reducit̄ ad ferio Camestres ad darij/festino ad celarent ¶ Jtē in 3ª figura reducere ꝑ impossibile ē sumere oppositū ꝓdictoziū ꝓclusionis cū minoꝛ/z inferre oppositū ꝓdictoziū in tribꝰ modis ꝑticularibꝰ/vel oppositū ꝓximū in modꝰ duobꝫ vltimis/ipius maioris/jdco darapti reducit̄ ad celarent/et felapton ad barbara/q3 ꝓclusiones de istis ꝓximāt maioribꝰ de illis Hz alij reducūt̄ ad modū ꝑme figure/cuiꝰ ꝓclusio ꝓdicit maiori eiꝰ joco disamis reducit̄ ad celarent/q3 ꝓdictozia de celarēt ꝓ

dicit maiori de disamis Et datisi ad ferio Et ferison ad darij/vtz practicanti.

Queritur primo vtrū darapti sit p̄ma formalis ¶ Dico q̄ sic ꝓbaī/ q̄z tenz in ōnibz t̄minis simili forma arguēdi rcteta Et q̄z nō ita cuidenter et manifeste ꝓcludit/ideo ostēsiue reducīt ad darij/et p̄ im possibile ad cclarent vt dcm̄ est ¶ Si arguaī modi pfectiores nō dent re duci ad impfectos/sz darapti et felapton sunt modi pfectiores q̄z darij z ferio igit̄ nō dent reduci ad illos Minoꝛ ꝓbaī q̄z isti sunt modi vles/illi sunt modi pticulares/sz vles sunt modi pfectiores pticularibz ¶ Dico modi vles sint pfectiores in eadē figura q̄z pticulares/nō tm̄ in diuersꝫ figuris Nōi em̄ pticu lares in p̄ma figura sunt pfectiores mod̄ pticularibꝫ in alijs figuris/eo q̄ eui dētius ꝓcludūt ¶ Si arguaī ꝓclusio dēt esse silis alicui p̄missarū/vt pz ꝑ mo poꝛ/sz in istis duobz mod̄ sz darapti felapton/ꝓclusio ē dissimilis vtriq̄ p̄missarū/q̄z cōclusiones sunt pticulares/et ābe p̄misse sunt vles ¶ Dico q̄ ꝓclusio dēt ee silis alicui p̄missarū in q̄litate/et ita intelligit pḣus/et nō opz in q̄titate ¶ Arguit̄ nō seq̄t in darapti/oēm hōiez ē rōnale est nccē/oēm hoiem ce aiāl est nccē/ḡ aiāl esse rōnale est nccē/jbi p̄misse sunt vere z ꝓclusio falsa/igit̄ darapti nō est p̄ma formalis/q̄ ꝓclusio sit falsa ꝓbaī/q̄z rōnale p̄tur de aiāli ꝓtingēter et p̄tione accīntis ¶ Dico q̄ rōnale nō p̄tur simplr ꝓtingē ter de aiāli/sz solū ꝑm q̄d/sta q̄ ꝑm aliq̄d inferius/cui ꝓtingenter accidit/cꝰmōi est illud indiuiduū vagū aiālis q̄d postea recipit aiām rōnalē/jā talis ꝓtingētia ꝑm q̄d/bn̄ stat cū absoluta nccitate/imo ꝓtingētia p̄ti de sbto ad q̄libz sup̄m stat cū necessitate absoluta Sicut pz de ista ꝑm mentē pḣi/oēm hoiem ce aiāl est nccē/ipa em̄ ē nccia/et tm̄ de quolibet singulari p̄tū dr ꝓtingenter/q̄uis nō dr ꝓtingēter de illis singlib⁹ cū cōstantia eoꝝ/ḣ est supt° q̄ sint/sicut req̄rit̄ ad p̄cōem necessitatis ¶ Vel dr q̄ ꝓclō aiāl ce rōnale est nccē/est nccia grā hōis quē ꝓstituit aiāl Et ē ꝓtingēs q̄tū est ex natura aiālis in cōi/q̄z nō implicat rō nale ab ce aiāli q̄tū est ex natura cōi Sz q̄ sibi nccio inest/hoc est ex eo q̄ aiāl nccio inest hōi/cui etiā nccio inest rōnale/jā nccitas grā alterius/et cōtingētia grē nature ꝓprie/stat bn̄ simul De isto etiā dictū est supra in scdo tractatu in q̄rto argumēto q̄stionis q̄nte/vtrū gen⁹ possit p̄ri de suis differētijs in fine lcō nis sexte ¶ Si arguaī adhuc nō seq̄t Oīnis hō vel azin⁹ est risibilis/ōnis hō vel azin⁹ est rudibilis/ḡ rudibile ē risibile ¶ Dico q̄ maioꝛ p̄t esse ypoca disiūctiua va/sz syllo⁹ nō vz q̄z ex ypothecicis nō fit syllo⁹ cathegoric⁹ Aut ē vna cathca de disiūcto sbiecto/aut ḡ totū distribuit̄ tūc est bonus syllo⁹/sz sicut ꝓclusio ē falsa/ita ābe p̄misse Si ptē disiuncti distribuit/tūc male sumit̄ totū disiunctū in minori/q̄z ꝑcise debet sumi in minori q̄d distributū est in ma iori Oīs deberet tūc sic argui/ōnis hō vel azinus est risibilis/ōnis hō est rudibi lis ꝛc/et tunc minoꝛ est falsa.

Queritur scdo vtrū ōnis syllo⁹ sit in aliq̄ triū figuraꝝ ¶ Dico q̄ sic vt ꝑ baī p ꝑḿ p° poꝛ oīdēt̄ ḣ de syllō ostēsiuo/et de syllō ex ypothesi et cⁱ⁹ spēb⁹ ¶ Arguit̄ si ōnis syllo⁹ fieret in aliq̄ triū figura rū sequeret̄ q̄ ōnis syllo⁹ fieret in p̄ma figura/vel ōnis in scda vl' z^a q̄d est fal sum Sequela ꝓbaī q̄z idē videt̄ dictu/ōnis syllo⁹ fit in aliqua triū figurarū/ ergo ōnis syllogism⁹ fit in p̄ma figura/vel ōnis fit in secūda vel tercia

¶ Dico q̄ ista ōnis syllo⁹ fit in aliq̄ triū figuraꝝ equalet huic cathe^ce de dis/iucto ꝓto ꝑ Ōnis syllo⁹ fit in ꝓma vel 2ª/vel 3ª figura/q̄ꝫ ypo^ca disiuctiua vt assumit in argumto nō sit ṽa ¶ Et si dicaꝫ in ista ōnis syllo⁹ fit in aliq̄ triū figuraꝝ/ibi figura suppo.nit determiate ꝓpter signū ꝑticulare p̄cedens/g̃ opz ꝑ/põem esse verā ꝓ vno determinato suppositō figure ¶ Dico q̄ figura non supponit determiate/sz ꝓfuse tm̄ Et licet ponaꝫ signū ꝑticulare/tm̄ illud nō variat suppōez in spē/licet bñ in gñe//ideo nichil referrt si dicaꝫ/ōnis hō est aliqđ aiāl/vel ōnis hō est aiāl Et ita figura supponit h̄ ꝓ tribz figuris disiuctim ꝓfuse tm̄

¶ Si arguaꝫ nō ōnis syllo⁹ fit in ꝓma figura/et nō ōnis fit in scđa/nec ō/nis fit in 3ª/g̃ nō ōnis syllo⁹ fit in aliq̄ triū figuraꝝ/ꝓña tenz a sufficienti induc tione ¶ Dico q̄ nō arguit penes sufficientē inductionē/sz ibi ꝑmittit falla^a figure dictionis/arguēdo a plibz determinatis ad vnā determinatā/vñ in ꝓpōibz sumptis ꝓ añte/ille ti⁹ syllo⁹ hz diuersas suppōes determinatas/z in ꝓnte habz vnā suppōez determinatā/rcē sicut si arguit/q̄dā hō nō est in isto loco/et q̄dā hō nō est illo loco z sic dcalis/g̃ q̄dā hō nō est in loco/licet em̄ h̄ inducāt oīa sup/posita ꝑti/nō tm̄ respcū ciusdē suppositi sBiecti/et in ꝓnte denotāt oīa suppo^ca ꝑti remoueri ab eodē suppositō sBiecti ꝓpter suppōez determinatā sBiecti/ex q̄ ti⁹ supponēs determinate hz reddere loquuciōnē verā ꝓ vno determiato singula/ri/vel dr et breui⁹ q̄ ibi arguit ab inferiori ad supius cū distributione/et sic est ibi fallacia ꝓntis ¶ Si ar² 3° in nulla figura fit ōnis syllo⁹/g̃ ꝓ ꝙuersionē simplicē/null⁹ syllo⁹ fit in aliq̄ figura/z ꝓ ꝓns male dcm̄ est q̄ ōnis syllo⁹ fit in aliq̄ triū figurarū ¶ Dico q̄ nō bñ ꝙuertit/sicut in sil'i ñ seq̄t/in nulla domo ē ōnis hō/g̃ nullus hō est in domo Hz oēs tales vles negatiue quaꝝ ꝑta suppo nūt ꝓfuse tm̄/dcīt ꝙuerti in vles negatiuas sBto supponēte ꝓfuse tm̄/q̄ bus supposuit ꝓfuse distributiue/vt ista in nulla domo ē ōnis hō/dēt ꝙuerti in hāc ōnis hō nō est in ōni domo/q̄ equalet huic/ōnis hō in aliqua domo nō est Si/militer in ꝓposito ista in ōni figura fit ōnis syllo⁹/dēt cōuerti in hanc Ōnis syllo⁹ fiens nō est in ōni figura.i.ōnis syllo⁹ fiens in aliq̄ figura nō est/z ibi cō uertens est vera sicut ꝙuersa.

Arguitur primo cōtra darapti nō seq̄t/ōnis hō est albus in casu possi/bili/ōis hō inc̄ꝛtū hō est risibilis/g̃ q̄dā risibile inc̄ꝛ tū risibile est albū/ꝓmisse sunt vere et ꝓclusio falsa ¶ Dico negādo ꝓnam et rō est q̄ ibi male ꝓcludit/et nō ꝟuaꝫ septima cautela Nā illa reduplicatio inc̄ꝛ tū nō debz poni in ꝓclusione/q̄ ē determinatio medij/mō sicut medium nō intrat ꝓclusionē/ita nec sua determinatio/dz g̃ sic ꝓcludi/g̃ q̄dā risibile ē albū Aut dz i ꝓclusione cū implicatione poni ad sBtū ꝓclusionis/vt q̄dā risibile inc̄ꝛtū hō est albū ¶ Replicaꝫ h̄ ar² fine reduplicatione et tm̄ nō seq̄t Cui⁹libet ꝓdic tionis altera ps est ṽa/cui⁹libet ꝓdictionis altera ps est falsa/g̃ falsum ē verū ¶ Dico q̄ plus subijcit in minori q̄m distribuebaꝫ in maiori/q̄ nō debet fieri in 3ª figura/q̄ in maiori distribuit solus obliquus et rectus sup' ꝓfuse tm̄

Arguitur secūdo nō seq̄t in felapton Null⁹ hō est gen⁹/ōnis hō ē aiāl/g̃ aiāl nō est gen⁹/ꝓclusio ē falsa et ꝑmisse sunt vere/g̃ nō valet ꝓna in felapton ¶ Dico q̄ nō ꝟuaꝫ scđa cautela/q̄ aiāl tenet alit et aliter in minori et ꝓclusione/q̄m mutaꝫ gen⁹ suppōis/aiāl em̄ in minori sup'

ꝑsonaliter/et in ꝯclusione simplr ¶ Replicaꝛ hic nō est mutatio suppōis ex ꝓpte li aiāl/ꝓbo qꝛ aiāl in minori est ꝑtū vlis affirmatiue/ꝯ supponit simplr vt patz ꝑ auctoꝛē nrm in tractatu suppōnū/et etiā supponit simplr in ꝯclusione/igit nō mutaꝛ genꝰ suppōnis ¶ Dico ꝙ aiāl supponit in minori ꝑm viam nōialiū ꝯfuse tm ꝑsonalit/et in ꝯclusione simplicit ¶ Quid tūc ad auctoꝛē nr̃m ¶ Dico ꝓ excusatione sua ꝙ suppō simplex ꝑm ipm hz multos gradꝰ Et ꝙ scds gradꝰ suꝰ quē ponit/coincidit cū suppōe ꝯfusa tm ¶ Si arꝛ adhuc n̄ seqꝛ/nullū hoiē vidꝫ azinꝰ/oēm hoiem videt equus/ꝯ equus nō videt azinū ꝯclusio in casu ē vera ꝑmissis exīntibꝰ falsis ¶ Dico ꝙ male cōcludit/qꝛ extremitates totales nō ꝑnt̄ur de scinuicē in ꝯclusione/scd deberet sic cōcludi/ꝯ aliq̄d videns equū nō est videns azinū

Arguitur tercio nō seqꝛ in disamis/aliq̄s hō est mortuꝰ/ōnis hō est viuens/ꝯ viuens ē mortuū ¶ Dico ꝙ ibi nō ꝫuaꝛ quinta cautela/qꝛ hō in minori āpliaꝛ ꝓ ꝑntibz et ꝑteritis/in minori solū stat ꝓ ꝑntibꝰ ¶ Replicaꝛ hic ꝫuaꝛ āpliatio/et tm̄ nō seqꝛ Alicui hōi ineſt sanitas/ō ni hōi ineſt albedo/ꝯ albedo est sanitas ¶ Dico ꝙ male ꝯcludit̄/nā deberet sic ꝯcludi/ꝯ cui ineſt albedo ineſt sanitas Sil'e est cū arꝛ Al quodā hōie videt equꝰ/ab ōni hōie videt lapis/ꝯ a quodā lapide videt equus Male ꝯcludit̄ qꝛ deberet sic ꝯcludi/ꝯ a quo videt lapis videt equus

Arguitur quarto nō seqꝛ in datisi/ōnis hō est natus/aliq̄s hō est nascēdus/ꝯ aliq̄d nascendū est natū/ꝑmisse sunt ve/ꝛ tm̄ cōclusio ē falsa/igit ꝓña nō valet in datisi ¶ Dico ꝙ medi͛ tenet̄ aliṫ et aliter et variaꝛ āpliatio/qꝛ hō in maiori tenet̄ ꝓ ꝑntibz et ꝑteritis/ꝛ in minori tenet̄ ꝓ ꝑntibꝰ et futuris/ad quos āpliaꝛ ꝑ futurū nascendꝰ/et sic ibi ꝫtualit̄ sunt q̄tuoꝛ t̄mini ¶ Replicaꝛ hic seruaꝛ cadē āpliatio ꝛ tm̄ nō seqꝛ/oē colozatū est accn̄s/q̄dā colozatū est hō/ꝯ hō est accn̄s ¶ Dico ꝙ ibi sunt ꝫtualit̄ q̄tuoꝛ t̄mini/co ꝙ colozatū in maiori tenet̄ abstractiue/qꝛ nisi sic ipa cēt falsa/et in minori tenet̄ ꝯcretiue ¶ Posset argui nō seqꝛ in bocardo/sortes nō ē minoꝛ sorte/totꝰ sortes ē minoꝛ sorte/ꝯ minoꝛ sorte nō est minoꝛ sorte ¶ Dico ꝙ medi͛. s. sortes nō tenet̄ codē mō/qꝛ in maiori tenet̄ ꝓ ipo sorte/et in minori tenet̄ ꝓ ptibus integralibz sortis ¶ Replicaꝛ hic medi͛ tenet̄ codē mō/q̄dā hō nō est azinꝰ/cuiꝰ libet hōis est azinus/ꝯ quidā azinus nō est azinus/ Dico ꝙ male ꝯcludit̄/nā minoꝛ ē de obliquo/ꝯ ꝯclusio erit de obliquo sic/ꝯ alicuiꝰ azini nō est azinꝰ/vbi denotaꝛ nō esse possessio azini ab azino/qd̄ ē verū ¶ Si arguaꝛ cōtra ferison sic Nullus hō est ꝓpriū/q̄dā hō est risibilis/ꝯ risibile nō est ꝓpriū/ꝯclusio ē falsa/et ꝑmisse vere i' ¶ Dico ꝙ ibi mutaꝛ genꝰ suppōis ex ꝓte risibilis/qd̄ in minori supponit ꝑsonaliter/et in ꝯclusione simpliciter Ex ōnibz dictis ꝑz q̄ nccia fit noticia suppōis āpliationis et restrictionis/qm̄ sine illis noticia ꝑmi tractatꝰ et quarti/nō potest haberi/ideo pua loycalia simul cū istis audire debent juuenes

Ed quia aristoteles in p̄rioꝛib⁹ ostendit cōiugatio nes:in quib⁹ nō sequitur cōclusio ex p̄missis esse inutiles:p inuētiones terminoꝛū in q̄bus nō tenet h⁹ modi ꝯiugatio:iō utilis est inuētio taliū terminoꝛū Obicūꝫ igitur fiat inutilis ꝯiugatio seu cōbinatio ꝯtra regl'as sp̄lōꝫ p̄ius assignatas Accipiendi sunt duo termini sc̄z due sp̄es cū suo genere:ut hō azinus aiāl Vel accipiendi sunt duo termini:quoꝫ alter de altero p̄tur siue ꝯuertibiliter siue non:cū extraneo utriusq̄:ut hō risībile lapis:aut hō aiāl lapis Vel accipiendi sunt duo termini quoꝫ alter de altero p̄tur:siue cōuertibiliter siue non:cū superiori ad utrūq̄:ut hō risībile ſba:vel hō aiāl ſba Per hanc aūt regulā disiunctiuā:cuicūq̄ generi applicet:siue sb̄ſie siue q̄ſtitati:siue alicui aliorū semp̄ inueniūtur t'mini:p quos inutilis cōiugatio demōstrabit nō tenere Et tales t'minos appellat aristoteles in p̄oribus:terminos in quib⁹ omni:et in quib⁹ nulli Et nota q̄ inuenire t'minos in quib⁹ nō sequit ꝯclusio Est accipere t'minos supd̄cōs et facere ꝯiugationē:in q̄ p̄misse sunt ūe et ꝯclusio falsa:manēte eaꝫ q̄litate z q̄ſtitate p̄ p̄onū Verbi grā.hec ē inutilis ꝯiugatio:nullus hō est azinus:nullus lapis ē hō:g̃ nullus lapis ē azin⁹ Illi sunt t'ꝯ in q̄bus ōni:hec est inutilis ꝫ regulā p̄us positā q̄ ex puris negatiuis nichil seq̄t Cōtra hāc inutilē ꝯiugacōem sic accipiūt t'ꝯ in q̄bus nulli:vel in q̄b⁹ nō seq̄t ꝯclusio:et capiāt t'ꝯ p̄ scōm mēbrū regule disiūctiue date:hō risībile lapis:et arguat sic:null⁹ lapis est risībilis null⁹ hō est lapis:g̃ null⁹ hō est risībil Ecce p̄misse sūt

ve:et ꝯclusio falsa:huata eadē ql̄itate ꝫ q̄ntitate ꝓpōnū in vtraq; ꝯiugatione:et manente vtrobiq; eadē figura

Hic in fine tractatus q̄rti auctor nr̄ post q̄ determinauit de ꝯiugationib⁹ et cō binationibꝫ vtilib⁹/breuiter agit de ꝯiugationib⁹ inutilib⁹/assignādo rōnes/q̄ bus ꝓbant̄ eē inutiles/ideo ꝓ breui expeditione/qz textus in se facilis est/po nēt tria pūcta/et aliq̄ q̄stiones nō ꝓtinētes hūc textū Et hēbit ista lcō duas p⁹

Primū punctū est q ꝯiugatio vel ꝯbinatio t̄minoꝝ et ꝓpōnū ad inferē dam ꝯclusionē est duplex/vtꝫ p° poꝝ q̄da est vtilis/et q̄da inutilis Cōiugatio seu ꝯbinatio vtilis dr in q̄ ꝯclusio sequtur ex p̄missis formaliter ſm regulas ꝑus datas/ita q nō possunt reperiri tres in qbꝫ nō sequat̄ De ista ꝯbinatione vtili sunt q̄nq; regule oīm figuraꝝ/due ſpeciales ꝑme figure tres ſpeciales ſcde figure/et due 3e figure/ite de ista ꝯiugatione vtili sunt noue modi ꝑme figure/q̄tuor ſcde/et sex tercie ¶ Sz ꝯiugatio inutilis est in q̄ ex p̄missis inferr̄ ꝯclusio cōtra regulas ꝑus datas/ita q licet possint dari tres in qbus cōclusio bene sequit̄ grā materie tm̄/tn̄ ex altera ꝑte potest dari termini in quibus non sequitur.

Secundū punctū est ad inueniendū faciliter illos t̄minos p quos oīdi tur aliqua ꝯiugatio esse inutilis/auctor noster ponit vnā regulā trimembrē/q̄ est q accipiēdi sunt duo t̄mini dispati vt sunt due ſpecies cū suo ſupiori/vt homo azin⁹ aiāl Alterū mēbrū est Aut accipiendi sunt duo t̄mini cōuertibiles aut nō/cū extraneo/vt homo risibile lapis Tertiū mēbrū Aut accipiendi sunt t̄mini quoꝝ alter de altero p̄dicaꝝ siue ꝯuertibiliter/siue nō/cū superiori ad vtrūq;/vt homo aiāl ſuba Exemplū ponit in textu/vt si aliquis dicat q ex puris negatiuis aliq̄ sequit̄/vt bene sequit̄ nullus lapis est azinus/nullus hō est lapis/ergo nullus hō est azinus/ibi cōclusio est va ficut et p̄misse ¶ Cōtra illū arguitur dādo t̄minos in quibꝫ nō sequit̄/vt accipiātur t̄ij p ſcōm membrū quales sunt homo risibile azin⁹/nullus azinus est risibilis/nullus hō est azin⁹/ḡ nullus hō est risibilis/ibi ista ꝯclusio ē falsa huata eadē q̄litate ꝫ q̄ntitate p̄missaꝝ/ḡ illa ꝯiugatio seu forma arguēdi ē inutilis Item si aliquis dicat q ex puris ꝑticularibꝫ aliq̄ sequit̄ sic arguēdo/aliq̄ō aiāl est ſbā/aliquis homo est aiāl/ḡ aliq̄s hō est ſba ¶ Cōtra illū arguit̄ dādo t̄minos in quibꝫ nō/p ꝑmū membrū regule dicte capiendo duas ſpēs cū suo gñe/sic arguēdo/aliq̄ō aiāl est azinus/aliquis hō est aiāl/ḡ aliquis hō est azinus Ecce clare ostendit̄ q illa ꝯiugatio ex puris ꝑticularib⁹ est inutilis

Tertiū punctū est q dare t̄minos in q̄b⁹ ōni/ē dare tres t̄ios ex qbꝫ fiūt due p̄misse vē/ſm ꝯiugationē vel dispōem ꝓpositā/cū quibꝫ stat vl̄is affirmatiua in veritate ex eisdē extremis Et dare t̄minos in quibus nulli/est dare tres terminos ex quibꝫ fiunt due p̄misse vere/ſm ꝯiugationē seu dispositionē ꝓpositā/cū quibus stat vniuersalis negatiua in veritate ex eisdē p̄emissis ¶ Si queras q̄le incōueniens est dare t̄minos in quibꝫ ōni/et i qbꝫ nulli/in aliq mō/vl̄ in aliq̄ regla ¶ Dico q ē aduſariū ducere ad ꝯcedē duas ꝓdictorias/vl̄ duas ꝑticulares sil̄ cē vas qō ē ip⁹ si Exēpli grā Aduſari⁹ me⁹

dicit q ex puris pticularibz seqr formalit conclusio va scz pticularis affirmatiā Tūc pdi sunt tmini in qb9 nulli vt sic arguēdo/qdā aiāl est azin9/qdā hō est aiāl Tū istis pmissis stat in veritate hec/nullus hō est azin9 ex cisde extremis. Et p aduersariū ad dictas pmissas seqr/qdā hō est azinus/g ipe cōcedere habz duas pdictorias cē veras qō est impossibile Cōsimili mō debet deduci in alijs

Queritur pmo quō syllogizandū sit ex obliqs in pma figura ¶ Ad hoc dico q ad syllogisandū ex obliqs in pma figura ponūt pm aristotelē pmo pox tres regule qbz addūt duc ¶ Prima regula Ex maiori de rcō et minori de obliquo/seqr conclusio de obliquo/vt ōnis sophia ē disciplina/boni ē sophia/g boni est disciplina/jtē ōnis hō est aiāl/sortes videt hō/g sortē videt aiāl/in dictis ponit obliqu9 a pte subiecti Sz hic a pte pri Ōnis hō currit/sortes videt hoiem/g sortes videt currentē Ōnis hō cit aiāl/azinus ē hōis/g azin9 ast aiālis Et tenēt isti discursus in darij Si aūt maior cēt negatiua nō seqrcr/vt nullus equ9 est azinus/cui9libet hōis est equus/g nulli9 hōis est azinus ¶ Scōa regula est cō Ex maiori de obliquo/et minori de recto/seqr conclusio de obliquo/vt ōnis qlis ppij est disciplina/bonū est qle ppriū/g boni est disciplina/jtē Cui9libz hōis est azin9/sortes est hō/g sortes est azin9 Pre terea Dēm hoiem videt azin9/sortes est homo/g sortē videt azinus/isti syllōi sunt in darij Et tenet ista regula etiā maiore exnte negatiua in ferio sic arguē do Nullū azinū videt hō/brunell9 ē azin9/g brunellū nō videt hō ¶ Tercia regula Ex vtrisqz pmissis de obliquo seqr conclusio de obliquo/vel de rcō Ōb dā tū Si tā subiectū qz ptū sint de obliquo/seqtur conclusio de obliquo Si sb iectū sit de obliquo/et ptū de recto/conclusio erit de recto Exm pmi/vt Cui9cū qz ē disciplina illi9 est genus/boni est disciplina/g boni est gen9 Exm scōi Cui9 cūqz est disciplina ipm est gen9/boni est disciplina/g bonū est gen9 Et qz ptin git etiā syllogisari ex obliqs in declarēt/jdo istis addūt due regule ¶ Quar ta regula Qñ maior est vlis negatiua/cui9 subiectū est tmin9 obliquus/et mi nor est affirmatiua/hns ptū obliquū/tūc seqr conclusio de recto/et nō de obliq/ Exm vt nullū hoiem videt azinus/oē risibile videt hoiem/g nullū risibile ē azi nus/qz impossibile ē q conclusio sit falsa/si pmisse sint vere Et nō seqr in barba ra Dēm hoiem videt azin9/ōnis equus videt hoiem/g ōnis equus est azinus ¶ Quinta regula Qñ maior est vlis negatiua/cui9 ptū est tmin9 obliquus et minor est affirmatiua/cui9 subiectū est tmin9 obliquus/tūc seqtur conclusio de recto/vt Nullus azin9 videt hōicz/oē rudibile videt azin9/g nullū rudibile est hō Sz si pmisse fuerint affirmatiue nō seqr/vt ōnis hō videt azinū/oēz equū videt hō/g ōnis equus est azinus.

Queritur secūdo quo mō syllogizandū est ex obliquis in scōa et tercia figuris ¶ Ad pmū dico q syllogizādo in scōa figu ra etiā seqr ex obliquis sicut in pma figura/vt ayt aristoteles/et ponit duo exē pla Primū est nulli9 motus ē motus vel gñatio/voluptas est motus vel gña tio/g voluptas nō est motus Scōm exemplū est nullius signi est signū/ipius risus est signū/g ipe risus nō est signū Sed de isto ponūtur tuor regule pfor mes regulis pme figure ¶ Prima regula Ex maiori affirmatiua de recto/ et minori negatiua de subiecto obliquo/seqtur conclusio de subiecto obliq Exm

vt ōnis azin⁹ est aiāl/nullius hōis est aiāl/ꝯ nullius hōis ē azin⁹ ¶ Scōa regula Ex maiori negatiua de subiecto obliquo/ꝛ minori de rcō seq̃t ꝯclusio de subiecto obliquo/vt nullū hoiēz videt azin⁹/oē rudibile est azin⁹/ꝯ nullū rudibile videt hō ¶ Tercia regula Si vtraq; p̃missarū sit de subiecto obliquo sequit̃ ꝯclusio de rcō/vt nullū equū videt azin⁹/oēm hoiēz videt azinus/ꝯ nullus hō est equus/silr hic Cuiuslibz hōis est azin⁹/nulli⁹ equi est azinus/ꝯ nullus equus est hō ¶ Quarta regula Si vtraq; p̃missarū nt de p̃to obliquo seq̃tur ꝯclusio de rcō/vt nullus azin⁹ est hōis/ōnis equus est hōis/ꝯ null⁹ equ⁹ est azinus ¶ Ad scām dico q̃ syllogizãdo ex obliquis in tercia figura p̃nt fieri octo ꝯbinationes in p̃mo mō scz darapti Aut cm̃ vtraq; p̃missarū est de obliquo Aut altera Si vtraq; aut obliq̃tas ē a pte subiecti in vtraq;/aut a pte p̃ti in vtraq; Aut a pte p̃ti in maiori/et subiecti in minori Si p̃mo syllo⁹ non valet/nō cm̃ seq̃t̃ cuiuslibz hōis est azin⁹/cuiuslibz hōis est leo/ꝯ leo est azinus Si scdo mō nō valet Si tercio mō nō valet Si aūt altera p̃missarū sit de obliquo/aut maior et hoc dupl'r/aut minor et hoc dupl'r/de ꝫ ponūt̃ q̃tuor regle ¶ Prima regula ē de darapti Ex maiori de p̃to obliquo/et minori de recto seq̃tur ꝯclusio de obliquo/vt ōnis azin⁹ est hōis/ōnis azinus ē aiāl/ꝯ aliquod aiāl est hōis ¶ Scōa regula Ex maiori de subiecto obliquo/ꝛ minori de rcō seq̃tur ꝯclusio de obliquo Cuiuslibet hōis est azinus/ōnis hō est aiāl/ꝯ alicui⁹ aiālis est azinus ¶ Tercia regula Ex maiori de rcō/et minori de p̃to obliq̃/ seq̃t̃ cōclusio de obliquo/vt ōnis azinus ē aiāl/ōnis azinus est hōis/ꝯ hōis est aiāl ¶ Quarta regula Ex maiori de rcō/et minori de subiecto obliquo/seq̃tur ꝯclusio de obliquo/vt ōnis hō est aiāl/aliq̃ē hoiēm videt azin⁹/ꝯ aliquis azinus videt aiāl ¶ Predicte ꝯbinationes p̃nt fieri circa scōz modū scz felapton Primo mō ex vtraq; p̃missaꝝ de obliquo vbi obliquitas est a pte subiecti seq̃tur ꝯclusio in rcō/vt nulli⁹ hōis est azin⁹/cuiuslibet hōis est leo/ꝯ aliqs leo nō est azinus Scdo mō vbi obliq̃tas est a pte p̃ti/ctiā tenet ꝯclusio in recto/ vt nullus azin⁹ est sortis/ōnis azinus est platonis/ꝯ plato non est sortes Sz3° et q̃rto mō nō seq̃t̃ Quinto mō seq̃t̃/vt nullus azin⁹ est hōis/ōnis azin⁹ ē aiāl ꝯ aliq̃d aiāl ē hōis Sexto mō tenet Septimo et octauo nō tenet Per p̃dcōs modos p̃t scīri q̃n tenet in alijs modis ¶ Gz aristoteles in gñali dicit q̃ in 3ª figura ctiā syllogisaī ex obliquis ꝛ ponit vnū exemplū/vt dco nō est tempus oportunū/dco est estas/ꝯ estas nō est tēpus oportunū ¶ Si arguaī ꝛtra ibi pḧus arguit ex puris ꝑticularibz/ꝯ ille syllo⁹ ex obliquis nō valet ¶ Oi co q̃ ille p̃misse ꝑm mentē pḧi nō sunt ꝑticulares sz singulares/qz deus ꝑm ipm est/q̃d vnū singulariē sumptū nō cōicabile pluribꝫ/et sic ꝑm mentē ꝓ pḧi ē syllo⁹ expositorius Vel dr q̃ nō mt̃edit dare bonū syllogismū simpl'r in 3ª figura/sz solū dare exemplū ꝓcedens ex obliq̃s ex quo faciliter p̃t formari bon⁹ syllogismus ex obliquis in tercia figura.

Arguitur p̃mo cōtra syllogismū p̃me regule de p̃ma figura sic Cū arguiē ōnis sophia est disciplina/boni ē sophia ꝛc̄/ibi medium subijciē in vtraq;/ꝯ nō est bon⁹ syllo⁹ p̃me figure Alīs ꝓbaī qz sophia sb ijciē in maiori vt notū est/et etiā in minori/qz reddit suppositū huic verbo est. ¶ Dico q̃ subiectū minoris nō est sophia/sed est ille obliqu⁹ boni/patet qz

subiectū ē de quo aliq̄d dicit/ſz de illo obliquo boni dicit sophia ¶ Repli cat obliquus nō pt eē subiectū ,ppōnis/ꝫ cū dicit bom est sophia/li boni nō pt eē subiectū Nīs ,pbat/nā dicit pḣus ꝑmo pier. ſi obliq̄s addat hoc vbū ē fuit vel erit reddit oro incōgrua/ꝑ qō videt dicere q obliquus non pt eē subiectū ,ppōnis ¶ Dico q licet ex solo obliquo cū vbo est fuit vel erit/ꝑsurgit oro incōgrua/et ex illis solis non pt fieri ,ppō/tū ex obliquo et vbo substātiuo dū apponit recti/tanḡ ꝓdicata materialia bñ fiunt ,ppōnes/vt cathonis ē liber cathoni erit hoc vtile/in q̄bus obliqui supponūt ¶ Sz replicat/suppositū in grāmatica semp est subiectū ,ppōnis/ſz obliqu⁹ nō est suppositū sco rectus ḡ tē ¶ Dico negādo maiorē/q nō opz suppositū vbi semp esse subiectū/ſz illud semp est subiectū ,ppōnis de quo alterū dr/jā de obliq pt alterū dici

Arguitur secūdo in illo ꝑmo exēplo medii non distribuit in maiori ,p minori extremitate subsumpta/ꝫ nō est bon⁹ syllo⁹ ꝑme figure/ꝓña tenet q ad bonitatē syllogismi ꝑme figure req̄rit q medium in maiori ,ppōne distribuat ,p minori extremitate Nīs ,pbat nam cū dr ōnis so phia est disciplina/boni est sophia/jbi sophia nō distribuit ,p bono ¶ Dico ad ,pbationē añcedentz q hoc veritatē habz syllogizādo ex rectis/ſz syllogi zando ex obliquis nō opz medium eē distributū ,p minori extremitate subsump ta/sed sufficit q ,p eisdē suppositis verificet de minori extremitate/,p quibus maior extremitas verificabat de medio ¶ Replicat si nō oporteat mino rem extremitatē subsumptā ꝓtineri sub medio distributo seq̄ret q syllo⁹ non regularet ꝑ dici de ōni vel dici de nullo qō est inꝓueniens Seq̄la ,pbat q̄ max ima intellcā ꝑ dici de ōni est/quicq̄d dr de ſbiecto distributo etiā dr de quolibz subsumpto sub ipo/jā sumendo minorē extremitatē in obliquo nō ſbsumitur sub medio ¶ Dico q ȳmo regulat ꝑ dici de ōm Ad im ,pbationē dicit q q̄ uis minor extremitas nō sit subsumpta sub medio in recto/tū bene in obliquo et hoc sufficit ad maximā de dici de ōni Et q talis syllo⁹ regulat ꝑ dici de ōni patz/q̄ q̄cquid dicit de subiecto distributo/dicit de quolibet/de quo dicit hoc subiectū distributū/siue illud sit rectus siue obliquus

Arguitur tercio cōtra scdam regulā et exemplū eius sic Tū arguit ōis qualis ꝓtij est disciplina/bonū est quale ꝓtiū/ꝫ boni ē disciplina/jbi sunt q̄tuor t̄mini ꝫ syllo⁹ nō valet Nīs ,pbat/q̄ vnus t̄minus ē disciplina/alius ē ille obliqu⁹ q̄lis ꝓtrarij/terci⁹ est hoc totū quale ꝓtiū/t quar tus t̄min⁹ est li bonū ¶ Dico q qualis ꝓtij/et quale ꝓtiū nō sunt distincti ter mini/sed est vnus t̄minus puta medium ¶ Replicat ille t̄mus variat penes rectū et obliquū/jā variatio terminorū impedit bonitatē syllogismi vtz ꝑmo ꝓbz ¶ Dico q licet variatio t̄minoꝝ penes ꝓcretū et abstractū bñ variat bonitatē syllogismi vt ḟ dicit/tū variatio t̄minoꝝ penes rectū et obliquū nō impedit bonitatē syllogismi Et si petat rō quare ꝑma variatio impedit/t nō secūda Dicit q ideo q ꝑma variatio facit oppositū ꝓntis stare in verita te cū añcedente/sed hoc nō facit scda variatio.

Arguitur quarto ex obliquis syllogizando in ꝑma figura ex maiori de recto/t minori de obliquo nō scq̄tur ꝓclusio de obli quo/ꝫ ꝑma regula supdicta nō est vera Nīs ,pbat/q nō sequit Aull⁹ equus

est azinus/cuiuslibz hōis est equus/ꝝ nullius hōis est azin⁹ ¶ Itē nō sequit in scḋa figura/nullus equus ē azinus/cuiuslibz hōis est azin⁹/ꝝ nullius hōis est equus ¶ Dico q ad bene arguendū in obliquis ex negatiuis/opz ꝓmissam negatiuā sumere de obliquo/jā hic ꝓmissa negatiua nō est de obliquo sz de recto Et hoc clare docent q̄rta et quinta regule ¶ Replicaꝫ hic arguit ex negatiua de obliquo Nulli⁹ equi ē azin⁹/cuiuslibz hois est azinus/ꝝ nullius hominis est equus/et tñ nō seq̄tur/ꝝ solutio mala ¶ Dico q arguendo ex puris de obliquo in negatiuis debz inferri ꝯclusio de recto/jā hic infert cōclusio de obliquo/debuisset em̄ sic inferri/ꝝ nullus hō est equ⁹ ¶ Posset argui nō sequit in 3ª figura Cuiuslibet hōis est equus/cuiuslibet hōis est azin⁹/ꝝ alicui⁹ azini/vel aliquis azin⁹ est equus/ꝯclusio est falsa/et ꝓmisse vere/ꝛ arguit in 3ª figura/ꝝ in tercia nō valet syllo⁹ ex obliquis ¶ Dico q i 3ª figura ex puris obliquis in modis affirmatiuis nichil seq̄tur/sz in negatiuis bñ seq̄tur ex puris obliq̄s ꝯclusio de recto/sicut ꝑus dictū ē de 3ª figura in felapton/vbi ex vtra q̄ ꝓmissarū de obliquo infertur cōclusio de recto Et q in modis affirmatiuis ex puris obliquis nō seq̄t⁹ ex regulis datis de darapti ¶ Dñ notāda ē vna ꝯclusio gñalis ad syllogizandū ex obliq̄s q̄ est In ōnibus figuris et modis p̄t syllogizari ex obliquis ꝓterq̄ in modis affirmatiuis 3ᵉ figure ex puris obliq̄s et supᵒ q in negatiuis ꝓmissa negatiua sit de obliq̄/et inferaꝫ ꝯclusio de rcō

Circa scḋam partē lectionis

Queritur primo Quid est ꝓpō reduplicatiua ¶ Dico q ꝓpositio reduplicatiua est in qua enūciaꝫ ꝑdicatū de subiecto cū reduplicatione Est aūt reduplicatio queda additio facta ꝑdicato denotās causam inherētie ꝑdicati ad subiectū/vt ōne aiāl est ſuba inquantū aiāl ¶ Dñ ad ꝓpōem reduplicatiuā requirūt quatuor scz subiectū ꝓncipale/q̄ est ibi pmū aiāl/scḋo ꝑdicatū ꝓncipal :/q̄ est ibi suba/tcio req̄rit nota reduplicatōnis q̄ est ibi li inquantū/q̄rto requirit reduplicatū/q̄ est scḋm aiāl ¶ Aduertendū q ꝓpositio reduplicatiua habz q̄tuor exponentes Prima ē ꝑcedens ꝑdicati ꝓncipalis de subiecto Scḋa semp est affirmatiua ꝛminī reduplicati de subiecto ꝓncipali/et in istis duabz ꝓmis semp debet eē eaḋ q̄ritas ꝓpōnū exponentiū cū reduplicatiua exposita Tercia est vl⁹ affirmatiua si reduplicatiua fit affirmatiua/vel vl⁹ negatiua si reduplicatiua fit negatiua/et est ꝑdicati ꝓncipalis de ꝛminō reduplicato Quarta ē vna causalis inferens ꝑtū ꝓncipale/iō dici de aliquo/quia ꝛminus reduplicatus de eo dicit/et hoc si reduplicatiua fit affirmatiua Si vero fit negatiua tunc q̄rta exponens erit vna causal inferens ꝑtū ꝓncipale/iō de aliquo negari/q2 de ipo affirmaꝫ ꝛmin⁹ reduplicatus Exm vt ista reduplicatiua affirmatiua/q̄dā suba ē risibil inq̄tū aiāl rōle dz sic expōi

Quedã ſuba eſt riſibilis/q̃dã ſuba eſt aiãl rõnale/oẽ aiãl rõnale eſt riſibile/ꝛ qr aliq̃s eſt aiãl rõnale/ideo ẽ riſibile ¶ Et iſta negatiua/õnis hõ inq̃tũ aiãl rõnale nõ eſt azin⁹ debz ſic exponi Omis hõ nõ eſt azin⁹/õnis hõ eſt aiãl rõnale/et oẽ aiãl rõnale nõ eſt azin⁹/ꝛt qr aliq̃s eſt rõnale/ideo nõ eſt azinus ¶ Bz notandũ q̃ iſte ſunt exponẽtes/qñ fit reduplicatio grã cauſe/ſcd ſi fiat reduplicatio grã ꝓcõitancie/ideſt grã ſeq̃le et illacõis/tũc ꝑme tres exponẽtes ſunt tales q̃ les in ꝓpoſitõ⁹/ſcd q̃rta nõ erit cãlis/ſz ꝓdicionalis inferens ꝑtũ ꝑncipale dici de aliquo ſi de ipo dicaꝫ t̃min⁹ reduplicatus/et hoc ſi reduplicatiua expoſita fuerit affirmatiua ¶ Alut ſi ſit negatiua/tũc eſt vna ꝓditionalis inferens ꝑtũ ꝑncipale de aliquo remoueri ſi de illo dicaꝫ t̃min⁹ reduplicatus/vt iſta ẽ vera faciẽdo reduplicationẽ grã ꝓcõitancie/õnis hõ inq̃tũ riſibilis eſt aiãl q̃ debet ſic exponi Omis hõ eſt aiãl/õnis hõ eſt riſibilis/oẽ riſibile eſt aiãl/et ſi aliq̃s eſt riſibile illud ẽ aiãl ¶ Et parifozmit debz fieri in negatiuis ¶ Bi q̃raꝫ cui addendũ ẽ ſignũ reduplicationis ¶ Ad hoc dz q̃ dupl⁹ ꝑt fieri reduplicatio ſcz grã cauſe/ꝛ grã ꝓcomitãcie Bi fiat grã cauſe/tũc ſemp debet addi alicui alteri a ꝑto/ꝑz qr ꝑtũ reduplicatũ nõ ꝑt de aliquo verificari ſi intelligaꝫ reduplicatio fieri grã cauſe/qr vtz ꝑmo ꝓpoꝛ ſi reduplicatio mediꝫ addaꝫ medio in minoꝛi ꝓpõe red diꝫ minoꝛ falſa et inintelligibilis/vt exẽplificat ibi text⁹ de iſta iuſticia ẽ bonũ inq̃tũ bonũ ¶ Et rõ eſt qr faciendo reduplicationẽ grã cauſe/tũc t̃min⁹ reduplicatus denotaꝫ cẽ cauſa inherẽcie ꝑti ꝑncipalis ad ſbtũ/iã ide nõ eſt ſibi ipi cauſa inherẽdi alicui ¶ Bi vero reduplicatio fiat grã ꝓcomitãcie/tunc ꝑtũ bñ ꝑt reduplicari/vt iſta ẽ va intelligẽdo reduplicationẽ fieri grã ꝓcomitacie/juſtitia ẽ bonũ inq̃tũ bonũ vtz ꝓ exponẽtes ¶ Ex iſtis pz rñſio ſi q̃raꝫ Utrũ ꝑtũ ꝓpõis ꝑt vere reduplicari ¶ Et vtrũ ꝑtũ ꝓpõis negatiue faciẽdo reduplicatiõnẽ grã ꝓcomitãcie poſſit vere reduplicari ¶ Et vtrũ iſta et ſimilis poſſit admitti ¶ Aliq̃s hõ inq̃tũ albus nõ eſt albus ¶ Dico q̃ q̃libet reduplicatiua negatiua vbi ꝑtũ reduplicaꝫ q̃litercũq; reduplicatio fiat eſt falſa/vt pz ex 3ª exponẽte q̃ ſemp eſt vl'is negatiua ꝑti ꝑncipalis de t̃mino reduplicato/ꝛ ſic in 3ª exponẽte idẽ negaꝫ de ſcipo ¶ Ex iſto patet q̃ licet in affirmatiuis faciẽdo reduplicationẽ grã ꝓcomitãcie poſſet ꝑtũ reduplicari/nũq̃ tñ in negatiuis ¶ Et intelligit de negatiua hñte reduplicationẽ negatã ¶ Bi arguaꝫ iſta ẽ vera faciendo reduplicationẽ grã cauſe/õnis hõ ẽ aiãl inq̃tũ aiãl/q̃ dicta falſa ¶ Ihs ꝓbatur qr iſta ẽ vera/õnis hõ eſt aiãl inq̃tũ ſuba aiãta ſenſibilis/q̃ iſta etiã eſt vera õnis hõ eſt aiãl inquãtũ aiãl/ꝓna tenet ꝑ locũ a diffinitione ad diffinitũ ¶ Dico q̃ nõ bene arguit ꝑ locũ illũ/qr arguit penes t̃minũ ponentẽ dzãm inter diffinitionẽ et ſuũ diffinitũ/qr ſignũ reduplicatiuũ denotat diffinitionẽ cẽ cauſam inherencie aiãlis in hõic/et hoc ponit dzãm inter diffinitionẽ aiãlis et ipm aiãl ¶ Bi arguaꝫ ſcõo iſta intelligit eſſe falſa/juſticia eſt bonũ inquãtũ bonũ/q̃ male dictũ eſt ꝑus q̃ ipa ẽ inintelligibilis ¶ Dico licet ipa ſit intelligibilis apprehenſiue/ſic q̃ poſſit apꝓhendi q̃ ſignificat/nõ tñ eſt intelligibilis aſſenſiue. ¶ Bi arguaꝫ 3º iſte ſunt ve reduplicatiue/ens inquãtũ ens eſt ſbtũ metha hõ inquãtũ homo eſt ſpes/ꝛ tñ nõ ꝑt hẽ q̃tuoꝛ exponẽtes/igit nõ õnis reduplicatiua exponit ꝑ q̃tuoꝛ exponentes ¶ Dico q̃ nõ ſunt reduplicatiue/ſcd ſpecificatiue denotãtes ꝑtũ ꝓuenire ſubiecto ſub ea rõne qua de ipo dz t̃min⁹

cui addit signū specificatiuū Vñ sensus huiꝰ ens inquātū ens est ſbtū metha^cc est iste Ens sub ea rone q̄ est ens est ſbtū metha^cc ¶ Si petat quot modꝰ capiāt ista signa inquātū/in eo q̄/ꝑm q̄/ ¶ Dico tribꝫ modis Primo reduplicatiue/t hoc vel denotādo reduplicationē fieri grā cause/vel grā ꝯcomitā cie Scōo specificatiue/et tūc denotāt p̄tū dici de subiecto sub ea rone q̄ t̄minus specificatus ōr de subiecto Tercio p̄missiue et tūc denotant/q̄ p̄tū dici de subiecto p̄mittit cū hoc/q̄ t̄minꝰ cui addit tale signū ōr de subiecto Et sic ista admittit aliq̄s hō inquātū albꝰ currit Et ē sensus aliq̄s hō currit/et p̄mittit cū hoc q̄ sit albus Multa alia de reduplicatiuis videāt in tractatu de exponibilibus circa finem.

Queritur secūdo quō syllogizandū est ex reduplicatiuis ¶ Dico q̄ de hoc ponūt tres regule ꝑm tres figuras ¶ Prima regula est/q̄ in p̄ma figura ex sola maiori reduplicatiua seq̄t ꝯclusio reduplicatiua Si aūt maiꝰ nō sit reduplicatiua licet reduplicatio seu signū addat medio ita q̄ maiꝰ sit de reduplicato subiecto/vel qualitercūq; aliter ponat reduplicatio vel signū nō sequit cōclusio reduplicatiua Exm vt bñ sequit ōne agens inquātū differt a passo/aliq̄d passum est agens/g̃ aliq̄d passum inquātū agens differt a passo Ista regula ꝓbat p ꝓꝫ p̄mo ꝓꝰ dicentē Nisi reduplicatio addat maiori extremitati nō pt ꝯcludi ꝯclusio reduplicatiua Etiā rone hui q̄ ad p̄mā pt̄ affirmatiuā/q̄ si maiꝰ extremitas cū reduplicatione ōr de medio distributo/dicet etiā cū eadē de quolibꝫ subsumpto Quo ad pt̄ negatiuā ꝓbat q̄ vel reduplicatio adderet medio/vel minori extremitati Et q̄ ex illa nō seq̄tur ꝯclusio reduplicatiua/ꝓbat dando instantiā in terminis/vt ōnis hō inquātū aiāl rōnale vigilat/ōne risibile est hō inquātū aiāl rōnale/g̃ ōne risibile inquātū aiāl rōnale vigilat/nō seq̄tur q̄ p̄misse sunt vere et ꝯclusio falsa Nec vꝫ dicere q̄ maiꝰ sit falsa sicut ꝯclusio/q̄ maiꝰ est solū de reduplicatiō subiecto/al's reduplicatio nō esset addita medio/ſ intelligeret addi maiori extremitati/ex quo in reduplicatiō semp reduplicatio est ꝯditio p̄ti/et sic sensus maioris ē/oē q̄ est hō inquātū aiāl rōnale vigilat/et sic clarū est q̄ possibile ē p̄missas esse veras ꝯclusione exīte falsa/saltē vt nō reduplicatiua ¶ De reduplicatione addita minori extremitati dat exemplū/vt nō seq̄t Omis hō vigilat/oē risibile inquātū aiāl rōnale est hō/g̃ oē risibile inquātū aiāl rōnale vigilat ¶ Secōa regula in scōa figura nichil seq̄tur ex reduplicatiuis/ꝓbat q̄ si ibi arguerē ex reduplicatiuis necē/esset reduplicationē cē determinationē medij q̄ ibi p̄tur/jā determinatio medij nō debz ingredi ꝯclusionē/t sic nō pt inferri ꝯclusio reduplicatiua Et si reduplicatio adderet minori extremitati vl maiori/tūc ꝓpōnes nō essent reduplicatiue/sed solū de reduplicatiuo subiecto Et q̄ ex illis nō seq̄tur ꝯclusio reduplicatiua ꝓꝫ p instanciā in t̄minis/vt nō sequit Omis hō inquātū aiāl rōnale nō est azinꝰ/ōnis azinus ē azinꝰ/g̃ nullus azinus ē hō inquātū aiāl rōnale/ꝯclusio ē falsa/q̄ scōa exponēs et tercia/sunt sē Mā scōa est ōnis azinꝰ est aiāl rōnale et zª/oē aiāl rōnale nō est hō/etiā q̄rta ē falsa siue ponat causalis faciendo reduplicationē grā cause/siue conditionalis faciēdo reduplicationē grā ꝯcomitācie ¶ Tercia regula est in zª figura ex maiori reduplicatiua seq̄tur cōclusio reduplicatiua et alias nō/vt bñ seq̄t in

darapti Omis hō inātū aiāl est sensibilis/ōnis hō est albus/g aliqđ albū inā/tū aiāl ē sensibile Causa huj regule quo ad ptē affirmatiuā/qz si maioz extremitas dicit cū reduplicatione de medio tūc nccio dicit cū cadē reduplicatione de subsumptis sub medio Quo ad ptē negatiuā ꝓbat cū dicit et nō alias/qz si reduplicatio addat ibi medio/tūc ꝓpones nō redderent reduplicatiue/sz de reduplicatiuo subiecto Et si reduplicatio addatur minozi extremitati/ꝙ tunc nō seqtur ꝯclusio reduplicatiua pz ꝑ instanciā in ēminis/vt non seqt Omis hō vigilat/ōnis hō est risibilis inātū aiāl rōnale/g aliqđ risibile inquantū aiāl rō nale vigilat ¶ Si arguat cōtra ꝑmā regulā ꝓbus ꝑmo poz dicit ꝙ ex re duplicatione minozis extremitatis addita medio seqtur ꝯclusio reduplicatiua in ꝑma figura/g male dicit regula ꝙ ex sola maiozi reduplicatiua seqt ꝯclusio in ꝑma figura Dico negādo ꝯnaz/qz ꝓbus vult hoc intelligi si minoz fiat ma ioz et subsumat alia minoz/v si dicat Omis iniusticia ē bonū inquātū iusticia/ qđdā ens est iusticia/g qđdā ens est bonū inquātū iusticia Et nō vult ꝙ in bo no syllō ex minozi reduplicatiua et maiozi nō seqtur ꝯclusio reduplicatiua

¶ Si arguat cōtra ꝓbationē scđe regule/reduplicatio cuius est determinatio pti/nō tm est ps pti/jā ꝙ determinatio medij nō debeat intrare ꝯclusionē hz solū veritatē de determinatione illa q̄ est ps medij/sz reduplicatio ꝓpe loquendo in ꝓpōne reduplicatiua ē ps copule sicut modꝰ in modalibz diuisis est ps copu le Istud argumentū videt ꝓbare verū Et iō efficatioz rō regule dat ꝑ instā ciā in ēminis vbi nō seqtur vt hic Omis hō inquātū ridens nō est flens/ōis hō inquātū est emittens lacmas est flens/g ōnis hō inqnātū emittens lacmas non est hō ¶ Et si dicat ꝑmisse hujꝰ syllogismi nō ꝑnt esse vere/quin ꝯclusio etiā sit vera/g opz ꝙ forma syllogismi sit bona Ans pz ex exponētibꝰ/qz scđa ex ponens maiozis est ōnis hō est ridens Et ꝑma exponēs minozis est/ōnis hō ē flens jā ille nō ꝯpaciūt se in veritate ¶ Dico licet ꝑmissa illius syllogismi nō ꝑnt esse vere/tm in simili forma ꝑnt dari due simul vere vbi ꝯclusio sit falsa vt pz capiendo hanc minorē/oē emittens lacmas inātū hujꝰ modi est flens/et ibi tm nō seqtur ꝙ oē emittens lacmas inquātū hꝰ mōi nō fit hō. ¶ Arguit 3° cōtra terciā regulā sic/iste ꝑmisse sunt bū disꝑsite in darapti Omis hō vi gilat/ōnis hō est risibilis inquātū aiāl rōnale/g ex cis ꝑt inferri bona ꝯclusio/ et nō videt q̄ debeat inferri q̄ ista/quoddā risibile inquātū aiāl rōnale vigilat ¶ Dico ꝙ illa nō debet inferri sed ista/g qđdā risibile vigilat/qz ex reduplica tiua minozi in nulla figura seqtur ꝯclusio reduplicatiua ¶ Arguit q̄rto/ nullus syllocꝰ reduplicatiuꝰ fit in aliqua triū figurarꝝ/g dicte regule sunt false/ Ans ꝓbat qz ꝯstat ex pluribꝰ terminis q̄ tribz/vtpz ꝑnumerādo ēminū redu plicatū/jā ōnis syllocꝰ factus in aliqua triū figurarū ꝯstat ꝑcise ex tribz termi nis ¶ Dico ꝙ ēmi nꝰ reduplicatus nō ē ēminꝰ in syllō/qz tota reduplicatio vt dcm est tenz se ex pte copule/jā solū subiectū aut ptū māle est tiꝰ in syllō

Queritur tercio et finaliter quō syllogizandū est ex ꝓpōnibꝰ exclusi uis/et quō ex ꝓpōnibz exceptiuis ¶ Ad ꝑmū dico ꝙ in ꝑma figura ex ōnibz exceptiuis ꝯtingit inferre ꝯclusionē exclusiuā/vt bñ sequit Ēmhō currit/tm albū est hō/g tm albū currit Ꝑz ex maiozi exclusiua et minozi vlī/nō seqt ꝯclusio vlis nec ꝑticularis/vt nō seqt Tantū aiāl est hō

ōnis azinus est aiāl/ḡ ōnis azin⁹ est hō ℣z cō ex maiori vl̄i ⁊ minori exclusiua sequit̄ ꝯclusio ꝑticularis/sz nō exclusiua/vt ōis azinus ē aiāl/t̄m rudibile ē azinus/ḡ rudibile est aiāl ¶ In scōa figura ex ōnibz exclusiuis nō seq̄tur exclusiua/sicut nō seq̄t̄ Tantū aiāl est hō/t̄m nonhō nō est hō/ḡ t̄m nonhō nō est aiāl Nec etiā seq̄tur/t̄m ens est hō/t̄m nōhō nō est hō/ḡ t̄m nōhō nō est ens/quia infert istā nōhō nō est ens/ q̄ est falsa/q⁹ eius opposita est vera/ōnis nōhō est ens ¶ In ȝª figura ex ōnibz p̄missis exclusiuis nō sequit̄ exclusiua/q⁹ nō seq̄tur T̄m aiāl est hō/t̄m aiāl est azinus/ḡ t̄m azinus est hō/sicut nec ex duabus vl̄ibus affirmatiuis seq̄tur ꝯclusio in scōa figura ℣i aūt maior sit vl̄is/et minor exclusiua seq̄tur ꝯclusio ꝑticularis vtpz ꝓcticanti ¶ Ad scōm ō: q⁹ ex ōib⁹ p̄missis exceptiuis in p̄ma figura nō seq̄tur ꝯclusio/vt nō seq̄tur/ōnis hō p̄ter sor⁹ē currit/oē aiāl p̄ter irrōnale est hō/ḡ oē aiāl p̄ter irrōnale currit ℣i militer ex maiori exceptiua/⁊ minori de incē nō seq̄tur gīaliter ꝯclusio/vt nō seq̄tur/ōnis suba p̄ter subaz corporeā est suba incorporea/ōnis hō est suba/ḡ ōnis hō est suba incorporea ℣imiliter in scōa figura et ȝª non valet Et hec de ḡrto tractatu sufficiūt De syllogizādo ex modalib⁹ vnifozmib⁹/et mixtis int̄ se/et mixtis cū illis de ineſſe/est abissus multa De q̄bz videaī in libro p̄oz̄ ⁊ in loyca ockan qui ad longū hanc ꝑtractat materiā.

Finit tractatus quartus
Sequit̄ tractatus quint⁹

Circa iniciū ąnti tractatus petri hiſpani qui eſt de locis dyaleticis ſeu ſyllogiſmo dyaletico extract⁹ ex libs topicoꝝ ariſtotelis/añq̄ ad textū ꝓcedaꝫ mouēt ꝓ ſuue nib⁹ docendis q̄tuoꝝ q̄ſtiones ꝓhemiales.

Queritur primo vtrū noticia tradita in ąnte tē tatu cozrñdens libzo topicoꝝ ſit ſciā ¶ Dico q̄ ſic ꝓbaꝫ auc̄te et rō Auc̄te phi q̄ cā tradidit nob⁹ p modū ſcie Rō ne ſic ılla noticia ē ſciā q̄ hz ōnia req̄ſita ad ſciām/ſz noticia in hoc tractatu hz ōnia req̄ſita ad ſciāz/g̃ eſt ſciā Minoꝝ ꝓbaꝫ qz noticia hic tradita hz ſbtū.ſ.ſyllom dyaleticū/hz ꝓtes ſubiectiuas/vt hunc ſyllom dyaleticū et illū/etiā hz ꝓncipiū puta ſyllogizatū eē ex ꝓbabilibz Et hz paſſionē.ſ.gñiatm opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliter ex p miſſis ꝓbabilib⁹ Et addiť hic in circūloquutione paſſionis opinionis ꝓbabi liter ad excludendū ſyllom ſophiſticū peccantē in forma/qz licz ille ſit gñiatiu⁹ opinionis ꝓbabilis/nō tm̄ ꝓbabiliter ſz ſophiſtice Et addiť ex p̄miſſis ꝓbabi lib⁹/ad excludendū ſyllom ſophiſticū peccantē in materia Scdo ꝓbaꝫ idē ſic ılla noticia eſt ſciā/q̄ hz ſbtū cui pt demrāri inee paſſio adequata p verū et ade quatū eius ꝓncipiū/ſz noticia hic tradita hz ſbtū cui pt demrāri inee paſſio ade quata p verū et adequatū ꝓncipiū/igiť noticia h tradita eſt ſciā Minoꝝ ꝓbaꝫ faciendo talē demonſtrationē Dē q̄ eſt ſyllogizatū ex ꝓbabilibz eſt gñiatm opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliť ex p̄miſſis ꝓbabilibz/ſz ōnis ſyllo⁹ dyaleticus eſt ſyllogizatus ex ꝓbabilibz/g̃ ōnis ſyllo⁹ dyaleticus eſt gñiatiuus opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliter ex duabz p̄miſſis ꝓbabilibz.

Arguitur primo ſic noticia hic tradita nō eſt ſciā/g̃ ſupdcā ſunt falſa/ Illa ꝓbaꝫ qz noticia hic tradita ē opinio/qz ſyllo⁹ dyaleticus ē gñiatiu⁹ opinionis/jā opinio nō eſt ſciā ¶ Dico licet noticia ha bita de ꝯcluſione ſyllogiſmi dyaletici ſit opinio/nō tm̄ noticia habita de ꝯcluſi one ſyllōi demrātiui/ꝓ quē demrāť paſſio hui⁹ ſciē incē ſyllō dyaletico/mō ta lis noticia vocať ſciā dya^ca ¶ Replicať dyaleticus nō eſt ſciens/g̃ dya^ca nō eſt ſciā/ꝑña ꝓbaꝫ ꝓ locū a ꝓiugatis Illa ꝓbaꝫ qz dyaleticus ē opinās/ex q̄ ſyllo⁹ dyaleticus gñat opinionē Rñdeť ſicut iā dictū eſt licet dyaleticus in ordine ad ꝯcluſionē ſyllogiſmi dyaletici ſit opinās et nō ſciens/tm̄ in ordine ad ꝯcluſionē ſyllogiſmi demōſtratiui/ꝛē eſt ſciens et nō opinās

Arguitur ſecūdo adhuc bñ ſeq̄tur ad idē q̄i/dyaleticus ē opinās/g̃ dya letica ē opinio/dyaletic⁹ nō eſt ſciens/g̃ dya^ca nō eſt ſciā/ꝓ locū a ꝓiugatis ¶ Dico q̄ male arguiť ꝓ illū locū/qz ar² in ꝑcionibz p accñs ſeu ꝓtingēt ibz/in q̄b⁹ ille locus nō tenet Dñ iſta ꝓtio eſt p accñs et ꝓtm gens dyaleticus eſt opinās/capiēdo li dyaleticus māliter.ſ.ꝓ hōie hñte ſciām dyaleticā/rcē ſicut hic albū eſt dulce/et iō ſicut nō ſeq̄tur albū eſt dulce/g̃ albe do ē dulcedo/ita nō ſeq̄tur dyaleticus ē opinās/g̃ dya^ca eſt opinio ¶ Sidi cať bñ ſeq̄ť dyaletic⁹ eſt ſciens/g̃ dya^ca eſt ſciā/ꝓ locū a ꝓiugatis/et tm̄ arguiť i ꝑcione p accñs/g̃ ille locus tenet in ꝑcione p accñs ¶ Dico ad añs q̄ dyaleti cus capiť dupl'r Uno⁰ formal'r ꝑut ſigť habitū intellectualē de ꝑma ſpē q̃lita tis/tūc dyaleticus ē ꝑcretū a dya^ca/hoc mō bñ arguiť ꝓ locū a ꝓiugatis/quia tūc hic dyaleticus ē ſciens ē ꝑcio p ſe ſupiozis de inferiozi Ilio⁰ capiť dyaleti cus māliter ꝓ eo q̄ denoiātiue ꝺz dyaleticū/tūc eſt ꝑtio accñtis de ſubiecto.

¶ Arguiť 3⁰ Noticia tradita in libzo topicoꝝ ex quo extractus ē iſte trac tatus/ē noticia ꝓncipiozū/g̃ nō eſt ſciā/ꝑña tenet qz ſciā eſt noticia ꝯcluſionis

demōstrationis/et nō noticia ꝓncipioꝝ Alīs ꝓbaī qz dyaletica docet inq̄rere ꝓncipia oim̄ sciāꝝ ¶ Dico q̄ duplex est noticia ꝓncipioꝝ/q̄dā est gn̄alis q̄. ſ. est de aliquib⁹ demōſtrationibz fundat⁹ in t̄mmis ipoꝝ ꝓncipiorū/q̄ noticia est ꝑ aliquas ꝯſiderationes dyaleticas inq̄rendo q̄d gen⁹/q̄d dr̄ā/q̄d ſpēs .ē./et talis noticia ꝓncipioꝝ est dya^ca/et talis etiā noticia nō debet dici intellectus ſcd sciā Alia ē noticia ꝓncipioꝝ ſpēalis q̄ ſcz h̄etur ex cognitione t̄minoꝝ ipoꝝ bn cipioꝝ cōplexoꝝ/et talis noticia ꝓncipioꝝ nō est sciā ſed intellect⁹ Et iſto mō dyaletica nō est noticia ꝓncipiorū/qz illa ꝓncipia nō cognoſcunt̄ ꝑ dyaleticā/ ſed ꝑ ſuos t̄minos ¶ Arguit̄ q̄rto mod⁹ ſciendi nō est sciā/ſed dyaletica est modus ſciēdi Minoꝝ ꝓbaī qz dyaletica ē inſtrumentū ꝺeueniendi in noti/ ciā aliarū sciāꝝ Maioꝝ ꝓbaī qz modus rei nō est ipa res ¶ Dico ad ꝓbatio nē maioris licet modus rei nō ſit ipa res cui⁹ ē modus rei/tamē modus rei bñ est res in ſe/diſtincta a re cui⁹ est modus/ſicut oē accīs est modus ſubſtātie/et nō est ipa ſubſtātia Sic dyaletica ē modus ſciendi omniū aliaꝝ sciāꝝ/et ita nō est alia ſciētia/jn ſe tamē est vera sciā ab alijs ſciēcijs diſtincta ¶ Replica tur ꝑ ꝯmentatorē vanū est q̄rere sciām et modū ſciendi/ꝑ hoc vult inuere q̄ modus ſciendi nō est sciā ¶ Dico q̄ ꝑ hoc nō vult inuere modū ſciendi non poſſe cē sciām/ſz vult dicere/vanū .i. inutile est q̄rere sciām ſupple aliquā ꝛ mo dū ſciendi/hoc ē dyaleticā/ſimul .i. vnico cōtextu et hoc ē verū/quia ꝓmo opz inq̄rere et habere modū ſciendi/quo habito q̄rem⁹ sciāz ſupple aliā ꝑ ipm mo dum ſciendi ¶ Et ſi arguaī jnſtrumentū ſciendi nō est sciā vt patz de argu mētatione diffinitione et exemplorū poſitione/g̃ modus ſciendi nō poteſt eſſe ſcientia diſtincta ab illo cui⁹ est modus ſciendi ¶ Dico q̄ duplex ē inſtrumē tū ſciendi ſcz imediatū et mediatū Jā dicīt licet inſtrumentū ſciendi imediatū nō poteſt eſſe ſcientia/ymo de tali potius est ſcientia/vt patz de argumētatio ne que nō est sciā/ſed de ea tradita est sciā ſcz loyca/et talia inſtrumēta imedia ta ſunt tria ſcz diffinitio argumētatio et exemplorū poſitio Inſtrumentū tñ ſciendi mediatū ſeu remotū bñ poteſt eſſe sciā/tale inſtrumentū est dyaletica ſeu loyca Illa eim̄ est noticia tradita de inſtrumēto mediato/et ita mediante inſtrumēto illo cui⁹ est sciā/est inſtrumentū ſciendi et etiā mod⁹ ſciendi

Queritur ſecūdo vtrū sciā iſtius tractatus qui rñdet libro topicoꝝ/ſit ſcientia ſpēalis ab alijs ſciētijs diſtincta ¶ Dico q̄ ſic qz habz ſubiectū ſpēale diſtinctū a ſubiectis oim̄ aliarū sciāꝝ/g̃ est diſtincta ſcientia/ꝓña tenet qz diſtinctio sciāꝝ ſumit̄ a diſtinctione ipoꝝ ſubiectoꝝ/vt ꝑ baī ꝑ ꝓm ſcdo de aiā Scie secātur q̄eadmodū et res de quib⁹ ſunt Alīs ꝑ baī in ſequēti q̄ſtione Et est iſta sciā rōnalis/quia tractat de ente rōnis puta de ſyllogiſmo dya^co qui ē ens rōnis ¶ Arguit̄ ꝑ ſyllogiſmū dyaleticū inq̄ri mus de ꝓncipiis oim̄ sciāꝝ/g̃ ſyllogiſm⁹ dyaleticus ē cōis ōnibz scientijs/et ꝑ ꝓñs nō ē sciā ſpēalis ¶ Dico licet ſyllo⁹ dyaletic⁹ ꝑ denoiāto ſit cōis quo ad vſum/tñ ſyllogiſm⁹ dyaleticus maxime ꝑ ſigto est ſpēalis quo ad ꝯſidera tionē/eo q̄ ꝓncipaliter ꝯſideraī in hac sciā et in nulla alia ¶ Replicaī .p. ꝓmo poſterioꝝ dicit duas cē sciās cōes ſcz dyaleticā ꝛ methacāz ¶ Dico licz dyaletica ſit sciā cōis quo ad vſum/ē tamē sciētia ſpēalis quo ad ꝯſiderationē eo q̄ ꝯſiderat ſpēale ſubiectū et diſtinctū a ſubiectis omniū aliaꝝ ſcientiaꝝ Et dicīt iſta sciētia inuētiua qz docet inuenire mediū ad ſyllogizandū et ꝑbandū ꝑbabiliter quodlibz ꝓpoſitū Jz sciā ſexti tractatus ſeu libri elenchoꝝ docz inuenire mediū ad ꝑbandū appnter et ſophiſtice q̄libz ꝓpoſitū

Queritur tercio Quid est subiectū sciē huius quinti tractatus seu libri topicorū ¶ Dico sylloꝰ dyaleticus ꝓbaꝫ/qz illud est subiectū cui ꝙueniūt oēs ꝓditiones subiecti attributionis q̄ sunt q̄tuor/vt pz ex diffinitione subiecti attributionis/sz sylló dyaletico ꝙueniūt oēs ꝓditiones subiecti attributionis ꝛc Sc̄dō ꝓbaꝫ qz illud ē sbtū/cui demonstraꝫ inesse passio adequata ꝑ ꝓpziū et adequatū ꝑncipiū/sz sylloꝰ dyaleticus ē huiꝰmōi igiꝫ est sbtū Minor pz ꝑ demōstrationē factā in ꝑma q̄stione ¶ Arguiꝫ ꝑmo/nullū ꝙplexū pt cē sbtū alicuiꝰ sciē/sz sylloꝰ dyaleticus est q̄dꝙplexū/qz ꝙplectiꝫ ex duabz ꝑmissis/q̄ nō pt cē sbtū huiꝰ sciē ¶ Dico licet sylloꝰ dyaleticus captus ꝓ denōiato sit q̄dꝙplexū/tñ sylloꝰ dyaleticus ꝓ suo sigto est q̄d incōplexū/ꝛ de illo agiꝫ hic ¶ Replicaꝫ sylloꝰ dyaleticus ꝓ sigto etiā est q̄dꝙplexū/qz ꝙplectiꝫ ex abiectiuo et sbtiuo icz li sylloꝰ et li dyaleticus/q̄ ꝓ sigto nō est hic sbtū ¶ Dico q̄ licet sylloꝰ dyaleticus ꝓ sigto sit q̄d complexū ꝝ vocē/est tñ quid incōplexū ꝝ rem/qz ꝑ istas duas voces circuloquimur intētionē simplr vnā/de q̄ re est hec sciā tāq̄ de subiecto ¶ Arguiꝫ sc̄dō sylló dyaletico ꝓ sigto nō ꝙuenit passio istius sciē/q̄ sylloꝰ dyaleticoꝰ ꝓ sigto nō est hic sbtū Alīs ꝓbaꝫ qz intētio illa nō gnāt opinionē ꝓbabilē/sed ipm obiectū ex duabz ꝑmissis ꝓbabiliꝫ ꝓbabilibz ꝓstitutū/gnāt opinionē ꝓbabilē ¶ Dico lz ꝛc intētioni nō ꝙuenit actus gnandi opinionē ꝓbabilē/intentioni tñ ꝙuenit aptitudo gnandi opinionē Et ita licz intētio nō gnet opinionē/saltē ꝑmo et ꝑ se/ipa tñ est gnatiua opinionis ꝓbabilis ꝑmo et ꝑ se/modo passio istius sciē nō est gnare opinionē/sz gnatm opinionis ꝓbabilis ꝓbabilr ex ꝑmissis ꝓbabilibꝰ/q̄ verbalia in tiuus ap̄liant ad posse ee/vtpz in tractatu ap̄liationū Et ita ꝑ simr dz de q̄libet alia intētione in ordine ad suā passionē ¶ Nō nota q̄ in sc̄dis intētionibꝰ ꝓpetas seu aptitudo ꝙuenit intētioni ꝑmo et ꝑ se/sed actus aptitudinū seu ꝓpietatū sc̄dax intētionū nō ꝙuenit intētioni/nec grā sui nec grā inferiorū eius/sz solū grā obiectorū in quibz exercentur seu ad actū reducūtur huiꝰmodi aptitudines Nō in entibꝰ realibꝰ q̄uis ꝓ pietates nō ducūtur ad actū in ipis entibꝰ realibz vlibus/ducūtur tñ ad actū in suis inferioribꝰ/sicut risibilitas ꝑmo ꝙuenit homini/et nō reducīt ad actū in homine cōi/sz in socte vel platone/qz actus et gnationes sunt suppositorū et nō vniuersaliū vt patet ꝑmo methaꝝ.

Arguitur tercio argumētatio dyaca est subiectū istius sciē/q̄ nō sylloꝰ dyaleticus Alīs ꝓbaꝫ qz argumētatio dyaca est quid cōissimū in hac sciā ꝙsideratū ꝑmo notū nō excedens methas ꝛc/vt patet discurrendo ꝑ ōnes ꝓticulas Itē argumētationi dyaletice cōuenit passio istius sciē adequate sc̄z gnatiuū opinionis ꝓbabilis ꝓbabiliter ¶ Dico q̄ argu dyalectica nō est quid cōissimū hoc ē/nō est ꝑncipalissimū in scientia ꝙsideratū licet enim sit bñ cōissimū ꝑ ꝑdicationē/quia ꝑdicari potest de syllogismo tāq̄ de inferiori eius/nō tamē est quid cōissimū ꝑ ꝙsiderationē/qz nō est ꝑncipalissimū in hac scientia cōsideratū/ymo solū minus ꝑncipaliter ꝙsideret ꝑ quāto sc̄z ex noticia eius deuenire possum in noticiā syllogismi dyaletici Ita etiā dicendū est de ꝭductione et exemplo/q̄ hic cōsideranꝫ minus ꝑncipaliter/ꝓ tāto reducūtur ad syllogismū dyaleticū/in quo est maioz necessitas seu ꝓbabilitas Et quādo dicit q̄ passio huiꝰ scientie ꝙuenit argumētationi dyaletice Dico negādo quia passio huiꝰ est generatiuū opinionis ꝛc ex ꝓmissis ꝓbabilibus/sed illa nō ꝙuenit adequate argumētationi dyaletice/sed soli syllogismo dyaletico.

¶ Arguit̄ q̄rto locus dyaleticus est ſbtū iſtius ſcie/ḡ nō ſyllo⁹ dyaleticus/ Alīs ꝓbar̄ qz iſta ſcia denōiar̄ a loco dya^c°/ſz ſcia capit no^n a ſubiecto ¶ Dico q̄ nō ſp ſcia capit nomē ſuū a ſubiecto/ſz aliq̄n a ſbiecto/aliq̄n a ptib⁹ ſuis vt ſcia pn̄tox/aliq̄n a paſſione/vt liber ꝓbiliū/aliq̄n a ꝓncipio ſubiecti vt iſta ſcia/vocar̄ em̄ a loco dya^c° tanḡ a ꝓncipio formali ipius ſyllōi dyaletici

¶ Replicar̄ a notiozi fit denōiatio ꝑmo ꝑticox/ſz ſbtū in q̄libet ſcia eſt notiſſimū et cōiſſimū/ḡ ōnis ſcia denoiari dēt a ſbiecto ¶ Dico q̄ licet ſbtū ſit cōiſſimū et ꝑmo notū in actuali demr̄atione/ꝑ quā acq̄r̄ ſcia de tali ſbiecto/ nō tn̄ eſt notiſſimū in actuali traditione ſcie/et ab hoc nō ſemp fit denōiatio/ ſz ab illo q̄ ſic ē notiſſimū plerūq; fit denōiatio ſcie ¶ Si ar² dya^c^a ē ide q̄ loyca vt dicit auctoz nr̄/ſz ſyllo⁹ dyaleticus nō eſt ſbtū loyce/ḡ nō eſt ſbiectū dya^c^e ¶ Dico q̄ dya^c^a capiť dupl'r Uno° ꝑ noticia loycali/et iſto mō dya^c^a idē eſt q̄ loyca/ſz ſic ſcia libri topicox nō ē dya^c^a ſz ſolū ps eius Alio° capiť dya^c^a ſpēaliter ꝑ noticia tradita de ſyllō dya^c°/ꝑut eſt docens facere ſyllom̄ dyalecticū ꝑ ſua ꝓncipia/et hoc mō dya^c^a nō eſt idē q̄ loyca/et capiť ꝑ

Queritur quarto quō ꝑhus ꝑmo topicox diuidit ſyllom̄/et q̄ ē ſyllo⁹ dyaleticus ¶ Ad ꝑmū dico q̄ ꝑhus diuidit ſyllom̄ ſic Sillogiſmox alius ē demōſtratiu⁹/alius dyaleticus/alius falſigꝑhus/ali⁹ ſophiſticus ſeu litigioſus/quox ſufficiētia ſic ſumiť Omis ſyllo⁹ ꝓtractus ad verā materiā/ꝓcedit aut ex nccijs/aut ex ꝓbabilib⁹ Si ex nccijs ꝑ eſt dupl'r aut ex nccijs bn̄ intellectis/ſic ē ſyllo⁹ demr̄atiu⁹/aut ex nccijs male intellectis ſic ē ſyllo⁹ falſigꝑhus ſeu ſyllo⁹ ignoz̄tie Si ex ꝓbabilib⁹ hoc ē dupl'r/quia vel ꝓcedit ex vē ꝓbabilibz/ſic ē ſyllo⁹ dyaletic⁹/vel ex appnter ꝓbabilibz/ ſic eſt ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ ſiue litigioſus ¶ Ad ſcōm dr̄ q̄ ſyllo⁹ demr̄atiuus ꝑ^m ꝑm eſt/q̄ ꝓcedit ex ꝓmis veris et imcdiatis/aut ex talib⁹ que ꝑ aliq̄ ꝓma vā ſue ꝯgnitionis ꝓncipia ſumpſer̄t/ꝑ ꝓmā ꝓticulā tāgiť demr̄atio potiſſima ſcu vlis et ꝓpter qd/ꝑ ſcdam tāgiť demr̄atio qz ſcu ꝓticularis ē nō potiſſima Ex emplū ꝓmi/vt oē aiāl rōnale ē riſibile/ōnis hō eſt aiāl rōnale/ḡ ōnis hō eſt riſibilis/illa ꝯcluſio ꝯgnoſcit ꝑ aliq̄ ꝓma vā et imcdiata.ſ.ex ſuis ꝓmiſſis Ex^m 2° vt ōnis hō eſt riſibilis/ſortes ē hō/ḡ ſortes ē riſibilis/iſta em̄ ꝓcedit ex tali qd ꝑ aliqua ꝓma vā r̄ē.i.ꝓcedit ex vna maiozi.ſ.ōnis hō eſt riſibilis/q̄ ꝓbata eſt ꝓus ꝑ demōſtratione potiſſimā dictā De iſto ad longū docer̄ in libro poſterio rū cui nullus pc.hiſ.tractat⁹ cozrñdet ¶ Ad terciū dr̄ q̄ ſyllom̄ dyaleticū de quo hic eſt ad ꝓpoſitū ſic diffinir̄ Syllo⁹ dyaleticus ē q̄ ex ꝓbabilib⁹ eſt ſyl logizatus/q̄ diffinitio exponiť ſic Syllo⁹ dyaleticus ſupple ꝑ figr̄o/eſt ſup/ plē ſyllo⁹ dyaleticus ꝑ denōiato acceptus/ꝓtione mali et inozdinata/q̄ ſupple ſyllo⁹ ꝑ denōiato/ē ſyllogiſatus/ideſt in forma ſyllo^c^a diſpoſitus/ex ꝓbabi/ libz.i.ex ꝓpōnib⁹ q̄ ſunt ꝓbabiles Ex^m vt oēs hoiēs ſcire deſiderāt/layci ſ̄ hoiēs/ḡ layci ſcire deſiderāt ¶ Si q̄ras q̄d eſt ꝓbabile ¶ Dico ꝓbabile eſt q̄d videť ōnib⁹/aut plurib⁹/aut ſapientib⁹/et his vel ōnib⁹ vel plurib⁹ vl' m̄xi me notis Et dar̄ iſta diffinitio ꝑ multas diſiūctiones/ad imuendū ꝓbabilia cē multiplicia/q̄dā eſt groſſum q̄d appet ōnib⁹/vt ōnis ignis eſt calid⁹/quoddā videť plurib⁹/vt ōnis mater diligit filiū ſuū Quedā eſt ſubtile q̄d videť ſapien tib⁹ et eſt trix/q̄dā eſt cōiter ſubtile/vt ꝓncipia rerū naturaliū ſunt ꝯria/q̄dā mediocriter ſubtile/vt ſol ē maioz tota terra Et q̄dā ſumme ſubtile vt mūd⁹ eſt ēnus q̄d videť maxime notis.i.ſubtiliſſimis Itē ſyllo⁹ ſophiſticus ſeu liti gioſus eſt q̄ ex his q̄ videñ ꝓbabilia et nō ſunt ſyllogizat Aut q̄ ex ꝓbabilib⁹ vel ex his q̄ videñ ꝓbabilia eſt appns/vt q̄d currit hz pedes/aqua currit/ḡ

aḡ habet pedes Pe isto syllō et eius intellcū videaṫ in ꝑncipio sexti tractatus Itē syllo⁹ falsiḡphus est palogismus ꝓcedens ex ꝓpr̄ijs ꝑncipijs alicui⁹ sciē male intellectis De isto nichil ad pñs

Arguitur ꝑmo cōtra diuisionē syllōi Est aliq̄s syllo⁹ simpl'r dictus/vt dcm̄ est in q̄rto tractatu/ꝛ ille nō ponit ḣ/ḡ diuisio nō ē sufficiens ¶ Dico negādo ꝓnaz qz syllo⁹ simpl'r dictus ē syllo⁹ ydēptice/q̄ nō ꝓtineṫ hic sub diuiso nec est ipm diuisum Dz diuisum h⁹ diuisionis ē syllo⁹ ꝓtractus ad māz verā vere vel appnter/mō syllo⁹ simpl'r diuidit ꝑma sui diui sione in syllom̄ ꝓtractū ad materiā verā/et in ꝓtractū ad māz flāz/ḣ vero solū diuidit alterū mēbrū Nec curauit diuidere syllom̄ in cōi/eo q̄ satis manifesta est dr̄ā inṫ syllom̄ dyaleticū/et ꝓtractū ad māz flām/sz diuidit solū syllom̄ ꝓtē tū ad māz verā/ꝛ hoc ideo qz dr̄ā syllōi dyaletici nō est satis manifesta ab alijs spēbus syllōi ꝓtracti ¶ Replicaṫ syllo⁹ sophisticus peccās in mā tm̄/et in materia et forma fil' ꝓcedit ex falsis/ḡ male ponūt ḣ spēs syllōi ꝓtracti ad māz verā ¶ Dico q̄ licet syllo⁹ peccās in materia tm̄/vel in materia et for ma fil'/ꝓcedat ex falsis/nō tm̄ manifeste falsis/sz appnter veris/et ḣ sufficit ad hoc q̄ talis syllo⁹ ꝓtineaṫ sub syllō contracto ad materiā verā/qz in ōni syllō sophistico est aliqua appncia veritatis.

Arguitur sc̄o est aliq̄s syllo⁹ t̄ētatiuus/q̄ nō ꝓtineṫ hic/ḡ diuisio mala. Dico q̄ syllo⁹ t̄ētatiu⁹ nō est spēs syllōi distincta/ꝑmo indr̄ñter reducit ad quēlibet syllom̄ hic positū/et sic nō distinguit nec accñr n^e ceñ'r ab istis spēbus/eo q̄ ꝑt fieri ex q̄libet materia ¶ Replicaṫ disputa cio t̄ētatiua ē distincta ab alijs gñibz disputationū/ḡ etiā syllo⁹ t̄ētatiuus erit distinct⁹ ab alijs spēbz syllōi ¶ Dico negādo ꝓnaz/et cā est qz distinctio disputationū sumit ex distinctōne finiū ad q̄s ordināt ipe disputationes/sz distinctio syllōz sumit ex distinctione māz ex quib⁹ ꝓstituūt/mō materia syllōi t̄ētatiui est eadē cū istis spēbus Pe isto videaṫ in ꝑncipio sexti.

Arguitur ṫcio ꝑ diffinitionē syllōi dyaletici Cōclusio syllōi ē syllogiza ta/nō syllo⁹ ē syllogizatus/ḡ male dr̄ in diffini^oe syllogi zatus ¶ Dico q̄ syllogizatū ca² dupl'r Uno^o vt tm̄ vz sicut syllogistice illa tū/et sic sola ꝓclō dr̄ syllo^ca/et nō totus syllo⁹/ꝛ nō ca² ḣ Allio^o ca² syllogiza tū vt idē sit qđ in forma syllo^cA dispositū/ꝛ syllo⁹ dyaleticus ē syllogisat⁹/qz ē in forma syllo^cA dispositus ¶ Arguiṫ q̄rto nullus ē syllo⁹ dyaleticus/ḡ male diffinit ḣ Alīs ꝓbaṫ qz si cēt aliq̄s maxiē cēt ꝑ locū a diffini^oc ad diffinitū sz ḣ nō/qz talis ē demrātiu⁹ ¶ Dico q̄ vn⁹ et idē syllo⁹ māl'r sumpt⁹ ſ aliā et alia rōe ꝓsiderat⁹/ꝑt cē demrātiu⁹ ꝛ dyaletic⁹ Hā si ꝑmisse syllōi facti ꝑ lo cū a diffini^oc ꝓsiderāt vt sint de ōni/ꝑ sc/et p^m q̄ ipm/ē syllo⁹ demrātiu⁹ Dz si ille ꝑmisse ꝓsiderēt vt inmitāt habitudini locali/sic q̄ i t̄mino in ꝑmissis posito fūdēt ista int̄tio diffi^o/et in t̄mino altero fūdēt int̄tio diffinitū/ē syllo⁹ dya^c⁹ qz ꝓcedit ex ꝑmissis ꝓbabilib⁹/eo q̄ ꝑ ꝓsiderationes/ꝛ locos dya^cos sē hmōi ꝓpōes ꝓbabiles/p^m q̄ in t̄ijs taliū ꝓpōm ꝓtingēter fūdanṫ tales int̄tiones ¶ Replicaṫ si idē posz cē syllo⁹ demrātiu⁹ ꝛ dyaleticus/sc̄q̄reṫ q̄ nō differ rent in mā/qđ est flm̄ ḡ solutio mala ¶ Dico q̄ lz nō differrēt in mā cōi/ß est in ꝓpōib⁹ et t̄ijs/eo q̄ ex eisdē ꝓpōib⁹ et t̄ijs ꝑt fieri syllo⁹ demrātiu⁹ ꝛ dya letic⁹/dr̄ñt tm̄ in mā spēali/qz demrātiu⁹ hz fieri ex mā nc̄cia inq̄tū nc̄cia/et nū ex alia/sz dya^c⁹ hz fieri ex mā ꝓbabili inq̄tū ꝓbabili Et qz eadē mā in speā li sub alia et alia tm̄ rōe/ꝑt ee nc̄cia et ꝓbabil'/iō ex eadē mā alio et alio^o ꝓside rata/ꝑt vterq̄ syllo⁹ ꝓstitui ¶ Si arguaṫ syllo⁹ demrātiuus et dya^c⁹ sūt

spēs dispate q̄ nō pñt de scinuicē verificari/g̃ syllo⁹ demr̄atiuus māliter nō pt eē dyaletic⁹ ¶ Dico duplicia sunt despata. s. entiū realiū/et entiū rōnis/jā dr̄ q̄ licz dispata realia nō pñt p̄r̄i de scinuicē/nec de vno 3°/vtz p locū a dispatis Dispata tm̄ rōnis h̄ē q̄ sē entia rōnis/bm̄ pñt p̄r̄i r de scinuicē/et de vno 3°/r talia dispata sunt syllo⁹ demr̄atiu⁹ et dyaletic⁹ ¶ Posz adhuc replicari sic/g̃ de eadē ꝓclōe p eadē me^a hr̄ēt sciā et opinio/qđ implicat ꝓdcōez ¶ Dico lz de eadē ꝓclōe p eadē p̄ncipia eodē mō sumpta/nō pt fil'h̄r̄i sciā r opiō/tm̄ bm̄ de eadē ꝓclōe p eadē pn^a alio et alio° ꝓñ^ta/pt succedsiue h̄r̄i sciā et opinio

Racio dicit multis modis: primo mō rō idem est qđ diffinitio vel descriptio: vt h̄ vniuoca dñr q̄rū nomē coe est: et rō tm̄nē scōm illud nomē est eadē Scdo mō est q̄dā virtus aiē Tercio est idē qđ ozō ostendēs aliq̄d: sicut sunt ꝓpōes vel rōes disputantiū Quarto idē est qđ forma materie: vt in cultello ferrū est mā: dispō vo inducta in ferro est forma Quinto idē est qđ effecta cōis p̄dicabilis de plurib⁹: vt effecta gñis spēi vel dr̄ē Sexto idē est qđ mediū inferens ꝓclōem: et hoc mō sumit rō in diffinitione argumēti que ē talis Argumē tū est rō rei dubie faciens fidē idest mediū ꝓbans ꝓclusionē Cōclusio enim dēt ꝓfirmari p argumētū Est ār ꝓclusio argumēto vel argumētis ꝓbata ꝓpō: que añq̄ ꝓbetur tūc est dubitabilis et questio Vñ questio est dubitabilis ꝓpō Mediū aūt est qđ habet duo extrema.

Iste ē q̄ntus tractatus pe. his. in q̄ posq̄ in q̄rto declarauit de syllo simpl'r r absolute b^m suā formā/ñ ꝓtracto ad aliquā māz spēalē Pic ꝓñter dcīat de syllo dya^co ꝓtracto ad māz ꝓbabilē Et cā ordinis ē q̄ in ꝓtractū p̄cedit ꝓtractū et simplici⁹ ꝓpositi⁹ Sz syllo⁹ simpl'r ē in ꝓtractus/et ē simplicior/q̄ solū ꝓsiderat b^m formā Syllo⁹ dyaleticus ē ꝓtractus ad māz ꝓbabilē/et iō ꝓpositior Et sī h⁹ lcōis ta pūcta due q̄ōes r 4^{or} ar^a cū suis r̄plicis fic^t i p̄cedētib⁹ tētatib⁹ Primū punctū est q̄ put nob h̄ breuiter sufficit syllo⁹ tripl'r ꝓtrahīt ad māz b^m q̄ triplex ē mā/pmo ꝓtrahīt ad māz ncēriā/q̄ dr̄ mā nālis/r^c ē syllo⁹ demr̄atiu⁹/r h̄ si p̄cedat ex ncēriis bñ intellectis Si ex ne cessarijs male intellect̄/sic ē syllo⁹ falsifrag⁹ vel ignozātie/2^{oo} ꝓtrahīt ad māz ꝓbabilē/que ē b^m alias mās ꝓtingēs/licet etiā posset eē mā nālis sub rōe tm̄ ꝓbabilis/vt dcm̄ est/et sic ē syllo⁹ dyaleticus/3^{oo} ꝓtrahīt ad māz appnt ꝓbabilem/q̄ licz q̄q̄ ē in mā remota/plerūq̄ tm̄ est in alijs/sub rōe tm̄ appnt ꝓbabilis capta/et sic est syllo⁹ sophisticus/inter q̄s/syllo⁹ demr̄atiuus ē pfectior/de q̄ dcīat ph̄us in libro posteriox añ librū topicox Sz auctor nr̄ nullū ex illo trac

tatū extraxit qz ē instructor iuuenū qb⁹ voluit tradere loycā put vz ad pbabiliter disputandū in ōnibz sciēcijs Et quia syllo⁹ dyalecticus est pfectior syllogismo sophistico ideo pcedit illū

Dcōm punctū est q rō pmo ca² p diffini^oc/vñ diffinitio sepe vocat rō formal/qz ē indicatiua obiecti rōis vl' intellcūs Ipa em qditas rei mālis p diffinitionē explicata/po² obiectū intellcūs ꝑm scotū p statu isto Dcōo mō rō est potēcia aiē q̄ est intellcūs dzns solū ab co ꝑ'' rōem/qz dz intellcūs inc̄gtū simpl'r appēndit ipam rē Et dz rō inc̄gtū discurrit a minus noto ad magz notū Jdo dz q rō est vtus aiē intellectiue faciens currere de cā in causatū/ꝑ° ca² rō cū dicit pḥus rō sp dēcat ad optima/jō bñ dicit thomas Rō est habit⁹ dirigens oēm actionē hūanā in vltimū et optimū finē Tercio° rō est ozō ostendēs aliqd de aliq̄/qi dicēs cām alic⁹/jta dicim⁹/redde rōez dicti tui Quarto capi² p forma ptis q̄ ē forma mē/qz rō scu intellcūs p formā cognoscit māz Cognoscit em mā p analogiā ad formā pmo pḥicoz Quinto rō dz forma toti⁹ sicut ceñcia cōis ꝑdicabil'de pl'ib⁹/vt ceñcia gñis spēi vel dzē dz rō Et dr̄t iste mod⁹ a pmo/qz ḥ sumit rō p obiecto intellcūs vel rōnis Jn p° mō capit rō p diffinitione explicāte ipm obiectū Sexto° ca² rō p medio inferēte cōclusionē/qd.s.est instrumentū rōis ad inferendā cōclusionē ¶ Si arguat cōtra 2^m modū p intellectū hō cognit cū angel'/et p rōem hō dr̄t ab eis/ḡ rō et intellcūs nō sunt idē ¶ Dicit q licz nō sint idē ꝑ'' rōem/tñ sunt idē ꝑm rem/nā p candē potenciā aiā intelligit et rōcinat inc̄gtū em intellcūs simpl'r appēndit/facit hoiem cognitum cū angel'/inc̄gtū discurrit facit differre ab eis

Terciū punctū p auctor nr̄ ponit sex acceptiones rōnis/et hoc iō quia ipe diffinitur⁹ erat argumentū/in cui⁹ diffinitione ponitur rō/ne igit̄ p̄cederet ex ignotis ponit diuersos modos rōnis vt eligat vnū modū valentē sibi ad ꝓpositū suū Dñ sexto capit rō vt est medium inferens cōclusionē/jta capit in diffinitione argumēti q̄ talis est ¶ Argumentū est rō rei dubie faciēs fidē/jn q̄ diffinitione rō ponit loco gñis/nā rō dz de medio syllōi simpl'r/de medio syllōi demr̄atiui et dyalectici Et argumentū nō dz de medio syllōi simpl'r qz illud medium nō est pbatiū cōclusionis/sz solū illatiū Deiñ ponit rei dubie faciēs fidē ad dzām medij syllōi simpl'r/q̄ nō est pbatiu⁹ vel demonstratiu⁹/sz solū suc cōclōis illatiu⁹ ¶ Et nō capit ḥ fides p vtute theologica put ē assensus vel credulitas intellcūs ēca aliqd credibile/pp auctē p^e vitatis ipam reuelātis Dz capit p assensu et credulitate cōclōis pp rōem pbabilē

Queritur primo quo dzñt ista tria medium/rō/t argumentū Deinde quō dzñt ista q̄tuor q̄stio cōclusio p̄po/et enūciatio ¶ Ad ꝑm dico q ista tria medium rō et argu^m idē sunt ꝑm rē/sz dzñt ꝑm rōem suprioris t inferioris Illā medium dz medium inc̄gtū hz duo extrema/et vt est vnitū extremorū ꝑm aliquē modū Et tale medium dz rō inc̄gtū est instrumentū intellcūs ad inferendū aliquā cōclōez Et idē dz argu^m inc̄gtū hz vim pbatiuā cōclōis/quā addit vltra vtutē illatiuā cōclōis Et iō dz argumētū q̄i arguēs mentē/qz p illā vtutē aliqualiter cogit mentē ad assentiendū cōclōi Cū em intellcūs apphendit cōuenientiā extremoz cū medio esse neciam/cogit simpl'r assentire cōclōi Et cū cognoscit illā esse cōtingentē/tūc assentit pbabiliter ¶ Ad 2^m rñdet q illa q̄tuor etiā sunt idē ꝑm rem/sz dzñt rōnc/nā p̄po dz cōclusio inc̄gtū est illata et pbata argumento Et dicit questio inc̄gtū est dubitabil' sumpta cū signo interrogatiuo Et dz p̄po inc̄gtū pt poni p alio ad inferendū cōclusionē Et dz enunciatio inc̄gtū enūciat mentis cōceptū verū vel falsum significans

¶ Si arᵗ ꝯ ꝑmū/ĵdē nō ꝑt diffiniri ꝑ scīpm/si g̃ rō et argu^m^ ceñt idē/argu^m^ male diffineret ꝑ rōez ¶ Dico lz ar^m^ et rō sint idē mātr/tñ dzñt rōe vt dcm ē

Querit scō ex q̄ in ꝓti tractaf de sciā dya^ca^/q̄t vtilitates ponit pḧus scīe dya^cc^ ¶ Dico ꝙ ista sciā vtilis ē ad tria. ſ. ad exercitationes ad obuiationes et ad alias sciās pḧie Dz sit vtil' ad exercitatões ꝓbaf sic jlla sciā vtil' ē ad exercitatões ꝑ quā reddim^r^ ꝓmpti et ydonei ad acq̄rēdū et ad arguēdū de ꝑncipijs oim̄ aliaꝝ sciaꝝ/lz sciā dya^ca^ ē hmōi/r^ō^ ē vtil' ad exercitacōez/vñ exercitatio ē assuefactio q̄ qs efficit ꝓmpt^9^ ad aliq̄d facile faciendū vel opandū ¶ Dz sit vtil' ad obuiandū ꝓbaf/jlla sciā ē vtil' ad obuiādū/q̄ possū^9^ dictis rñdentis obuiare/veris assentire et falsa repbare/lz sciā dya^ca^ ē hmōi Tercio vtil' ē ad alias sciās pḧic/qz ꝑ hāc sciām possū^9^ inq̄rere de ꝑncipijs oim̄ aliaꝝ sciaꝝ/et q̄d in q̄libet verū sit/et q̄d flm̄ ¶ Arguit nichil est noti^9^ ꝑncipijs sciaꝝ/g̃ male dz ꝙ dya^ca^ valet ad inq̄rendū ꝑncipia aliaꝝ sciaꝝ ¶ Dico lz ꝑmis ꝑncipijs nichil sit noti^9^ in sciētijs ill' in q̄bz sī ꝑncipia/tñ eis ē bñ aliq̄d noti^9^ in alia sciā Et ita licz nō possint inq̄ri ꝑ ꝓpa ꝑncipia/tñ ꝑñt inq̄ri ꝑ ꝑncipia cōia/et ad hoc dya^ca^ vtilis ē ¶ Arguit ꝛ° ōnis sciā mūdi vtil' ē ad obuiandū/g̃ nō est ꝓpzū isti sciē Añs ꝓbaf qz ōnis sciā mūdi hz extirpare et redarguere errozes in ipa ꝓtingētes ¶ Dico lz ōnis sciā ḧ hz facere suppositis ei^9^ ꝑncipijs/q̄libz tñ nō hz remouere errozes in alia sciā ꝓtingētes/nec etiā in ꝓpa negatis ꝑncipijs ei^9^ Et isto° sciā dya^ca^ vtilis ē ad obuiationes scz ad arguēdū flm̄ in q̄libet sciā/siue ꝑn^a^ fuerint negata siue ꝓcessa ¶ Possz argui de sciā dcmrātiua ꝙ maxime vtil' ē ad obuiacões/ꝓbaf qz ꝑ eā obuia^9^ ꝑ ꝑncipia nccia et ỽa ¶ Dico licz ꝑ demrātiuā sciām pfectissime obuiamus falso et alteri ꝑti ꝯdictionis Per sciām tñ dyalecticā vniuersalibz obuiam^9^ qz ꝓbam^9^ vel ím ꝓbam^9^ vtrāq; ꝑtē ꝯdictionis ¶ Pi arguaf ꝑ ꝑncipia metha^cc^ possum^9^ inq̄rere de ꝑncipijs oim̄ sciaꝝ/g̃ male dz ꝙ ꝑ ꝑncipia dya^cc^ inq̄rimus de ꝑncipijs oim̄ sciaꝝ Añs ꝓbaf qz metha^ca^ ē sciū cōis ducēs nos in cognitionē cuiuslibz sciē ¶ Dico ꝙ ꝑ ꝑncipia vtriusq; sciē possū^9^ inq̄rere de ꝑncipijs oim̄ sciaꝝ/lz dzñ ter ſlā ꝑ ꝑn^a^ sciē metha^cc^ inq̄rim^9^ de ꝑncipijs oim̄ sciaꝝ ꝑ ꝑn^a^ realia Per dyalecticā ỽo inq̄rim^9^ de ꝑncipijs aliaꝝ sciaꝝ ꝑ ꝑn^a^ intēciōlia

Arguitur ꝓmo ꝯ tertū pauciores sunt acceptōnes rōis q̄ scz/g̃ textus falsus Añs ꝓbaf qz diffi° rei/ceñcia rei/ꝛ forma rei idē sunt/g̃ ꝑm^9^ mod^9^ q̄rtus et q̄ntus faciūt vnā acceptionē/g̃ nō sī nisi 4^or^ acceptōes rōis ¶ Dico ꝙ lz idē sint ꝑ^m^ sc/tñ distingūt ꝑ^m^ diūsam ꝯsideratione ill' rō in q̄nto mō accipit ꝑ rō ꝛ totius ꝑ^m^ se Et rō in ꝑ°° ca^z^ ꝑ diffin^or^ explicāte forma toti^9^ Et rō in 4°° ca^z^ ꝑ forma ꝑtis/g̃ rō hz scz acceptiones ꝑ^m^ rōnes distinctas ¶ Replicaf nulla rō ꝛ scz mod^9^/g̃ solutio mala/et ꝑ ꝑñs text^9^ falsus q̄ dicit/rō ꝛ multis mod^9^ Añs ꝓbaf qz nec rō ꝑ°° ꝛ scz mod^9^/vl' ml'tis mod^9^/nec rō 2°° ꝛ multis mod^9^ ꝛ^c^ de alijs/g̃ ista ꝓpō ē flā/rō ꝛ multis modis/ꝑña tz ꝑ legē ꝯdictoriaꝝ Aliq̄ ꝓcedūt totū ar^m^/qz ꝯdictoria ish^9^/rō ꝛ scz vel multis mod^9^ ē ỽa/sicut ꝓbat ar^m^/qz rō supponit ibi dcīate/ꝛ sub eo dñoīf disiūctiue/ꝛ ad vītatē disiūctiue req̄rit vītas vni^9^ singlis/q̄ nō est dōda Quid tūc ad textū Dicūt ꝙ text^9^ dz sic ordinarie Multis mod^9^ vel scz mod^9^ ꝛ rō Et tūc rō supp^t^ ꝓfuse tm̄/ꝛ sic nō op3 dare ctā singulare ē verā/vt patebit in suppōibz Sūt em̄ ꝓpões auctoꝝ accipiēde in ꝑsu q̄ fiūt/et ñ in ꝑsu quē faciūt vt ptēb^t^.

Arguit ꝛ° ꝯ duos ꝑ°^s^ mōs/ oē hñs rōez ē rōle/lz azi^9^ hz rōez/g̃ azi^9^ ē rōlis Minor ꝑ^z^ qz azi^9^ hz diffinicōez/g̃ hz rōez ¶ Dico ꝙ ibi ē falla equoca°^is^ ex pte li rōez/q̄ i a°^21^ tēt ꝑ vtute itellectiā aiē/ꝛ i b°^21^ ꝑ diffi^cc^ alic^9^

¶ Replicaꝫ capiẽdo rõem vnic ꝓ vtute aiẽ intellectiue adhuc stat argumẽ tũ ¶ Dico q tũc minor ẽ falsa/qz azin9 nõ hz rõem.i.vtutẽ intellectiuã ¶ Contra ꝗcqd est rõnale hz vtutẽ intellectiuã/sz azin9 ẽ rõnalis/g hz vtutẽ intellectiuã ¶ Minor ꝓbaꝫ sic arguẽdo Dẽ aiãl si ẽ risibile est rõnale/azinus ẽ aiãl si est risibilis/g azin9 ẽ rõnalis ¶ Dico q maior ẽ dlstinguẽda vel ipa est vna ypoca/tũc nõ valet syllo9/vel ẽ vna cathec4 et hoc dupl'r vel hoc totũ/ aiãl si ẽ risibile distribuiꝫ sic ẽ flã Si li aiãl solũ distribuiꝫ/tũc illa ꝯditio si ẽ risibile tenz se cũ maiori extremitate/et g intrabit cũ illa ꝯclusionẽ/et sic cõclusio erit vã De isto patet in q̃rto tractatu jn argumẽtis cõtra barbara.

Arguitur tercio ¶tra diffinitionẽ argumẽti Diffinitio nõ ꝓuenit õni cõtento sub diffinito/g nõ est bona Alñs ꝓbaꝫ qz de cõclusionibz ẽtissimis/vt hõ est aiãl/oc9 ẽ eius fit argumentũ/et tñ ibi nõ facit fidẽ de re dubia/g diffinitio mala ¶ Dico ad ꝓbationẽ añcedẽtis licet argumẽtũ nomẽ faciat fidẽ de ꝯclusionib9 certis inq̃tũ ẽta sunt/tñ bñ facit fidẽ de eis inq̃tũ ponũr sub mõ dubij/vel sub mõ q̃stionis ¶ Replicaꝫ si ponaꝫ sub mõ q̃stionis/an hõ est risibilis Et arguaꝫ sic õis lapis ẽ risibilis/hõ ẽ lapis g hõ est risibilis/hic argum.i.mediũ scz lapis/nõ facit fidẽ de ꝯclusione sub mõ dubij posita/g solutio falsa ¶ Dico q ibi nõ est argum/qz li lapis nõ est mediũ ꝓbans ꝯclusionẽ/et io nõ est ibi syllo9 dyalecticus/sz syllo9 simplr/cuius mediũ nõ ꝓbat/sed infert ꝯclusionẽ absq; ꝓbatione

Arguitur quarto multe sunt ꝯclusiones syllõi simplr/et syllõi sophisti ci que nõ sunt ꝓbate argumẽto vel argumẽtis/g diffinitio ꝯclusionis nõ ꝓuenit õni ꝓtẽto sub diffinito ¶ Dico q hic solũ diffinit ꝯclusio dyaca/et io ille nõ ꝓtinẽt sub diffinito ¶ Replicaꝫ ꝯclusio etiam dyaca nõ est argumento vel argumẽtis ꝓbata ꝯclusio/g diffinitio mala Alñs ꝓbaꝫ qz ꝓpõ dr q̃i ꝓ alio positio/et ẽ idẽ q pmissa/sz ꝯclusio nõ ponit ꝓ alio nec ẽ pmissa/g ꝯclusio nõ ẽ ꝓpõ ¶ Dico licet ꝯclusio nõ sit ꝓpõ vt dr pmissa est tñ ꝓpõ vt idẽ ẽ qd enũciatio/vt scz ꝓpõ sit orõ verũ vel falsum sigñs De isto videaꝫ in q̃rto pũcto ẽca diffinitionẽ ꝓpõis i q̃rto tractatu ¶ Possz argui cõtra diffinitionẽ q̃stionis sic Queitio nõ est ꝓpõ/g q̃stio nõ est dubitabilis ꝓpõ/ꝓña tenet ꝓ locũ a toto in mõ ad suã ptẽ negatiue Alñs ꝓbaꝫ qz õnis ꝓpõ sigt verũ vel falsum/sz q̃stio nõ sigt verũ vel falsum/g q̃stio ñ ẽ ꝓpõ ꝓña tenet in baroco Minor ꝓbaꝫ vt cũ q̃rit vtrũ papa sedet/q non sigt verũ aut falsum ¶ Dico licet q̃stio formaliter capta sub mõ q̃stionis/nõ sigt verꝫ vel falsum/r vt sic etiã nõ est ꝓpõ/sz est cũ illo addito dubitabilis ꝓpõ/tamẽ q̃stio capta quo ad suũ mãle cẽ/cui addit signũ interrogatiñ bñ sigt verꝫ vel flm

Argumentatio est argumenti ꝓ orõnem explicatio.i.orõ explicãs argumentũ Differt aũt argumentũ a medio:z ab argumentatione:qz mediũ dicit eo q hz duo extrema Argumentũ aũt addit supra mediũ vtutem ꝓbandi cõclusionẽ Argumentatio dicit totaliter orõ cõposita ex pmissis et ꝯclusione:et in illa manifestat vtus argumenti Aliqñ enim tota orõ pt inferre vlez ab

firmatiuā Aliqñ ꝑticularē affirmatiuā Aliqñ vl'ez negatiuā:aliqñ ꝑticularē negatiuā Et sic manifestaꝫ tota vtus argumēti:cū ostendit supza quā ꝓclusionē potest ipm argumentū ꝛ supza quā nō ꝑt:qđ quidē fit in argumentacione vt dtm est Argumētationis q̄tuoz sunt spēs scz syllo⁹ inductio enthymema et exemplū Diffinitio syllogismi dicta est ꝑus Inductio est a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad vl'e ꝑgressio:vt sortes currit:plato currit:et sic de alijs:g̃ ōnis homo currit.

Primū punctū ꝉ⁹ lcōnis ē/q̄ hic nō diffinit argumen⁹ in cōi et gñaliter capta/sz solū speāliter ꝑ argumētatione dya^ca.i. ꝑbatiua ꝓclōis ¶ Nzo quo nota q̄ argu⁹ gñaliter cepta ē/vna ozō ꝓplexa ex añte et ꝓñte/et medio illatiuo ꝓclusionis/nō curādo ꝗ mediū ꝑbet aut nō ꝑbet cōclusionē/et illa vt patebit diuidit in q̄tuoz spēs Sz argu^s ipeāliter capta ē ozō ꝓplexa ex añte et ꝓñte cui⁹ mediū infert et ꝑbat ꝓclusionē/et vocaꝫ argu⁹ dyaletica q̄ hic diffinit Et rō est qz in ꝗ tractatu docet de syllō nō in cōi/sz de syllogisino dya^co q̄ est ꝑbatiu⁹/g̃ etiā hic nō diffinit argumē⁹ in cōi/sz argumē⁹ dya^ca Et dicit Argumētatio supple dyaletica ē explicatio argumēti.i.medij ꝑbatiui ¶ Si arguaꝫ Argumētu et argumē⁹ hñt se sicut abstractū ꝛ cōcretū/sz abstractū vt albedo nō est explicatio sui ꝓcreti.s.albi/g̃ a fil'. etiā argumētatio nō ē explicat^v sui ꝓcreti.s.argu^ti Alīs ꝑbaꝫ qz argu^m ꝛ argu⁹/ꝓcnūt in ꝓncipio et dzānt in fine ¶ Dico licet ꝓcniāt in ꝑn^o et dzānt in fine/tm̄ nō ꝓcnūt i re ꝑt^a/qz argu^m ꝑt^s mediū/et argu⁹ totalē ozōcz ꝓpositā ex ꝑmiss⁹ ꝛ ꝓclōe

Secundū punctū ē q̄ argumētatōnis q̄tuoz sunt spēs.s.syllo⁹ inductio enthymē ꝛ ex^m/q̄z sufficiētia fic sumiť/in ōm argu^ce ꝓcedit ab añte in ꝓñs/vel g̃ fit ꝓcessus a ꝓte vel a toto Si a toto ꝗ est dupl'r vel in añte sunt due ꝑmisse in mō et figura dispositc/sic ē syllo⁹ Vel ē vna prēmissa tm̄/sic ē enthymema In istis em̄ duab⁹ spēb⁹ fit ꝓcessus a toto ad ꝑtē/vel ab vl'i ad ꝑticulare Si vo fiat ꝓcessus a ꝑte in toto/hoc est dupl'r/vel fit a singularibz ad vl'e/sic ē inductio/vel ab vno singulari ad aliud/sic est exēplū/ ¶ Si arguaꝫ ꝓdictoria isti⁹.s.argumētationis q̄tuoz sunt spēs est va/g̃ ipa ē fla Alīs ꝑbaꝫ da ista/nullius argumētationis q̄tuoz sunt spēs/q̄ ē va vt pz ꝑ ce⁹ descendēres ¶ Dico q̄ in diuisionib⁹ diuisum supponit simpl'r/ꝛ b^m aliquos cōsule tm̄ si ꝓcedat dcō numeralis/mō in dicta ꝓdictoria diuisum.s.li argu^s supponit ꝑsonal'r/iō nō ꝑt esse eius ꝓdictoria/qz in ꝓdictorijs subiecta debent supponere codē gñe suppōis/ideo ei⁹ ꝓdictoria b^m reales ē ista Argumētatōis nō sunt q̄tuoz spēs/qz singularis negatiua ꝓdicit singulari affirmatiue

Terciū punctū est q̄ inductio ē a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad vl'e ꝑgressio/q̄ diffinitio sic itelligit Inductio ē ꝑgressio.i. discursus vel motus rōnis et ponit loco gñis Et ponit a singularib⁹/ad dzām syllogismi ꝛ enthymematis/que ꝓcedūt ab vl'ibus ad singularia Deinde dicit ab vl'e ad dzām exēpli/qđ ꝓcedit ab vno singulari ad aliud singulare

¶ Si petas ꝗt requrit ad ꝯ vt bñ arguaꝫ p inductionē ¶ Dico tria ꝑmo requrit vt arguaꝫ a singularib⁹ sufficiēt enumeratis ſb ꝓpria forma/vel ſub vna pticula ōia singularit ꝓtinētia. ſ. et ſic de ſingul' Scdo requrit vt arguaꝫ ad ſuū vl'e/et nō ad aliud vl'e Tercio q arguaꝫ ad ſuū vl'e imediatū et nō remotū/jō nō ſequtur ſortes currit/plato currit/et ſic de ſingul'/ꝯ oē aiāl currit

Quartū pūctū est q inductio reducit ad ſyllogiſmū hoc mō/nā in ꝓcluſione inductionis ſunt due extremitates ꝙr altera. ſ. ſb' iectū fit minor extremitas/t altera ſcz ꝑdicatū fit maior extremitas Et ſingularia q ponūt in añte dent capi p medio/t qr ſingl'ia ſunt magis nata ſbiici ꝙ ꝑdi/iō inductio reducit ad ſyllom 3ᵉ figure iſto mō/oē qd est ſortes vel plato t ſic de aliis currit/ōnis hō est ſortes vel plato et ſic de aliis/ꝯ ōnis hō currit Et dent in ſyllō inductiuo ſingularia capi diſiūctim/qr nō pūt copulatiue verificari de ſuo vl'i ¶ Si arguaꝫ in 3ª figura ſemp ꝓcludit pticulariter/ꝫ aūt ꝓcludi tur vl'iter/ꝯ nō pt reduci ad t'cią figurā ¶ Dico q in reductione inductionis ad ſyllom/medium ꝓuertit cū minori extremitate/jdeo bñ pt ꝓcludi vl'iter/nō ſic est in aliis ¶ Si arguaꝫ in ōni ſyllō ſunt tm tres t'mini/ſz in inductione ſunt plures ꝙ tres/ꝯ nō reducit ad ſyllom ¶ Dico q licet plures ſint ꝙ tres/ tñ illi capiūt ꝑ modū triū/nā ōnia ſingularia ſumūt ꝑ vno t'mino ſcz medio

Queritur primo Qualis ē diuiſio cū dicit textus Argumētationis ꝙ tuor ſunt ſpēs ſyllo⁹ inductio ꝛc ¶ Ad ꝫ dicūt alīq q ē diuiſio analogi in ſua analogata/qr dicūt q argu° ōr de illis ꝙtuor fm ꝑus et poſterius/qr argu° ōr ab eo qd est arguere mentē ad aſſenciendū ꝓcluſionē ꝙ inferr'/et ꝫ p ſe ꝑmo ꝓuenit ſyllō t aliis ſpēbus argumētationis ꝫ nō ꝓuenit niſi intrīnſece in ipis aliq mō est ꝑtus ſyllōi Et dicūt q nō est diuiſio gñis in ſuas ſpēs qr diuiſum nō ꝓuenit eq̄liter mēbris diuidētib⁹/qr p ꝑus ōr de ſyllō ꝙ de aliis ¶ Sz alij dicūt q ē diuiſio gñis in ſuas ſpēs/qđ ꝓbat p auctorē in textu dicentē Argumētationis ꝙtuor ſunt ſpēs/et non dicit ꝙtuor ſunt analogata ¶ Et ſi arguaꝫ argu° p ꝑus ōr de ſyllō ꝙ de aliis/ꝯ argu° ē analogū Dicaꝫ ad añs q nō ſufficit ꝫ ad analogū/ſz vltra ꝫ requrit q de aliis dicaꝫ p reductōez ad ſyllom/qr dato q nullus fit ſyllo⁹/nichil ꝓhibet argumtacōez dici de inductione et aliis ſpēbus ¶ Si arᵍ ſpēs dent eq̄l'r pticipare nāz gñis/ſz argu° p ꝑus ōr de ſyllō ¶ Dico q ſpēs alicui⁹ gñis dupl'r ꝓſiderāt Uno° in ordine ad ipm gen⁹ qđ eq̄l'r pticipāt Allio° ꝓſiderant int' ſe vel in ordine ad ſuas drās ꝓſituētes/et ſic vna ſpēs est pfectior alia/qr vna drā ꝓſituens ē pfectior alia ꝓſituente/jdeo dicit ꝓ ꝑus q ſpēs rerū ſe hñt vt numeri

Queritur ſcō vtrū inductio ſit ꝓña nccia t formalis ¶ Dico q ſic Qr sit nccia ꝓbaꝫ/qr oppoſitū ꝓñtis repugt añti/ꝯ ē nccia Tñs ꝓbaꝫ qr in iſta inductione ſortes currit/plato currit et ſic de ſingul'/ꝯ ōis hō currit Oppo^m ꝓñtis ē aliqs hō nō currit qđ repugt iſti añti/ſor. currit. plō currit/ᶜ de aliis ōnib⁹ hōibz Et q ſit formal' ꝓbaꝫ qr tz in ōnibz ēijs ſili for ma arguēdi rcrēta/ꝯ est ꝓña formal'/ꝓña tz a diffini^ce ad diffinitū ¶ Sz dicūt alii q arguē a ꝑtib⁹ ſufficiēt enūatis ad ſuū vl'e/ꝫ totū ñ ē de fōr inductōis/qr argui ad ſuū vl'e/ꝫ ſe tz ex pte mē/nā ſiue arguaꝫ ad ſuū vl'e ſiue ad aliud/qđ ñ ē vl'e ſingl'ariū inducētiū/obꝺuaꝫ ſp eadē forma arguēdi/ꝯ nō pt cē de forma inductionis q arguaꝫ ad ſuū vl'e/qr illa ꝓditio ſolū ſe tz ex pte mē ¶ Si arᵍ ſyllo⁹ inductiu⁹ ē bō et fōr'l' ꝓña/ſz induc° pt reduci ad ſyllom inductīm/ꝯ t ipa erit fōr'l' ꝓña ¶ Dicūt q ſyllo⁹ inductiu⁹ ñ ē fōr'l' ꝓña qr ꝓcludit vl'iter in 3ª fi^a grā ꝓtibilitatꝫ miōris extremitatis cū me°/ꝯ illa ꝓña tz grā mē t ñ grā forme

¶ Ad istud rñdent q̄dā q̄ inductio ē dupl̄/q̄dā est inꝑpleta et ipfcā vt diffini tur a ꝓ̄ho 2° poꝛ et ꝑmo toqicoꝛ. ſ. inductio ē a singularibus ad vl̄e ꝓgressio/ tūc nō ē ꝑfa formal̄ et nccia Ullia ē ꝑpleta et ꝑfecta vt diffinī ab auctoꝛe nr̄o ſ. inductio ē ꝓgressio a singularibꝫ sufficiēter enumeratis ad vl̄e supple suū/ꝛ imediatū/tūc ē ꝑfa formalis et nccia Et hoc mō negāt isti q̄ arguerc ad suum vl̄e/solū ſc tenēat ex ꝑte materie.

Arguitur primo cōtra diffinitionē argumētationis sic Argumentatio sophistica/ꝛ argu° ꝓcedēs ex manifeste falsis sunt ar gumētationes/et tñ ibi nō est explicatio argumēti. i. medij ꝓbatiui ꝛclusionis g̃ diffinitio nō ꝛncnit ōni ꝓtēto sub diffinito ¶ Dico q̄ hic diffinit̄ solū argu mētatio dya^ca seu ꝓbatiua/mō argumētatio ex manifeste falsis/solū est illa tiua et nō ꝓbatiua/et argumētatio sophistica licet sit appnter ꝓbatiua nō tñ vere ¶ Replicaī hic diffinit̄ argumētatio talis q̄lis hic diuidit̄/ſz argum tatio in cōi diuidit̄ in q̄tuoꝛ spēs/g̃ ctā diffinit̄ argumētatio in cōi/et ꝑ ꝑns nō solū argu° dya^ca ¶ Dico ncgādo maiozē q̄ argu° nō capit̄ eodē mō ꝓut dif finit̄ et ꝓut diuidit̄/q̄ vt diffinit̄ capit̄ spēaliter argu° ꝓ vna cius spē. ſ. dya^ca et vt diuidit̄ capit̄ gñaliter ¶ Et ſi arguaī argu° dya^ca est solū explicatio ar gumēti/ſz illa fit solū in añte seu ꝑmissis/g̃ male dicit textus q̄ argu° ē totalis ozō ꝛpolita ex ꝑmissis et ꝛclusione ¶ Dico q̄ totalis ozō ex ꝑmissis et ꝛclu sione bñ explicat argumentū/nō tñ ꝑm quālibet ptē eius/et ita totū nō capit̄ ibi distributiue/sed capit̄ ꝓ integro vel ꝑfecto

Arguitur secūdo cōtra diuisionē argumētationis sic/ꝓ̄hus ꝑmo topi/ cozū nō ponit nisi duas spēs argumētationis. ſ. syllo gismū et inductionē/g̃ male hic ponūt̄ q̄tuoꝛ ¶ Dico q̄ licet explicite nō po nātur ibi nisi due spēs/tñ implicite ponūt̄ q̄tuoꝛ Illā enthimema ꝛphendit̄ ſb syllō/q̄ est syllo^s impfectus Et ex^m ꝛphendit̄ sub inductione/q̄ vtrobiq̄ a singularibꝫ ꝓcedit̄ jdco dicit ꝓ̄hus q̄ ex^m est inductio ipfecta Et ponit. p. ma gis istas duas co q̄ sunt ꝑncipaliozes/et sunt semꝑ argumētationes dya^cc/sed ex^m ꝛ enthimema q̄nq̄ sunt spēs argumētationis rhetozice Illiq̄ dicūt q̄ ꝓ̄hs nō diuidit ibi argumētationē in cōi sicut hic facit auctoꝛ nr̄/ſz diuidit argumē tationē dyalecticā/cui^s sunt solū duc spēs. ſ. syllo^s et inductio/ꝓbaī auctc ꝓ̄hi/ et rōnc sic/ōnis argu° dya^ca ꝓcedit ex ꝓbabilib^s/vel g̃ tale ꝓbabile ē noti^s quo ad nos/sic ē inductio dya^ca Vi quo ad naturā sic ē syllo^s dyalecticus Et sic nō esset ponendū aliq̄d ex^m dyalecticū nec oē enthimema esse dyalecticū/q̄ ista duo ꝑñt ꝓcedere a singularib^s ad singularia Omis aūt argu° dya^ca debꝫ ꝓcedere vel ab vlibꝫ vel ad vlia/q̄ hoc est de rōne argumtationis dyalctice. ¶ Replicaī cōtra ꝑmā solutionē spēs distincta ꝛtra aliā nō ꝑt ꝛtineri seu cō ꝛphendi sub alia/ſz enthimema distinguit̄ cōtra syllom̄/et ex^m cōtra inductio nē igit̄ ꝛē ¶ Dico licet vna spēs ceñr nō ꝛprehendit̄ sub alia/tñ accñr bñ ſcz ꝓpter aliquā ꝛuenietiā accñtalē quā hñt adinuicē Vic enthimema et syllo^s ꝛueniūt q̄ ābo sunt syllogismi/vn^s ꝑfectus/alius impfectus ꝛē/jnductio ꝛ ex emplū ambo ꝓcedūt a singularibus

Arguitur tercio cōtra diffinitionē inductionis In iductōe dya^ca q̄ ē ꝓbatiua/añs dēt cē noti^s gñte/ſz singularia nō sunt notioza vl̄i/g̃ nō ꝑñt inferre et ꝓbare ꝛclusionē vl̄em ¶ Dico licet vl̄ia nō sint notioza vl̄i simplicit̄/sunt tñ notioza vl̄i quo ad nos ¶ Replicaī sin gularia sunt infinita quo ad nos/g̃ nō ꝑñt cē notioza quo ad nos/ꝓ̄ña tenet q̄ infinitū nō est ꝛgnoscibile ¶ Dico licet ōnia singularia collectiue sint nobis

ignota/tñ aliqua sunt nob nota/qbus enumeratis/ꝓphendēdo alia sub illa pti cula et sic de alijs/fit bona inductio ¶ Et si replicaꝫ intellectꝰ nō ꝓgnoscit singularia/sz solū vle qō est eiꝰ obiectū/g̃ nulla singularia sūt nobis nota ¶ Di co licet intellcūs nō ꝓgnoscat singularia directe/tñ bñ reflexe p hoc q reflecti tur ad sensum quo singularia ꝓgnoscūtur

Arguitur quarto hic ē bona inductio ꝑm phm Equus ē longeuus/mu lus ē lōgeuus/ꝛ sic de alijs aiālibz colerā nō hñtibus g̃ oē aiāl colerā nō hñs est lōgeuū/et tñ ibi nō arguiť a singularibꝰ/sz a spēbus ad vle ¶ Dico q licet spēs non sint singularia simplr.i.indiuidua/sunt tñ bñ singularia in respcū.i.minꝰ cōia ¶ Replicaꝫ hic arguiť a singularibz simplicit/et tñ nō sequit/sortes currit plato currit ꝛc de alijs/g̃ ōnis equus currit ¶ Dico q ibi nō arguiť ad suū vle/hoc ē ad vle illoꝝ singulariū q enumerať ¶ Replicaꝫ ꝫ arguiť ad suū vle/sortes currit plato currit ꝛc de alijs/g̃ oē aī currit/et tñ nō sequit qꝛ añs ꝑt eē verū sūc ꝓnte ¶ Dico q ñ arguiť ad suū vle imediatū/qō tñ requiť in inductione ¶ Posz ꝫ argui/hic ē bona inductio sortes ꝑt leuare istū lapidē/et sortes ꝑt leuare illū lapidē ꝛc de alijs/g̃ sortes ꝑt leuare oēm lapidē/añs est verū ꝛ ꝓns flm ¶ Dico q in inductione requiť nō solū q singularia sint vera et possibilia ꝑm se/sz q sint sibiinuicē ꝓssibilia/et iō licet sortes posset leuare istū lapidē seorsum/et illū seorsum/tñ nō ꝑt eos sil leuare Et ita ctiā nō sequit/hoc astrū videri a jo.est possibile/et hoc astrū videri a iohē est possibile/et sic de alijs astris/g̃ oē astrū videri a iohē est possibile/ qꝛ ista singularia sunt sibiinuicē inꝓssibilia ¶ Si arguať hic ē bona inductio manꝰ sortis ē alba/pes sortis ē albꝰ ꝛc de alijs/g̃ totus sortes ē albus/ꝛ tñ ibi nō est ꝓcessus a singularibꝰ ad vle ¶ Dico licet nō fit ꝓcessus ad vle i pñdo/tñ ꝓcedit ad vle vlitate totius integralis qō ideo ōr vle qꝛ ꝓtinet in se multas ptes integrales qō sc hz p modū vlis ad suas ptes et ꝫ sufficit

Enthimema ē sylloꝰ impfectus: idest oro inqua nō omnib⁹ premissis añpositis:festinata inferť cōclusio: vt oē aiāl currit:ergo ōnis hō currit Jn hac enim argumētatione includit hec ꝓpō:ōnis homo est aiāl:q̃ si poneret:pfectus esset sylloꝰ Aristoteles autē sic diffinit ipm Enthimema est ex ꝓcotibꝰ et signis:ꝓcos idē ē qō ꝓpō ꝓbabilis Signū vt hic sumit ē idē qō ꝓpō demōstratiua seu necessaria:vel ꝓbabilis:et hoc in inferēdo Signū vt hic sumit dicit necessitatē illationis:ꝓcos āt dicit ꝓbabilitatē ꝓpōnis scōm quā ꝓbalitatē ꝓpō ōr eē ba Dñ licet in enthimemate est tantū una ꝓpō inferens:et alia illata:tñ scōm q illa ꝓpō inferens appet ōnibus eē vera vel plurib⁹:sic dicit ꝓcos:q sic ē ꝓbabi

lis:vt quilibet diligit diligentē se Scōm aūt q ipa infert cōclusionē de necessitate sic dicit signū Et sic eadē ppō dicit ycos et signū scōm aliud et aliud Si qs obj ciat q enthimema debeat sic diffiniri Enthimema est ex ycote et signo:cū tantū sit vna ppō inferēs:q ē ycos et signū:scōm diuersa Ad hoc dicendū ē q licet sit vna ppō inferens actu:tū hz in se vtutē duarū ppōnū:q hz in se vtutē ppriā:et illius que subintelligit:z sic est vna scōm sbam:et due scōm vtutē:et ideo in pri dicit ex ycotibus et signis:et nō ex ycote z signo Sciendū q oē enthimema debet reduci ad sllom Jn enthimemate enim sunt tres termini sicut in sllō:et duo illorū sunt in cōclusione:et sunt maior extremitas et minor extremitas:alius aūt non ponitur in cclusione et est mediū. Jllarū aūt extremitatū altera sumitur bis:z altera semel Ex extremitate vo semel sūpta:et ex medio fiat vna ppō scōm exigenciā modi et figure:et sic habetur sllo? Verbi grā in hoc enthimemate:oē aiāl currit:g ōnis hō currit hō z currit sunt due extremitates:z aiāl est mediū:sed illa extremitas scz hō:est tantū semel sūpta Ex ipa g et medio fiat vna ppō.s.ōnis hō est aiāl:et tūc erit pfectus sllo? sic:oē aiāl currit:ōnis hō est aiāl g ōnis hō currit Exemplū est qñ vnū pticulare pbat p aliud ppter aliqō simile reptū in ipsis:vt leodiē ses pugnare cōtra louanienses malū est:g traiectēses pungnare contra lepdenses malū est:quia vtrobiq est pugnare affines contra affines

Jn isto textu scu lcōne pñti auctor nr plirus ē Et facit in eo quinq/pmo ponit diffinitionē enthimematis quā cepit a boctio ipam exponēdo/scdo ponit aliā diffinitionē enthymematis quā cepit ab aristotele/z eā declarādo exponit ād intelligit p ycos/et ād p signū/tcio arguit cōtra diffinitionē aristotelis et soluit/qrto docet reducere enthimema ad sy-llom/qnto ponit diffinitionē exē

pli Et sunt hui⁹ lc̃onis q̃tuor pũcta cũ q̃stionib⁹ et argumẽtis more solito

Primũ punctũ est q̃ enthimema diffinit a boetio sic Enthimẽ ẽ syllo⁹ impfectus/qđ exponit auctor nr̃ dicens/idest ozõ in q̃ nõ õnib⁹ p̃missis añpositis festinata infert ꝛclusio Vñ sensus diffinitionis ẽ Enthimema est syllo⁹ impfectus.i. syllo⁹ deficiens in altera p̃missarũ Et nõ capi tur hic impfectus vt ide fit qđ incuidens quõ dicebaꝫ in q̃rto/q̃ syllõi 2ᵉ et 3ᵉ figuraꝝ ecñt impfecti ¶ Si arguaꝫ hic est syllo⁹ impfectus/õnis azinus currit/ḡ õnis hõ currit/et tñ ibi nõ est enthimema/ḡ diffinitio cõuenit alteri a diffinito Añs ꝑ p̃ma pte ꝓbaꝫ qꝛ ibi deficit vna p̃missa scz õnis hõ est azinus q̃ si exp̃maꝫ est syllo pfectus Ad hoc dicũt quidã q̃ nõ fit enthimema/ꝓbaꝫ qꝛ in enthimemate req̃rit q̃ p̃missa itellcã sit vã/sic nõ ẽ ibi Alij dicũt q̃ ẽ ver enthimẽ ꝛ dicũt q̃ r̃q̃rit vt p̃missa itellcã sit ꝓbabil' vẽ l' sophistice/vt ptẽb⁹ mo

Scõm punctũ q̃ ꝑᵐ p̃hm 2° ponꝫ Enthimẽ est ex ycotibus et signis/vñ ycos ẽ ꝓpõ ꝓbabilis Signũ est ꝓpõ nccia vel ꝓbabil'

¶ Si arᵍ õnis hõ deliberat scire et de⁹ est etnus Illa ypoᶜᵃ ꝓstat ex ycoti bus et signis/et tñ nõ ẽ enthimema/ḡ diffinitio ꝓcunit alteri a diffinito ¶ Di co q̃ diffinitio dẽt intelligi cũ ista glosa Enthimema ẽ subaudi syllo⁹ impfec tus/ꝓstãs ex ycotibꝫ.i. ycote/et ꝑ vel/signis.i. signo Et ita numerus p̃is po nit̃ loco numeri singularis/et ꝓiuctio copulatiua et/ꝑ disiuctiua vel/vñ ꝫ oẽ aiãl currit/ḡ õnis hõ currit/enthimẽ ꝓstat ex ycote vel signo/et nõ ex ycotibꝫ et signis/ꝓpõ aũt ibi intellcã ẽ signũ. s. õnis hõ est aiãl q̃ est nccia

Tercũ punctũ est q̃ ẽthimẽ nõ est ꝓña nccia nec formalis Primũ ꝓbatur qꝛ oppositũ ꝓñtis sepe stat cũ añte/vt in isto johẽs currit/ḡ azin⁹ currit/qꝛ oppositũ ꝓñtis. s. nullus azin⁹ currit stat cũ añte johẽs currit Scõm. s. q̃ nõ sit ꝓña formal' ꝓbaꝫ/qꝛ õnis ꝓña formalis est ꝓña nccia et iã dcm̃ ẽ q̃ nõ est ꝓña nccia/ḡ nec formal' Ite ꝑᵐ illos q̃ dicũt q̃ p̃missa in tellcã dẽt eẽ ꝓbabilis vel nccia/dicũt q̃ enthimẽ nõ tenꝫ grã forme arguendi ſꝫ grã mẽ tm̃/qꝛ supponit̃ veritas vni⁹ p̃missarũ Sed aduerte q̃ lꝫ dcm̃ sit en thimema nõ eẽ ꝓñam ncciaꝫ/nõ dẽt hoc vl'iter intelligi/qꝛ in valde multis en thimematibꝫ sunt ꝓñe nccie/ſꝫ dẽt intelligi indefinite. s. q̃ aliq̃ enthimema est in quo nõ est ꝓña nccia/et ideo a toto gñe nõ est ꝓña nccia

Quartũ punctũ ẽ q̃ Exᵐ ꝑᵐ p̃hm 2° ponꝫ sic diffinit̃ Exᵐ ẽ qđ oñdit ma iozẽ extremitatẽ de meᵒ ꝑ id qđ ẽ file minozi/vt athe niẽses pugre ꝫ thebanos malũ ẽ/ḡ thebanos pugre ꝫ fozseses malũ ẽ/qꝛ vtro biq̃ ſt affines/in q̃ ꝓcessu ſt 4ᵒ² tii/q̃re nõ ꝑt reduci ad syllom̃ tm̃/ſꝫ ad syllom̃ et inductionẽ ipfcam vtꝫ 2° ponꝫ Sꝫ auctor nr̃ clari⁹ dicit Exᵐ est qñ vnũ pti cularẽ ꝓbaꝫ ꝑ aliud ꝑ fil'e reptũ in ipis/vt soz. ẽ risibil'/ḡ plõ ẽ risibilis/qꝛ vt q̃ ẽ hõ/in q̃ hñt fil'itudinẽ in q̃ diffiniᵉ intelligit̃ geⁿ diffiniti. s. ꝓcessus/et ꝺ qñ vnũ pticulare ꝓbaꝫ ꝑ aliꝺ ꝑ alias spẽs argu°ᵗ Et poᶻ ꝑ aliqꝺ fil'e reptũ in ipis/ad oñendũ vñ ꝓbatio ꝓcunit in exẽ°/qꝛ ꝓbatio venit ꝑ fil'itudinẽ duo rũ ꝓriũ adinuicẽ/vñ q̃ꝺ ꝓcunit vni ꝑᶻᵗ inq̃tũ ẽ fil'e alteri/etiã ꝓuẽit alteri ꝑᶻᵗ/ vt risibile ꝓuẽit sozti iq̃tũ ẽ hõ/ꝛ iq̃tũ ẽ hõ ẽ fil'is plõi/iõ ctiã risi. ꝓuẽit plõi

Queritur ꝑmo vtrũ ẽthimẽ possit reduci ad syllom̃ et ꝑᵐ quẽ modũ re ducaꝫ Ad ꝑᵐ dico q̃ sic/qꝛ impfcm̃ reducit̃ ad pfcm̃/ſꝫ ẽthimẽ ẽ syllo⁹ impfcũs/et syllo⁹ ẽ pfcũs/igit̃ ꝑt ad ipm reduci Ad 2ᵐ dico q̃ reduꝫ ad syllom̃ ꝑ additionẽ vni⁹ p̃missẽ Et ꝺꝫ illa p̃missa ꝓponit er r̃io iferẽte q̃ poꝫ in añte/ꝛ ñ in ꝓñte/et ex r̃io illato. i. ex r̃io posito in ꝓñte/et ñ in añte Vñ nõndũ ẽ/q̃ si mediũ. s. r̃i⁹ iferẽs in añte ponit̃ cũ ſbiecto ꝓclõis/tũc ẽ ibi mino

p̄missa et deficit maior/vt oē risibile est hō/g oē risibile ē aiāl/suppleaī maior ōnis hō est aiāl/oē risibile est hō/g oē risibile est aiāl ¶ Si vo mediū ponaī in aīt ccēte cū p̄to ꝯclusionis/qō est maior extremitas/tunc deficit minor/et est ibi maior p̄missa/vt oē aiāl currit/g ōnis hō currit suppleaī minor/ōnis hō ē aiāl et fit syllo⁹ pfectus ¶ Si q̄raī vtrū ad bonitatē enthimatis requiraī q̄ debeat reduci ad bonū syllom̄ ¶ Dico q̄ nō/qz p̄t dari enthimema nccīo cōclu dēs/qō si reducaī ad syllom̄ syllo⁹ ꝓcedet ex altera p̄missarū falsa/vbi tm̄ añs et ꝓñs in enthymemate sunt va/vtz in hoc exēplo/nullus hō currit/g adā ñ currit/vbi ꝑ⁹ dictū modū addenda cēt hec minor/adā est hō/q̄ est flā ¶ Si arguaī enthimema ē spēs distincta cōtra syllom̄/g nō p̄t reduci ad eū/ꝓña tenet qz vna spēs disparata nō p̄t reduci ad alterā ¶ Dico licet enthimema formaliter captū.s.p figto ē spēs distincta cōtra syllogismū/et vt sic nō reducaī ad ip̄m/tm̄ enthymema māliter captū p tminis et ppōnibz ex q̄bus ꝓstat p̄t reduci ad syllom̄/nec vt sic ē spēs distincta cōtra syllom̄ Et ōr p hunc modū reduci ad syllom̄/qz ijdē termini qui ꝑius subsabāt formę enthimematis/posteā substant formę ip̄ius syllogismi.

Quer̄itur scdo vtrū exēplū sit ꝓña formalis/et vtrū reducaī ad syllom̄ et quō ¶ Ad p̄mū ōr q̄ exemplū nō ē ꝓña nccīa/qz oppositū ꝓñtis nō repugnat añtis Nā cū ar² atheniēses pugnare ꝯtra thebanos malū est/g thebanos pugnare contra fossenses malū est cc oppositū ꝓñtis scz thebanos pugnare cōtra fossenses nō est malū/stat in vītate cū añte.s.atheniēses pugnare cōtra thebanos malū est/suppositō q̄ inī atheniēses ꝛ thebanos nō fit cā bellādi iusta/et tm̄ inī thebanos et fossenses sit cā iusta bellādi Ex isto inferī q̄ nō sit ꝓña formalis/qz ꝓña formalis p̄supponit ꝓñam necessariā. ¶ Si arguaī exm̄ reducīī ad inductionē et syllom̄/scd syllo⁹ ē ꝓña formalis et nccīa/g etiā exm̄ ¶ Dico negādo ꝓñam et rō est qz exm̄ nō solū reducīī ad syllom̄ eo q̄ ibi sunt q̄tuor tmini/sz etiā ad inductionē impfcāz/sz illa inductio sepe nō est ꝓña nccīa ¶ Ad scōm ōr q̄ exemplū reducīī ad syllom̄ et inductionē Et p̄mo debet reduci ad inductionē impfectā/qz illa ē ꝓbatio maioris syllogismi ad quē debet reduci Et illa inductio impfcā ꝓcedet ex codē añte ex q̄ ꝓcessit exemplū/et ꝯcludet p̄tū ꝓñtis exēpli/de illo cōi in quo singularia ꝙueniūt Et vlterius sumendū est hoc ꝓñs inductionis p maiorē Et sumendū ē singulare illatū in ꝓñte exēpli p minorē extremitate Verbi grā capiaī exm̄ dictū et reducaī p̄mo ad hanc inductionē Athenienses pugnare cōtra thebanos est malū/g oēs affines pugnare ꝯtra affines est malū Tūc vltra/oēs affines pugnare cōtra affines est malū/sz thebanos pugnare ꝯtra fossenses/ē affines pugnare ꝯtra affines/g thebanos pugnare cōtra fossenses est malū Illud exemplū vt sortes ē risibilis/g plato ē risibilis/qz vterq̄ est hō/hoc sic reducīī p̄mo ad inductionē/sortis ē risibilis/g ōnis hō est risibilis/tūc vltra reducīī ad syllogismū/ōnis hō est risibilis/plato ē hō/g plato est risibilis ¶ Si ar² in illa inductione arguīī a singularibz insufficiēter enumeratis/g ē fallacia ꝓñtis/etiā arguīī ibi ab vno singulari ad vl'e q̄ ꝓña nō valz ¶ Dico q̄ duplicia sunt p̄ta q̄dā q̄ cq̄lit ꝙueniūt ōnibz singularibz suis et arguēdo in illis a singularibz insufficienter enumeratis nō ꝙuertīī fallacia ꝓñtis Alia sunt p̄ta q̄ aliquibz singularibz insunt/et aliq̄bz nō/ꝛ arguēdo in illis a singularib⁹ insufficienter enumeratis bñ ꝙuertīī fallacia ꝓñtis ¶ Si arguaī exemplū est spēs distincta cōtra syllom̄/et inductionē/g nō p̄t reduci ad illa ¶ Dico q̄ licet exēplū forma-

liter captū fit distinctū cōtra syllom̄ et inductionē/nō tñ exemplū mālit captū Et si petat an g ex'm māliter captū aliqñ subest forme syllogismi et inductōis Dicit q̄ si capiat ex'm māliter ꝓ denōiato exēpli/sic nūq̄ subest forme inductionis ⁊ syllōi Sz si capiat māliter. s. ꝓ materia remota puta ꝓ his exēpli sic bñ subest forme inductionis et syllōi/qz in reductione manēt ijdē termini.

Arguitur primo cōtra pmā diffinitionē enthimētis sic Enthimē nō ē syllo⁹/qz est spēs distincta cōtra ipm/g non est syllo⁹ impfectus/ꝓña ꝓbat ꝑ locū a toto in mō ad suā ptē negatiue/sicut ħ lapis nō est hō/g lapis nō est hō albz ¶ Dico q̄ nō ar² ꝑ locū a toto in mō/sz arguit a dicto simplr ad dcm ꝑ'm q̄d/et est ibi fallacia talis ¶ Replicat q̄ ibi arguit a ēmino cōi sine addito ad scipm sumptū cū addito/g est ibi totū in mō ⁊ ps in mō ¶ Dico q̄ illa deciatio seu illud additū scz impfect⁹/destruit nūz et rōez syllōi/et ideo nō facit ptē in mō/sz dictū ꝑ'm q̄d ¶ Si arguat cuicūq̄ nō ꝙuenit ps diffinitionis illi nō ꝙuenit tota diffinitio/vtz ꝑ pħm ꝑmo poꝛ/sz enthimemati nō ꝙuenit ista ps scz syllo⁹/g nec tota diffinitio ¶ Dico q̄ pħus loq̄tur ibi de diffinitione cēciali Et si intelligat ctiā de accītalibz/tūc intelligendū est q̄ loquit de illis/quarū pticule non destruūt scimuicē/sicut hic impfectū destruit rationē syllogismi.:

Arguitur secūdo Enthimema est verus syllo⁹/g nō est spēs distincta ꝓtra syllom̄ Añs ꝓbat qz impfectū nō variat spēz g impfectus syllo⁹ et pfectus syllo⁹ sunt eiusdē spēi/et ꝓ ꝓña nō distinguūt specifice ¶ Dico licet impfectū in accītalibz nō variat spēm/tñ impfectū in substācialibz bñ variat spēm/jā impfectū dicit hic impfectionē sbāliū syllōi/qz dicit defectū vni⁹ ꝑmiss⁹ ¶ Replicat dicit pħus ꝑmo posterioꝛ Enthim ē est vere syllo⁹/g videt q̄ impfectū nō det destruere rōem syllōi/et ꝑ ꝓña adhuc sunt eiusdē spēi ¶ Dico q̄ pħus intelligit hoc ꝑcione māli/sta q̄ accipit syllom̄ ꝓ materia remota. s. ꝓ ēminis syllōi/qui sunt ijdē in enthimemate et syllō Vel dz enthimema ē vere syllo⁹ supple ꝑ additionē vnius ꝑmisse.

Arguitur tercio cōtra scōam diffinitionē sic/ħ videt cē enthimema johānes currit/g aliq̄s hō currit/⁊ tñ diffinitio enthimematis nō ꝙuenit sibi/g diffinitio mala Añs ꝓ 2ª ꝑte ꝓbat qz nō est ex ycotibus et signis/sz solū ex ycote. s. ex ꝓpōne ꝓbabili ¶ Dico licet enthimema dictū nō ꝓstet ex ycotibz ⁊ signis copulatiue/tñ bñ disiūctiue ex ycotibz l'signis/jā illa ꝙūctio et in diffinitione det capi ꝓ vel/sicut solet dici ꝑmo pħicoꝛ q̄ et capit ꝓ vel in diffinitione nature ¶ Replicat ꝑdictū enthimema nō ꝓstat ex ytotib⁹ et signis/sz ꝓstat solū ex hac ycote johēs currit ¶ Dico liz ꝓstet ex vna ycote vocaliter/tñ ꝓstat ex ycotibz vtualiter/qz sbintelligit hec ꝓpō johēs est aliq̄s hō/et illa etiā est ycos ¶ Si dicat hic est enthimema nullus hō currit/g aḡ nō currit/añs est verū et siliter ꝓña/vbi si addat minoꝛ vt aḡ est hō/jā assumit flm̄/g videt adhuc q̄ est dandū ēthimema q̄d ñ ꝓstat ex ycotib⁹/nec vocaliter nec vtualiter/ideo videt potius dicendū q̄ numer⁹ pluralis ponit ꝓ singulari vt dictū est in scdo pūcto

Arguitur quarto jn 2ª diffinicōe enthimematis ē nugatio/g nō est bona Añs ꝓbat qz ycos et signū idē sunt/g vnū in altero repetit Mā ycos est ꝓpō ꝓbabilis/et signū est ꝓpō nccia vel ꝓbabilis g bis sumit ꝓpō ꝓbabilis ¶ Dico q̄ licet signū ꝑ se sumptū sit idē q̄d ꝓpō nccia vel ꝓbabilis/tñ qñ sibi addit ycos vel ꝓbabile/stat solū ꝓ ꝓpōe nccia

p regulā grāmaticalē Equalens geminis harū si iūgit vni cē ¶ Replicat Oīnis ꝓpō nccia ē ꝓbabilis/g̃ si signū solū stat ꝑ ꝓpōe nccia/icludit in yco te vt in magr̃ cōi/et sic iterū esset nugatio Alīs ꝓbat qz p ꝓpōem nccīam in telligit ꝓpō demōstratiua/mō ōnis ꝓpō demr̃atiua est ꝓbabilis ¶ Dico q ꝓpō ꝓbabilis capit dupl'r Uno° gñaliter ꝑ ꝓpōne q̃ videt ōnibz vel pluri bus aut sapiētib⁹/nō curādo vtrū sit nccia vl nō/et sic v cr̃ū est q signū 2°° cap tū includit in ꝓpōne ꝓbabili/vt in magr̃ cōi Illio° capit ꝓpō ꝓbabil'speāl'r ꝑ ꝓpōe ꝑtingenti vel saltē nō nccio/q̃ videt ōnibz vel pluribz ꝛc Et isto mō dēt capi ꝓpō ꝓbabilis cū dr̃ q ycos est ꝓpō ꝓbabilis/et sic ꝓpō nccia nō ē ꝓbabilis ¶ Posset ꝟ argui Chimera currit/g̃ ꝟz pcdes ē enthimema Et tñ nō ꝓstat ex y cōtibz vel signis/qz nec ex nccia nec ꝓbabili ꝓstat Probat qz ꝓstat ex manifeste falſ⁹/jā manifeste falsa nō sunt ꝓbabilia ¶ Dico licz mani feste falsa nō sint ꝓbabilia dya^cc/sunt tñ ꝓbabilia sophistice/jā ꝓpō ꝓbabil' vt idē est cū ycote/dēt accipi ꝑ ꝓpōe nō nccia/ꝓbabili vere/vel sophistice/ Et ita in diffinitione ꝓbabilis cu dr̃/q̃ videt ōnibz/exponit videt supple ꝓpt aliquā causam apprncie vel topicā vel sophisticā Et sic diffinitio enthimema tis ꝓuenit ōnibus enthimematibz/siue ꝓcedunt ex veris/siue ex falsis/siue ex possibilibz/siue ex impossibilibus.

Locus est p quē argumentū ꝓfirmat: ideo dāda est ei⁹ diffinitio ꝑt hic sumit Locus ē sedes argumenti: vel id a quo ad ꝓpositā q̃stionē: ꝓueniens trahit argumentū Quid aūt sit q̃stio dictū est Et scien dū q ꝓpō q̃stio ꝓclusio z enūciatio scom sbnāz idē sunt Diūt aūt scom rōes: nā diuersas hūt rōes siue diffini tiones vt ꝑus patuit Scom enim q dubitabilis ē: dicit questio: ꝑt vo ipa ꝓbata est p argumentū est ꝓclusio: ꝑt ponit ꝑ alio in p̃millis est ꝓpō Enūciatio aūt est scōz q sigt esse vel nō esse: vt sortes currit: sortes nō cur rit Locus aūt diuidit in locū maximā: z in locū dr̃ām maxime Locus maxima idē est qđ maxima Oīs maxiā est ꝓpō qua nō est altera ꝓr̃ negz notior: vt ōne totum maius est sua ꝑte Itē de quocūq; p̃tur diffinitio: de eo dem p̃tur z diffinitū De quocūq; p̃tur species: de eodē p̃tur et genus Locus dr̃ā maxime est illud quo vna maxima differt ab alia: vt iste maxime: de quocūq; p̃tur species: de illo p̃tur gen⁹ De quocūq; p̃tur diffinitio:

de illo ꝑtur diffinitū: dr̃ñt ꝙ terminos ex quib⁹ ꝓponū tur: vna enim maxima cōponit ex genere et spē: alia ex diffinitione et diffinito Ꝑ ñ isti termini simplices dicū-tur dr̄ē maximarū Et sciendū ꝙ tam locus maxima: q̄z locus dr̄ā maxime dicit locus: q̄ vtrūq; cōfert firmi tatē et robur argumēto: vñ ꝓporcionabiliter sumit ꝯ locus ad locū in rebus naturalibus: q̄ sicut ille seruat res in esse: sic similiter locus conseruat argumentū

Postq̄ determinauit auctor nr̄ de argumento et argumētatione/ꝯ incipit determinare de loco q̄ diffinit ꝙ argumentū/ꝙ quē locū ipm argumentū. i. medium ꝓ bans ꝓclusionē cōfirmat Et sunt huiꝰ lcōnis tria ꝑcta

Primū punctū est ꝙ locus nō capit hic ꝓprie ꝙ superficie corpis ꝓtinen tis q̄ superficies ē. mēsura corpis locati Q̄z capit trāssump tiue ꝙ habitudine t̄minorū. i. rij inferētis ad t̄minū illatū Vel capit ꝙ ꝓpōne ncia ꝙ se nota ꝓpter habitudinē t̄minoꝝ inter se Et ꝑma ꝑticula diffinitōis ꝓuenit loco maxime/et scda cōuenit loco dr̄ē maxime/ q̄uis vtraq; ps posset cōuenire cuilibz loco/q̄z in vtroq; ꝓfirmat argumentū/et ex vtroq; ꝑt argui ad quālibet q̄stionē Et dicit talis locus dyaletic⁹ sedes ñ ꝓprie sz methaphorice et trāssumptiue ꝙ similitudinē ad sedem realē/q̄z sicut in sede reali sedens stabilit et ꝓfirmat et quiescit Intra quoq; argumentū stabilit cōfirmat et ꝙesc it in loco dyaletico Ibā cū intellcūs dubitat de vtute ꝓbatiua argumenti et reperit habitudinē terminoꝝ/vel ꝓpōez ꝙ se notā vbi ꝓfirmat illa habitudo tūc intellcūs quiescit et āplius nō dubitat de vtute ꝓbandi.

Dcm punctū q̄ locus dr̄ā maxime dicit habitudo t̄minorū in q̄ fundat argumentū/et illa habitudo t̄minat et ꝓfirmat argu^{m} im plicite et impfcē Sz maxima dr̄ ꝓpō q̄ explicite et cōplcte t̄minat argu^{m}/vt cū arguit sortes est hō/ḡ sortes est aiāl/et ꝓbat ꝓña ꝙ locū a spē ad genus/nō terminat pfecte argumentū/q̄z adhuc ꝑt dubitari qualis ē habitudo spēi ad genus Sz cū addit illa maxima De quocūq; vere ꝑtur spēs/de illo vere ꝑtur genus/ibi t̄minat explicite et pfecte argumentū

Terciū punctū est ꝙ locus maxima ē idē q̄ maxima/z est ꝓpō q̄ nō est alterā notioꝝ neq; prioꝝ/vt oē totū est maius sua ꝑte Et vocat maxima q̄z licet sit pua in q̄titate/ē tñ maxima in vtute et gradu ēcitu dinis/quia ꝑt certificare plures alias ꝓpōnes Et vocat etiā dignitas q̄ est p^{m} ꝑm ꝑmo posterioꝝ ꝓpō indemōstrabilis/quā necesse ē habere quēlibet docendū supple in illa scia cuiꝰ est ꝓncipiū Etiā dr̄ cōis animi ꝙceptio/q̄z ab intellectu multoꝝ faciliter ꝙcipit/ideo dicit boetius Maxima est cōis animi ꝙceptio/quā q̄libet ꝓbat auditam.

Queritur ꝑmo q̄z in ꝑti determinat de syllō dya^{ca} quotuplicia sunt ꝓncipia materialia syllōi dyaletici Dico triplicia scz q̄tuoꝝ ꝑta/ꝓpō dya^{ca}/et ꝓbleuma dyaleticū q̄ dr̄ñt/q̄m q̄dā sunt ꝓpinqua vt ꝓpō et ꝓbleuma/q̄dā remota vt q̄tuoꝝ ꝑta Et q̄m ōnis ꝓpoꝓō dya^{ca} siue ōne ꝓbleuma dyaleticū/ꝙponit ex aliq̄^{4} ꝑtoꝝ/ideo q̄ ꝙt sint ꝯ paꝝ de ipis dicēdū ē

¶ Prio quo sciendū est q ptū dyaleticū sic diffinit Predicatū dyaleticū ē ti⁹ q pt pri in ppõe tiabili p artē dyaleticā nõ reducibilis ad aliqđ pus ꝑm easdez ꝓsiderationes Dicit q pt pri ppt indiuidua q nõ pñt pri dz tiabili p artē dya letica ad excludendū tios ꝓbiles in ppõib⁹ falsis inozdinatis et plurib⁹ q non pñt tminari p artē dyaleticā Dicit nõ reducibile ad aliqđ pus ꝛc ad excludē dū annexa vt sunt idē et diuersum diffinitione/silr idē et diuersum gñe/idē et diuersum ppio/et ꝓpatio ꝑm magis et min⁹ qđ est annexū accidēti ¶ Si q̃ras qđ est annexū Dico est aliqđ min⁹ pncipale nõ totaliter nec formaliter idē cū pto pncipali/tminabile tñ eisdē ꝓsiderationib⁹ qb⁹ tianť ꝓbleumata de pncipali ptō Ex q̃ pz q tria req̃rūť ad annexā/ꝑmo q sit min⁹ pncipale/2° q ñ sit totaliter idē cū pto/3° q sit reducibile ad pncipale ptū.

Queritur scđo quot sunt p̃ta et q̃ est sufficiētia ¶ Dico q̃tuor/vt sunt diffinitio gen⁹ ppriū ⁊ accīs Et dicit ꝓbus ꝑmo topicoꝝ q gōlibet istoꝝ ꝑm se sumptoꝝ/nō est ppō aut ꝓbleuma/sz ex eis q̃tuor ꝓsti tuūť ppões et ꝓbleumata ¶ Sufficiētia coꝝ sic sumiť De ptū sumiť a mō inherēdi/vel q inheret ecīr aut accīr Si ecīr hoc est dupl'r/vel inheret ecīr et ꝙuertibiliter sic est diffinitio/vel ecīr nō ꝙuertibiliter sic ē gen⁹ Si inheret accīr hoc est dupl'r/aut inheret accīr et ꝙuertibiliter sic ē ppriū/vel accīr nō ꝙuertibiliter sic est accīs Ex qua sufficientia pz q distinctio q̃tuoꝝ ptoꝝ sumiť a mō inherēdi/et nō a mō pñdi ¶ Si arguať q̃q̃ sunt ꝓbilia/q̃ quinq̃ e rūt ꝑta/ꝓña ꝓbaťq; ptū ⁊ ꝓbile se hñt sicut actus et potētia q̃ opponūť/ꝛ tot modis dz vnū oppositoꝝ quot modō reliquū ¶ Dico ptū capiť supl'r Vno⁹ pticipialiter vt sit pticipiū pteriti pis/et sic ptū dicit actū/ꝛ tot sunt ꝑta quot ꝓpões/quia in qualibz ē aliqđ ptū Alio mō capiť nominaliter vt sit nomen ꝙstantiuū et sic sigt vnā scđam intencionē firmabilē sup aliquo tmino ꝓbili in ppõne tmunabili p artē dyaleticā/et isto mō nō dicit actū/nec opponiť ipi ꝓbili/sz est intētio ab eo dispata ¶ Si arguať diffinitio nō est qđ vnū/sz ꝓplerū ex genere et dzā/q̃ non est ptū ¶ Dico licet nō sit qđ vnū sigtiue/est tamē quid vnū ꝓstitutiue seu explicatiue ¶ Si arguať 3° ōnia reducūtur ad diffinitionē/q̃ est tm vnū ptū ¶ Dicit licet ōnia reducātur ad diffinitionē tanq̃ min⁹ pncipalia/nō tñ sicut ānexa qz adhuc hñt ꝑprias et speāles cōside rationes p quas coꝝ ꝓbleumata terminaťur ¶ Si arguať q̃rto spēs ē pdi catū quia pt pri in ppõne tminabili ꝛc/q̃ plura sunt q̃ quatuor ¶ Dico q ꝓprehendiť sub genere/eo q hz cumdē modū inherendi cū gñe ¶ Posset replicari spēs ptur de indiuiduis/q̃ sunt relinquēda ab arte/sicť nō pt esse ptū ¶ Dicit licet indiuidua sint relinquēda ab arte pncipaliť sic q de ipis non pt haberi sciā tanq̃ de subiecto/nō tñ sunt relinquēda ab arte min⁹ pncipaliter/ qz p q̃to in vno cōi queniūt pt de ipis haberi sciā/et hoc idē cōe pt eis ostēdi inesse ecīr/et nō ꝙuertibiliter p ꝓsiderationes dyaleticas Et sic indiuidua nō sunt relinquēda ab arte dyaletica licet bñ demōstratiua ¶ Item dzā reducit ad ista/nā q̃q̃ ptinet sub gñe/q̃q̃ sub diffinitione/q̃q̃ sub accīte ¶ Quid sit ꝓpō dyalectica et ꝓbleuma videať in sequēti lcōne.

Arguitur primo locus ꝑm ꝑm q̃rto ꝑhicoꝝ est terminus et superficies corpis ptinētis/q̃ locus nō est ides argumēti ¶ Di co licet locus realiter captus sit superficies corpis cōtinentis/nō tñ locus silr⁹ diuarie et trāssumptiue captus quo mō hic diffiniť/nā locus in pposito nō est aliud q̃ habitudo q̃dā terminoꝝ vel ppositio necessaria.

¶ Replicaꝝ ꝺ illa etiã habitudo ẽminoꝝ vel ꝓpõ nccia/nõ est scdes aut scabellũ aliqꝺ/ꝙ locus nõ est habitudo ẽminoꝝ vel ꝓpõ nccia ¶ Dico ꝙ nõ capiť hic scdes realiter ꝓ scabello/sz etiã capiť transsumptiue ꝓ stabilitate ꝛ firmitate argumenti in q̃ argumentũ ꝺescit vt dcm̃ est in ꝑmo pũcto.

Arguitur scꝺo locus et argumentũ sunt idẽ/sz idẽ nõ ꝑt diffiniri ꝑ sciꝑm ꝙ locus male diffiniť ꝑ argumentũ ¶ Dico licet idẽ subcodẽ nõie nõ ꝑt diffiniri ꝑ sciꝑm/tñ bñ sub nõie notiozi/sic locus ħ diffiniť ꝑ argumentũ tã ꝑ notius qꝺ argumentũ nobis ꝑus ꝑ suã diffinitionẽ notificatũ ẽ ¶ Replicaꝝ si idẽ posset diffiniri ꝑ sciꝑm ꝑ nomẽ notius/tñ idẽ nõ ꝑt sciꝑsum ꝓfirmare/sz locus et argumentũ sunt ide vtz ħ hõ currit/ꝙ aiãl currit/ibi hõ est argumentũ qz est mediũ ꝓfirmabile/et est locus inq̃tũ ẽ spẽs ꝓfirmans argum̃/et sic idẽ ꝓfirmat sciꝑm qꝺ est incõueniẽs ¶ Dico ꝙ licet locus et argumentũ sint idẽ mãliter/dcm̃t tñ formaľr/qz hõ in dicto argumẽto inq̃tũ hz vtutẽ ꝓbandi ꝛ conclusionẽ dicť argumentũ/et vt sic ẽ adhuc ꝓfirmabile ꝑ aliquẽ locũ Sz vt in li hõ qꝺ est argumentũ/sit scda intẽtio spẽs/dicens respectũ ad suũ genꝰ scz aiãl ꝺz locus/et in ista habitudine scdet vtus argumenti

Arguitur tercio ꝓtra diuisionẽ loyci Omis bona diuisio ꝺẽt cẽ ꝓgrua sz ista ẽ imꝓgrua/ꝙ nõ est bona Minoꝛ ꝓbať nã ħ locꝰ maxima adiectiuũ et sbm̃ discõuenũt in gñe Et hic locus ꝺzã/ibi neutrũ sbm̃ ponit in gtõ ¶ Dico ꝙ in ãbabus ozõnibꝰ ẽ regula petri helye vel appõ/nã maxima capiť ibi subst̃atiue/et sic ibi sunt duo sbst̃atiua ptinẽcia ad idẽ/sil'iter etiã in scda ¶ Replicaꝝ mẽbza diuisionis ꝓgruc et bone uõ ꝺcm̃t coincidere/sz mẽbza diuisiouis coincidũt/ꝙ diuisio est ꝓgrua nec mala Añs ꝓbať quia locus ꝺzã maxime ꝓtineť in loco maxima et ẽ ps eius ¶ Dico licet locꝰ ꝺzã maxime mãliter et ꝑ ꝺenoiãto ꝓtineať in loco maxima/nõ tñ formaliter ꝛ ꝑ figto ꝓtineť in loco maxima tanq̃ ptinens ad formã maxime

Arguitur quarto cõtra diffinitionẽ maxime Nulla bona diffinitio ꝺebet ꝺari ꝑ negationes/sz pñs ꝺať ꝑ duas negationes ꝙ nõ est bona ¶ Dico licet nulla bona diffinitio ꝺẽt ꝺari ꝑ puraꝝ negationẽ/tñ bñ ꝑt ꝺari ꝑ negationẽ ꝑ quã ꝺicť intelligi aliqua affirmatio/sic est in ꝓposito Nã cũ ꝺz/maxima est qua nõ est altera ꝑor neq̃ notioꝛ intelligiť ista affirmatiua Maxima est ꝓpõ ꝑma et notissima ¶ Replicaꝝ ista est vna maxima oẽ totũ est maius sua ꝑte/et tñ ħz aliquã ꝑozẽ et notiozẽ/ꝙ ꝓpõe ꝑma est ꝑor/et ꝓpõe notissima ẽ notioꝛ qꝺ est ipossibile Scda ps antis ꝓbať de ista de quolibz ꝺicť esse vel nõesse/et ꝺc nullo ãbo fil'/ꝙ fit ꝑor et notioꝛ qz ꝓstituitur ex ẽminis cõtozib⁹ et ꝑozib⁹ q̃ fit totũ et ꝑs ¶ Dico ꝙ licet aliq̃ maxima fit simplicitť notioꝛ ista/oẽ totũ ẽ maius sua ꝑte/tñ nulla ẽ notioꝛ ista in suo genere/ħ est q̃ fit ex eisꝺẽ ẽminis qz ex talibz ẽminis nulla ẽ notioꝛ et ĩmediatioꝛ

Locus ꝺzã maxime diuiditť ꝑ locũ intrinsecũ extrinsecũ et mediũ Locus intrinsecus est qñ sumitur argumentũ ab his q̃ sunt de ẽsẽtia rei sicut in diffinitione. vt aiãl rõnale mortale currit: ꝙ homo currit Locꝰ extrinsecus est qñ sumiť argumentũ ab his: q̃ oiõ sepata sũt

a ſbnā rei: ſicut ab oppoſitis: vt ſi q̄ratur an ſortes ſit niger: et ꝓbetur ſortes eſt albus: g̃ ſortes non eſt niger.

Locus medi⁹ eſt qñ ſumitur argumentū ab his q̄ ptim ꝙueniūt cū terminis in q̄ſtione poſitis: z ptim diſſt ab eis ſicut inf ꝙiugata et caſus: vt ſi q̄ratur an iuſticia ſit bona: et ꝓbetur ſic iuſtū eſt bonū: g̃ iuſticia eſt bona.

Itē locus intrinſecus diuiditur p locū a ſbnā: z per locū a cōcomitātib⁹ ſbnāz: locus a ſubſtātia eſt qñ ſumitur argumentū ab his q̄ ſunt de ſubſtātia terminoꝝ in queſtione poſitoꝝ Et ille diuidit p locū a diffinitione: a deſcriptione: et a nominis interpretatione.

Hic auctor nr̄ ſubdiuidit locū dr̄āz maxiē in tria mēbra Et ſi h⁹ lcōis ꝛa pūcta

Primū punctū rō vel ſufficientia diuiſionis ē Oñis locus dr̄ā maxime importat habitudinē t̄mini inferētis ad t̄minū illatū/ vt g̃ ille t̄min⁹ inferens ſimpliciter ꝙuenit cū illo t̄mino/ſic ē locus intrinſecus/vl differt ab eo/et hoc dupl̄r/vel diſcōuenit ſimpl̄r/ſic ē locus extrinſecus/vel ꝓtim ꝙuenit et ꝓtim diſcōuenit/ſic eſt locus medius Oñ locus intrinſecus dicit intrinſec⁹ qr̄ t̄min⁹ inferens ē intrinſecus vel de ceñcia t̄minati illati/vel extra qđ dr̄ iō qr̄ qñ arguit a diffinito ad diffinitionē/vel a ſpē ad gen⁹/vt hō currit/ g̃ aiāl currit/ibi t̄min⁹ inferēs. ſ. hō nō eſt de ceñcia t̄mini illati. ſ. aiālis ſz extra Quare aūt locus dicit extrinſecus et medius/patebit ſuis locis ¶ Si arguaf̄ locus maxima h⁹ nō diuidit̄/g̃ nec locus dr̄ā maxime ¶ Dico qꝛ eius diuiſio et multiplicatio ꝓt ſumi ex diuiſione loci maxime/qr̄ variatis ſijs q̄ ſunt dr̄ē maximaꝝ f̄m diuſos locos/etiā variāt maxi⁹ q̄ fōrt f̄m habitudies illoꝝ t̄ioꝝ

Scūm punctū iſta diuiſio nō ē gñis in ſuas ſpēs/ſz analogi in ſua analogata/qr̄ locus dr̄ de iſtis trib⁹ f̄m ꝓpus et poſteri⁹ Prius eſt dr̄ de intrinſeco/et poſtea de alijs Et rō eſt qr̄ loc⁹ ē habitudo t̄ij inferētis ad t̄minū illatū/ſz in loco intrinſeco vbi eſt habitudo poſitiua/ē pfectior habitudo q̄ in loco extrinſeco/vbi repitur habitudo negatiua vel ꝓuatiua/q̄ habz ꝙgnoſci p habitudinē poſitiuā/ſicut ꝓuatio ꝙgnoſcit̄ p habitū Et loc⁹ medi⁹ ca ꝓte qua ꝙuenit cū intrinſeco/eſt pfectior extrinſeco

Terciū pnctū eſt qꝛ alterū mēbrū. ſ. locus intrinſecus ſubdiuidit̄ in locū a ſba/et in locū a ꝙcomitātibz ſbaz Et rō diuiſionis eſt/ qr̄ in loco intrinſeco t̄min⁹ inferēs aliquo mō idē eſt in ſba cū t̄mino illato/vel g̃ dicit totā ſbaz ꝙuertibiliter/vel aliq̄ ꝙcōitans illā ſbaz/et nō dicit ꝙuertibiliter f̄m ſe totā Si ꝓmū ſic ē locus a ſba/ſi 2ᵐ ſic ē locus a ꝙcōitantib⁹ ſbam Oñ locus a ſba ē qñ ſumit̄ argumentū a ſba t̄minoꝝ in q̄ſtione poſitoꝝ Si dicas iſta diffinitio nō dr̄t a diffinitione loci intrinſeci/qr̄ ibi argumentū etiā ſumit a ſba t̄minoꝝ ¶ Dico qꝛ in h̄ eſt dr̄ā qr̄ in loco a ſba t̄min⁹ inferens dicit ꝙuertibiliter totā ſbaz t̄mini illati/ſz in loco intrinſeco t̄min⁹ inferens nō dicit totū ſbaz ꝙuertibiliter t̄mini illati/eſt tñ de ſba eius vel extra ¶ Itē locus a ꝙcōi

tantib⁹ ſBaz eſt qñ ſumit̄ argumētū ad his q̄ ſequūt̄ t̄minos in q̄ſtione poſitos et t̄min⁹ inferens hic dicit aliq̄ mō idē cū t̄mino illato/ſz nō ꝓuertibil'r/et ſuffi cit ꝙ includaſ̄ in termino illato ꝑ⁹ aliquē modū ceñdi in/ſicut in loco a toto/ a ꝑte/a cauſa et effectu.:

Queritur ꝑmo q̄o eſt ꝓpō dya^ca ¶ Dico ꝓpō dya^ca ē int̄rogatio ꝑ babil'/aut ōnibz/aut pl'ib⁹/aut ſapiētib⁹/et his ōnib⁹ vl' pl'ib⁹ aut maxime not̄ nō ex̄nea/jn q̄ diffini^oe int̄rogatio nō capit̄ fōz̄liter/ſz māliter ꝑ re int̄rogata/ꝛ nō ꝑ actu int̄rogādi ꝑ q̄ ſoluit̄ vnū argu^m Dicit̄ ꝑ babil' ad dr̄ām ꝓpōnū que manifeſtā hñt vitatē vel falſitatē/qz nō ōnis ꝓpō ē dya^ca/ſz ſola illa q̄ hz aliq̄d veriſil'itudinis/et aliq̄d dubietat̄ Et dr̄ nō ex̄nea ꝓpter poſitionē Quia pō eſt opinio ex̄nea alic⁹ ntōꝝ ꝑ⁹ pḣiam/vt tm̄ vnū eſt ens/vel ōnia mouent̄ Ex diffinitione pz ꝙ ꝓpō dya^ca ſp dēt fōzi ꝑ notā int̄rogationis/qz diffini^o dicit ꝙ ē int̄rogatio ꝓbabil' Etiā dz hrē aliq̄d dubie tatis/qđ maxiē ſigtur ꝑ notā int̄rogationis Et ponūt̄ hic q̄nq̄ modi ꝓbabil' q̄ patēt in diffinitione ꝓbabilis ſup̄ q̄ſtione q̄rta/jn rñſione 3^a ¶ Si ar^2 ꝓpō manifeſte v̄a ꝑt cnūciari cū nota int̄rogationis/ꝙ illa erit dya^ca/ꝓña ꝓ bar̄ qz hz aliq̄d dubietat̄ ꝓpter notā int̄rogationis/et hz aliq̄d veriſil'itudinis qz ē v̄a ¶ Dico ꝙ licet ꝓpō nccia vel manifeſte v̄a hz aliq̄d dubietatis ex ꝑ te modi cnūciandi vel int̄rogādi/nō tñ ex ꝑte rei cnūciate qđ req̄rit̄ ad ꝓpōez dyaleticā Vel dr̄ ꝙ licet ōnis ꝓpō ꝑt eſſe dya^ca quo ad modū int̄rogādi/nō tñ quo ad modū t̄minādi/qz nō ꝑt q̄libet ꝓpō ꝓbaliter t̄minari quo ad vtrāz ꝑtē oſtendēdo vtrāq; ꝑtē eſſe verā vel habere appntiā veritat̄ ¶ Repli cat̄ ꝑ ſciāz dyalecticū inq̄rim⁹ de ōni ꝓblemate ex ꝓbabilib⁹ vt patuit ſupra ꝙ ōnis ꝓpō et oē ꝓbleuma eſt dyaleticū quo ad modū terminādi/ꝓña ꝓbar̄ qz poſſum⁹ ꝑ ꝓncipia ſcīē dyalectice arguere ꝓbabiliter ad quālibet ꝑtē c⁹libz ꝓbleumat̄ ¶ Dico licet ōnis ꝓpō ſit dya^ca/et oē ꝓbleuma dyaleticū quo ad modū inueſtigādi/qz poſſum⁹ ꝑ ꝓncipia ſcīē dya^ce inq̄rere qđ verū/ꝛ qđ flm jn ōm ſciā et ſic q̄ ꝑs ꝓbleumatis ſit v̄a/et q̄ falſa Nō ōnis tñ ꝓpō eſt dya^ca aut oē ꝓbleuma ē dyaleticū quo ad modū t̄minādi ꝓbabiliter ad vtrāq; ꝑtē eſſe verā vel habere veritatis ſpparenciā ¶ Pro quo notandū ꝙ ꝓbleuma ꝑt dici dyaleticū q̄tuor modis/ſil'iter et ꝓpō dya^ca Primo quo ad modū int̄ rogādi/et ſic ōnis ꝓpō ꝑt eſſe dya^ca Allio^o quo ad māz qz ꝓſtituta ē ex mate ria ſcu t̄minis artis dya^ce/et ſic ſolū ꝓpōes ḣui⁹ artis ſunt dya^ce Tercio q̄ ad modū inueſtigādi qz ꝑ ꝓncipia artis dya^ce inq̄ri ꝑt de vitate et falſitate/iſto mō ꝓbleumata aliaꝝ artiū ſunt dya^ca Quarto quo ad modū t̄minādi qz ad vtrā q; ꝑtē terminari ꝓbabiliter t̄minari ꝑt/qz de ſe nō eſt cuidēs aut ex cuidētib⁹ nō deducibilis/ſz hz aliq̄d dubietatis/et aliq̄d veriſil'itudinis/et iſta ḣ diffinitur ¶ Si arguaſ̄ ꝓhus ꝓmo poſterioꝝ dicit ꝙ ꝓpō dya^ca q̄rit vtrāq; ꝑtē ꝓ dictionis qz ꝑ hoc dr̄ a ꝓpōe demrātiua Et idem dicit ꝓmo topicoꝝ ꝙ ꝓpō dya^ca ſumit tm̄ vnā ꝑtē ¶ Dico licet q̄rit vtrāq; ꝑtē ſb diuerſis int̄rogatio nibus Jn vna tñ int̄rogatione ſumit tm̄ vnā ꝑtē cōtradictionis

Queritur ſcđo q̄o ē ꝓbleuma dyaleticū ¶ Dico ꝓbleuma dyaleticū ē ſpeculatio ꝓtendēs ad electionē vel fugā/ad v̄itatē vl' ſciām/vel vt ip̄m/vel vt āminiculās/aut aliq̄d h⁹moi/q̄ diffinitio ſic exponit̄/ ꝓbleuma ſupple dyaleticū quo ad modū inueſtigādi vl' t̄minādi ē ſpecula^o.i. res ſpeculata aut ſpeculabil' ꝓtēdēs.i.ſil'tēdēs ſupple ad vtrāq; ꝑtē ꝓdcōis/ad elcōez l'fugā/ꝛ ꝑ h⁹ tāgūt̄ ꝓbleūta moralia/i q̄bz finis ē elcō boni ꝛ fuga mali.

Ad veritatē vel sciām p hoc tangūt pblcumata sciāz speculataz in qbz finis est veritas vel cognitio rei/vel vt ipz/ tangūt pblcumata sciāz pncipaliū/in qbus est cognitio sui et nō alteri⁹ Vel vt āminiculās/tāgūt pblcumata sciāz āminiculatiuaz.i. seruientiū alijs scientijs/in qb⁹ finis nō solū est cognitio sui sz etiā alterius Aut aliqđ hui⁹mōi tangūt pblcumata q̄rūcunq; aliarū sciāz

¶ Si arguat ptendere est actus sophisticus/g in diffinitione pblcumatis male dr speculatio ptendens ¶ Dico q ptēdere capit vno⁰ p litigare z sic est actus sophisticus Alio⁰ capit ptendere vt est sil'tendere ad vtrāq; ptē p dictionis jta hic capit ¶ Si arguat pblcumata mozalia nō sunt res speculabiles q̄ sciā mozalis est pctica/g p electionē vel fugā nō tāgūt pblcumata mozalia ¶ Dico q licet non sint res speculabiles in ordine ad pncipia sciē mozalis/pblcumata tñ mozalia in ordine ad pncipia dyaletica p q̄ inuestigari pñt sunt bñ res speculabiles ¶ Si arguat pblcumata mozalia/z pblcumata sciāz speculatiuaz/āminiculatiuaz et aliarū distingūt a pblcumatibus dya^cc sciē/eo q ille sciē distingūt a dyaletica ¶ Dico q licz pblcumata aliarū sciāz ab ista nō sint dya^cā quo ad materiā et tminos artis dya^cc/pblcumata tñ aliaz sciāz q̄rūcūq; bñ sunt dyaletica quo ad modū terminādi/et isto mō cōtinentur sub diffinito.

Arguitur primo Omis locus dyaleticus ē extrinsecus/g diuisio mala q̄ diuidit in locū Intrinsecū extrinsecū et medīū Añs pbat q̄ locus sumit ad sil'itudinē loci nālis/sz locus nālis est extrinsecus locato/g ōnis locus dyalcticus ē extrinsecus ¶ Dico licet locus dyalcticus habeat sil'itudinē cū loco nāli in aliquo/nō tñ in ōnib⁹ Conuenit cm̄ cū eo in q̄ ē pbuariū⁹ et gñatiuus argumēti/sicut locus nālis pseruat locatū/sz nō puenit in hoc q locus nālis est extrinsecus locato ¶ Replicat pseruare z gñare sunt actus q̄ sunt suppositoz vt dicit.p.sz locus q̄ est habitudo q̄dā nō est suppositū sz accīs tmini/g locus dyalcticus nō est gñatiuus et pseruatiuus argumenti ¶ Dico ad auctē q licet actus sit suppositi tm̄ illius qđ pmo et pncipaliter agit/tñ bñ est alicui⁹ q̄litatis vel accītis quo aliqđ agit sicut ignis ē q̄ cale facit/et caliditas q̄ calefacit Ad minorē dicit q habitudo vnius tmini ad aliū nō distinguit realiter a tmino c⁹ ē habitudo/et tmin⁹ inferens q̄nq; figt sbam q̄nq; accīs q̄ pñt fundare istā habitudinē et ita habitudo p^m rōez distinctā grā fundamenti pt cōseruare argumentū

Arguit secūdo Omis locus ē loc⁹ medius/g adhuc diuisio mala Añs pbat q̄ ōnis locus ē habitudo medias int̄ tminū inferentē et terminū illatū/g ōnis locus est medius ¶ Dico negādo pñam q̄ loc⁹ medius nō dr ideo medius/q sit habitudo media int̄ duos tminos/sed ideo q̄ tminus inferens ptim puenit et ptim differt a tmino illato ¶ Replicat in ōni loco intrinseco tmin⁹ inferens ptim puenit et ptim differt a tmino illato/g ōnis locus intrinsecus ē medius Añs pbat sic arguēdo/hō currit g aiāl currit/hō ptim puenit et ptim differt cū aiāli ¶ Dico licet hō ptim cōuenit cū aiāli in figto/et prim differt scz in mō figndi/tñ hō nō infert ibi aiāl in̄ctū est pueniens et dñs sil'/sz sub rōne pueniencie tantū.

Arguit tercio cōtra subdiuisionē loci intrinseci in locū a sba et a pcōitātib⁹ sbaz sic Est aliq̄s locus intrinsecus q̄ nec ē a sba/nec a pcōitantibz sbaz/g diuisio mala Añs pbat de loco a causa efficiente/vt domificatoz ē bon⁹/g domus est bona Ille locus nō est a sba vt notū est Nec a pcōitātibz sbaz/pbat quia cū efficiens nō sequit nec pcōitat suū effectū/g non

est locus a ꝓcōitāte ſBaz ¶ Dico negādo ꝓñaz et cā est/qz locus nō ōz iēdo a ꝓcōitātib⁹ ſBaz/qz in eo sumat argu^m ab his q̄ b^m cē reale sint posterioza et se quātur t̄minos in q̄stione positos/ſz ex eo qz t̄min⁹ inferens nō dicit totā ſBaz rei ꝙuertibiliter/ſz sufficit qz t̄min⁹ inferens insit t̄mino illato b^m aliquē modū ceñdi in ¶ Replicaī cā efficiens ē extrinseca effcū/g̃ nō pt ꝓtineri ſb loco intrinseco ſz extrinseco ¶ Dico licz cā efficiens b^m se sit extrinseca suo effectui tñ b^m vtutē eius est aliquo mō fibi intrinseca/t aliquo mō facit vnū cū ipo/b^m quā vnitatē se hz vt ti⁹ inferens reſpcū sui effcūs in ordine ad ꝓta bo^m et malū

Arguitur quarto qñ arguit a gñe ad spēm/arguit a ſBa t̄minoz in q̄sti one positoz/et tñ ibi non est locus a ſBa/g̃ diffinitio ꝙuenit alteri a diffinito Añs ꝓbaī qz gen⁹ est de ſBa spēi ¶ Dico licet gen⁹ sit de ſbña spēi tm̄ e⁹ ꝓncipiū māle ꝓstitutū tñ nō dicit illā totā ſBaz spēi ꝙuer tibiliter quo mō intelligit diffinitio Quis locus igit ē arguēdo a gñe ad spēz Dicit locus a ꝓcōitātib⁹ ſBaz ¶ Replicaī illa que ꝓcomitāt ſBāz rei sunt extra ipam/g̃ qñ sumit argu^m a ꝓcōitātib⁹ ſBaz ibi ē locus extrinsecus/g̃ non erit locus intrinsecus ¶ Dico licet aliq̄ ꝓcōitanē ſBaz rei nō sint intrinseca ceñr/tñ dicūt intrinseca b^m aliquē modū ceñdi in gō sufficit ad locū intrinsecū ¶ Posset ꝙ argui ꝑtra diuiſionē loci a ſBa sic Est aliqs locus a diffinito/ali qs a descripto/et interptato/igit diuiſio mala ¶ Dico qꝫ ꝓphendit ſb istis/ Hā locus a diffinito intelligit ſub loco a diffinitione/sic locus a descripto sub loco a descriptione ꝛc.

Diffinitio est oro indicans quid est esse rei p essencialia Locus a diffinitione est habitudo diffinitionis ad diffinitū Et cōtinet q̄tuor argumēta et q̄tuor maxias Primo subiūciendo diffinitionē affirmatiue: vt aiāl rō nale currit: g̃ hō currit Locus a diffinitione affirmati ue: maxima quicqd ꝑdicat de diffinitione: et de diffinito. Secūo pūdo diffinitionē affirmatiue: vt sortes est aiāl rōnale: g̃ sortes est hō: Locus a diffinitione affirmati ue Maxima de quocūqꝫ ꝑdicat diffinitio ꝛ diffinitū Ter cio subiūciendo diffinitionē negatiue: vt aiāl rōnale nō est azin⁹: g̃ hō non ē azinus Locus a diffinitione nega tiue Maxima quicqd remouet a diffinitione etiā re mouet a diffinito Quarto pūdo diffinitionē negatiē vt lapis non est aiāl rōnale: g̃ lapis nō est hō Locus a diffinitione negatiue Maxima a quocūqꝫ remouetur diffinitio: et diffinitū Ecōuerso locus a diffinito: ꝓti-

net tot argumēta et tot maximas: sicut locus a diffini tione Primo subȳciēdo diffinitū affirmatiue: vt hō cur rit: g̃ aiāl rōnale currit Locus a diffinito Maxiā q̄cq̄d p̄tur de diffinito etiā de diffinitione Scōo pñdo diffi nitū affirmatiue: vt sortes est hō: g̃ sortes est aiāl rōna le Locus a diffinito Maxima de quocūq; p̄tur diffini tū et diffinitio Tercio subȳciendo diffinitū negatiue: vt hō non currit: g̃ aiāl rōnale nō currit Locus a diffi-nito negatiue Maxiā quicq̄d remouet̄ de diffinito etiā de diffinitione Quarto pñdo diffinitū negatiue: vt la pis nō est homo: g̃ lapis nō est aiāl rōnale mortale Lo cus a diffinito Maxima a quocūq; remouet̄ diffinitū: et etiā diffinitio Et sciendū q̄ locus semp dēt denōia ri a termino inferente: et nō ab illato Ideo quādo dif-finitio est inferens est locus a diffinitione: quādo vero diffinitū est inferens est locus a diffinito

Hic incipit auctor nr̄ declare de syllō dya^{co} quō in pticulari formaī 8^{m} diver sos mōs loci Et primo hoc facit de loco a diffinitione qui est ōnibz alijs pfec-tior Et sunt hui^{9} lcōnis q̄tuor pūcta q̄stiones et argumēta more solito

Primū punctū ē q̄ diffinitio diffinitionis dz sic intelligi Diffini^{o} supple p̄ sigto ē ozō p denōiato indicās. i. signs q̄d est eē. i. q̄di tatē seu ceñciā/rei. i. diffiniti/vt hō ē aiāl rōnale mortale Ex isto seq̄t q̄ simp̄ termin^{9} non p̄t esse diffinitio/eo q̄ opz diffinitionē esse ozōem Diffinitū tñ p̄t indifferēter cē dcō vel ozō/tūc aūt dcō qñ hz nomē impositū/ozō vero qñ nō hz nomē impositū Et diffinit̄ hic diffinitio solū p diffinitione q̄ditatiua/et nō p diffinitione cāli/q̄ daī p cās extrinsecas diffiniti/nec p diffinitione descrip-tiua vel p diffinitione q̄d nōis Tūc sbdit q̄ locus a diffinitione ē habitudo dif finitionis ad diffinitū suū Et illa habitudo ē habitudo y̆dēptitatis et p̄uertibi litatis q̄ diffinitio dicit idē ceñr et p̄uertibiliter cū suo diffinito Et inde p̄ue-nit q̄cq̄d affirmaī et negaī de diffinitione/affirmaī et negaī de diffinito et cō. Et p̄tinet iste locus q̄tuor argumēta et q̄tuor maximas vtz in textu

Scōm punctū q̄ licet diffinitio sigt idē ceñr et p̄uertibiliter cū diffinito dzñt tñ 8^{m} rōez/q̄ diffinitio importat p̄ncipia diffiniti q̄ nāliter p̄cedūt diffinitū/et importāt p modū plurīū Diffinitū vo seq̄t illa p̄nci pia/et sc hz p modū vni^{9} ꝓpositi ex illis p̄ncipijs Preterea diffinitio et diffini tū importāt et sigñt candē q̄ditatē rei Nocept^{9} autē q̄ditatis p̄us nāliter cog noscit ꝓfuse vt scz importat p no^{n} diffiniti q̄ ꝓgnoscaī distincte vt importat p diffinitionē/licz g̃ eadē res importet̄ p diffinitionē et diffinitū/nō tñ eodē mō. designaī cm̄ p diffinitū ꝓfuse et implicite/et p diffinitionē distincte et explicite

Tercii punctū q diffinitio dupl'r ꝓsideraꝛ Uno° q̄tū ad eēncīā ei⁹ ꝓut dicit ꝑn⁹ eēncialia diffiniti/ꝛ sic ipa ē medīū syllōi demrā tiui/ꝛ ab eo sumiꝛ locus demrātiu⁹ et nō dya⁹ Allio° ꝓsideraꝛ inq̄tū sumiꝛ ſ̄ intētione cōi diffinitōnis Et ꝯ dupl'r Uno° ꝓ reſpcm̄ ad p̄ta q̄ notiozi mō ꝓue niūt diffinito q̄ diffinitioni/ꝛc ab ea sumiꝛ loc⁹ ſophiſticus Allio° ꝓ reſpcm̄ ad p̄ta q̄ nociozi mō ꝓueniūt diffini°ı q̄ diffinito/ꝛc ab ea sumiꝛ locus dyaleticus

Quartū punctū q aliq̄ p̄ta sunt notioza de diffinitōne q̄ de diffinito vt ſ̄ p̄ta ꝓ ſe vt ꝓpe paſſiones/qz illa oziuñ a p̄ncipijs in trinſecis diffiniti q̄ ꝑn⁹ explicaꝛ ꝓ diffinitionē Aliq̄ vo ſ̄ nocioza de diffinito/ vt sunt acña cōia q̄ ꝑus insunt diffinito et inferiozibz q̄ diffinitioni Ñ g̃ p̄ta sunt notioza de diffini°e q̄ de diffinito/bñ ꝓcediꝛ arguēdo a diffinitione ad diſ finitū/vt aiāl rōnale moztale ē riſibile/g̃ hō eſt riſibile Si vo in talibz p̄tis ꝓce daꝛ arguēdo a diffinito ad diffinitionē erit peticio p̄ncipij Ñ vo p̄ta sunt no cioza de diffinito q̄ de diffinitione/tūc bñ ꝓcediꝛ arguēdo a diffinito ad diffini tionē/vt hō currit/g̃ aiāl rōnale moztale currit Si vero in talib⁹ p̄tis ꝓcedaꝛ arguēdo a diffinitione ad diffinitū erit peticio p̄ncipij

Queritur p̄mo a quo denōiaꝛ locus dyaletic⁹ ¶ Dico q locus semp denoiaꝛ a t̄mino inferēte cui⁹ rō eſt/qz locus dz denōia ri ab illo qō eſt illatiñ et ꝓbatiñ ꝓclōis/ſz t̄min⁹ inferēs ē medīū dyaleticū/qō semp eſt illatiñ ꝛ ꝓbatiñ ꝓclusionis/g̃ a t̄mino inferēte dēt locus denōiari Et nō denoiaꝛ locus a t̄mino inferēte abſolute sumpto/cū loycus non sit artifex realis/ſz denōiaꝛ a t̄mino inferente in ordine ad t̄minū illatū/ꝑut stat vel capi tur sub aliq̄ int̄etione loycali.ſ.sub intētione diffinitionis/vel g̃nis/vel ſpēi/vl hmōi/vt si arguaꝛ hō currit/g̃ aiāl currit/nō denōiaꝛ locꝰ ab hōie/vt ē res ab ſolute sumpta/ſz denōiaꝛ a ſpē ideſt ab hōie/vt stat et capiꝛ sub illa intētione q̄ eſt ſpēs Et dixi notāter in ordine ad t̄minū illatū Illā cū arᵍ/hō currit/g̃ aiāl rōnale moztale currit Et ꝯ hō currit/g̃ aiāl currit/ibi ē vn⁹ t̄min⁹ inferēs māl' sumpt⁹/et tñ nō eſt vn⁹ locus dya⁹/qz in p° ē locus a diffinito/qz hō in ordine ad t̄minū illatū ibi ſe hz vt diffinitū Et in 2° ē locus a ſpē/qz hō in ordine ad ter minū illatū ibi ſe hz vt ſpēs ¶ Si arguaꝛ vnūqōq; dz denōiari a fine vtpz ꝑ pñm Ex fine oiā appellari iuſtū ē/ſz t̄min⁹ illatus ſe hz vt finis/g̃ ab ipo dz lo cus denōiari ¶ Dico lz in illis q̄ dicūt cauſalitatē finis/a fine fiet denōiatio/ñ tñ in his q̄ dicūt cauſalitatē efficiēris/ſz ibi sumiꝛ denōiatio ab efficiēte/mō lo cus dicit cauſalitatē efficientis/et illud efficiens ē termin⁹ inferens/g̃ locus de noiaꝛtur a termino inferente/et nō a t̄mino illato

Queritur ſcḋo quō docz pñus t̄iare ꝓblema dyaleticū p locū a diffi°e ad diffinitū ¶ Dico q ponit vnā cōem ꝓsideracōez q̄ ē q ad t̄iandū aliq̄d ꝓblema dēm⁹ reſpicere ad diffinicōes ſ̄ri et etiā p̄ti/aut vtuſq; Et êca ꝑ ponit ꝛa exẽpla Primū eſt si q̄raꝛ/ꝓuenit ne deo iniuriā vl' in iuſticiā facere/videbim⁹ ad diffinicōez iuſticie/q̄ ē iuſticia ē ſpōte alteri nocē Et manifeſtū ē q ñ ꝓuenit deo illa diffini°/g̃ nec ei ꝓuenit diffinitū Cōm ex⁹ eſt vtrū ne ſtudioſus sit inuid⁹ Videbim⁹ êca diffinicōez inuidie/vñ inuidia eſt triſticia in appnti ꝓſpitate alicui⁹ boni Et manifeſtū ē q diffinitio inuidie nō ꝓuenit ſtudioſo.i. vtuoſo/g̃ nec diffinitū in iſtis exẽplis diffinitio p̄ti nō ꝓuenit ſ̄to Tertiū ex⁹ ē vbi diffinicōes vtriuſq; nō ꝓueniūt ſibi Et ē vtrū reꝑhẽſor sit inuid⁹ Videbi⁹ ad diffinicōez vtuſq;.ſ.inuidi et reꝑhẽſozis/vñ inuid⁹ ē q̄ triſtaꝛ in ꝓſpitatibz bonoꝝ Reꝑhẽſor aꝛ q̄ triſtaꝛ in ꝓſpitate maloꝝ/jā diffini° inuidi nō ꝓuenit reꝑhenſori/g̃ nec diffinitio reꝑhẽſozis inuido/g̃ reꝑhẽſor nō ē inuidus

Sit ē aduertendū q̄ p hāc ꝓsideratiōē et maximā gñalē/dāt intelligi sex mō
imē speāles. s. q̄tuor q̄ hic in textu ponūt Et due alie/ꝑma qñ diffinitio p̄ti que
nit diffinitioni subiecti et eō/2ª qñ diffinitio p̄ti nō cōuenit diffinitioni subiecti
nec eō Dñ bñ seq̄t petrus tristat de apparēti ꝓspitate bonoꝝ/g̃ petrus ē inui
dus Locus a diffinitione ad diffinitū ꝛc ¶ Si arguat̄ p locos dyaleticos
t̄mināt ꝓbleumata oim̄ p̄toꝝ/sz diffinitio est vuū p̄tū dyaleticū tiabile/g̃ seq̄t
q̄ idē cēt t̄minās et t̄minatū ¶ Dico q̄ ipa diffinitio nō est t̄minās/sz habitu
do diffinitionis ad diffinitū/p quā terminam⁹ illud qđ cōuenit diffinitioni/etiā
cōuenire diffinito/et e⁹tra.

Arguitur ꝑmo cōtra textū Diffinitio ē qđ ꝓplexū/g̃ nō p̄t diffiniri/ꝓba
ꝓbat̄ q̄ diffinitio semꝑ erit simplex dictio/vtz ꝑ⁹ tho
picoꝝ vbi vocat diffinitionē t̄minū ¶ Dico q̄ licet diffinitio ꝑ denōiato nō
p̄t diffiniri eo q̄ ē qđ ꝓplexū/diffinitio tn̄ ꝑ figto bñ p̄t diffiniri/q̄ illa est incō
plexa ¶ Replicat̄ illud diffinit̄ cui ꝙuenit diffinitio/sz diffinitio diffinitio
nis ꝙuenit diffinito. s. diffinitioni ꝑ denōiato/et nō ꝑ figto/eo q̄ illa nō ē oīō/
g̃ diffinitio ꝑ denōiato hic diffinit̄ et nō ꝑ figto ¶ Dico sz diffinitio diffini
tionis/nō ꝙueniat diffinitioni ꝑ figto p̄cione formali et inordinata/ꝙuenit tn̄
sibi p̄cione māli et inordinata/diffinitio eim̄ ꝑ figto est suū obiectū/et h̄ p̄cione
māli. s. est aiāl rōnale mortale/qđ obiectū est oīō indicans qđ est eē rei/sicut po
tuit supᵃ in 2° tractatu in silibus diffinitionibz secūdarū intentionū

Arguitur scō si diffinitio possit diffiniri/h̄ cēt p aliā diffinitionē/et illa
alia iterū p aliā ꝛᵉ de alijs/et ita seq̄ret̄ ꝓcessus in infini
tū qđ est incōueniēs/g̃ diffinitio nō p̄t diffiniri ¶ Dico negādo illā seq̄lā/q̄ h̄
diffinit̄ diffinitio capta ꝑ figto/et h̄ p diffinitionē captā ꝑ denōiato/q̄ diffini
tio ꝑ denōiato/nō p̄t vlteriꝰ diffiniri/eo q̄ ē qđ ꝓplexū/q̄re ibi ē status et n̄ ꝓ
cessus in infinitū ¶ Replicat̄ si diffiniº diffiniat̄ p diffinitionē/g̃ idē esset
diffiniens/et diffinitū/notū ꝛ ignotū qđ est inꝙueniens ¶ Dico negādo ꝓaz
et cā est q̄ diffinitio ꝑ figto ē diffinitū/et diffinitio ꝑ denōiato ē diffiniens/ꝛᵉ
diffiniens et diffinitū nō sunt idē ¶ Et si replicat̄ diffinitio ꝛ diffinitū dēnt
eē t̄ij ꝙuertibiles et dēnt de scimicē verificari/sz diffinitio ꝑ figto et diffinitio
ꝑ denōiato nō ꝙuertunt̄ nec verificant̄ de scimicē/g̃ opz q̄ eodē mō capiant̄.
¶ Dico q̄ diffinitio et diffinitū capta māliter ꝑ denōiatis sunt t̄mini cōuerti
biles et p̄ntur de scimicē/sz capta ꝑ figtis opponūt̄ relatiue/et nō sunt t̄mini
ꝙuertibiles/nec de scimicē verificabiles

Arguitur tercio cū arguit̄ sic diffinitionē subij cīēdo/aiāl rōnale currit/
g̃ hō currit/h̄ est fallatia peticionis ꝑncipij ꝛ locus so
phisticus/g̃ nō ꝙueniēter arguit̄ p locū a diffinitione ad diffinitū/et p ꝓ̄s tex
tus falsus ¶ Dico q̄ dupl'r p̄t argui p locū a diffinitione ad diffinitū Vno⁰
ꝑ p̄ta ecūcialia/et q⁹ illa notiozi mō ꝙueniūt supiozibꝰ q̄z inferiozibz/jō arguē
do penes illa sumit̄ locus dyaleticus Allio⁰ p̄t argui ꝑ p̄ta accīlia cōia/et quia
illa notiozi mō ꝙueniūt inferiozibz/ideo arguendo penes illa a diffinitione ad
diffinitū sumit̄ locus sophistic⁹ ¶ Replicat̄ si illa solutio sit v̄a/g̃ auctoꝛ
nr̄ facit locū sophisticū/q⁹ arguit sic/in textu/aiāl rōnale currit/g̃ hō currit/q⁹
ibi arguit̄ penes p̄tū accīle cōe qđ notiozi mō cōuenit diffinito q̄z diffinitioni
¶ Dico ad hoc dupl'r Vno⁰ q̄ auctoꝛ nr̄ sic arguit grā exēpli Exēpla āt po
nunt̄ nō vt vera sint/sz vt sentiāt addiscētes/ita g̃ exemploꝝ nō sp requirit̄ ve
ritas Allio⁰ dr q̄ in locis dyaleticis nō semꝑ opz ꝓcedere a notiozibꝰ simplr/

ſz a notioribz in ordine ad rñdentē ¶ Si ergo in dicto argumento ꝓñs ſit notius rñdenti q̄ ſit añs/tūc eſt petitio ꝓncipij ¶ Si cō añs ſit notius rñdenti q̄ ꝓñs eſt bonus locus dyaleticus.:

Arguitur quarto ¶ Arguēdo a diffinitione ad diffinitū pñdo diffinitionē vt ſic/hō eſt aiāl rōnale/ḡ hō eſt riſibilis/jbi ē locus demōſtratiuꝰ/ḡ pñdo diffinitionē affirmatiue nō eſt locus dyaleticus ¶ Dico q̄ illud medium aiāl rōnale ꝓſideraꝛ dupl'r Uno° vt eſt principiū hōis in ordine ad illā paſſionē riſibile/et ſic ē ibi locus demōſtratiuus/qz tūc paſſio ſb iecti oſtendit̄ p ꝓpria ꝓncipia ei? Allio° ꝓſideraꝛ aiāl rōnale vt ſtat ſub intētō ne cōi diffinitionis inq̄tū.i.eſt diffinitio hominis/tūc eſt ibi locus dyaleticus ¶ Replicaꝛ vnū et idē non ꝑt eſſe mediū demr̄ationis et argumētationis dyaletice/ſz diffinitio eſt mediū demr̄ationis/ḡ nō argumētationis dyaletice/ Maioꝛ ꝓbaꝛ qz mediū demr̄ationis ē mediū nccm/et mediū argumētationis dyaletice/eſt mediū ꝓbabile/q̄ nō ſunt cadē media ¶ Dico q̄ nō eſt incōue niens idē eſſe mediū nccm/et mediū ꝓbabile reſpcū diuerſoꝝ/qz aiāl rōnale ē mediū nccm in ordine ad riſibile/qđ nccō oñdit ineſſe hōi Eſt tñ mediū ꝓbabile/ſi ꝓſideret inq̄tū fundet̄ in eo locus ſeu habitudo diffinitōis ad diffinitū

Deſcriptio eſt oꝛō ſignificans eſſe rei ꝑ accñtalia:vt aiāl riſibile eſt deſcriptio hōis Vel ſic Deſcriptio eſt oꝛō ꝓllans ex genere et ꝓpꝛio:vt aiāl riſibile Locus a deſcriptione ē habitudo deſcriptionis ad deſcriptū Et cōtinet q̄tuoꝛ argumēta:et q̄tuoꝛ maximas:ſicut locus a diffinitōe Et foꝛmāt̄ ꝫ eodē mō argumēta et maxiē ſic̄ i loco a diffinitōe q̄ ibi ponit̄ diffinitio ꝫ diffinitū:ꝫ nō deſcriptio et deſcriptū Interꝑtatio eſt dupleꝛ:q̄dā enim eſt q̄ nō ꝙuertit̄ cū interꝓetato ſuo:vt ledens pedem:eſt interꝑtatio huiꝰ nōis lapis Alia eſt q̄ ꝙuertit̄ cū interꝑtato ſuo:vt amatoꝛ ſapiē:eſt interꝑtatio huiꝰ nōis phūs Et hoc mō ſumit̄ hic et diffinit̄ur ſic Interꝓetatio eſt expoſitio vniꝰ nōis minus notiꝑ aliud nomen magis notū:vel ꝑ integrā oꝛōem Locus a nōis interꝑtatione eſt habitudo interꝑtationis ad interꝓetatū Et cōtinet tot argumenta et tot maximas ſicut locus a diffinitione Primo ſubūciēdo interꝓetationē affirmatiue:vt amatoꝛ ſapiē currit:ḡ phūs currit Locꝰ a nōis interꝑtatione Maxima:quicqđ ꝑtur de interꝑ-

tatione: z de interptato Vel sic a pte pti Sortes ē amator sapiē: g̃ sortes est phūs Locus a nōis interptatōe Maxima: de quocūq; ptur interptatio et interpretatū: Negatiue sic a pte subiecti: vt amator sapiē nō currit: g̃ phūs nō currit Locus a nōis interptatione Maxima quicq̄d remouet ab interptatione: remouet et ab interpretato A pte pti sic Sortes nō est amator sapiē: g̃ sortes nō est phūs Locus ab interpretatione Maxima: A quocūq; remouet interpretatio: ab eodē remouet et interpretatū Et eodē modo intelligit de interptato: sicut de diffinito

Primū punctū huius lcōnis est q̄ diffinitio descriptionis est bona q; dat p genꝰ et dr̄am ꝓuertibilē cū diffinito Ponit em̄ ozō loco gn̄is Et ponit signs esse rei p accn̄talia/ad dr̄am diffinitionis q̄ sigt eē rei p eēncialia Et sunt accidētia duplicia q̄dā ꝓpria/q̄. s. ozirit a pncipijs spēi Et accidētia cōia q̄ fluūt a pncipijs indiuidui Descriptio aūt debet dari p accna ꝓpa vt exp̄sse dicit 2ª diffinitio descriptionis p ꝓprias em̄ passiones sepe circuloq̄mur rerū dr̄as nob ignotas Etiā p̄t dari p accna cōia/inq̄tū plura accna cōia accipiunt̄ loco vniꝰ ꝓprij/6ᵐ q̄ vnū restringit alterū Et ideo diffinitio debet sic intelligi Descriptio ē ozō signs eē rei p accn̄talia supple ꝓpria/vel cōia ap ꝓpriata/vt gressibile bipes sunt accna ap ꝓpata hōi/q; ꝓuertunt̄ cū hōie Et q̄ ista accna signt esse rei/ꝓbat̄ p ph̄m ꝑmo de aiā dicentē Accna magnā p̄tē cōferunt ad cognoscendū q̄d quid est.

Scōm punctū est q̄ descriptio etiā diffinit̄ Est ozō ꝑstans ex gn̄e et prio/vt hō est aiāl risibile Si dicas genꝰ ponit̄ in diffinitione eēnciali/iō nō dz poni in diffinitione accidētali Dicit̄ q̄ ḡ nō est eodē mō Nam genꝰ ponit̄ in diffinitione eēnciali inq̄tū est pncipiū eēnciale et formale spēi Sz ponit̄ in descriptione accīli/inq̄tū est cā efficiens ipius ꝓprij q̄d fluit ex gn̄e Si forte q̄ras quō diuersimode dant̄ iste due descriptiones Dicit̄ q̄ prima est gn̄alis/et 2ª spēalis/ideo in ꝑma/descriptio gn̄aliter capta est diffinitū/ in 2ª/descriptio spēaliter capta ē diffinitū Vñ descriptio gn̄aliter capta capit̄ ꝑ q̄cūq; ozōe explicāte eē rei p accn̄talia/siue sint ꝓpria/siue ap ꝓpriata/siue sint cause extrinsece diffiniti ex q̄bz fit diffinito cālis Et hoc mō diffinitio cāp̄t incl̄ sub diffinitione descriptiua et accīli Sz descriptio spēalit̄ capta sumit̄ solū p ozōe ꝑstāte ex gn̄e et ꝓpo/t̄ pz quō diūsimode dāt̄ iste diffinitiones

Terciū punctū q̄ descriptio t interptatio faciūt locū a ſba/q; descripto dicit idē realit̄ et ꝓuertibilr cū descripto/ita et interpta tio dicit idē realit̄ et ꝓuertibilr cū interptato/iō q̄cd̄ vificat̄ de vno/etiā et de alio/et eō ꝓpter ꝓuertibilitatē t̄ioz Si dicas locus a ſta ē gn̄ t̄i? inferēs dicit cōuertibilr totā ſbaz t̄ij illati/sz q̄n arguit̄ a descripto/vt hō currit/ḡ aiāl risibile currit/ibi t̄i? inferēs nō explicat ſbaz t̄ij illati sz e conuerso Dicit̄ q̄ in

loco a ſba nō opz q ti⁹ inferēs dicat explicite ſbaz et nāz tij illati/ſz ſufficit q dicat ꝙuertibiliꝫ totā ſbaz ei⁹ ¶ Pi arᵍ descriptio explicat cē rei p accīta lia q̄ cōitanꝫ ſbaz rei/g̈ descriptio nō facit locū a ſba/ſz a ꝓcōitantibz ſbaz ¶ Dico negādo ꝓñaz/et rō est qz descriptio accipiꝫ ꝓ cadē ecīcia seu ſba ꝙuertibiliter cū descripto/ita q ti⁹ inferēs et illat⁹ sunt tij ꝙuertibiles/ſz in loco a ꝓcōitantib⁹ ſbaz/ti⁹ inferēs nō dicit ibē ꝙuertibiliꝫ cū tio illato ¶ Posſz hic poni q q̄druplex est diffinitio. f. q̄ditatiua et ecīlis Descriptiua et accīlis. Diffinitio q̄ nōis et cālis De q̄ vidcaꝫ supꝫ in ꝓncipio ꝑmi tc̄tat⁹ q̄stiōc deciā

Queritur primo quō dzñt ethimologia tr̄slatio et interp̄tatio ¶ Et q̄tuplex ē interp̄tatio ¶ Ad p^m dico q fic int se dzñt Mā ethimologia ē expō vni⁹ dcōnis p alias dcōes ciusdē ydeomatis/vt sol dr q̄si sup̄ ōnia lucēs/de⁹ quasi dans cēnā vitā suis Et luna q̄si luce carens aliena/vbi latinū exponiꝫ p alias dcōnes latinas Trāslatio ē mutatio ꝑmonis de vno ydeomate in aliud/vt cū mutaꝫ grecū iu latinū/vt kyrios grece ē dñs latine Et jesus hebrayce ē saluator latine Bz interp̄tatio fit q̄n exponiꝫ vna dcō p alias dcōes ciusdē ydeomatis vel diuersoꝝ Et sic interp̄tatio vt hz sumiꝫ ē q̄dā supius ab ethimologiā et distinguiꝫ ꝓtra trāslationē in q̄ nō fit expō nōis/ſz mutatio vni⁹ ꝑmonis in aliū ꝑmonē extrancū ¶ Ad 2^m dico q interp̄tatio ē duꝑ q̄dā est nō ꝙuertibilis/q̄dā ꝙuertibilis cū interpto Nō ꝙuertibilis est duplex/ q̄dā em̄ est in plus excedēs suū interp̄tatū/vt ledēs pedē est interp̄tatio hⁱ nōis lapis/et de pⁱibz vificaꝫ q̄z lapis/ita etiā hō dr q̄si factus ab humo/nā fcm ab humo excedit hōiez Alia est interp̄tatio in mn⁹ et excessa ab interp̄tato/quia de pauciozib⁹ verificaꝫ q̄z interp̄tatū/vt pfecte factū est interp̄tatio hui⁹ nōis pfectū/qđ dicīꝫ de deo et de creaturis/ſz pfecte factū dicīꝫ de creaturis tm̄ Et ab istis duabz interp̄tationib⁹ nō sumiꝫ locus dyaletic⁹/nec in eis ē loc⁹ a ſba/ et rō est qz tales nō dicūt ibē ꝙuertibiliter cū iuterp̄tatis/qđ req̄riꝫ in quolibz loco a ſba Bz interp̄tatio ꝙuertibiliꝫ cū interp̄tato est q̄ nec excedit interp̄tatū nec excediꝫ ab eo/vt amator sapiē/est interp̄tatio ꝙuertibilis hui⁹ nōis pℏus/ Dicīꝫ aūt pℏus a philos qđ est amor/et sophos qđ est sapiā/q̄si amator sapiē/ Et ab ista sumiꝫ locus dyaleticus et ē locus a ſba/qz talis interp̄tatio dicit ibē realiter et ꝙuertibiliter cū suo interp̄tato ¶ Et diffiniꝫ sic Interp̄tatio ē expositio vni⁹ nōis min⁹ noti ꝑ aliud nomē magis notū vtz in textu ¶ Arguiꝫ ista diffinitio ꝙuenit alteri a diffinito/g̈ nō est bona Nīs ꝓbaꝫ qz ꝙuenit diffinitioni/qz in diffinitione ē expositio vni⁹ nōis minus noti ꝑ aliud nomē vl' ozōem j^z ¶ Dico q licet diffinitio ex p̄nti dicit expōem nōis diffiniti/nō tm̄ ꝑmo et p se/nā ipa ꝑmo explicat cē rei figte ꝑ nomē/et ex p̄nti explicat nomē q̄tū ad suā significationē Ecōtra vero interp̄tatio ꝑmo explicat nomē/et ex p̄nti significatū et ꝑ codē supponit cū interp̄tato ¶ Si arguaꝫ Tū dicīꝫ creare est ex nichilo aliq̄d ꝓducere/ibi est inteꝑtatio/et tm̄ diffinitio sibi nō cō uenit/qz ibi nō est expositio vni⁹ nōis/sed verbi igiꝫ ¶ Dico q licet ibi non sit expositio vnius nōis capiendo nomē ꝓꝓrie vt significat ꝑ modū substātie/ tamē bñ est expō nōis capiendo nomē gn̄aliter vt ē nota mētis/et ita capitur nomen in diffinitione interp̄tationis.

Queritur scđo In auctoꝝ nr̄ sufficiēter determinet de locis a ſba Dicīꝫ q sic qz i loco a ſba vn⁹ terminoꝝ sp dicit explicationē ꝙuertibilē alteri⁹ tij/vel g̈ talis explicatio sumiꝫ ex ꝓncipijs cēlib⁹ rei/vl'a ꝑ ꝓtatib⁹ ei⁹ Di ꝑmū sic ē locus a diffinitione Di 2^m hz ē dupl'r/vel explicatio

sumit̄ a ꝓprietatib⁹ rei ꝯm se/sic est locus a descriptione/vel sumit̄ a ꝓpetatibus inq̄tū ab ipis fit interpretatio/sic ē locus ab interptatione Diffinitio em̄ explicat cē rei p eēalia/descriptio p accītalia Et interptatio explicat ipm cē p ꝓpetates a q̄b⁹ nomē imponit̄ ¶ Si arguat̄ sūt adhuc q̄tuor loci a sba g auctor nr̄ insufficient̄ dicit de locis a sba Alīs ꝓbat̄ qz est aliqs locus a synonimo/a spē ad drām/a spē ad ꝓpriū/et ab exponētibz ad expositū ¶ Dico q isti ꝓphendūt̄ sub istis trib⁹ illā locus a synonimo Et locus a spē ad drām t eō ꝓphēdūt̄ sub loco a diffinitione vel diffinito/qz ēmin⁹ inferēs ibi dicit idē ceīcialiter t ꝙuertibiliter cū ēmino illato Ibz locus a spē ad ꝓpriū reducit̄ ad locū a descripto ad descriptionē Et locus a ꝓprio ad spēm reducit̄ ad locū a descriptione ad descriptū/qz ꝓpriū ponit̄ in descriptione descripti Et loc⁹ ab exponētib⁹ ad expositū reducit̄ ad locū ab interptatōne Et quo scīt q in speciali sunt quatuordecim loci a sbīa vtpz in figura sequēti

Locus a sba alius A diffinitione/vt aiāl rōnale currit/g hō currit Et ecōtra A diffinito ad diffinitionē/vt hō currit/g aiāl rōnale currit

Locus a sba alius A descriptione/vt aiāl risibile currit/g homo currit Et eō A descripto/vt hō currit/g animal risibile currit.

Locus a sba alius Ab interptatione/vt amator sapiē currit/g phs currit Et eō Ab interptato/vt phūs currit/g amator sapiē currit.

Locus a sba alius A synonimo/vt marcus cicero currit/g tull⁹ currit Et eō vt tullius currit/g marcus cicero currit

Locus a sba alius A specie ad drāz ꝓpriā/vt hō currit/g rōnale currit Et eō A drā ꝓpria ad spēm/vt rōnale currit/g homo currit

Locus a sba alius A spē ad suū ꝓpriū/vt hō currit/g risibile currit Et ecōtra A ꝓprio ad suā spēm/vt risibile currit/g homo currit

Locus a sba alius Ab exponēte ad expositā/vt hō currit t nichīl aliud ab homine currit/g tm̄ hō currit Et eō Ab expositā ad exponentē/vt tm̄ hō currit/g hō currit et nichil aliud ab hoīe currit Et oēs isti q̄tuordecim loci dīr a sba/qz ēmin⁹ inferens et ēmin⁹ illatus ꝙuertūt̄ inter se Et iō oīs ꝓtinēt̄ sub vno loco gñali q̄ dicīt̄ locus a ꝙuertibilib⁹ Et ꝑt argui q̄tuor modis subijciendo t ꝓnendo affirmatiue et negatiue Et formari q̄tuor maxime scz Quicq̄d verificat̄ de vno ꝙuertibiliū/et sic de reliquo Et de quocūq; verificat̄ vnū ꝙuertibiliū et reliquū Et quicq̄d negat̄ de vno cōuertibiliū/et de alio Et de quocū q; negatur vnū et reliquū.:

Arguitur ꝓmo cōtra textū sic Si descriptio possit diffiniri hoc essz p aliā descriptionē Et illa iterū p aliā/t illa alia itez p aliā/et sic erit ꝓcessus in infinitū/qđ ē inconueniēs/g descriptio nō ꝑt diffiniri ¶ Dico q licz descriptio capta ꝓ significato.s.ꝓ intētione ista q̄ est descriptio/bñ diffiniat̄ p descriptionē captā ꝓ denōiato/tm̄ illa nō ꝑt vlterius diffiniri p aliā/t rō est qz diffinitio ꝓ denōiato est q̄d ꝓplexū/et ita ibi ē status/qz cōplexoz nō ꝑt eē diffinitū/ꝫ simpl⁹ ti⁹ vt dcm̄ est in lcōne ꝓcedēte de diffinitōe. et diffinito ¶ Replicat̄ ozō vt hō alb⁹ est q̄d ꝓplexū t diffinit̄ cū ozō ozō est vox figūa ad placitū tc/hō currit ē ꝓpō et est q̄d ꝓplexū et diffinit̄/cū ozō ꝓpō est ozō tc/igit̄ ꝓplexū ꝑt diffiniri t cē diffinitū ¶ Dico licz ꝓplexū possit diffiniri tq̄ diffinitū remotū/nō tū tq̄ diffinitū ꝓpinquū Diffinitū ei ꝓpinquū sp est simplex ti⁹ sicut ptz in diffinitione ceīciali Diffinitū est scla spēs q̄ē vn⁹ termin⁹ Et in accītali ctiā est spēs in ordine ad accīs ꝓpriū Vel est gen⁹/vel drā vel accīs/vel indiuiduū/vel aliud inꝓplexū

Arguitur scđo contra ꝑmã diffinitionẽ descriptionis illud qđ figt accñs rei/nõ figt eẽ rei/ꝫ descriptio q̃ dar solũ ꝑ accñs/figt tm accñs rei/g̃ inale dz q ꝑ descriptio ẽ ozõ figns eẽ rei ¶ Dico q licet descriptio data solũ ꝑ accñs figt accñtalia de suo formali figto/tm̃ de materiali figto imꝓportat eẽ sbale rei/qđ ꝑ illa accñs explicar a posteriori/et ita ducũt nos in ꝯg nitionẽ sbe a posteriori/vt vult pḧus ꝑmo de aiã. ¶ Replicar descriptio ducit nos i ꝯgnitionẽ sbe a ꝓzi/g̃ illa solutio falsa Añs ꝓbar qz descriptio cõ stat ex gñe et ꝓpzio/vt dicit scđa diffinitio/ꝫ genꝰ et ꝓpziũ sunt eẽncialia spẽi g̃ illa ducũt in ꝯgnitionẽ spẽi a ꝓzi Minoꝛ ꝓbar qz genꝰ est de eẽncia spẽi/et ꝓpziũ imediate ꝯsequtur eẽnciã spẽi ¶ Dico licet genꝰ et ꝓpziũ sint eẽncialia spẽi inq̃tũ respiciũt eẽnciã eius Añ pñt dici accñtalia inq̃tũ genꝰ respicit ꝓpũ vt est cã effectiua ꝓpzij/vñ genꝰ et dzã nõ causant ipm ꝓpziũ/nisi post eẽ completũ spẽi/ideo genꝰ inq̃tũ est causa effectiua ꝓpzij aliquo mõ ꝯsequtur eẽ spẽi et vt sic ducit in cognitionẽ spẽi a posteriori.

Arguitur tercio cõtra locũ a descripto ad descriptionẽ nõ seq̃r homo ẽ spes/g̃ aiãl risibile est spes/qz añs est verũ/et ꝑñs flm̃/ et tm̃ ibi arguiť ꝑm locũ a descripto ꝛc ¶ Dico q locus iste tenet qñ termini supponũt ꝓsonaliter/mõ hic supponũt simplr ¶ Replicar nõ etiã seqtur in suppõe ꝓsonali/g̃ solutio nõ valet Añs ꝓbar qz nõ seqtur sortes scit eẽ hõ g̃ scit eẽ aiãl risibile/qz añs ꝑt eẽ verũ sine ꝑñte ¶ Dico q locꝰ tenet in ꝓpõnibz de ineẽ Et nõ tenet sp in illis modalibz/q̃ a qbusdã vocãr modales/ideo nõ seq̃r/hoiẽm demõstrabile est eẽ risibile/g̃ aiãl risibile demrãbile ẽ eẽ risibile

Arguiť quarto ab interꝓtatione nõ ꝯuertibili sumiť bonus locus dyaꝰ g̃ textus falsus q̃ dicit oppositũ Añs ꝓbar qz bñ sequiť Aer nõ est lebens pẽde/g̃ aer nõ est lapis Chimera nõ est lebẽs pẽde/g̃ chimera nõ est lapis Añs cm̃ nõ ꝑt eẽ verũ sine ꝑñte ¶ Dico q hoc bñ seq̃r/ꝫ non ꝓistũ locũ ab interꝓtatione ꝓut ẽ locus a ſbnã/qz tmiꝰ inferens t tminꝰ illatus nõ ꝯuertiť Sz est ibi alius locus scz a supiori ad inferius negatiue/qz interꝓtatio excedens se hz vt genꝰ et supius/et interꝓtatũ se hz vt spẽs et inferius. Et ideo si arguar fic/lignũ nõ est lapis/g̃ lignũ nõ est lebens pẽde/ꝯmittiť fallatia ꝑñtis qz ibi arguiť ab inferiori ad supius negatiue ¶ Replicar hic cñ arguiť ab interꝓtatione nõ ꝯuertibili/nec a supiori vel inferiori/ꝫ ab interꝓtatione ꝯuertibili/rusticus ẽ amatoꝛ sapiẽ/g̃ rusticus est pḧus/qz añs est verũ/et ꝑñs falsum/g̃ locus ab interꝓtatione ꝯuertibili nõ valet Dz añs sit verũ ꝓbatur qz ꝑm pḧm ꝑmo metha^cc Oẽs hoiẽs natura scire desiderant ¶ Dico q licet rusticus appetat et desiderat sciãm/nõ tm̃ amat sciãm/est em̃ desideriũ appetitus rei absentis et nõ habite Sz amoꝛ ẽ appetitus rei habite Et ita rusticus carens sciã nõ amat eã/licet bñ desiderat.

Loci a ꝯcomitantibꝰ ſbnãz sunt octo.

Locus a ꝯcõitantibꝰ ſbnãz est qñ sumitur argumẽtũ ab his q̃ ꝯsequũtur terminos in q̃stione positos Et diuiditur: qꝛ alius est locus a toto: alius a ꝑte: alius a causa: alius ab effectu: alius a generatione: aliꝰ a corrup

tione:alius ab vltimis:alius a cõiter accidentib⁹ Locus a toto diuidit sicut ipsum totũ Est enim qdã totũ vle: aliud integrale:aliud totũ in quantitate:aliud totũ in modo:aliud totũ in loco:aliud totũ in tpe Et scõm hoc multiplex est locus a toto:quia alius ẽ locus a toto vli Alius a toto integrali et sic de alijs Et tot modis diuidi tur pars:et locus a pte Totũ vle vt hic sumitur:est qlibet superi⁹:et sbale sumptũ ad suũ inferius:vt aiãl ad hominẽ:et homo ad sortẽ Pars subiectiua dicitur quodlibet inferius sub toto vli sumptũ Locus a toto vli siue a genere est habitudo ipius totius vlis seu generis ad suã ptem subiectiuã:siue ad suã speciem Et ẽ semp destructiuus pndo totũ:vt lapis nõ est aiãl:g lapis nõ est hõ Maxima a quocũq remouet genus siue totũ vle Ab eodẽ remouet spẽs siue pars subiectiua. Locus a spẽ siue a pte subiectiua est habitudo ip⁹ ad genus:siue ad suũ totũ vle Et est semp constructiuus Et tenet duo argumẽta et duas maximas Primo sbñ tiendo spẽz affirmatiue:vt hõ currit:g aiãl currit Locus a spẽ siue a pte subiectiua Maxima quicqd ptur de spẽ vel pte subiectiua:hoc etiã ptur de gũe siue de toto vli Secõo pndo spẽz affirmatiue:vt sortes est hõ:g sortes est aiãl Maxima de quocũq ptur spẽs siue ps subiectiua:de eodẽ ptur genus siue totũ vle Totũ integrale est qõ est cõpositũ ex ptibus quãtitatẽ hñtib⁹ Et ps eius dicit ps integralis Pars integralis est q̃ cum alijs ptib⁹ reddit cptitatẽ totius Locus a toto integli ẽ habitudo totius integralis ad suã ptẽ:et est sp̃structiuus:vt domus ẽ:g paries ẽ Locus a toto integrali Maxima:posito toto integrali:ponit et qlibet eius ps

Locus a pte integrali est habitudo ptis integralis ad suū totū: et est semp destructiuus: vt paries non est ergo domus non est Maxima: destructa pte integrali: destruitur et suū totū.

Postq̄ auctor: dcīauit de locis a ſba/hic incipt dcīare de locis a ꝓcōitātibꝫ ſbaꝫ Et sunt ciꝫ octo ſpēs/vt locus a toto/locus a pte ꝛc Et inter istos pmo dcīminat de loco a toto et pte diuidens locos a toto in sex locos Et pmo determinaī hic de duobꝫ pmis locis a toto sicut pz in textu Et sunt huiꝫ lcōnis tria pūcta due q̄stiones et q̄tuor argumenta more solito.

Primū punctū q totū diuidiī in sex tota/quoꝝ sufficientia sic sumiī Oē totū ptinet sub se suas ptes/vel ḡ ptinet eas in actu vel in potencia Si in potencia ꝫ est duplr/vel dicit totā eēnciā sue ptis/sic ē totū vl̄e/vel dicit tm ptē eēnc/sic est totū in mō Si vo ptineat suas ptes in actu/ꝫ est dupliciter/qz vel tale totū sumiī p modū vniꝫ indiuisi sic est totū integrale. vel p modū diuisi et multiplicati p sua inferiora/ꝛ hoc duplr/vel importaī no minaliter ꝛ sic est totū in q̄titate/vel aduerbialiter/ꝫ ē duplr vel hꝫ ptes in suc cessione/et sic est totū in tpe/vel in pmanēcia sic est totū in loco Et qz totū et ps opponūī relatiue/ideo sicut sextuplicia sunt nota/ita sextuplices sunt ptes Et sicut sunt sex loci a toto/ita sex loci a pte

Scōm punctū est q totū vl̄e est supius eēnle ad suā ptē/et nō capiī so lū p genere vel specie/q̄ sunt de recta linea pn̄tali Hꝫ ca piī hic totū vl̄e gn̄aliter p quocūq; supiori qō p̄tur de pluribꝫ inferioribus ac tu vel aptitudine/siue tale sit eius rōnis/siue eius reale/siue vniuocū siue analo gū Et ps subiectiua dicīt inferius respectu supioris sicut est indiuiduū respectu speciei/et spēs respectu generis/et genus respectu entis Et breuiter ps subiec tiua dicīt ōne minus cōe respectu magis cōis/supple qō p̄tur eēnl̄r de ipo Dñ locus a toto vl̄i est habitudo ipius ad suā ptē Et tenet iste locus negatiue/et nō affirmatiue Cuiꝫ rō est/qz totū vl̄e est communiꝫ sua pte/ideo nō opꝫ q si ali quid verificeī de ipo ꝑm q est in vna eius pte/q; ꝓpter hoc verificeī de ipo ꝑm q est in alijs ptibꝫ/vt nō seq̄t azinus est aiāl/ḡ azinus ē homo ¶ Ztē locus a pte subiectiua tenet solū affirmatiue et nō negatiue/rō est qz ad negacōez spe ciei nō seq̄tur negatio generis/vt nō seq̄tur azinus nō est homo/ḡ azinus non est aiāl Si q̄ras q̄ fallacia est q̄n male arguiī p locū a toto vl̄i/et a pte subicc tiua Dico q est fallacia p̄ntis vt patebit

Tercium punctū est Totū integrale/totū vniuersale/et totū potesta tiuū differūt sic Illā totū vl̄e est totū ꝑm eēnciā in q̄ libet parte eius vt aiāl/est in qualibet suarū spēz ꝑm se totū Totū potestatiuū adest cuilibet pti ꝑm totā eius essenciā/nō autē ēcōm eius vtutē/vt aiā rōnalis respectu anime vegetatiue/sensitiue/et intellectiue Totū vero integrale/nec est totū ꝑm essentiā/nec ꝑm virtutē in qualibet eius pte Et nota q totū integ le est duplex scz totū homogeniū/et totū etherogeniū Totū homogeniū est quod est eiusdē nature in omnibꝫ suis ptibus/et p̄tur de qualibꝫ pte in recto vt terra aqua aer ꝛ cetera/quelibet enim pars terre est terra/et quelibet pars aque est aqua Et dicitur ab homos grece/quod est vnum latine

et genios natura q̃i vni⁹ nature in ōnibꝫ ſuis ptibꝫ ⁊ Sꝫ totū etherogeniū ẽ qđ eſt diuerſe nature in ōnib⁹ ſuis ptibꝫ/et nō p̄t p̄ꝛi de q̃libet pte ſua/vt eſt hō/et dom⁹ ⁊ Et dicit̃ ab etheron vel ethron/qđ eſt variū et genios natura/quaſi diuerſe nature in ōnib⁹ ſuis ptibus.

Queritur primo An locus a toto integrali ſolū teneat affirmatiue ¶ Dico ſic/vt domus ẽ/ꝯ paries ẽ ⁊ Maxima poſito toto integrali/ponit̃ q̃libet eius ps/cui⁹ rō eſt qꝛ totū integrale ꝓponit̃ ex ſuis ptibus integralibꝫ/et ideo ille nccio requirit̃ ad eē totius/ꝯ poſito toto integli ponit̃ ptes ei⁹ ⁊ Et nō tenet negatiue/qꝛ ptes toti⁹ integralis ꝑm eē ſunt ꝓtes ſuo toto/nec ab eo ſuſcipiūt eē/ꝯ deſtructo toto nō oportet deſtruere ptes. ¶ Arguit̃ ꝓtra diffinitionē totius integralis/hec ozō aiāl rōnale mortale/ē qđđā totū integrale/et tñ nō ꝓponit̃ ex ptib⁹ ⁊titatē hñtibꝫ igit̃ ¶ Dico licꝫ illa ozō dicat̃ totū integrale ꝑm fil'itudinē/eo q̄ integrat̃ ex plurib⁹ vocibꝫ ſignificatiuis/et iō hꝫ modū totius integralis/nō tñ eſt totū integrale ꝓpe et ꝑm veritatē ¶ Arguit̃ cōtra ſic iſte locus a toto integrali nō tenet affirmatiē igit̃ dicta falſa Añs ꝓbat̃ qꝛ nō ſeq̃tur iſta domus valet centū libꝛas/ꝯ ei⁹ paries valet centū libꝛas ¶ Dico q̄ iſte locus nō tenet reſpectu oīm ptoꝝ/ſed ſolū reſpectu hui⁹ vbi eſt p̄dicātis ſcōm adiacens ¶ Replicat̃ etiā nō ſeq̃t reſpcū hui⁹ verbi eſt/ꝯ ſolutio mala Añs ꝓbat̃ qꝛ nō ſequit̃/eccleſia eſt/ꝯ ſe neſtre vitriate ſunt/vel ꝯ chorus eſt ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̃ ad ptes ꝓncipales ecclie/q̃ ſunt fundamentū pies et tectū/vñ ptes integrales ſunt duplices/q̃ dā ſunt ꝓncipales/⁊ ſunt ille ſine q̃bꝫ totū integrale nō p̄t eē/vt ſunt coꝛ caput cerebꝛū reſpcū hōis ⁊ Et fundamentū pies tectū reſpcū dom⁹ Quedā ſunt minus ꝓncipales/et ſunt ſine q̃bus totū p̄t eē/vt manus pes lingua ⁊c reſpcū hominis ⁊ Et oſtiū feneſtra camin⁹ reſpcū domus et reſpcū iſtarū nō tenet locus

Queritur ſcō vtrū locus a pte integrali ſolū teneat negatiue ¶ Dico ſic vt pies nō eſt/ꝯ domus nō eſt ⁊ Maxima deſtructa pte integrali deſtruit̃ ei⁹ totū ⁊ Et rō eſt qꝛ deſtructo ꝓꝛi deſtruit̃ poſterius qđ ab eo ſuſcipit eē/ſꝫ totū integrale eſt poſterius ſuis ptibꝫ/et ab ipſis ſumit eſſe ⁊ Et nō tenet affirmatiue/qꝛ poſito ꝓꝛi qđ eſt in potēcia ad poſterius/nō ē ne ceſſe ponere poſteri⁹/ſꝫ ptes ſunt in potēcia ad totū integrale et ꝓcedūt ipm/igit̃ poſita pte ſcꝫ fundamēto nō ſeq̃t poſitio toti⁹ ſcꝫ dom⁹ ¶ Hi⁹ arguatur locus a pte integrali nō tenet deſtructiue/ꝯ dicta falſa Añs ꝓbat̃ qꝛ nō ſequ̇tur/coquina nō eſt/ꝯ dom⁹ nō eſt ⁊ Etiā nō ſequit̃/man⁹ petri nō eſt/ꝯ petrus nō eſt/et tñ ibi arguit̃ a pte integrali negatiue/igit̃ locus ille nō tenet negatiue ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̃ a ptibꝫ ꝓncipalib⁹/reſpcū q̃rū ſolū tenet/ſꝫ arguit̃ a ptibꝫ minus ꝓncipalibꝫ ¶ Si arguat̃ locus a pte integrali tenet etiā affirmatiue/ꝯ dicta falſa Añs ꝓbat̃ qꝛ bñ ſeq̃tur/ps panis ẽ/ꝯ panis eſt/ps carnis eſt/ꝯ caro eſt/igit̃ ille locus tenc ꝓſtructiue ⁊ affirmatiue ¶ Dico q̄ licet bñ ſeq̃tur ps panis ẽ/ꝯ panis ẽ/hoctñ nō eſt ꝓpter habitudinē ptis integralis ad ſuū totū integrale/ſꝫ ꝓpter habitudinē ptis ſubiectiue/ad ſuū totū vl'e ¶ Nam in quolibet toto homogenio ptes/nō ſunt ptes ⁊titatiue ſeu integrales/ſed ſunt ptes ſubiectiue ⁊ Et rō eſt qꝛ totū hōgeniū p̄tur de ſuis ptibꝫ in rcō/vt ſuperius de ſuo inferiori ⁊ Etiā p̄t dici q̄ totū hōgeniū ꝑm eſſe ſuū ⁊titatiuū ẽ totū integrale ⁊ A pte illi⁹ bñ tenet locus affirmatiue vt ꝓbat argumentū Sꝫ qñ textus dicit q̄ nō tenet affirmatiue/ꝺntelligit̃ ꝫ de ptibꝫ etherogenijs

Arguitur primo cōtra diffinitionē totius vl'is Riſibile ẽ vl'e reſpectu hōis/et tñ nō eſt ſupius et ſbāle ei⁹/ꝯ diffinitio toti⁹

vl'is est mala Añs ꝓbaꝫ ꝑ pñm ꝑmo posteriozꝫ dicentẽ/vl'e est qđ est de ōni/ de ꝙ se et ꝑm ꝙ ipm/vt hō est risibilis ¶ Dico licet risibile sit vnū vl'e posteriozisticū qđ est vnū ptū de ōni pse et adeqte ꝙuenies subiecto/non tñ est vnū vl'e vt hic capiť/qz hic capiť totū vl'e ꝑ quolibet supiozi eeñciali seu magꝫ cōi ¶ Replicaꝫ supius eeñciale ẽ ps sui inferiozis/g illud nō dz totū vl'e Añs ꝓbaꝫ qz gen⁹ sczꝫ aiāl est ps spēi ¶ Dico licet supius eeñciale ꝑm ꝙ est ꝓtracꝫ tū in suo inferiozi/bñ est ps eeñcialis cl⁹/ſz ꝑm ꝙ accipiť in sua cōitate sic dicť totum vl'e respectu ipozum.

Arguitur secūdo dicit textus ꝙ locus a toto vl'i seu supiozi vel a gñe nō tenet affirmatiue ¶ Cōtra bñ seqt̄ vt ait boetius Si vtus ẽ vtilis/instlicia ẽ vtilis Si aiāl est sensibile/hō est sensibilis/et tñ ibi arguiť affirmatiue igiť textus falsus ¶ Dico ꝙ bñ seqť grā materie.i.terminoz ibi positoz et in ptis eeñcialibꝫ/ſz nō tenet grā forme/qz daꝫ instancia in ptis accñtalib⁹/vt tū seqť aiāl currit/g hō currit ¶ Replicaꝫ q̄cqđ ꝓtur de aliquo supiozi/etiā ꝓtur de suo inferiozi/g iste locus tenz affirmatiue/et ꝙ ꝓñs solutio falsa Añs ꝓbaꝫ ꝑ primā regulā añ pñitalem Qñ alterū de altero pr̄/ q̄cunqꝫ de ꝓto dicūť etiā de subiecto.i.de inferiozi dicūť ¶ Dico ꝙ regula illa intelligiť in ꝓdicationibꝫ eeñcialib⁹ Et si velim⁹ eā extendere ad ꝓciones accñ tales/tūc oportebit ꝙ zᵒ ꝓpō fit vl'is formal'r vel equalenť/vtz supꝫ in añ pñtz

Arguitur tercio dicit text⁹ ꝙ locus a toto vl'i vel a supiozi seu a gñe ad spēm solū tenet negatiue ¶ Cōtra non seqť/aiāl nō currit/g hō nō currit/vel sic aiāl nō est rōnale/g hō nō est rōnalis/et tñ ibi arᶻ negatiue/g textus falsus ¶ Dico ꝙ ibi nō arguiť negatiue a toto vl'i seu a gñe et ꝯ ideo qz negatio nō negat añ se/ideo dicit textus ꝙ iste locus tenet pñdo totū vl'e vel gen⁹ negatiue ¶ Replicaꝫ bñ tenet etiā ꝯbijciendo negatiue/g nō solū pñdo negatiue Añs ꝓbaꝫ qz bñ seqť nullū aiāl currit/g nulluls hō currit/qz oppositū ꝓñtis repugt añti ¶ Dico ꝙ ꝯ nō arguiť ꝓprie a gñe ad spēz vl'a toto vl'i/ſz arguiť a toto in cōtitate ad vnā ciꝰ ptē/qz hic totū distribuiť p signū vl'e/ō fit totū in cōtitate ¶ Si dicas cū argniť lapis nō est aiāl/g lapis nō est hō/ibi aiāl etiā distribuiť/et sic a sil'i etiā arguereť a toto in cōtitate et nō a toto vl'i ¶ Dico negādo ꝓnaz/qz totū in cōtitate attendiť penes terminū distributū p signū vl'e/et nō penes terminū distributū p negationē

Arguitur quarto contra locū a pte subiectiua/seu a spē ad genus/dicit textus ꝙ solū tenet affirmatiue ¶ Cōtra bñ seqť etiā n negatiue/ꝯ nō currit/g aiāl nō currit/qz añs est verū et ꝓns/et oppositū ꝓñtis nō ꝑt stare cū añte/g textus est falsus ¶ Dico ꝙ ibi nō arguiť negatiē a spē/qz hō nō negaꝫ/eo ꝙ negatio nō negat añ se/ſz arguiť affirmatiue/et ideo bñ seqť ¶ Replicaꝫ ꝯ arguiť affirmatiue/et tñ nō seqť sortes incipit currere/g sortes incipit moueri/qz añs ꝑt eē verū fine ꝓñte/g textus falsus ¶ Dico ꝙ ibi nō arguiť affirmatiue ſz negatiue qz incipit includit in se negatione vtz in expōe eius ¶ Posset argui sic pono casum ꝙ nullus azin⁹ fit in rerū natura/et ꝙ sint hōies aliq̄ currēres/tūc sic Hō seqť azinus nō currit g aiāl non currit/qz añs est verū et ꝓns flñs/et tñ arguiť a spē ad genus/vel ab inferiozi ad supius affirmatiue/qz inferius et supius nō negāť ¶ Dico ꝙ ad hoc ꝙ debite arguaꝫ ꝑ locū a spē ad genus affirmatiue subijciendo spēm/req̄ riť ꝙ gen⁹ vel supius poterit actu verificari de spē vel inferiozi in ꝓpōe vera categozica de pñti Et ideo nō valet ꝓdictū argumentū Nec etiā valet Adō

non est/g̃ hō non est Et rō est q̃re dicta ꝓbitio req̃rit/q; alias tale enthimema seu argumentū nō posset reduci ad aliquē syllom Dz nā ꝑmū argumenti ñ reducat sic ad bocardo Azin⁹ nō currit/ōnis azinus est aiāl/g̃ aiāl currit/ꝺbi minor ꝑ casum positū est falsa/g̃ nimirū q; ꝓclusio est falsa Ex quo seq̃tur qñ argnit in illo casu posito/azin⁹ nō currit/g̃ aiāl nō currit/ꝑña nō valet/z cā est q; termin⁹ illatus.l.gen⁹ nō ꝑtur ve de azino seu ꝯtio inferēte in ꝓpōne intellecta quādo reducit ad syllogismū.

Totū in quātitate est vl'e sumptū vl'iter:vt ōnis hō nullus azin⁹ Pars in q̃ntitate est qlibet inferius ꝓtē tū sub illo toto vl'i vl'iter sumpto Locus a toto in q̃ntitate ē habitudo ipius ad suā ptē:et est ꝓstructiuus et destructiu⁹ Cōstructiue sic:ōnis hō currit:g̃ sortes currit Locus a toto in q̃ntitate Maxima:quicq̃d p̃tur de toto in q̃ntitate:etiā de qualibet ei⁹ pte Vel sic Si vl'is sit vera:q̃libet eius singularis erit vera:destructiue sic nullū aiāl currit:g̃ nullus hō currit Maxima:q̃cquid remouet a toto in q̃ntitate:et a qualibet ei⁹ pte Vel sic Si vl'is est falsa:q̃libet eius ꝑticularis erit falsa Loc⁹ a ꝑtibus in quātitate est habitudo omniū ptiū in q̃ntitate simul sumptarū ad suū totū Et tenet ꝓstructiue et destructiue Cōstructiue sic:sortes currit:plato currit:et sic de ōnibus alīs:g̃ ōnis hō currit Locus a ꝑtib⁹ in q̃ntitate Maxima:quicq̃d p̃tur de ꝑtibus in quātitate simul sumptis:et de suo toto:destructiue sic Sortes nō currit:plato nō currit:et sic de alīs:g̃ nullus hō currit

Locus a ꝑtibus in q̃ntitate simul sumptis Maxima quicq̃d remouet a ꝑtib⁹ in q̃ntitate simul sumptis:etiā et a suo toto Vel ū q̃libet singularis nō sit vā:sua vl'is nō erit vera Totū in mō est vl'e sumptū sine dem̄inatione:vt hō Pars in mō est vl'e sumptū cū dem̄iacōe nō diminuēte:vt hō alb⁹ Et in hoc toto seu loco sumit eodē mō argumentū:sicut in loco a gñe ad speciem

In p̄cedēti lc̄one determinatū est de duobz locis a toto. s. de loco a toto vlī/et de loco a toto integli/h̄ ia determinaī de duobz alijs locis a toto. s. a toto in q̄ti tate/et a toto in mo Et sunt tria pūcta q̄stiones et argumenta more solito

Primū punctū Totū in q̄titate ē vle vliter sumptū/vel ei⁹ cōis cū sig no vlī/vt ōnis hō/ibi hō est totū in q̄titate/nō ꝑm se/sz ꝑm q̄ distribuit̄ p signū ōnis Et q̄ sequī cū dr ōnis hō/illud totū aggregatū ex signo et tmino cōi nō est ꝑpe totū in q̄titate/sz ei⁹ cōis distribut⁹ ¶ Vñ loc⁹ a toto in q̄titate tenet affirmatiue et negatiue/vt ōnis hō currit/g̃ sortes cur rit Et rō est q̄ aīs non p̄t esse verū sine ꝓnte Negatiue sic nullus hō currit/g̃ sortes nō currit Et rō gñalis est q̄ impossibile est aīs ē verū sine ꝓnte ¶ Et nota q̄ dupl'r p̄t affirmatiue argui p locū a toto in q̄titate Vno° ponēdo ipm in subiecto/vt ōnis hō currit/g̃ sortes currit Alio° ponēdo ipm in ꝑto/vt sor tes videt oēm hoiem/g̃ sortes videt platonē

Scm̄ punctū est q̄ locus a ꝑte in q̄titate/etiā tenet affirmatiue et ne gatiue/vt clare in textu Sz est notandū q̄ dupl'r p̄t ar gui a ptibz totius in q̄titate Vno° enumerādo alīq̄s ptes et nō oēs/et sic iste locus nec tenet affirmatiue nec negatiue/vt nō sequī sortes currit et plato cur rit/g̃ ōnis hō currit/sz est ibi fallacia ꝓntis Alio° p̄t argui cū sufficiēti enume ratione ptiū/capiēdo cas sub ꝑpriis nominibz cū illa pticula et sic de alijs vel singulis/et sic iste locus tenet affirmatiue et negatiue ¶ Si arguaī bñ sequ tur ab insufficiēti enumeratione ptiū/sortes nō currit/g̃ nō ōnis hō currit ¶ Dico q̄ in ꝓnte nō manet totū in q̄titate/ideo nō arguit̄ a ꝑte ad totū in q̄ti tate/sz arguit̄ eq̄pollenter a singulari ad suā pticularē/q̄ nō ōnis vz quidā nō

Terciū punctū est q̄ totū in mō est vle sumptū sine deriactione/vt hō p se sumptū est totū in mō Vñ locus a toto in mō tenz so lū negatiue pñdo totū in mō/sicut locus a toto vlī vel locus a gñe/vt lapis nō est hō/g̃ lapis nō est hō albus Maxima destructo toto in mō destruit̄ q̄libz ei⁹ ps ¶ Sz ps in mō est vle sumptū cū determinatione nō diminuēte Aut est ps subiectiua alicui⁹ supiozis sumpta cū determinatione cōtrahente tm̄/vt hō alb⁹ est ps in mō respectu hōis/et etiā respectu aīalis Vñ locus a ꝑte in mō solū te net affirmatiue/et hoc duobz mod̄/ꝓmo subijciendo ptē affirmatiue/vt hō al bus currit/g̃ hō currit Alio mō pñdo ptē in mō affirmatiue/vt sortes est hō albus/g̃ sortes est hō Et rō gñalis est q̄ aīs nō p̄t cē verū sine ꝓnte Etiā quia oppositū ꝓntis repugnat aīcedenti

Queritur primo quotuplex est determinatio ¶ Dico quadruplex Cō trahens/diminuēs/distrahens siue ꝑuans/et āplians seu supaddens ¶ Determinatio ꝓtrahēs est que nō diminuit nec distrahit aut ꝑ uat rōem tmini cui addit̄/vt sunt alb⁹ niger fortis debilis et multa similia resꝑ pectu hōis ¶ Determinatio diminuēs est q̄ nō simpl'r distrahit aut ꝑuat rōem illi⁹ cui adiūgit̄/sz ꝑtim tollit et ꝑtim relinquit/vt cē albū ꝑm dentes/esse nubū ꝑm pedes ¶ Determinatio distrahens seu ꝑuans est/q̄ totaliter destruit et ꝑuat rōem eius cui adiūgit̄/vt mortuus pictus respcū hōis ¶ Determinatio āplians vel supaddens est que facit tminū cui addit̄ capi ꝑ figuificatis nō solū ꝑntibus sed ꝑteritis/aut futuris/vt sunt ymaginabilis opinabilis ¶ Si queras quō differūt iste determinationes ¶ Dico sic quia penes ꝑmā determinationē sez cō trahentē sumit̄ locus dyalectic⁹/puta loc⁹ a ꝑte in mō Et vocaī alio nōie dcm̄ ꝑm quiō capiendo dcm̄ ꝑm ḋo gñaliter ꝑ ōni dicto sumpto cū aliq̄ determinacōe

¶ Sz penes alias tres determinationes sumit̄ locus sophisticus a dicto sm qđ/ loco nō seq̄tur sortes est alb9 sm dentes/ḡ est alb9/hoc est leo pictus/ḡ est leo/ vt patebit in fallacijs ¶ Si arguat hō albus est ps in mō/et tn sumit̄ cū determinatione diminuēte/qz alb9 diminuit/qz facit hoiem stare p solis albus ¶ Licet licet alb9 bn̄ diminuit suppōem hōis/nō tn̄ diminuit rōem formalē hōis/qz homo albus est aiāl rōnale sicut hō

Queritur secūdo vtrū locus a toto in mō solū teneat negatiue ¶ Dico sic/vt lapis nō est hō/ḡ lapis nō est hō alb9 ¶ Dar ima destructo toto in mō destruit̄ q̄libet eius ps Cui9rō est qz destructo supio ri qđ est pus sm nāz suis inferioꝛib9/nccio destruūt̄ sua inferioꝛa/ſz totū in mō est supius respcū suarū pciū/iō ipo destructo destruit̄ q̄libet eius ps/jō solū te net negatiue ¶ Arguit̄ cōtra bn̄ seq̄tur hō nō celebrat/ḡ hō sacerdos nō celebrat/qz añs est verū de hōie layco/et ꝓns est falsum/et tn ibi arguit̄ a toto in mō negatiue/ḡ locus a toto in mō nō tenz negatiue ¶ Dico q totū in mō nō negat̄ qz negatio nō negat añ se Et ideo locus a toto in mō tenet pñdo ipz vt.ſ.ponat̄ post negationē ¶ Si arguat̄ etiā tenet affirmatiue qz bn̄ seq̄t coruus volat/ḡ corvus niger volat/itē ignis calefacit/ḡ ignis calid9 calefacit qz oppositū ꝓntis repugnat añti/qz null9 ignis calid9 calefacit/repugnat añti sez ignis calefacit ¶ Dico q ibi nō arguit̄ a toto in mō ad suā ptē in mō/nā ignis calid9 nō est ps in mō/z rō est qz calid9 nō est determinatio ꝓtrahēs respcū ignis eo q nō ꝓtrahit li ignis ad minoꝛē suppōem suoꝛū suppositoꝝ/jta nec ni ger est determinatio ꝓtrahens respectu corui/ſz est ꝑpriū epithetū/qđ sibi addi tur causa ornatus vel causa expſſionis ꝑpriet atis ei9 ¶ Si arguat̄ totū in mō nō distinguit̄ cōtra totū vl̄e/ḡ nō faciūt locos distinctos Añs ꝑbat̄ qz hō sine determinatione est totū vl̄e qz ē supius eccīale/et etiā est totū in mō qz sumit̄ absq; determinatione ¶ Dico licet sint idē māliter/tn̄ dnt formalr/vn̄ si vl̄e sumptū sine determinatone ꝓparet̄ ad suū inferius eccīale qđ est ps sbiec tiua/sic dz totū vl̄e Si ꝓparet̄ ad suū inferi9 accīale qđ est ps in mō ꝓtracta p determinationē nō diminuentē tē/sic est totū in mō ¶ Si arguat̄ ꝫ locū a ptē in mō q nō teneat affirmatiue sic Dñs ꝑpō sic ē nccia est vā/ḡ ōnis ꝑpō ē vera/nullū aiāl dū dormit vigilat/ḡ nullū aiāl vigilat/jbi arguit̄ a ptē in mō cū determinatione nō diminuēte/et añs est verū et ꝓns falsum ¶ Dico q dupl̄ est determinatio nō diminuēs.ſ.cathegorica et ypoca/jā dz q p determinationē n̄ diminuentē cathegoricā tenet/jste locus/nō aūt p ypothetica ¶ Replica tur ꝫ est determinatio cathca petrus vellet eē in luto cū decē ducatis/ḡ vellet eē in luto ¶ Dico q implicite ē ypoca/qz valet istā/petrus vellet esse in luto/si lucrari posset ducatos decē ¶ Si arguat̄ adhuc nō tenet affirmatiue/sor tes fit hō albus/ḡ sortes fit hō/añs pt eē verū/ꝓnte exīte falso ¶ Dico q ibi arguit̄ a ptē in mō negatiue/qz in fit includit̄ negatio vtz in ei9 expōe.ſ.sortes nūc nō est hō alb9/et imediate post hoc erit hō alb9/ex quo patet q nō ē pura affirmatiua/ſz ptim affirmatiua et ptim negatiua

Arguitur primo cōtra textū totū in q̄titate et totū vl̄e sunt idē/ḡ non faciūt locos distinctos Añs ꝑbat̄ de li oē aiāl/qđ ꝑo est totū in q̄titate/qz est vl̄e vl̄iter sumptū Etiā est totū vl̄e/qz est supius eccī ciale suoꝝ inferioꝝ ¶ Dico q licet sint idē māliter/tn̄ distinguūt̄ formalit̄/qz respcū diuersoꝝ vnū et idē ꝑt esse totū in q̄titate et totū vl̄e ¶ Replicat̄ etiā respcū ciusdē vnū z idē est totū in q̄titate et totū vl̄e/ḡ solutio falsa Añs

ꝓbaꝫ de li oē aiāl/qđ reſpcū hōis azini equi et oiū ſpēz eſt totū in q̄ntitate Et reſpcū hōis azini equi et oiū ſpēz ctiā eſt totū vl'e/qz eſt ſupius ceñle eaz oiū ¶ Dico ꝙ totū in q̄ntitate qđ eſt vl'e vliter ſumptū ꝑt duplr ꝓſiderari Uno mō ꝑm ei⁹ ceñciā et ꝑ modū vni⁹ nō multiplicati ꝑ ſignū ſic ē totū vl'e Alio⁹ ꝓſideraꝫ ꝑm cē multiplicatū ꝑ ſignū vl'e/ꝑ modū pluriū/ꝛc est totū in q̄ntitate

Arguitur ſecūdo ſi diffinitio totius in q̄ntitate eſſz bona/ſeq̄reꝫ ꝙ iſta cēt vera Oīis hō eſt totū in q̄ntitate/ſz ipa eſt flā/ꝛc diffinitio mala Minoꝛ ꝓbaꝫ qz ex ipa ſeq̄t falſum in darij arguēdo ſic Oīis hō eſt totū in q̄ntitate/ſz petrus ē hō/g̃ petrus eſt totū in q̄ntitate/ꝓclusio ē flā/g̃ aliq̄ ꝓmiſſarū nō minoꝛ g̃ maioꝛ ¶ Dico ꝙ nō arguit in darij qz maioꝛ nō eſt vl'is ſz indefinita/qz hoc totū ōnis hō ſupponit māliter/et ita hoc totū eſt termin⁹ cōis ſumptus ſiue ſigno/tđco eſt indefinita ¶ Replicaꝫ vl'e vl'it ſumptū facit ꝓpōez vl'em/ſz ōnis hō eſt vl'e vl'iter ſumptū/g̃ ōnis hō facit ꝓ pōem vl'em/et ꝑ ꝓñs maioꝛ pđicti ſyllōi eſt vl'is/g̃ ſolutio falſa ¶ Dico licet vl'e vl'iter ſumptū ſupponens pſonaliter faciat vl'em/vt ōnis hō currit/tñ vl'e vl'iter ſumptū ſupponēs materialiter nō facit vl'em/vt cū dicit ōnis hō eſt totū in q̄ntitate/nō hoc ꝑtū totū inquāc facit ſbiectū ſtare māliter ¶ Replicaꝫ g̃ iſta ꝓpō adhuc eſt falſa/qz nō eſt ibi totū in quātitate ¶ Dico ꝙ illa ꝓpō et ōnis ꝓſimilis ꝓcedit vera/nō ꝓut ſbtū ſupponat ꝑ ſeipſo/ſed ꝑ ſibi ſimili in alia ꝓpōne ſupponēte pſonaliter/ſicut iſta ꝓcedit albus eſt adiectiū/ꝛ iſta magiſtri eſt genitiui caſus/nō ꝓut ſbiecta capiaꝫ ꝑ ſe ſz ꝑ ſibi ſimilibus ſupponētibz pſonaliter/vt albus hō currit/liber eſt magiſtri.

Arguitur tercio Locus a toto in quātitate nō tenet affirmatiue/g̃ textus falſus Añs ꝓbaꝫ qz nō ſeq̄t/ōnis hō currit/g̃ adā currit/qz añs ꝑt eſſe verū ſiue ꝓñte ꝑ caſum poſſibilē/g̃ locus a toto in quātitate nō tenet affirmatiue ¶ Dico ꝙ ibi nō arguit a toto in quātitate ad ſuā ptē/et rō eſt qz hō in añte ſupponit ꝑ hōib⁹ pñtib⁹/jam adā nō eſt hō pñs/iō nō eſt ps eius ¶ Replicaꝫ dicit porphirius/ſiue ſocrates ſit/ſiue nō ſit ſp iſta eſt vā ſocrates eſt hō/g̃ a filiꝰ iſta ſemp erit vera/ſortes eſt hō/et ꝑ ꝓñs eſt ps ꝓtenta ſub hōie ¶ Dico ꝙ licet ſortes ſemp ꝓtineaꝫ ſub hōie quo ad ei⁹ ſignificationē/non tñ ꝓtineꝫ ſemp ſub eo ꝙ ad ſuppōem/tmin⁹ eñ cōis vbicūz ponit eqz multa ſigt/ſed nō ꝑ eqz multis ſupponit

Arguitur quarto cōtra locū a pte in quātitate ſic Arguēdo a ptibz in quātitate ē locus ſophiſticus/qz ē ibi petitio ꝓncipij g̃ ab eis nō ſumit locus dya⁹ Añs ꝓbaꝫ nā cū ar²/ſortes currit plato currit/ꝛ de alijs/g̃ ōnis hō currit/añs eſt ita ignotū ſicut ꝓñs ¶ Dico ꝙ licz arguēdo a ptib⁹ in quātitate ad totū in quātitate reſpcū ꝑtoꝝ q̄ nocioꝛi mō ꝓueniūt toti q̄ ptibus/bñ fit petitio ꝓncipij/nō tñ arguendo reſpcū ꝑtoꝝ q̄ eō nocioꝛi mō ꝓueniūt ptib⁹ q̄ toti/jā iſta ꝑta accñlia notioꝛi mō ꝓueniūt ptib⁹ et ſingularib⁹/qz actus et gñationes ſunt ſingulariū et ſuppoſitoꝝ ꝑmo methaꝛ

¶ Replicaꝫ hic eſt bon⁹ locus a ptib⁹ in quātitate/ſortes eſt ſba/plato eſt ſba/ꝛ ſic de alijs/g̃ ōnis hō eſt ſba/et tñ ibi nō arguit reſpcū ꝑti qđ notioꝛi mō ꝓueniat ptib⁹ q̄ toti/g̃ ſolutio falſa Añs ꝓbaꝫ qz ibi eſt ꝑtū ceñciale qđ notiꝰ ꝓuenit vl'ib⁹ q̄ ꝑticularib⁹ ¶ Dico ꝙ nō opz ꝑtū ſiue ceñciale ſiue accñtale eſſe notius ſimplr/ſz ſufficit ꝙ ſit notius rñdenti/qñ igit añs eſt notius rñdēti q̄ ſit ꝓñs/ſemp eſt bonus locus dyaleticus ¶ Poſſet argui adhuc locus a ptib⁹ in quātitate nō tenet deſtructiue/qz nō ſeq̄t ſortes nō eſt totū in quāti

tate/plato nō ē totū in q̄titate/g̃ ōnis hō nō est totū in q̄titate ¶ Pico vno mō q̄ male inferr̄ ꝓñs/sz deberet sic ꝓcludi/g̃ nullus hō est totū in q̄titate qđ est verū ¶ Alio° dico q̄ istud ꝓñs.s.ōnis hō nō est totū in q̄titate/pt dupliciter ꝓsiderari ¶ Uno° ꝑut hō supponit ibi pſonaliter/et vt ē vna vlis negatiua tūc bñ arguit̄/et ꝓñs est verū sicut añs ¶ Alio° vt hoc totū ōnis hō capiat̄ māliter et vt ē vna indefinita vel singularis/tūc ꝓñs est falsum/et añs est verū/sed nō arguit̄ ꝑ locū a ptibus in q̄titate/ad totū in quātitate/q̄ totū in quātitate est vl'c vl'iter sumptū et facit ꝓpōem vl'em sic nō est h̄

Totū in loco est dcō ꝓprehendens oēm locū aduerbialiter: vt vbiq̄ nulq̄ Pars in loco ē dcō ꝓprehendēs aliquē locū aduerbialiter vt hic ibi Locus a toto in loco ē habitudo ip̄ius ad suā ptē et tenet cōstructiue et destructiue Cōstructiue sic: deus ē vbiq̄: g̃ deus est hic: Maxima Cuicūq̄ ꝓpetit totū in loco: et q̄libet eius ps Destructiue sic: cesar est nulq̄: g̃ cesar nō est hic Maxīa quicq̄d remouet̄ a toto in loco: et a q̄libet ei⁹ ꝑte Locus a ꝑte in loco ē habitudo ip̄ius ad suū totū Et ē ſp destructiu⁹: vt cesar nō est hic: g̃ nō est vbiq̄ Locus a ꝑte in loco Maxima Cuicūz nō ꝓpetit ps in loco: nec ei⁹ totū Totū in tpe est dcō ꝓphendēs oē tps aduerbialiter: vt ſp nūq̄ Locus a toto in loco ē habitudo ip̄ius ad suā ptē Et tenet destructiue et cōstructiue Pars in tpe est dictio ꝓprehendē aliqō tps aduerbialiter: vt sic heri cras Et tenet destructiue tantū Exempla sumūtur hic sicut in loco: a toto in loco: et a parte in loco.

Primū punctū h⁹ lcōis ē q̄ diffinit° toti⁹ in loco ē bona/q̄ hz aliqđ loco gñis/et aliqđ loco dr̄ cōuertibil' cū diffinito/ꝫ ē bona Et ponit̄ ibi dictio loco gñis/q̄ totū in loco ꝓsideraf̄ hz nō ꝑm suū cē reale/sed inq̄tū dicibile et vt ꝑ dictionē importaf̄/ido bñ dr̄ dcō/deiī ponit̄ ꝓphendens oēm locū/ad dr̄am totius in tpe/et ponit̄ aduerbial'r ad dr̄am totius in q̄tita te/qđ q̄nq̄ importat oēm locū nōialiter/vt ōnis locus/vel in ōni loco

Secōm punctū q̄ aliqđ ē in loco dupl'r ¶ Uno° ſm pōm tm̄/vt vl'c dr̄ esse vbiq̄ z in ōni loco ſm aptitudinē/co q̄ hz aptitudinē ad eē in suis singlis ꝓ q̄libet loco/et ꝓ q̄libz tpe ¶ Alio° aliqđ dr̄ in loco ſm actū/ sicut singulare dr̄ actualit̄ cē hic et ñc ¶ Uno° ſm actū aliqđ ē in loco adhuc dupl'r/ mūd⁹ ē in loco ſm oēs suas ptes ¶ Alio° ꝑ suas ptes/sicut in loco ade⁹ ptē/vel cō opz/eodē mō alicui attribuere ptē in loco sicut sibi ꝙe

nit totū in lo°/vt si to^m ꝓuēiat ī aptitudiē tm̄/dz sil'iē ps ifcrri ꝑ^m aptitudiēz tm̄

Tercū punctū ꝙ dupl'r ꝓtingit arguere a ptibz totiꝰ i loco Et a ptibꝰ totiꝰ i tpe Vno° arguēdo a ptibꝰ sufficiēter enumeratz ad totū/et ꝟ° locꝰ a pte in loco/et a pte in tpe tenēt affirmatiē et negatiē Ex^m affirmatiue/vt deꝰ est ꝟ/et ē ibi ⁊c de alijs/ḡ deꝰ ē vbiqz Maxiā positis ptibꝰ totiꝰ in loco sufficiēter enumeratz/po^z et ipm totū Negatiue sic chimera non est ꝟ/nec ibi ⁊c de alijs/ḡ chimera nusqz ē Maxima destructis ptibꝰ totiꝰ in loco/destruit et ipm totū Allio° possumꝰ arguere ab vna pte vel a duabꝰ jta ꝙ nō ab ōnibz simul sumptis Et ꝟ° iste locus semp est destructiuꝰ ⁊ negatiuꝰ/vt Cesar nō est hic/ḡ nō est vbiqz/jtē adā nō est nūc/ḡ adā nō est semp

Queritur ꝑmo In auctoz nr̄ sufficiēter dr̄iet de locis a totis et a ptibz

Dico sic vt ꝓbari ꝑt ꝑ sufficientiā totoꝝ sup̄ datū in ꝑ° pūcto lcōis de toto vl'i Arr^z si adhuc q̄ꝫ tota/et totiē ptes/de qb^z auctoz nichil dr̄iat/ḡ isufficiēter de totis et locis totoꝝ This ꝓbaf qz ē aliqd totū copulatm̄/aliqō disiūctm̄/aliqō potestatm̄ successiuū et collectm̄ seu aggregatm̄ Dico ꝙ ista tota ꝓphendūf sub alijs positis in textu Nā totū copulatm̄ ptātiuū ⁊ collectm̄ reducūf ad totū integle/eo ꝙ ab istis totis ad suas ptes codeꝰ tz locꝰ dyaꝰ sicut locꝰ a toto integli.ſ.affirmatiē tm̄/et ñ negatiue Et cō locꝰ a ptibz istoꝝ/tz destructiue ⁊ nō ꝓstructiue Et totū disiūctm̄ ⁊ to^m successiuū reducūf ad totū vl'e/qz in ipis eodē mō tz locus sicut a toto vl'i.ſ.negatiue tm̄ Si petas q̄d est totū copulatm̄/totū potestatiuū ⁊c Dico totū copulatm̄ ē iq pl'a copulār ꝑ ꝓiūctionē et/vt arguēdo affirmatiē/hō scribit et equꝰ currit/ḡ hō scribit Totū potestatm̄ ē qđ ꝓtinet in se pl'a ꝑ^m ꝙtutes seu potēcias/vt aīa rōlis ē to^m potestatm̄ respcū vegetatiui sensitiui ⁊ intellectiui Licz aīa in cōi sit genꝰ respcū aiē vegetatiue sꝫtiue et itellectiē Sil'iē numerus q̄riꝰ ē totū ptātm̄ respcū binarij ternarij ⁊c Et tz affirmatiē fic/q̄terna rius ē/ḡ binariꝰ ē Aīa rōlis ē/ḡ aīa vegetatiua ē Totū collectm̄ seu aggregatiuū ē qđ sub vna voce ꝑ^la impōrt pl'a ꝑ^la abinuicē distincta/vt ppl's gēs societas exercitꝰ/et ps eiꝰ ē aliqđ istoꝝ ex q̄bz ꝓponīf Et tz affirmatiue/vt ppls est ḡ hō est Sz totū disiūctm̄ est in q̄ pl'a ꝓiūgūf ꝙ vel Et tz negatiue/vt sortes ñ currit/vel plato nō currit/ḡ plato nō currit qz tenet sicut locus a toto vl'i Totū successiuū ē qđ ꝓpoꝰ ex ptibz successiuis q̄ nō pñt cē sil'/vt motꝰ tps/tz negatiue/vt nō ē dies ḡ ⁊ nō est meridies Ex q̄bz colligīf

Locus a toto vl'i tenet negatiue	A pte eiꝰ subiectiua tz affirmatiue
Locus a toto integrali tz affirmatiue	A pte integrali tenet negatiue
Locus a toto in q̄titate tz affir.⁊ nē.	A pte eiꝰ tz affirmatiē et negatiē.
Locus a toto in mō tenet negatiue	A pte in mō tenet affirmatiue
Locus a toto in loco tz affirma.⁊ nē.	A pte eiꝰ tenet negatiue
Locus a toto in tpe tz affir.et nega.	A pte eiꝰ tenet negatiue
Locus a toto copulatiuo tenz affirma.	A pte eiꝰ tenet negatiue
Locus a toto potestatiuo tz affirmatiē	A pte eiꝰ tenet negatiue
Locus a toto collectiuo tz affirmatiē	A pte eiꝰ tenet negatiue
Locus a toto disiūctiuo tz negatiē	A pte eiꝰ tenet affirmatiue
Locus a toto successiuo tz negatiue	A pte eiꝰ tenet affirmatiue

Queritur scō vtrū locus a toto in tpe sit sufficiēter tradit^z Dico sic qz ille locus oiō tz eodē mō sicut locus a toto in loco/qz tenz affirmatiue et negatiue Si ar^z ꝟ videf cē locꝰ a toto in tpe/ds ē sp ḡ deꝰ est in ōni tpe/et tñ ibi nō ponīf ps in tpe cū ibi nō sit adūbiū ptē tpis ꝑ^us

ḡ ibi nō est habitudo totius in tpe ad suā ptē ¶ Dico licet ibi nō sit formal'r ps in tpe/est tn̄ ibi vtualiter et ꝑm rē sign̄ata/qz in ōni tpe includit in se ptes tpis scz nūc et tūc ¶ Si arguaꝝ nō seqūr vle est semp/ḡ vle est nūc/cū aīa ē ve rū et ꝓpīa falsum/qz vle est vbiqz et semp/et nō est hic et nūc/sz sigre solū est ꝟ et nūc ¶ Dico ꝙ licet vle sit semp et vbiqz in aptitudine/nō tn̄ in actu Et co mō quo dicit semp cē/etiā bn̄ dicit esse et nūc scz ꝑm aptitudinē ¶ Repli caꝝ illa aptitudo ē frustra q̄ nō reducit ad actū ¶ Dico ꝙ licet in se nō redu caꝝ ad actū/tn̄ bn̄ in singularibz successiue reducit ad actū ¶ Si arguaꝝ 3° sic ptes totius in tpe nō pn̄t cē sil/ḡ locus a pte totius in tpe nō valet affirma tiue ¶ Dico ꝙ licet ptes tpis nō pn̄t eē sil ꝑm suū eē reale/sicut ꝑteritū non ꝑt esse sil' cū futuro/tn̄ pn̄t esse sil'in apꝓhensione aīe/q̄ retinet ptē ꝑteriti cū ꝓ/senti/et ptē pn̄tis cū futuro/et ita simul pn̄t eē ptes tpis ¶ Si arguaꝝ 4° in ōni tpe et semp ibē sunt/sz in ōni tpe est totū in quātitate/ḡ sic et sp ¶ Dico licet sint ibē ꝑm rē significatā/dzn̄t tn̄ in mō signdi ꝛ formaliter/qz semp impoꝛ tat tps distributū sub mō fluxus et fieri Et in ōni tpe importat ibē tps distri/ butū ꝓ ōnibz ptibz eius sub mō habit⁹ et quietis seu pmanentis.

Arguitur primo cōtra diffinitionē toti⁹ in loco sic Nullus locus ē vna dictio ꝓꝑhendens oēm locū/sz totū in loco est locus/ ḡ male dicit ꝙ totū in loco est dictio ꝛē Maioꝛ ꝓbaꝝ qz locus sursum non est dictio ꝓꝑhendens locū/nec locus deorsum/ꝛ sic de alijs ¶ Ad hoc dicūt q̄dā licz locus ꝑm esse suū reale nō sit dictio/tn̄ ꝑm eē dicibile ꝑt eē dicto ¶ Re plicaꝝ nichil ibē ꝑt esse ens reale et ens qđ est dictio/sicut nō est ibē dcō sign̄s/ et res sign̄ata/sz locus est ens reale sign̄tū/et dcō est signū illō sign̄s/ḡ totū in loco nō ꝑt esse locus et dcō sign̄s locū ¶ Dico ꝙ hic nō diffimt̄ totū in loco/vt ē ens reale et ꝓ denōiato/sz diffinit̄ ꝓ sign̄to vt est quedā intētio fundabilis sup loco reali/et sic totū in loco est vbiqz et nusqz ꝑdicatione materiali et inordina ta Sz eō vbiqz est totū in loco p̄tione formali et ordinata

Arguitur secūdo Totū in loco nō distinguit̄ a toto in quātitate/ḡ lo/ cus a toto in loco/male pomt̄ eē distinctus a loco in quātitate Añs ꝓbaꝝ qz vbiqz valet tantū sicut in ōm loco qđ est totū in quāti tate ¶ Dico licet māliter et vtualiter pn̄t esse ibē/tn̄ formaliter et explicite distingūt/verū est ꝙ vbiqz includit in se totū in quātitate/tn̄ vbiqz ꝓpter hoc nō est totū in quātitate/sicut nō seq̄r lagena includit in se vinū/ḡ lagena est vi nū Nec seq̄r hoc valet tm̄ sicut totū in quātitate/ḡ est totū in quātitate/quia licet valeat equalenter/nō tn̄ formaliter sicut in sil nō seq̄r aurū valet argētū ḡ aurū est argentū ¶ Replicaꝝ locus a toto in loco tenet in vtute et habi tudine vlis vliter sumpti ad suā ptē/ḡ est eadē virtus et habitudo in vtroqz lo co/et p ꝓpīs nō distingūt ¶ Item aristoteles nō distinguit istos locos/ḡ ma le hic distingūt ¶ Dico ꝙ licet nō distingnāt ecclīr isti loci/qz est eadē vtus ꝓ batiua argumēti et eadē habitudo ecclīs vtriusqz/et iō pḟus nō distinguit ea/ tn̄ distingūt accnl'r quātū ad modos signdi ipoꝛ/qz totū in quātitate dicit mo dū pmanentis et nōialiter Et totū in loco aduerbialiter sub mō fluxus ꝛ fieri q̄uis ꝑm rem sit pmanens/sicut dcm est in q̄rto argumēto de ỹn ōni loco et sp

Arguitur tercio Locus a toto in loco nō tenet affirmatiue/ḡ tertus fal sus Añs ꝓbaꝝ qz nō sequit̄ mūdus est vbiqz/ḡ mūdus est hic ¶ Dico ꝙ licet mūdus sit vbiqz ꝑm suas ptes/nō tn̄ ꝑm se totū/et ideo male ꝓcludit̄ Ma dēret sic ꝓcludi/ḡ aliq̄ ps mūdi est hic/et aliqua ps ei⁹ ibi

¶ Replicaꝝ mūdꝰ nec ꝑm se totū/nec ꝑm suas ptes est vbiqꝫ/g̃ solutio falsa añs ꝓbaꝝ qz bñ seq̃ aliq̃ ps mūdi nō est hic/puta ps orientalis/et aliq̃ pars mūdi nō est ibi/demōstrādo aliā ptē ⁊c de alijs/g̃ mūdus ꝑm suas ptes nō ē vbi qꝫ/ꝓña tenz p locū a ptibz in loco negatiue ¶ Dico q̄ si arguaꝝ a ptibz insufficiēter enumeratꝫ/tūc est fallacia ꝓntis Si a ptibz sufficiēter enumeratis/tūc añs est flm̄/qz licet aliq̃ ptes mūdi nō sint in isto loco vel illo/vbi petrus ē vel tu es/tñ sunt in ptibz alijs locis/sicut ps orientalis/licet nō sit h̄ est tñ in oriente ¶ Si arguaꝝ locus a toto in loco nō tenet negatiue/qz nō seq̃tur sortes nō est vbiqꝫ/g̃ sortes nō est hic ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̄ a toto in loco qz in añte negaꝝ totū in loco/et ideo totū fit ps/sicut sīgnū vl̄e ꝓpter negatiōnē fit ꝑticulare/g̃ ibi arguit̄ eq̄alenter a negatione vniꝰ ꝑtis in loco/ad negationē alteriꝰ ꝑtis/rcē sicut hic/sortes nō est in aliquo loco/g̃ nō est hic

Arguitur quarto auctor nr̄ dicit q̄ locus a pte in loco semp tz destructiue Cōtra etiā tenet ꝓstructiue vt bñ seq̃tur/deus ē hic/et deꝰ est ibi ⁊c de alijs/g̃ deus est vbiqꝫ ¶ Dico qñ arguit̄ a ptibꝰ in loco sufficienter enumeratis tūc bñ valz etiā affirmatiue/sz auctor nr̄ intelligit tex tū suū qñ arguit̄ ab vna pte/vel a ptibz nō sufficienter enumeratis ¶ Replicaꝝ nō seq̃tur aliq̄d corpus est h̄/⁊ aliq̄d corpus est ibi ⁊c de alijs/g̃ q̄dā corpꝰ est vbiqꝫ/qz añs est verū et ꝓns falsum/et tñ ibi arguit̄ a ptibꝰ in loco sufficienter enumeratis/g̃ nō tenet affirmatiue ¶ Dico q̄ ibi est fallacia figure dc̄onis/qm̄ arguit̄ a pluribz determinatis ad vnā determinatā/qz ptes añtis verificāt de corpe ꝓ diuersis suppositis/et sic corpus in añte hz diuersas suppōes determinatas/et in ꝓñte tm̄ vnā/debet em̄ sic argui/aliq̄d corpus est h̄/⁊ idē corpus est hic ⁊c de alijs/g̃ aliq̄d corpꝰ est vbiqꝫ/sz tūc añs est falsum ¶ Posset h̄ argui nō seq̃tur antichristus nō erit nūc/g̃ nūq̄ erit Adā nō fuit heri/g̃ adam nūq̄ fuit/et tñ ibi arguit̄ ab vna pte in tpe negatiue ad suū totū/g̃ locus a pte in tpe nō tenet negatiue ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̄ ad totū negatiue/qz nō sibi ꝓponit̄ negatio/et ideo totalitas ciꝰ nō destruit̄ Sz deberet sic cōcludi/g̃ antichristus vel adam non est semꝫ.

Causa est ad cuiꝰ esse sequitur aliud scōm naturā Et diuiditur in causam naturalē formalē efficientē et finalem Causa efficiens ē a qua ꝑmo fit motus:ad hoc q̄ fiat aliq̄d:vt domificatoꝛ est ꝑmus mouēs et opans vt fiat domus Et faber vt fiat cultellus Locus a cā efficiente est habitudo ipius cause efficientis ad suū effectū:et est cōstructiuus et destructiuus Cōstructiue sic domificatoꝛ est bonus:g̃ domus est bona Locus a causa efficiente Maxiā:si causa efficiens est bona:ipm q̄ fit est bonū Destructiue sic:domificatoꝛ nō est bonꝰ g̃ domus nō est bona Locus a causa efficiente Maxi-

ma Cui⁹ causa efficiens nō est bona ꝺm qꝫ fit nō est bo nū Et ecōuerso tenet locus ab effectu ad cām efficien tem: vt dom⁹ est bona: g̃ sua causa efficiēs est bona ꝛc̄

Materia est ex qua cu alio aliq̄d fit Et est duplex: q̄ dā enim est pmanens: vt in cultello ferrū: quedā tran siens vt in pane farina et aqua Etiā diffinit sic Mate ria est q̄ est tantū in potēcia Locus a causa materiali est habitudo ip̄ius ad suū effectū Et est ꝯstructiuus et destructiu⁹ Cōstructiue sic ferrū est: g̃ arma ferrea p̄t esse Locus a causa materiali Maxima: posita cā ma teriali: possibile ē effectū ei⁹ poni Destructiue sic: ferrū nō est: g̃ arma ferrea nō sunt Locus a causa materiali Maxima: remota causa materiali pmanēte remouet eius effectus Sed in materia trāseunte nō tenet nega tiue: vt nō sequit farina nō est g̃ panis nō est Locus ab effectu cause materialis tenet ꝯstructiue sic Arma fer rea sūt g̃ ferrū est Locus ab effectu cause materialis pmanētis Maxima: posito effectu cause materialis p manētis ponitur ei⁹ causa Locus ab effectu cause ma terialis trāseūtis tenet ꝯstructiue: vt vitrū vel panis ē g̃ filix vel farina fuit Materia enim transiens nō ma net: sed transfertur in aliā materiā Locus ab effectu cause materialis transeūtis Maxima: posito effectū ma terie transeūtis: necesse est ip̄am materiā p̄fuisse

Postq̄ auctor dc̄iauit de locis a toto et pte Cōir dc̄iat de locis a cā e effcū Et p° diffinit cām et diuidit in q̄tuor spēs Deinde ꝓsequtur de q̄libet in speāli. Et sunt hui⁹ lcōnis q̄tuor p̄ncta/q̄stiones et argumēta vt supra

Primū punctū Causa diffinit sic Cā est ad cui⁹ cē seq̄t aliud ꝺm naturā/ ibi intelligit ens ꝓ gñe/et p aliud intelligit effectus/qz hñt se cā et effcūs correlatiue/quoz alterū diffinit p alterū/vtz in p̄ntis/iō ef fectus sic diffinit Effcūs est ens cui⁹ esse seq̄t ad aliud ꝺm naturā/et ibi p aliud intelligit cā Accē est cm̄ in rōnibz vtrozūqz vtriusq; vti ¶ Et seq̄tur debet hic capi vt dicit ordinē et dependentiā vni⁹ rei inēē ab alia re/sicut q̄libet effcūs ꝺm suū cē dependet a sua cā ¶ Etiā seq̄t dicit dependētiā p̄ñe et illacōis vni⁹ ab alio

ſicut ꝓñs ſeq̃ illatiue ad añs/ſta nō capit̃ ꝫ ¶ Vñ nota ꝙ ad rōem cauſe nō re
qrit̃ ꝙ p̄cedat ſuū effm̄ ſp ꝑ̄ tps Q̄nq̄ em̄ p̄cedit ipm ꝑ̄ tps/vt domifica
tor p̄cedit domū Q̄nq̄ p̄cepit ꝑ̄ nāz tm̄ ꝛ fil'eſt tpe cū co/vt hō reſpcū rifibi
lis/ꝛt ſol reſpcū radioꝝ/ideo in diffinitione dr̄ ſeq̃ aliud ꝑ̄ nāz/qđ ctiā ponit̃
ad drām illoꝝ quorū cē vni⁹ ſeq̃ ad oē alterius ꝑ̄ ordinē/et tm̄ vnū nō depen
det ab alio ꝑ̄ naturā vt eē vnius dici nō depēdet ab eſſe alterius dici

Scōm punctū ꝙ cā diuidit̃ ſic p cām efficientē mālē formalē ꝛ finalē/q̄
rū ſuffi⁹ ſic ſumit̃ Ad oēm cām ſeq̃ effcūs/vel ꝯ talis cā
eſt intrinſeca ſuo effectui vel extrinſeca Si pmū hoc ē dupl'r/vel eſt actu dās
eſſe/ſic eſt cā formalis/vel eſt potēcia recipiēs eſſe/ſic eſt cā mālis Si ē extrin
ſeca hoc ē dupl'r/vel ē id a quo res fit/ſic eſt cā efficiens/vel ē id ꝓpter qđ res
fit/ꝛt ſic ē cā finalis Et nō ſumit̃ iſta diuiſio ꝑ̄ diuerſitatē rerū/ſz ꝑ̄ diuerſos
mōs formales cāndi/qz idē realiter ꝑ̄ diuerſos mōs cāndi ꝛt reſpcū diuerſoꝝ
q̄nq̄ hz rōez pluriū cauſaꝝ Et eſt diuiſio analogi in ſua analogata/qz cā p ꝓus
et poſterius dr̄ de cauſis ¶ Si pctas q̄ eſt ꝑma Dicit̃ ꝙ pñt qđrupl'r ꝓſide
rari/ꝑmo ꝑ̄ rōez cauſandi/ꝛ ſic finis ē ꝑ⁹/2ª efficiens/3ª matcria/ꝛt 4ª forma
Quia in cauſalitate rei finis/ꝑmo mouet intētionē agētis ad ꝓducentē effec
tū Et efficiens motū a fine mouet māz/q̄ diſpoſita vltimo introducit̃ forma
effcūs Scōdo mō ꝓſiderāt̃ vt ꝓcurrūt ad ꝓpōez effcūs/ꝛc materia ē ꝑor/ꝛ⁰ for
ma/3⁰ efficiēs/q̄rto finis Tercio mō ꝓſiderāt̃ vt dāt̃ cē actuale effectui/ꝛc for
ma eſt ꝑma/ꝛciñ efficiens/3⁰ finis/q̄rto materia Quarto⁰ ꝓſiderant̃ vt hñt eē
exiſtentie ꝙ qđ nobis notificant̃/ꝛt ſic cā efficiēs eſt ꝑma/2ª materia/3ª forma
vltima finis Et hoc mō ꝫ ꝓſiderāt̃ ꝛt ordinātur

Terciū punctū ꝙ cā efficiens ē duplex.ſ.in actu et in potēcia/vt domifi
cator reſpcū dom⁹ eſt cā in potēcia Et domificās ē cā in
actu Et vtraq̄ eſt duplex/q̄dā eſt vniuoca/ꝛt eſt q̄ ꝓducit effm̄ ſibi ſil'em in
ſpē/vt hō generans hōiez Alia ē eq̃uoca/ꝛt eſt q̄ ꝓducit effm̄ ſibi diſſil'em in
ſpē/vt ſol reſpcū hōis/hō em̄ gñat hoiēz ex mā ꝛt ſol ꝑ̄ pñm Vñ arguendo
a cā efficiēte in potēcia ad ſuū effm̄ dz argui ab eē cauſe in potēcia ad eē effec
tus in potēcia/vt domificator eſt/g̃ dom⁹ eſt in potēcia Et a cā in actu debet
argui ad fieri ipius effectus/vt domificās eſt/g̃ domus fit ¶ Itē cā efficiens
ſe hz ad effm̄ dupl'r Q̄nq̄ req̃rit̃ efficiens ad fieri effcūs tm̄/et nō q̄tū ad eſſe
vt domificator reſpcū dom⁹ Q̄nq̄ req̃rit̃ efficiēs ad fieri ade eſſe/ꝛt ad ꝓſuari
in eē/vt ſol reſpcū diei eſt cā quo ad fieri/et eē/ꝛt cōſuari/et de⁹ q̃ eſt cā vtis q̃
ad eē/ꝛt ꝓſuacōez i eē oim̄ creaturaꝝ Et ꝑ̄ ꝫ diuerſimode ar² ab effcū ad ſuā
cāz Arguēdo ab effcū cē efficiētis g̃ req̃rit̃ ad fieri tm̄ nō ſeq̃t cē cauſe in pñti
ſz in ꝑterito/vt dom⁹ eſt/g̃ domificās fuit Ab effcū ad efficiens req̃ſitū ad fie
ri et cē ſeq̃t in pñti/vt dies eſt/g̃ ſol eſt ſupra nrm̄ orizontē Et q̄n eſt habitudo
nēcia cauſe ad effm̄ ſeq̃t affirmatiue et negatiue Sz q̄n eſt habitudo ꝓtingēs
nō tenet negatiue/vt nō ſeq̃t ſortes nō eſt/g̃ deus nō eſt

Quartū punctū eſt ꝙ materia dupl'r capit̃ Vno⁰ ſpēaliter vt eſt ꝓrimū
ſbtū forme ſbalis/ꝛc ē ꝑs ꝓpoſiti de gñe ſbe Alio⁰ ca
pit̃ cōiter ꝑ ōni illo/ex q̃ ꝑ modū potēcie ꝓponit̃ aliud/ſiue ꝑ ōni illo qđ ꝓcur
rit ad ꝓpōem alteri⁹ tēp̄ potēcia recipiēs cē/ꝛc repit̃ materia tā in reb⁹ nālib⁹
q̄ artificialibz/tā corꝛalibz q̄ ſpūalib⁹ Et ſic capit̃ ꝫ Et eſt dupl' q̄dā eſt ꝑma
nens/et ē q̃ ſub ꝓpria ſpē remanet in ſuo effectu/vt in cultello ferrū Quedā ē
trāſiens/et ē illa q̃ ſub ꝓpria ſpē et rōne nō remanet in effectu/ſz trāſit de vna
ſpē in aliā/vt in pane farina/et lutū in lateribz/et filix in vitro

Quæritur primo quid est cā efficiens/ꝛ quō tenet locus a cā efficiente ¶ Ad ꝓmū dicit Cā efficiens est a qua ꝓmo fit motus vt res fiat/qō intelligit de motu reali/qz finis ꝓmo mouet motu intencionali/finis cm̄ rōe suc bonitatis trahit et mouet appetitū agentis ad ꝓducendū effectū Et efficiens sic tractū a fine/disponit materiā ad ꝓductione forme ¶ Ad scōm dicit q tenet affirmatiue et negatiue respcū hoꝛū ptoꝛ bonꝰ et malus Affirmatiue sic domificatoꝛ est bonꝰ/g̃ domus est bona Maxima cuiꝰ cā efficiens est bona iꝑm quoq; bonū est Que maxima dēt intelligi de bonitate efficientis inq̃tū efficiens ē/et nō de bonitate moꝛis Etiā debꝫ intelligi de bonitate effectus ita q; si efficiens sit bonū in rōe cause efficientis/et vt ꝓducit effm̄/etiā effectus erit bonꝰ bonitate forme eiꝰ/nō autē loquēdo de bonitate finis Quia si domificatoꝛ sit bonꝰ artifex et pfcē opetur ꝑm artē eiꝰ/et tū creat materia bona/domꝰ nō erit bona bonitate finis/ſz tū bonitate forme q̃ꝑ uenit ab efficiēte Negatiue sic domificatoꝛ nō est bonꝰ/g̃ domus nō est bona cē vtꝫ in textu Et magis ad longū in 3° pūcto ¶ Arguit finis ꝓmo moꝛuet efficientē/g̃ male ꝺꝛ q cā efficiens est a quo ꝓmo fit motus ¶ Dico vtā licet finis ꝓmo mouet motu intēcional iꝑm efficientē/tm̄ causa efficiens ꝓmo mouet motu reali ¶ Si arguaf nō seq̃f deꝰ est bonus/g̃ latro est bonus/g̃ locus a causa efficiente nō tenet affirmatiue ¶ Dico q ibi nō arguit a cā efficiente ad suū effectū/qz latro nō iat viciū cuiꝰ ꝺcus nō est cā Et licet deus sit cā hominis/nō est cā viciꝋ eiꝰ Etiā p̄ dici q licet latro nō fit bonꝰ bonitate moꝛis/est tū bonꝰ bonitate artis ¶ Si arᵍ nō seq̃f ab effectu ad cām sic arguēdo/domꝰ est/g̃ domificatoꝛ est/qz añs p̄t cē verū sine ꝓñte ¶ Dico q ibi arguit ab esse effectus/ad cē cause q̃ nō req̃rit ad esse effectus/ſz ad fieri et respcū talis cause nō tenꝫ locus ab effectu respcū p̄ti est

Quæritur secūdo qō ē causa materialis Et quō tenet locus eiꝰ ¶ Ad ꝓmū dico Materia ē ex q̃ fit aliq̃d cū alio/qō sic intelligit Materia ē causa ex qua cū alio. ſ. forma fit aliq̃d. ſ. totū ꝓpositū/vñ ex fine et cā efficiēte nō fit totū ꝓpositū cū ille cause sint extrinsece Alia diffinitio est Materia est q̃ tm̄ est ens in potēcia/qz materia de sua natura nō hꝫ esse in actu/ſz in potēcia tm̄ ¶ Ad scōm ꝺꝛ q locus a cā materiali semp tenet affirmatiue in q̃libet materia trāseūte vel ꝑmanēte Et dēt argui ab cē materie ad posse cē effectus eius/vt farina et aq̃ sunt/g̃ panis p̄t cē Sꝫ solū tenet negatiue in materia ꝑmanēte/vt ferrū nō est/g̃ arma ferrea nō sunt Sed in materia transeūte nō tenet negatiue/vt nō seq̃f filix nō est/g̃ vitrū nō est/eo q talis effectus p̄t cē nō exīte tali materia/q̃ nō est ꝑmanens in suo effectu ¶ Itē ab effectu cause materialis in q̃libet materia tenet affirmatiue tm̄ Sꝫ in materia ꝑmanēte arguit ab cē effcūs ad cē cause in p̄ti/vt cultellus ē/g̃ ferrū est Sꝫ in materia trāseūte arᵍ ab esse effcūs ad fuisse in ꝓterito/vt vitrū ē/g̃ filix fuit. ¶ Arguit diffinitio materie q̃uenit forme/g̃ nō est bona Añs ꝓbaf quia ex forma cū alio fit aliq̃d ¶ Dico q si ex capiaf gñaliter vt dicit habitudinē et circūstantiā cuiꝰ cūq; cause/sic ex materia et ex forma fit totū ꝓpositū Sꝫ si ex capit ſpēaliter vt dicit habitudinē potēcie ex q̃ ꝓmo fit ꝓpositū/sic ꝓpositū fit ex materia/et nō ex forma/et ita ex capit in diffinitione materie ¶ Si arᵍ nō sequit lapides et ligna sunt/g̃ domꝰ p̄t esse/ꝓbaf qz ad possibilitatē domus nō sufficit materia/ſz req̃rit domificatoꝛ ¶ Dico q licet ad cē effectus mālis nō seq̃tur possibilitas effectus respcū oiū causarū eius/tū bñ seq̃f possi

bilitas effectus ci⁹ q̄tū est ex pte materie ¶ Si ar⁹ nō seq̄t cultellus ē/ḡ ferrū est/qz p̄t cē cultellus ex alio metallo ¶ Dico q̄ ibi nō arguit ab effcū ad suā mā3/qz cultellus in cōi nō est effcūs ferri/ſz cultellus ferreus

Arguitur primo q̄tuor cause sunt de ꝓfiderat̄one phisici et methaphisici/ḡ loycus male ꝓfiderat de ipis ¶ Dico q̄ diuersi artifices p̄nt vnū et idē ꝓfiderare diuersimode et sub diuersis ronib⁹ Hō methaphisicus ꝓfiderat de q̄tuor causis inq̄tū sunt p̄ncipia entiū Phisicus de ciat de ips inq̄tū sunt p̄ncipia mot⁹ et rerū naturaliū Grāmaticus ꝓfiderat de ipis ꝑut in ipis fundat habitudo regentis et recti Loycus vo inq̄tū in ipis fundatur habitudo cause ad effectū ex q̄ posſit sumi locus dyalecticus ¶ Repli caſ vel ḡ ab ipis sumiſ locus int⁹ intrinsecus extrinsecus vel medius Dicit q̄ intrinsecus ¶ Cōtra cā efficiens et cā finalis sunt cause extrinsece suo effectui et sic ēmin⁹ intrens est extrinsecus ēmino illato/ḡ nō facit vt locū intrinsecū ¶ Dico q̄ licet cā efficiens et cā finalis ꝑ⁹ rem sint extrinsece suo effectui/tū ꝑ⁹ ꝟturē/et ꝑ⁹ aliquē modū ecīdi in sunt intrinseca effectui/vñ ad locū intrinsecū sufficit q̄ vn⁹ termin⁹ includat aliū ꝑ⁹ aliquē modū ecīdi in/vt supza dictū est circa locū intrinsecū

Arguitur secūdo cōtra diffinitionē cause Causa et effectus sunt simul natura cū sint relatiua/ḡ male dicit q̄ effcūs seq̄t cā3 ꝑ⁹ nā3 ¶ Dico q̄ licet cā et effcūs formaliter capta sub istis intētionib3 sint simł natura/nō tū ꝑmaliter/vel sic licet cā ⁊ effcūs ꝓ suis figtis sint simł natura nō tū ꝓ dēnōiatis ¶ Replicaſ capiēdo cām et effcm̄ māliter ⁊ ꝓ dēnōiatis ad hūc effcūs est silr cū iua cā Probaſ de sole et suis radijs/de hōie et risibi li q̄ silr sunt/et vnū nō p̄cedit aliud ¶ Dico q̄ licet silr sint tpe/nō tū silr sunt nā ¶ Replicaſ etiā ꝓ eodē instāti simł sunt ¶ Dico licet ꝓ eodē instāti tpis sint simul natura/nō tū ꝓ eodē instāti nature ¶ Si ar⁹ aliud dicit diuersitatē ecīlē q̄ est relatiū diuersitatis ſBe/ſz effcūs cause formalis nō dr̄t ecīlr a sua causa/igit̄ diffinitio mala ¶ Dico q̄ aliud nō capiſ hic vt est reltiū ſBe diuersitatis/ſz capiſ cōiter vt dicit quācūq̄ diuersitatē siue ecīlē siue accītalē.

Arguitur tercio forma et finis coincidūt vt dicit pḥus 2° phisicox/ḡ nō sunt q̄tuor cause/et mēbra diuisionis nō sunt oppositā ¶ Dico licet forma et finis coincidāt māliter et ꝑ⁹ rem/et q̄lībz efficiens cū ipis/nō tū coincidūt formalr/quātū ad suos mōs formaliter causandi/qz vt sic finis distinguiſ a causa formali ¶ Replicaſ finis formalr captus sub rōe finis nullo mō est cā/ḡ male dcm̄ est q̄ ſB formali rōe cause distinguiſ a forma Añs ꝓbaſ qz ōnis cā p̄cedit suū effectū/ſz finis nō p̄cedit ſz seq̄tur suū effcm̄/ḡ nullo mō finis est cā ¶ Dico q̄ finis dupl'r ꝓfideraſ Uno° ꝑ⁹ suū cē reale et sic seq̄t suū effcm̄ Alio° ꝓfideraſ ꝑ⁹ esse intētionis agētis sub quo cē sibi cōuenit rō cause finalis/⁊ sic p̄cedit suū effectū

Arguitur quarto cōtra scōam diffinitionē materie Omis materia ē in actu p formā/ḡ materia nō est ens in potēcia Añs ꝓbaſ qz ōnis materia est sub forma/cū non posſit hre cē sine forma ¶ Dico licet ōnis materia ꝑut ē actuata p formā sit ens in actu/tū ꝑ⁹ nā3 eius est ens in potēcia/qz de sua natura nō includit aliquē actū ¶ Replicaſ ōnis materia ꝑ⁹ suā naturā est ens positm̄ et realc/qz est ſBiectū gñacionis et corruptionis/ḡ ex sua natura includit aliquā entitatē ꝑter formā/et illa entitas est aliq̄d in actu qz est aliq̄d extra suā cām ¶ Dico q̄ actus capiſ dupl'r Uno° vt distin

guiꝫ cõtra potenciã obiectiuã/et sic actus nõ ꝓuertiꝫ cũ forma/et ꝟm hoc ẽ ne qõ est extra suã cãm ẽ in actu Tlio° capiꝫ actus ꝓ actu distinguẽte formali et recepto/et sic distinguiꝫ cõtra receptũ/et cõtra potenciã subiectiuã/jã dr licet materia sit ens actu ẽtitatiuo ꝑmo mõ/nõ tñ scdo mõ

Forma est q̃ dat esse rei:et ꝓseruat eã incẽ Locus a cã formali est habitudo ipius cause formalis ad suũ effectũ Et tenet cõstructiue et destructiue Cõstructiue sic Albedo ẽ:g̃ albũ est Locus a causa formali Maxima posita causa formali ponitur et eius effectus Destructiue sic Albedo nõ est:g̃ albũ non est Maxima:remota causa formali:remouet et eius effectus Ecõtra est de effectu:qꝫ tenet etiã cõstructiue et destructiue Finis est grã cuiꝰ aliquid fit Locus a causa finali ẽ habitudo ipius ad suũ effectũ:et est cõstructiuꝰ et destructiuꝰ Cõstructiue sic Beatitudo est bona:g̃ virtus est bona Locus a causa finali Maxima Cuiꝰ finis bonus est:ip̃m quoꝫ bonũ est Destructiue sic Pena non est bona:ergo peccatũ non est bonũ Locus a causa finali Maxima Cuiꝰ causa mala est:ip̃m quoꝫ malũ est Et ecꝛa etiã est de loco ab effectu cause finalis.

Primũ punctũ huiꝰ lcõnis ẽ qꝫ diffinitio cause formal' sic intelligiꝫ Forma est q̃ dat eẽ rei et ꝓhuat cã incẽ/jbi subaudiꝫ causa loco gñis Et dr q̃ dat eẽ rei ad drãz materie/q̃ nõ dat eẽ simplr et in actu Materia cm̃ est recipiens eẽ ipius ꝓpositi Et forma est dans eẽ Et si sit forma sbalis dat eẽ sbale/et si sit forma accñalis/dat esse accñtale Deiñ ponit et cõseruat cã incẽ/ad drãm cause efficientis et finalis/q̃ solũ req̃rũt ad fieri ipius rei/et nõ q̃ tũ adesse/scd forma semp req̃riꝫ q̃tũ adesse

Scdm punctũ est qꝫ finis est grã cuiꝰ aliq̃d fit Et dicit finis/qz finit z terminat intẽtionẽ agẽtis Sz finis ꝑt duplr ꝓsiderari Vno mõ ꝓ ꝛmino durationis alicuiꝰ rei/vt mozi dr finis hõis/qz aliq̃n finit duratione vite sue Et sic finis nõ est causa Tlio° capit finis ꝓ illo qõ finit intentionẽ agentis in ꝓducẽdo effm̃/et est bonũ ꝓpis ipm effm̃ Et hic adhuc dupler est Mã q̃dã est finis quo/et quedã grã cuiꝰ Finis quo/est quo aliq̃d ordinat ad vlteriozẽ finẽ ꝓsequendũ/sicut pecunia acq̃sita p multos labozes/respcũ pceden ciũ dicit finis Et respcũ sequẽtiũ q̃ immediate ipz ꝓsequũt dicit finis quo Sz finis grã cuiꝰ est/q̃ vltimo est acq̃situs/et est causa oim̃ mediozũ pcedentiũ Et vtriqꝫ fini ꝓuenit diffinitio/vñ iõe mãliter potest dici finis quo/et finis gratia

cuiꝰ/respectu diuersoꝝ.

Queritur primo quotuplex est forma ¶ Dico q̄ duplex/quedā ē forma ptis/et est que actuat ptē ipius ꝓpositi Vel sic est q̄ dat eē parti ipius ꝓpositi scz materie Illa ē forma totiꝰ/et est eē totius cōpositi resultans ex vnione forme ptis cū materia Et dicit forma totius eo q̄ informat ipm totū q̄tū ad oēs ptes ꝓponēs ipm Exemplū vt aiā est forma ptis/q̄ informat ipm corpus qđ est materia ipius aiāti Et eē aiātū resultans ex vnione aiē et corpis est forma totius Et vtraq; harū est duplex/quedā est forma cōis/et quedā ꝓpria Exemplū vt forma totius cōis ipius hōis est aiāl/et forma eius ꝓpria ē humanitas Sz forma ptis cōis respcū hōis est aiā Et forma ptis ꝓpria eius est aiā rōnalis Et de q̄libet istarū p̄t intelligi diffinitio forme ꝓprius data/licet pfectius ꝓueniat forme ꝓprie q̄ forme cōi/et forme totiꝰ q̄ forme ptis ¶ Et nota q̄ locus a causa formali tenet tā in forma accidentali q̄ ecnciali/et tā in forma ptis/q̄ in forma totius Dū tū arguit a causa formali ꝓpria/qz nō tenet a causa formali cōi/qz nō seq̄t aiā est/ḡ hō est/licet bñ sequit nō est aiā/ḡ nō est hō/sed hoc p locū a toto vli

Queritur secūdo quō tenet locus a causa finali ¶ Dico q̄ tenet affirmatiue et negatiue Affirmatiue sic beatitudo est bona/ḡ virtus ē bona Maxima cuiꝰ finis bonus est/ipm quoq; bonū ē Et rō est qz bonitas rei sumit ex bonitate finis/et eadē est bonitas finis et mediorū ordinatorū ad finē Et ideo si finis est bonꝰ/media sunt bona Negatiue sic/iniectio hōis est mala/ḡ gladius est malus Maxima/cuius finis malus est/ipm quoz malū ē Ab effectu etiā tenet affirmatiue et negatiue Et tenet in mediis p se et non p accns Pro quo nota q̄ effectus cause finalis est mediū ordinatū ad aliquē finē Sed duplicia sunt media ordinata ad finē/quedā ordinata p se/alia vero ordinata p accns Media p se ordinata sunt illa fine quibꝰ finis acq̄ri nō potest/sicut virtus respectu beatitudinis Et in illis tenet locus ab effectu ad causam Sz media p accns ordinata sunt illa sine quibz finis acquiri potest vt inebriatio respectu sanitatis/q̄ inebriatio q̄nq; est mediū accntaliter acq̄rendi sanitatē/que tamē absq; ebrietate acquiri potest/in his non tenet locus

¶ Arguit cōtra diffinitionē finis Nullū malū est finis/sed malū est gratia cuiꝰ aliquid fit/ergo diffinitio ꝓuenit alteri a diffinito Maioz ꝓbatur qz finis semp habet rōem boni/malū autē nō est bonū/ergo nec est finis ¶ Dico ad ꝓbationē q̄ licet malū ꝑm se nō sit bonū/tamē malū q̄nq; apparet esse bonū/et ita gratia illius habet rōem boni et finis appetibilis ¶ Si arguat elemosina est bona/ergo furari ad dandū elemosinā est bonū/añcedens est verū/et ꝓns falsum/et tamē arguit a causa finali affirmatiue ¶ Dico q̄ licz elemosina p se est bona/tamē ꝓut est acq̄sita p furtū non est bona/quia nō est acquisita p debita media ¶ Replicat finis ē bonus ad quē ordinat elemosina/ḡ mediū est bonū ¶ Dico q̄ mediū ordinatū ꝑm iudiciū rcē rōis est bonū/sic nō est hic/quia ratio dictat q̄ nō sunt facienda mala vt inde sequanē bona

¶ Si arguat sectio nō est/ergo securis nō est/añcedens potest eē verū ꝓse quēte existente falso/ergo locus a causa finali nō tenet negatiue ¶ Dico q̄ locus a causa finali nō tenet respectu p̄dicatoꝝ esse et nō esse/sed solū respcū p̄dicatoꝝ malū et bonū/quia finis et effectus solū habent cōuenientiā q̄tū ad bonitatē/cum eadē sit bonitas effectus et finis eius/quia finis q̄tū ad hoc p̄dicatum esse/est extrinsecus effectui.:.

¶ Si arg⁹ locus ab effectu nō tenet affirmatiue qz bonitas finis nō dependet a bonitate mediorꝝ/g̃ ad bonitatē mediorꝝ nō seq̃t bonitas finis ¶ Dico licet bonitas finis nō dep̃det ex bonitate mediorꝝ in g̃ne cause finalis tñ effectiue dependet ab ipis Etiã licet nō causaret ab eis/tñ illatiue bonitas finis seq̃ret ex bonitate mediorꝝ/co q̃ media capiũt bonitatẽ a fine ¶ Si arg⁹ non seq̃t ab effcũ cause finalis negatiue sic arguẽdo/hõ est malus/g̃ beatitudo est mala ¶ Dico q̃ ibi nõ arg⁹ ab effcũ cause finalis/qz beatitudo solũ est causa finalis hõis v̈tuosi/et nõ vicioſi de quo arguit

Arguitur primo cõtra diffinitionẽ cause formalis sic Diffinitio ꝓuẽit alteri a diffinito/g̃ nõ est bona Añs ꝓbat quia dedat cẽ õni creature et ꝓbuat cã in cẽ/et tñ deus nõ est cã formalis igit ¶ Dico q̃ licet deꝰ dat effectiue et extrinsece cẽ õni creature/nõ tñ formaliter et intrinsece sicut hic intelligit de causa formali ¶ Replicat deꝰ seu ꝑma causa intimioꝝ ẽ õni effectui/q̃ q̃cunq; cã secũdaria vt vult pḧus et doctores sancti/g̃ erit magis causa intrinseca q̃ forma/et p ꝓñs solutio mala ¶ Dico licet deꝰ seu ꝑma cã sit intimior õni effectui p modũ dantis cẽ effectiue et ꝓbuantis ipz nõ tñ p modũ dantis cẽ formaliter/et informãtis p modũ forme/bñ tñ deꝰ dz cã formalis ꝑut forma dicit a foris manẽdo/et nõ vt dz ab informando

Arguitur secũdo locus a causa formali nõ tenet affirmatiue/g̃ textus falsus Añs ꝑbat qz nõ seq̃t albedo est/g̃ albũ est/q̃ titas est/g̃ q̃tũ est/patet in sacramẽto altaris/ibi albedo est/et tñ nulla est ſba alba ¶ Dico q̃ accña in sacramẽto altaris sunt sine subiecto/et ideo licet ibi sit albedo/nõ tñ ibi est subiectũ albũ/ſz hoc est miraculoſe et v̈ture diuina.

¶ Replicat accidẽtis cẽ/est ineẽ vt dicũt oẽs ph̄i Etiã seq̃ret q̃ ista maxima esset falſa/posita cã formali ponit eiꝰ effectus ¶ Dico q̃ ph̄i intelligũt hoc nãliter loquẽdo/ſz deus supza nãz ꝑt accñs ꝓduare in suo cẽ absq; hoc q̃ inſit/Ad aliud dicit q̃ maxime intelligẽde sunt cẽ vere/q̃ ipis causis positis ſb rõe causar ponũt effectus/ſz albedo in sacramẽto altaris/nõ hz rõez cause formalis actu/qz forma sub rõne forme informat/q̃ rõ nõ est ibi/jta etiã q̃titas ibi nõ est cã formalis q̃ti in actu Et ideo ibi nõ arguit a causa formali ad suũ effectũ

¶ Si arguat nõ seq̃t a cã formali negatiue/sic g̃natio nõ est/g̃ g̃natũ nõ ẽ et tñ g̃natio est forma denominans aliq̃d esse genitũ ¶ Dico q̃ licet g̃natio habeat modũ forme respectu g̃nati/nõ tamẽ est forma dans cẽ ꝑm rem/sed est mutatio et via ad esse geniti

Arguitur tercio nõ seq̃t ab effectu cause formalis affirmatiue sic arguẽdo/sol est calidꝰ/g̃ in sole ẽ caliditas/qz añs est verũ et ꝓñs flm̃ ¶ Dico q̃ licet sol sit calidꝰ effectiue et cãliter/qz causat caliditatẽ i istis inferioribz/nõ tñ est calidꝰ formaliter ¶ Replicat oẽ accñs formaliter ineſt illi q̃d denõiat/ſz sol denõiat calidꝰ/g̃ sol est formaliter calidꝰ ¶ Dico ad maiorẽ q̃ vez est denõiatione intrinseca/et ad minorẽ dz q̃ sol denõiat esse calidus denõiatione extrinseca et nõ intrinseca

Arguitur quarto nõ seq̃t ab effectu cause formalis negatiue sic arguendo/hõ adã nõ est/g̃ aiã rõnalis hõis ade nõ est/añs ẽ verũ et ꝓñs flm̃/g̃ locus ab effectu cause formalis nõ tenet negatiue ¶ Dico q̃ ibi nõ arg⁹ ab effectu cause formalis/qz aiã sepata ab hõie ñ exñte/nõ est cã formalis hõis in actu/ſz ꝑm potentiã tm̃/qz nõ dat sibi eẽ actu/g̃ non arguit ab effectu ad cãm formalẽ sub rõe cause formalis actu ¶ Replicat illa ꝓña

ẽ bona/hõ adã nõ est/g̃ aiã rõnalis hõis ade nõ est/p locũ a toto in mõ ad suã ptẽ negatiẽ ¶ Dico q̃ male arguit̃ p locũ a toto/qz deberet sic argui/homo adã nõ est/g̃ hõ adã nõ hz aiãm rõnalẽ/tũc sicut añs est verũ sic et ꝓns

¶ Generatio ẽ ꝓgressio a nõ eẽ ad eẽ Locꝰ a gñacõe est habitudo generationis ad suũ generatũ Et est constructiuꝰ ꝫ destructiuꝰ Cõstructiue sic:generatio domꝰ est bona:g̃ domus ẽ bona Locus a generatione Maxima Cuiꝰ generatio bona est:iꝑm quoq; bonũ est Destructiue sic:generatio latronis est mala:g̃ latro est malus Locus a generatione Maxima Cuius generatio mala est:iꝑm quoq; malũ est Ecõuerso est de loco a generato Corruptio est ꝓgressio ab esse ad nõ esse Locus a corruptione ẽ habitudo corruptionis:ad corruptũ Et est cõstructiuꝰ et destructiuꝰ Cõstructiue sic Corruptio antichristi est bona:ergo antichristus est malus

¶ Locus a generatione Maxima Cuiꝰ corruptio bona est:iꝑm corruptũ malũ ẽ Destructiue sic:corruptio domus est mala:g̃ domus ẽ bona Maxima Cuiꝰ corruptio mala est:iꝑm quoq; bonũ est Ecõuerso locus a corrupto tenet etiã ꝓstructiue et destructiue Vsus vt hꝫ sumit̃ est opatio rei vel exercitiũ iꝑius:vt equitare equi et secare securis Locus ab vsibus est habitudo iꝑius opationis ad idꝰ cuiꝰ est opatio siue vsus:et est cõstructiuus et destructiuꝰ Cõstructiue sic Equitare est bonũ:g̃ equus est bonus Locus ab vsibus Maxima Cuius vsus bonus est:iꝑm quoq; bonũ est Destructiue sic:occidere hominẽ malũ est:g̃ occisor malus ẽ Locus ab vsibus Maxima Cuiꝰ vsus malus est:iꝑm quoq; vsitatũ malũ est Ecõtra est de loco ab vsitato Cõiter accidẽcia sunt duplicia:quedã enim sunt q̃ aliqñ se cõsequunt̃ et aliqñ non:vt comptus ꝫ adulter Et ab his nõ sumit̃

locus dyaleticus sed sophisticus Alia sunt quorū vnū. semp sequit ad aliud: vt penitere sequit ad deliquisse: et ab his sumit locus dyaleticus Et tenet cōstructiue z destructiue Cōstructiue sic: iste penitet g deliquit Locus a cōiter accītibus Maxima. si cōiter accītiū posterius inest: et pmū infuit Destructiue sic: iste nō deliquit g nō penitet Locus a cōiter accītibus Maxima Si cōiter accītiū prius nō inest: et posterius nō inerit.

Postq̄ auctor determinauit de locis a causis et effectib⁹ hic pñr determinat de loco a generatione z corruptione/de loco ab vsib⁹ et a cōiter accītib⁹/q̄ simt ponūt in hac lcōne qm modicā vtilitatē/et nullā difficultatē hnt Et sunt hui⁹ lcōnis quatuor pūcta cū questionibz et argumentis solitis

Primū punctū gnatio est pgressio a nō esse ad esse jbi pgressio ponit loco gnis/et nō capit pprie p motu pgressiuo aīalis/sz capit gnaliter p mutatione in cōi Et ponit de nō esse ad e/ad explicandū duos tminos gnationis/qz nō esse e tmin⁹ a quo/et esse e termin⁹ ad quē Modo ōnis mutatio vel motus hz cognosci p suos tminos/et maxime p terminū ad quē a quo capit spēm ¶ Sed notandū q̄ gnatio capit dupl'r Uno° speāliter put e mutatio de nō esse sbe ad e sbe/z sic solū sbe gnant/hoc mō nō capit hz Alio° capit gnaliter p q̄cūq̄ mutatione de nō esse ad e/siue sit ad e sbe/siue ad e accītis/et sic tā accia q̄ sbe gnant/et hz capit hz Et vtrisq̄ puenit diffinitio dicta/et ab vtroq̄ sumit locus dyaleticus Et tenet affirmatiue z negatiue respcū horū ptorū bonū et malū.

Scōm punctū Corruptio e pgressio de e ad nō esse/vt corruptio soris est pgressio de suo e/in nōe e⁹ Et ponit pgressio p gne/et capit gnaliter p oni mutatione siue sit de esse sbe vel accītis/ad nō esse sbe vel accītis Deiñ ponit de e ad nō e/q̄ sunt tmini ei⁹ Hā e e tmin⁹ a quo corruptionis/et nō esse tmin⁹ ad quē Et qz nō esse rei est oppositū ipi esse rei/ñ est q̄ in loco a corruptione arguit respcū ptoz oppositoz Sz in loco a gnatione arguit respcū eiusdē pti cui⁹ rō est/qz gnatio intrinsece tminat ad e geniti et capit spēm ab eo/jdeo si genitū sit bonū/etiā gnatio est bona/et econuerso Sz corruptio terminat intrinsece ad nōens et capit nomen ab eo/jdeo si illud nōens sit bonū/g suū oppositū. s. ens est malū/et econ ¶ Si arguat locus a corruptione est locus extrinsecus/igit male ponit hic int intrinsecos/Añs pbat qz tmin⁹ inferēs est extrinsecus tmino illato et tenz rōe discōuenie cie/et nō puenīcie ¶ Uico pcedēdo et reducit ad locū a pdictorie oppositz hz ppter puenientiā cū loco a gnatione hic enumerat

Terciū punctū q̄ vsus capit dupl'r Uno° speāliť solū p opatione rei/in q̄ agens pncipaliter vtit suis instrumētis Alio° gnaliter p q̄cūq̄ opatione alicui⁹ rei ad quā opationē res ipa ordinat/et hz mō capit hic ¶ Itē vsus pt pari ad duo Uno° pat ad ipm vtentē Alio° ad rem vsitatā cui⁹ dicit vsus Ex'm vt secare qđ est vsus securis pt pari ad hoiez vtē

tem ipa securi/et ad ipam securim/ja tenendu est q locus ab vsib⁹ valet p ꝓpationē vsus ad rem vsitatā/et nō p ꝓpationē vsus ad ipm utentē/eo q vsus hz maiorē ꝓuenientiā cū re vsitata q cū re utente/joco nō sequtur equitare est bonū/g hō equitans est bonus/nec ecōtra.

Quartū punctū q cōiter accīcia sunt duplicia vt dicit textus/quedaz em sunt q ꝓtingēter se sequunt et nō semp/vt in hōie pulchro bonū/et in hōie magno forte Alia sunt q semp et nccio se ꝓsequunt/eo q nccris hnt inter se habitudinē Et ista sunt duplicia/nā quedā sunt q cōsequuntur se ꝓuertibiliter/vt in hōie risibile et flebile/et in bzutis habere cornua et nō habere dentes in supiozi mādibula Alia vero ꝓsequūt se nccio/sz nō cōuertibiliter/vt delinqre et penitere Et dicūt cōiter accīa/qz talia simul plura acciduntur vni Et ab istis sumit locus dyaleticus/et nō a pmis

Queritur primo vtrū locus ab vsib⁹ teneat affirmatiue et negatiue ¶ Dico sic/vt bn sequtur affirmatiue secare est bonū/g securis est bona Maxima cui⁹ vsus est bon⁹/et vsitatū est bonū Rō est qz oēns ꝓductū est ꝓpter suā opationē/z denōiatū bonū ꝓpter bonitatē sui operis/qz illa est bonitas sui finis in executione/jō si vsus seu opatio rei sit bona/z vsitatū erit bonū Et ita destructiue tenet/vt occidere est malū/g occisoz ē malus Et dicit locus ab vsibus in plurali/qz vni⁹ rei bn sunt plures vsus et opationes a qbus pt argui/vt equtare equi est bonū/et trahere aratrū ē bonū/z potare saccū est bonū/z sic de alijs ¶ Arguit diffinitio vsus cōuenit alijs a diffinito/g nō est bona Añs ꝓbat qz velle et intelligere sunt opationes hōis et nō sunt vsus ¶ Dico q si capiat vsus ꝓpe p opatione rei in qua agēs vtit suis instrumētis/sic volitio et intellectio nō sunt vsus hōis/sz si capiat gñaliter p quacūq opatione rei ad quā res ipa ordinat/tūc aliquo mō pnt dici vsus/et sic capit sic ¶ Si arguat locus ab vsibz nō distinguit a causa finali igit nō debet hic poni tanq locus distinct⁹ Añs ꝓbat qz opatio vel vsus rei/est causa finalis rei/pz qz est grā cui⁹ res fit/nā vnūqdq fit ꝓpter suā opationē ¶ Dico q licet vsus rei ꝑm esse in intētione agētis sit cā finalis respcū rei tn ꝑm esse in executione est effectus et opatio rei vsitate ¶ Si arguat nō sequtur dare elemosinas est bonū/g elemosina ad hoc furata est bona ¶ Dico. q nō arguit ab vsib⁹ ad suū vsitatū/nā deberet sic argui dare elemosinā furatam ē bonū/g elemosina furata ē bona/jta et de isto Equitare est bonū/ergo equus claudus est bonus.:.

Queritur secūdo vtrū locus a cōiter acntib⁹ teneat affirmatiue et negatiue ¶ Dico sic/affirmatiue/vt risibile est/g flebile est Et negatiue flebile nō est/g risibile nō est/vtz clare in textu ¶ Si arguat nō sequtur de⁹ penituit/g deus peccauit Añs est verū/nā vt hz scriptura dixit deus/penitet me feciss hoiem/et tn ꝓns est flm/g locus iste nō tenz affirmatiue ¶ Dico q penitere capit dupl'r Uno° ꝓprie vt est penitencia agere p pcō cōmissio volūtarie/sic deus nō penituit Alio° capit ꝑm similitudinē ꝓut est dolere de aliquo/sic de⁹ penituit.i.doluit/nō tn ꝓprie qm dolor/furor/ira/nō cadūt in deū ¶ Si arguat/nō tenet iste locus a cōiter acntibz negatiue/g textus falsus Añs ꝓbat qz nō sequtur/btā virgo nō peccauit/g non penituit/jta et de sancto johāne baptista ¶ Dico q licet beata vgo/et multi alij nō peccauerūt in ꝓpria ꝓsona/tamē pmi parentes coz peccauerūt rone quoz penituerūt.:.

Arguitur primo locus a gñatione nō tenet affirmatiue/g̃ textus flūs Añs ꝓbaī qz ñ seq̄ gñatio dom⁹ est bona/g̃ dom⁹ est bona/ꝓbo q nō seq̄ qz gñatio domus p̄t esse domo nō existente/g̃ gñatio p̄t esse bona/absq; hoc q dom⁹ fit bona/qz dom⁹ nondū est ¶ Dico q quando gñatio p̄cedit gñatū/tūc nō est bona nisi in aptitudine tm̄/qz solū habet bonitatē in actu a bonitate geniti ¶ Replicaī gñatio simul est cū gñato/g̃ nulla p̄cedit gñatū Añs ꝓbaī qz gñatio ē mutatio instātanea/sed in mutatione instātanea simł sunt mutatio et t̄min⁹ ad quē/vtz sexto phicoz Dico licet capiendo gñationē ꝓ subita mutatione et instātanea gñatio simul fit cū t̄mio ad quē/nō tm̄ capiendo gñationē ꝓ dispōe ad illā mutationē Mō hic capitur gñatio ꝓ dispōe puia/z nō iſtātanea mutatione/et ita gña⁹ p̄t p̄cedere gñatū

Arguitur secūdo Locus a gñato nō tenet affirmatiue/g̃ textus falsus Añs ꝓbaī qz nō seq̄tur/latro est hō/g̃ gñatio ci⁹ est hō Itē dom⁹ valet centū libras/g̃ gñatio ei⁹ valet centū libras ¶ Dico q iste locus a gñatione et corruptione solū valet respcū istoz p̄tozū malū et bonū ¶ Replicaī etiā nō tenz respcū p̄toz malū et bonū/qz nō sequit latro est malus/g̃ gñatio ci⁹ est mala/qz añs p̄t esse verū sine ꝓñte/pz quia stat q latro habeat pfectā gñationē et bonā vt ceteri boni ¶ Dico q licet latro scu malus hō possit hrē gñationē pfcām et bonā/bonitate forme et modi gñationis/tm̄ nūq; p̄t hrē bonā gñationē ex p̄te geniti et finis/et de illa hic intelligit

Arguitur tercio Locus a corruptione nō tenet affirmatiue sic arguendo/corruptio petri est mala/g̃ petrus est bon⁹/qz añs est verū et ꝓñs flm̄ Probaī nā qñ corruptio petri ē/tunc nō est verū dicere de petro/petrus ē bon⁹/cū ipe nō fit/qz corruptio et nō cē petri sunt fil'/vt ꝓbatū est sup̄/q mutatio et t̄i⁹ ad quē sunt fil'/ſz t̄i⁹ ad quē corruptionis ē nō cē/g̃ fit in instāti erit corruptio et nō cē petri/g̃ ꝓ illo instāti verū est dicere q corruptio petri ē mala/et tm̄ nō est verū dicere q petrus ē bon⁹/qz ē vna affirmatiua/cui⁹ subiectū ꝓ nullo supponit ¶ Ad hoc rndent q̄dā q arguendo a corruptione debz argui in ꝓñte penes copulā de p̄terito/vt corruptio petri ē mala/g̃ petrus fuit bon⁹ ¶ Replicaī si sic/g̃ ista maxima ē falsa Cui⁹ corruptio mala/ipm quoq; bonū est/quā auctor hic et phus ponit 2° thopicoz/q̄ est de copula de p̄nti Ideo aliter alij soluunt dictū argumentū/sicut supra/q generatio et corruptio ꝓut ab eis sumiī locus dyaleticus nō capiūt ꝓ subita et instātanea mutatione/de qua p̄cedit argumentū/et sic capit phus sexto phisicoz q̄ dicit q mutatio et termin⁹ ad quē sunt simul/sed capiūtur ꝓ quibusdā dispositionibz ad tales mutationes instātaneas/et tales dispositiones nō sunt instātanee sed successiue/et tūc corruptio est dispositio quedā ad corruptionē et ab illa tenet iste locus.:.

Arguitur quarto non sequit adhuc affirmatiue Corruptio christi fuit bona/g̃ christus fuit malus/quia añs est verū z ꝓñs falsum ¶ Dico ad añs q licet corruptio christi concedaī bona quo ad nos/hoc est p accidens/tamē ipa fuit mala ymo pessima scdm se/inquantū fuit destructiua vite christi ¶ Replicaī si corruptio christi fuerit p accidens bona/ergo christus fuit p accns malus/sed ꝓñs est falsum/g̃ solutio dicta est falsa/z tamen bñ arguit ꝓ istū locū ¶ Dico q male arguitur ꝓ istū locum/quia hic sunt duo defectus Primus defcūs ē q in istis locis debet argui de bonitate vel malicia que conueniunt p se corruptioni et corrupto/et non de bo-

nitate et malicia q̄ ꝓueniūt ꝑ accīs Alius defect⁹ ē q̄ nō arguit ꝫ solū respcū ꝑtoꝝ bonū et malū ꝫm se sumptoꝝ/sz cū addito. s. ꝑ accīs/qđ nō debz fieri

¶ Posset ꝫ argui q̄ locus a corrupto ad corruptionē non tenet negatiue/ Antichrist⁹ nō est bon⁹/ḡ corruptio antichristi nō est bona/añs ē verū ꝛ ꝓñs falsum ¶ Dico q̄ ibi nō arguit a corrupto/eo q̄ corruptū nō ponit in añte/ Nā añs est vna negatiua q̄ nichil ponit/sz bñ sequit antichristus ē malus/ergo corruptio ei⁹ est bona in aptitudine ¶ Si arguat nulla gñatio aut corruptio est bona vel mala/ḡ isti loci nō tenent respcū ꝑtoꝝ bonū et malū Añs ꝓbatur q̄ nulla gñatio ē vtuosa aut maliciosa ¶ Dico q̄ bonū et malū in istꝫ locis nō dicūt bonitatē aut maliciā moralē/sz dicūt vtilitatē honestatē vel delectationē Vñ bonū capit dupl'r Vno° vt idē est qđ vtuosum vel studiosum/ sta nō capit hic Alio° vt se extendit ad bonū vtile/bonū honestū/et bonū delectabile/et ita hic capit Et cauendū est ne bonū equocet/quia debet argui in añte et ꝓñte respectu boni eodē mō capti

Loci extrinseci sunt septem

Sequitur de locis extrinsecis Quid añt sit locus extrinsecus dictū est ꝓius Locoꝝ autē extrinsecoꝝ alius est ab oppositis: alius a maiori: alius a minori: alius a simili: alius a ꝓportione: alius a transumptione alius ab auctoritate Oppositoꝝ quatuor sunt spēs Relatio: Ōtrietas: ꝓpatio: ꝓtradictio Relatiue opposita sunt quoꝝ alterū sine altero nō potest eē Locus a relatiuis est habitudo vni⁹ relatiuoꝝ ad aliud: et est constructiuus et destructiuus Cōstructiue sic pater est: ḡ filius est Itē filius est: ergo pater est Locus a relatiuis Maxima: posito vna relatiuoꝝ: nc̄io ponit et reliquū Destructiue sic: pater nō est ḡ filius nō est et ecōuerso. Maxima: remoto vno relatiuoꝝ remouetur et reliquū

Locus vero a relatiue oppositis tenet solū cōstructiue sic: Sortes est pater platonis: ḡ nō est filius ei⁹ Maxima: posito vno relatiue oppositoꝝ in aliquo subiecto: ab eodē remouet ꝫ reliquū Contrarietas est Ōtrioꝝ oppositio vt albi ꝫ nigri Cōtrarioꝝ que dā sunt media ta: vt albū et nigrū Inter q̄ sunt medij colores: que dā vero immediata: vt sanū et egrū circa aiāl Locus a

Hȳs est habitudo vnius ꝓtrariorū ad reliquū: et tenet ꝓstructiue z destructiue Cōstructiue sic: hoc aīal est sanū g̃ nō est egrū Locus a hȳs Maxima: posito vno hȳo rū in aliquo subiecto remouet et reliquū Destructiue tenet solū in ꝓtrarȳs immediatis cū constantia subiecti: vt hoc aīmal nō est sanū: ergo est egrū Locus a ꝓtrarȳs immediatis Maxima: remoto vno ꝓtrariorū: ponitur reliquū manente subiecto

Post q̃ auctor nr̃ determinauit de trib⁹ locis intrinsecis a ſba/et de octo locis a ꝓcōitātib⁹ ſbaz/hic ꝓsequit de septē locis extrinsecis Et rō ordinis ē qz locus ē habitudo t̄mini inferētis ad terminū illatū/ſz locus intrinsecus dicit p fectionē habitudinē duoꝝ t̄minoꝝ q̃ extrinsecus/jō locus intrinsec⁹ ꝓcedit Et qz oppo⁹ iuxt̄ se posita magȝ eluceſcūt Et locus extrinsecus et intrinsec⁹ sunt oppoſita/jō post locos intrinsecos ꝓuenienter ſtatim ponūt loci extrinseci

Primū punctū locus extrinsecus ē qñ t̄i⁹ inferēs est ex̄ ſbaz t̄ij illati Et rōe dr̄ illoꝝ t̄ioꝝ sumit vtus ꝓbatiua argumēti/vt aīal est sanū/g̃ nō est egrū/t̄i⁹ inferens ē sanū/q̃ oiō est ex ſbaz t̄ij illati ſcz egrū/et rōe discōueniētie seu dr̄ ꝓbat illa ꝓña p locū a ꝓrie oppoſitis Et ponit auctor nr̃ septē locos extrinsecos int̄ q̃s ꝓmo dr̄iat de locis ab oppoſitis Et ponit diuiſionē oppoſitoꝝ in q̃tuor ſpēs q̃ꝝ ſpēꝝ ſufficientia q̃rat in p° poſtpñto Diffinit aūt relatiue oppoſita dicens Relatiue oppoſita ſunt quoꝝ alterū ſine altero nō p̄t cē/jtē aliter sic Relatiua ſunt quoꝝ totū cē/est ad aliud se hr̃ē

Scōm punctū q̃ relatiua p̄nt dupl'r ꝓsiderari Vno° inq̃tū referūt int̄ ſe/et ſil' ponūt int̄ cē/t hoc mō ſunt ſil' natura Et isto mō ab ipis sumit locus a relatiuis/et nō locus a relatiue oppoſitis Allio° ꝓsiderāt inq̃tū hñt int̄ ſe repugnantiā ad cē ſil' in eodē ſubiecto reſpectu eiusdē Et hoc mō dicūt relatiue oppoſita/et ab ipis sumit locus a relatiue oppoſitis ¶ Vñ locus a relatiuis tenet affirmatiue et negatiue reſpcū p̄tozū cē et nō eſſe/t reſpectu p̄toꝝ ceñliū/vt pater est hō/g̃ filius ei⁹ est hō ¶ Sz locus a relatiue oppoſitis tenet ſolū affirmatiue sic/ſortes est p̄r platonis/g̃ ſortes nō est fili⁹ ei⁹ Maxima ponito vno relatiue oppositoꝝ in aliquo ſubiecto/ab eodē remouetur reliquū/et hoc ideo qz relatiue oppoſita nunq̃ p̄mittūt se in eodē ſubiecto reſpcū eiusdē Sz nō tenet negatiue qz nō seq̃tur rex nō est filius ceſaris/g̃ rex ē pater ceſaris Et iſte ē locus extrinsecus ¶ Sz locus a relatiuis ꝑm aliquos est extrinsecus/co q̃ vnū relatiuoꝝ ꝑm eē est extrinsecū alteri Sz ꝑm aliquos est intrinsecus qz termin⁹ inferēs infert terminū illatū rōe ꝓueniētie eoꝝ int̄ cē et reducūt ad locū a diffinitione/qz vnū relatiuoꝝ est de diffinitione alterius

Queritur primo q̃ est diffinitio ꝓrioꝝ et quotuplicia sunt ¶ Ad p̄mū dico Cōtraria sunt q̃ sub eodē gñe posita sunt z maxime a ſeinuicē distant/et eidē ſuſceptibili viciſſim inſunt/a quo mutuo se expellunt niſi alterū insit a natura/vt albū z nigrū/q̃ diffinitio posita est in poſtpñtis Jn qua ponūtur quinq̃ pticule quarū omniū declaratio videat ibi Hic vero

diffinit ꝓtrarietas sic Cōtrarietas est ꝓriorū oppositio. i. repugnātia duoꝝ cōtrariorꝝ/vt sanū et egrū inter se repugnāt sub eodē gñe/q̄ se mutuo expellunt ab eodē subiecto ¶ Ad scām dico q̄ ꝓtraria sunt duplicia scz mediata et immediata Cōtraria mediata sunt inter q̄ cadit aliq̄d mediū ciusdem gñis ꝑticipans rōem vtriusq; extremoꝝ/vt inter albū et nigrū sunt rubiū viride et alij medij colores Scz cōtraria immediata sunt inter q̄ nō cadit mediū ciusdē gñis Et nccē est semp alterū coꝝ de subiecto verificari/vt sanū et egrū sunt ꝓtraria immediata/qz nō hñt mediū p ꝑticipationē/licet bñ habeant mediū p abnegationē qz de lapide ꝑt vtrūq; vere negari Et ab vtrisq; ꝓrijs sumit locus dyaleticus

Queritur secūdo quō tenet locus a ꝓrijs ¶ Dico q̄ distinctionē illā locus a ꝓrijs/tenz in ōnib⁹ ꝓrijs solū affirmatiue/vt sortes ē albus/g̃ nō est niger/aiāl est sanū/g̃ non est egrū Scz in ꝓrijs immediatis tenet tā affirmatiue q̄z negatiue/sed dū negatiue arguit debīt obseruari due ꝓditiones Prima q̄ ponat ꝓstātia subiecti/ideo nō sequit/adam nō ē eger/ergo adam est sanus Scda ꝓditio est q̄ arguat respcū subiecti aptinati/ideo nō sequit lapis nō est eger/g̃ lapis est sanus/quia lapis nō est subiectū aptū natū suscipere illa ꝓtraria Et valet iste locus nō solū arguēdo ab vno ꝓtrariorꝝ tantū sed ctiā arguendo a plurib⁹ ꝓtrarijs in añcedente/ad plura ꝓtraria in ꝓñte/vt iusticia est bona/g̃ iniusticia est mala/itē iniusticia est viciū/g̃ iusticia est virtus ¶ Si arguat aliq̄d est aiāl medio modo se hñs inter sanū et egrū q̄d dicit animal neutrū/g̃ est aliq̄d mediū p ꝑticipationē inter ꝓtraria immediata ¶ Dico q̄ sanū et egrū ꝓsiderant duplr Uno mō q̄tū ad dispōes ꝑcedentes sanitatem et egritudinē Vel q̄tū ad opationes sequentes/sic inter sanū et egrū dat mediū/sed illud nō est ciusdē generis ꝓrimi cū extremis Alio mō sanū et egrū ꝓsiderant formaliter/vt sanū dicat adequationē hūoꝝ/et egrū inadequationē et sic inter ipa nō est mediū/qz inter equale et inequale nō ꝑt dari mediū

Arguitur ꝓmo Nullus est locus ab oppositis/g̃ hic male determinat de ipis Añs ꝓbat quia in ōni loco dyaletico terminus inferens debz inferre terminū illatū/sed vnū oppositorū nō infert aliud sz importat destructionē alteri⁹/ergo nullus est locus ab oppositis ¶ Dico licet vnū oppositoꝝ nō inferat aliud affirmatiue/tamē bene negatiē/eo q̄ vnū includit negationē alterius/ideo posito vno in aliq̄ subiecto destruit reliquū respectu ciusdē subiecti ¶ Replicat ꝓpositio affirmatiua nō infert ꝓpositionē negatiuā/quia nō sequit/homo currit/g̃ aiāl nō currit/ergo vnū oppositorū in ꝓpositione affirmatiua/nō infert aliud oppositū negatiue ¶ Dico licet ꝓpositio affirmatiua formaliter nō inferat negatiuā/tamē materialiter q̄z affirmatiua infert negatiuā scz ꝓpter terminos ibi positos Et si dicatur non seq̄tur hic homo currit/g̃ aiāl nō currit/ergo nec hic in loco ab oppositis ¶ Dico negādo ꝓñaz/et rō est quia in loco ab oppositis termin⁹ inferēs includit negationē termini illati/ideo ipm infert negatiue Scz in dicto argumento termin⁹ inferens. s. homo non includit negationē termini illati. s. aiālis imo includit ipm affirmatiue tanq̄z ptē cius ecīcialē/ideo debz ipm inferre affirmatiue/vt hō currit/ergo animal currit

Arguitur secūdo Loc⁹ a relatiē oppositoꝝ nō ē special' loc⁹ distinct⁹ ab alijs/g̃ male hic ponit distinctus Añs ꝓbatur quia in ōnibz locis est habitudo añtis ad ꝓñs/et termini inferentis ad terminū illatū sed añs et ꝓñs sunt inter se relatiua/g̃ ōnis locus est a relatiue oppositis

¶ Dico ad ꝓbationē añtis/cū dr in ōnib⁹ locis est habitudo añtis ad ꝓñs ꝙ si capiañ ibi añs et ꝓñs formaliter ꝓ figtis/tūc sunt relatiua et maior illa ē flā qz in ōnib⁹ locis nō est habitudo istius intētionis añs/ad intētionē ꝓñs/ſz si capiañ materialiter ꝓ denōiatis est vera/qz tūc añs.i. ꝓpō rōne ſmūi inferētis hz habitudinē ad ꝓñs.i.ad ꝓclusionē rōc ſmuni illati/jō nō ōnis locus dr a relatiuis formaliter captis ¶ Replicaſ Maius formaliter captū dicit relatiue ad minus/et filē formaliter ad filc/g̃ locus a maiori/et locus a minori et a simili sunt loci a relatiue oppositis/et ꝑ ꝓñs locus a relatiuis nō est ſpēalis loc⁹ distinctus cōtra istos locos ¶ Dico ꝙ licet maius dicaſ correlatiue ad min⁹ et ſimile ad ſimile/tñ in loco a maiori ꝛ minori/et a ſimili nō ſumit virtus ꝓbatiua a rōne oppōis seu relationis/hoc ē ab ipis ſumptis formaliter et ꝓ figtis ſed ſumit ab ipis rōe maioris tm̄/vel minoris tm̄/vel filitudinis Aut ſumit ab ipis captis mūliter ꝓ denōiatis/vt maius.i.res hñs in ſe potenciā maiorē ꝛc

Arguitur tercio Añs ꝓbaſ qz nō ſeq̃tur/pater ē ſapiens/g̃ filius est ſapiens/dñs est princeps/g̃ ſeruus est ꝓnces ¶ Dico ꝙ locus a relatiuis nō tenz reſpcū est/ꝑt tertiū adiacens/ſz ſolū vt ꝑt ſcōm adiacens hoc est reſpcū eē vel nō eē Niſi arguer eē in ꝓdicatis ceñcialib⁹/vt pater ē aiāl rōnale/g̃ filius ē aiāl rōnale ¶ Replicaſ hic arguit reſpcū eſſe ꝓdicatis ſcōm adiacēs/pater petri est/g̃ filius petri est/et tm̄ nō ſeq̃tur qz añs ꝑt eē verū ſine ꝓñte/g̃ ſolutio flā ¶ Dico ꝙ ibi nō arguit ꝑ locū a relatiuis/qz pater petri nō hz ſe correlatiue ad filiū petri ſeu ad filiū captū cū detiacōe/ſz ad filiū i cōi ſeu captū ſine detia oe

Arguitur quarto cōtra locū a ꝓrijs/lapis est/et nō est eger/g̃ lapis ē ſanus/añs est verū ꝛ ꝓñs falſum/et arguit ꝑ locū a ꝓrijs/igit̃ tertus falſus ¶ Dico ꝙ ibi nō arguit reſpcū ſubiecti apti nati ſuſcipere illa ꝓria/lapis cm̄ nō ē in ſe ſuſceptibilis egritudinis et ſanitatis ¶ Replicaſ hic arguit reſpcū ſubiecti apti nati ſuſceptibil ꝓrioꝝ/ponaſ ſcutū ꝓ media ꝑte albū/et ꝓ media ꝑte nigrū Illō ſequit hoc ſcutū est albū/g̃ hoc ſcutū nō est nigrū/qz ſimul est albū et nigrū/g̃ locus a ꝓrijs nō valet ¶ Dico negando añs/nā iſta est falſa/hoc ſcutū est albū/quia tale ſcutū nec est ſimpliciter albū/nec ſimpliciter nigrū/ſed ꝑm quid albū/et ꝑm quid nigrū.

Que autem ſunt priuatiue oppoſita dictū eſt prius Locus a priuatiue oppoſitis eſt habitudo ꝓuacōnis ad habitū: vel habitus ad priuationē Et tenet cōſtructiue: vt iſte eſt videns: g̃ non eſt cecus: vel iſte eſt ſecus g̃ nō eſt videns Locus a priuatiue oppoſitis Maria Poſito vna priuatiue oppoſitorū circa aliqd̄ ſubiectū ab eodē remoueſ reliquū Deſtructiue nō tenet niſi eſt ꝓſtantia ſubiecti: et cū tpe determinato a natura Catulus enim non dicit videns nec ꝙ cecus ante nonū diem Et puer non dicit edentulus ante temp⁹ determinatū

a natura Cōtradictio est oppō cui⁹ scōm se nō est da re mediū Locus a ȳtradictorie oppositis:est habitudo uni⁹ ȳdictorie oppositorū ad reliquū:vt sortē sedere ē vex:ergo sortē nō sedere est falsum Locus a ȳdictorie oppositis Maxima Si vnū ȳdictoriorū est verū:reli quū erit falsum Sunt aūt alia opposita que dicunt disparata:q̄ nō sunt opposita scōm aliq̄ genus p̄dicte oppōis:sed sunt diuersa:vt homo et azinus Locus a dispatis est habitudo vnius dispatorū ad reliquū:et te net affirmatiue sic:sortes est hō:g̃ nō est azin⁹ Locus a dispatis Maxima:de quocūq̄ dicit vnū dispatorū ab stractiue ab illo eodē remouet reliquū Dicitur notāter abstractiue:quia si cōcretiue sumeret tunc nō sequeret: quia nō sequit:hoc est albedo:g̃ non est q̄ptū Sed bene sequitur:hoc est albedo:ergo nō est quātitas

Primū punctū hui⁹ lcōnis est q̄ puatiue opposita sunt que hñt fieri ēca ideē subiectū/ordine irregressibili et tpe determinato a na tura/vt visus et cecitas circa oculū Et intelligit ista diffinitio de puatiue op positis pfecta puatione Dñ duplex est puatio/q̄dā est pfecta/et est que negat habitū t̄ p̄rima p̄ncipia habitus simul/vt cecitas surditas Alia est puatio im pfecta/et est q̄ negat habitū sed derelinquit p̄ncipia habitus/vt sunt mot⁹ q̄es et ignorātia/de istis p̄t fieri regressus de puatione in habitū Et diffinit puati ue opposita cōiter sumpta vt ȳphendit vtrāq̄ puationē Priuatiue opposita sunt quorū vnū dicit negationē alteri⁹ cū aptitudine ad ipm Et puatio in cōi ē carentia forme seu habit⁹ in subiecto apto nato ad ipm habitū Dñ locus a p uatiue oppositis tenet affirmatiue et negatiue duab⁹ ȳditionibz seruatis.s.vt ponat ȳstantia subiecti/et in tpe determinato a natura vt patet in textu.

Scōm punctū est q̄ ȳdictio est cui⁹ p̄m sc nō est dare mediū Et est dupl quedā est ȳdictio p̄pōnū seu modorū enūciandi/de qua dictū est in p̄mo tractatu Alia est ȳdictio terminor seu rerū de q̃ determinatū est in postp̄nitis/vt sunt hō nōhō currit nō currit Et vtriq̄ p̄uenit diffinitio p̄ dicta Et p̄m vtrāq̄ sumit locus dyaleticus Dz in ȳdictione p̄pōnū debet ar gui respcū istor p̄ronū verū et flm/in alia aūt arguit ab affirmatione uni⁹ ȳdic toriorū ad negationē alteri⁹ de aliq̄ subiecto et cō/vt sortes est hō/g̃ sortes ñ ē nō hō Maxima posito vno ȳdictorior in aliq̄ sBto ab eodē remouet reliquū

Terciū punctū disparata sunt illa q̄ de seinuicē verificari nō p̄nt/vt hō t̄ azinus Et dicūt dispata a dis qđ est diuersum/et sepa tū/quasi diuersa entia abinuicē sepata/vt q̄litas et q̄titas sunt dispata/tñ eor ȳcreta p̄nt de seinuicē verificari/vt quale est quantū/et vt sic nō sunt dispata/

ſta quoq; albedo et dulcedo ſunt diſpata/qz nō verificanť de ſcimicē/ſed eoꝝ ꝓcreta nō ſunt diſpata/qz hec ē vera albū eſt dulcc/et hec falſa albedo ē dulce do Locus aūt a diſpatis/ſcpiſſime nobis ſcruit in diſputationibz vtz ꝓſideráti

Queritur primo quid ē ꝓña cōzio/et q̄d ꝓña in ipo Et quō tenz locus a p̄dictozie oppoſitis ¶ Ad pmū dico q ꝓña cōzio eſt/qñ in aliq̄ ꝓña ex añte ſeq̄tur ꝓñs/z ex oppoſito ꝓñtis inferť oppoſitū añtz vt ſi hō eſt/aiāl eſt/ḡ ſi nō eſt aiāl/nō eſt hō Et locus a p̄dictozie oppoſitis tenet in iſta ꝓña cōzio Sed ꝓña in ipo eſt qñ in aliq̄ ꝓña ex oppoſito añtis inferť oppoſitū ꝓñtis Et iſta ſolū tenet in aliȝ oppoſitis a p̄dictozijs/vt bñ ſequiť/ſi iuſticia ē/vtus eſt/ḡ ſi iniuſticia ē/viciū eſt Vel ſic juſticia ē virt⁹/ḡ iniuſticia eſt viciū ¶ Ad ſcām dz q locus a p̄dictozie oppoſitis reſpcū ꝓpōnū tenz affirmatiue cū iſtis ꝑtis verū et falſum/vt ſortē currere eſt verū/ḡ ſortē nō currere eſt falſum/ōnis hō eſt aiāl eſt verū/ḡ aliq̄s hō nō eſt aiāl eſt flm Dz in tijs p̄dictozijs arguiť ſic/ſortes ē riſibilis/ḡ ſortes nō eſt nō riſibilis Maxima poſito vno p̄dictozio⁹ in aliq̄ ſubiecto ab eodē remouet reliquū Etiā tenet negatiue ſic/ſortes nō eſt nō riſibilis/ḡ ſortes eſt riſibilis Maxima remoto vno p̄dictozie oppoſitoꝝ ab aliq̄ ſubiecto/de eodē affirmať reliquū ¶ Arguiť cōtra diffinitionē p̄dictionis jnter eſſe et nō eſſe habeť p̄dictio/z tñ inť ca ē medium/ḡ diffinitio mala Nēgo ꝓbať qz p̄dictio ē media/etiā relatio illarū extremitatū eſt media ¶ Dico licet p̄dictio mediat tq̄ medium rōis et ꝓpacōis p̄dictorioꝝ/nō tñ mediat tq̄ medium reale et verificationis/de quo verificeť alterū extremoꝝ/de iſto videať pleni⁹ in poſtpñtis ¶ Si arguať nō ſeq̄ť hō ē aiāl/ḡ nō hō eſt nō aiāl/et tñ ibi arguiť a terminis p̄dictozijs/ḡ iſte locus nō tenz affirmatiue ¶ Dico q ibi ſmini p̄dictozij ſubijciūť/ſz arguendo ꝑ iſtū locū debent ſemp p̄dicari/ideo nō bñ arguiť ꝑ locū a ꝓtradictozijs

Queritur ſecūdo q̄d eſt locus a diſpatis et quō tenet ¶ Dico locus a diſpatis ē habitudo vni⁹ diſparatoꝝ ad reliquū Et tenet ſolū affirmatiue ſic/petrus ē hō/ḡ nō eſt azin⁹ Maxima Cuicūq; q̄uenit vni diſpatoꝝ ab eodē remouet reliquū Et rō eſt qz diſpata nō pñt de ſcimicē verificari/nec de eodē tercio vere p̄dicarēť/qz ſi de aliq̄ ē cio verificareť/etiā de ſcimicē aliq̄ mō vere p̄dicarenť/et nō tenet negatiue/qz nō ſeq̄tur brunellus nō eſt hō/ḡ brunellus nō eſt azin⁹ ¶ Si arguať Omnia oppoſita ꝓtinēť ſub aliq̄ ſpē/et nichil ē in gñe oppōnis/quin ſit in aliq̄ eius ſpē/ſz diſparata ſunt oppoſita/ḡ ꝓtinenť ſub aliq̄ ſpē oppoſitoꝝ/ḡ hic male ſcpanť ab aliſs oppoſitis ¶ Dico licet diſpata vtualiter includāt aliquā oppōez inēqtū ſunt diuerſe/qz in plurimū icludāt dras oppoſitas ſeu p̄rias/nō tñ ſunt oppoſita formaliter ēqtū ad ſuas ꝓpas formas ¶ Si arguať nō ſeq̄ť plato fuit love⁹/ḡ nō fuit grammaticus/et tñ ibi arguiť a diſpatis/qz grāmatica et loyca ſunt ſpēs diſtincte/z p ꝓñs diſpata ¶ Dico q licet grāmatica et loyca in abſtracto ſint diſpata/nō tñ grāmatic⁹ et loycus in cōcreto/et ideo nō ſeq̄ť hec ſcientia eſt grāmatica/ergo non eſt loyca.:

Arguiť ꝑmo cōtra diffinitionē ꝓpationis jn Ceco a natiuitate ē cecitas/et circa illū nō fit viſus/ḡ habitus et ꝓpatio nō bñt fieri circa idem ſubiectū/ḡ diffinitio mala ¶ Dico licet non bñt fieri circa idē ſubiectū numero/tñ bñ circa idē ſubiectū in ſpē/z ita intelligiť diffinitio ¶ Replicatur jn talpa ē cecitas/et viſus nō eſt circa ipam/nec in numero/nec in ſpē/igiť ſolutio falſa ¶ Dico negādo añs qz talpa nō eſt ceca/ſz bz pcteniā et orga

nũ visus/et hz oculos sub pelle/sz nõ pt in actũ videẽdi ꝑpt pelliculã suppositã

Arguitur scdo quies et motus/sciã et ignorãtia opponũt ꝓpatiue/et tñ de q̃te fit regressus in motũ/et de ignorantia in sciam i2 diffinitio mala ¶ Dico q diffinitio intelligit de ꝓpatione ꝓfecta/quies autẽ et ignorãtia nõ sunt ꝓfecte ꝓpationes/qz ꝓpant solũ actũ/et nõ aptitudinẽ ¶ Replicat ois ꝓpatio derelinq̃t aptitudinẽ in sbiecto/vtz p eius diffinitione/g nulla ꝓpatio ꝓpat actũ et aptitudinẽ/et p ꝓns solutio nulla ¶ Dico q aptitudo ẽ duplex.s. ꝑpinqua et remota/ꝑpinq̃ est potẽcia naturalis exercendi actũ Aptitudo remota est q̃ ꝓsequit̃ ꝓncipia cẽlia rei/ja dz q licet ois ꝓpatio derelinquit aptitudinẽ remotã/nõ tamen ꝑpinquã De isto videatur supra ad longũ in postꝓdicamentis.:

Arguitur tercio nõ sequit̃ negatiue a ꝓpatiue oppositis/lapis nõ ẽ videns/g lapis est cecus/añs est verũ et ꝓns flm̃ ¶ Dico q negatiue nõ tenet nisi arguat̃ respcũ subiecti apti nati/ja lapis nõ est sbtũ aptũ natũ in se habere visum et cecitatẽ ¶ Replicat hz arguit̃ respcũ sbiecti apti nati et tñ nõ sequit̃/dormiens nõ est videns/g est cecus/g nõ tenet ille locꝰ negatiue ¶ Dico q nõ videꝫ capit̃ dupliꝛ Uno° vt negat actũ videdi/sic dormiens ẽ nõ videns/sz tũc videꝫ nõ opponit̃ ceco Allio° vt negat habitũ visus et vt opponit̃ ceco/tũc añs ẽ flm̃/qz dormiẽs hz actu habitũ visus ¶ Si arguat̃ nõ ctiã tenet affirmatiue/hõ mouet̃/g nõ quiescit Añs est verũ ⁊ ꝓns falsum de hõie moto in nau ¶ Dico licet hõ motus in naui moueat̃ p accñs scz motu nauis/nõ tñ mouet̃ motu ꝑprio/sed quiescit

Arguit̃ quarto ꝓtra locũ a ꝑdictorie oppositis/nõ seqũtur negatiue/pluuiã cras fore est vex/g nõ fore pluuiã cras/est flm̃/quia neutrũ istoꝝ est verũ vel flm̃/igit̃ locus a ꝑdictorie oppositis nõ valet ¶ Dico licet neutrũ istoꝝ ꝑdictoriꝝ sit vex determinate/alterũ tñ eoꝝ est vex indeterminate/qz sẽ de futuro ꝓtingẽti/de quo nõ ẽ veritas determinata Et ideo eo mõ q̃ pt cẽ verũ/cras pluuiã fore/codẽ mõ ẽ flm̃/cras pluuiã ñ fore ¶ Replicat neutra dictarũ ꝑpõnũ est vera/nec determinate nec indeterminate/g solucio falsa Añs ꝓbat̃ qz nichil est verũ aut flm̃ nisi ꝑpõ/fore pluuiã cras/nõ fore pluuiã cras/nõ sunt ꝑpones/g nõ sunt vere determinate vel indeterminate ¶ Dico q dicta illaꝝ modaliũ supponũt mãliter ꝑ vna idicatiua ꝑpõe de ineẽ que indeterminate figit verũ vel flm̃/vt fore pluuiã cras est verũ.i.q pluuia erit cras est verũ/vel pluet cras est verũ/et illa figit verũ vel flm̃ indeterminate

Maius vt hic sumitur est quod supponit̃ alicui in potẽcia et virtute Minus est qõ ei supponit̃ Locus a maiori est habitudo ipius maioris ad minus Et est sp destructiuus:vt rex non pt expugnare castrũ:ergo nec miles Locus a maiori Maxima Si id qõ magis videtur ineẽ nõ inest:nec id qõ min9 videt ineẽ:nõ inerit Loc9 a miõri ẽ hitudo miõris ad mai9 Et ẽ sp ꝓstructiu9:vt miles ꝑt expugre castrũ:g et rex Loc9 a miõri Maxiã

Si id qđ minus videt inesse inest: et id qđ magis videt inesse merit Similitudo est rerū differentiū eadē q̄litas Locus a simili est habitudo vni⁹ similiū ad reli quū Et tenet cōstructiue et destructiue Cōstructiue sic: sicut risibile inest homini: ita hinnibile inest equo: sed ri sibile inest homini vt ppriū: g̃ hinnibile inest equo vt p priū Locus a simili Maxima De similib⁹ idem est iudi ciū Destructiue sic: sicut risibile inest homini: ita hinnibi le inest equo Sed risibile nō inest homini vt genus: g̃ hinnibile nō inest equo vt genus Locus a simili Maxi ma de similib⁹ idem est iudiciū

Primū punctū hui⁹ lcōnis est q̄ Maius capit dupl'r Uno° ppie vt ē illud qđ supponit alteri in potēcia vl' virture/q̄tū ad ali quā opationē/vt rex supponit militi Et eō min⁹ dicit qđ supponit alteri in vtute vel potēcia/q̄tū ad opationē/vt miles supponit regi Alio° capit maius p illo qđ excedit alterū in potēcia vel vtute/q̄tū ad verificationē loquucōis eo q̄ habeat maiorē habitudinē ad aliqđ extremū ppōis/et magis sibi videt ꝓuenire q̄ alteri Et eō min⁹ est qđ supponit alteri in vtute vel potencia/q̄tū ad verificationē loquutionis/eo q̄ minus videt ꝓuenire cū aliquo extremo p positionis q̄ ipm maius/sicut miles min⁹ videt ꝓuenire cū illo añte. ſ. debellare ciuitatē q̄ rex/et hoc mō capiūr hic minus et minus

Scōm punctū est q̄ locus a maiori est habitudo maioris ad minus/et te net solū destructiue seu negatiue Et iō nō seq̄t affirma tiue/dux p̄t vincere comitē/g̃ miles p̄t vincere comitē Bz negatiue sic/dux nō p̄t vincere comitē/g̃ miles nō p̄t vincere comitē Locus ē a maiori Maxima Si illud qđ videt magis inesse nō inest Etiā nec illud qđ minus videt inē inerit Et locus a minori tenet eō semp affirmatiue ¶ Et nota q̄ p ꝑstos locos p̄t tripliciter argui/primo cōpando duo subiecta ad vnū p̄tū/vt miles p̄t expugre castrū g̃ et rex/2° cōpando vnū subiectū ad duo p̄ta/vt rex p̄t debellare ciuitatē g̃ et castrū/3° cōpando duo subiecta ad duo p̄ta/vt miles p̄t debellare castrū/g̃ rex p̄t debellare ciuitatē Et silr variāt argut⁹ a a°2 et miōri/a silr et ppoc oe

Queritur primo quid est silitudo ¶ Dico q̄ similitudo est rerū differentiū eadē qualitas Et nō sufficit eadē q̄litas in gñe/ quia sic albū et nigrū eent silia/nec reqrit eadē q̄litas in numero/qr res dñtes numero hñt diuersas q̄litates in numero/nā accidens materialiter variat p̄m numerū sui subiecti Bz reqrit eadē q̄litas in specie Et nō capit hic silitudo solū ppie p similitudine accidentali/q̄ est rerū dñtiū eadē q̄litas accidentalis/ Bz capit gñaliter tā p similitudine accītali q̄ eciāli Dñ ex diffinitione seq̄ tur q̄ vbicūq̄ est silitudo/ibi etiā est dissimilitudo/quia similitudo est rerū dif ferentiū/et res dñtes habent dissimilitudinē inter se

Queritur secūdo q̄o est locus a simili/et quō tenz Et quō intelligit illa auctas Cōtingit plura scie/intelligere aūt nō plura ¶ Ad p̄mū dico locus a simili est habitudo vni⁹ similiū ad reliquū Et tenet affirmatiue et negatiue Affirmatiue sic/sicut aiāl inest homini/ja et similiter inest equo/ʒ aiāl inest homini vt gen⁹/g̃ inest equo vt gen⁹ Maxima de similibus idē est iudiciū Et rō est/ná quicq̄d vni similiū cōuenit inq̄tū simile est/etiā ꝓuenit alteri/q̄ si sibi nō ꝓueniret in hoc cēt dissimilitudo Negatiē sic/socrates nō est hinnibilis/g̃ nec plato est hinnibilis Maxima q̄cq̄d remouet ab vno similiū inq̄tū similia sunt et remouet ab altero Et dēt p istū locū semp arguī a similibz inq̄tū sunt similia/et nō inq̄tū dissimilia Nā multa sunt similia/q̄ tñ in multis differūt Ex⁹ dat p̄hus de scire ⁊ intelligere/q̄ in multis ꝓueniūt/non tñ ꝓpterea seq̄t q̄ multa scire/est multa intelligere/jbi est illa cōis auctas &ca fine scdi topicoz Cōtingit em̄ plura scire/intelligere autē non ¶ Ad 2⁹ dico q̄ illa auctas p̄t dupl'r intelligi/ꝑ⁹ q̄ scire ⁊ intelligere p̄ñt capi dupl'r/vñ scire et intelligere vno mō dicūt actū/sic ꝓtingit plura scire.i.habere actuales sciās seu noticias specificas Et intelligere vt est habere actuales noticias seu intellectiones Et sic dicūt aliqui q̄ bñ ꝓtingit scire plura/nō tñ intelligere plura/et sic volūt q̄ vn⁹ et idē nō p̄t habere plures actus ꝓsiderādi simul ¶ Hoc nō videt verū qz intelligēs ꝓclusionē demrātionis/vel aliquā p̄missarū/simul intelligit subiectū et p̄tū eius Et ideo dicendū est q̄ sicut cōtingit plura scire ita et plura intelligere/inq̄tū dicūt actū Alio° capiūt scire et intelligere vt dicūt habitū/vt scire idē est q̄ habitus scientificus siue sciā Et intelligere vt idē est q̄d intellectus seu habitus p̄ncipioz/et sic ꝓtingit plura scire.i.hrē plures habitus scientificos Et intelligere tm̄ vnū.i.habere tm̄ vnū habitū p̄ncipiorū Alij dicūt q̄ auctas p̄t intelligi/tā de scire actualiter q̄ habitualiter jta de inteligere actualiter et habitualiter Et exponūt sic Cōtingit plura scire/et cōtingit intelligere nō plura/qz ex vno habitu p̄ncipioz siue ex vno actu ꝓsideratōnis/p̄ñt inferri multi habitus cōclusionis/vt ex illo ꝓncipio ōnis hō est aiāl rōnale/p̄t inferri g̃ hō est risibilis/g̃ hō est flebilis/g̃ est disciplinabilis Et cū illo tñ bene stat/q̄ sicut ꝓtingit plura scire/q̄ etiā ꝓtingat plura itelligere Nā ista ꝓtingit intelligere nō plura Et ꝓtingit intelligere plura/sunt due modales ꝓposite sb ꝓie/qz vna est in edētuli/alia in amabūn⁹ q̄ p̄ñt simul esse vere

Arguitur primo cōtra locū a maiori nō seq̄t negatiue/deus nō p̄t peccare/g̃ hō nō p̄t peccare/et tñ ibi arguit̄ p locū a maiori igit̄ textus falsus ¶ Dico q̄ posse peccare nō est fortiter potentis/ʒ fragiliter deficientis/et ideo nō arguit̄ ibi p locū a maiori Nā maxima ci⁹ nō hz ibi locū q̄ est/si id q̄d magis videt inē nō inest ⁊c/mō posse peccare nō magis videt deo inē q̄ hōi/sed min⁹ videt sibi inē ¶ Replicat hꝫ arguit̄ respcd p̄t fortiter potētis et tñ nō seq̄tur/deus nō p̄t vulnerare fortiorē se/g̃ hō non p̄t vulnerare fortiorē se ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̄ respcū p̄t q̄d deo magis videt inē/eo q̄ de⁹ nō hz aliquē fortiorē se/et iō ñ debite arguit̄ p locū a maiori

Arguitur secūdo nō seq̄t p locū a minori affirmatiue Miles p̄t vincere pugilem/g̃ rex p̄t vincere pugilē/qz añs p̄t cē vex fine ꝓñte ¶ Dico q̄ posse vincere pugilē dupliciter capit̄ Vno° vt dicat potencia et vtutē p̄sonalē/et sic possibile est q̄ miles possit vincere pugilē p suā potencia et robur corpale/et rex nō possit ꝓpter corpis eius tenerit udinē/et tūc nō arguit̄ p istū locū/quia tūc p̄tū nō videt min⁹ inē militi Alio° dicit po

tenciā dñatiuā ⁊ impialē/q̄ p exercitū ad vincendū ꝓducīt/et sic añs nō ꝑt esse verū sine ꝓnte ¶ Sz q̄ro an nc locus teneat etiā de ꝓsonali ¶ Dico sic ¶ Contra nō sc̄tur/loztes ꝑt portare decē lapides/g̃ ꝑt portare centū lapides ¶ Dico q̄ ibi nō arguīt p istū locū/rō est q̄ nō arguīt ab illo qđ videt minus inesse/et ab illo qđ hz minorē apparentiā virtutis.

Arguitur tercio cōtra diffinitionē filitudinis/similitudo ē relatio q̄ totū esse ei⁹ est ad aliud se hz̄ē/g̃ filitudo nō est q̄litas/et p ꝓns male dicīt q̄ filitudo ē rerū dñtiū cadē q̄litas ¶ Dico q̄ licet filitudo nō sit formaliter q̄litas/tū bñ māliter ⁊ fundamentaliē/q̄ vnitas specifica q̄litatis est ei⁹ ꝓximū fundamentū ¶ Replicaī bñ sc̄tur filitudo est relatio g̃ filitudo nō est q̄litas/ꝓna tenet p locū a disparatis/dispata cm̄ nō ꝑt de eodē verificari ¶ Dico licet dispata nō ꝑt de eodem p̄ri ꝑcione formali et ordinata/bñ tū ꝑt de eodē p̄ri diuersꝫ ꝑciombz/vnū p̄cōe formali/et alterū p̄cōe causali/vt relatio ꝑtur de filitudine p̄cōe formali p̄mi p̄bilis Et q̄litas ꝑtur de similitudine ꝑcione causali/cē efficientis/vel fm̄ alios p̄cōe māli et fūdamtali

Arguitur quarto ꝓtra locū a filī/nō sc̄ꝫ sicut se hz oculus in corpe/ita se hz intellcūs in aiā/sz oculus ē ps integralis in corpe g̃ intellcūs ē ps integralis aiē/qđ est flm̄ ¶ Dico q̄ nō arguīt p locū a simili inq̄tū similia sunt/sz inq̄tū dñt/licet cm̄ in hoc ꝓueniāt q̄ vtrūq̄ sit ps/tamē dñt in hoc q̄ oculus sit ps integralis/⁊ intellcūs ps potestatiua ¶ Repli caī hic vtrūq̄ filē est ps integralis/⁊ tū nō sc̄ꝫ/g̃ solutio mala pz sic arguēdo sicut oculus ē in corpe/ita et aures/sz oculis corpis videm⁹/g̃ auribus corpis videm⁹ ¶ Dico licet ꝓueniant oculi et aures in hoc q̄ sunt ptes integrales/tū nō ꝓueniūt in hoc qđ est videre/et sic ibi nō arguīt p locū a filī/sz a dissimili Et q̄ int filia sunt sepissime multe dē ⁊ dissilitudines/respectu q̄ꝫ opponēs facit sua argumēta nō ꝓcludentia q̄re illa sunt debilia et claudicātia/jñ est q̄ vulgo dicīt ōnib⁹ Argumentū a filī nō ambulat in q̄tuor pedib⁹ ¶ Posset hic argui Sicut se hz scire ita et intelligere/sz nō ꝓtingit plura scire/g̃ nō ꝓtingit plura intelligere De solutione illius videaī in sc̄da q̄estione

Proportio ē rerū dñtiū eadē habitudo locus a ꝑportione est habitudo vni⁹ ꝑportionabilis ad reliquū Et tenet affirmatiue et negatiue Affirmatiue sic: sicut se hz rector nauis ad nauem: ita se hz rector scolariū ad scolas: sed p̄ nauī regenda: eligēdus est rector nō sorte sed arte: g̃ p̄ scolis regendis eligēdus est rector scolariū non sorte sed arte locus a ꝑportione Maxima: de ꝑportionabilib⁹ idem est iudiciū Negatiue sicut se habēt duo ad tria: ita q̄tuor ad sex: sed duo nō sunt dupla ad tria: ergo nec quatuor sunt dupla ad sex Maxima de ꝑportionabilib⁹ idem est iudiciū Et differt iste loc⁹

a loco a simili: quia in loco a simili sumit proportio secundum similitudinem in heresie: vt sicut risibile inest homini: ita hinnibile inest equo. Sed in loco a proportione non attendit similitudo in heresie: sed proportio habitudinis: vt sicut se habet rector nauis ad nautam: ita se habet rector scolarium ad scolas. Trāsumptio est duplex: quedā est quū dco vel oro vnū significans trāsumit ad significandū aliud propter similitudinem aliquā in eis reptā: vt hec dictio ridere trāsumitur ad significandū florere: cū dr pratū ridet. ita oro trāsumit cū dicitur litus arat. i. opa pditur: sicut solet dici cū quis inuanū laborat. Alia est transumptio: qū nomē magis notū sumit p nomine minus noto: vt si debeat pbari q phus non inuidet et fiat trāsumptio ad hoc nomen sapiens. Et ista transumptio ptinet ad dyaleticū. Locus a transumptione est habitudo transumptionis ad transumptū: vt sapiens nō inuidet: ergo philosophus nō inuidet. Maxima. Quicqd alicui conuenit sb nomine magis noto: eidē conuenit sub nomine minus noto. Differt autē iste locus a loco a nōis interpretatione: q ibi accipit diffinitio siue expō nōis: vt si exponat hoc nomē phus: p hoc qđ est amator sapientie. In loco aūt a transumptione nō sumit expō vel descriptio nōis: sed p vno nomine minus noto: accipit aliud nomē magis notū p qđ pt faciliter pbari ppositū. Auctoritas vt hic sumit est iudiciū sapientis in sua scientia. Ideo iste locus solet a iudicio denōiari. Locus ab auctte est habitudo auctoritatis ad illud qđ p eā pbatur et tenet solū ostructiue: vt astronomus dicit solē esse maiorē tota terra: ergo sol est maior tota terra. Locus ab auctte Maxima: vnicuiq; expto in sua scientia credendū est

Primū punctū hui⁹ lc̃onis est/q̃ ꝓportio est rerū differentiū respectu alicui⁹ eadē ꝓpatio seu habitudo/ficut est ꝓpatio duorū ad q̃tuor/ꝛ triū ad sex/ibi em̃ est sil'is ꝓpatio/qz vtrobiq; ꝓpar medietas ad suū totū ¶ Et tenet iste locus affirmatiue et negatiue vt clare patet in textu ¶ Et p istū locū p̄t argui a transmutata ꝓportione hoc mō ¶ Sicut se hn̄t duo ad q̃tuor/ita tria ad sex/g̃ ficut se hn̄t duo ad tria/ita q̃tuor ad sex ¶ Ꝫ duo excedūt medietatē triū/g̃ q̃tuor excedūt medietatē sex.

Scōm punctū q̃ dupler est transumptio/vna est q̃n dictio vel oro̅ ꝓprie vnū sig̃ns transumit̄ ad sig̃nd̄ aliud ꝓpter similitudinē in ipis reptā/vt ridere ꝓ florere in prato/co q̃ vtrobiq; ē sil'itudo leticie ¶ Alia est q̃n res sig̃ta sub nōie min⁹ noto transumit̄ sub nōie magis noto/vt si ponat̄ sapiens ꝓ phō ¶ Et dr̄n̄t dupl'r Primo qz in ꝑma sumit̄ vna vox ꝓ diuersis rebus/in 2ª sumunt̄ diuerse voces ꝓ vna re ¶ Scdo dr̄n̄t/a ꝑma sumit̄ locus sophisticus/a 2ª locus dyaleticus ¶ Et tz affirmatiue et negatiue vtz in textu

Terciū punctū Auctoritas est iudiciū siue dictū sapientis in sua sciā exprti/vt cū dicit̄ Astronom⁹ iudicat solē esse maiorē tota terra/hec ꝓpō sic iudicata vel dicta p astronimū/dicit̄ auctoritas eius/vñ ꝓpter excellentiā sapiētie/vel cognitionē alicui⁹ sapiētis ꝓpō ab eo dicta accipit quandā euidentiā veritatis/rōne cui⁹ magis credit̄ ab alijs/q̃ si nō esset dicta ab eo vel a tali sapiente/et talis credulitas veritatis in ꝓpōe dicta nōiat auctē

Queritur primo q̃d est locus a transumptione et quō tenet ¶ Dico q̃ locus a trāsumptōne est habitudo vnius nōis magis noti ad nomē min⁹ notū ¶ Et ꝓtinet q̃tuor modos. ſ. subijciendo nomē magis notū affirmatiue/vt sapiens currit/g̃ pbus currit ¶ Maxima q̃cquid ꝓuenit alicui sub nōie magis noto/ꝓuenit etiā sibi sub nōie minus noto ¶ Cui⁹ rō est qz nomē magis notū et nomē minus notū in trāsumptione/idē dicūt realiter ꝛ cōuertibiliter/ideo q̃cq̃d verificat̄ de vno/etiā de alio/2° tenet pñdo affirmatiue 3° subijciendo negatiue/4° pñdo negatiue ¶ Si arguat̄ locus a trīsumptione ē locus intrinsecus/g̃ male ponit̄ locus extrinsecus ¶ Ñs ꝓbat̄ qz t̄min⁹ infereus et t̄min⁹ illatus in trāsumptione importāt eandē rē eēncialiter et cōuertibiliter/g̃ est locus intrinsecus a ſba ¶ Dico q̃ ponit̄ locus extrinsecus p boctiū et auctorē nr̄m̄/qz licet t̄min⁹ inferēs. ſ. nomē magis notū importet eā dē rem cū t̄mino illato/tñ ꝓbabilitas sumit̄ ex pte nōis magis noti inq̃tū est magis notū/et q̃ fit magis notū alio/nō est ex pte rei sig̃te/ꝫ ex pte nōis/ꝛ qz t̄minus inferēs ē magis notus q̃ illatus sub tali rōe d̄r̄t ab ipo ꝛ ē sibi extrin⁹

Queritur secūdo q̃d est locus ab auc̄te et quō tenet ¶ Dico q̃ habitudo auc̄tis ad ꝓpōez cui ꝓuenit auc̄tas/et tenet affirmatiue tm̄/vt pbus dicit tria cē ꝓncipia rerū naturaliū/g̃ sunt tria ꝓncipia rerū naturaliū ¶ Locus ab auc̄te ¶ Maxima vnicuiq; expto credendū est in sua sciā ¶ Cui⁹ rō est/qz si sapiens dicat aliquā ꝓpōez inq̃tū sapiens ꝛ exptus in sua sciā/tūc op3 illā ꝓpōem esse verā/qz si diceret aliquā flām/in hoc nō esset sapiens et exptus ¶ Et nō tenet iste locus negatiue/qz nō seqūtur aristoteles nō dicit decē ozbes celestes/g̃ non sunt decē ozbes celi/qz locus ab auc̄te negatiue nichil valet ¶ Si arguat̄ dicit v̄ vilhelm⁹ ockan/q̃ locus ab auc̄te ē debilis nisi arguat̄ auc̄te illius qui nec fallere nec falli p̄t/ideo nō seqūtur astrologus dicit hoc/g̃ ita est/qz quilibet astrologus decipi potuit ¶ Dico q̃ astrologus et q̃libet alius inq̃tū exptus loquēs/et iudicās nō decipit/nec decipi p̄t inq̃tū

sapiēs ꝛ expt⁹/jō dictis suis fides ē adhibēda/donec ꝓstet illa eē vitati dissona

Arguitur ꝑmo cōtra locū a ꝓportione/nō seq̄tur sicut se hz son⁹ ad auditū/jta color ad visum/sed son⁹ ꝓcipiť ab auditu in tenebris/ꝙ color ꝓcipiť a visu in tenebris/et tñ ibi arguiť ꝑ locū a ꝓportione affirmatiue ꝙ nō valet ¶ Ad hoc dico ꝙ ibi nō arguiť int̄ ꝓportionabilia int̄git hñt ꝓportionē/sz int̄gtū hñt dif. ꝓportionē ꝛ dissimilitudinē/qz ꝓportionant̄ in hoc ꝙ vterq; est obiectū alicui⁹ sensus/sz dif. ꝓportionāt̄ in mō quo ꝓcipiūť ab ipis sensibz/quia color nō ꝓcipiť a visu nisi ꝑ mediū illuminatū/son⁹ vo diffundiť sine lumine ꝑ mediū ¶ Replicať jste locus nō differt a loco a silī/igiť male ponit distinctus locus Añs ꝓbať qz hic arguiť ꝑ aduerbiū similitudinis sicut in loco a simili ¶ Dico ꝙ auctor nr̄ soluit istud argumentū in textu dicens ꝙ est dzā int̄ istos locos/qz in loco a simili arguiť penes ꝓpationē et similitudinē inherēcie/joco ibi fic arguiť sicut risibile ineſt. i. inheret hōi/ita hinnibile ineſt. i. inheret equo Sz hic arguiť penes ꝓpationē et silitudinē habitudinis nō curādo de inherētia/joco hic arguiť sicut se hz ꝛc.

Arguitur secūdo cōtra modos trāsumptionis/nō ꝑñt esse plura nōia vnius rei/ꝙ vna res nō ꝑt habere nomē magz notū et min⁹ notū/et ꝑ ꝓns nō erit locus a transumptione Añs ꝓbať quia signū et signatū se hñt correlatiue/sed res signata est vna/ꝙ signū erit vnū ¶ Dico licet vna res signata habeat plura signa numero/vt sapiens et ꝓhus/tñ illa ꝓnciūt in vna spē signi/jta sicut res est vna/ita signa sunt vnū aliqō ꝑ modū signi in specie ¶ Replicať ab istis signis/vno scz magis noto/ꝛ alio min⁹ noto sumiť locus intrinsec⁹ a nōis interꝑtatione/ꝙ nō debet ab eis sumi locus extrinsecus a trāsumptione/ꝓña ꝓbať qz videť ꝙ sit vnus locus ¶ Dico ꝙ locus a transumptione dr̄t a loco a nōis interꝑtatione triplr̄ Primo qz in loco a trāsumptione sumiť nomē magis notū ꝑ nōie minus noto Sz in loco a nōis interꝑtatione sumiť oz̄ō magis nota/ꝑ dcōne min⁹ nota Scdo dr̄ñt qz locus a trāsumptione ē locus extrinsecus Locus vo a nōis interꝑtatione ē locus intrinsecus Tercio dr̄ñt qz illi loci sunt diuersi q̄ hñt diuersos ē mmos inferentes/sz ali⁹ est termin⁹ inferens in loco a trāsumptione/et alius in loco a nōis interꝑtatione/nā in ꝑmo ē dictio/jn 2° oz̄ō ¶ Hic posset argui/nō seq̄tur ꝑ locū a tñ sumptione/hō est aiāl/ꝙ humanitas est aiāl/jbi arguiť a trāsumptione/qz a nomine magis noto qō est hō/ad nomē min⁹ notū/et añs est verū et ꝓns falsum/ ¶ Dico ꝙ licet hō sit magis notū/et aiāl min⁹ notū/nō tñ hō et aiāl sunt idē ꝑm rem et modū eēndi vel signdi/qz aiāl figt eēnciā hōis abstractiue/et nō per respectū ad suppositā Homo vo figt eēnciā ꝓcretiue/et ꝑ respectū ad suppositā/joco inter illa duo nō est transumptio

Arguitur tercio cōtra locū ab aucte/ꝓpō nō accipit veritatē a sapiēte judicāte ꝛ dicēte eā verā/ꝙ a tali ꝓpōe q̄ hic dicit auctoritas non sumiť locus dyaletic⁹ Añs ꝓbať/quia ꝓpō accipit veritatē a re ipa/teste phō Ex eo ꝙ res est vel nō est oz̄ō dicit vera vel falsa ¶ Dico licet ꝓpō dicta a sapiente/nō capiat suā veriatatē a sapiente/tñ capit apparentiā veritatis et credulitatē ab ipo. ¶ Replicať phus in pier. dicit ꝓpter nrm affirmare et negare nichil mutať in re/ꝙ ꝓpter affirmationē sapientis ꝓpōnō capit apparentiā veritatis/qz dicit ꝙ ꝓpter affirmationē nichil mutať ¶ Dico licet ꝓpter affirmationē sapientis nichil mutať in re sigta ꝑ ꝓpōem/tñ bñ mutať animus dubius discētis in credulitatē ꝓpōnis ꝓpter auctem et iudiciū

sapientis et iudicantis eam esse verā

Arguitur quarto nō sequitur phūs dicit mundū esse ppetuū et nūq̄ incepisse/g̃ mūdus nō incepit/et tamē ibi arguit ab auctē affirmatiue/ꝑñs est falsum/qz dicit in genesi/in pncipio creauit deus celū et terrā ¶ Dico q̄ ibi nō arguit ab auctē/qz aristoteles nō dicit hoc inq̄tū sapiēs et exptus in sua sciā/nec in hoc tenet qz est cōtra fidē nrām Maxima aūt istius loci dicit q̄ vnicuiq; expto in sua sciā credēdū est ¶ Replicat aristoteles vt sapiens et exptus dicit q̄ accñs nō pt p se existere sine subiecto/g̃ accñs non pt esse sine subiecto/ꝑñs tamen est flm̄/vtz de accñtib⁹ in sacramento altaris ¶ Dico q̄ loquut⁹ est hoc vt exptus pure naturaliter/et ita verū est q̄ nūq̄ naturaliter accñs est sine subiecto/qz accñtis esse ē inesse/sed q̄ accña in sacramento altaris sunt sine subiecto/hoc ē miraculose supra naturā ¶ Sireplicat in dicto argumēto arguit ab auctē negatiue/g̃ nō valet ¶ Dico q̄ ibi arguit affirmatiue/qz negatio nō pcedit hoc vbū dicit/sz seq̄t/g̃ nō ar⁹ negatiue

Loci medÿ sunt tres

Sequitur de locis medÿs Quid aūt sit locus medius dictū est prius Locorū mediorū:alius est a ꝑiugatis:alius casibus:alius a diuisione Cōiugata z casus dr̃ sic:qz vniuocū vl̄ principale seu abstractū:que idem sunt:dicit ꝑiugatū cū suo denōiatiuo:vt iusticia z iustū:albedo et albū Casus autē dicūtur ea q̄ cadunt a pncipali vel abstracto:vt iustū et iuste a iusticia:quā differentiā ponit aristoteles scdo thopicorū. Locus a ꝑiugatis est habitudo vnius ꝑiugatorū ad reliquū:vt iusticia ē bona:g̃ iustū est bonū Locus a ꝑiugatis Maxima Quicqd̄ ꝑuenit vni ꝑiugatorū:cōuenit et reliq̄ Et si vnū ꝑiugatorū inest:et reliquū inerit Locus a casib⁹ est habitudo vni⁹ casus ad reliquū:vt iustū est bonū:g̃ qđ iuste fit bñ fit Locus a casib⁹ Maxima Qđ vni casui ꝑuenit:et reliq̄ ꝑuenit Et e conuerso sumit argumētū a casib⁹ et ꝑiugatis Diuisionū alia fit p negationē:vt sortes est hō:aūt non est hō Alia aūt nō fit p negationē Et hec fit sex modis:tribus p se:z tribus p accñs Prima diuisio p se est gñis in suas spēs:vt aīāliū aliud hō:aliud brutū Scda ē totius integralis in suas ptes:vt

ipius dom?:alia ps est paries:alia tectū:alia fundamē tū Tercia ē vocis in significata:vt Canis:alius latrabilis:alius piscis marin?:alius sidus celeste Diuisio nū vero p accīs Prima ē sbiecti in accīa:vt aiāliū aliud sanū:aliud egrū Scūa est accītis in subiecta:vt sanorū aliud brutū:aliud hō Tercia ē accītis in accīa:vt sanorū aliud calidū:aliud frigidū Locus a diuisione ē habitudo vnius ?diuidentiū ad reliquū:vt si fortes ē aiāl aut est rōnale:aut irrōnale:sz nō est irrōnale:g̃ est rōnale Locus a diuisione Maxima Posito vno mēbrorū diuidentiū in aliquo sbiecto:remouet reliquū:similiter in q̃libet alia diuisione Et hec de locis dpaleticis sufficiāt

Postq̃ auctor nr̄ dix̄it de locis extrinsecis Hic p̄r dicat de locis medijs qz medium p pticipationē ꝓtupponit ?gnitionē suor extremor/qm̄ sine illis facile ?gnosci nō pt/sz locus medius ē medius p pticipationē respcū loci intrinseci et extrinseci igit̄ Et sunt hui? lcōnis quatuor pūcta

Primū punctū ē q ?iugata sūt ?cretū et abstractū/siue denōinās et suā denōiatiū/vt fortitudo et fortis Et dicūt ?iugata quia sub vno iugo sigtiōis posita/qz signt vnā et eandē entitatē/sz dr̄ñt in mō significādi/aut dr̄ñt in ?notādo/nā ?cretū ?notat subiectū/et abstractū nō/sz abstrahit a subiecto Nā abstractū sigt formā sine cadentia ad subiectū Cōcretū significat illā eandē formā cū cadentia ad subiectū

Scūm punctū q ?cretū ꝑm loycos deriuar̄ ab abstracto qz cōpositius formar̄ seu deriuar̄ a simpliciori Sz ꝑm grāmaticos abstractū deriuar̄ a ?creto/et rō diuersitatis est qz grāmaticus capit suas deriuationes a vocib?/et qz albū ē simplicius in voce q̃ albedo/qz albedo habz tres sillabas/albū vo duas/ideo ꝑm ipos grāmaticos albedo deriuar̄ ab albo Sed loycus capit suas deriuationes ex pte sigtor/et qz albū sigt ?positi? q̃ albedo qz significat suū significatū ?notando subiectū cui inheret/et albedo significat simpliciter sine aliqua ?notatione/ideo albū dicit ꝑm loycos deriuari ab albedine/et vliter oē ?cretū deriuar̄ ab abstracto

Terciū punctū q abstractū est triplex.s.abstractū a suppositi?/abstractū a sbiectis/abstractū a fundamētis Abstractū a suppositis ē illō qd̄ abstrahit̄ a suis inferiorib? ꝑm p̄cōem/et tale abstractū repit̄ in ōnibz p̄ntis/vt hūanitas eqnitas colorcitas albcitas Abstractū a subiectis ē qd̄ abstrahit̄ ꝑm p̄cōez a sbiectis suis/et tale repit̄ in p̄ntis accītiū/tā absoluta q̃ respectiuor/vt albedo sanitas Abstractū a fundamētis ē qd̄ abstrahit̄ a fūdamētis ꝑm p̄cōez/et tale solū repit̄ in p̄ntis respectiuor/vt p̄rnitas/p duo vltima abstracta pt argui in ꝑ loco qz illa p̄m̄ de aliq̃/sz p ꝑma nō/qm̄ de nullo p dicār̄ De istis etiā visum est sup̄ circa diffinitionē qualiū in p̄ntis

Quartū punctū locus a ꝓiugatis tenet ꝓstructiue sic/iusticia est ⁊tus ⁊ iustus est ⁊tuosus ¶Maxima si abstractū ꝓdicet de abstracto/et ꝓcretū de cōcreto ¶Cui⁹ rō est quia ꝓiugata idē signt/ió si abstractū ꝓdicet de aliquo/etiā ꝓcretū de alio oportebit verificari/nō tñ respcū eiusdem ꝑti debet argui/qz ꝑtim ꝓueniūt/⁊ ꝑtim dzñt ¶Et negatiue tenet vt iniusticia nō est virtus/⁊ iniustus nō est ⁊tuosus ¶Maxima si abstractū de abstracto neget/et cōcretū de concreto

Queritur ꝑmo q̄ dicūt casus/et quō tenet locus a casib⁹ ¶Ad ꝓmū dico ꝙ casus dicūt ꝓcreta diuersarū ptiū ozōnis ¶Vel sic sunt adiectiua nōis et suū aduerbiū/vt iust⁹ et iuste/fortis et fortiter ¶Et dicūtur casus a cadēdo/qz cadūt.i.deriuāt ab vno ꝑncipali.s.abstracto/vt iust⁹ et iuste a iusticia ¶Et licet inf ꝓiugata vnū cadat ab alio/nō tñ ambo cadūt ab vno tercio sicut est de casib⁹ ¶Vz forte diceres ꝙ casus sunt ꝓiugata/quia iust⁹ et iuste sunt sub vno iugo significationis posita ¶Dicit licet possint dici ꝓiugata q̄ tū ad id a quo sumit nomē ꝓiugati siue q̄tū ad rōem impōis nōis/tñ q̄tū ad id cui nomē imponit nō dicūt ꝓiugata/sed magis ꝓprie casus noiant ¶Ad 2m dicit ꝙ locus a casib⁹ tenet ꝓstructiue et destructiue ¶Cōstructiue sic/iustus est virtuosus/⁊ qđ iuste fit/virtuose fit ¶Maxima si ꝓcretū ꝓdicet de concreto/et etiā aduerbiū de aduerbio ¶Negatiue sic/fortis nō est debilis/⁊ qđ fortiter fit/ñ debiliter fit ¶Maxima si ꝓcretū de ꝓcreto negat/et aduerbiū negabit de aduerbio ¶Et dicit loc⁹ a casibus/et nō a casu/qz plures casus ponūt tam in añte q̄ in ꝓñte ¶Et ita dicet de cōiugatis ¶Si petat quot sunt dzē inter locos a causa formali et ab effectu formali/et inter locos a ꝓiugatis et casibus ¶Dico ꝙ inter illos locos sunt tres dzē ¶Prima qz in loco ab effectu ad causam formale arguit ab vno ꝓcreto ad vnū abstractū/et a causa formali eō ab vno abstracto ad vnū ꝓcretū ¶Vz in loco a ꝓiugatis arguit a duob⁹ abstractis ad duo ꝓcreta/vel a duob⁹ ꝓcretis ad duo abstracta ¶Scda dzā/qz in loco a causa formali/et ab effectu formali arguit penes est 2m adiacens/vz in loco a cōiugatis arguit penes est 3m adiacens ¶Tercia dzā qz locus a causa formali/et locus ab effectu formali sunt loci extrinseci/vz locus a ꝓiugatis/⁊ locus a casib⁹ sunt loci medij ¶Si arguat abstractū dz abstractū qz abstrahit a ſbiecto vl' supposito/⁊ nō ꝑt ꝑri/et ꝑ ꝑñs penes illud nō sumit loc⁹ ¶Dico ꝙ licet abstractū a suppositis nō possit ꝑri/bñ tñ abstractū a subiecto et fundamto vt dcm ē

Queritur ſecūdo quō dzñt diuisio ꝑ negationē/et diuisio ꝑ affirmationē ¶Et quō tenet locus a diuisione ¶Ad ꝑmū dicit ꝙ diuisio q̄ fit ꝑ negationē semp fit ꝑ duo mēbra tm̄ et dat ꝑ immediata/⁊ rō est quia dat ꝑ ꝓdictoria/et inter ꝓdictoria nullū est mediū ¶Vz diuisio q̄ fit ꝑ affirmationē q̄nq̄ fit ꝑ duo mēbra/q̄nz ꝑ plura/nec fit semp ꝑ opposita simpl'r ¶Licet mēbra diuisionis in se includāt quandā oppōem ¶Nec fit semp ꝑ immediata/vt Colozatorū aliud albū/aliud nigrū/aliud m edio coloze colozatū ¶Ad scōm dicit ꝙ locus a diuisione q̄ fit tantū ꝑ duo mēbra immediata tenz affirmatiue ab affirmatione diuisi/et a positione vni⁹ mēbroꝝ ad negationē alterius ¶Exemplū vt fortes est hō vel nō hō/sed ipe est hō/⁊ nō est nō hō/ itē equus est aiāl rōnale vl' irrationale/sed est aiāl irrōnale/ergo nō est aiāl rōnale ¶Maxima posito vno mēbroꝝ diuidentiū immediatorū in aliquo subiecto ab eodē remouet reliquū ¶Et in tali etiā tenet negatiue/vt fortes est rōnalis vel irrōnalis/sed nō est irrōnalis/⁊ est rōnalis ¶Maxima remoto vno membroꝝ di-

uidentiū imediatoꝝ ab aliquo inferiori/eidem attribuit reliquū Sed in diuisi one q̄ datur ꝑ plura mēbra q̄ duo/semp tenet affirmatiue ab affirmatione v nius ad negationē alteri⁹/sed nō semp tenet negatiue/vt ipius dom⁹ est paries tectū fundamentū/sed hec ps est tectū/ergo nō est paries vel fundamentū

¶ Arguit locus a diuisione est locus a dispatis/g̃ male ponit locus distinctus ¶ Dico q̄ mēbra diuisionis p̄nt dupliciter ꝓsiderari Uno mō ꝑm rōnes ꝓprias eaꝝ Et isto mō semp sunt opposita vel dispata/et sic ab ipis sumit locus extrinsecus a dispatis vel oppositis Alio mō ꝓsiderant inq̄tū ptim ꝙueniunt cū diuiso/ꝛ ptim dant Et isto mō sumit ab ipis locus medius a diuisione

¶ Si arguat nulla est diuisio gñis in spēs/igit textus falsus Añs ꝓbatur totū est ꝓpositū ex ptib⁹ in quas diuidit/sed gen⁹ nō ꝓponit ex suis spēbus q̄ p̄cedit ipas igit ¶ Dico q̄ licet totū actuale ꝓponat ex suis ptibus in quas diuidit/nō tn oē totū potēciale qō adhuc est in potencia quale ē gen⁹ ¶ Si arguat diuisio vocis in significata est diuisio p accñs/igit nō p se Añs ꝓbatur q̄ significata vocis accidūt voci/qm ipa est de gñe qualitatis/et sig̃ta q̄nq̄ sūt de alio gñe ¶ Dico licet sig̃ta accidāt voci ꝑm se ꝓsiderate/vt est in gñe qualitatis/nō tn accidūt voci significatiue inq̄tū est significatiua entis ¶ Si arguat nulla ē diuisio subiecti in sua accña/g̃ textus falsus Añs ꝓbat accña nō sunt ptes sui subiecti/q̄ nō ꝓponūt ipm/g̃ cū ois diuisio sit totius in suas ptes g̃ nulla est diuisio subiecti in accña ¶ Dico q̄ licet ōnis diuisio p se fiat in ptes totius/nō tn diuisio p accñs/sed sufficit q̄ illa diuisio fiat in accña q̄ determinant ipm totū ad diuersas ptes eius.

Arguitur ꝑmo Locus a ꝓiugatis nō distinguit a loco/a causa formali/g̃ hic male ponit locus medius Añs ꝓbat q̄ abstractū est causa formalis sui ꝓcreti/g̃ arguēdo ab abstracto ad ꝓcretū est locus a causa formali q̄ est intrinsecus/g̃ male ponit hic locus a ꝓiugatis distinctus ¶ Dico q̄ abstractū p̄t dupliciter ꝓsiderari Uno mō vt est forma ꝓcreti et sibi dat esse/tūc ab eo sumit locus intrinsecus a causa formali/arguēdo.ſ.ab vno abstracto ad vnū ꝓcretū Uel alio° ꝓsiderat abstractū vt ptim ꝙuenit cū cōcreto scz in re significata/et ptim differt.ſ.in ꝓnotato seu mō significandi/sic facit locū mediū a ꝓiugatis/et tūc arguit semp a duobz abstractis ad duo ꝓcreta/vel e conuerso a duob⁹ ꝓcretis ad duo abstracta ¶ Replicat iste locus a ꝓiugatis nec tenet a duob⁹ abstractis ad duo ꝓcreta/nec e cōuerso/g̃ solutio falsa Añs ꝓbat q̄ nō seqūtur/cecitas est insensibilitas/g̃ cecus est insensibilis/añs est ver et ꝑs falsum/et tn arguit a duob⁹ abstractis ad duo ꝓcreta/g̃ solutio mala/ꝛ textus falsus q̄ idē dicit ¶ Dico q̄ insensibilitas vel insensibile capit dupliciter Uno° vt dicit negationē vel ꝑuationē cui⁹libet sensus/ꝛ sic cecus nō ē insensibilis Alio mō capit vt dicit negationē vel ꝑuationē sensus ꝑticularis scz sensus visus/sic cecus bene est insensibilis.

Arguitur secūdo nō tenet a duob⁹ cōcretis/q̄ nō seqūtur hō est aiāl/g̃ humanitas est aiālitas/añs est verū et ꝑs falsum ¶ Dico q̄ arguēdo a ꝓcretis ad abstracta q̄ abstrahūt a suis suppositis et inferioribus nō tenet iste locus Sed debet argui respectu abstractoꝝ q̄ abstrahūt a sb iecto vel fundamēto/ꝛ nō ab inferioribz ¶ Replicat hic arguit respectu abstractoꝝ q̄ abstrahūt a subiecto/et tamen nō seqūtur albū est dulce/g̃ albedo est dulcedo/vl̄ e conuerso/albedo nō est dulcedo/g̃ albū nō est dulce/quia añs est verū et ꝑs falsum/ergo solutio est falsa ¶ Dico q̄ ad hoc vt bñ arguat

requirit etiã q arguat in ꝓdicationib3 p se/modo albũ est dulce/est predicatio accñlis vel denominatiua ¶ Si petas quot ꝓbitiones requirunt ad hoc vt bene arguat ꝑ locũ a ꝓiugatis ¶ Dico tres Prima q arguat in ꝓdicationib9 p se Scda q arguat penes abstracta et cõcreta in pñtis accidentiũ Tercia vt arguat penes abstracta q̃ nõ abstrahũt vltimata abstractione/scz a suis suppositis et inferioribz/ideo nõ sequit albedo est color/g̃ albeitas est colorei tas/verũ est tñ q affirmatiue a duobz abstractis ad duo cõcreta tenet vliter. Et similiter a duob9 ꝓcretis ad duo abstracta tenet vliter negatiue

Arguitur tercio cõtra locũ a casibus Nõ sequit ntũs et vtũs sunt casus intrãsitiui/g̃ datiu9 et accũs sunt casus trãsitiui/ et tñ ibi arguit a casib9/et añs est verũ et ꝓñs falsum/igit locus a casibus nõ tenet affirmatiue ¶ Dico licet ibi arguat a casibus ꝓut casus est accñs nõis vel ꝓnõis p qõ signficat p modũ vt qõ est alterũ/vel cui ꝛc/nõ tñ arguit a casibus ꝓut hic casus accipiũt scz vt sint adiectiuũ nõis et suũ aduerbiũ vel vt sint ꝓcreta diuersarũ pciũ sicut iustus iuste/liberalis liberaliter ¶ Replicat nõ tenet etiã locus in illis casib9 captis ꝑ cõcretis/g̃ solutio falsa Nñs ꝓbatur q non seqtur justus est liberalis/g̃ quod iuste fit liberaliter fit/q añs potest esse verũ et ꝓñs falsum/g̃ solutio mala/et simul seqtur q̃ textus est falsus qui dicit/q locus a casibus tenet affirmatiue ¶ Dico sicut locus a ꝓiugatis non tenet in ꝓdicationib9 p accidens/sta nec locus a casibus Sed ambo tenent in ꝓdicationib3 p se/sed cũ dicit justus est liberalis nõ est ꝓdicatio p se/sed p accidens et denominatiua.:.

Arguitur quarto cõtra locũ a diuisione Nõ sequit aiãliũ aliud homo/ aliud brutũ/sed lapis nõ est brutũ/g̃ lapis est homo/ añs est verũ et ꝓñs flm̃/et arguit a negatione vni9 mẽbrorũ diuidentiũ ad positionẽ alterius/g̃ locus a diuisione nõ tenet negatiue ¶ Dico q male arguit ꝑ locũ a diuisione q3 opz q diuisum verificet de ſbiecto minoris et ꝓclusionis nõ aiãl nõ verificat de lapide ſubiecto minoris et ꝓclusionis ¶ Replicatur hic diuisum verificat de ſubiecto minoris ⁊ cõclusionis/et tñ nõ seqtur/oẽ aiãl est rõnale vel irrõnale/sed nõ õne aiãl est rõnale/g̃ oẽ aiãl est irrõnale/hic arguit ꝑ locũ a diuisione negatiue/et añs est verũ ꝓñte existente falso/g̃ ille locus nõ tenet negatiue/⁊ ꝓdicta solutio est falsa Dico distinguẽdo maiorẽ aut ẽ vna ypothetica diſiũctiua/tũc ipa est falsa/q3 tũc valet istã oẽ aiãl est rõnale vel oẽ aiãl est irrõnale/vtraq ps ẽ falsa Vel ipa est vna cathegorica de diſiũcto ꝓdicato sic ẽ vera/sed arguit a nõ distributo ad distributũ ex pte li aiãl/qõ in minori supponit determinate ꝓpter duo signa se impediẽtia/et in cõclusione supponit ꝓfuse distributiue Deberet cñm sic argui/oẽ aiãl ẽ rõnale vel irrõnale sed istud aiãl vel azin9 nõ est rõnale/g̃ istud aiãl vel azin9 est rõnale vel irrõnal ¶ Posset hic argui ꝓtra diuisionẽ q̃ fit p negationẽ sic Nõ sequit/rñdẽs est cornutus vel nõ cornutus/sed rñdens nõ est cornutus/g̃ rñdens est cornut9 ista petrus eſt azin9 vel est nõ azin9/sed petrus nõ est azin9/g̃ petrus est azinus ꝓñs tenet p locũ a diuisione negatiue/a destructione vni9 ptis ad positionẽ alterius ¶ Dico q male ꝓcludit quia deberet sic cõcludi/g̃ rñdens est nõ cornutus Et petrus est nõ azin9/et sic cõclusio est vera sicut añs Et q debeat sic cõcludi patet/quia mẽbra diuisionis sunt cornutus/et nõ cornutus Et vnũ membrũ scz cornutus negat/g̃ alterũ membrũ scz nõ cornutus inferet affirmatiue/ Posset etiã illud membrũ nõ cornutus in minori negari/et tũc inferetur affir-

matiue cornutus/sic petrus est cornutus vel nō cornutus/sed petrus nō est nō cornutus/ergo petrus est cornutus/sed tunc minor est falsa sicut cōclusio Et hec de locis dyaleticis ad nouellorū loycorū exercitationē sufficiant.:.

Finit tractatus quintus.
Sequitur tractatus sext⁹.

Circa inicium sexti tractatus pe. hys. q̄ intitulaꝫ tractatꝰ de fallaciis seu locis sophisticis extractꝰ ex libro elenchoꝝ aristotel. añq̄ ad textum ꝓcedaꝫ. ꝓ iuuenib⁹ loyce facultatis studiosis/ et cōtra seinnicez disputare cupiētib⁹. puc nō inutiles mo nenī q̄stiōes cum argumētis siue replicis. q̄nq̄ cū replicis ꝓut materia requirit Sz in ꝓcessu textꝰ buabiꝫ mo dꝰ tractandi cū pūctis et duabꝰ q̄stiōib⁹. q̄tuoꝝ argumētis et quatuoꝝ replicis vt in p̄cedētib⁹ ꝓuatum est

Queritur primo. quid ē ſbtum sexti tractatꝰ fallaciaꝝ pe. hys. extracti ex libro elencoꝝ aristotel ¶ Dico ſbtum eiꝰ est syllogisinꝰ sophistic⁹. ꝓbaꝫ ꝓmo p ꝓditiones requisitas ad ſbtum attributionis/ qz ē quid ꝓmunissim inter ꝓncipa² ꝓfiderata isti⁹ sciētie/ ꝓmo notum/ ñ trās cendens methas. ad quod oīa hic ꝓfiderata hñt ordinem et attributionē. ḡ ē ſbtum in hoc tractatu: ꝓnia tenet p locum a diffinitōe ad diffinitum Sz aduerte ꝙ non oportet ſbtum esse cōissimū ad oīa in sciā ꝓfiderata: sed sufficit ꝙ sit cōissimū inter ꝓnci² ꝓfiderata Et adhuc ꝙ inter illa sit ꝓmo notum: nō noticia determiāta. Iz sufficit ꝙ sit ꝓmo notum notiª ꝓfusa Per hoc soluūt duo argumēta q̄ patēt in ꝓncipio ꝓmi tractatꝰ ¶ Si petas quot sunt q̄ in sciā ꝓncipaliter ꝓfiderāt ¶ Dico q̄tuoꝝ scz ſbtum/ ptes ſbiectine ſbti/ ꝓnm ſbti: et passio ei⁹ inter que/ duo sunt scz ſbtū et ptes ei⁹ ſbiectiu cū magis ꝓn² ꝓfiderāt. qz inq̄runtur p se et ꝓpter se in tali sciā cui⁹ ipsa sunt Sz alia duo scz ꝓnm et passio cōsiderātur min⁹ ꝓncipa². qz non ꝓpter se Iz ꝓpter ſbtum et ptes ſbiectiuas. Et ideo si arguatur ꝓnm est magis cōe q̄ ſbtum ꝙ² ꝓnm est ſbtum. Dicit² negādo ꝓnām qz licet ꝓncipiū inter min⁹ ꝓn² ꝓfiderata sit magis cōe/ non tamē int ꝓn² ꝓfiderāt in sciā sed requirit ad ſbtum ¶ Scdo ꝓbaꝫ alia rōne a ꝓori q̄re syllogisinꝰ sophistie⁹ sit ſbtum ꝙ illō est ſbtum alic⁹ sciē cui demrāntꝫ inesse passiones eius p ꝓpzium et adequatum ꝓnm. sed syllō sophistico demrāntur inesse passiones/ ꝓpum et adequatum ei⁹ ꝓnm ꝙ igit est ſbtum isti⁹ sciē Dinoꝝ ꝓbaꝫ. quia passio hui⁹ sciē est generatiū deceptionis ex ꝓmissis/ q̄ demrāt inee syllomo sophistico/ p suum ꝓnm. qđ est habens causam appntie et cām defectus. Et sit talis demrā hoc mō Omis syllogisinꝰ hñs cām appntie et cām defectꝰ ē gnātiu⁹ deceptionis ex ꝓmissis Iz syllogisinꝰ sophistic⁹ ē syllō hñs cām appntiel. et cām defectꝰ/ ꝙ syllō sophistic⁹ est generatiu⁹ deceptionis ex ꝓmissis Et addiꝫ in passione ex ꝓmissis ꝓpter alias argu⁰ sophisticas. q̄ non generāt deceptionem ex duab⁹ ꝓmissis: vt sunt enthimemeta sophª ¶ Alij ꝙ fic ꝓbant Illud est ſbtum alic⁹ sciē qđ hz ꝓnm adequatū scientie /p quod sibi inest passio adequata/ et qđ hz ptes ſbiectiās sed syllō ē hmōi igit est ſbtum. Dinoꝝ ptz q̄a ptes ſbiectiue sunt. iste syllō sophistic⁹ et ille scz syllō peccans in materia tm. syllō peccans in forma tm/ et syllō peccans in materia et forma siml/ ꝓncipiū adequatū et passio adeq̄ta iam dcā sunt.

¶ Arguiꝫ ꝓmo sic Nullū ꝓplexū potest esse ſbtum/ Iz syllō sophistic⁹ ē quid ꝓplexū: ḡ non ꝓt esse ſbtum ¶ Dico ꝙ licz syllō⁹ capt⁹ ꝓ denōiato sit qđ ꝓplexū: non tamē capt⁹ ꝓ ꝓcato ¶ Replicaꝫ Etiam ꝓ ꝓto complectiꝫ ex duab⁹ dictionib⁹ igitꝫ ꝓ ꝓcato est quid ꝓplexū ¶ Dico Iz ꝓ ꝓcato capt⁹ sit quid

cõplexum ſm vocem/nõ tñ ſm rem ſtam qz p iſtas duas voces circũſcq̃m vnam intentionem de qua ē hec ſciã tã de ſbto.

¶ Arg 2° ſyllo^{m} ſophi^{co} p bcato ſcu p ſcda intentione/ non ꝓuenit paſſio iſti⁹ ſcię/ g̃ ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ p bcato ſcu 2ª intentioē nõ ē hic ſbtum Añs pbaꝫ qz intentio illa ñ ē generatiua deceptionis ex duab⁹ pmiſſis: ſz ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ p denõiato hoc facit g̃ ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ p denõiato ⁊ non p bcato erit hic ſõ iectum ¶ Dico q licz ſyllo^{m} ſophiſtico ſeu ſecũde intentioni/ nõ ꝓueniat actus generandi deceptionē ex pmiſſis. ipſi tamen intẽtioni ꝓuenit aptitudo generandi deceptionem Modo paſſio h⁹ ſcięt̃ie non ē generare deceptionem. ſz ē gnãtñ deceptipnis ꝑut dicit aptitudinem ad generãdũ deceptionem De iſto videaꝫ magis clare in ꝑn° quinti tractat⁹ q̃one tercia

¶ Arg tercio Argumẽtatio ſop^{a} ē ſbtum iſti⁹ ſcię g̃ non ſyllo⁹ ſophiſticus s. Añs pbaꝫ qz ē quid cõſſimũ ꝑmo notum ⁊c ¶ Dico q licz ſit ꝙd cõſſimuz ꝑ ꝓrionem/non tñ ē quid cõſſimũ p cõſiderationem. qz non ē ꝓncipaliſſimuz in iſta ſcientia ꝓſideratum ¶ Si dicaꝫ paſſio hui⁹ ſcięt̃ie ꝓuenit argumẽtatiõi ſophiſtice ſgit̃ ē ſbtum ¶ Dico negãdo qm̃ licz generatiñ deceptionis ꝓueniat fibi: tñ generatñ deceptionis ex pmiſſis: nõ ꝓuenit fibi adequate. ſ⁹ ꝓuertibiliter/ſz hoc ꝓuenit ſyllo^{m} ſophiſtico

¶ Arg 4° Null⁹ ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ ē ſbicctum hui⁹ ſcientie ē vera. g° ſyllo⁹ ſophiſticus ē ſbtum hui⁹ ſcientie ē falſa: ꝓnia tenet p locum a ꝓdcõrie oppoſit̃/ Añs pbaꝫ p eius deſcendentes ¶ Dico q ibi ē fallacia figure dcõnis qz ibi arguit̃ a ſuopõne ꝑſonali ad ſuppõem ſimplicem ex ꝑte li ſyllo⁹ ſophiſtic⁹. qđ ī añcedẽte ſupponit ꝑſonal̃r ⁊ in ꝓnte ſim² ¶ Si dicas ibi ē bon⁹ locus dyalectic⁹a ꝓtradcõrie oppoſitis ¶ Dico q in ꝓdcõrijs ẽmini debẽt ſupponere eo dem genere ſuppõis: ſic non ē hic Arguaꝫ igi² bñ D̃ q debz ſic argui Nullus ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ ē ſbtum ē vera/g̃ aliquis ſyllo⁹ non ē ſbtum ē falſa: ⁊ tũc añs ē verꝫ ⁊ ꝓns ſim̃ ¶ Si ar² ſciã denõiatur a ſbto: ſz iſta ſciã denõiaꝫ a fallacijs ꝫ² fallacia vi² eē ſbtum Dico q ſciã non ſemꝑ denominãꝫ a ſbto ſz a ꝑn° vel alio vt ſupra patuit in q̃nto

Queritur ſecũdo. Vtrum de ſyllo^{m} ſophi^{co} habeaꝫ ſciã. ¶ Dico ſic: pbaꝫ q̃a de illo ē ſciã qđ hz adequatũ ꝑn^{m} ꝑ qđ ſibi demõſtratur ineſſe adequata paſſio. ſed ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ ē hm̃oi. g̃ de ſyllo^{mo} ſophiſtico habeaꝫ ſciã Maioꝛ ꝓz ꝑ ꝑhm̃ ꝑmo p⁹terioꝛ Minoꝛ ꝑ demr̃atione ꝑus factam ¶ Ar² ꝑmo ſcientia ē de ſola ꝓclũſione ſz ſyllo⁹ ſophiſticus non ē ꝓ° g̃ de ipõ non ē ſciẽtia Maioꝛ ptz ꝑmo p⁹terioꝛ ꝑ diffinitionem ſciẽtie ¶ Dico ad maioꝛẽ q de ſola ꝓcluſioē ē ſcientia tanq̃ de ſcibili ꝓpinq̃ tñ de ſbto ⁊ ꝑto ꝓcluſiõis bene eſt ſciã tã de ſcibili remoto

¶ Arg 2° de ente p accñs nõ eſt ſciã ſz ſy llo⁹ ſophiſtic⁹ ē ens p accñs g̃ de ſyl^{mo} ſoph^{co} non ē ſciã Maioꝛ pbaꝫ qz ſciã ē veroꝝ ⁊ neccãriorũ/ſz ens p accñs non ē neccm ¶ Dico q ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ capitur du² Vno modo ꝑ denomiãto/ ⁊ ſic ē ens p accidens/ ⁊ vt ſic de ipſo non eſt ſciã Allio modo ca², ꝑ bcato. ⁊ ſic ñ eſt ens p accñs ¶ Replicatur ſyllo⁹ ſophiſticus ꝑ bcato ē pars in modo ad ſyllm̃ in cõi: g° ē ens p accñs ꝓo bcato/ ⁊ p ꝓns de ipõ non eſt ſcientia Añs ꝑ batur quia ſyllo⁹ ſophiſtic⁹ ē vniuerſale ſumptum cũ dcĩãtione ſe habens ad ſyllm̃ ſicut homo albus ad hom̃inem ¶ Dico q licet de ente p accidens non

ꝑt esse sciā sBalternans/de ipso tamen bene ꝑt esse sciā sBalternata.mō ista sci entia ē sBalternata sciē ꝓor. Est ät sciā sBalternata ꝑm' pḧm que ꝓfidetat sBm scientie sBalternantis ꝓtractum ꝑ dr̄ām accñtalem Sz sciā sBalternās est que ꝓfiderat sBtum incontractum

¶ Si repli² sBtum sciētie libꝛoꝝ non verificatur de syllo^mo sophistico .g. sciā sophistica non erit ei sBalternata ¶ Dicit̄ q ista sciā non ē sBalternata sciētie pꝛiozum a toto genere/sz quantū ad aliquas e²ptes sBiectiuas. puta q̄tuz ad syllm̄ peccantem in mā tm̄ ¶ Ꝋt si repli² de ente ꝑ accñs nec ē sciā sB alternans nec sBalternata.g. solutio falsa Dñs ꝓbatur quia de ente ꝑ accñs ni hil verificat nccr̄io/qz in ente ꝑ accñs sibijmuicem ꝓuenūt ꝓtingent̄/ꝛ pñt sibi inuicem non'ꝓuenire. ¶ Dr̄ ad ꝓbationem q licet de ente ꝑ accñs nō ꝑt alio quid verificari nccr̄io sim² loquendo:bñ tamē posita ꝓstantia sBti/h^o ē si po natur tale ens ꝑ accñs inesse Sic̄ est vt ista ē nccār̄ia/hō alb⁹ ē alb⁹/ꝛ hō al b⁹ē homo ¶ Alij tamen aliter dicūt redeūdo ad 2^m ꝓpicipale argumētū. q syl logism⁹ sophistic⁹ ꝓput est hic sBtum nō ē ꝑs in modo ad syllm̄. sz ē vera 2ª in tētio distincta a syl^mo/ꝛ ꝓtinct sB sc vniuoce syllm̄ sophisticū peccantē in ma teria/ꝛ syllm̄ sophisticū peccantem in forma.ꝛ peccātem in vtroq; simul. Et non ꝓcedit̄ q hic sit ꝑtio supioꝛ de inferiori/syllo⁹ sophistic⁹ ē syllo⁹:sz ē ꝑtio vni⁹ intētionis disparate de alia ¶ Ꝋt quando cis argnit̄/syllo⁹ sophistic⁹ pec cans in materia tm̄ ē vera spēs syllm̄i:g. non erit spēs syllogismi sophistici:2ª tenet qz diuersoꝝ generum diuerse sunt spēs ¶ Dicūt liz diuersorum genez id ē diuersorum p̄ntoꝝ diuerse sunt spēs Tamen diuersa genera/hoc ē distinc ta genera vnius predicamenti possunt habere eandem speciem

¶ Alij ꝛ tercij dicunt q sBtum isti⁹ scientie ē syllo⁹ peccans in materia tātuz ꝛ ponūt istam sciām esse vnam sciām sBalternatam sciē libꝛi pꝛioꝝ Et dicunt q q̄uis hic detiātur de syllm̄is peccantib⁹ in forma/ꝛ de alijs argumētatiōib⁹ sophisticis. Hoc tamen est min⁹ pꝛincipaliꝛ:ꝛ ꝓpter syllogismū peccātem in materia tantum

¶ Ad²tercio de non ente nō ē sciā:sz syllo⁹ sophistic⁹ ē non ens/g. de ipo nō ē scientia Maioꝛ ꝑz q̄mo p⁹terioꝝ Mino: pꝛobat̄ ꝑ pḧm q̄nto metha^cc q re commēdat platonem in h^o q posuit syllm̄ sophisticum de genere non entium ¶ Dico q syllo⁹ sophistic⁹ ca²dupl'r Uno mō ꝓ ꝓcato sc̄z ꝓ q̄dam 2ª in tētione fūdata sup obiectū hñs cām appntie ꝛ cām defect⁹.ꝛ sic syllo⁹ sophis tic⁹ ē vnuz verum ens de p̄dicamento adaliquid Alio modo capitur ꝓ de minato/sicut ē quicquid currit habet̄ pedes:aqua currit:g. aqua habz pedes.ꝛ sic syllo⁹ sophistic⁹ non ē ens vnū:sed ē quid multiplex/ꝛ ē non ens tale q̄l^cap perct/ꝛ ita capit̄ q̄nto metha^cc sz ita non ca²hic

¶ Arguit̄ quarto de falsis non ē sciētia/sed syllogism⁹ sophistic⁹ ē falsus/g^o de ipso non ē sciā Maioꝛ patz ꝑma p⁹terioꝝ Ubi dicit q omis sciā ē veroꝝ. ¶ Dico ad minoꝛem q licet syllogism⁹ sophisticus sit falsus ꝓ denomina to/syllogism⁹ tñ sophistic⁹ ꝓ ꝓto non ē falsus/ꝛ sic ē⁹ sBtum isti⁹ sciētie. Alij d²scōm alios qui soluunt ad maioꝛem:q licet de falso ꝓpōnali non sit sciē^a de falso tamen denominatiue bene potest esse scientia Et ad minoꝛez licet syl logism⁹ sophistic⁹ sit falsus syll's/capiē^o ipsum vt fūdat̄ in syllo^mo peccāte in forma/syllo⁹ tamen sophistic⁹ ē verum ens/ꝛ ideo de ipō bñ ꝑt esse sciā. Sed

nota q̄ est triplex falsum ⁊ triplex vex. Quoddā ē falsum qđ oppo³ vero ve ritate entis ⁊ sic falsum ē non ens. Aliud est fl'm ꝓpōnale/qđ oppo³ vero ꝓpō nali. ⁊ sic homo ē asin⁹ est falsus. Tercio⁰ dr flm̄. qđ opponit vero vt ē appere ⁊ esse. illo mō aurum est vex/ ⁊ falsum ē appere ⁊ non esse: vt auricalcū. Sillo gism⁹ vero ꝓ bcato nullox istox mōx dr falsus

Queritur tercio quomō denōiaf sciētia tradita in hoc sexto tracta tu seu in libro elenchox. Dico q̄ denōiaf sciā so phistica. ꝓbaf qr scientia ꝓuenienter denōiaf a suo ſbto. sed syllogism⁹ sophis tic⁹ est hic ſbtnm. g̃ ꝓuenient denōiaf sciā sophistica

Arguit ꝑmo sic. Aurum sophisticum nō est aurū g̃ a fil'i sciā sophistica nō est sciā. Dico q̄ non est fil'e ⁊ rō est/ qr aurum sophisticū nō ē verum aurum ſz apparens tm̄ ⁊ non exns. ⁊ ꝓ tanto dr sophisticū qr decipit. Sz sciā soph^ca non dr soph^ca qr appareat esse sciā ⁊ non est/ sed qr gnātiua est sciētic q̄ appa ret esse sciā ⁊ non est. Et sic ꝓcnit in hoc q̄ vtrūq; apparet esse/ sed diuersi modc tn̄ Aurum cm̄ fim³ apparet esse aurū ⁊ non est aurū. ſz sciā sophistica ap paret esse sciā/ ⁊ ē vera sciā in se/ licz non fit sciē generatiua

Arguit secūdo dicit ꝑs ꝑmo elenchox. q̄ soph^ca sciā est apparens sapiētia tm̄ ⁊ non exns/ ⁊ ꝓmitatox 4°metha^ce dicit q̄ sophista non est sciēs/ ſz apparter tm̄ sciens. g̃ ipsa non est sciā. Dico q̄ sciā sophistica ca² dupl'r. Uno⁰ ꝓ sciā habita de fill^mo sophistico ꝓ veram demrātionē/ ⁊ sic ista sciā ē vere sciā. Et ſz dicaf sophistica. h⁰ non est qr decipit sed qr habef de fillo^mo sophistico q̄ decip it. Allio⁰ dr sciā sophistica nō qr habef de fillo^mo sophistico. ſz qr habef ꝓ fillo gismū sophisticū hoc est de ꝓclusioē ꝓclusa ꝓ fillb^m sophisticū. ⁊ tal' sciā nō est vera sciā ymmo deceptoria/ sicut aux sophisticū nō est vex aux. ⁊ hoc mō ca pit ꝑs sophisticā sciām cū dicit q̄ est appns tm̄ ⁊ nō exns

Arguit tercio. Noticia hic tradita est fallacia ⁊ deceptio. g̃ noti^a ista nō ē sciā. Aliꝫ ꝓbaf qr vt dcm̄ est fillogism⁹ sophistic⁹ ē generatiu⁹ deceptionis et fallaie. Dico q̄ licet noti^a habita de ꝓclusiōe ꝓclusa ꝓ fillo^m sophisticū cap tum ꝓ denominato sit deceptio ⁊ falla^a. nō tamē noti^a habita de ꝓclusioē fil logismi sophistici ꝓ bcato. ꝓclusa ꝓ demrātionem ꝓ quam passio hui⁹ sciētie demrātur inesse fillogismo sophistico/ nō ē deceptio ſz vera sciā

Arguit quarto bene se² sophista non est sciens/ g⁰ sophistica non ē scientia. ꝓmia tez ꝓ locū a ꝓiugatis. Aliꝫ pz ꝑmo elenchox. ⁊ ꝓmētatorē 4°metda^ce: sophista non est sciens/ ſz appnter tm̄ sciens. Dico q̄ male arguit ꝓ illū lo cum. qr ille loc⁹ tenet solū in ptionib⁹ ꝓ se. ſz cum dr sophista non ē sciens ē ptio ꝓ accns. Repli² bñ sequit sophistic⁹ est sciens g⁰ sophistica ē sciā ꝓ locum a ꝓiugatis/ g⁰ a fil'i fuit ibi ver⁹ loc⁹ a ꝓiugatis/ sophista non ē sciens: g⁰ sop^ca non ē sciā. Dico q̄ non ē fil'e qr sophistic⁹ pt capi dupl'r. Uno⁰ formal'r ꝓ habitu intellectuali generato de fillo^mo sophistico ꝓ demrātionem tūc ē ꝓcre tum a soph^ca/ ⁊ bene se² quia ē ptio ꝓ se supiozis de inferiozi. Allio mō pt capi materialiter ꝓ eo qđ denōiatiue dr sophisticum tūc ē ptio accntis de ſbto: ⁊ non tenet. sicut hic sophista non ē sciens

Queritur quarto. Utrum sophistica sciā fit sciā spāl' ab aljs distincta Dico q̄ fic. ꝓbaf qr sciā sophistica habz distinc tum ſbtum a ſbiectis aliaꝫ sciāꝫ. ergo ē sciā spālis ab alijs distincta/ ꝓmia tenz ꝓ pm̄ in tercio de anima. sciētie sccank quemadmodū ⁊ res de huib⁹ sunt.

¶ Arguitur sicut se habet dya^{ca} et metha^{ca} ita se hz sciā soph^{ca} hz dyale^{ca} et metha^{ca} sunt sciē coēs g̃ sciā soph^{ca} crit cōis et non spāl'. Prima ps añtis ptz p ph̃m sexto metha^{cc} Secda ps pz pmo p^{o}terior^{o}. ¶ Dico q sciā soph^{ca} du^{z} ꝓsideratur Uno^{o} in ordine ad scīam inq̃tū ꝓsiderat suū ſBtū et suam passioēz et sic ē sciā spāl' ab alijs distincta Alio^{o} ꝓsiderat̃ ꝑut ea vtim^{r} in alijs scijs et ꝑ ut applicat ad alias sciās tūc ē sciā cōis Vel sic licz sciā soph^{ca} sit cōis p appli cationem/et tñ spāl' sciā ꝑm ꝑpam nām Vel sic liz sop^{ca} vtēs sit cōis. soph^{ca} tñ docens est spāl'/sicut solet dici de loy^{ca}

¶ Ar^{r} secūdo sciā de syllo^{mo} falsigrapho nō est distincta a sciā demrātiua. g̃ sciā de syl^{mo} sophistico non est distincta a sciā de syl^{mo} dyaletico. ꝓñia ꝑbatur. q^{z} sicut se habz syllō^{9} falsigraph^{9} ad demrātñ ita se habz syliō^{9} sophisticus ad dyaleticū ¶ Dico negando ꝓñam et ad ꝑbationem dr/q non ē sil'e. et rō ē. q^{z} syllō^{9} falsig̃ph^{9} ꝑcedit ex eisdem ꝑncipijs oīno cū syllo^{mo} demrātiuo. hz sic nō ē de syllo^{mo} soph^{co} in ordine ad syllm̃ dyaleticū. q^{z} syllō^{9} sophistic^{9} ꝑcedt ex mā appnter ꝑbabili tm̃. q̃ non ꝑt esse mā syllo^{mi} dyaletici ¶ Del soluitur ad añs negando q sciā de syl^{mo} falsig̃pho non sit distincta a sciā demrātiua. et si ꝑbet̃ q non q^{z} si esz distincta ph̃s de ea determinasset: hz ph̃s non determiā uit de ea distincte g̃ non est distincta ¶ Dico negando ꝓñam q^{z} loc^{9} ab aucte negatiue non valz Dz quare nō determinat de ea. dicit̃ q facilr ꝑt haberi ha bita sciā demrātiua. q^{z} ex eisdem p̄missis syllogisat̃ in syllō falsigrapho et demrātiuo Dz fic ñ ē de sciā syllm̃i sophistici et dyaletici/q^{z} habita sciā syllōmi dyaletici nō facilr hr̃ sciā syllomi sophistici ¶ Ar^{r} 3° Oppositor cadē ē disci plina: hz syllō^{9} sophistic^{9} et dyaletic^{9} sunt opposita g^{o} ipor ē eadē disciplia. et ꝑ ꝓñs so^{ca} sciā nō erit distincta a dya^{ca} Minor pz q^{z} syllō^{9} sophistic^{9} oppo^{z} pua tine syllō dya^{co}. pz q^{z} ꝑuat ꝑbabilitatē quā ponit syllō^{9} dyaletic^{9} ¶ Dico q oppositor ē cadē disciplia gnāl'/nō tñ spāl': et iō licz syllō^{9} sophistic^{9} opponat^{z} syllō dya^{co}. adhuc tñ ipor sunt distincte sciē spāles Vel d^{z} q nō opponūt̃ ꝑua tiue: hz dispate opponūt̃ et iō nō ē nccē ipor eē eandem sciām ¶ Ar^{r} 4° sciā so phistica nō ē distincta a dya^{ca} j^{z} dcā falsa Añs ꝑbatur q^{z} cadē ē grāma^{ca} et sciā q̃ ꝓsiderat de ꝓgruo tq̃ positiō. et de inꝓgruo tq̃ ꝑuatiō. g̃ sicut ibi ñ ē sciā spāl' de incōgruo. etiam nō ponet̃ sciā spāl' de sop^{co} ¶ Dico sicut ꝑus q syllō^{9} so phistic^{9} nō oppo^{z} ꝑuatiue syllo^{mo} dya^{co} Et rō ē q^{z} mā syllōi sop^{ci} in q̃ vi^{z} esse ꝑuatio syllōi dyaletici. nō ē apta nata eē ꝑbatiua. sicut mā in q̃ ē syliō^{9} dyale tic^{9} qō tñ req̃it̃ ad rōem ꝑuatōis: eū ꝑuatō solū ꝑuat actū et relinq̃t aptitudiēz ¶ Ad argumtū de grāma^{ca} dr q ñ ē sil'e q^{z} ꝓgruū et inꝓgruū opponūt̃ ꝑuatiē: eū inꝓgruū natū ē eē ꝓgruū hz sic ñ ē de syl^{mio} sophistico et dyaletico ¶ Si re plicat̃ nullo^{9} sophistica ē sciā g̃ nec spāl' nec cōis Añs ꝑbat̃ ꝑ maifestas aucto ritates: vnā ph̃i dcām ꝑmo elencoꝝ Sophistica ē appns sapiā et ñ exñs Aliaz ꝓmētatoris q sophista nō ē sciēs/hz appnter tm̃ sciēs Vbo q vtz dcm̃ ē q i l le auctes intelligūt de sciā q̃ habet̃ ꝑ syllo^{m} sophisticum ꝑ denōiato Et nō de sciā q̃ hr̃ de syllo^{mo} sophistico ꝑ demrātionem passionis de ipō

Illogiſmoꝝ alius demr̃atiuꝰ alíꝰ dꝑaleticus alius ſophiſticꝰ: ſiue litigioſus Syllogiſmꝰ demr̃atiuꝰ eſt qui ex ꝑ̄mis veris ⁊ immediatis ẽ ſyllogiſatꝰ. aut ex talibus que per aliqua ꝑ̄ma et vera p̃incipiũ ſue cognitionis ſumpſerunt Syllōꝰ dꝑaleticus eſt qui ex probabilibꝰ eſt ſyllogiſatus Syllōꝰ ſophiſticꝰ vt dicit phũs in elenchis: ẽ qui apparet eſſe ſyllogiſmꝰ ⁊ non eſt. aut qui eſt ſyllōꝰ: ſz nō eſt conueniens rei: Diſputatio eſt actus ſyllogiſticꝰ vnius ad alterum ad aliquod propoſitum oñdẽdum: Diſputationis quatuoꝝ ſunt ſp̃es. doctrinalis: dꝑaletica: tẽtatiua ⁊ ſophiſtica. Diſputatio doctrinalis ẽ que ſyllogiſat ex ꝑ̄ꝑ̄ys p̃incipꝑ̄ys vniuſcuiuſz diſcipline: ⁊ non ex hÿs que videntur r̃ñdenti Et huiꝰ diſputationis inſtrumentum eſt ſyllōꝰ demr̃atiuꝰ Diſputatio dꝑaletica eſt que ex probabilibꝰ ſyllogiſat: ⁊ ẽ collectiua ꝓtradc̃onũ Et eiꝰ inſtrumẽtum ẽ ſyllogiſmꝰ dꝑaleticus Diſputatio tẽtatiua ẽ que ſyllogiſat ex his que vidẽtur r̃ñdẽti: ⁊ nccẽ eſt eũ ſcire qui ſe ſimulat habere ſciãm: huiꝰ diſputationis inſtrumẽtum eſt ſyllōꝰ tẽtatiuus Eſt autem ſyllōꝰ tẽtatiuꝰ qui procedit ex his que videntur r̃ñdenti: Diſputatio ſophiſtica eſt que procedit ex his que videntur ꝑbabilia ⁊ nō ſũt Et huiꝰ diſputationis inſtrumẽtũ ẽ ſyllōꝰ ſophiſticꝰ.

¶ Poſtq̃ autoꝝ noſter in quinto tractatu determinauit de ſyl^{mo} dyaletico: h̃ ꝑ̄ñr in hoc ſexto determinat de ſyl^{mo} ſophiſtico Et ratio ordinis ẽ qꝝ ꝑbabile verum ⁊ ſim^{le}. p̃cedit apparens ꝑbabile. ſz ſyllōꝰ dyalecticꝰ fit ex ꝑbabilibꝰ ſim pliciter/⁊ ſophiſticꝰ ex apparenter ꝑbabilibꝰ jgit quintꝰ qui ẽ de ſyllo^{mo} dyaletico/dẽt p̃cedere ſextum qui ẽ de ſyllō ſoph^{co} Et ſunt huiꝰ lōnis q̃q̃ p̃cta duo q̃ones. q̃tuoꝝ argumẽta cum replicis Per totũ h̃c tractatũ ꝓnabitur tal

mod⁹ ꝓcedendi ſicut ⁊ in p̄cedētib⁹ ꝟuatum eſt

Primū pūctum ē q ſyllo⁹ ꝓtract⁹ ad materiam ſp̄alem diuidit̄ in demōſtratiū ⁊ ſophiſticum ⁊ dyalcticum ⁊ Cui⁹ diuiſiōis ratio eſt: qz omis ſyllo⁹ ꝓtract⁹ ad mām in ſp̄ali ⁊ Aut fit in materia nc̄ria ſic ē demr̄atiu⁹ ⁊ Aut fit in materia ꝓbabili, ſim⁹ ſic eſt dyalctic⁹ ⁊ Aut in mā ꝓbabili appr̄nter ſic ē ſophiſtic⁹ ⁊ Et eſt hec diuiſio ſ̄bti in ſua aec̄itia . ⁊ nō ē diuiſio generis in ſuas ſp̄es qz non dat̄ p̄ dr̄as formales ſz p̄ dr̄as mr̄teriales: eo q mēbza diuiſionis ſumūt̄ ex ꝓte materie ad quam ꝓtrahit̄ ſyllo⁹: ſicut qñ circulus diuidit̄ p̄ aureum ⁊ arḡēteum ⁊ cup̄reum.

Decūdū pūctum q diffinitio ſyſlm̄i demr̄atiui datur p̄ iſtam diſiūc⁹tionem aut: quia in ea dat̄ intelligi duplex ſyllo⁹ demoſtratiu⁹ vel duplex demonſtratio ſcz demr̄atio ꝓpter quid ⁊ potiſſima: ⁊ demr̄atio qz eſt/ vel ꝓpter q̄d nō potiſſiā . ⁊ñ demr̄atio ꝓpter q̄d ⁊ potiſſiā eſt: q̄ ꝓcedit ex p̄miſſis veris imediatis ⁊ in demōſtrabilib⁹: vel ſic q̄ ꝓcedit p̄ cām ꝓpriam ⁊ adequatam ⁊ Et iſta datur intelligi cū dicit̄ ex p̄miſis veris ⁊ imediatis ⁊ Ex^m. vt omne aiāl rōnale mortale ē riſibile ⁊ Omis homo ē aiāl rōle mortale. ḡ omis homo ē riſibil'. ¶ Sz demr̄atio qz eſt vl' ꝓpter quid nō potiſſima ē: q̄ ꝓcedit ex p̄miſſis nc̄riis nō tm̄ in demr̄abilib⁹ ⁊ vel ſic: ē q̄ nō ꝓcedit p̄ cām adequatam vel nō p̄ p̄mam ⁊ Et iſta datur intelligi cū dicit̄ . aut que per aliqua ꝓxima ⁊ vera ⁊c ⁊ Ex^m vt omne aptum natum ridere eſt riſibile. hō ē apt⁹ nat⁹ ridere ḡ hō ē riſibil' ¶ Nam ibi cā adequata ſumpta ꝑ medio nō ē ꝓxima ſz habet alteram ꝓpem ſcz aiāl rōle ⁊ vel ſic ⁊ Omis hō ē riſibil. ſor. ē hō. ḡ ſortes ē riſibil'. maio⁹ iſti⁹ nō ē p̄ma vera. ⁊ De iſto videat̄ ſ̄ in q̄nto.

Tercium pūctū q ſyllo⁹ dyaletic⁹ ē q̄ ex p̄miſſis ꝓbabilib⁹ ſyllogizatur vt omis homies ſcire deſiderant: layci ſūt homines ḡ layci ſcire deſiderant ⁊ Eſt ār ꝓbabile q̄d appet omib⁹: ſſe verum aut plurib⁹ aut ſapientib⁹ ⁊ Et his aut omib⁹/ aut pl'ib⁹/ aut maxime motis ⁊ De iſto dcm̄ ē in p̄n° q̄nti tractat⁹ q̄one q̄rta: vbi ponūt̄ q̄ntup licia ꝓbabilia ¶ Sz ſyll⁹ ſophiſtic⁹ ē q̄ appet cē ſyll⁹ ⁊ nō ē/ aut q̄ ē: ſz ñ ē ꝙuenies rei ⁊ Et ē tripl'r. q̄d ē peccās in mā tm̄. quidā in forma tm̄/ ⁊ q̄dā in vtroq;. ¶ Syll⁹ ſophiſtic⁹ peccās in mā tm̄ ē q̄ ꝓcedit ex vna vel duab⁹ p̄miſſis falſis: vt omē aiāl ē ḡen⁹. hō eſt aiāl ḡ hō eſt ge⁹ ⁊ Peccās in forma tm̄ ē q̄ ꝓcedit ex p̄miſſis veris ſz nō in vera forma ſyllm̄i vt hō ē ſp̄es ſortes ē hō ḡ ſor. ē ſp̄es ¶ Syll⁹ ſophiſtic⁹ peccans in vtroq; ē q̄ ꝓcedit ex vna vel duab⁹ p̄miſſis falſis. ⁊ in vera forma ſyllōi non diſpoſitis: vt omis hō ē aiāl. omis lapis ē aiāl. ḡ omis lapis eſt homo

Quartum pūctū ¶ Diſputatio doctrinal' ē que ex ꝓpijs p̄ncipijs vni⁹ cuiuſz diſcipline ⁊ nō ex his q̄ videt̄ r̄ndēti ſyllogizat ¶ Prima ps ꝓbat̄ qz diſputatio doctrinal' fit p̄ argumentationem demōſtratiuam ad generandū ſciām. ḡ oportet arguere a ꝓprijs p̄ncipijs ſcie: ⁊ q illa ſint ꝓpa oz addiſcentē credere vt dicit ꝑhs donec ſapiat: 2ª ps ⁊ nō ex his q̄ vident r̄ndenti. j. ñ ex cōib⁹ qz talia cōia vident r̄ndēti. ⁊ ex q̄b⁹ ñ ꝓcedit argu° demr̄atiā: q̄ ē inſtrumūtū diſputatiōis doctrinal' ⁊ Et tūc liz ca² expoſitiue ꝓ id eſt. ⁊ ille due ptic̄ule tūc idem ſ̄nt ⁊ Vel p̄t exponi ſic/ ⁊ nō ex his q̄ videt̄ ⁊c. j. non ex ꝓbabilib⁹ tm̄. qz nulla demr̄atio ꝓcedit ex ꝓbabilib⁹ tm̄ ⁊ talia ſunt q̄ videntur r̄ndēti: tūc li et ca² copulatiē ¶ Si ar² p̄ncipia demr̄ationis cū ſint p̄ ſe nota videt̄ r̄ndenti ideo male d² ⁊ non ex his que videt̄ reſpōdēti ¶ Dicitur q̄ p̄ illa que videntur r̄ndenti intelligūt̄ cōmunia vel probabilia tantum: ⁊ ex

illis non ꝓcedit demr̃atio Ex quo ꝑz ꝙ materia disputationis doctrinal̃ ꝑ positio nccãria/ꝛ instrumẽtũ ci⁹ syllo⁹demr̃atiu⁹

Quintum pũctũ ꝙ disputatio dyaletica ẽ que ex ꝓbabilib⁹ syllogisꝫ sat/ꝛ est collectiua ꝓtradcõnũ/hoc ẽ q̃ colligit vtrãq; ꝑtem ꝓdcõnis ex ꝓbabilib⁹. Et rõ ẽ qz ista disputatio dyalerica fit ad genierandum opinionem: sed opiniões nõ generãt nisi ex cõib⁹ ꝓbabilib⁹ Et quia ex ꝓbabilib⁹ ꝑt argui ad vtrãq; ꝑtem ꝓdcõnis. ideo ipsa dr collectiua ꝓdcio^m non in vno argumẽto sz in duob⁹ q̃x alterum ꝓcedit ad vnũ ꝑtem ꝛ alteꝝ ad aliam ꝑtem ¶ Sz disputatio tẽtatiua ẽ que syllogisat ex his q̃ videntur rñdẽti ꝛ necesse ẽ eum scire q̃ se simulat habere sciãz ⁊ rõ ẽ qz disputatio tẽtatiua fit ad habendũ experientiam de sciã rñdẽtis. sz talꝭ experientia sumitur ex his q̃ videntur ꝛ sunt cõia ꝛ ꝓbabilia Et necẽ est cum scire ꝛẽ c⁹ sensus est: necesse ẽ ei scire supplc illa cõia. vel illa que videntur rñdenti. qui sitꝭat se habere sciãm: nã q̃ scit cõia ꝑsumitur etiam scire ꝑticularia illoꝝ cõium. ¶ Si arˢ q̃ sitꝭat se habere sciãm nihil scit. g̃ male dr necesse ẽ eum scire q̃ se sitꝭat habere sciãm. qz simulare ẽ fingere ¶ Or ꝙ sitꝭare hic capit̃ ꝓ oñdere vel putare: ꝛ nõ ꝓ fingere. Illam q̃ putat vel oñdit se habere sciãm debet scire cõia Et sz non sit hº in esse simplr. est tamẽ necẽ id est vtile: ¶ Disputatio sophica vel litigiosa ẽ q̃ ꝓcedit ex his que videnť ꝓbabilia ꝛ non sunt Et hoc ideo qz illa fit ad generãdum apparentem scientiam/que habet generari ꝓcedendo ex apparentibus ꝛ non existentibns.

Queritur primo. Vtrum diuisio syllogismi in demr̃atiñ dyaleticuz ꝛ sophisticum sit sufficiẽter data ¶ Dico ꝙ sic vt ꝓbať ꝑ ꝓditiones bone diuisiõis: quia membra diuisionis sunt oppositа. ꝛ euacuãt totam naturam diuisi/ꝛ non excedũt ipm̃ diuisum/ꝛ ꝙertũť cuz eo. gº est bona Secũdo ꝓbať ꝑ sufficientiam mẽbroꝝ sicut ꝑz in primo pũcto ¶ Arˢ ꝓpꝫ ꝓmo topicoꝝ diuidit syllm̃ in demr̃atiuũ dyaleticum falsigraphũ ꝛ sophisticum. g̃ ista diuisio ẽ mala ¶ Dico ꝙ ille syllo⁹ fit ex eadem materia cũ syl^mo demr̃atiõ: ꝛ iõ facilr ꝑt intelligi ꝑ eo. qz ꝓcedit ex ꝓncipijs alic⁹ scie male intellcis ¶ Si arˢ scdo est aliquis syllo⁹ tẽtatiu⁹ ꝛ non enumerať hic int alios gº diuisio ẽ insufficiẽs ¶ Dico ꝙ licet syllo⁹ tẽtatiu⁹ distiguať ex ꝑte finis ab istis syllõis hic positis. non tamen ex ꝑte materie. jam ista diuisio sumiť ex ꝑte materie/ꝛ ideo ꝓpẽdit ꝑ istis Syllo⁹em tẽtatiu⁹ q̃ꝙ ꝓcedit ex necessarijs: q̃ꝙ ex fimˢ ꝓbabilib⁹: ꝛ q̃ꝙ ex appnter ꝓbabilib⁹. qz ꝓcedit ex his q̃ videtur rñdenti ¶ Arˢ tercio. est aliquis syllo⁹ fimˢ q non poˢ hic: g̃ diuisio ẽ insufficiens ¶ Dico negãdo ꝓñam ꝛ rõ est. qz hic nõ diuidiť syllo⁹in cõi sed solũ syllo⁹ ꝓtrac⁹ad mãm spãlem aut veram ¶ Replˢ. si sic. gº syllo⁹ sophistic⁹ peccãs in materia ꝓcedit ex falsis/g̃ male ponitur hic mẽbꝝ syllõi cõtracti ad mãm veram ¶ Dico liz ille ꝓcedat ex falsis non tamen ex manifeste falsis/sed apparenter veris ꝛ hoc sufficit

Queritur secũdo. An tm̃ quatuor sunt genera disputationũ scz doctrinal̃. dyaletica tẽtatiua ꝛ sophistica ¶ Dico sic vt ꝑ bať aucte ꝑhi ꝓmo elẽchoꝝ Etiam ꝓbať ꝑ sufficientiam sic. Omis disputaº ordinatur ad aliquem finem. vel gº ille finis ẽ inquirere de sciã rñdentis. ꝛ sic est disputatio temtatiua Aut ille finis est generare habitum in aliquo. ꝛ hoc duꝑliciter Vel est generare habitum verum vel habitum falsum Si secũdum/ sic est disputatio litigiosa Si primũ hoc ẽ duplicit Vel ẽ generare habitũ fir

mũ sine formidine de oppositio sic ẽ disputatio doctrinal': vel habitum cũ formidine de opposito/sit est disputatio dya^ca. Et sic patz quõ iste diſputatioẽs distingũt ex pte finis ¶ Arguit primo ꝓ diffinitionẽ disputatõnis Alii qua disputatio fit p inductionẽ. z illa est act^s inductiu^s z nõ illoc^s. g̃ male dr q disputatio ẽ act^s syllõc^s ¶ Dico q disputatio hic dif^r p ci^s instrumẽtũ ꝓlectum z pfectũ/sz inductio nõ ẽ pfcm̃ sed impfcm̃ ci^s instrumẽtũ ¶ Si at^r illoc^a disputa^a fit ad generandũ deceptionem in rndente. g^o non fit ad aliquod ꝓpositum oñendu/g̃ dif^o non ꝙuenit disputatõi sophc^a ¶ Dico q liz disputatio sophis^ca ex pñti generet decleptionẽ in rñdente/non tñ primo z p se fit ad oñdẽ dam' aliquam ꝙclusionẽ rñdenti ¶ Arguit ꝓ diuisiõz sic ẽ aliqua disputatio falligpha g̃ non po^r hic g^o diuisio mala. Añs ꝓbat qz ẽ aliquis sillogism^s falligph^s: g^o ẽ aliqua disputatio falligpha: ꝓña tenet a hli/qz sicut se habet sillõm^s dyaletic^s ad disputatõz dya^ca^m ita illõ^s falligph^s ad disputatiõz falsigraphã ¶ Dico q ipa ꝓhendit sb disputatione doctrinali. qz ille hñt cũdẽ finem joco nõ po^r explicite

¶ Arguitur cõtra diffinitionem disputationis doctrinalis/z hoc sic Disputatio doctrinal' ꝓcedit qñq; ab effcũ ad causam/sz effect^s non ẽ p.m sue cause. g̃ non semp ꝓcedit ex ꝓprijs pncipijs alic^s lciẽ. ¶ Dico ad minorem q licet effect^s non sit pn^m essendi suaz cãz/ẽ tñ bene pncm ꝓgnoscendi: ideo tal' disputatio q̃ ꝓcedit ab effectu ad cãm bñ ꝓcedit ex ꝓpis pncipijs sciẽtie

¶ Arguit cõtra diffinitionem disputationis dyaletice/manifeste falsum non pt ꝙcludi esse ꝓbabile ex ꝓpõnib^s ꝓbabilib^s. sz altera ps ꝓtracabcõnis ẽ manifeste falsa. g̃ male dr q disputatio dyaletica ẽ collectiua ꝙdictionũ: lupple ex ꝓpõib^s ꝓbabilib^s ¶ Dico licz altera ps ꝓtracõnis semp sit falsa: non tamen est manifeste falsa: non em̃ colligit ꝙdcõzias tanq̃ manifeste veras. sed tq̃ ꝓbabiles. quia falsa sunt qñq; ꝓbabilioza q̃ sunt vera ¶ Replicat' semp altera ps ẽ falsa/z saltem illa nõ pt ꝙcludi vera/z non pt ꝙcludi ex veris: qz ex veris non se^r nisi verum ¶ Dicit^r q licz altera ps ꝙdcõnis non pt ꝙcludi vera/cũ sit falsa/pt tamen ꝙcludi ꝓbabil'. Et qñ dicitur ex veris non seq̃t nisi verum. Dr q hoc ẽ verum in argumtatiõib^s formalib^s: qz ex veris formal'r nõ seq̃tur nisi verum Jn aliqb^s tñ argumẽtationib^s pt ex veris ꝓbabilib^s sequi aliqd ꝓbabile dya^ca: quod tamen in se est falsum Talis ãt ꝓña non erit formal'/ nc necessaria sz dyaletica tm̃. j. ꝓbabilis Et q falsum qñq; fit ꝓbabile. ꝓbat p philosophũ octauo topicoz dicentem/nihil ꝓhibz quedam falsa/ꝓbabilioza eẽ quibusdam veris

Arguitur primo ꝓ textum Priõ ꝓ diffinitõz sillogismi demrãtiui. de mõstratio p impossibiie ꝓcedit ex altera falsa. da capit oppo^m ꝙclusionis ꝓbande cum vna manifeste vera/ ad inferendã manifeste falsam/g̃ diffinitõ sillogismi demrãtiui sibi nõ ꝙuenit ¶ Dico q hic nõ diffinit demrãtio seu sillogism^s demrãtiu^s in cõi ꝓut diuidit p demrãtionẽ os tensiuã/z p demrãtionẽ ad impossibile. sed diffinit hic solum demrãtio ostẽsiua. ꝓut diuidit in demrãtionem ꝓpter quid/z in demrãtionem qz est ¶ Replicat' etiam demrãtio oñsiua ꝓcedit ex falsis/g̃ non tm̃ demrãtio ad impossibile Añs ꝓbat' quia sillogism^s pt ꝓcedere ex falsis g̃ etiam demrãtio ¶ Dico negando ꝓñam. qz ibi ꝙuertit' falla^a ꝓntis arguẽdo affirmatiue a superiori ad inferi^s ¶ Si dicat' ibi ar^r p locum a toto vl'i ad suam pt̃. Dr q ille loc^s tenet negatiue pndo totũ vl'e. hic ãt ar^r affirmatiue

Arguitur secūdo Primū ⁊ immediatuz sint idem ꝑ in diffinitiōe syllogismi demrātiui ẽ nuga° Añs ꝓbaꝫ qz q̄cūq; ꝓpō est priua illa ẽ immea ⁊ eā ¶ Dico liz pmū ⁊ immediatū sint idem bm rem siue sbto scz de quocūq; di2 vnū de illo dr alterum ⁊ eō: tñ dñt bm rōem. qz alia rōne ꝓpō d2 pma ⁊ alia rōne immediata: nam dr pma qz non hz aliam pozem se. Et d2 immediata: qz non mediat aliqua causa inter sbtum ⁊ ptum ¶ Repli caꝫ ꝓpō pma: hz priozem scz ꝑ solu° falsa Añs ꝓbaꝫ qz ꝓpō pma ẽ aliq̄ pncim spāle/sz oīe pn̄m spāle. hz pn̄m ꝯmune pus ipso. ꝑ ꝓpō pma hz aliam pozē se: ⁊ p ꝯñs nulla demrātio ꝓcedit ex primis ¶ Dico ad minoꝝ ẽ q; liz pn̄m cōe sit pus spāli: tñ nō ẽ prioz pmissa: qz non ingredit demrātionem bm e2 sbām Vel dicit q; pmū in diffinitione non dicit negationem cuius libz pozis / sed solū negationem priozis p qđ possz demrāri. Jam pmisse demrātiones nō possūt demonstrari per pncipia cōia

Arguitur tercio Contra diffinitiōz syllo^m dya^ca sic: Syllō^s dyaletic^s q̄ñq; fit ex nccrijs/g° non semp ꝓcedit ex probabilib^s ¶ Dico q; licz syllō^s dyaletic^s q̄ñq; ꝓcedat ex nccrijs: h° tam nō est nisi inq̄m rñdēti videtur ꝓbabilia tm̄ ¶ Replicaꝫ si fic: ꝑ vn^m ⁊ idem syllō^s esset demrātiu^s ⁊ dyaletic^s qđ ẽ impossibile/qz tunc illi duo syllōi habcrent eandem mām. qđ non ꝑt fieri/qz mā nccria: ⁊ materia ꝓbabil' tm̄ non sunt idē ¶ Dico licet haberent eaudem mām cōem. j. eadem ꝓpōes ⁊ terminos. tñ dñt in materia spāli qz demrātiu^s habz fieri ex mā nccaria inq̄tum nccria/ et nūq̄ ex alia: sz dyaletic^s syllō^s hz fieri ex mā ꝓbabili inq̄tum ẽ ꝓbabil' vtpz lati^r in pn° q̄nti. q̄stione 4^a/argumto 3°

Arguitur quarto: Contra diffinitiōz syllōi so^ci. illud qđ ꝑsuppo^r notū nō debz diffinitiōe notificari. sz syllō^s sophistic^s prie suppo^r hic not^r. g° male diffinitōe notificaꝫ. Minoꝝ ꝓbaꝫ qz de sbto debz ꝑsupponi si ẽ/⁊ qđ est Vt dicit phs pmo priorioꝝ/sz syllō^s sophistic^s ẽ hic sbtū. ꝑ qđ est sophistic^s debz hic ꝑsupponi ⁊ non diffiniri. ¶ Dico q; de sbto dēt ꝑsupponi qđ nōis. j. interptatōz nōis e2: nō tñ optet ꝑsupponere qđ rei. Etiam aliter soluiť. q; de sbto debz ꝑsupponi si ẽ/⁊ qđ est/añ actualē demrātōz. tñ inuestigeri ꝑt si ẽ. ⁊ qđ ẽ sbti: in traditiōe noticie ꝑ quam acq̄rim^r noticiam de demōstratiōe ꝑ quam habem^r sciām ¶ Replicaꝫ illud qđ nō est nō debz inuestigari. sz syllō^s sophistic^s non ẽ/ꝑ nō debz inuestigari jgiť solutio falsa. Minoꝝ ꝓbatur q̄a syllō^s sophistic^s ẽ non ens/qz dicit phs q; ẽ appns ⁊ nō exñs ¶ Dico q; licz syllō^s sophistic^s ꝑ denōiato sit non ens tale q̄le appet. tñ pro sbato ẽ verum ens. vtz dcm ẽ Vnde syllō^s sophistic^s ꝑ denōiato nō ẽ exñs simp sz dr non exñs tale quale appet qz apparet esse dyaletic^s. j. ꝓbatiu^s/ ⁊ non ẽ: sicut auricalcū ẽ non exñs illō qđ apparet scz ẽ non aur. ẽ tñ ens exñs.

Quinq; sunt methe.

Syllōm^s sophistic^s ordinatur ad quinq; methas. q̄e sunt redargutio: falsum: inopinabile. soloecism^s: ⁊ nugatio Redargutio est prenegati concessio vel ꝑ

concessi negatio vi argumentationis in eadem disputatione Vñ nisi vi argumentationis q̃s hoc faciat: nõ propter hoc erit redargutus: ſmiliter nec in diuersis disputationibus Falsum vt hic ſumitur est manifeste falsũ concessio Nam ſi ſophista ducat ad falsum occultũ: nõ propter hoc asseqũtur ſuũ finem Inopiabile ẽ qđ est ꝓ opinionem oĩm aut pluriũ vel maxime ſapiẽtum: vt mrem non diligere filiũ Soloecismꝰ est vitium in cõtextu ptium oroĩs ꝓ regulas artis grãmatice fcm vt pater mea Nugatio est unius eiusdem dictionis ab eadem pte inutilis repetitio: vt hõ hõ currit Dico aũt ab eadem pte: quia ſi in diuersis ptibꝰ idẽ repetatur non essz nugatio: vt homo est homo Dico aũt inutilis repetitio: q̃ ſi idem resumatur ad maiorẽ exp̃ſſionem laudis vel vituperij vel affectionis: non esset nugatio: vt deꝰ deꝰ meꝰ: latro latro quo vadis. Jſti ãt quinq̃ fines ulteriꝰ ordinant ad unũ finẽ principalem q̃ est apparẽs sapiãs nõ exñs: ſophista ãt non ducit ad illos fines ſuum rñdentem: niſi p eos deueniat ad ultimũ finem principalem. q̃ est apparẽs sapiã Et cum q̃libet debet premeditari ſuũ finem: ideo determiãtio finiũ precedere debz determiãtionem fallaciarũ

Primũ pũctum hꝰ lcõis est qđ metha sic difꝰ Metha ẽ inconueniens ad qđ opponẽs nitit videri ducere ſuũ rñdentẽ rõ ẽ q̃ metha vt ẽ pme impõnis ẽ terminꝰ alicꝰ ſpacij ita in diſputatioe ſophiſtica metha ẽ triꝰ. vltra quẽ n oz ꝓcedere diſputationẽ ſophiſticã. ſz ille triꝰ ẽ inconueniens ad qđ opponens ducit rñdentem. q̃ habito tali ꝓueniẽte ceſſat ſophiſtica diſputatio Et dr ibi videri ducere rñdentem: q̃ opponẽs ſophiſta nõ ſp ducit rñdẽtẽ ad inconueniẽs ſimꝫ ſz ſibi ſufficit q̃ aſſiſtẽtibꝰ videat ⁊ appeat: ⁊ p tꝫ videbit ſapiẽs jpe em̃ magꝭ appetit videri ſapiẽs ⁊ tñ cẽ: q̃ cẽ ſapiẽs: ⁊ tñ nõ videri ſapiẽs ¶ Si arꝫ nullũ inconueniẽs ẽ finis/ q̃ finis hꝫ rõz boni/ ſz metha est finis iophiſte. ⁊ metha ñ ẽ inconueniẽs Dico liz inꝰ ꝓcluſũ ꝓ rñdẽtẽ nõ hẽat rõem boni finꝫ/ hꝫ tñ rõem boni apptis q̃ videt ſophiſte cẽ bonũ.

Secũdũ pũctum q̃ in diffinitioe redargatõis dr vi argumẽtatõis. q̃ ſi aliq̃s ſuſtinẽdo vnũ ꝓblema volũtarie ꝓced ꝓdic-

tozia:non ē ꝓpterea redargut⁹ Et d⁹ secundo in eadem disputatioē qz si in diuersis disputationib⁹ rñdens ꝯcedit p̄dcōzia / vel negat quod ꝓpus ꝯcessum est in alia disputatione:nō ꝓpter hoc reducit ad methas ¶ Unde metha falsi est manifesti falsi ꝯcessio: vt siquis ꝯcedat nihil moueri/ignem nō esse calidū. Et dicit ibi manifeste falsi/qz si ꝯcedit aliquod falsum obscurū illa ꝯcessio nō vidēbit inconueniens assistētib⁹. ideo ibi non ē metha sop^{ce} disputationis ¶ Metha inopinabil' ē concessio alic⁹ quod ē ꝑ opinionem oim̄ vel pluriū/vel sapiē tum: vel ꝯcessio alic⁹ quod est ꝑ opinionem illoꝝ quos sc². Illic due clare patent in textu

Queritur primo In tm̄ quinq; sint methe sophistice ¶ Dico sic ꝓbat auctē phi ꝓmo elenchoꝝ Secdo ꝓbat ꝓ sufficientiam sic Nam oim̄is metha est inconueniens ꝯclusum ꝑ rñdentem Vel g̃ tale se tenet ex pte orōnis/vel ex pte rei Si ex pte orōnis hoc ē dupl'r Vel ex pte orōnis ꝑm se z suam sbām/sic est nugatio Vl' ex pte orōisi n ordine ad suaccī^{am} sic est soloecism⁹ ¶ Si illud inconueniens se teneat ex pte rei hoc ē du². Vel ex pte rei absolute sic est falsum Vel ex pte rei in ordine ad aliud/h°ē duplr. vel in ordine ad ꝯcessa vel negata ab opponēte. z sic ē redargutō. vl' in ordine ad opinionem oim̄ pluriū vel sapientum sic est inopinabile ¶ Hz aduertendū q; iste methe peccāt quoq; ꝑ aliquam spālem sciām Nā redargutio peccat ꝓncipalr ꝑ metha^{am}/qz redargutio peccat ꝑ primū ꝓncipiū scz de quolibz esse vel non esse/de nullo vero simul Esse autem z non esse methaphisic⁹ ꝓsiderat Sed falsum peccat ꝑ loycam:q̃ docet verū a falso discernere Ite inopinabile peccat ꝑ dyaleticam q̃ opinionem generat sicut dem̄ ratio sciām Soloecism⁹ peccat ꝑ grammaticam: q̃ ꝓgruū suis regul' docet ꝓ sectari z vicium ꝑmonis aspernari Et nugatio ꝑ rethoricam q̃ verboꝝ venustate non vbozū supfluitate sermones suos exornat

Queritur secūdo quis est ordo istarum metharum ¶ Dico q; ordinantur ꝓut est in textu Nā redargu°ē prima metharum: deinde falsum/3°inopinabile &c Et ratio est qz metha ē quoddam inconueniēs sophisticū illa ergo q̃ ducūt rñdentem ad maⁱ inconueniens ē ꝑma z illa vltima que ducit ad min⁹/z medie ordinant ꝓut magis vel min⁹ accedūt ad maⁱ inconueniens Hz redargutio ducit ad maius inconueniens/qz mediante ipsa rñs ducitur ad concedendum vel negandū duo ꝓtradcōzia: igit̃ est prima. Et cum ꝯcessio manifeste falsi sit maⁱ appns inconueniens q̃ methe posteriores ioco ipsa est secūda Deiñ poⁱ metha inopinabil'. qz ē maⁱ inconueniens q̃ alie due sequentes Preterea soloecism⁹ ē etiam maⁱ inconueniēs q̃ muga°. q̃a maⁱ vicium ē inconsrua locutio q̃ inutilis vnⁱ dcōnis repetitio

¶ Si arⁱ fallacie in dictione quarum cā appntie sumit̃ ex pte dcōnis/ꝑcedūt fallacias extra dcōnem quaꝝ causa appentie sumitur ex pte rei/g̃ a simili due methe scz soloecism⁹ z nugatio. quaꝝ inconueniens sum itur ex pte orōnis. debent ꝑcedere alias tres methas q̃ꝝ inconueniens sumit̃ ex pte rei ¶ Dico negando ꝓnām: qz methe non ordinaⁿ hic ꝑm illū respectum: sed ordinantur ꝑm maiozitatem z minozitatem inconuciuentis: ad quod opponens nitit̃ ducere respondentem

Arguitur primo Plures sunt methe q̃ quinq; g̃ text⁹ falsus Dñs ꝓbatur quia est aliqua metha q̃ ē vana gl'a. q; fit me-

tha/ꝓbaꝫ.qz dicit phs/quidam sunt magis cupientes appere q̄ esse/sed h° nō est aliud q̄ vana gl'a ¶ Dico licz vana gloria sit vera metha seu finis iph⁹ so phiste/non tamē est distincta ab istis quinq;.est em̄ vna general' metha. sz non sunt nisi quinq; spāles methe ¶ Replicaꝫ Metha taciturnitatis est spāl'me tha/g̃ solutio falsa qz non sunt nisi q̄nq; spāles Añs ptz qz opponēs sepe du cit rn̄dentem nō ad dcās m̄thas sz ad taciturnitatem vt clare ptz ¶ Dico qz metha taciturnitatis reducit ad istas.qz dum rn̄s tacet ducit ad illā metham. ad quā duceret si loqueretur

Arguitur scdo Decem sunt methe j² pl'es sunt methe q̄ q̄nq; Añs ꝓbaꝫ quia sicut quinq; sunt methe opponentis/ jta quinq; sunt rn̄dentis/patet: qz ille sunt methe rn̄dentis ad q̄s rn̄s ducit: ¶ Dico qz methe rn̄dentis nō distinguūt a methis opponētis realr/ymmo vna z ea dem ōz opponentis z rn̄dentis Opponētis tm̄ efficiētis z causātis:z rn̄dentis tm̄ effect⁹ z causati in eo qz idem ē m̄'k'r/sicut actio z passio sunt vn⁹ mot⁹ ma terial'r. vtz3° phiz ¶ Replicaꝫ ꝓfūdere z decipe aliū.fil'iter vitare seu declina re ꝓfusionem z deceptionem alteri⁹ non sunt idez. sz opponēs p suas methas nitit ꝓfūdere z decipe rn̄dentem Et rn̄dens p suas methas nitit declinare z vi tare ꝓfusionem opponētis jgit non sunt eedem methe opponētis z rn̄dentis. ¶ Dico qz ille methe q̄bus rn̄dēs nitit declinare ne ꝓfūdat z decipiat ab op ponente nō sunt ꝓpzie methe/sed cautele vitandi methas de q̄b⁹ patebit. Q̄ū istis tamen cautelis vitandi methas stat pzima solutio qz dcē methe dicūt ar gumtis inq̄tuz ꝓncipa² intente causant deceptionem Et dīr rn̄dentis inq̄tuz rn̄dens ad ipās ducit/z in eo causantur ab opponente

Arguitur tercio Redargutio non distinguit ꝑ falsuz/g̃ male metha falsi po² esse distincta a redargutione. Añs ꝓbat². qz redargut⁹ ꝓcedit vtramq; ptem ꝓdcōnis:quaꝝ altera semp est falsa. g° fal sum z redargutio sunt idem ¶ Dico liz altera ps cōtradcōnis semp est falsa. non tamen semp ē manifeste falsa/mō falsum ē manifeste falsi ꝓcessio ¶ Re plicaꝫ Apud oms manifestum est duo ꝓdcōzia non posse simul esse vera. aut si mul esse falsa/g° redargut⁹ dum ꝓcedit duo ꝓdcō⁹ vera: ꝓcedit manifeste falsū z p ꝓns simul z semel duct⁹ est ad metham redargutionis/z falsi/g̃ non distin guūt ¶ Dico licet redargut⁹ ꝓcedat duo ꝓtradcō⁹/tamen quia illa ꝓdcōzia sepe sunt obscura: vt celū pluet cras/z nullū celum pluet cras jdeo nō ꝓcedit adhuc manifeste falsum.quod requirit ad metham falsi Si tamen p casum re dargut⁹ ꝓcedat manifeste flm̄/z tūc falsum z redargutio coincidūt in eandem mām:non tamen sequit qz sint om̄ino idem:quia adhuc distingūtur ꝑm rōem. quia dict⁹ ad metham falsi di²it ō/quia ꝓcedit manifeste falsum Et idem ōz tūc redargutus qz ꝓcedit qđ pzius negauit z̄c

Arguitur quarto Metha falsi z metha inopinabil'i nō distingūt g̃ tex tus falsus Añs ꝓbaꝫ qz om̄e manifeste falsum ē in opinabile:quoniam est cōtra opinionem oim̄ vel pl'ium z̄c jgitur sūt idem ¶ Dico licet manifeste falsum sit inopinabile.tamen diuersis rationib⁹ dicit falsum z inopinabile Nam falsum ōz respectu rei ꝑcate Ex eo enim qz res est vel non est ozō dicitur vera vel falsa Sed inopinabile dicitur respectu opini onis aliozum. Etiam multa sunt inopinabilia in theo^a z phia.que tamen non sunt falsa.jgitur falsum z inopinabile sunt distincte methe ¶ Replicatur Jn

opinabile non est metha. g non est metha distincta contra falsum/ et alias metha/ ꝓña ꝓbaꝫ ꝑ locum a toto in modo negatiue Ans ꝓbaꝫ nam q̄ cōcedit solem esse maiorem tota terra/ ꝓcedit aliqđ inopinabile/ qz ꝓcedit illud quod est ꝑ opinionem plurium vel oīm. et tamen ibi non ē metha/ qđ ꝓbaꝫ: qz metha est inconueniēs: ꝫ hoc non ē inconueniēs: cum verum sit ¶ Dico q ꝓcedēs illam ꝓpoz scz solem esse maiorem tota terra: coram sapientib⁹ nō ꝓcedit inconueniens: nec ꝓcedit inopinabile/ tm̄ si ꝓcedatur coram indoctis/ et qb⁹ est inopinabile videt reduct⁹ ad methaṁ inopinabil'. qz tunc rns videret ducere apparenter rndentem ad aliqđ inconueniēs/ et ꝓsequet finem suū apparter

¶ Posset argui aliqua est metha q̄ vocat barbarism⁹ sicut est aliq̄ q̄ vocatur solœcism⁹ ista plures sunt respectu oīs q̄ due ¶ Dico q barbarism⁹ ꝓprehendirur sb̄ solœcismo/ qz dicit phs ꝑmo elenchoz. solœcism⁹ ē ꝑm locutiōz barbarisare Ast ät barbarism⁹ qñ qs incepte/ et turpiter accentuat

Tredecim sunt fallacie quod probaꝫ inductione et sillogismo.

Fallacia est ydoneitas decipiendi faciens credere de ente q̄ sit non ens: et de non ente q̄ sit ens mediante fantastica visione Tredecim sunt fallacie. quarum sex sunt in dictioē et septem extra dcōez

In dcione sunt equiuocatio Amphibologia Compositio: diuisio accētus: figura dictionis Depeem extra dictionem sunt Accns: scom quid ad simpliciter. ignorantia elenchi. Petitio principij. Consequens: Non causa vt causa: scom plures interrogationes vt vnā Nō autem sunt sex in dictione probat aristoteles inductione et sillogismo. Inductiue sic. Equiuocatio fit aliquo istorum sex modorum. Amphibologya fit aliquo istorum sex modorum et sic de alijs: ergo omnis fallacia in dictione fit aliquo istorum sex modorum

Sillogismo sic Omnis deceptio facta ex eo q̄ eisdem dictionibus vel orationibus non idem significamus: fit aliquo istorum sex modorum Sed omnis fallacia in dictione fit eo q̄ eisdem dictionibus vel orationibus non idem significamus: ergo omnis fallacia

in dictione fit aliquo istorum sex modorum Proba tio maioris Omnis multiplicitas dictionis fit aliquo istoꝝ sex modorum: sed omnis deceptio fcā ex eo qꝫ eis dem dictionibus vel oratiōnibꝰ non idem ꝑcamus: fit ex multiplicitate dictionis vel orōnis. ergo omnis de ceptio fcā ex eo qꝫ eisdem dictionibus vel orōnibus nō idem ꝑcamus: fit aliquo istorum sex modorum. Pro batio minoris: Omis multiplicitas dictionis fit ex eo qꝫ eisdem dictionibus vel oratiōnibꝰ non idem ꝑcamꝰ Sed omnis fallacia in dictioē fit ex multiplicitate dic tionis vel orationis. ergo oīs fallacia in dictione fit ex eo: qꝫ eisdem dictionibꝰ vel orōnibꝰ non idē ꝑcamus

Triplex est multiplex

Aliud ē actuale: aliud potētionale. aliud fātasticū Multiplex actuale ē qñ dictio vel orō: eadez scōm ſbāz z ꝑm modū proferendi: diuersa ꝑcat. vt canis in eq̄uo catione: z liber aristotelis in āphibologia Multi plex potentionale ē qñ dictio vel orō: eadem scōm ſbā tiam: z diuersa ꝑm modū proferēdi diuersa ꝑcat. Dcō vt populꝰ in accentu: Orō vt quicquid vinit sem pē in ꝓpōe z diuisiōe: alium modū ꝓferendi hz ꝑm qꝫ ē ꝓposita z put ē diuisa: de multiplici fātastico patebit in fallacia figure dcōnis Et qꝫ multiplex actuale veri ore modo ē multiplex q̄ꝑ potētiale. z potētiale q̄ꝑ fātas ticum Iō prius dicēdū ē de fallacijs peccātibꝰ pe nes multiplex actuale: q̄ꝑ de alijs. z pꝰtea de peccātibꝰ pe nes potentiale. z vltimo de fātastico Sciendū qꝫ fallacia capitur dupliciter. Uno mō Fallacia idē ē qđ causa decipiendi Et alio modo est idem qꝫ deceptio. z primo mō capitur hic fallacia in diffinitione dcā.

¶ In isto textu sunt quinq; ꝓsideranda. Primo diꝰ fallacie. Scdo numerꝰ fallaciaꝝ Tercio duplex ꝓbatio q tm sunt sex fallacie in dcone Quarto triplex multiplex Quinto vnū nobile q fallacia caꝰ dupl'r. ad sciendū quō capiatur fallacia dū diffinitur q est ydoneitas decipiendi

Primū pctum q fallacia caꝰ duꝰ Uno mō ꝑ ipsa deceptioē ridentis Et tuc pt sic diffiniri Fallacia ē deceptio impiti in arte sophistica ꝓpter ignorantiam artis sophistice Alioo capiē ꝑ cā decipiē di vel ꝑ pncipaꝝ actus decipiendi/z hoc mō caꝰ in diffinitione cum dicit textꝰ Fallacia est ydoneitas decipiendi faciēs credere de non ente q sit ens. cē: z nō caꝰ hic non ens ꝑ non ente fim Ex caꝰ non ens ꝑ falso seu ꝓpone falsa: z caꝰ ens ꝑ vero seu ꝓpōe vera Est ergo sensus diffinitionis. fallacia ē ydoneitas decipiendi id ē quedam aptitudo ad decipiendū / faciens credere de non ente q fit ens. i. de falso q fit vm: z de ente q fit non ens/ id est de vero q fit falsum. mediante fātastica visioē. i. mediante opinioē vel visione q̄ apparet vera z nō est vera ¶ Ex ista ydoncitas non est in opponēte nec in rndente. Iz in ipsis dcōnibꝰ vel ozōibꝰ licet diuersimode: qz est in fallacijs in dcone grā suaꝝ ꝓcationuꝫ. z in fallacijs extra dcōnem grā rei ꝓcataꝝ Et ponūt tredecim fallacie vt pz in textu quas scire putile est/ ꝑ quas non solū paralogismi stricte sumpti scilz ex duabꝰ ꝑmissis z vna ꝓclusioē sed oms ꝓnie male peccāt/ siue ille ꝓnie sint ethice siue inductiue siue exemplares

Secūdū pctū est/ q fallacie fūdātur in locis sophisticis sicut syllogismꝰ dyaletic⁹ in locis dyaleticis Dñ locꝰ sophisticꝰ ē sedes argumēti vel id a quo ad ꝓpositam q̄stionem ꝓueniens trahit argumentum sophisticum Et tangit hic duplex locꝰ sophisticꝰ: ꝑ hoc qđ dr vel id a quo z scz locꝰ sophisticꝰ maxiā/ z locꝰ sophisticꝰ dzā maxime Locꝰ sophisticꝰ maxima ē ꝓpō qua ñ est altera notioꝝ neq; poꝝ fm appntiam/ vt est ista in fallacia equocatōis Quecūq; fnt eodem nōie inter se sunt eadem: similiter est in alijs fallaci/s Locus vero dzā maxime est id ꝑ quod vna maxima differt ab alia vt maxima in equiuocatioē differt a maxima aphibologie penes tminos. qa in equiuocatioē sumit maxima ex pte vniꝰ dcōnis. In amphibologia sumitꝫ maxima ex pte ozōnis/ Et ponūt a pho tredecim loci sophistici fm tredecim fallacias. q̄z sex sunt in dcone z septem extra dcōnem. Et dr fallacie in dcōe ideo. quia cā apparentie sumit ex pte dcōnis Et dr fallacie extra dictionem: non quia fiūt extra dictionem: sed quia causa apparentie in eis sumitur ex pte rei. q̄ est extra dictionem

Tercium pctū ē q triplex ē multiplex. scz actuale potētiale z fātasticum: quoꝝ sufficientia sic sumit In oīi multiplici est vnitas vocis cum pluralitate ꝓcatoꝝ: vel gō multiplex habz plura ꝓta fimꝫ vel appnter tm. Di 2m sic est multiplex fantasticum Si primū hoc est dupl'r. aut tale multiplex habz actualem vnitatem vocis: sic ē multiplex actuale. aut pōnlem vnitatem sic ē potentionale Unde multiplex actuale est dcio vel ozō vna fm sbām z modū ꝓferendi: diuersa fns vt canis z liber aristotel ¶ Sed aducrte q voꝝ se hz vt sbia z materia in dcone z ozone Et modꝰ ꝓferendi se habet vt forma Canis gō est dictio vna scdm sbām. i. scdm vocē. z est vna dictio fm modū ꝓferendi qz ꝑ quolibz suo ꝓcato est prima z vltima breuis.

¶ Multiplex potentionale est quando dcio vel ozatio vna fm sbām vl' vocem z diuersa scdm modum ꝓferendi diuersa ꝓt vt populꝰ: vt dico. romanos

vincere troianos. ¶ Multiplex fātasticum ē dcio vnū ons q̄ vidct² aliud scare ꝓpter ꝙuenientiam ei⁹ in pte cum alia dcōne. vt frigere st passionē ſz ꝓpter ꝙuenientiam ei⁹ cū agere videt scare actionez ¶ Et ꝓ isto triplici multiplici dicit phs q̄ nccē est vnū nomē plura scare vtz in ſecuda q̄one

Queritur primo Quot sunt fallacie in dcōne. & quō ꝓbaſ eaꝝ ſufficientia ¶ Dico q̄ sunt ſex ſcz equocatio āphibologia ꝙpoſitio: diuiſio: accēt⁹: & figura dcōnis ¶ Et ſufficientiam ꝓbat ariſ. inductioē & ſyllio^mo vtz in textu Probatio ār ꝑ ſyllom ē ꝓlixa. ſed ei⁹ vt⁹ ſtat in h⁰ ¶ Omnis deceptio fcā ꝑ hoc q̄ eadem dcio vel oro plura st: fit aliquo iſtoꝝ ſex modoꝝ. ſz omis fallacia in dcōe/fit ꝑ hoc q̄ aliqua dictio vel oro pla st: q̄ fit q̄ cisdem nōib⁹ vel oronib⁹ nonadem scam⁹. ḡ omis fallacia in dcione: fit aliq⁰ iſtoꝝ ſex modoꝝ ¶ Aliter extra textū ſic ꝓbaſ ſufficientia Omis fallacia in dcōne peccat penes aliqd multiplex: vel ergo peccat penes multiplex verum aut penes multiplex fātasticum Si ſecūdum ſic ē fallacia figure dcōnis Si ꝑmū hoc est dupl'r Vel illd est multiplex actuale vl' potētiale Si multiplex actuale hoc ē dupl'r: vel penes multiplex actuale dictiōis: ſic est fallacia equocationis Vel penes multiplex actuale oronis ſic ē fallacia āphibologie Si vero peccat penes multiplex potentiale hoc ē dupl'r vel fit in dictione ſic ē accētus/vel in oronē: hoc ē dupl'r: vel illa oro est ꝓtinue ꝓlata: ſic est ꝙpō/vel diſcōtinue ſic ē diuiſio ¶ Ex quo patet q̄ omis fallacia in dictione ſit penes dictionem vel oronem multiplicem ſeu pla ſignificantē. ¶ Et ſi petaſ an multe ſint equocationes ¶ Dr q̄ ſic: q̄z vt dicit phs ꝑmo elēchoꝝ Res ad diſputationes nobiſcū ferre non poſſumus ꝺo: o loco rerum vtimur nōib⁹ eaꝝ rex scati uis. Hz res ſunt infinite/nōia vero finita. ideo neceſſe ē vnū nomē pla scare Hinc ergo est q̄ ignorantes vtutes vocabuloꝝ de facili palogiſant. j. decipiūt Nec ariſtotcles ibidem

Queritur ſecūdo: Vtrum nccē ſit vnū nomē plura scare ¶ Dico ſic vt ꝓbat phs q̄z vt dcm est. Res ſunt infinite. & nōia ſūt finita. iō nccē ē vnū nomen pla scare ¶ Si ar² ꝓbationem sic Nullum infinitū ē/ſ° male ōr q̄ res ſūt infinite Dns paz ꝑ phm z° phiz ¶ Dico lz nullū ſit infinitum actu exns/tamen ē aliqd infinituz ſcom ſucceſſionē/ & ſic lz res actu non ſint infinite actualiter exītes: ſunt tamen infinite ſm ſucceſſionem. Etiam d²q̄ licz res non ſint infinite ſim⁹. ſunt tamē infinite quo ad nos. ¶ Si arguaſ etiam nomia ſunt infinita quo ad nos. q̄z nō ſunt ab aliquo vno ꝙgnoſcibilia Ideo male dcm est in ꝓbatione q̄ nōia ſint infinita ¶ Dico q̄ lz nomina ſint infinita quo ad aliquem ꝑticularem hominē: ſunt tamē finita q° ad ōnes h oiēs fil' ſumpos Etiā st dici q̄ lz nōia ſint infinita quo ad nos. ſunt tam finita ꝙando ea ad res. q̄z multoplces sunt res q̄ nōia Et ideo bñ ſc² q̄ nccē ē vnū nom pla scare ¶ Hz ar² ꝓ hoc q̄ nccē ē vnū nom pla scare Nom st ſuū scatū ꝙtingenter ḡ male dicit phs q̄ nccē ē ꝛc ¶ Dico q̄ dupl'r ē nccitas scz sim²dcā & ꝺcāt tam ea sim²dcā & ꝙditiō Jlā ōr lz nomia nō ſint ſua ꝺta nccitate sim²dcā/ꝺcāt tam ea nccitate ꝙditionata. j. quadam vtilitate. h⁰ ē ſi debeam⁹ de omib⁹ reb⁹ mēt⁹ cō ceptum exprimere/ & de eis diſputare: neceſſe erit. j. vtile erit vnū nom pla scare ¶ Si ar² ſm phm ꝑmo mthaphiſice Nō nō vnū st nihil st. g° nō ē nccē vnū nom pla scare ¶ Dico ad auctē q̄d non vnū st ſupple ad min⁹: h⁰ nihil st Jllō tm q̄d pla st. etiam vnū st Vel ō² q̄d nō vnū st vnica impōc: h⁰ nihl scat Jllō tamē q̄d pla st etiam vnū scat Vl' ō² q̄d non vnū st vnica impōc. h⁰ nihil

ꝑcat jllō tamen qō ſt plꝰa ⁊ non vnū tm̄. diuerſis impōnib⁹ bñ ſt aliquid. ⁊ ſic aliquod nomen ꝑt plꝰa ꝑcare. Vtrum ät intelligaꝫ dcm̄ ꝓ̄hi de oīb⁹ nominib⁹ ⁊ an oīe nomen equiuocū ꝑcet ſua ſigta copulatiue videaꝫ in ſequenti lcōne.

Arguitur primo ⁊ ꝓmo ꝙ diffinitionem fallacie ſic: ydoneitas decipiendi ē natural' potentia: ſz fallacia non ē natural' potentia cum ſit ens rōnis/⁊ non ſit de ꝑnto q̄litatis: igit̄ male dr q fallacia ē ydoneitas decipiendi. ℂ Dico q duplex ē ydoneitas quedam ē ſe tenēs ex pte intellectus opponentis. que ē induſtria quedam nät. illa bene ē naturalis potentia. Alia ē ydoneitas decipiendi/ſe tenēs ex pte dcōnū vel rex ſtarum pcr dcōnes: ⁊ fallacia ē tal' ydoneitas non autem ꝓma. ℂ Replicatur. Ydoneitas quam fallacia nōiat/dcbz facere credere de non ente q ſit ens. ſz ꝓdcā ydoneitas non facit credere de non ente q ſit ens: q: ē ens rōnis. qō non agit qz act⁹ ſunt ſuppoſitoꝝ ꝓmo metha^ce. ℂ Dico ad ꝓbationem minoris licet ens rōnis non poſſit agere ꝓnc⁹ tamen bene inſtrumental'r. Intellectus em̄ opponentis mediante illa ydoneitatate exīte in dcōne vel oratione multiplici facit rñdentem credere de non ente q ſit ens vel cō. ℂ Poſſz replicari impoſſibile eſt credere de non ente q ſit ens qz ſunt duo ꝓdcōria: ſz nemo credit q v^m ꝓdcōrioꝝ vere ꝓdicēt de alio. ℂ Dico ad ꝓbationem maioris q licz nō ens ſim⁹: ⁊ ens ſim⁹ ſint ꝓdcōria: non tamen capiēdo non ens ꝓ falſo: ⁊ ens ꝓ vero vt dcm̄ eſt in ꝓmo puncto.

Arguitur ſecūdo. Contra hoc q ſunt ſeptem fallacie extra dcōem ſic. Omīs fallacia habet fieri ꝑ dcōnes. qz res ad diſputationem nō portam⁹. g̃ oīs fallacia ē fallacia in dcōne ⁊ ꝓ ꝓñs nulla ē extra dcōz. ℂ Dico negando ꝓñam qz fallacia nō d⁹ ideo in dcōne. quia habz fieri ꝑ dcōnes. ſz qz ſumit cām appntie ex pte dcōnū. jam fallacie extra dcōnem non ſumūt cām appntie ex pte dcōnū ſed ex pte rerum. ℂ Repli^r Ergo fallacie extra dcōnem deberent nōiari fallacie in reb⁹/ꝓña ꝓbatur qz fallacie ſumūt nomen ex pte cauſe apparentie: ſed cā appntie ſumitur hic ex pte rerum jgit̄. ℂ Dico q argumētum ꝓbat verum. Sz vſus non habz q dicāt fallacie in reb⁹ vel ex pte rerū. Sz dñr fallacie extra dcōez. vt oñdat maioz dzā inter fallacias in dcōne ⁊ extra dcōnem.

Arguitur tercio. Nulla eſt fallacia in dcōne. g̃ text⁹ male dicit q ſūt ſex fallacie in dcōne. Añs ꝓbaꝫ qz nulla deceptio ē in dictione: omis fallacia eſt deceptio: g̃ nulla fallacia eſt in dcōne. ꝓña tenet in celarent. Maioꝝ ꝓbaꝫ quia deceptio eſt in illo qui decipit̄. ſed dcio non decipitur g̃ fallacia nō eſt in dcōne. ℂ Dico ad ꝓbationem maioris q licet deceptio paſſiua ſit in illo qui decipit̄/⁊ illa non eſt in dcōne. tamen deceptio actiua eſt in eo qō decipit ⁊ ſic ē in dcōne. quia ipſa dictio decipit inſtrumētal'r vt dictum eſt/eo q eſt id quo mediante opponens ſophiſta decipit reſpondentem. Vel ꝑt dici q fallacia ca^a tri^a Vno^o ꝓ deceptione paſſiua ⁊ ſic ē in eo q̄ decipitur. Alio^o ca^a actiue tūc eſt in eo qui decipit. Tercio^o capit̄ nec actiue nec paſſiue: ſz capit̄ ꝓ quadam ydoneitate decipiendi ⁊ ſic oīs fallacia eſt fallacia in dictione ⁊ extra dcōem. ℂ Replicaꝫ capiendo fallaciam ꝓ ydoneitate decipiendi. non ſolum fit in dictione ⁊ extra dictionem. ergo non omnis fallacia eſt fallacia in dcōne ⁊ extra dcionem: ⁊ ꝓ ꝓñs ſolutio falſa ⁊ text⁹ falſus. Añs ꝓbaꝫ. qz ſunt multe fallacie in oratione ⁊ non in dcōne: vt ſunt amphibologia: ꝓpoſitio ⁊ diuiſio. ℂ Dico q ille fallacie in oratione ctiā dñr fallacie in dcōne: qz dcio hic ſi

distinguitur ꝑ ozōem ¶ Hā dcio ca² general'r ꝓ voce ꝟtiua ad placitum. siue sit complexa siue incōplexa

¶ Ar² 4° nullū ē multiplex ponēdū. g° text⁹ male dicit ꝙ triplex ē multiplex Ans ꝓbaꝛ qz vni⁹ signi ē tm vnū sigtū. g° vna dcio vel ozō non ꝑt pl'a ꝟcare. ꝓ̄ia tenct qz ab vnitate sigti sumitur vnitas signi ¶ Dico liz vnitas signi in rōne signi z formal'r accipiaꝛ ab vnitate signati. nō tm vnitas signi capti in rō ne signi sz māl'r ꝓ ipsa voce/capiꝛ ab vnitate signati. qz illa vnitas materialis sumꝛ a voce vna que efficiꝛ sig^m ¶ Vel sic signū vel dcio ꝟcatiua ꝑt du² ꝓsi⁹ derari ꝟ°° formal'r inq̄tum est ꝟtiua: z vt sic. vna dcio seu vnū sig^m nō ꝑt pl'a habere sigta A°° ca² signū vel dcio material'r/ grā vocis que est mā dictionis tūc ꝑt habere pl'a sigta ¶ Repli² Duius rei est tm vna forma sz ꝟcatio ē for ma dcōnis vel nōis. g vna dictio vel vnū nomen nō ꝑt habere pl'es ꝟcationes ¶ Dico ꝙ vni⁹ rei ē tm vna forma essential': tamen vni⁹ rei bene ꝓ̄t esse plu tes forme accītales jam ꝟtio ē forma accītal' vocꝫ Et si arguaꝛ ꝟcatio ē for ma cētial' nōis vt ex diffinitioē. vt nomen ē vox ꝟcatiua ꝛc ¶ Dico ꝙ no⁹ aut etiam dictio dupl'r ꝓsideraꝛ Uno mō formal'r in rōe signi significātis rem aliquam: tūc ꝟcatio ē forma cētialis nōis z dcōnis. Et hoc mō nomen nō ꝟt pluna inq̄tum vnū. ꝙ si pl'a sigt nō ē vnū nomē sed pl'a nomina qō ꝑz qz glibz ꝟcatio cū sit forma cētial' respcū nōis ꝓstituit vnū nomē g pl'es ꝟcatioes cō stituūt pl'a nomina A°° ꝓsideraꝛ nom̄ vel dcio material'r in rōe vocis q̄ ē ma teria dcōnis z nōis/ tūc ꝟcatio non ē forma cētial' ei⁹. sed mod⁹ ꝙferendi est forma essential'/ z sigtio ē forma accīl'. Et sic in diffinitione multiplicꝫ actualis ca² vnitas cū d² ꝙ multiplex actuale ē qñ dcio vel ozō vna scōm ſbām .ſ. vna māl'r scōm vocem: z vna formal'r scz ꝟm modum ꝙferendi: qui est forma dic tionis inquantum vox est.

Equiuocatio est multiplicitas dcionis eiusdem ꝟm ſbām z modū ꝙferendi: vt in hoc nomine canis Sciēdū ꝙ in qualibz fallacia ē duplex causa scilicet causa apparentie z causa defectus. Cā apparē tie in qualibet fallacia est que mouet ad credēdū id qō nō ē credēdū Cā defectus ē que oñdit creditū eē falsū

Fallacia equocationis est deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqua dcio manēs vna scōm ſbam z scōm modū ꝙ ferendi diuersa sigt: Causa apparentie in equiuocatio ne est vnitas dcionis eiusdem scōm ſbam z ꝟm modū ꝙferendi diuersa ꝟcantis Causa defectus seu falsita= tis ē diuersitas sigtoꝝ Unitas em̄ vocis ꝑ dcā in eq̄uo tioē mouet ad credēdū qō ñ ē scz vnitatē ꝟti: diuīsitas āt

ostdit creditum esse falsum

Equinocationis tres sunt modi

Primꝰ modus pucnit ex sigtione vel consigtione dictionis: Ex significatione sic ꝓ alogisatur Omnis canis currit: sidus celeste ẽ canis. ergo sidꝰ celeste currit

Solutio utraq; ꝑmissaꝝ est duplex: quia hoc nomẽ canis est multiplex equiuoce ꝑns: aiãl latrabile: sidꝰ celeste: z piscem marinũ Et sic minor vno mõ est vera et alio modo falsa: z similiter maior Vel sic Omne expediens est bonũ Malũ ẽ expediẽs. ergo malũ ẽ bonũ

Solutio expediens dicitur equoce: Vno mõ idẽ est qđ bonũ Alio modo idem ẽ qđ necessariuz quod accidit in min⁹ malũ: quod oꝓtet fieri ad euitandũ maiꝰ malum Dñ utraq; ꝑmissaꝝ ẽ duplex: q; vno mõ ẽ vaz z alio mõ ẽ falsa Ex ꝓsigtioẽ ꝓ alogisat sic. iste pãnꝰ ẽ de ãglia: anglia ẽ terra g̃ iste pãnꝰ ẽ de terra Nõ sequit q; pria ẽ duplex ex eo q; hec ꝑ põ de ꝑt dicẽ circũstãtiã cẽ materialis: z sic ẽ falsa Vel ꝑt dicere locũ aut oꝛigiñ. sic ẽ vera Vel sic. in quocũz est egritudo ipm̃ ẽ aiãl. sz in humoꝛũ adequtioẽ ẽ egritudo: ergo huoꝝ inadequtio ẽ aiãl Pria ẽ duplex q; hec ꝑ põ in: ꝑt dicẽ cãm efficiẽtẽ z sic ẽ falsa Vel cãm mãlẽ siue sbtũ in quo ẽ: z sic ẽ vera Similiter dicẽdũ ẽ de minoꝛi Vel sic ꝓ ꝑũ ẽ qualitati ꝑm eã silẽ vel dissilẽ dici. sz scdm̃ silitudinẽ dicit q; sis silis vel dissilis. g̃ silitudo vel dissilitudo ẽ equalitas quod ẽ flm̃ q; sũt relatões Pria ẽ duplex eo q; hec ꝑ põ ꝑm: ꝑt dicere circũstãtiã cẽ efficiẽtis sic ẽ vaz q; due qualitates eꝰ dẽ spẽi faciũt vnã silitudiẽm: z sic qualitas ẽ cã efficiẽs silitudis Si ãt ꝑm dicat circũstãtiã cẽ formal' sic ẽ flã q; qualitas si ẽ cã formal' silitudis Et eꝰ dicẽdũ ẽ de minoꝛi

Similiter: omne sanū est animal. vrina est sana. ergo vrina est animal Utraq; premissarum est duplex: q̄ sanum dicitur de animali vt de subiecto: z de vrina. vt designante z indicante. de cibo vt de efficiente. de dieta vt de conseruante. Et alio z alio modo sanitas ad hec comparatur z scōm hoc habet diuersas ꝓcationes

Ex consignificatione adhuc paralogisatur Quicunq; sanabat sanꝰ est: laborās sanabatur: g̃ laborās sanus est Minor est duplex: eo q̄ hoc participium laborans potest dicere presens tempus. z tunc est vera. quia sensus est laborans nunc sanabatur Si autem dicat preteritum tunc est falsa: z tunc est sensus. laborās tunc sanabatur Et econuerso dicendum est de cōclusione Laborans enim equiuocum est ad laborantē nūc z ad laborastem tūc Eodem modo est hic Quicūz surgebat stat. sedens surgebat. ergo sedēs stat: Et respondendum est sicut ad precedentem paralogismū.

Alio modo fit quando dictio posset teneri materialiter vel consignitiue. sicut hic: Deus est vbiq;. sed vbiq; est aduerbium: ergo deus est aduerbium. Dicendum q̄ prima est duplex: eo q̄ hec dictio vbiq; potest teneri materialiter vel consignitiue: Si materialiter sic est falsa Si consignitiue sic est vera. sed non sequitur conclusio.

¶ Postq̄ auctor determinauit de fallacia diffinitiue z diuisiue in fallacias in dictione z extra dcōnem z de numero fallaciarum. item de triplici multiplici penes qd̄ peccant fallacie in dcōe Hic ꝓnter determinat de vnaquaq; fallacia in speciali. Et primo ponit hic diffinitionem equiuocatiōis cū notabili qd̄ seruit ad omnes fallacias. Scōo ponit diffinitionem fallacie equiuocationis. Tercio ponit tres modos seu spēs ei? ¶ De primo modo ponit nouē paralogismos De alijs modis patebit in lcōe sequenti Qui sūt h? lcōuis q̄tuor pūcta q̄ōnes z argumētr more solito

Primū pūctum q̄ fallacia eq̄uocationis ē prima: qz ipsa peccat penes multiplex actuale ioco p̄cedit quatuor posteriores/que peccant penes multiplex potētiale aut fantasticum: Et p̄cedit amphibologiam. qz fallacia eq̄uocationis peccat penes multiplex actuale dc̄ois. Amphibologia penes multiplex actuale oz̄onis: ſz dcio ē añ oz̄oem Est ergo equiuocatio qñ dcio actualiter vna p̄m ſb̄am. j. p̄m vocem tm̄ materiam: z etiam vna p̄m modū ꝓferendi ſnpple tanm̄ ei⁹ formam/plura p̄cat: vt diſcere p̄t docere z doceri Et eſt duplex equiuocatio ſcz a caſu z a ꝓſilio: Equiuocum a caſu ē vna vox ex impōne plura p̄cans eā primo: z hoc non impo² ad p̄dum vnū p̄catum p ꝓpationem ad aliud: vt canis: diſcere equ⁹ vt ē adiectīm z ſb̄tīm Et penes iſtud fit p̄im⁹ mod⁹ eq̄uocationis Aliud ē equiuocū a ꝓſilio q̄ ētiā dr analogū/z ē q̄ dl'a p̄t actualiter p̄ prius z posteri⁹/vt animal reſpcū animalis viui/picti z mortui: ſimiliter ridere z currere: z penes iſtud ſumit ſecundus mod⁹ equiuocationis

Secūdū pūctum eſt/q̄ in oīm fallacia ē cauſa appntic/z cauſa defectus Cauſa appntie eſt q̄ mouet/z q̄ quis cogit ad credēdū vez eſſe falſum: vel eī Dz cauſa defect⁹ ē que falſificat creditum Dñ cauſa appntie in fallacia eq̄uocationis ē ydemptitas vocis z ſigni: Dl'ſic ē actualiter vna p̄m vocē q̄ etiā hēat vnū p̄catū Et fūdat iſta fallacia in hac maxima falſa Vni⁹ dc̄onis in actu/eſt tm̄ vnū p̄catum Dz cauſa defect⁹ ē pluralitas ſigr̄oz vni⁹ dc̄onis vel vt dicit ockam ē diuerſus vſus: qz ſcz ꝓtingit dictione vti illo mō: del alio mō Et ſc̄dm has duas cās dant due diffinitiones fallacie equiuocationis Expte cē appntie ſic: faliacia eq̄uocationis ē ydonietas decipiendi ꝓuenientis cū actuali vnitate dc̄onis pluea ſignis Ex pte cauſe defc̄us ſic: Fit deceptio ꝓueniens ex pl'alitate ſigr̄oz eiuſdem dc̄onis ſc̄dm ſb̄am z modū ꝓferendi jta diffinitur in textu Dz p̄ma ē melioz qz ibi diffinit fallacia eq̄uocationis in rōne p̄ncipij ſophiſtici. In 2ª vero inq̄tum cauſatur me^ntē ſyllo^mo ſophiſtico

Tercium pūctū q̄ auctor nr̄ ponit tres modos aut ſpēs h⁹ fallacie Prim⁹ ē qñ dictio actualiter vna equalr pl'a ſignificat p̄m impōem ei⁹ ſicut ē eq̄uocū a caſu vt canis z diſcere qđ ſigt aliz docere. etiam ſigt ab alio doceri: z doctrinam ſuſcipe: vt q̄cūq̄ diſcūt fūt ſapientes Ignorātes diſcūt q⁹ ignorātes ſunt ſapiētes Et hoc nom⁹ equ⁹ quod vno mō ſigt aiāl hinnibile Allio⁹ ſigt iuſtiām hab̄e Et ſc̄dm hūc modū paloqſatur Omis equ⁹ ē aniāl hinnibile omis iuſt⁹ eſt equ⁹ q̄ omis iuſt⁹ ē aiāl hinnibile Soluit̄ ſic diſtinguēdo. Si equ⁹ in vtraq̄ p̄miſſarum capiat̄ ſb̄tiue ꝓ aniāli hinnibili/tūc maior ē vera z minor falſa Scapiat̄ adiectiue: tūc maior eſt falſa z minor vera Et iſtis duob⁹ modis optime ſeq̄t̄ ꝓcluſio z ē bon⁹ ſyllo⁹ in darij z nulla ē falſa: ſz ſicut ꝓcluſio eſt falſa ita aliqua p̄miſſarū Dz ſi ly equus teneat̄ in maiori ſb̄tiue ꝓ aniāli hinnibili/z in minori adiectiue ꝓut ē idē qđ iuſt⁹ tunc ambe p̄miſſe ſunt vere: tunc ē fallacia eq̄uocationis: qz equ⁹ ca² eq̄uoce in maiori z minori Et iſte mod⁹ debet ſeruari ad oīe argumētum ſophiſticū habēs duas p̄miſſas z vnam ꝓcluſionem in quo mediū teneat̄ eq̄uoce Eodem modo ſoluitur. omnis prior eſt monachus: dyaletica eſt prior. ergo dyaletica eſt monachus Sed etiaz poſſet argui ſic enthymematice. omnis prior eſt monach⁹. ḡ dyaletica eſt monachus. Omis equus eſt animal hin

nibile .ergo omnis iust⁹ est animal ḣnnibile ¶ Omnis canis est animal/g̃ sidus celeste est animal ¶ Solnitur sic ¶ Ego distinguo añs ¶ Vel li canis stat ꝓ anima li latrabili tūc añs est verum t ꝑnia non valz/ quia argnitur a termino stante ꝓ vno sigto.ad cundem stantem ꝓ alio significato sez ad sidus celeste quod ẽ canis ꝓ alio sigto ¶ Si añt canis in añte stat ꝓ sidere celesti.ꝑnia ẽ bona/ qz tūc arguitur a termino stante ꝓ vno sigto ad cundem terminū stantem ꝓ eodem sigto sed tunc añs ẽ falsum

Quartum pūctū est qz non solum fit fallacia equiuocationis: penes dcōnes q̃ ꝓpzie aliq̃o sigñt. vt sūt sincategremata sz etiam penes dcōnes ꝑsigtiuas t sincategrematicas sicut pz de diuersis aduerbijs ꝑuctionib⁹ t ꝓpositionib⁹ jdco auctor noster ponit aliquos palogismos de ꝑtiuis puta de li de:li in:t ly scōm. vtz in textu Dñi pcns istum modū palogisat² sic,: aqua est in vase:color ẽ in vase g̃ color est aqua ¶ Ego distinguo vel li in capitur in vtraq̃ premissa ꝯ vt denotet aliquid esse in alio sicut locatū in loco :tunc maior est vera t minor falsa: vel li in denotat in vtraq̃ ꝓmissarū aliquid esse in alio sicut accns in sbto.tunc maior ẽ falsa t minor vera Et ist⁹ duob⁹ nulla ẽ fallacia:sed sicut ꝑnis ẽ falsum sta t aliqua ꝓmissa ꝯ ¶ Si fi li in/ in maiori denotat aliquid esse in alio sicut locatum in loco t in minori denotat aliquid esse in alio sicut accns in sbto Ecce iam fallaciam equiuocationis.qz ly in equiuoce tenet in maiori t minori.

Queritur primo Utrum dcm̃ ꝑti sez necesse est vnū nomē plura significare sit vez de omib⁹ nōib⁹ sim² ¶ Dico q non nam sunt aliqua nōia vniuoca: vt sint homo asin⁹ equ⁹ cē:si ꝓcntur ad aiāl̃ia viua:ꝑnt tamen capi equiuocc/ t tūc necc est vnūq̃q̃ plura sigze. vt asin⁹ si competat ad asinū viuū pictum t mortuū. ¶ Sz vniuocū inquātū ḣmoi non sigt plura sed vnū tm̃ j² text⁹ ꝑti intel² tm̃ de equiuocis ¶ Sz aduertendū q ocka t nōiales dñt nōia vniuoca plura sigze ¶ Nam ipsi dicūt q li homo imediate sigt Sortem platonem johēm petrum cē Et nō volūt q ꝯcet immediate naturam coēm.qz ipsi nō ponūt nām coēm ¶ Sz scot⁹ t reales dicūt q termin⁹ ꝯmunis vniuoc⁹ nō sigt plura sz vnū tm̃ sez naturam coēm t non sigt immediate inferiora sed bene supponit ꝓ illis in ꝯpōe vniuersali ꝑticulari vel indefi^a ¶ Ar² q̃libet vox vniuoca etiam sigt pla scōm viā realium g° dcā falsa ¶ Nūs ꝓbatur qz omnis vox vniuoca sigt ꝯceptum anime vtz primo pier. t sigt rem ad extra g̃ q̃libz vox vniuoca sigt plura. ¶ Dico q duplex est sigtum vocis quoddam/est sigtū ꝓmariuz: t est ipse ꝯceptus anime ¶ Aliud ẽ sigtum secūdarium t est ipsa res ad extra Vel sic quoddam est sigtum quo t non vltimatum. t quoddā sigtum quod t vltimatū ¶ Jam dici² qz licet omis vox plura sigt. vm tm̃ sigtū ꝓmarium t quo.t aliud tm̃ sigtum secdarium:t quod scu vltimatum. Dic° tm̃ vniuoca nō sigt pla tm̃ sigta que t vltimata ¶ Repli² omis vox ecz sigt plura tm̃ sigta que t vltimata g̃ solu° falsa. ¶ Nūs ꝓbat qz omis vox ḣcat scipām tm̃ sigtum qđ t etiā sigt suū sigtum tm̃ sigtum qđ: g̃ omis vox ẽ cquoca t solutio falsa ¶ Dico negādo ꝑnaz qz non sigt illa plura ex impōne t ad placitū.qz sigt scipām nāl̃r: t suū sigtum ad placitum: ¶ Jam dcio cquoca sigt plura ex impōe:que plura sunt distincta ab ipō sigñte

Queritur secūdo Utrum equiuocum sigt sua ḣcata copulatiue vel disiūctiue ¶ Dico q nec copulatiue nec disiūctiē ¶ Nō copulatiē ꝓbat. qz si ḣcaret sua ḣcata copulatiē seqret q tūc n^a ozō eēt ꝓcedēda in q̃ sbjcēt equocū nisi ꝑtū ꝙuiret cq^o ꝓ oib⁹ suis ꝑtis. sz h̄ ẽ flm̃/ g̃

t illō ex quo sequela pbaf: qz tūc ozō in qua poneref equiuocū equiuale ret ꝓpōni ypothet copulatiue ¶ Tam si ptum non ꝙueniret eq̄noco ꝓ ptis. tūc ꝓpō copulatiua de eodem pto t eisdem ptis termini eq̄oci essz falsa. vt ista canis currit equiualeret huic copulatiue aniāl latrabile currit. t filo celeste currit/t piscis marin⁹ currit/que est manifeste falsa. ¶ Namē bene ꝓcedit canis currit sb distinctione Scdo sequeref q omis distinctio multiplicis essz frustra/cum ꝓpō de termino multiplici non possz verificari ꝓ vno ꝑcato: t falsificari ꝓ alio ¶ Dz autē non ꝑt ea disiūctiue paz qz si sic: tūc omis ꝓpō de termino cōi seu multiplici. in qua ptum ꝙueniret sbto ꝓ vno ꝑcato/semp essz cōcedenda/t nulla negāda: t p ꝓns distinctio multiplicis essz frustra. Sequla ꝓ baf qz talis ozō equiualeret ꝓpōni disiūctiue que semper est vera ꝓ vna ei⁹ pte ¶ Ex quo sequitur q termin⁹ equiuoc⁹ ꝑt sua ꝑcata incōiunctim Et ꝓbatur ex ꝓmo pier. vbi phs ꝓpōem de termino equiuoco vocat ꝓpōz plcs. quod non essz si supponeret copulatiue vel disiūctiue:/ sz essz ꝓpō ꝙuctione vna. Et ꝑcare aliqua ꝑcata in ꝙiūctim est ꝑcare ꝑcata omia non magz vnū q reliquū ¶ Si ar² ꝓm phm ꝓmo pier. Si tunica ꝑcaret hoiem t equū/ tūc ista tunica ē alba/equiualeret isti/homo est alb⁹ t equ⁹ est alb⁹: g signū est q tunica ꝑcaret illa ꝑcata copulatiue ꝙnta tenet qz equiualens illi⁹ ꝓpōnis de termino equiuoco. po² esse vna ypothetica copulatia ¶ Dico q phs non vult ibi istam Tunica est alba: equialere vni copulatiue dcē. sz qō valet duas ꝓpōes cathegoricas/non tamen ꝙiūctas Hoc paz qz dicit talis ꝓpō: tunica est alba. in illo casu/est ꝓpō plures t non vna. Iam ꝓpō copulatiua est vna ꝓpō. qz ē coniūctione vna: vtz ibidem

Arguitur primo Contra diffinitionem eq̄uocatiōis Ista dcio hō est actualiter vna plura ꝑns/t tamen non est eq̄uocatio vel dictio equiuoca/g dif⁹ mala Ans ꝓbaf quia capiendo li homo ꝓ hoie viuo ꝑcat sortem platonem t alios ꝑticulares hoiēs. g⁹ ꝑt plura t tamen non ē eq̄nocum respcū illoz ¶ Dico ad ꝓbationem añtis. q homo nō ꝑt sortem platonem t alios ꝑticulares homines immediate sim² t ꝑm sc: scd ꝑcat ꝓmo t p se hoiem in cōi/t ex ꝙnti supposita t ꝑlaria ei⁹ Scd ockā dicit oīno ꝙuium ¶ Replicat Sortes ꝑt ꝑticularem t ꝑlarem hoiem/g homo ꝑt ꝑticularem t singularem hoiem/ ꝙnia ꝓbatur ab inferiori ad supius: vel p locum a pte sbiectiua ad suum totum ¶ Dico q ibi non debite ar² p illum locum: t rō est/qz ille loc⁹ tenet qñ inferi⁹ t supius supponūt ꝑsonaliter/scd li sortes in añte supponit materialr De ista materia vidcatur in tercia ꝓpietate sbñie. vbi exꝑsse habetur q secūde sbñie non ꝑnt hoc aliquid. j. ꝑticularem t singulaream sbām: sz ꝑnt quale qd. j. aliquod cōe

Arguitur secūdo Contra duos ꝓmos palogismos Maioz isti⁹ palogismi sz omis canis currit. fio⁹ celeste est canis. c. ē fim² negāda: qz est falsa: t p ꝓns non est distinguenda: g text⁹ falsus Ans ꝓ baf quia canis in maioi distribuit ꝓ omib⁹ suppositis suis. sz non omnia supposita canis currūt: g ē falsa ¶ Dico q licz canis in maioi distribuatur ꝓ omib⁹ suppositis vni⁹ suoz figtoz: non tñ ꝓ suppositis oim suoz figtoz Et rō est qz termin⁹ equiuoc⁹ non potest distribui vnica distributione ꝓ omnib⁹ suppositis oim suoz ꝑtoz seu spēz qs ꝑcat. qz vnitas distributionis vel suppōnis ꝓsupponit vnitatem ꝑcationis. joco scōm q iste termin⁹ canis potest capi ꝓ diuersis figtis seu spēb⁹ jta potest diuersimode distribui ꝓ suppositis. iā istius

ꝑēi/ſiam illi⁹ ſpēi. Et ideo illa maior venit diſtinguenda ja quoꝫ dicēt de iſta Nulle expedies ē bonū: ꝛ oīb⁹ ſilib⁹ ¶ Replicat etiaꝫ terminꝰ ēquocꝰ vnica diſtributione diſtribuit ꝑ oīb⁹ ſuppoſitis ſuoꝝ ſtoꝝ. g° ſolutio falſa. Nīs ꝑ batur in illa ꝑpōe ꝛ filī. oīs canis ē ſbia. jn illa cū ptum ꝓuenit ſbto ꝑ om nib⁹ ſuppoſitis etiam oīm ſtoꝝ ſuoꝝ ¶ Dico licꝫ ptum ꝓueniat ſm rem om nib⁹ ſuppoſitis oīm ſtoꝝ ſbiecti. tñ primo ꝛ pncipa⁹ de rigore ſmonis ſbtū ſo lum diſtribuit ꝑ ſtis ꝛ non ſuppoſitis. licet tñ ex ꝓñti poterit diſtribui ꝑ ſup poſitis non ſuis ſꝫ ēquocatoꝝ. io ē ſtorum ſuoꝝ De iſta videaꝫ in prima queſ tione lectionis ſequentis.

Arguitur tercio Contra illū ꝑalogiſmū ex ꝓpoſitioē Quicūqꝫ ſana batur ſan⁹ eſt: laborans ſanabaꝫ g° laborās ſanus eſt ꝺbi non eſt fallacia ēquocationis g̃ text⁹ falſus. Nīs ꝓbaꝫ qz minor nō eſt multiplex ꝑm ēquocationem. nec ē diſtinguenda. qđ ꝓbo. qz non habz niſi vnī cum ſenſum g̃ ibi nō ē aliqđ multiplex Nīs ꝓbaꝫ qz laborās ſupponit ibi reſpcū ꝺbi ꝑteriti tempis. ꝛ ãpliaꝫ ꝑ illo q̃ eſt vel fuit laborans id ē egrotans Et ita ſenſus ē laborans ſanabaꝫ. i. qui eſt vel fuit laborans ſanabaꝫ Jn expli catione aūt illa nulla fuit ēquocatio g̃ ibi nulla ē fallacia ¶ Ad hoc dr ſm bi ridanū qꝺ argumētum ꝓbat vez Et qñ ſibi arᵍ ꝑmiſſe ſunt vere ꝛ ꝓ° falſa: g̃ ē ibi fallacia et non alia q̃ ēquocationis Rñdet. ipē negando ꝓnām: ſꝫ arᵍ ibi ab amplo ad nō amplū: ex pte li laborās: qđ in minori ãpliaꝫ. ꝛ in ꝓclusioē ſolum ſtat ꝑ ptib⁹ ꝛ non ãpliaꝫ ¶ Ꝺt qñ arᵍ hoc ē ꝑbm qui diſtinguit minorem: eo qꝺ laborans ē multiplex ad laborans tūc: ꝛ laborās nūc. ꝛ ita vⁱ ēquocū nō quidam grā ampliationis ſed grā ꝓſtionis ¶ Dicit ad hoc qꝺ ꝑbs dedit regu lam primo ꝓxum qꝺ exemplorū non requiriť verificaº. Sꝫ tenēdo cū ꝑbo qꝺ ibi fit fallacia Dicendū eſt falſuz cē qꝺ laborans ēquoce ꝓbcet temp⁹ ꝑteritum ꝛ temp⁹ ꝑns ſm ſe. nec hoc vult ariſtoteles. ſꝫ laborans dcio ſimplex ꝑ ſe poſi ta vnū temp⁹ ꝛcat: ſꝫ poſita cū alijs. ſcꝫ vbis ꝑteriti aat futuri tempis ꝑ diuer ſis ſupponit Et ꝓhendiť iſte mod⁹ ſb tercio modo fallacie equiuocationis: ꝛ ſb illo mō etiam ponit ariſtoteles Sꝫ auctoz nr̃ poit ſb ꝓmo mō. qz laborās ſm multos vⁱ. ꝛſigr̃e plura tempa Sꝫ tūc ad argumētū ꝑncipale ꝛ motīm b i ridani. ¶ Rūr qꝺ licet in minori laborās nō fit multiplex ſeu ēquocū ꝑmo aut ſcdo mō: qz non ꝑn² ꝑt̃a ſigt/tñ ꝓtineť ſb ēquoco ꝫ° mō. qz ꝑt ꝑ plurib⁹ ſuppo nere Et codez mō dicēdū ē de a° palo°. Quicūqꝫ ſurgebat ſtat ſedēs ſurgebat g° ſedens ſtat De iſto mouet auctoz dn̄ᵐ ꝛ ſoluit in ſcōne ſequente. p² tres mo dos cōmunes videať ibi

Arguitur quarto. Hic eſt fallacia ēquocationis Ego ē ꝓnomē/ꝛ ꝑ nomē ē nomē. j² ego ē nomē. ꝛ tñ nō vⁱ ſb q̃ mō ē/ ēquocationis debeat ꝓtineri ¶ Dico qꝺ ſm tertuz nr̃m ꝓtineť ſb ꝓmo modo Nam filē ē in textu ſcꝫ De⁹ ē vbiqꝫ: vbiqꝫ ē aduerbiū: g° de⁹ ē aduerbiū ¶ Re plicať nō ē filē. qz in maiori exempli text⁹ li de⁹ ſupponit ꝑſona². Et in maiori ꝓme ꝓpōnis li ego ſuppouit mālr: ¶ Dico qꝺ non ē oīno filē/ſꝫ ē filē in h° qꝺ ſicut li de⁹ in maiori ꝛ ꝓclusioē hz aliam ꝛ aliam ſuppōz in genere jta ly ego habz aliam ꝛ aliam ſoppōem in maiori ꝛ ꝓclusione jn genere ſuppōis mālr: et ꝑ diuerſis ſtis accipiť Nam maior redditť vera ꝓut li ego ſupponit mālr ꝑ ſibi filī ſupponēte ꝑſonaliter vt hic ego ſcribo. ſꝫ in ꝓclusioē li ego non ſuppoit ꝑ ſibi filī ſꝫ ꝑ ſcipſo. De iſto videať in ꝫ° mō fallacie equiuocationis in lecti one ſequenti.

Secundus modus equiuocationis pꝛouenit ex trāſumptioē dcōis .uñ trāſūptio vt hic ſumitur. Eſt acceptio dcōnis ꝑcantis vnū ex impōne ad ꝑndū aliud propter ſilitudinem: z ꝑm iſtum modū ſic formaꝫ palogiſm? Quicqd ridet habet os. pꝛatum ridet: g pꝛatum habz os Pꝛima ē duplex eo qꝫ hoc verbum ridet: ꝑt teneri ꝓpꝛie z ex impōne: vel tranſumptiue Si ꝓ ꝓpꝛie ſic eſt vera: z non ſeqꝫ conclūio Si tranſumptiue ſic eſt falſa: z ſequiꝫ conclūio hoc em̄ ṽbum ridere ē equiuocum ad ridere ꝓpꝛie z ad florere: qꝛ ridē ſigt ex pꝛima impōne riſum ab ore emittere: florere ām ꝑt ꝑ quādam trāſumptionem Florē em̄ z ridē quādā habēt ſilitudinez quia vtrobiqꝫ denotaꝫ gaudiū Et ideo ridē capiꝫ ꝑ florē Vñ dicit ariſto. ſumētes aliquā ſil'itudinem ſeſe trāſferūt Vel ſic Quicqd currit hz pedes. aqua currit g aq̄ habz pedes Vtraqꝫ p̄miſſaꝝ ē duplex qꝛ hoc ṽbum currit. vel tenet ꝓpꝛie vel trāſūptiē Currere em̄ z labi aſſimulantur in velocitate motꝰ Si currit ſumiꝫ ꝓpꝛie: ſic maiꝛ ē vꝫ z minoꝛ falſa. ſi trāſūptiue tunc ē ecōuerſo. Tercius modꝰ pꝛuenit ex eo qꝫ aliqua dictio plura ꝑcat compoſita: ſe ꝑata vero vnū ſolū: vt hec dcio immortale. vno mō ſignificat quaſi non potens mori Alio mō ſignificat quaſi potens non mori: z ꝑm hoc palogiſaꝫ ſic Oīne immortale ē ꝓpetuū: hz oīne potens non mori eſt immortale: ergo omne potens non mori eſt ꝓpetuum. Vtraqꝫ p̄miſſaꝝ ē duplex cuz hoc nom̄ immortale ſit eq̄uocū vt dcm̄ eſt. Item oē incorruptibile ē ꝓpetuū. hz oīne potens non corrūpi. eſt incorruptibile. g oīne potens non corrūpi eſt ꝓpetuū Vtraqꝫ premiſſaꝝ ē duplex eo qꝫ incorrutibile vno mō eſt quod non potens corrūpi. z ſic incorruptibile ē

perpetuū ꝫ sic maior ē vera ꝫ minor falsa. Alio modo idem ē qđ potens non corrūpi. vt primꝰ homo potuit non corrūpi. ꝫ in hoc sensu maior est falsa ꝫ minor vera Et sic soluendi sūt paralogismi equiuocatōnis ꝑ distinctionē scōm equiuocationē terminoꝝ in eis positoꝝ vt iam patuit Recta solutio est manifestatō syllogismi falsi. ꝫ ꝓpter quid est falsus. Et hoc contingit dupliciter scz vel distinguendo. vel aliquam p̄missaꝝ interimendo. ꝫ hoc secūdo mō rñdendū est ad omēs pcc cātes in materia Et ad oēs palogismos in materia ꝫ forma peccantes. respondendū est vtroqz modo scilicz distinguendo. ꝫ aliquam p̄missarū interimēdo. nō scōz idem. sed scōm diuersa.

Primū pūctum est: ꝙ vt ait quidam doctor Equoca° debz ꝓpe sic diffiniri Equoca° ē multoꝝ vocatio sb eadē voce. Dñ vocatio nō sumit hic ꝑ bitione tm. sz magꝭ ꝑ suppōe vel ꝑ alicꝰ positioē Et dēt intelligi ꝙ sit multoꝝ vocatio vel qđ denotat multoꝝ voca°. qz ū sp qñ ē equocatio. stat ibi terminꝰ ꝑ diuersis. sz aliqñ denōt stare ꝑ diuersb. vt si dicā hō ē spēs ista ē distinguēda. qz iste ter hō ꝑt stare ꝑ diuersis scz ꝑ intētioē aiē/ ꝑ hōie ad cx Et aduerte ꝙ stare ꝑ diuersis nō facit equocatiōz. sz stare ꝑ diuersis ita ꝙ ꝑ vno ꝛ non ꝑ alio facit equocatōz: sicut in ista omis hō est aiāl: hō stat ꝑ diuersis. ꝛ tamē nō est equocatio Sz in ista hō ē spēs/ꝑt hō stare ꝑ diuersis. qz ꝑt stare ꝑ intētioē aiē/ꝛ ñ ꝑ re extra. sic iter ꝑt capi ꝓre ex ꝛ nō ꝑ intētōc. ita scz ꝙ aliquis vtat hac voce hō ꝑ vno ꝛ non ꝑ alio. Ex quo pz ꝙ ꝑm istum doctorem cā apparentie hꝰ fallacie. ē ydēptitas vocis ꝛ signi. Et causa non extitit ē diuersus vsus. qz scz ꝓtingit ea vti illo mō vel alio

Secūdū pūctum est/ꝙ huiꝰ fallacie secūdꝰ modꝰ fit ꝑ equiuocū a ꝑsilio: scz qñ dictio actualiter vna ꝑmo ꝛ ꝑnꝰ vnū ſt: ꝛ aliud transumptiue vel ꝓpter filitudinem: vt hō ꝑmo erat impositū ad ſndū aāliarōlia/ꝛ scdo ꝓpter filitudinem impositum ē ad ſndum, ymaginem hominis pictā vel sculptam jta ꝛ ridere ꝑmo ſt actum oris. 2° ſt flozitione prati. Dñ in aliqmbꝰ ꝓpōnibꝰ vtimur hōie ꝑ ꝑmario ſto. vt hō ē risibil. homo ē rational Jn aliquibꝰ ꝑ scdario ſto: vt hō depingit. hō scribit Et ideo illa ꝓpō in qua terminꝰ po² ꝑ suo scdario ſto ē distinguenda. non autem qñ ponit ꝑ ꝑmario figto. quia terminꝰ cōis vbicūqz ponit ꝑt stare pro primario figto. quia analogum stat pro suo figto famosiori Et ideo quādo arguit sic. Quicqđ ridet habz os ꝓratum ridet ergo ꝓratum habz os Vtraqz p̄missaꝝ ē dupler. ꝛ quare hoc. qz medium ꝙ in vtraqz ponit ē equiuocū. sed qñ maior extremitas est equiuocum. tunc maior ꝛ conclusio sunt distinguende. Quando minor extremitas est equiuocū: tūc minor ꝓpō ꝛ ꝛclu° distingūtur. Unde soluit sic

Si ridere ca² in vtra³ p̄missa³ ꝑprie tunc maior est vera ⁊ minor falsa Si in vtraq; trassumptiue tūc ē e3: ⁊ istis duob⁹ modis bene se⁹: ꝛc̄lo: ⁊ est bon⁹ syllogism⁹ in darij. sz sicut ꝯ°ē falsa ita aliqua p̄missa³ Sz si in maiori teneat ꝑprie/ ⁊ in minori transsumptiue. ecce ibi fallaciam equiuocationis. qz medium tenetur equiuoce Item q̄cūq; expediūt bona sūt. mala expediūt: ergo mala bona sunt Expediens ꝑ prius ℔t bonū vtile h°ē bo^m fim². ⁊ ꝑ posteri⁹ min⁹ vtile siue min⁹ malum ⁊ hoc ē bonū ℔m quid Et ℔m h°soluit palogism⁹

Tercium p̄ctū q; p istū modū peccant tales discursus Omis hō est aiāl rōle: ymago picta est hō: g̃ ymago picta ē aiāl rōnale Vel sic enthi^ce Nec ymago ē homo: g̃ hec ymago ē aiāl rōnale Item petra erat xp̄s: g̃ aliquod irrōnale erat xp̄s Item vrina est sana g̃ vrina ē aiāl. dicta est sana g̃ dicta ē corp⁹ aiātum Et vl'iter quando aliqua dictio p̄t sumi ꝑprie/ ⁊ improprie: metaphorice ⁊ trāsumptiue cāt iste secūd⁹ mod⁹: vt ſbtū scie ē materia scie: g° scia ꝑpo² ex materia ⁊ forma: añs distinguit. qz si materia ca² ꝑprie tūc añs ē falsum Vel p̄t capi improꝑe ⁊ metaphorice sic ē verū. ⁊ ñ valz ꝓnia quia ar²a termino stante improprie ad cūdem stantem ꝑprie Item statua ꝓpo² ex ere ⁊ figura g°es ⁊ figura distinguit rtal'r. Iam compōni potest capi ꝑprie/ ⁊ sic añs ē falsum Vel improprie ⁊ metaphorice sic est verum. et sic ꝓnia non valz Et sicut ē de istis ita est de innumerabilib⁹ alijs qz vix ē aliq̄ dictio vsitata ta quin accipiat aliqñ improꝑe ⁊ metaphorice Sepe cm̄ ꝓtinēs po² ꝑ ꝓtento. ⁊ ecōuerso qñq; ps ꝑ toto ⁊ eō causa ꝑ cāto. aut nomē inuentoris ꝑ nomie inuenti vel e3°: qñq; nomen passiōis humane attribuit deo. vt irasci tedere penitere: qñq; vbum vni⁹ tempis ꝑ vbo alteri⁹ tempis: qñq; vn⁹ casus ꝑ alio casu. qñq; singulare ꝑ plurali ⁊ sic de multis alijs vt ad lōgz docuit ockam in loyca sua

Quartum p̄ctū: ē/ q; terci⁹ mod⁹ h⁹° fallacie ē qñ dictio simplex tm̄ vnū ℔t: ⁊ tamen ꝓposita ℔t plura/ vt mortale vnū per se sigt scz aptum natum mori Et tm̄ immortale pla ℔t qz negatio addita mori ℔t negare actum tm̄ ⁊ relinquere aptitudinem/ ⁊ sic immortale sumit puatiue. Vel p̄t negare actum ⁊ potentiam fil'. ⁊ sic immortale tenet negatiue Et palogisatur sic Omne immortale ē ꝑpetuū ⁊c vtz in textu Eodem mō d² de istis paralogismis Omis iniust⁹ nat⁹ est habere iustiam/ lapis ē iniust⁹ g̃ lapis nat⁹ ē habere instiam Item omnis ignarus natus est habere sciam: asin⁹ ē ignar⁹: g̃ natus est habere sciam. ¶ Sed est diligenter aduertendum q; iste terci⁹ mod⁹ nō fit ꝑ hoc q; aliqua vox diuersa ℔cet sicut in duob⁹ ꝑmis modis Sz ex hoc q; eadem vox p̄t supponere ꝑ diuersis ideo ꝑ isto modo ockam dat sex regulas quib⁹ p̄t ꝓgnosci ¶ Prima regula. qñ vnū extremū ꝑpōnis est nomen p̄me intentionis/ ⁊ aliud extremū est nomē secūde intentionis. Illa ꝑpositio ē distinguenda penes tercium modū eq̄uocationis. eo q; nomē p̄me intētionis potest supponere simpl'r vel psonal'r Ex^m vt homo ē spēs. soz. est homo. ergo soz. est spes Item rationale ⁊ homo sunt idem real'r sed rationale est dra/ et homo est spēs ergo species ⁊ dra sunt idem ¶ Secunda regula quando vnuz extremū est nomen p̄me impositionis: ⁊ aliud nomē secūde impositionis. ꝑ positio talis est distinguenda penes istum tercium modū: qz termin⁹ p̄me impositionis potest teneri psonal'r vel materialiter: vt alb⁹ē adiectiū. homo ē albus. ergo homo est adiectiū:

¶ Tercia regula termin⁹ ꝓmunis supponēs respcū vbi de ꝑterito: ꝑpō est

distinguenda q3 termin9 pt supponere p his q̄ sunt vl'fuer't vt puer fuit senex Et sb isto ptinet ille palogism9 Quicūq3 sanabat san9 e labozās sanabat g3 cē Nam labozās apliat p illo q̄ nūc e labozās vel p illo q̄ fuit vt sup dcm est

¶ 4a regula qn̄ termin9 cōis supponit respcū vbi de futuro, tūc e distinguēduz bz pt supponere p his q̄ sunt vel crūt ¶ Quinta regla qn̄ termin9 supponit res pectu h9 modi possibile ptingens/ ppō est distinguēda: ¶ Sexta regla qn̄ ca dem dcio potest cē diuersoz ca suū/genez/numeroz vel alioz accn̄tiū grāma ticaliū: tal' ppō e distinguenda, vt ista. asini sunt epi jbi cpi pōt esse nti casus vl' genitiui/p hoc soluit oms epi sunt hoies asini sunt hōies jbi e diuersitas nume ri z casus vt patet inspicienti.

Queritur primo Utrū sigm vl'e additū termino cq̄noco distribuat ip3 p btis vel p suppositis: Et si p btis an p omnib9

Dico q distribuit ipm p omnib9 btis z nō p suppositis, pbat3 q3 signū additū alicui termino distribuit ipm p omnib9 his a qb9 pticipatur fm exigentiam'co pule: sz qōlibz btum termini equiuoci pticipat ipm tm̄/da nom̄ e eis cōe/ g3 ti9 eq̄uoc9 distribut9: distribuit p omnib9 btis Et q non distribuat p suppositis p3 q3 termin9 eq̄uoc9 nō habz supposita imediate j nō pt p illis distribuere vt est opinio multoz. ¶ Sed ar2 q etiam signū vl'e distribuat tm̄ eq̄uocū p suppo sitis Sicut li non/ē agens non naturale sz ad placitum: qd negat z distribuit tm̄ minū p omnib9 btis z suppositis/vt non canis ē accns: q3 q̄cquid post se innenit totū destruit Ista sigm vl'e ē agens distributionē suā in tm̄ ꝑm cui addit z non ē agens nāle sz agens rōnis ad placitum/g3 signū vl'e ad placitum vtētiū potest distribuere tm̄ equiuocū tā p btis q̄ suppositis/vt dicendo omis canis ē/sb dia null9 canis ē accns. ¶ Ad hoc dicūt q canis de rigore bmonis ꝑmo z ꝑncipa2 distribuit p suis btis/tm̄ ex ꝑnti poterit distribui p suppositis: nō suis: sz suioz figtoz z equocatoz Etiam d2 q nō est sil'e de negatione non/z de signo vl'i: da li non positum in pn̄o tam ppois cathec q̄ ypotec totum negat z destruit. sz signū vl'e affirmatiuū solum distribuit tm̄ cui adiungit puta sbtum si ponatur in principio vt omne aial currit Et signū negatm̄ tam sbtum q̄ ptum vni9 ca thego¯ce ¶ Sz signū vl'e additum termino equiuoco in ppō: hoc nō facit. da nō est ppō vna: sz ppō plures/jgit non e sil'e Etiam pt assignari rō q signum vl'e non distribuit p omnib9 suppositis btoz/quia si sic tūc omis tal' esset simpl'r falsa/aut vera: z sic ppō de termino eq̄uoco uō esz distinguenda sz sim2 ccedē da vel negāda/sz hoc ē ꝑ phm z° elenchoz q̄ docet palogismos h9 fallacie sol uere per distinctiones.

Queritur secūdo Utrū analogū p se positū stat p suo bto famosio ri vel p omnib9 btis incōiūctim ¶ Ad h°rndet aliq̄ q analogū positū p se semp stat incōiūctim p omnib9 btis/nec magis p vno q̄ p reliquo Cui9rōz assignāt: q3 omis termin9 eq̄uoc9 vt pus pbatū e sp stat p omnib9 suis btis in ꝑiūctim/sz analogū ē ti9 eq̄uoc9 vtz p phm in pn̄o ptoz exem plificando p animal viuū z aial pictū. sz manifestū ē q aial ē analogum ad aial viuū z aial pictum/g3 aial p se posituz stat p omnib9 btis in ꝑiūctim ¶ Si ar2 A nalogū p se positum stat p suo bto famosiori vtz scdo topicoz de loco a dis patis g3 dcā falsa ¶ Dicūt q hoc ē de bonitate intelligentis z accipientis ipm analogū p illo bcato qd̄ prius bt: qd̄ ē btum famosi9: quo mō aial accipit p animali viuo ¶ Alij dicūt q' analogum semp stat p suo bcato famosiori. q' niam sic vsus cōis habet. q' tm̄ accipiat p suo ꝑmario z ꝑncipaliori bcato, nō

cum dico oīe aiāl currit: omis audiens ⁊ intelligēs illam ꝓpōez statim in mē
te ꝯcipit aiāl vinū currere qm̄ hoc ꝑtum currere nō ꝯuenit aiāli picto ¶ Si ar
guaī ergo de analogo seu cōquoco a ꝯsilio ñ venit distinguēda/qz si stat ꝓ fig⁹
to ꝓncipali ⁊ fa[illegible]ofo tūc nō est eq̄uocū ⁊ multiplex. ¶ Dico q ꝓpōes in qui
b⁹nō vtimur analogo ꝓ scōario ꝑto non sunt distinguēde: vt aiāl currit: hō
disputat/hō est aiāl rōnale: Sed ꝓpōes verificabiles ꝓ scōario ꝑto sunt dis
tinguēde: vt homo depingit̄/hō est aure⁹ hō ē argente⁹ Et vt dicit ockam. rō ⁊
cā h⁹nō est alia q̄ volūtas vtentiū Et ideo⁹ si placeret vtentib⁹ posset vtraq;
distingui/hoc tamen vsus non habz

Arguitur primo ◦ Contra totum textū sic Nulla ꝓpō ē distinguēda.
g̃ tot⁹ text⁹ de fallacia eq̄uocatōis ē falsus Ins. pba
tur Nullū ôm aut falsum ē distinguēdū. sed omis ꝓpō est ôa vel falsa. g̃ nul
la ꝓpō est distinguēda: ꝓna tenet in celarent: Minoz ptz ꝑ diffinitionē ꝓpōis
sed maioz ꝓbat̄ qz oīe verum ē ꝯcedendū/⁊ oīe falsum negandū: j⁹ neutrum
istoz ē distinguēdū ¶ Dico ad minorem q líz omis ꝓpō sim² vna vel ꝯiūctio
ne vna sit vera vel falsa: nō tñ ꝓpō plures ē vera vel falsa. ymo sit vera ⁊ fal
sa vt dicit biligā ¶ Ito quo nō q vt dicit ꝓhs ꝑmo pier. ꝓpō vna seu enūcia
tio vna ē que vnū de vno ꝑt vel ꝯiūctione vna Expo² sic: Enūciatio vna est q̄
ꝑt vnū supple ꝑtum de vno supple ꝑto: Vel ꝯiūctione vna. j. ꝑt pl'a exñtia v
na ꝯiūctione: supple'a pte ꝑti vel p̄ti ¶ Oēnūciatio plures ē que pl'a ⁊ nō v^m
ꝑt vel incōiūctim: q̄ sic expo² Enūcia° pl'es ē/supple sua res obiecta. q̄ ꝑt pl'a/
⁊ non vnū supple sim² nec ꝯiūctioē: vel ꝓ id est in ꝯiūctim. j. pl'a non faciētia v
nū ꝯiūctione Et tūc idem sunt: ꝑcare pl'a ⁊ non vnū: ⁊ ꝑcare plura incōiūctim
nō tñ est nugatio qz vna exponit aliam ¶ Vt ē triplex enūciatio pl'es scz vo
ce tm̄ in qua ponūt pl'a a pte ſbti vel p̄ti non ꝑcātia plura/vt marc⁹ tulli⁹ cur
rit De ista nō intel² dif° Enūcia° pl'es ꝑtione tm̄ est q̄ ꝑt plura incōiūctim a p̄
te ſbti vel p̄ti ſb vna voce: vt canis currit/q̄ vz istam. canis latrabil' piscis ma
rin⁹ sid⁹ celeste currit/q̄ expositio est enūcia° plures voce ⁊ ꝑtione sit

¶ Item enunciatio plures voce ⁊ significatione simul est que significat
pl'a ⁊ non vnū ſb pl'ib⁹ vocib⁹ a pte ſbti vel p̄ti positis: non facientib⁹ vnā oīō
nem vt hō asin⁹ currit Et de istis duab⁹ datur diffinitio ¶ Aliqui tñ volūt q
diffinitio intel'igat etiam de enūciatione ꝯiūctione vna: vt ē, ypo^cā: quā appel
lant pl'es ſm quid Et ſm illos ꝑma ꝑticula debz exponi q̄ ꝑt plura supple a p̄
te ſbti vel p̄ti: ⁊ non vnū sim². ita q ꝑ illam ꝑticulam ꝓchendat̄ omis enūci
atio ꝯiūctioē vna. ⁊ etiā enūcia° plurcs ꝓprie dcā Et q ꝑ scōam ꝑticulam dat̄
intelligi aliquid ſpāle ꝯueniens tm̄ enūciationi plures sim². in qua scz ponūtur
plura a pte ſbti vel p̄ti/non faciētia vnū ꝯiūctione: ⁊ h⁹ explicite. vt hō animus
currit Vel implicite: vt canis currit q̄ sunt ꝓpōes plures sim²:

¶ Si dicatur canis currit ē ꝓpō pl'es: g̃ est ꝓpō ꝑ locum a pte in mō ¶ Di
co q ibi ar²a dcōne ꝓposite figure ad vnam ꝑtem: ⁊ ideo pl'es nō ē determinatō
ꝓtrahens sed ꝑs ꝓponens. ¶ Replicat̄ Cōtra solutionē qua dcm̄ est q ꝓpō
plures non ē vera vel falsa. Omis ꝓpō mūdi ē vera vel falsa. g̃ ꝓpō pl'es est
vera vel falsa/ꝓnia tenet ꝑ locum a toto in quantitate ad suam ꝑtem ¶ Dico
negando ꝓnām/ad ꝓbationem ôz q non arguit̄ ꝑ illum locum co q ꝓpō plu
res non ē ꝑs ꝓtenta ſb ly omis ꝓpō: quod sic oñdit̄. quia ꝓpō ⁊ ꝓpō vna idē
sunt. ficut hō. ⁊ vn⁹ homo idem sunt vtz 4° metha^cc: sed ꝓpositio pl'es non est
ꝓpositio vna. g̃ non ē ꝓpō vt exꝑsse patet ꝑmo pier. ⁊ ꝑ oñs ꝓpō plures nō
est oz̄ō verum vel falsum ꝑcans: qz non ē oz̄ō vna g̃ non est oz̄ō

¶ Et si replicaꝛ illa ꝓnia non valꝫ ꝑpō plures non est ꝑpō vnꝰ. g ꝑpō plures nō e ꝑpō. ꝑbaꝛ. qz ibi arꝫa ꝑte in mō negatiue: sicut hic/ethyops nō e hō albꝰ g ethyops nō e hō ¶ Dico q ibi arꝫa toto in mō negatiue: ꝛ nō a ꝑte in mō Et ad hꝫc dꝛ q non ē sile: quia li vna nō est determinatio ꝓtrahens ad ꝑpōem. co q ꝑpō ꝛ ꝑpositio vna sunt penicꝰ idem. ꝛ ideo vna non est determinatō ꝓtrahens: sed homo ꝛ hō albꝰ non sunt idem. quia albꝰ ē determiātio ꝓtrahens que fecit ꝑtem in modo: ꝛ ideo nō est simile.

Arguitur scō Nihil est distinguendū nisi sit ꝑpō: ꝫ ꝑpō plures nō est ꝑpō vt ꝑbatum est. g ꝑpō plures non ē distinguenda/ꝓnia tenet in baroco/ꝛ p ꝓns ista male distinguit omis canis currit. ō primo mō Et etiam ista quicquid currit habꝫ pedes de scō mō. qz omis tales sunt ꝑpōes plures p diffinitionē luꝑius datam ¶ Dico ad maiozem q nihil est distinguēdū nisi sit ꝑpō hns vnū sensum vel plꝰ Jam ꝑpō plures habꝫ v nū sensum vel plꝰ g venit distinguēda ¶ Si replicaꝛ ꝑpō plures nō ē ꝑpō. g non ē ꝑpositio habens vnū sensum aut plures: ꝓnia tenet p locuꝫ a toto in modo negatiue ¶ Dico ꝫm richardū biligam q ꝑpō caꝛ vnoꝰ cōiter et tūc dꝛozō habens sbtum ptnm ꝛ copulam: vel habens sbta pta ꝛ copulam. ꝛ sic p positio plures dicit ꝑpō habens plures sensus. Et venit distinguēda/similiter et ozō amphibologica Alioꝰ capit ꝑpō ꝑpe ꝛ sic dicit ozō verum vel falsū significās/ꝛ sic ꝑpō plures non dicit ꝑpositio. vt canis currit que vt equoca est ꝛ vt ꝑpositio plures non est vera nec falsa. Sed qñ distingit ꝑ vno sensu ē vera ꝛ ꝓ alio sensu falsa

Arguitur tercio Si aliqua ꝑpositio essꝫ distinguēda maxime illa in qua ponit terminꝰ equocꝰ/sed hoc nō: g nulla ꝑpō est distinguenda Minoꝛ ꝑbaꝛ de ista ꝛ ꝓsil' vt omne ens potest esse: ꝛ quicqd currit habet pedes ꝛc Nam si ptum ibi capiatur ꝓ significato ꝓncipaliozi tunc est vera/si ꝑ vtroqꝫ tunc est falsa. Jgitur non est distinguenda. ¶ Dico q licet ꝑpositio in qua ponitur equiuocū a ꝓsilio non fit distinguenda incidituꝫ certum ē ptum ꝓuenire sbiecto ꝓ vtro ꝓncipaliozi vel non ꝓuenire tamē in quantum hoc non certum ē audientibꝰ debet ꝑpositio sic distingui ¶ Replicaꝛ Analogum p se positum stat ꝓ suo significato famosiozi ꝛ ꝑn cipaliozi. sed equiuocū a ꝓsilio est analogum Jgitur stabit semper ꝑ significato ꝓncipaliozi. ꝛ per ꝓns certum est ptnm illi conuenire vel nō ꝓuenire. ergo talis ꝑpositio non est distinguenda sed ꝓcedenda vel neganda. ¶ Dico licet apud doctos ꝛ intelligentes talis ꝑpositio nō esset distinguenda de necessitate. tamen apud cos/ꝛ alios est distinguenda de bene esse: ꝛ ne videamur ignozantes Et ideo dato q ꝓpositio aliqua de termio equiuoco sit vera in vtro qꝫ sensu vel falsa: adhuc tñ debet distingui a nobis ne videamur ignozātes significatiōz termini equiuoci

Arguitur quarto multi sunt palogisini peccantes penes fallaciam equocationis qui non continentur sb aliquo triū modozum in textu positozum: ergo modi equiuocationis sunt insufficienter traditi Ans ꝑbatur de istis Homo est spēs sortes est homoꝰ g sortes est species. Item homo est mortuus: homo viuens est homo. ergo homo viuens est mortuus Item ēpi sunt hōies asini sunt ēpi. g asini sunt homies ¶ Dico q omnes tales palogisini ꝓtinentur sb tercio modo. vt dictum est in quarto puncto

huiꝰ lcōnis ¶ Replicaꝫ terciꝰ modꝰ ẽ vt dicit textꝰ: qñ dictio simplex tm̃ vnuꝫ ꝑt/ & ꝓposita pla ſz in ꝑdictis palogiſmis nō ẽ dcio ſimplex & ꝓposita. g̃ nō poſ ſunt ꝓphendi ſb 3ꝰ mō ¶ Dico q ꝓpter hoc biridanꝰ ponit 4ꝰm modū. Et dr ad ariſtotelem qui nō ponit niſi tres/ q liz non ponat niſi tres mōs. tm̃ nō vult negare ḋn ſint pl'es ¶ Tenendo tamē q non ſint plures q̃ tres ꝑt dici: q ſim plex & compoꝰm in 3ꝰ mō non capiūt ſolū grāmatical'r ſz etiam loy cal'r vt ſim plex dico q ſine addito dico. Jam terciꝰ modꝰ eſt qñ dcio ſimplex. j. ꝺm ſe ſump ta caꝫ ꝓ vno/ & ꝓpoſita. j. cū alio poſita ſcz vbo ꝑteriti aut futuri tempis ꝛc̃ ca piť ꝓ pluribꝰ/ & ita eſt in dictis palogiſmis.

Amphibologia eſt multiplititas oꝛōnis eiuſdē ſcōm ſubſtātiam z ꝺm modū ꝓferendi diuerſa ſignificās Fallacia autem amphibologie eſt de ceptio ꝓueniens ex ꝺemptitate oꝛōnis eiuſdē ꝺm ſubſtātiam z modū ꝓferendi diuerſa ꝺntis.

Cauſa apparentie eſt ꝺemptitas oꝛōnis eiuſdem ꝺm ſubſtantiam z modum ꝓferendi Et cauſa defec tus eſt diuerſitas ꝺcatoꝛ. Et dicitur amphibologia ab amphi quod eſt dubiū: z bole ſententia. quaſi dubia ſententia Amphibologie tres ſunt modi

Primꝰ modus ꝓuenit ex eo q aliqua oꝛō principa liter plura ſignificat vt liber ariſtotelis Hec em̃ oꝛatio eſt duplex Uno mō idem eſt q liber editus ab ariſtote le Alio modo idem eſt qđ liber poſſeſſus ab ariſtotele Et ſcōm hoc paralogiſatur ſic. Quicquid eſt ariſtote lis poſſidetur ab'ariſtotele Iſte liber eſt ariſtotelis: er go poſſidetur ab ariſtotele. Utraq; premiſſarū eſt du plex vt dcm̃ eſt. Itē quiſcūq; velle'me accipe vellem q accipent me. ſz inimicos vellem me accipe g̃ velle q inimici accipent me Minoꝛ ẽ duplex: q ſi me cōſtruit a ꝓte ꝑtꝰ ẽ falſa: ſi a ꝓte ante tūc ẽ vera. Decūdꝰ modꝰ amphibologie ꝓuenit ex trālumptioē oꝛōnis. Trālūptio oꝛōnis eſt qñ oꝛō ꝓꝓrie vnū ꝺcās: trālumi tur ad ꝺndū aliud ꝓpter aliquā ſilitudiē z in ipſis reptā vt lit' arať trālumiť ad opam ꝓdi Et ſoꝛť ſic palōmꝰ

quandocūq; litus aratur: terra aratro scinditur: ꝫ qñ indocilis docetur. litus arat: ergo qñ indocilis docet terra aratro scindit. Utraq; premissaꝝ est duplex. Nam si litus aratur in utraq; sumat proprie tūc maior est vera ꝫ minor falsa: si capiat transumptiue tunc ē e contra. aut in maiori proprie ꝫ in minori trāsumptiue tūc est fallacia āphibologie. Tertiꝰ modꝰ puenit ex eo qp aliqua oratio composita plura sigt: separata vero vnū solum. vt seculum scit aliquid: hec em̄ oratio est duplex: sigt enim qp aliquis habeat scientiam de seculo: vel seculum habeat sciām de aliquo. Et palogisatur sic. Quicquid scit aliquid habet scientiam: seculum scit aliquid ergo seculum habet scientiā. Minor est duplex. aut em̄ seculū ē nti casus ꝫ aliquid acci casus:: tūc est falsa. vel econuerso tūc ipsa est vera: sed non sequit conclusio. quia tūc seculum in minori est acci casus ꝫ in conclusione nom̄iatiui casus: ꝫ ita ē equiuocatio de ly seculum in minori ꝫ cōclusione. Similiter hic: quicq; d scit hoc scit: ē duplex quia li hoc pōt supponere huic verbo scit: vel apponere. Et palogisatur sic. Quicquid scit hoc: scit. tempꝰ scit hoc: ergo tempꝰ scit: soluit vt precedens. Similiter hic quicquid videt aliquis hoc videt. columnam videt aliquis ergo colūna videt. Maior est duplex vt dcm̄ est in alijs. Similiter hic. Quicūq; sunt epi sunt homines. asini sunt episcopi. g̃ asini sunt homines. Utraq; premissaꝝ ē duplex: eo qp hec dictio epi potest esse nomiuatiui casus vel gti.

Hō autem deceptio facta ex diuersitate casus faciat ā phibologiam. Patꝫ. Quia casus datus est dictioni ad hꝫ vt ordinetur cum alia dictione: sed ordinatio dictionis

cum dictione facit amphibologiam ꝛ nō equiuocatio nem Hoc ēm patet ꝑ aristotelē formātē ꝑalogismos amphibologie ꝑm diuersitatem casus ꝛ nō equocationis Sciendum ē ꝙ aristo. ponit tres modos coēs equiuocationi ꝛ amphibologie. Prim⁹ mod⁹ ē qñ dictio vel ozō plura principaliter ꝭcat. dictio vt canis oratio vt liber aristotelis Secūdus mod⁹ est qñ soliti sum⁹ dicere ꝑm trāsumptionem. trāsumptio in dictione vt ridere. in ozōne vt litus aratur Tercius modus est qñ compositum plura ꝭcat. seperatum vo vnū solū: exemplum in equiuocatione vt immortale ꝛ icozruptibile. de amphibologia vt sclm̄ scit aliquid Sz nūc obȳcit deceptio ꝓueniens ex ꝓpūctioē dictiōis nō cōtinet sub aliquo istoz triū modoz in equiuocatioē. sicut in hoc ꝑalogismo Quicūz sanabat sanꝰ est: laborās sanabat ergo laborās sanꝰ est Non continetur ꝛb tercio mō. ꝙ laborās ſtē dcio composita. Nec ꝛb scōo mō ꝙ hec dcio laborans non tenet transūptiue Nec sub ꝓmo: ꝙ primꝰ modꝰ ꝓuenit ex principali ſtione. sed hec dictio laborans ſtūgt principalit tempꝰ: ꝛz ex consequēti ꝑ accītia Ergo illa deceptio fcā ex cōstioē ſt est sub aliquo istoz triuz modoz Solutio deceptio facta ex conſtūctioē dictionis continet ꝛb ꝓmo modo equiuocationis Ad hoc qđ obȳcitur dicēdū ꝙ primꝰ modꝰ prouenit ex principali ſtione appellata hic. quicqđ ex eadem impositioē importatur ꝑ dcionem Sz ex eadem impositioē ſt quelibz dictio ſtūctum: ꝛ sua accīa Ille ēm qui imposuit hoc nomē lapis ad ſtūnduz lapidem sub tali genere. sub tali numero ꝓposuit Et sic ead⁹ impositioē imposuit impositor. ꝙ ꝯ dcio laborās

importat suū ꝯcatum ꝛ suam cōꝯtionem eadē impōe

Vel dicēdū ꝙ principalis ꝯtio ponit in primo mō equiuocationis ꝛ amphibologie ad remouendū trāſ ſumptionem. eo ꝙ trāſūptio ꝯcatur ꝓ dcionē non pn̄cipaliter vt ridere nō ꝓncipal'r ꝯcat hoīe. ſz trāſūptiē ꝓ quādā ſilitudinem Et hꝫ dcio laborās licz non hz plura ẽta. tñ cōſigit plura tempora ſcz ẽt temp⁹ preſens ꝛ p̄teritū imptectum Sed queritur quaē deceptio facta ex quibuſdam accīt̄ib⁹ facit equiuocationem. et ex quibuſdam āphibologiam Solutio Dico ꝙ quedā ſunt accīt̄ia que conſequūtur dcōem ñ abſolute: ſz ꝓ vt ē ordinabilis cū alia dcioē ſicut caſus numer⁹ Ordināt ām dcioēs adinuicē ꝓ talia accīt̄ia. Vale em̄ dicēt hō currūt. q̄ ibi ñ eſt deb⁹ caſus nec debitus numer⁹. Et deceptio ex talib⁹ accīt̄ib⁹ eſt deceptio in oratione ꝛ ſic ē in amphibologia ꝛ non in equiuocatioē. Hz ſūt alia accīa abſoluta que conſequūt dcionē ꝓ ſe vt tēp⁹ figura ꝛ per talia accīa non ordināt dcioēs adinuicez q̄ ſicut bñ dr homo currit. ita bñ dr. homo currebat Bñ hz temp⁹ varietur manet tñ eadem conſtructio. ideo ñ conſtruuntur mediāte tpe Et ſic deceptio ex talib⁹ accīt̄ib⁹ fit in dcione. ꝛ ita in eq̄nocatioē ꝛ ñ in āphibologia

Primū pūctum hꝫ leōnis eſt ꝙ p⁹ q̄ g̃ II. mr̄ dcīāuit de falla eq̄ocationis q̄ fit ſcōm multiplex actuale dcōis. hic dcīmiāt de fallacia āphibologie q̄ fit ſm multiplex actuale ordis. Et facit in iſto textu ſeptem ꝓ ordinem ꝑmo ponit diffinitōz āphibologie. 2° diffinitioēz fallacie āphibologie cū cā appntie ꝛ defect⁹/ 3° ponit tres e⁹ modos. de ꝑmo ponit duos paloziſmos: de ſcōo vnū de 3° q̄tuor 4° ꝓbat ꝙ deceptō fcā ex diuerſitate caſus facit āphibologiā ꝛ nō eq̄nocationē. quito ponit tres mōs cōes eq̄uōtiōi ꝛ āphibologie. Sexto facit vnū argumtū de iſto paloziſmo. q̄cūz ſanabaī ſan⁹ ē ꝛē Sep° mouet vnā qōez de accīt̄ib⁹ reſpectis ꝛ ab⁹ quā ſoluit

Secūdū pūctum eſt/ ꝙ amphibolo⁹ ē qñ ord actual'r vna pl'a ẽt. vt hꝫ ord: b ariſtotel'/ manēs v⁹ actual'r pl'a ẽt. ꝛ hꝫ iō. q̄ iſte gtūs ariſtotelis poteſt conſtrui in habitudine cauſe efficientis. vt ſit ſenſus: liber fact⁹ ab ariſtotele. vl' ꝑt ꝓſtrui in habitudine poſſeſſoris ad rē poſſeſſā. vt ſit ſenſus lib⁹ poſſeſſus ab ariſtotele Et ſic tal' mltiplicitas ꝓucit ex ꝑte ordis

z non ex pte alicui⁹ dcōnis absolute ¶ Sed buridanus aliter sentit qz dicit q mo di ſndi attribuūt dcō nib⁹ incomplexis. z nō ozōib⁹ nisi grā dictionū ideo po nit ibi multiplex dictionis p fallacia equiuocationis: sicut z hic/ quicūq; sunt epi sunt homies: asini sunt epi ergo asini sunt homies ¶ Quid autem sit fallacia amphibologie: que causa apparentie: z que cā defect⁹ clare patent in textu. ſz hoc aduerte q quelibet fallacia pt habere duas diffinitiones. Vnā ex pte cau se apparentie z tunc fallacia ca² actiue ¶ Et aliam ex pte defect⁹ z tunc ca² passi ue ¶ Exemplum pmi ¶ Fallacia amphibologia ē ydoneitas decipiendi pueniēs ex actuali vnitate ozōnis plā pcantis ¶ Ex^m secūdi ¶ Fallacia āphibologie ē de ceptio pueniens ex multitudine sensuū eiusdē ozōis diuersa pntis

Tercium pūctū est/q pm⁹ mod⁹ fallacie amphibologie ē qñ ozō ac tualiter vna plā pt eque pn²: vt ꝓtingit tacentem di cere: si li tacentem regatur a dicere a pte añ/ tunc sensus est ꝓtingit q tacēs di cat. qđ ē alsum ¶ ſz si li tacentem regatur a dicere a pte p⁹: tunc sensus est: ꝓtin git dicere aliquem esse tacentem: qđ pt esse verum ¶ Ista distinguit de ista ꝓtin git cecum videre ¶ De isto sic palogisat ¶ Quēcūq; ꝓtingit videre: ꝓtingit habe re visum. sed ꝓtingit cecum videre ergo ꝓtingit cecum habere visum ¶ Minor ē duplex ¶ Aut em̄ li cecum regit añ videre z sic est flā: z sequit 2° ¶ Vel regitur a videre a pte p⁹: sic est vera: quia sensus est ꝓtingit aliquem homiez videre v nū cecum: z tunc non sequit ꝓclu⁹: quia li cecum in minori r egtiur a videre a pte p⁹. z ita se tenet ex pte medij. z in conclusione regitur a videre a pte ante z se tenet ex pte minoris extremitatis ¶ Eodem modo soluūt isti ¶ Quēcūq; ꝓtingit dicere ꝓtingit loqui: sed ꝓtingit tacentem dicere ergo ꝓtingit tacentez loqui ¶ Item quoscūq; vellem me accipe: vellem q accipent me. sed inimi cos vellem me accipe: g vellem q inimici accipent me ¶ Maior est vera ſz mi nor est distinguenda eo q infinitiuus ponit inter duos accōs qui pūt indz inter ante regi vel p⁹. z sc̄m hoc est alia z alia sīma

Quartum pūctū est: q secūd⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē quando ozatio actu aliter vna: ꝑpe vnū pt: z transumptiue aliud. vt lit⁹ aratur de quo in textu ¶ Siliter ista. lauare laterem/ vnū pcat ꝑpzie sz aq̄ ab lucre coctum lapidem/ z aliud transumptiue sz laborem pdere ¶ Et palogisat sic ¶ Quicūq; lauat laterem habz aquaz: sed custodiens mulierem lauat laterē g custodiens mulierem habet aquam ¶ Vtraq; premissarum est duplex: qnia si lauare laterem sumatur vtrobiq; ꝑpzie/ tunc maior est vera z minor falsa. si in vtraq; sumatur transumptiue tunc maior est falsa z minor vera/ z istis duo bus modis bene sequitur ꝓclusio: z nulla ē falsa: ſz sicut 2° ē falsa ita z aliqua pmissarum ¶ Sed si lauare laterem in maiori capiat ꝑpzie: z in minori transūp tiue tunc vtraq; pmissay ē veta sed tunc ē fallacia amphibologie ¶ Eodem mō soluit iste palo⁹ ¶ Quicūq; haurit aquas cribzo est iuxta aquam: sed cleric⁹ sine libzo haurit aquas cribzo: g cleric⁹ sine libzo est iuxta aquam.

Quintum pūctū est: q terci⁹ modus hui⁹ fallacie fit quando vna ozō p se sumpta tantum vnū pcat z composita cum al tera plura pcat. vt ista ozatio asini sunt. tm̄ vnū pcat/ sed quando sibi additur ly epi vt asini sunt epi. iam plura pcat. ¶ Epi em̄ potest ee nti casus p'is numeri vel potest esse genitiui caūs in habitudine possessoris ad rem possessam ¶ Et ſm̄ hoc palogisatur sicut habet in quarto palogismo ¶ Similiter hic quicquid ali quis videt hoc videt sed calumnam aliquis videt g calumna videt ¶ Maior est

duplex. Nam illud ꝓnomen hoc potest supponere huic verbo est: & tunc sen' sus est: quicqd aliquis videt hoc est videns: cunc bene ſbſumitur. & ſequit ꝓclu sio. ſed ſicut ꝑ° est falsa ita & maior. Vel li hoc ꝑt regi post videt. vt sit acci cas' tunc maior est vera. qz sensus ē qcūqz ens aliquis videt hoc ipsum ens ipse vi det: & tūc ñ ſe' ꝑ° ſed ē fallacia amphibologie. ſz deberet ꝓcludi. g̃ colūnam vi det. Siliter ista: quicqd scit aliquid: hoc habz sciām. scīm scit aliqd. g̃ seculuz habet sciām. Minor ē duplex vtz in ꝑmo palogismo tercij modi. Vel sic qcqd scit aliquis hoc scit: scīm scit aliquis: g° seculū scit: ſbi maior ē duplex & soluit' si cut p̄cedens. ſ. qcqd aliquis videt hoc videt

Queritur primo: Vtrum ptic̃piū p̃ñtis temꝑis: sicut laborans sedens & similia imꝑortent ex suis ꝓsignionib⁹ temp⁹ pñs & p teritum. ¶ Dico ꝑm ockaz & biridanū q ptic̃pia in ans & in ens scōm se sump ta solū ꝓnt vel ꝓnotāt pñs temp⁹. Et quando sumūt cum v̄bo p̃ñtis tempis. vt laborans ē agens: scribens est sedens. etiam ꝓnt & ꝓnotant ꝓsens temp⁹ tantum. Sed si supponāt respectu v̄bi ꝑteriti temporis. tunc ꝓnotāt tempus pñs & ꝑteritum: & tūc supponūt ꝑ his q̃ sunt vel fuerunt. Et qñ supponūt res pectu v̄bi futuri. tūc ꝓnt & ꝓnotant temp⁹ pñs & futuruz: & supponūt ꝑ his q̃ sunt vel erūt. Ioco isti⁹ palogisimi. Quicūqz sanabat sanꝫ ē. laborās sanabat. g̃ laborans sanꝫ est. Dicit ockam q minor est distinguenda penes tercium modum fallacie eq̃uocationis. nō ät ꝑ°. qz ibi de nccitate laborans solum ca' ꝑ ñtib⁹. Sed biridan⁹ dicit q ibi nulla ē falsacia eo q minor non est multiplex scōm eq̃ uocationem. & ideo nō est distinguēda. sed debet dici q ibi ar' ab amplo ad non amplū/ex pte li laborans qō in minori ampliat ꝑ his que sunt vel fuerūt. Et in ꝓclusioē non ampliat. Iste tamē biridan⁹ ponens quartū modū fallacie eq̃ uocationis dicit. Quart⁹ mod⁹ ē si termin⁹ nec sit multiplex ꝑm ꝓtionem cēnti alem: nec ꝑm modos ꝓdi sz accipit multiplr ꝑm modum supponendi vtz ibi ꝺ dem. ¶ Si arguit ꝑhs ꝑmo elenchoz distinguit minorem ꝓdicti palogismi. co q laborans ꝓnotat temp⁹ pñs. & temp⁹ ꝓteritum. & ideo laborans ꝑt capi in palogismo ꝑ laborante nūc: vel ꝑ laborante tunc. ¶ Ad hoc dicit biridan⁹ vt patuit supra q exemploz non requirit veritas. ¶ Sz dz q q̃uis laborans capiat ibi ꝑ laborante nūc & ꝑ laborante tunc/h° est ideo quia ampliatur ꝑ p sentib⁹ & ꝑteritis gracia illi⁹ v̄bi ꝑteriti tempis sanabat. & non est gracia ꝓpte ꝓtionis vel ꝓnotationis sicut auctoz ymaginat in textu. & ideo ipse ponit il lum palogismū ſb primo mō eq̃uocationis. Et tamen ꝑhs & alij multi ponunt ſb tercio mō. qz qñ aliquid supponit ꝑ diuersis ē terci⁹ mod⁹. Et hz ille tercius mod⁹ multos modos ſb ſe. Et quando aliquid ꝑt diuersa ꝓn'. vel ꝑt diuersa v' ꝓn' & aliud transumptiue. sunt duo ꝑmi modi. ¶ Si ar' ptici' in ans & ens fozmant a ꝑterito impfecto indicatiui mutando bam vel bar in ns vt dicūt grā matici. ſgit habet ꝓtionem ꝑteriti tempis. ¶ Dico negando ꝓnām: qz ſz b' vo cem fozmet a ꝑterito non tamen trahit secum ꝓtionem de ꝑterito. ſz q̃libz dic tio habet suam ꝓtionem a primo impositore. nō ät ab alia ꝑte. Etiam ptic̃pi um & v̄bum sunt ꝑtes specifice distincte. ideo fig̃tio vni⁹ non dependet a signi ficatione alterius.

Queritur scdo Quot regulas ponit vvilhelm⁹ ockam ad sciendum primū modum fallacie amphibologie. ¶ Dico de cem que ſb brevitate hic ponūt. Ñ dicit q primus mod⁹ dcē fallacie est quādo aliqua fallacia eq̃ primo & eq̃ ꝓpter ꝑ se posita/potest habere multos sensus

quando aũt hoc ꝓtingit decem regule ponũtur

¶ Prima regula quandocũq; infinitiu⁹ ponit inf duos accõs tal' ozõ est ambi gua/z ꝑt habere diuersos sensus. vt audio grecos vicisse romanos. vn⁹ sensus est. audio q grecꝰ vicerũt romanos Alli⁹ ẽ: audio q romani vicerũt grecos. jõ dicit q notandũ ẽ qñ vna dcio ꝑt esse diuersoꝝ casuũ. sicut ibi scꝫm scit aliquid non ẽ amphibologia vt aliqui dicũt: sꝫ ẽ equiuocaº Sꝫ in exẽplo dicto dcio eo iusdem casus facit amphibologiam

¶ Scõa regula q ozõ in qua ponũf ablatiui absolute ẽ multiplex ꝑm amphi bologiam qz ꝑt equiualere ꝓditionali: tempali vel cãli: sicut hec ẽ distinguẽda nullo currente sorti crescũt cornua in fronte Vn⁹ sensus est/ si null⁹ currit cres cunt sorti cornua in fronte Alli⁹ sensus ẽ: dum null⁹ currit crescũt sorti cornua i fronte Tercⁱ⁹ sensus est. qz null⁹ currit crescũt sorti cornua in fronte: z ꝙlibꝫ istoꝝ est falsus ¶ Pariter ista ẽ distinguẽda Nullo homĩe exĩte hõ nõ est aiã l. Vn⁹ sensus est: si null⁹ hõ existit hõ nõ ẽ aiãl z iste sensus ẽ ver⁹ Alli⁹ sensus est: qz null⁹ hõ existit/ hõ non ẽ aniãl/z iste sensus est falsus Tercⁱ⁹ sensus ẽ/ oĩ nul⁹ lus homo existit/ hõ nõ est aiãl: qui ẽ fim² falsus vtꝫ ꝑ ꝓcõzũ. Sub ista regu la etiam ꝓtineꝫ quando gerũdiũ poꝰ cum alia ꝓpõcⁱ vt hic neutrꝝ oculum ha bendo: tu potes videre Ista em habꝫ hos tres sensus. Si neutrꝝ oculũ habes potes videre. qz neutrũ oculũ habes potes videre: oĩ neutrꝝ oculũ habes po tes videre Adhuc sensus est: q̃ neutrꝝ oculũ habes. posses videre. hº ẽ dictu iste non stãt sit neutrũ oculũ habes: z tamẽ vides q̃ est falsa Ex isto paꝫ q tales ꝓñie non valent ꝺsto currente non crescũt tibi cornua in fronte: z isto currẽte ñ crescũt tibi cornua in frõte z sic de singul' g̃ nullo currente crescunt ꝛc. z ita de consimilibns

¶ Tercia regula qñ dcm exclusiue accipiť cũ mõ: illa ꝓpõ est distinguẽda. eo q potest denotare modũ verificari de tota exclusiua. vel ꝑt denotari modum illũ verificari de ꝑacente z nullo alio: vt tm̃ sortem esse sortem ẽ verũ. Jn pri mo sensu denõf q hec sit vera. tm̃ homo ẽ sor. z iste sensus ẽ verꝰ. cⁱ li tm̃ exer cet solũ exclusionẽ circa hºsbtum hõ. Jn scõo sensu denõf q tm̃ ista ꝓpõ sit vera: tm̃ hõ ẽ sortes z non alia/ qõ est falsum. z tũc li tm̃ exercet exclusiõz circa totam ꝓpõem.

¶ 4ª regula ẽ: qñ aliqs modꝰ accⁱ² cũ dcõ illa ꝓpõ est distinguẽda eo q ꝑt de notari modũ ꝓponi toti ꝓpõi cꝰ est dcm: vel ꝓpõi de inesse in q̃ supponit ꝓ nomẽ demrátm̃: vel nomẽ ꝓpium alicꝰ ꝑ quo supponit sbtum respcũ eiꝰ dcm ꝑti mediante hoc ⁊bo ẽ dc ꝑti Sicut ista ꝓtingit tacentem loqui Vn⁹ sensus ẽ/ hec ẽ ꝓtingens taceus loqť. z hic sensus est falsus Alli⁹ sensus ẽ/ aliq tal' ẽ cõ tingens. ille loquiť demrándo aliquem tacentem Sub ista regula ꝓtineť iste. õ nẽ hoiẽm esse aniãl ẽ scitum a te: Item scio q oĩs hõ est aniãl. possibile ẽ q album sit nigrũ. ꝙlibꝫ hõ est sortes ẽ possť. q. unllũ album sit hõ ẽ nccm Illã. ꝑ lata ista ꝓpõe possť ẽ q album ẽ nigꝝ: ꝑt vnꝰ apphẽdere talem sensuꝫ. hec est possibil/ album ẽ nigꝝ Alliꝰ ãt ꝑt apphendere talem sensum. pºc ẽ q aliqꝺ qõ ẽ mõ albũ pꝰ ea fiat nigꝝ jõ tales sunt distinguẽde ꝑm amphibo°m/ qz tales sen sus pñt haberi sine diuersitate pũctuatõis. jõ hec ẽ ãphibologia nõ obstãte q ibi possꝫ esse ꝓpõ z diuisio ¶ Ad istũ modũ reducit etiã distinc°ist⁹ ꝓpõis. q cũq; dicit te cẽ aniãl dicit vm/ v.⁹ sensus est iste: q̃cũq; dicit hãc ꝓpõem tu es a nimal dicit ver/ cⁱ sensus est verꝰ Alli⁹ sensus est q̃ dicit ꝓpõem ex q̃ seⁱ² tu es a nimal dicit verꝝ Ut iste sensus est falsus/ qz oĩs tales. tu es asinꝰ: tu es capra. in

ferūt istam tu es anīal: ꝛ tamen nō q̄cūq; dicit eas/dicit vm

¶ Ost si queraꝫ quare tales ꝓpōes sic sunt distinguende. Dicīt q̄ sicut nō pōt dari ratio quare dcio est cq̄oca nisi volūtas vtentium. Sic nō pt dari rō q̄re ozō est cq̄oca nisi volūtas vtentium Et iō q: diuersi ex tali ꝓtioē ꝯcipiunt diuersos sensus/iō tal' ozō ē distingnēda ꝑm āphibologiam. ꝑm doctrinā boecij in libzo diuisionū dicēs In ambiguis vterq; auditoꝝ rōbil'r intellexisse arbitraꝫ ¶ Si ar² ꝓpōes duaꝝ vltimaꝝ regulaꝝ distingūt ꝑm ꝓpōem ꝛ diuisionem vt cōis vsus habz. q̄ non ꝑm āphibologiam ¶ Dicīt q̄ licz ita sit tamē cum hoc stat q̄ pūt distingui ꝑm āphibologiam Et dicit ockam q̄ facili?ē cas distinguere ꝑm āphibologiam/q̄ ꝑm ꝓpoēm ꝛ diuisionem. q: a multis nō pōt videri quō in talib⁹ ꝓpter solam pūctuationē diuersaz/retētis eisdem dcōnib⁹ ꝛ eodem ozdine diuersi sensus cāntur Ozi si tales distinguāt ꝑm āphibologiaz facil'r seusus apphendīt Alie sex regule videāt in fallacia ꝓpōnis

¶ Si queraꝫ quas distinctiones ponit ockam circa 2m modū ¶ Dico q̄ secūd⁹ mod⁹ amphibologie ē qñ aliqua ozō ꝓpe ex sua ꝓpa impōne tm vno mō accipīt/sz impzoꝑe ꝛ scdario pt alitet accipi ꝛ aliū sensum h̄re/sicut ista ozō. Inp⁹ ē in fabula ꝓprie pt q̄ in fabula ē lup⁹. sz impzoꝑie ꝛ scdario pt q̄ inimic⁹ accedit Similiter ista ozō: hic vir vendit oleū: ꝓpe pt q̄ vendit talem liquozem. sz impzoꝑie ꝛ scdario pt q̄ ille adulaī Contingit ūt iste mod⁹ vt dicit ockam ꝑm opinionē aristotel' in ozōib⁹ in quib⁹ ponūt vbalia q̄ ꝑm vsum multoꝝ nō sup ponūt ꝓ eisdem ꝓ q̄b⁹ supponūt pti⁹ ꝛc vt ista ꝓpō calefactio est in agēte pt distingui Nam vn⁹ sensus ē/aliquid distinctum ab agente ad modū quo ꝓ ista. albedo est in albo. denotaī vna res esse in alia ꝛ sic ē falsa calefactio ē in agēte Alij⁹ sensus ē q̄ agens calefacit vt ista ꝓpō calefactō ē in agente/ponaī loco isti⁹/agens calefacit ꝛ hoc ē falsum: q: ꝑ tali sensu ē ꝓcedēda calefattio ē in calefacto/cū aliter pōt accipi calefactio est in agēte. vt ponaī q̄ ista calefaciens ē agens etiam essz vera ¶ Consiliter tales sūt distinguende Mot⁹ ē in mobili/vn⁹ sensus est iste aliquid importatum ꝓ motum de quo verificaī mot⁹ ē in mobili: sicut res distincta in re distincta/ꝛ hoc falsum ē Alli⁹ sensus ē. Mobile mouet ꝛ hic sensus ver⁹ ē ¶ Item creatio ē in deo Vn⁹ sensus ē q̄ denotatur vna res esse in alia Alij⁹ sensus est q̄ de⁹ creat Similiter hec ē distinguēda: totalitas sortis est in sorte. Vn⁹ sensus ē q̄ totalitas ē vna res exīs in sorte Alius sensus est/sor. est quoddam totum Item negatio ē in re vel a ꝑte rei. vnus sensus ē/q̄ negatio est qu oddam distinctum ab oīb⁹ alijs ꝛ ē quedam res. Alius sensus ē. aliq̄d vere negaī ab alio: vel ē sensus iste: ꝓ hoc q̄ vna ꝓpō negatiua ē vera/nō po² aliquid esse in rex natura/ꝛ multe ꝓsimiles que ibi ponūtur Siliter ꝑm opinionē aliquoꝝ ista ē distinguēda de⁹ facit pccm̄ eo q̄ pt accipi ꝓpe: ꝛ tūc nō pl⁹ denotaī nisi q̄ de⁹ facit aliquid qđ ē pccm̄/ꝛc ꝓcedūt eam qui ponūt q̄ aliq̄s act⁹ē mere pccm̄/sicut odire aliquē ꝓ ꝓceptū dm̄ ē pccm̄ Aliter pt accipi ꝑm cos: ꝛ tūc equalet isti: de⁹ facit aliq̄d qđ nō deberet facere/vl' isti: de⁹ peccat/q̄ ē sim² falsa Et assignāt fallaciam in isto discursu: hoc est pccm̄ de mrando aliq̄d pccm̄ ꝓmissum: de⁹ facit h°̄ deus facit peccatum Dicūt q̄ conclusio ē distinguēda: eo q̄ pt habere multos sensus/vn⁹ ē: de⁹ facit aliq̄d ꝛ illud ē pccm̄/ꝛ sic ꝓcedūt totū discursum Alli⁹ sensus ē de⁹ facit aliq̄d qđ non deberet facere/tūc ꝓ⁹ē falsa ꝛ discursus nō valet Siliter non sequitur de⁹ facit hoc ꝛ hoc ē peccatum: ergo deus facit quod non deberet facere: sed magis sequit²

ḡ dꝰ facit qđ alius non deberet facere. ¶ Tertz quicquid dꝰ intelligit vult vl pt velle. dꝰ intelligit malū. ḡ dꝰ vult vel p̄t velle malum Conclu° ē distinguēda Dn̄s seusus est iste Dꝰ vult vel p̄t velle aliquid' qđ est malū .hoc est q̄ male fit ab aliquo alio. ꝛ ꝓcedūt ꝓclusiōz ſb tali ſensu Alius ſensus est Dꝰ vult aliq̄d vel p̄t velle aliquid male/ꝛ tunc ꝓ° manifeste est falsa: ¶ Similiter ista potest distiugni ſbia p̄tur de ſbia ex̄ aiām' vn̄s ſensus ē. aliqua ꝓpō ē vera in q̄ ſbia ex̄ animā ſbijcit̄/ꝛ ſbia p̄tur de ſbiā extra aiām ꝛ tūc ē falsa Alius ſensus est. taľ ꝓpositio ē vera ſbia ex̄ aiām est ſbia. vbi tñ ſbiā extra aiām non ſbijcit̄ nec p̄tur sed ei⁹ signū vel termi⁹ ¶ Isti ſccūdo mō āphibologie huiūt multi tropi grāmaticales ꝛ scriptura sacra sepe vtit̄ allegoria que ꝓtinet ſb se multas species. Unde iste ꝛ ꝓſiles sunt distinguende Dꝰ habz instiām: dꝰ habz sapiām: dꝰ habet intellectum ꝛ volūtatem ꝛc̄ Dn̄s ꝓſiles in quib⁹ po² aliqua dcio notās distinctionem jnter illō ꝓ quo ſupponit ſbtum ꝛ ꝓ quo ſupponit p̄tum sunt distinguende. eo q̄ p̄ñt capi ꝓprie ꝛ tunc sunt falsc Vl' p̄ñt poni impꝛoprie vt ponant loco talium dꝰ ē iusticia: dꝰ ē sapiā. dꝰ ē su⁹ intellect⁹ ꝛ hm̄oi ꝛ tūc sūt vere Et hāc distinctionem ponit aug⁹ in monologio c. vi° ꝛta quoq; dicistis justi⁹ est in deo: sapiā est in deo ꝛc̄. que si accipiant ꝓprie sunt falsc. q̄ tūc important aliquā distinctōz inter ōm ꝛ sapiām. inter int̄ ²ᵉ ḡ velle. ꝛ ipm̄ deum

¶ Item dꝰ ꝑ suam p̄m absolutam p̄t aliquem acceptare sine grā. sz non ꝑ suam p̄m ordinatā illa est multiplex: vn̄s ſensus ē. q̄ dꝰ ꝑ vnam p̄m q̄ est absoluta. p̄t aliquem acceptare sine gracia: ꝛ ꝑ aliam que est ordinata ꝛ nō absoluta p̄t non acceptare: ꝛ sic denotāt̄ dne potentie in deo: ꝛ ille ſensus ē falsus ¶ Alius ſensus est impꝛoprius. vt ponat̄ ꝓ ista ozōne: dꝰ p̄t acceptare aliquem sine gracia infozmante. q̄ hoc non includit ꝓtradcōnem tamē ordinauit q̄ nū q̄ hoc est factur⁹/ꝛ iste ſensus ver⁹ est. jta de multz alijs ¶ Item frequēt ypotetice sunt distinguende. q̄ sepe apud doctozes vna ponit̄ ꝓ alia Sicut frequēter tempal' po² ꝓ ꝑditionali/vt ista Quod ē q̄ñ ē nccē ē esse/ q̄ de vtute ꝓmonis ē tempal': ꝛ tamen po² ꝓ ꝑditionali scz ista. si aliquid est ipm̄ est. q̄ ē ꝑditional' nccā Et sic de multis alijs ponit ibidem ockam multas ꝓpōes theologicas in ſensu ꝓprio falsas ꝛ in pꝛoprio veras. quas hic ponere in longum fozet. sed ista hic posui vt detur occasio videndi materiam ad longum quibusdam aliqualiter fundatis

Arguitur primo sic: fallacia amphibologie non ē distincta ab alijs. ḡ male de ea hic fit speciał determinatio Añs ꝓbat. q̄ in omni fallacia est dnbiosa ſmia. ḡ omis fallacia ē fallacia amphibologie. ꝓña tenet ꝑ locum a nominis interp̄tatiōe ad interp̄tatum: nā amphibologia dz ab amphi qđ est dnbium ꝛ logos ꝑmo q̄si dubi⁹ sermo ¶ Dico q̄ dupl'r est interp̄tatio: quedam est ꝑuertibil' cū interp̄tato/ꝛ ab illa bñ valz argumentuz. Alia est interp̄tatio nō ꝑuertibil' qual' est ista in argumento: ꝛ ab illa nō vaz argumentū/ deberet ꝓ interpretatione ꝑuertibili dari scz dubiosus sermo ꝓueniens ex ozōne multiplici eadem ꝑm ſbām ꝛ modum ꝓferendi: ¶ Replicat² in fallacia eqnivocatōis ē dubi⁹ ꝑmo ozationis ciusdem ꝑm ſbām ꝛ modū ꝓferendi ¶ Replicat̄ in fallacia eq̄uocatōnis est dubi⁹ ꝑmo ozōnis ei⁹dem scōm ſbām ꝛ modū ꝓferendi. ḡ hec non est interp̄tatio ꝑuertibil' āphibologie/ꝛ per ꝓñs solutio falsa ¶ Dico q̄ dupl'r ē multiplicitas ozōnis: quedam ꝓuenit ex pte vn⁹ docōnis tm̄. ꝛ illa cāt fallaciam eq̄uocationis Alia est q̄ ꝓuenit ꝓncipaliter ex pte ozōnis ꝛ non ex pte dcionis: ꝛ illa causat fallaciam āphibologie. et

bius sermo tal' orõis ei⁹dem ſm ſbām ⁊ modum ꝓferendi ōr interptatio ꝙuer tibil' amphibologie

¶ Posſz argui ⁊ solui eodem mõ. hec orõ canis currit actualiter vna pla sigt ⁊ tamen non ē amphibologia/ḡ diffinitio amphibologie non est bona ¶ Oi co licet illa orõ pla ſcet ex ꝙñti/⁊ rõe illi⁹ dcõnis canis non tñ ſcat ꝓlura rati one multiplicis orationis

Arguitur secũdo Contra ꝑmũ modũ/hic nõ ē fallacia amphibolo gie quoſcũq; vellem me accipe ⁊c. ſz est ibi fallacia ꝙpõis vel diuiſiõis:ḡ text⁹ falſus Añs ꝓbaī ¶ Nam ꝓ hoc q aliqua dcio ꝑt cõ ſtrui cũ diuerſis dcõnib⁹ causaī fallacia ꝙpõnis ⁊ diuiſiõis vt patet hic, ḋcquid viuit semp ē:ſed in palogiſmo ꝑmi modi ē diuersa ꝙſtructio dcõnis cũ diuerſ dcõnib⁹:ḡ iī ibi ē fallacia ꝙpõnis ⁊ diuiſiõis ¶ Dico q licz dcio ꝙſtructa cuz diuerſis ꝑtib⁹ orõnis causet ſecundũ mo'm fallacie ꝙpõnis ⁊ diuiſiõis:tamẽ dic tio ꝙſtructa cum vna ꝑte tm̃:licet ex diuerſis ꝑtib⁹ non causat fallaciam ꝙpõis ⁊ diuiſionis/ſz causat fallaciam ãphibologie: Dñ tenendũ ē qñcũq; aliqua dic tio ꝙſtruī cum vna dcione ex diuerſis ꝑtib⁹ causat fallaciaz amphibologie pe nes ꝓmũ modũ Et qñ ꝙſtruī cũ duab⁹ ꝑtib⁹ causat fallaciam ꝙpõnis ⁊ diui ſionis penes ſecũdũ modũ: vtz de ista quicquid viuit semp est ¶ Repli² jn tali palogiſmo vbi dcio ꝙſtruī cũ vna dcione a ꝑte añ ⁊ a ꝑte p⁹:ē ali⁹ ⁊ alius mo d⁹ ꝓferendi/ḡ ibi non ē multiplex actuale ſz potentiale:⁊ ꝑ ꝙñs non erit ibi fal lacia amphibologie/ſed ꝙpositionis diuiſiõis vel accent⁹. ¶ Dico q illa di uerſitas ꝓferendi vnius dictionis cum vna non ſufficit ad causandum multi plex potentiale:ſz requirī diuerſitas ꝓferendi cũ diuerſis dcõnib⁹ vel ſb di uerſis accentib⁹,ſic nõ est in ꝓposito.

Arguitur tercio Contra ſecũdũ modũ penes transumptionem, fit bon⁹ locus dyaleticus vtz in quinto de locis extri ſecis/ḡ penes ipām non fit fallacia ãphibologie ¶ Dico negando ꝙnām ḋa aliter ca² transumptio qñ penes ipām ſumī loc⁹ dyaletic⁹;⁊ aliter qñ ſumitur locus ſophiſtic⁹:qz vt ꝓ ipām ſumitur loc⁹ dyaletic⁹ tũc tcãſumptio ē qñ nom magis notũ ſumī ꝓ nomine min⁹ noto/vt ſapiens ꝓ pho. Sz qñ ꝓ ipām ſu mī fallacia amphibologie tũc vna oratio transumit ad ꝺndum aliud ꝓpter ſi militudinem aliquam in ipſis repertam: vt litus aratur ¶ Replicatur penes transumptionem fit fallacia eq̃uocationis penes ſecũdum modũ,jgitur non amphibologie.ꝙña ꝓbaī quia ſunt diſtincte fallacie:ergo debent habe re diſtinctos modos. ¶ Dico q non est eadem transumptio penes quam fit ſecũd⁹ mod⁹ eq̃uocationis:⁊ ſecũd⁹ mod⁹ amphibologie:qz in vna ē trãſumpti o dcõnis/⁊ in alia ttãſumptio orõis

Arguitur quarto: Contra 3ᵐ modũ Alle palogiſm⁹ quicũq; ſunt eꝑi ſunt hominꝭ:aſini ſunt epiſcopi ⁊c.non peccat pe nes fallaciam amphibologie/ſed equiuocationis: ergo textus tercij modi est falſus Añs ꝓbaī a ſili Fallacia ꝓueniens ex diuerſitate tempoꝝ est falla cia equiuocationis: ergo fallacia ꝓueniens ex diuerſitate caſuum est fallacia equiuocationis ¶ Dico q non est ſimile/⁊ ratio diſſimilitudinis est:quia tem pus est accidens abſolutum verbi et participij:ſc tenens ex parte dcõnis abſo lute,ita q per temp⁹ vna dictio non ordinaī cum alia dictione Sed caſus est accidens reſpectiū datum dictioni non abſolute, ſed ꝓut ordinabilis ē cũ alia dictione ad conſtituendam orõnem congruam.ergo deceptio facta ex diuerſi

tate casus causat amphibologiam ꝛ non eq̃uocationem. ¶ Replicaꝫ tal' deceptio ex diuersitate casus causat fallaciam ꝓpõnis ꝛ diuisionis. g̃ solutio falsa Alīs probaꝫ quia deceptio facta ex diuersa relatione facit fallaciam ꝓpositionis ꝛ diuisionis. vt expresse probat auctor noster in octauo tractatu de relatiuis. g̃ deceptio facta ex diuersitate casus causat fallaciam ꝓpositionis ꝛ diuisionis. ꝓnia ꝓbaꝫ qz sicut in deceptione ex diuersitate casuū ẽ oratio vna scõm sb̃stantiam ꝛ modū proferendi ita etiam in deceptione ex diuersa relatione. ẽ oratio eadem sm̃ sb̃am ꝛ modum proferendi.

¶ Dico q̃ non est simile qz relatiū̃ habz diuersam ꝓstructionem cū diuersis dcõnib⁹ puta cum diuersis añcedentib⁹ Hz diuersitas casuū licet habeat diuersam ꝓstructionem quo ad habitudinem. tamẽ illa diuersitas est respcū vn⁹ dictionis icu ꝓstructibil'

¶ Posset argui contra alia exempla tercij modi fic penes ista exempla/ ꝓtingit tacentem dicere: ꝛ seculum scit aliquid: fiunt paralogismi penes primum modum falllacie amphibologie: ergo male ponuntur pro exemplis tercij modi

¶ Antecedẽs ꝓbatur quia cum dicitur ꝓtingit tacentem dicere: si tacentem preconstruatur est sensus falsus: si p⁹ construatur est verus. ita etiam de alio

¶ Dico q̃ verum est sed respectu diuersorum. Nam si diuersitas sermonis ꝓsideretur ex eo q̃ tales dictiones p̃nt p̃construi vel postcõstrui faciũt primum modū huj⁹ fallacie Si vero consideretur diuersitas sermonis ꝓut tales dictiones ꝓstruũtur a pte post faciunt tercium modum Exẽm qz cum dicit seculum scit aliquis/ Vnus sensus ẽ Aliquid habz sciã de scto ꝛ est acci casus ꝛ regit̃ a pte p⁹ a scit Alius sensus est: q̃ aliquis scit exñs seculum / ꝛ sic seculū ẽ nominatiui casus ꝛ regit̃ a pte p⁹ ex vi nature v̄bi sb̃stantiui Ita de hac dictione tacentem Vno modo regitur a verbo dicere a pte post ex vi transitionis. Alio⁰ ex vi nature verbi sb̃stantiui in eo incluſi vt contingit dicere tacentem id ẽ illū dicere existentem tacentem

¶ Posset argui contra hoc q̃ ponit tres modos ꝓmiues sic: diuersa genera debent habere diuersas species: iz equiuocatio ꝛ amphibologia sũt diuersa genera fallaciarum: ergo hebebunt diuersas ꝛ non easdem species. ¶ Dico q̃ non habent easdem species simplr sed sunt adinuicem similes. differũt tamẽ sb̃ illa silitudine. quia species ꝛ modi equiuocationis inquantum fiũt in dictione/ ꝛ sunt amphibologie inq̃tum fiũt in ozõne.

De fallacijs:

Sequitur de fallacijs facientibus multiplex potentiale scilicet de compositione diuisione ꝫ accentu: Et ꝓius de compositione q̃ de alijs. quia paralogismi fiunt efficaciores scõm compositionem ad

finem sophisticum. qui est apparens sapientia z non existens Ideo prius dicendum est de compositione ꝗ de alijs Compositio est eorum que debent diuidi falsa vnio. Diuisio vero est eorum que debent componi falsa diuisio: Fallacia compositionis est ꝓdonetas decipiendi prouenies ex ꝓdemptitate orationis vnius et eiusdem scom materiam. z scom situm magis debitum partibus in oratione positis Causa apparentie huius fallacie est oratio diuisa vera habes ꝓdemptitatem in materia cum oratione composita falsa. Causa fallacie siue defectus est diuersitas sensus compositi a diuiso. Notandum qñ oratio in sensu diuiso: z falsa in sensu composito tuc est fallacia compositionis Et oratio falsa in sensu diuiso: z vera in sensu composito: tunc est fallacia diuisionis Dicitur autem oratio cõposita qñ determinatio determinat illud determinabile qđ est magis apta nata determinare Similiter or oratio cõposita qñ dictiones ordinantur scom situm magz debitũ Et dicitur oratio diuisa qñ determiatio determiat illud determiabile: qđ nõ est magis apta nata determiari: Vel qñ dciones ordinãt ẽm situm min⁹ debitũ Vñ sumatur hec orõ gracia exẽpli Quicqd viuit semp est. In hac oratione sunt duo determiata scz ly vbũ viuit. z ly vbũ ē Et est vna determiatio scz semper Si ergo li ſp determinet hoc vbũ est. qđ ponit a pte ꝑti. sic or orõ copposita qr tuc determiatio determiat determiabile qđ magis apta nata est determiare. quia illud vbum ponitur in situ magis debito: scz in ꝑto Si aũt li ſp determiet hoc vbũ viuit. z sic or diuisa. qr determiatio nuc determiat illud determiabile qđ ē mi⁹ apta nata determinare. qr illud vbũ viuit nõ ponitur in situ

debito ipſius verbi. Et tunc dictiones ordinantur ſcōm ſitum minus debitum:

Iſtius fallacie duo ſunt modi:

Primus modus prouenit ex eo qp aliquod dictum poteſt ſupponere p ſe toto vel pte ſui Et ſcōm iſtum modum paralogiſatur ſic Quēcūqz poſſibile eſt ambula re: poſſibile eſt qp ipſe ambulet: ſed ſedentem poſſibile eſt ambulare. ergo poſſibile eſt qp ſedens ambulet Ad hoc dicendum qp minor eſt duplex. quia ſi hoc dictum ſedentem ambulare ſupponit p ſe toto huic pto poſ ſibile eſt: put valet ſedens ſedendo poteſt ambulare. tūc hec compoſita eſt falſa: ſicut impoſſibile eſt ſedens ambulat Si autem iſtud dcm̄ ſupponat pro parte ſui tunc eſt diuiſa z vera. z non ſequitur concluſio. z ē ſen ſus: ſedentem poſſibile eſt ambulare. id eſt ſedens nūc habz potentiam: vt poſtea ambulet Et ſimiliter quē cūqz poſſibile eſt ſcribere: poſſibile eſt qp ipſe ſcribat: ſed nō ſcribentem poſſibile ē ſcribere: ergo poſſibile ē qp nō ſcribēs ſcribat. dicēdū ē ad iſtum paralogiſmū ſicut ad primū Secundus modus ꝓuenit ex eo qp aliqua de terminatio p̄t referri ad diuerſa determiābilia Et pe nes iſtum modum paralogiſatur ſic Quicūqz ſcit trās nūc didicit illas: ſed antiquus grāmaticus ſcit trās q nūc didicit illas Ad hoc dr qp maior ē duplex: qz hec determiatio nūc p̄t determiare hoc vbū didicit: ſic ē cōpoſita z tūc ē trās z ſeqt̄ cōcluſio Vel p̄t determinare hoc vbū ſcit: z tūc eſt diuiſa z vera z non ſequit̄ cōcluſio Similit̄ hic quod vnū ſo lū p̄t ferre. plura poteſt ferre. ſed quod non plura p̄t ferre p̄c vnū ferre. ergo qđ non poteſt plura ferre: p̄t plura ferre. Dicēdū qp maior ē duplex. qz hec determina tio ſolū p̄t determiare hoc vbū pōt. ſic maior ē falſa. et

compoſita. Et eſt ſenſus:illud quod non poteſt ferre vnū:cum alio non poteſt ferre plura Aut li ſolum poteſt determinare hoc verbum ferre tūc eſt diuiſa z vera:ſub hoc ſenſu:quod poteſt iam ferre vnū ſolum: et ferre non plura pōt plura ferre Similiter tu ſcis tantum tres homīes currere poſito caſu q̄ ſex currāt z nelcias de tribus Et paralogiſaf̄ ſic Tu ſcis tantuz tres homīes currere:ſed quicquid ſcitur eſt verum:ergo tantum tres homīes currere eſt verum Maioꝛ eſt duplex.quia hec dictio tantum poteſt determinaē hoc verbum ſcis tunc eſt diuiſa z vera z non ſequitur concluſio:qūia li tantum determinat in ea turrere:z ita ꝺ terminat diuerſa Sed ſi li tantum determinat curre re tunc eſt compoſita z falſa:z bene ſequitur concluſio quia tunc li tantum in māioꝛi z concluſioē determinat idem verbum:

Primū punctuz In iſto textu .nr̄ facit quatuoꝛ: Primo ponit diffinitionem ꝓpōnis z diuiſionis Secꝺo ponit diffinitionem fallacie ꝓpōnis cum cā appntie z defect⁹.3° ponit vnū notabile in quo oñdit quando oꝛō ꝺ² compoſita/z qñ diuiſa 4° ponit duos modos huius fallacie.de primo ponit duos paralogiſmos.de ſecūdo vero tres. Dñ fallacia ꝓpōnis ē ydoneitas decipiendi ꝙuenies ex materiali vnitate oꝛationis diuiſe vere/z ꝓpoſite falſe Cauſa appntie ē materiaľ vnitas oꝛōnis vere cum ꝓpoſita falſa Rōne cui⁹ vnitatis credit q̄ ſicut oꝛō in ſenſu diuiſo ē vera/ſit ctiā vera in ſenſu compoſito Cā defect⁹ ē diuerſitas ſtoꝛ oꝛōnis diuiſe vere/z compoſite falſe Ex quo p3 q̄ paralogiſmi in quib⁹ oꝛatio diuiſa ē vera:z ꝓpoſita falſa/peccant ſm fallaciam ꝓpōnis Et eō paralogiſmi in quib⁹ oꝛō diuiſa ē falſa.et ꝓpoſita vera.peccant ſm fallaciam diuiſionis

Secundū pūctū eſt q̄ hui⁹ fallacie ſunt duo modi: Prim⁹ mod⁹ ē qñ vna determinatio diuerſimode determinat ſuū determinabile Et ꝓtinet iſte mod⁹ duos ſb̄ ſe: Dn⁹ ē qñ dcm̄ pt ſupponere ꝙ ſe toto vel ꝙ pte ſua.de quo text⁹ ponit duo exempla Alt⁹ ē quando aliqua ꝓiūctio pt copulare inter terminos aut inter ꝓpōes ſm quem paralogiſaf̄ ſic Omne riſibile vel rudibile ē aſin⁹:ſoꝛ.eſt riſibil' vl' rudibil'.g̃ ſortes eſt aſin⁹ Maioꝛ eſt duplex q̄ hec determina⁹ vel.pt determinare riſibile z rudibile tq̄ ptes vni⁹ ꝙ poſitionis:z tūc eſt cathegoꝛica de diſiūcto ſbto. vel ꝓiūgit inter terminos .z eſt ꝓpoſita falſa:z bñ ſe² ꝓ⁹ Et eſt ſenſus maioꝛis Omne illō qō eſt riſibile l' rudibile eſt aſin⁹. vel ſenſus eſt de quocūq; verum eſt dicere q̄ ſit riſibile vl' rudi-

bile:de illo verū est dicere q̄ fit asinus jam illi sensus sunt falsi. ¶ Aut li vel pōt determinare illa tōtalis ꝟbiccta duarum ꝓpōnū ⁊ tunc ꝓiūgit inter duas ꝓpositiones ⁊ ē ypoca disiūctiua. ⁊ tūc maior ē diuisa vera ⁊ non sequitur ꝓclusio sed committit fallacia ꝓpositionis:eo q̄ in maiori ⁊ minori li vel determinat diuersa dctiābilia ¶ Et sicut dcm ē dē li vel jta de ly et ¶ Exēpluz Quecūq; sūt duo ⁊ tria sunt duo ⁊ ttia/sed quinq; sunt duo ⁊ tria/ꝙ quinq; sunt duo ⁊ q̄nq; sunt tria ¶ Minor est duplex:eo q̄ li et potest copulare inter terminos vt sit catheca dc copulato pto sic ē composita vera .q̄ vaz istam.quinq; sunt ista/de mrātis duchꝫ ⁊ tribꝫ:⁊ tunc non seq̄t ꝓ quia in ꝓclusione li et copulat int̄ ꝓpositiones:¶ Si vero in minori ⁊ copulet inter ꝓpōes tunc ē diuisa falsa ⁊ tunc sequit ꝓ:⁊ ē in dcō palogismo magis fallacia diuisionis Vnde semp fallacia compōnis ē/q̄n arguit a ꝓpōe vera de sensu diuiso ad ꝓpōem seu ꝓclusionem falsam dc sensu ꝓpositi ¶ Et eā ē fallacia diuisiōis ⁊ ita arguit ibi ¶ Similit hic oīe possibile pt esse vex/sedentem currere ē impossibile/ꝙ sedentem currere ē verū ¶ Minor ē duplex.eo q̄ li possibile pt determinare hoc dcm sedentem currere acceptū ꝑ se toto.j. sb̄ ꝓpōne suarum ptiū ⁊ ē composita falsa. q̄ sic in ea ꝓiūgit actꝰ oppositi vt sit sedere ⁊ ambulare ⁊ bene seq̄t ꝓ ¶ Aut li possibile determinat dcm ꝑ pte sua. j. ꝑ materiali suo sb̄ diuisioē ptium/sic minor ē diuisa vera:q̄ vz istam sedenti inē potentia ambulandi:⁊ nō seq̄t ꝓ sed committitur fallacia ꝓpōnis:q̄ tūc arguit a diuisa vera ad ꝓpositam falsam.

Tercium pūctū ¶ Secūdꝰ modꝰ fallacie ꝓpōnis est q̄n vna determiātio fertur ad diuersa determiābilia vel vnū determinabile ad diuersas detiātiones ¶ Et ꝟm hoc sic palogisat ¶ Oīe q̄d ē nccrio est socrates ē ꝙ socrates nccrio ē ¶ Maior ē duplex q̄ nccio pōt determiāre ⁊m ē. ⁊ sic ē ꝓposita falsa:⁊ seq̄t ꝓ ¶ Vel pt determinare primuz est/⁊ sic ē diuisa ⁊ vera:sed non sequit ꝓclusio

¶ Similiter hic vt habet in textu/quicūq; potest vnū solaz ferre:potest plaferre/sed qui non potest plaferre pōt vnū solum ferre ꝙ qui non pōt plaferre pōt plura ferre.ꝓ ē falsa ⁊ impossibil ¶ Maior ē duplex. aut enim li solum determinat hoc vbum potest/tunc ē composita ⁊ falsa:quia sensus ē/ qui habet potentiam tantum ad vnū ferendum:pt plaferre q̄d ē falsum ¶ Aut li solū determinat hoc verbum ferre/vel illam dictionem vnū/tunc ē diuisa vera. q̄ sensus ē:¶ Qui pōt vnū solū hoc est scōm se: ⁊ non cum altero ferre: pt plura ferre ¶ Est enim solum idem q̄d non cum alio vtz ꝓ clenchoꝫ

¶ Sed si arguat mediāte ꝓiūctione sic ¶ Qui pōt vnō ⁊ vnū ferre potest plura ferre Sed qui vnū solum pōt ferre/pt vnū ⁊ vnū ferre ꝙ qui solum vnum pōt ferre potest plura ferre ¶ Tūc erit exemplum de primo mō fallacie diuisionis ¶ Et tam maior q̄ minor ē duplex ¶ Si li et copulet inter teminos tunc maior est composita vera ⁊ minor falsa ¶ Si copulet inter ꝓpositiones tunc maior ē diuisa falsa ⁊ minor vera ⁊ composita. ¶ Et sic nō ē fallacia compositionis sed diuisionis ¶ Illam arguendo a diuisa falsa ad compositam veram fit fallacia diuisionis vt dictum est in primo puncto ¶ Et bonuz est exempla compositionis ⁊ diuisionis simul ponere vt clarior habeat cax dictā. ¶ Nam oppositā iuxta se posita magis elucescūt

Quartum pūctū Dra est magna inter sensum ꝓpositum ꝛ sensuꝫ diuisum qz tunc est sensus ꝓposit⁹ qñ ptes oꝛōis oꝛdināt ꝑm situm magis debitum Et sensus diuisus ē qñ ptes oꝛdināt² ꝑm situꝫ min⁹debitū Pro situ magis debito ꝛ min⁹debito ponūt² quatuoꝛ regule.

¶ Prima regula qñ aduerbiū ponitur inter duo verba: tūc magis natū ē determinare v̄bū ꝓncipal: vt quicq̄ viuit semp̄ est: qñ li semp̄ ꝓstruit cū est. tūc ē situs magis debit⁹/nam li ē / est v̄bum ꝓncipale. Et qñ ꝓstruit cū viuit ē situs min⁹debit⁹ ¶ Secūda regula qñ aduerbium ponit inter v̄bum ꝛ pti^m tūc magis natū est determinare v̄m q̄ pticipiū: vt petr⁹ fuit heri natus Si li heri determinat fuit: ē situs magis debit⁹ Si determinet natus ē situs min⁹debit⁹

¶ Tercia regula qñ aliq̄ aduerbiū mediat inter duo verba quoꝝ vni addit² mediate ꝛ alteri immediate: tunc sit⁹ magis debit⁹ ē si construatur cum eo cui addit immediate vt hic: quicūq; scit trās nūc dicit eas Si li nūc ꝓstruat cū dicit cui immediate ꝓnūciat ē sit⁹ magis debit⁹/si cū scit ē sit⁹ min⁹debit⁹.

¶ Quarta regula si adiectiū ponat inter duo sbtiua/sit⁹ magis debit⁹ ē si construat cū sequenti: ꝛ hoc ē verum de adiectiuo nōiali ꝛ non pticipiali.

¶ Aliqui addūt regulam qñ determinab⁹ ponit inter duo determinabilia. tūc est situs magis debitus si determinet precedens determinabile Est etiam tūc situs minus debit⁹ est si determinet sequēs. qz de rōne determinatiōis ē sequi suum determinabile Si intelligatur hoc vniuersal'r tunc ista regula ꝓtradicit ꝓme Nam hic quicquid viuit semp̄ est. si li semp̄ determinet viuit. ē sit⁹ magꝫ debit⁹ sc̄m istam regulam/ꝛ est sit⁹ minus debitus sc̄m primā. quia viuit nō est v̄bum principale.

¶ Sed aduertendum est ꝑm buridanū q̄ si propositiones simpliciter ꝛ continue proferantur vel scribantur sine puncto vel pausa interuenient⁹/ ipse de v̄tute ꝑmonis nō hñt nisi sensum compositum: ¶ Sed si in modalibus post sbiectum dicti ponatur punctū aut pausa / tunc de virtute sermonis sunt diuise: vt hic album/esse nigrum est possibile Et in categoricis vt quicquid viuit sē per est: si continue ꝓferatur est composita/ si fiat pausa post viuit tunc sc̄m ipsum est diuisa per quintam regulam: quia non est situs magis debit⁹.

¶ Vnde nota q̄ in modalibus de possibili quarum dictum constat ex terminis oppositis in sensu composito sunt false. quia oppositа dicuntur de eodem ꝛ in sensu diuiso sunt vere Et econtra ē de modalib⁹ que sunt de impossibili

Queritur primo Vt hoc circa primuꝫ modum huiꝰ fallacie Quid est dictum supponere ꝓ se toto /ꝛ quid sit supponere pro parte sua'. ¶ Ad hoc dicūt aliqui: q̄ dictum supponit pro se toto: qnando sbiectum dicti sc̄m materiale ꝛ formale simul componitur cuꝫ predicato dicti ꝛ tunc sumitur sub compositione: ꝛ debet dictum tunc ꝓtinue ꝓferri non pausando inter partes dicti: vt sedentem ambulare est possibile fily sedentem supponit ꝓ materiali ꝛ formali simul: nūc supponit ꝓ se toto: ꝛ est ꝓposita falsa: qz sensus est q̄ sedens inquātum sedens pōt ābulare: qđ est falsum. qz duo act⁹ oppositi simł' dicerēt de eodē ¶ Sz tūc dcīm supponit ꝓ parte sua: quando sbtum dicti ꝑm suū materiale componit cum pto dicti, ꝛ diuiditur sc̄m suum formale: vt in dicto exemplo: fily sedentem capiatur

ſolum ꝓ eo qui ſedet tũc eſt diuiſa vera. qz poſſibile eſt eum qui ſedet poſtea ã bulare: & tunc dcm̃ debet ꝓferri ꝓlatione diſcõtinua & facit modalem diuiſam ¶ Sed contra iſtos arguũt multe ſunt ꝓpões modales q̃ diſtingũt ꝑm ſenſus ꝯpoſitũ. vbi dcm̃ ſupponit ꝓ ſe toto. & ꝑm ſenſum diuiſus vbi dcm̃ ſupponit ꝓ pte Jn quib⁹ ſ̃Btum dicti non põt ibi capi ꝓ mãli & formali/vt hic: te pl'a ſcire q̃ ſcis eſt poſſibile. nam ſol⁹ termin⁹ ꝓcret⁹ accñtal' ꝑt ita capi Ergo iſte mod⁹ dicendi ñ eſt ſufficiens ꝯ deo aliter dicendũ eſt ¶ Dn̄ tũc dcm̃ ſupponit ꝓ ſe to/ to: q̃ totum dcm̃ ꝓcedit copulam & modum. vel ſequit̃ ipam̃ copulam & mo⁹ vt hic ſedentem ambulare eſt poſſibile/vel hic/poſſibile eſt ſedentem ambula re Et tũc ſupponit ꝓ pte ſua. quando dcm̃ diuidit̃ ꝑ modũ & copulam. Jta ꝙ ſubiectũ dicti ꝓcedit & ꝑtum ponit̃ in fine: vt hic/ſedentem poſſibile ẽ ambula re Et ꝯ hoc dcm̃ ſupponere ꝓ pte ſua/quia ſ̃Btum dicti habz ſuam ſpãlez ſup poſitionem non in ordine ad ſpm̃ ꝑtum nec ſimul cũ ꝑto. ¶ Sed q̃ dcm̃ ſup/ ponit ꝓ ſe toto: tunc neutra ꝑtium hz ſpãlem ſuppõez. ſed totum dcm̃ ſuppo/ nit materialiter ꝓ propõne de ineſſe cui equiualet: vt ſedẽtem ambulare ẽ poſ ſibile: ſenſus eſt ꝙ tal' ꝓpõ ſedens ambulat eſt poſſibilis: & hoc ẽ magis ꝓprie capiẽdo totum & ptem: qz dcm̃ quando ſupponit materiall'r ſupponit ꝓ ſe to/ to/q̃ vero pſonal'r diuiditur a ꝑto dicti & ſupponit ꝓ pte ſua

Queritur ſecũdo que ſunt ille ſex alie regule ꝑm ockam de ꝑmo mo/ do fallacie amphibologie. que ideo hic ponunt̃ q̃m tam magnam habent ꝙuenientiam cũ fallacia ꝓpõnis & diuiſionis. vt a multis dicũt oz̃ones eaz̃ eſſe diſtinguende ſcõm ꝓpõem & diuiſionem. ¶ Dico ꝙ ꝑ⁹ regula eſt iſta: quando ꝙiũctio vel/ponitur inter duos vel plures termiños illa ꝓpõ eſt diſtinguenda/ex eo ꝙ ꝑt eſſe diſiũctiua & tũc diſiũgit inter ꝓpões & ẽ ypoᶜ⁹/vel diſiũgit inter terminos & ẽ cathecᵃ⁹. vt omis hõ eſt ſan⁹ vel eger. vn⁹ ſenſus eſt/omnis homo eſt ſan⁹ vel omis homo eſt eger que ẽ falſa Jli⁹ ſenſus eſt de qnolibz homine ꝺz hoc ꝑtum diſiunctum ſanus vel eger

¶ Secunda regula eſt q̃ ꝙiũctio et/ponitur inter duos termios. illa ꝓpõ eſt diſtinguenda: eo ꝙ ꝑt eſſe ypotetica copulatiã/vl' cathegozica de copulato ex tremo: vt iſti ſunt ſortes vel plato/demrãtis ſorte & platone Dn⁹ ſenſus ẽ: iſti ſunt ſortes/& iſti ſunt plato: qõ eſt falſum Jli⁹ ſenſus eſt: jſti ſunt iſti homines/ qõ eſt verum ¶ Tercia regula eſt quando iſta ꝙiũctio ſi po⁹ inter duos terminos illa eſt diſtinguenda: eo ꝙ poteſt eſſe ypoᶜ⁹ ꝓditional'/vel cathecᵃ⁹ de conditionato extremo: vt omne aiãl ſi ẽ rõle eſt homo Dn⁹ ſenſus eſt: ſi omne aiãl ẽ rõnale/omne aiãl eſt homo: qõ eſt vez Jli⁹ ſenſus eſt. de quocũq; ꝺ⁹ hõ ꝑtum aiãl ſi eſt rõnale: de eodem ꝺ⁹ hõ ꝑtum homo qõ ẽ ſtlim: nam de aſino ꝑt⁹ hõ ꝑtum aiãl ſi eſt rõnale: & tñ de aſino no n ꝑtur homo: ꝑ hũc modũ ſoluit̃ Dome verum ſi ẽ nccm̃ ẽ vez: te eſſe aſinũ eſt verum ſi ẽ nccm̃/g̃ te eſſe aſinũ ẽ veruz. Maioz eſt diſtinguenda eo ꝙ ꝑt cẽ ypotetica ꝓditional' tũc eſt vera: ſz diſcur/ ſus non valz: qz ex tali ꝓditionali & cathecᵃ⁹ nõ ſeq̃tur ꝓ⁹ cathecᵃ⁹ Vel põt cẽ de ꝓditionato ſ̃Bto tũc bene ſequit̃ ꝓ⁹ ſed maioz eſt falſa.

¶ Quarta regula q̃ hec ꝙiũctio quia. po⁹ inter terminos illa ꝓpõ eſt diſtin/ guenda. eo ꝙ ꝑt eſſe ypoteᶜ⁹ cauſal': vel cathecᵃ⁹ de cauſali extremo: vt ſol quia dies fit oz̃it: vn⁹ ſenſus eſt/qz ſol oz̃it dies fit: qõ eſt verum Jli⁹ ſenſus. qz dies fit ſol oz̃it ita vt diem fieri ſit cauſa ortus ſolis. qõ eſt falſum. ſed econuerſo ſo lem oz̃iri eſt cauſa diei ¶ Quinta regula quando aliquod aduerbium tempa/ le ponit̃ inter terminos illa ꝓpõ eſt diſtinguenda. eo ꝙ põt eſſe ypoᶜ⁹ tpalis

vel cathe^{ca} de tempali extremo: qñ custos pulsat curat^{9} cantat:

¶ Sexta regula qñ aliquod aduerbiū locale ponit inter duos terminos: illa ē distinguēda eo q̄ potest esse: vna local'. vel de locali extremo: vt vesper^{9} ozit^{2} vbi sol occidit ¶ Dicūt multi etiam doctissimi tales oz̄ones esse distinguen/das ꝑm ꝓpōem ⁊ diuisionem/⁊ nō ꝑm amphibologiam/siue iliō dcm̄ sit verus siue falsum' Non obstat q̄ sint distinguende ꝑm amphibologiaz: qz difficile v' impossibile est cum talib^{9} ꝓcipe diuersos sensus ꝓpter solam pūctationē eā rūdem dcōnuz sb eodem ordine ꝓlatax Ideo sciēdum ē ꝙ isto ꝑmo mō am/phibologie ⁊ ꝙ alijs/q̄ in assignādo diuersos sensus alic^{9} oratiōis multiplicis ꝑm amphibologiam: nō debent assignari illi sensus sb eisdem dcōnib^{9} ymmo sb diuersis. ⁊ hoc ꝙ ꝑditionē: vel ꝙ diminutionem: vel ꝙ trāsūptionē sicut do/cet boeci^{9} in libro diuisionū: vt audio troianos vicisse romanos: sensus ꝑt sic assignari ꝙ additionem: vinci audio troianos/romanos vicisse Per diminutio nem sic. Audio romanos vicisse: ꝙ transmutationem sic. audio q̄ romani vice rūt troianos Per diuisionem sic: romani vicerūt: ⁊ troiani victi sunt. hec ockā in loyca sua.

Arguitur primo Contra ordinem fallacia accēt^{9} debet p̄cedere fal lacias ꝓpōnis ⁊ diuisiōis. ꝉgitur ordo ē mal^{9} Añs ꝙ bat' qz fallacia accent^{9} peccat penes multiplex potentiale dcōnis: ⁊ ista penes multiplex potentiale oz̄onis: sed dictio precedit oratiouem ergo ⁊c. ¶ Dico negando ꝓñaz: quia fallacia compositionis ideo p̄cedit fallaciam accentus. qz in ipsa est maior causa apparentie q̄ in fallacia accent^{9}. qz in fallacia accēt^{9} est causa appnite ꝑm longitudinez ⁊ breuitatem sillabax que magis notat' q̄ di/uersa situatio cum diuersis ptib^{9}. ¶ Replicatur. fallacia eq̄uocationis p̄cedit amphibologiam: eo q̄ ipsa fit in dcōne ⁊ amphibologia fit in oz̄one: g̃ a simili fallacia accent^{9} que fit in dcōne debz p̄cedere fallaciā ꝓpositionis que fit in o/ratione ¶ Dico q̄ fallacia equiuocatōis p̄cedit āphibologiam/nō solū quia fit p̄dcōem sed etiam qz habz cām magz apparentem: qz vnitas dcōnis magis mouet ad credendū q̄ vnitas oz̄onis: qm̄ dcō est magis vna q̄ oratio

Arguitur secūdo Fallacia ꝓpōnis nō distinguit' a fallacia diuisionis ꝉgitur male de' ea fit spāl' mentio Añs ꝙbat' qz causa apparentie ꝓpositionis non distinguit' a causa apparentie diuisiōis. ergo nō distinguūtur ille fallacie: ꝓña tenet/qz fallacie distinguūt' penes causas apparē/tie. Añs ꝙbatur quia causa apparentie vtriusq̄ est ydemptitas oratiōis com posite ⁊ diuise ꝑm sb̃iam ¶ Dico q̄ licet habeant eandem causam apparen tie generalem: habent tamen diuersas causas apparentie speciales/quia in fal/lacia compositionis causa apparētie ē oratio diuisa vera habens ydemptita/tem cum ꝓposita falsa Et cā apparentie in fallacia diuisionis: est oz̄o ꝓposita vera/habens ydemptitatem cum diuisa falsa ¶ Replicat' Verum ⁊ falsuz ha bent se sicut ens ⁊ non ens: sed ens ⁊ non ens nullam habent ydemptitatem in ter se: g̃ oratio diuisa vera/non habz ydemptitatem cū ꝓposita falsa. nec eō. ct ꝙ ꝓña solutio falsa ¶ Dico q̄ licz verum ⁊ falsum incomplexa/similiter ens ⁊ non ens incomplexa/nō habeant ydemptitatem inter se: tamen verū ⁊ fal/sum complexa habent ydemptitatem inter se: non q̃dem formalem sed mate/rialem: vt quicūq̄ scit lr̃as nunc dicit illas siue sit vera siue falsa. materia est eadem. ꝉ dictiones sunt eedem

Arguitur tercio Plures sūt modi hꝰ fallacie q̄ duo: ſgiť auctor nr̄ ē diminut⁹ ¶ Añs ꝓbať qz multi sunt palogiſmi/ qui fūt p̄hoc q ꝓiūctio p̄t copulare inter terminos ⁊ inter ꝓpōes. de qb⁹ nulla fit mēnſio in textu. ſgiť terci⁹ modꝰ ē ponēd⁹: ¶ Dico/q tales palogiſmi redu cūtur ad p̄mū modū vt dcm̄ ē in ſcdo pūcto ¶ Replicať p̄m⁹ modꝰ hꝰ fallacie eſt/qñ dcm̄ p̄t ſupponere ꝓ ſe toto vel ꝓ pte ſua. ſz qñ ꝓiūctio ꝓiūgit inter terminos aut int̄ ꝓpōes: ibi nullū ē dcm̄ ſupponēs ꝓ toto vel pte: ḡ tales palogiſmi nō p̄nt ibi ꝓphendi ¶ Dico q ꝓpter iſtud motiuū multi docti ponunt tercīū modū ſz dz qz pe. hyſ. vult q tunc ē p̄m⁹ modꝰ hꝰ fallacie. qñ vna determiā° diuerſimode determinat ſuū determinabile ⁊ hꝰ fit du². Pno mō qñ dcm̄ ſupponit ꝓ ſe toto vel ꝓ pte ſua Alio° qñ ꝓiūctio p̄t ꝓiūgere inter terminos aut inter ꝓpōes Otrobiq̄ eī vna determina° diuerſimode determiāt ſuū determiabile

Arguitur quarto Dzim⁹ modꝰ non diſtinguiť a ſcdo modo. ſgit² non ſunt duo modi fallacie ꝓpōnis Añs ꝓbať nā cuz dico ſedentem ambulare ē poſſibile: qñ modꝰ ibi determinat dcm̄ captū ꝓ ſe toto: ⁊ qñ determinat dcm̄ captum ꝓ pte ſua: tūc vna determiā° fertur ad diuerſa determiabilia/qz ps ⁊ totū dr̄ñt/ḡ° p̄m⁹ modꝰ nō differt a ſcdo mō. ¶ Dico q modꝰ non ferť ibi ad diuerſa determinabilia: ſz ad vnū determiābile diuerſimode captum: qz modꝰ ſemp determiāt idem dcm̄ ſz qñq; ꝑm ſe totum: qñq; ꝑm ſuam ptem ¶ Replicatur totū ⁊ ſna ps diſtinguūť realr vtz de picte ⁊ domo. ḡ totū dcm̄ ⁊ ps dicti diſtinguūť/⁊ p ꝓns adhuc vna determiātio ferť ad diuerſa determiabilia ¶ Dico lz totum integrale ⁊ ſua ps integrale diſtinguāť realr: non tamē totum in mō ⁊ ſua ps ſicut hō/⁊ homo alb⁹/nō diſtinguūť niſi ſicut ſupi⁹ ⁊ infer⁹: nam homo ē de rōne hōis albi ita ē in dcō/nam cū dico ſedentem ābulare: valz iſtam ſbām: ſedentem ambulare ſit ita ſbiā ē de rōne ſbie ſeu ſbiecti ſedētis ¶ Vel dicit ſic q licet dictum captum ꝓ toto ⁊ dcm̄ ꝓ pte ſua ſint diuerſa determiābilia formaliter. non tñ ꝑm vocem ⁊ materialr

De fallacia diuiſionis. Quid ſit diuiſio dictum eſt prius Fallacia diuiſionis eſt ꝓdoneitas decipiendi proueniens ex eo q oratio aliqua compoſita eſt vera: ꝫ diuiſa falſa: vna ꝫ eadem manens ſcm̄ materiam differens ſcm̄ formam: que creditur eſſe vera in ſenſu diuiſo. eo q veritatem habet in ſenſu cōpoſito Cauſa apparentie huius fallacie eſt materialis vnitas compoſite vere: cum diuiſa falſa Cauſa defectus eſt diuerſitas ſenſus diuiſi a ſenſu compoſito Huius fallacie ſunt duo modi

Primus modus prouenit ex eo q aliqua coniūc-

tio potest copulare inter terminos vel inter propositi ones Et scom istum modum paralogisatur sic Quecū qꝫ sunt duo ⁊ tria: sunt duo ⁊ tria. sed quinqꝫ sunt duo ⁊ tria: ergo quinqꝫ sunt duo ⁊ quinqꝫ sunt tria.

Ad hoc dicendum qꝫ minor est duplex: quia hec coniūc tio et potest coniūgere inter terminos. vel inter propo sitiones. Si inter terminos. sic est composita vera. et est sensus. duo ⁊ tria insimul iuncta faciunt quinqꝫ Si inter propositiones tūc est diuisa falsa. Et est sensus qꝫ quinqꝫ sunt duo per se. ⁊ quinqꝫ sunt tria ꝑ se quod ē fal tum Similiter hic. Quecūqꝫ sunt duo ⁊ tria sunt pa ria ⁊ imparia: quinqꝫ sunt duo ⁊ tria. ergo quinqꝫ sunt paria ⁊ imparia Dicendū qꝫ minor est duplex quia ibi et potest copulare inter terminos. tunc est compo sita vera. ⁊ est sensus Quinqꝫ sunt duo ⁊ tria insimul cō iuncta Vel copulat inter ꝓpōes. sic est diuisa falsa. Et est sensus quinqꝫ sunt duo: ⁊ quinqꝫ sunt tria. qō ē falsū

Similiter hic. Omne animal ē rationale vel irra tionale. sed non omne animal est rationale. ergo om ne animal est irrationale Dicendum qꝫ maior ē duplex eo qꝫ li vel potest coniungere inter terminos ⁊ sic ē cō posita vera: vel inter ꝓpōnes. sic ē diuisa falsa.

Similiter hic Omne animal est sanuꝫ vel egrum. ꝯ non omne animal est sanū ergo oīe aiāl ē egrum.

Similiter hic. Omnis substantia ē corporea vel in corporea Item omnis linea ē recta vel curua Omnis numerꝰ est par vel impar Vnde omnes iste sūt ve: si cō iūctio cōiungit inter tōs. ⁊ tūc sūt cōposite. Si cōiūctio coniungit inter propōnes tūc sunt diuise false. Quia

coniūctio per se ꝛ primo est coniūctiua partium oro-
nis: ꝛ ex cōsequenti ipsa coniūgit oronem cū orone

Secundus modus fallacie diuisionis que pue-
nit ex eo: qp aliqua determinatio potest referri ad di-
uersa determinabilia vt hic. Quo vidisti hūc percussū
hic percussus est: sed oculo vidisti hūc percussum: ergo
oculo hoc percussus est Dicendus qp minor est du
plex: quia iste ablatiuꝰ oculo: pōt determinare hoc par
ticipium percussus: tunc est diuisa falsa. ꝛ ē sensus. tu vi
disti hunc percussum oculo ꝛ sic sequitur conclusio. vel
potest determinare hoc verbum vidisti. ꝛ sic est com-
posita ꝛ vera: ꝛ tunc sensus est: tu vidisti cū oculo hūc
percussum: sed tūc non sequitur cōclusio

Primū pūctum huiꝰ lectionis ē qp fallacia compositionis p̄cedit fal
laciam diuisionis: qr in ea est maior causa apparen
tie cꝫ in fallacia diuisiōis. hoc ꝓbar̄/ quia maior apparentia est qp illa oratio sit
vera in qua ptes ordinant p̄m situm magis debitum: cꝫ in qua ptes ordinant²
p̄m situm minꝰ debitū. Mō in fallacia ꝓpōnis ptes ordinār̄ p̄m situm magꝫ de-
bitum/ ꝛ in diuisiōe p̄m situm minꝰ debitū: vt patuit sup̄ Dñ qđ sit fallacia di-
uisionis que cā appntie: ꝛ q̄ causa defecꝰ patet in textu

Secundū pūctum. qp oratio ꝓposita ꝛ diuisa differunt inter se dupl'r pº
qr in oronē composita ptes ordinant²p̄m situm ma
gis debitum. hoc ē p̄m situm in quo de vtute sermonis magis accipiūt Cꝫ in o
ratione diuisa ptes ordinār̄ p̄m situm minꝰ debitum/ hoc ē p̄m situm in quo de
vtute sermonis non debent accipi

Scdo dñt ex modo ꝓsecudi: nam oro composita ꝓfertur ꝓlatione ꝓti-
nua Et oratio diuisa ꝓfertur ꝓlatione discōtinua/ diuidēdo ptum dicti a sbto
dicti: vt dicendo Omnis ꝓpositio vera est: Si vera ponatur in sbto: tūc oro
est diuisa ꝛ vera ꝛ tūc debet ꝓferri ꝓlatione discōtinua pausando post li vera
Sed si ly vera se tenet ex pte ꝑti: tunc erit composita falsa ꝛ ꝓferri ꝓlatiōe
ꝓtinua Et qp tunc fit ꝓposita qr ptes ordinant² scdm situm magis debitū

Tercium pūctuꝫ qp hic resumendū est notabile positū in fallacia ꝓpo
sitionis scꝫ qñ oratio aliqua est vera in sensu diuiso.
ꝛ illa eadem falsa in sensu composito. tunc p eam fit fallacia ꝓpōnis Exēplum
vt quicūqꝫ scit litteras nunc/ bibicit illas/ pausando pº nunc: est diuisa vera: sed
continue proferendo ē ꝓposita falsa Item quando oratio aliqua est falsa.
in sensu diuiso/ ꝛ illa eadem est vera in sensu composito: tunc p eam fit fallacia
diuisiōis: de qua hic ē ad ꝓpositū: vt omis ꝓpō est vera vel falsa. omis numē
rus est par vel impar Album ēē nigꝝ est impossibile. que omnes in sensu diui-

so sunt falsc sicut iam patebit

Queritur primo Quis est prim⁹ mod⁹ vel prima spēs fallacie diui sionis. ¶ Dico ꝑm⁹ mod⁹ est qñ vna ꝛ eadem determinatio diuersimode dictiāt idem determiābile Et cōtinet iste mod⁹ duos ſB sc: Pn⁹ est qñ aliqua ꝓiūctio ꝑt copulare inter termiōs vel inter ꝓpōes. de quo mō auctor nr̄ ponit in textu septem exempla. que eodē penit⁹ mō distinguūtur ꝛ soluūt̄ Ali⁹ mod⁹ ē qñ aliqō dcm̄ supponit ꝓ se toto vel ꝑ ꝑte sua: ꝑm quē modū palogisatur sic. Omne qd̄ est impossibile esse albū impossibile est recipe albedinem: sz nigrū esse albū est impossibile: g̃ nigr̄ recipe albedinez est impossibile. ꝓns est falsum ¶ Solutio minor est dupler. qz illud dcm̄ nigr̄ esse albū /ꝑt diuersimode determinari ꝑ hūc modū impossibile Nam si impossibile determiāt illud dcm̄ captū ꝓ se toto. vt scz ſBtum dicti sumat̄ ꝓ materiali ꝛ formali simul: tūc est ꝓpositio vera ꝛ non sequit̄ ꝓclusio sed ꝓmittēs hec fallacia Alio° ꝑt determiāre dcm̄ captū ꝑ ꝑte sua .ſ. vt ſBtuz dicti capiatur ꝓ materiali tm̄: tūc ē diuisa falsa/ꝛ bñ sequit̄ ꝓclusio.

¶ Similiter distingūtur iste sedentē ambulare est impossibile ꝟ iustū esse iustum est impossibile Albū esse colorat̄ est nccm. albū nō esse nigrū est nccm. q̄ omnes in sensu diuiso sunt falsc/ꝛ in sensu composito sunt vere.

¶ Similiter hic. Quicq̄d̄ est tantūdē ꝛ amplius: est equale alteri. sed alteri maiori magis est tantūdem ꝛ amplius. ergo magis alteri est equale. ꝓns est falsuz.

¶ Solutio minor cſi dupler Nam ly et potest ꝓiūgere inter terminos: ꝛ determinare illa que ꝓiūgit tanq̄ partes vnius quantitatis: ꝛ sic minor est composita vera ꝛ non sequitur ꝓclusio Vel pōt ꝓiūgere inter ꝓpōnes/ꝛ determinare ea q̄ ꝓiūgit tanq̄ diuersa ꝑta pluriū ꝓpositionū/ꝛ sic minor est diuisa ꝛ falsa ꝛ sequitur ꝓclusio Et econtra dicendum est de maiori.

¶ Similiter omne animal est sanū vel egrum: sed non oñe animal est sanū: g̃ omne aiāl est egrū. hec ꝓiūctio vel potest copulare inter terminos vel ꝓpositiones Si ꝓpōnes: tunc est diuisa falsa. quia est vna ypotetica disiūctiua cui⁹ vtraq̄ ꝑs est falsa / ꝛ tunc bene arguit̄ a tota disiūctiua cum destructione vni⁹ ꝑtis ad alteram Si vero ꝓiūgit inter terminos: tunc est ꝓposita vera: sed tūc male arguitur qz maior ē vna cathc^a de copulato ꝑto

Queritur secūdo. Quis est secūd⁹ modus fallacie diuisionis ¶ Dico secūd⁹ mod⁹ est qñ aliqua determinatio potest determinare diuersa: de quo Auctor non ponit nisi vnū exēplum. Vel etiam est qñ idem determinabile determinat̄ a diuersis dctiātiōib⁹ Et scd̄m hoc sic palogisatur Nullus hodie natus fuit heri: homo decem annor̄ est hodie natus. ergo homo decem annor̄ non fuit heri Minor est dupler. quia hoc aduerbiū hodie potest determinare nat⁹: ꝛ sic est diuisa falsa: ꝛ bene sequit̄ ꝓclusio. Vel potest determinare hoc verbum est. sic est composita vera ꝛ non sequit̄ ꝓclu°. Quare est tūc composita Dicitur quia aduerbium magis natum est determinare vbū q̄ ꝑticipiū ¶ Similiter hic: quorūcūq̄ virorū achilles reliquit centū in bello erant centum ꝛ amplius. sed quadraginta virorum centū reliquit achilles in bello. ergo quadraginta erant centum ꝛ amplius: ꝓns est falsum. Minor est dupler/qz ille genitiu⁹ vir̄ potest determinare illud adiectiū centum. sic q̄ ambo sint genitiui casus ꝛ regantur a quadraginta sic minor est ꝓposita vera. quia sensus est q̄ achilles reliquit quadraginta viros ex centum: ꝛ non sequit̄ ꝓclusio. Vel potest determinare illud adiectiū quadraginta. vt ambo regant̄

a centum ꝛ sic est diuisa. quia dictio recta p̄cedit dictionem regentem: ꝛ est falsa. ꝛ sequitur cōclusio. quia tūc est sensus q achilles reliquit centum viros ex quadraginta. quod est impossibile

¶ Similiter hic. quemcūq; posui seruū ille est seruꝰ. sed posui te seruuꝫ entem liberum. ergo tu es seruꝰ liber quod implicat ¶ Minor est duplex: quia illa determinatio entem. j. existentem. potest determinare illam dcōem seruū. ꝛ sic ē sensus compositus ꝛ verus. quia valet istam: posui te existentem seruuū liberum. Alio modo illa determinatio entem/ potest determinare hanc dictionem liberum tunc est sensus diuisus et falsus. quia valet istam. posui te seruū existentez liberum

Arguitur primo ¶ In ista fallacia causa apparētie sumit ex oratione composita vera: ꝛ non ex oratione diuisa falsa. ergo ista fallacia debet nominari fallacia compositionis ꝛ non diuisionis. ꝓnia probatur quia ꝓbabilitas ꝓuenit ex oratione composita vera ¶ Dico licet ex parte orationis compositе vere sumatur apparentia ꝓbabilitatis premissaꝫ tamen ex parte orationis diuise false sumitur apparentia probabilitatis ꝓnie/ que principalioꝛ est in palogismo Hoc sic declaratur. Nam cum arguitur sic. Ome animal est sanū vel egrū. non omne animal est sanū. ergo oē animal est egrum. illa ꝓnia tenet quia ibi arguitur a maioꝛi disiūctiua cum destructione vnius partis ad alteram Et illa maioꝛ si sit disiūctiua tunc est diuisa falsa. ergo ex pteꝛozōnis diuise false sumitur ibi ꝓbabilitas ꝓnie

¶ Replicatur falsum non potest ꝓbare falsum: sed in p̄dicto palogismo oratio diuisa est falsa. ergo ipsa non potest ꝓbare cōclusionem falsam esse veram ¶ Dico licet falsum non ꝓbet vere aliquam cōclusionem falsam esse veraz: tamen bene apparenter ꝛ hoc sufficit

Arguitur secūdo Fallacia diuisionis non distinguitur a fallacia compositionis. ꝯ male de ipsa fit mentio specialis Anīs ꝓbatur quia fallacie distinguūtur penes causam apparentie. sz iste due habēt eandem cām apparētie. ergo non distinguūr. Minoꝛ ꝓbatur quia materialis vnitas orationis compositе ꝛ diuise est causa apparētie in vtraq;: ꝛ diuersitas ꝑcatoꝛ est causa defectꝰ ¶ Dico licet habeant eandem causam apparentie scōmunē: tamen habent diuersas causas apparentie speciales. quia causa apparentie specialis in compositione. est materialis vnitas diuise vere cum composita falsa Et causa apparentie spālis in diuisione/ est materialis vnitas compositе vere cum diuisa falsa: ꝛ ita differūt penes verū ꝛ falsum.

¶ Replicuꝫ ipsius materie est ꝓuenire/ ꝛ ipsiꝰ forme est separe ꝛ distinguere: sed matrrialis vnitas vtriuslibet se habet in ratione materie/ ꝛ modꝰ ꝓferendi se habet in ratione forme. ergo per materialem vnitatem etiam specialem non differunt iste fallacie ¶ Dico licet ipsius materie in generali ꝛ scōm se non informate: fit ꝓuenire ꝛ non distinguere. tamen ipsiꝰ materie in speciali iam per formam informate bene est distinguere ꝛ separare. jam materialis vnitas orationis in vna in se habet veritatem. ꝛ materialis vnitas in alia in se habet falsitatem: nō tamen dico sBiectiue: sz significatiue.

Arguitur tercio Contra ꝓmū modum sic/ huiꝰ fallacie diuisionis ꝓmus modꝰ non distinguit a primo modo fallacie amphibologie. ergo iste primꝰ modꝰ male ponitur Anīs ꝓbatur de isto para/

logismo Quemcūq; contingit dicere contingit loqui. sed tcentem contingit dicere ergo tacentem contingit loqui. Ibi est primus modus fallacie amphibologie vt supra patuit Et etiam est prim⁹ mod⁹ diuisionis: qz vna determinatio scz contingit. pt diuersimode determinare idem determinabile scz tacentē. Dico q licet vna determiātio determinat diuersimode idem determinabile/tñ hoc non fit cum variatione ptium scōm situm magis vel min⁹ debituz quia siue ille accūs tacentem precōstruatur siue post/situs est eque debitus. et ita non est ibi variatio sensus ꝓpositi z diuisi

Replicatur ibi est variatio sensus compositi vel diuisi etiam scōm situm magis vel min⁹ debitum. ergo ibi est fallacia compositionis vel diuisionis. nā dictum scz tacentem loqui potest ibi supponere pro se toto vel pro parte sua. Et ille mod⁹ contingit potest determinare sbiectum dicti ꝓ materiali z formali simul tunc est fit⁹ magis debitus z sensus compositꝰ falsus Vel potest determinare sbiectum dicti pro materiali tantum sic est situs min⁹ debitus z sensus diuisus verus.

Dico q in predicto paralogismo potest esse prim⁹ mod⁹ amphibologie. z prim⁹ mod⁹ compositionis vel diuisionis respectu diuersorum Nam per hoc q ille accusatiu⁹ tacentem potest ꝓstrui ante li dicere vel post li dicere causat² fallacia amphibolohie: Sed per hoc q ille mod⁹ contingit determinat sbiectum dicti scz tacentū captū pro se toto: hoc est pro materiali z formali simul: tūc sumitur p ipsum fallacia ꝓpositionis quia tunc est sensus falsus z compositꝰ. Et qñ determinat li tacentem ꝓ pte sua hoc est pro materiali tantum. tunc est sensus diuisus verus: z tunc ex illo sensu vero non sumitur fallacia diuisionis. sed compositionis: quia ex apparenti ydemptitate orationis diuise vere cuz composita falsa sumitur fallacia compositionis Et dicit ockam ꝙ tales magis sūt distinguēde penes fallaciam amphibologie vt patet in 3ª regula questionis se cūde fallacie āphibologye

Arguitur quarto Contra secūdū modum huiꝰ fallacie sic Iste secūdus mod⁹ omīno coincidit cū secūdo modo fallacie ꝓpositionis: ꝫ in tex ta male ponit iste mod⁹ ab illo distinct⁹ Antis ꝓbatur qu a secūd⁹ mod⁹ in vtraq; fallacia ꝓuenit ex eo q aliqua determinaō pt referri ad diuersa determiābilia. Dico q hoc fit diuersimode ibi z hic Nam secūd⁹ mod⁹ in fallacia compositionis sumitur per hoc q determinatio determinans determinabile quod est magis: nata determinare/reddit orationem compositam falsam. z determinans determinabile quod est minus: nata determinare: reddit orationem diuisam veram.

Sed secund⁹ mod⁹ in ista fallacia diuisionis sumitur econtra. qñ determinatio determinans determinabile quod min⁹: apta nata ē determinare reddit orationem diuisam falsam: z si determinat determiābile quod magis. nata est determinare reddit orōem compositam veram

Replicatur vna z eadem determinatio nō pt referri ad diuersa determinabilia: ergo ista distinctio non valet: et per cōsequens secundus modus In vtraq; fallacia male ponitur. Antecedens probatur. quia intellectus nost⁹ non potest vnam determinationem ferre ad diuersa vel pl'a determinabi⁹

qz intellect⁹ nō ꝑt plura intelligere vtz 2° thopicoꝝ ¶ Dicolicz intellect⁹ vnius hōis nō ꝑt simul vnam determinatiōz ferre ad diuersa: tū bene successiue Vel dic qz vna detiātio pōt simul a plurib⁹ referri ad diuersa. z hoc sufficit

Sequitur fallacia accentus Accentus est certa lex z regula ad eleuandum vel deprimendū sillabam vniuscuiusqz dictionis Et diuiditur in accentū grauem acutū z circūflexū Grauis accentus est qui deprimitur in fine Acutus est qui in fine eleuatur vel acuitur Circūflexus ē qui acuitur z deprimitur simul Vel sic. Est qui incipit ab ymo z procedit in altum z finaliter tendit in ymū vt iherusalem

¶ Fallacia accent⁹ est ydoneitas decipiēdi ꝓueniēs ex multiplicitate dcōnis eiusdem scōm ſbām. z diuerse scōm modū proferendi: diuersa significātis.

¶ Causa apparentie huiꝰ fallacie est vnitas dcōnis scōm materiam vel scōm ſbām solū Causa defect⁹ est diuersitas sigtoꝝ Istius fallacie duo sūt modi

Primꝰ modus ꝓuenit ex eo qꝺ aliqua dictio pōt ꝓferri diuersis accētib⁹. vt hic: omnis popul⁹ est arbor gens est popul⁹: g̃ gens est arbor: Dicēdum qꝺ maior est duplex: qz prima sillaba huiꝰ dictionis popul⁹ pōt ꝓferri longa. z sic est vera z non sequitur cōclusio. vel pōt ꝓferri breuis. z sic est falsa z sequit cōclusio

Similiter hic. omis ara est in templo: stabulū porcoꝝ est ara. g̃ stabulū porcoꝝ est in templo Soluit vt prius Similiter hic Quicqꝺ hamatur hamo capitur: mulier amatur ergo mulier hamo capitur Dicendum qꝺ maior est duplex. eo qꝺ hec dictio hamatur potest proferri cum aspiratione vel sine aspiratione. Si primo tunc est vera. z nō sequit cōclusio Si scōo tūc

est falsa ꝫ sequitur conclusio. Vel sic quoscūq; viros iustū ē pendere. iustū ē penā pati: ꝫ iustos viros iustuꝫ est pendere: ergo iustos viros iustū ē penam pati Otra q; premissa ꝫ est duplex: eo q; hec dictio pendere p̄t p̄ferri media longa vel media breui Si primo sic maior est vera ꝫ minor falsa. Si scōo tūc ecōtra maior ē falsa ꝫ minor vera. ꝫ sicut conclusio est falsa ita aliqua p̄missarum Secundꝰ modꝰ ꝓuenit ex eo q; aliqua vox potest esse dictio vel oratio vt hic Tu es qui es: ꝫ qui es est requies. ergo tu es requies Dicendum q; maior est duplex. eo q; quies potest esse dictio vel oratio. Si sit dictio tūc est falsa ꝫ sequitur cōclusio. si sit oratio tūc est vera ꝫ non sequitur cōclusio: Similiter hic quicquid fecit deus inuite. fecit deus coacte. sed deus fecit vinū inuite: ergo fecit vinū coacte Solutio maior ē duplex. eo q; inuite potest esse dictio vel oratio: si primum sic est vera: ꝫ non sequitur cōclusio quia minor est falsa Si sit oratio tūc est falsa ꝫ sequitur conclusio.

Similiter hic. quicquid habz dilectionē supernā habet dilectiōz dei. sed vsurari? hz dilectionē sup̄nam. ergo vsurari? habet dilectionē dei Dicēdū q; hec dictio sup̄nam vno mō potest esse vt est dictio. ꝫ sic minor est falsa ꝫ sequitur conclusio Alio modo pōt esse oratio ꝫ sic est vera ꝫ non sequitur conclusio Similiter hic Metuo longas pereunte noctes lidia dormis. Vñ ly metuo potest esse dictio vel oratio:

Primū p̄ctum huiꝰ lectionis est q; in hoc tertu fiūt quatuor p̄ ordinem Primo diffiuntur q̄d sit accentꝰ Scōo diuidit accentꝰ: ꝫ poꝛ diffinitio fallatic accentꝰ cū cā appntie ꝫ defectꝰ Quarto ponūtur eiꝰ duo modi De p̄mo mō dātur q̄tuor palogissimi De scōo etiā ponūt q̄tuor exempla Et p̄cedūt fallacie ꝓpōnis ꝫ diuisiōis licz fiant in oꝛōe. q; in eis est maior cā apparentie ad decipiendū eo q; in ipsis dcōnes manent eedem lz oꝛō,

nes varieutur Sed in fallacia accent⁹ variant dcones scom diuersum accetum z ideo ibi nō ē tota causa apptic ¶ Item ista fallacia pcedit fallaciam figure dcōnis quia multiplex potentiale pcedit multiplex fatasticum .ſz falacia accent⁹ peccat penes multiplex potentiale: z fallacia figure dcois penes fantasticum jgit patet ozdo

Secūdum pūctū. Accent⁹ sic diffinit est certa lex vel regula ad deph̄ dum vel eleuādū quamlibz sillabam alic⁹ dcōnis ¶ Cū dicit certa regula tangit cā formal e⁹ / Cū dr ad eleuādū zc. tangit causa finalis ¶ Cū dr quamlibz sillām. tangit cā material' siue materia in qua ē accent⁹. dā primo pueuit sillabis: z p sillabas puenit dcōnib⁹ z p dcones ozonib⁹ ¶ Et diuiditur in tres spes quax sufficientia sic sumit ¶ Omis accent⁹ aut est simplex aut est mixt⁹ ¶ Si simplex hoc est dupl'r vel ē cū depssione vocis sic est gravis. ¶ Vel cum eleuatione vocis sic est acut⁹ ¶ Si sit mixt⁹ sic ē circūflex⁹: qui miscet ex eleuatione z depssione ¶ Item accent⁹ ꝑm ꝑstianū ē vocis modulatio ꝑm eleuationem z depssionem Et ideo dicit scūs thomas in suis fallacijs. Accent⁹ vt hic sumit ē mod⁹ ꝓnūciandi aliquā dcōnem Quid autem sit fallacia accent⁹ clare patet in textu

Queritur primo Quis ē ꝑm⁹ mod⁹ falle accēt⁹ ¶ Dico ꝑm⁹ ē qñ dictio pōnl'r vna pt regi diuersis accētib⁹ ꝑm quē sic pologisat Quicūq vult pēdere vult suspendi / ſz tot⁹ pendēs hoiēm vult pendere / g̃ tot⁹ pēdēs hoiēm vult suspēdi ¶ Solu° Ambe pmisse sunt duplices qz pēdere vno° neutral'r: z sic ē secūde ꝓiugationis media longa Allio° ca² actiue z sic ē tercie ꝓiugatiōis media breuis Si iam in vtraq ꝑmissax capiat neutral'r vt sit me^a lōga: tūc maior ē vera z minor falsa Si in vtraq sumat actiē. vt ē media breuis est cō Et istis duob⁹ modis bñ sequit 2° ſz in maiori sumat neutral'r z in minori actiue tūc est ista fallacia accent⁹ ¶ Similiter dicet de ista. omis popul⁹ ē arbor: gens ē popul⁹ g° gens ē arbor Vtraq ꝑmissax ē duplex. Aut em popul⁹ ē ꝑma lōga tūc maior ē vera z minor falsa Si ꝑma brevis tūc ē cō. vtz p hūc vsum Popul⁹ ē arbor popul⁹ collectio gentis.

¶ Sil'r ē de ista. ois ara ē in tēplo zc vtz in textu. qz si ara capiat p^a lōga. maior ē vera vtz in hoc vsu Est ara' porcox diuox dicim⁹ aras.

Queritur secūdo quis ē secūd⁹ mod⁹ h⁹ fallacie ¶ Dico secūd⁹ mod⁹ ē qñ aliqua vox pt esse dictio vel ozō vt hic. Quicūq pstat dat alteri: lapis pstat ergo lapis dat alteri Vtraq ꝑmissa ē duplex. quia pstat pt esse dcio vel ozō Si sumat in vtraq vt dictio sic maior ē vera et minor falsa Si in vtraq capiat vt ozō tūc maior ē falsa z minor vera: z isti duob⁹ modis bñ sequit 2°. Sed si in maiori capiat vt vna dcio: z in minori vt vna ozō e sic pstare ē anstare / tunc vtraq ꝑmissa ē vera: ſz ē fallacia accēt⁹ ¶ Similit de ista ozōe supta ex oba xxvij. libri ꝑmi oracij ¶ Metuo lōgas peūte noctes lidia dormis Nam metuo pt esse vna dictio tm tūc idē ē qđ timeo. Secō pñt cē duo ꝓnōia scz me tuo Tercio pt esse vnū vbū cū aduerbio vel interiectione o. vt metu z o. Quarto pñt esse tres dcones scz duo ꝓnōia cū vna interiectione scz me. tu. o. Et ꝑm'hoc palogisatur sic. Quicūq dicit / metuo lōgas pereūte noctes zc dicit se timere: sed dicens / metuo lōgas peūte noctes zc: nō dicit se timere / g̃ dicens se timere non dicit se timere / vtraq distinguit. Si metuo in vtraq teneatur vt vna dictio sic maior est vera z minor falsa Si capia

tutlin vtraq; vt sint dne vel tres dcōnes tūc maior ē falsa ⁊ minor vera. ⁊ bene sequit̄ 2°. sed si in maiori capiat̄ vt vna dcio/⁊ in minori vt dne vel tres dictiones tunc non seq̄tur p̄clusio. sed fit ista fallacia Si queras diuersos sensus huius met ri

Metuo.j.timeo.o lidia dormis lōgas noctes .j. p longas noctes/ pereunte. j. pereūte supple me

Me.tuo sensus tūc est ℞ O lidia dormis longas noctes me tuo supple amico pereūte Vel sic. ℞ O lidia dormis/me tuo amico peunte. id est ambulante longas noctes

Metu.o. sensus est. ℞ O lidia dormis peūte.j.ambulante me lōgas noctes metu.j.cū timore ⁊ payore

Me.tu.o. sensus ē ℞ O lidia tu dormis lōgas noctes peūte me

Arguitur primo Contra textum ℞ grāmaticū spectat de accentu g̃ loyc⁹ male p̄siderat de ipō ℟ Dico q̄ h⁹ fit diuersimode q; grāmatic⁹ p̄siderat de accentu vt est passio vocis significatiue in ordine ad finē suum qō ē p̄grue ⁊ apte/⁊ non barbare exp̄mere mētis p̄cepti Sz loy.⁹ p̄siderat de accentu ꝑut ab vna dcōne fm diuersum accētum hñte diuersa ꝓcata: potest sumi fallacia accentus ℟ Replicat̄ diuersi artifices habent diuersa p̄siderare. nam vt est apud pḣm. sciē secantur quemadmodum ⁊ tres de quib⁹ sunt. g̃ nō p̄sit eūdem accētum p̄siderare ℟ Dico ad aīs q̄ diuersi artifices hñt diuersa p̄siderare vel, vnū diuersi ꝓdoc: ⁊ ita ē in ꝓposito: vt dcm̄ ē in p̄cedenti solutione.

Arguitur secūdo Contra diffinitionē accēt⁹ sic: om̄is accēt⁹ ē elcuatio vel depssio alic⁹ vocis aut sillabe. g̃ accēt⁹ nō est regula ad eleuandū vel deprmēdū sillabam dictionis ℟ Dico q̄ licz accentus scōm suū materiale bñ est eleuatio vel depssio alic⁹ sillabe. tamen scōm suū formale est regula vel mensura talis depssionis ℟ Replicat̄ Eleuatio sillabe ē acuta/⁊ depssio sillabe ē grauis: sed nullum ē graue ⁊ acutum in accētib⁹. g̃ solutio nulla Dinor ꝓbatur quia om̄e graue ⁊ acutum ē corp⁹: sz nulla eleuatio vel depssio ē corp⁹: ergo nulla elcuatio est acuta: ⁊ nulla depssio grauis. ℟ Dico q̄ istud argumētum peccat penes secūdū modū fallacie equiuocationis. nā acutum ⁊ graue licz ꝓprie capta non repiantur in eleuatione ⁊ depssione: tam̄ bñ trāsumptiue capta: nam sicut corp⁹ graue mo² deorsum. ita grauis accēt⁹ ⁊ depssio sillabe tendit deorsum g̃ sicut corp⁹ dicit̄ acutum quod facil̄r penetrat sursum: ita eleuatio sillabe acuta penetrat acrem sursum

Arguitur tercio In paralogismis primi modi ibi est fallacia equiuocationis. Nam populus prima longa et prima breuis equiuoce significat arborem ⁊ gentem. ita de ara prima longa ⁊ prima breui. ita de pendere media longa ⁊ media breui equiuoce significant diuersa ergo ibi non est fallacia accentus ℟ Dico negando p̄nām quia ad fallaciam equinocationis requiritur q̄ dictio actualiter vna scōm eūdem accentum plura significet jam in primo modo huius fallacie dictio est vna potētial̄r ⁊ scōm diuersum accentum plura ꝓcat ℟ Replicat̄ scōm diuersum accentus non decipimur. ergo nulla est fallacia accentus. ⁊ per consequens solutio falsa Antecedens probatur quia scōm diuersum accentum statim cognoscimus

diuersa ꝑcata alicꝰ dcōnis. g̃ ꝑm diuersum accentum non sumit aliqua fallacia. quia ꝓdit scipām ¶ Dico ad ꝓbationē añtis liz ꝓgnoscentes diuersa ꝑta ex diuersitate accēt⁹ nō decipiāt. tamē ignorātes diuersa ꝑta ex diuersitate accentus bene decipiūt ioco dictū est sup̄ q ignorantes vtutes vocabuloꝝ de facili paralogisantur.

Arguitur quarto Plures sunt modi seu spēs q̄ tres g̃ textꝰ ē insufficiens Dñs ꝓbatur q tres sunt species accētus vt pz in textu sed q̃libet spēs facit fallaciam accētus. g̃ ad minꝰ erūt tres spēs seu modi hꝰ fallacie illis cōrndentes ¶ Dico q ille tres spēs faciūt vnam t ꝓzchē dūtur ſ̄b ꝑmo mō Nam ꝑmꝰ modꝰ ē qñ aliqua dcio ꝑt ꝓferri diuersis accētibꝰ siue hoc sit q acceutum grauē: acutū vel circūflexū. ¶ Replicat due vel tres spēs formaliter distincte non ꝑnt facere vnam spēm vt homo leo asinꝰ nō faciūt vnam spēm i gitt solutio mala ¶ Dico licet due vel plures spēs nō ꝑnt facere vnam spēm spāliſſimā: tñ bene faciūt vnā ſ̄balterne q̄ est gꝰ illaꝝ spēꝝ ſ̄b quo ꝓtinent iam primꝰ modꝰ se habet vt genꝰ ad spēs accentꝰ ¶ Si arē aliqs paralogismꝰ isti⁹ fallacie: t tñ non viſ̄b quo mō ꝓtingatur i gitt sunt insufficienter tradiți ¶ Discedens ꝓbat dc isto Quicūq; scit q̄nā tanti nymbi tinxerūt ethera scit ꝓpter quid tāti nymbi tinxerunt ethera. sed rusticus scit quianam ter q̄o tanti nymbi tinxerūt ethera/g̃ rusticꝰ scit ꝓpter quid tanti nymbi tinxerūt ethera ¶ Dico q ꝓtinet ſ̄b secūdo mō eo q li q̄nā ꝑt esse vna dictio vel due dcōnes vel etiam ꝑt ꝓferri acuto accentu vel graui Et soluit sic. Si li q̄nam capiatur in vtraq; ꝑmissaꝝ vt sint due dcōnes t ꝓferatur accentu acuto. tunc idem est q̄o/ꝓpter quid/sic maior est vera t minor falsa Nam rusticꝰ nō scit ꝓpter quid tanti nymbi. j. tante nubes tinxerūt. j. obnubulauerūt ethera ¶ Si aūt quianā capiat vt ē vna dcio t ꝓferat accentu graui. tūc idē ē q̄o. q: sic maior ē falsa t minor vera Nam rusticꝰ bene scit q ita ē q tanti nymbi obnubilant ethera Et istis duobꝰ modis sequitur conclu°. Hz in maiori sumitur ꝑ ꝓpter quid: t in minori ꝑ quia tūc fit ista fallacia Et sumit exēm ex vḡilio. dicente in eneyde libro quinto Heu quia nā tanti tinxerūt ethera nymbi

Sequitur de fallacijs figure dictiōis Figura est que termino vel terminis claudit. termino vt circulus. terminis vt triangulus quadrāgulꝰ: z similitudinarie hic accipit: Fallacia figure dcōnis est similitudo dcionis cū dictione penes finalem terminationem in ꝑte: non idem ꝓcante. z facit multiplex fantasticum Est aūt multiplex fantasticum. qñ aliqua dictio ſ̄t vnū. z videtur ꝓcare aliud propter similitudinem quaz habet in parte cum alia dcione. vt videre significat passionē. z videtur ꝓcare actionem ꝓpter hoc q est simile huicverbo agere. Causa apparentie huiꝰ fallacie

est similitudo dcionis in parte cum alia dictione nō idē
Cante Causa defectus est diuersitas eor̄ que vidētur
esse similia Ista aūt similitudo fit trib⁹ modis scz voce
figūione z suppōne. Et scōm hoc sunt tres mōdi hui⁹
fallacie Primus mod⁹ puenit ex simili terminati
one dictionis cū alia dcione Exemplum vt. qualiscūq
est musa: talis est poeta: sed musa est femini generis
ergo poeta est femininī gener̄ Dicendū negando cō-
cequētiam: q̄ non sequit: cp si aliqua sint eiusdez termi
nationis cp sint ꝓpterea eiusdem generis

Similiter hic. Omis aqua est humida. fluui⁹ ē aq̄
ergo fluui⁹ est humida Dicendū cp nō sequit nec opor
ter: si omis fluui⁹ sit aqua. cp ergo quicquid dicat de a-
qua: cp h̄ etiam dicat de fluuio sub eadē terminatiōe
Vel sic Omnis homo est alb⁹. mulier ē homo: ergo mu
lier est alb⁹ Dñ in omnib⁹ p̄dictis palogismis masculi
nū interpretatur femininū Si vero sic formet palo
gism⁹ Musa z poeta similiter tiāt: sed musa est femi
generis: g̃ z poeta. tunc ibi non est fallacia figure dic
tionis. sed fallacia cōsequētis ād a cōit accidētib⁹ vt pa
tebit Secund⁹ mod⁹ puenit ex mutatione vni⁹ p̄
dicamēti in aliud. vel q̄n vna spēs vni⁹ p̄nti mutatur
in aliam spēm vt hic Quicquid heri emisti. hodie come
disti. z carnes crudas heri emisti: ergo carnes crudas
hodie comedisti Dicendū cp non sequitur. nam quicquid
dicit rem de p̄nto ꝯñie: z crudum dicit rem de p̄nto q̄
litatis. z sic ꝓceditur de vno p̄nto in aliud

Similiter hic. quicquid heri vidisti hodie vides sz
album heri vidisti. ergo albū hodie vides Dicenduz cp
non sequitur q̄ albū ꝑcat p modum qualitatis. quicq̄d

vero dicit rem de ꝑnto ſubſtātie

Similiter hic. do tibi ſolum denarium: ſed ſoluz denarium nō habeo. ergo do tibi quod non habeo Dicendū ꝙ hec dictio ſolum dicit relationē. quia vt habetur ſcdo elenchoꝝ. ſolum dicitur quaſi non cū alio. Et hec dictio quod dicit ſubſtātiam. ⁊ ſic proceditur a relatione ad ſubſtātiam

Similiter hic Aliquis dat cito equū ſz nō habet cito equū. ergo aliquis dat cito quod non habet Dicendum ꝙ non ſequitur quia cito dicit modū actus ſiue qualitatem. ⁊ quod dicit ſubſtātiau. ⁊ ſic proceditur a qualitate ad ſubſtantiam Similiter quando proceditur ab vna ſpecie vnius predicamēti ad aliam. vt ꝙ toſcū ꝙ digitos heri habuiſti hodie habes: ſed decez digitos heri habuiſti: ergo decem digitos hodie habes. poſito ꝙ vnū amiſeris Dicendū ꝙ non ſequitur. quia hec dictio quantoſcū ꝙ dicit quātitatem continuam. et hec dictio decem dicit quantiatem diſcretam.

Tercio modo pucnit ex diuerſa ſuppoſitione termini: vt homo eſt ſpecies: ergo aliquis homo eſt ſpēs. Et hic homo ē digniſſima creaturaꝝ. ergo aliquis homo eſt digniſſima creaturaꝝ. Hic ē ꝓceſſus a ſimplici ſuppoſitione ad ꝑſonalem Similiter hic: oīs hō ē animal: ergo oīs homo eſt hoc animal Similiter hic animal eſt ſortes. animal eſt plato: ⁊ ſic de alijs. ergo animal eſt omnis homo. Hic fit proceſſus a pluribꝰ determinatis ad vnam determinatam Et iſte modꝰ ſolz appellari vniuocꝰ. quia iſte terminus vninoce ⁊ equaliter ſic ſe habet ad oīa ſuppoſita Unde in qualibz ꝑ miſſarum ſupponit pro vno: In concluſione vero pro pluribus. ⁊ ſic variatur eius ſuppoſitio.

Et sciendum est q̄ in predictis quale quid interpretatur hoc aliquid: id est commune vel vniuersale interpretatur singulare Si enī animal est hoc aliquid Et sic arguatur sic: animal est sortes: animal ē plato. ꝫ sic de aliis. ergo animal est oīs homo. est bonū argumētū sicut hic: sortes currit plato currit: ꝫ sic de alīs. ergo omnis homo currit Similiter hic non seq̄tur quādo fit processus ab immobili suppōne ad mobilem. vt omnis homo est animal. ergo oīs hō est ḣ aiāl ꝫ hoc animal ꝫ sic de alīs. Hos tres modos ponit aristoteles dicens. q̄ figura dictionis fit. quando interpretatur non idem vel diuersum. vt masculinū femininū vel neutrū vel ecōuerso Et rursus quid interpretatur quale vel q̄ntum Iterum quando cōmune interpretatur singulare vel hoc aliquid

Primū pūctum est q̄ A determiāt de fallaª figure dcōnis q̄ peccat penes multiplex fātasticū Et pmo diffinit figuram Scdo diffinit fallaciā figure dcōnis: 3° describit multiplex fātasticū sbōes cām apptie ⁊ cām defcūs 4° ponit tres mōs hꝰ fallacie. de pᵒᵒ ponit tres palogismos. de 2° ponit quinq̄. de 3ᵒᵒ etiam ponit quinq̄ Dicit g̃ q̄ figura ē q̄ tiō vt fijs claudit/ di² tiō ꝓpter figuram circulārē. d² fijs ꝓpter figuras multiāgulares scz triāgulum pētāgulū Et p fil'itudinē ad tl'em figurā. dz figura dcōis siue illa tiātio sit ex pte vocis vel dcati vel modi ſndi. Ex quo paz q̄ fallaª figure dcōnis q̄ ē ydoneitas decipiēdi. nō est aliud nisi fil'is terminatio dcōnū adinuicem ꝓpter quā credimꝰ. q̄ vna dcio idem ꝑdicat cum alia dcōne.

Secūdū pūctum est: q̄ primꝰ modꝰ hꝰ fallacie ē qñ ꝓpter sil'em tiātōz dcōnū mt sc/ credit ꝓuenīeª cauꝫ in ꝑdicato. vel in mō ſndi Exm vbi viª ꝓuenīeª in ſto ꝓpter sil'em tiātōz. vt calefaccre ē agere. gº videre ē agere: calefieri ē pati: g̃ videri ē pati. ibi ꝓpter fil'itudiēm tiātōis credimꝰ illas dcōes hr̄e fil'itudinē in ꝑdicato scz q̄ pª duo ꝑdicat actionē q̄alia duo passionē: qđ tñ nō ē ita Exm scđi vbi viª ꝓuenīeª in mō ſndi ꝓpt sil'em tiātiōz. vt q̄l'ē musa tal'ē poeta/ sz musa ē gñis fēmi. g̃ poeta ē gñis femi. ibi ꝓpter sil'em tiatiōz in a: credit fil'itudo in mō ſndi. s. in gñe jō dicit aristo. q̄ primꝰ modꝰ ē qñ masculinū interptat fcīm vel neutꝝ vel agere pati Et dēnt oēs isti palogismi solui nō p distinctionē sicut palogismi q̄nq̄ pdcāꝝ fallaciaꝝ. sz dēnt solui p negationē ꝓñie: addēdo rōz. scz q̄ ñ oꝑtet ꝓpter ꝓuenīetiā dcōnū in tiātōe vocis seq̄ ꝓuenīeª in bº vel mō ſndi. sic hic. oē aiāl ē coloratū. ois hō ē aiāl g̃ oīs hō ē coloratꝰ Volunt negādo ꝓnām. q̄ nō oz q̄ licz oīs hō sit animal

non tamē oportz q' quicquid sit cōe vni. q hoc sit cōe alteri. Et ita nō oz hic q quicquid dicat de aliq: q hoc idem dicat de homine sb filr terminat ōe: Et talis mod⁹ arguendi ducit semp aut frequēter ad metham soleocismi vtz pcticati

Queritur primo quis est secūd⁹ mod⁹ fallacie figure dictionis ¶ Dico q ē qñ vnū pntum mutat in aliud vel qñ spes vnius pnti mutat in aliam. Dñ qñ qs videt cū arguit ex terminis ei⁹dē pnti fit bonū argumtum: z ppter hoc credat filr q ex terminis diuersor pntor sit qcnies argumtum ppter filitudinem dcōnū z tamē nō ē: accidit fallacia figure dcionis. Dñ omnes sipalogismi reducūt ad istū secūd⁹ modū. In quib⁹ vnū pntum sbsumit sb alio. vel spes vni⁹ pnti sb alia spē eiusdem Et vlter secūd⁹ mod⁹ fit qñ medīū nō distribuit p minori sbsumpto. sz male sbsumit in prima figura. z in alijs figuris illa que in reductione ad p̄mam figurā fit minor ¶ Hui⁹ modi secūdi auctor ponit quinq palogismos in textu. quor p̄m⁹ ē. Quicqd heri emisti hodie comedisti: sed carnes crudas heri emisti/ g carnes crudas hodie cōedisti Ecce ibi quō medīū sbintellcm in quicquid non distribuit p minori sumpto: qz quicquid distributm est sbnie: z sbsumit crudū qđ est de pnto qlitatis ¶ Ito intellcū isti⁹modi notandū ē q ficut diuersis pntis qcniūt diuersa interrogatiua: vt quid ē interrogatm sbnie/ tum ttiatis. quale ipsi⁹ qlitatis cē Ita diuersis pntis cozrñdēt diuersa distributiua: vt pnto sbnie cozrñdēt ista quicqd qlibz z hmoi Sz aduerte q talia distributiua qcniūt omib⁹ nōib⁹ mere absolutis siue illa nomia p̄cent sbnias siue quantitates siue alias res quascūq ¶ Predicamento quantitatis cozrñdent ista distributiua quātūcūq quoti entcūq quotcūq. loco quor qñq ponit tum quociens quot Predicamēto qualitatis cozrñdet hoc signū qualecūq quōcūq Et pnto vbi. hoc signū vbicūq pnto qñ. hoc sig^m qñcūq ¶ Secūdum distributinū sbie sumit iste palogisin⁹: qcqd heri emisti hodie comedisti cē. vt paz in p̄mo exemplo text⁹ Et in secūdo quicquid heri vidisti hodie vides. sed albū heri vidisti g albū hodie vides jbi sb distributiuo sbnie sbsumit termin⁹ de pnto qualitatis: p quo tam non fiebat distributio jtem do tibi solum denariū: sz solū denariū non habeo. g do tibi qđ non habeo Jbi est p̄cessus a termino respectiuo seu relatiuo ad terminū sbie absolutum Nam solū ē respectm. qz solum idem est qđ non cum alio/ z in cclusione hec dictio quod dicit sbām Et in sequenti ex⁰ text⁹ ē. p̄cessus a qualitate ad sbniam Filr quocūq oculo vides illum habes. sed vnico oculo vides g vnicū oculum habes ¶ Secūdū distributm quātitatis sumit iste palogisin⁹/ quātuscūq ē plato tant⁹ē soztes. sed plato ē summ⁹ phs g soztes ē summ⁹ phs jbi ē fallacia figure dictionis qz sb distributiuo qtitatis sumit termin⁹ de pnto qlitatis ¶ Item vbi spes vni⁹ pnti mutatur in aliam eiusdē pnti Ex emplū text⁹ Quātoscūq digitos heri habuisti g decem hodie habes: p° est falsa in casu possibili z pmisse vere. sz est fallacia figure dcōnis. quia sb distributiuo quātitatis ptinue sumit quantitas discreta ¶ Tenes distributiuū qualitatis tal' sumit palogism⁹ Qualiscūq soztes fuit heri tal' ē hodie: sed heri fuit domin⁹ ciuitatis bene vestit⁹ z ambulans: g z hodie. p̄ña nō valz. quia hic sub distributiuo qualitatis sumit Phs vestitus z ambulās que non sunt de eodem pnto Item non seqr. qualecūq currit disputat/ soztes currit g soztes disputat. Sed bene sequitur. qualecūq currit: disputat. albū currit g albū disputat ¶ Tenes distributm pnti qñ sic ar² qñcūq fuisti pisi⁹ fuisti homo/ sed bis fuisti pisi⁹ g bis fuisti homo: ibi est fallacia figure dictionis p secūdum modū. qz bis non ē de predicamēto quando/ ideo nō

dēt subsumi sub qñcūqz ¶ Sed si arguaꝝ sic Quotienscūqz fuisti pisi⁹ fuisti hō sed bis fuisti p⁹si⁹/g bis fuisti homo Quid ad hoc: Dico q si maior fit pfecta ꝑm intellectū supplentis correlatiū ad quotiens: qđ est tociens/tūc sylló ē bon⁹/sed maior est falsa Si aūt intellect⁹ non suppleat li tociens/tūc ozō ē im pfecta: ꝛ ꝓpter impfectionē ozō nec est vera nec falsa qz non est ꝓpō De isto videatur in fine tractat⁹ duodecimi vbi ponitur ꝑ sophisimate ¶ Ltē nō seq̄ tur qñcūqz est accns tūc ē suū sbtum: fz accns est inherens g̃ sbtum est inherēs Sed bñ seq̄t qñcūqz est accns tūc est suū sbtum: sed accns est in hoc tempe/g⁹ suū sbtum ē in hoc tpe ¶ Similiter hic nō est fallacia figure dcōnis Dicūqz est sbnia ibi est quantitas/fz sbnia est in hoc loco g̃ quātitas ē in hoc loco. Sz hic esset fallacia vbicūqz est sbia ibi est quātitas. sed sbnia ē ens ꝑ se. g̃ quanti tas est ens per se

Arguitur primo Contra ꝑmū modū hui⁹ secūdi modi qui ē de distri butiuis sbnie: bene sequitur quicqđ currit mouet² album currit g̃ album mouet. ꝓnia est in darij/ꝛ ꝑmisse sunt vere: ꝛ tamē ibi sb distributiuo sbnie/sbsumit termin⁹ de ꝑnto qualitatis. g̃ secūd⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie non est ver⁹ q̃ dicit/ꝑ qñ fit mutatio vni⁹ ꝑnti in aliud est fallacia figure dcōnis Et possz ita sbsumi de alijs ꝑntis quicquid currit mouet. tricubicū currit/vel vestitum currit: duplum vel sedens currit g̃ ꝛc: ꝛ semp valz ꝓnia qz non ꝑt dari instātia similiter arguendo ¶ Dico q nō ē sile in dcis palogismis cum palogismis text⁹/qz hic ar² ꝑ ꝓpōes de ꝑnti, illic āt ꝑ ꝓpōnes de ꝑterito.

¶ Replicaꝝ hic arguit ꝑ ꝓpōes de ꝑnti Quicqđ pōt de⁹ facere mediāte cā se cūda/ptꝫ facere se solo: sed pt facere actum meritoziū mediāte cā secūda. g̃ se solo ꝑt facere actū meritoziū ¶ Dico q hic est fallacia figure dcōnis ꝛ arguitur per modales ꝛ non per puras de inesse. Si autem sbsumeretur nomen mere absolutum essz bonū argumētū vt hic Quicquid potest de⁹ facere mediante causa secūda: potest facere se solo. sed de⁹ pōt facere ignem mediāte causa secūda. g̃ potest facere ignem se solo ¶ Sed tamen aduertēdum q si actum meritoziū poneret a parte sbiecti non esset fallacia figure dcōnis vt sic. Quicquid potest de⁹ facere ꝛc. sed oēm actū meritoziū potest de⁹ facere mediante causa secūda. jgitur. ¶ Sequitur ergo q si termini cōnotatim ponātur ante vbum in subsumptione q bene valet argumētum: ꝛ hoc ideo. qz tunc non appellant suam formā Et ideo bene sequit. quicquid heri emisti hodie cōedisti. sed crudū heri emisti. g̃ crudum hodie comedisti: ꝓclusio est vera sicut premisse. Si vero ponatur crudū post vbū a pte ꝑdicati: est fallacia/quia licet tunc crudū bñ sub sumatur ratione illi⁹ ꝑ quo supponit: non tamen ratione appellati

¶ Unde diligenter aduertēdū est q distributiñ sbstantie multū differt ab alis distributiuis qz vt dicūt ockā ꝛ buridan⁹ Qñ distributiñ sbnie cozrns nōib⁹ mere absolutis: siue illa sint de genere sbie siue alioꝝ ꝑntoꝝ: po² in ꝓpōne mere de ꝑnti/ꝛ mere de inesse, nō refert quodcūqz accipe sb in minori Ita tñ q in minori caueātur tria Primo q nō accipiaꝝ aliq̄ determinatio que nō sit in maiori Secdo q̄ nō ꝓmutetur vn⁹ numer⁹ ad alium numerū Tercio q nō fiat appellatio forme. ¶ Dicitur ibi mere de ꝑnti: Ideo non sequitur fili⁹ dei non fuit homo ab eterno: fili⁹ dei fuit homo ex tempore. ergo filius dei fuit aliq̄ ex tempore qđ non fuit ab eterno Alia exēpla patent in textu ꝛ extra textum multa Dicitur mere de inesse. quia non sequitur iste potest nūc eē alb⁹. iste nūc non est alb⁹: ergo iste potest nūc esse aliquid quod nūc non est Aliud exemplū

patet supza ¶ Dicit q̄ non accipiat determinatio in minori ꝛc̄ Unde queda sunt determinationes affirmatiue quedam includūt negationem ideo nō sequit Quicquid currit est corp⁹/homo currit velociter.g̃ hō velociter est corpus Item non sequit⁹. Tu non habes denariū cū tristicia.tu das denariū cum tristicia:g̃ das qđ non habes Similiter hic Tu das denariū vnū solū:ꝛ nō habes denariū vnū solū/ergo das qđ non habes Si loco illoꝝ terminorum ponerē tur termini mere absoluti/non esset fallacia:vt hic.tu das librū:ꝛ non habes librum g̃ das quod non habes.Et hic tu das bouem albū/ꝛ nō habes bouē album:g̃ das qđ non habes:bene valet argumētum

¶ Dicebat q̄ non ꝓmutetur vn⁹ numer⁹ ad alium numer⁹ Ideo non sequitur. Quicquid ē icitum est scitum p inuentionem vel doctrinam: ista oīa sūt scita.ergo oīa ista sunt scita p inuentionem vel p doctrinam Item non sequit⁹: Quicquid est psona,diuina est deus.pater ꝛ filius⁹ sunt persone diuine.ergo pat ꝛ filius sunt dij. Etiam nō sequitur enthimematice:sol est corp⁹/g⁹ sol es sunt corpora:fenix est animal ergo fenices sunt animalia.quia añs est verum ꝛ cōsequens falsum Item nō sequit Quicqđ est.est aliqđ vnū:exercit⁹ ē g̃ exercitus est aliqđ vnū.ꝛc̄ ¶ Dicebatur q̄ nō fiat appellatio forme . iō nō sequitur. quicqđ emis comedis.sz emis crudū.g̃ comedis crudum ꝛ filia.sed isti palogismi ex diuersa appellatione ꝛ ampliatione ꝓtinentur magis sē tercio modo

Queritur secūdo: Quis est terci⁹ mod⁹ fallacie figure dcōnis ¶ Dico terci⁹ mod⁹ ꝓuenit ex diuersa suppōe termini/vt hō est spēs.g⁹ aliquis hō est spēs:est fallacia figure dcōnis/quia ibi mutat² suppositio termini.eo q̄ homo in añte supponit simplr ꝛ in ꝓñte supponit psonaliter.de isto mō in textur ponūtur quinq; exempla

¶ Si arguat sic.oīe aiāl est sbīa.homo ē animal.g⁹ homo ē sbīa:ibi ē diuersa suppō termini:seu mutatio suppōnis ex pte li homo:qđ in maiori supponit ꝓfuse distributiue:ꝛ in minori determinate Etiam li animal in maiori supponit ꝓfuse tm̄ ꝛ in ꝓclusioē supponit determinate:ꝛ tm̄ ibi non est fallacia figure dicti onis.g̃ iste terci⁹ mod⁹ non ē bene posit⁹ ¶ Dico q̄ nō quelibet mutatio suppositionis causat fallaciam figure dcōnis Istam hoc firmiter tenēdum ē quā docūq; arguit expōmissis dispositis in modo ꝛ figura scōm regulas datas in q̄rto tractatu:nūq; est fallacia figure dcōnis/huatis cautelis ibidem positis

¶ Si petas q̄m ergo erit fallacia figure dcōnis scōm istū modum ¶ Dico ꝓmo q̄m arguit enthimematice a tiō state ꝓfuse tm̄ ad eūdem stantem determinate:ꝛ h⁹ respcū eiusdem signi:vt oīis hō est aiāl.g̃ aiāl est oīis homo. Dico respcū eiusdem signi/quia hic non est fallacia oīis hō est aiāl:g̃ aiāl est hō.ꝛ tm̄ ibi arguit a termino state ꝓfuse tm̄ ad eūdem stantem determinate ¶ Dico secūdo q̄m ar² enthimemāt ice a suppōe psonali ad simpliccm. vt null⁹ homo est species.g̃ homo nō est spēs.3⁹ q̄m ecōtra arguit a psonali ad simpliccm. vt hō ē spēs:g̃ aliquis homo est species Quarto q̄m arguit a suppositione materiali ad psonalem vel ecōtra:vt vir ē masculini generis g̃ aliquis vir Quinto q̄m arguit a multis terminis statib⁹ determinate ad vnam determinatam vt p3 in textu Unde pences istum tercium modū peccant ista argumēta Omni parte ꝓtinui ē aliqua ps minor:g̃ aliqua ps ē oīi pte ꝓtinui minor Illud qđ nō ē aliud ab illo differt:socrates nō ē omnis homo.ergo socrates ab oīi hōie differt. nā in añte homo stat determinate:ꝛ in ꝓñte ꝓfuse distributiue ¶ Item tu

dubitas aliqđ vnū:ꝛ illud qđ dubitas non scis ꝙ non scis aliquod vnū ibi in añ cedēte vnū stat detiāte/ꝛ in ꝓnte ꝓfuse distributiue ¶ Si arguaꝝ ibi ē fallacia ꝓntis vt patebit/ꝙ non est ibi fallacia figure dcōnis ¶ Dico ꝙ nō ē incōueni ens ibi accidere fallaciā ꝓntis Si tamen quis decipiatur ꝓpter hoc. qꝛ videt ꝙ talis modꝰ arguendi tenet in ꝓsimilibꝰ dcōnibꝰ.ꝛ credat sic etiam tenere in a lijs ꝓpter similitudinem dcōnū:quia tūc decipetur ꝑ fallaciam figure dcōnis. ¶ Item iste modꝰ etiam fit ex diuersa appelatione ꝛ ampliatione Vnde nō sequit Quicquid emisti hodie cōcidisti.tu emisti hodie crudas carnes / ꝙ° ꝛē ꝙ dictum est supꝛa de ąpliatione. Exemplū vt non sequit. albū erit sortes. ꝙ sortes erit albꝰ. Nam albū erit sortes:qñ sortes nō erit albꝰ: ponat. ꝙ sortes sit albꝰ/ꝛ ꝙ fiat niger cras.tūc hec est vera.albū cras erit sortes:ꝛ hec est falsa sortes erit albus.possent dari multa exempla de modalibꝰ:ꝛ de inesse: de ꝓꝛe terito ꝛ futuro:in quibꝰ est fallacia figure dcōnis sed hec dicta sufficiant. Qui cm̄ in om̄ibꝰ argumētis mouerit assignare fallaciam figure dictionis ē ꝓpe vi dere verum in om̄ibꝰ sciētijs vt ait ꝓ̄s in libꝛo elēchoꝝ

Arguitur ꝓmo Contra diffinitōꝛ figure sic Nullꝰ terminꝰ claudit termino vel ētis:sꝫ figura est terminꝰ q̄titatis. ꝙ° male dicitur ꝙ figura est que termino vel terminis claudit ¶ Dico ꝙ figura capit duplr Uno mō materialiter ꝓ quantitate terminata ꝛ figurata/sic figu ra non ē terminꝰ nisi forte ipsiꝰ substātie Alio° capitur formaliter ꝓ terminati one ꝛ mō ꝓtractionis lineaꝝ huiꝰ modi quātitatis:ꝛ sic figura bene ē termiꝰ de quarta specie qualitatis:ꝛ claudit termino:vt circulꝰ:vel terminis vt tri angulꝰ ¶ Replicatur in circulo nō ē actu ētiꝰ:sꝫ in pūcto est ētiꝰ q̄ ē solū in potē tia ꝙ male dꝛ ꝙ figura claudit termino vt circulꝰ ¶ Dico ꝙ figura circularis non claudit actu termino:sꝫ superficies circularꝫ ꝓtenta sub figura circulari clau ditur vno termino scꝫ linea q̄ est ei⁹ circūferentia Et ca² figura ꝑ ꝓtēto siue sit superficies siue coꝛpꝰ/ꝛ uon ꝑ cōtinente

Arguitur secūdo Contra ꝓmū modū hui⁹ fallacie sic: si ꝓrimꝰ modus esset verus ꝛ bene positus / sequeꝝ ꝙ hic esꝫ primus modꝰ fallacie figure dcōnis Qualecūq; est secare tale ē videre:sꝫ secare ē age re:ꝙ videre ē agere.sed hoc non:ꝙ textus falsus Minoꝛ ꝓbaꝝ qꝛ videre ē vbū actiuū ꝙ videre est agere/ꝓnia tenet.qꝛ omne verbū actiuū figit actionem An tecedēs ꝓbaꝝ ꝑ grammaticos dicentes ꝙ vbum actiꝫ est quod desinit in o:ꝛ pōt accipe r.sic est de video ¶ Dico ꝙ licet videre sit verbum actiui generis non tamen est vbum actiꝫ:ꝛ ita video licet sit actꝫ ꝑm terminationem.nō tū est actꝫ scdm figtionem Alij dicūt ꝙ videre nec actiuū ē nec passiuū.sed capi t² ꝓ quodam actu absoluto de ꝓnto qualitatis:sicut sciētie ꝑ sciētia actuali vel ꝓ actu ꝓfiderandi vel sciēdi. ita videre ꝑ actu videndi qui actꝰ est de gene re qualitatis ¶ Replicaꝝ Penes videre ꝛ secare: penes musa ꝛ poeta.ꝛ vni uersaliter penes files ētiationes dcōnū non sumit² aliqua fallacia.ergo nec fal lacia figure dcōnis penes ꝓmū modū:ꝓnia tenet a supiori negato ad inferius. Antecedēs ꝓbatur quia in omni fallacia debet esse causa apparentie. sed in ist is non videtur esse aliqua causa apparentie

¶ Dico ꝙ non requiritur in omni fallacia tanta apparentia que decipiat sa pientes ꝛ doctos:sed sufficit ꝙ sit tanta que decipiat aliquos simplices.ꝛ sic est hic in ꝓposito

Arguitur tercio Concra ſecūdū modū hꝰ fallacie Res vniꝰ ꝑnti non mutaꝝ in rem alteriꝰ ꝑnti: g̃ ſecūdꝰ modꝰ fallacie figure dcōnis male aſſignaꝝ ¶ Dico q̄ licꝫ res vniꝰ ꝑnti ex natura rei nō mutetur in rem alteriꝰ ꝑnti tamen bene denotatur ex ꝑte modi ſndi. ſic q̄ modꝰ ſignificādi vniꝰ ꝑnti denotaꝝ mutari in modū ſndi alteriꝰ ꝑnti ¶ Replicaꝝ ſic arguendo quicquid currit moueꝫ. albū cutrit g̃ albū mouetur jbi modꝰ ſndi ꝑnti ſbñie videꝫ mutari in modū ſndi q̄litatis ⁊ tamē ibi nō eſt fallacia figure dcionis g̃ ſolutio mala ¶ Dico q̄ ibi nulla eſt fallacia: ⁊ hoc ideo quia ꝑmiſſe ſunt diſpoſite in modo ⁊ figura: ⁊ ſunt mere cathe^ce de ineſſe ⁊ de ꝑnti Si dicas ibi ſb diſtributione ſbſtātie ſbſumitur terminꝰ de ꝑnto qualitatis ¶ Dico q̄ diſtributiū ſbie eq̄lr ꝓpt diſtribuere ꝓ oīb⁹ noīb⁹ mere abſolutis ſiue ſbñias ſiue qualitates ſiue quaſcūq; res vt dcm̄ eſt ſupra dum tamen ſeruetur forma arguēdi ſyllo^ca dicta

Arguitur quarto Contra 3^m modū ſic. In tercio mō prime figure ſemꝑ mutatur ſuppō ſimplex in ſuppoſitionē ꝑſonalem ꝑm reales: vel mutatur ſuppoſitio ꝓfuſa tantum in determinatam ꝑm nōiales: ⁊ tamen non impedit bonitatem ſyllōi: g̃ videtur q̄ ex mutatioē ſuppoſitionis nō cāꝝ fallacia figure dcōnis ⁊ ꝑ ꝓns tercⁱ modꝰ male ponitur ¶ Dico ꝑmo ad argumentū ꝑm reales q̄ non ſemꝑ cauſatur fallacia figure dcōnis qñ mutatur ſuppoſitio ſimplex in aliam. ſed ſolū qñ ſuppoſitio ſimplex que tūc ſit reſpectu termini ſecūdc intentionis mutatur in aliam vt hō ē ſpēs. g̃ aliquis homo eſt ſpēs Sꝛ ꝑm aliam viam ſcz modernoꝝ qui nō ponūt in ꝑdicato vlis affirmatiue ſuppōem ſimplicem ſed ꝓfuſam tm: dicūt q̄ liꝫ ibi arg^t a ſuppōne ꝓfuſa tm̄ ad ſuppōem determiātam/tm̄ hoc non eſt reſpectu ciuſdem ſigni: ſicut in enthimēate hic. oīs hō eſt aiāl: g̃ oīs hō eſt hoc aiāl ꝛc. vel g̃ animal eſt omnis homo ¶ Replicatur arguendo a ſuppoſitione ſimplici reſpectu termini ſecūde intentionis ad ſuppōem determinatam vt hō ē ſpecies/ g̃ aliquis homo puta ſortes eſt ſpēs. eſt fallacia accn̄tis. g̃ non figure dictionis ⁊ ꝑ ꝓns ſolutio mala Añs ꝓbaꝝ quia ibi arguitur ex partiali conuenientia rei ſbiecte puta homīis/ ⁊ accn̄tis puta ſortis. ꝓpter quā ꝓuenientiam putatur quicquid ꝓuenit rei ſbiecte etiam conuenit accn̄ti ¶ Dico non eſt ē inconueniens in vno ⁊ eodem ꝓlogiſmo eſſe plures fallacias. ſcōm q̄ ibi ſumūtur plures cauſe apparentie: ſic in ꝓpoſito ꝓſideraudo ꝓuenientiam accn̄tis ⁊ rei ſbiecte committiꝫ fallacia accn̄tis Et ſi ꝓſideretur ſimilitudo dictionis quam habꝫ vt ſupponit ſim^r ⁊ ꝑſonaliꝫ: vel ꝓfuſe tantum ⁊ determinate ꝓmittiꝫ fallacia figure dcōnis

¶ Poſſꝫ argui cauſa apparentie in ſecūdo mō ſumitur ex ꝑte rerum. g̃ penes illum modū fit fallacia extra dcōem Añs ꝓbaꝝ quia ſumitur ex mutatione vnius ꝑnti in aliud. ꝑdicamēta autem ſunt entia realia jgitur ¶ Dico q̄ licet ꝓſiderando res in ratione rerum ſcōm ſe: ab ipſis ſumatur fallacia extra dcōem. tamen inquātum ꝓſiderāntur vt ex reb⁹ ꝑcatis ꝓueniat ſimilitudo dcōnū tūc cauſatur fallacia in dictione

Sequitur de fallacijs extra dcōnem. que ſunt ſeptem ſcilicet accn̄tis · ꝑm quid ad ſimpliciter

ignorantia elenchi. petitio principij. consequēs. non cā vt cā. ℈m plures interrogationes vt vnam Differunt autem iste fallacie a fallacijs in dictione Quia fallacie in dictione habent causam apparētie ex ꝑte dictionis ℨ vocis Sed fallacie extra dictionem habēt cām apparē tie ℨ defectus: ex ꝑte rei ℨ non ex ꝑte vocis. ℨ propter hoc dicūtur extra dictionem Inter has primo dicēdū est de fallacia accidentis.

Accidens vt hic sumitur idem est qđ extraneum in ꝑte idem ℨ in ꝑte diuersum: vt hic. homo ē species: sor tes est homo. ergo sor. ē spēs Homo em̄ ē in ꝑte idē cū specie scz quando sumit̄ ꝑ re vniuersali. ℨ in ꝑte diuer sum a spē scz qñ sumitur ꝑ suppositis

Notandum qꝫ in fallacia accītis sunt ista tria scilz accīs: res subiecta ℨ attributuz. vt hō ē species. sortes est homo ergo sor. est species. hoc mediū homo est res subiecta. ℨ minor extremitas vt sortes est accīs. ℨ ma ior extremitas attributum Fallacia accidētis est ꝑdoneitas decipiendi ꝓueniens ex partiali ꝑdempti tate accidentis cum re subiecta que tamen differunt scōm diuersas rationes Causa apparentie est cōueni entia aliquoꝝ duoꝝ in aliquo tercio scōm ꝑtem. vel est ꝑtialis ꝑdemptitas aliquoꝝ duoꝝ Causa defectus est diuersitas eorūdem Huiꝰ fallacie sunt tres modi

Primꝰ modus ꝓuenit ex eo qꝫ aliquid vere p̄dicatur de aliquo subiecto. ℨ propter hoc creditur vere dici de accidente eius a quo est diuersum. Vel sic. qñ aliquid primo attribuitur rei subiecte in premissis: ℨ postea at tribuitur eiꝰ accidenti in conclusione: vt hic. homo ē spe cies sortes est homo ergo sortes est spēs Dicenduz

q̄ non valet quia ille termin⁹ spēs qui est attributum assignatur inesse sorti. q̄ est accīs. eo q̄ dicitur de homine quod est res subiecta Similiter hic. animal est genus. homo est animal. ergo homo est gen⁹ Similiter hic. omne es est naturale: statua ē es. ergo statua est naturalis Non sequitur q̄a naturale vere p̄tur de ere. ꝫ propter hoc attribuitur in cōclusioē statue q̄ non fit vere Similiter hic cognosco corusc̄um corusc⁹ est veniens. ergo cognosco venientem Dicendū q̄ non oportet q̄ si cognoscas corusc̄um ēm se q̄ propter hoc cognoscas eum sub illo accīte quod est veniēs

Secūd⁹ modus p̄uenit ex p̄ticulari p̄demptitate aliquor duorū in aliqno tercio Vel quando aliquod cōe p̄tur de aliquib⁹ duob⁹: cum quib⁹ est in parte idez ꝫ in parte diuersum. ꝫ hoc propter illa duo credūtur eadem esse inter se. vt hic sortes est homo. plato est homo. ergo plato est sortes Similiter hic homo est animal. equus est animal ergo equus ē homo Dicendū q̄ non oportet q̄ si aliqua duo conueniāt in aliquo tercio: vt propter hoc conueniant inter se.

Terci⁹ modus p̄uenit q̄n ex duob⁹ accīt̄ibus diuisim sumptis: male infertur aliquod comūctim ēm accidens. vt iste est albus: ꝫ est monach⁹. ergo ē alb⁹ monachus Similiter hic Iste canis est pater: ꝫ est tu⁹. ergo iste canis ē pater tu⁹: Non sequitur quia licet illa conueniāt in aliquib⁹ ēm p̄tē. tñ ēm aliam p̄tem dīsīt

Et sciendū q̄ non licet ex diuisis inferre cōiūctuz vt habetur scdo periermenias. q̄n̄ p̄ntur diuersa accītia sibīnuicem p accidens conuenientia. sicut album esse monachū. Similiter q̄n duo p̄n̄t. quorū secūdū

intelligitur in primo vt vniuersale in suo specialiori. vt iste ē homo: z est animal. ergo ē homo animal. quia animal intelligitur in homine. sicut albū in homīe albo Sed in omnib⁹ alijs licet ex diuisis inferre cōiūctū

Vnde notandū qñ aliqua duo accidētia p̄dicātur de aliquo quorū primū in ſbiecto ē per alterū: z non p se: ex talib⁹ diuisim captis non licet inferre coniūctū. Nec econtra. vt iste ē albus: z est monachus. ergo est albus monachus: Nam albedo non ē in ſbiecto scōm se: sed ſm habitum Similiter ex coniūctis non licet inferre diuisum. quando ista que coniūgutur diminuūt de ratione alterius. vt ille ē homo mortuus: ergo ē homo. z ē mortuus: In omnib⁹ autem alijs licet ex coniūctis inferre diuisum Sed illud vltimū argumentū facit fallaciā scōm quid ad simpliciter.

Postq̄ auctor noster determiāuit de fallacijs in dcōne hic p̄ñ dcīāt de fallacijs extra dcōem Et rō ordinis est quia fallacie in dcōne causant deceptioēs ſm voces ex quib⁹ capiūt suas causas appntie. Ut fallacie extra dcōem causant decepciones ex pte rerum a quib⁹ capiūt suas cās appntic. fz in disputatione voces p̄cedūt res Et facit auctor noster in textu sex p ordinez Primo ponit numez fallaciaꝝ extra dcōem z ponit rōnem ordinis quare fallacie in dictione p̄cedūt Scdo ponit descriptionē accītis ,put ſm ipm sumit fallacia accidentis cū vno notabili. 3° ponit diffinitōz fallacie accīt; cū cā appntie z defect⁹ 4° ponit tres sp̄s seu mōs h⁹ fallacie De p̄mo mō ponit q̄tuor palogismos De secūdo mō ponit duos De tercio ſil⁹ duos Quinto ponit notabile in quo ondit q̄ duob⁹ modis nō licet ex p̄tis diuisis inferre vnū p̄tum coniūctum. Sexto ondit vnū modū quo non licz ex coniūctis inferre diuisa

Primū p̄ctum q̄ fallacie inter se conueniūt z differūt Conueniūt in ꝯ q̄ oēs habent cās defect⁹ ex pte rei Quz dr̄it p̄mo q̄z fallacie in dcōne sumūt cās appntie ex pte vocis scz dcōnis vel ordīs multiplicis Quz fallacie extra dcōez sumūt appntiā ex pte rer̄ scātaꝝ p voces Ñ ſm habitudiēs rerū q̄ a rōnēte ignorātur p̄t sumi cā appntie z cā defect⁹ fallacie extra dcōem Scdo dr̄it in mō decipiēdi q̄ fallacie extra dcōem magz decipiunt hoiem p se ꝯsiderādo, qñ scz ignorat habitudines rerū. Quz fallacie in dictione magis decipiūt hoiem disputādo z non p se ip̄m considerando. Nam homo p se consideratus non ignorat multiplicitatem dictionis quando capit cā equiuoce. Morcio differunt quantum ad solutionem coꝝ palogismoꝝ/q palogismi fallaciarum in dictione debent solui p distinctionē alicui⁹ p̄missarum. ex

cepta tamen fallacia figure dcōnis in qua soluūt̄ palogismi p negationē ꝓñie vel alie⁹ pmissay Et palogismi fallaciay extra dcōem soluūt̄ negando ꝓnām. sBiūgendo cām ,ppter quam ibi est fallacia

Secūdum pūctū septem sunt fallacie extra dcōem quay sufficiē⁹ sic sumitur. qz oīis falla⁹ extra dcōem peccat ꝑ elenchū. vel ergo peccat in quātitate tm̄. z fic ē fallacia petitionis ꝓncipij: vel in illatione: z hoc dupl'r. vel in eodem ē apparens ꝓña syllōi vel enthimematis Si pmū hoc ē dupl'r: vel ibi ē apparens ꝓnia syllōi ad impossibile. sic est nō cā vt cā Si vero fit appnter ꝓña enthimeātis ly° est q̄dupl'r: vel ibi ē appnter loc⁹ a pte in modo ad suū totū: fic ē pm quid ad fim² Vel est habitudo ptiuz simul sumptay. sic est ignorantia elenchi. vel ibi ē habitudo ꝓuertibilium. z fic ē fallacia ꝓñtis. eo q ,ppter ꝓuertibilitatem vnū credit̄ sequi ad altez Vel ibi ē habitudo toti⁹ integral' ad suam ptē. z fic ē fallacia scōm plures interrogationes vt vnam

Tercium pūctū q Accidens vt hic sumitur est extraneū in pte idē z in pte diuersum ab alio Dco q° nota q accīs ca² tripl'r Primo accīs ca², ppzie ,put diffinit̄. Accīs ē hō adest z abest ꝑter sBti corruptionē z fic distinguit̄ ꝑ sBām Sedo mō ca² cōiter ,p illo qō aduenit rei p⁹ci⁹ ꝓpletum esse: z ē extra cēntiam ci⁹ z intellcm̄. z fic inferi⁹ accidit supiozi z non cō. vt homo respcū animal' Tercio° ca² magis cōiter ,p oīm illo qō ē extraneū alteri inquātū illud altez stat sB aliquo tercio / z hoc mō nō solū inferi⁹ accidit supiozi sed etiam supi⁹ accidit inferiozi. vt animal accidit hōi inquā⁹ stat z accipit̄ sB illo attributo spēs spāliss̄ima. z homo accidit sorti. inq̄tum accipit̄ sB illo attributo indiuiduū Et cō sortes accidit hōi inquantum hō ca² sB illo attributo ,species

Quartū pūctū est/ q semp fallacia accidentis est q̄n attributum similiter putat̄ ꝓuenire accīti z rei sBiecte Ideo animaduertendū est: q in oīm fallacia accītis sunt tria diligenter ꝓsiderāda. scz attributum: accīs z res sBiecta Dn̄ attributū semp ē maioz extremitas q̄ mpmissis attribuitur medio Accīs vero sm pe. hyf. videt̄ ee mediū qz diffr accīs dicens Accīs ē extraneū in pte z idē in pte diuersū. vt homo ē spēs. sortes ē homo ḡ sortes ē spēs Dicit ibi q li homo est in pte idem cū specie z in pte diuersum/ z ē mediū ḡ sm ipm̄ mediū ē accīs Sed in textu postea dicit q mediū est res subiecta Sed tenca⁹ vt biridan⁹ z alij docti tenent q mediū est accidens Res sBiecta sp ē minoz extremitas Ex^m vt hō ē species. sortes ē homo ḡ sortes est spēs ibi. Spēs ē maioz extremitas z attributū. li hō est mediū z accīs. li sortes ē minoz extremitas z res sBiecta Vta quoq cū sic ar² Iste ē alb⁹/ z ē monach⁹: ḡ iste ē alb⁹ monach⁹: ibi subiectum ꝓclusiois scz iste ē res sBiecta. p dicatum ꝓclusiōis scz hoc ,pūctum alb⁹ monachus ē attributum Et mediū scz hoc diuisum alb⁹ vel mouach⁹: est accīs Et ita res sBiecta z attributum semp querenda sunt in ꝓclusioē ¶ Illij dicūt q mediū sit res sBiecta/ z minoz extremitas accīs Sed parū aut nihil refert Nam res sBta p̄t dupl'r capi Vno° ,p illo qō vere sBijcit attributo tūc mediū diceretur res sBiecta Alio° capit² ,p illo qō est sBtum ꝓclusiōis in qua sBijcitur attributo non vere sed falsē/ tūc minoz extremitas dicit̄ res sBiecta ¶ Quid autem refert dicere cum ar² homo ē spēs: sor. est homo ergo sortes est species ibi species est attributū z li hō mediū m z accīs. quia inquantū capit̄ sub illo artributo spēs. accidit rei sBiecte scilz

sorti Aut dicere. cō. jbi li sortes minor extremitas est accīs: qz accidit rei sb̄te. scz hōi in q̄tum homo capitur sb̄ illo attributo spēs. jn p̄mo modo dicendi superi⁹ accidit inferiori Jn scōo mō dicendi inferi⁹ accidit superiori. ¶ Sed aduerte q̄ medium in hm̄oi palogismis vocatur accīs similitudinarie illam sicut ꝓpositio nēcria dicit̄ p se/ꝛ ppō ꝓtingens dicit̄ p accīs jta ad hui⁹ silitudinem/ medium de necessitate inferēs dicit̄ p se. ꝛ nō de necitate inferēs dicit̄ p accīs

Quer̄itur p̄imo quis ē p̄im⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ꝛ quis secūd⁹. Ad p̄mū dico q̄ p̄m⁹ mod⁹ fallacie accītis habz duos modos dicēdi p̄m duos mōs assignādi rem sb̄iectam ꝛ accīs: P̄im⁹ est qñ aliquod attributū vere ꝓuenies accītī: etiam putatur ꝓuenire rei sb̄iecte ꝓpter ꝓuenientiam accītis ꝛ rei sb̄iecte Et h⁹ p̄m p̄mū modū assignādi accīs ꝛ rē sb̄iectam Vel sic penes secūdū modū P̄im⁹ mod⁹ fallacie accītis est qñ attributum ipi⁹ rei sb̄iecte: putaf̄ vere ꝓuenire accītī. vt animal est gen⁹/homo ē aiāl ḡ homo est gen⁹. jbi hoc attributū gen⁹ vere ꝓuenit accītī. f. medio qđ ē aiāl. ꝛ putatur ꝓuenire rei sb̄iecte puta hōi Vel sic: jbi gen⁹ qđ ast attributū rei sb̄iecte scz aiāl/putaf̄ vere ꝓuenire accītī scilicz hōi ꝓpter ꝓuenientiā quam habz res sb̄iecta cū accīte: ꝛ redit in idem De quo ponūf̄ duo palogismi in tertio ex puris ꝑticularib⁹ Et sb̄iūgit auctor duos alios palogismos quoꝝ vn⁹ est Dē es est naturale statua est es ḡ statua est natural. Dicit auctor q̄ nō sequit̄. qa ibi hoc attributū naturale vere ꝓuenit accītī scz cri. ꝛ etiam putaf̄ vere ꝓuenire rei sb̄iecte scz statue: sed falsē ꝑtur de statua in ꝓclusioē. birdan⁹ tñ dicit q̄ ē ver⁹ syllo⁹ inferens ꝓclusionem verā Alter palogism⁹ est Cognosco cozuscuz sed cozusc⁹ est veniens: ḡ cognosco venientē Sz si formaref̄ sic: cozuscū ꝓgnosco cozusc⁹ est veniēs: ḡ venientem ꝓgnosco: non essz fallacia Item tu scis. q̄ tu flozenos habes/ꝛ hoc volo te interrogare: ḡ tu scis quot flozenos volo te interrogare: tales palogismi nō valent qñ obliqui ponūf̄ post ista v̄ba. scio ꝓgnosco. ꝓmitto ꝛ filia: ꝛ hoc ideo qz tūc appellant suas ꝓꝑias formas

¶ Ad secūdam q̄stionis ꝑtem Dico q̄ secūd⁹ mod⁹ fallacie accītis est qñ ꝓpter ꝓuenientiam aliquoꝝ duoꝝ in vno tercio illa duo putanf̄ ꝓuenire inter se. Hoc est qñ ar² ex puris affirmatiuis in secūda figura Vel etiam ex puris ꝑticularib⁹ in quacūq̄ figura De hoc ponit duos palogismos: vt hō est aiāl. equ⁹ est aiāl ḡ equ⁹ ē homo Ex^m de p̄ma figura vt aiāl ē homo: equ⁹ ē aiāl: ḡ equ⁹ est homo Vel sic. hō est ſpēs. sb̄nia est hō. ḡ sb̄nia est spēs jbi spēs est attributum vere ꝓuenies accītī: ꝛ ꝓpter hoc putatur ꝓuenire rei sb̄iecte Ex^m de 3ª figura sortes est indiuiduū: sortes est hō. ḡ homo est indiuid^m. Et oms dicti palogismi soluūf̄ negando p̄iam: qz non oportet si aliquid affirmef̄ vel negetur de accī te siue fit supi⁹ siue inferi⁹ ea ꝑte qua differt a re sb̄iecta/q̄ hoc etiā affirmef̄ vl̄ negef̄ de re sb̄iecta ¶ Sub istis modis etiam ꝓtinent palogismi in quib⁹ accidens ē ꝓuertibile cū re sb̄iecta vt hic risibile est ꝓꝑiū: hō est risibil. ḡ homo ē ꝓꝑiū Item hic/hō est qđ incōplexū: aiāl rōnale ē homo. ḡ aiāl rōnale est qđ incōplexū Et soluūf̄ isti palogismi negādo p̄iam: qz si aliquid affirmef̄ vl̄ negetur de vno ꝓuertibiliū/ea ꝑte qua differt ab alio / nō ꝓpter hoc oportet vt affirmetur vel negetur de alio

Quer̄itur secūdo quis ē terci⁹ mod⁹ fallacie accītis Dico terci⁹ mod⁹ est quando male arguit̄ a diuersis ad ꝙncta. De quo auctor nr̄ ponit duo exempla Vnū est jste est alb⁹: ꝛ est monach⁹ g⁹ ē alb⁹ monach⁹ Aliud est. jste canis est tuus: ꝛ ē pater: ergo est pater tu⁹ Item extra

textum Petr⁹ ē magn⁹ ⁊ est cleric⁹ g ē magn⁹ cleric⁹ Quare dcm̄ est in 3° mo do. qm̄ male arguit a diuisis ⁊c Dr q bene ar² Nulla erit falsa ymmo tūc ꝓclu sio de necitate sequit ¶ Nto isto notanda sunt tria Primo quid ē argnere a di uisis ad ꝓiūcta ⁊ eꝰ Scdo quot ꝓditiōes requirūt ad hoc vt bn̄ arguat² a di uisis ad ꝓiūcta Et 3° quot ad h° vt bene arguit eꝰ a ꝓiūctis ad diuisa Et tūc fa ciliter scit qm̄ male ar² a diuisis ad ꝓiūcta ¶ Ad pmū dicēdū ē q arguere a di uisis ad ꝓiūcta/ē arguere a duob⁹ ptis diuisim sumptis in añte: mediāte ꝓiūcti one ꝓiūgente ea adinuicem ad eadem pta sumpta ꝓiūctim in añte sine ꝓiūctio ne media Vt hic: iohēs est homo/⁊ alb⁹/ g iohēs ē hō alb⁹. Ecōtra arguere a ꝓiūctis ad diuisa est: Arguere a duob⁹ ptis immediate sibijnuicem vnitis in añ cedente/ad eadem pta diuisim in añte p ꝓiūctiōz intermediā. vt iohēs ē homo alb⁹. g iohēs est hō: ⁊ albus ¶ Ad 2m̄ dicendū ē q duc requirūtur ꝓditiones ad hoc vt debite arguat a diuisis ad ꝓiūcta. Prima ꝓditio ē q non arguat penes pta respicientia sbtū ex equo ꝺ est q̄ non habent se in ordine ad sbtū vt determi nās ⁊ determinabile. Et ideo requirit q vnū ptoꝝ sit determinabile ⁊ aliud determinans Ergo nō sequit Iste est bon⁹ ⁊ citharedꝰ. g⁹ est bon⁹ citharedus Iste ē bon⁹ ⁊ music⁹/ g est bon⁹ music⁹/ qz bon⁹ dicit in añte bonitatem moris. ⁊ in añte bonitatem artis. ⁊ ita añs pt esse verum sine añte. Secūda ꝓditio est q non arguat penes pta quoꝝ posteri⁹ ptum includat in primo quia tūc esset nugatio Et ergo nō sequit. iste est homo/⁊ animal/ergo ē homo aīal

¶ Ad tercium ꝺz q ad hoc vt debite arguatur a ꝓiūctis ad diuisa requirūtur etiam due ꝓditiones Prima est q in ptis ꝓiūctis vnū non sit determinatio pri uans vel distrahens sed ꝓtrahēs tm̄ ꝺco nō sequtur Iste est hō mortu⁹. g ē ho mo ⁊ mortuus Secūda ꝓditio q vtrūq; ptoꝝ ꝓiūctoꝝ infit sbiecto simpl'r et non fm̄ quid Ꝺco nō seq̄t homer⁹ viuit vt poeta: g homer⁹ viuit ⁊ est poeta. Vnde nota qm̄ male arguit a diuisis ad ꝓiūcta est fallacia accīntis penes terciū modū Et qm̄ male arguit a ꝓiūctis ad diuisa/ē falla^a a fm̄ q̄ ad simpl'r

Arguitur primo

Contra ordinē fallacia⁹: fallacie extra dcōem cān tur a reb⁹ ⁊ sumūt cām appntie ex pte rei Et falla cie in dcōne cānt a vocib⁹ ⁊ sumūt cām appntie ex pte vocū sz res pcedūt vo ces g fallacie ex dcōem deberēt pcedere ¶ Dico liz res ordine nature pcedāt voces tamen in illo ordine quo cadūt in disputatiōe res sequūtur: voces āt pce dūt ¶ Repli² dato illo q fallacie in dictione bono ordine pcedant: tamē or do fallacia⁹ extra dcōem non ē bon⁹ q̄ ꝓbat. qz fallacia ignorātie elenchi est prima g ordo non valet Añs ꝓbat qz illa fallacia erit pma q̄ magis peccat p̄ elenchū: sz fallacia ignorantie elenchi est huiusmodi. ergo ipsa erit prima ¶ Dico q maior est falsa qz iste fallacie nō ordinātur inter se fm̄ q magz pec cant cōtra elenchū: sz ordināt fm̄ maiorē causā apparentie

Arguitur scdo.

Nulla po² fallacia sbie g nulla debz poni fallacia ac cidētis/ añia tenz a filī ¶ Dico negādo añs Et si di cat paz inducēdo p singulas Dicit q licz nōsit vna fallacia sbnie spāl'/q̄ vocet fallacia sbnie: tm̄ ponitur ⁊ comphendit sb istis ⁊ nō sb vna determinate. sz fm̄ q p sbās pñt sumi diuersē cause apparētie Et similiter est de accīnte pntali. Et ideo multi palogismi qui fiunt per sbstātias. scz quādo aliquod attributū ꝓsi militer putatur ꝓuenire accīnti ⁊ rei sbiecte vt hic animal est homo/equ⁹ est a nimal/ergo equus est homo Ubi est fallacia accīntis ex puris sbnijs ¶ Repli catur Fallacia accidentis est cui⁹ medium est accidens: scd nulla sbia est accns. g

ꝑ nullam ſbām poteſt fieri fallacia accītis ¶ Dico ad minorem licet nulla ſb ſtantia fit accīs capiendo accīs ꝓprie vt eſt ens in alio :tamen capiēdo accīs cōiter ſcz ꝑ illo qō eſt extraneū in ꝓte idem: ⁊ in ꝓte diuerſum. ſbia bñ ē accidens: vtz in dcō palo^{mo}:li animal qō ē ſbia etiā ē accīs :quia eſt in parte idē cū re ſbiecta ⁊ in ꝓte diuerſum ¶ Replicatur dicit pḥs ꝑmo pḥz qō vere ē nulli accidit D^{r} q vere eſt nulli accidit. j. nulli ineſt accīter ⁊ ꝓtingenter: tamē bene poteſt eſſe accīs vt accīs idē ē qō extraneum

Arguitur tercio Fallacia accītis repitur in oīb^{9} ſyl'ogiſmis. g^{o} fallacia accītis non eſt diſtincta a quibuſcūq; ſyl'logiſmis bonis ⁊ malis. Añs ꝓbaī qz medīū in oīi ſyllo^{mo} eſt in ꝓte idem et in ꝓte diuerſum ab extremitatib^{9} Si accīs vt ḥ ſumīt ꝑtet i ꝓte idē ⁊ in ꝓte diuerſum: ſequīt q in omni ſyllogiſmo erit fallacia accītis ¶ Dico licz in oni ſyllogiſmo medīū ꝓtim ꝓuenit ⁊ ꝓtim differt ab extremitatib^{9}. tamē in bono ſyllo^{mo} medīū nō accipīt ſb illa rōne vt eſt cōueniens: ⁊ vt ē differēs ab ip ſis extremis ſed in vtraq; ꝓmiſſa^{ꝝ} ſumitur ſb eadem ratione Et extremitates in eo vniūt ſb vna ratione ⁊ non ſb diuerſis Aliter em̄ nō ſequeretur vnio extremitatū inter ſe Modo in fallacia accītis medīū capīt ſb illa ratione vt partim ꝓuenit ⁊ ꝓtim differt cū re ſbiecta. j. minori extremitate ¶ Replicatur ad min^{m} fallacia accītis non differt a fallacia figure dcōnis ḡ nou eſt diſtincta ab oīb^{9} fallacijs Añs ꝓbaī qz cū arguīt in primo mō hō eſt ſpēs. ſortes ē hō. ḡ ſortes eſt ſpēs Ubi ē fallacia figure dcōnis penes 3^{m} modū ei^{9}. q fit ex diuerſa ſuppōe terminoꝝ. ḡ ꝑm^{9} mod^{9} iſti^{9} fallacie male ponitur. ¶ Dico q nō ē inconueniens in vno ⁊ eodem palogiſmo eſſe plures fallacias ꝑm q ibi ſunt plures cauſe apptic/ſic eſt hic. qz ꝓſiderādo ꝓut ibi eſt ꝓuenientia accītis cuz re ſbiecta ꝓpter quā creditur attributum vtriq; vere ꝓuenire: tūc eſt fallacia accidentis. Sed ꝓſiderando ſimilitudinē eiuſdem dcōnis ꝓut ſupponit pſonalit ⁊ ꝓut ſupponit ſimpl'r vel materialiter: tūc ē fallacia figure dcōnis.

¶ Contra primū modū etiam arguīt ſic. Phūs primo elenchoꝝ ponit exemplū tale de primo mō fallacie accītis Cozuſc^{9} eſt alter ab homīe/cozuſc^{9} ē hō: ḡ eſt alter a ſe ibi ꝓclūſio de neccitate ſequitur ex premiſſis: ergo non eſt ibi aliqs palogiſm^{9} fallacie accītis. Si dicas ꝓclūſio eſt falſa ¶ Dico q etiam maior eſt falſa Hoc ꝓbatur: quia iſta ſigna differt aliud alter nomdem ⁊ faciūt terminū ſequentem ſtare confuſe diſtributiue: ⁊ ita in maiori li homine ſupponit ꝓo oīb^{9} eius ſuppoſitis copulatiue: ⁊ ita ſignificat q cozuſcus differat ⁊ ſit alter a ſeipſo ¶ Replicatur Philoſoph^{9} ꝓbat maiorem eſſe veram ſic arguendo Cozuſc^{9} eſt alter a ſocrate: ſocrates eſt homo: g^{o} cozuſc^{9} eſt alter ab homine Ubi premiſſe ſunt vere ergo ex eis ſequi debet ꝓclūſio vera/que ꝓclūſio eſt maior priozis exempli ¶ Dico q ꝓñia non valet qz eſt fallacia ꝓñtis/ eo q ibi arguīt a non diſtributo ad diſtributū ex ꝑte ly hō qō in minori ſupponit determinate ⁊ in ꝓclūſioē diſtributiue. ¶ Quid tūc dicis ad pḥm qui ponit illud exēplū ꝑ primo modo fallacie accītis ¶ Dico q poſuit pro exemplo qz apparet peccare ꝑ primū modū Et exemploꝝ nō ſemp requirīt veritas Alij dicūt q li hōie debz ꝓcedere alter Sed ſi ſic. tūc adhuc nō eſt fallacia accītis ſz ꝓñtis qz ar^{a} a non diſtributo ad diſtributū

Arguitur quarto: Contra 3^{m} modū hic johēs eſt alb^{9} ⁊ ē monach^{9} g^{o} eſt alb^{9} monachus / nō eſt fallacia ſed eſt ꝓñia bona

ergo tert⁹ falsus Ad⁹ pbat qz oīs illa ꝓīa est bona/in q̄ oppo^m ꝓīt⁹ repugnat añti ꝫ sic ē hic ḡ est ꝓīa bona ¶ Dino⁹ pbatur qz istud ē oppo^m ꝓītis johannes nō ē alb⁹ monach⁹ qđ repugt añti scz iohēs ē alb⁹ t ē monach⁹/ qz repugnat pz/qz ad veritatē oppositi requirit qz vel iohēs non sit alb⁹ vel qz non sit monach⁹.qđ nō pt esse vez cū añte ¶ Dico qz in opposito ꝓītis li alb⁹ca² dupl'r Dno⁹ vt dicit albedinem habit⁹ vel cappe/t tūc non repugnat añti. ḋa in añte alb⁹ dicit albedinem corpis vel cutis. Allo⁹ li alb⁹ in oppositio dicit albedinem corpis t tūc repugt añti ¶ Et si dicaī ita ego capio: t tūc ꝓīa ē bona t nulla fallacia ¶ Ad hoc dico qz tūc nō arguit a diuisis ad ꝓiūcta ꝓpt duos defect⁹ Primo quia tūc arguit penes ꝑta respicientia sūtuz ex equo. qz vnū nō se habz ꝑ modum determinabil' t aliud ꝑ modū determinantis Scdo qz tūc ꝓīs scz io.ē alb⁹ monach⁹: ē enūciatio plures: ꝫ in ꝓīa a diuisis ad ꝓiūcta ꝓīs dēt esse enūciatio vna ¶ Replicaī ibi monach⁹ detiāt ꝑ li alb⁹ sicut sūtm ꝑ adiectiū ḡ ꝑta nō respiciūt sūtum ex equo nec etiam erit enūtia° plures/qz adiectiuū t sūtm faciūt vnū ¶ Dico licet monach⁹ ibi sit detiābile ꝑ li alb⁹ grā mōz fūdi grāmaticaliū: nō tñ grā rei ꝑcate Etiam li alb⁹ non ē adiectiū ad li monach⁹. nec debz ꝓstrui cū eo tanq̄ adiectiū cū suo sūtāto. qz ꝑm rem ꝑcatā albedo corpis non ꝓuenit cappe:

¶ Posſz argui cōtra secūdū modū sic. Attributū in secūdo mō nō credit vere ꝓuenire rei sūiecte: eo qz ꝓueniat accītī. ḡ penes secūdū modū nō fit fallacia ista accītis Ad⁹ ꝓbatur qz attributum ibi nō ꝑtur sēo sūijcit ḡ nō credit vere ꝑdi de re sūiecta: eo qz vere ꝑtur de accīte ¶ Dico qz licz attributum nō ꝑdicetur in tali forma arguendi secūde figure tñ bñ in reductione ad primā. Vel dicit qz ꝓuenire in ꝓposito nō ē idem qđ ꝑdi/sēo ē idem qđ verificari Et sic ḋa attributum in secūda figura vere cōuenit accītī: etiā putaī ꝓuenire rei sūiecte

Sequitur de fallacia a scōm quid ad simpliciter.

Dictū scōm quid appellaī hic determinatio diminuens de ratiōe vel de esse cui adiūgitur: vt cū dico homo mortuꝰ. ibi mortuū diminuit de rōne hoīs. Dcm simplicit appellaī qđ ē aliqđ indiminutū vt hō.

Fallacia scōm quid ad simpliciter est ꝓdoneitas decipiendi prouenies ex apparēti cōueniētia dicti ꝑm quid ad dcm simpliciter Causa apparētie huiꝰ fallacie est cōuenientia dicti scōm quid: ad illud qđ est simpliciter ꝫ econuerso Cā falūtatis est diuersūtas ꝑcatoz Fit autem het fallacia tot modis quot modis cōtingit alicui addere determinationē diminuentē. Et ponūtur hic quinq̄ modi.

¶ Primus modus fit ẽm partem in modo vt ille est homo mortuus. ergo ẽ hõ. non sequitur q mortuũ diminuit de rõne hõis. ¶ Similit hic chimera ẽ ens opinabile. ergo est ens. non sequit. q opiãbile diminuit de ratione huiꝰ qõ est esse ¶ Decũdꝰ modꝰ fit scõz ptem integralem vt ethyops est albꝰ scõm dẽtes ergo ethyops est albꝰ ¶ Tercꝰ modꝰ fit in his que sũt ad aliquid. vt diuicie nõ sunt bone male vtenti. ergo diuicie non sunt bone Non sequit: quia licet diuicie cõparate ad aliquid non sint bone: tñ in se sunt bone

¶ Quartus modꝰ fit in his que scõm locum sunt. vt bonũ est mactare pẽm in triualiꝯ bonũ ẽ mactare patrem suũ Vel sic. bonũ est vti dicta in locis egrotatis ergo bonũ ẽ vti dicta ¶ Quintus modꝰ fit in his que fiũt scõm tempus vt bonũ est ieiunare in quadragesima. ergo bonũ est ieiunare ¶ Vel sic expedit alicui mederi quando egrotat. ergo expedit alicui mederi. non sequitur. quia licet expediat mederi scõm quid. nõ tamen simpliciter. ¶ Sciendũ autẽ q in oñib⁹ illis in spiciendũ est ad ꝺdcionem. vt si aliquis respõdẽs dicat q nõ expedit mederi. Et opponẽs assumat q expedit qñ egrotat: non cõtradicit ei. sed stat in fallacia a scõm quid ad simpliciter

¶ Et ẽ notandum q eadem est fallacia. si ex eo qõ est scõm quid inferatur dictum simpliciter. Et ecõuerso a dicto simpliciter ad scõm quid Sed aduertenduz q in illa fallacia arguendo a scõm quid vt in pluribus arguitur affirmatiue. Sed a dicto simpliciter vt in pluribus arguitur negatiue

Primū pūctum ē q̄ tota vis hui⁹ fallacie stat in hoc vt bene sciaī q̄d sit dcm̄ ꝑm quid ⁊ quid dcm̄ simpl'r Vnde dictū sim pliciter est termin⁹ p se sumpt⁹ sine addito vt homo p se ⁊ dicit simpl'r .j. pfcm ⁊ non diminutū Sed dcm̄ ꝑm quid ē termin⁹ sumpt⁹ cū determiatioē nō ꝓtra hente sed diminuente. distrahente vel ampliante Hic repetendū cēseo q̄ deter minatio est quadruplex scz ꝓtrahens/diminuens/distrahens seu priuās/⁊ am plians vel supaddens De quib⁹ videat² in quinto tractatu circa locū a toto in modo in prima q̄one lcone nona ¶ Hz hoc tenendū est q̄ determinatio ꝓtra hens facit locum dyaleticū vt homo alb⁹ currit ḡ homo currit Et alie tres de terminationes faciūt locū sophisticū scz fallām a ꝑm quid ad sim² Que tamē determinationes adhuc multiplicātur ꝑm diuersas spāles determiationes

Secūdū pūctū est q̄ a dcō sim² ꝓtingit nisi vno mō bene arguere p locum dyaleticum scz negatiue/⁊ h⁹ fit qñ ponitur a pte p̄ti in ꝓpone negatiua/⁊ arguit ad ptem in modo. hoc est ab scipsum sūp tum cū determinatione ꝓtrahente vt lapis non est homo: g⁹ non ē homo alb⁹ loc⁹ a toto in mō. 3ta hoc dcm̄ simpl'r ⁊ totum in mō sunt ijdē: ¶ Sed a dcō sim² ꝓtingit male ⁊ p locum sophm arguere bñ septem modis scz duob⁹ mo dis p fallaciam q̄ntis ⁊ quinq; modis p fallaciam a dcō sim² ad dcm̄ scōm quid. Primo ꝓtingit argui a dcō sim² ad scipm̄ sumptum cū determinatione ꝓtra hente positum in ꝓpone affirmatiua siue a pte ſbti siue a pte p̄ti Vt nō sequ⁹. homo currit ḡ homo alb⁹ currit Vel ethyops ē homo g⁹ est homo alb⁹ De cūdo ar² a dicto simpl'r ad scipsum sumptum cū determiatioē ꝓhente positū a pte ſbiecti in ꝓpone negatiua Vt non sequit̄. Homo nō currit ergo homo alb⁹ nō currit; In istis duobus modis est fallacia q̄ntis quia virtualiter a supi ori ad inferi⁹ affirmatiue Et hoc dcm̄ simpl'r est dictum dyaleticum seu totum in modo.

Tercium pūctū est q̄ a dcō simpl'r q̄d est dcm̄ sophisticū ⁊ nō dyale ticum ꝓtingit argui sophistice scz p istam fallaciam quinq; modis/ꝓformiter ad quinq; modos positos in tertio ꝑsuos scz qua tuor modis negatiue. ⁊ vno modo scilicz tercio modo affirmatiue Exemplūz de ꝑmo modo negatiue vt non sequit̄ p ꝑmū modū. Iste non est homo ergo non est homo pict⁹ Exemplum de secūdo vt nō sequit̄ Ethyops nō est alb⁹: ergo nō est alb⁹ scōm dentes Exemplū de tercio mō in quo debz argui affirma tiue vt non sequit̄ diuicie sunt bone: g⁹ sunt bone male vtentib⁹ Ex⁹ de 4° mō iterum negatiue: vt non ē bonū mactare patrem suū/g⁹ non ē bonū mactare ꝓpēm suū in triuallis De quinto. vt non est bonū iciunare: ḡ nō ē bonū iciunare in quadra^ma In oīb⁹ dictis ꝓhijs est fallacia a simpliciter ad ꝑm quid Hoc ē q̄d text⁹ in fine dicit q̄ a dcō sim² vt in plurib⁹ arguit negatiue Tamē et iā qñz fit fallacia arguēdo affirmatiue

Queritur primo Vtrum sicut non valet ꝓcessus a dicto scōm quid ad dcm̄ simpl'r An sic etiam ecōtra non valebit ꝓcessus a dicto simpl'r ad dictum ꝑm quid ¶ Dico q̄ ista fallacia p̄t dupl'r ꝓhi beraī Vno modo scōm se: ⁊ vt in eius palogismis seu exemplis non eōcurrit a liqua alia fallacia Alio mō vt cum ea ꝓcurrit aliqua alia fallacia Jam dicitur ad questionem q̄ in illis ꝓcessib⁹ in quib⁹ ꝓceditur a dicto scōm quid ad dic tum simpliciter cum quibus stat aliqua alia fallacia / non semp si vnus ꝓcess⁹ sit mal⁹ nec esse est alterum esse malum vt non sequitur est non homo. ergo ū

est Et tamen cõtra bene valet Non est.g°.non ẽ homo Ibi em̃ cõcurrit fallacia ꝑ̃tis ymmo meli⁹ dicetur q̃ ibi non arguit̃ a dcõ ſm quid ſophiſtico ad dictum ſim̃ ſophiſticũ q̃ ibi nõ eſt determinatio diminuẽs vel diſtrahẽs ¶ Oicũt vlteri⁹ q̃ ſi non ꝓcurrat alia fallacia tũc ſemꝑ ſi ꝓceſſus vn⁹ ſit mal⁹ & ſophiſtic⁹.& alter erit mal⁹ & ſophiſtic⁹/vt declaratum eſt in 3° pũcto ꝓ ꝑ̃ias cõuerſiuas ¶ Si arguatur contra hoc Non ſequitur.eſt ens opinabile:g° ẽ ens Et tamen bene ſequit̃ eſt ens ergo eſt ens opinabile ¶ Dico q̃ a dcõ ſimpliciter dẽt̃ argui negatiue vt dcm̃ eſt in tercio pũcto: & ideo ſicut non ſequit̃ ẽ ens opinabile:ergo ẽ ens Ita negatiue non ſequitur Non eſt ens.ergo non ẽ ens opinabile

Queritur ſecũdo Vtrum arguendo a dcõ ſm quid/ad vtramq; ei⁹ ꝓtem ſeoꝛſum:ſemꝑ fit fallacia a ſm quid ad ſim̃² Hoc eſt vtrum ſicut hic eſt fallacia Iſte eſt homo moꝛtu⁹ g̃ eſt homo Ita etiã hic arguendo ad aliam ꝓtem fit fallacia Iſte eſt homo moꝛtu⁹:ergo iſte ẽ moꝛtuus ¶ Hic reſumendũ eſt q̃ duplex ẽ dictum ſm quid ſcz dyaleticum de quo ñ eſt ad ꝓpoſitum Et aliud ſophiſticum de quo queritur in ꝑ̃ti queſtione Vaz dicit̃ q̃ dcm̃ ſm quid eſt duplex:aut eſt compoſitum ex adiectiuo & ſbſtãtiuo/ aut non Si ꝓmũ hoc eſt dupl'r Aut adiectiũ diminuit vel priuat rõem ſbſtãtiui aut ampliat ipſum ſbſtãtiũ:tũc arguendo ad ſbtm̃ eſt fallacia tam affirmatiue q̃ negatiue Et ad aliam ꝓtem puta ad adiectiũ eſt bonũ argumentum affirmatiue & negatiue: Exemplũ primi vt non ſequitur ẽ homo moꝛtu⁹ g̃ ẽ hõ. eſt leo pict⁹ ergo ẽ leo:eſt ens opinabile ergo eſt ens:eſt ſyllõ⁹ ſophiſtic⁹ g° eſt ſyllõ⁹ Ita negatiue nõ ſequit̃ iſte non ẽ homo moꝛtu⁹ g̃ non eſt hõ.nõ eſt leo pict⁹ ergo nõ ẽ leo jn omnib⁹ eſt fallacia a ſm quid ad ſimpliciter. Exemplum ſecũdi vt bene ſequit̃ iſte ẽ homo moꝛtu⁹ g̃ eſt moꝛtu⁹ Eſt leo pictus g° eſt pictus Eſt ens opinabile ergo ẽ opinabile: Eſt ſyllõ⁹ ſophiſtic⁹ ergo ẽ ſophiſtic⁹ Aut ipſum ſbſtãtiũ diminuit rõem adiectiui. tunc arguendo ad ſbſtãtiuuz eſt bonũ argumẽtũ tam affirmatiue q̃ negatiue Et ad aliam ꝓtem ſcz ad adiectiuũ eſt fallacia a ſm quid ad ſimpliciter Exemplum primi vt bene ſequitur iſte eſt pfectus latro ergo eſt latro iſte ẽ bon⁹ fur ergo ẽ fur iſte ẽ alb⁹ monach⁹ g° eſt monach⁹ Etiam negatiue iſte non ẽ pfect⁹ latro ergo non eſt latro & Exm̃ ſecũdi vt non ſequit̃ iſte eſt pfect⁹ latro ergo eſt pfect⁹ Iſte ẽ bon⁹ fur g̃ ẽ bon⁹ Iſte eſt alb⁹ monach⁹ ergo eſt alb⁹ Nam cum dico eſt pfect⁹ latro ibi latro diminuit rõem pfectionis Et cũ dico bon⁹ eſt fur ibi fur diminuit rõem bonitatis Nam eſſe bonũ furem eſt eſſe bonũ ſm quid. & eſſe pfectum latronẽ:ẽ eſſe pfectum ſm quid:& eſſe album monachũ:eſt eſſe albũ ſm quid.

¶ Si autem dcm̃ ſcõm quid non eſt compoſitum ex adiectiuo & ſbſtãtiuo tũc aut determinatio vel ipſum additũ ſumitur ſm ꝓtem integralem vel habitum Aut ſm locum aut ſcõm temp⁹ aut ſcõm ꝓditionem aut ſimilia, tũc arguẽdo a dicto ſcõm quid ad ſimpliciter nõ valz ꝑ̃tia ſed eſt fallacia. Exemplũ primi, vt non ſequitur Eſt albus ſcõm dentes ergo eſt alb⁹:eſt niger ſcõm cappam g̃ eſt niger Exemplum ſecundi vt bonũ ẽ mactare patrem in triuallis.ergo bonũ eſt mactare patrem. Exemplum tercij vt bonuz eſt mederi tempoze egrotationis ergo bonũ eſt mederi Exemplũ quarti iſte vellet eſſe in luto cũ cẽtuz ducatis,ergo vellet eſſe in luto ¶ In iſtis non poteſt argui ad aliam ꝓtem ex quo altera pars non eſt rectus ſcõ obliquus.q̃ non poteſt per ſe eſſe ꝓdicatum ꝓpoſitionis:

Arguitur primo Contra primū modū hui⁹ fallacie sic Oīe inferi⁹ in bona ꝓnia infert suū supi⁹/sz dcm̄ ꝑm qđ ē inferi⁹ ad dcm̄ hm̄:g° arguendo a dcō ꝑm quid:qđ fit,scđm ptem in mō:nō est aliqua fallacia ¶ Oico ad minorem q licz dcm̄ ꝑm quid dyaleticū,qđ fit cū detiātione ꝓtrahcute vt homo alb⁹ bñ sit inferi⁹ ad dcm̄ simplr scz homo nō tamē dictuz ꝑm quid sophisticū.qđ fit cū determiātioē diminuēte:ꝓuāte vl'ampliāte vt,hō mortu⁹ est inferi⁹ ad li hō ¶ Replicaī bene sequitur adam ē homo mortu⁹.g° adam ē mortu⁹ꝓ locum ab inferiori ad supi⁹:sed hō mortu⁹ē dcm̄ sumptū cuz determinatione priuante vel diminuēte.ergo ab hoc dcō scđm quid sumit bo⁹ n⁹loc⁹dyaletic⁹ z non fallacia ¶ Oico ad minorē q licz hō mortu⁹/ relpectu li homo:bene sit dcm̄ ꝑm quid cū determiatioē diminuēte vel priuāte :nō tam relpcū li mortu⁹.qz hō nō diminuit rōem mortui. ¶ Replicaī de rōe hōis ē vt sit animat⁹ z viuēs:qđ oīno ē ꝓtrariū mortuo:g̃ homo diminuit mortuū. Et ficut mortuū oppo⁹ hōi z diminuit ipm̄/ jta eq̄uocū j⁹ ¶ Oicūt quidā q hō ca² duplr Uno° vnuoce ꝓ aiāli rōli z sic opponit̄ mortuo Alio° ca² equiuoce ꝓ hōie viuo z picto z mortuo/z sic homo nō opponitur mortuo:qz sic bñ sequit̄ ꝑm eos:ē homo mortu⁹ g̃ ē homo. Alij dicūt licz hō ꝑm esse exñtie diminuat mortuū:non tamen ꝑm esse essentie

Arguitur secūdo. bene sequit̄ adam est homo mortu⁹ g° adam ē hō.g̃ adhuc ꝑm⁹ mod⁹ nō est bene posit⁹ Añs ꝓbat quia hō mortu⁹ est vez inferi⁹ ad li homo.g° ibi ar² ab inferiori ad supi⁹: z ficut añs est vez jta z ꝓns Añs ꝓbat qz omis homo mortu⁹ ē hō/z nō oīis hō ē mortu⁹.g̃ habent se ficut inferi⁹ z supi⁹ Q; homo mortu⁹ fit hō. ꝓbat sic arguēdo p syllom̄ expositoriū adam ē homo/adā ē hō mortu⁹.g° homo mortu⁹ ē hō.si negeī maior ꝓbat qz dicit porphiri⁹/semp socrates rōnal'ē z hō. ¶ Oico licz hō mortu⁹ bene sit hō vt li est dicat cē essentie.nō tam hō mortu⁹ē hō vt li est dicit esse exñtie ¶ Replicaī Dicit text⁹ q li mortuū diminuit rōem hōis. z text⁹ exp̄sse dicit ibi esse fallaciā ē hō mortu⁹ g̃ ē hō ¶ Oico q mortuū bñ diminuit rōem hōis capti ꝑm esse exñtie z vt sic bene est fallacia cū ar² ē hō mortu⁹ g̃ ē hō supple exñs:sz tamē mortuū nō diminuit rōez hōis scđm esse cēntie ¶ De isto vidcaī supra circa finē ꝓbiliū lectione vndecima:

Arguitur tercio ꝓ secūdū modū bñ,sequitur iste ē hō crisp⁹ ꝑm crines g̃ est crisp⁹ Ité iste ē fim⁹ scđm nasū:g̃ ē fim⁹.z tñ ibi arguit ꝑm ptem integralē g° secūd⁹ mod⁹ nō bene po² ¶ Oico q accñ⁹ sunt duplicia/q̃dam sibi detiānt certā ptem in ſbiecto/cui si insint denominant totū.z de illis accñtib⁹ bene valz a detiātione ꝑm ptem ad dictum simplr sine aliqua fallacia vt ꝓbat argumētū Alia sunt accñtia que si insint pti.nō sūt nata denōiare ipsum totū vt albū nigrum z fil'ia/z de istis intelligit secūd⁹ modus in textu ¶ Replicaī bene sequit̄ iste ē beat⁹ z saluat⁹ ꝑm aiām g̃ iste ē beat⁹ et saluat⁹:z tamen ibi arguit penes accñs qđ natū ē inesse corpi z omīb⁹ ptib⁹ ei⁹ z nō ē ibi fallacia.g̃ penes accñs natū inesse mult⁹ ptib⁹ nō dēt sumi falla⁹ a ꝑm quid ad sim².Añs ꝓbat de aiā beata cui corp⁹ est incineratū z a vermib⁹ consumptū ¶ Oico licz beatitudo anime sepate denōiet aiām esse beatam z nō corp⁹:hoc est/qz sepata sunt:sed qñ aiā erit corpi priucta tūc corp⁹ denōiabitur beatum a beatitudine anime Et dicit vlteri⁹ q hic non ar² ꝑ determiātionem sumptā ꝑm ptem integralem liz ꝑm ptem cēntialem

Arguitur quarto: Contra quintū modū ieiunare in quadragesima nō est dcm̄ ſm quid ſophiſticū ad ieiunare/qz nō diminuit rōem ei⁹ ſed est ps in mō g male ponit ꝓ exemplo quinti modi hui⁹ fallacie ¶ Dico licet ieiunare in quadra^ma nō diminuat rōem h⁹ qđ ē ieiunare. tn̄ bn̄ diminuit reſpectu h⁹ qđ est bonū ¶ Replicat in iſto exemplo nulla ē falla^a g^a ieiunare nō diminuit bonū: Añs ꝓbat qz ſicut añs est vex jta ꝛ ꝓns. g nulla est fallacia Añs ꝓbat quicqđ p̄cipit ab eccia est bonū. ieiunare p̄cipit ab eccia: g^o ieiunare ē bonū ¶ Dico ad maiorē q ipa vera ē de bonitate moꝛis Ideo capiendo bonū ſic in ꝓnte etiam est vex Sz bonū in ꝓnte exempli capitur ꝓ bonitate nature ſeu ꝓ ſanitate

¶ Poſſet argui ſic duo loci dyaletici diſtincti: loc⁹ a pte ad totum/ꝛ loc⁹ a toto ad ptem: g erunt due fallacie diſtincte/a dcō ſm quid ad ad ſim^r: ꝛ a dcō ſim pliciter ad dcm̄ ſm quid Dico negādo ꝓnam ꝛ cā est/qz ibi ſunt diuerſe ȳtutes ꝓbatiue/ꝛ diuerſe habitudines ſm quas ſumūt diſtincte maxime Hic vero n̄ est niſi vna cā appntie ſcz ꝓuenientia dicti ſcōm quid ad dcm̄ ſim^r

Elenchus est ſyllō⁹ contradictionis vn⁹ z eiuſdem: non nominis tantū. nec etiam rei tantū ſed nominis z rei ſimul. non ſynonomi ſed eiuſdem. z ex his que data ſunt de neceſſitate. nō cōnumerato eo qđ erat in ꝓncipio: ad idem. ſcōm idem. ſimiliter z in eodem tempe Elench⁹ est ſyllō⁹ cōtradcōnis id est ſyllogiſm⁹ cōcludens ꝺdcōziam ꝓpōnis date a rñdente.

In diffinitione elenchi quedam ponūtur rōne ſyllogiſmi vt ex his que data ſunt ex neceſſitate accidere ꝓ quod remouetur fallacia accīntis Et ponitur non connumerato eo qđ erat in ꝓncipio. ꝓ quod remouetur petitio ꝓncipij vt poſtea patebit. Alia ponūtur rōne ꝺdcōnis vn⁹ z eiuſdē. id est vn⁹ ſubiecti z p̄ti. vñ ni ſi eſſet idem ſb̄tum z idem p̄tum nō eſſet cōtradcio vt ethyops est niger. z ethyops nō est niger ſm dentes. ex quo non est idem p̄tum nō est ꝺdcio Et ſimiliter hic null⁹ homo moꝛtuus currit: z quidam hō currit: nō est cōtradcio: quia non est idem ſubiectum Itē ad idem ſcōm idem. ſimiliter z in eodem tempe ponūtur rōe ꝺdcōnis Et contra iſtas quatuoꝛ ꝓticulas peccat hec

fallacia que dicitur ignorantia elenchi Alio mō capitur generaliter ꝫ tūc dit̄ finitur: ignorātia elenchi est vn⁹ defectus generalis ad quem reducūtur oēs alie fallacie: oīendendo qūo peccāt contra istas ꝑticulas vt patebit Ite autem particule non nōis tm̄: nec rei tātū sed nominis ꝫ rei simul nō synonimi ꝫ sic de alīs. ponūtur rōne syllogismi ꝫ cōtradcionis. q̄ illa exigūt q̄ nomen sit vnū ꝫ res vna: ꝫ q̄ non sit nomē synonimū Nō ñē ibi ꝺcio tulli⁹ currit ꝫ mar. ñ currit Nec est hic syllogism⁹ Dis gladius scindit quoꝺꝺā instrumētū est enās. ergo quoꝺꝺā instrumētū scindit Fallacia ignorantie elenchi est ꝓdoncitas decipiendi ꝓueniens ex apparenti obseruatione ꝑticularum diffinitionis elenchi que conueniūt ei rōne ꝺictionis tantum scz ad idē. scōm idem. similiter. ꝫ in eodem tꝑe Causa apparētie hui⁹ fallatie est conuenientia apparentis contradcionis ad veram contradcionem Causa falūtatis est diuersitas earūꝺē Huius fallacie quatuor sunt modi

Prim⁹ mod⁹ est ꝓtra hanc ꝑticulam. ad idē Vt duo sunt duplū vni⁹ ꝫ non sunt duplū trisi: ergo duo sunt duplum ꝫ non duplū. Et quia in vtraq; premissarū nō sumitur duplum ad idem: ideo non sequitur Secundus modus peccat contra illam particulam: scōm idem. vt hoc est duplum illi scōm longitudinez. ꝫ non est duplum illi scōm latitudinem. ergo est duplū ꝫ nō duplum. Non sequitur: quia duplum non sumit scōm idem. licet sumatur ad idē respectu eiusdem

Tercius modus peccat contra illam particulam similiter. Vt homo est species: ꝫ nullus homo est speci-

es. ergo idem est species z non species Non sequitur. quia ibi non est contradictio in premissis. eo q̄ ille termin⁹ homo non sumitur similiter: quia in una sumitur pro inferioribus z in alia non. sz pro se toto vel pro sua forma.

Quartus modus hui⁹ fullacie peccat ꝑ hanc particulam. z in eodem tempore. Vt manus mea est clausa in hoc instanti. z non est clausa in hoc instāti. ergo est clausa z non clausa. Non sequitur. quia non est in eodē tempore Differt ām hec fallacia a fallacia scōm q̄d ad simpliciter. q̄ in illa ē processus ab uno scōm quid sumpto. ad unū simpliciter sumptum Vt hoc ē duplū scōm longitudineu ergo est duplum In ista vero ē processus a duob⁹ scōm quid sumptis ad duo sumpta simpliciter. vt hoc est duplum illi scōm longitudinem: z nō scōm latitudinem. ergo est duplum z non duplum

Primū pūctum huius lectiōis est q̄ auctor noster in tertu facit q̄nq; p ordinē Primo ponit lōgā diffinitiōz elēchi quaz plire declarat z interponit ibi duplicem acceptionem ignorātie elēchi Scōo ponit diffinitionem fallacie ignorātie elenchi cū causis appntie z defect⁹ Ter⁹ ponit ei⁹ quatuor modos seu spēs Quarto ponit drām inter hanc fallaciam z fallām a scōm quid ad sim⁹ Vnde dicit primo q̄ Elench⁹ est syllogism⁹ ꝺcōnis, vni⁹ z ciusdem nō nomis tm̄ zc̄: Diffinitio clare patet in tertu Dñ in brevi elench⁹ ē syllogism⁹ ꝓtradcōrius Et ideo in diffinitione ponūtur aliqua inq̄tū est syllō⁹/ z aliqua inq̄tū ꝺcōrius/ z aliqua rōne utriusq; In diffinitione ponūtur undecim ꝓticule vel eo circa: quaz quinq; prime vsq; z ex his que data sunt/ ponūt rōne syllōi z ꝓtradictiōis simu⁹. quia utrobiq; requirit² q̄ maneāt ijdem tij. scōm rē z vocem Et due particule sequentes ponūt ratione syllogismi tantum Et quatuor ultime particule scilicet ad idem scōm idem zc̄. Ponūtur ratione ꝓtracti. tionis tm̄

Secūdū pūctuz est quando dicitur ignorantia elenchi nō capitur ibi ignorantia pro ignorantia pure negationis/ quia sic infantes pueri z insipientes possunt habere ignorantiam elenchi: z in eis esset talis fallacia quod est falsum. ¶ Sed capitur hic modo ignorantia pro ignorantia prave dispositionis. z sic hoc⁹ habetur illa per processum argumē-

tatm̃ vt vult ph̃s ꝑmo ꝑ tertiꝯ vbi dicit q ignorantia ẽ q̃ ꝑ syllm̃ facta ẽ de-
ceptio Est ãt ignorãtia pure negationis q̃ quis nihil sit de re Sz ignorãtia p̃
ue dispositionis ẽ q̃ quis aliquid scit de re in vli ꝛ ꝓfusc. Dñ notandũ q falla
cia ignorantie elenchi capit dupl'r Uno mõ generali' ꝑ quacũq; deceptiõ ꝑ
uenιente ex omissione alic⁹ noue ꝑticulaꝝ positarũ in diffinitiõe elẽchi. Et ita
capitur in fine hui⁹ sexti: cũ oms fallacie reducũt ad ipãz Illio⁹ capit specialiter
ꝑ deceptione ꝓueniẽte ex omissione alic⁹ quatuoꝝ vltimaꝝ ꝑticulaꝝ scilz ad
idem ꝑm idem ꝛc: ꝛ tũc est fallacia spal' ꝛ ita capitur hic

Queritur primo Quotuplex est elench⁹ ¶ Dico duplex scz elẽ-
ch⁹ dyaletic⁹ ꝛ elench⁹ sophistic⁹ Elenc⁹ dyaleti-
c⁹ ẽ syllo⁹ ꝓtradcõrius ꝓclusioni rñdentis Et ad illũ elenchũ vltra ꝑticulas po
sitas requiriũ adhuc scz ncẽria illatio cũ sufficiẽti ꝑbatione ꝓclusiõis Et q cõ
tradicat ꝓclusiõi rñdentis Et quo paz q in illo elencho dyaletico sunt tria ꝑn
cipaliter ꝓsideranda Primũ q sit bon⁹ syllo⁹: in mõ ꝛ figura. Secũdũ q ꝑce-
missę ꝑbent ꝓclusionem Tercium q cõclusio sit ꝓtradcõria positionis rñdẽ-
tis Et ideo sicut syllo⁹ dyaletic⁹ se habet vt inferi⁹ ad syllom in cõmũi Ita clẽ
ch⁹ dyaletic⁹ est syllogism⁹ inferior ad sullo^m dyaleticum. ꝛ hoc rõne cõtradic
tionis que est dzã formalr ꝑstituens elenchũ dyaleticum Et dicit elenchus ab
e. qõ est in captum ꝑ cõtra: ꝛ lenchos sumptio quasi ꝓtrasũptio scz ꝓtra dicta
rñdentis Sed elench⁹ sophistic⁹ est syllo⁹ sophistic⁹ apparenter cõtradcõrius
positioni respondentis

Queritur secũdo quot sunt modi hui⁹ fallacie ꝛ quõ ꝓacticãtur extra
textum ¶ Dico quatuoꝝ ꝓim⁹ hꝫ fieri q̃ nõ fit ꝑ
dictio ad idẽ ex^m patet in textu ꝛta de alijs modis Sz extra tertũ ꝓacticãt ex
empla sic: ¶ De ꝑmo mõ ad idem sic. Dicat rñs oponẽti nõ habes denarios
duplos ad meos Et opponens instet Ego habeo q̃tuoꝝ qui sunt duplũ ad du
os quos tu habes: g̃ ꝓtradcõria simul vera Dicendũ ẽ q nõ ꝓtradicit inventi
oni rñdentis. qz rñs intendebat de duplo ad oms suos denarios simꝫ sumptos
ꝛ ille arguit quo ad aliquos solũ ¶ De ꝑm idem. rñs dicat/iidem ferrũ heri bi
cubicũ ꝛ hodie fcm quadzicubicũ non esse magz q̃ fuit heri Et opponẽs instet
q sic qz quadzicubicũ ẽ maiꝰ q̃ bicubicũ ꝛc Non ẽ ꝓtradictio: qz rñs dicebat
hoc ferrũ nõ esse maius scdm totalem ei⁹ coꝛporeitatem: ꝛ opponens ꝓdicit q
est maiꝰ ꝑm longitudinem Vel sic Dicat rñs Ego congnosco coꝛus cuz Et op
ponens instet q sit mortuꝰ vel aliud q̃ ignoraꝝ Patet q nõ ẽ ꝓtradcio ꝑm idẽ
qz nõ est ꝓtradcio ꝑm q aliquis ꝓgnoscit coꝛus cũ ꝛ ꝑm q ignoraꝝ. ¶ De fil'r
Dicat sortes platoni Loquaris alti⁹ qz non audio te Et ego arguam ꝓtra cuz
Ego sum remotioꝝ ꝛ a platone: ꝛ habes meliozem auditum: ꝛ ego audio cum
g̃ ꝛ tu cũ audis ¶ Dicendũ q non ẽ ꝓtradictio qz omittiũ illa ꝑticula similiter
Intendebat em rñs vel sortes q nõ audiebat cũ clare ꝛ distincte: ꝛ ego arguo
quasi nou audiat. ¶ De in eodẽ tempe: Dicat vnꝰ: vidi petrũ heri hoza ꝑma
scribere Alter opponat Vidi petrum heri hoza ꝑma non scribere sed ludere.
Non ꝓtradicũt quia non fit ꝓtradictio ꝑ eadem ꝑte vel ꝑ eodem instãti ho-
re ꝑme. quia possibile est aliquem in vna hoza facere actꝰ ꝓtradictoꝝ etiam
multos: sed non in eadem ꝑte hoze.

Arguitur primo Contra diffinitionem elenchi sic: Contradcio nõ est
syllo⁹ sed elench⁹ ẽ ꝓtradcio vt patet ꝑmo elencho
rum g̃ male dicitur q elench⁹ est syllogism⁹ ¶ Dico q contradictio formali

liter capta ꝑ repugnãtia duoꝝ ꝓtradcõzioꝝ nõ est syllõ⁹: tñ bene materialiter capta ꝑ syllogismo ꝓdcõzio ¶ Replicaꝫ ꝓtradictio est passio ꝓpõnũ vtpz in ꝑmo tractatu: vel passio terminoꝝ vt pz in tercio sed syllo⁹ nõ ē ꝓpositio. nec termin⁹ capiendo syllm̃ ꝑ denominato. g̃ ꝓtradictio nõ ꝑt capi ꝑ syllogismo ꝓtradcõzio ¶ Dico licet ꝓtradictio sit passio ꝓpõnũ ꝑmo ꝑ ꝓncipal'r. tamẽ ex ꝓñti ꝛ ꝑ aliud tot⁹ syllogism⁹ ꝑt dici ꝓtradcõz⁹ scilicz rõne conclusionis sue quam ꝓcludit ꝓtradicentem positioni rñdentis

Arguitur secũdo ¶ Contra illam ꝑticulam nõ nõis tm̃ ẽ ꝑic ē vera ꝓ tradictio ¶ Dare⁹ currit tullio⁹ nõ cnrrit cũ se habent sicut singularis affirmativa ꝛ singnlaris negativa. g̃ ad elenchũ non requirit vnitas nominis ꝛ rei simul ¶ Dico liz dcẽ ꝓpões sibi vere ꝓtradicant ꝑm rem: non tamẽ ꝑm modũ enũciandi/ꝛ hoc idco. qz ibi nõ est cuidens affirmatio ꝛ negatio eiusdem ꝑti de eodẽ sbiecto ¶ Replicaꝫ ꝑic ē affirmatio/ꝛ negatio eiusdem ꝑti de eodem sbto/hõ est spẽs ꝛ null⁹ homo ē spẽs. g̃ ibi essz elench⁹ quod est falsum qz nõ ꝓtradicũt ¶ Dico negando ꝓnãm qz licz ibi fit materialr vnitas nõis: non tamen ē ibi vnitas rei ꝑcate ꝑ nomẽ illam hõ in vna supponit ꝑ natura. vel conceptu cõi. ꝛ in alia ꝑ suppositis seu inferiozib⁹ ei⁹

Arguitur tercio ¶ Omnes fallacie peccant cõtra elenchũ. ꝛ reducũt ad ignozantiã elenchi: ergo ignozãtia elenchi non est fallacia spãl' sed cõis ad omis. ¶ Dico ꝙ licet capiẽdo ignozantiã elẽchi generaliter ꝑ ignozantia cuiuscũq; ꝑticule diffinitionis elẽchi fit fallacia cõis ad omẽs fallacias tamẽ si capiatur spãliter ꝑ ignozantia alicuius quatuoz partium cularum non est fallacia cõis sed special': qz habet distinctas causas apparẽtie/ vt patuit supza ¶ Replicaꝫ de ratione elenchi sunt duo scz syllogism⁹/ꝛ contradictio: ergo sicut fallacia ignozantie elenchi dicitur fallacia ignozantie eo ꝙ peccat cõ ꝓdictionem: ita eadem rõne alie fallacie peccantes ꝓtra syllogismuz etiam dicẽtur fallacie ignozantie elenchi: ꝓña ꝓbaꝫ/ qz sicut ꝓtradictio ē de rõne ꝛ essentia elenchi ita ꝛ syllo⁹ ē de rõne ꝛ essentia elenchi. ¶ Dico negando ꝓñam. ꝛ rõ diuersitatis ē: qz syllo⁹ se habz vt gen⁹ elenchi: ꝛ ꝓtradictio vt dr̃ia vltima ꝓstituẽs elenchũ: ꝛ a dza vltima spẽs capit nom̃. g̃ illa fallacia q̃ peccat cõtra dzãm elenchi scz contra spãles ꝑticulas ꝓtradictionis. magis dr̃ falla⁹ ignozantie elenchi q̃ q̃ peccant cõ gen⁹ elenchi qđ est syllõ⁹

Arguitur quarto: ¶ Contra 4ᵐ modũ: ꝓtradictoria nõ ꝑñt fieri in eodẽ tpe saltem ab eodem hõie g̃ ad ꝓtradictionẽ nõ requritur affirmatio ꝛ negatio in eodem tpe ¶ Dico liz ꝓtradcõzia nõ semp enũciantr in eodem tempe. tñ bene ꝑñt fieri ꝑ eodem tempe ¶ Replicaꝫ Cõtradictio debet fieri ꝑ eodem instanti tempis: sed aliud est instans tempis quo ꝓcipio mente: vel exꝑmo voce istam: hõ currit/ꝛ aliud quo ꝓcipio vel exꝑimo istam. null⁹ homo currit ſgiť ẽ ¶ Dico licet null⁹ posset ꝓcipere ꝛ exꝑmere ꝓtradictoria in eodẽ instãti/tamen intentio sua ē affirmare ꝛ negare idem de eodem ꝑ eodem instãti tempis. ꝛ ita si non simul exꝑmãt in eodem instanti. sufficit ꝙ ꝑ eodẽ instãti intẽdat affirmaº ꝛ negatio fieri

Sequitur de fallacia petitiõis ꝓncipiỹ: Petere principiũ est. qñ conclusio que dẽt ꝓbari sumit

in premissis. cum ergo idem sub eodem nomine non potest seipm̃ probare. vt homo currit ergo homo currit In talib⁹ est petitio principij. z est ibi argumẽtatio ridiculosa nec cadit sub arte Nec est petitio huiꝰ qđ est in principio Aliud em̃ est petere principiũ: z aliud ẽ petere qđ est in principio. Quia petere principium est qñ petitur idem sub eodem nomine vt homo currit ergo homo currit. z sic arguendo nulla est fallacia q̃ nõ cõtinetur sub aliqua specie argumentationis. nec ẽm veritatem nec scõm apparentiam. sed talis petitio principij peccat contra syllogismũ simpliciter dcm̃. Sed petere id quod est in principio est quando ydem petit sub diuerso nomine. vt animal rõnale currit. ergo homo currit Vel sic petere id quod est in principio ẽ. quãdo mi⁹ notum sumitur ad probationem magis noti

Fallacia petitionis principij est ydoneitas decipiendi ex apparenti: magis noto añcedente: ad apparẽs minus notũ consequẽs Vel sic ẽ ydoneitas decipiendi proueniens ex apparenti diuersitate añtis z consequẽtis Causa apparentie ẽ apparens diuersitas antecedẽtis ad cõsequens. Causa defectus est diuersitas eorũdem Petitur autem id qđ est in principio quinq̃ modis vt patet octauo thopicoꝝ

Primo modo quando diffinitum petitur in diffinitione z econtra vt si dubitatur vtrum homo currat. vel non currat Fiat argumẽtũ animal rõnale currit g̃ homo currit. nulla est ibi probatio: quia quando vnuꝫ dubitatur: necesse ẽ alterum dubitari: z ita si sumatur vnum ad probandum aliud peccatũ ẽ

Secundꝰ modus est quando particulare petitur

in vniuersali. vt nullus homo currit ergo sortes nō currit. Vel si aliquis debeat probare q̄ omniū cōtrariorū sit eadem disciplina: & assumat: omniū oppositor̄ est eadem disciplina ergo oim̄ contrariorū est eadem disciplina Dic petitur conclusio in premissis

Tercius modus est quando vniuersale petitur in particularib9: vt si aliquis debeat probare q̄ omniū oppositorū est eadem disciplina: & sumat illam oim̄ cōtradictorior̄ est eadem disciplia & sic de alīs: ergo omniū oppositorū est eadem disciplina Vel sic. sortes currit plato currit & sic de alīs: ergo omnis homo currit.

Quartus modus est q̄s coniūctum petitur in diuisis vel econtra Vt si aliquis debeat probare q̄ medecina est disciplina sani et egri Et arguatur sic Medecina est disciplina sani: & medecina ē disciplia egri. ergo medicina est disciplina sani & egri

Quintus modus est quando vnū relatiuū petitur in alio Vt si quis debeat probare q̄ sortes sit pater platonis & probetur sic Plato est filius sortis ergo sortes est pater platonis: non sequitur quia hoc assumitur quod est probandū.

Sciendum q̄ hec fallacia non peccat contra syllogismū inferentem sed probantem Et ita fallacia petitionis principij peccat contra syllogismū dyaleticum inquantum dyalecticus est.

Primū punctum huius lectionis est. q̄ auctor in isto textu quinq̄ facit p ordinem Primo ponit descriptionē huius qd̄ ē petere prin^m Scdo ponit drām inter petere principium / & petere id qd̄ est in pn^o Tercio ponit diffinitionem fallacie petitionis principij cum causis apparentie & defect9 Quarto ponit quinq̄ modos ei9 Quinto in fine ponit vnū notabile Dicit ergo petere pncip^m est quando conclusio que debet ꝓbari sumitur in p

missis ad ꝓbandum seipām/vt oīis homo currit/oīis homo currit. ꝯ oīis homo currit Ibi petit ꝑin^{m} .j. in illis ꝑmissis petit ꝓclusio q̃ debebat ꝓbari. ibi aduerte q̄ in oīi argumētatione ipē argumētator in mēte ꝑmo ꝓponit ꝑ bare aliquā ꝓclusiouem. ideo ꝓclusio illa ē ꝓncipiū ꝑmū. rōe cui^{9} fit argumēta tio Cū ergo in argumētatione petitur ⁊ sumit ꝓclusio in ꝑmissis q̃ debz ꝓbari ibi fit petitio ꝓncipij:

Secūdū ꝑctū est q̄ fallacia petitionis ꝓncipij est ydoneitas decipiendi ꝓueniens ex apparenti diuersitate ꝑm notici am añtis cum ꝓñte Ad hac em̄ fallacia min^{9}notum sumit in añte ad ꝓbandū ꝓsequens magis vel eque notū Causa apparentie hui^{9} fallacie ē apparēs diuersitas añtis ⁊ ꝓñtis: rōne cui^{9} creditur añs esse noti^{9} ꝓñte/⁊ habere ꝫ tutem ꝓbandi uam ꝓñtis: cū tamen sit eque ignotū vel min^{9}notum ipo ꝓñte. Et non sufficit sola diuersitas añtis ⁊ ꝓñtis. sed requiritur cū hoc q̄ talis diuersitas facit apparē tiam magis noti ⁊ min^{9}noti a ꝑte rei/ ⁊ quia in synonomis a ꝑte rei non ē apparentia magis vel min^{9}noti Ideo in ipsis non ē ista causa apparentie. Causa falsitatis hui^{9} fallacie ē ydēptitas eozūdē scz añtis ⁊ ꝓñtis

Queritur primo. Quotuplex ē petitio ꝓncipij. Dico ꝑm ꝑhm scōo ꝓioꝝ q̄ duplex scz petitio ꝓncipij statim: ⁊ petitio ꝓncipij non statim Unde petitio ꝓncipij statim est qñ idem sb eodē nomine sumit ad ꝓbandum seipm. vt homo currit/ꝯ hō currit Vel sb duob^{9} nomīb^{9} synonomis: vt marc^{9} currit ꝯ tulli^{9} currit. Et talis petitio peccat cōtra syllogismū simplr/⁊ cōclusio nō est alia a ꝓmissis: ⁊ non ē aliqua argumēta cōe fallacia. qz idem non habet apparentiam ad ꝓbandum seipsum vt homo currit ꝯ hō currit Vel sb duob^{9} nōib^{9} synonomis. vt marc^{9} currit ꝯ tulli^{9} currit Et talis petitio peccat ꝑ syllōm simplr: ⁊ ꝓclusio nō ē alia a ꝓmissis: ⁊ non est aliqua argumētatio nec fallacia: qz idem non habz apparentiam ad ꝓbandum seipm Alia est petitio ꝓncipij non statim: ⁊ est qñ aliquid sb diuersis nomīb^{9} petit ad ꝓbandū seipm Et ꝓmittit talis defect^{9} qñ in argumētatioē antecedens ē ita dubiū sicut ꝓns vel min^{9}notū. Et penes petitiouem ꝓncipij nō statim sumit ista fallacia ⁊ non peccat cōtra illationē sed ꝓtra ꝓbationem:

Queritur secūdo Utrum petitio ꝓncipij peccat cōtra syllōm simpliciter vel ꝓtra syllo^{m} dyaleticū Dico q̄ distinctionē qz vt dcm est duplex ē petitio ꝓncipij scz statim ⁊ nō statim. Petitio ꝓncipij statim peccat ꝓtra syllo^{m} simplr. ꝓbat. qz in syllo^{mo} sim^{2} ꝓclusio debet esse alia a ꝓmissis: sed in petitione ꝓncipij statim ꝓclusio nō ē alia a ꝑmissis ꝫ Maioꝝ ꝓbat ꝑ diffinitionē qz syllō^{9} sim^{2} ē in qua quibusdaz positis necē est aliud scz ꝓclusionem accidere ⁊c Sed petitio ꝓncipij non statim nō peccat ꝓtra syllōm simplr: sed ꝓtra syllōm dyaleticum ꝓbatur qz syllō^{9} dyaleticus dicit ꝓbatiu^{9}: qz in ipso medium debet ꝓbare ꝓclusionem: sed in petitioē ꝓncipij non statim medium non ꝓbat ꝓclusionem: quia ē eque ignotum vel minus notum ipsa ꝓclusione Et ꝑmisse disponūt ibi in mō ⁊ figura/⁊ de necessitate infert ꝓclusionem Ideo non peccat ꝓtra syllo^{m} sim^{2}.

Si arguatur scōm ꝑhm secūdo elenchoꝝ. Oīs palogismi sunt immodificati. ergo videtur q̄ omnes palogismi facti penes hanc fallaciam etiaz sunt immodificati: ⁊ fi fic: ergo peccant ꝓtra rōem syllogismi simpliciter Dico q̄ syllogismi dicūt dupliciter immodificati. Uno qz nō sūt in aliquo

modo vel ꝓiugatione vtili alicui figure: ⁊ sic nō omēs ꝑalogismi sunt immodificati Allio° dicūtur syllōi immodificati quo ad ꝓbabilitatē. qz sciz ꝑmisse ita dispōsite nō debite ꝓbāt ꝓclusiouē ymmo sunt ignotiores vel eque ignote cū ꝓclusioē Et ita ꝑalogismi facti penes hāc fallaciā dicūt immodificati Et q h° fit ꝑ rōem elenchi ꝑz: quia de ratioue elenchi est vt sit syllō⁹ ⁊ q fit ꝑ dcōzius. ⁊ ideo debz ꝓcludere ꝓclusionē ⁊tradictoziam cuidēter: g signū ē q ꝑmisse talis syllōi debent ꝓbare ꝓclusionem.

Arguitur ꝓimo Fallacia petitionis ꝓncipij nō est fallacia g tex⁹ falsus Añs ꝓbāt qz in oīi fallacia dēt ee cā sa apparentie sed hic non est causa apparentie. g ⁊c Oīnoz ꝓbatur qz in petitiōne ꝓncipij sumitur idem ad ꝓbandū seipsum. ſz idem nō habz apparentiam ad ꝓbandū seipm̄ igitur non ē fallacia ¶ Oico licz idem ῡm rem ⁊ vocē sint non habeat apparentiam ad ꝓbandū seipm̄/tamen idem ῡm rem: ⁊ dñs scōm vocem ⁊ rōem vt ē diffinitio respectu diffiniti: bñ hz apparentiam ad ꝓbāduz seipm̄. inq̄tum videt magz notū ſb vno nomine q̄ ſb alio: ¶ Replicat hic est petitio ꝓncipij hō currit. g homo currit ⁊ tñ idem ῡm rem ⁊ vocē simul sumitur ad ꝓbandū seipm̄. g ibi nō est cā apptie: ⁊ꝓ ꝑ ñs nō erit fallacia ¶ Oico q licz in petitione ꝓncipij statim/idem ῡm rem ⁊ vocem sumatur ad ꝓbāduz seipsum. ⁊ ideo ibi nulla est fallacia Tamen in petitione ꝓncipij nō statim/nō sumit idem ῡm vocem/ ⁊ ideo illa facit fallaciam eo q, res ſb vno nomie pōt esse notioz q̄ ſb alio

Arguitur secūdo In fallacia petitionis ꝓncipij null⁹ est defect⁹. g nō est fallacia Añs ꝓbāt quia oīis ꝑalogismꝰ peccat in materia vel in forma: ſz ꝑalogismi huiꝰ fallacie nō peccāt in forma. quia pos sunt fieri in mō ⁊ figura ſ Nec in materia qz fiūt ex ꝑmissis ꝓbabilibꝰ g ibi non est defect⁹ ¶ Oico licz in ꝑalogismis hꝰ fallacie ꝑmisse sint ῡm se ꝓbabiles. nō tñ sunt ꝓbabiles respectu ꝓclusiōis. qđ tamen requirit ad syllōm ꝓbatiū: ideo hic est defect⁹ in ꝓbatione ꝓclusionis ¶ Replicat q̄ arguit a diffinitioē ad diffinitum: ⁊ ab vniuersali ad ꝑticularem fiūt ꝑalogismi hmꝰ fallacie. ⁊ tam ibi ꝑmisse habent vtutem ꝓbandi ꝓclusionem. g premisse etiaz respectu ꝓclusionis sunt ꝓbabiles ¶ Oico q q̄ debite arguit a diffinitioē ad diffinitū respectu certoꝝ predicatoꝝ tunc ꝑmisse bene sunt ꝓbabiles respectu ꝓclusionis sed quando non: tunc non ꝓbant ꝓclusionem vt patet postea hic in argumento sequenti

Arguitur tercio Contra duos primos modos huiꝰ fallacie sic: arguendo a diffinitione ad diffinitū sumit bonꝰ locꝰ dyaleticꝰ Similiter arguendo a toto in quantitate etiam sumitur bonꝰ locꝰ dyleticus. ergo ab ipsis non sumit locꝰ sophisticꝰ ⁊ ꝑ ñs male ponūtꝰ hic ꝑ spēbus seu modis fallacie petitionis ꝓncipij ¶ Oico q ab istis eodem mō ꝓ fiocratis ⁊ respectu ciusoez: nō sumūt locꝰ dyaleticꝰ ⁊ sophisticꝰ sed hoc fit respectu diuersoꝝ ꝑtoꝝ Nam q̄ arguit respectu ꝑtoꝝ que notiozi mō ꝓueniunt diffinitioni ⁊ toti in quantitate/q̄ ipsi diffinito: ⁊ pti in quantitate. tūc ab eis sumitur locꝰ dyaleticꝰ ⁊ non sophisticꝰ ¶ Sed q̄ arguit respectu ꝑtoꝝ que econtra notiozi mō ꝓueniūt diffinito vel parti in quantitate tunc fit ista fallacia: ¶ Replicat a diffinitione ad diffinitū sumitur locꝰ demonstratiuꝰ qz diffinitio est mediū syllogismi de nr̄atiui: ergo arguendo a diffinitioē ad diffinitū nec sumitur locꝰ sophisticꝰ nec dyaleticꝰ ¶ Oico q diffinitio consideratur duplicit

Dno° quo ad cẽtiam ei⁹ ꝓut dicit ꝑn⁹ cẽtialia diffiniti tũc ꝓcedit argumtũ Allio° ꝓfidcrat in ẽptum sumit ſb cõi intentiõe diffinitionis ⁊ hoc duplicter Dno mõ ꝓ respm ad ꝑta ⁊c vt dcm est De isto videat in tercio ⁊ quarto pũctis: circa locũ a diffinitiõe tractatu quinto lcõne sexta

Arguitur quarto Contra 4ᵐ modũ arguẽdo a diuisis ad ꝓiũcta est bona ꝓnia vtz ꝓ phm in ꝓicr. g male po² hic ꝓ vno° fallacie petitionis ꝓncipij Dico licz arguẽdo a diuisis ad ꝓiũcta: debite ⁊ obseruatis certis ꝓditiõib⁹ sit bona ꝓnia. nõ tñ qñ ar² indebite qz tũc est ista fallacia Replicat arguendo indebite a diuisis ad ꝓiũcta fit falla⁹ accñtis penes 3ᵐ modũ g indebite arguẽdo a diuisis ad ꝓiũcta nõ erit fallacia petitiõis ꝓncipij Dico ꝙ a diuisis ad ꝓiũcta dupl'r ar² indebite Dno° quo ad moᵐ ꝓponẽdi ipsa diuisa ad idem: ⁊ sic fit fallacia accñtis Allio° ar² ab ipsis indebite solũ ex ꝑte ꝓbationis: ⁊ nõ ex ꝑte diſpõnis diuisoꝝ: ⁊ sic ab ipis sumit fallacia petitionis ꝓncipij Etiam nõ est incõueniẽs in eodẽ ꝓalogismo repire diuersas fallacias respcũ diuersoꝝ sicut iam declaratũ est

Posſz argui hicẽ peti° ꝓncipij albedo ꝓtrariat nigredini. g nigredo ẽ cõtraria albedini: ⁊ nõ fit aliquo istoꝝ quinq̃ mõꝝ: g modi sunt in sufficiẽter positi Dico ꝙ ibi est quint⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie Replic² non hñt se sicut relatũ ⁊ correlatũ ſgit non ꝓtinent ibi Dico liz albedo ⁊ nigredo ſb rõlb⁹ ꝓpijs non sint relatiua ⁊ respectiua/tamẽ q̃tum ad intentiones ꝓtrioꝝ sue oppositoꝝ bñ sunt relatiã ꝑm dici. ⁊ petit ibi vnũ relatiuoꝝ ũi alio

DE fallacia cõsequẽtis dicẽdũ est Secundũ cõsequens fiũt ꝓalogismi: eo ꝙ credim⁹ cõsequentiã cõuerti que non conuertitur Fallacia cõsequentis ẽ ydoneitas decipiẽdi puenies ex apparenti cõuertibilitate cõsequẽtis cũ añte Vel sic ex apparẽtia cõsequẽtie cõuerse que non conuertit Cã apparẽtie h⁹ fallacie est conuenientia vni⁹ consequẽtie bone: ad aliam nõ bonã Cã defectus ẽ diuersitas eorũdem. Et sciendũ ꝙ bene tenet argumentũ a positione añtis ad positionẽ consequẽtis Hui⁹ fallacie tres sunt mõi

Prim⁹ modus est quando arguitur a destructione añtis ad destructionem consequentis. vt ſ homo est/ animal est/ ergo ſ homo non est: animal non est Vel a positione consequentis ad positionem antecedentis.

vt si mel est rubeum est. ergo si rubeum est. mel est: Ad istum modum reducuntur omnes prave argumentationes ab inferiori ad superius destructive Unde quotienscunq; fit processus ab inferiori ad superius: cum distributione superioris. vt omnis homo currit. ergo omne animal currit Ibi fit ista fallacia vel nullus homo currit. ergo nullū animal currit

Secundus modus solet poni ab insufficienti inductione singularium. vt sortes est animal ꝫ econuerso. plato est animal: ꝫeconuerso. ꝫ sicde alijs. ergo omnis homo est animal ꝫ econuerso.

Hic enumerantur omnia singularia illius Omnis homo est animal: ꝫ non huius. omne animal est homo. que significantur per conuersionem huius quod est econuerso. ad hanc Omnis homo ẽ animal

Tercius modus prouenit a cōmuniter accidētibꝰ Et dicuntur communiter accidentia que se aliquando consequūtur. ꝫ aliquando non: vt iste est comptus ꝙ est adulter Similiter hic. Musa ꝫ poeta similiter terminantur: sed musa est femenini generis. ergo ꝫ poeta Non sequitur. quia ꝓ demptitas generis ꝫ terminationis aliquando se consequuntur ꝫ aliquando non.

Si dicat aliquis ꝙ hoc vltimo modo non tenet econuerso ergo ibi non est consequentia. Dicendum est ꝙ ergo scōm quosdam sumitur cōsequentia a communiter accītibus ad cōsequentiā necessariā ꝫ ꝓbabilem ꝫ in istis non sumitur cōsequentia necessaria sed probabilis Taliter autez ordinātur isti modi ab aristotele modo dicto

Primū pūctum huiꝰ lectiouis est q qz hec fallacia dicit ꝓñtis notā dū ē q dzā ē inter añs: ꝓñs ⁊ ꝓnām: Añs est ꝓpo cathecᵃˢ vel ypotetica inferēs cōclusionem Cōsequēs aūt ē ꝓpō cathecᵘˢ vl ypotetica illata ab añte Sco ꝓñia ē illa habitudo simplex/in qua ꝓñs infertᵗ ex añte. ⁊ hoc ideo. qz ꝓñs actu ⁊ intellectu includit in añte Ideo simlᵗ sequit ad sum añs ⁊ habitudo denōians illam sequelam vocat ꝓñia Ot q̄uis in ista fallacia repiant añs ⁊ ꝓñs: temen magis dᵉ fallacia ꝓñtis q̄ añtis eo q in palogis mis huiꝰ fallacie semp arguit equalent a pōne ꝓñtis ad pōem añtis Et qñq; arguit a negatioē añtis ad negationē ꝓñtis Et qz ista negaᵒ añtis habz sc vt cō sequēs ad negationē ꝓñtis: ideo ibi equaleter arguit a positione ꝓñtis ad positionem añtis

Secundū pūctū est. q fallacia ꝓñtis diffinit Est ydoneitas decipiēdi puriens ex apparenti puertibilitate ꝓñtis cū añte Et semp fit vt dicit aristo. qñ credimꝰ ꝓnām puerti que tamē nō puertit: Causa appntie huiꝰ fallacie ē apparēs puertibilitas ꝓñtis cum añte: rōne cuꝰ credit q ꝓñia bene puertat: q tamē nō bene puertit Causa vero defectuꝰ ē diuersitas apparēs añtis ⁊ ꝓñtis Et ponit buridanꝰ duos modos huiꝰ fallacie: vnū inferēdo ꝓñs ex añte/alium inferendo ex opposito ꝓñtis oppositum antecedētis. et vtrūq; istorum modorū ꝓmisit Vellisus arguendo q vniuersus sit infinitum ꝑm magnitudinē vt ad lōgū patz ꝑmo phicoꝝ

Quaeritur primo Onotuplex ē ꝓñia. Dico ꝓut hic sufficit ꝓñia est duplex scz simplex ⁊ compositā. Cōsequētia simplex est qñ ex vno solo añte infertur vnū solū ꝓñs: vt homo currit g aiāl rōnale currit: vt sunt infinite ꝓñie enthimematice de quibꝰ patuit in quito tractatu Consequētia ꝓposita ē qñ ꝓniā fcā ex añte infertur ꝓñs: vel ex ꝓñte ipsum añs Et fit ista ꝓñia ꝓposita quatuor modis. Primo quando fcā aliqua ꝓñia: arguit a positione añtis ad poēm ꝓñtis/si hō currit animal currit. sz homo currit g aniāl currit Secūdo mō quando in aliqua ꝓñia arᵗ a destructione ꝓñtis ad destructionem antecedētis. vt si hō currit animal currit: sed nullum animal currit. g nullꝰ homo currit Et istis duobꝰ modis bene arguit ⁊ bene puertitur ꝓniā Tercio modo fit ꝓñia composita. quando in aliqua ꝓnia arguit a destructione añtis ad destructionem ꝓñtis. vt si homo currit animal currit. sed nullꝰ homo currit g nullū animal currit Quarto mō quādo arguitur a positione ꝓñtis ad pōem antecedētis. vt si hō currit aniāl currit: sz aniāl currit g homo cutrit Item si pluit terra ē madida: g si terra est madida/pluit. Et istis duobꝰ modis non valet ꝓñia ymmo fit fallacia ꝓsequentis: qz puertit ꝓñia que non deberet puerti:

Queritur secūdo quot sunt modi huiꝰ fallacie ꝓñtis Dico ꝑm phiosophū ⁊ auctorem in textu sunt tres modi

Primꝰ est arguendo a destructione añtis ad destructionē ꝓñtis Vel a positione ꝓñtis ad positionem añtis vt iam dcm est Primū non valz qz ad negationem añtis non sequitur negatio ꝓñtis: ⁊ hoc ideo quia antecedēs ē inferiꝰ ⁊ cōsequens supiꝰ/modo destructo inferiore non oportet supiꝰ destrui: quia ipsum superius potest manere in aliis inferioribꝰ Etiam secundū nō valet qz ad positionem supioris non sequitur positio inferioris.

Secundꝰ modꝰ est quando arᵗ ab insufficienti numeratione singularium ad vniuersale vt sortes currit plato currit ergo oīs homo currit Vel sic sortes

est animal ꝛ econuerso.plato est animal ꝛ cõuerso/ꝛ sic de alijs:g̃ oñis homo est animal ꝛ econuerso ¶Non sequit qz licet sufficienter ibi numeretur siñgulares illꝰ vniuersaℓ oñis homo est animal :non tamen istiꝰ. ¶Omne animal ẽ hõ. qõ tamen designaℓ ꝓ hoc qõ dicit econuerso ¶Tercioꝰmodoꝰfit quando arguitur a cõiter accñtibꝰ:que cõiter accñtia:mutuo nõn se ꝙsequũtur. vt ſortes est magnꝰ ergo ſortes est fortis johannes ẽ pulcher g̃ iohannes ẽ bonꝰ:nõ seq̃tur quia licz illa accñtia se mutuo ꝙsequũt in aliquo ſbro:non tamen de necitate se ꝙsequũtꝫ ¶Sit etiam hec fallacia arguẽdo a ꝓpõne habẽte plures causas veritatis/ad illam que habz vnicam/vt ceſar nõ e iuſtꝰ.g̃ est iniuſtꝰ. Ite lapis non est iuſtꝰ g̃ est iniuſtꝰ Ans est vez ꝛ oñs falſum.qz añs habz duas causas. ꝑt eñ esse vera/aut quia ceſar non est.aut qz est ſcs nõ habz iuſtiã Sz oñs habz vnã cãm veritatis:qz ponit ceſarem esse ſz iniuſtũ ¶Sit etiam qñ arguit a non distributo ad distributũ: vt ſortes,videt non hoiẽm/g̃ ſortes non videt hoiẽm: Tu dubitas aliquã ꝓpõem g̃ tu neſcis aliquã ꝓpõem

Arguitur ꝓmo ¶Ista fallacia nõ ꝓtingit ꝑ hꝰ ꝙ aliqua ꝙnia ꝙuertit fio e paſſio ꝓpoſitionis:g̃ ſoli ꝓpõm ꝙuenit ꝙuerſio/ꝛ nõ alicui ꝙnie ¶Dico ꝙ ſi capiaℓ ꝙuerſio vt ẽ mutatio ꝑti in ſbtum:ꝛ eꝫ sic e paſſio ꝓpõnis ꝛ ſibi ſoli ꝙuenit Sz ſi capiaℓ ꝙuerſio ꝓ mutatione añtis ad ꝙns vel ecõtra: tũc nõ est paſſio ꝓpõnis ſz ꝙnie:ꝛ hoc mõ ꝙnis bene ꝙuertit ꝛ caꝫ hic in fallacia ꝙntis ¶Replicaℓ hic est fallacia ꝙntis aiãl currit.g̃ homo currit: ꝛ tñ ibi nulla ꝙniã ꝙuertitur:qz ibi nõ ẽ aliqua ꝑoz ꝙnia que ꝙuerteret g̃ ꝙuerſio nõ ẽ paſſio ꝙnie ¶Dico licet hic,ꝛ in pleriſq; alijs/nõ ꝙuertaℓ aliqua ꝙnia actualiter ꝓpoſitaℓ, tamẽ ſbintelligit aliqua ꝙnia implicite q̃ ꝙuertit ꝑ ꝙnam explicitam:

Arguitur ſecũdo. ¶Contra ꝑmũmodũ Conſequẽs actu ꝛ intellectu inclu dit in añte.ergo deſtructo añte deſtruit ꝙns/g̃ a deſtructione añtis ad deſtructionẽ ꝙntis ẽ bõ ꝙnia ꝛ nõ fallacia ꝙntis ¶Dico ꝙ deſtructo añte bene deſtruit ꝙns ꝑm ſuũ esſe ꝑticulare qõ habz in tali añte. nõ tamen deſtruit vliter ꝑm ſe totum.qz adhuc ꝑt manere in alijs Ideo a deſtructione añtis nõ ꝑt inferri deſtructio ꝙntis ¶Replicaℓ Optime ſequitur ex deſtructione añtis ad deſtructionem ꝙntis ſic arguendo. Si homo currit: homo mouet:ſed aliquis homo nõ currit g̃ aliquod animal nõ currit ſgit a deſtructione añtis ꝑt inferri deſtructio ꝙntis ꝛ ꝙ ꝙns ſolutio dcã falſa. ¶Dico ꝙ ibi ñ arguit a deſtructione añtis ad deſtructionẽ ꝙntis:ꝛ hoc ideo qz añs non deſtruitur.j.non negaℓ ꝙ negationem ꝑcedentem jta nec ꝙns deſtruitur ꝑ negationẽ ꝑcedentem:qz negatio deberet ꝑcedere añs ꝛ ꝙns:vt dicendo nullꝰ homo currit.g̃ nullum animal currit

Arguitur tercio Adhuc contra ſecũdam ꝑtem ꝑmi modi bene ſeq̃tꝫ ſi pluit/terra ẽ madida:g̃ ſi terra ẽ madida pluit:ſciz a poſitione ꝙntis ad ꝓem añtis/ſequela ꝓbatꝫ. qz poſito poſteriorincõcio poñ ꝓius: ſz ꝙns ẽ poſteriꝰ añte:g̃ poſito ꝙnte nõcio poꝰ añs ¶Dico licz ꝙns ſit poſterius antecedẽte ꝑm illationem.qz poſteriꝰ inferꝛ: tamen ſcõm naturã ꝛ amplitudinem cõmunitatis:ꝙns est ꝓius antecedente. ¶Replicatur arguendo a poſitione illiꝰ ꝙſequentis qõ dicitis/ ad poſitionem antecedentis: bene valet argumentũ ſic arguendo: ſi iſte ſol lucet /ſol lucet /ſed ſol lucet ergo iſte ſol lucet.

¶ Dico q licet ibi arguatur a positione ꝓñtis ad põem añtis ſm modū enūciandi. qz arguitur ab indefinita ad ſingularem: non tamen ſm rem enūciatā. qa tunc magis arguīt a poſitione vniꝰ ꝓuertibiliū ad põem alteriꝰ ꝓuertibil'. Illoꝝ omne qđ eſt iſte ſol eſt ſol/ z oīis ſol eſt iſte ſol

Arguitur quarto Contra ſecūdū modū Iſte modꝰ coincidit cū ꝓmo: ergo non diſtingūtur z p ꝓñs nō ſunt tres modi Ad cedens ꝓbaī ſingularia alicꝰ vl'is non ſufficienter enumerata ſequūtur ad ſuū vle z hñt ſe ſicut ꝓñs. ergo arguēdo ab inſufficienti numero ſingulariū arguit a põe ꝓñtis ad põem añtis z p ꝓñs ſecūdꝰ modꝰ non diſtinguīt a ꝓmo: ¶ Pi co ꝓcedēdo ſq̄ arguaī ibi a põe ꝓñtis ad põem añtis: non tamen ſumitur cū appntie rōne ꝓuertibilitatis ꝓñtis cū añte rōne ꝓñie ꝓmus facte ſicut in ꝓmo ſed cā appntie ſumitur rōne appntis ſufficientis numerationis ¶ Replicaī arguendo ab enumeratione ſingulariū ſumitur locꝰ dyaleticꝰ a pte in quantitate ad ſuū totū vt dcm̄ eſt in quinto tractatu g̃ nō erit fallacia ¶ Dico verū eſt a ſufficienti enumeratione ſingulariū ſed hic arguīt ab inſufficienti enūmeratiõe vt paz in littera

¶ Poſſet argui contra tercium modū a cōiter accñtibꝰ ſumitur locꝰ dyaleticus ergo a cōiter accñtibꝰ non debet ſumi aliqua fallacia Añs ꝓbaī quia bene ſequīt: iſte penitet. ergo deliquit: vtz in quinto tractatu lcōne terciadecima. ſed a cōiter accñtibꝰ que ſemp ſeſe conſequūt ſumitur locꝰ dyaleticꝰ. ¶ Dico q a cōiter accñtibꝰ que ſemp ſeſe conſequūt ſumitur locꝰ dyaleticꝰ. ſed a cōiter accñtibꝰ que aliqñ ꝓſequūt ſe: z aliqñ nō. ſumitur iſta fallacia ꝓñtis penes terciū modū.

Sequitur de fallacia ſcōm non cauſam vt cām Ad cuius euidentiam ſciendum q dupler eſt ſyllogiſmꝰ ſcilicet oſtenſiuꝰ z ad impoſſibile. Syllogiſmꝰ oſtenſiuus ē qui habet vnam ſolam cōcluſionem Syllogiſmꝰ vero ad impoſſibile eſt quādo aliquis ſyllogiſtice ducitur ad impoſſibile. z ꝓpter hoc interimitur aliqua premiſſarū que erat cauſa illiꝰ impoſſibilis Vnde iſte ſyllogiſmꝰ ſemp habet duas concluſiones vt cum dicīt Eſt ne homo aſinus. Hoc cōceſſo Contra. Nullꝰ aſinꝰ ē animal rōnale mortale. Hõe aſinꝰ ergo hō nō ē animal rōnale mortale. ſed hoc impoſſibile. ergo z illa. homo eſt aſinꝰ. Et eſt dcūs ſyllōꝰ in quarto modo prime figure Et ſciendum q̄ non cauſa vt cauſa ſemp fit in ſyllogiſmis ad impoſſibile

Fallacia aūt ſcōm non cām vt cauſam fit. qñ non cā vt cauſa poīt Et ꝓpter hoc apparet ſequi impoſſi

bile. ꝫ illud qđ apparet eē causa interimi ꝫ Vt si querat Est ne brunellus homo. Quo concesso. arguit Contra Nullꝰ asinꝰ est animal rōnale mortale: sed homo ē asinus: ꝫ brunellꝰ ē homo. ergo homo non ē aiāl rationale mortale Hoc est impossibile: ergo brunellus non ē homo In hac dicta argumentatione est non causa vt causa: quia interimitur id qđ apparet esse causa ꝫ non est scz brunellꝰ est homo. Fallacia non cause vt cā ē ꝓ- doneitas decipiendi proueniens ex apparenti cōueni entia premisse non cause ad aliam causam.

Causa apparentie huiꝰ fallacie est conuenientia huiꝰ qđ apparet esse causa. ꝫ non est. cū eo qđ ē causa.

Causa falsitatis ē diuersitas eorūdem Tale exēplū ponit aristoteles huiꝰ fallacie Vt querēdo sic Sūt ne anima et vita idem. Quo concesso Contra Mors ꝫ vita sunt contraria. sed mors ē corruptio: ergo vita ꝫ generatio: ꝫ ꝓ consequens viuere ē generari: sed hoc ē impossibile Quia quicqđ viuit non generat: sed generatim est. ergo anima ꝫ vita non sūt idez Hec argumētatio peccat ꝟcōm non cām vt causam. qꝛ ex hoc ꝙ anima ꝫ vita sūt idem non sequit impossibile. ꝫ ita nō debet interimi Sed ista mors ꝫ vita sunt contraria. qꝛ in oīb⁹ his. id quod non ē causa apparet eē causa. quia cōmūicat in termīis cū aliquib⁹ propōnibus ex q̄bus seq̄tur impossibile. Ex isto patet ꝙ ista fallacia non fit in ſpllogismo ostensiuo. vt omis homo currit. sortes est homo ꝫ sol ē in cancro. ergo sortes currit Nec non ē fallacia non cause vt cause. qꝛ hec propositio sol ē in cā cro non ē causa: nec ꝙ apparet esse causa: sicut apparet in ſpllogismo ad impossibile

Primū pūctum huiꝰ lectionis ē: q auctor hic determinat de fallacia scōm nō cām vt cām. Et qz ista fallacia nō fit in syllogismo oñsiuo ſz in syllogismo ad impossibile: Ideo primo dicit q duplex est syllōꝰ & diffinit mēbra Secōo ponit exemplū de syllomo ad impossibile vbi nō est aliqua p̄missa nō cā Et tercio ponit vbi ista fallacia reperitur & declarat per syllom ad impossibile: vbi ē vna p̄missa non cā & notetur exēm. Quarto ponit diffinitionē fallacie nō causę vt causę/cū suis causis apparētie & defectꝰ Quinto ponit vnū exm pbi quod multū ꝓlixū est & satis difficile Dicit g̃ q syllogismꝰ est duplex: oñsiuꝰ & ad impossibile Oñsiuꝰ est qui vnico ꝓcessu ex duabꝰ p̄missis suā infert ꝯclusionem: de quo in tractatu quarto

Secūdū pūctum syllōꝰ ad impossibile est qui ex duabꝰ p̄missis ꝓcedit & infert vnam ꝯclusionē manifeste falsaz seu impossibilem. & ex interēptione illi⁹ impossibilis fit regressus ad interimēdū aliquam p̄missarū Et ita sunt in illo totali syllomo duo vel tres ꝓcessus & duę vel tres ꝯclusiones Primꝰ est syllogisticꝰ: duo alij sunt enthimematici. Exemplū vt si queratur Est ne homo afinꝰ: Quo cōcesso tūc opponēs arguit ex illa impossibili concessa & infert vnam cōclusionē impossibilem Ideo dꝰ syliꝰ ad impossibile/& arguit sic Nullꝰ afinꝰ est ē animal rōnale: ſz hō est afinꝰ p te. g̃ hō non est aniāl rōnale: ecce p̄mū ꝓcessum: tūc vltra/ꝯ ē falsa g̃ aliqua p̄missaruz Ecce secūdū: tūc vltra/non maior ergo minor/quā tu ꝓcessisti. ecce terciū processum Iam nota q scōm talem ꝓcessum secūdū vel terciū q̃n male interimitur aliqua premissaꝝ que non sit causa falsitatis conclusionis committitur pre sens fallacia.

Terciū pūctuz est q̄ premissa causa ē que necessario facit ad illatiōē cōclusionis: & qua remota non amplius fit ꝯclusio in tali modo arguendi Et p oppositū p̄missa nō causa est q̃ sumit cum duabꝰ alijs p̄missis: cōuenicns cū vna caꝝ in ſbto vel p̄to/& tamē nullo ē causa illationis ꝯclusionis/& ideo ipsa posita vel deposita nihil minꝰ sequit cōclusio ex aliis p̄missis Exemplū vt si queratur est ne bruncꝰ homo: quo concesso. arguit sic Nullꝰ afinꝰ ē animal rōnale: homo ē afinꝰ & bruncꝰ ē hō: g̃ hō nō ē animal rōnale Tūc vltra. ꝯclusio ē impossibil g̃ aliqua p̄missaꝝ Non maior g̃ ista bruncꝰ est homo Hic est p̄ns fallacia qz ibi interimit nō causa. ſ. vna p̄missa q̃ nō est cā falsitatis cōclusiōis: qua deposita nihil minꝰ sequit cōclusio impossibilis Sed aduerte q si loco illi⁹ nō causę poneretur ista/sol ē in cācro. nō essz p̄missa causa vt causa: & ratio ē qz illa p̄missa nō ꝓueniret cū alijs p̄missis in ſbiecto vel p̄to/& iō nō haberet aliquā apparentiam ad hoc vt essz causa illationis ꝯclusionis Si petatur quō vocarē illa p̄missa nō habens ꝓueniētiam cū alijs p̄missis Dico q pbs nōiat eam ꝯ prioꝝ: nō ꝓpter hoc accidere falsum Patz ergo dzia & ꝓuenientia inter nō ꝓpter hoc accidere falsum/& inter nō causam vt cāz Conuenit inh° q neutrū ē causa illationis cōclusionis: Sed differūt qz nō cā vt cā habz conueniētiam cum vna premissaꝝ in vno termino sciz subiecto vel p̄to Et non ꝓpter hoc accidere falsum: nullam habz conuenientiam cū aliqua premissarum Quid sit falsacia non causę vt causę/& que cā apparentię & defectus/patent in textu

Queritur primo An ista: oñia sit bona Conclusio ē impossibil. g̃ aliqua p̄missaꝝ Ad hoc respōdet p̄m biriba

nū ꝙ non sequit̄ ꝯclusio est impossibil'.g aliqua p̄missa:sed bene sequit̄:g añs totale est impossibile:qđ ē tota copulatiua aggregata ex p̄missis. Dñ ꝺm ip̄m defectu huiꝰ fallacie magni doctores defecerūt Dicit em̄ ꝙ phs nono methaᵉᵉ sic vult concludere/ꝙ oīe habens potentiam ad corrumpi corrumpet̄ Et oē habens potentiam ad generari generabil' Et arguit de corruptione Sit a possibile corrumpi:qđ non corrumpet̄ p aduersariū Tūc sic li a corrumpet̄ ꝛ ly a non corrumpetur.ergo quoddā qđ non corrumpetᵗ corrumpet̄. Cōclusio est impossibilis.g aliqua p̄missa/non maior qz li a concedit̄ posse corrumpi.quia oīe hñs potentiam ad corrumpi corrumpet̄ Ergo minor ē impossibilis scz ꝙ li a non corrumpet̄ Et si impossibile est ꝙ a non corrumpet̄ nccē ē ꝙ a corrūpet̄.g omne possibile corrumpi corrumpet̄

¶ Similiter ꝑmo de celo ad eandem intentionem versus finez vsus est tali ratione Nam vult ibi ꝙ hec sit impossibil' Semp ens in futuro est corruptibile vel potest non esse Quia impossibile est ad quod sequit² impossibile:sed ad illam p̄em sequit̄ impossibile scz ꝙ idem aliquando simul erit ꝛ non erit Sit illud li a:tūc sic:li a semp erit:sed tu dicis:possibile est ꝙ li a aliqū non erit/ponam⁹ hoc.ꝛ tunc aliqū non erit qđ semp erit:Et hoc impossibile Si dicas ꝙ hoc impossibile:sequit̄ ex illa quā pono scz a non erit Rñdet aristoteles ꝙ illa cauillatio non valet quia licet illa sit falsa ꝛ tamen possibil':qz li a potest nō esse vt tu ponis/modo ex possibili quantūcūqꝫ falso non potest sequi impossibile licz bene sequatur falsum Sed rñdet biridanꝰ dicens Nos respondem⁹ ꝙ iste conclusiones non ꝯsequūt̄ impossibiles ꝓpter impossibilitatem alicuius ꝓmisse:nec ꝓpter p̄em aduersariꝰ:sed ꝓpter impossibilitatem p̄missarum Non bñ ergo infertur:ꝯclusio est impossibil'.g aliqua p̄missa:sed bn̄ sequit̄.g añs totale ē impossibile Si tamē vna p̄missa esset nccīa bene inferretur: ꝯclusio ē impossibil' ergo aliqua ꝓmissa:qz nulla nccāria ē alicui possibili incompossibil'.Et pōt tale argumētum reduci ad hanc fallaciam non cause vt cause:qz interimit aliq̄ ꝓmissa seorsum ꝙ causa impossibilitatis cuius tamen totū añs solum sit causa illius impossibilitatis

Queritur secūdo. Quot sunt modi huiꝰ fallacie. ¶ Dico ꝙ possunt duo assignari Primꝰ quando ꝓmissa nō causa ex pte subiecti sui ꝓuenit cum p̄missa cā Exemplū vt oīis asinꝰ est rudibil'.oīe animal est asinꝰ:oīis homo ē animal:g oīis homo est asinꝰ:ꝯclusio est falsa g aliqua p̄missarum ꝛ non nisi ista Oīis asinꝰ ē rudibil' jbi male fit regressus a falsitate ꝯclusionis ad p̄missas:qz interimit̄ vna p̄missa que non ē causa falsitatis ꝯclusiōis:ꝛ sic debet negari ille ꝓcessus/ꝛ non ista ꝓpositio : oīis asinꝰ est rudibilis.qz falsitas ꝯclusionis ꝓuenit ex ista ꝓmissa.oīe animal ē asinꝰ

¶ Secundꝰ modꝰ est qñ ꝓmissa non causa ex pte p̄ti conuenit cū p̄missa cā. Exemplum vt oīe animal est asinꝰ:oīis equꝰ ē animal:oīis hō ē animal. gº oīis homo est asinꝰ:ꝯclusio ē falsa :gº aliqua p̄missarum ꝛ non nisi ista : oīis equꝰ est animal:soluit̄ vt ꝓius

Arguitur ꝓmo male diuidit̄ syllōꝰ in ostensiuū ꝛ ad impossibile. gº text⁹ falsus Dñs ꝓbatur qz oīis syllogismus est possibilis formari ꝛ fieri/ergo nullꝰ est syllogismꝰ per ìmpossibile ¶ Dico ꝙ syllogismꝰ p impossibile vel ad impossibile non dicitur ideo ad impossibile:quia non posset formari seu fieri:sed ideo:quia ex vna impossibili concessa a respondente:infert ꝛ ostendit vnam conclusionem impossibilem ꝓpter p̄

missam impossibilem.

¶ Replicatur. Si syllogismꝰ ad impossibile dicatur ideo ad impossibile: qꝛ oñdit ꝓclusionē impossibilem: sequeret ꝙ syllōꝰ ad impossibile esset syllōꝰ oñiuꝰ qō ē falsum/g̃ solutio falsa ¶ Dico ꝙ in syllomo ad impossibile sunt duo vel tres ꝓcessus Jam licet syllōꝰ ad impossibile quo ad eꝰ ꝓcessum ꝑmū ꝑt dici oñiuꝰ. non tñ ꝑm totum ꝓcessum eiꝰ: qꝛ non fistit in ꝑma cōclusioē impossibili sed regredit ad interimēdū ypothesim falsaz seu impossibilem ꝓcessam a rñdēte: que fuit cā impossibilitatis ꝓclusiōis

Arguitur secūdo: In oñi ꝓlogismo est non cā g̃ ista fallacia nō ē ꝑpetialis ab alijs distincta. Añs ꝓbat qꝛ in oñi fallacia repitur aliquid qō habz modū cause: seu aliquid appares non exñs: ¶ Dico ꝙ si capiat non ca ꝓ illo qō habz modū cause: sic in oñi fallacia bñ repitur nō causa vt causa Sz si capiatꝰ specialiter vt prius diffinita ē sc3 ꝙ vna ꝑmissa sup ta cū alijs ꝛc vtz in tercio pūcto/sic non cā solū repitur in hac fallacia. ꝛ causat fallaciam seu deceptionem ¶ Replicat hic non ē causa: ꝛ tñ non cāt fallaciam ꝛ deceptionem sic arguendo. Sol est in cācro: oñe aniāl est asinꝰ: oñis hō ē animal. g̃ oñis homo ē asinꝰ: jbi sol est in cācro est nō causa: qꝛ ꝓpter ipām nō sequitur ꝓclusꝰ falsa jgit solutio mala: ¶ Dico ꝙ illa ꝓpositio sol est in cācro. est non ꝓpter hoc accidere falsum/ꝛ nō ē non cā vt causa: rō est qꝛ ipā non ꝓuenit cū aliqua ꝑmissaꝝ in sbto vel in ꝑdicato: qō requirit ad ꝑmissam non cām vt causam vt dictum est.

Arguitur tercio. In oñi fallacia debet esse causa apparentie sed hic non ē cā apparētie: ergo videtur ꝙ ista nō sit fallaª Minoꝛ ꝓbat qꝛ si esset aliqua maxime ista. ꝙuenientia ꝑmisse nō causē cū ꝓzmissa cā. sz hoc non: ꝓbat. qꝛ sicut se habz ens ꝛ non ens ita se habz nō cā vt cā sed ens ꝛ nō ens nulloꝰ ꝙuenit̃ g̃ neq; causa ꝛ non cā ¶ Dico ꝙ licet cā ꝛ non cā formaliter capte quo ad illas intentiones nō ꝙuenīāt: tamē cā ꝛ nō cā materialiter capte ꝓ ꝑmissis syllōi tm̃: bñ ꝑt ꝙuenire puta in sbiecto vel ꝑto

¶ Replicat etiam capiēdo cām/ꝛ non causam materialiter ꝓ ꝑmissis ablatis stat argumentum g̃ solutio nulla Añs ꝓbat qꝛ ꝑmissa non cā: est nō ens: qō ꝓbo qꝛ bene sequit ꝑmissa illa ē nō causa: g̃ ꝑmissa illa ē non ens: ꝛ alia ꝑmissa est ens/jgit stat argumētum ¶ Dico ad ꝓbationem añtis ꝙ ibi ꝓmittit fallacia ꝓñtis: qꝛ arguit ab inferiori ad supiꝰ cū distributione vt pz intuenti

Arguitur quarto. scōm istam fallaciā fit bonꝰ syllōꝰ simpliciter g̃ ipā nō debz dici fallacia: ꝓñia tenet qꝛ fallaª ꝛ syllōꝰ simꝰ non ꝑt esse in eodem Añs ꝓbat sic arguendo: equꝰ ē animal: omne animal ē asinꝰ: oñis hō est animal: gº oñis homo est asinꝰ Est bonꝰ syllōꝰ in barbara

¶ Dico ꝙ licet ibi sit bonꝰ syllōꝰ quo ad ꝑmū ꝓcessum ꝛ non fit ista fallacia: tamē in secūdo vel tercio ꝓcessu in quo interimit̃ ꝑmissa que nō debet interimi ꝓmittit hec fallacia Vt cū scōo infertur Nec ꝓº ē falsa q̃ ē omis hō mo est asiims ergo aliqua ꝓzmissarum. non minoꝛ ergo maioꝛ: que est equus/ est animal/que in veritate non est causa falsitatis conclusionis: licet ab opponente sumitur ꝓ causa ad decipiendū respondentem Sed deberet alia interimi que in veritate est causa falsitatis conclusionis. Nec scilicet oñe aniāl est

asin⁹ que ē falsa quia amāl distribuitur ibi ꝓ oīb⁹ suppositis quib⁹ non conuenit hoc ꝑtum azinus ¶ Replicatur/hec fallacia ꝓuenit ex pte predicamisse non cause. sed illa semp ponit in primo discursu q̄ ē syllō⁹ simplr. ergo fallacia ꝛ syllō⁹ simplr adhuc essent simul in eodem ¶ Dico q̄ licet pmissa nō cā ponat in pmo discursu syllōmi ad impossibile: ꝛ ibi fit causa apparētie huⁱ⁹ fallacie: tñ ibi nō ꝓmittit defect⁹ aut fallacia nisi in vltimo ꝓcessu: interimēdo scz pmissam que tñ non est cā impossibilitatis aut falsitatis conclusionis: ꝛ ꝑm talem ꝓcessum vltimū dicitur syllō⁹ ad impossibile

De propositionibus

Propositio plures est illa in qua plura p̄ntur de pluribus vel plura de vno. vel vnū de pluribus vt sortes currit ⁊ disputat. Vel sic. Est ne hic et hic homo. Demonstrato sorte ⁊ brunello. vel sortes ⁊ plato currūt et disputant

Propositio vna. Aut est in qua vnū predicatur de vno ⁊ hoc quadrupliciter siue vnū numero vt sortes est sortes. siue vnū specie vt sortes est homo. siue vnū genere vt sortes est animal: siue vnū scōm prius ⁊ posterius. vt homo est ens. animal est sanū Aut predicantur plura ex quibus fit vnū: vt homo est animal rationale mortale

Scōm plures interrogationes fiūt paralogismi. q̄ñ ad interrogationem plures datur vna responsio.

Fallacia scōm plures interrogationes vt vnam ē ꝑdoneitas decipiendi proueniens ex conuenientia interrogationū plures ad interrogationem vnā.

Causa apparentie est vnitas interrogationis complexe Causa falsitatis est pluralitas ipsius interrogationis complexe. Nota q̄ duo sunt

modi hñi? fallacie Primꝰ est quando plura in singulari numero subꝯciũtur vel p̃ntur vt hic Est ne hic ꝛ hic hõ. Demrãto sorte ꝛ brunello. Si dicatur ꝙ sic. Ergo brunellus est homo Si non. ergo sortes non est homo Non enim bñ rñdit qñ fecit responsionez vnam ad interrogationem plures. sed debet rñdere: verum ẽ ꝓ vno ꝛ falsum pro alio Secundꝰ modꝰ est qñ plura in plurali numero subꝯciũtur vel p̃ntur vt sunt ne ista bona vel non bona. demõstratis bono ꝛ non bono: Si dicat bona. ergo malum ẽ bonũ Si dicat nõ bona. ergo bonũ est nõ bonũ Debuisset em̃ respondere bonũ est bonũ ꝛ malum est malũ Si autem cõcedat aliquis dari diffinitiones simili modo in singulari ꝛ plurali. vt cecum est aptũ natum videre ꝛ non videt. Et ceca sunt apta nata videre ꝛ non vident: non effugiet redargutionem. demõstrato vno ceco ꝛ altero vidente. ꝛ queratur sic. sunt ne illa ceca vel non ceca Si seca ergo illud est cecũ demõstrato vno vidente Non em̃ dicebat illum esse cecum: ꝛ illũ esse videntem. Sꝫ dabat vnam responsionem: eo ꝙ concessit. ꝙ consimilis daret diffinito in singulari numero ꝛ in plurali

Primũ pũctum est ꝙ hic determinat de vltima fallacia que dꝫ fallaꝯ plures interrogationes vt vnã Et pro noticia illius oportet scire quid sit interrogatio plures. ꝛ quia est eadem cũ ꝓpõne plures Ideo diffinit ipsam dicens. ꝓpõ plures ẽ illa in qua vnũ de pluribꝰ p̃ꝫ aut plura de vno: vel plura de pluribꝰ Exemplũ primi vt sortes ꝛ plato currũt. exemplũ secũdi vt sortes currit ꝛ disputat Exemplũ tercij / vt sortes currit vel plato disputat. Et dicit tal' ꝓpõ plures qz ibi designãtur plures cõpositiones p̃ti cum subiecto Propõ vna dicit in qua vnũ p̃tur de vno siue illud sit vnũ numero siue spẽ siue genere siue analogia vt patet in textu Plura dicũtur de ipsa ꝓpositione plures in fallacia equiuocationis circa terciũ modũ eiꝰ questione secũda; in solutione primi argumenti Et est propositio plures vna dicto composita exrecto ꝛ obliquo

Secundũ pũctũ ꝙ interrogatio plures est que querit vnũ de pluribꝰ vel plura de vno: vel plura de pluribꝰ: siue cõiun

gantur inuicē ex natura rei/vel p copulā: vel oīno nō ꝓiūgantur Ex q̄ patz q̄ illa interroga° dr p plēs p quā q̄ cōpulatū de ſbiecto ſimplici/vel ptum ſim plex de ſbiecto copulato vel diſiūcto: aut ptū copulatū vl' diſiūctū de ſbiecto copulato vel diſiūcto ¶ Interrogatio vna ē in q̄ aliquid queritur de aliq° v° ſimplr: & cui⁹ vtraq; ps eſt aliq̄d vnū ſiue aliquid ꝓplexū ex plurib⁹: ex quib⁹ fit aliq̄d vnū ſimplr cui⁹modi ē diffinitio cētialis ¶ Dz aduerte q̄ interrogatio plures pt fieri dupl'r Uno° p̄m p̄cata tm̄ vt querendo ſi oīs canis currat & talis cār equocationē Allio mō p̄m voces & p̄cata ſiml' & hec facit hāc fallaciam

Tercium pūctū q̄ dupl'r pt aliqua interrogatio dici plēs: vel qz plā enūciāt de plurib⁹ aut vnū de pl'ib⁹ aut e⁹uerſo: vl' qz termini accipiūt in numero ſingulari. ita tamen q̄ ꝓpō ex qua formaī talis interrogatio ē ꝓpō vna vnitate ſufficiēte ad ꝓtradcōem. aliter pt interroga° eſſe plēs: qz illa ozō non ē vna vt ſortes ē homo alb⁹: ſortes ē calid⁹ grāmatic⁹ Ad interrogationē que ē plēs p̄mo°: ſemp pt dari vna rnſio ꝓcedēdo vl' negādo/vt demōſtratis duob⁹ quoz vnū ſit albū & aliud nigrū: & queraī an iſta ſint alba vel nigra Debz dici q̄ iſta nec ſunt alba nec nigra Añ ſiqs velit affirmati ue rndere: nō debz vnā rnſionem dare ſz multas/dicēdo hoc ē albū: & illō ē nigrū ¶ Ad interrogatōz q̄ ē plures ſecūdo mō nō debz dari vna rnſio ſed plures rationes: Uñ ſi queratur An ſortes muſic⁹ ſit alb⁹: nō dēt rndere ita vl' nō Dz debz dare plēs rnſiōes ſic. Si ſortes ſit alb⁹ & nō muſic⁹ dēt dicere q̄ ſit alb⁹ & non muſic⁹ Si ſit muſic⁹ & nō alb⁹ dēt dicere q̄ ſit muſic⁹ & nō albus Si ſit alb⁹ & cū h° muſic⁹ dēt dicere q̄ ſortes muſic⁹ ſit alb⁹ & ita de aliis. Quid āt ſit fallacia p̄m plures interrogationes vt vnā que cauſe appētie & defect⁹ Et duo ei⁹modi clare patent in textu

Queritur primo Unīd dēt rnderi ad iſtā: vtrū chimera ē ens vl' ñ ens ¶ Rndet buridan⁹ q̄ ſibi vr̄ q̄ nō ſit interrogatio p fecta niſi ponaī eſſe interrogatio cathec^a: tūc oz dicere q̄ ſit de ꝑto diſiūcto. et hec negatio non/p̄catuc ſumpta cū ſit pure ſincategrema^ca nō potest cē pars p̄ti diſiūcti/diſtincta ꝑ iſtū terminū cns: niſi ponaī vltra ali⁹ termin⁹ cathegre matic⁹ ſz queꝛ ēdo vtrū chimera ē ens vl' non ens Et rnſio erit q̄ nō: qz nec eſt ens nec nō ens Ideo nō eſt ens vl' nō ens Et p̄t ſuppleri ita q̄ nega° in ſupple mēto p̄cedat copulam: & erit q̄ō/vtrū chimera eſt ens vel nō eſt ens Et rndēdū ē q̄ ſic Prima q̄ō erat de ꝑto diſiūcto ſolū: & ſecūda de diſiūcto ꝑto & copula: & illa p̄t ſuppleri p hāc diſiūctiuā. Utrū chimera ē ens vel chimera nō eſt ens Et rndendū ē q̄ ſic qz altera ps illi⁹ diſiūctiue eſt vera ¶ Quid ſi queratur Utz ſortes nō ē hō & aſin⁹ Si negas: tūc negas q̄ ſortes ē hō ¶ Dicēdū ē q̄ defec tus eſt in ꝓcludēdo p hāc fallaciā: qz tu ꝓcludis ac ſi affirmarē vel negarē hoiēz & aſinū de ſorte incōiūcte tāz duo p̄ta. non ſic autem facio ſed ꝓiūcte tanāz vni cum ꝓdicatum copulatiue

Queritur ſecūdo Poſito q̄ ſint decē hoiēs nouē videntes & vn⁹ cec⁹ vtrum plures ſint qui nō vident q̄z q̄ vident Et vr̄ q̄ ibi ſint plēs qui non vident q̄z q̄ vident: ꝓbatur: qz ſunt ibi ſolū nouē q̄ vidēt & decem q̄ non vident. da oppoſitū q̄ ſint decem q̄ vidēt h⁹ē falſum ¶ Cōtra hoc arguiē vnic⁹ē qui non videt: & nouē ſunt q̄ vidēt: & nouē ſunt plēs q̄z vnic⁹ ſ giē plures ſunt q̄ vident q̄z q̄ non vident ¶ Dicēdū eſt q̄ maioz & minoz ſunt vere/ideo bene ſequiē q̄ ꝙ plures ſunt videtes q̄z illi qui nō vidēt Dz tunc po natur caſus q̄ duo ex illis decem ſint ceci & alij octo videtes: tūc de duob⁹ tm̄

vex erit dicere q̃ quilibz eox nõ videt ꝛ de octo q̃ quilibz eox videt. ¶Nõe ḡ sunt plures q̃ vident q̃ q̃ non vident ¶Ego dico q̃ non sunt ſz sũt plures quorum quilibz videt: q̃ quox q̃libet nõ videt ¶Sz adhuc quereres vtx tũc plres sint non videntes q̃ videntes ¶Dico q̃ nõ qz plures sunt videtes: qm̃ duo sunt ibi non videtes licz sint decẽ q̃ nõ vident. Differt em̃ dicere q̃ nõ videt ꝛ q̃ sunt non videntes. ꝑma est negatiua: ſcda ẽ affirmatiua

Arguitur primo. ¶Contra diffinitionẽ ꝓpõnis plures. ¶In ista ꝓpõne omis hõ currit vnũ ꝑtur de plib⁹ ꝛ tñ nõ ẽ ꝓpõ plures ḡ diffinitio ꝓuenit alteri a diffinito ¶Dico q̃ ibi vnũ ꝑtur de plurib⁹ per modũ vni⁹: qz hõ tenet ibi ꝓ omib⁹ ꝓticularib⁹ hõib⁹: inq̃tuz ꝓtinẽtur ſb suo cõi beato qõ ẽ huãnitas: ſed nõ ꝑtur vnũ de plurib⁹ p modũ pluriũ ¶Replicatur ſortes ꝛ plato currũt hic vnũ ꝑtur de plurib⁹ p modũ pluriũ: ꝛ tñ nõ ẽ ꝓpõ plures ḡ diffini° mala ¶Tñs ꝓ⁹ pte ꝓbaf: qz illa ẽ ꝓpõ vna vtz ꝑmo pier. v⁹ bi sic diffinit Enũciatio vna ẽ que vnũ de vno ꝟcat vl ꝓiũctioẽ vna ¶Ja dcã ꝓ positio ẽ ꝓiũctione vna ¶Dico q̃ licet cathe^{cꝭ} de copulato vel diſiũcto extremo sit ꝓpõ vna ꝓiũctione tamẽ ꝟm qõ ꝑt dici ꝓpõ plures capiendo ꝓpositionem plures large

Arguitur secũdo. ſi diffini° ꝓpõnis plures esset bene posita ſcq̃ꝛ⁹ q̃ ꝓpões ypotetice essent ꝓpões plres vt pz ꝑ crepla rex⁹: ſz hoc nõ est vex qz sunt ꝓpositioẽs vne ḡ diffinitio mala ¶Imoꝛ ꝓbaf qz ꝟm ꝑm ꝟmo pier. ꝓpõ plures ẽ que plura ꝛ nõ vnũ ꝟcat vel incõiũctim: mõ in ypothetic⁹ plura enũciãtur de plib⁹ ꝓiũctim ¶Dico licz ypotetice nõ sint plures capiẽdo ꝓpõem plures stricte: tñ sunt ꝓpões plures capiẽdo cõit Dñ ꝓpõ plures stricte capta est q̃ non ꝟt vnũ simplr ant ꝓiũctione: ſz plꝛa in⁹ iũctim a pte ſbiecti vel ꝑti/nõ facientia vnã ozõem: vt hõ afin⁹ currit

¶Replicaf ꝓpões ypotetice fũt ꝓpõcs vne: ergo nullo° sunt ꝓpoẽs plures Tñs ꝓbaf qz fũt ꝓpoẽs vne ꝓiũctioẽ: ḡ fũt ꝓpoẽs vne: ꝓñia ꝓbaf qz ibi arguitur a pte in mõ ad suũ totũ ¶Dico q̃ li vna nõ ẽ dctiãtio ꝓhens ad ꝓpositionem. eo q̃ ꝓpõ ꝛ ꝓpositio vna sunt penit⁹ idem ¶Sz replicaf fũt ꝓpositiones vne p diffinitionẽ ꝓpositionis vne q̃ daf in ꝟmo pier. vt z in replica ꝟmi argumẽti Ad b° d⁹ q̃ nõ est incõueniẽs ꝓpões ypotheticas esse vnas ꝓiũctione: ꝛ cũ hoc esse plures ꝟm quid: vel esse plures capiẽdo ꝓpoẽm plres cõiter: De isto videaf ꝺn ꝟmo argumẽto circa z^m modũ fallacie equocationis

Arguitur tercio ¶Contra diffinitionẽ ꝓpõis vne ¶In ista sortes ẽ hõ ꝛ afin⁹/ ꝑtur vnũ de vno: ꝛ tñ ibi nõ est ꝓpõ vna s° diffinitio mala Tñs ꝓbaf qz ibi ꝑtur vnũ genere de vno ſbiecto: ſz vnũ in genere ẽ vnũ vtpz in tertiu ¶Dico q̃ licz hõ ꝛ afin⁹ sint vnũ ꝛ idẽ genere ꝟm rẽ. tñ in ista ꝓpõe hõ ꝛ afin⁹ nõ enũciãt p modũ vni⁹ in genere: ſz p modũ diuersoꝝ rum in spẽ: qz ſb diuersis nõib⁹ diuersax spẽx: jdco ibi est ꝓpositio plures

¶Replicaf hic ꝑntur plura p modũ vni⁹: sortes ẽ alb⁹ grãmatic⁹: ꝛ tñ nõ est ꝓpõ vna ſed ẽ ꝓpõ plures: ḡ ad rõem ꝓpõnis vne non sufficit plꝛa ꝓdicari de vno p modũ vni⁹ ¶Dico q̃ illa plura ſz alb⁹ grãmatic⁹ nõ ꝑnt² p modũ vnius qz nõ faciũt vnũ ꝑtum eo q̃ illa accitia ex equo reſpiciũt ſbiectuz: qz nõ habent se p modũ determiabil' ꝛ determinãtis ex pte rex ꝟcatarum: Que ãt ꝑta ꝓplexa faciũt vnũ aut plꝛa videaf ꝺn ꝟmo mõ fallacie accitis: ꝛ circa diffinitionez ꝓpõnis pluris in fallacia equocationis in fine

Arguitur quarto. ¶Contra ꝟmũ modũ huiꝰ fallacie q̃cũq̃ sunt plꝛa fũt numero plꝛa li plura: ḡ plꝛa nũq̃ ſbijciũtur in nume-

ro singulari/ꝛ p ꝓñs male ponit ꝑm⁹ mod⁹ ¶ Dico q numer⁹ plal'ca² dupl'r Duo⁹ vt est ꝑmc impōnis:ꝛ vt est passio rex Filio⁹ capit vt est secūde impōis ꝛ vt est passio ptium declinabiliū ꝓut ē quidam mod⁹ fiendi accñtal'r respectiu⁹ cē Jam d² q licꝫ oīnia quecūq; sunt pl'a: bñ sunt in numero plurali pl'a: capien do numer⁹ pl'em ꝑmo⁹ Hꝫ capiendo ipm secūdo mō: tūc pl'a possunt accipi in singulari numero ¶ Si arguaꝫ loco replice plures sunt modi q̄ duo ſgit̄ text⁹ insufficiens Ans ꝓbaꝫ q tot erūt modi quot sunt interrogationes pl'es: sed interrogatio plures fit trib⁹ modis ſgit̄ ¶ Dico licꝫ illis trib⁹ modis possent distinguī spēs hui⁹ fallacie tñ eque bene distingnūt penes duos modos in textu positos: q in quolibet duor modor ꝑt fieri triplex variatio paralogismor ꝗm triplicem modū interrogationis plures

Dost hec autem reducendum est oīs fallacias ad ignorantiam elenchi Reducere autē omnes fallacias ad ignorāciā elenchi: ē ostendere qualiter fallacia quelibet peccat contra aliquā ꝑticulam in diffinitione elenchi positam. aut ratiōe ſyllogismi. aut rōne contradictionis Sicut em̄ dñā adueniens generi constituit spēm. ita rō contradcionis adueniens ſyllogismo constituit elenchū. Oñ quicq̄d est in elēcho. aut ē in eo rōne contradcionis. aut rōne ſyllogismi Dicit em̄ aristoteles q diuidendum est omnes ſyllōs apparētes ꝛ elenchos Aut reducendū est oīs ad ignorātiaꝫ elenchi Equiuocatio ꝛ amphibologia ꝛ figura dictionis reducūtur ad ignorantiam elenchi. eo q ibi impediūt esse ſyllom̄ ꝛ contradcionem.

Sed compositio accentus ꝛ diuisio reducuntur ad ignorantiam elenchi in eo q non est oratio eadem vel idem nomen sed dñs. oportet autem hoc scilicet nomen ꝛ rationem esse eandem quemadmodū ꝛ rem si debeat esse elenchus Qui vero scōm accidens fiunt manifesti sunt finito ſyllogismo. quia fiunt contra ꝑticulam in diffinitiōe elenchi positam scilicet necesse ē aliud accidere per ea que posita sunt Et scōm hanc fal

laciam que est scom accis . artifices z scientes sepius ab inscis redarguūtur facientibus syllogismos contra sapientes Nam scom accidens faciūt syllogismos apparentes.

Qui vero scom quid ad simpliciter fiūt reducuntur ad ignorantiam elenchi. quoniam de eodem non ē affirmatio z negacio vt ethyops est albꝰ scom dentes ꝙ est albꝰ. manifesti aūt sūt syllogismi qui prius dicti sunt et quales nūcupātur Qui vero fiūt scom id quod petitur in principio: z qui fiūt scom nō cām vt causam peccant manifeste cōtra diffinitionē syllogismi quia in syllogismo oportet sequi aliud de necessitate quod non erat in principio: z sic oportet ꝙ premisse sint cause conclusionis syllogismi:

Qui vero fiunt scom consequens. reducūtur sicut illi qui fiunt scom accidens.

Qui fiūt scom plures interrogationes vt vnā reducūtur ad elenchum: eo ꝙ peccant contra vnitatem propositionis. Ibi enim non sumitur propositio vna et per consequens nec propositio Nam eadem est diffinitio vnius rei z rei. vt homīis z vnius homīis. similiter autem z in alīs Oīs propositio vna. vnū de vno affirmat. sed non est ita in propositione plures in q̄ predicantur plura de vno vel vnū de pluribus. z propter hoc peccant contra vnitatem ꝓpositionis:

Item omnes fallacie in dictione. scom quid ad simpliciter: reducūtur ad ignorātiam elenchi. eo ꝙ peccāt contra contradictionem Omēs autem alie fallacie extra dictionem reducūtur in hoc ꝙ peccant coqtra diffinitionem syllogismi

Primū pūctum est q̄ auctor noster postq̄ determinauit de vnaquaq̄ fallacia p̄m se. hic determinat de ipsis p̄ ordinē ad elenchū, ostendendo quō oēs deficiūt aut peccāt cōtra diffinitionem elenchi/ et p̄ hoc reducūt ad ignorātiam elenchi Dñ reducere fallacias ad rōem elenchi: ē ondere quō quelibz fallacia peccat contra aliquam p̄ticulam diffinitionis elēchi: siue hoc fit rōne syllōi siue rōne p̄tradictionis q̄ est vltima forma t dicā cōstitutiā elenchi/ siue fit contra vtrūq̄ Et ita elenchꝰ scz syllōꝰ p̄tradictōrꝰ positi oni rñdentis ē tēp̄ figm̄ ad sagittas: p̄ qō oēs fallacie milirāt

Secundū pūctū q̄ omēs fallacie dicūtur reduci ad ignorantiam elēchi/non q̄dē ad ignorātiā elenchi que facit fallaciam spālem sed generalem Pro quo nota q̄ ignorātia elenchi ca² dupl'r vt etiam supra patuit Vno⁰ spāl'r p̄ ignorantia alicꝰ p̄ticularū quatuor in diffinitioē elēchi, ponitur p̄ rōne p̄tradictionis vt sunt ad idem p̄m idem t̄c. sic p̄m ignorantiam elenchi fumiē fallacia spālis: t isto mō non reducūt² ad ipam alie fallacie Alio mō ca² cōiter p̄ ignorantia cuiuscūq̄ p̄ticule elenchi: siue hoc sit rōne syllogismi siue rōne p̄tradictionis/ t sic p̄m ipām nou sumitur fallacia special'/ sed est communis ad oēs Et hoc mō oēs fallacie reducūt ad ignorātiā elenchi.

Queritur primo Quomō oēs fallacie in dictione reducūt ad ignorātiam elenchi ¶ Dico vt patz in textu q̄ equiuocaª amphibologia t figura dictionis reducūtur ad ignorantiam elēchi q̄ impediunt syllogm̄ t contradictionem que sunt de rōne elenchi patz. quia ad rōem syllogismi t p̄tradictionis requiriē vnitas rei t nōis simul Sz in equiuocatioē: amphibologia t figura dictionis non ē vnitas nōis t rei simul: quia licet ibi maneat vnitas vocis: non tamē vnitas rei: quia ibi dictio vel oratio capitur p̄ diuersis significatis Sed in cōpositioē t diuisioē non ē vnitas nec vocis nec significati q̄ non ē oro vna p̄m modū p̄ferendi Similiter in fallacia accentꝰ deficit vnitas rei t nōis t sic oēs fallacie in dictione peccāt p̄tra verū elenchū Dñ oēs paralogismi fallaciaꝝ in dictione vocātur syllōis verisimiles vtpz de equiuocatione. Omnis canis currit: sidꝰ celeste ē canis g̃ sydꝰ celeste currit Item nullū animal est spēs hō ē animal g̃ hō non ē spēs De amphibolª oēs p̄po vera si ē nccia est possibil'/ sortem esse asinū ē p̄po vera si est nccia: g̃ sortem eē asinū ē possibile Item quicq̄ vendit oleū ē mercator. adulator vendit oleū g̃ adulator est mercator De p̄positione t diuisione Quicq̄ viuit semp̄ est: sortes vivit: g̃ sortes semp̄ est De accentu nullꝰ iustꝰ debet pendere iste est iustꝰ: g̃ nō debz pendere De figura dictionis quicquid heri emisti hodie comedisti: sz heri emisti carnes crudas. ergo hodie comedisti carnes crudas In oēsibꝰ istis p̄uatur forma syllogistica: t nō ē defectꝰ syllogismi: nisi in quolibz eorū quelibz p̄po est distinguēda penes equiuocationem.

Queritur secūdo. quō paralogismi fallaciaꝝ extra dictionem reducūt ad ignorantiam elenchi ¶ Dico q̄ fallacia accītis t fallacia consequētis: q̄ est p̄s materialis accītis peccant cōtra illā p̄ticulā ex his que data fuut de nccitate: q̄ cōclusio in eis non seq̄t de nccitate ex p̄missis Est autē fallacia p̄ntis p̄s non subiectiua sed material' t inferior oē terminoꝝ indb⁹ fit fallacia p̄ntis: t non seruaē hic forma syllogistica: homo ē spēs sortes ē hō. ergo sortes ē species/ eo q̄ non ē in aliquo mō ¶ Sed paralogismi fallacie scdm quid t fallacia ignorantie elenchi peccant p̄tra elenchū rōne contradictionis/

quia in ipsis nō ē affirmatio ⁊ negaᶜ de eodē ad ibē ꝑm idē silr ⁊ in eodē tpe. ſz palogiſmi petitionis ꝓncipij ⁊ non cauſe vt cauſe peccāt ꝓtra ſyllōm ꝓbatiuū ſeu ꝓ elēchū vt ē ꝓbatiu⁹ ¶ Fallacia ꝑm pl'es interrogatioes vt vnā peccat ꝓtra elenchū rōe ſyllōi eo q̄ ad rōem ſyllōi requirit̄ q̄ quelibz ꝑmiſſaꝝ ſit ꝓ poſitio vna: ſed in interrogatioē plures non ſumit̄ ſimplr ꝓpō vna Et ſic paz quō oīs fallacie reducūt̄ ad ignorātiā elenchi Sz nota q̄ ariſtoteles in fine ꝓmi elenchoꝝ ponit multas cautelas ꝑ quas opponēs poteſt ducere reſpōdētē ad methas Sz inter ceteras ponit q̄nq; cautelas ducentes ad methā falſi que ꝓphendūt̄ his verſib⁹ Cela/multa/pete/l uda: trāſferre memētō Diſcere te ſin ge ſi vis ꝓcludere falſum Sz ē vna cautela ſumme ꝓ rñdēte tenēda: ⁊ ē docu mentū putile ⁊ ncām. ſcz q̄ rñs ad nullū argumētū rndeat niſi opponēs argu mat ex certis ⁊ bis nō variatis nec mutatis aliquo mō: nec tranſpoſitis. ⁊ explica tis ꝓpōnib⁹ q̄s rñs bñ ꝓſideret/an aliqua illaꝝ fit multiplex ꝑ aliquā fallaciaz ſcu ꝑ inductionē. deiñ ſi ſentiat ꝑ maturā ꝓſiderationē puiā q̄ talc argumētum ꝑ aliquam regulā certā ⁊ cuidetē reguleᵗ: tūc ꝑmo rñdeat diligēter ꝓſiderans de quolibz an ſit ꝓñs: vel repugnās ꝓpoſitō vel prenegato: vt ſic ꝓnter ſuam rñſionem in laudē ꝓtinuet

Arguitur primo ſic Hic ſupflue detiaᵗ quō fallacie peccāt ꝓ ignorā tiā elēchi ꝑ textᵘ iſte ē inutil⁹. Dñs ꝓbaᵗ q̄ pius in ſingulis fallacijs oñſe ſunt cē defectᵘ fallaciaꝝ. ꝑ hic ſupflue dñr defectᵘ eaꝝ ¶ Oico licz ꝑius oñſi ſunt defcūs fallaciaꝝ ꝑm ſe: tñ nō oñſum ē quō illi defec tᵘ peccent ꝓ rōem elēchi ꝺ nō ſupflue fit hic taᵗ oñſio ¶ Repli² iſte ē vn⁹ pa logiſm⁹: mult⁹ prudēs vult ditare inimicū ſuū ꝺ iſte hō ē prudēs: ꝑ iſte hō nō vult ꝓpter vtilitatē rci publice ditare inimicū ſuū Et nō vi² ꝓ quā ꝓticulam elēchi peccet ⁊ q̄ fallacia fit ¶ Oico q̄ ibi ē bon⁹ ſyllō⁹ ſz defect⁹ eſt q̄ aliq̄ detiātio addiᵗ in ꝓcluſioē q̄ nō erat accepta in ꝓmiſſis: ⁊ iō ē fallacia ꝑm quid ad ſimplr ⁊ peccat ꝓ elenchū rōne ſyllogiſmi.

Arguitur ſecūdo. paſſio ſolū ꝓuenit ſuo ſbto. ſz ꝓtradcio ē paſſio enū ciatiōis: ꝑ nō ꝓuenit elēcho vl' ſyl^mo: ⁊ ꝑ ꝓñs nulle fal lacie peccāt ꝓ elenchū rōne ꝓdcionis ¶ Oico q̄ liz ꝓdictio ꝑmo ⁊ ꝑ ſe ꝓueniat ꝓpōi: tñ ꝑt ꝓuenire ex ꝓñti ſyllmo rōe ſue ꝓcluſiōis vel alic⁹ ꝑmiſſaꝝ q̄ ꝓdicit queretᵉ q̄ oīs ſyllo⁹ eſſz ꝓtradcōi⁹ qđ vi² falſum: ſeq̄la ꝓbaᵗ: qt oīs ſyl logiſm⁹ mūdi ſp ꝓcludit ꝓcluſionē q̄ ē alicui⁹ ꝓtradcōia. ¶ Oico q̄ ſyllō⁹ cō tradictoꝝ⁹ vt ē diffini⁰ elenchi: nō dr ꝓ tradictoꝝ⁹ q̄ inferat ꝓcluſionē ꝓdcōiā ꝑm ſe: ſz vt infert ꝓcluſiōz ꝓdictoriā pōi rñdētis: mō ñ oīs ꝓ⁰ ꝓdicit pōi rñdēt

Arguitur tercio. Fallacie in dcione nō reducūt̄ ad ignorātiā elēchi. ꝑ textᵘ falſus Dñs ꝓbaᵗ Nullū pfcm reduci hz ad im pfectū ſz magz econtra/ſz fallacie in dcione: ⁊ etiā fallacia accītis potiores ⁊ ꝑ fectiores ſūt q̄ fallacia ignorātie elēchi: ꝑ male reducūt̄ ad ipām ¶ Oico licz fallacie in dcione ſint potiores fallacijs ignorātie elēchi/q̄ ē vna ſpāl' fallacia: n tñ ſūt potiores falla^a ignorātie elēchi q̄ ē cōis ad oīs fallacias ¶ Replicat ꝺ eſt fallacia in dcione Tu dubitas aliq̄ vnū: illō quod dubitas nō ſcis: ꝑ tu non ſcis aliq̄ vnū: ⁊ non vi² que falla^a ⁊ quō reducit² ad elēchū ¶ Oico q̄ eſt fal lacia ꝓntis q̄ ar² a nō diſtributo ad diſtributū ex pre li vnū qđ in ante ſuppoit detiāte ⁊ in ꝓnte ꝓfuſe diſtributiue: ⁊ reducīt̄ ad elēchū q̄ peccat ꝓ ipm rōe ſyl logiſm: q̄ ꝓclu⁰ nō ſe² ex necitate. Etiā ꝑt ibi aſſignari fallacia figure dcōnis.

vt satis paz ex supdictis

Arguitur quarto In fallacia ignorantie elēchi inferr̄ vera ꝯdictio in ꝯclusioē palogismi: g̃ illa fallacia nō peccat ꝯ elenchū rōne ꝓtradictionis ¶ Dico licz ibi apparenter inferat vera ꝓtradictio in ꝑnte. tñ illa ꝯdictio nō se2 ex nccitate negꝫ ꝑmisse ꝓbant ipām necessariam qō tamen requirit ad elenchū ¶ Si arguaī in fallacia petitiōis ꝓncipij ꝑs ncr̄io se2 ex ante: g̃ male d2 in textu q ꝯclu° nō accidit de nccitate ¶ Dico q liz ꝯclusio in petitione ꝓncipij sequaī de nccitate; quo ad illationē: nō tñ quo ad ꝓbationem e tñ ꝓpter defectū ꝓbationis ꝯclusionis reducitur ad elenchū. Et hec de fallacijs dicta sufficiant:

Finitur tractatus sextus
Sequitur tratat9 septim9

Prohemiū puoꝝ loycaliū

Arca inicū puoꝝ loycaliū/quoꝝ ignorantia plerosq; magnos/in miſtarū ꝓpōnū veritate ⁊ falſitate fecit turpiter errare Quoꝝq; pfecta noticia plurimos in hunc diem vſq; facit fallaces palogiſmos/variosq; in artib⁹ errores pcaute declinare/mouētur aliq; paruę q̄ſtiones quarū prima eſt.

Queritur ꝑmo vtꝝ noticia puoꝝ loycaliū i loyca ſit vtilis et neccia/ ꝑ ſolutione q̄ſtionis ponūt due ꝓcluſiones ¶ Prima ꝓcluſio noticia puoꝝ loycaliū ē vtilis in loyca/et ꝑcipue ad q̄tuoꝝ tractatus pe.hiſ. ⁊ ꝑ ꝓns ad q̄tuoꝝ libꝝos loyce illis coꝛrñdentes/ꝓbaſ ꝓcluſio/nā valet ad ꝑmū tractatū et ad libꝝū ꝑier. 4^or^ vel quinq; modis ¶ Primo ad ꝓgnoſcendū veritates et falſitates ꝓpōnum/ ſunt cm̄ multe ꝓpones vere in ſuppone māli vel ſimplici/q̄ in ſuppoe pſonali ſunt falſe/vt hō ē dcō biſillaba/hō eſt ſpēs Itē multe ꝓpoes ꝑ ſuppoez cōfuſam tm̄ ſunt vere/que ꝑ ſuppoem determinatā ſunt falſe/vt ħ et rome vendit ꝑi per Triplex ē materia ꝓpōnū Itē multe ſunt ꝓpoes excluſiue/exceptiē/reduplicatiue/de incipit deſinit ꝓpatiuis ſuplatiuis ⁊ᶜ de alijs hñtes latētes veritates et falſitates q̄s nemo ſcire ꝑt ſine noticia puoꝝ loycaliū ¶ Scdo valz ad pfcē ſciendū q̄titates ꝓpōnū/vt ōnis hō eſt totū in q̄titate/q̄ in ſuppoe ꝑſonali ē vlis falſa/et in ſuppoe māli eſt indefinita vā ¶ Tercio vz ad oppoes ꝓpōnū/nā iſte videnť ꝓdictorie/hō eſt ſpēs/et nullus hō eſt ſpēs/ſz hoc nō/qz ſubiecta earū nō ſupponūt eodē gīie ſuppōis Itē iſte videť ꝓdicere Cuiuslibꝫ hōis oculus ē dexter/alicuⁱ hōis oculus nō eſt dexter/ſz hoc nō qz ambe ſunt vere Quid deficit. Certe ↄmun⁹ nō diſtribut⁹ in vna debet diſtribui in alia/ſic nō eſt de li ocul⁹/ſdo ꝓdictoria ꝑme ē Alicuⁱ hōis nullus oculus ē dexter ¶ Quarto valet ad leges ꝓpōn̄/ad ꝓcrſiones et cȩpollentias/qō lectoꝛi declarandū relinquit Ecce q; vtilis eſt noticia puoꝝ loycaliū ad ꝑmū tractatū ¶ Quinto vtilis eſt ad quartū tractatū ⁊ libꝝū ꝑozū ariſtotelis/qz valde multi defect⁹ ſyllo͡y fiūt in ſuppoibꝫ/arguēdo a ſuppoe ſimplici ad ꝑſonalē Itē a nō diſtributo ad diſtributū/ itē ctiā defcūs fiūt arguēdo ab amplo ad nō ąplū/ Itē vbi non ſeruať cadē appellatio/cadē reſtrictio ↄ ¶ Sexto vtilis eſt ad quintū tractatū et libꝝū thopicoꝝ/et hoc ꝑcipue ad locos a toto vlī/a toto in q̄titate/a toto in mō et ↄuerſo/vbi cauendū eſt ne arguať a ſupiozi ad inferi⁹ ſine diſtributione ſupiozis/et ne cō arguať ab inferiozi ad ſupius cū diſtributō ne ↄ ¶ Septimo valet ad ſextū tractatū et ad libꝝū elenchoꝝ ariſtotelis et ꝑcipue ad fallacias ȩquocationis ⁊ ąphibologie/vt deus ē vbiq; vbiq; eſt adū biū/ꝫ deus ē aduerbiū Ad fallatiā figure dcōnis/vt hō eſt ſpēs/ſortes ē hō/ꝫ ſortes eſt ſpēs Ad fallaciā accītis Cognoſco chozuſcū chozuſcus eſt veniens ꝫ ꝓgnoſco venientē cui⁹ ꝓcluſio ē falſa/ſz ꝓcludēdo ſic/ꝫ venientē ꝓgnoſco ē vera ꝓpter mutationē appellationis Ad fallaciā ꝑtis/vt nō ſeq; ſi hō currit aiāl currit/ſz aiāl currit/ꝫ hō currit/et ita de alijs/ſed bñ valet oē aiāl currit cū diſtributione/vel nullū aiāl currit/ꝫ nullus hō currit/et vlīter nō valet arguēdo a ſupiozi ad inferius ſine diſtributione/nec ab iferiozi ad ſupius cū diſtributione ¶ Scda ꝓcluſio noticia puoꝝ loycaliū in loyca/nō ſolū eſt vtilis/ſed multū neccia Probať oē illud eſt neccriū ſine quo aliud pfecte ſciri nō ꝑt/ſz ſine noticia puoꝝ loycaliū ipa loyca pfecte ſciri nō ꝑt/ꝫ noticia puoꝝ loycaliū in loyca eſt multū neccia Minoꝛ ꝓbať/qz veritas et falſitas ꝓpōnū/q̄titas ⁊ op

positio ꝓpōnū/de q̄b⁹ est liber pier. fine puis loycalibus pfcē scirī nō pñt vtā
ꝓbatū est Siliter nullus sciet debite facere syllōs/de q̄bus est liber ꝓoz̄ fine
noticia puoz̄ loycaliū/jta quoq; nemo pfcē sciet locos dyaleticos Et nullus
sciet euadere palogismos sophisticos/miñ sciat pua loycalia/ḡ noticia coz̄ in
loyca est valde nccia ¶ Arguiť p° cōtra ꝓictas ꝯclusiones si noticia ꝓ
uoz̄ loycaliū est ita vtilis et nccia/scq̄ret q̄ aristoteles inꝯplete ⁊insufficiēter
nob tradidisset loycā/et q̄ imerito in fine scōi clēchoz̄ petat sibi grates hr̄i de
traditione loyce Scq̄la ꝓbať q̄ ipe noticiā tā vtilē et nccriā nob nō tradidit
¶ Dico q̄ liz aristoteles noticiā puoz̄ loycaliū explicite et ꝑ distinctos trac
tatulos nob non tradidit/tñ implicite in multis passib⁹ et varijs suoz̄ libroz̄
dictis multa satis innuit/ex q̄bus tanḡ ex ꝓncipijs et fundamentis ꝑt aliqualiť
haberi noticia puoz̄ loycaliū Et q̄ puoz̄ loycaliū ꝓncipia dedit ⁊ inuenit/ex
q̄bus posteri hos tractatulos ꝓfeccrūt/merito sibi grates debēť/q̄m ꝓncipiū
plus est q̄ dimidiū totius ꝓmo ethicoz̄ ¶ Arguiť 2°/illud nō est nccm ad
loycā fine quo loyca ꝑt eē/sz loyca ꝑt eē fine puis loycalib⁹/ḡ noticia coz̄ nō
est nccria ad loycā Minor ꝓbať nā a tpe aristotelis fuit loyca etiā multis an
nis/añq̄ posteriores noticiā puoz̄ loycaliū tradidissent ¶ Dico q̄ nūq̄ loy
ca pfecta ꝑt eē fine puis loycalibus/et ad ꝓbationē minoris dicit q̄ etiā a tpe
aristotelis cū loyca fil'fuerūt pua loycalia implicite et fundamētaliter in mul
tis passib⁹ aristotelis tacta/que posterioze loyci magis explicite ⁊ pamplius ꝑ
tractatulos tradiderūt ¶ Alij dicūt q̄ pua loycalia nō sunt ad ꝯplementū et
pfectionē loyce nccria/sz tm̄ de bñ eē ¶ Cōtra quos arguiť sic loyca ē sciā
docens verū a falso discernere/sz infinite sunt aut fozmari pñt ꝓpōes/quarū
veritates ⁊ falsitates nullus vnq̄ posset discernere absq; noticia puoz̄ loyca
liū/ḡ noticia puoz̄ loycaliū nō solū est de bñ esse/sed est nccia ad cōplementū
loyce Item loyca est sciā docens arguere vtiz ex eius diffinitione/sed nunq̄
aliquis debite ꝑt arguere syllo^ce/aut ē enthymematice/fine noticia puoz̄ loy
caliū/q̄d pz q̄ infiniti defcūs et palogismi in illis argumētationib⁹ ꝯtingunt/
quos nullus vnq̄ declinare et cuitare posset absq; noticia puoz̄ loycaliū/igiť
ipa summe est nccria ¶ Arguiť 3° multi ꝑclari viri doctissimi cuaserunt:
absq; noticia puoz̄ loycaliū/ḡ noticia coz̄ non est nccia ¶ Dico licet multi
viri cuaserūt ꝓdocti in facultatibz decretoz̄ legū aut medicine/fine noticia ꝑ
uoz̄ loycaliū/nō tñ aliq̄s egregius et doctissim⁹ reputat⁹ ē in facultate artiū
aut theologie/quin noticiā puoz̄ loycaliū habuerit Testanť h̄ viri famatissi
mi/tū artiste biligam/albert⁹ de saxonia/mercilius biridanus/tū in theologia
Thomas scotus/ockam et ceteri multi qui summe in his nō solū claruerūt/sed
multa scripta ⁊ disputata ꝓ noticia puoz̄ loycaliū hñda tanḡ nccria reliq̄rūt
¶ Arguiť 4° illud est nccm/q̄d impossibile ē nō eē/q⁹ nccm eē/et impossi
bile nō eē cāpollent in purpurea/sz noticia puoz̄ loycaliū ꝑt nō esse/ḡ ipa nō
est nccria ¶ Dico q̄ duplex ē necessariū sc̄z simplr/et sic solus de⁹ ē nccrius/
Illud est necessariū ꝓdicionatū/mō licet noticia puoz̄ loycaliū nō sit nccria
necessitate simplr dicta/tñ bñ necessitate ꝓdicionata sc̄z Si noticia loyce pfē
dēt haberi tūc noticia puoz̄ loycaliū req̄riť nccrio Aliter dicūt alii q̄ nccm
capiť dupl'r Uno° ꝓ impossibili nō Allio° ꝓ valde vtili/pmo mō noticia puo
rū loycaliū nō est nccria/sed 2°° ¶ Posset argui q̄nto tota loyca sufficiē
ter diuidiť in loycā veterē/et loycā nouā/sed noticia puoz̄ loycaliū uō ē loy
ca noua nec vetus igiť De isto videať in fine q̄rte questionis

Queritur secũdo quot sunt tractatuli puor loycaliũ a pe.hiſ.tradit/ t ꝺs iſtor ſit ꝑm⁹ ¶ Ad ꝑmũ dico q ſcx ſcz/tracta tulus ſuppõnũ/relatiuor/ãpliationũ/appellationũ/restrictionũ/t diſtributio nũ Etiã ē tractat⁹ ſincathegrematũ parũ in vſu Hz ꝓter iſtos ſunt adhuc tres putiles.ſ.tractatul⁹ exponibiliũ/ꝓſequentiarũ/et ſophiſmatũ Et adhuc duo ñ tã nccrij ꝯ curioſi/vt tractatuli obligationũ/et inſolubiliũ ¶ Ad ſcõm dico q tractat⁹ ſuppõnũ inſ oēs eſt ꝑmus Cui⁹ rõ eſt/qz noticia ſuppõnis eſt inter oīs ꝓncipalioz/et alij tractatuli ꝑſupponũt ſuppõez tanꝯ cozũ fundamentũ Nam tractatulus de relatiuis non docet niſi de ſuppõne relatiuor/ita ãplia tio tractat de lata terminozũ ſuppõe Reſtrictio de ſuppõe terminor reſtricta ꝓterea appellatio fit circa terminũ ſupponentẽ nõ quecunqz/ſz ꝓ re exiſtente Et diſtributio nõne ſpẽs ẽ ſuppõis ¶ Si petaſ quare pua loycalia dicũt pua ¶ Videt q nõ dcñt dici pua/ſz mgna Probaſ qz ſunt magne reputatõis et vbiqz in loyca magni viri ſe uuãt cũ eis/aut ad alios palogizãdũ/aut ad ali ozũ paliſgmos declinandũ igit ¶ Dico q dicunt pua loycalia nõ qz modice in loyca valeãt/ſz duabz aliꝯ cauſis/ꝑma eſt qz noticia coz tradit in quibuſdã tractatulis/q valde pui ſunt in ordine ad ꝓncipales libzos loyce/2ª cauſa eſt qz tractãt de ꝓprietatib⁹ t̃minoz/que ꝓpetates puc entitatis ſunt in loyca Nã ipa loyca tractat de tota argumẽtatione in libzis nouc loyce/et tractat de pti bus ꝓpinquis et remotis argumẽtationis q̃ ſunt ꝓpõcs et t̃ij/in libzis veterꝫ artis/ſz iſti tractatuli docent de ꝓprietatibz pciũ remotarũ argumẽtationis q̃ ptes licet puc ſint in ordine ad totũ argumentationẽ/tñ ꝓprietates illarũ pciũ minozes ſunt/ꝺo merito dicũt pua loycalia

Queritur tercio ꝺo eſt ſubiectũ tractatus ſuppõnũ ¶ Dico q eſt t̃i⁹ ſupponibilis Probaſ qz ſibi ꝓcnũt oēs ꝓditiones req̃ſite ad ſubiectũ attributionis alic⁹ ſcie Primo qz termin⁹ ſupponibilis eſt ꝺo cõiſſimũ in hac ſcia ꝓſideratũ/nõ quidẽ cõitate figtionis aut pcõis/ſz ẽ com muniſſimũ cõitate attributionis et ꝓſiderationis/qz cõius eſt inter õnia in hac ſcia ꝓncipaliter ꝓſiderata Scõo ẽ ꝑmo notũ ſaltẽ in intẽtione/qz ꝑmo et ꝓnci paliter de t̃mino ſupponibili hic intẽdit Tercio nõ tranſcẽdit merhas Quar to verificabilis ẽ de õnib⁹ hic ꝓncipaliter ꝓſideratis.ſ.de ptibus ei⁹ ſubiectiuis pura de hoc t̃mino ſupponibili/et de illo t̃mino ſupponibili Quinto qz õnia munus ꝓncipaliter ꝓſiderata in hoc tractatu hñt ordinẽ et reductionẽ ad iſm/ Scõo ꝓbaſ ſic qz illud ẽ ſbiectũ alic⁹ ſcie cui demrãſ incẽ ꝓpa paſſio illi⁹ ſcie ꝑ ꝓpriũ et adequatũ ꝓncipiũ ei⁹/ſz t̃mino ſupponibili ꝑt demõſtrari incẽ ꝓpa paſſio/ꝑ ꝓpriũ et adequatũ ꝓncipiũ/vt patebit in q̃ſtione ſequẽte/q̃ terminus ſuppombilis ẽ hic ſubiectũ ¶ Hic aiãduertendũ eſt q de quinqz ꝑt cẽ ſcietia Primo de ꝓcluſione ẽ ſciã tanꝯ de ſcibili ꝓpinquo De illa ꝓcluſione ꝓbaſ q eſt ſciã/qz eſt habitus ꝓcluſionis ꝑ demõſtrationẽ acq̃ſitus Et ſic illa diffinitio eſt diffinitio ſcie ſcibilis ꝓpinqui Scõ adhuc de q̃tuor ꝑt eſſe ſciã tanꝯ de ſci bilibz remotis ſcz de ſubiecto/de ptibus ſubiectiuis/de paſſione/et de ꝓncipio Et ꝑm hoc diuerſimode ꝓbaſ de aliquo eẽ ſciã/de ſbiecto ꝓbaſ ſic Nã de illo eſt ſciã cui demõſtraſ incẽ paſſio ꝑ verꝫ et adequatũ ei⁹ ꝓncipiũ De ꝑt⁹ ſbiec tiuis ꝓbaſ ſic/nã de illis eſt ſciã q̃ cnũt in aliquo cõi ſubiecto cui demrãtur ineẽ paſſio tẽ De paſſione ꝓbaſ ſic Nã de illo ẽ ſciã qꝺ demrãſ ineẽ ſubiecto ꝑ verũ et adequatũ ꝓncipiũ De ꝓncipio ꝓbaſ ſic Nã de illo ẽ ſciã ꝑ qꝺ paſſio demõſtraſ ineẽ ſubiecto/ſz ꝓncipiũ eſt huj⁹ modi igitur.:

¶ Arguiē cōtra sic subiectū cuiusl̄ibz sciē debz eē qđ vnū et inꝑplexū/sed ẽmin⁹ supponibil'nō est qđ vnū et inꝑplexū/g̃ nō ꝑt cē subiectū istī⁹ sciē ¶ Dico qꝫ ẽmin⁹ supponibilis capiē dupl'r Uno° circūloquutiue vt sc̄z ꝑ illas duas voces circūloquamur vnā simplicē scōaz intentionē/cui nō est vnū simp'r no'' impositū/et h° est qđ vnū et inꝑplexū/et ē hic subiectū Allio° capiē significatiē et h'' se/tūc est qđ ꝑplexū/et nō est hic subiectū Ōtiā posset dici qꝫ nō est inconueniens subiectū sciē subalt'nate eē qđ ꝑplexū/ȳmo subiectū sciē dēt eē ꝑplexū vtz ex ꝓditionib⁹ sciē subalt'nate/jā ista sciā est subalt'nata loyce nouc et vetere ri ¶ Arguiē scōo subiectū cuiusl̄ibz sciē dēt cē tale qꝫ ab ipo fluat aliqua ꝑpria passio sibi demōstrabilis ineē/jā a nullo ꝑplexo fluit aliqua passio/g̃ cōplexū nequaq̃ ꝑt esse subiectū ¶ Dico qꝫ licet a cōplexo nō fluat aliq̃ passio grā totius ꝑplexi/tñ grā ꝑtis formalis ꝑplexi ꝑt fluere aliq̃ passio/demōstrabilis ineē toti ꝑplexo ¶ Arguiē 3° formale istī⁹ subiecti. s. supponibil'/est passio hui⁹ sciē/g̃ nō ꝑt cē subiectū ¶ Dico licet illud formale sit idē in voce cū passione/tñ nō est idē h'' rē significatā/nā vt ē formale subiecti tūc capiē vt dicit formalē rōem subiectiuā sub q̃ ẽmin⁹ hic ꝑsideraē/sz vt est ꝑpria passio/tūc capiē vt dicit quandā aptitudinē ad actualē suppōz ¶ Arguiē qrto suppō est hic subiectū/g̃ nō termin⁹ supponibil' Añs ꝑbaē qꝫ ista sciā intitulatur et denōiaē a suppōe/jā q̃libet sciā denōiaē a suo subiecto ¶ Dico negādo ꝓñaz/t ad ꝓbationē dr qꝫ nō semp sciā denōiaē a suo subiecto/sz qñq̃ a passione sciē/qñq̃ a ꝓncipio Et breuiter vt sepius capit nomen ab illo dc q̃ fit maior expressa determinatio/et ita ē hic.

Quer̄itur quarto vtrū noticia de suppōib⁹ fit sciā ¶ Dico qꝫ sic ꝓbaē qꝫ illa noticia est sciā q̃ hz ōnia req̃sita ad sciām/g̃ ipa ē sciā Minor ꝓbaē qꝫ ad sciāz req̃runt̄ q̃tuor vtz ẽmo posteriorū/sc̄z subiectū/ꝑpria passio/adeq̃tū ꝓncipiū et ptes subiectiue Sz hec noticia hz ꝑ subiecto ẽminū supponibilē/ꝑ passione/ipm supponibile/ꝑ ꝓncipio diffinitionē ẽmini supponibilis/q̃ est vox h'' vle vel ꝑticulare Et ꝑ ptibz subiectius hz hunc ẽminū supponibilē et illū ẽim supponibilē Scōo ꝓbaē sic Noticia de suppōnib⁹ est habit⁹ ꝓclusionis p demonstrationē acq̃situs/g̃ noticia de suppōnib⁹ est sciā/ꝑña tenet ꝑ locū a diffinitione ad diffinitū Añs ꝓbaē qꝫ noticia de suppōib⁹ est habitus istius ꝓclōis Omis ẽmin⁹ supponibilis ē supponibilis q̃ ꝓclusio est acq̃sita ꝑ hāc demōstrationē Omis vox signs vle vel ꝑticulare est supponibilis/sz ōnis ẽmin⁹ supponibilis ē vox signs vle vel ꝑticulare/g̃ ōnis ẽmin⁹ supponibilis ē supponibilis ¶ Arguiē p° jn illa demrātione ꝓmittit nugario/g̃ nō est bona Añs ꝓbatur qꝫ in ꝓclōe bis ponit supponibile ¶ Dico vtr̄ patuit qꝫ supponibile in cōclusione a ꝑte subiecti/capiē vt dicit quandā aptitudinē ad actū suppōis Et a ꝑte subiecti capiē vt dicit formalē rōem/ꝑ quā ẽmin⁹ cōtrahiē ad hoc vt sit subiectū adequatū hui⁹ sciē et sub q̃ hic ꝑsideraē ¶ Arguiē 2° ōnis sciā ē nccioꝝ incorruptibiliū et impossibiliū aliter se hrē/sz ẽmin⁹ supponibilis ē oiō ꝓtingēs/ꝑt eñ esse t nō esse/g̃ et ꝓclusio ꝑdicte demrātionis cui⁹ ẽmin⁹ supponibilis ē subiectū ē ꝓtingēs/et ꝑ ꝓñs noticia illius ꝓclōnis nō est sciā ¶ Dico qꝫ istud argumentū et ꝑsil'e dupl'r soluiē Uno° rñdendo ad maiorē/qꝫ ōnis sciā est nccariaꝝ incorruptibiliū et impossibiliū ꝓclusionū aliter se hrē/et hoc posita ꝓstātia subiecti ꝓclōis/sciā tñ ꝑt esse ꝓclōnū possibiliū aliter se habere qñ ſō iectū corrūpiē ¶ Allij soluūt ad minorē dicētes qꝫ licet ẽmin⁹ supponibilis sit

corruptibilis quo ad eē suū exñcie/tñ est ppetuus et incorruptibilis quo ad eē
eñcie ¶ Sz replicaī termin⁹ suppponibilis ē vna scōa intētio cōiloqui
ta p illud ꝓplexū/sz scōe intētiones depēdēt ab intellcū nrō incē ꝓbuari/sz in
telicūs nr̄ pt nō cē/igit̄ t oēs scōe intētiones pñt nō cē Etiā cē essencie rey nō
est ppetuū/sz simul ē et nō est cum eē exñcie/vt ꝓbaī in pñto sē lcōe septima
q̄stione vltima Loco standū est in ꝑma solutione ¶ Arguit̄ 3° Omis sci
entia ē habit⁹ ꝓclōis p demr̄atione acq̄sit⁹/sz in isto septimo tractatu nulla fit
demr̄atio vtz inspicienti totū ꝓcessum ei⁹/g noticia hui⁹ septimi nō est sciā ¶
Dico licet in isto septimo nō fiat demr̄atio formaliter et explicite/tñ vtuali
ter et implicite nā cognitis diuisionibz t diffinitionibz in hoc tractatu positis
faciliter pt ex eis elici aliq̄ demr̄atio ¶ Arguit̄ 4° vox signs vl'e vl' pticu
lare nō ꝙuertit̄ cū tmino suppponibili/g male posita ē demr̄atio passiōis de sē
iecto p adequatū ꝑncipiū Unis ꝓbaī q̄ adiectiua et v̄ba signt vl'e vel pticula
re/et tñ nō sunt tñ suppponibiles ¶ Dico q̄ licet vox signs vl'e vel pticulare
siue sit p modū p se stantis/siue sit p modū alteri adiacentis nō sit adequatū ꝑn
cipiū hui⁹ sciē/tñ vox signs vl'e vel pticulare p modū p se stantis est adequatū
ꝑncipiū/et ideo ill'a pticula pt addi in demr̄atione ¶ Posset hic argui sic
si noticia suppōis/aut noticia puox loycaliū eēt sciā/maxime videret esse sciā
loycalis/sz hoc nō/g nō pt dici sciā Minoz pz q̄ ista noticia nō est loyca noua
q̄ nō tractat de tota arguñtatione/nec loyca vetus/q̄ nō tractat de ptibus
argumētationis/g nullo° est loycalis sciā ¶ Dico q̄ noticia puox loycaliū
quo ad aliquos tractatus puta suppōnū ampliationū cē ꝓtinet sub veteri loy
ca Et quo ad aliquos puta/ꝑñax exponibiliū sophismatū cē ꝓtinet sub noua
loyca Vel dicit̄ q̄ noticia suppōnū ampliationū cē pt dupl'r ꝓsiderari Uno°
in ordine ad sua subiecta/tūc tractatus suppōnū ampliationū et ceteroꝝ trac
tatuū petri hispani spectāt ad veterē artē/q̄ tractāt de ꝓpietatib⁹ ptiū argu
mētationis Alio° ꝓsideranī in ordine ad suos fines/q̄ finis est vt ipis ꝓgnitis
possim⁹ debite argumentari et cuitare defcūs syllōꝝ et enthimematū/et hoc
mō pñt ꝓtineri sub noua loyca ¶ Ex istis sequūt duo corelaria Primū est q̄
noticia hui⁹ tractat⁹ et p ꝑns noticia puox loycaliū est sciā rōnalis q̄ est loy
calis Etiā q̄ est de ente rōnis/cū sit de termino suppponibili/q̄ circūloquutiue
captus est quedā 2ª intētio Scōm corelariū q̄ ē sciā speālis distincta ab alijs
q̄ habet speciale et distinctū subiectū ab alijs scientijs.

Eorū que dicūtur:quedā dicūtur cū complexio
ne:vt homo currit:quedā vero sine cōplexione
vt homo:quia est termin⁹ inꝓplexus Termin⁹ vt hic
sumitur est vox significans vl'e vel pticulare:vt homo
vel sortes Terminoꝝ autē inꝓplexoꝝ vnusquisq; aut
significat substantiā:aut qualitatē:aut q̄ntitatē:aut ada
liq̄d:aut agere:aut pati:aut vbi:aut q̄n:aut situ:aut ha
bitū Significatio vt hic sumitur est rei p vocē secun-

dum placitū repꝛesentatio Quare cū ōnis res aut sit vꝛis aut pticularis: opoꝛtet dcōes nō significātes vꝛe vel pticulare: nō significare aliquid: et sic nō erūt ēmini vt hic sumit̄ terminꝰ: put significat vꝛe vel pticulare.

Significationū alia est rei substātiue: et hec fit ꝑ nomen substātiuū vt hō Alia est rei adiectiue: et hec fit ꝑ nomen adiectiuū vt albus Aut ꝑ verbū vt currit: q̄no est ꝓꝓie significatio substātiua vel adiectiua: sed significatur aliquid substantiue vel adiectiue Et significare aliq̄d substātiue vel adiectiue sunt modi vocū Dꝫ adiectiuatio et substātiuatio sunt modi et dr̄ē rerū q̄ significantur: et nō sunt modi significationis Pñ nōia substātiua dicūtur supponere Dꝫ nōia adiectiua ꝛ́ba dicuntur copulare.

Iste ē septimꝰ tractatus petri hyspani/q̄ intitulat̄ de suppōnibꝰ jn quo determinat̄ de ēmnoꝛ suppōe/et de spēbus eiꝰ tā diffinitiue q̄z diuisiue tāq̄z de ꝑpa passione Et añq̄z incipiat de ipa determinare ꝑmittit q̄dā ꝓcambula suo ꝓpoſito ꝟientia Et sunt huiꝰ lcōnis quinq̄z puncta/due questiones/et q̄tuoꝛ argumēta cū suis replicis Et ꝓcedet̄ ꝑ singulos tractatꝰ seq̄ntes eo mō q̄ sup̄ ꝓcessum ē

Primū punctū est q̄ auctoꝛ nr̄ in hoc textu septē facit Primo ponit diuisionē vocis/vt eoꝛ q̄ dicūtur. i. vocū/quedā est ꝓplexa/q̄dā inꝓplexa Dcōo ponit diffinitionē termini inꝓpleri/qꝛ est membꝝ predicte diuisionis Tercio ponit diuisionē ēmini inꝓpleri/in sbaz qualitatē q̄titatē ꝛc. Quarto ponit diffinitionē significationis/qꝛ significatio itrat diffinitionē ij Quinto ponit diuisionē sigtionis in sigtionē substātiuā ꝛ adiectiuā Sexto ponit dr̄am int̄ sigtionē substātiuā et substātiuationē Et inter sigtionē adiectiuā et adiectiuationē Septimo ponit notabile. s. q̄ sola nōia substātiua dicūt supponere Dicit g̃ ꝓmo sic Eoꝛ q̄ dicūt̄/quedā dicūt̄ cū ꝓplexione ꝛc̄ q̄ diuisio sic intelligit̄ Eoꝛ q̄ dicūt̄. i. eoꝛ q̄ ꝓferūt̄ ab oꝛe. i. vocū significatiuaꝝ ad placitū q̄dā dicūt̄. i. ꝓferūt̄ cū ꝓplexione/vt q̄libet oꝛō siue pfecta siue impfca Quedā vero supple ꝓferūt̄ sine ꝓplexione/vt q̄libet simplex dictio Et quo pz q̄ diuisum huiꝰ diuisionis ē vox Et si mēbꝛa diuisionis intelligāt̄ cē/vox ꝓplexa ꝛ vox inꝓplexa/tūc est diuisio totius in mō in suas ptes Et si mēbꝛa diuisionis capiāt̄ circūloquutiue/poterit dici q̄ sit diuisio gñis in spēs ¶ Et causa diuisionis est qꝛ ōnis vox sigtiua est signū ꝓceptus/sꝫ duplex ē ꝓceptus sc̄z simplex/q̄ ē apꝓhensio simplicis rei/et ille sigꝝ ꝑ vocē inꝓplexā Illius ē ꝓcepꝰ ꝓplexꝰ q̄ est apꝓhensio vniꝰ rei cū alia re/et ille significat̄ ꝑ vocē ꝓplexā.

Scōm punctū est q̄ ista diuisio ꝓma valz nobis in hoc tractatu suppōnū ad sciendū q̄ termini supponūt/vt sunt ēij inꝓpleri/

et q̃ nõ/vt t̃mini ꝓplexi/qz nulla ꝓplexa pñt supponere/et rõ est qz suppõ ẽ ac ceptio tĩj subst̃riui ꝓ aliquo/mõ ꝓplexũ ꝓ denominato nõ est tĩ⁹ subst̃tiu⁹/ ſz est plures termini Sed in añpñtis ista diuiſio ponit ad ſciendũ q̃ ponũt in ꝓ dicamẽtis/vt sunt tĩj in ꝓplexi/et q̃ nõ ponãt in pñtis vt termini ꝓplexi ¶ Sz aduertendũ q̃ triplex est ꝓplexũ ſcz voce tm̃/vt corpus aiãtũ Significatione tm̃ vt canis Et ista duo ꝓplexa bñ pñt supponere Aliud est ꝓplexũ ꝫ̃ voce t significatione simul/ſicut hõ albus/vel hõ currit Et illud ꝓplexũ est duplex.ſ. quoddã est ꝓplexũ diſtans.ſ.qñ plura vniũt adinuicẽ mediante copula verbali vel ꝓiũctionali/vt hõ est aiãl/aut ſortes et plato Et qddã est ꝓplexũ indiſtãs/ t est vbi plura vniũt fit n̄ nõ mediante copula/vt hõ albus Et de iſtis duobz cõ plexis intelligit̃ qñ dicit̃/q̃ nulla ꝓplexa pñt supponere/qz nichil ſupponit niſi fit termin⁹/et nichil est termin⁹ niſi vox ſignãs vl̃e vel ꝑticulare/jã ꝓplexũ non significat vl̃e vel ꝑticulare igit̃ Sed tñ ꝫ̃ alios ꝓplexũ indiſtans bene potest supponere gratia vn⁹ partis.

Terciũ punctũ q̃ termin⁹ ẽ vox ſignãs vl̃e vl̃ ꝑticulare jn q̃ diffinitione ponit̃ vox loco gñis/et ſignãs vl̃e vl̃ ꝑticulare.i. ſignãs rẽ vl̃em vel ꝑticularẽ/ad dzãm ſincathegrematũ/vt sunt ſigna vlia et ꝑticularia Et ad dzãm ꝓuationũ et negationũ/q̃ nõ sunt t̃mini qz nõ ſignt rẽ vl̃em vel ꝑ ticularẽ Dñ ſincathegremã ꝑter ꝓceptus quos imediate ſignt/nullã rem ſignt vt patebit in ꝓma qſtione ¶ Si arguat̃ termin⁹ aliã diffinitionẽ hz in q̃r nã ibi termin⁹ diffinit̃ in ordine ad ꝓpõem cui⁹ est ꝑs ꝓpinqua/et in ordine ad ſyllogiſmũ cui⁹ est ꝑs remota Sed hic diffinit̃ in ordine ad ſuppõem cui ẽ ade quatũ ſubiectũ/cũ ſibi addit̃ ista determinatio ſupponibile ¶ Posset criã ar gui ꝑ⁹ ꝓmo thopicoꝝ Dicit q̃ termin⁹ est ozõ indicans q̃d est esse rei/q̃ ma le hic diffinit̃ ¶ Dico q̃ ꝑ⁹ ibi capit terminũ ꝓ diffinitione/ſed hic capit̃ vt est ſubiectũ hui⁹ paſſionis ſuppõ ¶ Huic ſeq̃t diuiſio terminj ſcz q̃ termiõ rũ in ꝓplexorũ vnuſquiſq; aut ſignificat ſubſtãtiã/aut qualitatẽ/aut q̃ntitatẽ ꝛc Que diuiſio ponit̃ in pñtis ad cognoſcendũ numerũ ꝑdicamẽtoꝝ Pic aũt po nitur ad cognoſcendũ in generali numerũ terminoꝝ ſupponentiũ/et ideo non ſupflue ponit̃ iſta diuiſio Et nõ diuidit̃ hic termin⁹ incõplexus in tota ei⁹ cõita te/qz ſic mẽbra ſimł ſumpta nõ ꝙuertẽrent cũ diuiſo/qz tĩj ficti et trãſcendẽtes ſunt t̃mini in ꝓplexi/et nõ ſignt ſbaz vel qualitatẽ ꝛc Sz ſolũ diuidit̃ termin⁹ in ꝓplexus ſignãs rẽ vl̃em vel ꝑticularẽ reponibilẽ in pñto

Quartũ punctũ est q̃ ſignificatio t̃mini ſic in textu diffinit̃ Est rei ꝑ vo cem ad placitũ repñtatio jn q̃ diffinitõe repñtatio po nit̃ loco gñis Et li rei ponit̃ ad dzãm ſincathegrematũ q̃ nõ ſignificãt res/ſed diſpoſitiones rerũ Et li vocẽ ponit̃ ad dzãm ſignificationis q̃ ſit ꝑ ſcripturas/ ꝑ intẽtiones animę/z ꝑ ſignũ pendens ante tabernã Et ponit̃ ad placitũ ad dif ferentiã ſignificationis naturalis/vt gemitus infirmoꝝ Ex quo patet q̃ diffi nitũ hic est vox ſignificatiua ad placitũ Tunc infert ex dictis q̃ dictiones non ſignificantes rem vniuerſalẽ vel ꝑticularẽ/non ſignificant aliq̃d ꝛc ſic nõ erunt termini/vt sunt ſigna vniuerſalia et ꝑticularia aduerbia ꝓiũctiones ꝓpoſitio nes ¶ Hic nota q̃ differẽtia ẽ inter vocẽ dcõem ptẽ et terminũ Nã vox est nuda ꝓlatio vt bu Dcõ ſupaddit voci ſignificationẽ ſiue determinatã ſiue indeterminatã Pars ſupaddit dcõni modũ ſignificandi Termin⁹ vero ſupad dit dcõni ſignificationẽ determinatã

Quintū punctū est q̄ significatio diuidit̄ in significationē rei ſbſtātiue/ q̄ fit p̄ nomē ſbſtātiuū Et in significationē rei adiectiē q̄ fit p̄ nomē adiectiuū aut p̄ vbū Et sumit̄ ista diuiſio ex pte rei significate p̄ tminū Cū ḡ diuiſionis/nā ōnis res vel hz esse in se/vel hz esse in alio Si primū fic ē significatio rei ſbſtātiue/si 2m̄ fic est significatio rei adiectiue Ista tñ res in alio puta accīs nō significat̄ absolute/ſz ꝑut ab intellcū cōcipit̄ Nā in albo e albedine est cadē res q̄ significat̄ p̄ adiectiuū et ſubſtātiuū/et in vno ē significatio adiectiua/et in alio significatio ſbſtātiua Nā albū figit̄ rē seu fozmā alteri inherentē Albedo vo figit candē fozmā tḡ p̄ se ſtantē et alteri nō inherentē Vñ dicit text⁹ 2ñr q̄ significatio ꝑpe nō dicit̄ ſubſtātiua vel adiectiua/ſz res dr̄ significari ſbſtātiue vel adiectiue Et ſignificatio rei ſubſtātiue et ſignatio rei adiectiue ſunt modi vocū Hz ſubſtātiuatio et adiectiuatio ſunt modi dicē rū/et nō ſignificationū aut vocū Poſtremo dicit q̄ ōnia nōia ſubſtātiua dicūt̄ ſupponere/nōia vero adiectiua et vba dicūt̄ copulare

Queritur primo quot ſunt diuiſiones vocū ¶ Dico due ¶ Prima diuiſio est vocū in ꝑplexarū Alie ſunt p̄biles et ſubijci biles p̄ ſe ſumpte/vt hō lapis albū Alie ſunt neq̄ ſubijciles neq̄ p̄biles/vt nō ḡ igit̄ Alie ſunt p̄biles et nō ſubijcibiles/vt q̄libet oē nemo/et forte albus vel niuerſalia et ꝑticularia nō p̄nt ſubijci/ſed b̄ñ p̄ri/nā quādo ponūt̄ a ꝑte ſubiecti/nō ſunt ꝑtes ſubiecti q̄ opant̄ in ſubiectū copulā et ꝑtū/et ideo ſignū poſitū a ꝑte ſubiecti ponit̄ ibi tanq̄ ꝑditio quedā totalis ꝑpōis Hz q̄ñ ponūt̄ a ꝑte p̄ti ſunt ꝑtes p̄ti quia tūc nichil agūt in copulā et ſubiectū/et ideo totaliter dicūtur ꝑtinere ad p̄tū ¶ Scōa diuiſio vocū incōplexarū/quedā ſunt cathegrematice/queda ſincathegrematice/et quedā medie ſeu mixte Dicūtur āt pure ſincathegrematice q̄ ꝑter cōceptus quos imediate ſignificāt nichil ſignificant/niſi forte ea q̄ ſij quib⁹ adiūgūt̄ ſignt/vt nō/eſt/vel/ḡ/ōnis/et hui⁹modi. Dicūt̄ aūt voces pure cathegrematice/q̄ nō ſolū ſignt ꝛceptus quos imediate ſignificāt/ſz etiā res illis ꝛceptib⁹ ꝛceptas Et ſunt p̄ ſe ſubijcibiles ꝛ p̄biles et nullū purū ſincathegrema includūt/vt hō lapis albedo albū ꝛc Sed dicūt voces medie ſeu mixte vel q̄ ſignt ꝑter ꝛcept⁹ quos immediate ſignificāt res illas ꝛceptas/ſz nō ſunt p̄ ſe ſubijcibiles vel p̄biles/vl̄ q̄ includūt voces cathegrematicas vel ſincathegrematicas/vt hodie alicubi nemo nichil et multa ſignt alīq̄s res illis ꝛceptib⁹ ꝛceptas ſicut ſunt copule/negationes/et ſigna diſtributiua/vñ iſte ꝑpōes deus ē deus/jtē deus nō est deus/nichil oīo aliud pl⁹ aut minus ſignificāt ad extra q̄ iſte ēmin⁹ deus/dū tñ hec dictio eſt/p̄ciſe ſumatur vt copula Similiter iſta/ōnis hō est aiāl/nō plus vel minus ſignt ꝑter ꝛcep tus aiē/q̄ iſta/nullus hō est aiāl Vñ ōnis et nullus ſigna ſolū ſunt/q̄mō ſij vocales vl̄ mētales cozrñdētes ſupponāt/nichil vltra ꝛnotādo Et ille copule/ſ/ et nōest/ſignt diūſos mōs ꝛplectēdi ſeu ꝛponēdi ſios mētales/et ſi illi mōi cō plectēdi ꝛceptus ꝛpleriui ptinētes ad ſcdaz opationē intellcūs/jta/ꝛ dcōes/ꝛ vel/ſi/ḡ/ꝛ filia Vñ ꝛcept⁹ a q̄b⁹ ſumūt̄ ille dcōes ſincathe^cc ſi ꝛcept⁹ ꝛpleriui pluriū ꝑpōnū vel ſioz/de quo infra magz dicet/hec ōia biridan⁹ ¶ Hz ē adū tendū q̄ Ockam nō dicit voces cathegrēticas ſigre ꝛcept⁹/ſz res ad ex Et ita voces ſm̄ cū ſunt ſigna ꝛceptuū/nō q̄ ſignificēt ꝛceptus/ſz q̄ imponūt̄ ad ſignificandū illa eadē q̄ ꝛceptus mētis ſignīſ/jta q̄ ꝛceptus p^o et nāliter figit rē et vox ſecūdario et ad placitū figit eandē rem De iſto patebit in lcōe ſequenti.

¶ **Quæritur secũdo** vtrũ nõia adiectiua pñt supponere ¶ Dico ꝑm auctozẽ in textu q nõ/nã ipe in fine textus ꝓcludit ꝓ modũ notabil' dicens/vñ nõia substãtiua dñr supponere/nõia adiectiua et vba dñr copulare Et rõ est qz adiectiua inãꝫtũ adiectiua/nõ pñt reddere suppositũ vbo psonali/et iõ nõ pñt cẽ subiecta ꝓpõũ ꝓpter defcm ꝓgruitatis ¶ Si arguaꝝ cõtra Alb⁹ est nomẽ adiectiuũ/ibi adiectiuũ supponit/g̃ textus falsus ¶ Dico q textus intelligit̃ de adiectiuis sigtiue sumptis/mõ li alb⁹ nõ capit̃ ibi sigtiue/sz mãliter ¶ Replicaꝝ albũ currit/ꝯ albũ capit̃ sigtiue et supponit/igit̃ adiectiua sigtiue capta pñt supponere/et ꝓ ꝓns solutio mala ¶ Dico q adiectiua inãꝫtũ sunt adiectiua/nõ substantiuata nõ pñt supponere/mõ li albũ nõ capit̃ ibi adiectiue/sz substãtiuaꝝ in neutro gñe ¶ Replicaꝝ etiam adiectiua in masculino et fcio pñt supponere/vtz ꝓ multa exẽpla/vt doct⁹ hoc nozaꝝ/ignarus vitupaꝝ/justus florebit vt sol ¶ Dicũt ad hoc q adiectiua ꝓ fessionis bñ pñt supponere in masculino et fcio Sz repiũr etiã adiectiua nõ ꝓ fessionis in masculino et feiõ supponere/ideo dicendũ est q adiectiua duplicit̃ ꝓsideranꝫ Vno° pure adiectiue z grã sui significati/tũc nõ pñt ꝓ se supponere et hoc vult auctoz nr̃ Alio° ꝓsideraꝫ grã suoꝝ denõiatoꝝ seu ꝓnotatoꝝ/quia ꝓnotãt et denõiant subiecta in qb⁹ sunt/et tũc bñ pñt supponere ¶ Vñ notã dũ est q in spẽali adiectiua septẽ modi pñt supponere Primo qñ adiectiũ est relatiuũ/tunc supponit vtute sui añcedentis/vt sortes currit q̃ mouet̃ Scdo qñ adiectiuũ est demrãtiuũ/tũc supponit vtute rei demõstrate/vt ille scribit Tercio qñ adiectiua substantiuaꝝ vt albũ currit/et hoc vt sepius fit in neutro gñe Quarto° qñ est adiectiua ꝓfessionis/qñ.s. dat intelligere certũ substantiuũ/vt iustus saluabit̃ Quinto qñ capit̃ ꝓ suo denõiato vel ꝓnotato/vt albũ currit .i. subiectũ albũ qõ est alba currit Sexto qñ capit̃ ꝓ suo principali significato seu abstracto/vt albũ est accñs/albũ est colozatũ Septimo qñ capit̃ materialiter/vt album est adiectiuũ.

Arguitur primo cõtra textũ/ista diuisio posita ẽ in 3° tractatu ꝓ vno añpñto/g̃ ipa in hoc septimo supfluit resumit̃/ꝓña tenet qz diuersozũ artificũ dẽt esse diuersa cõsideratio ¶ Dico q diuersimode ꝓsideraꝫ hic et ibi/nã ibi ponit̃ ad sciendũ q xplexa nõ ponũr in pñtis Sz po² ꝯ ad sciendũ q ꝓplexa nõ pñt supponere ¶ Replicaꝝ oẽ subiectũ vel ptũ ꝓpõis pt supponere//sz ꝓplexũ pt cẽ subiectũ vel ptũ ꝓpõis/g̃ ꝓplexũ pt supponere Minor ꝓbaꝝ/vt ꝯ õnis hõ currit est ꝓpõ vlis/ibi hoc totũ ꝓplexũ õnis hõ currit supponit respectu h⁹ vbi est ¶ Dico q licz ꝓplexũ mãliter t nõ sigtiue captũ bñ supponat mãliter/qz tũc nõ sumit̃ vt ꝓplexũ/sz vt in ꝓplexũ/tñ ꝓplexũ formaliter et sigtiue captũ nõ pt supponere in suppõne psonali.

¶ Replicaꝝ etiã ꝓplexũ formaliter et sigtiue captũ in suppõe psonali supponit/g̃ solutio mala Tñs ꝓbaꝝ/vt hõ fortis pugnat Et hic/sortes ẽ hõ alb⁹

¶ Dico liz ꝓplexũ indistãs bñ supp⁹/nõ tñ ꝓplexũ distans vt dcm ẽ in 2° pũcto

Arguitur secũdo cõtra diffinitionẽ t̃mini sic/bcus ẽ t̃i⁹ et tñ nõ sigt vle finito Scda ps añcedẽtis ꝓbaꝝ ꝑmo qz nõ sigt rẽ vlem/cũ nõ sint plures dij/nec sigt rẽ pticularẽ vl' singularẽ/qz de⁹ nõ est indiuiduũ Itẽ sic arguit sol mũdus tẽ/sunt t̃mini/et non sigñt vle qz nõ pñtur de pl'ibus/nec pticulare qz non sunt indiuidua ¶ Ad ꝑm dico q de⁹ ẽ t̃min⁹ vlis/et licet nõ sint plures dij/tñ bcus sigt vnã ecñciã cõem trib⁹ psonis/et ita ptur de pluribus psonis realiter

distinctis/vt pr̃ est deus/filius ẽ deus/ispũs scũs ẽ deus Etiã dz q deus in ꝑma impõe fuit impositũ ad signdũ rẽ cõicabilẽ plurib⁹/)deo gẽtiles ponebãt plures deos ¶ Ad 2ᵐ dico q licet sol et mũs⁹ nõ pñtur de plurib⁹ actu/tñ aptitu dine De solutione isti⁹ et replicaꝝ videaꝝ supza in ꝑmo tractatu ẽca diffinitio nẽ t̃mini cõis lcõne nona ¶ Replicat chimera ẽ t̃min⁹ qui neq; actu nec aptitudine ꝑt ꝑz de plurib⁹/g ad rõem t̃mini nõ requirit̃ q significet ꝑticulare vel vl̃e qõ ꝓdicetur de pluribꝫ actu vel aptitudine Alĩs ꝓbaꝝ qz chimera sign simplr nõens ¶ Dico q chimera est t̃min⁹ signs vl̃e/et licet nõ sign rẽ vl̃em vl̃ ꝑticularẽ habentẽ cẽ a ꝑte rei/tñ significat rẽ ymaginabilẽ habentẽ esse in ymagmatione et intellectu.:

Arguitur tercio ?tra diffinitionẽ significatõis sunt aliq̃ voces q̃ signt nãliter/vt gemitus infirmoꝝ/latratus canũ/et tñ diffinitio signtionis ipis nõ ?uenit/qz nõ repñtant rẽ ad placitũ/g̃ diffinitio nõ ?uenit õni ?tẽto sub diffinito ¶ Dico q signtio nãlis nõ ?tinet̃ sub diffinito/qz ꝯ diffinit̃ signtio rei ad placitũ Et sic signtio capit̃ dupl̃r Uno⁰ gñaliter ꝑ quacũq; signtione rei p vocẽ siue fuerit ad placitũ siue nãliter/et de illa loqꝫ auctor in ꝑmo tractatu Allio⁰ capit̃ signtio stricte ꝑ sola signtione ad placitũ/et ita diffinit̃ hic. ¶ Replicaꝫ capiendo signtionẽ stricte adhuc aliq̃ ?tinet̃ sub diffinito q̃bus nõ ?uenit diffinitio/g̃ est mala Alĩs ꝓbaꝝ qz signa vl̃ia et ꝑticularia signt/et tñ eoꝝ signtio nõ est repñtatio rei p vocẽ ad placitũ/qõ ꝓbaꝝ qz nõ signt rẽ/eo q̃ res ꝯ capit̃ ꝑ re vl̃i vel ꝑticulari ¶ Dico q signa vl̃ia et ꝑticularia ꝓpe non signt/sz ꝯsignt iõ nõ ?tinet̃ sub diffinito/et g̃ nõ dñr carthegremata/sz sincathegremata.i.ꝯsignt̃ia ¶ Posset replicari oẽ nomẽ ꝑm grãmaticos signt̃ baz ꝓpriã vel cõem et ꝑ ꝓpñs nõ solũ dicũt̃ ꝯsignt̃ia ¶ Dico q ibi capit̃ significare cõiter vt non distinguit̃ ꝓ ꝯsignificare/sz ꝯ significare capit̃ stricte vt distinguit̃ ꝓ ꝯsignificare

Arguitur quarto cõtra illũ textũ signtio rei ꝑtiue fit ꝑ nomẽ ꝑtiuũ/et signtio rei adiectiue fit ꝑ adiectm̃ et ꝯ sic Albedo ẽ nomẽ substãtiuũ et nõ sign rẽ substãtiuã sz adiectiuã/qz sign formã accitale adiacẽtem suo subiecto Et itẽ rõnale ẽ nomẽ adiectiuũ et nõ sign rẽ adiectiuã sz substãtiuã/qz sign alãm rõnalẽ g̃ textus flũs ¶ Dico licet albedo et filia abstracta accitiũ significẽt rẽ adiacentẽ et inherentẽ subiecto/tñ nõ signt illã rẽ ꝑ modũ inherẽtis alteri/sz ꝑ modũ ꝑ se stãtis/qz signt formas suas abstrahẽdo a ꝑbiecto ꝯtarõnale licet significet rẽ ꝑbstãtiuã/nõ tñ illã sign ꝑ modũ ꝑ se stãtis/sz ꝑ modũ alteri inherẽtis ¶ Replicaꝫ sigre rẽ aliter esse cẽ est/est falsa sigre ꝑi g̃ albũ vel aliud abstractũ sigret rẽ inherentẽ nõ inherere/sigret aliter rẽ cẽ cẽ e/ g̃ illa signtio ẽ falsa ¶ Dico negãdo ꝓñz et cã est qz sign illã rẽ mediãte intellectu/q̃ ꝑt rẽ seu formã accitalẽ vere intelligere sine subiecto/et abstractiue significare/qz vt dicit phus 2⁰ phiz Abstrahentiũ nõ est mendatiũ De ista materia videaꝫ in scdo tractatu de accñte lcõne decima in 3ª quẽstione

Suppõ est acceptio t̃mini substãtiui ꝑ aliq̃ dñt

ãt suppõ et signficatio: qz signficatio fit ꝑ impõem vo

cis ad significandũ rẽ Suppõ est acceptio termini iã

significãtis rẽ ꝑ aliquo: vt cũ dicit: homo currit: iste ter

min⁹ hõ tenet̃ stare ꝑ sorte vel platone et sic de alijs
Dñi significatio prior est suppõe Scõo dr̃ñt qꝫ significatio est vocis Suppõ est termini cõpositi ex voce et significatione: g̃ supponere et significare nõ sunt idem: ſz differũt ꝓlocũ a cõiugatis Jtẽ tercio significatio est signi ad signatũ Suppõ vero est supponentis ad suppositũ: ergo suppõ non ẽ significatio Copulatio est acceptio termini adiectiui ꝑ aliquo.

Primũ punctũ h⁹ lcõnis ẽ qꝫ Suppõ ẽ acceptio tĩj ſbtiui ꝑ aliq̃/jn q̃ li acceptio ponit̃ ꝑ g̃ñe Et ponit̃ tĩj ſbſtãtiui ad dr̃ãm copulationis/q̃ ẽ passio tĩj adiectiui Et po² ꝑ aliq̃.i. ꝑ figto vl' suppposito/aut ꝑ ꝓtento sub figto Et nõ valz hec exp̃o/ꝑ aliq.i. ꝑ significato/qr tũc diffinitio nõ conueniret suppõi ꝓsonali/vt hõ currit in q̃ tĩ⁹ nõ accipit̃ ꝑ re figta ſz ꝑ suppositis ꝓtẽtis sub re figta Nec vz ista exp̃o ꝑ aliquo.i. ꝑ suppposito/qr tũc diffinitio nõ conueniret suppõi simplici/vt hõ est spẽs/in q̃ tĩ⁹ nõ capit̃ ꝑ suppositis ſz ꝑ natura cõi figta ꝓ ipm Et nõ capit̃ h̃ li aliq̃ cũ ꝓcisione/vt excludat plura litarẽ/ſz dẽt intelligi qꝫ suppõ ẽ acceptio tĩj ꝑ aliq̃ supple ad min⁹/jta qꝫ nichil possit supponere nisi ad minus supponat ꝑ aliquo/non obstante quin possit etiam accipi ꝑ pluribus.

Scõm punctũ est qꝫ suppõ capit̃ dupl'r Vno° realit̃ vt ẽ tĩ⁹ ꝑᶜ impõis/ z tũc suppõ est infrapositio alic⁹ rei/vt fundamentũ supponit̃ picti Allio° capit̃ vt ẽ zᶜ impõis/et h̃ dupl'r Vno° grãmaticaliter zᶜ est vna relatio fũdata in suppposito/et tĩata ad ipm appositũ Allio° logicaliter ꝑ q̃dã relatione fũdata in voce signtẽ aliq̃ substãtiue/et tĩata ad re h̃gtã vl' res figtas/aut ad aliq̃ ꝓtẽta sub figto Et h̃ 3° mõ capit̃ h̃ suppõ ¶ Et nota qꝫ bᵐ auctorẽ nrm suppõ logicalis fit tã in ꝓpõe q̃s ex̃ ꝓpõez/hz ñ grãmatical' Cui⁹ rõ est qr suppõ vt h̃ ca² est q̃dã relatio vel q̃dã respcũs tĩj ſbſtãtiui ad rẽ figtã/mõ tĩ⁹ ſbtiuus ꝑt capi ꝑ re figta ex̃ ꝓpõm/et etiã in ꝓpõe Scõo ꝓbat̃/nã tũc ponit̃ aliq̃ relatio vel respcũs qñ e⁹ fundamentũ et tĩ⁹ ponit̃/ſz posito tio ex̃ ꝓpõez po² fundamtũ et tĩ⁹ ꝓpõnis/g̃ tĩ⁹ ex̃ ꝓpõez ꝑt supponẽ/bᵒ² ꝓbat̃ qr fundamtũ suppõis ẽ tĩ⁹ ſbtiu⁹/et tĩ⁹ suppõis ẽ res figta ꝑ qua accipit̃

Terciũ punctũ qꝫ h̃ nomẽ tĩ⁹ ꝑt capi tripl'r Vno° g̃ñalit̃ ꝑ õni illo qõ lorũ Et isto° ꝓpõ ꝑt cẽ copula/aut ſbtũ/vel ꝑtũ/aut etiã octatio alic⁹ ilva Etiã fincathe⁴ª ſt tĩj Et ita dᶜ.p.p° pox Termi⁹ ẽ i quẽ resoluit̃ ꝓpõ Aᵒᵃ ca² tĩ⁹ put distinguit̃ ꝓ ozõez/zᶜ oẽ mꝰplexũ vocat̃ tĩ⁹ Et h̃° fincathe⁴ª ꝑt cẽ tĩj Et istis duobz mõis ñ simit̃ h̃ tĩ⁹/3ᵒᵒ capit̃ tĩ⁹ ꝑcise et magz stricte ꝑ illo qõ ſtiue sumptũ ꝑt cẽ ſbtũ vel ꝑtũ ꝓpõis Et isto° nullũ fincathegrẽ ꝑt cẽ ſbtũ/vt signa vlia ꝑticularia/nec adubia nec ꝓiuctiones nec ꝓpões/nec etiã vba/qr talia liz possint cẽ ſbtũ vel ꝑtũ ꝓpõis si sumãt̃ mãl'r vel simpl'r/nõ tñ qñ sumũtur ꝓsonal'r aut ſtiue/vbũ tã infinitiui modi etiã ſtiue captũ ꝑt supponere/vt legere ẽ agere ¶ Nõ solũ aũt vnũ mꝰplexũ ꝑt cẽ tĩ⁹ sic accepto tmino/ſz etiã ꝓpositũ ex duob⁹ mꝰplexis vt est cõpositũ ex adiectiuo/et ſbſtãtiuo/et etiam

ꝓpositū ex ꝑticipio vel aduerbio vel ꝓpōe cū suo casuali Exēpla sunt vt hō albus est hō/ibi nec hō nec albus est subiectū/ꝫ hoc totū hō alb⁹ Similiter hic currens velociter est hō/ibi hoc totū currens velociter ē subiectū De casu obliquo si posset esse subiectū vel ptū ꝑz in ꝓma questione hui⁹ lcōnis

Quartū punctū ꝙ auctor in textu ponit tres dras int̄ suppōem et significationē Prima dra est ꝙ sigtio et suppo fiūt diuersimode/nā sigtio fit ꝑ impōem vocis ad signdū rē aliquā Hz suppo fit ꝑ acceptionē tij ia signtis rē ꝑ aliquo/ita ꝙ suppo ꝑsupponit sigtione ad hūc sensum ꝙ nichil ꝑt supponere nisi significet aliqd Scda dra est ꝙ sigtio ē ipius vocis/Et suppo ē ipius tij ia ꝓstituti ex voce t sigtione Et ita suppo t sigtio dr̄nt ex pte subiecti Aliud em̄ est vox et ti⁹ Nā vtꝫ patuit in ārto pūcto/vox ē nuda platio Et ti⁹ ꝓponit ex voce tanḡ ex materia/et ex significatione tanḡ ex forma/et ita termin⁹ supaddit voci significationē Tercia dra est ꝙ signi ad sigtū Suppo vero ē relatio tij supponētis ad rem suppositā

Quintū punctū est ꝙ biridianus ponit ātuor̄decim regulas ꝑ ḡas scire ꝑñt esse subiectū vel ꝓdicatū ꝓpōis ¶ Prima regula Omis tmin⁹ possibilis supponere/ꝑt subijci vel ꝑdi in ꝓpōe cathegorica ꝫ nō ꝓuertit ¶ Scda regula nulla dcō sincathe^a ꝑt subijci vel ꝑdi ꝑ se ¶ Tercia nullū nomē obliquū ꝑt tm̄ modi/qō ꝑt ꝑ se subijci et ꝑdi/vt secare ē agere ¶ Quinta regula Oē nomen substātiuū rectū/et oē adiectiuū rectū in neutro gñe ꝑt subijci vel ꝑdi De adiectiuo ē dubitatio int̄ doctores ¶ Sexta nulla ozō ꝓfecta ꝑt subijci vl ꝑdi et hoc capta sigtiue ¶ Septima nulla ozō impfecta ex vbo et determinatione nisi fit vbū infinitiui modi ꝑt subijci vel ꝑdi ¶ Octaua ōnis ozō impfcā ex recto cathegrematico et aliquo alio addito ꝑ modū determinationis/vt hō albus vel equus petri ꝑt subijci vel ꝑdi/licet forte non ōnis ¶ Nona regula Omis ozō impfecta ex pluribꝫ substātiuis aliq̄ ꝓiūctione ꝓiūctis ꝑt subijci vel ꝑdi/vt hō et equus/ista bos vel leo ¶ Decima ōnis ozō impfcā ex solo cathegrēte t sincathegrem̄ ꝑt ꝑdi/ꝫ nō subijci nisi sincathegrema sit infinitans et nō negans ¶ Undecima nulla ozō impfcā ꝑt supponere ꝛi illud qō positū est ꝑ modū determinationis repugnet substātiuo/vt hō rudibilis/ꝫ si nō repugnet ꝑt supponere ¶ Duodecima ē de ōni dcōne cui cozrñdet ꝓceptus ꝓplexus dicendū ē sicut de ozōe cui eq̄alet. s. q̄ explicat qd̄ nōis illius dcōnis/vt ē de li vacuꝰ et sua diffinitione ¶ Terciadecima Oē nomē substātiuū rectū et pure cathegrematicū cui cozrñdet ꝓcept⁹ simplex ꝑt supponere ¶ Quartadecima Oē nomē infinitū qō potest esse subiectū vel ꝓdicatū ꝑt supponere Possent dari alie regule/ꝫ hec sufficiūt qz videnr̄ ꝑncipaliores.

Queritur primo vtrū obliquꝰ ꝑt ē subiectū ꝓpōis/vt hō azinꝰ currit ¶ Ad hoc rñdet ꝙ obliquꝰ ꝑ se nō est subiectū/ꝫ obliquus cū recto Probat ꝙ subiectū est de quo aliqd̄ dicit/ꝫ cū dico hōis azinus est currens/pz clare ꝙ currēs mediāte hoc verbo est dicit nō de li hōis solū/ꝫ de hoc toto hōis azinꝰ Scdo ꝓbat ꝙ cū dico brunellus est regis equꝰ oēs ꝓcedūt ꝙ hoc totū regis equꝰ est ptū/ꝫ in ꝙuersione ptū fit subiectū/et ꝫb loyc cū igit̄ ꝛc Tercio cū dicit̄ q̄libet hōis azinꝰ currit/oīs ꝓcedūt ꝙ hoc totū hōis azinꝰ est subiectū/ergo ḡ nō esset subiectū remoto illo sincathe^e quilibet

¶ Arguit cõtra/hec ẽ vlis Cuiuslibz hõis azin⁹ currit/g̃ ille obliqu⁹ hõis se solo est ibi subiectũ/et nõ hoc totũ hõis azin⁹/ꝓña tenet qz opz subiectũ ꝓ hõis vlis cẽ distributũ/et nichil distribuit ibi nisi li hõis ¶ Dico q ꝑdicta ꝓ positio nõ ẽ pure vlis/nec pure indefinita/qz nec totale subiectũ est distributũ nec indefinite sumptũ Opz ẽ indefinita de recto/et vlis de obliquo Sicut etiã dicit de modalibz/q aliqñ sunt vles simplr tã de dicto q̃ de mõ Et aliqñ vles de dicto/et ꝑticulares de mõ Aut ꝑt ibi assignari duplex subiectũ distributõis et loquutionis/vt patuit in ꝑmo tractatu ¶ Si arguat ꝑm ꝑ⁹ pñm ꝑ⁹ pozũ iste ẽ bon⁹ syllo⁹ in ꝑma figura Cuiuslibet hõis azin⁹ currit/sortes ẽ homo/g̃ sortis azin⁹ currit/g̃ maioz ẽ vna vlis/qz ex puris ꝑticularibz nichil seq̃t/et ꝓ pñs habet q ille obliqu⁹ hõis est solũ subiectũ/qz est mediũ distributũ in ꝑma figura/sz medium dẽt esse subiectũ maioris et ꝑtũ minoris ¶ Dico ꝑm biridanũ q ẽ bon⁹ syllo⁹ ex obliqs/qz sub quocũz ẽmino distributo ꝓtingit sumere sb iectũ et inferre ꝓclusionẽ/siue ille ẽi⁹ fit subiectũ vel ꝑtũ aut ps ei⁹ Et ideo est bon⁹ syllo⁹/sortes est videns oẽm equũ/brunellus ẽ equus/g̃ sortes ẽ videns brunellũ Et nõ opz q tales syllõi sint ꝑpe in aliqua triũ figurarũ de q̃b⁹ figuris loq̃t ꝑhus in ꝑmo pozũ/qz ibi nõ distinxit nisi figuras et modos syllogz/in q̃bus in vtraq; ꝑmissarũ medium erat totale subiectũ vel totale ꝑtũ Et iõ ꝑdictus syllo⁹ nõ est in aliqua figurarũ Nec ẽ inconueniẽs ex indefinitis syllogizare dũ tm fiat subsumptio sub ẽmino distributo ¶ Si arguat adhuc obliqu⁹ se solo ẽ subiectũ pz hic/oẽm equũ hõ est videns/equus regis ẽ equus/g̃ equũ regis hõ est videns/q̃ro eñ q̃d est subiectũ maioris Dicit equũ/tũc hẽo ꝑpositũ Et ꝓbo q nõ hõ vel aggregatũ Nõ hõ qz sic maioz nõ esset vlis/sz indefinita Etiã si hõ esset ibi subiectũ/tũc iste ceñt vles/equũ õis hõ videt/equũ nullus hõ videt/et g̃ essent ꝓtrarie q̃d est flm̃/cũ in casu possibili ꝑñt sil' esse ve Da totũ aggregatũ nõ fit subiectũ pz qz illi ẽij nõ hñt aliquã ꝓnexionẽ adinuicẽ instructione ꝓpter quã esset vn⁹ ẽmin⁹ ¶ Dico q in maiozi hõ est subiectũ/ et ꝑtũ est equũ videns qz determinatio dẽt vniri cũ suo determinabili cũ q̃ cõstruit sz hec dcõ equũ ꝓstruit cũ videns sicut determinatio cũ suo determinabili/mõ videns se tenet ex pte ꝑti/g̃ etiã li equũ Dñ bm grãmaticos scpe pmittit q ꝑtã ponat añ subiectũ/iõ nõ est mirũ/si aliqñ ps ꝑti ponat añ subiectũ ¶ Et ad illud si hõ eẽt ibi subiectũ tũc iste ceñt ꝓprie/equũ õnis hõ videt ẽ ¶ Dico q ñ sunt ꝓprie qz ad ꝓprietatẽ requrit q quicq̃d ptinet ad subiectũ dẽt distribui in vtra q̃/et q̃cq̃d ptinet ad ꝑtũ etiã dẽt distribui in negatiua/sic nõ est in ꝓposito

¶ Si arguat ꝓpões eq̃pollẽres hñt idẽ subiectũ vel equalens/sz qñ ꝓpõ de obliquo exponit/tũc in exponẽte obliquus mutat in rectũ q̃ ẽ ibi subiectũ/ g̃ et obliquus in exposita erit subiectũ Minoz ꝓbat vt hõis azinus currit/ex ponit sic hõ est cui⁹ azinus currit ¶ Dico ꝑmo ad maiozẽ q ipa nõ est vliter vera/qz iste eq̃pollent q̃dã hõ currit/et q̃dã currens est hõ/et tm nõ hñt idẽ subiectũ Etiã dico ad minozẽ q ꝑm illã resolutionẽ multe ꝓpões vere ceñt false/ vtz hic Nã hec est vera aristotelis azin⁹ est moztu⁹/et resoluẽs falsa scz aristotelis est cui⁹ azin⁹ ẽ moztuus Nec valet in negatiuis/nã ista est va brunellũ sortes nõ videt/posito q ãbo sint moztui/et tũ ista ẽ falsa brunellus est quẽ sortes videt Itẽ ista ẽ vera chimerã sortes nõ videt/et tũ ei⁹ exponẽs est falsa chimera est quã sortes videt ¶ Sz diceres q negatiue nõ dẽt sic exponi/sz sic brunellus nõ est quẽ sortes videt/chimerã sortes ñ videt.i.chimera nõ est quã sortes videt Sed cõtra arguit et pono casum q sortes nõ videat azinũ/et plato

videat eū/tūc ista est va brunellū hō nō videt/et tū exponens est falsa brunell⁹ nō est quē hō videt qz sua ꝑdictoria est vera/g̃ cōcludendo melius ē dicere q tū totū hominis azinus est subiectū ꝛc

Queritur secūdo quō diffinit suppō ꝑm viā noialiū ¶ Dico q ꝑm tho mā maucluelt Suppō est tmin⁹ stās ꝑ se vel ꝑ alio ꝑut est ps ꝓpōnis Secundū biridanū Suppō est acceptio tij in ꝓpōe ꝑ ali quo vel aliq̃b⁹/de quo vel ꝑ quib⁹ demrātis ꝑ ista ꝓnōia hic hec hoc vl̃ equa lentia/talis termin⁹ verificat mediāte copula talis ꝓpōnis/vt in hac ꝓpōne/ ōnis hō currit/jbi li hō supponit ꝑ quolibet hōie qui est/qz de quolibet illoz mediāte copula est/verificat Quocūq; em̃ hōie demōstrato/hec est va hoc ē hō Similiter li currens supponit ꝑ quolibet currēte q̃ est/qz de quolibet cur rente demrāto/hec est vera/hoc est currens/jtē ppl'us est magn⁹/li pplus sup ponit ꝑ illis de qnib⁹ fil' demōstratis est verū dicere hoc est ppl'us Ex quo seq tur q si nichil currat/ille termin⁹ currens positus in illa ꝓpōne/hō est currēs ꝑ nullo supponit/qz tūc de nullo verificat mediāte copula illius ꝓpōis/nam quocūq; ente demōstrato hec est falsa/hoc est currēs cū ꝑ casum positū nichil currat/jta quoq; hic/chimera ē chimera/subiectū ꝑ nullo supponit qz subiec tū de nullo verificat Similiter est de istis adam est/antichristus ē Dz cū dico adā fuit/antichristus erit bñ supponūt/qz subiectū supponit ꝑ aliquo de quo verificat mediāte copula talis ꝓpōis/qz licet ista nō sit vera/hoc ē adā/tñ bñ ista est vera/hoc fuit adā ¶ Sequtur ex dictis diffinitionib⁹ q ꝑm viā modno rū termin⁹ nūq̃ supponit extra ꝓpōez Etiā sequt q termini ficti nō supponūt Sequt 3° q nō solū termini figtiue capti supponūt/sz etiā termini capti nō sig nificatiue ꝑ suppōem mālem/quā auctor nr̃ nō ponit Ex quib⁹ ptz q auctor nr̃ multū diffozmiter loqtur de suppōnibz cū ipis modernis/vt inferius magis late patebit Quō vero ista suppō diuidat in q̃stione scda videat lcōis seqntia

Arguitur primo cōtra diffinitionē suppōis ficte omis acceptio est actio suppō nō ē actio/qz ē relatio de pñto adaliq̃d/g̃ mala dicit q suppō est acceptio ¶ Dico q licet suppō nō sit acceptio ꝓpcione fozmali et ordinata/tñ bñ ꝓcōe causali et inordinata/est em̃ sensus Suppō ē q̃dā relatio causata ab accꝯtione tmini substātiui ꝑ aliquo Vel ꝑt dici q acceptio nō capit hic actiue vel passiue sz neutraliter ¶ Replicat si suppō eet ac ceptio etiā quocūq; mō capiat acceptio/tūc seq̃ret q suppō nō eet passio ter mini suppōnibilis qđ est falsum Sequla ꝓbat qz acceptio termini est ꝓtingēs nā ꝓtingit terminū accipi z nō accipi/sz passio dēt ncc̃rio ꝓuenire suo subiecto ¶ Dico q suppō et acceptio capiūt dupl'r Vno° vt dicūt actū/vt sz accep cio dicat actuale acceptionē/et suppō actuale suppoez/et sic ꝓtingenter cōue niūt tio supponibili Alio° vt dicūt aptitudinē/sz capiēdo acceptionē ꝑ apti tudinali accep°e/z suppōz ꝑ supponibilitate/z nccio ꝓuenūt tio supponibili

Arguitur secūdo cōtra illā ꝓticulā termini substātiui cū dicit/quilibet azin⁹ albus currit/jbi albus supponit ꝓfuse distributi ue et est adiectiuū/g̃ male ꝺz suppō est acceptio tmini substātiui ꝑ aliquo ¶ Dico q nec azin⁹ ꝑ se/nec albus ꝑ se est ibi subiectū supponēs ꝓfuse distribu tiue/sz hoc totū hō albus ¶ Replicat bñ sequt hoc totū hō alb⁹ supponit/ g̃ q̃libet ei⁹ ps supponit/ab expōsita ad exponentē ¶ Dico q totū in ante n capit fincathegrematice ꝑ q̃libz ptc/sz cathegrematice ꝑ integro seu totali Etiā posset dici q adiectiuū ꝑ se nō ꝑt supponere licet cū alio ¶ Replicat

etiã adiectiuũ ꝑ se supponit vt albũ currit ¶ Dico q tũc nõ capiť adiectiue/ſz substãtiue/qz substãtiuať in neutro gñe Ad ifto dcm̃ eſt in p̃cedenti lcõne

Arguitur tercio cõtra illã pticulã ꝑ aliquo et hoc ſic Nõia collectiua numeri ſinglis/et nõia collectiua numeri plis ſupponũt/z tñ iſta diffinitio nõ ꝓuenit eis/g̃ diffinitio nõ ꝓuenit õni ꝓtẽto ſub diffinito Scda ps añtis ꝓbaťqz nõia collectiua et ťij plis numeri nõ importãt aliq̃d/ſz important plura/iõ nõ accipiũtur ꝑ aliquo/ſz ꝑ aliquib⁹/g̃ diffinitio nõ ꝓuenit eis ¶ Dico q ťij plales importãt vnũ aliq̃d/ſz ꝑ modũ pluriũ z nõ important plura/ſicut faciũt nõia cq̃uoca/p ꝓ dzñt etiã a nõibz ſinglis numeri q̃ importãt vnũ aliq̃d ꝑ modũ vni⁹ Ad nõib⁹ collectiuis dz q licz nõ importẽt vnũ ſimplr/tñ iportãt vnũ aggregatione/ꝑ quo ſunt apta nata accipi/vt ſunt pplus turba exercit⁹ legio ꝛc̃/et hoc ſufficit ad ſuppõez terminoꝝ ¶ Replicať t̃mini ficti vt chimera hircoſeru⁹ vacuũ pñt supponere/et tñ nõ important vnũ aliq̃d ꝑ modũ pluriũ/nec vnũ aggregatione/qz important nõ ens/et nichil/g̃ hoc nõ ſufficit ad ſuppõem termini/et p ꝓñs diffinitio adhuc nõ cõuenit õnib⁹ ꝓtẽtis ſub diffinito ¶ Dico q licet termini ficti nõ importent aliq̃d vnũ ens q̃ ſit a ꝑte rei/tñ important aliq̃d ens in ymaginatione vel cõceptu/ et hoc ſufficit Illã ad hoc q termin⁹ ſupponat ꝫ⁹ pe. hiſ. ſufficit q ſit t̃min⁹ ſ⁹ ſtãtiu⁹ aptus natus accipi ꝑ aliquo/ſiue illud fuerit a ꝑte rei/ſiue ſit ſolũ ymaginabile ¶ Si arguať dc nõibz eq̃uocis ad min⁹ illa nõ accipiũť ꝑ aliquo ſz ꝑ aliq̃b⁹ qz importãt plura/et tñ pñt ſupponere/g̃ illa pticula ꝑ aliquo male ponit in diffinitione ¶ Dico ꝫ⁹ aliquos q ťij eq̃uoci ſi capiantť eq̃noce nõ pñt ſupponere/et illi dicũt q diffinitio intelligiť Suppõ ẽ acceptio ťij ſſbſtantiui ſupple nõ eq̃uoci Sz vltra dicũt q ťij eq̃uoci capti ꝑ vno ſuoꝝ ſigtoꝝ bñ pñt ſupponere Sz alij dicũt q ťij eq̃uoci eq̃uoce capti/et etiã ťij plurales/et nõia collectiua pñt bñ ſupponere Et q̃ arguiť nõ accipiũť ꝑ aliquo Ad hoc dicit q li aliquo nõ debet capi cũ p̃ciſione/ſz debz intelligi ꝑ aliquo ſupple ad min⁹/nõ excludendo tñ quin poſſit accipi ꝑ plurib⁹/vt dcm̃ eſt in ꝓmo p̃cto Et ideo moderni dicũt q ſuppõ eſt acceptio ťij in ꝓpõe ꝑ aliquo vl aliquib⁹ ꝛc̃ Et p hanc ſolutionẽ melius et facilius rñdeť ad ꝓpoza argumẽta ¶ Etiã ſoluiť argumentũ diffinitio nõ ꝓuenit ſuppoſitioni ꝓfuſe diſtributiue/vt õnis hõ currit/ibi hõ ſupponit ꝓfuſe diſtributiue/et tñ nõ accipiť ꝑ aliquo ſz ꝑ aliq̃bz Dicit q li aliquo nõ excludit numerũ pluralẽ ꝛc̃.

Arguitur quarto cõtra dzãm ꝓmã ſignificationis et ſuppõis/ibi dicit q ſignificatio ẽ ꝓz ſuppõe/ſta q ſuppõ ꝓſupponit ſignificationẽ Cõtra t̃min⁹ cõis ſupponit ꝑ inferioꝛib⁹/vt hõ õnis hõ currit/z tñ termin⁹ cõis nõ ſignificat inferioꝛa/g̃ ſuppõ nõ ꝓſupponit ſigtionẽ Scda ps añtis ꝓbaťqz ťi⁹ cõis ſigt nãz cõem/z nõ inferioꝛa illi⁹ nature cõis/vt aſſerũt oẽs reales ¶ Dico ꝛcedẽdo totũ añs et ei⁹ ꝓbationẽ/ſz negↄ ꝓñam/et cã eſt qz licet ſuppõ ťij cõis nõ ꝓſupponat ſignificationẽ illoꝝ inferioꝝ vl ſuppoſitoꝝ ꝑ q⁹ ſupponit/ꝓſupponit tñ ſignificationẽ nature cõis illoꝝ inferioꝝ ꝑ q⁹ ſupponit ¶ Replicať g̃ ťi⁹ cõis vnũ ſigt/et aliud ſupponit q⁹ vi deť in ꝛcuenies/ꝓbaťqz ſuppõ ẽ acceptio ťij ſubſtãtiui ꝑ re ſigta p ipm Si g̃ ťi⁹ cõis ſupponeret ꝑ inferioꝛib⁹/nõ acciperť ꝑ re ſignificata p ipm ¶ Dico q nõ opz tm̃ ſp accipi ꝑ re ſignificata/ſz accipiť ꝑ aliquo ſupple ſignificato vl ꝓtẽto ſub ſigto Ita etiã videm⁹ de ꝛcretis q̃ nõ ſupponũt ꝑ ſignificato. ſ. formali accñtali/ſz ſupponũt ꝑ denõiato. i. ſubiecto ſuo q̃ nõ ſignificant.

¶ Si replicaꝫ termin⁹ cōis nō sig̃t naturā cōem/ſz significat inferioza et⁹ g̃ solutio mala Dñs ꝓbaꝫ qz nulla cōis natura est ponenda/nā oē qō est vnū numero est ¶ Ista materia est ꝓblematica hñs ꝓ vtraq; ꝑte rōes fortissimas/ Nā modni vt ockam biridan⁹ et alij multi nō ponentes naturas vl'es a ꝑte rei/ dicūt t̄minos cōes nō significare naturas cōes/qz nō sunt b̄m eos/ſz dicūt illos significare imediate ſuppoſita ſeu indiuidua ꝓ quib⁹ etiā ſupponūt/t ideo b̄m eos t̄min⁹ cōis idē sig̃t t idē ſupponit/et hoc videꝫ velle ꝓpḥus ꝓmo posterior Et ꝓñr dicūt q; vniuerſale ē vna res ſingularis/t nō est vl'e niſi ꝑ ꝓtionē vl'ſignificationē/qz est signū plurīū Sz oppoſitū iſtius tenent viri doctiſſimi/thomas ſcotus/albertus magn⁹/et alij vt ſupra in ꝓhemio ſcōi tractatus.

¶ Poſſet argui cōtra diffinitionē copulationis ſic Cōiunctio ōr copulare Etiā hoc verbū est dicīꝫ copulare/t tm̄ illa nō ſunt adiectiua/g̃ male dicīꝫ q; copulatio ē acceptio t̄mini adiectiui ꝓ aliquo ¶ Dico q; iſta tria ꝓiūctio/copula verbalis/et adiectiua diuerſimode dicūt copulare Nā ꝓiūctio copulat alia a ſe adinuicē/vt cū dicīꝫ petrus et paulus/ibi li et nō copulat ſe alijs/ſz alia int̄ ſe Ita etiā copula v̄balis nō copulat ſe/ſz alia int̄ ſe inq̃tū copula est vt hō ē aiāl/ioco dicit ꝓpḥus ꝓmo pier. q; li est/est nota cop; q̄ de altero dicūt Sz adiectiua nō copulāt alia int̄ ſe/ſed copulāt ſe cū alijs. ſ. ſubiectis grā ſui modi ſignoti ꝓ modū inherētis/hoc est adiectiua sig̃nt formas accīles nō potentes ꝑ ſe ſubſiſtere/ideo de natura ſua ig̃ūt ſe ſubiectis ſuis q̄bus inherent/et a q̄bus ſuſtētant Sz aduerte q; v̄ba grā actus ſpecialis q̄ ſignificaꝫ ꝑ ꝓtipiū etiā copulant ſe alijs ſicut adiectiua/qz ꝓtipia sig̃nt ꝓ modū adiacentis alteri Sz grā act⁹ gñalis qui in reſolutione exp̄miꝫ ꝑ li est/nō copulant ſe alijs/ſed alia copulant adinuicē ſcz p̄dicatū cū ſubiecto

Suppoſitionū alia cōis: alia diſcreta Suppō cōis est q̄ fit ꝑ terminū cōem: vt homo: aiāl Diſcreta ē q̄ fit ꝑ terminū diſcretū: vt ſortes plato Vel ꝑ terminū cōem cū ꝓnomine demōſtratiuo ꝓmitiue ſpeciei vt iſte hō qui est termin⁹ diſcretus Suppōnū cōium alia naturalis: alia accītalis Suppō naturalis ē acceptio termini cōis ꝓ ōnib⁹ his ꝓ quibus aptus natus est ꝓticipari: vt iſte termin⁹ hō ꝑ ſe ſumptus ſupponit ꝓ ōnib⁹ hōib⁹: tam qui ſunt: qui erūt: et qui fuerūt Accidentalis ſuppō est acceptio termini cōis ꝓ ōnib⁹ ꝓ quibus exigit ſuū adiunctū: vt hō currit: hic iſte termin⁹ hō ſupponit ꝓ ōnib⁹ hominib⁹ pſītibus Et cū dicīꝫ homo fuit vel hō cucurrit ſupponit ꝓ hominib⁹ ꝓteritis Et cū dicitur hō erit vel hō curret ſupponit ꝓ futuris

Primũ punctũ huiꝰ lcõnis est/q suppõ ꝑm auctorẽ nrm̃ ꝑma sui diuisione diuidit in suppõem cõem/et suppõem discretã Cuiꝰ diuisionis rõ est/qz accñs ꝑt diuidi ad diuisionẽ subiecti sui/sz subiectũ suppõis est ẽiꝰ q diuidit in terminũ cõem et discretũ/g etiã suppõ ꝓfozmiter bñ diuidit in suppõem cõem et discretã Et ꝑt esse diuisio gñis in suas spẽs Si aũt ponatur diuisio sic Suppõnũ alia ẽ ẽij cõis/alia ẽij discreti/tũc est diuisio accñtis in subiecta nõ q ẽ accñtis cõis/sz accñtis ꝓꝓrij Eo q suppõ vt dicit aptitudinẽ est passio ẽij supponibilis Si tñ dicat suppõem actualẽ tũc est accñs ẽij ¶ Dicit ꝯnr q suppõ cõis est q fit p terminũ cõem/vt hõ/aiál Suppõ discreta est q fit p terminũ discretũ/vt sortes Vel p terminũ cõem sumptũ cũ ꝓnoiẽ demõstratiuo ꝑmitnue speciei/vt iste hõ currit.

Scõm punctũ est q suppõ discreta fit ꝑm auctorẽ nrm̃ p ẽim discretũ vl' singularẽ/aut p terminũ cõez sumptũ cũ ꝓnoiẽ ꝑmitiuo vbicũq ponat/siue in ꝓpõc/siue ex ꝓpõcz Sz ꝑm nõiales fit semp p tales ẽios/sz positos in ꝓpõe Et dicũt q sbiectũ ꝓpõis singularis semp supponit discrete/nisi supponat simpliciter/fit g ista suppõ discreta in subiecto ꝓpõis singularis tot modis/quot mõd fit ꝓpõ singularis ꝑter vnũ modũ/puta Primo qñ subiectũ est nomẽ ꝓꝓriũ significatiue captũ/vt sortes currit Scõdo qñ subiectũ ẽ ẽiꝰ cõis sumptꝰ cũ ꝓnoiẽ ꝑmitiuo/vt iste hõ currit Tercio qñ sbtũ ẽ ꝓnomẽ demrãtiuũ p se sumptũ/vt ego scribo/tu ludis Quarto qñ sbtũ est nomẽ vel ꝓnomẽ relatiuũ referens nomẽ ꝓꝓriũ/vl' ẽim cõem singularizatũ vt sortes currit q vel ille mouet Quinto qñ sbtũ est ẽiꝰ cõis restrictus p noñ ꝓꝓriũ/vt hõ plato disputat Sexto qñ sbtũ ẽ collectũ ex pl'ibꝰ qõ nõ ꝑtur de pluribz diuisim/vt petrus et paulus et iohẽs trahũt nauẽ/vel isti trahũt nauẽ/ Septimo qñ sbtũ est indiuiduũ ex suppõe vel circũloquutione/vt suffronici filius currit Posset addi de indiuiduo vago/vt aliquis hõ currit De istis modꝰ patet in ꝑmo tractatu circa diffinitionẽ ꝓpõis singularis

Terciũ punctũ est q suppõ cõis diuidit in suppõem nãlem et accñlem/ Cuiꝰ rõ est qz õnis suppõ cõis/aut fit p ẽminũ cõez secũ dũ se sumptũ sine adiũcto/sic est suppõ nãlis Aut fit p terminũ cõem sumptũ cũ aliquo adiũcto/tũc est suppõ accñlis Suppõ nãlis ẽ acceptio ẽij ꝓ õnibz his/de qbus aptus natus ẽ ꝑri/puta ꝓ õnibz que actu sunt/erũt vel fucrũt/vt hõ p se sumptꝰ supponit ꝓ õnibz hõibus ꝑntib9 ꝑteritis et futuris Et dr nãlis suppõ qz significatio ẽij ẽ eius forma/iã forma dicit natura illius cuiꝰ ẽ forma qñ g ẽiꝰ supponit ꝑm exigentiã figñonis dr supponere nãliter Vel dr nãlis qz ꝯuenit ẽio rõne nature vl'is quã figt q ꝑm cẽ cencie vt volũt cõiter/abstrahit a ẽta dzã tpis Et hõ ista suppõ nãlis nõ solũ repit ex ꝓpõem/sz in ꝓpõibz ppetue veritatis scz in qbꝰ ẽ nccria ꝯnexio ẽioꝝ adinuicẽ/vt hõ est aiál Tonitruũ est sonꝰ factus in nubibz Eclipsis lune est interpõ terre inter solẽ et lunã q ꝯce dit vere p suppõem naturalẽ Et licet subiecta ꝓ nũc nõ existant qbus ꝑta actu nõ ꝯueniũt/tñ ꝯcedit vere loco talũ ypotheticarũ tpalũ Oẽ tonitruũ qñ cũq fuit est vel erit/tũc fuit est vel erit sonꝰ factus in nubibꝰ Et õnis eclipsis qñcũq fuit est vel erit/tũc fuit est vel erit interpositio terre ẽ/et ita de alijs suo mõ Diffinitio suppõis accñlis pz i textu clare ¶ Si arguat in ista ꝓpõe hõ est aiál/ibi hõ ponit cũ vbo ꝑntis tpis/g hõ nõ ꝑt ibi supponere nãliter ¶ Dico q in ꝓpõibz ppetue veritatis li est absoluit a ꝯnotatione tpis/vtpz in ꝑmo tractatu lcõne septima in fine.

Queritur primo quō diuidit̄ suppō ꝑma ſui diuiſione ¶ Dico ín ſup
pōem ꝓpriā/et in ſuppōez in ꝓpriā Suppō ꝓpa eſt
qñ ꝛi⁹ ſupponit ꝓ aliq̄ vel aliq̄bz ꝫ impōez ſibi a ꝑmo impoſitore data Et de
illa debeat ꝯ auctor nr̄ Hz ſuppō in ꝓpria ē qñ ꝛi⁹ ſupponit ꝫ figtionē alteri⁹
ꝛij ꝓ aliquā figurā vel ꝓ colorē rhetoricū Et fit talis ſuppō in ſpecāli multi⁹ mo
dis Primo nāq; eſt vna ſuppō anthonomatica/et ē qñ termin⁹ ſupponit ꝑciſe
ꝓ illo cui maxime ꝛuenit nomē/vt apl'us dicit hoc/capitur ꝓ paulo Et ꝑhus
teſtat̄ hoc/ſupponit ꝓ ariſtotele Alia eſt ſuppō ſynodoyca/vt qñ totū ſuppo
nit ꝓ ꝑte vel eco̅uerſo/vt affer michi fontē Alia ē ſuppō metaphozica/vt qñ
termin⁹ ſupponit ꝓ aliquo ꝓp̄t quandā ſimilitudinē quā hñt adinuicē/vt ag⁹
nus capit̄ ꝓ chriſto Alia ē ſuppō ꝑ methonomiā/qñ ſc; ꝛtinens capit̄ ꝓ ꝑte
to/vt iſte bibit ciphū/tota dom⁹ clamat ꝛtra te De iſtis patebit in fine huius
ſeptimi ¶ Dñ bñ notandū eſt vt ait ockan et diligēter ꝛſiderandū qñ ēmin⁹
vel ozō accipit̄ de vtute ꝫmonis Et qñ ꝫ' vſum loquenciū/vl' qñ ꝫm intentio
nē auctoꝝ Nā vt ait vir repit̄ vnū vocabulū/quin in diuerſis locis libroꝝ tā
ꝑhoꝝ q̄ alioꝝ auctoꝝ eq̄uoce accipiat̄/et hoc penes aliquē modū eq̄uocatio⁹
nis Et ido volētes ſp terminū accipe vniuocc et vno°/frequter errāt ēca intē
tionē auctoꝝ Et iō ſi q̄rat̄ an iſta ſit va Eſſe intelligibile creaturaꝝ fuit ab eter⁹
no/diſtinguēda ē ſi ſubiectū ſupponit ꝓ re/aut g̃ ꝓ re creata aut increata Si
ꝑmū tūc eſt flā Si ꝛ' tūc eſt vera Si ſupponat ꝓ aliquo aggregato ex vtra
q; re eſt falſa Si ſupponit ꝓ intētione aiē/vel ꝓ voce ꝫ' ſuppōem ſimplicē
vel mālem ſp ē falſa Hz q; talis ꝓpō et ꝛſiſtis de vtute ꝫmonis eſt falſa/tñ q;
va eſt loco cui⁹ ponit̄ ꝛcedēda eſt/q; ꝓ iſtā Dē intelligibile creature fuit ab et⁹
no/intelligit̄ iſta/de⁹ ab ēno intellexit creaturas ¶ Ideo dicit biridan⁹ Obi
apparet auctores poſuiſſe aliq̄s ꝓpōes ad aliquos ſenſus veros/licet nō figni
ficēt illos ꝫ' ꝓpriā loquutionē/tñ negare illas ꝓpōes cēt diſcolū eſſe et ꝑter
uū Hz ne erret ꝑt bñ dici q; ꝓpō nō eſt va ꝫ' ꝓpriū ſenſum ſiue de ꝓpetate
ꝫmonis/licet ad ſenſū illū quē intēdit auctor exprimere poſſet ꝛcedi vera Et ꝫ
ipe declarat de iſtis hō eſt ſpecies/aiāl eſt genus.

Queritꝛ ſcō quō diuidit̄ ſuppō ꝫ' viā nōialē ¶ Dico q; iuxē diffinitionē
ſuppōis data i 2ª q̄ſtione lcōis p̄cedētis diuidit̄ ſuppō in ſup
pōem mālē/ſimplicē/ꝛ pſonalē ¶ Suppō mālis ē acceptio ꝛij in ꝓpōe ꝓ ſe⁹
ipa voce/vel ꝓ ſibi ſil'i vel ꝓpoꝛcionabili/in voce vel in ſcripto/cui nō impo⁹
ad ſignādū Et ſunt in hac diffin⁰ tres regl'e nōnde ¶ Prima regl'a ē q; ꝛi⁹ qñ
ſuppo⁹ māl'r ꝓ ſcipa voce/vt hō ē vox ꝓlata a me/mgr̄i ē nti caſus ¶ Scōa
regl'a ē q; ꝛi⁹ qñ ſupponit māl'r ꝓ ſibi ſil'i/vt hō ē vox ꝓlata a ſorte ſuppo⁰
q; ſortes dicat hō currit Etiā mgr̄i ē gti caſus ¶ Tercia regl'a q; ꝛi⁹ qñ ſuppo
nit māl'r ꝓ ſibi ꝓpoꝛcionabili/vt hoīem currere ē poſſibile/ꝛbi illud dcm̄ ſup
ponit māl'r ꝓ ozōe indicatiua ſibi ꝓpoꝛcionabili/vt hō currit ē ꝓpō poſſibil'
¶ Hz diligēter nōndū ē q; ꝛi⁹ ſupponēs ꝓ ſe/nō ſp ſupponit māliter/et ꝫ qñ
ꝛi⁹ eſt impoſitus ad ſignādū ſe et alia Ex'm vt cū dz nomē eſt vox ſignificatiua/
ibi nomē ſupponit pſonal'r/qz nō ſupponit ibi ꝓ ſe ea rōne q̄ eſt talis vox/ſed
ea rōne qua ipm cū multis alijs ſunt figta vltimata hꝰ dcōis nomē/ꝛta etiā hic
ōnis vox ē ſonus/ꝛbi ꝛij ſupponūt pſonalit̄ licet ſupponāt ꝓ ſcipis/qz nō ſup
ponūt ꝓ ſcipis niſi qz cū alijs vocib⁹ et ſonis ſūt ꝑt⁹ vltimata hanc vocē ſ. vox
et ſon⁹ Ex q̄ pz q; plerūq; ide impoſitū eſt ad ſignādū ſcipm/et iō ꝓ ſcipo ſup
ponit pſonaliter/vt nomē eſt impoſitū ad ſignādū oiā nōia/ꝛ qz nomen ē nomē

ideo seipm ex impõe figt ita de voce/qlitate ꝛc/vt qlitas ē vox ¶ Hiigit ti
bi qrat an ista fit va/mgri est gti casus/vel ego ē pme psone/vel albꝰ est adiec
tiuū/de hoīe pt aiāl Hi dicas q sic Oōtra mgri supponit ibi mālr et ē nti ca
sus/qz reddit suppositū huic vbo est/ita de ego/qđ est ibi noīa 3e psone reddēs
suppositū vbo 3e psone/qz oīs dcō maliter posita est nomē neutri gnis 3e pso
ne indeclinabile Cofozmiter ꝓbat de 3a ꝓpõe Et de qrta/qz nō de isto abltō
hoīe/sz de cꝰ ntō ptur aiāl/ideo ꝓpō falsa ¶ Si dicas q nō sunt vere vt
ꝓbatū est Oōtra oēs grāmatice ꝑceptores ita pueros docent q magistri fit
genitiui casus Et q ego sit pme psone ꝛc ¶ Dico q oēs tales ꝓpões et ꝓsi
miles ꝓcedūt vere p suppõem mālem ꝓut subiecta supponāt māliter non p
scipis ibi positis qz tūc ecēt falsę/sed vt supponāt ꝓ sibi similibꝫ supponētibꝰ
psonaliter in alijs oꝛōnibꝫ/vt liber est mgri/ego scribo/albꝰ equus currit/hō
est animal ¶ Si replicet ego volo cape subiecta dictarū ꝓpōnū figtiue
in suppõe psonali ꝓut supponāt ꝓ suis significatis vltimatis nūquid tūc sunt
vere Ad hoc dico q nec sunt vere nec falsę/sz sunt oꝛōnes oiō inꝯgruę/qz ca
piendo li mgri figtiue nō reddit suppositū/nec ego ꝯgruę reddit suppositū vbo tercie psone et sic de alijs/mō veritas et falsitas pſupponūt cōgruū vtz ꝓ
piermenias ¶ Ex q̄bus seqt q tales ꝓpōes oēs sunt distinguēde/qz termin
in quacunq ꝓpõe ponit potest capi figtiue et habere suppõem psonalē/nisi
ex volūtate vtentis artet ad aliā suupõem Sicut terminꝰ cq̄uocus in quacūq
ꝓpõne ponat pt supponere ꝓ quolibet suo significato/nisi ex volūtate vtē
tiū artet ad certū significatū Sz terminꝰ nō potest in ōni ꝓpõne habere sup
põem simplicē vel mālem/sz tūc tm qñ talis terminꝰ sumit cū aliquo extremo
qđ sibi ꝙuenit ꝓ intētione aiē/vel ꝓ voce aut scripto ꝛc De suppõne simplici
qđ fit ꝑm viā nōialiū videat in scđa qstione lcōnis sequētis

Arguitur primo cōtra diuisionē suppōis in cōem et discretā et hoc sic
Aliq est suppō q nec ē cōis nec discreta/g diuisio nō ē
sufficiens Anꝫ ꝓbat qz subiectū istius ꝓpōis supponit.s.oē aiāl qđ est sortes
currit/et tm nec supponit cōiter nec discrete Oz nō discrete ꝓbat qz ē tiꝰ cōis
sumptꝰ cū signo vl̄r/mō talis nūq̄ supponit discrete Oz etiā nō supponit cōi
ꝓbat qz subiectū capit ꝓ restrictionē ꝓ vno singulari suppposito qđ est sortes
¶ Dico ꝑm vnā viā q subiectū dicte ꝓpōis supponit discrete/qz vt ꝓbatū
est subiectū ca² ꝓ vno determinato indiuiduo ¶ Et si replicet tio supponē
ti discrete nō pt addi signū vl̄e/quia sibi repugnat distribui/ideo ista est incon
grua ōnis sortes vtz etiā ꝓmo piermenias/mō subiecto dicte ꝓpōis addit sig
nū ¶ Dicunt ad hoc q licet subiecto ꝓpōnis singularis nō possit addi signū
vl̄e/qñ tale subiectū fuerit simplex et inꝯplexū/tm qñ subiectū ꝓpōis singula
ris est ꝯplexū ex aliquo determinabili cōi sicut ē aiāl/vel existens/et ex determina
tione qđ est ꝓpriū nomē/tūc ei potest addi signū vl̄e ¶ Alij dicūt q subiectū
supponit cōiter distributiue/ꝛc est ꝓpō vl̄is ¶ Et si replicat tio singulari re
pugnat distribui/g sibi nō pt addi signū vl̄e ¶ Dicūt q licz terminꝰ singularis
nō potest distribui ꝓ inferioribꝰ seu minus cōibꝰ/tm bñ pt distribui ꝓ his de q̄
bus verificat Et sic̄ est de istis Oē exñs sortes est hō/oē qđ est sortes est aiāl/
Et habent ꝑdicte vl̄es ꝑticulares vt aliqđ aiāl quod est sortes currit/aliquod
existens sortes est homo et habent indefinitas/et cōtradictorias cōtrarias ꝛc
De ista materia videat ad longū tractatu quarto/questione secūda de syllogis
mo expositorio lcōne quarta.

Arguitur secūdo si diffinitio suppōis cōis eēt bona/sequeret q ꝫ eēt suppō cōis/iste hō currit/p3 qz ibi ē ti⁹ cois ¶ Dico q licet ibi sit ti⁹ cōis singulariter tētus q facit suppōem discretā/nō tn cōiter tētus de q intelligit diffi° suppōis cōis ¶ Replicaī si ti⁹ singulariter tētus faciat suppōem discretā/g hic erit suppō discreta/qdā hō currit/sicut ꝫ iste hō currit qđ tn ē flm Sequla ꝓbaī/qz cū dicit qdā hō currit/ille ti⁹ hō singularizaī p signū ꝑticulare/sicut ti⁹ cōis p ꝓnomē demōstratiuū/ꝓbo sic qz sicut in singulari ꝓpō redditī vera ꝑ vnico singulari suppositō/ita ista qdā hō currit ꝓpō verificaī ꝑ vnico singulari hōie ¶ Dico q nō est filr de ꝓnōie demōstratiuo addito tio cōi/et signo ꝑticulari addito tio cōi/qz ꝓnomē demrātiuū facit terminū cōem ꝑcise supponere ꝑ vnico singulari/sz signū ꝑticulare nō facit tim cōem stare ꝑ vno suppositō/sz ꝑ plurib3 suppositis disiūctiue Et q̄uis ꝓpō reddaī vera ꝑ vnico suppositō/tn supponit ꝑ plib3 vt dcm ē ¶ Replicaī signū ꝑticulare additū tio cōi facit indiuiduū vagū/g facit terminū cōem stare ꝑ natura indiuiduali et singulari ¶ Dico q si ꝓsideret signū ꝑticulare vt faciat indiuiduū vagū ꝓcedit argu'm/qz tūc facit suppōez discretā Si vo cō sideret vt faciat tim cōem supponere ꝑ plibus facit suppōem cōem determinatā Alij tn dicūt q indiuiduū vagū nō supponit discrete Et dicūt q alīqs hō ꝑt capi duplr Uno° sigtiue ꝛc facit ꝓpōem indefinitā et sbtū supponit cōiter/et non est indiuiduū vagū nec vle Alio° ccūloquutiue tūc ē indiuiduū vagū et ꝑt de plib⁹ equoce De isto videaī tētatu 2° lcōe sexta/ēca scdaz ptē lcōis argu'o 4°.

Arguitur tercio nulla ē sigtio nālis vt ꝫ loqmur de sigtione/g videt q nit sigtionē Ans ꝓbaī ꝑ diffinitionē significationis/q est rci p vocē ad placitū repntatio nulla ē suppō nālis/ꝓna ꝓbaī qz ōnis suppō psuppotū repntatio ¶ Dico q licet suppō p̄supponit sigtionē in gnali/tn nō opz q suppō taliter p̄supponat sigtionē/ita q ti⁹ in speciali significet taliter vel taliter illud ꝑ quo supponit/qz ti⁹ cōis supponit ꝑ inferiozib⁹/et tn nō sigt inferioza Sic ꝓcretū supponit ꝑ subiecto et tn nō sigt sbtū/ita ti⁹ ꝑt supponere ꝑ natura cōiāliter/et tn nō sigt eā nāliter sz ad placitū Etiā ꝑt dici negando ꝓnaz/ꝛ eā est qz nāle ꝫ nō capiī vt opponiī ci qđ est ad placitū/sicut capiī in diuisione vocis sigtiue ¶ Replicaī si nāle et ꝑm placitū hic nō opponiī/tn violentū et nāle opponiī vt dicit ꝓbus/sz nulla ē suppō violenta/g nec nālis/ꝓna tenet qz tot modis ōr vnū oppositoz quot modis reliquū ¶ Dico etiā q violentū nō capiī hic vt opponiī nāli sicut apō ꝓbicos/hic nāle capiī ꝑ illo qđ ꝓuenit tio grā sue nature/hoc ē grā suę significationis/q qm est eius forma et forma est natura rei/ideo talis ti⁹ captus ꝑm exigentiā sue significationis ōr supponere nāliter Ita quoq accītale nō capiī ꝫ vt distinguiī cōtra ecīle/sz tūc ōr ti⁹ supponē accīr/qn supponit ꝑm exigētiā adiūcti/qđ sibi extrin^ec ꝓuenit

Arguitur quarto quicqđ ꝓuenit alicui nāliter/et grā sue nature hoc ꝑ ꝓuenit ei/ꝛ nūq remouet ab eo/g si esset aliqua suppō nālis q ꝓueniret tio grā sue nature/illa semp ꝓueniret tio/g ōnis ti⁹ nālis flm/g videt q nulla erit suppō nālis ¶ Dico q verū est oēm tm tminū cōem ꝑ sumptū et extra ꝓpōem semp supponere nāliter et nunq accidētaliter/tn qz ꝓtingit eundē terminū cōem sumi cū adiūcto in ꝓpōe/qđ adiūctū ipm trahit a suppōe nāli ad accīlē/jō nō sp ti⁹ cōis suppōit nāliter ¶ Et si replicet qđ ē alicui nāle nō ꝑt auferri/sz suppō nālis ꝓuenit tio a natura vt ꝓbatū est.

¶ Dico q̃ etiã nõ auferẽ termino cõi quin semp supponit nãliter q̃n suppo nit ꝑm exigentiã sue significationis q̃d fit ex ꝓpõez/mõ in ꝓpõe ꝓpter adiũc tũ nõ capit ꝑm exigentiã figtionis/ꝛ ꝑm exigentiã adiũcti iõ supponit accñr

¶ Replicaẽ tmin⁹ cõis etiã in ꝓpõe supponit nãliter/g̃ male dicit q̃ sup positio nãlis ꝟuenit tmino ex ꝓpõem/et nõ in ꝓpõe Ans ꝓbaẽ/vt õnis hõ est aiãl/ibi hõ supponit ꝓ õnibꝫ his ꝑ quibꝫ aptus natus est pticipari/g̃ sup ponit nãliter ¶ Confirmaẽ in ꝑmissis demõstrationis potissime tmini supponũt nãliter/ita et in õnibꝫ ꝓpõnibꝫ ꝓpetue veritatis/igit suppõ nãlis fit in ꝓpõe et ꝓ ꝟñs seq̃ q̃ suppõ nãlis et accñlis nõ dñt ¶ Dico ꝟccõdo totũ argum tũ Et si dicaẽ hoc est cõtra pe.his.in textu dicentẽ q̃n tmin⁹ supponit ꝑ his ꝑ q̃bus exigit adiũctũ est suppõ accñlis Ad hoc dico q̃ duplex ẽ adiunctũ q̃dã est adiũctũ accñle/vt õnis hõ albus est aiãl/vel currit/et de tali intelligit text⁹ q̃ hoc facit terminũ stare accñr Aliud ẽ adiũctũ ecñle/q̃ nccrio ꝟuenit illi cui adiũgit/et illud ꝑt facere suppõem nãlem/et hoc nisi addaẽ signũ vel alia dcõ ampliatiua vel restrictiua ¶ Posset hic argui auctoꝛ nr̃ nõ ponit suppo sitionẽ mãlem q̃ tñ est suppõ/q̃ subiecta multarũ ꝓpõnũ supponũt mãliter/ vt hõ est dcõ bisillaba Amo est vbũ/g̃ insufficient diuidit et dcẽiat de suppõe ¶ Ad hoc rñdent q̃dã/q̃ licꝫ subiecta taliũ ꝓpõnũ supponũt suppõe grãma ticali/q̃ supponere hoc mõ nõ est aliud q̃ suppositũ reddere vbo/tñ nõ suppo nũt suppõe loycali q̃ est relatio tmini supponẽtis ad rẽ suppositã de qua solũ est hic ad ꝓpositũ Mã ꝑm auctoꝛẽ nrm̃ suppõ est acceptio tmini signtis rem vl'em vel ꝑticularẽ/mõ tmin⁹ supponẽs mãliter nõ sigt rẽ vl'em vl' ꝑticularẽ.

¶ Replicaẽ nõ seq̃ hõ est dcõ bisillaba/ibi hõ nõ supponit suppõne q̃ est relatio tmini supponẽtis et signtis ad rẽ suppositã/g̃ hõ nõ supponit/q̃ ibi est fallacia ꝟñtis arguẽdo a pte in mõ ad suũ totũ negatiue Sed cõdo nõ seq̃tur hoc supponit grãmaticaliter/g̃ nõ supponit loycaliter/q̃ suppõ grãmaticalis et suppõ loycalis fere sp coincidũt nisi forte in tminis fictis Exercio suppõ termi uoꝛũ ad hoc nobis ẽ nccria vt ꝑ eã cognoscam⁹ veritates et falsitates ꝓpõnũ ꝛ infinite sunt ꝓpões in q̃b⁹ termini supponũt mãliter q̃ ṽitates aut falsita tes nõ possum⁹ ꝟgnoscere aut ostendere sine suppõne mãli/g̃ suppõ mãlis ne cessario est ponẽda Et ꝓ ꝟñs mirũ videẽ q̃ pe.his.eã nõ posuerit

Accidentaliũ suppõnũ:alia simplex:alia pſonalis Suppõ accidẽtalis simplex est acceptio termini cõis ꝑ re vl'i significata ꝑ ipm terminũ:vt cũ dicit hõ ẽ spẽs aiãl est gen⁹:iste termin⁹ hõ supponit ꝑ hõie in cõi:ꝛ nõ ꝑ aliquo inferiozi Similiter dicendũ est de quolibꝫ ter mino cõi:vt risibile ẽ ꝓpriũ:rõnale est dzã:albũ ẽ accñs

Itẽ suppõnũ simpliciũ:alia ẽ termini cõis in subiec to positi:vt hõ est spẽs:iste tmin⁹ hõ simplicẽ hz suppo sitionẽ:q̃ solũ supponit ꝑ natura speciei Alia ẽ ter mini cõis positi a pte ꝑdicati ꝓpõis vl'is affirmatiue:

vt ōnis hō est aiāl: ibi ille termin⁹ aiāl in p̄dicato positus simplicē hz suppōnem q̄ solū supponit p nā gēris
Alia est termini cōis positi post dcōem exceptiuā: vt oē aiāl preter hoiēz est irrōnale: ibi ille termin⁹ hoiēm simplicē hz suppōem: q̄ nō licet fieri descensum sub ipso: vñ nō sequit: oē aiāl preter hoiēm est irrōnale: g̃ oē aiāl preter hunc hoiēm est irrōnale: et oē aiāl preter illū hominē est irrōnale: ex quo ibi est fallacia figure dcōis p cedendo a suppōe simplici ad plonalē Similiter ē hic hō est spēs: g̃ aliquis hō est species Et similiter h: ōnis hō ē aiāl: g̃ ōnis hō ē hoc aiāl: in ōnib⁹ illis fit p̄cessus a suppōne simplici ad plonalē Dz autē termin⁹ in p̄to vl'is affirmatiue positus simplicē habeat suppōez p̄z q̄ cū dicit omniū oppositoz eadē est disciplina: niū ille termin⁹ disciplina simplicē haberet suppōez: sic fieret descēsus sub ipo et ēt falsa Nulla enim p̄ticularis disciplina est omniū ārionū Medicina enim nō est omniū ārionū: sed solū sani z egri Grāmatica nō ē omniū ārionū: sz solū ⁹grui et i⁹grui: lopica veri et fal'i et sic de alīs

Personalis suppō est acceptio t'mini cōis p suis inferioribus: vt cū dicit: hō currit: hic ille t'min⁹ hō suppōit p suis inferioribus Personaliū suppōnū: alia ē determinata: alia ē ꝯfusa Determinata suppō est acceptio termini cōis indefinite sumpti: vel cū signo p̄ticulari: vt hō currit: vel aliq̄s hō currit Et dicit determinata: q̄ licet in vtraq̄ istarū: ille termin⁹ homo supponat p̄ oī homine tam currente q̄ nō currente: tamē p vno solo homine currente dicit vera Et quia aliud est suppone re: et aliud loquitionē veram vel fallam eē p aliquo: igitur in predictis ille termin⁹ hō supponit p ōni homiē

currente et nõ currente: licet reddat ꝓpõem veraꝫ pro vno determinato currente ¶ Nec aũt in vtraq; dictaꝝ fit determinata suppõ pz: qz cũ dicit: aiãl ẽ sortes: vel aiãl est plato et sic de alijs: g̃ aiãl est õnis hõ: ibi est fallacia figure dcõnis a pluribꝫ determinatis ad vnã determinatã: ideo iste termin⁹ aiãl indifinite positus hz determinuatã suppõem ¶ Confusa suppõ est acceptio t̃mini cõis ꝑ pluribꝫ mediãte signo vl̃i: vt cũ dicit õis homo est aiãl: ibi iste t̃min⁹ hõ supponit ꝑ pluribꝫ mediante signo vl̃i: quia supponit ꝑ quolibet suo supposito.

¶ Primũ punctũ huiꝰ lcõis est/ qz auctor nr̃ hic in textu facit octo ¶ Primo ponit diuisionẽ suppõis accñlis i simplicẽ ꝫ pſonalẽ ¶ Secũdo ponit diffinitionẽ suppõis simplicis ¶ Tercio ponit tres mõs seu species suppõis simplicis ¶ Quarto ꝓbat q; ꝑtũ vl̃is affirmatiue supponat simplicit̃. ¶ Quinto ponit diffinitionẽ suppõis pſonalis cã diuidendo ¶ Sexto ponit diffinitionẽ suppõis determinate/ reddẽdo cãz quare dicat̃ determinata ¶ Et dicit illã esse in subiecto ꝑticularis et indefinite ¶ Septimo ꝓbat in ꝑticulari et indefinita cẽ suppõez determinatã et hoc rõe sumpta a ꝓbatione ꝑ̃i pmo elenchoꝝ ¶ Octauo dat diffinitionẽ suppõnis cõfuse ¶ Dicit g̃ pmo sic ¶ Accñliũ suppõnũ alia simplex/ alia pſonalis ¶ Cuiꝰ diuisionis rõ est qz õnis t̃minꝰ supponẽs accñr aut accipit̃ ꝓ re vl̃i/ sic ẽ suppõ simplex/ aut ꝓ re ꝑticulari sic ẽ pſonalis

¶ Dcõm punctũ est q; suppõ simplex ẽ acceptio termini cõis ꝓ re vl̃i significata ꝑ ipm. i. ꝓ natura cõi ꝑ̃m se capta/ ꝫ nõ ꝓ inferioribꝰ ¶ Et dicit simplex/ qz ꝓcedit termino rõne nature cõis q̃ simplex est/ et non capit̃ hic simplex vt opponit̃ ꝓposito/ sed vt opponit̃ ꝑticulari ¶ Hũc ꝓñr ponit tres mõs quibꝰ fit suppõ simplex ¶ Primus modꝰ fit ꝑ terminũ cõem in ſb iecto positũ/ et hoc vt sepius respcũ ꝑti scõe intẽtionis/ vt hõ est spẽs/ aiãl ẽ genus/ argumtatio est subiectũ loyce ¶ Et sub istis terminis sic stãtibꝰ simpliciter nõ ꝑt fieri descensus qz esset fallacia figure dcõnis ¶ Scõus modus fit ꝑ terminũ positũ in ꝓdicato vl̃is affirmatiue/ vt õnis hõ est aiãl ¶ Et intelligit̃ iste modus nõ solũ de vero ꝓdicato vl̃is affirmatiue/ sed etiã de illo qõ ponit̃ in situ ꝓdicati/ vt oĩs ꝓpoꝝ eadẽ est disciplina/ ibi disciplina qz ponit̃ in situ ꝑti supponit simplr̃ ¶ Tercius modꝰ fit ꝑ terminũ cõem positũ post dcõez exceptiuã/ vt oẽ aiãl ꝓter hoiẽm ẽ irrõnale/ li hoiẽm supponit simpliciter/ ꝓ istũ terciũ modũ/ et irrõnale etiã supponit simplr̃ ꝑ 1m modũ ¶ Et sub istis nõ ꝑt fieri descensus vt dcm̃ est ¶ Nota auctor ꝓbat q; ꝑtũ vl̃is affirmatiue supponit simplr̃/ qz hec est vera ꝑ̃m aristotelẽ oĩm ꝓpoꝝ eadẽ est disciplina/ et nõ est vã nisi ꝑtũ supponat simplr̃ ꝓ disciplina in cõi/ qz nulla ꝑticularis disciplina est oĩm ꝓpoꝝ rũ vt declarat̃ in textu ¶ Di arguat̃ multo plures sunt modi suppõis simplicis q̃ tres/ vt hõ est dignissima creaturaꝝ/ jtẽ hic et rome vendit̃ pip/ bis aue. ihũ missam ꝛc̃ ¶ De isto videat̃ infra

Terciū punctū est q ſuppō pſonalis est acceptio t̄mini cōis p ſuis inferioribus/vt hō currit Si petat an t̄i⁹ cōis ſignificet ſua inferiora Ad hoc dicūt oēs moderni/vt ockan biridan⁹ mercili⁹ ꝛc̄ q fic/qz t̄i⁹ cōis nō ſignificat nāz cōez vt hic dr qz nulla natura cōis ꝑm eos est ponēda/vt patuit ſupra Reales vo dicūt q t̄i⁹ cōis ſignificet naturā cōem/et nō inferiora Qd̄ ꝓbat qz dicit pḣus in z⁹ ꝓpeatc ſbe Omis z⁹ ſbā videt hoc aliqd̄ ſignificare/nō tñ ſigt hoc aliqd̄/ſz quale qd̄.i.aliqd̄ cōe Poteſt tñ dici q t̄i⁹ cōis hz duplex ſignificatū/vnū est p̄mariū et adequatū/et illud ē natura cōis/et p illo ſupponit ſimpl'r/aliud est ſignificatū ſcōariū nō adequatū/et illud ē ꝑticulare ꝑticipans nāz cōem et p illo ſupponit pſonaliter Diuidit aūt ſuppō pſonalis in determinatā ꝛ cōfuſam Suppō determinata est acceptio termi cōis indiffinite ſumpti/vel cū ſigno ꝑticulari/hoc melius dicūt alij Suppō determinata est acceptio t̄mini cōis ſine ſigno ꝑticulari diſtributiuo/p ōnibz ſuis inferioribus diſiūctiue/vt hō currit/vel quidā hō currit Et ideo ad veritatē taliū ꝓpōnū in qb⁹ t̄i⁹ ſupponit determinate ſufficit vnā ptē vel vnā ſingularē eſſe verā Et ideo bñ ſubdit auctor q ibo dr determinata/qz licet hic/hō currit li hō ſupponat p ōnib⁹ tā currētibz q̄ nō currentibz/tñ ꝓpō p determinato ſingulari redditur vera/qz aliud est ſupponere/et aliud est loquutionē verā reddere Tunc ꝓbat q ſubiectū in indefinita et ꝑticulari ſupponit determinate rōne ſumpta a ꝓpo⁹ elenchox Et poſtea ponit diffinitionē ſuppōis ꝓfuſe q̄patent in textu ēca finē

Queritur primo quid ē deſcenſus ꝛ q̄tuplex Et quō debet deſcendi ſub t̄mino ſupponēte diſcrete vel ſimpl'r Et quō ſub determino ſtāte determinate vel ꝓfuſe Ad ꝑmū dicit q deſcendere loycaliter est ſub t̄mino cōi ad ei⁹ inferiora arguere Et deſcenſus ē diſcurſus in quo ſub termino cōi ad ei⁹ inferiora arguit/vt hō currit/ḡ iſte hō currit/vel iſte hō currit et ſic de alijs/ḡ hō currit Et est q̄druplex deſcēſus ſcz copulatiu⁹/diſiūctiu⁹ copulatus/et diſiūctus Deſcenſus copulatiuus ē diſcurſus in quo ſub t̄mino cōi deſcendit ad ōnia ei⁹ ſingularia/p ꝓpōes ypotheticas copulatiuas/vt ōnis hō currit/ḡ iſte hō currit/et iſte hō currit et ſic de ſingulis Et deſcenſus diſiūctiuus est diſcurſus in quo ſub termino cōi deſcēdit ad ōnia ei⁹ ſingularia p ꝓpōes ypotheticas diſiūctiuas/vt aliqs hō currit/ḡ iſte hō currit/v iſte hō currit/et ſic de alijs Deſcēſus copulatus vel copulatim ē diſcurſus in quo ſb t̄mino cōi deſcēdit ad ōnia eius ſingularia/p vnā cathegoricā de copulato extremo Et deſcēſus diſiūctus vel diſiūctim ē diſcurſus in quo ſub t̄mino cōi deſcendit ad ōnia eius ſingularia/p vnā cathegoricā de diſiūcto extremo Ex⁹ vt ſub ꝑto vl'is affirmatite/aliq̄ deſcendūt copulatim/aliq̄ vero diſiūctim/vt ōis hō est aiāl/ḡ ōnis hō est hoc aiāl/vel hoc aiāl/et ſic de alijs Alij dicūt q nō ꝑt ſub tali ꝑto deſcēdi et ita raro vtimur illis duob⁹ vltimis deſcēſibz Ad z⁹ rñdet p quinq̄ regulas Prima regula ſub t̄mino ſtāte diſcrete nūq̄ ꝑt fieri deſcenſus Probat qz deſcendere est ſub termino cōi ad ei⁹ inferiora arguere/ſz terminus ſtāns diſcrete nō est t̄i⁹ cōis/et ſi ſit cōis nō tñ tenet cōiter Etiā t̄min⁹ ſtans diſcrete nō hz inferiora igit ſub eo nō ꝑt fieri deſcēſus Scōa regula ſub termino ſtante ſimpl'r nō debet fieri deſcenſus vt⁹ in textu Et rō ē qz eſſet fallacia figure dcōnis arguēdo a ſuppōne ſimplici ad pſonalē Etiā ex vero ſeq̄ret ſlm̄ q̄d est ꝓtra pḣm z⁹ pozū Tercia regula ſub termino ſtante cōfuſe diſtributiue debet deſcendi copulatiue/vel debet fieri deſcenſus copulatiuus Et hoc mō deſcēdit ſub ſubiecto vl'is affirmatiue et negatiue/ꝛ ſb

multis alijs t̃minis distributis vbicũq; ponãt̃ siue in subiecto siue p̃to/siue in particulari siue indefinita Ex^m vt õnis hõ est aiãl/ḡ iste hõ est aiãl/et iste hõ ẽ aiãl et sic de alijs/supposita semp ꝓstãtia subiecti/jtẽ sortes differt ab aliquo hõie/ḡ sortes differt ab isto hõie/et sortes differt ab isto hõie et sic de alijs q̃ est flã/qz descendẽdo ad seip̃m sortẽ reddit falsa/nã ad veritatẽ ꝓpõis vbi descendit copulatiue/requirit veritas oim̃ singulariũ ¶ Sed posset argui cõtra de istis/uccrio oẽ ens est nõ p̃t sub subiecto descendi/ḡ nccrio sortes est/et nccrio plato est/et sic de alijs Dicit̃r nec hꝫ ꝓmitto tibi oẽm equũ/nec hic/tu incipis scire oẽm ꝓpõem/posito q̃ sint q̃tuor ꝓpones/q̃rũ tres scias/et q̃rta puta li a sit falsa/tũc nõ exhibẽtur plurib⁹ definat a eẽ Et seq̃tur q̃ tu incipis scire oẽm ꝓpõem/qz in instãti qõ est p̃ns nõ scis oẽm ꝓpõem/et imediate post instans qõ est p̃ns scies oẽm ꝓpõem/igit̃ tu incipis scire oẽm ꝓpõem/et tñ nulla ꝓpõem incipis scire/ḡ sub t̃mino stãte ꝓfuse distributiue nõ licet descẽdere copulatiue ¶ Dico q̃ semp p̃t ita descendi sub t̃mino distributo/nisi impediat̃ p incipit/vel terminũ modalẽ vel dcõem ꝛditionalẽ vtz in trib⁹ vltimis regulis de suppõe ꝓfusa distributiua ¶ Quarta regula Sub t̃mino stante deẽiate dẽt fieri descensus disiũctiu⁹ Et hoc mõ descẽdit̃ sub subiecto ꝓpõis pticularis t̃ indefinite/siue affirmatiue siue negatiue Et sub multis alijs t̃minis cõib⁹ stantib⁹ deẽiate Ex^m vt aliqs hõ est papa/ḡ iste hõ est papa/vl̃ iste hõ est papa et sic de alijs Et licet infinite singulares sint falsẽ/tñ descendẽdo ad ip̃mmet pa pã ꝓ illa vnica reddit̃ vera/qz ad veritatẽ ꝓpõis vbi descendit disiũctiue suficit vnã singularẽ esse verã ¶ Quinta regula sub t̃mino supponẽte ꝓfuse tñ debet descendi copnlatim vel disiũctim/vel b^m aliquos nõ descendit̃/vt hꝫ et rome vendit̃ pip̃ Nõ em̃ dandũ est pip̃ q̃cũq; demrãto/qõ hꝫ et rome vẽdat̃.

Queritur secũdo quid est suppõ simplex b^m viã nõialiũ ¶ Dico b^m thomã maucluelt et suos sequaces/suppõ simplex ẽ acceptio t̃mini vocalis vel scripti ꝓ intẽtione aiẽ/cui nõ imponit̃ ad significãdũ Dicit̃ ꝓmo t̃mini vocalis vl̃ scripti qz t̃min⁹ mẽtalis nõ p̃t supponere simpliciter/sz mãliter aut psonaliter vt si capiat̃ ista in mẽte/hõ est species/sed tũ est vna intẽtio aiẽ ad quã significandã ille t̃⁹ vocalis hõ nõ est impositus/e sic supponit ꝓ se et p̃ ꝓns mãliter/vel ẽ ꝛcept⁹ t̃mini vocalis vel scripti/et sic iterũ supponit mãliter ꝓ sibi eq̃lẽti in voce vel scripto Et dicit̃ in diffinitõ ne cui nõ imponit̃ ad figndũ/qz si termin⁹ vocalis vel scriptus supponeret ꝓ intẽtione aiẽ vel ꝓ ꝛceptu cõi/cui impon̄t ad figndũ tũc staret significatiue/e supponeret psonaliter Sicut in p̃to hui⁹ ꝓpois hõ est spẽs/li spẽs supponit p sonaliter Si dicas tñ supponit ꝓ intẽtione aiẽ/ḡ simplr Dico negãdo ꝓnaz qz li spẽs impositũ est ad significancũ intentionẽ aiẽ Ex quo pz q̃ solus t̃min⁹ vocalis vl̃ scriptus stans ꝓ intẽtione aiẽ/quã ex impõe nõ figt̃ saltẽ vltimate supponit simplr/vt in ista ꝓpõe vocali/hõ est spẽs/aiãl est gen⁹/ibi em̃ hõ et aiãl supponũt simplr ¶ Si arguat̃ termin⁹ vocalis figt̃ intẽtionẽ aiẽ/seu ꝛceptũ mentis/et nõ figt̃ ea mãliter/ḡ ad placitũ ex impõe Añs ꝓbat̃ qz voces sunt signa caz q̃ sunt in aiã passionũ/vtz ꝓmo pier. ¶ Ad hoc rñdet ockã q̃ voces sunt signa ꝛceptuũ t̃ intẽtionũ aiẽ/nõ qz significent ꝛceptus vel intẽtiones aiẽ/sed ꝓ tãto sunt eoz signa/qz imponunt̃ ad significandũ illa eadẽ ad placitũ scdario q̃ ꝛceptus et intẽtiones aiẽ significãt mãliter ꝓmario Sed biri dan⁹ et reales dicũt q̃ voces imediate fignt ad placitũ nõ vltimate ꝛcept⁹ aiẽ tanꝫ figtũ quo Et mediãte ꝛceptu fignt res ad ex̃ tanꝫ figtũ qõ et vltimatũ

Et tūc illa ꝓticula Cui nō imponit ad figndū/itelligit supple vltimate ¶ Ihm notādū est in summa/q̄ suppō simplex ꝫm istos fit/qñ termin⁹ supponit ꝓ cōceptu significati vltimati tij vocalis vel scripti quē ꝓceptū ipe figt ad placitū nō vltimate Si āt t̄min⁹ supponat ꝓ ꝓcepto significati nō vltimati qō ē vox vel scriptū vel etiā ꝓceptus/tūc supponit māliter ¶ Ez notandū diffinitio intelligit q̄ t̄min⁹ mētalis q̄ est ꝓceptus vltimat⁹ rei significate nō ꝑt suppone re simplr Cū termin⁹ mētalis q̄ est ꝓceptus nō vltimatus/et q̄ est ꝓceptus tij vocalis vel scripti ꝑt supponere simpliciter Ihm nota q̄ ista ꝓpō mētalis hō est species capit duplr Uno° vt est mentalis vltimata/et sic subiectū ei⁹ est cō ceptus illius rei q̄ est hō/et illo mō capiendo subiectū supponit māliter/q̄ tūc aut supponit ꝓ se/aut ꝓ sibi simili ꝫ sp supponit māliter vtz dcm est ꝫ tij vult thomas maueluelt Alio° capit vt est mētalis nō vltimata/et tūc subiectū ei⁹ est ꝓceptus illi⁹ t̄ij hō ꝫ supponit simplr ¶ Si petat quō dzit suppō mā lis et suppō simplex ¶ Dico q̄ dzit in duob⁹ Primo q̄ suppō simplex solū fit ꝓ ꝓceptib⁹ Suppō vero mālis nō solū fit ꝓ ꝓceptib⁹/ez etiā voce t scripto Scdo dzit q̄ solū tij vocales et scripti/et ꝓceptus nō vltimati supponit simplr/ez oēs termini ꝑt supponere māliter Dckam tn dicit cuicūz ꝓpetit sup ponere māliter/cidē etiā ꝓpetit supponere simpliciter Ez buridan⁹ nō ponit nisi duas spēs suppōis scz mālis et ꝑsonalis Et ꝓcehēdit ꝟsuppositionē simpli cem sub materiali.:

Arguitur primo cōtra textū Nō ē ponēda suppō ꝓposita/ꝫ nec suppō simplex/ꝓña tenet/q̄ si vnū oppositoz nō est in na/ē reliquū ¶ Dico q̄ ꝫ nō capit suppō simplex ꝓut distinguit cōtra ꝓpositā/ez dz suppō simplex eo q̄ tij supponit ꝓ nā cōi simplici/in se et absolute ꝓcepta ¶ Replicat nulla nā cōis cē intellectū est ponēda/ꝫ ꝓ illa nā cōi nō fit suppō simplex Añs ꝓbat q̄ dicit boetius oē q̄d est vnū numero est/ꝫ ōis nā a ꝑte rei ē vna numero et nō cōis ¶ Dico q̄ dictū boecij intelligit q̄ oē q̄d est ꝑ se ꝓmo exñs et grā sui/hoc vnū numero est/sed nā cōis nō est ꝓmo exñs t grā sui/sed solū exīstit ex ꝓnti scdario et grā suoz singulariū De isto videat in ꝓma questione seccūdi tractatus.

Arguitur scdo si ponerē suppō simplex maxime in istis ꝓpōibz/hō est spēs/aiāl est gen⁹/ez ille ꝓpōes sunt singulares/et ꝑ ꝓñs subiecta in eis supponūt discrete ¶ Dico q̄ ꝓpō singularis vt hic sufficit est duplex q̄dā est ꝓpō singularis cui⁹ sbiectū ē singulare singularitate suppositi et ita ca² in ꝓmo tractatu cū dz/ ꝓpō singularis ē illa in q̄ sbijcit cē et tale sbrū sp supponit discrete Alia est ꝓpō singularis c⁹ subiectū est singulare singulari tate nature/et tale nō supponit discrete/ez simplr/et h° aiāl ē gen⁹/et hō ē spēs sunt singulares ¶ Replicat hō est spēs/sbi hō nō supponit ꝓ nā vli/ez ꝓ ceptu cōi ꝑbili de pl'ib⁹ dzñtib⁹ numero/ꝫ tales ꝓpōes nō sunt singulares tūt gularitate nature/ez sunt indefinite Añs ꝓbat q̄ cū dico hō est spēs sensus est q̄ ꝓcept⁹ vel intētio hōis est ꝓcept⁹ specificus ¶ Dico q̄ argumentū ꝓbat verū ꝫm viā nōialiū/q̄ ipi nō ponūt suppōez simplicē ꝓ nā vli seu cōi/ez solū ꝓ ꝓceptu cōi/q̄ nō ponūt nāz vlem vt sepe dcm est Et ió dicūt q̄ oēs tales ꝓ pōes sunt indefinite Ez reales et auctoz nr nō dicūt suppōem simplicē in istis ꝓpōib⁹ hō est spēs/aiāl est gen⁹/fieri ꝓ ꝓceptib⁹/ez ꝓ re vli seu nā cōi Et ꝫm illā viā negat añs/et etiā negat ꝓbatio añtis/q̄ cū dz hō est spēs nō ē sensus q̄ ꝓcept⁹ cōis est spēs/ez q̄ nā cōis significata ꝑ li hō ē spēs/jō dicit diffinitio/

Suppõ simplex ẽ acceptio ẽij cõis ꝓ re vl̃i significata ꝓ ipm ẽim cõem ¶ Posset itez replicari/multe fr̃ ꝓpõcs q̃ ꝓcedũt ve ꝓ suppõez simplicẽ/in qb9 tñ eaz subiecta nõ supponũt ꝓ re vl̃i/g̃ dicta fl̃a/z ꝓ ꝯñs diffo mala/qz nõ ꝓuenit õnib9 ꝓtẽtis sub diffinito ¶ Ad ꝓbaf de istis ¶ Qui9libz hõis azin9 currit/ibi azin9 suppo ꝓm reales simplr/z clarũ est qꝺ nõ supponit ꝓ re vl̃i/qz azin9 vl̃is nõ currit/sz singularis currit/qz act9 sit ẽca supt et singularia Similiter cũ ꝺr/ꝺ z rome vẽdit pipz/ii pipz suppo simplr/et tñ nõ supt ꝓ re vl̃i qz null9 hz intẽdit vendere aut emere nãz vl̃em pipis ¶ Dico qꝺ suppõ simplr ꝓm pe. hiſ. hz fieri multis modꝺ/in aliqb9 ei9 modi minꝰ cõis supponit simplr ꝓ nã vl̃i abſtracta Sz in aliqb9 ꝓ nã vl̃i multiplicata et ad ſuppoſita ꝓtracta nõ tñ dr̃iata

Arguitur tercio ꝓ diuiſionẽ ſuppõis pſonal'in dr̃iatã et ꝓfuſam z ꝰ ſic nulla ẽ ſuppõ ꝓfuſa/g̃ diuiſio mala Ad ꝓbaf qz õnis ẽi9 ſupponẽs ſuppo ꝓm aliquã ẽtã ſpẽm ſuppõis/g̃ õnis ſuppõ ẽ dr̃iata et nulla ꝓfuſa ¶ Dico qꝺ ſuppõ dr̃iata nõ ꝺr ideo dr̃iata/qz ei9 ſupponat ꝓm aliquã dr̃iatã ſpẽz ſuppõis/ſz iõ qz loquutio in q̃ ei9 ſuppo dr̃iate/reddit va ꝓ vno dr̃iato ſuppo ¶ Replicat ſuppõ dr̃iata ẽ acccꝰ ẽij cõis idefinite ſũpti ſz qꝺ idefinite ſumit indr̃iate ſumit/g̃ loquutio nõ reddit va ꝓ dr̃iato ſuppoſito/et ꝓ ꝯñs ctiã male ꝺr et vocat dr̃iata ſupꝰ ¶ Dico qꝺ ſuppõ dr̃iata ꝺr iõ indefinita vel indr̃iata/qz ei9 cõis in ea ſupponit ꝓ õnib9 ſuis inferioribus indr̃iate diſiũctiue Sz ꝺr cadẽ ſuppõ dr̃iata/qz idẽ ei9 cõis accipit dr̃iate ꝓ ſupꝰ dr̃iato q̃tũ ad verificationẽ ꝓpõis in q̃ ponit/qz vt dcm ẽ ꝓpõ redꝺit va ꝓ vno dr̃iato ſupꝰ ¶ Si dicat oppoſita ñ pñt ꝟuenire cidẽ/g̃ idẽ ei9 nõ pt capi indr̃minate et dr̃iate ¶ Dico qꝺ hoc eſt reſpcũ diuerſoꝝ/qz capitur indr̃minate ſeu indefinite quo ad ſuppõem/et dr̃iate q̃ ad verificationẽ.

Arguitur quarto ꝓtra diffinitionẽ ſuppõis ꝓfuſe q̃ ꝺr Aſt acceptio ẽij cõis ꝓ pluribz cũ ſigno vl̃i/et hoc ſic Diã pta ꝓpõnũ negatiuaz de ẽio cõi ſupponũt ꝓfuſe/vt qꝺa hõ nõ eſt azin9/lapis nõ eſt lignũ ꝛc et tñ nõ accipiũt cũ ſigno vl̃i/g̃ diffinitio nõ ꝟuenit õni ꝓtẽto ſub diffinito Ad ꝓbaf/qz iſta qꝺa hõ nõ eſt azinus/ꝺicit huic õnis hõ eſt azinus/ſed li azin9 nõ ſtat ꝓfuſe diſtributiue in vlj affirmatiua/g̃ opz qꝺ ſtet ꝓfuſe diſtributiue in ſua ꝺicrozia/nã regula firmiſſima ẽ qꝺ õnis ei9 nõ diſtributus in vno ꝺic tozioz debz diſtribui in alio ¶ Dico qꝺ licet ꝑta negatiua nõ ſumãt cũ ſigno vl̃i formaliter/tñ bñ ꝟtualiter/qz negatio ẽ ſignũ vl̃e ꝟtualiter/et facit ẽ minꝰ cõez ſtare ꝓfuſe diſtributiue ¶ Replicat ꝓprius actus negationis ẽ negare/g̃ nõ ꝑt diſtribuere ¶ Dico qꝺ negatio hz duos actus/vnũ hz ꝺmariũ q̃ eſt negare/et aliũ ſecũdariũ q̃ eſt diſtribuere ẽim cõez cui adiũgit ¶ Replicat cũ dico/nõõnis hõ currit ꝺbi ẽ negatio/et tñ nec negat nec diſtribuit ẽim cui adiũgit/vtz qz valz iſtã qꝺã hõ nõ currit/ꝺbi negatio nõ agit in li hõ ¶ Dico qꝺ eius vis impedit ꝑ li õnis Ad illꝺ qꝺ dcm eſt intelligit de negatione nõ impedita ¶ Posset hz argui/cũ dico ſortes differt ab azino/ideo fortioz ẽ tauro/ Egidius fuit doctiſſim9 poetarũ ꝛc/ille gtũs poetar/et illi ablatiui azino z tauro ſupponũt ꝓfuſe diſtributiue/et tñ nõ ſumunt cũ ſigno vl̃i/g̃ adhuc diffinitio mala ¶ Dico qꝺ illi ꝓpatiui et ſuplatiui et differt Et multa alia vt ſigna excluſiua/exceptiua/reduplicatiua ſemꝑ incipit deſinit ꝛc hñt vim ꝓfundendi et diſtribuendi ẽminos poſt ſe/et hoc rõe negationis incluſe/vel ſigni vl̃is incluſi vtz in coꝝ expoſitionibz De quib9 patebit in exponibilib9

Circa scdam partē lcōnis

Queritur primo vtrū suppō mālis sit ncērio ponēda ¶ Dico q̄ sic/ ꝓbaī q̄ illud ē ncērio ponendū sine quo impossibile est veritates et falsitates ꝓpōnū ꝯgnoscere/ſz sine suppōe mālī impossibile ē ꝯgnoscere veritates et falsitates infinitarū ꝓpōnū/ꝫ suppō mālis est ncērio ponēda Et loquor de necessitate cōdicionata Minor ꝓbaī Mā iste ꝓpōnes sunt vere De hōie ptur aiāl/de hōie nō ptur aiāl Albus est aiectiuū/albus nō est adiectiuū/albus est substātiuū/albus nō est substātiuū Ego est ꝑme psone/ ego nō est ꝑme psone Mgr̄i est gti casus/mgr̄i est nti casus Amo ē vbū/amo est nomē Hō scribit̄/hō nō scribit̄ Leo pingit̄/leo nō pingit̄/et ita de infinitis alijs Nemo aūt ꝑt saluare has ꝓpōes/aut falsificare qui suppōem mālem ignorat/ꝫ suppō mālis est ncērio ponēda Scdo ꝓbaī aucte pḣi ꝑmo elenchoꝝ dicētis/q̄ ꝑmus modꝰ fallacie figure dcōis fit q̄n masculinū interptaī femininū vel neutrū/vt qualisc̄unq̄ ē musa/talis ē poeta/ſz poeta est gn̄is masculini/ꝫ musa est gn̄is masculini/ſn minorē et ꝯclusione illius palogismi ē suppō mālis/ igit̄ suppō mālis est ponēda Similiter auctor nr̄ in fine ꝑmi modi fallacie ēquocationis/ponit hūc palogismū/dcus ē vbiq̄/sed vbiq̄ est aduerbiū/ꝫ deus est aduerbiū/ſbi in minori et ꝯclōe est suppō mālis/ꝫ ꝑm ifm ponēda ē suppō materialis Tercio ꝓbaī aucte virorū in arciū facultate doctissimoꝝ Ockā/birchani/mercilij et multoꝝ alioꝝ/q̄ omnes suppōem materialē ponentes De ipa multa scripta reliquerūt ¶ Arguit cōtra dicta Suppō est acceptio t̄mini ni subst̄ātiui ꝑ aliquo vt̄s patuit/sed in suppōe mālī nō est acceptio t̄mini ꝓ aliquo/ꝫ nulla est suppō mālis Minor ꝓbaī q̄ in nulla suppōe mālī est t̄minꝰ ꝫ nō est ibi suppō Anis ꝓbaī q̄ terminꝰ est vox significās vle vel pticulare/ ſz in suppōe mālī t̄minꝰ nō figit vle vel pticulare/q̄ t̄minꝰ ibi capit̄ nō figtiue/ ¶ Dico q̄ vis istius argumēti ꝓcedit ex malo et insufficiēti fundamēto q̄ sumit̄ ex diffinitione suppōis/et ex diffinitione t̄mini Mā pe.hi.nō diffinit suppōem a toto gn̄e/nec t̄m a toto gn̄e/ſz solū diffinit suppōem figtiuā/et t̄mini significatiuū Sz nōiales diffiniūt suppōem a toto gn̄e dicentes Suppō ē terminꝰ stans ꝑ se vel ꝑ alio ꝑut est ps ꝓpōis Cū dr ꝑ se tangit suppōem mālē et cū dr ꝑ alio tangit suppōnem psonalē simplicē ¶ Arguit quidā ytalicus/ Mgr̄ petrus mātuanꝰ oiō destruēdo suppōem mālem et simplicē/et ponēdo solū psonalē suppōez Cuiꝰ ꝑma rō stat in hoc Cū dr hō est spēs/ibi hō nō supponit māliter/et capit māliter cōiter vt includat suppōem simplicē/sicut facit biridanꝰ Assumptū ꝓbat sic/q̄ illud q̄ ponit̄ ibi ꝑ subiecto.scz hō/nō est nomen neq̄ verbū/ꝓbat q̄ li hō nec ē cathegorema neq̄ sincathē Dr non ꝑmā ꝓbat/q̄ nec ē terminꝰ cōis neq̄ discretus Hic diceret pe.hiſ.q̄ eēt discretꝰ vl singularis singularitate nature Sz nōiales dicerent q̄ esset t̄minꝰ cōis Tunc arguit vltra li hō nō est ibi t̄minꝰ cōis/ꝓbat q̄ neq̄ ē genꝰ/nez spēs/nec aliust̄minꝰ Dicit̄ q̄ est terminꝰ specificus Arguit q̄ nō q̄ iste terminꝰ hō mālitersumptus nō est spēs/pz q̄ nō ꝓuertit̄ cū illo psonaliter sumpto/hō est aiāl illi t̄mini nō ꝓuertūt̄/q̄ aliq̄ō figt li hō in vno/q̄ō nō figt in alio Ad hoc dicit̄ negādo q̄ terminꝰ vbicūq̄ ponit̄ idē figt/ſz nō ꝑ codē supponit Et iō in hac vocali/hō est spēs/li hō supponit simplr ꝑ intētione aiē q̄ est spēs/et est ibi ꝑtio accīlis Sz cū dico hō est aiāl/li hō supponit psonaliter ꝑ re ad ex̄ pcōe eēīli/ Et sic illi t̄mini nō ꝓuertūt quo ad suppōez/licet quo ad significationē ¶ Sz

arguit cõtra/illud qđ ponit̃ ꝓ subiecto cũ dr hõ est spẽs/vel hõ est dcõ bisilla-
ba/hõ ẽ nti casus/nõ plus figt si mãliter sumat̃/q̃ significabat añ impõem/sed
añ impõem illud nõ fuisset ps orõis/neq; nomẽ/neq; alia ps/ jdeo neq; mõ est
ps orõis ¶ Dico negãdo añs/qr ꝭm realis t̃min⁹ vocalis impositus ẽ ad sig
nificandũ ꝑ⁹ ꝓceptũ rei/et mediãte ꝓceptu figt rẽ ad ex̃/qr voces sunt signa cõ
ceptuũ ꝑ⁹ pier. jdeo hꝫ/hõ est spẽs jbi hõ supponit ꝓ ꝓceptu et intẽtione aie/z
et iã figt intẽtionẽ aie tanq̃ significatũ quo/et nõ vltimatũ Et cũ dr hõ est nti
casus jbi hõ supponit mãliter ꝓ seipa voce/quã vocẽ etiã significat nãl'r cõir/
Sz aliq̃ nõiales dicũt q̃ t̃min⁹ vocalis nõ figt ꝓceptũ vel intentionẽ saltẽ ime
diate/qr si sic tũc cũ dr hõ est aiãl intellcũs audiẽtis referrẽ/ꝑmo ad intẽtionẽ
et nõ ad rẽ ex̃ qđ est flm̃ Sz t̃min⁹ vocalis figt rẽ ad ex̃ ad placitũ vltimate/ꝓ
q̃re ti⁹ vocalis supponit ꝓsonal'r Et figt intẽtionẽ aut fil'itudinẽ rei ad placitũ
ꝓsequutiue/et nõ vltimate/ꝓ q̃ termin⁹ vocalis supponit simpl'r Et figt seipz
t̃im/et sibi sil'e nãliter cõir/ꝓ quo ti⁹ vocalis supponit mãl'r Et cũ dicit q̃ dcõ
mãl'r capta nõ est ps orõnis/hꝫ manifeste ẽ flm̃/qr ꝭm oms grãmaticos dcõnes
mãl'r posite sunt nõia substãtiua neutra et indeclinabilia/juxꝝ illud Dcõ q̃cunq;
fuerit tibi mãlis Est neutrũ substans indeclinabile nomẽ Iste mgr̃ ꝓcedit ex
falso fundamẽto/qr capit hꝫ ꝓ vna suppõe q̃ dcõ mãliter posita/nõ plus figt
q̃ añ impõem significabat/et nõ plus q̃ bu vel ba qđ est falsum/qr õnis t̃min⁹
significat seipm et suũ sil'e in voce scripto et mẽte Et si nõ ex impõe/tñ nãliter
cõiter/qr q̃liber res mũdi ẽ signũ nãle sui ipius et cuiuslibz sibi sil'is ¶ Si
tũc arguat̃ licz ti⁹ vocalis significet nãliter cõir t̃im mentalẽ vocalẽ et scriptũ
et supponat ꝓ illis mãliter tãq̃ ꝓ sibi sil'ibz Tñ ti⁹ vocalis nõ figt ꝓceptũ et
intentionẽ aie ꝓ q̃ supponit simpl'r/vt hõ est spẽs/ꝓbat̃ qr nõ figt ꝓceptũ ex
impõe vt ayũt modni/nec figt nãl'r/qr ꝓcept⁹ vel nãl'r sil'itudo rei. ſ. nature hũa
nc/nõ est sil'is t̃io vocali hõ ¶ Dico ꝭm noiales q̃ ti⁹ vocalis figt ex impõne
volũtaria rẽ ad ex̃ vltimate vt iã dictũ est/et ꝓceptũ illius rei seu intẽtionẽ aut
nãlem fil'itudinẽ rei/ex impõe ad placitũ ꝓsequutiue/vel ad placitũ nõ vltima
te qđ idẽ est/et ideo ex ꝓnti ꝑ voces/re ꝑus intellcã venit̃ in ꝛgnitionẽ eax intẽ
tionũ ¶ Arguit idẽ mgr̃/cũ dr oẽm est signũ/li oẽm nõ est ps orõnis/ꝓ-
bat qr si sic illa cẽt ꝛgrua/z ꝑ ꝓns li oẽm cẽt nti casus/ꝓns est flm̃/qr hoc nõ hz
ab impositore/nec nãliter/g̃ suppõ mãlis nõ est ponẽda Etiã ꝓnr dicit q̃ hꝫ nõ
est suppõ mãlis hõ est spẽs/oẽ est signũ Al est lrã/ꝓbat qr nullũ istox ẽ ꝛgruũ
nec est ꝓpõ/nõ magis q̃ hic buf ẽ fillaba ¶ Dico q̃ oẽs ꝑdicte orõnes sunt
ꝛgruissime/et sunt ꝓpões qr verũ vel flm̃ signt Et totus error mgr̃i stat in hꝫ
q̃ nichil dicit cẽ nomẽ/et nichil cẽ subiectũ ꝓpõnis/nisi capiat̃ figtiue ꝓ re ad
ex̃ qđ est flm̃/qr multa sunt nõia/et t̃ij z subiecta ꝓpõnũ que nõ capiũt̃ figtiue
¶ Dro quo nota q̃ nomẽ capit̃ tripl'r scz gñaliter/ꝓprie/et magis ꝓprie.
Cõiter dr oẽ illud cẽ nomẽ qđ ꝑt supponere vbo/siue illũ capiat̃ mãliter/siue
figtiue/et sic õnis vox ꝑt esse nomẽ/siue sit ꝛiũctio/siue ꝑpõ/siue sit impositũ
ad signandũ siue nõ/vt hec ẽ ꝑa bu est bu Sz nomẽ ꝓprie capit̃ ꝓ õni illo/qđ sig
nificatiue sumptũ ꝑt reddere suppositũ vbo/jsto mõ nec sincathegremata/nꝯ
vbũ aduerbiũ/nec ꝛiũctio cẽ ꝑt cẽ nomẽ ¶ Tercio mõ capit̃ nomẽ magis ꝓ
prie solũ ꝓ voce q̃ significatiue sumpta ꝑt reddere suppositũ vbo/et sic obliq̃
et nõia infinita nõ sunt nõia Et illa est strictissima acceptio nõis/et ita capit a-
ristoteles nomẽ ꝑmo ꝑier. Et ꝑ hoc soluit̃ argumentũ/li bu nõ est vox figtiua
ad placitũ/g̃ nõ est nomẽ/jtẽ ad est ꝑpõ/g̃ ad nõ est nomẽ Dicit̃ ad ꝓns licet ñ

sint nōia strictissime capta/tñ bñ sunt nōia cōiter capta Ista quoz distinguit q triplex ē termin⁹ De quo videat in 3° pūcto &ca diffinitionē suppōis lcōne 2ª

Queritur secūdo qñ termin⁹ vel ozō ꝑt supponere māliter simpliciter et ꝓsonaliter/que suppō erit ibi de vtute ꝑmonis et vi vocis Ad hoc rñdet biridan⁹/q de illo fuit triplex opinio Prima dixit hāc de rigoze ꝑmonis esse flām hō est spēs/aiāl est genus/q2 ꝓncipalioz suppō est ꝓsonalis/nā voces sunt impōsite ad supponendū ꝑ suis significatis vltimatis et nō fuerunt impōsite ad supponendū ꝑ seipis/sic etiā ꝑnt supponere voces nō impōsite ad significandū/vt buf est vox triū lrāz/jtē dicūt q veritas et falsitas debet attendi ꝑm ꝓncipalē suppōem q̄ est ꝓsonalis/et sic ꝑdicta de rigoze ꝑmonis dicēda est flā Secūda opinio dicit tales de vtute ꝑmonis esse veras/q2 ꝑmo in significādo et supponendo nō hz nisi ex impōe ad placitū et ex vsu Set nō possum⁹ scire q̄ fuit impō nisi ꝑ vsum auctoz/seo auctozes vsi sunt hac ꝓpositione hō est spēs tanq̄ vera/q̄ nō est va nisi ꝑm suppōem simplicē/seu materialē cōiter captā/ḡ dicem⁹ talē ꝓpōem et ꝓsitas esse veras de vi vocis et vtute ꝑmonis Tercia opinio cui assentit biridan⁹ est q vox in significando vt supponēdo nō hz vtutē ꝓpriā/nisi ex nobis/vñ ꝑ ꝓcentū disputātiū/vt in obligationibz sibi possum⁹ imponere nouā significationē/et nō vti cōi ei⁹ significatione Et possum⁹ loq̄ trāsumptiue yronice ad alienā significationē Hz vocam⁹ im ꝓpriā suppōem si aliter vtamur ea q̄uis liceat ea aliter vti Set absurdū est dicere simpl'r q ꝓpō auctozis sit flā si ꝑm loquutionē im ꝓpriā sit va hz debem⁹ dicere q sit vera q2 ꝑm sensum verū est posita/juxta dictū pḧi ꝑmo ethicoz q ꝑmones sunt intelligēdi ꝑm materiā subiectā Hz possum⁹ bñ dicere q ꝓpō esset flā si esset posita z recepta ꝑm ꝓpriā loquutionē/jta posset dici q hec ꝓpō hō est spēs/de vtute et ꝓprietate ꝑmonis nō esset va/q2 ꝑmo et ꝓncipaliter voces erāt impōsite ad significādū vt starēt ꝑ suis significatis vltimatis Ergo dicit ꝓnter q vbi apparet auctozē posuisse aliquā ꝓpōem ad aliquē sensum vez/licet nō ꝑm ꝓpriā loquutionē/negare illā ꝓpōem cēt discolū z ꝑ teruū esse Hz ne errē posſz bñ dici/q nō est va ꝑm ꝓpriū sensum siue de ꝓprietate ꝑmonis Cōformiter dicit wilhelm⁹ ockan q iste ꝓpōes hō est dignissima creaturaꝝ Colorē ꝑmū obiectū visus/de hōie ꝑtur aiāl/de vtute ꝑmonis sunt falsē/tñ ille ꝓpōes quas auctozes intendebāt ꝑ eas dicere sunt vere De q̄ patebit in sequēti lectione.:

Cōfusarū suppōnū:alia ē ꝓfusa nccitate signi vl' mo di:et alia nccitate rei:vt cū oz ōnis hō est aiāl:ibi iste t'i hō mediāte signo vl'i ꝓfūdit siue distribuit ꝑ quolibet supposito Et iste t'i aiāl a pte ꝑti posit⁹ ꝓfūdit nccitate rei Et cū vnusquisq hō suā habeat eeficiā:ideo h' ōbū ē nccitate rei tenet ꝑ tot eeficēs:ꝑ quot hōib⁹ tenet iste t'i hō:et vt vnicuiq hōi inūt sua aiālitas:ideo iste t'i aiāl nccitate rei tenet ꝑ tot aiālib⁹ ꝑ quot hōibus iste t'i hō:et ꝑ quot eeficēs hoc verbū est

Hic petrus hispan⁹ ponit duas diuisiones suppõnis ꝓfuse que parũ aut nichil nobis ꝓfuit/quas ideo re ꝓbat/et oñdit eas nõ esse ponẽdas Prima diuisio ẽ. Suppõnũ ꝓfusarũ/quedã est ꝓfusa necessitate signi scũ modi/quedã ꝓfusa necessitate rei/ vt õnis hõ est aiãl/ibi subiectũ supponit ꝓfuse necessitate signi qz mediante signo vlt ꝓfundit et distribuit ꝓ quolibet eius suppposito Et ptũ scz aiãl supponit ꝓfuse necessitate rei Hoc ꝓbat sic/vnusquisqz hõ hz suã aiãlitatẽ Et cũ hõ distribuat et ꝓfundit ideo iste termin⁹ aiãl necessitate rei tenet ꝓ tot aiãlibz ꝓ quot hõibus tenet hõ/et ꝓ ões aiãl supponit ꝓfuse necessitate rei/et accipit ꝓ tot inferiozib⁹ ei⁹ Et cũ vnusquisqz habeat suã essentiã/sbi etiã hoc sbũ est necessitate rei tenet ꝓ tot ceñcijs ꝓ quot hõibus tenet iste t minus hõ Hz auctoz nr̃ re ꝓbãs hãc diuisionẽ soluit rõem istã dicens eã nõ ꝓcludere vt patebit.

Oñ iste termin⁹ hõ dẽt supponere ꝓfuse distributiue et mobiliter: quare ꝓfuse distributiue: qz tenet ꝓ õni homine. ꝙre mobiliter: qz licet fieri descẽsum sub eo ꝓ qli bet suo suppposito: vt õnis hõ ẽ aiãl: g̃ sortes ẽ aiãl Hz iste termin⁹ aiãl õz ꝓfundi imobiliter: qz nõ licet fieri descẽsum sub eo: vt õnis hõ est aiãl: g̃ õnis hõ est hoc aiãl: ibi em̃ fit ꝓcessus a simplici suppõe ad ꝓsonalẽ. sicut ꝯ hõ ẽ dignissima creatura ꝙ: g̃ iste hõ vel aliqs hõ ẽ dignissima creatura ꝙ: vel rosa ẽ pulcherrim⁹ flozũ: g̃ aliq rosa Hz dr̃ fit in ꝯ qz in illis ẽ simplex suppõ ex ꝑte subiecti: in illa vo ex ꝑte ꝑti Licz videat oppositũ eẽ qõ supi⁹ dcm̃ ẽ ꝙ in hac ꝓpõe õnis hõ est aiãl: iste termin⁹ aiãl in ꝑto posit⁹ simplicẽ hz suppõez: et ꝯ õz ꝙ hz ꝓfusam Ad ꝯ dicendũ est scõz quosdã: qz qz gen⁹ ꝑtur de ꝑtib⁹ dr̃ti bus spẽ: iste ti⁹ aiãl qñ tenet ꝓ ipo in cõi qñ est gen⁹: sic hz simplicẽ suppõem Scõm aũt ꝙ ipa natura cõis ip sius generis multiplicat ꝓ suppolita hõis: sic dicit hrẽ ꝓfusam suppõem nõ mobiliter sed imobiliter Suppõ aũt confusa immobilis ꝑt cũ simplici incidere: nõ scõm idem: sed scõm diuersa vt dictũ est Scõm hoc dicendũ est ꝙ suppõ ꝓfusa mobiliter nõ potest simul esse cũ simplici: nec scõm idẽ: nec scõm diuersa vt dictũ est

Nic pe. hic. ponit scdam diuisionē ꝙpois ꝓfuse/nō tm in forma/sz ꝑ modū declarationis et ē talis Suppōnū ꝓfusax/quedā est ꝓfusa mobiliter/et quedā cō fusa immobilit/vt in hac ꝓpōe ōnis hō est aiāl/subiectū. s. hō supponit cōfuse mobiliter/et hoc iō qz sub eo licet fieri descensum ad ei inferiora Et ptū. s. aiāl supponit ꝓfuse immobilit/qz nō licet fieri descēsum sub eo/sicut nec sub ſBicc tis istarū ꝓpōnū/hō ē dignissima creaturax/rosa ē pulcherrim⁹ floꝝ/qz si descenderet ꝓpō vā redderet flā/et fieret ꝓcessus a suppōne simplici ad ꝑsonalē Tūc ibi licet videat oppositū Hic facit argumentū cōtra illos q̄ ponūt duas diuisiones ꝓdictas/et arguit sic/in hac ꝓpōne ōnis hō est aiāl/li aiāl supponit simpliciter vtz patuit/g̃ nō supponit ꝓfuse/ꝙa tenet qz suppō ꝓfusa est spēs pdent quidā vt dicit auctor nr̄/q̄ nō est inconueniens suppōem simplicē simul coincidere cū suppōe ꝓfusa immobili/q̄ fit necessitate rei/ bm diuersas ꝓdicationes/ná bm q̄ li aiāl tenet ꝓ natura cōi generica/sic hz suppōem simplicē/ bm q̄ illa natura cōis est multiplicata ꝑ suppōsita hōis/sic habet suppōez ꝓfusam nō mobiliter sz immobiliter Suppō vero simplex nunq̄ potest coincidere cū suppōne ꝓfusa mobiliter/nec bm idem/nec bm diuersum.

Sed ego credo impossibile esse ēminū cōem in ptō positū habere suppōem simplicē: et ꝓfundi mobilit vl immobiliter: signo vl exīte in subiecto affirmatiuo: vt ōnis hō est aiāl: qz vt wlt porphirius Dē q̄ ptur de ali quo: aut est maius: aut est equale illi de quo ptur: z intē dit de ꝓdicatione p se: sz in hac ꝓpōe ōnis hō est aiāl: est ꝓdicatio p se: et nō ptur equale: g̃ maius: nō accīdentale: g̃ ībale: nō drā nec spēs: g̃ genus Hz natura g̃nis multiplicata mobiliter vel imobiliter nō est gen⁹: g̃ cū dicit ōnis hō est aiāl: cū ibi pdicet gen⁹ nō esset possibile ēm cōez multiplicari mobilit vel imobilit q̄ signficat nāz g̃nis: q̄ iā actu nō eēt gen⁹: sicut si hō ꝓfūderet mobilit vel imobilit iā nō est spēs Itē h̄ idē videt ꝑ aristotelē ꝓmo thopicoꝝ dicentē Dē q̄ de alio ptur: aut ptur cō uersim de eo: aut nō Si ꝓuersim tūc est diffinitio vel ꝓpriū Si ām nō ꝓuersim ptur de re: aut cadit in diffinitio nē rei: aut nō Si nō tūc ē accīs Si cadit in diffinicōez á ē gen⁹ á drā: nō drā: g̃ gen⁹ Et intēdit aristoteles q̄ ibi sūt dirca ptio: et spēs sbōciat scōm se vel multiplicat

Sed in hac ꝓpõe hõ est aiãl est dicã ꝑcio: et subiicit hõ et nõ equale ꝑtur neqꝫ accñs: ḡ genus Quare nõ ẽ possibile terminũ cõem in ꝑto positũ ꝙfundi mobiliter vel imobiliter Itẽ totũ vl̃e qđ est genus: et totũ in q̃titate ex oppsito se hñt: ſz totũ in q̃titate ẽ duplex: qđd ã est ꝙpletũ: vt obicũqꝫ ꝙfundit terminꝰ cõis mobiliter: vt õnis hõ est aiãl Aliud est inꝙpletũ: et diminutũ: vt obicũqꝫ ꝙfundit terminꝰ cõis imobiliter: et multiplicatur terminꝰ cõis simpliciter Ergo si impossibile est: totũ in q̃titate eẽ genꝰ in q̃tũ huiꝰ modi: nõ erit possibile terminũ cõem in ꝑto positũ ꝙfundi mobiliter vl̃ imobiliter vt dicebat Itẽ cõpatio illa secundũ quã inferiora referũtur ad superiora: est oppsita ꝙpationi secundũ quã supiora reducũt ad inferiora Dz secundũ ꝑmã sumitur cõe in rõe cõis: sed penes scđam sumit cõe multiplicatũ siue cõfusum Cũ ergo terminꝰ cõis ꝓt sic: sit in rõe generis: nõ est possibile ipm multiplicari in q̃tũ hꝰ modi Et hec quatuor argumẽta sunt cõcedenda

Hic petrus hispanꝰ arguit ꝓtra ꝑdictas duas diuisiones ipas penitus impbãdo Et vult qꝫ impossibile est terminũ cõez in ꝑto positũ habere suppõem simplicẽ/et ꝙfundi mobiliter vel imobiliter/qđ ꝓbat q̃tuor rõnibꝰ Dz ꝑt in breui rõ in summa formari talis Suppõ simplex nũqꝫ ꝑt conciuere cũ suppõne cõfusa neqꝫ mobiliter neqꝫ imobiliter/ſz terminꝰ positus in ꝑto vl̃is affirmatiue hz suppõem simplicẽ/vt̃s patuit/ḡ impossibile est qꝫ talis terminꝰ habeat suppositionẽ ꝙfusam siue mobiliter siue imobiliter Et ita vult qꝫ õnis suppõ ꝙfusa est necessitate signi vel modi/et nulla erit ꝙfusa necessitate rei Et sliter qꝫ nulla suppõ cõfusa erit mobiliter vel immobiliter in ꝑto vl̃is affirmatiue Et ad destruendũ duas diuisiones ꝑdictas ponit rões q̃tuor/q̃ ad lõgũ patẽt in textu

Causa aũt ꝓ quã mouebant facilis est ad soluendũ: q̃ tantũ est vna: qꝫ cũ dicitur: õnis hõ est aiãl: cũ vnicuiqꝫ hõi respondeat sua aiãlitas siue sua effica: cũ nõ possit esse hõ quin sit aiãl: ideo dixerũt qꝫ iste terminꝰ aiãl teneꝫ ꝓ tot aiãlibꝰ ꝙ quot hõibꝰ tenet hõ Dz ãt in illo

argumento nulla sit appentia pz: q cū ō ōnis hō est al
bus: nccē est q tot aiālitates intelligant in subiecto: qt
sunt hoiēs in qb? tenet hō: et nō pt dici q habeat illas
aiālitates a pto: cū ibi ptur albū Dñ dicendū q hō loq
ce loquēdo nō nāliter ex rōnali et aiāli ꝓponit: ideo de
se hz illaz aiālitatū multiplicationē: g hic: ōnis hōē al
bus. hō nullo mō hz illas aiālitates a pto Sic aūt ē in
ppōito: cū ibi pdicet gen? de spē: vt ōnis hō est aiāl: in
hac enim ppōe subȳcit hō: in quo intelligit multitudo
illaz aiālitatū Et ptur h̄ gen? aiāl: qō nullo mō ꝓfūdit
mobilit vl̄ imobilit: sz stat ibi p nā seu essencia ip̄i? gn̄is
cōis de p̄ib? p̄bilis: vñ aiāl ptur z aiāl intelligit in sb̄
iecto: sic h̄ oē aiāl rōnale ē aiāl Sil̄iter dico q h̄ ōbū ē
nō ꝓfundit mobilit vel imobilit: eo q aiāl eēt vl̄ existe
ret in h̄ hōie: q hoc hz sb̄iectū de se añ̄z in ppōe sb̄ycia
tur pto ceficiali vel accūtali Et ppter h̄ deūtur? quā
dā diuisionē fcām. s. Cōfusarū suppōnū: alia ē ꝓfusa ne
cessitate rei: alia ē ꝓfusa necessitate signi seu modi Dici-
mus enim q ōnis ꝓfusio fit necessitate signi vel modi:
vt cū ō oē aiāl rōnale ē aiāl: iste t? aiāl in subiecto posi
tus tenet nccitate signi p ōni aiāli qō ē hō Sil̄iter hic
ōnis hō est aiāl: iste t? hō tenet p ōni hōie: et nō solū p
hōie: sz etiā p ōni aiāli qō est hō: et ideo tot intelligūtur
aiālitates quot hūanitates nāliter loquēdo: q eadē est
hūanitas in quolibet indiuiduo hōis scōm viā loyco: nō
et nō scōm viā nature: sic hō in cōi idē est: vñ q sit hec aiā
litas vel illa: hoc ē rōne materie: in via enim nature: hu
manitas mea differt ab hūanitate tua p se: et aiā mea
p quā cātur hūanitas mea in me: alia est ab aiā tua: per
quā cātur hūanitas tua in te Et ppt hoc: signū ꝓfūdit

hoiẽm: nõ tñ ꝓkũdit aiãl in cõi: ſz aiãl ꝓtractũ ad hoiẽz p
ſuas dñãs: vñ ſeq̃t q ꝑ õnis ꝓfuſio fit nccitate ſigni l' mõi

Hic auctor nr̃ poſtq̃ im ꝓbauit illas duas diuiſiones q̃tuor rõnibz/jã ſoluit
vnicã rõem illoꝝ q̃ poſuerũt illas duas diuiſiones Et repetit rõem dicens Cũ
dicit õnis hõ eſt aiãl/cũ vnicuiq̃ hõi rñdet ſua aiãlitas/q̃ nõ ꝑt eſſe hõ quin ſit
aiãl/q̃ aiãl in ꝑto teneꝫ et ꝓfundit ꝑ tot aiãlib⁹ ꝑ quot hõibz ꝓfundit hõ/jſtã
rõem im ꝓbat ad longũ vtz in tertu Et ꝓcludit finaliter q ꝑ õnis ſuppõ ꝓfuſa/
eſt ꝓfuſa neceſſitate ſigni vel modi/et nulla ẽ ꝓfuſa neceſſitate rei Et p ꝓns ſe-
quit q nulla erit ſuppõ ꝓfuſa mobiliter vel immobilit in ꝑto vl̃is affirmatiue
Bz modni tenẽt ꝓtiũ dicẽtes q ꝑtũ vl̃is affirmatiue ſupponit ꝓfuſe tm̃ immo
biliter Et nõ ſolũ ꝑtũ vl̃is affirmatiue ſz multi alij t̃ij vtz in regulis ſequẽtibz
Et ideo licet ꝑma diuiſio ſuppõnis ꝓfuſe ſit reijcienda/tñ apud pleroſq̃ rc̃ eſt
ſatis ꝓbãda/licet ſub alia ponat forma Suppõ em̃ cõfuſa ß⁹ noiãles diuidit
in ꝓfuſam diſtributiuã ꝛ in ꝓfuſam tm̃ Mõ ſub ſuppõe ꝓfuſa tm̃ intelligũt ali
qui ſuppõem immobilẽ Et ſub ꝓfuſa diſtributiua intelligũt ꝓfuſam mobilẽ

¶ Poſſet ꝯ argui cõtra auctorẽ nr̃m q̃ multũ diminute dcr̃iat de ſuppõib⁹
tioꝝ Primo q̃ nõ ponit ſuppõez mãlẽ/q̃ valde ncc̃ria ẽ vtz ꝓbatũ eſt Scõdo
q̃ nõ ponit ſuppõez ꝓfuſam tm̃ Forte diceres q illã intelligit ſub ſuppõe ſim
plici Cõtra hoc arguit̃ q̃ ſuppõ ſimplex ß⁹ cũ ſit q̃ñ termin⁹ cõis ſupponit
ꝑ natura cõi/ſz in ſuppoẽ ꝓfuſa tm̃ t̃min⁹ nõ ſupponit ꝑ natura cõi/nã q̃ñ dr̃
hic et rome vẽdit pip/clarũ eſt q natura cõis piperis nõ vendit̃/jtẽ bis come
di panẽ/ter bibi vinũ ꝛẽ ¶ Manifeſtũ eſt q natura cõis panis nõ ꝯmedit̃/nec vi
ni cõis natura bibit̃ Tercio nõ dcr̃iat q̃ ſint illa ſigna q̃ faciũt ſuppõez ꝓfuſam
diſtributiuã/et q̃ ꝓfuſam tm̃ Et licet aliq̃ ponit in tractatu de diſtributionib⁹/
nõ tñ ponit oiã/michil em̃ dicit de excluſiuis exceptiuis ꝟouplicatiuis ꝓpatuis
ſuplatiuis/differt incipit dcſinit et multis alijs Quarto ipe nõ ponit aliq̃s re-
gulas de ſuppõe diſcreta dcr̃iata ꝓfuſa diſtributiua/et ꝓfuſa tm̃/nec quõ ſub q̃
libet fiat deſcẽſus aut nõ/q̃ regule mirũ in modũ ſunt nccrie Jõo ß⁹ viã noiã
liũ ponũtur regule de triplici ſuppõe in genere Poſtea ponũt regule de q̃dru-
plici ſuppõne in ſpecie.

Finis ſuppõnũ petri hiſpani ſecundũ viã realiũ
Sequũtur regule ſuppõnũ ſecundũ viã nõialiũ

De ſuppõne materiali ſunt regule.

Suppõ materialis fit q̃ñ t̃min⁹ vocal' vel ſcr̃iptus ſupponit nõ ꝑ re ſed Aut
ꝑ ſcipa voce vel ſcripto Aut ꝑ ſibi ſimili Aut ꝓ ſibi diſſimili/vel ꝑ ſibi ꝑ
porcionabili vt alijs placet ¶ Hi q̃ras p q̃o ſciam q̃ñ termin⁹ aliq̃s ſuppo-
nat mãliter ſimpl'r aut pſonaliter ¶ Dico q hoc ſcieꝫ p ꝑtũ ꝓpõis Illã ẽ vna
regula thopical' Talia ſunt ſubiecta q̃lia pmittũt ab eoꝝ ꝑtis Et iõ ſi ꝑtũ cõ-
ueniat ſubiecto ꝑ ſcipa voce vel ſibi ſili/tũc erit ſuppõ mãlis/vt hõ eſt vox ꝑ
lata a me Si ꝑtũ ꝙueniat ſbiecto ꝑ intẽtõe aiẽ ſeu ꝛceptu Aut ꝑ natura cõi/

tūc ē ſuppō ſimplex/vt hō ē ſpēs Si vero ptū ꝓuenat ſbiecto ꝓ re ad eꝫ/tūc ē ſupⁿ pſonal'/vt hō currit De iſto dcm̄ ē ſup/tēctatu pⁿ lcōe 3ª occiā videat ibi ¶ Sz nota q termin⁹ eſt triplex.ſ. vocalis ſcriptus et mentalis/jta triplex ē ꝓpō/vocalis ſcripta et mētalis Et q̄libet iſtoꝝ triū terminoꝝ pt in ſua ꝓpō ne ſupponere/tripliciter/aut māliter/aut ſimpliciter/aut pſonaliter

Prima regula Termin⁹ qñcq̄ ſupponit māliter ꝓ ſeipō Et ꝫ intelligiť de triplici tio.ſ. vocali ſcripto et mentali Exm de vocali/ vt lapis eſt vox a me ꝓlata De ſcripto/vt in hac ꝓpō ſcripta/lapis ſcribiť a me De mētali vt in iſta ꝓpōne mētali hō ꝓcipiť a me ¶ Scōm hanc regulā ꝓcedūť iſte ꝓpōes/lapis eſt neutri gñis/lapides ē numeri ſingularis Albus ē nomē ſubſtatiuū/albus nō eſt adiectiuū Dgři eſt nři caſus/mgři nō eſt gři ca ſus Amo eſt nomē/amo nō ē vbū Ego ē tercie pſone/ego non ē ꝑme pſone/ De hōie nō ptur aiāl/q̄ oēs ſunt vere ꝓut ſubiecta ſupponūt māliter ꝓ ſeipīs Si vero ſubiecta ſupponerēt māliter ꝓ fibi ſimilibus captis pſonaliter/ēte tūc ecñt falſe aut inꝯgrue Et ideo tales ꝓpōes veniūt diſtinguēde ¶ Vt ſi q̄rat an iſta ſit vera Amo nō eſt vbū Ego diſtinguēdo/ſi amo ſupponat pſonaliť/ tūc nec eſt vera nec falſa/q̄ ozō eſt ſimpliciter inꝯgrua/eo q ꝙ vba figtiue capta nō pñt reddere ſuppoſita/mō veritas et falſitas pſupponit cōgruū pⁿ pier. Si vero ſupponat māliter tūc itez diſtinguo Aut ſubiectū ſupponit māliter ꝓ ſeipō/ſic ipa eſt vera Si ꝓ fibi ſimili capto pſonaliter/tunc eſt falſa Et ita ſuo modo de infinitis alijs.

Secūda regula eſt q termin⁹ qñcq̄ ſupponit māliter ꝓ fibi ſimili in voce vel ſcripto vel mētc/eodē mō vel aliter ſupponēte vel nō ſupponēte Exm vbi termin⁹ vocalis ſupponit ꝓ fibi ſimili in voce eodē mō ſupponente/vt dicat ſoztes iſtā hō eſt nomē Et plato dicat hō ꝓferť a ſoztc/tūc in ꝓpōne platonis hō ſupponit māliter/ꝓ fibi ſimili in voce eodem mō ſupponētc Exm vbi termin⁹ ſupponit ꝓ fibi ſimili in voce aliter ſupponē te/vt dicat ſoztes iſtā hō currit Et plato dicat/hō ꝓferť a ſoztc/tūc in ꝓpōe platonis/li hō ſupponit māliter ꝓ fibi ſimili aliter ſupponēte q ſuū ſilē ſuppo nit pſonaliter Exm vbi termin⁹ ſupponit māliter ꝓ fibi ſimili nō ſupponēte/ vt dicat ſoztes hō Et plato hō ꝓferť a ſoztc/tūc in ꝓpōe platonis/ſopponit hō ꝓ fibi ſimili nō ſupponēte Et ſicut termin⁹ vocalis ſupponit māliter ꝓ ſi bi ſimili in voce tripliciter vt exēplificatū eſt/jta pt tripliciter ſupponere ꝓ ſi bi ſimili in ſcripto.ſ. eodē mō ſupponēte/vel aliter/aut nō ſupponēte/jta quo q̄ tripliciter ꝓ fibi ſimili in mēte/ſz parū nobis hoc ſeruit ideo trāſeat Et ita termin⁹ vocalis nouē modis pt ſupponere māliter ꝓ fibi ſimili/jta et termin⁹ ſcriptus et mētalis ¶ Scōm hanc regulā ꝓcedūť iſte ꝓpōes Dgři eſt gři ca ſus/mgři nō eſt nři caſus Albus eſt adiectiuū/albus nō eſt ſubſtantiuū Ego ē ꝑme pſone Amo eſt vbū/hodie eſt aduerbiū Ad eſt ꝓpoſitio Currit nō pt eē ſbiectū ꝓpōis/ōnis hō eſt aiāl eſt ꝓpō vera/ōnis hō eſt totū in q̄titate Que oēs ꝓcedūť vere ꝓut ſubiecta eaꝝ ſupponāt nō ꝓ ſe/ſz ꝓ fibi ſimilib⁹ ſuppo nētib⁹ pſonaliter ¶ Añ ꝓicte ꝓpōnes et ꝓſles veniūt diſtinguēde penes eā cationē/hoc mō Si in ꝓictis ſubiecta ſupponāt pſonaliter/tūc dico q ꝓicte ozōnes ſunt inꝯgrue/q gtūs et adiectiuū et vbū/et cetere ptes nō pñt ſignificatiue capte reddere ſuppoſitū/jdo vt ſic nec ſunt vere nec falſe Si vero ſbiecta ſupponāt māliter ſic diſtinguo/aut ſupponūt māliter ꝓ ſeipīs/tūc ſunt falſe vtz Si vero ſupponāt ꝓ fibi ſimilibz et hoc dupliciter vel eodē mō ſup ponentibz/iterū ſunt falſe/vel pſonaliter ſupponētibz tūc ſunt vere.

Tercia regula est q ẽ mín⁹ qñq; supponit mãliter ꝓ sibi dissimili seu ꝓ sibi ꝓporcionabili supponẽte ꝓsonalitẽ in alia ꝓpõe Et hoc mõ dcm in modali ꝓposita qđ est accus cũ infinitiuo/supponit mãliter ꝓ vna ꝓpõe cathegorica/vt hoiẽ currere ẽ possibile/deũ nõ esse est falsum/homine esse aiãl est vex/illa modalis ꝓcedit nó ꝓut hoc dictũ supponat ꝓ se/qz hoc dictũ nõ est ꝓpõ/ideo nõ est vera neq; falsa Hz cõcedit ꝙa ꝓut supponit ꝓ vna cathegorica. s. ista/talis ꝓpõ hõ est aiãl est vera/que ẽ sibi dissimilis vl ꝓporcionabilis Per candẽ regulã ꝓcedit ista/de hõie ptur aiãl Dlax est q de illo ablto hõie nõ ptur aiãl/sz de cius rcõ/ideo in dicta ꝓpõne ille ablus supponit ꝓ recto sibi dissimili/vt hic hõ est aiãl/tẽ ista hõi accidit esse albũ cõcedit ꝓut ẽ albũ supponit mãliter ꝓ ꝓpõe ad istũ sensum/talis ꝓpõ hõ est albus est p accns/tẽ cũ dico deũ esse ẽ dc⁹/iã dictũ supponit ꝓsonaliter qz flm est/tal ꝓpõ deus ẽ/est deus Si arguat cõtra ꝑmã regulã/nomẽ est vox figtiua/tẽ vox ẽ son⁹/ibi tij supponũt ꝓ scipis et nõ supponũt mãliter/g regula ꝑma est falsa Añs ꝓbat ꝓ ꝑma pte qz nomẽ ꝓ se captũ est vox figtiua/et vox ꝓ se ẽ sonus Scda ps añtis. s. q nõ supponũt mãliter ꝓbat qz supponũt ꝓsonaliter Dico ꝓcedendo argumentũ/qz nomẽ supponit ibi ꝓ se nõ ea rõne q est talis vox/sz ea rõne qua ẽ figtũ vltimatũ huj⁹ dcõis nomẽ ita vox ẽ sonus/ibi vox supponit ꝓ se/nõ nisi ea rõe qua ẽ significatũ vltimatũ huj⁹ qđ est sonus/sicut etiã supdcm est Si qrat qte sunt ꝓpones in qbus subiecta supponũt mãliter Scdo qrit an ne suppõ mãlis habeat sub se aliqs spes specialissimas/ Ad ꝑmũ dico q ꝓpõ in q ẽ mín⁹ supponit mãliter pt ꝓ appoem signi vl is in neutro gñe fieri vl is/vt oẽ lapis est nomẽ Per appoem signi pticularis pt fieri pticularis/vt qdã lapis est nomẽ/dcponẽdo signa fit indefinita/vt lapis est nomẽ Apponẽdo ꝓnomẽ ꝑmitiuũ fit singularis/vt istud lapis est nomen/ita quoq; dictũ in modalib⁹ pt fieri vl e pticulare tc/vt hoiẽm currere ẽ possibile/est indefinita/oẽm hoiẽm currere ẽ possibile est vlis/de dicto/sz pticularis de mõ/qz valet istã/õnis talis ꝓpõ hõ currit est possibilis/tẽ aliqđ hõiem currere ẽ possibile/valet istã/aliq talis ꝓpõ hõ currit est possibilis tc Ex quo seq tur q male dicãt qđã q ꝓpões modales oẽs ex pte toti⁹ dicti sunt singulares Ad 2m dicit q ꝓpõ malis hz ſb se qtuor spes sicut suppõ psonalis. s. discreta/determinata/suppõez ꝓfusam tm/et cõfusam distributiuã/vñ qñq; terminus supponẽs mãliter supponit discrete/vt hoc lapis est nomẽ/istud amo est vbũ/ Qñq; supponit determinate vt lapis est nomẽ/amo est verbũ Qñq; supponit ꝓfuse distributiue/vt oẽ lapis est nomẽ/oẽ amo est vbũ Qñq; ꝓfuse tm/vt tantũ lapis nõ est nomẽ/tantũ amo nõ est verbũ.

De suppõne simplici

Suppõ simplex fit qñ termin⁹ supponit nõ ꝓ voce/nõ ꝓ re ad ex/sz ꝓ ꝓcep tu rei ad ex vel ꝓ intẽtione aiẽ/aut naturali filitudine rei q õnia sunt ibẽ/z hoc ſm nõiales/vt z iã supza in scda qstione ad longũ Sed ſm pe. hisp. suppõ simplex fit qñ termin⁹ supponit ꝓ natura cõi significata p terminũ cẽem Si pe-

taꝫ p q̃d ꝓgnoscā Dicit vtꝫ p ptū ꝓpōnis vel ex sensu ꝓpōis/vt hō est spēs/ sensus est. i. ꝓceptus cōis hōis cit spes Alij dicūt q̄ sensus sit natura cōis hōis est spēs/ptē aiāl est genꝰ idest ꝓceptus cōis quē habemꝰ de aiāli est genꝰ/vel intētio cōis aiē quā habemꝰ de aiāli est genꝰ vel ꝓceptus generic⁹.

Prima regula Omnis t̄minꝰ ꝑme intētionis acceptꝰ respcū ptī scde iutē tionis supponit simplr̄/vt hō est spēs/aiāl ē genꝰ/rōnale est drā/jtē ꝓpōes sunt distinguēde penes cq̃uocatione Aut em̄ ſbiecta capiūtur psonaliter et figtiue/tūc sunt fle/qz tūc subiecta starent ꝓ inferiozib⁹ et ꝑticularib⁹/nō nullius ꝑticularis hō est spēs ꝛē Aut subiecta supponūt simplr̄ tūc sunt vere Et p hoc soluit talis palogisinus/hō est spes/soztes est hō/ḡ soztes est spēs/jtē nullū aiāl est genꝰ/aiāl est genus/ḡ aiāl nō est aiāl

Secūda regula Omnis t̄minꝰ scde intentionis acceptus respcū ptī scde intētionis supponit simplr̄/cui tñ nō imponit ad significandū/vt argumētatio est subiectū totius loyce/syllogisinꝰ sophisticus ē ſb iectū serti tractatꝰ/jbi syllo⁹ nō ꝑt supponere psonaliter ꝓ inferiozib⁹ qz tūc ꝓpō esset falsa Quare dictū est/cui nō imponit ad significandū ꝓpter has et sites/ꝓpō est ozō/syllo⁹ est ozō/jbi subiecta supponūt psonaliter ꝓ suis inferiozib⁹ capiēdo subiectū et ptū ꝓ suis denōiatis/qz ptū. i. ozō/est impoītū ad significandū oēs ozōnes Et ideo bñ scd̄t/ōnis ꝓpō est ozō/ḡ ista ꝓpō est ozō ꝛ ista ꝓpō est ozō Hoc aūt scieꝫ/qñ ptū ꝙcnit subiecto ꝓ suis inferiozib⁹/tūc erit suppō psonalis/sic nō est hic argumētatio ē subiectū loyce Jtē cū ōz hō ē spēs/aiāl ē genꝰ ꝑta supponūt psonaliter Cōtra supponūt ꝓ intētionib⁹ aiē Dicit q̄ imposita sunt ad significandū illas intētiones aiē/et ideo capiūt figtiue

Queritur primo quō supponūt subiecta in istis ꝓpōnib⁹/genus ē spēs vlis/soztes ē ꝑma ſba/hō est ꝛᵃ ſba ¶ Dico ad ꝑmā q̄ genꝰ ꝑt ibi supponere psonaliter/qz ille ꝛᵗ aiāl q̄ ē vnū genꝰ elt spēs huiꝰ ꝛᵗ ſba q̄ ē vnū vl̄e Etiā est vā in suppōe simplici/qz intētio gnis ē spes vlis Ad ꝛᵐ ōz ꝑᵐ biridanū q̄ ꝑt supponere māliter/tūc ē sensus q̄ istī ꝛᵗ ponūt ipōto ſb: Si aūt ſba supponat ꝓ reb⁹ ꝑ se subsistētib⁹ significatis ꝑ tios ſbales/tūc ē ibi suppō psonalis Et ita ſba ꝑt capi ꝓ ttijs de ꝑnto ſbe/aut ꝓ rebz significatis ꝑ tios ſbales Jta ctiā dicit de isto tio q̄litas/et de li accñs/supponūt em̄ se pe ꝓ ttijs de ꝑnto q̄litatis/et de ꝑnto accñtiū/et sic supponūt māliter/vt albū ē qualitas est accñs Sepe supponūt ꝓ rebus significatis ꝑ tales tios/et tunc supponūt psonaliter/vt albu est hō/nigrū est ſba.

Queritur scō vtrū iste ꝓpōes sunt ve ꝑ suppōem simplicē/hō est dignissima creaturarū/color ē ꝑmū obiectū visus/hō est ꝑ se et ꝑmo risibilis ¶ Ad primā rñdet ꝑᵐ auctorē in rm̄ q̄ ē vera qz exꝑsse dicit q̄ hō supponit ibi simplr̄ ꝓ natura cōi hōis Et ḡ si arguaꝫ cꝰ ꝓdictoria ē vera vt nullus hō est dignissima creatura: Dicit ꝑᵐ cū q̄ nō ē sua ꝓdictoria/ſz ista hō nō est dignissima creatura: qz singularis affirmatiua ꝓdicit singulari negatiue Et si arꝛ nec iste hō est dignissima creaturarū nec ille/ḡ hō nō est dignissima creaturarū Dicit ꝑᵐ. p. h. negādo ꝓñam qz ibi ꝓmittit fallacia figure dcōnis arguēdo a suppōe psonali ad simplicē Ad alias ꝓpōes sic̄ter dz q̄ sunt ve vt ꝓbaꝫ ꝓ ꝑᵐ q̄ eas asserit ee vas/et nō sunt ve in suppōne māli/qz subiecta nō supponūt ꝓ vocib⁹ vel scriptis Hec sunt ve in suppōe psonali/qz nullus ꝑticularis color est ꝑmū obiectū visus/et nullus ꝑticularis hō est ꝑmo et ꝑ se risibilis/ḡ sunt ve ꝑ suppōem simplicē/ꝓña tenet a sufficienti diuisione

¶ Arguit cōtra ꝑmā ꝓpōem/ista ꝓpō hō est dignissima creaturarū ē flā in q̄cūq; suppōe capiat/g̃ nō est ꝓcedenda Da nō sit vā in suppōne māli/et ꝓsonali credo satis notū Sz q nō sit vā in suppōe simplici ꝑbat/qz ibi ñ ē suppō simplex ꝑm viā nōialiū/nā tūc hō supponeret ꝑ ꝓceptu vel intētione aiē/mō hec est flā ꝓceptus hōis vel intētio hōis ē dignissima creatura Etiā nō ē suppositio simplex ꝑm viā realiū pz qz hō nō supponit respcū ētj scde intentionis/nec ē ꝑtū vlis affirmatiue/nec seq̃t dcōem exceptiuā/igit nō supponit simplr ꝑm pe.his. ¶ Scdo/dato q hō supponat simplr adhuc ē flā/qz tūc sensus essz q natura cōis hōis cēt dignissima creaturarū/q̃ sensus ē falsus ꝓbat/qz nunq̄ spēs vel cōe est nobilius suo singulari/nā inferius semp includit suū supius/et plus.s.dzām indiuidualē/g̃ hoc cōe cū sit ps istius singularis non erit nobilius isto singulari hōie/jtē si hō esset dignissima creatura g̃ cēt dignioz seipo/ꝓña tenet qz ille gtūs creatura supponit ꝓfuse distributiue ꝑ ōnib⁹ creaturis sub q̃bus ꝓtinet hō ¶ Cōtra alias ꝓpōnes posset etiā argui q sint flē/ꝑ ꝓdictoꝝ alias suas Etiā ꝑ descendētes Et q ibi nō est suppō simplex ꝓbat codē mō/qz nō ē sensus q intētio seu ꝓceptus colozis sit ꝑmū obiectū visus Et q intētio seu ꝓceptus hōis sit ꝑmo risibilis/jtē nō ē etiā sensus ꝑm aliā viā q natura cōis colozis sit ꝑmū obiectū/qz nulla res cōis apꝑhēdit a sensu ꝛē ¶ Dico g̃ ꝓpōe ꝓpōes et cōsil'es de vtute ꝑmonis sunt flē/tū ꝑm intentione auctoꝝ ponentiū eas sunt vē/et iō nō ad vim vocū solū respiciēdū ē/sz etiā ad sensum quē ꝑ eas doctoꝛes intēdūt exꝑmere/vñ ponētes ista verā hō est dignissima creaturarū/nō intendūt q hō sit nobilioꝛ creatura vliter/sed qz hō ē nobilioꝛ creatura ōni creatura q̃ nō est hō/et adhuc q hoc sit verū inter creaturas corpales ꝓpt̃ angelos/jta frequēter auctes mgrales sunt falsi de vtute ꝑmonis/ꝛ sunt vere in sensu quē ꝑ eas explicare intendūt Jta dicendū est de istis Coloz ē ꝑmū obiectū visus Ens ē ꝑmo vnū/hō est ꝑ se ꝑmo risibilis Trisgulus hz ꝑmo tres āgulos Son⁹ ē ꝑmū et adcq̃ta obiectū auditus/ꝛ sic de alijs q̃ de vi vocis sunt flē/tū ille q̃s ꝓpus intēdebat ꝑ istas sunt vere/jtē si'e est de istis Singulare ē ꝑmo vnū numero/indiuiduū ꝑmo distinguit a cōi q̃ ꝓpōes sunt falsi de vtute ꝑmonis/tū actus signati ꝑ eas sunt veri ¶ Vñ ꝑm vvilhelmū ockam doctoꝛē venerabilē diligēter notandū est/q frequēter ꝓpus et alij multi accipiūt cōcretū ꝑ abstracto et cō Etiā aliq̃n accipiūt pl'ale ꝑ singulari et cō/jta frequēter accipiūt actū exercitū ꝑ actu signato/jta q ꝓpōnes in actu exercito sunt flē/ꝛ in actu signato sunt vē ¶ Pro q̃ nota q actus exercitus ē q̃ importat ꝑ hz vbū ē vl'aliqd fil'e/qd tū nō sig̃t aliqd pri de eo/sz exercet pcōez vni⁹ de alio/vt hō ē aiāl/vl'hō disputat/hō currit Act⁹ at signat⁹ ē q̃ importat ꝑ hz vbū pri vl'Bij ci vel verificari vel ꝓpetere et h⁹mōi/nā cū dz/aiāl ptur de hōie/hz nō pt̃ aiāl de hōie/qz aiāl ſBijcit/et iō ibi nō exercet act⁹ pñdi/sz signat ꝑ li ptur Et nō sunt idē aiāl ptur de hōie/et hō est aiāl/qz ꝑma ē multiplex/2ª nō Sicut nō sunt idē gen⁹ ptur de spē/et spēs ē gen⁹/qz ꝑma ē vā et scda falsa/hz tū nō obstāte ꝓpus accipit actū exercitū ꝑ actu signato/et aliq̃n coꝛuerso et multi alij fic fecerunt ¶ Vñ ista ꝓpō hō est ꝑmo et ꝑ se risibilis/accipiēdo ꝑ° sicut accipit ꝓpus ꝑ° posterioꝛ ē simplr flā/sicut hec spēs ē gen⁹ Sz tū act⁹ signat⁹ in cui⁹ loco ponit act⁹ exercit⁹ ē simplr verus Sicut hec ē vā/de hōie ptur ꝑ° hz ptū risibile Et in isto actu signato tā hō q̃ risibile supponūt simplr ꝑ intētione aiē/nā de hac intētione hō/ptur ꝑmo cē risibile/nō tū ꝑ se/sz ꝑ suis singularib⁹ Et dcbz iste act⁹ signat⁹ fic exerceri Omis hō est risibil'/et nichil aliud ab hōie ē risibile

Et ita in isto actu sigto hō supponit simplr Sz in actu exercito sibi corrñdēte hō supponit psonaliter ꝑ reb⁹ singularib⁹/q2 nulla res ꝑt ridere nisi res singularis Et iō in actu sigto bñ ponit ꝑmo/sz in actu exercito corrñdente nō dz poni ꝑmo/q2 ꝑmo dicit illud qđ ꝑtur de alio vl'iter/et de nullo nisi de quo illud ꝑt Et eodē mō dicendū ē de ista Bon⁹ est ꝑmū et adequatū obiectū audit⁹/q̄ de vtute ꝑmonis est falsa ⁊ in actu exercito/sz in actu signato ē va q̄ est iste De solo ꝑtur ꝑmo cē apphensibile ab auditu. i. de hoc cōi son⁹ ꝑtur ꝑmo tale ꝑtū/ñ tñ ꝑ se sz ꝑ singularibz Et supponūt ibi ẗij simplr/ideo ꝓcludēdo suppō simplex est qñ ẗmin⁹ supponit ꝑ intētione aiē q̄ est cōis ꝑ pcōem plurib⁹/vbi ꝑt intētio mētaliter aut vocaliter de plurib⁹/nō ꝑ se sz ꝑ re ad ex Illiqñ tñ intēcio ē ꝓpria vni ẗio ¶ Nñ nota q̄ ista suppō simplex diuidit in suas species sicut materialis et psonalis quib⁹ raro vtimur puta in suppōem discretā determinatā ꝓfusam tñ/et cōfusam distributiuā.

De suppōne psonali

Suppō psonalis est acceptio ẗij ꝑ suo significato vltimato/qđ significatū ex impōe ad placitū significat/vt sunt ẗij vocales et scripti/vel nāliter significat/vt ẗij mētales Exm ꝑmi vt in ista vocali/hō currit/hō supponit p'sonaliter q2 accipit ꝑ sigto suo vltimato/et nō ꝑ voce vel intētione aiē Exm secūdi/vt in ista mētali/hō currit/etiā hō supponit psonalit ¶ Dz nō q̄ nōiales dicūt terminū cōem significare nō naturā cōem/sz supposita ẗij cōis/ideo ꝑ significatū vltimatū intelligūt supposita ⁊ singularia Sz reales ꝑ significatū ẗij cōis intelligūt ipam nāz cōem/ꝑ q̄ natura cōi ponūt suppōem simplicē/ideo pe. bis. diffiniens suppōem psonalē dicit Suppō psonalis ē acceptio ẗij cōis ꝑ suis inferioribz/nō dicit ꝑ suo significato/tñ supponit ꝑ ꝓtētis sub significato Cōcordāt q̄ in hoc q̄ vtriq; ponūt suppōem psonalē fieri ꝑ suppositis seu singl'ibus ẗij cōis ¶ Si petat an oēs ẗij ꝑñt supponere psonaliter ¶ Dico q̄ non sed solū ẗij cathegrematici q̄ ꝑñt esse extrema ꝓpōis sigtiue capti ꝑñt supponere psonaliter Dicit ꝑmo cathegrematici ꝓpt sincathegrēta siue sint nōia vt ōis nullus qđā/siue sint aduerbia siue ꝓiūctiones aut ꝓpōes q̄ nō ꝑñt supponere Dicit q̄ ꝑñt eē extrema ꝓpōis/ꝓp vba q̄ nō ꝑñt esse extrema ꝓpōis significatiue capta Si dicat legere ē agere/vbū significatiē captū supponit Dicit q̄ legere capit ibi in vi nōis Dicit 3° significatiē capti/q2 si talia cathegremata capiāt simplr vel māliter nō supponūt psonaliter

Prima regula Omis ẗmin⁹ cōis ꝑme intētionis seu impōis acceptus ꝑ suis inferioribz supponit psonalr/siue hoc fuerit i ꝓpoe vocali/scripta/vel mētali Exm vt in hac vocali hō currit Et si ꝓcipere in mente hāc ꝓpōem hō currit/semp hō supponit psonalr ¶ Si dicas azin⁹ currit lapis lebet pcē/ibi ẗij supponūt psonaliter/⁊ tñ nō supponūt ꝑ psonis/q̄ male ista sup° vocat psonalis Dicit q̄ psona capit Uno° ꝓprie/⁊ tūc psona ꝑm boetiū est rōnalis creature indiuidua substātia Et sic indiuidua nature hūane ꝓprie dicunt psone Allio° capit psona large ꝑ quocūq; inferiori in ordine ad suū superius/ita capit psona qñ suppō dicit psonalis

Secūda regula cōis ẗmin⁹ scđe intētionis seu impōis acceptus ꝑ ẗio inferiori ꝓplexo vel inꝓplexo ad quē signōū ē impōsi

tus ſupponit pſonaliter Ex'' vbi termin⁹ ſupponit pſonaliter ꝓ alio t̃mino ꝓplexo/vt ꝓpõ eſt ozõ/ſyllogiſm⁹ eſt ozõ/ſcuſus em̃ eſt q̃ pticulares ꝓpões et pticulares ſyllogiſmi ſunt ozones Ex'' vbi termin⁹ ſupponit pſonaliter ꝓ alio termino inꝓplexo/vt p̃ta harũ ꝓpõnũ/hõ eſt ſpecies/lapis ẽ nom̃ Et rõ regule eſt/q̃ t̃minꝰ ſcõe intẽtionis vel impõis/ita vltimate ſignificãt alios ter minos ea rõne qua ſunt ſigna/ſicut termini ꝑme intẽtionis vel impõnis ſignt res ad ex̃/ꝑ t̃minꝰ ſcõe intẽtionis vel impõis ꝓ illis ſignificatis vltimatis ſup ponũt pſonaliter ¶ Hic ꝓ nouellis loycã ſtudere et ſcire cupientibꝫ ſumme notandũ eſt/vt diligẽter has tres ſuppões in gñe aiaduertãt q̃ ſumme ad q̃ſtitates ꝓpõnũ/ꝛ ad eay oppões ſuiũt Similiter ad debite ſyllogizandũ et ad fallacias cuitandũ maxime ꝑducũt Nã iſta õnis hõ eſt totũ in q̃ſtitate ſi ſubiectũ ſupponat pſonaliter eſt vꝛis falſa/et ſua ꝑdictoria eſt quidã hõ nõ eſt totũ in q̃ſtitate Si ſubiectũ ſupponat mãliter eſt indefinita vel ſingularis vꝛa/ et ſua ꝑdictoria eſt nullũ õnis hõ eſt totũ in q̃ſtitate/vel õnis hõ nõ eſt totũ in q̃ſtitate Itẽ in oppõe debet ſp ſuari eadẽ ſuppõ in gñe/ꝺo iſte nõ ꝑdicũt/hõ eſt ſpẽs et nullus hõ eſt ſpẽs ¶ Cauendũ eſt q̃n arguit̃ ſyllogiſtice/aut enthimematice/vt nõ mutet̃ gen⁹ ſuppõnis/ne ſcz arguat̃ a ſuppõe ſimplici ad pſonalẽ/q̃ eſſet fallacia figure dictionis Ne etiã arguat̃ a mãli ad pſonalẽ/vel eꝛuerſo q̃ eſſet fallacia eq̃uocationis ¶ Conſequẽter ẽ notandũ q̃ ſup poſitio pſonalis diuidit̃ in ſuppõem diſcretã determinatã/ꝓfuſam diſtributiuã/ et ꝓfuſam tm̃ Et ſic in ſpeciali nõ ſunt niſi q̃tuoꝛ ſpẽs ſuppõis Et ideo de ſup poſitione cõi/de ſuppõe nãli/et accñtali/de ſuppõe ꝓfuſa neceſſitate ſigni/ꝛ ne ceſſitate rei nichil ad ꝓpoſitũ Hꝫ hoc firmiter tenendũ eſt q̃ õnis termin⁹ ſup ponens/aut ſupponit diſcrete/aut determinate/aut ꝓfuſe diſtributiue/aut ꝓfuſe tm̃ De quib⁹ in ſpeciali ſequũtur regule

De ſuppõne diſcreta

Suppõ diſcreta eſt acceptio t̃ij ſingularis ꝓ aliquo/vel t̃ij cõis cũ ꝓnoiẽ demõſtratiuo ꝑmitiuo/vt ſortes currit/vel iſte hõ currit/ita in ſuppõe mãli/hoc petrus eſt nom̃ ꝓpꝛiũ/in ſimplici/vt hoc homo eſt ſpecies

Regula Omis t̃minꝰ ſingularis vel cõis cũ ꝓnoiẽ demõſtratiuo ꝑmitiuo/ in q̃cũq; ꝓpõne ponat̃ ſupponit diſcrete.i. ꝓ vno ſingulari indiuiduo Et hoc tã in ſuppõe pſonali q̃ materiali et ſimplici Ex'' vt ſortes currit vel iſte hõ currit/ita hoc hõ eſt nom̃/hoc hõ eſt ſpẽs Ex iſta regula ſequꝛ q̃ ſubiectũ ꝓpõnis ſingularis ſemp ſupponit diſcrete ꝑm nõiales Et ſub tali ſubiecto nunq; fit deſcẽſus vt dictũ eſt ſupꝛa ¶ Hic iã expedit ſcire quot modis fit ꝓpõ ſingularis De quo dictũ eſt in hoc tractatu ſeptimo pũcto ſcõo lcõnis tercie ¶ Sed poſſet argui ꝓtra regulã ſic/petrus eſt nom̃ ꝓpꝛiũ/ita ſubiectũ eſt termin⁹ ſingularis/et tm̃ nõ ſupponit diſcrete/ꝓbatur q̃ ſupponit mãliter determinate ¶ Dico negãdo añs q̃ in tali ꝓpõe petrus ſupponit materialiter/et eſt termin⁹ cõis/ſcõ q̃n ſumit̃ pſonaliter eſt termin⁹ ſingularis ¶ Replicat̃ q̃ petrus eſt termin⁹ ſingularis/et petrus nõ eſt termin⁹ erũt ſimul vere q̃ videt̃ falſum ¶ Dico q̃ ſunt due indefinite ſubꝛie q̃ poſſunt ſimul eſſe vere Prima eſt vera ꝓut ſupponit mãliter ꝓ ſibi ſimili p ſcõam re-

gulā sūp̄ positā Et alia est vera, put petrus supponit materialiter p̄ se p̄ pm̄ā regulā Etiā potest dici q̄ nō sunt sub⁹traric/quia nō sunt eiusdem subiecti

¶ Si arguaī scdo homo est spēs/est singūlaris et tamē subiectū nō suppo nit discrete ꝫ simpliciter/igiī male dictū est q̄ subiectū p̄pōis singularis semp supponit discrete ¶ Oico ꝺm nōiales q̄ nō est singularis ꝫ indefinita/sed sua singularis est/hoc hō est spēs Dz ꝺm reales dicreī q̄ fallit in suppōe simplici.

De suppōne determinata

Suppō determinata est acceptio ēmini cōis p̄ ōnib⁹ suis inferiorib⁹ disiūctiē Et ideo sub ipo vtute ꝟmonis potest descendi ad ōnia sua suppōsita disiūctiue vt aliquis homo currit/ꝫ iste homo currit/vel iste hō currit/et sic de alijs/sup posita semp̄ ꝓstantia subiectoꝝ descendentiū

Prima regula Omis termin⁹ cōis cōiter tentus quē nō p̄cedit aliq̄ signū nisi forte ꝑticulare supponit determinate Et hoc tā in suppōne psonali/q̄ simplici et materiali/vt homo est aiāl/homo ē termin⁹ cōis/homo est spēs In ōnib⁹ dictis p̄pōnibz tam subiecta q̄ p̄ta supponunt determinate ¶ Ex ista regula sequutur duo corclaria

¶ Primū corclariū est Cuiuslibz p̄pōnis ꝑticularis et indefinite tā affir matiue q̄ negatiue subiectū supponit determinate/vt quidā homo currit/quidā homo nō currit/campana pulsaī/campana nō pulsaī

¶ Scōm corclariū est Cuiuslibz p̄pōnis ꝑticularis et indefinite affirma tiue tantū/tam subiectū q̄ p̄dicatū supponūt determinate/vt quidā homo est animal/lapis est ſbña Et quia sub tali termino suppōnēte determinate descen diī p̄ ypothetica disiunctiuā/ideo ad veritatē p̄pōnis ꝑticularis et indefinite sufficit veritas vnius singularis ¶ Si arguaī jste homo currit/ibi est ter minus cōis quē nō p̄cedit signū/et tamē nō supponit determinate ꝫ discrete q̄ regula falsa ¶ Oico q̄ non tenet cōiter sed singulariter ¶ Si arguaī scdo sic Tantū aiāl est homo/jbi animal est subiectū p̄pōnis indefinite/et tn non supponit determinate igiī ¶ Oico q̄ ibi p̄cedit signū exclusiuū q̄ facit ipm̄ stare cōfuse tantū vt patebit ¶ Si arguaī 3°/nccrio homo est aiāl/ jbi homo supponit ꝓfuse tantū Dicit q̄ ipm̄ p̄cedit modus habens vtutē cō fundendi ꝓfuse tantū ¶ Hic nota cū dicitur videns oēm azinū est aiāl/li videns supponit determinate/ita t animal Similiter hic azinus cuiuslibet hōis est currens/jbi tā azinus q̄ currens supponūt determinate. ¶ Si q̄raī quō supponit hoc totū videns oēz azinū ¶ Oico q̄ nulla suppositione supponit sed supponit diuersis suppōnibus/nā videns supponit determinate/et hominē supponit distributiue.:.

Decūda regula Omis termin⁹ cōis supra quē cadunt immediate duo signa distributiua/eandē vim respectu illius habentia supponit determinate/eo q̄ mutuo se impediūt/vt nō ōnis homo currit Per hanc regulā p̄cedūī iste p̄positiones/sortes differt ab ōni homine/petrus est doctior quolibet homine Musca ē fortior ōni animali Oz sint vere ꝓbaī/q dicti tres ablatiui supponūt determinate ꝓpter duo signa distributiua immc diate p̄cedentia Et ideo sub illis debet fieri descensus disiūctiuus/modo ad ve ritatē disiūctiue sufficit vnā partē cē verā Quare dicīt immediate ¶ Oico

ꝓpter istas et cõsimiles nullius hõis nullus azinus currit Quilibet azinus cu iuslibet hõis currit/ibi azinus in ꝑma/et li hominis in scda supponũt distributi ue Similiter ꝓpter istas Tantũ homo est õne animal/tantũ homo nõ est aiãl ibi aiãl stat ꝓfuse distributiue/quia signũ exclusiuũ nõ immediate cadit cũ alijs supra li animal ¶ Quare dicit eadẽ vim habentia ¶ Dico ꝓpter istas et si miles A sorte differt õnis homo/azino est fortior õnis leo/supponũt ibi leo et homo cõfuse distributiue et nõ determinate/qz li differt et ꝓpatiuus nõ habent vim distribuendi intm̃ sed abltm̃/et ita nõ habent eandẽ vim cũ li õnis respectu nri Itẽ necessario õnis hõ est aiãl/supponit li hõ distributiue/qz li necessario ñ habet eandẽ vim cũ li õnis vt patebit ¶ Si arguat cõtra bñ scẽt Musca est fortior õni animali/g̃ est fortior õni leone/cõcl̃ ꝓñs est flm̃ Secũda ꝓbat quia arguit ibi a toto in ẽptitate ad suã ptẽ sicut hic/õne aiãl currit/g̃ õnis leo currit ¶ Dico negãdo ꝓñam ad ꝓbationẽ dicit q ibi arguit a supiori ad inferi9 sine distributione/sicut hic aiãl currit/g̃ leo currit/qz licet supius scz aiãl sumatur cũ signo distributiuo/tamẽ impedit eius distributio p ꝓpatiuũ precedens ¶ Hic aduerte Aut ũbo signa distributiua sunt affirmatiua/vel ũbo sunt negatiua/vel vnũ est affirmatiuũ/et aliud negatiuũ Si pmũ termin9 sequens stat determinate/vt tu differs ab õni hõie Si 2m̃ hoc est dupliciter Si immediate cadũt sup terminũ/vt nõnullus hõ currit supponit li hõ determinate Si cadant mediate/termin9 cõis stat ꝓfuse tm̃ Si 3m̃ itez termin9 stat determinate si mediate ꝓfuse tm̃ ¶ Si vero sint duo signa cadentia sup eundẽ terminũ/q̃ alterũ sit distributiuũ/et alterũ ꝓfundens ꝓfuse tantũ/tunc termin9 cõis semp stabit distributiue/aliqñ mobiliter/aliqñ immobiliter/vt scio oẽm ꝓpõz/supponit li ꝓpõem distributiue mobiliter Itẽ necessario õnis homo est aiãl/supponit li homo distributiue immobiliter/qz si descendat singulares erunt false/ vt necessario sortes est aiãl/et necrio plato ẽ aiãl/qz subiecta pñt nõ esse

De suppõne confusa distributiua

Suppõ ꝓfusa distributiua est acceptio tij cõis ꝑ õnibz suis inferiorib9 copulatiue Et iõ sub ipo vtute ꝫmonis pt descẽdi ad õnia sua suppposita copulatiue vt õis hõ currit/descẽdit sub li hõ sic/g̃ iste hõ currit/et iste hõ currit/ꝛc de alijs suppositis semp ꝓstantia subiecti Et qz ad veritatẽ copulatiue requirit oẽs ꝛc ptes esse veras/ideo ad veritatẽ ꝓpõnis in qua termin9 supponit ꝓfuse distributiẽ req̃rit vitas oim̃ singulariũ De suppõe ꝓfusa distributiã ponũt regl̃e.x.

Prima regula Omnis termin9 cõis cõiter tentus/acceptus cũ signo vl affirmatiuo vel negatiuo/nõ impedito vbicũq; ponat/ siue in rcõ siue in obliq̃/supp9 ꝓfuse distributiẽ mobiliter/vt õis hõ currit/null9 hõ currit/itẽ oẽ petr9 est ti9 singlis/oẽ lego est vbũ/q̃libet li hõ est spẽs De rcõ a pte ꝓti/vt iste sol/ẽ õnis sol Azinus ẽ nullus hõ De obliquo a pte subiecti/ vt videns oẽm azinũ est aiãl/hñs oẽm sciãm est valde doct9 De obliquo a pte ꝓti/vt auarus amat oẽm pecuniã/ab õni iusto diligit deus ꝛc

Secũda regula Cuiuslibz ꝓpõis vlis tã affirmatiue q̃ negatiue subiectũ semp supponit cõfuse distributiue Et qz sub tio fic distributiue supponẽte descẽdit copulatiue/iõ ad vitatẽ ꝓpõis vlis sp req̃rit vitas oim̃ singlariũ ¶ Si ar9 tot9 sor9 ẽ minor sorte/ẽ vna vlis va/et tñ

subiectū nō supponit ꝑfuse distributiue sz discrete ¶ Dico ꝙ sortes nō ē ſbiectū vlis/sed subiectū cius est inclusum in li totus/qđ implicite supponit cōfuse distributiue/vtpz in resoluendo/totus sortes idest quelibet pars integralis sortis/est minor sorte/ibi pars integralis supponit distributiue.

¶ Si arguat quicqđ currit mouet/est ꝓpositio vlis/et tamē subiectū nō supponit ꝑfuse distributiue/qz nō habet subiectū ¶ Dico ꝙ licet nō habeat subiectū explicite tamē implicite/quia valet ista/quelibet res currens mouet/ita signū vniuersale sepe includit subiectū distributiue/sicut hic nichil ē in bursa/quodlibz est aliquid tē ¶ Hic nota ꝙ hic/ōnis homo albus currit/nec homo distribuit nec albus/sed hoc totū homo albus/quia ponit in ꝓpōne tm vnus termin⁹ Similiter in istis quilibz azinus hōis currit Et quilibz hominis azinus currit/vbi signū est casus nti/totū complexū ex recto et obliquo distribuitur/z neutrū seorsum/ideo de illo obliquo nō oportz ponere regulā speciale/quia complexū ex determinabili z determinato ponitur ꝙ vno termino nisi interueniat sincathegrema/vt hōis quilibz azinus currit/ibi li hominis suppo nit determinate/ita et hic quodlibz regis aiāl est mulus Sed de istis vbi signū ē genitiui casus/vt Cuiuslibz hōis azinus currit/ibi nō distribuit rectus/vt patebit/sed li hominis distribuit/sicut nec hic Cuiuslibz ꝓtradictionis altera ꝓs est vera ¶ Si petat cū dicit ōnis materia et forma sunt totū ꝓpositū/ Itē ōnis homo vel azinus currit An totū subiectū copulatū vel disiunctum distribuat/vel tantū vna pars ¶ Ad ꝓmū dicit ꝙ subiectū copulatū capitur dupliciter Uno mō collectiue/et sic totū copulatū distribuit/sed tamē quelibz pars eius supponit cōfuse tantū/nec ꝓtingit descendere ad vnū suppositū nec ad ōnia/et nō potest tunc resolui in ypothetica copulatiua/sz ꝙ materia ē totum ꝓpositū/et forma est totū cōpositū/quia falsa esset/ita nec ista posset fieri resolui/bzunellus et grisellus valent decem libras Alio mō capit copulatū disiuc/et tūc subiectū nō supponit vna suppositione sed pluribz/quia ꝓma ꝓs eius distribuit/vt ōnis homo et azinus currunt/ibi homo distribuit/et azinus stat ꝑfuse tantū Et tunc resoluit in ypothetica copulatiua sic/ōnis homo currit et azinus currit ¶ Si queras quāta est Dicit ꝙ nec est pure vniuersalis nec pure indefinita/sed ē vniuersal'quantū ad ꝓmā partē/et indefinita quātū ad secundā partē Et sua ꝓtradictoria est ꝓponēdo toti ꝓpositioni negationē ¶ Ad scām dico ꝙ ꝓpositio vniuersal' de disiuncto subiecto debz distingui ꝑm ꝓpositionē z diuisionē/quia totū disiunctū nō potest ita capi collectiue/nā collectiuū et disiunctū sunt opposita/vñ ista ōnis homo vel azinus currit/quia aut signū distribuit solum ꝓmū terminū/tūc ꝓpositio nō esset simpliciter vlis sed partim vniuersal'/et partim indefinita Et valet istā/ōnis homo currit/vel azinus currit Et ꝓtradictoria ē ꝙ nec ōnis homo currit/nec azinus currit/vel ꝓponendo negationē toti ꝓpositioni/vel ꝙ copulatiuā ꝓtradicentē disiuctiue equalenti Alio mō signū potest distribuere totū subiectū/et tunc ꝓpositio est pure et simpliciter vniuersal' Et valet istā Omne qđ est homo vel azinus currit/et eius ꝓtradictoria/homo vel azinus nō currit vel aliquis quod est homo vel azinus non currit.:.

Tercia regula

Omis termin⁹ cōis cōiter tentus sequens mediate vel immediate negationē nō impeditā/supponit ꝑfuse distributiue mobiliter/vt nullus homo est azinus/non azinus est risibilis/capiendo li non neganter Ex ista regula sequūtur duo corcelaria.

¶ Primũ corelariũ Cuiuslibz vlis negatiue de ꝓfucto mõ loq̃ndi tã ſbiectũ q̃ ptũ deducto impedimẽto alterius ſigni ſtant ꝓfuſe diſtributiue/vt nullꝰ hõ eſt azinꝰ/vel õnis hõ nõ eſt azinus Dicit de ꝓfucto mõ loquẽdi/qz ſi dicat õnis hõ azinꝰ nõ eſt/ibi azinus ſupponit ꝓfuſe tm ¶ Si arguat ſ nullus hõ nõ eſt aiãl/ſupponit ibi li aiãl determinate p ſcõam regulã ſuppõis determinate et tm eſt terminꝰ cõis ſequẽs ¶ Dico q vna negatio impedit p aliã Ita ctiã negatio impedit p ſignũ vle affirmatiuũ/vt nullus hõ eſt oẽ aiãl/ita impedit p ꝑpatiua ſuplatiua p differt et alia ſigna ꝓfuſiua ¶ Et nota q regula intelligit de ſigno negatiuo recti caſus/ꝓpter iſtas/nichil videſ ẽ aliqo videns/nullũ caput hñs eſt aliqõ caput hñs Itẽ regula itelligit de li nullus in eadẽ cathegorica Sz õnis terminꝰ cõis ſequẽs li nõ fiue in eadẽ cathegorica fiue diuerſa ſupponit ꝓfuſe diſtributiue/vt nõ hõ eſt azinꝰ ſi eſt riſibilis ¶ Hcõm corelariũ Cuiuslibz ꝓpois negatiue fiue ſit vlis pticularis indefinita vl ſingularis ptũ de tmino cõi ſupponit ꝓfuſe diſtributiue/quolibet impedimẽto alteriꝰ ſigni deducto/et hoc ſi ſit de ꝓfucto mõ loquendi/vt õnis hõ nõ eſt azinus/quidã hõ nõ eſt azinus/hõ nõ eſt azinus/iſte hõ nõ eſt azinus Subiecta diuerſimode ſupponũt/ſz hoc ptũ azinus in õnibꝰ ſupponit eodẽ mõ. ſ. ꝓfuſe diſtributiue

Quarta regula

Omnis terminꝰ cõis ſequẽs immediate vel mediate negationẽ infinitantẽ ipm diſtribuit mobiliter/vt tu es nõhomo videns azinũ li hõ et li videns et li azinũ ſupponũt diſtributiue/ita lapis eſt nõhõ/bñ ſeq̃tur/g lapis eſt nõ ſortes/lapis ẽ nõ plato/et ſic de alijs Similiter ſeq̃t nõ hõ eſt aiãl/g nõ ſortes eſt aiãl/et nõ plato eſt aiãl ¶ Hipecta tur de iſta õnis nõ hõ currit/nullus nõ hõ currit/quõ ſupponit li hõ ¶ Dico q in ꝑma ille tminꝰ nõhõ diſtribuit/ſz iſte terminꝰ hõ nõ ampliꝰ diſtribuit p regulã quicqõ mobilitat immobilitatũ ꝛc/ideo nõ ſeq̃tur õnis nõhõ currit/g õnis nõ ſortes currit/ita õz de ſcõa q ibi li hõ nõ diſtribuit p regulã dictã/qz ſig nũ p̃cedens tollit diſtributionẽ negationis infinitãtis/ideo non ſeq̃t Nullꝰ nõ hõ currit/g nullus nõ ſortes currit/tñ ille tminꝰ totalis infinitus puta nonhõ diſtribuit/vñ quocũq; demõſtrato qõ eſt nõ hõ/ſeq̃t nullus nõhõ currit/g hoc nõ hõ nõ currit ¶ Hic nota ꝑ vna regula Negatio infinitãs addita alicui tmino aufert et ꝓhibet ſuppõem ꝑ quibz terminꝰ añ ſupponebat/ꝛ facit ipm ſupponere ꝑ õnibz ꝑ quibꝰ nõ ſupponebat Ex qua regula ſeq̃tur Cũ dico nõens intelligit/li ens nõ ſupponit pro aliquo pñti nec pterito nec futuro/nec poſſibili/g ꝑ nullo/ideo illa ẽ falſa nõens intelligit/et q ꝑ õnibz illis non ſupponat venit ex eo q li intelligit ampliat ad pterita et futura et ad õnia poſſibilia ¶ Si arguat qõ nõ eſt ens intelligit eſt vera/g et iſta nõ ens intelligit/ꝓna tenet a reſolutione tminoz infinitoz/qz nõhõ currit ideſt qõ nõ eſt hõ currit Añs ꝓbat/qz antichriſtꝰ q nõ eſt ens intelligit ¶ Dico q nõ ſunt idẽ/qz in iſta qõ nõ eſt ens intelligit ꝑ hoc vbũ eſt reſtringit infinitãs ad pñcia ideo nõ remanet ſuppõ ꝑ pteritis et futuris/ſicut in iſta qõdã qõ nõ eſt intelligit Equalens g ad iſtã/nõens intelligit eſt hec/qõ nec eſt/nec fuit/nec erit/nec pt eẽ intelligit/et iſta eſt falſa ſicut et illa nõens intelligit

Quinta regula

Omnis ꝓpatiuus nõ impeditus facit abltm ſequentẽ de termino cõi quẽ regit ex vi ꝓpationis ſtare ꝓfuſe diſtributiue mobiliter Et omnis ſuplatiuus non impeditus facit gtm quẽ regit ex vi pticionis ſtare ꝓfuſe diſtributiue mobiliter Itẽ eandẽ vim hñt iſta aduerbia ſicut ita et ſimilia/vt ſortes ẽ iſta magnus ſicut alias hõ Ex de ꝓpatiuo ꝛ ſup

latiuo/vt leo ẽ fortior azino/fortissim⁹ troyanor fuit hector Sz regit aliũ ab latiuũ ꝓpatiuus/quẽ facit stare ꝓfuse tm̃/vt hoc aurũ meliue ẽ argẽto tribus vncijs ¶ Si arguaꝫ leo ẽ fortius ōm aiāli Achilles fuit fortissimor oim̃ grecor/tam ille abltũs aiāli/q̃ iste gtũs grecor/supponũt determinate ꝓ regu lā sup̃ datā que fundaꝫ in ista cōi regula loycor Quicq̃ mobilitat immobili tatũ/immobilitat mobilitatũ/idest quicq̃ facit terminũ ne distributũ stare dis tributiue/illũ terminũ immobilitat idest impedit ei⁹ distributionẽ ⁊ facit stare determinate ¶ Dico q̃ ille ꝓpatiu⁹ et suplatiu⁹ impediũ ꝑ alia signa Ex quo seq̃tur q̃ ista ẽ falsa Musca ẽ fortior aliquo aiāli/qz li aiāl stat ꝓfuse distributiẽ et li aliquo nichil facit ad suppōem in spẽ/licet variet suppōez in gñe Et ita sb aiāli debet descendi copulatiue/et descendẽdo ad li musca redditꝫ falsa Sz ista ẽ vꝛa Musca ẽ fortior ōm aiāli/nā supponit li aiāli determinate/iō sub eo descen ditꝫ disiũctiue Et ad veritatẽ disiũctiue sufficit veritas vni⁹ singularis/itẽ ꝓce li animali supponit determinate.

Sexta regula est q̃ iste dcōnes differt/dr̃ns/aliud/nō idẽ/distinguiꝫ/dis tinctus/faciũt abltm̃ rectũ ab eis mediāte ꝓpoe a vel ab deẽtio cōi/stare ꝓfuse distributiue mobiliter Sili'iter ista vba/carco/egco/indi geo/nescio/ignoro/jtẽ sine/absq̃/et fili'ia/rōne negationis incluse faciũt etiam abltm̃ rectũ ab eis nō impeditũ stare ꝓfuse distributiue mobiliter/vt 9zin⁹ dif fert ab hōic/vinũ est aliud ab aqua/aiāl distinguiꝫ ab hōic/aiāl nō distinguiꝫ ab hōic sunt ūbe vẽ qz due subr̃ne pñt fil'eẽ vẽ/jtẽ Maria caruit culpa/talpa ca ret visu/paup egct pecunia/pisces natāt sine pedib⁹ ¶ Et intelligẽda ẽ regu la nisi dcōes iste impediāt/qz hic fortes dr̃t ab ōni hōic/li hōic stat determinate ꝑ regulā Quicq̃ mobilitat immobilitatũ ⁊c Ex quo seq̃r q̃ iste sunt flẽ fortes differt ab aliquo hōic/hō distinguiꝫ ab aliquo aiāli/vsurarius caret aliq̃ pecu nia Et iste sunt vẽ Sortes dr̃t ab ōni hōic/hō distinguiꝫ ab ōni aiāli/vsurari⁹ caret ōni pecunia/qz in istis ablatiuꝫ supponũt determinate/idō sub ipis dēt ficri descēsus disiũctiuus/sz ad veritatẽ disiũctiue sufficit vnā ptẽ esse verā/jtẽ ista ẽ vꝛa dr̃ns ab ōni ente ẽ ens/et differens ab aliquo ente est nō ens Sz hec ẽ fal sa/differens ab aliquo ente est ens

Septima regula Omis termin⁹ cōis sequens immediate signũ excep tiuũ supponit ꝓfuse distributiuẽ mobiliter/vt oẽ aiāl p̃ter hoiẽm est irrōnale/supponit li hoiẽm ꝓfuse distributiue Alliq̃ dicũt ꝓfuse tm̃ mobiliter Sz pe.hiſ.dicit q̃ supponit simpl'r/qđ ꝑm nōiales non est vꝛa qz sub ẽtio excepto fieret descensus/seq̃reꝫ q̃ ꝓpō vꝛa reddereꝫ flā/pz nā oẽ aiāl p̃ ter hoiẽm est irrōnale ẽ vꝛa/et descendentes e⁹ sunt false/vt oẽ aiāl p̃ter istũ ho minẽ est irrōnale/et oẽ aiāl p̃ter hūc hoiẽm ẽ irrōnale/et sic de alijs q̃ sunt falſe ¶ Dicũt nōiales q̃ fil'sub li aiāl/et sub li hoiẽm debet descendi/sub li aiāl ad aiālia bruta/qz aiāl ibi p̃cise distribuiꝫ ꝓ brutis vñ descenderet sic/g̃ hoc aiāl aliud ab isto hōic ẽ irrōnale/⁊ hoc aiāl aliud ab illo hōic ẽ irrōnale ⁊ ita de alijs demōstrādo sp̃ ꝑ li aiāl vnũ brutũ Et dz li p̃ter mutari in aliud/qz hec eēt inep ta/g̃ hoc aiāl p̃ter istũ hoiēz ẽ irrōnale/eo q̃ acceptio dz fieri a toto in q̃titate ¶ Ex isto pz q̃ aliq̃ male dicũt ꝓbiectũ vl'is exceptiue stare ꝓfuse distributiue immobiliter/moti ex hoc qz si descēderet/exceptiua vꝛa fieret flā/qđ nō ita fit ¶ Nic nota q̃ p̃tũ excluſiue supponit etiā ꝓfuse distributiue/vt tm̃ aiāl est

hō De quo videaꝫ in tercia regula suppōis ꝓfuse tantū

Vbi sit suppō distributiua immobilis

Octaua regula Cuiuslibꝫ ꝓppōis modabilis de sensu ꝓpositi ꝛ de ſbiecto distributo/supponit illud subiectū ꝓfuse distributiue immobiliter/vt impossibile ē oēm hoiem nō esse/nccrio ōnis hō est aiāl/cuius cm̄ li hoiem et li hō supponāt ꝓfuse distributiue/nō tm̄ sub ipis ꝑt descēdi copulatiue/qz ꝓppō va fieret falsa/vt impossibile ē oēm hoiem nō eē/ꝙ impossibile ē hūc hoiem nō eē/et impossibile est istū hōiez nō esse/q̄ sunt flē/jtē nccrio ōne eius est/nō scdz/ꝙ nccrio sortes/ꝛ nccrio plato ē Et dr notāter modalis de sensu ꝓposito/qz sub subiecto distributo in modali diuisa bñ descendit/jdo hoc ſbiectū supponit ꝓfuse distributiue mobiliter/vt oēm hoiēz impossibile est non esse/q̄ ꝓppō est falsa/et ideo ei⁹ descendētes etiā sunt falsc Sz in sensu ꝓpositi est vera/qz valet istā/talis ꝓppō ōnis hō nō est/est impossibilis.

Nona regula Cuiuslibꝫ yporhetice ꝓditionalis de ēijs distributꝫ ſbiecta supponit cōfuse distributiue immobilit/vt si ōnis hō currit/oē risibile currit/tā li hō q̄ risibile supponūt ꝓfuse distributiue immobiliter/qz nō licet descendere in ordine ad totā yporheticā ꝓditionale/nō cm̄ ſeq̄tur/si iste hō currit/oē risibile currit/ꝛ si iste hō currit/oē risibile currit cē/quia descēdentes sunt falsc/ipa descensa existente vera

Decima regula Ista nota ꝓnciac si/in ꝓpatōne ad ꝓnīs/facit ſbiectū añcedētis stare ꝓfuse distributiue/vt si hō currit/aiāl currit/li hō stat ꝓfuse distributiue in respcū ad totā ꝓdicionalē/sz in respcū ad ptū suū stat determinate Exq̄ seq̄tur q̄ ide termin⁹ supponit ꝓfuse distributiue ꝛ determinate respcū diuersoꝝ ¶ Nota posſz poni regula q̄ termin⁹ cōis supponēs ꝓfuse distributiue mobiliter p supōcās regulas/ꝓpter aduentū de incipit desinit ꝓmitto ꝙgnosco et silibꝫ supponit distributiue imobilit/vt sortes incipit scire oēz/ꝓpōcz/ꝓmitto ē oēz equū Videaꝫ in 3ª regla de descēdib⁹ lcōis q̄rte

De suppōne confusa tantū

Suppō ꝓfusa tm̄ ē acceptio ēij cōis ꝓpl'ibus sub quo non ꝓtingit descendere copulatiue/aut disiūctiue/sz disiūctim vel copulatim/hoc est p vnā cathegoricam de disiuncto vel copulato extremo/qñcz ei tā non ꝑt descendi/vt patebit in sequētibꝫ Et ponit ꝓfusa tantū regule decem.

Prima regula Cuiuslibꝫ ꝓppōis vlis affirmatiē ptū de ēio cōi nō imponit li aiāl ꝓfuse tm̄ sub quo sic descēdit disiūctim/ꝙ ōnis hō est aiāl/supponit li aiāl ꝓfuse tm̄ sub quo sic descēdit disiūctim/ꝙ ōnis hō est aiāl/vel illud aiāl ꝛc de alijs Et nō ꝑt descendi disiūctiue aut copulatiue/qz ꝓppō va redderet falsa/co q̄ nullū ꝑticulare aiāl ꝑt dari q̄ sit ōnis hō Sz descendendo disiūctim nō oz dare vnā singularē verā/qz ipa descendēs nō ē vna singlis/sz vlis de disiūcto extremo ¶ Siar² pc.hīſ.dicit q̄ ptū vlis affirmatiue sup⁹ simplicit/qz suppo⁹ ꝓ nā cōi/ꝛ q̄ ſb ipo ñ ꝑt fieri descēsus/qz eēt falla figue dcōis ¶ Dico q̄ nōiales sūt ꝺ eū/nā supi⁹ q̄ dē et affirmatiē ꝑt de iferiori/nūq̄ stat ꝓ natura cōi/cū nullū inferior sit illa natura cōis/sz stat ꝓ inferiori vl inferioribus/de quo vel de quibz vere affirmatur.

¶ Hic nota q regula nō solū intelligiē de ēio cōiq; ꝟm veritatē est ꝑtū vlis ꝫ etiā de ōni ēio cōi q; ꝟm sitū ponit a pte ꝑti/vt oim ꝯioy est cadē disciplina/ Quolibet tpe fuit aliqs hō/q̄ concedit vere ꝑ ꝓpōem ꝓfusam tm̄/quia nō oportet dare singularem veram

Secūda regula Omis rectus a pte eiusdē extremi imediate seq̄ns obliquū distributū ꝑ signū affirmatiuū supponit confuse tm̄/vt cuiuslibz hōis oculus est dexter Cuiuslibet ꝑdictionis altera ps est vā/ ōni tpe aliqs hō fuit/quēlibet hoiem aliqs hō ꝑcessit in tpe Tota dic aliqs hō fuit intus/posito q̄ diuersi hoies diuersis hozis fuerint intus/in q̄bus obliqui supponūt ꝓfuse distributiue/et recti ꝓfuse tm̄ Et sil'iter ꝟm aliquos fit ꝟ/nichil videns ē aliqd videṡ/nullū caput hns est aliqd caput hns q̄ signa sunt accidentalis/ꝑ regulā positā in textu distributionū circa sophisma/nichil videṡ ē aliqd videns/q̄ est Quotiens cūq; negatio et distributio includūt in vno ēio obliqui casus/cū distributio nō ꝑt attingere ad ꝑtū/ita nec negatio/ꝫ ꝟm auctozē vtpz ibidē/li videṡ in dicta ꝓpōe supponit determinate ¶ Hic est notandū q̄ in dandis ꝑdictozijs vel ꝓijs opozebit illū rectū nō distributū stare distributiue ideo nō ꝑdicūt cuiuslibz ꝑdictionis altera ps ē vera/et alicui⁹ ꝑdictionis altera ps nō est vā/q̄ ābe sunt vere ꝫ ꝑdictozia ꝑme est alicui⁹ ꝑdictionis altera ps est vera Et ꝓia est/nō ista cuiuslibz ꝑdictionis altera ps est vera Et ꝛō est q̄ est vna regula seu cōditio in ꝑdictozijs et ꝓijs quanda/q̄ termin⁹ nō distributus in vna dz distribui in alia Et in ꝑdictozijs etiā fit eꝫuersio/q̄ ti⁹ distributus in vna/nō dz distribui in alia

Tercia regula Subiectū ꝓpōis exclusiue de ēio cōi supponit ꝓfuse tm̄ ꝑtū ꝓfuse distributiue/ōni impedimento deducto/vt tm̄ aiāl est hō/li aiāl supponit ꝓfuse tm̄/et li hō distributiue Et sic li tantū hz oppositā vim ad li ōnis Hic fundat illa regula ꝓnax Alib exclusiua ad eius vsum in tminis trāspositis est bona ꝓna/vt bñ seq̄tur/tm̄ aiāl est hō/ḡ ōnis hō est aiāl/ rō est q̄ seruat ibi cadē suppō ꝑminoꝝ ꝯpliatio et restrictio ¶ Si arguat nō seq̄t Tm̄ quinq; sunt ꝑbilia/ḡ ōnia ꝑbilia sunt quinq;/ꝓns est flm̄ illā exilo seq̄t flm̄ sic arguēdo/ōnia ꝑbilia sunt quinq;/gen⁹ et spēs sunt ꝑbilia/ḡ gen⁹ et spēs sunt quinq;/q̄d est flm̄/ḡ et ꝑma ꝓna nō valet ¶ Dico ꝓcedēdo pmā ꝓnam nō valere Et q̄n dicit ibi arguit ꝑ illā regulā ꝓnax.l.ab exclusiua ad ci⁹ vsum ꝛc Dicit q̄ illa regula intelligit/q̄n signū exclusiuū exponit grā alietatis et nō grā pluralitatis/mō q̄n li tantū ponit iurta dcōem numer alē/tūc exponitur grā pluralitatis De isto videat in exponibilibz

Quarta regula Signū reduplicatiuū facit cim cōez ipm immediate sequentē stare cōfuse tm̄ mobiliter/et suū ꝑtū facit stare ꝓfuse tm̄ immobiliter/vt hō inq̄tū rōnale ast aiāl/ibi sub li aiāl nō ꝑt descendi q̄ nō seq̄t hō inq̄tū rōnale est aiāl/ḡ hō inq̄tū rōnale est hoc aiāl vel hoc aiāl/ q̄ añs est verū et ꝓns flm̄ Sūt aūt signa reduplicatiua/inq̄tū ꝓput ꝟm q̄/ꝑ q̄ ꝑt teneri dupliciterr Vno mō specificatiue Allio modo reduplicatiue/vt patet in tractatu exponibiliū.

Quinta regula Omis termin⁹ cōis rectus a pte post a ⁊bo ꝓhereticodest ꝓcernēte actū mētis supponit ꝓfuse tm̄/ꝫ mobiliter ꝟm aliquos Sūt aūt ⁊ba ista intelligo scio ꝓmitto appeto desidero volo ⁊ similia/vt ꝓmitto tibi equū Et ꝟm aliquos/coꝝ passiua faciūt utm̄ a pte añ rec tū etiā stare ꝓfuse tm̄/vt equus ꝓmittit regi Hoc si sit/ꝓcedit in ⁊tute sui ⁊bi

actiui inq̄tū sumit̄ ꝓ ista ꝓmitto regi equū Et ideo nō sequit̄ ꝓmisi tibi equū ꝙ ꝓmisi tibi grisellū meū vel brunellū meū/qz ꝑ nō licet aliquo mō descēdere ꝑm birretanū Et rō est qz ista ẏba faciūt t̄minos sequētes appellare suas rōnes ꝑm quas impositi sunt ad sig̃nādū Et ideo nō sequit̄ tu ꝙgnoscis pr̄ēm/et pater est veniens/ꝙ tu ꝙgnoscis venientē/licz hec sit vera vementē ꝙgnosco Dñs nō sequit̄ ꝙgnosco oēm triangulū/ꝙ ꝙgnosco triangulū/qz possibile est ꝙ habeā ois trianguli ꝙgnitionē ꝑm cōem rōem figure vel q̄litatis vel entis/nō habendo rōem ꝓpr̄iā trianguli vel rōem ꝓpr̄iā qualitatis vel entis Et licet sumat̄ accūs cū signo vl̄i/nō tm̄ licet descēdere/vt nō sequit̄ Cognosco oēm triangulū ꝙ cognosco ysochelē licet sit triangulus/qz possem in mente hr̄e gñalē ꝓceptū mō distributiuo/et nō habendo ꝓceptus speciales vel indiuiduales

Sexta regula Ista ẏba incipit definit/fit ꝓfūdūt ꝓfuse tm̄ immobiliter terminū cōem nō distributū/vt incipit eē aliqđ tps futu rū Dicit̄ notāter nō distributū/ꝓpter istas et fil'es/incipit esse oē tps futurū/ sortes incipit scire oēm ꝓpōem/in quibz li tps ꝛ li ꝓpōem supponūt confuse distributiue immobiliter

Septima regula Omis termin⁹ cōis sequens dcōnem numeralē siue nōialē siue aduerbialē supponit ꝓfuse tm̄ mobiliter vt triplex ē ꝙuersio ꝓpōis/quadruplex ē oppō/jtē tripliciter dicit̄ genus/bis bibi vinū/ter audiui missam q̄ ꝓcedūt vere/qz nō opz dare singularē verā Sz si t̄ij ꝓcedāt vt ꝙuersio est triplex/missam ter audiui sunt flē/qz tūc supponunt determinate et descēderet̄ disiunctiue ad cuⁱ veritatē req̄rit̄ veritas vnius singularis q̄ non potest ibi dari

Octaua regula Omis termin⁹ cōis sequens copulatū ex duobz aduerbijs tpis/vel loci supponit ꝓfuse tantū Ex^m scōi/vt hodie et heri comedi panē/bis bibi vinū Sē et rome vēdit̄ piper Ex^m ꝙ vt hic sus em̄ est vtroq; istoz locoz vendit̄ piper/jn vtroq; istoz tpm bibi vinū/jbi vinū et piper sunt ꝑta vl̄is affirmatiue Sz ꝑponēdo piper/vt piper vēdit̄ hic et rome/inq̄tū est vna cathegorica de copulato extremo est simpl'r flā/qz tūc piper supponit determinate/ꝛ nullū piper est dandū qđ vendat̄ hic et rome Sz si capiat̄ vt sit vna ẏpothetica copulatiua ipa est vera/qz vtraq; eius ps ē ve ra/vt pr̄ vendit̄ hic/et piper vendit̄ rome Ex ista regula inferunt aliqui ꝙ t̄ij cōes pl'is numeri includētes li et captū diuisiue ꝓfundūt ꝓfuse tm̄ t̄minū cōem sequentē sc/vt isti hoiēs sunt hō/supponit li hō ꝓfuse tm̄ Ex quo sequit̄ ꝙ ista ē va/hōies sunt vnⁱ hō/tres hoiēs sunt vnⁱ hō/plures hoiēs sunt vnus hō/vtpz in scdo tractatu/lcōne sexta/q̄stione scda ¶ Si arguat̄ ista est flā/tres ho mines sunt vnⁱ hō/pz qz ꝙuertens est flā.s. vnus hō est tres hoiēs ¶ Dico ꝙ nō dēt fic ꝙuerti sz fic/ꝙ vnus triū hoim̄ est hō Jtē si ista esset vera plura sunt vnū seq̄ret̄ ꝙ ōnia essent vnū/ꝓbat̄ qz ista sunt vnū demōstrādo duas res/ꝛ ista sunt vnū demōstrando tres res et fic de alijs/igit̄ ōnia sunt vnū/ꝓpa tenet a fin gularibz ad suū vl̄e ¶ Dico ꝙ numerus pl'is includit li ꝛ tentū diuisiue ꝛ col lectiue/jdeo aduenientc signo vl̄i distribuit̄ copulatiue/tā collectiue q̄ diuisiue ita ꝙ istius vl̄is aliq̄ singulares hñt subiecta diuisiue/et aliq̄ hñt subiecta tēta collectiue/aliter nō sufficient sumerēt̄ sue singulares/et sic aliq̄ singulares sunt flē/puta ille in qb⁹ tenet̄ li ista collectiue ¶ Ex ista regula ꝓpter inferunt ꝙ iste sunt vere/ouab⁹ vicibz tu fuisti hō/tribus vicibus/ymo infinitis vicib⁹ fuisti hō Probāt qz in quolibet instāti hore preterite fuisti hō et qlibet instās

a hoze fuit vnū semel/g infinitis vicibus fuisti hō ¶ Si arguaꝫ pcise semel fuisti hō/g bis vel infinitis vicib⁹ fuisti hō Dicūt negādo ꝓñam qz nō seq̄tur vna vice precise/ergo nō infinitis vicib⁹ De hoc videaꝫ in penultimo sophisimate de distributionibus.:.

Nona regula Termini modales capti nōialiter/aut ꝟbaliter/aut aduerbialiter in sensu ꝓposito faciūt oēs ꝉtos cōes nō distribuꝫtos stare ꝓfuse tm̄ immobiliter/tā añ se q̄ post se/vt nccrio hō est aiāl Et hō ē aiāl necessario/tā hō q̄ aiāl supponūt ꝓfuse tm̄/et nō pt sub ipis fieri descēsus

Decima regula Cuiuslibet ꝓdicionalis de terminis cōib⁹ nō distributis supponit q̄libet ꝉtoz ꝓfuse tm̄ immobiliter/ꝛ hoc in ozdine ad totā ꝓditionalē/vt si hō non est/hō nō est/supponit li hō immobiliter/ qz nō seq̄tur/g si iste hō nō est/hō nō est/qz añs est possibile/et ꝓñs impossibile qz ꝓñs est vna ꝓdicionalis/cui⁹ añs est possibile/ꝛ ꝓñs impossibile/ita si hō nō est risibile nō est Aut risibile nō est si hō nō est/tā risibile q̄ hō supponūt ꝓfuse tm̄ Et ita ꝉij modales et nota ꝓñe cōfundūt añ se et post se indifferenter Sed alia figna millo mō ꝓfundūt ante se

Tractatus octauus de relatiuis

Relatiuū est duplex: vno mō relatiuū ē cui⁹ esse est ad aliud se hrē: ꝛ ſic relatm̄ est vnū de decē pñtis Aliud est reltm̄ qđ est añ late rei recordatiuū: q⁹ vt vult ꝑltian⁹ in maiori suo volumine Relatis est añ late rei recordatio: vt sortes currit q̄ mouet: obi h⁹ reltm̄ qui facit recordationē de sorte q̄ est res ante lata Omissis ät relatinis scdz ꝑmū modū: de relatiuis scdo mō h⁹ intēdim⁹ Relatiuoꝝ ät q̄dā sunt sbe: vt q̄ ille ſſ ſſia Quedā accñtis: vt talis qualis tātus q̄pt⁹ Reltm̄ sbe est qđ refert eandē rē in numero cū suo añte: ut q̄ ille

Itē relatiuoꝝ sbe: q̄dā st relatiua diuersitatis: vt ali⁹ Et ē illud qđ refert eandē rē in numero et supponit ꝑ alia: vt sortes currit: et ali⁹ disputat Quedā vo sunt relatiua sbe ꝑdēptitatis: vt q̄ ille idē: vñ reltm̄ sbe ꝑdēptitatis ē qđ refert et supponit ꝑ eodē in numero ꝑ quo

supponit suũ affs:vt sor. currit q̃ disputat:ibi ꝟ reltm̃ q̃ refert sortẽ et suppoit ꝑ sorte Relatiuoꝝ ibe pdẽptitatꝫ:q̃dã sunt nomĩa vt q:q̃dã sunt ꝓnomina vt ille Itẽ relatiuoꝝ ꝓnominũ pdẽptitatis:q̃dã sunt reci,pca:vt sui ũbi se:cu suo posse suo vt suꝰ sua suũ Alia vo nõ reci pca vt ille idẽ Reltm̃ ãt reci,pcũ vr nõ q̃ sũt paciẽs:ꝫ q̃ ponit modũ paciẽtis supp̃ i bãm agentẽ:q̃ aliud est res paciens:ꝫ aliud modꝰ pacientis Nõ pꝫ ꝑ ꝟ q̃ nichs st eẽ paciens:vt sortes ꝓcutiẽ:sed nõ ꝑt hrẽ modũ pa cientis:vñ modꝰ pacientis semꝑ est in obliqs Et sic pꝫ q̃ aliud est paciens:et aliud est modꝰ pacientis Si q̃ ratur q̃d addaẽ supra paciens p relatm̃ reci,pcũ Dicẽ dum q̃ addit pdemptitatẽ sbste:et ponit eã sub modo pacientis:vt sortes videt se: ibi sbña q̃ prius erat agẽs ponit sub mõ pacientis:vt in hoc ꝓnoiẽ se Dñ reci,pcũ sic ꝑt diffiniri Reci,pcũ est qõ signficat sbãm agentẽ sub mõ pacientis Vel sic Reci,pcũ est idem qõ sui ꝑius passiuũ Et hoc ideo relatiuũ sui signficat p modũ pa cientis in quẽ vr trãsire actus ũbi Noiãtiuus aũt signi ficat p modũ agẽtis Itẽ si q̃raẽ quare hoc ꝓnomẽ sui ũbi se caret ntõ Solutio pꝫ ex dictꝫ:q̃ agẽs ñ ꝑt signifi care paciens:siue sub mõ pacientis nisi in obliquis:sed ipẽ ntũs dicit modũ agẽtis:et ideo natura ntĩ repug nat nature huiꝰ ꝓnois sui:et ideo nõ ꝑt hrẽ ntm̃ Ex p̃ dictis pꝫ q̃ relatiua pdẽptitatis referũt eandẽ rẽ sub suo affte:et ꝟ supponũt ꝑ eadẽ re in numero Et ex ꝟ pꝫ q̃ maioꝝ ẽ certitudo p relatiuũ pdẽptitatis:q̃ꝫ per suũ affs loco relatiui positũ:vt hõ currit:et hõ disputat q̃ dubiũ est vtrũ de eodẽ homine dicaẽ Sed cũ dicitur homo currit:et idem disputat:certũ est q̃ de eodem

hõie dicatur Hoc enim patet p priscianũ in maiori sno volumine: cp cũ dicit Apax venit ad tropã: et apax fortiter pugnauit: dubiũ est an de eodẽ apace dicat: an de diuersis Sed cũ dicitur Apax venit ad tropam et idẽ fortiter pugnauit: de eodẽ apace statim itelligit Et sic patet cp maior est certitudo p relatiuũ pdemptatis: cp p suũ añcedens loco relatiui positũ

Iste est octauus tractatus pe. hisl. in ordine oim̃ tractatuũ Et est scõs tractatus quox loycaliũ q̃ intitulat tractatus de relatiuis In quo postq̃ pe. hisl. determinauit in pcedẽti tractatu de suppõe ẽminox absolutox Hic iã determinat de suppõe terminox relatiuox Et rõ ordinis seq̃t Et sunt hȳ lcõis due ptes/in prima sunt tria pũcta/due q̃stiones/et q̃tuor argumẽta/more pcedẽtiũ tractatuũ In scõa auctor nr̃ mouet in textu vnã q̃stionẽ

Primũ punctũ est cp tractatus septimꝰ de suppõe terminox absolutox pcedit tractatũ octauũ q̃ est de suppõne relatiuox Cuiꝰ rõ est/qz absolutũ est añ respectũ/sz pcedens tractatus ẽ quõ termini absoluti supponãt/iste aũt quõ tij respectiui vel relatiui supponãt Scõo qz suppõ tij relatiui p̃supponit suppõem sui añtis De q̃ agit in pcedenti igit Et iste tractatus pcedit tractatũ de ãpliatione/appellatione/et restrictione/qz iste ẽ quoddã mõ annexus pcedẽti tractatui/ex quo tã hic q̃ ibi determinaf̃ de suppõnibz/scõ in nullo tractatuũ sequentiũ determinaf̃ de suppõne/et ideo nõ esset cõuenies cp aliꝯ tractatus interponeref̃ inter istũ et pcedentẽ

Scõm punctũ est cp relatiuũ est nomẽ equocũ seu qõddã multiplex Et qz multiplex indistinctũ parit cõfusionẽ et errorẽ/ideo pe. hisl. pmo distinguit relatiuũ/vt eliciat mẽbrũ de quo hic est ad ꝓpositũ et dicit Relatiuũ capiť duplr Vnoꝰ loycaliter et est cuiꝰ totũ esse est ad aliud se hrẽ/vt cẽ patris est ad filiũ et cõ Et de tali relatiuo determinaf̃ in p̃ntis Alliosꝰ capiť relatiuũ grãmaticaliter et diffinit sic Est añ late rei recordatiuũ Et relatio vt ait p̃stianus est añ late rei recordatio Et de tali relatiuo est hic ad ꝓpositũ Et diuidit pma sui diuisione sic Relatiuox/aliud est relatiuũ sbñe/aliud est relatiũ accñtis Relatiuũ sbe vt dicit textus est qõ refert candẽ rem in numero cũ suo añte Et reltm accñtis diffinit postea Sz extra textũ sic diffinit Reltm sbñe ẽ añ late rei recordatiuũ p modũ p se statis sicut ille iste idẽ Sz reltm accñtis est añ late rei recordatiuũ p modũ alteri adiacẽtis vt talis q̃lis ¶ Si arguat cõtra diffinitionẽ relatiui sic Esse recordatiuũ est ꝓpriũ aiãtox/sz relatiuũ nõ est aiãtũ igit diffinitio mala ¶ Dico cp recordatiuũ capiť duplr Vnoꝰ vt pcedit a potentia aiẽ/et sic ẽ ꝓpriũ aiãtox/et sic nõ capiť hic Alliosꝰ capiť recordatiuũ vt cẽ recordatiuũ fit idẽ qõ cẽ figmũ et notã recordationis alicuiꝰ añdicti/et sic relatiuũ est recordatiuũ.

Terciũ punctũ est cp auctor ponit quinq̃ diuisiones relativox in textu/ Prima diuisio est relatiuox/qõddã est relatiuũ loycale/vt duplũ dimidiũ/qõddã est relatiuũ grãmaticale vt q̃ ille Scõa diuisio relatiuorũ supple grãmaticaliũ/q̃ã sunt relatiua sbe/q̃ã relatiua accñtis De istis

duabꝫ diuisionibꝫ pz in pūcto p̄cedēti Tercia diuisio est Relatiuoꝝ sūe/aliud est reltm̄ ydēptitatis/vt q̄ ille/aliud ē reltm̄ diuersitatis/vt alter alius Reltm̄ sūne ydēptitatis est qō refert ꝛ supponit ꝓ codē in numero ꝓ quo suppoᵗ suū añs/vt sortes currit et idē disputat/ḧ reltm̄ idē refert sortē et supponit ꝓ sorte Reltm̄ aūt sūe diuersitatis est qō refert eandē rē in numero cū suo añte/scō supponit ꝓ alia re a suo añte/vt sortes currit et alius disputat/jbi alius refert sortē/et supponit ꝓ alio hōie a sorte Quarta diuisio relatiuoꝝ est q̄ quedā relatiua sūe ydēptitatis sunt nōialia/vt qui/q̄dā ꝓnōialia/vt is ipe/q̄ diuisio ē plana Quinta diuisio est Relatiuoꝝ ꝓnōialiū ydēptitatis/q̄dā sunt reci ꝓca vt sui et suus/q̄dā nō reci ꝓca/vt is ipe De isto pz in scōa q̄stione Et facit auctor hic q̄nq; p ordinē/ꝓmo diffinit reltm̄ reci ꝓcū/scōo q̄ supaddit reci ꝓcū supza relatm̄ sūe ydēptitatis/ȝ° ponit duas alias diffinitiones reci ꝓci/4° ponit cām q̄re reltm̄ reci ꝓcū sui caret ntō/q̄nto oñdit q̄ maioꝝ certitudo importat ꝑ relatiuū q̄ ꝑ añcedens.

Queritur ꝓmo Quid ē subiectū octaui tractatus Aut scōi tractatꝰ puoꝝ loycaliū Dico q̄ ⁊mun̄ relatiuus ḧ ꝓbat̄ ꝑ diffinitionē subiecti attributionis/qz est qd cōissimū ḧ cōsideratū ꝑ° notū ꝛ Scōo sic illud ē subiectū alicꝰ sciē cui demrāt̄ inē ꝓpria passio ꝑ eius ꝓpriū et adeqtū ꝓncipiū/ſz ti⁹ relatiuu⁹ est hꝰmōi/g̃ est hic subiectū/vñ ꝓpria passio eius ē relatio Et ꝓpriū ꝓncipiū eius ē diffinitio relatiui grāmaticalis Et ptes subiectiue sunt iste ti⁹ relatiuus/ꝛ ille ti⁹ relatiuus/jā p̄dicta minoꝝ ꝛᵉ rōnis sic ꝓbat̄ faciēdo talē demrātionē Dē recordatm̄ rei añlate ē reltm̄/ſz ōnis ti⁹ relatiuus ē recordatiu⁹ rei añlate/g̃ ōnis ti⁹ relatiu⁹ ē relatiu⁹ Si arguat̄ idē demrāt̄ de seipo qō nō p̄t fieri/g̃ illa demōstratio nō valet Dico q̄ relatiuū capit̄ aliter vt ē passio/et vt addit̄ subiecto. ſ. rio/nō reclatm̄ vt est passio ꝛ maioꝝ extremitas/oꝝ capi ꝓ q̄dā aptitudine q̄ ē ꝓpria passio tij relatiui Oꝝ q̄ addit̄ minoꝝ extremitati/tūc capit̄ vt fit q̄dā drā ꝛhens ⁊im ad ḧ/vt fit adeqtū subiectū hꝰ tractatꝰ Posset argui argumentū cōe illuliū ꝛplexū p̄t esse subiectū/ſz ti⁹ relatiu⁹ est qd ꝛplexū/g̃ termin⁹ relatiuus nō p̄t ee subiectū De hoc sepe supradictū est.

Queritur scōo quot auctoꝝ nr̄ ponit diffinitiones relatiui reci ꝓci Et q̄t sunt drē e⁹ a relatiuo nō reci ꝓco Ad ꝑm dico q̄ tres ponit diffinitiones reci ꝓci Prima diffinitio ē relatm̄ reci ꝓcū est nō qd fit paciēs/ſz qz ponit modū paciētis sup̄ sūaz agentē Et subdit auctor q̄ aliud est paciēs/et aliud modꝰ paciētis/vñ ntūs p̄t ee paciens/ſz modꝰ pacientis sp dēsignat̄ in obliq̄ Scōa diffinitio ē Reltm̄ reci ꝓcū est qd figt sūaz agentē sūb mō pacientis/et ē in effectu cadē cū ꝓma diffinitione Et rō est qz reci ꝓcatio nō ē nisi q̄dā circularis relatio seu reflexio/jnq̄ fit redit⁹ ad illū a quo ꝓmo ꝓcessit actio/et redcūdo ad ꝑm agēs ponit eundē actū sup̄ sūaz agentē/et tūc reci ꝓcū ꝑcat illā sūam agentē sub mō pacientis Tercia diffinitio ē q̄ reci ꝓcū ē sui ipius passiuū Mā cū dico petrus vberat se/petrus ē sūna agēs/et qz illud reci ꝓcū se reponit actū vberandi sup̄ petrū agentē/qd idē agēs li se refert et ꝑt ꝑ modū paciētis/iō bñ dicit̄ q̄ reci ꝓcū ē sui ipius passiuū Ad scōm dr̄ q̄ relatiuū reci ꝓcū dr̄t ab alijs relatiuis tripl̄r/ꝑ° qz ꝑ relatiuū reci ꝓcū añs significatū sub mō agētis/sumit̄ sub mō paciētis/hoc āt nō fit ꝑ alia relatiua/ꝛ° dr̄t qz reltm̄ reci ꝓcū sp ꝛstruit̄ cū eodē vbo cū quo suū añs in eadē ꝓpōe/vt petrus videt se/ſz relatiua nō reci ꝓca vt in pluribꝫ ꝛstruūt̄ cū alijs vbis a suis añtibꝰ

3° qz reltm̃ reci,pcū refert idē ad scip̃z ⁊ reflectit̃ sup̃ se/h̃ ät ñ faciūt alia relatiā

Arguitur primo fic ad grāmaticos spectat detiatio relatiuoꝝ grāmati caliū/g̃ male h̃ de eis detiaſ/ꝓña ꝓbaſ qz diuerſi artifi ces hñt diuerſa ꝓsiderare ¶ Dico q ad diuerſos artifices spectat diuerſa ꝓsi derare/aut idē sub diuerſis rōib⁹/mō grāmaticus ꝓsiderat de relatiuis in ordi ne ad ꝓgruū et inꝓgruū ꝓut pñt cē ptes ozōis ꝓgrue vel inꝓgruc Sz loycus de relatiuis ꝓut ipis ꝓuenit varia suppō ex q̄ causaſ diuerſa ꝓpōnū veritas ⁊ falſitas ¶ Replicaſ relatiā nō pñt supponere/g̃ nō ꝓsiderāt de eiā h̃ ꝓut ipis ꝓuenit suppō Añs ꝓbaſ qz relatiā sunt sincathegremata/et sunt adiectiā q̄bus nō ꝓpetit supponere Dico q relatiua dupl'r ꝓsiderāt Uno° p̃m se cū sc⁊ clusione suoꝝ añcedentiū/et sic verū est q eis nō ꝓpetit suppō Allio° ꝓsiderāt in vtute suoꝝ añcedentiū/et sic ipis ꝓpetit suppō/nam relatiuū capit suam sup positionē ab añcedente.

Arguitur secūdo cōtra scdam diuisionē relatiuoꝝ Relatiua sbe nō diſ tingūt̃ a relatiuis accītis/igit̃ scda diuisio relatiuoꝝ ē mala Añs ꝓbaſ qz relatiua sbe referūt accīa/vt albedo ē color q̄ est in picte et etiā referūt sbās/vt hō currit q̄ est rōnalis/g̃ videt̃ coincidere ¶ Dico q reltm̃ sbe nō dz iō reltm̃ sbe/qz referat rē de pñto sbe/sz iō qz refert rē signifi catā p modū sbe seu p modū p se stātis/siue illa res sit de pñto sbe/siue de pñto accītis Dic ē in ꝓpoſito licz eī albedo et color nō significēt sbās/tñ signt p modū p se stātis ¶ Replicaſ albedo et albū idē signt/sed albū signt formā accītem alteri inherentē/g̃ et albedo signt eandē formā alteri inherentē/et non p se stantē/ꝓña tenet qz abstractū et ꝓcretū idē signt ¶ Dico licet abstractū et ꝓcretū idē significēt/nō tñ illud idē signt sub eodē mō significādi/nā ꝓcretū signt formā accītem p modū inherentis/et abstractū eandē formā p modū p se stātis ¶ Bi replicēt mod⁹ signdi sumiū a mō ecñdi/igit̃ si forma accītis inhe reat a pterea/g̃ sic p vocē signficabit̃/et p. ꝓñs nō significabit̃ p modū p se stā tis ¶ Dico q mod⁹ signdi ñ sumiū a mō ecñdi absolute/sz a mō ecñdi media te mō intelligēdi/iā intellcūs intelligit formā accītem vt abstractū a subiecto qz p̄t intelligere accīs sine subiecto/et ita etiā formā accītem abstractā p̄t fa cere significare p modū p se stātis qō fit p nomē abstracti

Arguitur tercio cōtra terciā diuisionē Nullū est reltm̃ diuersitatis/g̃ 3ª diuisio mala Añs ꝓbaſ qz oē reltm̃ dz facere recordā tionē sui añtis/sz reltm̃ diuersitatis nō facit mētionē seu recordationē sui añtis g̃ nō est reltm̃ Minor ꝓz qz facit recordationē alterius a suo añte sz illius ꝓ quo supponit ¶ Dico licet reltm̃ diuersitatis accipiaſ et supponat ꝓ alio a suo añte/tñ facit recordationē sui añtis/et hoc ex ꝓñti licet ꝑmo et immediate facit recordatioē alteri⁹ a suo añte Nō cū dz sortes currit et alius disputat/ibi li alius facit recordationē ex ꝓñti de sorte/quia sensus est/sortes currit et alius disputat/ supple hō a sorte disputat ¶ Replicaſ relatiū diuersitatis nō supponit ꝓ eodē ꝓ quo supponit suū añs/g̃ nō refert ipm añs/ꝓña ꝓbaſ qz relat o relati ui/et suppō relatiui videt̃ cē idē ¶ Dico q licz sorte aliquo mō sint idē in re latiuis ydēptitatis/nō tñ in relatiuis diuersitatis Nā in illis dz̄t referre et sup ponere/qz referre ē recordationē facere sui añtis Et supponere est ipm accipi ꝓ aliquo/et q̄n illud est aliud a suo añte sic est reltm̃ diuersitatis/et q̄n illud est idē in numero cū añte sic est relatiū ydēptitatis ¶ Si arguaſ cōtra scdm membrū sic Male dicit̃ in textu q reltm̃ ydēptitatis refert et supponit ꝓ co⁊

dem in numero ꝑ quo ſupponit ſuū añs Probaꝫ qꝛ in iſta oꝛõe feciã dãnauit q̃ ſaluauit/ibi q̃ eſt reltm̃ ſ8c ydẽptitatis/et tñ nõ ſupponit ꝑ eadẽ re in numero cũ añte/igit̃ diffinitio relatiui ydẽptitatis mala ¶ Dico q̃ diffinitio itelligit̃ q̃n fit relatio ꝓſonalis/tũc ſemp reltm̃ ydẽptitatis ſupponit ꝑ eadẽ re in numero cũ ſuo añte/mõ in dicta oꝛõe eſt relatio ſimplex ſeu impſonalis Q̃n relatio eſt duplex.ſ.ꝓſonalis/et ẽ q̃n relatm̃ ſupponit ꝑ eadẽ re in numero cũ añte vt ſoꝛtes currit q̃ mouet̃ Et relatio ſimplex/et eſt q̃n reltm̃ nõ refert eandẽ rẽ in numero ſz in ſpẽ/vt lignũ dãnauit qõ ſaluauit ꝛc̃

Arguitur quarto Relatiua capiũt ſignificationẽ ꝛ ſuppõem ab añte/ſz añs relatiui reci,pcí q̃ñcꝫ ꝑt ꝑ modũ agẽtis.ſ.q̃ eſt nũi caſus/et q̃ñcꝫ ꝑt ꝑ modũ paciẽtis q̃ eſt obliq̃ caſus/g̃ et reltm̃ reci,pcũ ctiã ꝑt ſic ſignificare ꝑ modũ agẽtis et pacientis/et ꝑ q̃ñs textus male dicit q̃ relatm̃ reci,pcũ ſemꝑ ꝑt ꝑ modũ paciẽtis ¶ Dico negãdo ꝓñaz qꝛ licz reltm̃ reci,ꝑ cũ ſignificet candẽ rẽ agentẽ cũ añte/nõ tñ opz q̃ ſignificet illã candẽ rẽ agentẽ ſub mõ agentis/qꝛ modꝰ agẽtis ſemp exꝑmit̃ in rcõ/quo caret reci,pcũ ¶ Replicaꝫ ſuus ẽ reltm̃ reci,pcũ/et tñ nõ caret rcõ/g̃ ſolutio mala ¶ Dico licet ſuus habeat rectũ ſeu ntm̃/nõ tñ habet illũ inq̃tũ eſt reci,pcũ/ſz inq̃tũ eſt demr̃atiuũ ſeu poſſeſſiuũ Dl'iter iſti obliq̃ me ꝛ te ꝑ q̃to reci,pca ſunt nõ hñt ntm̃/ſz ꝑ q̃to demr̃atiua ſunt hñt ipm ¶ Poſſet hic argui/ſi relatm̃ reci,pcũ eſſet reltm̃ vel g̃ ſ8e ydẽptitatis vel diuerſitatis Dicit̃ q̃ ydẽptitatis Cõtra tũc oporteret q̃ ſupponeret ꝑ eadẽ re in numero cũ ſuo añte/ſz hñ nõ/ Probaꝫ nã cũ õr õnis hõ videt ſe/ibi ſe nõ ſupponit ꝑ eodẽ cũ ſuo añte/qꝛ añs ſupponit ꝓfuſe diſtributiue/et li ſe nõ ſupponit diſtributiue/,ꝓbaꝫ qꝛ tũc deſcẽderet̃ ſub li ſe/g̃ õnis hõ videt petrũ/ꝛ õnis hõ videt iohẽm ꝛc̃ ¶ Dico q̃ relatiuũ reci,pcũ ſemꝑ hz ſuppõem fikem cũ añte Et g̃ q̃n añs ſupponit confuſe diſtributiue/reci,pcũ ctiã ſupponit ꝓfuſe diſtributiue/ꝛ fit ſub eo deſcenſus ſil' cũ deſcenſu añtis/reddẽdo ſingula ſingulis/vt õnis hõ videt ſe/g̃ iſte hõ videt ſe/et iſte hõ videt ſe/vel ſic/g̃ ſoꝛtes videt ſe ſoꝛtẽ/et plato platonẽ ꝛc̃.

Scũa pars lectionis

Solet autẽ dubitari circa relatiua ydẽptitatis vtrũ deceptio fcã ex diuerſa relatione fiat ſcõm equiuocationẽ:vel ſcõm amphibologiã:vel ſcõm aliquã aliã fallaciã:vt dicẽdo hõ videt azinũ qui eſt rõnalis:ibi hoc relatiuũ qui ꝑt referri ad hũc terminũ hõ:vel ad hũc ẽim azinus:et ſic ibi ſunt diuerſe relationes Ergo ſcõm aliquos ſolet ibi ꝓuenienter aſſignari eꝗuocatio Sz Ꝓriũ arguit̃:hoc nomẽ qui ſcõm q̃ eſt relatiuũ ſignificat rem vnã eq̃liter ſe hñtẽ ad illud qõ ſignificaꝫ ꝑ modũ ſbñe: vt color q̃ ẽ in coꝛpe:locꝰ q̃ ꝓtinet rẽ locatã ꝛ ſic de alijs: g̃ deceptio fcã ex diuerſa relatione ſi facit eꝗuocationẽ

Jtē hoc nomē ꝙ scōm ꝙ est nomē ēt ſbñaz infinitā:ſz illa ſbña infinita apta ē limitari tā ꝓ vnū añs q̄ ꝓ aliud g̃ cū illa ſbña infinite ſumpta in ſe ſit vna:et p̄t referre qlibet añs:g̃ ſignificatio hȳ relatiui erit vna:qre ſequit ꝙ ibi nō erit eq̄uocatio Jtē rō cȳ libet relatiui ſcōm ꝙ ē reltm̃:ē tm̃ vna.ſ.añ late rei recordatm̃:g̃ oē reltm̃ ē ꝙ reltm̃ ꝑticipat vnū nomē et vnā rōem:g̃ reltm̃ ñ est eq̄uocū ſz vniuocū inc̄ptū ē añ late rei recordatm̃ Ergo ꝑticularia relativa:vt ꝙ ille et alīȳ:inc̄ptū ſunt relativa tuoz añce dentiū nō ſunt eq̄uoca Sed aliq̄s obȳciat ꝙ reltativū qui:alt̄ius ē rōnis in ly añte hō:z alterius rōis ſcōm ꝙ tenet in hoc añte azinȳ:g̃ est cōe:et hȝ rōnes diuerſas:et ꝓ ꝯñs est eq̄uocū Dicendū ꝙ hoc argum̃tū non valet:nā ſimiliter posset ꝓbari ꝙ qlibet vniuocū esset eq̄uocū:vt aiāl esset eq̄uocū ſcōm ꝙ esset in hōie z ſcōm ꝙ esset in equo:q̄ aliā hȝ rōnem ſcōm ꝙ est hō et ſcōm ꝙ ē equus Et ſi hoc nomē aiāl:aliā hȝ rōem hic z ibi:et est cōe:nō tñ est eq̄uocū ſz vniuocū:ita nec reltm̃

Soluendū est breuiter ꝙ ſicut vniuoca dicūtur habere eandē rōem nō ſcōm ſe:ſed in vniuoco vniuocāte:vt hō bos equus et ſ̄ria in aiāli:ita ſimiliter relativa dicūtur habere eandē rōem nō ſcōm ſe:ſz in referēte ſiue in relatione:et etiā habent idē nomē:ideo vniuocāt in eo Hȝ ille obȳciebat de rōibus relativoz ſcōm ſe Et nō cēdim̃ ꝙ deceptio fcā ex diuerſa relatione nō est ſcōm eq̄uocationē Jtē illa deceptio ē in ordinatione dcōnū inter ſe:g̃ est in ordōe:q̄ ordinatio dcōnū nichil aliud est q̄ ordō:ergo nō est eq̄uocatio:cū equiuocatio ſolū fiat in vna dcōe Jtē ꝙ ibi nō ſit amphibologia ꝓbatur quia vbicunq̄ ſit amphibologia ibi est conſtructio vnius cū alio:vt in hoc exemplo:liber ariſtotelis quo ad pri-

mũ modũ: quo ad scõm: vt litus aratur: quo ad terciũ: vt scit seculũ Et scõm hoc ꝓz inductiue ꝑ oẽs modos amphibologie: q vbicũq; est amphibologia: ibi est cõstructio vni⁹ cũ vno tantũ: sed vbicunq; eã diuersa relatio nõ est constructio vni⁹ cũ vno tantũ: ymmo vni⁹ cũ diuersis: g̃ deceptio facta ex diuersa relatione non facit amphibologiã Item vbicũq; est deceptio ex eo q aliqua dictio potest referri ad diuersa est ꝓpositio vel diuisio Sz deceptio ex diuersa relatione est ex eo q aliqua dcõ ꝑt referri ad diuersa: g̃ deceptio facta ex diuersa relatione ẽ ꝓpositio vel diuisio Et hoc idẽ concedim⁹.

Tu ista 2ª pte lcõnis auctor mouet vnã dubitationẽ ẽca relatiua ydẽptitatis q̃ est vtr deceptio facta ex diuersa relatione fiat ꝑm fallaciã eq̃uocationis/aut ãphibologie/aut ꝓpõis vel diuisionis/vt hõ videt azinũ q̃ est rõnalis/ibi hoc relatiuũ qui ꝑt referri ad hoiẽm vel ad azinũ/et sic sunt ibi diuerse relationes/ et diuerse sentẽcie/et ꝑm hoc ipa ꝓpõ est vera vel flã Et ꝓbat ꝑmo q talis deceptio nõ fiat ꝑm fallaciã eq̃uocationis/et hoc tribz rõnib⁹ q̃ clare patẽt in textu Et post has rõnes seq̃tur textus Sz aliq̃s obijciat / ꝫ auctor facit argumẽtũ aliquoz quo ꝓbant q hoc relatiuũ qui/est vnũ eq̃uocũ/et ꝑ ꝓns deceptio facta ꝑ qui esset pcns fallaciã eq̃uocationis/hoc argumẽtũ soluit vt clare pz in textu Tũc ibi jtẽ illa deceptio ẽ/hic pe. hiſ. ꝓbat q illa deceptio ex diuersa relatione nõ fit in dcõne/fz in ozõe Et si in ozõe/g̃ opz q sit ꝑm amphibologiã vel ꝓpõem et diuisionẽ Dz nõ fiat ꝑm amphibologiã/ꝓbat clare in textu inductiue ꝑm tres modos ãphibologie/g̃ restat q deceptio ex diuersa relatione fiat ꝑm fallaciã ꝓpõis vel diuisionis Et ꝫ auctor ꝓbat et ꝓcedit vtz in textu.

Si q̃r ex quo deceptio facta ex diuersa relatione sit ꝑm ꝓpõem e diuisionẽ/quõ igit̃ scie q̃n talis deceptio seu diuersa relatio fiat ꝑm ꝓpõem/et q̃n ꝑm diuisionẽ Dico q q̃n relatiuũ referr̃ ad añs magis ab eo distans/tũc facit sensum diuisum/q; tũc est situs min⁹ debitus Sz q̃n relatiuũ referr̃ ad añs sibi magis ꝓpinquũ/tũc fit sensus ꝓpositus q; est situs magis debitus/jã ad ꝓpositũ si ille sensus diuisus sit verus/et ꝓpositus falsus/tũc est fallacia ꝓpõis Et si ille sensus diuisus sit falsus/et ꝓpositus verus/tunc est fallacia diuisionis Ex quo seq̃tur q ista ꝓpõ ypothetica hõ videt azinũ qui est rõnalis/in sensu diuiso est vera/et in sensu ꝓposito est flã/g̃ deceptio fcã ꝑ illã ozõez est fallacia ꝓpõis Et hec breuitatis grã sufficiant circa hanc scõam ptẽ lcõnis

Sequit̃ de relatiuis diuersitatis

Vñ relatiuũ diuersitatis est q̃ supponit ꝑ alio ab eo q̃ refert vt sortes currit: ⁊ alius disputat: ibi hoc relatiuũ alius

refert sortẽ:et supponit p alio a sorte:et ita facit recordationẽ de sorte De relatiuis aũt diuersitatis talis datur regula Si relt̃ diuersitatis addat supior:tũc supius fit inferi? Si addat inferior:inferius fit supi?. Verbi grã Cũ dicit aliud ab aiãli:g̃ aliud ab hõie:ibi locus est a spẽ ad genus:siue a pte subiectiua ad suũ totũ vle:q̃ in hac orõe aliud ab aiãli:hoc relatiuũ diuersitatis aliud:q̃ addit aiãli qđ est supius ad hoiẽm:facit ip sum inferius:z q̃ addit inferior cũ dr aliud ab hõie:facit ip̃m supius Ergo aliud ab aiãli est inferi?:ad aliud ab hõie:et ideo ẽ ibi locus a spẽ:vel a pte subiectiua

De relatiuis pdẽptitatis datur regula ab antiqs Nulla ppõ inchoata a relatiuis pdẽptitatis hz p̃dictoriã: et assignãt talem causam Quia cũ dicit:õnis hõ currit et ille disputat:hoc relatiuũ ille hz respectũ ad hoc añs hõ ppter dependentiã sue relationis:sz cũ negatio aduenit ppõni inchoate a relatiuo:dicendo sic:ille nõ disputat:tũc negatio negat verbũ qđ sequit:et nõ negat respectũ relationis quẽ habet ad añs:g̃ negatio nõ negat totũ quicqđ affirmatio affirmat:g̃ ñ ꝓtradicit Sz cũ hoc fit in qualibet ppõne inchoata a relatiuo:sequit q̃ nulla ppõ inchoata a relatiuo habet ꝓtradictoriam

Sed cõtra hoc obꝟcit Quicqđ ꝓtingit affirmare:cõtingit negare de quolibet suppoſito:sz vbũ ꝓtingit affirmare de quolibet suppoſito:g̃ ꝓtingit et negare de quolibet suppoſito dcõis relatiue:g̃ q̃libet ppõ inchoata a relatiuo hz p̃dictoriã Itẽ quelibet ppõ siue enũciatio vna hz p̃dictoriã:sed ppõ inchoata a relatiuo dũmõ ibi nõ fit aliqua dcõ eq̃uoca:neq̃ plura subꝟciat nez p̃dicet ẽ vna ppõ:g̃ ppõ inchoata a relatiuo hz p̃dic-

toriã Itẽ dicit aristoteles ꝑmo ꝑiermenias q̃ vni affirmationi vna negatio ẽ oppoſita: g̃ affirmationi inchoate a relatiuo: negatio vna ẽ oppoſita q̃ cõcedim⁹ dicẽtes ꝑ dcãm regulã eẽ falſam Ad rõem eor̃ reſpondem⁹ q̃ relt̃m ꝓpatur ad aĩs et ꝓpaꝫ ad v̈bũ cui ſubȳciꝫ: vñ cũ affirmatio et negatio ſit or̃õ affirmatiã vel negatiua alicui⁹ de aliq̃: vel alicui⁹ ab aliquo: hoc eſt p̃ti de ſubiecto Et ita ſicut patet ꝑ diffinitionẽ ꝑ dictã affirmationis et negationis: affirmatio et negatio reſpiciũt t̃m mõ ꝓpationẽ ſubiecti ad p̃tũ: g̃ in ꝓpõne inchoata a relatiuo t̃m mõ ſumiꝫ ꝑ dictor̃ũ ꝑ ꝓpationẽ relatiui ad verbũ: cui ſubȳciꝫ: et nõ ꝑ ꝓpationẽ relatiui ad aĩs: nã ille reſpectus nõ eſt ibi ꝓpter naturã affirmationis: nec ꝓpter dependentiã ſubiecti inc̃ptũ ẽ ſubiectũ: ſz ꝓpter depẽdẽtiã ei⁹ q̃ eſt ſubiectũ: q̃ aliũ ẽ ſubiectũ inc̃ptũ ſubiectũ et id q̃ eſt ſubiectũ Et aliud p̃tũ: et id q̃ eſt p̃tũ Et ſic quicq̃d affirmaꝫ in ꝓpõe inchoata a relatiuo: negaꝫ in ſua ꝑ dictoria Quia ꝑ dictoria illius: ille diſputat eſt illa: nõ ille diſputat: negatione ꝓpoſita relatiuo De relatiuo idẽptitatis nõ reciꝓco talis daꝫ regula Oẽ relatiuũ idẽptitatis ñ reciꝓcũ habet eandẽ ſuppõem quã habet ſuũ aĩs: vt cũ dicitur õnis homo currit: et ille ẽ ſortes: hoc relatiuũ ille ſupponit ꝓ omni homine: q̃ ſenſus eſt: õnis homo currit: et ille eſt ſortes: ideſt õnis homo eſt ſortes Dico aũt nõ reciꝓcũ: q̃ cũ dicit Omnis homo videt ſe: nõ ẽ ſenſus: Omnis homo videt oẽm hoiẽm: vñ loco relatiui ſe: ſi licet ponere ſuũ aĩs: loco vero alterius licet ponere.

Hui⁹ lc̃onis ſunt due ꝑtes/ in ꝑma ſunt duo p̃ncta/ q̃ſtiones due/ et argumẽta q̃tuor/ in ſc̃da ponit diffinitio relatiui accidẽtis/ cũ eius diuiſione.

Primū punctū est q̄ auctor nr̄ posteā determinauit de relatiuo sm̄e ydēptitatis Hic determinat de relatiuo sm̄e diuersitatis/et primo ponit diffinitionē eius/secōo tres regulas dicens Relatiuū sm̄e diuersitatis est qō supponit p alio ab eo qō refert/vt sortes currit/z alius disputat/vbi li alius refert sortē/et supponit p alio a sorte ¶ Hz nota q̄ relatiua diuersitatis nō eodē mō suppōnūt p alio ab eo qō referūt/sēd aliter hoc faciūt in neutro gñe q̄z in masculino et femenino/qz in masculino et femenino gñe/vt alius et alia solū supponūt p alio indiuiduo seu supposito a suo añte/qō tñ est eiusdē spēi/vt sortes currit z alius disputat/ibi alius supponit p alio suppositio a sorte/eiusdem tñ spēi cū ipo Hz relatiuū diuersitatis in neutro gñe/vt aliud supponit p alio suppositio ceñr et specifice distincto ab añte/ideo alius ponit diuersitatē inter suppositia eiusdē spēi Et aliud ponit diuersitatē in ceñcia.

Scōm punctū est q̄ auctor ponit tres regulas de relatiuis/pma est de relatiuis sm̄e diuersitatis/2ª est de relatiuis sm̄e in cōi/3ª est de relatiuis sm̄e ydēptitatis ¶ Prima regula est Si relatiuū diuersitatis addaī supiozi et inferiozi/tūc supius fit inferius et e conuerso/vt sicut aiāl est superius ad hoiēm/ita aliud ab aiāli est inferius ad aliud ab hōie Et rō huius ē qz vtualiter aliud includit in se quandā negationē/ideo qñ repit terminū post se plura significantē/q̄to plura figt/tāto plura negat/qz negatio est malignātis nature quicqd post se inuenit totū destruit et oppositū inducit/ideo si post se inuenit supiozitatē illā destruit et inducit inferiozitatē et eō/sicut etiā fit de negatione infinitāte/qz nō aiāl in minus se hz q̄z nōhō/ideo nōhō de nō aiāli ptur vliter/vtz in cōuersione p ꝑpōem ¶ Scda regula ē q̄ nulla ꝑpō inchoata a relatiuo hz ꝯdictoziā/quā regulā posuerūt quidā antiq tanq̄ veram Hz auctor nr̄ reꝓbat eā trib⁹ rōnib⁹ q̄ patent in textu ¶ Tercia regula q̄ ōne relatiuū sm̄e ydemptitatis nō reciꝓcū suppōnit eodē mō sicut suū añs/vt ōnis homo est aiāl et ille ē rōnalis/li ille supponit cōfuse distributiue/et est sensus ōnis hō est aiāl/et ille est rōnalis.i.et ōnis hō est rōnalis

Queritur primo circa relatiuū reciꝓcū/vtrū hoc sophisma sit verū Aliqua ꝑpō est vera si sua ꝯdictozia ē vera ¶ Oi co q̄ sic ꝓbaī qz ē vna cōdicionalis ex cui⁹ añte.s.scda cui ꝑponit si/scdī añs/nā ista aliqua ꝑpō est vera/bñ sequit ex illa/si sua ꝯtradictozia est vera q̄ ponitur p añte Scdo ꝓbaī qz hec ꝯña est bona/sua ꝯdictozia ē vera/g aliq ꝑpō est vera/ponēdo q̄ similis relatio bucē in añte illi⁹ ꝑpōis rōnalis/sicut in añte ꝑdicte ꝯdicionalis Manifeste em̄ cū añs sit ꝑpō vera/ex ipo inferī ꝯñs verū et hec rōnalis ꝯuertiī cū illa ꝯditionali/igiī illa cōdicionalis est vera Probaī 3° qz ꝯdictoziū illi⁹ ꝯdicionaī repugnat añti/igiī illa ꝯditionalis ē vā ¶ Hz arguiī cōtra Nulla ꝑpō est vā/si sua ꝯdictozia ē vera/qz nec illa ē vera si sua ꝯtradictozia ē vera/neq illa ē vera si sua ꝯdictozia ē vera/et sic de alijs/igitur nulla ꝑpō ē vera/si sua ꝯtradictozia ē vera/itē q̄libet ꝑpō ē falsa/si sua ꝯdictozia ē vera/igiī nulla ē vera/si sua ꝯdictozia ē vera ¶ Rñdent aliqui q̄ oēs iste sunt vere et ꝓcedēde/nulla ꝑpō ē vera/si sua ꝯtradictozia ē vera Et q̄ ōnis ꝑpō ē falsa/si sua ꝯdictozia ē vera/neq em̄ aliqua istarū repugnat alteri sicut neq ille repugnāt/aliud ab hōie ē/si tantū homo ē/et nichil aliud ab hōie ē/si tm̄ homo ē ¶ Et q̄ñ arguiī qz nec ista ē vera/si sua ꝯdictozia ē vera Et itē cū hic descēdiī sub affirmatiua Omis ꝑpō ē vera/si sua ꝯdictozia ē vera/g ista ē vera Dicūt q̄ nō debet fieri descēsus in ordine ad totalē ꝯdicionalē/

qz li ꝑpō supt ꝯfuse distributiue imobilr De hꝫ videaꝫ in nona regla suppōnis distributiē ¶ Et qñ arꝫ nō seqr ōnis ꝑpō est vā/si sua ꝓdictō ē vā/sz ista hō est azinꝰ ē ꝑpō/ir ista hō est azinꝰ ē ꝑpō vā/si sua ꝓdictō ē vā ¶ Dicūt qꝫ maior nō est vlis qz ē ypocꝛa Et sicut dr de ista ita de talibꝰ hꝫ dē alꝫ si ipm ē rudibile est azinꝰ/sortes ē alꝫ si ipe ē rudibilis/ir soz.ē azinꝰ/aoꝛ nō ē vlis sz ꝓditionalꝫ querti bilis cū illa hꝫ dē alꝫ ē rudibile si ipm ē azinꝰ/joco ille nō quertur hꝫ dē alꝫ si ipm est rudibile ē azinꝰ/et oē qđ est aiāl si ipm est rudibile ē azinꝰ/qz 2a est cathcā vlis de ꝓdicionato ſbto aliqđ ponēs/pa aūt michil ponit ¶ Sz aliꝫ aliter rñdent qñ arꝫ Nulla ꝑpō ē vā/si sua ꝓdictoria ē vā/stē qlibet ꝑpō est flā/si sua vel eꝰ ꝓdictō ē vā ¶ Dicūt qꝫ sic flē/qz añs ꝓdicionalꝫ.s.si sua ꝓdictoria ē vā ē vna indefinita q nō infert vnā vlem et supt li sua deciate Et iō bñ seqr si sua ꝓdictō.i.si ꝓdictō alicꝰ ꝑpois ē vā/aliq ꝑpō ē vā Et nō seqr gōnis ꝑpō ē flā/nec seqtur nulla ꝑpō est vā/si sua ꝓdictō ē vā Si li sua supponeret ꝯfuse distributiue op time seqrer/qz tūc sensus cēt/nulla ꝑpō ē vā/si ōnis sua ꝓdictoria cēt vā/sz relatiuū reciꝑcū nō sꝑ supt eodē mō sicut suū añs Sz aliud ē de relatis ſbe ydēptitatꝫ nō recipcis vt patebit ¶ Et si qs argueret qꝫ ꝓdcē ꝑpōes sint vē/qz bñ seqr istud aiāl ē azinꝰ/si ipm ē rudibile/et illud alꝫ ē azinꝰ si ipm est rudibile/et sic de alijs/gꝫ oē aiāl est azinꝰ si ipm ē rudibile/gꝫ a filꝫ bñ seqr/ista ꝑpō est flā/si sua ꝓdictō ē vā/et ista ꝑpō est flā/si sua ꝓdictō est vā/gꝫ ōnis ꝑpō est flā/si sua ꝓdictoria ē vā ¶ Dico negādo ꝓñaz ꝑpter diuersam suppōem istoꝝ relatiuo rū ipm et sua illā li ipm suppoc ꝑfuse distributiue iō cqualet vlꝫ/et vlis ꝑt inferre vlem Sz li sua supt dctiate vel cōfuse tm cqualet indefinite q nō ꝑt inferre vlem Etiā aliꝫ dicūt qꝫ sunt insolubilia scipa falsificātia

Queritur scdō vtrū istuo sophisma sit verū/ōnis hō hñs equū cqtat illū posito casu qꝫ ōnis hō habeat duos equos/qꝝ vnū cqtet et aliū nō ¶ Dico nō qz ōnis hō hñs equū cqtat illū suppoc li equū distributiue/silr et hꝫ relatiuū illū aliter dubiū nō hrēt difficultatē Argo ꝑpō illa sigt qꝫ ōnis hō hñs equū cqtat oēm equū quē hz qđ est ꝓtra casum positū ¶ Si arꝫ bñ seqr iste hō hñs equū cqtat illū/et iste hō hñs equū cqtat illū/ir de alijs gōnis hō hñs equū cqtat illū/ꝓña tz a singlibz ad suū vlē/et añs est verū vtpz ex casu isit et ꝓñs ¶ Dico licet ibi fiat bona inductio arguēdo a singlibꝰ ad suū vlē ex pte li hō/et tm nulla fit inductio ex pte li equū/qđ in añte supponit dctiate jta et relatiuū et in ꝓñte supponit ꝯfuse distributiue.

Arguitur primo ꝯ diffinitionē relatiui diuersitatz sic Si reltm diuersitatz nō supponeret ꝑ eodē cū suo añte vt dicit diffiniꝰ/seq reī qꝫ nullo supponeret/ꝓña patz qz reltm capit suā suppōem ab añte ¶ Dico licet reltm diuersitatz nō supponat ꝑ eodē cū suo añte/tm dat itelligere aliqđ aliud a suo añte ꝑ quo supponit ¶ Replicaꝫ hꝫ nō soluit/sz argum ꝯtrū ꝓfirmat/nā si reltm diuersitatis dat intelligere aliud a suo añte ꝑ qđ supt/gꝫ relatiuū nō capet suā suppōez ab añte ¶ Dico qꝫ relatiā ſbe ydēptitatz capiūt suā suppōez ab añte/nō ātt relatiua diuersitatz De isto patebit statim in regulis

Arguitur scdō ꝯ ꝑmā regulā jpa negatio nō/addita supioꝛi et inferioꝛi nō facit qꝫ supius sit iferius/qz solū hz negare/gz nec reltm diuersitatis hz hoc facere vtute negationis incluse ¶ Dico licz negatio pa et p se habeat negare/tm ex ꝓñti hz distribuere/et tm facere supioꝛē ¶ Replicaꝫ supius et inferius sunt oppositi/sz vnū oppositoꝝ nō ꝑt fieri reliquū/gz reltm diuersitatis additū supioꝛi nō ꝑt facere ipz supius fieri inferiꝰ

¶ Dico ad ꝓñs ꝙ licet supius formaliter captū et ꝓ significato non ꝑt fieri inferius formalr captū/tñ capiendo ipa māliter hoc est ꝓ denōiatis seu ꝓ rebus subiectis istis intētionib⁹/vnū bñ potest fieri aliud

Arguitur tercio in nō entibz nō sunt gña neq; spēs/g aliud ab hōie vel nō hō nō est gen⁹ ad aliud ab aiāli vel nō aiāl/et ꝓ ꝓñs male dr in textu ꝙ ibi arguit a spē ad gen⁹ ¶ Dico licet in negationib⁹ non sint va gña/tñ sunt gña et spēs ꝑm modū Et ita nōhō vel aliud ab hoiē/nō est verū genus et verū supius/sz se hz ꝓ modū sapioris ꝓ tāto/qr dr de pluribz q nō aiāl vel aliud ab aiāli Et g bñ seqtur/hoc est aliud ab aiāli/g ē aliud ab hōie ¶ Replicat nō seqtur/sortes ē alter ab hōie/g sortes est alter a seipo/et tñ arguit penes modū dictū/et ꝓ ꝓñs regula nō est vliter va ¶ Dico ꝙ regula solū intelligit de relatiuis diuersitatis sbe/sz alter ē reltm diuersitatis accītis

Arguitur quarto ꝓtra terciā regulā Omis hō est aiāl/q est dignissima creatura ꝝ/ibi hz relatm sbe ydēptitatis nō reci ꝓcū qui/nō hz candē suppōem cū añte/qr hō supponit ꝓfuse distributiue pſonaliē/ et hoc reltm qui supponit simplr/g 3ª regula ē flā ¶ Dico ꝙ regula dz intelligi cū ista glosa/qñ relatiuo nō additr aliqd impedimētū/qd trahat ipm ad aliā suppōem/ja in dicta ꝓpōe hoc reltm qui ꝓpter ptū sibi adiūctū. s. oīgnissima creaturarū impedit ne possit habere eandē suppōem cū suo añte/et trahit ad suppōem simplicē Et siliter ōnis hō currit q est spēs/ibi hoc reltm qui ꝓpter ptū intētionale sibi additū hz aliā suppōem q suū añs Vel dr ꝙ in dictis ꝓpōibus hoc reltm qui de rigore ſmonis hz candē suppōez cū suo añte/et g flē sunt de rigore ſmonis/licet de bonitate intelligētis ⁊ ꝓcipientis reltm aliter supponere q̄ suū añs/possint ꝓcedi vere ¶ Si arguat reltm reci ꝓcū est reltm sbe ydēptitatis/g semp habebit candē suppōem quā hz suū añs/et ꝓ ꝓñs relatiuū reci ꝓcū male excipit in textu Prima ꝓña ꝓbat qr oē reltm sbe ydēptitatis supponit ꝓ eodē cū suo añte/alias diffinitio relatiui sbe nō ꝓcurr et ōni relatiuo sbe ¶ Dico ꝙ reltm reci ꝓcū etiā semp hz candē suppōez cū suo añte in eade cathe^ca/nisi añs ei⁹ sumat vliter/et ꝓ tāto solū excipit a regula Et diffinitio relatiui sbe ydēptitatis dz intelligi cū illa restrictione. s. nisi añs relatiui reci ꝓci sumat vliter Sūt tñ in ꝓtū ockan et buridan⁹ et alij multi dicētes ꝙ reltm reci ꝓcū oīō habet candē suppōem cū añte/vt ōnis hō diligit se/sub q sic descēdit/g sortes diligit sortē/et plato diligit platonē/vt dcm est supra

Secūda pars lcōnis

Habito de relatiuo sbe dicendū est de relatiuo accītis Reltm ät accidētis est qō refert eādē rē ꝓ modū denōiationis: vt tale q̄le Dū hec dr̄ā relatiui sbe ad reltm accītis: q̄ reltm sbe refert rē vniuocā ꝑ modū qō quid ē: vt albedo q̄ ē in ꝑiete: colore q̄ est in corpe Reltm aūt accītis ē qō refert rē suā ꝓ modū denōiationis: vt sortes ē alb⁹: et tal ē plato Alia ät

dnā dat̄ eoꝝūdē:q; reltm̄ ſbe refert idē i nūo Reltm̄ vo accīt̄ refert idē in ſpē:vt ſoꝛ.ē alb9 et tal' ē plato:q; idē accīs in nūo nō ꝓt eē in diuerſ ſubiectis:ſz bñ idē in ſpē

Relatiuoꝝ ät accītis:aliud ē reltm̄ idēptitat̄:vt talis Aliud vo diuerſitatis:vt alteriuſmōi Reltm̄ accīt̄ idēptitatis ē qđ refert eandē q̄litatē in ſpē:et ſupponit ꝓ eadē in ſpē:vt ſoꝛ.ē alb9 et tal' ē plato Reltm̄ autē accītis diuerſitatis ē qđ refert eandē q̄litatē in ſpē:ſed ſupponit ꝓ alia diuerſa in ſpē:vt ſoꝛtes ē alb9:et alteriuſmōi ē plato Dēt ät reltm̄ ſbe idēptitatis a relatiuis accītiū idēptitatis q; reltm̄ idēptitatis ſbe refert eandē ſbām in nūo Reltm̄ aūt idēptitatis accītis:nō refert idē accīs in nūo:ſz ſolū idē accīs in ſpē Relatiuoꝝ accītis idēptitatis Aliud ē reltm̄ q̄ſtitatis ꝙtinue vt tātus Aliud vo q̄ſtitatis diſcrete:vt tot quot Itē relatiuoꝝ numeroꝝ:q̄dā ſūt nōia vt totidē:q̄dā ſ' aduerbia vt totiens Sciendū q; tal' tātus tot totiēs totidē: pñt dici relatiua redditiua et demōſtratiua Relatiua vt ſi ad pñtes referāt:demōſtratiua vt cū dicim9 demonſtrādo mare tale ē rubeū:demōſtrādo herculē tal' fuit plato Si āt nō referāt ad pñtes ſiue ꝑ demōſtrationē rerū pñtiū tūc ſ' redditiua:q; redd̄t inꝛrogatione ꝑcedēte:vt q̄lis ē plato:et rſpdeat tal' q̄lis ē ſoꝛtes Relatiā q̄ſ ſine inꝛrogatione ꝓferūt:vt tal' ē ſoꝛtes q̄lis ē plato Et q̄ſ ad nōia adiectiua ſpecialiū accītiū ducūt:vt ethiops eſt niger et talis eſt coꝛuus:et ſoꝛtes fuit alb9 et talis fuit plato Et hec de relatiuis dicta ſufficiunt

Hic auctoꝛ nr̄ in fine h9 octaui tractat9 ptractat de relatiuis accītis Et facit ſcr ꝑ oꝛdinē Primo ponit diffinicōez relatiui accīt̄ Deinꝺ 2° ponit duas dās inꝛ relatiā accīt̄ et ſbe/ibi vñ h ē dnā/nec op9 ē iſta ponere i gloſa q; mltū clare t māifeſte ponūt i tertia Ter° ponit diſionē relatiōꝝ accīt̄/i reltm̄ y ēptitat̄ t diſſitat̄/t diffr mēbra diſionis ſibi relatiōꝝ ät accīt̄/4° pōit vnā dnāz inꝛ reltm̄ ſbe y ēptitat̄/t reltm̄ accīt̄ y ēptitat̄ ſibi dēt ät reltm̄ ſbe Quinto pōit ad°

duas ꝯdiuisiones/vna ē in reltm̄ ẽntitatis ꝓtinue/ẽntitatis discrete seu numeri Illia ē relatiuoꝝ numeraliū/q̄da sunt nōia/et q̄da adūbia Dexto ponit vnū notabile de istis dcōib⁹ talis tātus tot totiens totidē vtz in textu Post hec se quūtur regule dc suppōe relatiuorū ꝑmo gn̄ales dcin̄ speciales

De suppōe relatiuoꝝ māli et simplici

Aīn̄ ponāt regle/notandū est q grāmatice loq̄ndo dux ē relatio.s.psonal'e impsonal'seu simplex Relatio impsonal' ē qn̄ reltm̄ ꝯbe idēptitatz nō supponit ꝑ eo dē i numero cū suo añte/vt felix currit/et ꝑ clausit portā q̄ reseravit cū Et ista fit lepte modis vtz in impedimētis ab alexādro positis/et oēs ille dc vtute ꝑmonis sunt flē sz dc bonitate intelligētis ꝓcedūt dc Relatio psonal' est qn̄ reltm̄ ꝯbe idemptitatis supponit ꝑ eodē cū suo añte Et hoc fit in gn̄ali tribz modis.s.materialiter relatiue/simpliciter relatiue/et psonaliter relatiue.

Prima regula qn̄ añs suppot māliter ꝑ se vl' sibi sil'/tūc reltm̄ illō añs referēs/pt supponere māliter relatiue Exm vbi añs supponit ꝑ se vt speculū est nome/et illud ē trisillabū Si ät dicerē et illud est pulchrū/jā eēt suppō impsonal' Exm scōi vt Almo ē vbū/et illud ē ꝑme psone Si dicerē/et illud ē nome/jā nō supponerēt ꝑ eodē/q̄ añs supponit māliter ꝑ sibi sil' et reltm̄ refert ipm et supponit ꝑ seipso Hic nota q relatiū qn̄q̄ supponit māliter nō relatiue/vt hō currit/et ille ē ꝓnomē relatiū/jbi li ille supponit māliter ꝑ seipa voce/et nō relatiue/q̄ nō facit mentionē dc re pus dicta

Scda regula qn̄ añs supponit simpl'r/tūc reltm̄ illud referens pt supponere simpl'r relatiue/vt hō est spēs/et ille ē pbilis dc ptibz dn̄tibus numero Si ät dicat hō est spēs/q̄ disputat iam ē relatio impsonalis/quia nō supponūt ꝑ eodē in numero.

Tercia regula qn̄ añs supponit psonal'r/tūc reltm̄ illud referēs relatōne psonali pt supponere ꝑ eodē psonaliter relatiue/vñ nunq̄ reltm̄ supponit psonal'r relatiue nisi supponat ꝑ significatis vltimatis sui añtis/vt hō currit et ille disputat De ista suppōe sunt multe regle speāles q̄ sequūtur.

Regule generales de suppōe relatiuoꝝ psonali simꝑ q̄nz.

Prima regula gn̄alis est Reltm̄ ꝯbe ydēptitatis nūq̄ supponit nisi añte verificato Et iō ꝯ relatiua n̄ supponūt chimera ē q̄ intelligit hō est azinus/et ille currit Sz ꝯ supponūt/chimera nō est/q̄ intelligit/hō nō ē azinus/et ille currit Similiter ꝯ ōnis hō qui ē albus currit/ponat ꝑ ōnis hō sit albus et nullus currat/jbi reltm̄ qui/nō supponit/q̄ añs nō vificat.s.ōnis hō currit Ex q̄ pz ꝑ reltm̄ nō capit suā suppōem a suppōne sui añtis/sz a vificatione sui añtis

Scda regula Reltm̄ ꝯbe ydēptitatis supponit solū ꝑ illo ꝑ q̄ vificat suū añs vel denotat verificari jta ꝑ etiā ipm reltm̄ ꝑ eodē vificat si verificet Ad ꝯ q̄ ista copulatiua sit vera/hō currit et ille disputat/opz ꝑ 2ª ps vificet ꝑ eodē/ꝑ quo ps 1ª vificat Et ita de ista/hō ē spēs q̄ pt de pluribus/et al' ē hō q̄ est rōnale Ex q̄ regula seq̄t ꝑ iste sunt flē/aiāl ē hō q̄ ē irrōnale/azinus est aiāl/et illud ē hō/hō est spēs q̄ currit/jn q̄b⁹ tm̄ relatiua supponūt eo ꝑ añcedētia verificāt Seq̄t ex duabz regulis ꝑ iste sūt flē/et relatiua n̄ supponūt Chimera est/que erit/hō ē lapis/qui est azinus

Tercia regula Reltm̄ ꝯbe ydēptitatis ponitū in cadē cathe cū añte refert simpl'r et absolute suū añs/et ꝑ se nō ꝓtracti figit q̄

añs. i. nõ pauciora sigt q̃ suũ añs Ex^m vt õnis hõ q̃ est alb^s currit/posito caũ q̃ õnis hõ currat/et q̃ aliq̃ sint albi/et aliq̃ nigri/tũc reltm̃ supponit ibi p̃ õni ho mine sicut suũ añs ¶ Nõ tn̄ licz descẽdere copulatiue sub li hõ ¶ Nec licet ex ea inferre istã copulatiuã/g̃ õnis hõ currit/et ille ẽ alb^s/qz añs illi^s nõ stat mobiliꝫ/ eo q̃ nõ ẽ totale extremũ p̃põnis ¶ Ñ vt volũt q̃dã ex ea liceret inferre/ergo omnis hõ currit qui est albus.

Quarta regula

Reltm̃ sbe ydẽptitatẽ positũ in diuersa cathe^a vl ozõe a suo añte/supt solũ p illo p̃ q̃ vificaꝫ suũ añs/ꝛ refert ipz in ꝓpatione ad aliud extremũ seu totã cathegozicã in q̃ po^z añs/ꝛ ꝓtracti^s p̃t q̃ añs/vt aliq̃s hõ est latro/et tu es ille/supt li ille p̃ aliq̃ hõie nõ simpliꝫ/sz p eo q̃ est latro ¶ Quia nisi sic/tũc aliq̃n vificaret reltm̃ nõ vificato añte neq̃ sup ponẽte/vt ista copulatiua ¶ Chimera est/et illa intelligit ¶ Vñ sp̃ verũ est q̃ reltm̃ ypothe^cc reltm̃ refert suũ añs ñ simpliꝫ/sz in ꝓpatione ad alterꝝ extremo rũ ¶ Et dz tũc reltm̃ ꝓtracti^s figre/nã cũ dico aliq̃s hõ currit ꝛ ille disputat/signi ficaꝫ q̃ ille hõ currẽs disputat ¶ Et iõ loco relatiui nõ licet ponere suũ añs b^m sz sz añs cũ altero extremo p̃ q̃ vificaꝫ/et h̃ in diuersa cathe^a ¶ Hz arguit ꝑ hãc regulã si ipa eẽt vã seqret q̃ iste cõdicionales ceñt ve ¶ Aliq̃s hõ currit si ipe sedet ¶ Aliq̃s hõ est mortu^s si ipe ẽ viu^s/q̃dã hõ est alb^s si ille ẽ niger/illa opi nio est vã si ipa est flã/q̃ videñt ee impossibiles/qz sigt prima q̃ ille currit q̃ sedet et 2^a q̃ ille ẽ mortu^s q̃ est viuus/et 3^a q̃ ille ẽ niger q̃ est alb^s/et q̃ opinio vã ẽ flã ¶ Dico q̃ ꝓdcẽ ꝓpões sẽ ve/et nõ sigñt cathe^cc currentẽ sedere/nec mor tuũ ee viuũ Hz sigñt ꝓdicionalit̃ solũ Cõdicionales ãt nichil ponũt/vñ sensus est ¶ Aliq̃s hõ currit si ipe sedet. i. si ipe hõ q̃ currit sedet/qz reltm̃ refert añs non simpliꝫ/sz in ordine ad aliud extremũ/ideo totũ h̃ dz poni loco relatiui/vñ ista si ipe hõ q̃ currit sedet/infert aliã. s. aliq̃s hõ currit/g̃ tota ꝓdicional ẽ vã et ita de alijs ¶ Si arguaꝫ 2° si regula eẽt vã/seqret q̃ ista copulatiua eẽt falsa ¶ Omis hõ est aiãl/q̃ est rõnale Sed cõcla ꝑbaꝫ qz sigt q̃ õnis hõ est aiãl/q̃ aiãl q̃ est õnis hõ est rõnale/cũ reltm̃ referat suũ añs in ordine ad totã ꝓpõem sui añtis ¶ Dico negãdo q̃ ꝑcet illã Ad ꝑbationẽ dz q̃ reltm̃ nõ refert suũ añ cedẽs cũ signo/sz solũ in cõpatione ad residnũ cathegozice ꝓter signũ ¶ Hã re fert li q̃ ipm aiãl/p illo p quo verificaꝫ de alio extremo/illud autẽ extremũ nõ est õnis hõ/sed hõ/eo q̃ signũ nõ est ps extremi

Quinta regula

Reltm̃ diũsitatẽ sbe/et reltm̃ recipcũ possessiuũ/sillr reltm̃ accñtis tã ydẽptitatẽ q̃ diuersitatẽ/nõ supt p illo p q̃ supt suũ añs/sz p alio Ex^m de relatiuo diuersitatẽ sbe ¶ Aliq̃s hõ currit/ et alius dormit/ibi p alio supt hõ/et p alio li alius Ex^m de possessiuo ¶ Aliq̃s hõ diligit suã pecuniã/p alio supt hõ/et p alio li suã qz capit p pecunia/vñ reltm̃ possessiuũ sp supt p aliq̃ possesso a suo añte Ex^m de relatiuo ydẽptitatẽ accñtẽ vt ethiops ẽ niger/et talẽ cozu^s/ibi talẽ nõ supt q̃ nigredine ethiopis/sz p alia sibi silẽ in spẽ Ex^m de relatiuo diuersitatẽ accñtẽ/vt cign^s ẽ alb^s/et alteriusmõi est cozu^s/ibi alteriusmodi supt nõ p albedine cigni/sz p dissilẽ q̃litate in spẽ

Regule speciales

Prima regula

Incedẽte vificato et supponẽte discrete/tũc reltm̃ supt discrete/vt plato currit/et ille disputat Addit aũt li supponẽte/nõ de necessitate/sz de bñ ee/qz forte sic melius iuuenes capiẽt ¶ Et itelligit hic et in sequẽtibz sp suppositq̃ reltm̃ supponat Hã ꝓtingit q̃nq̃ añs vifica ri affirmatiue/et reltm̃ nõ supponere/vt chimera intelligit/et illa erit

Scda regula Ante vificato et supponēte decliate/reltm ipm referēs supponit decliate/ vt azin⁹ currit q̄ est brutū Et h̄/hō est fortes q̄ currit/supponit li q̄ decliate sicut suū añs Siliter h̄ posito q̄ solus fortes currit et sit alb⁹/cū tūc dr/hō currit et ille ē alb⁹/li ille nō supponit discrete ſz determinate ꝫm biridanū Siliter h̄ fortes est currens ꝛ illud ē hō ¶ Si ar² Reltm supponit ꝓ vno solo h̄ et i p̄cedēti ꝓpōe Probaf q̄ supponit solū ꝓ illo ꝓ q̄ vificaf suū añs/ſz hoc ē solū ꝓ forte igif ¶ Dico q̄ reltm refert ad tūm cōem q̄ aptus natus ē supponere ꝓ pl'ibus/et nō ponit ibi tm⁹ cōis tāq̄ tm⁹ discretus/ſz tanq̄ tm⁹ cōis/joco reltm supponit cōiter decliate Sūt tm aliq̄ de ꝓia opinione q̄ tenēt q̄ reltm supponat ibi discrete ꝓdicētes biridano et q̄busdam alijs/ſz vtrūq̄ ē satis ꝓbabile Ex isto scd̄f q̄ non opz reltm ꝓ tot supponere ꝓ quot supt suū añs/vt azin⁹ ē aiāl/et illud ē hō/li aiāl supt ꝓ ōmibz aiālib⁹/ꝛ li illud solū ꝓ aiālibus azinis.

Tercia regula Si añs vificatū supponat ꝓfuse distributiue/tūc relatm ipm referens supponit ꝓfuse distributiue/vt ōnis hō currit et ille disputat ¶ Si dicaf h̄/ōnis hō est fortes/et ille est ſba/suppoꝛ añs hō distributiue/et tm reltm supponit discrete Dō ꝓbaf q̄ vtz in 2ª regula generali/reltm supponit solū ꝓ illo ꝓ quo vificaf suu añs/ſz añs solū vificaf ꝓ ſtio discreto. ſ. forte/q̄ hoc reltm ille supponit discrete et nō distributiue ¶ Dico negādo minorē/q̄ añs nec supponit nec vificaf ꝓ ſtio discreto/ymo supponit ꝓ ōib⁹ hōib⁹ copulatiue et ē ꝓpō flā ¶ Si replicaf h̄ vificaf ꝓ vno solo/ōnis sol ē iste sol/et ille ē lucidissim⁹ planetaꝝ ¶ Dico q̄ licet reltm ibi referaf ad tminū cōem verificatū ꝓ vno solo/tm ille tm⁹ cōis supponit ꝓ pluribus/et aptus natus ē vificari de pluribus et hoc sufficit.

Quarta regula Si añs vificatū supponat ꝓfuse tm/tūc relatm in cadē cathegorica/tūc reltm supponit decliate Exm ꝓmi vt tm aiāl q̄ est ſba ē homo Exm scdi/vt tm aiāl est hō/et sortes est illud/supponit li illud decliate/h̄ē ōnis hō est aiāl q̄ est rōnale supponit li q̄ decliate ¶ Sz posſz argui cōtra dictas regulas Et ꝓmo cōtra scdam Cū dr aliq̄s azin⁹ est aiāl/et nullus hō ē illud ibi añs aiāl supponit decliare/et reltm illud ꝓfuse distributiue ꝓpter signū vle negatiuū ipm p̄cedēs Siliter hic/hō est aiāl/et ōnis ille currit Contra q̄rtā sic/ Aliq̄s hō est/et q̄libet hō est ille Añs supponit decliate/et relatm ꝓfuse tm/q̄ est p̄tū vlis affirmatiue Siliter h̄ Aliq̄s hō est aiāl/ꝛ tm illud est rōnale/li aiāl supt decliate/et li illud ꝓfuse tm/q̄ ē subiectū ꝓpōis exclusiue Ad istuo rndet biridan⁹ q̄ frustra fit additio signi vlis imediate ad relatm relatiue sumptū/q̄ natura ei⁹ ē q̄ supponat sicut suū añs/jō signū nō est natū mutare suā suppōcz Sicut nec negatio p̄cedens/vt si dico aiāl currit/et nullus hō est illud/h̄ reltm illud nō distribuiť/ſz supt decliate vt ipe dicit Ite ockan in forma dicit q̄ negaō nūq̄ facit reltm stare cōfuse distributiue/ſz sp supt ꝓ illo p̄cise ꝓ q̄ vificaf suū añs vel denotaf vificari/vt aliq̄s hō est plato/ꝛ sortes nō est ille Et dicit q̄ de vtute ꝫmonis iste stāt fil' Aliq̄s hō currit/et sortes nō ē ille Et aliq̄s hō currit et sortes ē ille ¶ Addit tm biridan⁹ Si tm aliq̄s vellet sustinere q̄ signa ꝛ negationes distribuerēt relatiua jlle hrēt dicere q̄ regule eēnt intelligēde de relatiuis sumptis sine signis Sz videf q̄ relatm ꝑt distribui/ꝓbaf q̄ cū dr aliquis hō currit et ille disputat Scda ps istⁱ⁹ copulatiue ē vna ꝓpō/ſz ōnis ꝓpō hz ꝓdictoriā/ꝛ nō est verius dare ꝓdictionē q̄ toti ꝓponere negationē/igif ꝓdictoria illius ille disputat/erit ista nō ille disputat ꝛc/joco q̄ sunt de ꝓtraria opini

one ponunt regulam talem

Quinta regula Reltm̃ grãmaticale supponẽs cõiter/sup qõ cadit negatio/vel signũ vl'e/aut aliud sincathegrema hñs vim ꝓfundẽdi aut distribuẽdi supponit ꝓfuse distributiue aut ꝓfuse tm̃/ꝑm exigẽcią illius negationis vel signi Aut ꝑ ablationẽ negationis vel signi/ꝑt suppo nere sicut suũ añs Exm vt hõ currit/et nõ ille disputat/supponit li ille distribu tiue Et hic aliąs hõ currit/ꝛ quillbet hõ est ille/supponit li ille ꝓfuse tm̃ Si vero signa auferãt reltm̃ supponit determinate sicut suũ añs ¶ Si q̃rãt de ista ꝑ positione Alliąs hõ est/et ąlibet hõ est ille Et aliąs hõ est/et nullus hõ est ille quõ supponit relatm̃ ¶ Hꝺ hꝰ dicũt aliq̃ ꝙ supponit determinate vt volũt ockan et biridan9 Probãt hꝰ qz suũ añs suppõit determinate/ꝯ et reltm̃/ꝓña ꝓbãt ꝑ scõaz regulã dictã ¶ Hlij dicũt ꝙ li ille in ꝑma supponit ꝓfuse tm̃/et in scõa ꝓfuse distributiue ꝑ istã regulã quintã Et dicũt ꝙ 2ª regula intelligit̃ nisi signa supue niãt ꝓfusiua ¶ Si q̃rãt an sint vꝰ Dicũt ꝙ sunt flẽ/qz aliąs hõ est/ꝛ ąlibet hõ est ille/2ª ps significat ꝙ aliąs hõ ą̃ est ąlibet hõ est/qõ est flm̃ Et nõ figt ꝙ ąlibet hõ est aliąs hõ Et 2ª Alliąs hõ est/et nullus hõ est ille/ȝbi 2ª ps non figt ꝙ nullus hõ est aliąs hõ qui est Sz figt ꝙ aliąs hõ/ą̃ est nullus hõ est/qõ ẽ flm̃ Si loco ꝛlatiui liceat ponere suũ añs cẽt vã/vt aliąs hõ ẽ ꝛ ąlibz hõ ẽ aliąs hõ

Sexta regula Relatm̃ diuersitatis ſbe/et relatiuũ reci,ꝓcũ possessiuũ/ similiter reltm̃ accñtis/variant suas suppões ꝑ additionẽ vel remotionẽ negationis et signi hñtis vim ꝓfundẽdi vel distribuẽdi Exm de relatiuo diuersitatis ſbe/vt hõ currit et õnis alius ab eo disputat Alñs supponit determinate/et li alius cõfuse distributiue Exm de relatiuo reci,ꝓco possessiuo/vt sortes videt oẽm suũ equũ Exm de relatiuo accñtis/vt sortes ẽ albus/et omnis talis est homo.

Queritur vtrũ ista ꝓña sit bona/õnis hõ ą̃ est albꝰ currit/ꝯ õnis homo currit ą̃ ẽ albus Sil'iter õnis ꝑpõ cuiꝰ ꝓdictoriũ est verũ est flã/igit̃ õnis ꝑpõ est flã/cuiꝰ ꝓdictoriũ est verũ ¶ Dicũt ꝙ sic/qz li qui in ꝑma/et li cui9 in 2ª ꝓña codẽ mõ referũt/qz se tenent ex eadẽ ꝑte extremi in añte et ꝓñte ¶ Si arguãt ponãt casus ꝙ õnis homo albus currat/et aliquis hõ niger ąescat/tũc añs est verũ scz õnis homo qui est albus currit/et tñ ꝓñs est falsum/scz ꝯ õnis homo currit ą̃ est albus ¶ Dicũt ꝙ ꝓñs est vex/eo ꝙ li qui õnino eodẽ mõ refert in vtraq;/nã qui semꝑ se tenet ex eadẽ ꝑte ciusdem extremi cũ suo añte vt dictũ est ¶ Arguit̃ cõtra/in dicto casu istud ꝓñs nõ est verũ Probãt qz ex ipo sequt̃r flm̃ sic arguendo Omnis hõ currit ą̃ est albus/hõ niger est homo/igit̃ homo niger currit qui est albus/ꝓña tenet in darij et ꝓñs est impossibile ꝯ et añs ¶ Dico ꝙ ꝓña nõ tenet in darij qz plus subijcit̃ in maiori q̃ ꝑtur in minori Sz debet sic argui Omis hõ currit ą̃ est albus/sz homo niger est hõ qui est albus/ꝯ homo niger currit/tũc minor ẽ falsa.

¶ Si arguãt adhuc nõ sequit̃ Omis homo currit ą̃ est albus/igit̃ õnis hõ currit/et ille ẽ albus/ꝓñs repugnat casui/ꝓña ꝓbãt qz videt̃ argui ab eodẽ ad idẽ ¶ Dico negãdo/qz añs est de sensu ꝓposito/et ꝓñs de sensu diuiso/qz li ą̃ se tenet in añte ex ꝑte ciusdẽ extremi Sz li ille in ꝓñte nõ se tenet ex ꝑte ciusdẽ extremi Ex isto ꝑz ꝙ nichil refert dicere Omis ꝑpõ est vera/cuiꝰ ꝓdictoriũ ẽ falsum Et õnis ꝑpõ cuiꝰ ꝓdictoriũ est falsum ẽ vera/eo ꝙ li cuiꝰ est obliquus de ą̃/vñ vl'is est vã in casu quo ąlibet habeat suũ ꝓtradictoriũ Et sua ꝓtradictoria est falsa/scz aliqua ꝑpõ nõ est vera cuiꝰ ꝓtradictoriũ est falsum

¶ Si arguaꝝ illud ꝓdictoziū est verū sic arguēdo/jlla ꝑpō nō est vā/cuiꝰ ꝓdictoziū est flm̄/et illa est aliq̄ ꝑpō/jgiꝝ aliq̄ ꝑpō nō est vā/cuiꝰ ꝓdictoziū est flm̄ ¶ Dico q nō vz nec est syllōꝰ expositoziꝰ/qz nō bñ sumiꝝ ꝑstātia totius extremi Vz debet sic argui/jsta nō est vā/et ista ē aliq̄ ꝑpō cuiꝰ ꝓdictoziū est flm̄/jgiꝝ aliq̄ ꝑpō cuiꝰ ꝓdictoziū est flm̄ nō est vā/vel sic/jgiꝝ aliq̄ ꝑpō nō ē vera cuiꝰ ꝓdictoziū est flm̄ Et hec dicta sunt ꝑbabiliter ¶ Buridanꝰ dicit q hec ꝑpō/jlle q̄ dormit fon niat/vel ōnis hō q̄ est albus currit fit cathecā/nā ḧ totū ille q̄ dormit/est subiectū et capiꝝ ille añcdētaliter Et hec/ille dormit q̄ somniat ē ypocā/et inozñs est q̄ taliū ꝑpōnū ꝑponaꝝ aut postponaꝝ ¶ Si q̄raꝝ an ista ꝓdicionl̄ sit vā Aliq̄ ꝑpō est vā/si sua ꝓdictozia est vā ¶ Dico sic qz figt q aliq̄ ꝑpō est vā/si ꝓdictozia alicꝰ ꝑpōis est vā Et sic negaꝝ illa Nulla ꝑpō est vā/ḣ sua ꝓdictozia est vā/qz añs istius ꝓdicionaꝝ est vna indefinita q̄ nō infert illā vlem De isto magis ad longū dcm̄ est supꝝ q̄stione pa in lcōe

De suppōne impzopzia

Sꝛppō est duplex scz ꝑpzia et im ꝑpzia Suppō ꝑpzia est qñ terminꝰ supponit ꝓ eo qō figt ꝑpzie bm̄ impōne sibi a ꝓmo impositore datā De q̄ dcm̄ est supꝝ Suppō im ꝑpzia ē qñ terminꝰ accipiꝝ im ꝑpzie ꝓ illo qō nō ex impōe/sz ex cōi vsu figt Et liz multe sint eiꝰ spēs bm̄ multas figuras grāmaticales/tn̄ in ꝓposito sufficit ponere q̄nq; eꝰ spēs que sunt suppō anthonomatica/synodoyca/methaphozica/methonomatica/yronica Et ꝓ hic supaddi distributio accōmoda ¶ Suppō anthonomatica est qñ terminus supponit ꝓcise cui maxime nomē ꝓuenit ꝓ excellenciā/vt apl̄us dicit de Deo ē nubere q̄ vri/jbi capiꝝ apl̄s ꝓ scō paulo/stē ꝑpha dicit Nūq̄ vidi iustū derelictū/nec semē eiꝰ q̄rens panē/jbi ꝑpha capiꝝ ꝑ dauid ¶ Suppō synodoyca est qñ ps supponit ꝓ toto vel eō/vt animꝰ mulieris ē michi inuptus Affer michi fontē ¶ Suppō methaphozica est qñ terminꝰ supponit ꝓ aliq̄ rōe trāsumptionis vel filitudinis/vt iste ē tanq̄ agnꝰ.i. valde mitis/ille vo est lupus.i. multū vorax et rapax ¶ Suppō methonomatica est qñ cōtinēs ponit ꝑ ꝓtento et eō/vel abstractū accñtis supponit ꝓ subiecto/et sic de aliis eiꝰ mod̄/vt iste bibit magnū cipḣū.i. vinū multū in cipho ꝓtentū/stē Tota domꝰ ē in pace.i. homines in domo sunt in pace/stē therētius tu nō nisi sapiā es vbi etiā ꝑt cē yronia ¶ Suppō yronica ē qñ terminꝰ supponit ꝓ suo cōtrario/vt iste ē valde bonꝰ socius.i. malus nequā Tu es valde doctꝰ/ꝑ yronā .i. valde indoctus rudis et ignarus ¶ Suppō vel distributio accōmoda ē qñ terminꝰ cōis de vtute bmonis supponit ꝓ ōnibꝰ suis inferiozibꝰ copulatiē tn̄ ꝑpō nō reddiꝝ vā ꝓ ōnibꝰ/sz vno vel pluribus exceptis Exm̄ vt celū tegit ōnia/deus creauit ōnia Stē oēs declinauerūt et fil̄ inutiles facti sunt Stē oēs in adā peccauerūt ꝛ egēt grā dei ¶ Ex q̄bus pz q̄ multū diligēter ꝓsiderandū est qñ tmini et ꝑpōes accipiūt de vtute bmonis/et qñ bm̄ vsum loquentiū vel bm̄ intentionē auctoꝝ Et bm̄ ḧ deñt ozōes tales distingui/ꝛcedi vel negari Et hec de suppōe terminoꝝ tā absolutoꝝ q̄ relatiuoꝝ sufficiūt.

Finis tractatus octaui
Sequiꝝ textus tractatꝰ noni

Tractatus nonꝰ de ampliatione.

Ersonalis suppositio est acceptio termini cois ꝓ suis inferioribꝰ Cuiꝰ alia ē determinata alia cōfusa vt prius patuit Item personalis suppositio alia ē restricta. alia āpliata Et ita ampliatio ꝫ restrictio habent fieri circa suppositionē personalem Restrictio ē coartatio termini cois a maiori suppōne ad minorem: vt cū dicitur homo albꝰ currit hoc adiectīm albꝰ restringit hoiēm ad supponēdū tantum ꝓ albis. Ampliatio est extensio termi cois a minori suppositioē ad maiorē: vt homo ꝑt esse ātichristus Iste terminꝰ hō non supponit solū ꝓ his q̄ sunt sed etiam ꝓ his q̄ erūt vñ ampliatur ad futuros Dico ast termi cois. quia terminꝰ singularis vt sortes nō ampliatur neq; restringitur.

Ampliationū alia fit ꝑ verbū vt ꝑ hoc verbū pōt vt homo potest esse antichristꝰ Alia fit ꝑ nomen vt homine ē antichristū est possibile Alia ꝑ ptcipiū vt homo potēs ē esse niger Alia ꝑ aduerbiū vt homo necessario ꝑt esse aiāl: homo em̄ non solū supponit ꝓ ꝑsenti tempe ꝫ etiam ꝓ futuro Et ideo sequitur alia diuisio ampliationis scz Ampliationū alia fit respectū suppositoꝝ vt homo ꝑt ē antichristꝰ Alia fit respcū tempm vt homo necc̄ario est aiāl vt deū est.

De ampliatioē que fit ratione suppositoꝝ talis datur regula Terminꝰ cois supponēs ꝓbo habēti vim āpliādi a se vel ab alio: āpliat ad ea que ꝑsent ē sub forma termi supponētis vt hō ꝑt ē aiāl. hic ille terminꝰ

homo non solū supponit p psētibus sed etiā amplia tur ad omēs qui erūt Dico aūt a se: qz hoc verbū potest de se habet vim ampliādi. Dico aūt vel ab alio: qz hoc pticipium potens z hoc nomen possibile. dāt vtutez ampliandi vbo cui adiūgūtur. vt homo potens ē esse animal. vel animal possibile est esse albū z sic de alijs.

De ampliatione āt que fit rōne temporis talis dat regula. Termin9 communis supponēs vel appo nens verbo hūti vim ampliandi quo ad temp9. suppo nit p his que sunt que erūt vel que fuerūt: vt hō neces sario est aiāl Ibi tam hō q̄z animal tenent pro his que sunt z que erūt.

Circa p̄dcā queritur de hoc sophismate impossibi bile p̄t esse verz. probatur. qz illud qō est vel erit impos sibile p̄t eē verū: cz antix p̄m non fuisse post temp9 suū ē impossibile. z mō p̄t eē possibile z verz. g̃ impossibile p̄t esse verū Contra quicquid p̄t eē verū est possibi le. sed impossibile p̄t eē verū. g̃ impossible ē possibile: in tercio mō prime figure Dz conclusio ē falsa ergo ali qua pmissaz. non maioz ergo minoz. cz illa ē sophisma ergo sophisma est falsum Solutio sophisma simpliciter est falsum Et pbatio peccat penes fallaciam accītis. qz cum dico: id qō est vel erit impossible: duo di co scz subiectū illius impossibilitatis siue ipm̄ impossibi le. sed illud quod est vel erit est res subiecta. z impossi bile accidit ei: z posse eē verū assignatur vtriqz ineē Si cut hec antix p̄m non fuisse erit impossibile. cz ātix p̄m non fuisse p̄t esse verū. g̃ impossibile pōt eē verū. nō va let qz antix p̄m non fuisse est res subiecta: z impossibile ē accīs. z posse esse verz assignatur vtriqz ineē

Et tantum de ampliationibus

Iste est nonꝰ tractatꝰ Pe.hyspani In quo pꝰ q̄ dcīāuit in p̄cedēti de suppo
fitionibꝰ tiō tam absolutoꝝ q̄ respectiuoꝝ Hic ꝓnter dcīāt de āpliationibꝰ
ipōꝝ Et qꝛ āpliatio habz fi cri circa suppōem pſonalē iō bñ scꝫ tractatū de sup
pōne Et āpliatio ē pfectioꝛ q̄ restrictioꝛ:qm̄ augm ētat suppōez:restrictio vo
ipam diminuit Augmēta° āt pfectioꝛ ē diminutioē jꝫ ꝓcnīēter p̄cdit restric
tionem Et sūt huiꝰ lcōis tria p̄ncta:duc q̄ones duoꝝ sophismatū:ꝛ q̄tuoꝛ argu
mēta Deiñ pꝰ hūc tractatulū sequūt q̄ones ꝛ regule de ampliatiōibꝰ pꝰ tremo
duc q̄ones ꝛ 4ᵒꝛ sophismata ex biridano

Primū p̄nctum Subiectū hꝰ tractatꝰ ē triꝰ āpliansꝛq̄ ē quid cōsiſm
pmo notum ꝛc:Triꝰ passio ē amplia°:Et ꝑnm ē dif°
ampliationis scz extensio termi cōis a minori suppōe ad maiorē Et ex his tri
bꝰ trijs formaī talꝫ demr̄atio Omne extendens term̄ a minori suppōe ad maio
rem ē ampliatm̄:sz omis termnꝰ amplians est extendēs tm̄ ꝑm a minori sup
pōne ad maiorē:q̄ omis terminꝰ āplians ē āpliatiuꝰ ¶ Si arguaī nullū ꝓplex
um ꝑt esse sbm̄:triꝰ āplians ē quid ꝓplexū jgit Item ista scīa dcnōiaī de āpliati
one q̄ amplia° ē hic sb tū Solutioēs date sunt sup in pn°quoꝝ loycalū

Secūdū p̄nctz ē q̄ auctoꝛ nr̄ in toto isto tractatulo septē facit pꝛ
dime Primo diffinit suppōem pſonalē:2° ponit duas
diuisioēs suppōis:3° diffinit restrictionē. 4° diffinit āpliationē Quinto ponit
duas diuisioēs āpliatōis Sexto ponit duas regulas vnā de āpliatioē q̄ fit resꝑ
pectu suppositoꝝ:al iam q̄ fit respcū tpm: Septiō ꝓcnit vtū scz hisma.
¶ Dicit q̄ p° q suppō pſonal ē accep° termi cōis ꝓ suis inferioꝛibꝰ: posita ē
ista sup in tractatu scpm°:sz resumit qꝛ āplia°nūq̄ fit nisi circa suppoem pſona
lem Cuiꝰ rō ē qꝛ terminꝰ supponēs naturalr ca ꝓ oīnibꝰ q̄ ptcipāt ipām nām
coēm ideo illa suppo°nāl nō ꝑt ampliari vel restringi remanēte suppōe nāli.
jtē triꝰ supponēs simplr accipiī ꝓ natura cōi ſm auctoē simplici ꝛ indiuisibili
q̄ non ꝑt extendi aut coartari jꝫ ꝛc Duc sequūī duc diuisioēs q̄ sūt clare

Terciū p̄nctum est:q restrictio hic diffiniī ideo qꝛ opposita iuxī scin
uicem posita magis elnceſcūt: ꝛ vnū oppositoꝝ nō
ꝑt bene ꝓgnoscī nisi ꝓgnoscaī reliquū/sz restrictio ꝛ amplia° sunt opposita:g°
ad maiorē notiam ampliationis po diffinitio restrictionis Et ē restric°coarta
tio triꝰ cōis a maiori suppōne ad minorem. vt hō albꝰ currit
¶ Ampliatio est extensio triꝰ cōis a minori suppositioē ad maiorem: Dicitur
jbi termini cōis ad denotandū q̄ terminꝰ discretus non ꝑt āpliari neq̄ restringi
saltem quo ad suppositā licz bene quo ad tempa Dicit a minori ꝛc ad dzām re
strictionis Exm vt hō ꝑt esse antixps jbi ille terminꝰ hō āpliaī ad futuros ho
mines:qꝛ non solū poꝫ ꝓ p̄ntibꝰ sicut hic hō currit:sz etiā ꝓ futuris
¶ Sed nota q extensio ꝛ coartatio nō capiūī hic ꝓpe:vt sint quidam motus
ad quantitatē:sz capiūtur methaphoice ꝛ similitudinarie Sequūī duc diuisio
nes ampliationis q̄ manifeste patent in textu Post has diuisiones sequūī due
regule de ampliatioē.que nō cuacuāt ꝛ sufficienter explicant omēs species et
modos ampliationū Ideo de ipis videarur in secūda ꝑte lectionis

Queritur primo Utrum hoc sophisma sit verum Impossibile pe
test esse verum. ¶ Ad hoc respondet Duc
toꝛ noster Pe.hyspq est simpliciter falsum:quod sic ꝓbat Quicq̄d potest ē

vex est possibile: ſz impossibile ꝑt esse vex: ꝯ impossibile ē possibile: ꝓña tenet
m darij. Cōclu° ē falsa ꝯ aliq̄ ꝑmissay: nō maior: ꝯ minor: qđ ē sophisma. ¶ Sz
obijcit ꝓbādo ipm̄ cē vex sic arguēdo. Illđ qđ ē vel erit impossibile ꝑt cē vm
ſz antixpm nō fuisse p⁹ tēp⁹ suū erit impossibile. ⁊ vex: ꝯ impossibile ꝑt cē vex:
Istud soluit auctor nr̄ dicens q̄ argumētū peccat penes fallaciā accētis vt pz
in textu. ¶ Si arguat aliq̄đ albū cē nigr̄ ē impossibile. ⁊ tñ ꝑt cē vex pz. quia
possibile ē rem albā fieri nigrā: ꝯ impossibile ꝑt cē vex: ¶ Dico q̄ albū ⁊ nigrū capiūt du² D°° materialr̄. ⁊ ꝓ ꝓnotatis sz albū ꝓ ſbiecto albo/ ⁊ nigr̄ ꝓ
ſbiecto nigro. ⁊ maior ñ ē vera q⁊ ſbtūtiā albū ꝑt fieri nigr̄ A°. capiūt fōr̄. ꝓ
suis ꝑtis/ ⁊ maior ē va. ⁊ b°² falsa/ q⁊ sic albū fieri nigr̄ ē impossibile. ¶ Si ar²
2° sortē videre cōtingit ē impossibile q⁊ ad h° scīc̄ ipm̄ cē simł sup̄ terrā. ⁊ infra
terrā: ⁊ tñ ꝑt esse vex successiue ꝯ impossibile ꝑt cē vex: ¶ Dico q̄ eo mō
quo ponit̄ inesse sz successiue tūc sortē videre oīe astr̄ nō ē impossibile: q⁊ ip
se successiue ⁊ nō sit̄ ꝑt videre oīe astr̄. ¶ Aliter soluit̄ sophisma q̄ impossi⁊
bile: in ista ꝓpōne impossibile ꝑt esse vex/ ca² du² D°° ꝓ eo qđ nūc ē impossi⁊
bile tūc ꝓpō ē falsa. Allio° ꝓ eo qđ ꝑt cē impossibile tūc ē vera: ꝓbat̄ q⁊ ille ⁊
min⁹ impossibile ampliat² ꝓ eo qđ iā ē vel qđ ꝑt cē impossibile disiūctiue: ⁊ ita
sua exponēs ē vna disiūctiā c² altera ps est vera: ꝯ ⁊ ipa ē vera. Añs ꝓbat̄ ꝗa
expo² sic. Qđ ē impossibile ꝑt esse vex: vel qđ ꝑt esse impossibile ꝑt cē verum
ꝯ secūda ps verificat̄ de sortem nō fuisse rome postq̄ fuerit rome. ¶ Si ar² ꝓ
q̄ ipa sp̄ ē falsa/ ⁊ h° sic impossibile ꝑt esse vex/ sz impossibile ē tale q̄ nō ꝑt cē
verū: ꝯ qđ nō ꝑt esse vex ꝑt esse vex/ ꝓñs ē falsum: nō minor: ꝯ maior: qđ est so
phisma. Minor: ꝓbat̄. Oīe impossibile ꝑ se/ ⁊ oīe impossibile ꝑ accīs ē tale
q̄ nō ꝑt cē vm: sz oē impossibile in mūdo aut ē ꝑ se aut ꝑ accīs: ꝯ impossibile ē
tale qđ nō ꝑt esse vex. ¶ Dico negādo ꝓnām: q⁊ iste termin⁹ impossibile ē quo
catur in ꝑmissis/ q̄m in maiori ca² ꝓ eo q̄ ꝑt cē impossibile: ⁊ in minori capit̄ ꝑ
eo qđ ē actu impossibile.

¶ Arguit̄ secūdo impossibile ꝑt esse vex: sz oīe vex est possibile: ꝯ impossi⁊
ē possibile. ¶ Dico q̄ ibi ar² ab amplo ad nō amplū ex ꝑte li impossibile qđ
in maiori ampliat̄ ꝓ eo qđ ꝑt esse impossibile sz in ꝓñte nō ampliat̄ ⁊ ca² ꝓ illo
qđ iā est impossibile. Si ca² in ꝓclusiōe sicut in maiori ꝓclu° erit vera. ¶ Co⁊
dem mō peccat argumētū tert⁹ qđ tñ auctor nr̄ reputat bene ꝓcludere. Ñ ar
guit sic. Quicq̄d ꝑt esse vex ē possibile sz impossibile ꝑt esse vex ꝯ impossibi⁊
le ē p° Dico negā° ꝓnāz q⁊ ar² ab āplo ad nō āplū vt clare pz ex ꝑte li impos⁊
sibile qđ āpliat̄ in minori/ ⁊ nō in ꝓclusione

Cōtra illā ptē/ si capiat̄ impossibile ꝓ eo qđ nūc ē impossibile tūc sophisma ē
falsum. Ar² sic: bñ sc². Verū ꝑt cē impossibile: ꝯ impossibile ꝑt esse verū: ꝓña
tenet ꝑ quersionem simplicē. Añs ꝓbat̄ q⁊ h° vex erit impossibile demrando
antichristū non fuisse p⁹ tempus suū: ꝯ vex erit impossibile. ¶ Dico q̄ in quer⁊
sione ēij dēnt codē mō supponere ⁊ eq̄ ample: mō in ꝑma li impossibile nō am
pliat̄ q⁊ est ꝑtū ⁊ capit̄ ꝓ eo qđ ꝑt esse impossibile si añs debeat cē vex. Et in ꝓ
sequēte capit̄ ꝓ eo qđ actu ē impossibile si debeat cē falsum in quo sensu nega
tum ē sophisma. Si vero placeret in ꝓñte etiam capē ꝓ illo qđ ꝑt esse impossi⁊
bile tūc ꝓñs esſz vex sicut añs

Queritur secūdo. Vtrū istud sophisma sit vex. Omē qđ erit ē. Et istđ
tur q⁊ reltīm nūq̄ supponit neq; āpliat̄ ꝓ pluribꝰq̄ suū añs verificat̄: vt dictuz
est sup̄: sz cū d² oīe qđ erit est: jbi intel² h° añs ens/ vt oē ens qđ erit ē. qđ nō am

pliatur ſz ſolū ſupponit ꝓ pñtib⁹ eo ꝙ ſupponit reſpcū h⁹ ẽbi ẽ. qđ reſtringit ipſum ſtare ꝓ pñtib⁹/g̃ ⁊ relatiū eodē mō ſupponit. g̃ hoc totū oīe qđ erit: non ſupponit niſi ꝓ his q̄ ſunt: ⁊ de oīi tali vcy eſt dicere ꝙ eſt ✠ Eodē mō dz de iſto ſophiſmate Oīe qđ pt eſſe ẽ/qđ ẽ vm: ⁊ ꝓbaf ſicut de ꝓcedenti. ✠ Etiam ꝓbat² ſic. ✠ Im ens eſt illđ qđ pt eſſe: g̃ oīe qđ pt eſſe ẽ: ꝓñia tenz ab exclnſiã ad vlem in terminis trã ſpoſitis ¶ Sz ar² cōtra. antixps nō eſt: ⁊ ãtixps erit: g̃ aliq̃d qđ erit nō eſt. ⁊ ſic ꝓdcōziū ſophiſmatis ẽ vm. Dico ꝙ ſb maiozi dēt ſumi vna de ineſſe vel de pñti: vt ſic. antixps nō eſt: ⁊ antixps ẽ aliq̃d qđ erit: g̃ aliq̃d qđ erit nō eſt: tūc añs ẽ repugnās/⁊ ꝙ debeat illa de pñti ſb ſumi: pz: qz ſbicctū ſophiſmatis ſtat ſolū ꝓ pñtib⁹ ✠ Item ſi arguaf ſic ✠ Aliq̃s erit qui tamē nōdū ẽ: vtpz de antixpo/g̃ non'oē qđ erit eſt. ✠ Negaf ꝓnā ſz dcbz ꝓcludi: nō q̃cquid erit ipſuz eſt/⁊ hoc ideo qz in ꝓma ꝓnā ar² ab amplo ad non ãplū: ✠ Nam aliq̃s ãpliaf ꝙ erit/⁊ in pñte li oē qđ erit/non ampliaf qz ſupponit reſpcū li ẽ. ✠ Ideo ex illo añte dcbz inferri nō q̃cquid erit ipm eſt jbi q̃cquid ãpliaf qz ſupponit reſpcū crit. ita etiam relatiū ampliaf ¶ Ex quo clare pz: ꝙ iſta eſt vã Oīe qđ erit eſt: ꝓpter nō ampliationē añtis ⁊ relatiui ✠ Et iſta ẽ fla Quicq̃d crit ipm eſt ꝓpter ãpliationē añtis ⁊ relatiui ✠ Per hoc ſoluiſ jſtud argumētū jſte ꝓpoēs videtur equalere Quicq̃d crit ipm eſt: ⁊ oē qđ erit eſt: ſz ꝓma eſt falſa g̃ ⁊ ſecūda. Solutio dcā eſt negaf eas equivalere: nam quicquid ampliaf ad futura jta ⁊ ſuuz reltū nō autem ita eſt de ſecunda

¶ Si arguaf adhuc Oīe qđ crit'eſt: antixpriſt⁹ erit ergo antixps eſt. cō ſequentia tenz in darij/⁊ ꝓclusio eſt falſa. non minoz g̃ maioz qđ eſt ſophiſma ¶ Dico ꝙ ſyllō⁹ non valet. quia minoz non ſumiſ ſb diſtributione maiozis. qz ſbiectum minozis ſumiſ ꝓ futuro ꝓpter ampliationem: ⁊ non erat diſtributio in maiozi niſi ꝓ pñtib⁹ jgitur non valet. ¶ Contra ſecūdū ſz. Oīe qđ pt eſſe eſt. pñt fieri argumenta dcā ✠ Etiam pt ſicargui ✠ Eadem rōne dēt iſta cōcedi Oīe qđ pt intelligi eſſe ẽ ✠ Item in p⁰ oē qđ de⁹ potuit ꝓducere ꝓduxit. ✠ Item in futuro Quicq̃d de⁹ poterit ꝓducere ꝓducet ✠ Itē ꝙ oēs hoies q̃ pñt eſſe ſunt Dico oīa tales ꝓcedūt vere ¶ Si arguaf Si oīe qđ pt intelligi eſt g̃ nihil pt intelligi q̃n illđ fit: ꝓnā tenet ab expoſita ad vnam ſuam exponētem. ✠ Negaf ꝓnā qz arguit a non amplo ad ãplū: qz h⁰ reltū qđ/non ampliaf in añcedēte/⁊ hoc reltū illđ: ampliatur in pñte ✠ Ergo deberet ſic ꝓcludi/g̃ nihil eſt qđ pt intelligi quin illđ ſit: qđ eſt vm ¶ Si vltra arguaf. Si oē qđ pt intelligi eſt/oē intelligibile eſt. ✠ Itē ſi de⁹ ꝓduxit oīe qđ potuit ꝓducere: g̃ de⁹ ꝓduxit oīe ꝓducibile Dico ꝓcedēdo añtia: ⁊ negādo ꝓnā: qz in ꝑ⁰ ꝓnā ar² a non amplo ad amplū ✠ In ſcōa ex ꝑterito infertur futurum

Arguitur primo. Contra textū Sciē de ãpliatōe nō diſtinguiſ a ſciā d ſciā de genere ⁊ ſpē: ſz ſuppō ⁊ ampliatio habent ſe ſicut gen⁹ ⁊ ſpēs j⁹ maioz pz qz eadē ẽ ſciā de ꝓpōe/⁊ de ꝓpōe cathec⁹ ⁊ ypothec⁹ Dico lz de genere eſſentiali ⁊ ſua ſpē ſit eadem ſciā nō tñ de genere ⁊ ſua ſpē accñlt ✠ Jam ãplia° ẽ ſpēs accñlis ſuppōnis ✠ Nā amplia° non ẽ aliud q̃ ſuppoſitio ampliata ¶ Replicaf de ente p accñs nō eſt ſciā/ſcd ampliatio ſeu ſuppoſitio ãpliata eſtens p accñs vt dicit ſolutio g̃ de ipa nō erit ſciā: aut ſolutio nō eſt bñ data ¶ Dico ꝙ licet de ente p accidens non ſit ſcientia ſb alternans: tamen de ente p accidens bene eſt ſciētia ſb alternata De iſto videatur in ꝓhemio ſextj queſtioē ſecūda.

Arguitur ſecūdo. Contra diffinitionē ampliationis .termin⁹ cōis non ✠ pt ãpliari g̃ male dz amplia° ẽ extenſio ẽij cōis. Añs

ꝓbaꝫ qz termin⁹ cõis solũ supp⁹ ꝓ his qui actu ꝑticipant formã ẽ ij cõis: g nõ ꝑt ampliari ad illa q̃ erũt fuerũt vel pñt esse: ꝓnã tenz. qz illa nõ ꝑticipãt actu formam termini cõis ¶ Dico q supp⁹ ẽ ij cõis dup̃ dici in actu vno⁰ q̃tũ ad actum essendi Alio⁰ q̃tum ad actũ ẽndi. vt cesar adã antixp̃s. que sũt suppositа hõis in actu quo ad actũ ẽndi Nam d² lz termi⁹ cõis nõ possit ãpliari quãtum ad suppositа actualia in essendo. tamen optime z bene potest ampliari quãtũ ad suppositа actualia in ẽndo ¶ Repl'r. termi⁹ cõis nõ ꝑt suppositа sua / lz ꝑt nãm coẽm vt teuẽt oẽs reales/ g nulla sũt suppositа actualia ẽ ij cõis in ẽndo/ ¶ Dico lz termi⁹ cõis solũ ꝑcet naturã coẽm imediate: tñ ex ꝓñti bene ꝑt suppositа illius nature cõmunis

Arguitur tercio: Termin⁹ singularis ꝑt ampliari. g male d² in diffinitione ãpliatõis termi cõis Añs ꝓbaꝫ vt cũ dicitur Johẽs fuit studiosus. ¶ Dico lz termin⁹ singularis possit ãpliari ampliatione tẽpis. qz ꝑt supponere in ordine ad pl'es dr̃ãs tpm. nõ ꝑt tñ ampliari ampliatione suppositoꝝ ¶ Repl'r Cum d' co petr⁹ erit ibi petr⁹ stat indr̃ñter ꝓ petro q̃ est vel qui erit g termin⁹ singularis ꝑt ampliari ãpliatõe suppositoꝝ ¶ Dico eo qñ termin⁹ ãpliaꝫ oz q tenceaꝫ vniuoce lz qñ petr⁹ vel ẽi⁹ singularis stat ꝓ eo q̃ est erit vel ꝑt esse: hoc erit cẽquoce.

Arguitur quarto Contra diuisiõz ampliatõis sic z h⁰ ꝑ secũdũ mẽbꝝ Omis ampliatio fit respcũ tpis/ lz nomẽ nõ ꝑt tempus/ g nulla ampliatio fit ꝑ nomẽ ¶ Dico q maioz nõ est vã quia nõ omnis ãpliatio fit respcũ tpis: lz quedam fit a vtute ampliatiã dictionis sibi data a ꝓpositoꝛ z est de ampliatõe nõis z ꝑticipij: q̃ ẽ suppositoꝝ z nõ tpm ¶ Replicaꝫ possibile est nom̃/ z non tm̃ ampliat ꝓ suppositis lz etiam ꝓ tpib⁹ g solutio mala ¶ Dico liz hoc nomẽ impossibile ampliet q̃ ad tempꝰ/ h⁰ ẽ ex ꝓñti z nõ ꝓmo: qz ꝓmo z ꝑ se ampliat q̃ ad suppositа

¶ Possz hic argui termiu⁹ cõis nõ includit temp⁹ lz suppositа. g nõ ꝑt ampliari ꝓ tempe scd ꝓ suppositis ¶ Dico lz termin⁹ cõis nõ includat temp⁹: tamen includitur ipm temp⁹ rõe suppositoꝝ/ que nõ solũ hñt potentiam ad h⁰ vt sint in vno tpe lz etiam in plib⁹ ¶ Possz argui ꝑtᵐ ẽ determiãti tpis. qz aut ẽ solũ ꝑsentis/ aut solum ꝑteriti vel futuri/ g nullũ ꝑtᵐ ꝑt ãpliare aut ampliari respcũ diuersaꝝ dr̃ãꝝ tpm ¶ Dico q liz ꝑtᵐ fit aliꝯ determiati tempis: tñ hz vtute ẽ aliquã ꝑ quã ampliat vltra temp⁹ ꝓñs: ¶ Possz argui ꝓ regulas q̃ sint insuffi ciẽter posite qz nõ deciate exꝓmit illa vba habẽtia vim ãpliãdi. Etiam ꝓles sẽ regule de ampliatõib⁹ q̃ due jõ nõnda ẽ z⁹ lcõ que scq̃t

Circa secũdam ptẽ lectionis.

¶ In 2ª ꝑte lcõis erit de ãpliatõe ẽm viã nõialiũ q̃ multo ãpli⁹ z ꝓfecti⁹ locuti sunt de ipa q̃ auctoz nr̃ Et ponũt ꝓ⁰ tres q̃oẽs Deiñ ponũt octo rgle de ampliatõib⁹/ finaliꝛ ponũt tria nõbilia: due q̃ones. z q̃tuoz sophismata

Queritur primo. q̃o ẽ amplia⁰ ẽm nolales ¶ Dico Amplia⁰ ẽ suppõ ẽij ꝓ suo ẽcato vel ẽcatz in oz⁹ ad pl'es dr̃ãs tpm indifferenter Dr̃ ꝓ suo ẽcato ꝓpt termiõs ẽlares q̃ so⁹ ãpliãt ãpliatõe tpm ꝓ vno ẽto Dr̃ ꝓ ẽtis ꝓpter ẽiõs coẽs: q̃ ãpliantur ãpliatõe tpm z suppositoꝝ Or̃ 3⁰ ad pl'es dr̃ãs tpm ad denotãdũ q nũq̃ ẽ amplia⁰ nisi ẽi⁹ supponat in oz⁹ ad duas copulas Hoc ãt fit qñ termin⁹ habz suppo⁹ vel supᵗ⁸ cozrñs vl' cozrñdẽtia ad duas dr̃ãs tpm Et g hic ẽ suppõ z nõ ãpliatio ãtixp̃s erit. lz hic ẽ ãplia⁰ ãtixp̃s ꝑt eẽ. qz supᵗ ibi respcũ duaꝝ copulaꝝ/ scz erit z ꝑt esse. jsto intelliꝯ ꝓpe loquẽdo de ãpliatõe ¶ Or̃ 4⁰ indr̃ñter ad denõndũ q illa ãplia⁰ q̃ fit respcũ diuersaruꝫ

copulaꝝ debet exp̃mi copulatiẽ vel diſiũctiue: aut copulatim vel diſiũctim

Queritur ſecũdo: an amplia°in vl'ib⁹ꝛ pticularib⁹ ſen indefinitis ſit eo/dem mõ exponẽda ¶ Dico ꝙ nõ: qz amplia°in pti cularib⁹ꝛ indefinit⁹/vt aliq̃s ſenex erit puer Et puer fuit ſenex: ẽ exponẽda diſ iunctim vel diſiũctiue vt qõ eſt puer vel qõ erit puer erit ſenex q̃ eſt vã Sz in vl'ib⁹ debz exponi copulatim vl' copulatiẽ: vt oĩis puer fuit ſenex. expo² ſic. õ ne qõ eſt puer: ꝛ oẽ qõ erit puer erit ſenex q̃ ẽ fl'a Et rõ h⁹ eſt qz amplia° nõ eſt aliud niſi ampla ſuppõ termi: ſz termin⁹ in ſ̃bto pticularis ꝛ indefinite ſupponit dcti ãte/ſ̃b quo deſcẽdit diſiũctiue: g̃ amplia° illi⁹ rũj ſupponẽtis determinate in pticularib⁹ꝛ indefinitis debz exponi diſiũctiue Et termi⁹ cõis ſeu ſ̃btũ in ꝓpõ ne vl'i ſuppoñt diſtributiẽ ſ̃b q̃ deſcẽdit copulatiẽ. g̃ ãplia°in vl'ib⁹ debz exp̃mi copulatiẽ ¶ Alia rõ ẽ: qz niſi ſic due ꝓdcõzie eſſent ſil' vẽ vel fil'fl'e vt ꝓbatur de iſtis. quidã ſenex erit puer. ꝛ null⁹ ſenex erit puer: que ſi exponãt diſit etiã ꝛ be erunt vere Si vẽ exponãt copulatiẽ ambe erũt fl'e Sz hoc ẽ impoſſibile g̃ oportz ꝙ in vna ꝓdcõzia ampliatõ debz exp̃mi diſiũctiue vl' diſiũctim. ꝛ in alia debet exp̃mi copulatiue vel copulatim

Queritur tercio Notant ſunt dzẽ tpm ad quas fit ãplia° ¶ Dico 4° ſcz fuiſſe: foze. poſſe cẽ: ꝛ ymaginari eẽ eſt etiã q̃nta dzã tp̃is ſcz p̃ñs. ſz illa non ampliat Dñ vm p̃teriti tp̃is includit duas copulas. vt cucurrit. j. eſt vel fuit curzens Verbũ futuri. tp̃is includit duas copulas: vt currer. j. eſt vel erit currẽs: ſta duplicia vba ampliant ad duo tempa Itẽ h⁹ vm p̃t includit q̃tuoz copulas vt ſortes p̃t currere. j. ſortes eſt: vel fuit: vl' erit: vel poteſt eẽ currẽs Ita li p̃t potens ꝛ poſſibile/ampliant in ſordine ad ĩlas q̃tuoz copulas Sz ymaginari intelligi opinari ꝛ ſil'a includũt q̃nq̃ copulas vt aure⁹ mõs ymaginaꝝ valz iſtã: qõ eſt/vel fuit: vel erit. vl' p̃t eſſe: vel p̃t ymaginari eſ ſe ẽ aure⁹. mõs Ex quo ſequit ꝙ iſta q̃tuoz ſe hñt p ordinem: eſſe: quod ñ ãpliat futuꝝ eſſe vel foze qõ idẽ eſt: poſſe cẽ: ꝛ ymaginari eſſe. ¶ Si ar² grammatic⁹ nõ ponit niſi tres dzãs tpm j² non ſunt q̃nq̃' ¶ Dico ꝙ in generali nõ ſunt niſi tres dzẽ tpm tñ ĩ ſpãli poſſunt cẽ pl'es Dñ grãmatici ꝓphẽdũt poſſe cẽ ꝛ yma ginari eſſe ſ̃b futuro Aliter dr̃licz vba nõ habeant niſi tres dzãs tpm ꝑm ꝓpca tionẽ ſuã. tñ in vbo poſſunt eſſe pl'es dzẽ tpm q̃ tres ꝑm e⁹ꝓcationẽ. ꝑ° iſtoꝝ vbo ꝝ poſſe ꝛ ymaginari ẽ magz ampla/nã multa pñt eſſe ꝛ multa ymaginãtur eſſe q̃ nũq̃ erunt Si ar² p̃t ꝛ ymaginaꝝ ſunt p̃ñtis tp̃is: g̃ non ſunt niſi tres dzẽ tpm ¶ Dico liz quo ad ꝓpoſitionẽ ꝛ grãmatice loquendo ſint ſolũ p̃ñtis tp̃is. tñ quo ad ſignificationem eoꝝ ꝛ loyce loquẽdo ſunt etiã tp̃is futuri ꝛ ſnp̃ futurum. vt patebit

De verbis ꝛ alijs ampliãtib⁹ ad duas dzãs temporum ſunt quinq̃ regule

Prima regula. Omñis termin⁹ ſupponẽs reſpcũ vbi p̃ꝛ tp̃is. ãpliat² ꝓ his q̃ ſũt vel fuerũt: vt hõ fuit alb⁹ jbi hõ ãpliatur ꝓ hõib⁹ preſentib⁹ vel p̃teritis

¶ Per hanc regulam ꝓcedñt iſte ꝓpoſitiones ſcilicet

- Puer fuit ſenex
- vgo fuit meretrix
- viuũ fuit mortuũ
- generãdũ fuit cornutũ
- pater fuit ſine filio ꝛ filia

Vñ ampliatio eay fic exꝑimiť diſiũctim vel diſiũctiue Q. ō eſt puer ſupple in pñti: vel fuit puer ſupple ante multa tpa fuit ſenex: ſupple a trib⁹ vel ſex áns que expō eſt vā ꝑ alia ꝓte diſiũcti Et ita alie dēnt ſuo modo exꝑmi. Sz forte diceres ꝓtradcōzia hui⁹ eſt vā vt null⁹ ꝓner fuit ſenex. ꝓbať duplr Dzimo q:'e⁹ deſcendentes ſ't vē ſcz iſte puer ñ fuit ſenex: nec iſte puer fuit ſenex /'ꝛ fic de alis que oēs ſunt vē Dico lz ſingulares ſint vere quando fit deſcēſus ad pueros pñtes. tñ qñ fit deſcenſus ad illos qui fuerũt pueri in ꝓterito ꝑ qb⁹ fit ápliatio ſingulares erunt falſe jō ille pzior deſcenſus vel inductio nō eſt ſufficiens

¶ Si ar² 2° Expoſi tio ampliationis iſti⁹ null⁹ puer fuit ſenex eſt vā. ḡ ipa ē vā Añs. ꝓbať qz expo² ſic: nullũ qō eſt puer in pñti/ vel nullũ qō fuit puer in ꝓte⁰ fuit ſex ꝙ eſt vera ꝑ pª ꝓte diſiũcti Dico q⁹ male expo² qz oīs ápliaᵒ in ꝑ pōnib⁹ vl'ib⁹ debet exponi copulatim vl' copulatiē vt dcm eſt/ꝛ fic exponendo neutra ꝑs copulati crit vera

Secūda regula Oīs termin⁹ ſupponēs reſpcū vbi futuri tpis ampliať ꝑ his que ſunt vl' erũt: vt pluuia generabiť: hō naſcet antixps Per hanc regulam

	Senex erit puer	parens manebit vgo
Iſte ſunt vere	Meretrix erit vgo.	Mortuũ erit viuũ
	mortu⁹ cantabit	album erit ſine albedine

¶ Ampliatio iſtarum debz exꝑmi diſiũctim vl' diſiũctiē Vt qō ē ſenex. vl' qō erit ſenex ſupple poſt xl. annos: erit puer ſupple ꝑ duos vel tres áños Et in cōtradcōzijs iſtay ampliatio debet exꝑimi copulatim vel copulatiue

¶ Si ar² pc. hyſ. ponit in fine h⁹ talem regulá Termi⁹ cōis ſupponēs vl' appones vbo hñti vim ampliādi q ad temp⁹ ſi ꝓponit ꝑ his q̄ ſunt: que erũt vl' q̄ fuerũt. ꝑ h⁰ q dicit apponēs vult dicere q ꝓtum ampliať Et illō nō dicũt iſte regule j² non ſunt bene poſite ¶ Dico q ſm nōiales ꝓtum non ſemp ampliať ꝓbant: qz ſic ꝓpō falſa ficret vera Donať em caſus q petr⁹ inciꝑat iam fieri doct⁹ ꝛ añ hac nũq̄ fuerit doct⁹: tũc iſta eſt fl'a. petr⁹ fuit doct⁹ Sz ſi ꝓtũ ápliaretur eſſz vā: pz: qz valeret iſtam/ qō ē vel fuit petr⁹: eſt vl' fuit doctũ q̄ ē vera ꝑ vna ꝓte diſiũcti: ḡ vī q ꝓtũ nō ampliať ſz ſupponit ad vnā dām tp⁹ ſcōm exigentiam vbi Dicũt tamen q ꝓtum ampliať reſpcū incipit deſinit ꝓt ꝓtingit intelligiť y maginať ꝛ ſil'iũ vbox/ꝛ reſpcū termīox modaliũ vt patebit

Tercia regula Oīs termi⁹ ſupponēs reſpcū ꝓticipij ꝓteriti tpis ampliať ꝑ illo qō eſt vl' fuit Et oīs ti⁹ ſupponēs reſpectu ꝓticipij futuri tpis ampliať ꝑ illo qō eſt vel erit Exᵐ ꝑmi vt hō ē mortu⁹ Exᵐ ſcōi vt hō eſt generāᵒ

	Puer ē ꝓterit⁹ ſenex
Per hāc regulá	genitũ è ꝓteritum corruptũ
eoncedũtur iſte.	meretrix ē futura vgo
	mortuũ eſt futurũ viuũ

¶ Ampl:atio iſtay exꝑmiť diſiũctiē pari, mō ſicut dcm ē de vbis ꝓteriti ꝛ futuri tpis ¶ Si ar² iſte ſunt fl'e. hō ē generāᵒ/ hō ē mortu⁹: puer ē ꝓterit⁹ ſenex Meretrix ē futura vgo ḡ non ſunt ꝓcedēde p iſtā 3ᵃᵐ regl'am Añs. ꝓbať quia eay ꝓdcōzie ſūt vē. vtz ꝑ deſcēdētes/ h⁹ repeto ꝓpter iuuenes vt diſputādo ſe vexēt ꝛ exercitēt: qō ipis dabit intellcm ¶ Sz aliť. ꝓbo q ſint fl'e ſcz qz earum ꝙuertētes ſunt fl'e. ḡ ipē ſunt fl'e. ꝙnā ꝓbať qz ex vero nō ꝓt ſeq fl'm Añs ꝓbatur Nam iſta hō ē generāᵒ ꝙuertitur ſic: ergo generādū ē hō Ite hō ē mortuus. ḡ mortuũ ē hō ſtem puer ē ꝓterit⁹ ſenex. ergo ꝓterit⁹ ſenex ē puer ꝛ cetera

vbi conuertentes oms sunt falsc ¶ Dico q male conuertūt qz nō manet eadem ampliatio ṫiōr qz in ꝙuersis ſbiecta ſupopnūt ꝛple ad duas copulas: ꝛ in ꝙuertentib⁹ ad vnā tm Etiam ar² a non ꝛplo ad ꝛplū ex pte ꝑti qđ nō ꝛpliaṫ in añte ꝛ ꝙñte Jō ad bñ ꝙuertendū cas oz exꝑmere illas duas copulas vt hō est mo:t ꝑ:s⁹ qđ est mo:tuū ē vel fuit hō:puer ē ꝑterit⁹ senex: ꝙ qđ ē ꝑterit⁹ senex est vel fuit puer

Quarta regula Oms termin⁹ ſupponēs reſpectu hui⁹ verbi incipit ampliaṫ ad ſupponēdū ꝑ eo qđ ē vel immediate p⁹ hoc erit ¶ Q:t oms termin⁹ ſupponēs reſpcū definit ꝛpliaṫ ꝑ eo qđ ē vl'immediate an fuit Ex^m ꝑmi vt hō incipit cē alb⁹ ſupponit ibi hō ꝑ hōib⁹ ꝙ ſunt vl' ꝙ erūt immediate albi Ex^m ſecūdi vt hō definit cē alb⁹: ſtat hō ꝑ hōib⁹ ꝙ ſūt vl' qui im^ꝛ fuerūt albi Volūt qđ ā qꝛ caſus a pte poſt atiā ꝛpliaṫ ab his vbis Hꝛ aūt ꝓpōnū exp̄ones videantur in tractatu de exponibilib⁹.

Quinta regula Oms termin⁹ ſupponēs reſpcū nōis vbal'in bilis ꝛ ꝑ eſſe: ſcu aptū natum eſt cē Vt aiā rōnal'ē creabilis. Jure⁹ mōs ē ymaginabilis: hō ē riſibil': Item monach⁹ ē lector: frater ē ſcriptor Jrmat⁹ vir ē pugilator Jſte ē piſtor: vꝛor ſua eſt piſtrix: ancilla eſt lotrix. Jlla eſt ſcriptrix ignis ē ꝓbuſtiu⁹ ꝙ ſic ꝙuertiṫ ⁹ qđ eſt cōbuſtiuū ē vel poteſt eſſe ignis Jn ſquib⁹ vbalia non ꝓnt actū qꝛ tūc ꝓpē es eſſent falſe qñ nō ſactualiter legerent ſcriberent/ currerent ꝛc Sed ꝓnt aptitudinem ꝛ iō ampliāṫ

Si queratur an iſta ſit vera Antichriſt⁹ eſt riſibil' Videṫ q fic: qꝛ valz iſtā: qđ ē antichꝛiſt⁹ vel qđ erit ātichriſt⁹: eſt riſibile quꝛ videtur vera ꝑ altera pte diſtincti ¶ Contra videtur q ſit falſa qꝛ eſt vna affirmatiua cui⁹ ſbtuz ꝓ nullo ſupponit De iſto patebit infra

De terminis ampliantibus ad quatuor differentias tempoꝛ ſunt regule

Prima regula Oms termin⁹ ſupponēs reſpcū iſtoꝛ vboꝛ p̄t/ꝛ ꝙ tingit. ampliatur ad quatuoꝛ dr̄ās tempꝰ ꝑ his que ſunt vel fuerūt erūt vel p̄nt cē: vt albū p̄t eſſe ſ nigrum:

Per hanc regulam concedunturiſte.

Calidiſſimū poteſt eſſe frigidiſſimū:
Sedens poteſt eſſe currens:
damnat⁹ poteſt ſaluari ꝛ eō
Album ꝙtingit eſſe nigrum
Papa poteſt eſſe laycus
Verum poteſt eſſe impoſſibile

¶ Ampliatio ātſic exꝑmiṫ Qđ ē dānatū: vel fuit: vel erit: vl' p̄t cē dānatum Pōt ſaluari q̄ eſt vera/ ꝑ vltiā pte diſtūcti: ꝛ in ſenſu diuiſo

¶ Q:t ꝑ hāc regulam negantur iſte.

Omne currens p̄t eſſe homo
Omne portans ſaccū p̄t eſſe aſin⁹
Omīe intelligens poteſt eſſe homo

Que ſunt impoſſibiles patz exponendo ampliationē ſic: omīe qđ eſt currens. ꝛ fuit/ꝛ erit/ꝛ poteſt eſſe currēs: p̄t eſſe hō. que eſt falſa: qꝛ aſin⁹ p̄t cē currens: ꝛ

tñ non ꝑt esse homo ¶ Si arguatur sic ¶ Oñe currẽs ẽ hõ vtz in casu possibili ꝙ oñe currens ꝑt esse homo: ꝓnã tenet ab esse ad posse eẽ: sicut hic hõ currit. ꝙ homo ꝑt currere ¶ Dico negãdo ꝓnãm qz est fallacia ꝓntis t causa ẽ qz argu itur ibi ab inferiori ad supꝰ cum distributione ¶ Nam tiꝰ nõ ampliatꝰ ẽ inferior ad scipm ampliatum ¶ Sine ãt distributione bñ sequ. ab esse ad posse eẽ:

Secunda regula.

¶ Omis terminꝰ supponẽs vel apponẽs respcũ istoꝝ modoꝝ possibile impossibile ꝓtingens t nccẽ ampliaꝫ ad quatuor dras tpm/ꝑ his q̃ sunt: fuerũt: erũt vel ꝑñt eẽ ¶ Exemplum vt creans uccẽ est deum: hoiem impossibile ẽ eẽ asinũ

¶ Gz aduerte qꝫ isti modi diuersimode ãpliãt: qz nccẽ ampliat ad oñe tempꝰ affirmatiue ¶ Et impossibile ad oñe tempꝰ negatiue: iõ equipollẽt signis vltiꝰ t ampliatio in eis exꝑmiꝫ copulatim vel copulatiue ¶ Sed possibile t ꝓtingens ampliaut ad oñe tempꝰ disiũctiue ¶ Et eq̃pollent signis ꝓticularibꝰ: t ãpliatio in eis exprimitꝫ disiũctim vel disiũctiue

Queritur ꝓmõ

¶ Vtrũ hoc vbum ꝑt t ille modꝰ possibile amplient ad tẽ ant ad tres copulas scz esse fore t posse eẽ: quod ꝓbãt qz ad ꝑtem nõ ẽ potẽtia vt dicit phs ꝓmo de celo t mũdo. sed põt t possiꝫ dicũt potẽtiam ad aliq̃d g nõ ampliant ad ꝑtem ¶ Alij dicũt q ampliant ad ꝑtem t ꝓbãt duabꝰ rõibꝰ ꝓmã est: termꝰ in ꝓtradcõzijs debent stare eque ample: t eq̃ restricte: sz possibile e im possibile ꝑdicũt: t impossibile ãpliat ad ꝑtem: g t possiꝫ ãpliat ad ꝑtcrum.

¶ Secũda ratio: qz nisi sic: due ꝑdcõzie eẽnt sil false: quod ꝓbãt de istis duabꝰ diẽ hesternam eẽ est impossibile t dicm hesternam eẽ est possibile: Prima est falsa vtz exꝑmẽdo ãpliatõz copulatiue sic: diẽ hesternã fuisse ẽ impossibile: t di em hesternã eẽ ẽ impossibile: t diem hesternã fore ẽ impꝰ ¶ Cuiꝰ copulatiẽ ꝓma ꝓs ẽ falsa ¶ Scda etiã ẽ falsa si non fiat ãpliaꝰ ad ꝑmꝰ sz exꝑmẽdo ãpliatõz disiũc tiue sic. diẽ hesternã eẽ est possibile vel diẽ hesternã fore ẽ possibile/ vel diẽ hes terna posse eẽ est possiꝫ/ q̃ est vna disiũctiua cꝰ oñis ꝑtes sũt false ¶ Ergo oz dice re q possibile ãpliet ad ꝑtem: qz tũc tota disiũctiã redditꝫ vera ꝙ ꝓma ꝑte hꝫ: Diem hesternã fuisse/ vel eẽ/ vel fore/ vl posse esse ẽ possibile: qz illa ꝑs ẽ vera: diem hesternã fuisse ẽ possibile ¶ Gz aduerte qꝫ isti mõi capiũt duꝰ ꝑoo vt ne cessariũ dicit nccitatẽ sim². impossibile impossibilitatẽ sim². t ita de possibili et ꝓtingenti tũc ãpliãt ad oẽ tempꝰ in sensu diuiso. ¶ Alioꝰ vt dicũt nccitatem im possibilitatem ẽ ꝑm quid: tũc ampliãt ad ꝓns t futuꝝ: t ista mõ ad ꝑtem nõ est potẽa: t sic diẽ hesternã fuisse ẽ nccm sz pꝰ diẽ hesternã fuisse nõ ẽ nccm: ¶ De isto dcm est ad longũ in ꝓmo tractatu de modalibꝰ lcõe xxjª q.ª

De terminis ãpliãtibꝰ ad q̃nq; dras tpm

Regula vltima

¶ Omis terminꝰ supponẽs a ꝑte aũ in passiuis. t apponẽs a ꝑte pꝰ in actiuis respcũ ꝙboꝝ vel terminoꝝ potentiũ extendere actũ suũ: tam in ens q̃ in nõ ens/ ãpliaꝫ in eo q̃d est/ fuit erit ꝑt esse: t ꝑt intelligi cẽ: vt sunt ꝙba scientia actũ intellcũs t actũ sensus interio ris ꝓgnoscitiui. sicut intelligo scio volo cogito. ymaginor opinor: scat suppo nit t filia: vt rosa intelligiꝫ. eclipsis ymaginaꝫ/ aureꝰ mõs opinaꝫ: intelligo ro sam q̃uis nulla sit ¶ Et ponũt aliqui talia crẽa chymera intelligiꝫ. ¶ Ego intelli go chimeram ¶ntelligo non ens: intelligo nõ intelligibile ¶ Gz alij dicũt q ibi ñ ẽ ãpliaꝰ. qz chimera nõ hz suppositũ vel supposita cozrñs vl cozrñtia ad di uersas dras tempm sz solũ ad ynã ¶ Nam vt ait biridan⁹: chimera nihil fit vt pa

tebit. ¶ Hic final' animaduertenda sūt tria nōbilia Primū ē amplia° sumo pe respiciēda p̄cipue in oppō̄e ꝓpōnū jn quer̄siōib⁹ eaꝝ jn syllogismis: in en⁹ thimematib⁹: ⁊ alijs ꝓnijs Debz em̄ in his omīb⁹ suari eadem amplia° ⁊ restric tio Ex quo se⁹ pmo q̄ iste nō ꝓtradicūt omīs hō p̄t esse currens: ⁊ q̄dam hō nō est currens: q⁹ ambe sunt vere Secūdo q̄ ista quer̄sio nō valet hō est mor tu⁹ g̃ moztuū est hō: ſz debz sic ꝓuerti g̃ q̄ ē moztuū ē vel fuit homo Antix̄ps ē generand⁹ g̃ q̄ generādū ē vel erit antix̄ps Creās de nccitate ē de⁹: g̃ q̄ de nccitate ē de⁹. est vel p̄t esse creans Item aut⁹ mōs intelligit g̃ q̄ intel² ē: vl' fuit/aut erit/vel p̄t cē mōs anr⁹ Se² ꝛ° q̄ iste syllō⁹ ñ valz: Nullū actu viuēs generabit: omīs hō ē actu viuens: g̃ null⁹ hō generabit: q⁹ ibi ar²a non āplo ad amplū ex pte li homo Dz debz sic ꝓcludi g̃ null⁹ qui est hō generabit: q⁹ hō in minori solū stat ꝓ p̄ntib⁹ Se² 4° q̄ non seq̄t cuthimematice Omē currens est homo g° omē currēs p̄t esse hō Alīs ē possibile in caū: ⁊ ꝓns impossibile Ytez non se² ab est tercio adiacēte ad est secūdū adiacēs in terminis ampliatuis q̄a non valz ꝓnia Adam ē moztu⁹ g̃ adam est. antix̄ps ē intelligibil'. g̃ antix̄ps est/

¶ Notandum est secūdo q̄ termin⁹ ampliatus habet se vt superi⁹ ad seipm nō ampliatū vt homo p̄t cē alb⁹ Et homo est alb⁹. li homo in ꝓma am⁹ pliat ⁊ hz se vt supi⁹ ad li homo in secūda; Non q̄ homo in p̄ma pl'a ſcet q̄s hō in secūda: ſz q⁹ ꝓ plurib⁹ supponit: q⁹ supponit ꝓ hoīb⁹ p̄ntib⁹ ꝓteritis ⁊ futuris ⁊ qui p̄nt esse: sed homo in secūda supponit solū ꝓ p̄ntib⁹ Hoc p̄notato respon candū ē ad memoziā q̄ a supiozi ad inferi⁹ ꝓtingit arguere duob⁹ modis: Uno modo bene alio° male Sic ab inferiozi ad supi⁹ etiam duob⁹ modis ꝛc Ergo se q̄tur q̄ ab amplo ad non āplū etiā ꝓtingit arguere duob⁹ modis Uno° bñ: a°° male: Et ita etiam a nō amplo ad āplū· Sūt g° hic notāde q̄tuoꝛ regule ꝓnias ¶ Prima regula arguendo ab amplo ad non āplū negatiue ē bō ꝓnia: vt nul⁹ homo p̄t esse asin⁹/ g° null⁹ homo est asin⁹.

¶ Secūda regula arguēdo ab amplo ad non amplū affirmatiue non valz ꝓnia vt omīs homo p̄t esse currens: g° omīs hō est currens ātix̄ps ē generād⁹: g° ge nerandū ē antix̄ps/ non valz q⁹ añs est vex ⁊ ꝓns falsum.

¶ Tercia regula arguendo a nō āplo ad amplū affirmatiue valet ꝓnia: vt hō currit. g° homo p̄t currere ¶ Quarta regula arguendo a nō āplo ad amplum negatiue non valz ꝓnia/ vt non se² null⁹ homo currit g° null⁹ homo p̄t currere: Ideo ctiam p̄ quer̄sionē non se², Nullū moztuū ē homo: ergo null⁹ hō ē moz tu⁹: q⁹ ibi arguit a non amplo ad āplū negatiue ex pte li homo q̄ in añte non ampliatur ⁊ in ꝓnte ampliat

¶ Notandū est tercio specialiter circa quer̄siones ꝓpōnū in quib⁹ est ampliatio/ q̄ quia p̄tum uon ampliat ſz supponit scōm exigētiā copule: Ideo: ñ est bona quer̄sio. nullū moztuū ē homo. g̃ null⁹ homo est moztu⁹. añs ē verū et ꝓns falsum Et ar² ibi a non āplo ad amplū negatiē: eo q̄ homo in añte suppo nit respcū li est ⁊ in ꝓnte supponit respcū li est vel fuit Ideo oportz illam am pliationē ꝓhibere p̄ li quod est Et dēt sic ꝓuerti g° nullū q̄ ē homo est moz tuū Ista ista. puer erit senex si quertatur in istam: ergo senex erit puer: ar²a nō amplo ad āplū ex pte li senex. q̄ pus supponebat respcū erit tm̄: ⁊ in ꝓnte sup ponit respcū est vel erit Etiam ar² ab amplo ad non āplū ex pte li puer: q̄ in añte āpliabat ⁊ in ꝓnte non āpliabat Ergo dicūt cōiter q̄ debz sic ꝓuerti: puer erit senex. ergo senex est vel erit puer Ego dico q̄ ñ est bona ꝙuersio. quia licet li puer supponat eque ample. tamen li senex ampliat ibi. quia supponit respcū

duax copulax/ꝛ non ãplicabaꝫ in ãnte ℑō ad ꝓhibẽdū ne ãplicẽ in ꝓñte dẽt ad
di li qō erit vt sic Puer erit senex:g̃ qō erit senex ẽ vel erit puer ℑta quoq; for-
maliter ꝙuertẽ° jstã/null⁹ puer fuit senex:debes ꝙuerti in istã g̃ nullū qō fuit se-
nex ẽ vl fuit puer ꝛ ñ in istã g̃ null⁹ senex fuit puer qz ar² a nō ãplo Et si aliꝫ for-
te in p° tractatu ꝙuerti²/illō hic corrigo Sz ibi ꝙuerti² sic qz ad veritatẽ ꝛ falsi
tatem nihil refert:siue dicaꝫ null⁹ puer fuit senex:g̃ null⁹ senex fuit puer: siue cō
uertaꝫ g̃ nullū qō fuit senex est vel fuit puer.qz oms sunt falsi

Queritur primo Utrum ista ꝓpō sit vera antichriſt⁹ ẽ intelligibil'.
Et vtrū ꝓñia sit bona antichriſt⁹ ẽ intelligibil' g̃ an
tichriſt⁹ ẽ ¶ Ad pmū dico sic qz li intelligibile supponit ꝓ eo qō ꝑt cẽ licz non
sit ꝛ facit ſbtū supponere ꝓ eo qō ꝑt cẽ licz non fit / ꝛc ſbtū ꝛ ꝑtū ſupponũt ꝓ
eodem g̃ ꝓpō est vera Ad ſecũdu dico q ꝓñia nō valet qz añs ẽ vex ꝛ ꝓñs fal-
sum ¶ Si ar² ibi arguit ꝑ jocũ a ꝑte in mō ad suũ totũ ¶ Dico q ibi ar² cum
d:termiatõe ãpliãte q̃ impedit ꝓniam cẽ bonã si sit ab ãplo ad nō ãplũ affirma-
tiue Cõtra si ꝓnã nõ fit bona hoc ẽ ꝓpter ãpliationẽ ſz nulla ẽ ibi ãpliatio:qō
ꝓbo qz ſbtū ẽ ti⁹ singularis c⁹ suppo ampliari nõ ꝑt cu nõ possit supponere ni
si ꝓ vno solo ¶ Ad hoc rñdet biridan⁹ q nõ ẽ ꝓpe deã ãplia° hui⁹ ẽij ãtirps/
nec ꝓcessus a magis amplo ad min⁹ amplũ/sed ẽ ibi qō pei⁹ ẽ ꝓcessus a tiõ sup
ponẽte ꝓ aliq̃ ad tm̃ ꝓ nullo supponẽte. ¶ Si ar² ãtirps ẽ in potẽ⁹ g̃ ãtirps
est:añs cõiter ꝓcẽ²:tũc q̃o de illa potẽ⁹ vtꝫ ẽ aliq̃ vel nihil:si ẽ aliq̃:g̃° antir
ps est in aliq° ꝛ tunc ãtirps ẽ Si nõ nihil g̃ ioẽ est dicere:ãtirps ẽ in po⁹.qō an
tirps ẽ in chimera qō est absurdũ dicere ¶ Dico q ãtirps ẽ in potẽ⁹ ad istum
sensum solũ° q ãtichriſt⁹ ꝑt cẽ/ꝛ nõ est dicere q sit in aliq̃ re q̃ vocaꝫ po⁹ ió nõ
ẽ ꝓpa locutio ¶ Si ar² ãtirps ẽ generabil'/g° gnãbile est ãtirps ex q se² q ãti-
rps est qz ꝑtū appellat suam ꝓpam formã ꝑ tpe vbi ¶ Dico q nõ ẽ bona ꝓ
uersio:qz in ante ꝓmittit iste termi⁹ ãtirps supponere ꝓ his q̃ ꝑnt esse/in ꝓñte
vero nõ ideo oꝑz sic ꝙuertere:generabile ẽ vel ꝑt esse ãtirps

Queritur secũdo Utrum ista sit vera null⁹ homo ẽ mortu⁹ ¶ Dico
nõ ꝓbaꝫ qz ci⁹ ꝓdõzia ẽ vera scz aliq̃s hõ ẽ mortu⁹.
¶ Arguit inductiue iste hõ nõ ẽ mortu⁹ ꝛ iste hõ nõ ẽ mortu⁹ ꝛ sic de alijs Di
co q inductio nõ est sufficiens si fiat solũ de hõib⁹ q̃ sunt / ymmo etiã dẽt fieri
de hõib⁹ q̃ fuerũt:co q ſbtum ãpliaꝫ ꝑ his q̃ fuut vel fuerũt. ¶ Si ar² nullum
mortuũ ẽ aniãl/omis homo ẽ aniãl:g̃ null⁹ hõ est mortu⁹:ꝓnã tenet in cesare
¶ Dico q ibi ar² a non amplo ad ãplũ ex ꝑte li hõ qō in minori ñ ãpliatur sed
ampliatur in conclusione

Queritur tercio. Utrum hᵒ sophiſma sit verꝫ. Non ens intel² posito
q sit ꝓpō affirmatiua de ſbto infinito Ad hᵒ rñdet
biridan⁹ q est falsa:qz iste termin⁹ nõ ens ꝑ nullo supponit/ꝓbaꝫ:qz istud vbũ
intelligere vel intelligi.est ampliatm̃ suppõnis ad ꝑterita ꝛ futura / ymmo ad
possibilia Cũ dico ens intelligit̃ ens supponit indiſtincte ꝑ omñi ente ꝑte⁹ futuro
ꝛ possibili Sz regula ẽ q negatio infinitãs addita alicui termino ꝓhibz suppo
sitionẽ ꝑ q̃b⁹ supponebat:ꝛ facit ipm supponere ꝓ omñib⁹ ꝑ quib⁹ non suppo
nebat si aliqua sint talia jgit̃ in hac ꝓpõe non ens intelligit̃/non supponit ꝑ a
liquo ꝓñti nec ꝑterito nec futuro nec possibili:g̃ ꝑ nullo:igit̃ ꝓpō est falsa
¶ Arguit q ẽ vera.qz qō non ẽ ens intelligit̃:g̃ nõ ens intelligit̃/ꝓña tenz ꝑ re
solutionẽ tiox infinitox:non hõ currit.j.qō non ẽ homo currit. Añs ꝓbaꝫ qa

ideo non remanet ſuppō ꝓ p̄teritis ⁊ futuris ſicut in iſta. quodda qō nō ē intelligit² Si ergo p reſolutiouem debeam⁹ dare eq̄lētē iſti. non ens intelligit. illa erit talis/qō nec ē nec fuit. nec erit/nec p̄t cē intel²: ⁊ iſta eſt falſa Ita dicēdū eſt de iſta nō ens erit falſa: ⁊ tamē hec eſt vera qō nō eſt ens erit

¶ Contra hoc arguit̄ fortiter ſic In iſta ꝓpoē aliq̄d qō nō eſt intel²/vel/aliq̄d qō nō eſt erit/hoc vbum ē reſtringit iſtū tm̄ qō/ad ſupponēdū ſolū ꝓ his q̄ ſūt: Item de oī illo qō ē: falſum ē dicere qō nō eſt ens/ iō tale ſ̄btū qō nō eſt ens: implicat ꝯdictionē: iō ꝓ nullo ſupponit. Verbi grā: hoc totū hō q̄ nō eſt hō. ꝓ nullo ſupponit igit̄ nec hoc totū aliq̄d qō non ē ens igit̄ hec ſunt falſe: qō nō eſt ens intelligit̄: qō non ē ens erit: qz ſ̄btū ꝓ nul'o ſupponit: ¶ Dico q dcē ꝓpō nes ſunt vere ꝓpt̄ q3 ſciēdū q taſ ꝓpō non ē pfcā ꝓpter duo: Primō qz ponit reltm̄ ſine añte Secdo qz ibi ſunt duo vba q3 vn⁹ ſol⁹ntūs nō p̄t reddere ſup^m iō oz ſupplere/qō nō ē erit. ſ. aliquid qō nō ē erit/mō in iſta ꝓpōe/li aliquid nō ꝓſtruit̄ cū ē: ſz cū erit iō ñ reſtringit̄ ad p̄ntia ſz āmpliat̄ ad futura Et illō reltm̄ qō liz ꝓſtruat cū eſt: tm̄ nō reſtringit̄ ad p̄ntia/qz ꝓditio relatiui ē q ſupponat ſicut ſuū añs: iō hoc torale ſ̄btū. aliq̄d qō nō ē ens. bñ ſupponit ꝓ aliquo uō ente ſed futuro: g̃ ꝓpo eſt vā: Sicut ⁊ iſta: hō q̄ non ē hō erit: hō q̄ nō ē hō intelli² qz iſte p̄m⁹ti⁹ homo ſupponit ꝓ futuris hoib⁹q̄ nō ſunt Et ꝓpter eādē cām ꝓ cedit̄ iſta Oīe qō erit ē vt dcm̄ ē ſupra

Queritur quarto Utrum hoc ſophiſma ſit vex Omis equꝰ ſenex mo riet poſito q̄ ſint tm̄ duo eq̄ iuuenes q̄ moriet² ſcilz bzunellꝰ ⁊ mozelliꝰ ⁊ nulli alij crūt ¶ Dico q ē vera. ꝓbat̄: qz omis q̄ ē vel erit equꝰ ſenex moriet̄: g̃ omis equꝰ ſenex moriet̄: ꝓña tenet ab exponēte ad expoſitam ſeu ab eq̄ualenti ¶ Arguit̄ omis moritur² ē iuuenis ꝓ cām poſitū: ſz omnis equꝰ ſenex ē moritur⁹ vt ponit cāūs: g̃ omis equꝰ ſenex ē iuuenis: ꝓña tenz in barbara/ꝯ eſt falſa g̃ aliq̄ p̄miſſarꝝ: nō maioz g̃ minoz ¶ Dico q nō vz. ꝓpter roēm appellationis ſ̄Ilā iſte termin⁹ equꝰ ſenex: in minoꝛ ꝓpoē appellat ſe necturem ſ̄b diſiūctione ꝓ p̄nti vel futuro ⁊ in ꝯclusioē ſolū ꝓ p̄nti a diſiūcto ad ptem: quō nō valz ꝓña ſō dicit biridanꝰ q illi modi ſyllogiſandi nō ſūt fozmales niſi ꝓpoēs fozmarēt cū hac additioē li qō eſt Sicut nec forte in t̄ijs diuinis: oīis em̄ de ē filiꝰ: oīis pater ē de⁹ g̃ oīis pat̄r ē filiꝰ: ſz ad faciēdū ſyllogiſmos fōzlr oportz addere ꝓpōnibꝰli qō eſt: ⁊ hꝰ ꝯcedit̄: oīe qō ē pater ē filiꝰ Sed hoc theologis relinq̄tur

Queritur ꝯnto Utrū iſta ſophiſmata ſint vera Corruptū ē generādū ⁊ generādū eſt corruptū ¶ Dico q ſūt vere. nā ꝑma valz iſtam qō ē vel erit corruptū ē generādū/qō ē vex ꝓ altera diſiuncti Secūda valz iſtā qō ē vel fuit generādū ē corruptū ¶ Arꝛ² pbs ꝛ°de generati one detiāt oppoſitū qz impoſſibile ē corruptū rcuerti idē numero. qō tm̄ reuertēt² ſi generarēt̄ ſ̄gitur impoſſibile ē ipm generari. ſ. corruptū ñ ē generādū Dico q licz id qō ē corruptū nō ē generādū: tm̄ corruptū eſt gnāndum Et ideo ē magis dāndum inter iſtas qō ē corruptū generabil̄: qō ē corruptū ē generādū. Et int iſtas corruptū generabl̄/⁊ corruptū ē generādū: qz ꝑme ſūt falſe ⁊ ſcde vere. Ibi vult pbs q illō quod ē corruptū nō p̄t regenerari: qz ſt q ſemel cēt genitū iterum alia vice gnārēt̄ qō ē falſū ¶ Arꝛ² ſcdo Nullū qō ē corruptū ē generāduz ſz ome corruptū ē corruptū igit̄ nullū corruptū ē generādum ¶ Dico ꝯcedē do maioꝛē/qz illō ꝑmū ē aufert āpliationē illiꝰ t̄ij corruptū ꝓ futuris Et iſtis ꝯcedit̄ iſta minoꝛ ſz malc inferēt̄ qz arꝛ² a ñ āplo ad āplū jō dēt ſic inferri/ſ² nihil qō ē cor

ruptum est gnandū ¶ Ar² tercio iste ti⁹ generādū non supponit nisi ꝓ gnan/
dis nec iste ti⁹ corrūptū nisi ꝓ corruptis: ꝛ nihil ē corruptū ꝛ generādū. g in dcā
ꝓpone tij nō supponūt ꝓ eodē ¶ Sodē mō ar² de alia. q iste termin⁹ corrup
tū supponit nisi ꝓ hjs que fuer t)² termi nō supponūt ꝓ eodē. ¶ Dico q cor
ruptū nō supponit nisi ꝓ corruptis: ſz cū āpliatioē ad futura. j. ꝓ his q̄ sūt vel
erūt corrupta Dñ nondū ē q non se² corruptū supponit solū ꝓ corrupt⁹ j² sup
ponit solū ꝓ his q̄ sunt corrupta Sicut etiam nō se² supponit solū ꝓ hoīb⁹. g
supponit solū pro his q̄ sūt hoīes. Nam sicut isti tij intelligere ꝑcare āpliāt ad
ptcrita: futura: ꝛ possibi⁹. ita etiā iste ti⁹ supponere Ad aliā iste termin⁹ corrup
tū ꝓpter āpiiationē nō so⁹ suppoit ꝓ his q̄ fuer t: ſz etiā ꝓ his q̄ erūt ꝛ nōdum
fuerūt: ꝓpter hoc q ipa erūt corrupta ¶ Repl⁹ g° ille ti⁹ corrupt⁹ amittit su
um mo⁹ fndi q̄ est ꝑcare temp⁹ ptcritū ¶ Dico q illa ꝓ qb⁹ suppouit erunt
tūcꝫ ptcrita qñ erūt corrupta Dñ cū dico aristoteles fuit generād⁹: iste ti⁹ gene
rand⁹ q̄ est futuri tempis retinet suū modū fndi q̄ tempe ꝓsignto ꝓ h° ꝯm fuit.
aristoteles adhuc erat futurus

Queritur certo Utrū hoc sophisma sit ver Socrates iuuenis fuit dis
putatur⁹: posito q socrates fuit iuuenis ꝛ mō senex: ꝛ
q nūq̄ disputabit aut disputat. ſz cras disputabit ¶ Dico sic ꝓbaf: q̄ ꝓpter
tur⁹ jgit ꝛc ¶ Arguit q̄cūq̄ fuit disputatur⁹ ipe disputat vl' disputabit aut dis
putauit: ſz socrates iuuenis fuit disputatur⁹ g ipe disputat disputabit vl' disputa
uit: ꝯ° est falsa/ ꝓbaf/ q̄ falsum ē q ipe disputat disputabit vl' disputauit ꝓ ca
sum Etiā fim est q socrates iuuenis disputabit: q̄ equalet isti. q̄ est vl' erit socrates
iuuenis disputabit: qđ to⁹ est fls ꝓ caūm ¶ Dicit aliq̄ q syllo⁹ nō valz quia
ſB termio distributio ſBnic ſcz q̄cūq̄ sumit termin⁹ de alio pnto Aliter dico q
est ver² syllo⁹. qđ sic oñdit q̄ in minori socrates iuuenis ampliaf ad ptcrita ꝛ futu
ra Ad ptcrita ꝓpter h° vbum fuit Ad futura ꝓpter h°pti⁹ disputatur⁹ Et c
tiam li quicūq̄ āpliaf. Et in ꝯclusioē ista. socrates iuuenis disputauit vl' disputat
vel disputabit: ſBiccū etiam āpliaf ad ptcrita ꝛ futura ꝓpter disputauit ꝛ dis
putabit jgitur valet istam Qui est erit vel fuit disputauit disputat vel disputa
bit: qđ est ver Et sic ꝯclu° ē vna cathec⁹ de disiūcto pto vera Sz ista ypotc⁹
disiūctiua: socrates iuuenis disputat vel socrates iuuenis disputauit vel socrates iuue
nis disputabit. est falsa: q̄ nulla cathegozicaꝫ recꝫuat āpliationē q̄ erat in ꝑmis⁹
sis. vna cm̄ amittit āpliationē in futuro Alia in ptcrito ꝛ ꝛ⁹ vtrūq̄ Sz si in ca
thegozica ponaf ampliatio que erat in ꝑmissis ipa essz vera scz qui ē erit vl' fu
it ꝛc Et hec sophismati de ampliatione sufficiant

Finis tractatus noni

Tractatus decim⁹ de appellatioē

Appellatio ē acceptio termi ꝓ re exsite.
Dico āt ꝓ re exsite: q̄ termin⁹ ꝑcās nō
ens non appellat vt celar. ātiꝫ ꝑs vl' chi
mera. Differt āt appellatō a ꝑcatioē et
suppoē: q̄ appellatio ē tm̄ de re exsite. ſz
suppositio ⁊ significatio sunt tam pro re exsite ꝙm pro

re nō exīte Vt antix pñt? Et antix p̄m ꝫ supponit p ā tix p̄o ꝫ non appellat. Hō em̄ scat hoiem ꝫ hoc natura sua supponit tam pro exītib? q̄ pro nō exītib? hōibus Appellat aūt tm̄ homines exītes. Appellationū aut alia est termi cōis vt homo. alia ē termi discreti vl singularis vt sortes Termin? singularis idē signficat supponit ꝫ appellat scz rem exītem vt petr? vel iohā nes Item appellationū termi cōis alia ē termi cō munis pro re in cor: vt qñ termi? cōis hz simplicem sup poātionem. vt hō est spēs. animal ē gen?. Et tūc ter minus idē supponit sigt ꝫ appellat. vt hō sigt hoiem in cōi: ꝫ supponit pro hoie in cōi ꝫ appellat hoiem in cō muni Alia autē est appellatio termi cōis pro suis in feriorib?. vt quando terminus cōis psonalē habet sup poēm vt homo currit: tūc hō non idem sigt supponit ꝫ appellat sed sigt hoiem in cōi. ꝫ supponit pro pticu laribus hōib? et appellat pticulares hoiēs tm̄ exītes.

¶ Iste est tractat? decim? petri hyſ. sed quart? quox loycaliū jn quo p? q̄ de terminauit de āpliatioē jā dctāt de appellatione quā pcedit āplia° ꝓpter cām sup dcām Hz appellatio pcedit restrictionem iō q: appellatio ꝓcedit termino p̄m se Restricto vero ꝓcedit termio grā adiūcti Etiam q: appellatio ē cōior restrictione Nam restrictio solū recipitur in suppōe personali. tz appellatio ꝓce dit omī termio sigñti rem exīstīstentem siue sit cōis siue discret? Et sunt huius lectionis due ptes jn p^a ponūt duo pūcta: duc qōnes ꝛ quatuor argumēta: In 2ª pte ponūt q̄tuor regule appellationū cū sex sophismatib?.

Primū pūctum est: q sōtum hui? scīē est termin? appellans. passio ē appellatiuuz. q̄ demrāt sibi incē p pn'm ꝓpum qđ ē diffinitio sōti h°° Omis ti? accept? p re exīte est appellatiu?. hz omis termin? appellās ē ti? accept? p re exīte g̃ omis termin? appellans ē appellatiu?. Sed aduerte q appella° ca² q̄tuor modis Vno° ca² pro vocatioē sicut propriū nom alic? psone vt scriptor hui? libri vocat petr?/ ꝛ ita ca² in tercia proprietate sōie. vbi d² q sōc sōie videtur h° aliqđ scare sō figura appellationis. j. sō silitudi ne nōiationis ¶ Secūdo mō ca² pro vocatōe ad supiorē iudicē: ꝛ ita ps ētē cia gnat? appellat suū aduersariū ad iudicē supiorē / ꝛ ita iuriste capiūt appellatōz 3^{oo} ca² vt ē ꝓpetas nōis sō q̄ nōie mīta ptinēt p^m q mīta nōia dīr appellatiū. ꝛ sic g̃ma^{ca} capiūt cā 4^{oo} ca². p q̄s ꝓpetate q̄ ti?ē apt? nat? accipi ꝓ re exīte: ꝛ est: q autor in isto textu tria facit: p° ponit ca² hic

Secūdū pūctū

diffinitionē Secūdo ponit drām inter appellationē fcationē ꝛ ſuppoēm. Ter cio ponit duas diuiſiões appellationis Dicit ergo ꝓmo. Appella⁹ ē accep⁹ tij ꝓ re exñte. Non addit ibi termini cōis vel diſcreti ad denotādū q appellatio ꝓuenit tā termīis cōib⁹ q̄ diſcretis Vñ ibi ꝓ re exñte: Et iō ti⁹ ſns/nō ens ſeu ens fictū non appellat vt chimera Ideo etiā ti⁹ ſns rem que non exiſtit ꝓnia² non appellat: g⁹ adam ꝛ ātixps non appellāt Hic aduerte q omīs res dicitur exñs in ꝓpoſito q̄ hz vez cē exñtie a pte rei/ſiue habuerit cē exñtie ꝓ ſe: ſiue in alio Et tij ſignntes formas accñtales a pte rei exñtes in ſbto dicūt appellare, et ſil'r termīi coēs ſbāles ſntes res vl'es exñtes grā ſuorum ſingularium Alia, ſunt valde plane in textu declarata.

Queritur primo Vtrū iſte tres regule q̄s aliq̄ poſuerūt ſint vere q̄ꝫ ꝓ⁹ē in ꝓpoīb⁹ de pñti ꝓta appellāt ſuam fōrm ſic q ad vītatē iſtaꝝ req̄it ꝓta verificari in ꝓpa fōr de ꝓnōie demrānte illō ꝓ q̄ ſup ponit ſbtū Scōa regl'a q ꝓpoēs de p⁹ō ve in qb⁹ ꝓta appellāt: req̄rūt ꝓpoēs de pñti veras. Tercia q ꝓpoēs de futuro ve ecꝫ req̄rūt ꝓpoēs de pñti vas Ad h̄ dicūt q nō Prīa regl'a ñ ē va q in iſta ꝓpoē ſortes ñ demrāt vl'nō eſt demrāt⁹/ꝓtū ñ fic appellat ſuā fōrm q ei cozrōdeat aliq̄ ꝓpō va de ꝓnōie demrānte illō ꝓ q̄ ſuppouit ſbtū/q: h̄ ē flā/h̄ nō demrāt demrāndo ſorte: ꝛ tñ p⁹ē va: ſō vītas tal' ꝓpois nō exigit aliquā tl'ez vlarē de ꝓnōie demrātiō ſtē h̄ ē va: tñ aiāl ē hō/ꝛ tñ q̄libꝫ ei⁹ vlarꝫ de ꝓnōie demrātiō ē flā Item tl'es ꝓpoēs fo rēt falſe ꝓmittit tibi denari⁹. ad eq̄tādū req̄rit equ⁹ ꝛc̄/ſꝫ iſte rōes facilr poſſet ſolui: q: in p⁹ē repugntia: in alijs nō dēt deſcēdi q: ſupponūt tij ꝑfuſe tm. Tercia regl'a ñ ē va Hā hec/tu fuiſti miōr q̄ tu es: eſt vera Et tñ nūq̄ fuit vm dicere ō pñti: tu es minor q̄ tu es Ita iſta ē va in caū: ſortes fuit piſi⁹ āno ꝓterito: ꝛ tñ h̄ nūq̄ fuit va de pñti ſortes ē piſi⁹ āno ꝓterito. Tercia regl'a ecꝫ nō ē vera: Hā iſta ꝓpō ꝓcedit vera: ſortes curret cras: ꝛ tñ illa de pñti nūq̄ erit va: ſor tes currit cras Ve iſto patebit in ſcda lcione in ſophiſmate q̄to.

Quericur ſecūdo. Vtrū oīs tij appellēt Et an codē mō tij appellēt a pte ſbiecti ꝛ ptī Et q̄o intel⁹ꝑ formā q̄ ti⁹ dr appel lare formā Ad ꝓmū dico q nō oēs tij appellāt Prīo tij ficti aut q̄ ſnt ñ ens vt chimera: hyrcoſu⁹ vacuū. ⁊c tij ſntes res ſꝫ nō ꝓnia² exñtes vt ātixps. roſa in hyeme: ⁊c tij nō ꝓnotātes vltra eas ꝓ q̄o⁹ ſupponūt nō ſūt ꝓpe appellatiui. Sꝫ oīs ti⁹ ꝓnotās aliud ab eo ꝓ q̄ ſupponit dr appellat iu⁹ Et appellat talis ti⁹ id q̄o ꝓnotat ſeu fōrm ſuā p modū abiacētis ei ꝓ q̄ ſuppouit: vt albū appel lat albedinē. tq̄ abiacētē rei ꝓ q̄ iſte ti⁹ albū apt⁹nat⁹ē ſupponere Et h⁹ reſpec tu alic⁹ vbi vl'pticipij q̄o denōt illū tm̄ vītificari ꝓ ſua fōr/ꝛ iō ꝓpe appellatio fit in ꝓpōe Nñ liz albū vl'pr̄ cet formale ſuū ex ꝓpoēm: nō tñ appellat ſuaꝫ fōrm ex ꝓpoēm q: appellatio nō ē fim² fcatio formal' tij ſꝫ ē fcatio reſpcū vbi vel pticipij denōntis illū tm̄ verificari ꝓ tpe ipi⁹met vbi vel pticipij.

Ad 2m rnr b'm biridanū q ti⁹ appellatiu⁹ ſp appellat fōrm ſuā ſiue a pte ſbti vl' añ vm/ſiue a pte pti vl'p⁹ vm ſꝫ dñt Hā p⁹ vbū vl'pti'm ti⁹ vel ptū appellat/ fōrm ſuā pciſe ꝓ tempe vbi vt ſortes fuit alb⁹ Sꝫ añ vm q̄ ē du² Aut vm ē pñtꝫ tpis ꝛ ptū nō ē ꝓpliatm̄ tūc ſbtū appellat formā pciſe ꝓ tpe pñti vt albū ē ſor tes Aut vm ē alteri⁹ tpis pteriti ſcz vel futuri: ꝛ ptū nō ſit ꝓpliatm̄: tūc ti⁹ añ vm poſit⁹ appellat fōrm ſuā indr̄nter q̄ſi diſiūctiē ꝓ pñti tpe vel ꝓ tpe vbi: l'ad q̄o pōicatū ꝓpliat ſi ſit ꝓpliatm̄: vt albū fuit ſortes: ariſtotcles fuit diſputatur⁹ De tñ q̄dā ali⁹ q ſbtū ñ appellat ſuā fōrm niſi ponat⁹ p⁹ vm vl' pti'm: ꝛ ita ecꝫ de ꝑto: q: null⁹ ti⁹ appellat formā reſpcū vbi vel pticipij ſequētis ſꝫ ꝑcedētis. vt albū

videbit nigꝝ.hic denotaꝫ ꝙ albū videbit rem cui erit iūcta:nigredo reddens ſi tam rem nigrā ꝓ tpe ꝓ quo albū videbit iſtā rem Subiectū ꝯt ſcz albū nō ap pellat formā reſpcū li videbit ſz reſpcū vbi ſbſtātiui erit. Oñ ſenſus ē Albū vi debit nigꝝ.ſ.illō qđ erit albū videbit nigꝝ nō ſimᵗ qđ erit nigꝝ. ſz qđ erit nigrū ꝓ tpe ꝓ quo videbit ¶ Hoc ꝛmᵘᵐ rñdet ꝙ p materiam tij ſolemⁿ intelligere illō ꝓ q ti⁹nat⁹ē ſupponere Sꝛ p formā iutel² q̄cquid ti⁹appellat ſiue illō ſit accñs ſiue ſbā/ſiue ſit mā:autᵗformа aut ſbia ꝓpoᵗᵘ.aut ex multis aggregatū. Vt albū appellat poſitiue albedinē qnādā inherētem.pr̄ appellat gnātionem ptᵃᵐ ꝯ aliū quē pr̄ gemit Et diues ſupponit ꝓ hōie ꝯ iō dᶻe⁹mā.ꝯ appellat do mos agros ꝛc̄:q̄ ille poſſidet p moᵐ adiacentiū illi tc̄ poſſidenti jō talia ca rō ne q̄ poſſidentur dicūt forma illi⁹tij diues Et appellat cas tc̄ adiacentes ſbto aut de pñti:aut de ptᵉᵒ aut de fururo aut de poſſibili Item panp appellat bō exterioza ꝓuatiue p modū ſibi nō adiacētiū ſcz tc̄ non poſſidēs illa bona.

Arguitur ꝓmo Ad canoniſtas ſpectat dctiārе de appellatione vt ad longū in 2° decretaliū:ergo nō ad loycos Dico ꝙ ipi canoniſte aliter ꝓfiderant de appellatōe c̄ loyci vt dcm̄ ē in ꝓmo pūcto. qꝛ appellatio eſt quoddam eq̄uocū ad quatuoꝛ vtz jbi ¶ Repl'r nullū eq̄uocū ꝑt diffiniri ſz appellatio hic diffinit g̃ non ē eq̄uocū ¶ Dico lz eq̄uocū eq̄uo ce captū non poſſit diffiniri:tñ equiuocū,p vno e⁹ꝑcato captum bñ ꝑt diffini ri:ꝛ vt ſic nō eſt equiuocum.

Arguitur ſecūdo Contra diffinitōz ſic Ad diffinitōz bēt addi li cōis. vt Appellatio eſt acceptio cōis ꝛc̄ g̃ nō ē bō. Añs ꝓbaꝫ qꝛ uull⁹ti⁹ſingularis appellat. ꝓbatur.qꝛ appellatio dꝛ q̄ſi ad pl'a pulſio ſz termin⁹ſingularꝫ nō ꝑcat pl'a ſed tm̄ vnū tm̄ j² non appellat ¶ Dico lz ap pellatio grāmatical'ſit ad pl'a pulſio.non tñ appella°loyca: qꝛ dꝛ appella° niſi acceptio termi,p re/ſiue ꝑcet vnā rem ſiue plures ¶ Repl'r ly nō ſufficit ad ap pellatōz/ſz requirit ꝙ appellet formā ſuā p modū adiacētis ei,p q̄ ſupponit ſz ti⁹ſingularis non ꝓnotat ſeu ꝑcat formā ſuam p'modū adiacentis/qꝛ bᵒ ꝓcuit ſolū adiectiuis vt vⁱ² ¶ Dico ꝙ p formā adiacētem hic nō intel² forma accñ lis alteri inherēs:ſz vt dcm̄ ē in 2ª ḡone p formā intel² q̄cq̄o termi⁹appellat. ſi ue illud ſit ſbia ſiue accñs ꝛc̄ Et iō non ſola adiectiua vt q̄dam opinant dicūt² appellare ſz etiam,nōia ſbſtātiā tam,ꝑpa c̄ cōia mō quo ſ dcm̄ eſt

Arguitur tercio Contra ſecūdaz diuiſionē/ti⁹cōis nō ꝑt appellare rē in cōi:g̃ diuiſio mala Añs,ꝓbaꝫ qꝛ omis appellatio fit ꝓ re exñte:ſz res in cōi nō exiſtit qꝛ hoc ꝓuenit ſolis ſingularib⁹ ¶ Dico ꝙ licꝫ termin⁹ cōis nō ꝑcet rem exñtem ſimᶻ:tamē ꝑcat rem exñtem in ſlarib⁹ ꝛ ſz ſufficit ¶ Repl'r.ti⁹cōis hñs ſuppoēm ſimplicē:ſt nām ꝑz ñ ꝓcernentē ſlaria vl'ſuppoſita eᶻ:ergo tal'ti⁹cōis appellat rem inc̄tū exiſtat in ſlarib⁹/ꝛ ꝓ ꝓñs fit ꝓ re nō exñte inc̄tū hmōi:ꝓnā tez:qꝛ tal'ti⁹ cōis idem appellat ſupᵗ ꝛ ꝑt ¶ Dico lz termi⁹cōis hñs ſup poēm ſimplicem ꝑcet pᵒ ꝛ p ſe nām coēm:tamē ex ꝓñti ꝛ materialr ꝑcat etiam indīdua ſeu ſlaria:q̄ includūt illam naturā coēz ptam p tim/cᵉ ex ꝓñti appellat illā naturā coēm exiſtentem in ill'indiuiduis Per idē ſoluit:termi⁹cōis non ꝑt appellare ſua inferioza jᶻ altez mēbꝛ diuiſio nis non valz Añs,ꝓbatur qꝛ omis appella° ſc̄q̄t ꝑcationem termi:ſed termi⁹ cōis uō ꝑt ſua inferioza jᶻ ¶ Dicit ꝙ licꝫ non ꝑcet illa ꝓmo ꝛ p ſe formali ꝑcati one ꝛ immeᶜᶜ:tñ illa ſt ex ꝓñti ꝛ materialiter ꝓut includūt naturam coēm

Arguitur quarto Contra hoc qđ dicit text⁹ Termin⁹ plaꝛ ideꝫ ꝑt ſup ponit ⁊ appellat Cōtra ti⁹ plaꝛ vt ātixps ꝑt rē non exĩtem: ⁊ nō ſup⁹ ꝓ re nō exĩte g̃ text⁹ falſus ¶ Dico q̃ text⁹ intell⁹ q̃ ſi res ꝓcata p tm plarē exiſtat: tūc ille ti⁹ idem ꝑt ſupponit ⁊ appellat ¶ Rcplr ad hūc illo ſtāte/ ti⁹ plaris nō idem ꝑt ſupponit ⁊ appellat ꝫ ſolutio mala Ihīs ꝓ baſ̃ qꝛ ꝓcatio ſuppō ⁊ appella⁹ ſunt diuerſe ꝓpetates tij. g̃ non pñt cidē ꝓueni re ¶ Dico licꝫ ꝓueniāt ille ꝓpetates eidē materialr ſumpto: nō tñ formaliter ſumpto

Secunda pars lectionis continet regulas ⁊ ſophiſmata.

Prima regula eſt. Termin⁹ appellatiu⁹ a pte p̃ti ſeu pt⁹ v̄bū poſit⁹ ap pellat formā ſuā p mo⁹ adiacentis rei ꝓ qua ſuppo nit: ⁊ hoc p̃cise ꝓ tempe verbi c⁹ cū q̃ tempis fuerit v̄m Exm vt petr⁹ fuit alb⁹. Appellat li alb⁹ ſuam formā adiacere petro ſolū ꝓ ꝑterito item ſortes erit ni ger Appellat li niger ſuā formā ſo⁹ adiacere ſorti in futuro Exiſto ſc⁹ Si ſor tes nūc fit alb⁹/ ⁊ nūq̃ p⁹ erit alb⁹. tūc hec ē fl̄a ſortes erit alb⁹. qꝛ alb⁹ appellat ibi albedinē ſolū ꝓ tpe futuro: qꝛ ſc⁹ v̄bū futuri tpis Iſta tñ in illo caſu ē va al bū erit ſortes/ qꝛ ibi appellat albedinē adiacere ſorti vel in pñti vel in futuro vtꝫ in tercia regl̄a ſequenti ¶ Sꝫ ar⁹ ꝑ. ſortes ē diſputatur⁹. ille ti⁹ diſputatur⁹ appell⁹ actū diſputandi ꝓ tpe futuro ⁊ nō ꝓ tpe v̄bi g̃ regl̄a falſa

¶ Dico q̃ diſputatur⁹ ex ſuo mō ſ̄ubi appellat futuꝝ temp⁹ vna cū actu diſ putandi tñ non appellat illud temp⁹ futuꝝ niſi ꝑm exigentiam v̄bi qđ denotat illū tim v̄ificari ꝓ tpe ipi⁹met v̄bi Et iō nō hꝫ ex ſe vt appellet. ſꝫ v̄bū facit il lum tim appellare ſuam formā Vñ cū dico ariſtoteles fuit diſputatur⁹. iſte ter min⁹ diſputatur⁹ appellat temp⁹ qđ erat futurum in or⁹ ad temp⁹ ꝓnotatū ꝓ ꝫ v̄bū fuit: ita etiam cuꝫ dico ātixps erit genit⁹: iſte termi⁹ genit⁹ appellat tēpus ꝑte⁹: nō q̃ ſit p⁹/ ꝫ in tpe futuro erit ꝑte⁹: ſ. in tempe deſignato ꝓ ꝫ ꝑm crit.

Secūda regula termin⁹ appellatiu⁹ poſit⁹ a pte ſ̄bti reſpcū v̄bi pñtꝫ vbi ꝑtū nō ſit ăpliatīm appellat p̃cise ꝓ tpe pñti. vt

Tercia regula: Termin⁹ appellatiu⁹ poſit⁹ a pte vt albū ē ſortes ſ̄bti reſpcū v̄bi ꝑteriti vel futuri tpis. vl̄ ſi ꝑtū fuerit ăpliatīm appellat fōrm ſuā indifferēter ſ̄b diſiūctioē ꝓ pñti tpe: vel ꝓ pte v̄bi vel ad qđ ꝑtū ăpliat ſi ſit ăpliatīm Et ita ꝓceđ̄ iſte Aliqđ albū fuit ſortes. ⁊ tamē ſortes nō fuit aliqđ albū/ bato q̃ ſortes nūc ꝓmo fit alb⁹/ ⁊ añ ꝫ fuerit niger

Quarta regula ẽ de appellatioē rōnis ⁊ eſt tal̄. Dēs tij ſequētes v̄ba q̃ ſ̄nt act⁹ aiē cōſtructi cuꝫ eis tanq̃ terminātes trā ſitum eoꝝ appellant rōes ſ̄m quas ſ̄nt ea que ſigñt Si vero ꝓcedant illi terīni nō ſic appellant illas rōes vt ꝓgnoſco/ ſortem: ly ſortes appellat ſuā rōem. id ē ſ̄t q̃ ꝓgnoſco ſortem ſ̄b rōe q̃ eſt ſortes ⁊ ſ̄b ꝓceptu ꝓpo ſortis ¶ Item tij ſe quentes v̄ba nō imꝑtātia act⁹ aiē non appellant niſi res q̃s vltimate ſ̄nt vel ꝓnotant ⁊ nō appellāt rōes ſ̄m q̃s ſ̄nt ea q̃ ſigñt ¶ Per dcām regulā ꝓceđ̄ iſte. regē romanoꝝ ꝓgnoſco/ ⁊ tñ nō ꝓgnoſco regē rōnoꝝ Ex̄m leodiēſem in telligo vel amo/ ⁊ tñ nō intelligo vel amo ex̄m leodiēſem Iſta ꝓ̄ꝫ ꝓcedit iſta venientē ꝓgnoſco ⁊ tñ nō ꝓgnoſco venientē: ¶ Ex iſta regula ꝓcludit̄ q̃ tales ꝓ̄ic nō valēt: tu ſcis te eſſe hoiēm: g̃ tu ſcis te eſſe aiāl: nā ꝓ̄ꝫ ſ̄t q̃ tu ſcis te eē aiāl: ea rōe q̃ aiāl. j. ꝓceptu ꝓpo q̃ intelligit̄ vel ſigñ aiāl mō ſtat q̃ non hēas ſ̄

tum ꝓceptum aiāl' Etiam ista ꝓña non valz ꝓgnoſco oēm triangulū.g ꝓgnoſco oēm yſoſchelem Jtē nō ſeq̃t iſte termin⁹ho ſcat hoiēm j² ſt aiāl Cōtra ex dictis ſequeret̃ q̄ impoſſibile eēt te videre aſinū vel hoiēm.qz rō t ꝓceptus ſm quē impo² iſte ci⁹hō vel equ⁹:eſt cōis rō t vl'is Jdeo te videre hoiēm:ſca ret q̄ illū videres ſm ꝓceptum vl'em/quod ē impoſſibile cū ſenſus non ſentiſt niſi ſingulariter. ꝓpter hoc aliq̄ negant iſtam appellatōz rōnis: que tamen nō ē negāda:qz ariſtotcles videt̃ eam poſuiſſe 2° elenchoꝝ vbi negat hanc q̄niām: Cognoſco chozuſcū:chozuſc⁹ē veniens g̃ ꝓgnoſco venientem:t non negatiuſ tam Cozuſcū ꝓgnoſco: cozuſc⁹eſt veniens:g° venientem ꝓgnoſco.qō non ē ni ſi ꝓpter variationē appellationis rōnis a ꝑte p⁹ Jdeo p̄ dici q̄ non ē ꝓpa lo cutio t vera. video hōiem ſz tal' ꝓpō p̄ eſſe vā ſi accipiat̃ loco iſti⁹ ꝓpoſiti onis video hūc hoiēm.vel loco talis hoiēm video

Sequūtur aliqua ſophiſmata de appellatione

Queritur vtrum hoc ſophiſma ſit ꝓcedendū Soztes t albū ſunt idem poſito q̄ ſoztes ſit alb⁹:t cras nō erit alb⁹ ſz niger: Dico ſic ꝓbatur q̄nia demonſtrato ſorte vez eſt dicere.hoc ē albū : t hoc idem eſt ſoztes:g̃ idem ē ſoztes t albū Et ꝙuertendo ſequit̃ g° ſoztes t albū ſūt idem qō ē ſophiſma Ar² contra Illa nō ſunt idem quoꝝ vno manēte cras aliud nou manebit/ſz ſic eſt hic ergo non ſunt idem. Vel ſic q̄diu erit ſoztes tā diu erit oīe illud qō eſt idem qō ſoztes.ſed cras erit ſoztes t non erit alb⁹ g̃ nō ſunt idem Dico ꝓcedēdo maiozē Et cum dicit̃ ſoztes manebit cras t ñ ma nebit alb⁹/ꝓcedo:ſed albū manebit Sil'r cum dico q̄diu ē ſoztes : tam diu erit oīe illd qō eſt idem qō ſoztes Et cū dico q̄ cras erit ſoztes. Jdeo ꝓcedo. q̄ cras erit illud qō eſt albū ſed non erit albū

Arguit̃ ſecūdo non mag⁹ ſunt idem ſoztes t albū.q̄ actio t paſſio t q̄ mo tus t tēp⁹:ſz dicit ꝑhs 3° ꝑhoꝝ q̄ actio t paſſio ꝓpe non ſunt idē:ſz cui iuſunt ḣ vt mot⁹ Et 4° ꝑhiꝝ ꝓcludit q̄ neq̄ mot⁹ neq̄ ſine motu eſt temp⁹ Dico q̄ ac tio t paſſio ſūt idem Et cū ꝑhs dicat hec nō eſſe idem vult dicere q̄ vnū nō af firmatur de altero ſm quiditatiām p̄tionē ſz ſolū denōiatiuā.

Arguitur tercio Non min⁹ bt ſoztes ab albo q̄ ſocrates a ſeipo aliq̄d fa ciente vel quieſcente:ſz ille differt a ſeipo aliquid faciente t quieſcente vtz per poz.t ꝑhm Dico q̄ hec eſt falſa de vtute ſermonis/ſocrates faciens aliquid differt a ſeipo quieſcente/ymo etiā nec ſocrates q̄eſcens eſt ali⁹ q̄ erat faciens Sed dcm poz.ſolū debet intelligi ad iſtum ſenſuz.q̄ ſocrates aliter ſe habet q̄ quieſcit:q̄ q̄ mouebat vel ſaltem non eodē modo ſe habet Ar² quarto ſorti accidit eſſe albū ſed idem nō accidit ſibi ipſi Dico q̄ iſta ē falſa ſorti ac cidit eſſe album.capiendo totū p̄tiue:qz idem ē ſoztes t eſſe albu m ſed illa pro pō ꝓcedit ad ſenſum ſuppōnis material' ſm q̄ hec ꝓpō ē vā p accñs.ſoztes eſt alb⁹ Vel ad iſtum ſenſum q̄ h° p̄tum albū p̄tur de ſorte p accñs.j.denominatiē t non quiditatiue

Secūdū ſophiſma Tu hodie comedis crudū poſito q̄ tu heri emiſ ti fruſtz carnis crudū:t tu hodie cōedis illd bñ coctū Dico q̄ ipm ē falſm:ꝓbat̃:q̄cquid hodie cōedis tu cōedis bñ coctū p accñ ſum:g̃ ñ comedis crudū Ar² Quicq̄d heri emiſti hodie cōedis.ſz tu heri emiſ ti crudū g̃ hodie cōedis crudū Dico q̄ maioz p̄ negari. qz non ſo^m emi ſbiām carnis ſz ecz accñtia e⁹:t⁹ emi cruditatē quā non ꝓcedi. Etiā in decoctioē caris aliq̄d ꝺ ſbſtantia expirat t exalat j² a⁰² fl'a ſi q⁰² ꝓcedat̃ tūc b⁰² bene ē ꝓcedēda

ꝛ ꝓnā nō valet qꝛbi variaꝫ appellatio/nam in minoꝛi li crudū appellat crudi tatem adiacere carnib⁹ in ꝑterito/ꝛ in ꝓclusioē pñti. ꝛ ideo nō supponit ꝓ illo cui ꝑus adiacebat cruditas/nisi adhuc de pñti adiaceat: qđ est falsum. ¶ Aliꝭ rꝺndet ꝙ q̄cquid ē distributū m̄ sb̄ie: sb̄ quo nō dēt sumi crudū qđ ē de ꝑnto qualitatis. Sꝫ ista non ē sufficiens rn̄sio/qꝛ quicq̄d distribuit ꝓ om̄ ente qđ ꝓ aliquo supponit. Nam bonꝰ ē syllꝰ. Quicq̄d est aliq̄d ē ens/ crudū ē aliquid ḡ crudū est ens. Defectꝰ ꝛ erat ꝓpter appellacōis defectum. Si tñ arguerꝛ sic: Quicq̄d heri emisti hodie comedis: sꝫ crudū heri emisti. ḡ crudū hodie cō/ edis/ ꝓcedereꝫ totū: qꝛ crudum nō appellat formā suam añ vbū sicut ꝓ vbuꝫ

Terciū sophisma: Albū erit nigꝝ/vel albū ꝑt esse nigꝝ: posito ꝙ hꝰ lignū albū cras erit nigꝝ. ¶ Dico ꝙ ē vm: ꝓbaꝫ exꝑo sitorie sic: hꝰ lignū erit nigꝝ: ꝫ lignū est albū ꝙꝰ albuꝫ erit nigꝝ. ¶ Arꝛ sua de pñti sibi coꝛrñs nūq̄ erit va. ꝙꝰ sua de pñti est impꝰsibil: ꝛ ꝑ ꝓns hec ē falsa. al/ bum ꝑt esse nigꝝ añs ꝓbaꝫ qꝛ hec de pñti est falsa: ꝛ impossibil. Albū ē nigꝝ ¶ Dico ꝙ in reducendo ꝓpoēm de ꝑterito vl futuro aut de pꝰsibili: nō op/ tet sb̄tum sic appellatm̄ rmanere in ꝓpꝛia forma. ſz debet loco sb̄ti sumere vnū ꝓnom̄ demrātm̄ demonstrās illō ꝙ quo tale sb̄tū supponit. Sꝫ ꝑtū in ta li redoctione debꝫ manere in ꝓpꝛia forma q̄ntum ad appellatōem. Et cā diuer sitatis hꝰ est: qꝛ ꝑtum appellat suam rem ꝓ tpe vbi dctiāte ꝛ ꝓcise: iō ꝙ ꝑ veri tate/tpe ꝙ quo ꝓpō de futuro erat va: oportet ꝙ res appellata adiaccat iō oꝛ ꝓpoēm de pñti cē vam cum appellatione: ḡ debꝫ manere ille termin⁹ ap pellans. Sꝫ sb̄tum non appellat sic ꝑcise ꝓ tpe vbi sed sb̄ diffinctioē ꝓꝺ pñti tpe: ꝛ ꝓ tpe sui vbi ad alias rōnes quib⁹ res ꝑcate pñt ꝑcari ꝛ intelligi jō suffi cit ꝙ in tpe in q̄ poꝛ. ꝓpō de futuro res appellata adiaccat illi ꝓꝺ quo suppo nit sb̄tū: ꝛ nō oꝛ ꝙ adiaceat ꝓ veritate illi⁹ de ꝓsenti jō in illa nō debꝫ rema nere appellatio. Et inde veniūt veritates istaꝝ ꝓpōnū: ꝙ albū erit: quādo nō erit albū. Equ⁹ petri erit qñ non erit equ⁹ petri. Et ita debꝫ intelligi hꝰ cōe dic tū: ꝙ ꝑtū appellat formā: qꝛ in ponēdo in esse oꝛ manere ꝑtum in sua appella/ tione/ ꝛ nō sb̄tū. Et iō dꝫ subiectū nō appellare suā formā q̄uis hꝰ de rigoꝛe ꝑ/ monis falsum sit. ¶ Hic aduerte si sb̄tū nō fuerit appellatm̄ nō oꝛ mutare ip sum in reducēdo ad vnā de pñti. Nisi ꝓꝺ sit vlis: tūc nō oꝛ ꝙ fiat reductō in ꝓpoēm de inesse ꝓ ꝓpoēm vlem: ſz sufficit reductio ꝓ ꝓpoēs ꝑlares. Et iō ſz hec sit va: omnis equus mozietꝫ: non tamen oportet ꝙ hec aliq̄n erit vera: ōnis equus mozitur: ſz inde etiam requiriꝫ ꝙ q̄cūq̄ equ⁹ demonstreꝫ pñs aut futu/ rus/ ꝙ ꝓ illo demrāto hec erit va hoc mozitur. ¶ Arꝛ secūdo hec ē va. impos sibile ē albū esse nigꝝ: ḡ ista est falsa: albū possibile ē cē nigꝝ: locꝰa contradic/ toꝛijs: ꝛ tamē illa equiualet huic: albū ꝑt esse nigꝝ. ¶ Dico ꝓcedendo añs ꝑm suppoēm mālem: sc̄z ꝙ hec ꝓpō albū ē nigrum est impossibil. Sꝫ exꝓ hꝰ nō seꝛ ꝙ hec sic falsa vel impossibil. Albū possibile ē esse nigꝝ: qꝛ ille valde differūt ꝑm sensum diuisum ꝛ ꝓpositum.

Quartū sophisma: Sortes erit currēs cras: posito ꝙ ipe curret cras. Arꝛ ꝙ sit vm qꝛ ꝓ casum sortes curret cras: ſz ly curret resoluit in erit currens. ergo verum erit sortes erit currēs cras.

¶ In oppositum arguitur sic. Si illa de futuro sit vera. oportet ꝙ si bi coꝛrespondeat vna de ꝓsenti vera/ saluato ꝓdicato in sua ꝓpꝛia foꝛ/ ma: licet non in sb̄iecto. Sed nunq̄ erit verum dicere: Sortes currit cras. vel hoc currit cras. quocunq̄ demonstrato. ¶ Similiter etiam dicendum

est de isto sophisme tc Sortes disputauit vltra ānū: qz nūq̄ fuit aut erit verus dicere: sortes disputauit vltra annū ¶ Dico q̄ distinguē erit ꝑpter liēs Naz li cras ꝑt intelligi de tiāre h° v erit rōe sui ꝓnōti: vel h° ꝑtū currēs Si p° ꝑpō ē vā. ꝛ in reducē° ad ꝑpōez de pñti auferē ē illa dcō ēs qz copla iā auferī ꝛ po alia Si dcīēt li currēs tūc sophisma ē fl'm: quia oportz q̄ illō ꝑtus saluef in p̄ia forma in reductiōe Sicī de ꝑpetare ꝓmonis hec erit ꝓcedēda: sortes erit cras currēs: ꝛ hec negāda: sortes erit currēs cras Et ita dicē q̄ hec sortes curret cras ē resoluēda in istā: sortes erit cras currēs Et q̄ hoc to erit cras: ē copula/ ꝛ iste termin currens solū ꝑtū ¶ Sil'r de ista sortes disputauit āno ꝓtē°: debz resolui in istā: sortes fuit in āno ꝓterito disputans/ ꝛ h° totū: fuit in āno ꝓterito/ ē copula ꝓpōnis. hec omia dicit biridan ¶ Item dicit de istis ꝓpōnib Sortes curret cras. sortes fuit pisi āno ꝓterito. q̄ determiātōes sūt auferendc q̄n reducūf ad vnā de pñti: vt sunt cras heri olim quōdā āno ꝓterito ꝛc: Et rō est qz sicut tūc mutaf copula ista dēt matari sua dcīātio Etiā nō oz seruare nisi ꝑtū: ſz li cras in dcā ꝓpōe nō ē ꝑtū nec ps ꝑti idco nō oportet q̄ seruetur cras in sua de pñti.

Quintū sophisma Tu ognoscis veniētem. posito caū q̄ p̄ēm tuum a longe videas venire ista q̄ nō scis an sit pr tu vl' alī ¶ Dico q̄ ē falsum: ꝓbaf: illū nō ognoscis de quo sī q̄ēf q̄s ē. vere dicis ego nescio: ſz de illo veniēte hoc dicis. g° fm ē tu ognoscis veniētē ¶ Ar tu bene ognoscis p̄ēm tuum/ ꝛ pr tu ē veniēs g tu ognoscis veniētē Scdo sic. tu cognoscis illum qui a te cognoscitur: sed veniens a te cognoscitur. ergo tu ognoscis veniētem. Minor ꝓbaf: q̄ pr tu a te ognoscif/ ꝛ ille ē veniēs: g venicus a te ognoscit ¶ Dico q̄ ꝓmisse sunt vē sed negāda ē ꝓnia. qz li ognoscā p̄ēm meū ſb rōne qua ē pr: ꝛ tñ ñ ognosco eū ſb illa rōe q̄ ē veniēs Dñ vt supra dcm ē q̄ ista vba ognosco scio intelligo ꝛc. ꝛ eoz ꝓticipia/ faciūt ꝛiōs cum quib ostruūt a pte p appellare suas rōes/ ꝼm q̄s impositi sūt ad sīgnādū: ꝛ non ꝼm res ꝼcatas ad q̄ sicut faciūt alia vba Alit tñ a pte añ: ꝛ a pte p Nam a p te p illi termi appellant dcīāte ꝛ p̄cise suas ꝓprias rōnes Sz a pte añ appellant illas rōes indēter ꝛ ſb diffuctione ad alias rōnes quib res ꝼcate possunt ꝼcari ꝛ intelligi ¶ Hic aduerte q̄ dzā est inter ista vba intelligo ognosco disco ꝛc Et ista vba scio credo apparet opinor puto dubito. qz scōm ꝓcept simplices possum ognoscere intelligere apphēdere Sz opinari scire vel credere ꝓcept pleros Ideo nō faciūt appellare solū res simplices sed ꝓplexas ideo ñ est ꝓpria locutio. opinor hoiem vel lapidē: ſz opinor lapidem durū ītē ista etiā vba faciūt appellare ꝓmitto debeo obligo ꝛ filia ¶ Si dicatur ꝓmisse superius concesse sunt tā vere: inferatur ergo ex his conclusio vera ¶ Dico q̄ debet sic inferri. ergo venientem ognosco vel cognosco illum q̄ est veniens ꝛ ista secūda ē vna ypotetica ideo ognosco quod est in prima cathegorica nō opatur appellationem supra li veniens. qđ est in scda cathe

Sextū sophisma Debeo tibi equū: pono casum q̄ ꝓ bono ſuicio qđ feciſti mihi ego ꝓmisi tibi bonū equū / ꝛ obligaui me coram iudice ꝓpetenti ad soluendū tibi bonū equū. In illo casu apparet sophisma vez/ nam cōiter dicīf q̄ oīe ꝓmissum cadit in debitum

¶ Arguīf contra difficulter Nihil tibi debeo igīf nec debo tibi equz Añs ꝓbaf qz nec istum/ nec istum ꝛc. igīf nullum equz debeo. Añs ꝓbatur. quia non magis debeo tibi istum scz grisellum: q̄ istum scz brunellum: paz quia nō magis ꝓmisi tibi vnuz q̄ aliū: patet quia eque possum satisfacere cuz vno

sicut cum alio ¶Item non magis debeo grisellū q̄ brunellū ſgiē ambos debeo vel neutr̄/ſi neutrū habeo ꝓpositū ¶Et nō p̄t dici q̄ ambos/ qz non ꝓmiſi niſi vnū ¶Iſtud ſophiſma eſt ſatis difficile. ¶Cū dubitaē ꝓmittēdo tibi equū an debeam mozellū ¶Dicendū q̄ nō:qz ꝓmittēdo tibi equū nō ꝓmitto tibi mozellum/qz ergo illa v̄ba ꝓgnoſco intelligo ꝓmitto vt dcm̄ ē factū termīos ſequētes appellare ſuas rōnes ſō nō valēt ꝓnie mutādo rōem ſeu p̄tum a p̄te poſit: ¶Item nec valet deſcenſus ad indiuidua j² videē q̄ nullū equū debeo ¶Cuius patet qz p̄dcā v̄ba ꝓpter rōem appellatiōis ꝓfūdunt tios ſequētes ꝓfuſe tm̄ lic q̄ñ p̄t fieri deſcenſus ad ſlaria ¶Et p̄miſſis p̄z q̄ nō debeo tibi equū vt vi² ¶Cūz dubiū eſt ¶Vtrum hec ſit v̄a ¶Equū tibi debeo vel aliquē vel vnū equū/ g̃ equū tibi deō. ¶Hoc eſt querere ¶Vtr̄ hec ꝓpoſitio ſit bona ¶Debeo tibi equū/ g̃ equū tibi deō. ¶Arguit ibi a tio ſtāte ꝓfuſe tm̄ ad cundē ſtātem de tio ſtāte.:z a termino appellante ad nō appellātem ꝛc. ¶Cūz ꝓ expeditioē ſophiſmatis ꝓcludo q̄ oēs equū tibi debeo aut nullū equū tibi debeo/ ꝓbaē.z pono q̄ non ſint niſi tres eq. griſell⁹/mozell⁹z brunell⁹ ¶Tūc ſic iſta diſiūctiā eſt v̄a.deō tibi griſellū vl mozellū vel brunellū:tūc vltra ſi aliq̄ triū ē vera q̄libz ē vera/z ſi aliqua triū ē falſa q̄libet eſt falſa ¶Patz h°. qz non magis ꝓmiſi vnū q̄ reliquū. g̃ ſeq̄t q̄ debeo oēm vel nullū ¶Tūc videndū ē q̄ illa² ſit vera ¶Et ar² q̄ hec ſit ꝓcedēda. ¶Oēm equum tibi deō. ꝓbaē. ¶Omne illud debeo p̄ qđ ſoluēdo ſatiſfacerē z eēm ſolut⁹ a debito.ſed iſtū equū tradēdo eēm quit⁹ j² iſtū debebā z⁹ de alijs. g̃ oēm equū debeam: ¶Cū oppo^m ar² vult⁹ abſoluit niſi ſoluat oē qđ debet. g̃ ſi oēz equū debeam/non poſſuz abſolui niſi oēm ſoluā. jtē ſi oēm equū deam: tūc equū regis debeo ¶Item ſi oēm equū debeo g̃ dēo tibi mozellū z griſellū:z ꝓ ꝯns duos.ct non obligaui me niſi ad vnū j². ¶Ad ſophiſma n̄ſit aliq̄ q̄ iſta ē falſa ¶Equū tibi debeo ꝓpterrōes fcās qz ibi licet deſcēdere ſB li equū cū ſupponat determinate z q̄ iſta ē v̄a:debeo tibi equū:qz equū ſupponit ꝓfuſe tm̄ ꝛc ¶Cūz dicit ſibi vi² iſta ꝓcedēda:oēm equū debeo tibi:qz vi² q̄ nō poſſuz abſolui niſi tradendo illō qđ debeo.ſz tradēdo mozellū ſatiſfacerem:g̃ mozellū debebā. vel ſaltē debebā mozellū z⁹ de griſello.qz q̄s dēt illō quo ſatisfacit: ¶Cūz nec credit q̄ iſta ſit ꝓcedenda debebā mozellū vel debeo oēm equū ¶Et rō eſt qz nō ꝑm rōem illā quā equ⁹ aopellat a p̄te p⁹fcā ē obligatio ¶Tūc ad rōes ¶Ad p^m nego q̄ oz me ſoluere oē qđ debeo:ſz ſufficit ſoluere aliquid vel aliq̄ cū quo vl cū qb⁹ ꝓuenīat rō ꝑm quā fcā fuit obliga° ¶Ad ſecūdū dico q̄ equū regis dēo z ad equū regis ſoluendū me obligaui z ad oēm donec eēm quit⁹:ſed nec dēo equū regis nec me obligaui ad ſoluēdū equū regis nec p̄t petere equū regis niſi ſB diſiūctione. finitā h⁹ termini regis ¶Ad terciū dico q̄ nō debeo duos.ſz duos debeo nō capiendo duos collectiue ſz diſtributiue.j.quēlibz duoz ¶Et hec de appellatione. z eius ſophiſmatib⁹ ſufficiant

Finitur tractatus decimus

Sequitur undecimꝰ tractatus. de restrictione

Estrictio est coartatio termi cōis a maiori suppōe ad minorē vt dcm est prius Restrictionū aūt alia fit p nomē vt hō albꝰ Iste terminꝰ hō non supponit pro nigris neq; pro medio colore coloratis sed restringitur ad albos Alia fit p ōbū. vt hō currit: iste terminꝰ hō supponit pro pūtibꝰ tm Alia fit p pticipium vt cum dicit homo currens disputat. iste terminꝰ hō: supponit p pūtibꝰ Alia fit p implicationē. vt cū dicitur homo q̄ est albꝰ currit. hec implicatio: qui est albꝰ restrigit hoīes ad albos. Item restrictionū fcā p nomen Alia fit p inferiꝰ additū supiori vt animal hō currit. iste terminꝰ animal tm supponit p animalibꝰ que sunt hoīes Alia fit p dām aduenientē generi que ē essentialis cū sit cōstitutiā rei: vt cū dr aiāl rōnale hic aniāl supponit p rōnalibꝰ aiālibꝰ Alia fit p adiectim accitꝰ vt cū dr homo albꝰ Iste terminꝰ hō supponit tm p albis hoīb9 De restrictione fcā p nomē cōiter sumptū. tales dātur regule Oē nomē nō diminuens. nec habens vim ampliandi. adiūctū ex eadē parte termiō magis coi. restrigit ipsuz ad supponēdū pro his: ad que exigit sua significatio. vtz in exēplis p̄dictis. vt homo p suam significationem restringit animal ad animalia que sunt hoīes: vt cū dicitur aiāl homo Et albꝰ restringit hominem p suam significationem ad hoīes albos vt cum dicitur homo albꝰ Dico autē non diminuēs ad remouendum nomina diminuentia rationem adiuncti vt mortuus vel corruptus ⁊ similia. Qui non restringunt. sed potius destruūt adiūctum. Dico autem non hīs vim āpliādi ad remouēdū dūs dciones ampliatiuas

vt potest potēs ꝛ possibile que ñ restringūt ꝫ potiꝰ am pliant Et sciēdū ꝙ minꝰ cōe ſp restringit magꝫ coē. vt cū dr hō albꝰ currit: ꝙ hō repit in albis hōibꝰ ꝛ nigris ꝛ medio colore coloratis: ꝫ albꝰ nō. Vñ quo ad hoc hō ē magis coē. ꝛ albꝰ minꝰ coē: ꝛ sic albꝰ restringit hoiēz ꝫ ēm ꝙ albꝰ repit in hoibꝰ lapidibꝰ ꝛ lignis ꝛ brutis hō ãt nō. ideo vt sic albꝰ ē magis coē ꝛ hō minꝰ coē Et sic hō coartat albū ad albedinē exītē in hoibꝰ. cū dr hō albꝰ currit ꝛ sic vtrūꝙ coartat alter ꝫ scōm diuersa.

Item de termīo restricto talis datꝰ regula Si signū vniuersale adueniat termīo restricto. non distribuit ipm̄ nisi pro his ad que restringit Cū em̄ dico. oīs hō albꝰ currit: ibi homo restringit ad albos. ꝛ nō pt distribui ni si p albis Item de restrictioē datꝰ regula talis Si chil positum a pte pti pt restrīgere terminū coēm positum a pte subiecti. quo ad principalē eꝰ significationē vt homo ē albꝰ. iste terminꝰ albꝰ in pto positus nō pt restringere hoiem in subiecto positū ad albos. ꝙ si restringeret ad albos ergo p regulam pce dētē sciz si signū vl'e aduenerit termīo restricto. solū distribuit ipsuꝫ p his ad que restringit. ꝛ sic in ppōsito hō distribueret solū p albis hōibꝰ. ꝛ sic ista ppōis. oīs homo ē albꝰ sensus esset. oīs hō albꝰ ē albus. ergo si vna est vera: reliqua erit vera. qđ tñ est falsum. ergo cū dr. oīs hō ē albꝰ iste terminꝰ hō nō restringit: ꝛ sic pz illa regula. Dico ãt quo ad principalē eius ꝛcationē: ꝙ pt̄um restrigit subiectū qno ad cōꝛcationē que cū genꝰ vt dicit cignus est albus. li cignꝰ restringit ad mares ꝛ nō ad feminas Et sic albꝰ restringit ipm̄ quo ad ꝛcationē que ē genꝰ ꝛ nō quo ad suã significationē. item de restrictione

facta per implicationem talis dat regula Omnis implicatio immediate cõiuncta termino cõi restringit ipsum sicut signum adiectiuum. vt cum dr. homo qui ē albus currit. iste terminus homo restringitur ad albos p hanc implicationem. qui est albus

Item de eadē restrictionē talis datur regula. Quocienscūq; signum uniuersale vel implicatio ponūtur in eadem locutione duplex est oratio. ex eo q signum pōt precedere implicationem. vel sic distribuit terminum coēm p quolibet suo supposito. cum dicitur omnis homo currit qui est albus Item implicatio pōt prius aduenire vel restringere terminum coēm. vel tūc signum posse a aduenies non distribuit ipm nisi pro his ad que restringitur. vt omnis homo qui est albus currit. vel tūc equivalet huic. Nullus homo albus currit.

Iste est tractat⁹ undecim⁹ summulay petri hyſ. Et sext⁹ puor loycaliū: in quo determinat de vna ꝓprietate terminoꝝ incōplexi que dr restrictio Et facit in hoc textu q̄tuor ꝑtes Prīo resumit diffinitiōz restrictionis in tractatu ap̄li-ationū datam Scōo ponit vnam diuisiōz restrictionis p 4or mēbra. 3o ponit se cūdam diuisione restrictionis p quatuor mēbra 4o ponit quinq; regulas.

Primū pūctū est q restrictio est coartatio termi cōis a maiozi suppositione ad minozē Prīa ei⁹ diuisio ē in q̄tuor mēbra scz restrictionū. alia fit p nom̄ vt hō albus: Alia fit p vbū vt hō currit Alia p ptcipiū vt homo currēs disputat Alia p implicationē vt homo q̄ ē albus cur rit Secūda diuisio ē in tria mēbra. i. restrictionū fcāz p nomē. alia fit p inferi⁹ respcū superioris vt animal homo Alia p dr̄ām generis vt aial rōnale Alia p vnū accidens vt homo albus Iste diuisiones clare patent in textu

Secūdū pūctum q istoꝝ mēbroꝝ sic habet sufficiētia Omnis restrictō fit p dicibile ꝓplexū vel incōplexū Si primū tūc est illa restrictio que fit p implicationē et est quartū mēbrū: Si 2m h⁹ est duplr: vel talis dictio incōplexa hcat sbām vel actum Si sbām sic ē primū mēbrum. Si actū h⁹ est duꝝ vel hcat actū distantem a sbā: sic ē 2m mēbr. vel indistātem a sba sic est 3m mēbr. Et est ista diuisio generis in suas spēs eo q restric⁹ dr equaliter de oīb⁹ illt mēbris Alia diuisio sumit penes restrictionē fcām p spēm p dr̄az et p accīs Si dicas etiam ꝓprium restringit vt animal risibile q̄ ibi 4m mēbrū est ponēdū. Dic q intelligit sb accīte q̄ hic sumitur p accīte pntali et nō pbili tm Alii ponūt quinq; regule ad longū q̄ manifeste patent in textu. Itē in sequentib⁹ loco q̄rum textoꝝ qm in se facil et macer est/ ponēt alīq sophiſ-

Queritur primo Vtrum hoc sophisma sit verū. Albedo sortis ē filitudo ei⁹ ponatur casus q sortes ⁊ plato sint albi ſm aliquos ḡd⁹ albedinis. ⁊ q nō sunt fil'es ſm aliā q̄litatem q̄ ſm albedinē. Deinde ponatur q sortes sit ꝓtinue alb⁹ ⁊ plato nō mutaſ. ¶ Dico q ē verū. ꝓbaſ. qz sortes est fil'is platoni ſm filitudinē ei⁹ ad pl'em/ ⁊ nō ē ibi fil'is nisi ſm albedinē. Ideo albedo ē filitudo ei⁹ ad pl'em. ¶ Arguiſ cōtra. Albedo sortis cōtinue fit intēsior ⁊ nō ei⁹ filitudo: qz ꝓtinue sortes fit minꝰ fil'is platoni ⁊ filitudo nō ē illa albedo. ¶ Dico ꝓcedendo q albedo sortis ꝓtinue fit intēsior. Et cōtra d⁹ q filitudo nō fit intēsior ymo remissior: negaſ. ſz non fit filitudo intensior: qz appellatio hꝰ termi intensior mutatur. Cū cōtra d⁹ q filitudo fit intēsior: hꝰ ꝓtū intenſior uō appellat nisi intēsionē fundamēti filitudinis scz intēsionē ei⁹ ꝓ q supponit filitudo scz albedinis. Sz cū dico fit intēsior filitudo: li intēsior appellat ꝑt respectiē sit magꝭ quemētia illaꝝ qualitatū adinuicē. Et alij nō curates appellationē sic dicūt: q nec albedo intēdiſ nec filitudo remittiſ ſz ſbtum ē quod intēdiſ albū. j. qđ fit intēsꝰ albū. Et ſbtū ē qđ remittiſ file. j. qđ fit minꝰ file. Et q̄n argueret sortes fit intēsꝰ albꝰ ⁊ fit remissꝰ fil'is: nō ꝑt ꝓcludi nisi q aliqđ qđ tas est abaliqđ/ cū ipa sint distincta ꝑnta: ſz albedo ē q̄litas/ ⁊ filitudo ē abaliqđ ḡ ⁊c. Vel sic nullū absolutū est respectiū ſz albedo ē qđ absolutū: ⁊ filitudo respectuū j². ¶ Dico q ſbñe ⁊ q̄litates bñ sūt abaliquid denōiatiue ſz nō ydēptice. vt sortes ē abaliqđ simil' vel dissimilis/ sic albū ē abaliquid file ⁊ dissimile. Ita albedo ē ad scipām eadem/ ⁊ ad oñe aliud diuersa. Sz dico ꝙr q termi dc vꝰ ꝑnto nō sunt de alio ꝑnto. Vñ ad istū sensum materialem intelligit aristoteles q nulla q̄titas ē ſbia vel q̄litas l' ad aliqđ. Ita etiā ꝓcediſ q termiꝰ absolutꝰ non ē terminꝰ respectiuꝰ. Igitur istī termi albedo ⁊ similitudo bene differūt liz supponāt ꝑ eadem re. Nec biridam⁹

Queritur scdo. Vtrum hꝰ sophisma sit vꝝ. Tu scis denarios in bursa mea cē pares: posito q in bursa mea sint duo: ⁊ tū tu credis in ea cē nisi vnū. Dico q ē fl'm ꝓbaſ. qz tu credis q in bursa mea non sit nisi vnꝰ denariꝰ: ⁊ sic credis in ea non esse denarios pares. ḡ tu non scis oppositū. ꝓña tenet qz opinioēs ꝓdcōioꝝ nō ꝑñt sil'ē in eodem intellcū qz sūt ꝓtrarie: vtz quarto methaᵉᶜ. ſz hec sunt oppposita denarios esse pares ⁊ denarios nō esse pares. ¶ Contra vi² q sit vꝝ: ꝓbaſ tu scis oēm binariū cē parē. ḡ tu scis oñia duo esse paria: ſz denarij in bursa mea sunt duo ḡ tu scis denarios in bursa mea esse pares. ¶ Dico ꝓcedēdo totū añs ⁊ nego ꝓnām: qz tu non scis denarios in bursa mea esse pares: tū ꝓcedo denarios in bursa mea tu scis cē pares: qđ venit ex mutatione appellatōis. Et q tu denarios in bursa scis pares. hꝰ tamen nō scis scōm istā ꝓpoēm/ denarij in bursa mea sunt pares: ſz ſm hāc ꝓpoēz Oñia duo sūt paria. ¶ Si arguaſ tu denarios in bursa mea scis pares/ ſm dcāz ꝓpoēm ⁊ cū hoc denarios credis esse impares p caūm/ ista sunt oppoᵗᵃ/ ſz opposita respcū eiusdē nō ꝑñt sil'esse in eodem intellcū vt ꝓbatū est supra ꝑ ꝑñm. ¶ Dico q hec sciā ⁊ hec credulitas nō sunt oppposita: eo q sunt ſm diuersas ꝓpositiones. Sz ista repugnāt ⁊ sūt oppposita: tu scis denarios esse pares ⁊ credis denarios esse pares ꝓpter appellationē: qz tūc scires denarios esse pares ſm istā. ꝓpoēm denarij in bursa sunt pares

¶ Ad istō sophisma te Tu credis te esse asinū: quasi sil'r respondeē quia ei⁹ ꝓbatio etiam pendet in appellatioē. ꝓbaſ sic. Quicūq credit ꝓpm esse asinum

etiam credit filiū ei⁹ esse asinū: sed tu credis prēm tuuz esse asinū/g° credis te cē asinū Minor ꝓbatur pono caūm q pater tu⁹ fit indut⁹ pelle asini ⁊ alonge vides cum ambulare sup man⁹ ⁊ pedes. ita vt credas te videre asinū Tūc ar² sic p syllōm expositoriū: h° tu credis esse asinū/h° est pater tu⁹/g° prēm tuuz credis esse asinū Oppo^m tñ arguit qz tu scis q es hō: g nō credis te esse asinū Dico ad syllōm expositoriū ꝓcedendo ꝑmissas Et si inferatur sic. ergo prēm tuuz credis esse asinū/etiam ꝓcedit ꝓclusio/sed non seq̄tur/ ergo credis prēm tuū cē asinū ꝓpter appellationem a pte p⁹ Vñ prēm credebas esse asinū nō ꝑm hāc pro pōem: pr̄ tu⁹ est azin⁹/ſz ꝑm hāc hoc ē asin⁹

Arguitur primo. Restrictio nō ē ponēda g male po² tractat⁹ de restrictione. Hāns ꝓbat. qz vbicūq; po² dcio semp eā mlta ꝑcat. igitur nō potest restringi: p3 añs: qz ꝑcatio ē dcōi ꝑtiue cēutial. iō nō pōt auferri p restrictionē ¶ Oicit ad h° q licet dcio non possit restringi cū tuz ad ꝑtū formale/p̄ tamen bñ restringi quo ad ꝑcatū materiale: vt hō vbicūq; ponitur sp ꝑcat huāitatē: qđ ē ꝑcatū formale ei⁹: ſz non sp capit̄ p omn⁹ suppositis q̄ sunt ꝑtū materiale ei⁹. iō pt restringi ¶ Replicat̄ si omis termin⁹ habeat duplex sigtū g omis termin⁹ ē cquocū qđ est fl'm ¶ Oico negādo ꝓnām: Et si ꝓbetur. qz hoc est cquocū qđ pl'a ꝑcat: ¶ Oico q illud est cquocū qđ pl'a ꝑt rēz sigta formalia ⁊ sic non est hic

¶ Si replicet ei⁹ cōis ꝑm nōiales sigt immediate suppositā ⁊ non fōm coēm. scām se g scām eos restrittio non esset ponēda ¶ Oicit ipi q determiātio addita determinabili nūq restringit vel aufert ꝑcationē termi: ſz bñ restringit v' aufert suppoēm t̄ij. ideo dicit auctor q restrictio est coartatio termi cōis a maiori suppone ad minorem:

Arguitur secūdo male ponit̄ in diffinitioē restrictionis termi cōis g ñ est bona Añs paz. qz termin⁹ singularis ꝑt restringi / qz ꝑt p additū trahi a maiori suppoē ad minorem vt cū dico: nō omis petr⁹ sed petr⁹ ap'l's fuit prim⁹ papa ¶ Oico q licz termin⁹ singularis cquocē capt⁹ possit restringi non tñ capt⁹ vniuoce: sic est hic. nam dicitur petr⁹ apostol⁹ ad drām alioz petroz: qui licet fuerint pontifices non tamen fuerunt prmj ¶ Replicat̄ Petr⁹ in dcā ꝓpone capitur vniuoce: ⁊ potest restringi p aliud: vt petr⁹ apostolus clauiger regni celoz ¶ Oico q licet addatur ad ly petr⁹ apostol⁹: h° accidens clauiger regni celoz cū laudis ⁊ honoris: nō tamē cā restrictionis: ymmo multa est ibi restrictio: qz siue addatur siue non semper petrus apostolus pro vno supponit

Arguitur tercio si diffinitio restrictionis cēt bona seq̄ret q ꝑtū sculz hō in ꝓpone ꝑticulari: vt qui dam hō currit. restringeretur in ordine ad cūdem positū in sua v'i: vt omis hō currit qđ ē incōueniens: qz tūc in ꝺcōtijs termi nō supponer̄t eq̄ stricte: seq̄la ꝓbat̄ qz ti⁹ in ꝓpone particulari/coartat̄ a maiori suppoē ad minorē ¶ Oico q licz ti⁹ in ꝑtō particularis possz dici restrict⁹ in ordine ad seipm ꝗpliatū. nō tñ in ordine ad suppoēm e⁹ quē hz in v'i ¶ Repl'r termin⁹ in v'i supponit p omn⁹ suis suppositis ⁊ in particulari supponit p aliqb⁹ e⁹ suppositz: g termin⁹ cōis in particulari restringit̄ a maiori suppoē ad minorem ¶ Oico ad 2^am ptē añz q ti⁹ in pti² licz suppōt p aliqb⁹ e⁹ suppositz ⁊ nō p omn⁹ q ad vificationē ꝓpōis: tamē suppouit p ōnib⁹ ei⁹ suppositis quo ad multitudinem suppositoz sicut in vniuersali: sed in vniuersali termin⁹ cōis suppo^t p tota multitudine suppositoz copulatiē. in pti^a autē supponit p equali multitudine suppositorum diſiūctiue. hoc tñ oportet

dicere de necitate. nam alias nulla essz oppō inter vlem ⁊ pticularem

Arguitur quarto Contra terciam regulam ptū pt restringere sbtum: gō male dicit regula q nihil positū a pte pti pt restringere terminū positū a pte sbiecti Cōfs pbatur p illam regulam topicalē Talia sūt sbta qualia pmittūt ab eox ptis ḡ ꝑta restringūt sbiecta. Dico q illa topica intelligit q talia sunt sbta quo ad suppoēm in genere. j. sbta suppoūnt mal'r simpl'r vl' psonal'r scōm exigentiā suox ptox / non tū oportz q sbta sint talia ālia pmittūt a ptis quo ad ampliatōz ⁊ restrictionem Repli? Talia sē sbiecta qualia pmittūt ab eox prīs etiam quo ad āpliationē ⁊ restrictionem ḡ solutio mala. Cōfs pbaī p auctorē in textu sequenti dicentez in pma regula q termin9 cōis supponēs vbo pītis tpis. restringit ad suppoēdū ꝑ phis q sunt. et in secūda regula dicit q termin9 cōis supponēs vbo ꝑteriti tpis. supponit pro hys que sunt vel fuerūt ⁊ ampliaī ḡ sbta sunt talia quo ad restrictionē ⁊ āpliationem p̄m exigentiam ptox ⁊ p ons aliquod positū a pte pti restringit sbtum Dico q ꝑpter istud forte melꝰ diceret ad illā topicā q intelligeret q° ad suppoēm in gne/ ⁊ nō quo ad suppoēm in spē Modo regula autoris vult q nihil positum a pte pti: restringit tm positū a pte sbti quo ad suppoēm in spē: ⁊ topica nō ꝓtradicit regule Sed replices forte ad min9 ista tercia regula cō tradicit prime text9 sequētis

Sequitur de restrictione facta per vbū de qua tres dantur regule Prīa est termin9 cōis supponens vel apponens verbo pītis tpis simpliciter sumpto: nō habens vim ampliādi. neq; ex se neq; ex alio restringitur ad suppoēdū ꝑ phis que sūt sub forma termi cōis supponētis Dico ād termi cōis q termin9 discret9 neq; restringitur neq; ampliaī Dico aūt vbū pītis tpis ad remouendū vba alioz tpm q termin9 cōis alia hz suppoēm cū eis Dico ād simpliciter sumpto ad remouendū vba sumpta cum pticulis diminuētib9 vt est opinabile. ⁊ inopinabile Dico ād non habētib9 vim āpliādi ad remouendū vba ampliatiā et pt. Dico ād neq; ex se neq; ex alio ad remouendū vba hūtia vim āpiandi ex alio. vt puta ex coniūcto. sicut hoc vbū est cū dicit ē potens. Dico aūt sub forma termi supponentis q hō supponit ꝑ phis qui sūt sub humanitate. ⁊ amāl que sūt sub aiālitate vt cum dicit hō est auiāl Secūda regula: terminus cōis supponēs vel apponēs verbo ꝑterito simpliciter

sumpto non habēti vim ampliandi. nec ex se nec ex ali
o. restringit ad supponendū p his que sunt vel que fu
erūt sub forma termi supponētis vt cū dicit homo fu
it aiāl Iste termin⁹ hō supponit p omnib⁹ his qui sunt
vel fuerūt homines. Et animal pro his que sūt vel fu
erunt animalia Tercia regula: Omis termin⁹ cō
munis supponēs vel apponēs vbo de futuro. etiā sup
ponit p his que sunt vel erūt sub forma termi suppo-
nētis scz p eis que sūt vel erūt in futuro. vt homo erit
animal: Ex predictis paz qp vbū restrigit quo ad cōsig
nificatōem que ē tēp⁹. z nō quo ad scatiōz principalem

Circa p̄dcā querit de hoc sophismate Dē aiāl fuit in
archa noe Probat. hō fuit in archa noe. equ⁹ fuit in ar-
cha noe. z sic de alīs g̃ omne aiāl fuit in archa noe
Contra oē aiāl fuit in archa noe. sz cesar fuit aiāl. g̃ ce-
sar fuit in archa noe: qō est falsum: g̃ aliqua p̄missa est
falsa. non minor ergo maior: Oz aūt prima sit falsa.
patet p quandā regulam que dicit qp termi⁹ cōis sup
ponēs vel apponēs vbo de p̄terito simpl'r sumpto re
stringit ad supponendū pro his que sūt vel fuerūt sb fo
ma termini supponentis Item est alia regula. qp si signū
vniuersale aduenīat termino restricto: distribuit ipsum
p omnib⁹ his ad que restringebatur. Ergo cum dicitur
Omne animal fuit in archa noe: iste termin⁹ animal
supponit pro omni animali quod fuit in archa noe: et
pro his que non fuerūt in archa noe: ergo prima ē fal-
sa Item ad idem in hac propositione. Omne aiāl
qō tūc fuit in archa noe: iste termin⁹ animal magis re-
stringitur q̄ in illa oratione. omne animal fuit in archa
noe. Sed iste termin⁹ animal restringitur ad illa que

tūc in illo tpe in archa ꝓpter implicationē ibi posītā. ꝙ solū illa que fuerūt in illo tpe fuerūt in archa noe. ꝛ nō pl'a Oportet ergo ꝙ hec sūt tlā Omne aiāl fuit in archa noe cū in eo plura aiālia supponūtur Solutio ꝙdam dicūt ꝙ hec. omne aiāl fuit in archa noe: ē duplex. eo ꝙ ꝑt fieri distributio ꝑ singulis generꝫ. vel ꝑ generib⁹ singulorꝫ. Prīo est tlā. Sc̄do mō ē va: nā qñ fit distributio ꝑ singulis indiduis. que sub eodē genere ꝛ ſb eadē spē cōtinēt: tūc opteret ꝙ oīa indidua cōtēta ſb aiāli fuissēt in archa noe. qđ falsū ē Dz cū fit distributio pro generibus singulorū. tunc solum est distributio ꝑ generib⁹ vel ꝑ spēb⁹. Sz nō fuit aliq̄ spēs aiālis que nō fuit in archa noe. ꝛ illo mō est va Dz huic solutiōi nō acq̄esco. q̄ spēs aiālis ñ fuit ꝑ se in archa noe sz tm indiduū Vñ ꝑ illo tpe nō habuit veritatē nisi pro singulis generꝫ. id ē ꝑ indiduis ꝛ ñ pro generib⁹ singulorū Vñ dico ꝙ propō est falsa: ꝛ cōcedo oēs rōes adductas ad hoc Et ꝓbatio peccat scōm ꝓfīs ab insufficienti inductiōe. q̄ nō accipit oīs ptes distributionis que sūt sub subiecto illi⁹ propōnis. oē aiāl fuit in archa noe:

Primū pūctum est ꝙ auctor nr̄ supra determiāuit de restrictiōe fcā p nomē ⁊ implicatōz Hic iā determiāt de restrictiōe fcā p vbū Et ponit tres regulas de vbo restringēte scōm tres dās tpm: q̄ ponūt in textu cū cay declaratiōe ad lōgū Ideo illas hic resumere cēt oīno superfluū ⁊ nō aliud q̄ inutilit occupare papiꝫ jō vidcāt in textu qm planissime sunt

Secūdū pūctum est ꝙ in vbo sūt duo ꝓsideranda scz ꝑncipal' ꝓcatio: ⁊ sua ꝓsignatio. iā nullū v̄m hz restringere nomē rōe sue significationis ꝑncipal': q̄ si sic: tūc omne vbū ſb omī dā tpis codē mō restringeret/ q̄ qlibz vbū hz eandē ōtionē ꝑncipalē ſb qlibz dā tempis Restringit g⁹ vbū rōe sue ꝓtionis. s. rōe tpis qđ ꝓfert cū suo ꝑncipali ꝓcato. Ideo v̄m pūtis tpis restringit ēm cōem q̄ ad suppōz stare ꝑ pūtib⁹ Et vbum ꝑteriti tempis qđ ꝑtēm⁹. ⁊ hz aliqđ de pūti restringit ēm non quo ad ꝑncipalē ōtionē sz quo ad suppōem stare ꝑ pūtib⁹ vl' ꝓteriti Et vbū futuri tempis ꝓfert futuꝝ temp⁹. ⁊ includit aliquid de futuro jō restringit ēm ꝑ pūtib⁹ vel futuris Presens cm̄ tem p⁹ est finis ꝓteriti ⁊ initiū futuri vtz 4° phiꝫ Jō pz rō regulaꝝ

Terciū punctuz ꝙ circa regulas positas auctor mouet vnū sophisma vtꝫ istud sit v̄m Oē aiāl fuit in archa noe Et argu-

it ꝓ vtraq; pte Et ad ꝓbandū ipm̄ esse falsum repetit duas regulas supp̄ posi-
tas Post hoc adducit vnā rōem q̄ ista maior sit falsa Ome aiāl qđ tūc erat ·s.
tempe diluuij fuit in archa noe. Deū soluit ipm̄ sm̄ opinionē antiquoꝝ ꝑ du-
plicem distributionē q̄ ibi p̄t cē Sz finaliter nō acqescēs illi solutionii dicit so
phisma simplr esse fl'm Et ad argumētū ꝓbās ipm̄ esse vez rnd q̄ peccat ꝑ fal
laciam ꝓntis q2 ar2 ab insufficiēti inductioē vt clare pz in textu.

Queritur primo. Utrum ista sophismata sint va Ego vidi petz & ro-
bertū Ego videbo ome astrū De p° ponat2 q̄ heri vi
di petrum/& nudi9 terci9 robertū.ita q̄ nūq; vidi eos fil'. ¶ Huc patz sophisma
verū ꝑ casum ponitū Sz conī ꝓpō de ꝑterito vera:rcq;it vnā de p̄nti veram.
sz nūq; fuit de p̄nti vez dicere ego video petrū & robertū Et ē simile de ista Ego
go vidi romā & coloniā Et tn̄ hec nūq; fuit va Ego video romā & coloniam.
¶ Sil'r aliud sophisma Ego videbo ome astz ꝓbat2 fic.qōcūq; astz non vide
bo in estate:ꝫ videbo in hyeme.g° videbo oē astz.ꝓna tenz inductiue. ¶ In
oppo'm arguit2 sicut prius:q2 nūq; erit verū dicere ego video ome astz ¶ Pro
solutioē istoꝝ dicit biri.in suis sophismatib9:q̄ li omis nō ē ꝓprie termin9 ap-
pellatiu9 q2 nō est ēi9 cathegrematic9/nec p̄t nec appellat aliq̄d ad extra p̄t fig-
nificatōes & appellatioēs cathegrematicoꝝ Sz p̄t solū apud mētem modū ꝓ
cipiēdi tīōs/sm̄ quē modū ꝓcepr9istoꝝ supponit ꝓ ill'reb9 distributiē Et iō re
ducēdo illas de ꝑterito vl'de futuro vel de possibili.ad illas de p̄nti vel incē:nō
dēnt manere talia fig̃ distributiua siue in sōtis siue in p̄tis sz sufficit eas reduce-
re ad ꝑticulares ¶ Item fil'r sufficit sōtū & p̄tū copulatū ꝑ ct:reducere in ꝓ
poēm de quolibz copulatoꝝ seorsum Quia copula cōiūctional'ad cē nihil p̄t
nec appellat Multi tn̄ dicūt & valde cōit q̄ in reducēdo cas ad ꝓpōem de ineē
vel de p̄nti q̄ q̄cq̄ est p9 vbū dz in fil'i forma manere Et iō dicūt hāc esse ꝓcedē
dam petrū & iacobū vidi:Et nō hac vidi petrū & jacobū. Sil'r q̄ heri ābulaui
& cras ābulabo Et nō ꝓcedūt has Ego ābulaui heri & cras edo ābulabo Itez
non ꝓcedit hec/cras erit dies crastina sz cras dies crastina erit. Et vterq; mo-
d9 ē ꝓbabil'q2 forte ꝓtroversia ē ex vsu vocū Sz aduerte q̄ biridan9 in alio lo
co corripit sciꝑm dicēs: vi2 mihi q̄ illō corrigendū ē qđ dixi in illo sophismate:
vidi petz & robertū Et videbo ome astz Illa iste ꝓpōes forte nō sūt ꝓcedēdc
ꝓpter appellatōz rōis jō q̄ videre ꝑt actū cognoscit im̄ aiē. jō loco illaz pono
alias q̄ valeat ad illō ꝓ quo posite fuerūt scz loco hui9:vidi petrū & robtū po-
no istā In hac domo fuerūt petr9 & robert9:quā ꝓpoēz puto ēē verā/si vn9 in
ea fuerit vno tpe & alter in alio tpe licz ibi nūq; fuerūt fil'. Sil'r loco illi9 vide-
bo ome astz.pono istā Sol erit vel p̄t esse in quolibz signorum zodiaci: quā
puto ꝓcedendam

Queritur scdo Utz h° sophisma sit vez Sortes appet cē aliud q̄z ē
ponat2 casus q̄ sit indut9 pelle asini & sic appeat cē asi
n9 ¶ Dico q̄ est falsum ꝓbat2 q2 de qualibz re mūdi mihi onīa ego iudico illō
qđ ipā est.j2 nō iudico illud qđ ipā alit ē q̄z ipā ē:q2 talia iudi'a cēnt ꝓpria/q̄ n̄ p̄nt
fil' stare in eodē intellcū jtē si aliq̄d appet aliud q̄z est:sic2 q̄ ipm̄ appet cē eius ali
ud q̄z ipm̄ est & apparet aliud ab ente:qđ ē imp9e ¶ Itez sicut sc2 impossil'e ē sor
tē currere q̄ h'e ē impossibil' sortes currit ita a sil'i sortes appet cē aliud q̄z ē jgit̄
h'e ē appns Sortes ē aliud q̄z ē:qđ ē fl'm j° sophisma fl'm ¶ In oppo'm arguit̄
Sortes appet cē asin9 ꝑ casum po'm:& tn̄ nō ē asin9. g sortes appet cē aliud q̄z ē
Dico negādo 2uam ꝓpter rōez appellatōis:sz bn̄ sc2/g° sortes aliud appet
q̄z ē Si ar2 sic Dis asi ē aliud q̄z sortes:sz sor.appet cē asi9 g sor.appet cē aliud

q̄ est ¶ Item arguit sic sortes apparet esse aliq̄d qđ ipe nō est: ꝫ aliud q̄ sor. apparet cē aliud q̄ ē: ꝓnā vī nō ¶ñs, pbaī q: ipe apparet cē afin⁹/ z h⁹ ipē nō est ¶ Et ista ē vna copulatiua q̄ equiualet huic: ipe appet esse aliquid qđ ipe nō est ¶ Dico q añs est fl'm sortes appet esse aliq̄d qđ ipe non est q: ipe appet esse aliquid: z etiam est aliquid ¶ Ad pbationē negaī q̄ equalēt isti/ ipe appet cē afin⁹ qđ ipe ñ est: g⁹ appet esse aliquid qđ nō ē: ꝫ est ibi fallacia ꝓntis arguēdo ab inferiori ad supi⁹ negatiue/ q: li apparet esse afin⁹ qđ nō est: est infer⁹ ad apparet esse aliq̄d qđ nō ē ¶ Item iste ꝓñie bñ ꝓcedūt vt ait buridan⁹. ergo sortes appet aliquid esse qđ nō est ¶ Et sil'r sortes appet esse aliud q̄ est. ꝓponēdo li aliq̄d z ly aliud ¶ Et ergo q̄ñ ar² sortes appet esse afin⁹: z illđ ipe nō est ꝫ aliud: igit appet esse aliud q̄ est ¶ Concedo añs z nego ꝓnām q: rōnes appellate mutāt² a pte p⁹ ¶ Et cū hoc etiam mutaī relatio sicut añcedētia ¶ Si em dico sortes apparet esse afin⁹ z illđ non est: sensus ē q: nō est afin⁹ ꝫ aliud ab afino qđ est vm ¶ ꝫ dico ip se apparet aliq̄d z illđ non est: sensus est/ qđ nō est aliquid ꝫ aliud ab aliquo qđ est fl'm jō ar² ibi ab inferiori ad supi⁹ negatiue ¶ Et hec de sophismaribꝫ que appellationē respiciūt sufficiāt

Arguitur primo: Contra textū jste tres regule ꝓtradicūt regule lectionis p̄cedentꝫ g⁹ aut ista ē falsa aut illa ¶ñs, pbaī q: tercia regula supp̄onit q̄ nihil ponit̄ a pte p̄ti restringit tm̄ cōem ponit̄ a pte sbti ¶ Et iste regule dicūt hic q̄ termin⁹ cōis supponēs vel apponēs vbo restringit ad stādū. ꝓ his que sunt cē ¶ Dico q ꝫ⁹ regula intelligit q̄ p̄ truꝫ nō restringit sbtū q̄ ad pncipalem ei⁹ pcatōz vt auctor exponit: tm̄ bñ q̄ ad cō⁹ cōsignificatōz ¶ Mā cū dico omis hō ē alb⁹ stat ibi li hō ꝓ masculo. ¶ ꝫ p⁹ regla hic vult dicere q̄ vbū exñs ptū nūq̄ restringit sbtum p suā pncipalē ptionē. ꝫ p suā cōsignificatōnē scz p tem⁹ suū ¶ Et restringit sbtū nō quo ad ptionē pncipalē ꝫ ꝓtōz vel supp̄oz jta q̄ ꝓtio restringētis cadat sup̄ ꝓtionē seu supp̄oz termi restricti. vt declarat in 2° pūcto jō nō est ꝑdicio ¶ Repl'r vm ꝓ suū tēp⁹ saltē pte^m z futur. ꝰapliat sbtū ad stādū ꝓ his q̄ sūt vl'fuer't ¶ Aut ꝓ his q̄ sunt vel erūt. g⁹ male dcm ē q̄ vm ꝓ suū temp⁹ restringit sbtū ¶ Et ex h⁹ ꝓñr sc² q̄ 2ª regla z tcia sunt falsē/ ꝓña tenz q: restrictio z amplia° sunt passiones tiōz oppositē ¶ Itē restrictio ē coartatio t̄i ꝓis a maiori supp̄one ad minorem: ꝫ cū dico albū ē nigrū z albū erit nigꝝ ¶ bi in 2ª ꝓpoē li albū nō coartaī a maiori supp̄one ad mīorē z ꝫ eō extenditī a maiori ad minorē g̃ ibi ē ampliatio/ z tm̄ ſm terciam regulā est ibi restric° ¶ Itē dicit auctor in textu: t̄i⁹ supponēs vl'apponēs vbo de ptē^o nō hñti vim ꝰapliādi z̄ ¶ Hic ē oppositū in adiecto q: oē vm ptēriti tpis hz vim ampliandi scōm omīs loycē doctos g̃ male dicit nō hñti vim ꝰapliandi ¶ Itē dī q̄ ti⁹ apponens. j. ptū restringit stare ꝓ his que sunt vl'fuerunt ¶ Et ponit exem plū vt homo fuit aiāl: ibi tam hō q̄ animal supponūt ꝓ his q̄ sunt vel fuerunt ¶ Cōtra ptū non ꝰapliaī ꝫ supponit ſm exigentiam copule ꝓpōnis saltem respū fuit z erit ſm se captoꝝ vt ꝓbatū est s̄ circa 2ªm regulā de ꝰapliatōe.

¶ Igit hic male dicit q̄ ptum sez termin⁹ apponēs ampliatur. ¶ Ista ꝓ exercitio alioꝝ soluendo breuitatis grā relinquo:

Arguitur secūdo. Contra ꝑmā regulam sic ¶ Cū dico hō ē aiāl: ibi ē vm male d² q̄ vbū ꝑtis tpis restringit ad ꝑtia ¶ Dico liz aiāl ſm rē verificaī de hōic ꝓ q̄libꝫ tpe: tm̄ h⁹ nō denotaī in illa ꝓpōe de vtute ſmonis: z q̄tū ad formā supp̄ois tiōz ¶ Repl'r si li est restringeret sbtū z ptū stare ꝓ ꝑtib⁹ de vtu

te sermonis sequereť q̄ iste ꝓpōes essent falsę rosa est pulcherrim⁹ flos. Eclipsis lune est obtenebratio lune Monitruū ē son⁹ fact⁹ in nubib⁹: qđ tamē est falsum q̄z sunt ꝓpoēs necessarie. sequela ꝓbať: q̄z si est vt dicit regula restrigit ad pñtia ſ3 ſbta illaꝝ ꝓpōnū nō sunt pñcia ⁊ Dico q̄ regla intel⁹ q̄n si ē ꝓdicat cē exñtie: ⁊ q̄n nō absoluiť a tpe Ex dcis ꝓpōib⁹ pdicat cē cēntie. qđſ restringit ad certū temp⁹ ymo hoc cē absoluiť a dctiāto tpe

Arguitur tercio Istud sophisma Oīne aiāl fuit in archa noe ē vm: g⁹ male dicit auct⁹ nr̄ q̄ fit fl'm: Añs ꝓbať q̄z semel fuit verū dicere. oīne aiāl est in archa noe scz tempe diluuij: g⁹ nūc p⁹ diluuiū vere ē dicere oīne aiāl fuit in archa noe: ꝓnia tenz q̄z oīnis ꝓpō q̄ aliq⁹ tpe fuit vra ꝓ illo tpe ſp dicit fuisse vera Dico negā⁹ ꝓnām q̄z ar⁹ ibi a non ūplo ad āplū cū distributioē ex pte li animal qđ in añte nō ūpliať ⁊ in ꝓnte ampliať

Replicať sicut añs ē vm jta ⁊ ꝓñs/⁊ p ꝓñs tot⁹ discursus ē ꝓcedēs⁹ Añs ꝓbať q̄z bñ se⁹ Oīne animal rpe diluuij fuit in archa noe. g̃ oē aiāl fuit in archa noe. ꝓña tenz a pte in mō ad suū totū Dico q̄ loc⁹a pte in mō solū tenz arguē⁹ sine distributioē: ſz hic ar⁹ cū distributioē sicut in silī non se⁹ omis hō doct⁹ disputat: ergo oīnis homo disputat.

Arguitur quarto de qualibz spē aiālis: aliqđ aniāl fuit in archa: g̃ oīne aniāl fuit in archa noe: ꝓbať. q̄z cū d⁹ q̄ oē aiāl fuit in archa noe jbi distribuiť aiūl ꝓ generib⁹ seu spēb⁹ aiāliū: Dico ad ꝓbationē ꝓnīc. q̄ aiāl de vtute p̄monis distribuiť ꝓ omīb⁹ indiuiduis spēz Et iō si fiat inductio hō fuit in archa noe/bos fuit in archa noe: capē fuit in archa noe ⁊ sic de alijs g̃ oīne aiāl fuit/ꝓnia nō valz: q̄z ñ fit inductio ad singula indiuidua: illaꝝ spēz ꝓ qb⁹ tñ aiāl supponit ⁊ distribuiť Etiā adhuc dato q̄ fieret solū distributio ꝓ singulis spēb⁹ adhuc ophisma cēt fl'm q̄z fuerūt mlte spēs aiāl' que nō fuerūt in archa noe sicut pisces ⁊ vmes Repl'r ad min⁹ tria aiālia pfecta fuerūt in archa noe: g̃ oē aiāl fuit in archa noe/ꝓnia tenz: qa vtz in 1° de celo: de trib⁹ dz oīne Dico q̄ licz de trib⁹ aiālib⁹ pt dici oē aiāl: non se⁹ q̄n li oē distribuat li aiāl ꝓ omīb⁹ eꝰ indiuiduis/⁊ hoc ideo q̄z aiāl hz pl'a suppo⁹ q̄ tria Sed si adderet termio cōi nō ñiti pl'a sup⁹ q̄ tria nō distribuit ꝓ pl'b⁹ q̄ ꝓ trib⁹: vt oīnis pson in diuinis ē de⁹

Solet etiam queri vtrū similiter restrigātur termini in ꝓpoē affirmatiā ⁊ negatiua. Dicūt aliqui q̄ nō q̄a esse restringit ad exñtes: ⁊ si eē ad si exñs. ergo non ꝓpe odē fit restrictio in affirmatiā ⁊ negatiā Itē videť q̄ oīs negatiā in qua eē negať simpliciter ē fl'a. si similiter restringātur termi in propoē negatiā ⁊ affirmatiā. q̄a in hac ꝓpoē rosa est: iste termin⁹ rosa restrigiť ad exñs: ⁊ si in hac rosa non ē: fil'r restrigať ad exñs. tūc ē sensus q̄ rosa que fit est: est: ⁊ hec est falsa. g̃ ⁊ hec rosa fit est. Et

sic quelibet negatiua in qua esse negatur esset simpliciter falsa. qđ falsuz est. ergo videtur qđ nō sit restringēs terminū in ꝓpōe affirmatiā z negatiā: Sz ꝓbat qđ sic militer restrigātur Quia si in hac ꝓpoē hōē. iste ē. ? hō restrigitur z in hac ꝓpoē null? hō ē ad nō exīs. g vtra qđ ē va. qđ de exīt? vere ꝑtur esse. z de nō exīt? remouetur eē g cōtradcōie sūt simul vere: qđ ē impossibile. g z illud ex quo sequtur. scz qđ nō similiter restrigātur termi in affirmatiā z negatiā. ¶ tē regula ē qđ oē vbuz simpliciter sūptū nō hns vim ampliādi nec a se nec ab alio restrigit terminū supponētē quo ad ꝓbtionē que ē temp? z nō quo ad ꝓbtionē. ergo tēp? ē cā restrictiōis illius Sz idē tēp? ē in affirmatiā z negatiā sibi opposita. vt rosa ē: nulla rosa ē: ergo eadē ē cā restrictiōis in vtra qđ. z ergo ꝓ eodem fit restrictio in vtraqđ. Et hec argumenta cōcedim? Ad hoc quod primo obꝯcitur est dicendū. qđ esse non restringit ad exīntes. z nō eē. nō restrigit ad nō exīntes Sicut nec hoc vbū curro ad currentes. qđ nullum vbū restringit terminū sibi supponētem quo ad ꝓbationem. scz quo ad cōsignificationē que ē temp? Vnde nō restrigit ad suppositā exīntia. scz pīntia. suppositā eīm pīntia possunt esse in aliqb? terminis tā exīntia qđ non exīntia. vt cū dico enūciabile ē. enūciabile supponit tam ꝓ exīntibus qđ ꝓ non exīntib? Omnia autez enunciabilia que sunt falsa in presenti. sunt presentia: sed non existentia. quia nullum falsum existit. z sic esse non restringit ad existētia sed ad pīntia. cum idem tēpus sit vtrobiqđ: qđ ē causa restrictionis.

Ad aliam dicendum qđ dupler est forma termini cōmunis quedam est que saluatur in rebus existētibus tantum. vt humanitas que ē forma hoīis: z anima-

litas que ẽ forma animalis: ꝛ in talibus oĩa suppoſi ta prelentia ſunt exiſtẽtia.

Alia eſt forma termini cõmuis que ſaluatur in re- bus exiſtẽtibus ꝙ̃ non exiſtẽtib9: vt enũciabilitas que ẽ forma enũciabilis. nam quedam ſũt enũciabilia exiſ- tia vt deum eſſe. ꝛ oĩa vera Et alia ſunt non exiſtẽtia. vt hominem eſſe aſinũ ꝛ omnia falſa. ꝛ in talibus non reſtringitur termin9 cõmunis ad exiſtia: ſed reſtrigitur ta m ad exiſtia ꝙ̃ ad non exiſtia: Vnde iſtius propõnis roſa non eſt: non ẽ ſenſus: roſa que eſt: non eſt. ſed ẽ ſen ſus roſa aliter ſumpta ꝙ̃ in preſenti non ẽ

Solet autem poni ꝙ quedam reſtrictio fit ab vſu. vt cum dicitur: nihil eſt in archa ꝙ̃uis plena ſit aere: q iſte termin9 nihil. ſupponit ab vſu pro reb9 ſolidis ſiue firmis. Et rex pro rege patrie. ꝛ magiſter legit pro ma giſtro proprio Solet etiam poni ꝙ quedam reſtric tio fit p trãſitionem ỏbi: vt cum dicitur ſortes paſcit ho minem. iſte termin9 hõ ſupponit ꝑ alio a ſorte. virtute trãſitionis ỏbi. q dãs ꝛ recipiẽs deũt eſſe diuerſa. Et iõ ſi aliquando ſint eadẽ: hoc tamẽ ẽ p accñs ſcilicet p hoc ꝙ idem ſubiectum eſt vtriuſꝙ. Sicut idem eſt dux et comes ſcũm accñs Vnde dicunt ꝙ non ſequitur ſortes paſcit ſeipſum: ꝛ ipſe eſt homo. ergo paſcit hoiẽm: ꝙ ẽ fallacia accñtis: quia hoc pronomen ſe: non ꝑt ſuppo- nere pro diuerſis a ſorte: ſed homo bene poteſt

Primũ punctum eſt: ꝙ auctor in textu ſex facit Primo mouet queſti onem vtrum terminí in affirmatiã ẽ negatiua eodẽ modo reſtringantur. ¶ Secundo ponit duas rationes quorũdam ad partem negatiuam. ſcilꝫ ꝙ non reſtringantut eodem modo ¶ Tercio ponit duas rati ones pro parte affirmatiua ꝙ ſcilicet eodem modo reſtringantur: quas ratio- nes concedit concludere verũ ¶ Quarto auctor ſoluit duas primas ratiõs

ꝑpte negatiã factas Quinto ponit vnẽ restrictionẽ fcãm ab vsu: Sexto ponit restrictionẽ factã ꝑ trãsitionẽ vbi. Que restrictioẽs licz sint falsę tñ vtiles sunt ad cautelam sophistaꝝ vitandam

Secũdũ pũctum est/qꝫ in affirmatiua ꝛ negatiã tij eodẽ mõ restringũtur/dũmõ in ábab⁹ ponit idẽ vbũ Et rõ est qꝛ vbũ nõ restringit quo ad significatõz. sz solũ q̃ ad ꝓfigtionem g̃ si li est ꝑdicet in aliq̃ ꝓpõe sicut in ista: hõ est/sc² qꝫ illõ non restringit hoiẽm ad exñtes sz solũ ad ptes Ad pñs rcpiaꝫ tã in exñtib⁹ qꝫ in non exñtib⁹/saltẽ in aliq̃b⁹ tijs/vt cnũciabile ẽ: li enũciabile restringitur ad pñs siue existat siue nõ. Oñ aliq̃ sunt enũciabilia que sp existũt ꝛ sp sunt pñtia vt de⁹ est Alia sunt enũciabilia q̃ nũq̃ sunt siue existũt: vt hõ est asin⁹: est tñ pñs nõ exñs qꝛ nullũ fl'm existit Sc² g° qꝫ vbuz pñtis tpis restringit sp tñ coẽm siue supponẽtẽ siue apponẽtẽ ad ꝓcedẽs siue existat siue non.

Queritur vtrum jstud sophisma sit verꝫ. tu es asin⁹: falsitas ei⁹ manifesta Arr² fic Te cẽ asinũ est a te negãdũ g̃ te cẽ asinũ est. ꝓñia tenz ab est tercio adiacente ad est ꝛ^m ablacẽs Alijs ꝓbaꝫ qꝫ qđ non ẽ nõ debz affirmari ꝛ negari: sz te esse asinũ nõ ẽ aliq̃d: mſi tu es asin⁹ g̃ tu es asin⁹ Oico distinguẽdo añs si supponat mãl'r tũc ꝓcedo/si supponit ꝑtiue: tũc te cẽ asinũ nihil est ꝛ nõ ẽ negãdũ neqꝫ ꝓcedendũ Arr² scõ. Omis dicẽs te esse aliq̃d dicit verũ. sz' omis dicens te esse asinũ dicit te esse aliq̃d g̃ dicit vm. ꝛ ꝓ pñs tu es asin⁹ Ad ỹ dico sicut ad ꝓcedẽs. Mã si te esse asinũ sumaꝫ mãl'r tũc aliq̃s hñ dicit te esse asinũ: Et qñ dicit quicũqꝫ dicit te esse asinũ dicit te esse aliquid Negaꝫ qꝛ sensus ẽ loquendo mãl'r q̃cũqꝫ dicit istam ꝓpoẽm tu es asin⁹: dicit istam tu es aliq̃d/mõ ỹ est fl'm. Sed si aliquis dicat ambas: tũc dicit verũ q̃tũ ad secũdam ꝑtẽ ꝛ nõ qꝫ^m ad ꝑmã Si arguaꝫ tercio q̃cũqꝫ dicit te cẽ animal dicit vm/sz quicũqꝫ dicit te esse asinũ dicit te esse aiãl: g̃ quicũqꝫ dicit te esse asinũ dicit vm Oico q̃ si vtraqꝫ ꝑmissaꝝ capiaꝫ ꝑtiue est falsa. qꝛ null⁹ dicit res sz voces. ꝛ te cẽ asinũ nihil est. ꝛ te esse aiãl nõ est vox si ꝑtiue sumatur Si ar² quarto Ergo dico te cẽ asinũ: vel g° est sicut dico vel aliter q̃ dico Si ita est habeo ꝓpositũ Si aliter ẽ q̃ dico/ꝛ ego dico falsũz. g̃ est aliter a falso Et aliter a falso ẽ vm: igit ẽ vm tu es asin⁹ Oico ꝓcedẽdo istã Dico te esse asinũ ꝑ suppoẽm mãlem scz si dico hanc ꝓpoẽm hõ est asin⁹ Ad dicis Bel ergo ẽ ita sicut dico vel aliter: Ñdeo illõ qđ tu dicis est/ꝛ qualiter dicis taliter est Et etiam vbi ꝛ qñ tu dicis. ibi ꝛ tũc illõ est vna ꝓpõ falsa Sz fortc intẽdebas q̃ercre vtrũ est ista in re ꝑcata qualiter tua ꝓpõ ꝑcat: sed de hoc patebit

Queritur secũdo Vtrũ istud sophisma sit verũ. Deũ esse iniustũ ẽ necessarium ẽ hereticũ g̃ ẽ negandũ Oico q̃ ẽ negandũ ꝓbaꝫ. qꝛ deũ cẽ iniustũ fl'm g° ẽ negandũ In oppo^m ar² qđ non ẽ non ẽ negandũ nec affirmãdum sed deũ esse iniustũ non est/g̃ non ẽ affirmãdũ vel negandũ Oico ad sophisma distinguẽdo Aut eñ deũ cẽ iniustũ supponit materialr ꝓ ista ꝓpõe. de⁹ ẽ iniust⁹. tũc dico q̃ sophisma ẽ verꝫ: qꝛ tũc est impossibile falsum ꝛ hereticum. ꝛc ꝓcedũt due ꝓme rõnes Aut li ꝺcum esse iniustũ ca² ꝑtiue: ꝛc nõ hz suppoẽm a pud loycũ: cũ nihil sit deũ esse iniustũ. qꝛ iniust⁹ de⁹ ꝓ nullo supponit: ꝛ ideo hec est falsa deũ esse iniustũ ẽ negandũ ꝛ h° vult rõ fcã in oppositũ

Arguitur primo. Contra h° qđ auctoꝛ dicit scz q̃ ẽmi eodẽ mõ restringũtur in affirmatiã ꝛ negatiã. Contra si sic seq̃r q̃

omnis negatiua includeret ꝓdcōem qđ ē falsum: scḝla ꝓbaf. nā cū dico rosa ē: ibi rosa restringit ad exītes & si sil'r restringat in ista: rosa ñ est includit ꝓdcio. qz valebit tm rosa q ē nō est ¶ Dico qđ ti⁹ ponit⁹ añ vbū pītis tpis: nō restringit ad exītes sz ad pītes rōne ꝓpcatōis suc jō sensus illi⁹ ꝓpōnis rosa nō est: nō qđ iste: rosa q ē nō est: sz iste rosa pītia² sumpta nō est: ¶ Repli² vbū nō restringit ēm añ se rōe suc pncipal' ꝓpcatōis ad pītes & ecz ñ restrigit ipm rōe ꝓpatōis ad pītes: ꝓña ꝓbaf. qz ꝓtio vbi ē magz intrinseca vbo z fortioz q ꝓtio ¶ Dico qđ liz sigtio sit magis intrinseca vbo q ꝓsigtio ei⁹ q est temp⁹: tñ ꝓsigtio potioz ē ad restringendū q ꝓtio: qđ sic persuadet: qz tēp⁹ rōe ei⁹ vbū restringit hz rōem mēsure: mēsura ät restringit mēsuratū: z cū q tas mēsurata accipit ꝑm q tatem mēsure: sc² qđ vm magis habet restringere rō ne tpis: q rōne suc sigtionis pncipalis

Arguitur secūdo Contra hº qđ dicit in solutioē ꝑmi argumēti scilz qđ cē nō restringit ad exīs Cōtra qñ dico hō est/li ē re stringit li hō ad pītes: sz oēs pītes sunt exītes: gº si esse restringit ad pītes. ctiā restringit ad exītes ¶ Dico qđ licz pītes qñq sint sūt exītes: hº ē imptinēs ad restrictionē de li est qz cū dº qđ vbū pītis tempis restringit ad pīs: hº intelli² siue existat siue nō. ideo pīt esse aliq pītia/z tñ nō exīt⁹ia/qz vt dicit text⁹ qđ ō nia enūciabilia q sunt falsa in pīti/sunt pītia: z nō exīa ¶ Replicat bñ sequit hº est pīs: g hoc est ab est 3º adiacente: tūc vltra: hoc ē g hº existit/ꝓnia tenz qz est 2m adiacens ꝑt esse exītic/g a ꝓmo ad vltimū bñ sc² hoc est pīs: gº hº ē exīs: g male dcm est qđ sunt aliq pītia z tamē nō exītia ¶ Dico negādo ꝓnām: quia licet aliqua pītia sint exītia: g non male dcm ē qđ aliqua sint pītia z nō exītia qz ista sunt duo ſbōzia que pīt fil'esse vera: Dñ qđ sint ābo vera sciz aliqđ pīs existit z aliqđ pīs nō existit: ꝓbo p duos syllōs ꝓcludētes illa duo ſbōzia Mā affirmatiā ꝓcludit in dario sic arguēdo Oē qđ ē existit: aliqđ pīs est: g aliqđ ꝑ sens existit jtē negatiā ꝓcludit in ferio sic Nullū fl'm existit: aliqđ pīs ē fl'm: g aliqđ pīs nō existit. ꝑmisse sūt vē: gº ꝓcl'ones vtz intuenti.

Arguitur tercio Contra hoc qđ dicit text⁹ Aliq forma tit cōis saluaf tam in reb⁹ exītib⁹ q non exītib⁹ Cōtra illa ꝓpō est falsa g text⁹ falsus Añs ꝓbaf qz sua ꝓdcōzia est vā scz nulla forma saluaf tā in exītib⁹ q nō exītib⁹: ꝓbaf. p inductōz qz nec illa: nec ista/qz nl la ꝑticularz fōz ē dāda q simł sit exīs z nō exīs ¶ Dico qđ ꝓpō text⁹ dēt ꝓcedi p suppoēm fim plicē z nō ꝑsonalēj ſb ei⁹ ſbto nō dēt fieri inductio p e² in ferioza qz nō suppo nit ꝓ inferioz⁹ ymmo fit falla⁸ figuec dcōis: z illa ꝓpō nulla forma saluaf: zc: nō est sua ꝓdcōzia: qz tit in ꝓdcōzijs dēnt supponere eodē genere suppōnis/ sz est sua ꝓdcōzia aut ista. non aliqua forma termi cōis saluaf zc Aut hec nullū li forma termi cōis saluaf zc Nam vt ait ockā qđ ꝓpōes auctoꝝ sepe veniunt glosande q de vtute ꝼmonis sunt false. Dñ dicit qđ frequēter sermoēs autētici falsi sunt in sensu quem faciūt hº ē de vtute sermonis ꝓpe loquendo. tamē ve ri sunt in sensu quo fiūt z in sensu quē dicere intendūt ¶ Replicat si aliqua fōz ptineaf in reb⁹ exītib⁹ z nō existētib⁹ maxime cēt enūciabile: qđ existit vt in ve ris: z nō existit vt in falsis: sz hoc est fl'm: ꝓbaf falsitas sic. Nihil idem ꝑt ꝑi de ente z nō ente/sz v ex est ens/z falsum ē nō ens & enūciabile nō ꝑt ꝑi de veris z falsis Maioz ꝓbaf p illō ꝑmū ꝑm de quolibz esse vel nō esse de nullo vo sil' ¶ Dico liz nihil idem qđ ē ens reale exiam possit ꝑi de ente z nō ente tamē bene aliqđ ens rōis qđ est ampliatiū ad oē intelligibile: possibile z impossibile

quale est enũciabile Etiã dz q falsum nõ est ñ ens simplr vt patuit supra in sexto tractatu lectionis tercie pũcto primo

Arguitur quarto Contra tertũ. Solet ãt poni restrictõ q̃dã ab vsu. Contra ju restrictõc abusiua nullũ ẽ restringẽs: nec habz ampliare q̃ restringere ¶ Dico q in talib9 ꝓpoib9 vt nihil ẽ in bursa/nihil est in potto: vsus est restringens cum intellectu nrõ Zõ dicit restrictio abusiua ¶ Si arguat q nulla fit restrictio p trãsitionẽ fic Nõe trãsitiũ aptũ natũ ẽ trãsire sz nulla restrictio apta nata ẽ trãsire q̃nulla est restrictio trãsitiã ¶ Dico q restrictio nõ dz trãsitiã eo q trãseat / sz dicit trãsitiã eo q fit rõne vbi transitiui Et hec de restrictionib9 sufficiant.

Finitur tractat9 undecim9.
Sequitur tractat9 duodecim9.

Sequitur tractat9 De distributionib9 jn quo pctr9 hys. determinat de distributionib9 signoꝝ vlium ꝛ ꝑ

ponit multas signoꝝ diuisiões Et p9eae ꝑsquẽdo de eis ponit in h9 libro circa qõlibz signũ vnũ sophisma: quę sunt notẽ: sz addent alia multa ꝑ quoꝝ oĩm intellcũ q̃ hic ꝛ in tractatu exponibiliũ ponẽt. ꝛ supꝑ posita sũt Aliq̃ pn9 multum vtilia ex biridano sũpta ꝓmittũt q̃ sũt de ꝓpationib9 tiõꝝ ꝛ ꝓpõnũ Et itẽ vñ ꝑ pões dñr vere ꝛ false ¶ De ꝓpationib9 tiõꝝ ꝛ ꝓpõnũ.

Prima conclusio Ere scripte ꝓnt voces ꝓlatas vl ꝑcrẽdas. ꝛ nõ ꝓnt alias res puta asinos ꝛ lapides ꝛc nisi mentes vocũ ꝓti one ¶ Scda 2° voces ꝓtine ꝓnt passiões. j. ꝓcept9 aiẽ: ꝛ nõ alias res nisi mentes vocũ ꝓtioẽ ꝓceptuũ Et hoc pz q̃ in illo ẽdã vniuoci ab equoco: q̃ vniuocũ vnũ ꝓt q̃ ti9 cõis ad eã plã suppoita ꝓt q̃ dẽt intelligi de vno ꝓceptu q̃ mediãte ꝓt has duas ꝓcles intẽdebat aristo. 2° picr. cũ dixit Sũt ergo ea q̃ sũt in voce sig̃ eaꝝ q̃ sunt in aiã passionũ notę Et ꝑhs 4° metha cc dicit q si aliqs velit cũ a° disputare dẽt supponere q non ꝓcet vnũ: ꝛ aliq̃d dcĩãte Et si plã q̃tũ ad nomen equocũ / q nõ infinita ꝓcet q̃d nõ ẽ intelligẽdũ nisi q̃tũ ad ꝓcept9 aiẽ. q̃ suppo° q mũd9 fuisz ab eterno vt ipe credidit tũc ille ti9 h̃ infinitos hoiẽs ꝓcaret. Sz ockã in sũma dicit q voces nõ ime ꝓnt ꝓcept9 sz res ipãs Vñ fic ait. Dico ãt voces cẽ signa sBordiãta ꝓceptib9 seu intẽtib9 aiẽ: nõ q ꝓpe accipiẽdo h̃ vocabulũ sig̃. ipe voces ꝓnt ipos ꝓcept9 aiẽ sz q voces ĩponũt ad ĩdũ illa eadẽ que ꝑ ꝓcept9 mẽtis ꝓcãt Ita q ꝓcept9 pmo nãt ꝓt aliq̃d ꝛ scdario vox ꝓt illõ idem Et dicit q auctes dicẽtes q voces ꝓnt passiões aiẽ ꝛ sũt note caꝝ Vñ aliud intelligũt nisi q voces sunt sig̃ scdario ꝓcantia illa que ꝑ passiones anime ꝓmario important Hec ille.

Tercia conclusio Omni ꝓceptu aliq̃d ꝓcipit ꝛ forte nõ vnũ solũ / scd multa simul Absurdũ em ẽ q aliqs intelligit ꝛ nihil intelligit / ꝛ q videt / ꝛ nihil videt Nec obstat q aliq̃ dicũt faciẽtẽ domũ facere ꝛ tñ nihil facere q̃ q̃uis non facit aliq̃d termiãtiẽ: tñ facit aliq̃d sbiectiẽ: q ipe facit ligna esse domũ / ꝛ ligna ab eo fiũt dom9

Quarta cõclusio Vor ꝓtiua actu ꝓcãs sig̃t aliq̃d ꝓt ꝓbari vt ꝓcedẽs ¶ Quinta 2° h° nom̃ chimera: nõ sig̃t chimerã. posito q impossibile fit eã chimerã Et h̃ nomẽ vacuũ ñ ꝓt vacuũ: ñ vacuũ impossibile fit esse vt opinat aristo. ꝓbat 2el'o. q nihil videt ꝓhibere quin hec 2ña fit bõ

Chimera ꝑt chimerā/ꝫ⁹ chimera ꝑcatur ꝓ hoc nom̄ chymera. ℨz illa ẽ falsa: cum illa sit affirmatiā c⁹ſ ꝑtum ꝓ nullo supponit qz nihil ẽ chimera. ℨō om̄is tal⁹ est falsa Et ita ꝯfozmiter debem⁹ ꝯcludere q̄ iste suut falsę Chimera ẽ intelligibil⁹/chimera est inopinabil⁹/chimera ẽ nou ens ¶ Nūc ẽ dubiū quō chimera ꝑt z non ꝑt chimerā ¶ Ad h⁹ ꝑt dici ꝓ⁹ q̄ ꝑt quēdā ꝯceptū b̄m quē h⁹ nom̄ chimera ẽ impositū ad ꝑndū ℨz hec rn̄sio non sufficit qz tūc stat q̄stio de nōie mẽ tali scz de ꝯceptu scōm quē illa vox chimera impo⁹ ad ꝑndū Quero igit̄ qd'illo ꝯceptu ꝯcipit̄: qz dcm̄ est q̄ aliq̄d ꝯcipit̄ z tn̄ non chimera. qz dcm̄ ẽ q̄ om̄es tales sunt falsę chimera ꝯcipit̄: ꝑcatur intelligit̄ Ad h⁹ rn̄dendū po⁹ sequens ꝓ⁹

Sexta conclusio

Cōcep⁹ simplex siue fiat ſbtū siue p̄tū sp supponit ꝓ re q̄ illo ꝯceptu ꝯcipit̄. Et nihil h⁹ ꝓhibz nisi duplex casus ¶ Prim⁹ est qn̄ illa res accipit̄ p modū adiacentis alteri ℨicut est ꝯcept⁹ a q̄ accipit̄ h⁹ nom̄ albū: qz ꝑt dici q̄ eo ꝯcipit̄ albedo/ z tn̄ nō supponit ꝓ albedine: ſz ꝓ ſbto cui adiacet albedo: qz intel² p modū adiacētis ℨz ꝯcept⁹ a quo sumit̄ h⁹ nomē albedo/ supponit ꝓ albedine qz illo ꝯceptu ꝯcipit̄ albedo z nō p modū adiacentis alteri ¶ Secūd⁹ casus ꝓpter quē ꝯcept⁹ simplex nō supponit ꝓ re p ipm̄ ꝯcepta est. qz res vel ẽ cotrupta vel nōdū est: ſz erit v'ꝑt esse tūc copula exr̄nte de p̄nti tal⁹ ꝯceptus nō supponit ꝓ illa re ym̄o ꝓ nihilo. Verbi grā ℨn ꝓpōe mẽtali cozrn̄dẽte huic vocali ātixps ẽ: licet ꝯcept⁹ q̄ ẽ ſbiectū/ sit ꝯcept⁹ ātixp̄i. nō tn̄ supponit ꝓ ātixpō/ qz p ꝓpoēm de p̄nti impedit² suppō ꝓ non p̄ntib⁹ ℨz in alijs vi² non sic cē quin ꝯcept⁹ simplex sp suppoit ꝓ re cni⁹ ẽ ꝯcept⁹ z hoc supponit² vex. ¶ ℨz de ꝯceptu ꝯplexo ẽ alia oratio. nā si sit ꝯcept⁹ p modū determiātōis z dctiābil': vt ꝯcept⁹ cozrn̄s huic ozōni hō alb⁹/ si fieret ſbtum ꝓpōis mẽtal' vt dicēdo hō alb⁹ est/ licet ꝯceptu hōis ꝯcipiatur om̄is hō: tn̄ non supponit ꝓ om̄ib⁹ hōib⁹: ſz ꝓ om̄ib⁹ albis: qz p ꝯceptum albi fibi ꝯplexū restringit̄ Hec ꝯcept⁹ albi supponit ꝓ om̄ib⁹ albis ſz restringi ẽ p ꝯceptū hōis ad ſtādū solū ꝓ oib⁹ alb⁹ z ꝯcludit liz oīs ꝯcept⁹ simplex sup⁹ ꝓ om̄i illo qō ipo ꝯcipit̄ exceptis duob⁹ casib⁹ dict̄: tn̄ nō ẽ ita de ꝯceptu ꝯplexo qz ꝯcept⁹ cozrn̄s huic ꝯplexo hō alb⁹: nō supponit ꝓ om̄ib⁹ hōib⁹: nec ꝓ om̄ib⁹ albis/ licet om̄is homo capiat̄ rōne ꝯcept⁹ hōis/ z om̄e albū rōe ꝯcept⁹ albi.

Septima cōclusio.

Hūiꝰ ꝯcept⁹ ꝯplex⁹ fact⁹ ſbtū vel p̄tum in ꝓpōne mẽtali ꝓ nullo supponit quo tn̄ multa entia ꝯcipiūtur ℨz qz sicut in voce possūm fozmare hāc ꝓpoēm Asin⁹ risibilis erit. ℨta possum mentalē fibi cozrn̄dẽtem fozmare Dñ possem ego ꝯponere ꝯceptū afini z risibil' fil' ꝓ modū dctiāntꝫ z dctiābil' z ex his ꝯstituere vnū ꝯceptū respcū ꝯcept⁹ a quo sumit̄ hoc p̄tū erit tūc ꝓ istū ꝯceptū ꝯplexū ex ꝯceptu afini z risibilis Per ꝯceptū afini cōcipio oīs afinos: z ꝓ cōceptū risibil' oēs homēs sic g⁹ ꝓ illū ꝯceptū ꝯplexū multa ꝯcipio/ z tn̄ ꝓ nullo suppo⁹: qz ꝯcept⁹ risibil' ꝓhibz ne suppōt ꝓ alijs q̄ ꝓ risibilib⁹ Et ꝯcept⁹ afini ꝓhibet ne suppōt ꝓ alijs q̄ ꝓ afinis z nihil restat ꝓ q̄ ꝑt supponere Deiī nōn⁹ q liz vox imec bt ꝯceptū/ tn̄ mec illo ꝯceptu impo⁹ ẽ ad ꝑndū ea q̄ illo ꝯceptu ꝯcipiūt Deiī ecꝫ q̄m ad suppoēm ẽ nōndū q ꝑt vocal' si in propōe po² ꝑtiē z nō māt nō sup⁹ pro se nec pro ꝯceptu quē imec bt ℨz sup⁹ pro ill' pro q̄b⁹ ꝯcept⁹ sibi cozrn̄s sup⁹ scz pro reb⁹ illo ꝯceptu ꝯceptis Et ita ti⁹ script⁹ si nō capiat̄ māt nō sup⁹ pro se nec pro voce tq̄ imec bcatis ſz pro reb⁹ p vocem mec ꝯceptu bcatꝫ. Et si tij nō māt in scripto vel voce sumāt ſz btiue referendi sunt ad suppoēs ꝯceptuū in propōnibus mentalibus.

Octaua cõclusio Vox vel scriptura significatiue sumpta sbordinata ꝓcepti simplici supponit ꝓ reb⁹ vltimate significatis scilz ꝓ rebus q̃ illo ꝓceptu ꝓcipiũtur nihil ꝓhibeat: vtz de ꝓceptu incõplexo per duos casus supdcos Et vlteri⁹ de vocib⁹ cozrñdentib⁹ ꝓceptib⁹ ꝩplexis q nõ suppouũt q omib⁹ q̃ signt: ꝛ aliquotiẽs ꝓ aliquo ꝶm diuersitatẽ ꝓceptuũ q̃b⁹ cozrñdent Ex hac cõclusioẽ trimẽbri ꝑt inferri vnũ cozrelariũ q determiatio addita determiabili nihil aufert aut restringit omino ꝑtionẽ illi⁹ determiabil: sz bñ aufert vel restringit suppoz illi⁹ vt asum⁹ risibil' currit

Nona conclusio. Isti termio chimera ñ cozrñdet so⁹ aliq̃s ꝓcept⁹ simplex: q tunc supponeret ꝓ re vl'reb⁹ illo ꝓceptu cõceptis q̃ est fl'm: cũ nec aliq̃ nec aliq̃ sunt chimera:

Decima cõclusio huic ꝛtiõ chimera cozrñdet ꝓcept⁹ ꝩplex⁹ quẽ ꝑ sign: ꝛ ꝶm quẽ imposit⁹ ẽ ad ꝶndũ: nã oz vocẽ cozrñdere ꝓceptui quẽ immed⁹ vcat vl'ꝶm quẽ imed⁹ impo² ad ꝶndũ ſ² cũ nõ sib i cozrñdet at ꝓcept⁹ simplex oz sibi cozrñdere ꝓceptũ ꝩplexũ ꝛ ꝓ nullo supponit. Oñ oi ꝓceptui ꝩplexo ꝑt imponi vox aliq̃ ꝩplexa Dicut homer⁹ toti hystorie troyane imposuit hãc vocem ylias ¶ Sil'r h⁹ ozõ: loc⁹ nõ replet⁹ cozpe: cozrñdet cõceptui q̃ ꝓcipim⁹ cozp⁹/locũ ꝛ repletõz/ꝛ tñ h⁹ nõ vacuũ ẽ impositũ ad ꝶndum omia q̃ ꝑt illa ozõ: loc⁹ñ replet⁹ cozpe Et iõ ipa po² in descriptioẽ vacui rõ q̃d nõis q̃ nõ indicat q̃ res sit vacuũ: sz q̃s res ꝑt ꝛ qũo ꝑt h⁹ nom vacuũ Et ꝓpter h⁹ ista ñ est vã Vacuũ ẽ loc⁹ñ replet⁹ cozpe nisi ad istũ sensũ ꝶm suppoẽm mãlez q illc ẽt⁹ vacuũ: ꝛ illa ozõ loc⁹nõ replet⁹ ꝛc: ꝶnt easdẽ res ꝛ eũdẽ ꝓceptum jgit h⁹ nom vacuũ ꝑt multas res scz oms illas q̃s ꝑt illa otõ loc⁹ñ replet⁹ ꝛc Et fi bi cozrñdet ꝓcept⁹ ꝩplex⁹ q̃ multa ꝓcipiũt: tñ nec ille ꝓcept⁹/nec h⁹ nom vacuuz nec ci⁹ descrip⁹ võl' ꝓ aliq̃ sup⁹ q ptes illi⁹ ꝓcept⁹ auferũt suppoẽm a scimuicẽ fi⁹ pus dcm ẽ q h⁹ ñ risibil' ꝓ nullo sup⁹: q dctiatio ẽ iꝫpossibil' dctiabili. jta etiã huic ꝛtio chimera cozrñdet ꝓcept⁹ q mlta ꝓcipiũt q̃ tñ ꝓ nullo supponit q dctiã⁹ in illo ꝓceptu ꝩplexo ẽ iꝫpossibil' dctiabili vtz ꝑ e⁹ descriptoz q̃d nõis q̃ ẽ Chimera ẽ aiãl ꝓo⁹ ex mẽbris ex q̃b⁹ nullũ aiãl ꝑt ꝓponi Ita q idẽ ꝓcept⁹ cozrñdet illi ozõi ꝛ huic ꝛtio chimera/ꝛ ita chimera ꝑt omia illa q̃ ꝶnt isti tñi aiãl mẽbra ꝛ ꝓo⁹ ꝛ tñ ꝓ nullo supponit ¶ Si obijciaꝫ q g̃ hõ ꝑbit omia aiã⁹ q: e⁹ dif⁹ ẽ aiãl rõle mõzle jõ b⁹ ꝓdcã idẽ ꝓcept⁹ cozrñt huic ꝛtio hõ ꝛ illi ozõi animal rõuale mõzle Rñdeꝫ q illa dif⁹ hõis ñ ẽ exꝑmẽs q̃d nõis scz q̃t ꝛ q̃s res: et q̃m h⁹ nom hõ ꝑt sz exꝑmit q̃ res ẽ/ꝛ ꝓ q̃ re sup⁹ iste ꝛt⁹ hõ q: illa ẽ vna res ꝓ q̃ sup⁹ illa ozõ. s. aiãl rõle mõzle Sz nõ oz q ꝛij ꝓcise ꝛ adeq̃te supponant ꝓ reb⁹ q̃s ꝶnt Oñ sol⁹ ꝛt⁹ vocal' cui ñ cozrñdet ꝓcept⁹ simplex sz ꝩplex⁹ habz ꝓpe diffinitionẽ exꝑmẽtẽ q̃d nõis Sz cũ alicui ꝛtio vocali cozrñt ꝓcept⁹ simplex non est possibile aliũ ꝛtiñ vocalẽ adeq̃te ꝑcare idẽ nisi pure synonim⁹ illi Nec ẽ possibile dare ozõem võlẽ ex ꝛtijs diuersaꝝ ꝑtionũ ꝓstitutiã: quin eis cozrñdeãt alij ꝓceptus q̃ non cozrñdebant isti termino.

De cauſis veritatis ꝓpositionũ

Coñr birida. de cauſ vitatꝫ ꝓpõnũ: ꝛ vñ ꝓpoẽs dñr ve aut fl'e po⁹ aliq̃s ꝓclemõ est nccẽ vocalẽ eẽ verã ſi q̃lit cũq; ꝑt apd mẽ

Prima conclusio tẽ ita ẽ apud vocẽ Dic em omis essz va: q: oi võli siue ve siue fl'e cozrñdet sil'is in mẽte ¶ Scda ꝓ⁹/aliq̃ ꝓpõ ẽ va tam nõ q̃l'cũz ꝑt ita ẽ in reb⁹ ꝑtꝫ ad exꝫ: q: ista ẽ vera antixps ãbulabit: ꝛ ꝓ cã ꝶnt ad exꝫ ãtixps

ē ambulatio que tamen nō sunt. j gīr nec ita est/nec aliter ē in reb⁹ ptis ad extra.

Tercia coclusio'. Ista ꝓpō hō ē asin⁹ nō pt hoiēm cē asinū: qz hoiēm currēs: ꝛ hoiez cē albū ē hō alb⁹ ita hoiēm cē asinū ē hō exīs asin⁹ qđ ē impoſ ꝛ Cū g° ista ꝓpō hoiēm cē asinū ꝟcatur/sit ꝓpō affirmatia c⁹ ſbtū ꝑ nullo ſup ponit j ē fla Et vltra j hec ē va hoiēm ee asinū nō ꝟcar: p illā hō ē asin⁹ Eodē mō pt ꝓbari ꝙ hoiēm ee asinū nō pt intelligi nec opiari Sz q̄cres nōne falsū é hoiēm cē asinū Dico ꝙ nec ē vm nec flm de ꝓpetate ꝟmonis capie° illō to^m ptiue ꝛ nō ꝟ^m ſuppoz mālē Sz si capiat māl' ꝑ ista ꝓpōe hō est asin⁹ sic ꝓcedit ꝙ sit fl'm/sic em negā^m ē ꝙ hoiem cē asinū nihil ē. Iz ē vna ꝓpō sicut ꝓcedit de alijs ozōnib⁹ infinitiui mod⁹ Circa gō nōn^m ꝙ aliq̄ ad fugā difficultatis dix erūt ozōes infinitī mōi nō sup^{zc} ptiē sz solū ꝑ ꝓpōib⁹ vt hoiez currere ꝓ tl'i hō currit: ꝛ hoiēz cē asi^m ꝑ tl'i hō ē asin⁹ Sz illō nō ē vm qz ꝟ^m pḥm in pnz secare ē agere: ꝛ secari ē pati: nl'r hoiēm scribere ē hoiēm agere. lig^m secari ē lig^m pati: hoiēm cē albū: ē hoiēm cē colozatū: q̄ oēs cēnt fl'e fl sup^{zc} ꝑ ꝓpōib⁹ nā ly ꝑ pō hō secat: ñ ē ista ꝓpō hō agit ifc ista hō ē alb⁹ ē ista: hō ē colozat⁹: Itē oēs ꝓcedūt ꝙ valde bo^m ē diligere ōm/ꝛ valde ma^m ē odire ōm: ꝛ iste cēnt fl'e sup ponēdo ꝑ ꝓpōib⁹. ego em fine aliq̄ malo posſū hr̄e in mēte istā/hō odit deuz. Hubiūgit birtda⁹ ꝙ hoiēm cē ꝟcar ꝑ istū tm hō: qz ois hō ꝟcar ꝑ istū tm hō: ſz omis hō ē hoiēm esse vt declarauit in p° pḥicoz ꝙ hoiem generare ē hō ge nerās/ꝛ hominem esse albū est homo alb⁹

Quinta cōclusio. hoiēm esse ꝟcar ꝑ istā ꝓpoēm hō ē asi⁹: ꝓbar. nam ymo ꝓpō ē ypo^{cs} ad ꝓbandū se tōm sil': ſz tij c⁹ scozſuz qs intellectūs ꝓpo^s affirma tiue vl' negatiē Et iō ex ꝑtioē tiōz hz ꝓpō ꝙ ipā pt ab ex ea q̄ figit ꝟ^s si hoiēm cē ꝟcar ꝑ istū tm hō Et asinū cē ꝑ istū terminū asin⁹: sc^z ꝙ ꝟcar ꝑ istā ꝓpoēm. hō ē asin⁹ Sexta ꝙ° vl' ponēda ꝙ hoiēm fuisse figr ꝑ istū tm hō: ꝛ ꝙ ñs ꝑ istā ꝓpoēm hō ē asi⁹ qz indz̄ñter omis hō ꝙ ñs ꝑterit⁹ ꝛ futur⁹ ꝟcar ꝑ istū tm hō ꝙz qz pt fine tempe: g̃ aristo ꝟcar ꝑ istū tm hō ifl'a ꝟcari scire intelligere ꝛc. am pliat tios ꝙ ꝑterit ꝛ futurz. Deinde sicut h° ꝑtū mozt⁹ apliat ſbtū ad p^{tm}. ita ꝑtū hoiēm fuisse ita sicut ꝓcedit aristo. ē mozt⁹ ita ꝓcedēdū ē ꝙ aristo. ē ho minē fuisse/ꝛ ꝙ ñs hoiēm fuisse ꝟcar ꝑ istū tm hō Septiā ꝙ° ꝙ aristotelem cē ꝟcar ꝑ istū tm hō/ꝛ ꝙ ñs ꝑ istā ꝓpoēz hō ē asi⁹/vel ecz hō ē aiāl Sz aduer te ꝙ pti^m pnz tpis vl' futuri trahit bñ ꝑ v^m ꝑteriti tpis ad ſupponēdū ꝙ ꝑterit Verbi grā. Dey ē ꝙ aristo. fuit currēs/ꝛ ꝙ aristoteles fuit gnānd⁹ ꝛ ꝙ aristote les gnāndū fuit Hic trahit ozō infinitiui mōi ad ſupponē^m ꝙ ꝑterit: vbi grā. aristote. vidit alexādr ꝙ eātātē. Cū i² ly ꝟ^m ꝟcare vl' ꝟcari ecz apliat sc^z ꝙ aristo telē cē ꝟcar ꝑ istū tm hō Ex dcis infert ꝙ° tal' Octaua ꝙ° Omis ꝓpō affir matiā de in ee ꝛ pnti vera. nō ex eo ē va/ꝙ q̄l'rcūq ꝟcar cē ꝑ cā ista ē. qz h^c ꝓpō hō ē aiāl est va: ꝑ quā tn aristotelē esse ꝟcar: ꝛ nō ē ita in re Itē q̄cdo ꝛ q̄l'rcūq cē ꝟcar ꝑ has ꝓpōes hō ē hō: ꝛ asin⁹ ē asi⁹: ita ꝛ aliē cē sigr hō ē asin⁹ vtz ex dic tis/ꝛ tn h^c ē fla/ꝛ alie sunt vē. Et ita vl' ꝙ in assignādo cās vitatis ꝛ falsitatis ꝓpō^m nō sufficit ire ad ꝑtioēs ſz ecz ad suppōes Et i² dc ſuppōib⁹ po² ꝓclu° tal'. Nona ꝙ° Si tij alic⁹ ꝓpōis affirmatiē supponūt ꝙ codē. j ē va: nō sc^z: ꝑ° em hz instātia in ꝓpōib⁹ vl'ib⁹: nā si vn⁹ sol⁹ hō currat/tūc ſbtū h⁹ ꝓpōis: omis hō ē currēs sup^t ꝙ codē cū ꝑto/ꝛ tn ꝓpō ē falsa Sz liz ꝑtū supponeret ꝙ codē cū illo ꝙ q̄ sup^t ſbtū illō: illō hz instā^{am} in insolubilib⁹: vt si sortes dicat solū is

tam ꝓpoēm sortes dicit fl'm jsta ꝓpō est falsa tñ ſbtū ⁊ ꝑtū scz sortes ⁊ dicens fl'm supponūt ꝓ eodem scz ꝓ sorte: ⁊ ita est sepe in alijs vocatis insolubilib⁹

¶ Decima 2° ad veritatē ꝓpōis cathe^cc req̄it q ſbtū ⁊ ꝑtum supponāt ꝓ eodem vl' ꝓ eisdem Et ad fl'itatē sufficit q nō supponāt ꝓ eodē: ⁊ hꝫ 2° forte est ꝑi^m indemrābile indigēs aliq̄li declaratioē vl' exeplari vl' inductiua aut hm̄o i. Dñ certū ē q in hac ꝓpōe A. est B. jlle ti⁹a. vl' ꝓ aliq̄ supponit vl' ꝓ nullo: ⁊ ita b. Cōſil'r ſi dico. aristo. diſputat auit: ātixps ābulabit. ¶ Deim nō q cū non ſint tij appellatiui jdē est dicere hō est alb⁹: ⁊ hō ē idē q albū Et ſi idē ſit dicere oz q hō ⁊ alb⁹ supponāt ꝓ eodē Sil'r de ꝑte^o ⁊ futuro jdē em̄ ē dicere. aristo⁹ teles fuit diſputās ⁊ dicere fuit idē qđ diſputās: ⁊ iō ꝓ eodē suppo^nt ibi aristo⁹ teles ⁊ diſputans/nō q: fuit idē: hꝫ q: fuerūt idem Et sic ſuo mō de futuro ⁊ poſſibili: nō q: fuit idē: hꝫ q: fuerūt: erūt vel ꝑit esse idem

¶ Undecima 2° ad vītatē cath^cc negatiue sufficit q ſbtū ⁊ ꝑtū nō supponāt ꝓ eodē vl' ꝓ eisdē: hꝫ tñ aliq̄ fit vā in q̄ supponūt ꝓ eodē vl' eisdē: vt aiāl n̄ ē hō Et sic ecc̄ ad fl'itatē negatiē req̄it q ſbtū ⁊ ꝑtū supponāt ꝓ eodē: hꝫ nō scq̄t: ſi ē fl'a 2ª supponūt ꝓ eodē. hꝫ nā pz ex ꝓñti: q: ſp ꝑdcōzie fut vna affirmatiā ⁊ a^a negatiā/⁊ nō ꝑit fil' esse vē aut falſe: hꝫ āt nō ē niſi q: q̄cūz fūt cauſe vītatis vni⁹ sunt cauſe fl'itatis alteri⁹ ⁊ cō: l' q̄cq̄o requirit ad vītatē negatiē: hꝫ °req̄it ad falſitatē affirmatiue Et q̄cq̄o sufficit ad vītatē affirmatiē sufficit ad falſitatē negatiue ꝑdcōzie illi⁹ affirmatiē ⁊ cō ¶ Duodecīa 2° ad vītatē ꝓpōis cathe^cc affirmariue ꝑticularis vl' indefinite sufficit q ſbtū ⁊ ꝑtū supponāt ꝓ eodem nīſi ꝓpter reflexiōz vni⁹ ꝓpōnis supꝫ scipām/ſcq̄t ex ea cū circſtātijs aſſerētib⁹ eam cē flām Dñ totū fūdamētū ſtat in hꝫ q idē ꝗt a cē b. ⁊ a cē idē qđ b. jtē a fuiſſe b ſicut a fuiſſe idē qđ b. Et a poſſe esse b. ſicut a poſſe cē idē qđ b vt3 in decīa 2^ne Dico āt ꝓpōem hꝫ e reflexiōz supꝫ scipām si aſſerit ſe esse fl'am /vel ſi aſſerit ad verā: vl' ad qđ ſequtur ipām nō esse vam ſicut ꝓtingit in insolubilib⁹. Hꝫ posſet q̄zi q̄ze hꝫ hꝫ inſtā^am in insolubilib⁹ Dr̄ q ideo: q: tal' ꝓpō vl' sim² vel cū circū ſtātijs adiacentib⁹ implicat ꝑdcōem Lōpō em̄ affirmatiē aſſerit ſe cē fl'am: ad qđ ſe² q ē affirmatiā cui⁹ ſbtū ꝓ nullo supponit vl' nō supponūt ꝓ eodē qđ req̄it ad vītatē affirmatiē ¶ Mercia decīa 2° Ad vītatē vl' is affirmatiē req̄it ⁊ sufficit q ꝓ q̄cūz ⁊ ꝓ o q̄buſcūq; ſbtū sup^t ꝓ illo ⁊ ꝓ ill' ꝑtū supponet niſi ꝓpter reflexionē Et ꝑt ꝓbari inductiē ſicut 2° ꝓcedēs Et appet q nō ē ſil'r dicendū de oīb⁹ hꝫ alit de ptic'arib⁹ ⁊ alit de vl'ib⁹ Alit de affirmatis ⁊ alit de negatis ꝓ recolligē° ſil' po^tal' 2° ¶ 4° decīa 2° Oīs ptic'ar affirmatiā ṽa/ex eo ē ṽa: q: ꝓ q̄cūz ꝑtū sup^m ꝓ eodē vl' eisdē Et oīm vl'is affirmatiā ṽa/ex eo ē ṽa: q: ꝓ q̄cūz et q̄buſcūz sup^t ſbtū: ꝓ illo ⁊ ꝓ ill' sup^t ꝑtū Et ois ptic'aris affirmatiā ex eo ē fl'a q: ſbtū ⁊ ꝑtū ꝓ nullo vl' null'/eodē vl' eisdē supponūt Et vl'is affirmatiā iō est fl'a. q: ꝑtū nō ꝓ oīi vl' oīmib⁹ eisdē sup^t pro q vl' q̄b⁹ sup^t ſbtū Et oīs vl'is ptic'aris negatiā ē ṽa. q: vl'is affirmatiā sibi ꝑdcōzia ē fl'a Et ois vl'is negatiā ē ṽa iō/q: ptic'aris affirmatiā sibi ꝑdcōzia ē fl'a Et ois ptic'aris negatiā fl'a: iō ē fl'a q: vl'is affirmatiā sibi ꝑdicēs ē ṽa ⁊c Et hꝫ oīnia appnt ex hꝫ pn° Quicq̄o ē cā vītatis vni⁹ ꝑdcōzij ē cā falſitatis alteri⁹ ⁊ cō Et q̄cq̄o req̄it ad vītatē vni⁹: req̄it ad vītatē alteri⁹ Dñ cōit d² q ꝓpō ṽa ex hꝫ ita ē ſi ꝗt Et fl'a q: nō ita Nec intēdo dicit birida⁹ hūc mo^m loquēdi remouere: hꝫ ad bzeu⁹ loquēdū vtor ego sepe intēdēs nō ſtū ꝓ p^am inſtitutiōz hꝫ cās vītatis vl' fl'itatis in diuersis ꝓpoñib⁹ ſicut dcm̄ ē. Dro ꝑctica oīm dcōz mouebūt aliq̄ ſophiſmata seu alia q̄ſtioēs, de vītate aliq̄z ꝓpōnū q̄s ponit birida⁹

Queritur primo Vtrū ista sit vā Omis ppō vocal' ē vā. Et ar' q sic. q̄ q̄rcūq; ꝑt: tl'em hꝫ cozrñdētiā in re ꝑta j' ē vā: ꝯñia tꝫ qz hꝰ vl' req̄zi z sufficere ad vitatē ꝓpōis Añs ꝓbat' q omis ꝓpō vocal' ꝑt mētalē sibi fil'm seu ꝓpoztiōb.lē cozrñdētē juxt illō pʰ pier: Sunt gᵒ ca q̄ sūt in voce ꝛc Oppositū tū ꝓcedit ab'omīb⁹ C Dico g̃ q ē fl'a Et ad ꝓbationem d' q ad vitatē ꝓpōnis vocal' nō sufficit q habeat fil'em ꝓpōem in mente sibi cozrñdentē/qz hꝰ ē cōe ꝓpōi falso/iō hꝰ nō sufficit. hꝫ req̄zit ad vitatē vlis affirmatiue q ꝓ q̄cūz z quibuscūz sbtū supponit: ꝓ illo z ꝓ illis ꝑtū supponet. vtz in ꝓclusiōe ꝛciadeciā

Queritur secūdo Vtrū hec sit vā. Equ⁹ ē asin⁹ Posito q oēs eq̄ z asi nt sint ānichilati jta q nihil ē eqn⁹ nec asin⁹. Et ar' q fic qz tūc ista ē falsa/null⁹ equ⁹ ē asin⁹/paz qz nō est ita in re sicut ipa sigt: vel in reb⁹ ꝑtis sit ꝓ ea ꝭcam⁹/qz nihil ē ꝭcatū ꝓ caūz posit qz nec eq⁹ ē nec asin⁹ ē. j' nec ē ita in re nec alit: igit nō ē ita sicut ꝓ ꝓpōem ꝭcatur z ꝓ ꝓñs nō ē vera Oppoᵐ cōit ꝓcedit Dr igit q ē falsa/z sua ꝑdcōzia ē vera scz null⁹ equ⁹ ē asi⁹ Et cū d' q nō sit vā qz non ē ita in reb⁹ ꝭcatꝫ scz in eqs z asinis Cōcedo qz nec ē ita nec aliter/cū non sit: nec hꝰ req̄zit ad veritatē negatiē. hꝫ req̄zit z sufficit q sb jectū z ꝑtū nō supponāt ꝓ eodē vtz in vndecima ꝓcl'one

Queritur tercio vtrū hoc sophisma sit vex De⁹ nō ē Et ar' q sit vā q̄ q̄rcūq; ꝑt ita ē. j' ē vā. Añs ꝓbat' qz ꝑdcā ꝓpō vl' ꝑt ꝑcise ꝓpoēm mētalē z tios c⁹: z hec omia sūt in mēte cozrñdē'/j' q̄rcuz ꝑt ita ē Dei ipā aliquid aliud ad ex̄ ꝑt Et tūc q̄zo vtz ꝓcept⁹ aiē ꝑt ꝑcise ōm: z tūc adhuc omī ꝭcationi illi⁹ ꝓpōis essz cozrñdētia in mēte Dl'ipā adhuc qdā pl⁹ ꝑt ꝑcise ꝓcept⁹ aiē ꝑter ōm Et si tu hoc dicas/tū tu nō potes dicere q pl⁹ sit nisi ōm nō ē: tūc ꝓcludā q deū nō ē ꝭcat' ꝓ hāc ꝓpoēm de⁹ nō est: z ꝓcludā vltra/q ōm nō ē est/qz ista ōm nō esse ꝭcat: ē affirmatiā q̄ ꝑt vificari nisi sbtuz z ꝑtū c⁹ ꝓ aliq̄ supponūt: Et si deū nō ē: Et nō ē alind q̄ de⁹ z ea q̄ sūt in mēte/z hᵉ omia sūt/sed' q tūc ꝑt. sicut ē: iᵉ ē vā C Scdo sic. hꝫ est falsa Omis d⁹ ē g̃ ista ē vā De⁹ nō ē ꝓ legē ꝑdcōzioꝝ Añs ꝓbat' qz ista ꝓpō omis de⁹ ē pl⁹ ꝑt q̄ iste ti⁹ de⁹/nisi em ꝭcaret pl⁹/tūc dicēs ꝑcise de⁹. ita bū diceret vex sicut dicēs. ō nis de⁹ ē qd ē fl'm Et a ꝓte rei nihil cozrñdet huic ꝓpōi ōmis de⁹ ē q̄ huic tio d⁹ g̃ nō ē cozrñdētia in re in oᵐᵉ ad tōlē ꝑtōz hꝰ ꝓpōis/omis de⁹ ē j' ipā ē fl'a: et ꝓ ꝓñs ista ē vā de⁹ nō est C Dico q illō sophisma ē fl'm Et dico q ozō nihil sigt qd nō est vl' possit ee. s. qd nō sit cozrñs in mēte q̄tū ad ea q̄ ꝑt apd mētē q nō sit ex̄ vel possit esse. q̄ ad ea q̄ ꝑt ex̄ Hz nō sufficit ad veritatē ꝓpōis vt patuit sup Et etiam ꝓcedo q illa ozō de⁹ nō est nō ꝑt deū nō esse. qz ōm nō esse mhil ē: z ita nō ꝭcat' qz ista ē affirmatiā/deū nō esse ꝭcat' ꝛc vt dcm ē C Ad aliud cū d' q ista ē fl'a omis de⁹ ē: nego. ymmo ē verissima Et cū d' q ipā pl⁹ ꝑt q̄ iste ēm⁹ de⁹ Cōcedo q ꝑt pl⁹ apud mētē qz ꝑt ꝓpoēm mētalē. jlle ād ti⁹ de⁹/nō n ifi conceptū simplicē Hz bō ē qō vtz pl⁹ ꝑt ad ex̄ scz q̄tū ad res conceptas mediāti b⁹ illis ꝓceptib⁹ illi ozationi: deus est: cozrñdētib⁹ Dñ d' q multū dz̄t de⁹ est/z de⁹ q̄ntum ad res ꝭcatas ad ex̄: qz de⁹ est habz apud mētē sbtū z ptū z coplam vt de⁹ ē ens. z ista multo pl'a ꝑt q̄ ista de⁹ ē de⁹ qz ꝑt omia ens ā ꝓ istū tm ens: ista ūt de⁹ ē d⁹ nihil ad ex̄ ꝑt nisi ōm Hz tūc ē difficil' dubitatio qz em dcm ē s q omi ꝓceptu aliq̄d ꝓcipit. qd g̃ ꝓceptu cozrñdēte huic copl'e ē ꝓcipit/cū dico d⁹ ē d⁹ vl' hō ē asi⁹ Dicit q li est ꝑt ꝓceptū ꝓplexiuū affirmatiū z li uō ē copl'a ꝑt ꝓcep tū ꝓplexiuū negatiū Et ist⁹ ꝓceptib⁹ ꝓplexiuis ꝑsupponūt ꝓcept⁹ sbti z ꝑti. q̄ ꝓ intellem ꝓplectūt qz ñ ē possibil' ꝓpter io ꝑti ad sbtū sm sbto z ꝑto. z hꝫ ꝭcabat a risto⁷ dicēs q est/ꝑt q̄dā ꝓpoēm quā sm extremis nō ē intz²⁶ Oltra dico q qz

intellect⁹ non possit illū ꝓceptū ꝓplexiuū sine ꝓceptib⁹ talib⁹ formare ita nihil solitarie ꝓcipit illo ꝓceptu ꝛ tal eadem res vna: simlr cū ꝓceptib⁹ talib⁹ q illis ꝓceptib⁹ categrematicis seu ꝓcepta ꝓplexiuo ꝓcipiebāt incōplexe Vñ dicit q ppo⁹ vocal' ꝑt vex vel flm. qz omis tal' ꝑt mētalē verā vel flam Sz ozō mēta lis non sic oportet q ꝑcet vex vel flm: nam ista ppō mētal' de⁹ nō ē: nō figt falsum ſz ē fla: nihil em ꝑter opatōz aiē nrē ꝑt illa ozō/dc⁹ nō ē: pl⁹ vel min⁹ v l' aliud q̄ ista ozō de⁹ est. Sz iste ozōes vocales bñ ſnt apō aiāz illos ꝓcept⁹ ꝓplexiuos qs addit 2ª opa⁹ intellcūs sup̄ simplices ꝛ categozicos cōcept⁹ rerum.

¶ Item nō sunt alie res que ꝓcipiūt cozrñdentes isti/ozō de⁹ ē de⁹: ꝛ isti deus non ē de⁹/ꝛ isti omis de⁹ est de⁹: ꝛ isti null⁹ de⁹ ꝛ deus: ꝛ isti tio de⁹: ſz aliter ꝛ aliter illa res ꝓcipit ſcz complexe ꝛ incomplexe/affirmatiue ꝛ negatiue Vnde ad sophisma j² dico q liz pl⁹ ꝑcat apud mentē p ista de⁹ ē de⁹: q̄ per hūc terminū de⁹ nihil tū pl⁹ ꝑcat ad extra sed aliter.

Queritur utrum istud sophisma sit vm 7° nom̄ chimera nihil ſt Dico q ē flm: qz si chimera nihil ꝑcaret: nō pl⁹ ceet vox ꝑtiua q̄ bu. Sc̄do sic. qz ome nom̄ ē vox ꝑtiā/ꝛ est impo⁹ ad ſndū: ſz qd impo² ad ſndū: impo² ad ſndū aliqd: ꝛ illd figt ad qd ſndū ē impo⁹: sed hec dictio chymera est nom̄ j² ¶ Arguit in oppo⁹ Chimera nō figt aliud q̄ chimerā de pncipali ſto/ſz chimera nihil ē. j² chimera nihil ſt Et hoc affirmat qz hō nihil aliud ſt q̄ hoiem/ꝛ albedo nihil aliud q̄ albedinē. ¶ Dico ꝓcedēdo q ñ ſt chimerā nec aliud a chimera/cū chimera nihil sit: cū nihil sit aliud a nō ente Sc̄do arguitur si hoc nomen chimera aliquid figret tūc ei⁹ figtio haberet cozrespondentiam aliquam a ꝑte rei: ꝛ tunc ista esset vera. chymera est chymera: falsum: pñia ꝓbatur. quia idem cozresponderet ſbiecto ꝛ predicato ꝓpōnis: ꝛ verificatio ꝓpositionis affirmatiue est ydemptitas predicati ad ſbiectum ¶ Dico ydemptitas non voc⁹/sed ei⁹ quod a ꝑte rei sibi cozrñdet Itē si chimera aliquid figret ꝓ illo deberet supponere. sed nō supponit ꝓ aliq j gitē nihil figt Minor ꝓbat. qz si sic/tūc ista esſz vera. chymera est chymera/ꝛ q chimera est aliqd/ꝛ h nō ꝓcedit j² nihil figt ¶ Aliqui ad istud dicūt q chimera significat: ſz nō sequit g figt aliquid vel etiam aliquid figt Sicut multi dicūt non sequit. agit. g a agit aliqd ita dicūt q figt chimerā, ꝛ tñ ñ ꝑt aliquid vt non sequit ipōs a facit domū ergo facit aliquid ꝛc.

¶ Contra hāc rñsionē ar² significare est intellectum ꝓstituere: igitur vox illd dicitur significare cui⁹ intellcm nobis constituit: ergo omne significare est rem significare: ꝛ p ꝓns aliquid: quia res ꝛ aliquid quertūt

¶ Item sigre est esse signū Signū autem ꝛ signatū sunt relatiua/igitur chimera nō ē sig^m nisi signficet aliqd quod sit figtum: pns p:teritū vl futurū: vel saltem possibile j² ¶ Dico igitur ad oīa ꝓdicta q chymera non significat rē ad extra: sed figt conceptum scōm quem ē impositum ad significādū Et dico q ille coucept⁹ non est simplex sed complex⁹ quo multa concipiunt. ꝛ ergo chymera multa significat. que tamen non sunt chimera/nec aliquid eozum est chimera Ve isto dictum est sup̄ de figtionib⁹ terminoz ꝛ ppōnū: ꝓclusioē quinta: ꝛ ꝓclusione nona/ꝛ decima

Queritur. Utrum istud sophisma sit vex Equus aristotelis non ē ambulantem: sed mortuus est: ymmo per potētiam diuinam ānichilatus: tunc

Posito q aristoteles habuit equū valde

sophisma pz manifeste vex ¶ Arr coñ ex eo ꝑpõ d2 vera q̃ qualitercũq; ꝓt in reb9 ita est Et ex eo d2 fla q̃ non qualitercũq; ꝓt ita est Et h° ꝓsuadet ꝑ vul gares cũ em appet nobis aliquẽ vex dixisse dic9: ita est sicut ipe dixit Et cũ dix erit fl'm dic9 nõ ẽ ita sicut dixit Et ob h° aristot. v°. t vj°. metha^cc dicit q̃ vna ꝓtioẽ entis t ñ entis. ens figt idẽ qõ vm/t nõ ens idẽ qõ fl'm Et h° suppoito q̃ nõ sit alia cã vitatis: appet, sophisma fl'm: qz nõ est ita, in re figta: qz illa res ꝓta scz equ9 aristotel nõ est: eo q̃ nihil est/nec ẽ ita nec alit ¶ Dico ad h° cũ dic, nõ ẽ ita sicut ꝑ eã figt: ¶ Cõcedo nec opoz tet h° maxiẽ in negatis/sz est va/ eo q̃ ꝓb lectũ ꝑ nullo supponit t^c ptum t ꝓbtũ nõ supponũt ꝑ eodẽ qõ req̃it ad vita / tẽ negatiẽ. ¶ Repl'r dicit qđs iuꝑntis ex eo q̃ res est vl' ñ est oz9 d2 vera vl' fal sa ¶ Dico q̃ hoc facit multos errare scz q̃ q̃ dicit vam ꝑpoem dicit ita eẽ in reb9 figtis sicut illa ꝑpõ ꝓt ymo ꝑ ita eẽ dẽt intelligi nisi q̃ ille dicit vm. Et h° manifeste expmit aristoteles in vi°. metha^cc vbi dicit. Quodã ãt vt vex ens non ens vt fl'm: qr sunt ꝓm ꝑpoem vel diuisiõz Et p9 ea dicit hãc ꝓplexionez vl' diuisionẽ esse in mẽte: nõ in reb9 jõ absurdũ est credere q̃ ꝑ illõ ita esse debea9 intelligere q̃ ita est in reb9 figtis. Quid ãt requirit ad veritatẽ negatiẽ dcm ẽ supza in ꝓclusione vndecima.

Queritur Vtrum hoc sophisma sit vex Chimera ẽ chimera Et ista: E quus sortis ãbulauit ¶ Ad ꝓmũ dico q̃ est falsa: q̃a est vna affirmatiua c9 ꝓbtũ ꝓ nullo supponit ¶ Contra. Dicit boet9 q̃ nulla est veriaz ptio q̃ vbi idem ptur de seipõ sic est hic, j2 ¶ Dico q̃ auctoritas bo eij intelli2 vbi ꝓbtũ t ptũ supponũt ꝑ eodẽ ¶ Repl'r ista est vera Ista9 pzo phete clamauit t tñ ꝓbtũ t ptum nõ supponũt ꝑ eodem: Paz: qz ille asin9 non sup^t nisi ꝑ azino balaã: t ille ñ est. ¶ Dico q̃ licet non supponit ꝑ aliq̃ qõ est tñ sup^t ꝑ aliq̃ qõ fuit Et q̃n d2 q̃ ꝑ nullo sup^t nisi ꝑ asino balaã: t ille nihil est. g non supponit ꝑ aliq̃ ¶ Concedo ꝓmissas t nego ꝓnãm. qz h° vbũ sup^t ãpliat ꝓbtũ ad ꝑterita t futura Et in mi noz nõ erat tal' amplia°sz restrictio. Ꝑñ cum dico Asin9 balaã ẽ vel equ9 balaã nõ ẽ jbi ꝓbtũ ꝑ nullo sup^t. jõ ad ꝓbandũ h° opteret assumere: est vel fuit ¶ Ad 2m dico q̃ est vm ꝑ causm supꝑ positũ: Non nõ ẽ ita in re sicut ipm figt Ista etiam posz argui de ista Equ9 aristotel' ẽ moz tu9 Dico q̃ ille sint ꝓcedẽde/nõ qz ita ẽ in reb9: sz qz ꝓbtũ t ptũ supponũt ꝑ ea dẽre/non tñ q̃ ẽ/sz q̃ fuit jdem em ẽ moztuũ qõ fuit ãbulans t qõ fuit equ9 aris totel' Et nõ req̃it q̃ sit idem sz sufficit qõ fuit idẽ: ꝓpter h° q̃ illõ vbũ fuit tra hit h° ꝓtm ambulãs ad stãdũ ꝑ ꝑteritis Sz hec Equ9 nõ ẽ asin9 q̃ ẽ de pũti: est vera ex eo q̃ ꝓbtũ t ptum nõ supponũt ꝑ eodẽ

Queritur Vtrum hoc sophisma sit vex hõ est asin9 Et ar2 q̃ sic qz oio qualitercũq; figt ꝑ ꝓpoem jta ẽ: ꝓbat qz ꝓt vnã ꝑ põem mẽtale: t illa ẽ in mẽte Et si aliqõ figt ad ex illõ nõ ẽ nisi hõ t asin9/t illa sunt. j2 adhuc ita ẽ ¶ Si dicas q̃ non figit hõ t asin9 sz ecj hoiẽm eẽ asinũ Cõ tra hoc: qz hoiẽm eẽ asinũ nihil ẽ vel fuit nec ꝓt eẽ/t^c in illa ꝓpoẽ. hoiẽm eẽ asi nũ figt/ꝓbtũ ꝑ nullo sup^t scz hoiẽm esse asinũ j2 ẽ falsa cũ sit affirmatiã ¶ Item si dicas q̃ illa ꝓpõ ꝓt esse aliqlr: tũc q̃ro vtrũ to^m illõ esse aliqlr sit vl' uõ sit Si ẽ tũc hẽo ꝓpo^m q̃ ẽ qlitercũq; ipa figt Si nõ ẽ tũc ẽ fl'm q̃ aliqliter ꝓcaꝑ illã ꝓpoem tc ¶ Ad sophisma d2 q̃ est fl'm qz ꝓbtũ t ꝓtũ uõ sup^t ꝑ eo dẽ. Hec se2 si qlrcũq; ꝓcaꝑ ẽ tc qz h° nõ sufficit sz qđ req̃it dcm ẽ supꝑ. Nõ solutio olim dcõz pz ex ꝓclusiõib9 suppositis Sz cã exercicij hic ponunt t repetũt files ꝓpoẽs vt causc vitatũ t falsitatũ ꝓpo^m mcli9 intelligãt

Tractatus duodecim⁹ de distributione

Distributio est multiplicatio termi cō-
munis p signū vle facta: vt cum dicitur
omnis hō. iste termin⁹ hō distribuitur p
quolibet suo inferiori p hoc signū omis
sic ibi est multiplicatio Dico aūt termi-
ni cōis. q⁹ termin⁹ singular⁹ non pt distribui Unde iste
sunt incongrue. omnis sortes: quilibet plato. q⁹ est ibi
soloecismus Signorū vniuersaliū. alia sūt distri-
butiua substātie vt oīs null⁹ Alia sūt distributiua ac
cidentiū qualiscūq; quātuscūq; Signū aūt distributi-
uū sbīe distribuit res se habētes p modū ei⁹ qō ē quid
vt oīs null⁹. vt cū dr oīs nigredo oīs albedo: sb
stātia autem cōiter sumit ad res cuiuslibz gener⁹ cuz
dicitur signū distributiū substātie Signū distribu
tiū accītis est qō distribuit res se habētes p modum
accītis. vt p modum qualis vel quanti vt qualiscūz cp
tuscūq; Item signorū distributiuorū substantie Alia
sunt distributiua partiū integraliū vt tot⁹. Alia sūt sig
na distributiua ptium subiectiuarum vt oīs nullus

Item signorū distributiuorū ptiū subiectiuarū. alia
sunt distributiua duorū vt vter neuter. Alia sunt distri
butiua pluriū vt oīs nullus z similia Horū aūt signo
rum primo dicēdum est de signis distributiuis substā-
tie z inter hec primo de signo omnis

Sciendū q⁹ oīs in plurali numero dupliciter su-
mitur Uno mō collectiue: vt oīs apostoli dei sunt du-
odeci: non sequitur. ergo illi apostoli dei sunt duodeci
demonstratis aliquibus de ipsis. Alio modo sumitur

distributiue vt hic. oīs hoīes naturaliter scire desi-
rant Et tūc queritur quid significet hoc signū om-
nis. ꝛ videtur ꝙ nihil significet Quia omnis res. aut ẽ
vniuersalis aut ꝑticularis: sed hoc signū omnis non ꝑt
rem vniuersalem vel ꝑticularem. g̃ nullam rem sig̃t:

Item ad idem. Omnis neꝙ est ꝑbile de vno. ne-
ꝙ de pluribus. ergo nec est vniuersale nec particulare
sic nihil significat

Sed cōtra ab eo ꝙ est vel nō est orō dicitur vera vel
falsa ergo si oīs nihil sig̃t propter appōem vel remo
tionem eius non causabitur veritas vel falsitas in ora
tione. sed hec est vera animal est homo: ergo ꝛ illa. oīe
animal est homo. quod est falsum. ergo ꝛ prima. scilz ꝙ
omnis nihil sig̃t Solutio ad dubiū dicitur. ꝙ oīs
non sig̃t vniuersale sed vniuersaliter. ꝙ facit terminū
coēm stare ꝑ omnibus suis inferioribꝫ vt omnis ho-
mo currit Et sic omnis sig̃t aliquam rem. Ꝟz duplex ẽ
res quedam ẽ subȳcibilis vel predicabilis vt homo. a-
nimal. currit. disputat ꝛ sic vex est ꝙ omnis nihil sig̃t.
quia quelibet talis res aut ẽ vniuersalis aut ꝑticularis
Alia ẽ res que est dispositio rei subȳcibilis vel predica-
bilis: ꝛ talem rem sig̃t hoc signū omnis Et tam ab illa
re ꝙ ab alia causatur veritas vel falsitas in orōne.

Obȳcitur autem ꝙ omnis non sig̃t dispositionem
rei subȳcibilis: ꝙ in sȳllogismo medium debet reitera
ri cum suis dispositionibus in minori ꝓpositione. ergo
debemus sȳllogisare sic Oīs homo est animal: Sor-
tes est omis homo ergo sortes ẽ animal

Solutio: sicut pater duo dicit scilicet illud quod est
pater. ꝛ pater inquantum pater Similiter sub-
iectū duo dicit. Primo scilicet illud quod ẽ subiectum. ꝛ

ſbiectum inquātū ſbiectū. Et ſcōm hoc eſt dr̄pler diſpoſitio ſubiecti Nā quedā eſt diſpoſitio illi⁹ rei qō ē ſubiectum vt alb⁹ niger ⁊ ſic de alijs diſputationib⁹ accītalibus Et iſte debent reiterari in minori ꝓpoē cum medio Alia eſt diſpoſitio ſubiecti inquātū ſubiectū videlicz in ordine ad p̄tum vt oīs nullus. ⁊ omnia ſigna tam vl'ia q̄ particularia. Et talis diſpoſitio non debet reiterari cum medio in minori ꝓpoſitione quia eſt reſpectiua. Diſponit em̄ ſubiectū in comparatione ad p̄tum vt cum dicit oīs homo albus currit Iſta diſpoſitio albus debet reiterari in minori ꝓpoē cum medio. cum ſit diſpoſitio eius quod ē ſubiectum quia ē abſoluta Iſta autem diſpoſitio omnis: non debet reiterari quia eſt reſpectiua ſubiecti ad predicatū: ⁊ ita ē diſpoſitio ſubiecti inquantum ſubiectum eſt: Vnde debemus dicere ſic. Omnis homo albus currit. ſortes eſt homo albus. ergo ſortes currit. ⁊ non debet ſubſumi ſortes eſt oīs homo albus

Primū punctum lectionis eſt ꝓtinuatim̄ iſti⁹ tractat⁹ ad p̄ceūentē. p⁹ dam paſſioē tiō⁹ q̄ d⁹ reſtrictio hic ꝓ nr̄ in h⁹ uodecīō tractatu vel ſexto tratatu puo⁹ loycaliū dr̄iāt de alia paſſioē tiō⁹ q̄ d⁹ diſtributio Cui⁹rō ē qr reſtrictio magis intrinſece reſpicit t̄m̄ q̄ diſtributio qr reſtrictio fit p t̄m̄ q̄ pt eē ps ſbti ꝓpōis ſicut termin⁹ reſtrict⁹ Vz diſtributio fit p ſignū vl'e qō nō pt eē ps ſbti Et facit auct⁹ nr̄ in hoc textu quinq; p ordinē. Primō ponit diſſimitiōez diſtribntionis: q̄ eſt paſſio termi diſtribuilis q̄ eſt ſbtum hu⁹ tractatus. Scōo qr diſtributio fit p vl'e ponit tres diuiſiones ſignoz vl'ium Tercio qr p̄mo int ſigna determiāt de diſtributiuis ſbñie ponit notabile q̄ oīs ca² dupl'r. Quarto mouet q̄onem vtrū ſignū vl'e aliq̄d ſignificet Et arguit duab⁹ rōnib⁹ q̄ non ⁊ vna rōe q̄ fic. poſtea ſoluit Quinto facit argumētū ꝑ ſolutionez datā quod ſoluit p vnam diſtinctionem durantem vſq; ad finem hui⁹ lectionis

Secūdum pūctū eſt q̄ diſtribntio ca² dupl'r. Vno° vt eſt termin⁹ p̄me impōnis Et ſic ē alic⁹ rei in pl'es ptes diuiſio/⁊ illarū ptiū in diuerſa ꝓpr⁹ cōicatio: ⁊ ab illa ſumitur iuſticia diſtributiua que ē quida habit⁹ intellectūs facientis talem diſtributionē. ſta capit in ciuilib⁹. Alio° capit

vt ē ti⁹ scdo impōnis vel intētionis: z methaphorice z hoc du² P°° actiue: z° ꝓ uenit signis distributis ¶ °° passiue z sic ꝓuenit signis distributis: Et ita ca² et diffinit sic. Distributio ē multiplicatio ti cōis tcā p sig^m vl'c: cui⁹ declara° pz in tex tu. Dñ nō ꝙ in qlibz distributioē sunt ꝙtuor: scz distribuens vt sig^m z intellcūs/ distributū/vt ti⁹ cōis: illa ꝓ quib⁹ fit distributio: vt inferiora: Et respcū c⁹ fit distributio vt ꝓdicatum. ¶ Deinde etiam consequenter ponitur triplex diuisio signoꝝ. Deiñ scḡnūt alia tria supꝫ enumerata q̄ auctoꝝ noster luce clari⁹ in textu detiāt jō cū tedio z dispēdio dēnt resumi sz videātur in textu.

Queritur primo Vtrum ista fit vā hō z risibile ꝙuertūt ¶ Arg² q sic qz risibile po², ꝓpa passio hōis/z hō illō cui⁹ ē, ꝓpria passio ḡ ꝙuertūt ¶ In oppo^m ar²/de aliqb⁹ vē d² risibile/de qlb⁹ nō d² hō ḡ ñ ꝙuertūt Añs ꝓbat. qz ātixps ē risibil': ex q̄ pt ridere/z tñ non est hō/cū ipe nihil fit ¶ Ad qōnem rñr ꝓ aliqs ꝙclusioēs. ¶ Ntiā ē q dicti ti nō sic ꝙuertunt q vere vl'iter z affirmatiē p̄ de seinuicem mediāte hoc vbo est sine alia additione: qz licz omis hō est risibil' tñ nō ome risibile ē hō. Si dicaī q hec sit vera: oē risibile ē hō: qz li risibile restringit ad supponēdū solū, ꝓ his q̄ sūt p hō vbū ē. 2° sic: idem vi² dicere/ome risibile ē hō z omē qd ē risibile ē hō. sz hec 2ª ē vā ḡ et prima Dico sicut pti^m pteriti tpis qd est ſbtū in ꝓpoē vā nō pt restringi ꝓ copulam vel ptū ꝓpōis ꝓ pterit/qz ꝓ copulā vl'ptū nō pdit suū modū ſnoi: ita etiam nec nom potētie restringit q̄n supponat ꝓ illis q̄ p̄nt cē licz nō sint: tamē qlibz termin⁹ pt restringi ꝓ dctiātōz appositū vt cū dico hō alb⁹ currit: nō supponit ꝓ omib⁹ hōib⁹ sz solū ꝓ his q̄ sunt albi Item hō q̄ heri currebat scribit. li hō cū illa additione nō supponit ꝓ omib⁹ hōib⁹ sz solū ꝓ ill'q̄ heri currebāt jta hic risibile qd ē: ē hō: li risibile ꝓ additionem restringit solū ꝓ pntib⁹/non āt hic risibile est hō ¶ Secda 2° q dicti ti ꝙuertūt ꝑm vl'em ptionem de seinuicē cuz ista additōe qd est/qz ꝓ illaz additōz auferēt suppō risibil' ꝓ q̄to excedebat suppoēm hōis vt ome risibile qd est ē hō/ꝙuertit cū ista omis hō q̄ est: ē risibilis. ¶ Tercia 2° q dicti ti etiā sūt ꝙuertibiles cū ista additioe qd fuit/z cū ista additioē qd ꝑt eē respcū h⁹ copule ꝑt esse z cū ista qd erit respcū hui⁹ vbi erit vt ō ne risibile qd fuit: fuit hō z eō/z ome risibile qd erit erit hō z eō cē ¶ 4ª 2° sic aliqd est risibile qd nō ē hō: ita aliqd fuit risibile qd nō fuit hō: z aliqd erit risibile qd nō erit hō/sz nihil ꝑt esse risibile qd ñ ꝑt eē hō: h° vltimū paz qz q̄tūcūz ā plū ē risibile: tm̄ apliaī hō ꝓ h° vbo ꝑt esse: Primū z secūdū patēt. qz ātixps ē et fuit risibil': z tñ nec est nec fuit hō Tercīū pz qz multi hoiēs creabiles q̄ ñ creabūtur/z illi sicut sunt z erūt creabiles jta sunt z erūt risibiles/z tñ nec sunt nec erūt hōies ¶ Quinta 2° q iste sunt vē: ome qd ē risibile ē hō Et oē qd fuit risibile fuit hō: Et ome qd erit risibile erit hō ꝛc: z nō iste. q̄cq̄d est risibile ē hō/z quicquid erit risibile erit hō ꝛc.

Queritur secūdo Vtrū istud sophisma fit' vex Omis hō ē to^m in q̄titate ¶ Dico ꝓ distinctionē aut ipm ē vl'is z ſbtum supponit ꝓsonal'r tūc ē fl'm qz ei⁹ ꝓdcōziū est vm scz aliqs hō nō ē to^m in q̄tita te Etiam c⁹ descēdētes sunt fle. Aut ipm sophisma ē ꝓpō indefinita: z ſbtum supponit mātr tūc ē vm ¶ Arg² ō ꝓmā ptem distinctōnis fcām capiēdo sophisma vt est vl'is ē vm 2ª distinctio falsa Añs ꝓbat. ꝓ inductōz jste hō ē totum in quātitate z de alijs: ḡ omis hō ē totū in quātitate Añs ꝓbat qz de qlibz hōie verū ē dicere: q ipe sit totū/z q fit in q̄titate/ḡ quilibz hō est totū in q̄titate. ꝓma tenet a diuisis ad ꝓiūcta Et q̄ qlibz hō fit to^m pz qz ē ꝓpositū ex omib⁹ su

is ptib⁹ Et q fit in quãtitate pz: qz est in loco: ſz loc⁹ est q̃titas ¶ Dico q' in ſto ꝓcessu equiuocat totũ in q̃titate/ & ĩo in eo ẽ fallã equocationis Oñ totum in quãtitate ca² duꝰ Dᵒᵒ ꝑ ſbia ꝓpoſita ex ptib⁹ integralib⁹ exñte in aliquo loco q̃ ẽ q̃titas Allioᵒ ca² totũ in q̃titate ꝑ termiõ cõi diſtributo ꝑ ſigᵐ vl'e: vt omis hõ currit: & ꝺc iſto iutel² ſophiſma Argumẽtũ ãt ꝓcedit de pᵒ ¶ Arᵍ cõtra aliã ptẽ Si ſoᵐᵃ in ſuppõe materiali cẽt vm: g & iſta ecꝛ eſſꝛ vera null⁹ hõ ẽ totũ in q̃titate: qz ibi est ti⁹ cõis diſtribut⁹ p' ſignũ vl'e: g duc ꝓpoſitiõ cẽnt fil' vere/ qõ est impoſſibile ¶ Dico q' ũ ſunt ꝓpões ꝓpoſitiõ: ſz ãbe ſunt due indefinite affirmatiue vere ꝑ ſuppoẽm malem ¶ Arᵍ ꝓdcõzia ſophiſmatis est vera g ipm ẽ falſum Añs ꝓbaꝫ. qz omis hõ est totũ in q̃titate hz ꝑ ꝓdcõzio aliqs hõ ẽ totũ in q̃titate/ qz hoc ſbtum omis hõ ſupponit mãl'r ꝺeo ẽ neutri generis/ & gº ſignũ vl'e in ſua ꝓdcõzia ſibi iũgendũ ẽ in neutro Ꝙz reales dicũt q' ẽ ꝓpõ ſingularis/ & ꝺco ſua ꝓdcõzia eẽt iſta. omis hõ nõ est totũ in q̃titate. ¶ Arguitᵘʳ ſorti⁹ Totũ in q̃titate est ti⁹ cõis diſtribut⁹ ꝑ ſignũ vl'e & facit ꝓpoẽm vlem: vt omis hõ currit: ſz in ſophiſmate nõ ẽ tetmin⁹ diſtribut⁹ ꝑ ſignu vl'e: qz hº toᵐ omis hõ est ſbtum & nõ diſtribuit'/ nec facit vlem: qz ẽ indefinita g iſta ẽ falſa. Õnis hõ ẽ totũ in q̃titate ¶ Dico ad maiozem q' totũ in q̃titate ẽ ti⁹ cõis diſtribut⁹ & hoc intel² in ſuppõe ꝑſonali: qñ ẽ ij capiũt ſtiue ¶ Dõ in ſophiſmate totũ in q̃titate ſcz omis hõ ca² materiali'r ¶ Repl'r gº falſe attribuit' ſibi hº ꝑtuz totũ in q̃titate ¶ Dico q' illa ꝓpõ & omis ꝓdicꝰ ſcedit' vera: nõ ꝓut ſbtu ſupponat mãl'r ꝑ ſeipõ: ſz ꝑ ſibi ſilꝰ ſupponẽte ꝑſonal'r in alia ꝓpõe: vt ſbtum hic ſupponit ꝑ ſbto ſilꝰ ſibi: puta omis hõ currit: & ẽ ſilꝰ de iſta mgr̃i ẽ geniti caũs vtz ſupꝫ in ſuppõe mãli De iſto ctiã ꝺcm̃ est tractatu 4º argu⁰ 3º lcõis ſexte

Arguitur primo õ diffinitõz diſtributõis ſic. ¶ Hic ẽ diſtribuº ois ſol iuce Omis fenix est/ & tñ ibi nõ ẽ multiplicatio qz ſbiectũ capit' ꝑ vno ſolo ¶ Dico liz ibi nõ fit multiplicaº actual' tñ est ibi aptitudinal': & hoc ſufficit ad diſtributõz Hic ꝑt replicari de illa aptitudine q' fit frustra & c ¶ Repl'r Hic est diſtributio vtercꝫ aſin⁹ currit/ & tam̃ nec ẽ multiplicaº actual nec aptitudinal'/ gº adhu: diſº mala Añs ꝓbaꝫ. qz ſbtũ nõ ſupponit ibi niſi ꝓ duob⁹ g ñ ꝑ multis Nec illõ ſigᵐ aptũ natũ ẽ ꝑ pl'b⁹ diſtribuere ꝑ duob⁹ ¶ Dico liz ſbtũ nõ ſupponat ꝑ multis ꝓut multũ oppoꝛ pauco: tamẽ ſupponit ꝑ multis vt multũ oppoꝛ vni & hoc ſufficit.

Arguitur ſecũdo. Hic est diſtributio tot⁹ ſortes est minoꝛ ſorte & tamẽ Añs ꝓbaꝫ qz ſortes ẽ termin⁹ ſingularis ¶ Dico q' ſortes nõ diſtribuit' ſz termin⁹ cõis intellectus in li tot⁹: nã valz iſtã/ tot⁹ ſortes .j. q̃libz ps integral' ſortis. ꝺbi ps integral' diſtribuit' & li ſortis ſupponit diſcrete. ¶ Repl'r ỹ g li ẽ oprim⁹ poetaꝫ Leo ẽ fortioꝛ aſino ꝺbi tñ cões ſcz poctaꝫ & aſino diſtribuũt explicite & tamẽ nõ ꝑ aliqõ figᵐ vl'e. g diffiº adhuc mala. ¶ Dico q' ꝓpatiui & ſuplatiui & multa alia hñt vtutem diſtribuẽdi rõne negatõnis incluſe: q optime pz in coꝛ expõnib⁹ De qnib⁹ videaꝫ in tractatu ſequẽti Et ſi dicaꝫ illa negaº incluſa non ẽ figᵐ vl'e. & diſtributõ nõ fit ꝑ ſignũ vl'e ¶ Dico q' liz negatio nõ ſit ſignuz vl'e formal'r tñ equiualẽter & effectiue qz ibẽ efficit qõ ſignũ vniuerſale quo ad vnũ eⁿactum qui est diſtribuere

Arguitur tercio Li omis magis caꝛ collectiue in numero ſingulari q̃ plurali g text⁹ falſus Añs ꝓbaꝫ qz numer⁹ ſingularꝭ est magis collectiu⁹ q̃ pl'alis/ paz qz habz maiozem vnitatẽ ¶ Dico ad minoꝛem q' liz numer⁹ ſingularis ſit magis collectiu⁹ terminatiue nõ tñ inceptiue.

Dñ notandū ē q̄ collectio hz in se duo ꝓ⁹m ē q̄ incipit a multis ⁊ rōe illi⁹ nu-
mer⁹ plural' est magis collectiu⁹ q̄ singularis ¶ Secūdū ē q̄ terminat ad vnū:
⁊ rōne illi⁹ numer⁹ singularis ē magis collectiu⁹ Hz q̄ distributio incipit ab v-
no ⁊ terminat ad pl'a Nō distribu⁰ magis ꝑpe ꝓcedit ⁊ minꝰ cōi in singulari nu
mero/⁊ ergo li oīis in singulari numero solū ca² distributiē ¶ Rep'r Mod⁹
ēndi non variat ſtum dcōnis: g̃ li oīis siue sit singularis numeri siue pl'alis sp
debz capi distributiue ¶ Oico liz mod⁹ ēndi non variet ſigtū in dcōib⁹ cathe-
gre matic⁹: tñ bñ in ſincathegramatic⁹ Et ſi replices li oīis sp hz multiplicare
tm̄ cui addit̄ tam in singulari q̄ in pl'ali g̃ sp ē distributū ¶ Oico q̄ in distribu
tione sūt duo Dnū sc̄z materiale qđ ē multitudo: ⁊ rōe illi⁹ li oīis sp ē distribu
tiuū Aliud ē formale q̄ distributio ē in multis diuiſim acceptis/⁊ quo ad hꝰ li ō
nis in pl'ali numero q̃nq̄ ē collectiū ⁊ nō distributū: eo q̄ distributio fcā est in
multis ꝓuctim sumptis ⁊ non diuiſim

Arguitur quarto: Next⁹ dicit q̄ dispositio ſbti inq̃ntū est ſbtū nō debz
reiterari in minori Cōtra bñ se² in fapesmo. Oīis hō est to⁹m in quātitate/ null⁹ alis⁹ ē oīis hō: g̃ quodđ totū in quātitate nō est
alis⁹ ¶ Oico q̄ li oīis in maiori non ca² distributiue q⁹ stat materialr ⁊ ē ps
ſbti: ⁊ g̃ maior nō est vꝛis/ nec ē in fapesmo sed est vna indefinita: vt dcm̄ ē in se
cūdo sophiſmate isti⁹ Icōnis ¶ Rep'r sic arguēdo: oīis sol lucet: hz iste sol est
oīis sol/ g̃ iste sol lucet: ibi li oīis capit̄ distributiue ꝓsonalr: ⁊ repetit̄ in mino
ri: g̃ adhuc text⁹ male dicit q̄ dispō illa ſbiecti non debz in minori reiterari Dico liz mal'r ⁊ grā terminoꝝ possz q̃nq̄ reiterari: nō tñ formalr q⁹ in oīib⁹ tijs ñ
tenet. s. q̃n mediū distribuit̄ actualr ꝓ pl'ib⁹ suppositis

Habito quid ſignificet hoc ſignū oīis ⁊ cuí⁹ dispoſiti
onem ſcet Conſequēter queritur vtꝝ oīis exigat tria
appellata Et videt̄ q̄ ſic q⁹ oīis ꝓfectio ē in trib⁹ vtz
ꝓiō celi: hz oē. ⁊ ꝓfectū: idē sunt. vt habet̄ ibidem. g̃ oē
ens in trib⁹. ⁊ ꝓ consequēs oīis vult habere tria appel
lata Ad idem dicit aristoteles in eodem loco. q̄ de du
obus viris non dicim⁹ oēs. sed de trib⁹ dicim⁹ oēs. er-
go oīs vult habere tria appellata. Sꝛ contra in quali-
bet demrātioē sūt ꝓpoēs vniuersales. hz de sole ⁊ luna
fiūt demrātōes. g̃ oꝛ dicere oīs sol. ⁊ oīis luna. hz nō
hz sol nisi vnicū suppositū ita ⁊ luna. ergo oīs nō vult
habere tria appellata Ad idē oē ꝓuatū lūie a terre ob-
iectu deficit hꝰ ꝓpō ē cōcessa. hz oē ꝓiuatū lūie a tre ob
iectu non hz niā vnicū suppositz sciz hāc lunā singula
rem ergo omnis non vult habere tria appellata.

Ad idē hoc ſignū oīis ſignificat q̃m vniuersalr: hz

hoc qđ dico qm̄ vniuersaliter est mod⁹ ppr⁹ vniuersalis ꝓpriū ät diuersificat ēm diuersitatē sui subiecti. vt si hō est diminut⁹. risibile ē diminutū. si hō ē mortu⁹: z risibile ē mortuū. Hz vlē aliqñ saluat in plurib⁹ vt hō equ⁹ Aliqñ in vno tm̄ vt sol luna. ergo om̄is qñqz vult habere tria appellata: z qñqz non: pmo vnū solū. Ad idē duplex ē forma: q; queda ē forma materie: vt aiā ē forma corpis. z ista forma ē ps. z non p̄tur de eo cui⁹ ē ps Alia ē forma que ē p̄bil. z sic om̄ia supiora vt genera z spēs z dē dr̄ forme inferiox: vt hō equ⁹: Et indiuidua hui⁹ forme p̄bilis sūt materia ei⁹ Ergo forma cū in neutro dcōz minorū suā excedit materiaz nec excedit ab ea: nullū vniuersale excedit sua indiuidua. nec excedūtur ab eo: q; cū om̄is dicat adequationē vniuersaliū cū suis indiuiduis vt om̄is hō. tūc oz q; sol nō hēat nisi vnicū suppositū vt vē dicat ois sol. qđ cōcedi⁹ dicēdo p̄dcās ꝓpoēs esse vas. z q; om̄is nō sēp exigit tria appellata Hz qñ adiūgit termīo cōi hñti plā suppositā tūc exigit plura appellata Qñ vero adiūgit termino hñti solū vnū suppositū tūc exigit solū vnū appellatū Ad illud qđ p̄mo obȳciebat q; ois p̄fectio ē in trib⁹. dicit q; verū est Et hec tria sūt: substātia rei: vt⁹ ei⁹ z opatio ei⁹. Et h̄ tria tāgit aristo. Inb breuib⁹ vbis cū dicit Natura apta nata fic facit: Per h̄ em̄ q; dicitur natura tāgit ſbam rei. Et p hoc qđ dicit apta nata tāgit vtutem ei⁹ Et p hoc q; dicit fic facit tāgit opatōz debitā ei⁹ Similiter hoc signū ois hz ſbam signi vniuersalis. z vtutē que ē distribuere: z opatōz ei⁹ qñ actualiter distribuit: z in his tribus est p̄fectio ei⁹ Ad sc̄m dicēdū ē q; homo z hoiēs dr̄ñt. q; hō dicit istam spēm scōz

se que ē ꝑbilis Sz hoiēs in plī numero nō dicit spēz ꝫm se. sz multiplicatā actu scōm materiā indiduoꝝ numero diuersā Dñ ois in plī rō multitudinis fcē facit distributōz p diuersas materias z vult hꝝē tria appellata: Sz ois in singulari numero ex quo, respicit spēz scōm se z nō scōm materiā ididuoꝝ exigit eēntiā aptā natam ꝑti de plib⁹ siue actu ꝓticipeť a plib⁹ siue ab vno: z iō exigit tria appellata: aut vnū solū scōm naturā vlēm cui adiūgiť Quidā tñ dicūt ꝙ ois vult hꝝē tria appellata ad min⁹ Et dāt tlēm rōem Quotiēscūz signū vlē addiť termiō cōi: nō hñti sufficiētiā appellatoꝝ. recurrit ad nō ens. vt cū dicit ois fenix ē: q⁹ li fenix nō hz nisi vnicū suppositū. iō recurrit ad nō exītes fenices Et iō cū dr Omis fenix est. sensus ē. vn⁹ fenix q̄ ē ē Et duo fenices q̄ non sūt sūt Et iō dicūt has duas ꝓpōes eē falsas: q̄dā fenix nō ē. z ois fenix ē. z nō eē ꝺcōrias: q⁹ in negatiā supponit fenix q̄ ē. z in affirmatiā supponūtur fenices q̄ nō sūt. z sic nō est idē ībitū in vtraq; hoc ātē ꝑt multipliciter improbari. q⁹ in cōuenientia sequūť ex flō qđ supponūt. q⁹ supponūt ꝙ ois sp vult hꝝē tria appellata qđ supi⁹ oñsūē eē flm. ꝓterea vult aristoteles ꝙ ꝓpō in qua subiicit vlē vliter sūptū alicui ꝑto. ꝺdicat illi ꝓpōi negatiē in qua ībiciť vlē nō vlē sūptū eidē ꝑto. sz ille sūt tales. omis fenix ē: q̄dā fenix nō ē. g̃ sūt ꝺcōrie: qđ tñ ipi negāt: g̃ regula eoꝝ ē flā. Itē ad idē alia regula talis ē Termi⁹ cōis supponēs vel apponēs verbo pñtis temp⁹ simpliciter sūpto nō hñti vim ꝙliādi nec ex se nec ex alio: restringiť ꝑ his que sunt sub forma termi supponēt⁹. g̃ cū dr omis fenix. li fenix restringitur ꝑ fenice tm q̄ ē. z cū ipi⁹ non sit nisi v

nicū suppositū. g cū dicit omis fenix li fenix restrigitur ad supponēdū p fenice tm q est. ergo p illā regulā prius datā si signū vlē adueniat ei. non distribuit ipm nisi p vnico supposito. ergo regula eorū est falsa. ꝛ sup falsum fūdat qđ concedim9.

Primū pūctum est q hec lcio hz duas ptes jn pa auctor nr sex facit p ordine. Prio mouet vnā qoem: scz vtrū h° sigm omis exigit tria appellata 2° arguit duo argumta q fic. 3° arguit in oppm q ñ exigit tria appellata ⁊ ponit 4°2 rōes. 4° soluit duas pmas rōes. 5° ponit opiniōz aliq rū dicētiū q ois sp vult hz ē tria appellata fūdātiū se in vna regula in textu posita. Sexto improbat illā regl'am duab9 rōnib9 vt clare pz in textu. Jn 2a pte lcōnis ponit tria sophma q̄z dcī iātōz ponit auctor in textu. Pic nō q suppom ⁊ appellatū ⁊ inferi9 dr̄nt. Ná aliq̄ d2 esse inferi9 rcpcū supiozis. Et aliq̄ dz suppom qñ nō ē aptū natū existere in alio. Sz appellatū ē suppom vel inferi9 alicuius tij cōmunis actualiter existens

Secūdū punctū vt br̄uiter dicaī est q figm omis addit alicui tiō triplr. Do° termio plis numeri/⁊c Ip exigit pla appellata. j. pla suppota actual'r exñtia: q2 tūc addit tio cōi accepto p mom plū. Ao° addit termiō cōi in singulari hñti pla suppota actu ⁊ tūc omis cc̄ exigit pla appellata. q2 tūc distribuit ipm p omib9 suis inferiozib9 vl' pcatis. 3° addit tiō cōi nō habenti nisi vnicū suppom: tūc nō exigit tria vl' pla appellata sz solū exigit tūc terminū coēm sigre nām multis cōicabilē: vt omis sol/omis fenix. jn ill'at vl'itas termioz cōium saluaī ab vnico supto seu appellato adcēto. Alia clare patent

Queritur primo Vtrum h° sophisma sit vex. Omis hō in textu ē vn9 sol9 hō. Dico q ē fl'm pz q2 e9 ꝺcōzū ē vm aliqs hō nō ē sol9 hō: 2° ex eo se2 fl'm fic arguēdo. Omis hō ē vn9 sol9 hō/m'r est hō g m'r ē vn9 sol9 hō: ꝑñs ē fl'm: nā ex ipo se2 g m'r ē masculo. Jn oppm ar2 sophma ē vm. ꝓbaī. iste hō ē vn9 sol9 hō: ⁊ iste hō ē vn9 sol9 hō: ⁊ de alijs: g ois hō ē vn9 sol9 hō: ꝑnā tenz p inductōz. Dico pmo q ille singl'arcs sūt fl'e. ꝺa cū dr̄ iste hō ē vn9 sol9 hō/sensus ē q iste ē hō nō cū alio: q2 li sol9. j. nō cū alio vt pz 2° elēchoz. Dico 2° negādo ꝑnām nā ē ibi fallam ꝑñtis ab insufficiēti inducti one: pz q2 hō a pte sbti distribuit p tā femellis q̄z p masculo iō p ill' femell' si fiat inductio reddit fl'a. Aut si nō fiat inductio in ill' tūc ar2 ab insufficiēti enumratioē singulariū. Ar2 2° bñ se2. Tm vn9 sol9 hō ē hō: g omis hō ē vn9 sol9 hō ꝑña tenct ab exclusiā ad ci9 vl'em in terminis tñ positz. Añs ꝓbaī p e9 exponētes: vt vn9 sol9 hō ē hō: ⁊ nihil aliud ab vno solo hōie ē hō. j.2 ⁊c Dico q 2a exponēs ē fl'a. q2 feiā ē aliud ab vno solo hōie ⁊ tñ ē hō. Si ar2 3° qlibz hō ē vn9 sol9 hō g nulla m'r ē hō/2° ē fl'a: ⁊ tñ pmisse sūt vē. Dico q ꝑná nō valet. eo q nō buaī restrictō ex pte li hō: qđ in maiozi refiringit p masculo p li qlibz/⁊ in 2cl'one stat p masculo ⁊ femell' Cōtra. tu 2cedis maiorē ē verā scz qlibz hō ē vn9 sol9 hō. g se2 q soppisma erit vm/ꝑná ꝓbaī q2 eqalēt. Dico q nō. q2 in sophisme hō distribuit p masculo ⁊ femell': sz in alia p masculo tm

Queritur secūdo Vtr istō soma sit vm. Qlibz scis vl' nihil scis. Dico q ē fl'm ꝓbaī. q2 ē vna disiūctiā c9 vtraz ps ē fla. qđ ꝓbaī q2 ex ea se2 vm fl'm g ipa ē fla. Añs pz q2 bñ se2 qlibz scis l' nihil scis. sz

nō qȯlibz scis:g̃ nihil scis:ꝓnā tenet a tota difiūctiā cū destructioē vni⁹ptis ad alterā Et ꝓñs e fl'm g̃ aliq̄ ꝑmissay non minor g̃ maior qȯ ē so^ma Qȯ ät nih'l scis sit fl'm pz.qz tu scis òm eē:ꝛ òm scire ē aliq̄ scire qȯ ē ꝓdcōziū sophismatz g̃ ꝛc Ln oppo^m ar^a p inductōz h°scis vl' h° nō scis:ꝛ h°scis vl' ñ scis ꝛc de alijs g̃qȯlibz scis vl' non scis ¶ Dico q̄ male fit inductio:qz ex inductioē ſlarium ꝓdcōziox nō sc^z illatio ꝓziox:vt ſi velles ꝓbare istā tu es omis hō:vl' tu es nul⁹hō:ꝛ arguaꝛ sic:tu es iste hō.vel tu nō es iste hō/ꝛ tu es iste hō. vel tu nō iste hō.ꝛ sic de alijs g̃ tu es omis hō vel tu es null⁹hō Inductō nō vaz.qz dcā ꝑpō ꝛ so^ma fūt ypotetice difiūctiē ꝓstitute ex duab⁹ vlib⁹ ꝓziis. ideo inductō vl' des census dēt fieri copulatiu⁹ſb vtraq̄ vl'ium h°° Qȯlibz scis vel nihil scis:hꝫ scis ꝛ hoc scis:ꝛ h° scis ꝛc de alijs que inferūt istam.g̃ qȯlibz scis tūc vltra/hñ scis ꝛ hoc nō scis ꝛc de alijs q̄ inferūt istā g̃ nihil scis Ergo debz ex illis sic inferri so⁹ phisma/hoc scis ꝛ h° scis ꝛc de alijs.vel hꝫ nō scis ꝛ hꝫ non scis ꝛc de alijs g̃ qȯlibz scis vel nihil scis/ꝛ tūc añs est fl'm ¶ Si ar^a sic Nihil scis g̃ qȯlibz scis vl' nihil scis/ꝓnā tenet a pte difiūctiue ad totam Añs ꝓbaꝛ non aliq̄ scis. g̃ nihil scis: ꝓñia pz ab eq̄pollenti ad equipollens Añs ꝓbaꝛ in ferio quicq̄ dubitas illud nō scis/ſz aliquid dubitas.g̃ non aliq̄ scis ¶ Dico negādo ꝓnāz qz ar^a nō dis tributo ad distributū ex pte li aliq̄ qȯ nō distribuiꝛ in miōri ꝛ distribuiꝛ in ꝛclu sioē ꝛ ē ꝓ° vlis negatiā ꝛ tō nō ē in ferio Et ſi inferatur sic:g° aliq̄ nō scis.tunc bñ ar^a.ſz sicut ꝑmisse sunt vere ita ꝛ ꝓ°:ſz tūc nō ꝓbaꝛ qȯ erat ꝓbandū.

Arguitur primo. Ꝓresuppo^m ꝯonis:an omis exigit tria appellata. est fl'm g̃ qo ē tota inutil Añs ꝓbaꝛ qz ꝑsupponit q̄ ly omis ꝑt addi ℔io nō hñti/nisi vnū suppo^m ſz h° est fl'm:ꝓbaꝛ qz ista ē inepta ois sol.patz.nā dicit phs ꝑmo celi q̄ de duob⁹ nō posſum⁹ dicere omis ſz de trib⁹. sed nō sunt tres soles nec duo ji nō ꝑt dici omis sol ¶ Dico lz in pli nō posſz apte dici omis soles/tñ in singulari bñ ꝑt dici omis sol Et rō ē vt d^z in textu q̄a ti⁹cōis in pli dic spēm ñ ſm sc:ſz multiplicatā actu p pl'a indiui^a jō tūc li omis exigit pl'a appellata Sz ti⁹cōis in ſlari dicit spēm scōm sc:nō p suppo^a actu multiplicatā Jdco li omis tūc nō exigit pl'a suppo^a ſz solū q̄ ille ti⁹cōis ſcet naturā aptā natā ꝑti de pl'ib⁹. ¶ Repl'r ſi li omis posſz addi ℔io nō hñti pl'a suppo^a.g̃ eadem rōne posſz addi ſlari termio Et q̄ sicut ista ē ꝓgrua ois sol. jta ꝛ ista omis soztes:ſz hoc ē fl'm j² solutio fl'a/ꝓnā tenz qz li omis hz cē⁹ im'ta sup^a in vtraq̄ ozōe ꝛ ē ꝓuenīē^a tu accñtib⁹ grāmaticalib⁹ Dico q̄ ñ ē sile qz cū dico omis sol jbi omis addiꝛ ℔io cōi/q̄ lz actu nō hz pl'a sup^a tamē apt⁹ nat⁹ ē hr̃e pl'a sup^a Sz cū dico omis soztes jbi omis addiꝛ ℔io ſlari cui vt sic repug nat hr̃e pl'a sup^a ꝛ ita sol ꝑt nām pl'ib⁹ cōicabilē:ſz soztes ꝑt indiui^m incōica^e/ jō ñ ē sile Et liz sit ꝓuenīētia accñtiū grāmaticaliū tñ h° non sufficit ſz req̄rit² ꝓpoꝛ°distributētis ꝛ distribuibilis.

Arguitur ſcōo ad ỽificādū ꝓpoēm vl'em pl⁹req̄riꝛ q̄ ad ꝓpoēm p⁹ sup^a vl' appel^a g°ad ỽificādū vl'em req̄riꝛ pl'a.g̃ li omis ad min⁹ exigit tria ap pellata ¶ Dico liz q̄tū ad modū enūciādi pl⁹req̄riꝛ ad ỽificādū vl'em q̄ ꝑti^{2m} eo q̄ ꝑtū denōt² in esse ſbto ꝓ omib⁹ suppositis nō tñ pl⁹req̄riꝛ ſm rē ꝛ q̄tū ad appellata vel sup^a ¶ Repl'r ſm rē ad ỽificādū istā omis hō trahit nauem req̄rit actu pl'a sup^a q̄ ad verificādū istā q̄dā hō trahit nauē j² solu° fl'a Dico q̄ liz ita fit in illis:vbi li omis addiꝛ ℔io cōi nō hñt pl'a sup^a Nam ad ỽificandū istā vl'em Omis sol lucet nō pl⁹re req̄riꝛ q̄ ad ỽificādū hanc ꝑticularem q̄dam sol lucet

Arguit tercio. Hoc signū omis denōt ẽm cōem cui adiungit teneri pro plib⁹: sz qñ addit tio cōi nō hñti nisi vnicū appellatū, ad ditio est fla z indebita ¶ Dico q̄ sig^m ꝓle denōt ẽm coem cui addit teneri pro plib⁹ nō fim^r: sz sb ꝓditioe scz si hēat pla sup^a: Alij dicūt q̄ si li omis addatur tio cōi ñ hñti nisi vnū sup^m vt omis fenix ẽ: q̄ ibi fenix distribuit ꝑ fenicibus uō exñtib⁹ vtz in textu Sz auctor h⁹ re ꝓbat duab⁹ rōib⁹ Dz ꝑ ar^a vi^a q̄ bene dicant Illam ti⁹ cōis sepissime supponit ꝓ nō exñtib⁹. vt eclipsis erit. rosa ge nerabit Dico vm ẽ respcū copule de futuro/sz ipi dixerūt q̄ etiā respcū ly est copule de ñti vt omis fenix ẽ

text⁹ cōcedit istā Omis fenix ẽ. sz ꝑ. ipa est fla/ꝓbat

Arguitur quarto. q̄ sua ꝓdcōzia ẽ va g̃ ipa fla Añs ꝓbat de ista. aliqs fenix nō est: pz: q̄ aliquis fenix ẽ corrupt⁹ g̃ aliqs fenix non est ¶ Dico q̄ ibi ar^a ab amplo ad non amplū: q̄ fenix in añte stat ꝓ ñtib⁹ z pteritis/in ñte so lum stat ꝓ ñtib⁹ ¶ Recipr hic ar^a sine ampliatoc/ sz p syllōm expositoziū Hoc ẽ vm Aliquis fenix non est/z h⁹ est suū ꝓdcōziū: g̃ suū ꝓdictoziū ẽ veruz. Maioz ꝓbat Illam iste fenix nō est: demrando fenicem futuz: g⁹ aliquis fenix nō ẽ. ꝙñ tenet a singulari ad ꝑticularem: sicut iste hō currit/g̃ aliquis hō cur rit ¶ Dico negādo ꝙñm: q̄ fenix in añte capit ꝓ fenice futuro/z in ñte ꝓ ñti Et g⁹ ad debite arguēdū deberet sic ꝓcludi: iste fenix non ē demrándoiste nicē futuz g̃ aliqs futurus fenix non est: z tūc ꝓcedit ñs sicut añs

Decūda ps lectionis

Scūm ꝑdcā querit de hoc sophisimate. Dois hō ẽ et qlibz drās ab illo ẽ nō hō. Probatio hec ẽ copulatiā c⁹ vtraq; ps ẽ va g̃ ipa ẽ va Improbatio Omis hō ẽ sz qlibet drās ab illo ẽ nō hō: sortes ẽ hō: z qlibz drās a sor te ẽ nō hō: qz ẽ flm: q̄ hec ẽ vna copulatiā c⁹ altera ps ẽ falsa. g̃ ipsa tota est flā Solutio ꝑma ẽ simpliciter vera. z improbatio peccat penes fallaciā ꝙñtis: quia drās ab oi hoiẽ in mi⁹ ẽ ꝑticularis drās a sorte. q̄ drās ab omi hōie supponit solū ꝓ alqs reb⁹ ab hōie Dz drās a sor te supponit pro eisdem. z etiam pro alqs hōib⁹ a sorte Unde bene sequitur drās ab omi homie: ergo drās a sorte: z ẽ loc⁹ a pte subiectiua ad suū totū Dz si huic o rationi. drās ab omi hōie apponatur signū erit ꝓcessus ab inferiori ad supi⁹ cuz distributione. z sic incidit falla ꝙñtz i i ꝓbatioē ẽm vnū ꝓcessū: q̄ duplex ẽ ꝓcess⁹ i i ꝓbatōe. q̄ bñ se⁹ ois hō ẽ g̃ sortes ẽ: loc⁹ a toto i ꝑticsz si sequitur hoc est drās ab omi hoiẽ. ergo drās a sorte. sz ẽ fallacia cōsequētis. sicut hic: ois hō ẽ. ergo oē aiāl est.

Item queritur de hoc sophismate Omīis hō ⁊ ali⁹ hō sunt Probatio sortes ⁊ ali⁹ hō sūt. plato ⁊ alius hō sunt. ⁊ sic de alijs. ergo oīis hō ⁊ ali⁹ sūt Improbatio li ali⁹ ē relatiū diuersitatis sbie g̃ supponit p diuerso ab hoiē. sz non ē ali⁹ hō ab oīi hoiē. ergo p̄ma ē flā. Solutio p̄mā ē simpliciter flā. ⁊ probatio peccat scōm fallām figure dcionis a plūb⁹ determiātis suppōnib⁹ ad vnā determiātam. q̄ iste termin⁹ hō hz determinatam suppoēm in p̄missis ⁊ in conclusioē Itē probatō peccat p̄m fallaciā accītis. q̄ liz sortes ⁊ plato ⁊ sic ō alijs inferāt oēm hoiēm scōm se/non tñ sub hac copulatione. oīs ⁊ ali⁹ homo sunt. vt cū dr oīis hō ⁊ ali⁹ hō sunt Sicut cognosco cozusc̄ p̄m se. nō tñ sub hoc accīte q̄ ē venire Dñ talis dar regula quotiēscūq; aliq̄d seq̄tur siue conuenīm siue nō: Si aliq̄d conueniat vni: q̄ nō cōueniat alteri. ⁊ p illud cui conuenit inferat ō eo cui nō cōuenit sp ē fallā accītis: hō ē. ergo sbia ē. ⁊ species conuenit hoi ⁊ ñ subtātie. ideo si p hoiēm inferat spēs de subtātia ē fallā accītz. vt hō ē spēs: ergo subtā tia ē spēs Sil̄r hic. risibile ē ppriū. ergo hō ē ppriū

Itē queritur de isto sophisuate. Omīis hō ē omis hō Probatio sortes ē sortes. plato ē plato ⁊ sic de alijs. ergo oīs hō ē oīs hō Et vt vult boeci⁹ Nulla ppō ē verior illa in qua p̄tur idez de seipso: sz sic est hic. q̄ oīs hō p̄tur de oī hoiē. ergo nulla ē verior ipa Improbatio sua ꝓdcōria ē ba. s. quidā hō nō ē oīs hō: ergo ipā est flā Itē ad idē. oīs hō ē oīs hō. sortes ē homo ergo sortes ē oīs homo: sp̄illogism⁹ ē in dar̄ij: conclusio ē flā. ergo aliqua p̄missa z. nō minor. ergo maior q̄ ē sophisma. Solutio p̄ma ē simpliciter falsa ⁊ probatio

peccat scom cõsequẽs ab insufficiẽti enumeratione singulariũ. qz cũ illis quas assumit. debet assumere has a pte subiecti. sortes ẽ oĩis homo. plato ẽ oĩis hõ. z etiam istas a pte p̃ti: ois hõ ẽ sortes: ois hõ est plato z sic de alijs. quas dimittit. z sic peccat ſm ꝓns ab insufficienti enumeratione singulariũ. Ad aliud dz qꝫ ibi ñ p̃tur idẽ de seipso. sz p̃tur ois hõ de hoimẽ sũpto ꝑ qualibet sua pte

Queritur primo Quod est p̃m sophisma hꝰ lcõnis. Dico istud ois hõ est z qõlibz dz̃ns ab illo ẽ nõ hõ. Istud sophisma est ỽm qz ẽ una ypotetica copulatiũ cꝰ vtraqꝫ ps est vera vt notũ est. qz restringit ibi hõ ꝑ p̃tib⁹ tm̃. Ertiã secũda ps ẽ vera: qz hꝰ relatiñ illo supponit ꝓ su se diſtributiue ꝑ omĩb⁹ hõib⁹ p̃ñib⁹ sicut suũ añs/z ita sensus ẽ qꝫ qõlibz ens ab oĩni hõic dz̃ns ẽ nõ hõ qõ ẽ ỽm Et ad improbationẽ ñdet auctor qꝫ ẽ fallacia ꝑtis qz dz̃ns ab omi hõic ẽ in min⁹ q̃ dz̃ns a sorte: hꝰ fũdat in una regula posita tractatu octauo de relatiuis diuersitatis: qꝫ ẽ bona ꝓña aliud ab ajãli g aliud ab homine Sz nõ qñ vz aliud ab omi aiãli. g aliud ab oi hõic z̃ Sz possũ arguere ꝫ illõ qõ auctor dicit ibi. Qñ bñ sequr̃ dz̃ns ab omi hõic g dz̃ns a sorte. qꝫ ibi fit loc⁹ a pte subiectiã ad to⁹ Contra in añte li hõic supt̃ detiãte p regl'am. Quicqd mobilitat imobilitatũ vtz p 2am regulã õ suppõe detiãte lcõe z ibidẽ p sextã regl'am de suppõe ꝓfusa distributiã gulla ꝓnã nõ valz qñ ar² ibi ỽtual'r a pticulari ad singl'arẽ sicut hic Ab aliq̃ hoiẽ dr̃t: g a sorte dr̃t. quid ad ꝫ dicẽt ſ flinq̃ cl⁹ ẽ fl'a Diõr ꝓbat ꝑ por. dicẽtẽ: sortes siue sit siue nõ sp ẽ hõ/z aiãl Dico liz abã nõ ẽ ñ hõ sim². ẽ tm̃ nõ hõ extñs. ꝑq tenet in 2ª pte sophismatꝫ Sz ar² sco sic bñ sc². sortes nõ ẽ oĩis hõ: g sortes dr̃t ab oi hõic qõ ẽ fl'm cũ ñ dr̃t a seipõ Dr q̃dã negãdo ꝓnãz qz negaº inclusa in dr̃t posito in ꝓñte pl⁹ negat q̃ negaº ꝑtã in añte Sz hꝰ ẽ manifeste fl'm: qz vtraqꝫ negaº impedit ꝑ fig^m vl'e oẽ: z io tiꝫ se quẽs stat detiãte p regulã q̃dã mobilitat imobilitatũ cẽ Et io ꝓña ñ ẽ negãda qz tij supponũt codẽ mõ Et qñ d² vltra qõ ẽ fl'm qz sortes ñ dr̃t a seipõ Dico ꝙ ñ se² ex illo añte. sortes differt ab omi hõic g differt a seipo: qz ibi ỽtual'r ar² a pticulari ad singl'arẽ vt dcm̃ ẽ z ẽ fallaª ꝓntis.

Querit secundo Quod est 2m sophisma Dico istd. ois hõ z aliꝰ hõs sũt qõ ẽ fl'm vt ꝓbat auctor maꝯ Et ad argumtũ appn ter ꝓbãs ipm cẽ ỽm Dr ꝙ ibi ꝓmittit dupl'r fallã vt clare pz in textu. Ar² bñ sc² omis hõ/z hõ pictꝰ sũt: sz hõ pictꝰ ẽ aliꝰ hõ ab omi hõic: g omis hõ z aliꝰ hõ fert hoiẽm pictũ z in ꝓñte refert hoiẽm viuũ cꝯ ẽ ibi fallaª cõsequentis Sz ar² 2º sic Omis hõ nõ ẽ hõ solꝰ g omis hõ z aliꝰ hõ sũt Dico ꝙ li solꝰ ꝑt excludẽ ab omi hõic sim² z añs ẽ fl'm Vel ꝑt excludere ab omi hoiẽ detiã to figillatim capto cꝯ ẽ ỽm/z hoc mõ nõ valet ꝓñia

Queritur tercio. Qõd ẽ 3m sophisma Dico istd Omis hõ ẽ ois hõ: qõ ẽ tiã fl'm Sz ꝑbat auctor ipm cẽ duabꝰ rõnibꝰ qꝫ

soluit vtz in textu. ¶ Si ar⁹ Omis hō ⁊ omis hō sunt idē. g̃ vnū p̄t p̄i de alio ⁊ p. ꝑns sophisma est v cx ¶ Dico q̄ si omis hō ⁊ omis hō capiāt⁹ māl'r sic sē eadem/ꝛ sophisma ē vm in suppōe māli Sz si capiāt p̄tiue sic nō sūt cadē illa omis hō ē omis hō. li omis po^m a p̄te p̄ti ē ps p̄ti: sz po^m a tpe sb̄ti nō ē ps sb̄iecti Et cā ē q̄ fig^m positū in p̄to nō agit nisi in p̄tū: ⁊ po^m a p̄te sb̄ti agit in sb̄iectū ⁊ p̄tum: g̃ q̄ rōne essz ps sb̄ti. eadem rōe essz ps p̄ti

Sequitur de hoc signo null⁹ qū̄ ꝓcat. qm̄ vniuer saliter negatiue. Dñ̄ sig̃t idem sicut hoc signū̄ ois cum negatione postposita. ⁊ ideo omis non. ⁊ null⁹ equi po.lent De hoc signo null⁹ talis dat̄ regula Quo tiens scūq̄ hoc signū̄ null⁹ adiūgitur immediate termiō cōi cōfūdit ip̄m mobiliter distributiē: ⁊ similiter termi nū sibi adiūctū mediate. vt null⁹ hō est asin⁹ Dñ̄ p̄t fie eri descensus sub subiecto sic. ergo sortes nō est asinus ⁊ plato nō est asin⁹. ⁊ sic de alīs: ⁊ etiam sub p̄to.

Scūm p̄decā queritur de hoc sophismate: null⁹ hō ē omis hō Probatur sic. sortes nō ē omis hō Plato non ē ois hō. ⁊ sic de alīs ergo p̄ma ē ꝺa. Vel sic sua con tradcōia ē falsa sz quidā hō ē omis hō g̃ p̄ma vera. Contra ibi p̄tur oppositū de oppositō g̃ ꝓpō est falsa

Solutio p̄ma ē vera. Et ad improbationē rn̄det̄ p interemptionē. q̄ nō p̄tur ibi oppositū de oppositō sed remouetur omnis hō ab hoiē sūpto ꝑ quolibz suo suppositō: ⁊ hoc est verū. Sequit̄ de hoc signo ni hil qō sig̃t idem qō null⁹. sz includit in se terminū reci pientem suam distributionē: q̄ nihil ē signū vl'e cum negatione: ⁊ termin⁹ recipiēs ei⁹ distributionem.

Secum hoc queritur de isto saphismate. Nichil vidēs ē aliquid vidēs Probat̄ sic. ñ hāc rē vidēs ē aliq̄d vidēs: q̄ ñ vidēs sor. ē vidēs plōem. ⁊ ñ illā rē videns

est aliquid videns ꝛ sic de alijs. ergo nihil videꝫ ẽ aliq̃d videꝫ ergo ꝓpa ẽ ba Contra ibi ꝑtur oppositū de oppositō ergo loquutio ẽ fla Quidā distingūt nihil videns ẽ aliquid videꝫ. eo ꝙ hec dcio nihil ꝑt eẽ accl casus. ꝛ ẽ sensus: nullā rẽ videꝫ ẽ aliq̃d videꝫ: vel ꝑt esse ntl casus: ꝛ ẽ sensus. nulla res videꝫ ẽ aliq̃d videꝫ ꝛ ꝫm hoc ponūt ãphibologiã ex ꝑte casus. sz hoc nō soluit. ꝙ in utroq; sensu ẽ falsa Hz alij distingūt hãc iterū nihil videꝫ. eo ꝙ negatio in hoc termio nihil ꝑt negare ꝓticipiū ꝓiō positū: ꝛ ẽ sensus nullā rẽ videꝫ est aliq̃d videꝫ. ꝛ sic ẽ diuisa. vel ꝑt negare hoc ꝩbū ẽ: ꝛ tūc ẽ sensus: quamlibz rẽ videns nō ẽ aliquid videꝫ ꝛ sic ẽ cōposita. Hz hoc non soluit ꝙ in utroq; sensu ẽ falsa cū oppositā ponãtur circa idem Solutio dicẽ dū ẽ ꝙ ꝓpa simpl'r ẽ falsa: ꝛ probatio peccat penes fallām figure dcionis a pluribꝰ determiãtis ad vnã determinatã hꝰ termiñ videns. ꝙ in premissis hz suppōz determiãtaz ꝛ in cōclusioẽ similiter. Vel peccat scdm fallām accitꝰ: Nã q̃uis videre cōicatur oibꝰ scdm se: non tñ ꝫm hoc ꝙ vnisūtur in hoc toto nihil videꝫ Dñ totū accidit ꝑt: ꝛ esse videꝫ aliquid assignatur utriq; inesse Sciẽdum ꝙ oẽs ꝑmisse sunt duplices. ꝙ negatio ꝑt dcl'iãre ꝩbū vel ꝓticipiū vt dcm ẽ ꝓpa Dñ ãtiq; posuerūt premissas esse duplices ꝓpter talẽ regulã quã dabãt Quotiensl cūq; negatio ꝛ distributio includūtur in vno termiō cū distributio posita in obliquo nō possit in ordẽ attingere ꝩbum ita neq; negatio. Item idẽ ẽ iudiciū de istis sophismatibus. Nullū caput habens ẽ aliquod caput habens Ñ nullo homine dñs est ab aliquo hoiẽ dñs

Ista lectio habet duas partes.

In prima auctor ponit duo sophᵐᵃ cū vna regula ⁊ ponūt duo alia cē textū. cū argumētis ¶ In 2ª pte ponūt duo sophismata vnū de vtercq; aliud de neut

Primū punctum huiꝰ lcōnis est circa istud sophᵐᵃ. Nullꝰ hō ē omnis hō: qđ ē vm. vt ꝓbat auctor dupliciꝰ p°° p'ciꝰ descentes vel inductionē Alio° p eiꝰ ꝓdcōzium Si petas q̄liter supponit ptū, ppōnis ⁊ quō debz descendi ſ̄ pto: Dr̄ q li homo in pto suppouit determinate, ppter duo signa aut ꝓfuse tm̄ ꝑm alios Sz totale ptum scz omis hō supponit ꝓfuse distributiue qz ē ptum vl'is negatiue Et dēt sic descēdi: g̃ nullꝰ hō ē hᵒ exñs ōnis hō: ⁊ nullꝰ hō ē hᵒ exñs omis hō ⁊ sic de alijs Dñ sicut hec est va Nullꝰ hō ē omis hō. ita ⁊ hec nullꝰ hō ē nullꝰ hō: qz ibi remouet cē nullī hoiem ab hoie, p q̄libz supposito Dñ ista nullꝰ hō ē nullꝰ hō equipollet huic. omis hō ē aliq̄s homo p quartam regulam eq̄pollentiarū

Secūdum pūctū est q hᵒ signū nihil dr̄t a nullꝰ qz includit in se t̄m receptiuū sue distributionis: vt nihil. j. nulla res hᵒ ät nō facit li nullꝰ Sz ꝓueniūt in hᵒ q sicut nullꝰ distribuit t̄m sequētē ipm tā mediate q̄ imᵉᵉ Dr̄ nihil distribuit t̄m inclusuz tc̄ terminū imediate sequētē. ⁊ ē minū exp̄ssum tc̄ mediate sequētē dū sit distribuibil': ⁊ hᵒ maxime est nti casus: Nam tūc eꝰ distributio pt fieri sup̄ p̄um ⁊ fil'r negatio pt fieri sup̄ copulam. sz si sit acci casus tūc distributio inclusa nō distribuit ptū. ⁊ ecꝯ nega nō pt fieri ad copu'ā Istud ꝓbat auctor p vnā regl'am quā auctor ponit scz Quotiēscūq; nega° ⁊ distributio includūt in vno tio obliq̄ casu: cū distributio nō pt attingere ad ptū, ita neq; nega° Et iō si petat quō sup^m terīm haꝛ ppōnū nihil videꝰ ē aliq̄d videꝰ. nullū caput hns ē aliq̄d caput hns. ¶ Distinguēdū ē vl' sig̃ sunt nomiātiui casus tūc oīa supponūt distributiē Si sint acci casꝰ: tūc ꝑm aliquos sup^m ꝓfuse tm̄ p sextam regulam de suppositione ꝓfusa tantum. sed supponāt determinate scōm auctorem in textu q̄ exp̄sse hoc dicit

Queritur primo Utrū hᵒ sophisma sit vm Nihil ⁊ chimera sūt frēs ¶ Dico q ipm ē vm. ꝓbat. qz ē vna vl'is cuiꝰ q̄libz singularis ē vera Paz de ist': nec hoc ⁊ chimera sunt frēs: nec hᵒ ⁊ chimera sūt frēs. nec hᵒ ⁊ chimera sunt frēs g̃ tc̄ Scdo ꝓbat eꝰ ꝓdcōzium ē fl'm g̃ sophisma verum Añs ꝓbat vt aliq̄d ⁊ chimera sūt frēs q̄ est fl'a. pz. qz bene sc̄ aliquid ⁊ chimera sunt frēs. g̃ aliquid ē frater alicuiꝰ: ⁊ chimera ē frater alicuiꝰ Et vltra chimera est frater alicuiꝰ g̃ chimera ē qđ est impossibile. g̃ ⁊ ꝓdictorium est impossibile ¶ Arguit ipm̄ ē fl'm. qz ex ipso sequit falsum hoc mō Nihil ⁊ chimera sūt frēs: sz oēs frēs sūt entes seu exñtes. g̃ nihil ⁊ chimera sunt entia. g̃ vtrūq; istorū ē ens Et sc̄ vltra vtrūq; istoꝝ est ens. g̃ nihil est. ens ⁊ chimera est ens Ad illā ꝓnām nihil ⁊ chimera sunt entia g̃ vtrūq; est: negando cā Et si ꝓbet per fil'e: sortes ⁊ plato sunt entia / g̃ vtrūq; ē ¶ Ad hoc dico q nō est fil'e. qz in ꝑma ꝓnā ex negatiā nihil ponēte infertur affirmatiā / sz in secūda ex affirmatiā infertur affirmatiā ¶ Si arᵍ nihil ⁊ chimera sunt frēs g̃ carnales vl' spūales Concedo vtrūq; Et vltra nihil ⁊ chimera sunt frēs carnales g̃ chimera hz frēm. nego qđ ꝓnā. qz ex negatiā non sequit affirmatiā Et si ꝓbet p simile. sortes ⁊ plato sunt fratres: g̃ sortes hz frēm. Dico q nō ē sil'e vtz supra

Queritur secūdo. An istud sophisma sit vm Nihil ⁊ aliq̄d sunt frēs ¶ Dico q ē fl'm ꝓbat qz eiꝰ ꝓdcōziū ē vm vtpz de ista Aliq̄d ⁊ aliq̄d sunt frēs. qz hñ t se sicut vl'is negatiā ⁊ ꝑticularis affirmatiā cū alijs requisitis Da sit vm / pz / demrando duos frēs: bene sc̄ hoc ⁊ hoc sunt

frēs:hº ꝛ hoc sūt aliquid ꝛ aliqđ ꝯ aliquid ꝛ aliquid sūt frēs. ¶ Sccđo ꝓbaī qa habz multas descendētes falsas pz demrādo frēs/nec hoc ꝛ aliqđ sūt frēs. nec hoc ꝛ aliquid sūt frēs ꝛc que sunt tlc ¶ In opm arguiī demrātis nō habētib⁹ trēs iste sunt vc.nec hoc ꝛ aliqđ sunt frēs:nꝯ h ꝛ aliqđ sūt frēs ꝛc de alijs ꝯ nihil ꝛ aliquid sunt frēs ¶ Dico negādo ꝓnām qz tūc ē fallā ꝓñtis. cū nō arguitur a singularib⁹ sufficienter enumeratis ¶ Si dicaī ille plares negatine inferūt is tam pticularē ꝯ aliqđ ꝛ aliqđ nō sunt frēs Cōcedo Et vltra jsta pticularis ne gatia ē va ꝯ illa affirmatiua ē falsa.aliqđ ꝛ aliqđ sunt frēs:ꝛ illa ē ꝓdcō sophis matis ꝯ sophm ên ¶ Dico negādo pnā ꝓnāz qz duc sb ꝓpie possūt sil'ē ve ¶ Si arꝝ ꝗcūqꝫ rc demrāta hec ē va hoc ꝛ aliqđ nō sunt frēs ꝯ nihil ꝛ aliquid nō sunt frēs ¶ Dico ad añs liz demrāta,quacūqꝫ rc nō hebētc frēm sit vm.tamē demrāta rc hñte frēm sp est flm

Arguitur primo Jsta est fla null⁹hō est oīis hō. ꝓbaī qz descēdē do sb ꝑto descendētes sunt falsc ꝯ null⁹hō ē iste,hō vel null⁹hō est iste hō.q,sunt ffe ¶ Dico ꝙ hō nō est totale ptū ꝛ totale,extre mū ꝓpōnis:lz hoc ꝓplexū Oīis hō sb quo debz fic descēdi.null⁹hō ē hoc qđ est oīis hō:ꝛ null⁹hō est hoc qđ ē oīis hō ꝛ sic de alijs ꝛ ille sunt vc ¶ Repz bene seqr null⁹homo ē oīis hō ꝯ nr ll⁹hō est sortes:ꝓnā tenet a toto in quāti tate vel ab vli ad ptem.qz sortes videī ꝓtineri sb ꝑto sicut iu fli afin⁹nō ē oīs illo ꝑto oīis hō:lcz null⁹homo ē oīis hō.ꝯ null⁹hō est res vel hoc qđ est ō uis homo Et liz sortes ꝓtineaī sb li homo.non tū sb ly omne quod est omnis homo:quia ꝑ nullo supponit

Arguitur scđo jlla ꝓpō est falsa.cꝰ ptuz de nullo vificaī de quo ve rificatur sbtnm/lz sic ē de sophismate.pz qz sbtū.scz null⁹hō verificaī de asino de lapide ꝛc ꝛ tñ de nullo illorum verificatur hº ptū oīis hō ¶ Dico sicut li null⁹hō negatiue ꝛ ꝑcatiue captum verificaī de hu manus vt asin⁹ ē null⁹hō Jta ꝛ li oīis homo negatū verificeī de li asin⁹: vt asi⁹ ē nō oīis hō ¶ Hic aduerte ꝙ li null⁹hō ꝑt capi dupl'r Dnoº materialr ꝑ to to in ꝗtitate: vel positiue ita vt vtute intellcūs capiaī ꝑ rc: q̄ est null⁹homo. vt ꝑ asino ꝛc sic sophisma ē fl'm Alº capiī ꝑcatiue jta ꝙ homo sit sbtum ꝛ nō hoc totum null⁹hō:ꝛ sic est vm ¶ Si arguaī null⁹homo ꝛ oīis hō ꝓcianī sed null⁹hō verificatur de nullo hōie ꝯ oīis homo nō vificaī de nullo hōie ¶ Di co ꝙ ꝓcia bene verificanī de eodem negatiue: vt rubeum ē quod non est albuz nec nigz ¶ Si arꝝ bene seqr null⁹homo ē oīis hō.ꝯ oīis homo ē null⁹hō. ꝑ ꝓcessionē sed ꝓcertens est fla jꝝ ꝛ ꝓcersa qđ est sophisma. ¶ Dico ꝙ male ꝓcertit.debet em sic ꝓcerti:ergo nihil exñs oīis hō est aliquis hō Et ista nul lus homo est null⁹hō.ergo nihil exñs nnll⁹hō est aliquis hō:

Arguitur tercio Contra hoc signū nihil . Oīe signū distributiū dēt figze aliquid scz dispoēm sbti inctū sbtuz ē.lz nihil non ē hmōi qz nullam rem ꝑt ¶ Dico lz nō ꝑt aliquam rem positiue tñ ꝑuatiē ¶ Reple nihil ꝑt tm susceptim sue distributionis.ꝯ ꝑt aliquid positiue. ꝛ per ꝓns est ctiam equiuocū ꝛ ita sophma deberet distingui. ¶ Dico ꝙ formaliter ꝑt dispoem ꝑuatiue ꝛ includit tm positiue mālitr: Dico vltra ꝙ importat ista duc: per modū vnⁱ jdco non est cq̄uocū

Arguitur quarto Nullū sincathegrema ꝗtuz ad ptū debet reiterari in minori ꝓpoē:lz nihil ꝑt reiterari in minori ꝓpōe: ꝯ non est syncathegrema. ¶ Dico ꝙ liz ꝗtum ad suū matetiale reiteret in mi

nozi non tamen q̄tū ad formtle ¶ Si ar⁹ contra regulam text⁹ distribu⁹ im-
portata p hoc signū nihil fertur in ptum materiale: negatio vo in copulā. ꝛ nō
sup̄ ptum materiale g̃ regula falsa ¶ Dico lz negatio primo ꝛ p se feratur in co
pulam. tamen ex pñti bene ferī in ptum māle distribuēdo ipm

Secunda pars lectionis.

Sequitur de signis distributiuis duoz vt sūt neu
ter vterq; Et differūt a predictis. quia omnis nullus
z similia distribuunt pro oīb⁹ indiuis termī cōis: lz
vterq; z neuter solum distribuūt pro duob⁹ per demō
strationem vt vterq; istorum. Sc̄dm dcā querī de
hoc sophismate Ab vtroq; istoz enūciatū est verū. po
sito q̄ sortes dicat deū esse: plato vero dicat hoiēm eē
aiāl. z ambo dicant simul hoiēm esse asinū: z ip̄i duo
demōstrentur p pnomē istoz Probatio. a sorte enūcia
tum ē verū: a platone enūciatum ē veruz: ergo ab vtro
q; istoz enunciatū est vm

Contra ab vtroq; istorum enūciatum ē verū. lz ni
hil enūciatum est ab vtroq; istorum. nisi hoiēm esse asi
nū. ergo hoiēm esse asinū est verum.

Solutio prima est vera z probatio peccat scdm fal
laciam accidentis sicut habetur ab aristotele hec pro-
positio ponitur esse vera Omniuz contrariorū eadem
est disciplina. z tamen nulla particularis disciplina ē
omniū contrarioz sed disciplina cōiter sumpta Dñ hic
est fallacia accītis Omniū contrariorum eadem ē dis
ciplina. sed nulla ē disciplina nisi hec vel illa z sic de a-
līs: ergo oīm ꝯrioz hec eadē ē disciplina vel illa qđ est
flm Similiter hic homo ē species. sed null⁹ est ho-
mo nisi sortes vel plato: z sic de alīs. ergo sortes ē spe
cies vel plato z sic de alīs

Et ita est fallacia accidentis in ꝓpoſito. quia hꝫ dcīo enūciatū ꝫ hec dcīo vez tenent ꝑ ipō in cōi ꝫ ſic ab vtroq; iſtoꝝ enūciatū eſt vm: Vñ enūciatū non tenetur ꝑ ꝓticulari enūciato ab vtroq; Vñ ꝓticulare enūciatū ab vtroq; accidit enūciato in cōi ſicut ꝓticulare inferiꝰ accidit ſuo ſupioꝛi. ꝫ verū aſſignatur vtriq; ineē Et ap pellatur ſupiꝰ hic. omne qꝫ eſt maiꝰ ſiue ſit eſſentiale ſiue accīt̄ale Quidā tñ dicūt qꝫ ꝓmā eſt ſimpliciter flā. ꝫ dicūt qꝫ enūciatū accipitur ꝑ ꝓticulari enūciato ab v troq;: ſimiliter vm ꝑ ꝓticulari vero Et fallacia peccat ſcōm fallām figure dcōnis a plur hꝰ determinatis ad vnā determiātā huiꝰ termi enūciatū. ꝫ huiꝰ termi vm ſed ꝓma ſolutio melioꝛ eſt ꝫ ſubtilioꝛ. Queꝝtur de hoc ſigno neuter qō ēcat idem qō vterq; cū negatioē ſi bi ꝑpoſita Vñ ſicut nullꝰ de ſe hꝫ diſtributōꝫ ꝫ negatio nē Similiter ꝫ neuter. ſꝫ neuter ē diſtributiū duoꝝum tm̄ Vñ queritur de hoc ſophiſmate Neutꝝ oculū ha bēdo tu potes videre Probatio: dextꝝ oculū ſi habēdo tu potes videre: ſiniſtrū oculū nō hñdo tu potes vide re ergo ꝓmā eſt va. Contra neutrū oculū hñdo tu potes videre: g̃ ſi neutrū oculū hēs: vel dū neutrū ocu lū hēs tu potes videre. qō eſt flm̄: ꝓma pꝫ qꝫ gerūdia i do habent reſolui ꝑ dū ꝑ ſi vel qꝫ. ſed vtroq; mōē flā: g̃ ꝓma eſt falſa Solutio ꝓmā eſt falſa Et ꝓbatio peccat ſcōm fallām accīt̄is ꝙa poſſe videre cōuenit ꝑti bus ꝑm ſe ſꝫ ꝑt ſunt diuerſe. ſꝫ non cōuenit eis ꝑt ſunt vnite in toto.

Vnde hoc patet per ꝓmā regulam cū ad ꝑtes ſequa tur totū vt ꝑtās videdi cōuenit ꝑtibꝰ ꝫ nō toti: Jō ſi ꝑ tes inferātur de toto: ibi ē fallā accīt̄is

¶ Hic auctor in secūda h⁹ lcōis pte dcr iāt de signis distributiuis duor⁹ q̄ sūt vterz ⁊ neuter Vñ sicut se hñt adinuicē omis ⁊ null⁹. sic se hñt vterq; ⁊ neut Et ponit auctor nr̄ duo soph^{ta} in textu vnū circa vterq; Aliud circa neuter. ⁊ q; ista plana sunt jō ponētur duo alia.

¶ Queritur p̄imo Vtrū istō sophisma sit vm. Tu es q̄libz vel tu differs a quolibz Dicūt aliq̄ q̄ est vm ⁊ ꝓbāt sic tu es h° vel tu differs ab hoc: ⁊ tu es hoc vel differs ab hoc ⁊^c de alijs j² so^{ma} verum. ꝑnā tenet a singularib⁹ sufficienter numeratis. Scōo sic so^{ma} ē vna distūctiua c⁹ secūda ps ē va. j² tota est va Añs ꝓbat exponēdo cā sic Tu es ⁊ qōlibz est/ ⁊ tu nō es qōlibz: ḡ tu differs a quolibet Tu oppositū arguit. Tu es quilibet vel differs a quolibz: sz tu non es q̄libz ḡ tu differs a quolibz: ꝑnā tenet a tota distūctiua cū destructōe vni⁹ ptis ad alterā Tūc vltra. tu differs a quolibz. g° quilibz differt a te ¶ Dicūt negādo ꝑnām nā arguit a fio stāte ꝓfuse tm̄ immobiliter ad ēm stantem distributiue mobiliter: ¶ Sz videt q̄ debeat distinguj q; ista signa q̄libz ⁊ quolibet dant intel^{2c} ēm distributū: sit ḡ sensus tu es q̄libet homo vl' tu differs a quolibz hōie tūc li hōie stat determiāte ꝓpter duo signa se mutuo impedientia ⁊ iō ad verificandā secūdā ptem distūctiue sufficit dare vnā singularē vam Et q̄n tūc arguit tu differs a quolibz hoiē. ḡ quilibet hō differt a te jbi manifeste ar² a non distributo ad distributū. sz deberet sic ꝓuerti ḡ aliq̄s homo differt ⁊ tc ¶ Si ād sophisma capiat in isto sensu: tu es q̄libet homo vel tu differs a quolibz homiē. j. tu es null⁹ homo/ q̄ sensus vi² cē in 3^a exponēte e⁹ Tūc ē simplr fl'm: ⁊ ad ꝓbationē q̄n arguit tu es hoc vl' tu differs ab hoc ⁊^c de alijs Dico q̄ ē fallā ꝑtis ab insufficiēti inductōe. quia deberet sic induci Prīo sb̄ ꝑma pte copulatiue Scōo sb̄ 2^a pte copulatiue: q̄ simul ꝓiūgerēt p vel h°°: tu es hic hō ⁊ tu es hic hō. ⁊^c de alijs. Vel tu differs ab h° hōie ⁊^c de alijs: ⁊ tunc vtraq; ps distūctiue hz multas singulares falsas. ideo in illo sensu sophisma est falsum.

¶ Queritur secūdo Vtrū istō sophisma sit verum: Dīme verus ⁊ deū cē differūt ¶ Ar² ꝑmo q̄ sit vm sic: hoc vex ⁊ ōm esse dīñt: ⁊ hz vm ⁊ ōm esse dīñt: ⁊^c de alijs/ ꝑña tenz a ꝑlarib⁹ cē. 2° sic si sit aliq̄ vm q̄ vex ⁊ ōm nō esse dīñt dcr illō: Dico ly ōm cē: ē vm: ⁊ tm̄ illō ⁊ deū cē dīñt: Cōñ Nullū vm ē oz̄ infinitiā. sz ōm cē ē oz̄ infinitiā ḡ ōm esse nō ē vm: Itē aliq̄ vm ⁊ deū esse dīñt: ⁊ nihil ē vm quin ipm ⁊ ōm cē dīñt: ḡ oīme vex ⁊ deus esse dīñt: ꝑnā tenet p fīc Aliquod aial currit: ⁊ nullū est animal quin illud currat. ergo omne animal currit

¶ In op^m ar² sic Dē vm ⁊ deū cē dīñt sz ōm cē ē vm ḡ deū cē ⁊ ōm cē dīñt: ꝑnā tenz in darij ⁊ ꝑñs ē fl'm: ḡ añs: nō minor sz maior q̄ō est so^{ma} Scōo sic aliq̄ vex ⁊ deū cē nō dīñt: g° nō oīme vm ⁊ deū cē dīñt: ꝑnā tenz ab equalēti ad equalens. añs ꝓbat de li ōm esse ¶ Dico q̄ so^{ma} distinguēdū ē eo q̄ vm pōt accipi ꝓ ꝓpōe va ⁊ sic ꝓcedit so^{ma} vel ꝓ cute vo ⁊ sic negat ipm Tūc ad' argumētū in op^m fcm in darij negat minor/ q; ōm esse nō ē ꝓpō ḡ nō ē vm neq; fl'm Et si ꝓbet de⁹ est. ipa est va: ḡ deū cē est vm: ꝑnā ꝓbat q; ex oñi ꝓpōe va se² suū dcm̄ fore vm Dico q̄ ex oñi ꝓpōe vera se² sic cē sicut ꝑ suū dcm̄ denō tur nō tū sequit q̄ sit ꝓpō Etiā ar² ibi a suppōe pfonali ad mālem vtz intuenti. Ad argut^a q̄dam añ oppo^m clare pz q̄ ce⁹ peccāt penes mutatōz suppōis. Et q̄ illa minor nihil ē vm quin ipm ⁊ deū cē dīñt si capiat ꝑ vo ente est fl'm. si ꝓ vera ꝓpōe ꝓcedit Et eodē mō dicet de isto Dīme fl'm ⁊ hoiēm cē afi^m dīñt

Habito de signis distributiuis ptiū ꝯiectiuarum
Cōr querit. vtrū negatio hēat vim distribuēdi vel
cōfūdendi: Et videt ꝙ sic q2 aristo. in prio ꝑier. dicit ꝙ
ille ꝯdicūt hō ē iust9. hō nō ē iust9. g̃ altera ē vlis cū ꝯ
iciat terminoꝝ cōis. sz si nisi hic nō hō ē iust9. ergo termin9
hō distribuit Sz nō est ibi aliq̄d a quo distribuit nisi ne-
gat o g̃ distribuitur a negatōe Cōtra negatō hz vim
cōfūdēdi ergo sicut ista ē incōgrua Dis sortes currit: si
militer hec nō sortes currit: qō ē flm. q2 cuius signū dis-
tributiū non possz addici ꝯ plari tū negatō bñ ꝑt addi
Jtē vbicūz ē distributō ibi ē terminoꝝ cōis sūpt9 vniuer-
saliter: ergo oz ꝙ ibi sit dcō ens qm̄ vniuersaliter. sz signū vlē sign qm̄ tā
tūmō vniuersaliter Negatō vo sit ergo sibi hz vim distribuēdi qō
cōcedim9 dicētes ꝙ negatō nō cōfūdit sz negat h̄ ꝙ pt9
se inuenit Dñ cū adiūgit terminū cōi negat ipm̄: sz ad ne
gatōz supioris seq̄t negatio cuiuslibz inferioris. eo ꝙ des
tructo inferiori destruitur quodlibz ei9 inferi9 ergo ne
gatio nō cōfūdit sz negat qō post se inuenit siue sit vlē
siue ꝑticulare Solutio ād ꝑz ad hoc qō obiicit q2 ꝙ hec
ē vlis: nō hō ē iust9. hoc nō ē ꝓpter naturā distributōis
exītis in negatioē sz hoc ē q2 negatur hō in coi. quo re
moto. remouetur qōlibz ei9 inferi9 Jtē solet poni
quedā distributō aptitudīs: vt ois homo timet in ma
ri. id ē apt9 natus est timere in mari Jtē solet poni dis
tributio accōmada vt celū tegit omnia ꝑter seipm̄. sz de
us creauit omnia alia a se. sz ista duo genera distributio
nis non sūt ita ꝓpria sicut alia Sequitur de hoc sig-
no totus qō ē distributiū ptiū integraliū vt tot9 sortes
ē alb9 Est em̄ sensus sortes scōm quālibz sui ptē ē alb9
Dñ ad illā tot9 sor. ē alb9 imediate seq̄t ista: sortes ꝑm

quālibz sui ptem ē alb⁹. ad quā seq̄tur: quelibz ps sort⁹ ē alba Probatio in hac Tot⁹ sortes ē alb⁹: sor. subȳcitur albedini scōm se: z ptes e⁹ nō scōm se sz put sunt in suo toto siue sub forma toti⁹. ergo ñ subȳciūt albedī nisi p totū. z sic p prius sequitur hec. sor. ēm quālibz sui ptem ē alb⁹: z postea illa quelibet ps sortis est alba Item in hac. totus sortes ē alb⁹. tot⁹ subȳcit albedī in rectitudine: ps autē in obliquitate. q̄a in eo qō ē totuz ptes intelligūtur in obliquis: z in eo qō ē ps: totū sumitur oblique. qō patet p diuisionem eius qō ē totuz ut dom⁹ est ex ptibus tecto z fūdamento Et sor. ē ex ptibus. ergo illud qō ē totū dat intelligē ptes obliquas ergo ad hanc. tot⁹ sortes est alb⁹. immediate seq̄tur h̄ sor. ēm quālibz sui ptē ē alb⁹. z mediate seq̄t ista quelibet ps ē alba Item ad illud qō est ps nō hz eē nisi ab eo qō ē totū. q⁹ non hz pcōem nisi ab eo. ergo nō subȳcitur alicui nisi p totū. ergo totū prius subȳcit ergo ad hāc tot⁹ sor. ē alb⁹ immediate seq̄tur. sor. ēm q̄libz sui ptem ē alb⁹ z mediate quelibz ps sortis ē alba:

Scōm p̄dcā quetitur de hoc sophismate Tot⁹ sortes ē minor sorte Probatio. quelibz ps sortis ē minor sorte. z sor. ēm quālibet sui ptē ē minor sorte. ergo totus sortes ē minor sorte. Contra. totus sor. ē minor sorte. ergo sortes ē minor sorte Solutio h̄ ē ba. totus sor. ē minor sorte Et pbatio peccat ēm accīs: q̄a in ista. totus sortes ē minor sorte: p̄tū attribuit ptibz q̄b⁹ vere cōuenit. sorti āt non cōuenit. z iō h̄ ē simpl'r falsa: sortes est minor sorte Et ideo si partes inferant esse minorem sorte de toto vel de sorte: erit fallacia accidentis p vnam regulam supradictam Vnde tot⁹

est res subiecta. & sortes accidit ei. & esse minorem sorte assignatur utriq; inesse. Etiam improbatio peccat scom quid ad simpliciter. q; ista totus sortes est minor sorte. non ponit sortē scom se sed sm suas ptes: & ideo ponit sortem scom qd ee minorē sorte. Ita cñ simplicit er inferat. ergo sortes ē minor sorte. peccat sm qd ad simpliciter. sicut sor. scdm̄ pedem ē minor sorte. Itez in qbusdam sequtur totus sortes. ergo sortes. vt tot⁹ sortes ē alb⁹ ergo sor. est alb⁹ Et in quibusdam nō.

¶ Queritur in quibus sequtur & in quib⁹ non Dicēdū q; sunt quedam accitia que indifferenter conueniūt pti et toti vt sūt albus niger. calidū frigidum augeri & minui Et in talibus bñ sequitur: totus sortes ergo sortes Alia sunt accitia que conueniūt ptib⁹ & non toti. vel e conuerso toti & non ptib⁹ vt totalitas minoritas pritas. & in talibus non sequitur tot⁹ sortes ergo sortes

¶ Ista lectio duas hz ptes Nam in q̄ duo facit: pmo mouet q̄onem vtr̄ negatio hēat vim distribuendi Scdo determinat de signis distributiuis accētium circa que mouet ecz so^ma

¶ Primū pūctum. est q negatio pt capi dupl'r Uno mō p oroē negati ua. Et isto mō nō sumit Alio^o p instrumēto negādi fine q̄ signo negatiō vt ē li nō Et h^o dupl'r U^oo negatie vel negāt & h ē q̄n ad dit tio p appōem sic q non intrat ppoēm dcois cui adiūgit A^oo ca² infinitāter t p ppoēm/ sic q f acit vnā dcoēm cū dcoe cui adiūgit vt nōhō Hic āt solum ad ppo^m ē de negatōe capta negāter: h^o psuppositio auctor mouet q̄onē vtrū nega^o hēat vim distribuēdi Et argnit pmo ad ptem affirmatiām vna rōne. 2° ad ptem negatiām duab⁹ rōib⁹ Postea soluit q̄onem rñdens ad pmam rōem. Deinde ponit duos mōs distribuēdi in ppos vt clare patz

¶ Secūdū pūctum est/ q tot⁹ ca² du² U^oo cathegc & btiē & ē dcō p se ali quid ons & ē idē qd pfect⁹ & integer A^oo ca² fuca^c. j. ptiē. put scz p se nō st aliquā rē sBijcibilē vl' pbilē: sz solū st dispoēm tij distribuibil' in ptes integles: & ē idē qd q̄libz ps & ca² hic Scdo p^am pcōz ppoēm tij dist^o so^ma Lo^m qd ē in mūdo ē in oculo meo Scdm 2^am pcōz e⁹ ppoēm h^o so^ma Lo t⁹ sortes ē minor sorte Dñs d^t auctor q ad istā ppoēm: tot⁹ sortes ē alb⁹ nō sez: immediate ista: quelibz ps sortis ē alba: sz pus sez ista sortes scdm q̄libz ptem ē alb⁹ Et ex pñti sez ista: q̄libz ps sortis est alba Et illi⁹ ponūt tres rōes in textu.

Queritur primo Vtr hoc sophisma sit vm Tot? sortes ē miō sorte ¶ Ego distinguo si li tot? ca² cathegrema^cc tūc ē flm qz sensus ē q ipc sortes total² ⁊ integer ē minor scipo. Si ca² tot? finca^cc tūc est vm qz tūc valz istā. quelibz ps sortis ē minor sorte Si ar² fic tot? sortes ē minor sorte: sz tot? sortes ē sortes: ḡ sortes ē minor sorte. ꝓnā tenet in darapti ꝑ ē falsa ḡ aliq ꝓmissay nō miō. ḡ maior qđ ē sophisma. Dico si tot? capiat² fincathe^cc in maiori ⁊ minori tūc maior ē va ⁊ minor, fla: qz ꝑt q qlibz ps integraľ sortis ē sortes Si capiať cathe^cc tūc eꝫ maior est fla ⁊ minor va vt3 clare ¶ Si ar² q minor sit va ꝓmo°. ꝓbať qz bene se²: sortes ē tot? sortes ḡ tot? sortes est sortes ꝑ quersionē simplicē Negať. qz mutať q̄titas Et capiēdo lit? tus finca^cc. añs ē falsuz: qz vz istā sortes ē tot? sortes. j. sortes ē qlibz ps sortis. Si capiať vtrobiqz cathe^cc tā añs q añs est vm ¶ Sz ar² sophisma ē vna cathego^cā affirmatiā c? sbtū ⁊ ptū nō supponūt ꝓ eodē j² ipm ē flm. ꝓña tenz qz hoc requiriť ad vitatem ꝓpōis affirmatiē: vt sbtū ⁊ ptum suppōnt ꝓ eodem. Añs ꝓbať qz li sortes ⁊ minor sorte nō supponūt ꝓ eodē qz nihil idē ē sortes: ⁊ minor sorte ¶ Dico q istō sophisma explicite nō hz sbtū sz mētaliter c? sbiectū ē li ꝑs sortis: ⁊ illō sbtū supt ꝓ eodē ꝑ quo ptū Vel 6^m alios d² negando ꝓnām/nec oz q sbtū ⁊ ptum supponāt: vbi sbtum distribuiť in vli ꝓ aliq. pro quo nō supt sicut in ꝓpo° isti dicūt q li sortes ē sbtū ⁊ distribuiť nō ꝓ suis ꝑsonis riozib? sz ꝓ suis ptib? Et iō sb li sortes debz descēdi copulatiē ꝑ eios singulares ptes ptes sortis Ex q sc² q sortes distribuiť ꝓ aliquo qđ nō ꝑt Et q ēmi? bñ distribuiť ꝓ aliq ꝓ q nō supponit Et q aliq vniuersalis ē va c? sbtū ⁊ ptuz non supponūt ꝓ eodem.

Queritur scdo Vtrum istud sophisma sit vm Totū qđ ē in mūdo ē in oc'o meo ¶ Dr² q nō. qz e? ꝺdcōziū ē vm ḡ ipsuz est falsum Añs ꝓbať de isto. Liquid qđ est in mūdo nō ē in oc'o meo Scdo ex ipō sc² flm sic arguēdo Totū qđ ē in mūdo ē in oc'o meo: leo ē in mūdo. g° leo ē in oculo meo: ꝓña tenz in darij: ꝓ° ē fla ḡ aliq ꝓmissay. nō minor. ḡ maior qđ ē sophisma In op^m ar² expositorie sic Hoc ē in oculo meo: po^t° q festuca sit in oculo meo. ⁊ h° ē totū qđ ē in mūdo. ḡ totū qđ ē in mūdo ē in oc'o meo Istud sophisma faciliter soluiť ꝑ distinctionē h? termini tot? Dñ pt illā q̄ data ē in secndo pūcto ē alia Totū ca² tripl'r scz cathegrema^cc fincathegrematice ⁊ mixtum Cathe^cc ca² du² D°° vt tm valz sicut totale seu integz. Et sic ca² hic Dñe to^m ē mai? sua ꝑte Et h°° totū ē aliqđ qđ nō ē ps alteri?. vl' aliqđ hñs ptes non exītes ptes alteri? Dico mō totū vz tm sicut res hñs ptes. nō curā° an taľ res sit ps alteri? an nō Ex quo sequit q hec ꝓpō caput ē to^m ē falsa ꝓmo mō sz ē va 2°° Dli° ca² to^m finca^cc: vt expo² ꝑ li qlibz ps: ⁊ ꝺcedit ista tot? sortes ē minor sorte Tercio° ca² mixtim ⁊ tūc expo² totū. j. aliqđ ⁊ nihil ipi? ꝺn h°. vel sic. totū. j. qđlibz ipi?/ ⁊ sic nō attribuit uisi indisibilib? c? d² q tot? de? ē in q̄libz ꝑte mūdi/ ⁊ aiā tota ē in corpe Et differt dicere tota aiā/ ⁊ aiā tota: sicut a uime q̄libz ps ⁊ quelibz ps aiē. de hoc alibi ¶ Dñ capiendo to^m ꝓmo° ꝓcedit² soph^ma vt patet intuenti

Arguitur primo Sup̄ dcm ē q h° signū omis rōe negationis incluse: hz vtutē distribuēdi ptū ḡ negatio hz vtutem distribuendi ꝑ se ¶ Dico q nega° nō hz vtutē distribuendi ꝓmo ⁊ ꝑ se: sz bñ habz vtutem distribuēdi ex ꝓñti ¶ Repl'r q nō hz vim distribuēdi ex ꝓñti. qz distributio ē multiplica° ēij cōis ꝑ sig^m vl'e. sz nega° nō est sig^m vl'e ḡ negatio nullo modo distribuit ¶ Dico lz distributio fcā ꝓmo ⁊ ꝑ se fcā sit ꝑ sig^m vl'e tn dis

trību⁹ fcā ex ꝓñti ꝑt fieri ꝑ aliud qō ñ ē sig^m vle. vt ꝑ negatōz ꝺ ꝺſt ꝑ ꝓpatīm
Act⁹ negatōis ē negare. g nega^o ñ ꝑt ꝛ ſuplatīm

Arguitur ſecūdo. ꝺiſtribuere nec ꝑ ſe nec ꝑ accñs: ꝓnā tenz qz vni⁹ rei ē
tm vnic⁹ act⁹ ¶ Dico ad ꝓbationē ꝓnē ꝙ vni⁹ rei ꝑ ſe p⁹ nō ē niſi vnic⁹ act⁹: et
quare hoc quia act⁹ ꝛ opationes ſunt a forma ꝛ nō a materia ſz vni⁹ rei ē tātuz
vna forma & ꝛ vn⁹ act⁹ p⁹ ſe ꝓmo ¶ Repl'r nō ens nō habz formā negz actū. ſz
negatio ē non ens j² ¶ Dico lz non ens ſim² vt eſt chimera nō hēat fōm ne
qz actū/tm nō ens realc qō ē ens rōis bñ hz ¶ Negatio em vt ē li nō ē ens rōis et
habz ſuū modū ſndi a ꝓmo impoſitore tāz fōm ꝑ quā inſtrumētal'r mediante
intellcū tāz ꝓncipali agente hz negare diſtribuere ꝛ omia deſtruere ꝛc

Arguitur tercio Totū nō diſtribuit ꝑ ptib⁹ integralib⁹ g tert⁹ falſus
Añs ꝓbaī qz bene ꝺ tota caliditas ē in aq ꝛ tm̄ caliditas nō hz ꝓtes māles ſeu integrales ¶ Dico lz caliditas ꝑ ſe ſumpta nō habeat ꝓtes integrales tm̄ ꝑ accñs rōe ſui ſbicti hz ꝓtes integrales ꝛ rōe illi⁹ ſibi additur iſtō ſig^m tot⁹ ¶ Repl'r iſta ꝓceditur aīa intellciua ē tota in toto corpe ꝛ tm̄ nō hz ꝓtes integrales ꝑ ſe ſumpta nec rōe ſui ſbti: g to^m nō diſtribuit ꝑ ptib⁹ integlib⁹ ¶ Cōa ps añz ꝓbaī qz aīa intellciua ē ſimpl'r ꝛ indiuiſibil' ¶ Dico ꝙ iſta ꝓpō aīa intellciua ē tota in toto ꝓcedit ꝓut li to^m ca²ᵓ^oo hz mixtim vt tm̄ valz ſicut nihil ip⁹ quin hoc ¶ hz qñ dicim⁹ ꝙ li to^m diſtribuit ꝑ ptib⁹ integralib⁹ capit ſecūdo mō ſcz ſinchathegrematice

Arguitur quarto. ꝗlibz ps integral' e⁹ ē nigra: qz habet dētes albos g
li tot⁹ nō diſtribuit ꝑ ptib⁹ integralib⁹ ¶ Dico ꝙ duplicēs ſunt ꝓtes integrales ꝗdam ſūt ꝓncipales ꝙ ſcz de neccitate requrūt ad cē toti⁹: ꝛ ꝑ oīib⁹ talibus diſtribuit li tot⁹ Alie ſūt mīn⁹ ꝓncipales ꝙ ſcz requrūt ſolū ab bñ cē toti⁹: ꝛ ꝑ talib⁹ nō diſtribuit hoc ſig^m tot⁹ ¶ Repl'r: bñ ſe². tot⁹ naſus ē fim⁹/ g ꝗlibz ps ꝓncipal' naſi eſt ſima ¶ Dico ꝙ iſta ꝓpō tot⁹ naſus ē fim⁹ ꝓcedit ꝓut li totus capit cathegrema^ce: vt tot⁹ naſus. j. total' vel integer naſus: ꝛ ſic non diſtribuit ꝓ ptib⁹

Secūda pars lectionis

Sequit de ſignis diſtributis accñtiū int' que ꝓiō dicēdū ē de ſignis diſtributis qualitatiᵓ Et ſi āt ſignū diſtributm qualitatiᵓ. qō diſtribuit res ſe hñtes ꝑ modū qualitatiᵓ vt ꝗlelibz c⁹ ꝑticulare ē aliqualibz hz tunc obꝫcit ꝙ accñs multiplicet mltiplicato ſbto. g cū ſig diſtributi ā ſbe diſtribuāt ſiue mltiplicet ſbtū. oz ꝙ diſtribuāt ſiue multiplicet ipm̄ accñs g ſig diſtributiā accñtiū ſupfluunt Ad hꝫ dicēdū ē ꝙ duplex ē multiplicatō accñtiᵓ quia quedā ē multiplicatō accñtiᵓ ꝑm numeꝝ. ꝛ hꝫ fit ꝑ ſignū diſtributm ſbe vt ois hō alb⁹ currit Alia ē multiplicatō ꝑm ſpēm: ꝛ hꝫ fit ꝑ ſig diſtributiā accñtiū vt qualelibet

currit id ē res hñs qualēcūq; qualitatē currit Circa dcā querit de hꝫ sophisimate. qōlibz qualelibz de quolibz tali scit ipm eē tale quale ipm ē ponito qp sor. sciat gmatica loycā rethoricā Et plato z cicero fuer z sciāt se habē eas. z sint alꝫ tres hoiēs quoz vꝫ sciat gmāz alꝫ loycā alꝫ rethoricā: z isti nesciāt se hr̄ eas z de alīs nihil sciant. z alꝫ sciāt de se z de istis. z nō sint plēs hoiēs neqz plēs qualitates. pbatō: hꝫ qualelibz de quolibz tali scit ipm eē tlē quale ipm ē: z sic de scōo z tercio. z ñ sūt plā qualelibz gꝝ qōlibz qualelibz de quolibz tali scit ipm eē tale quale ipm ē. ꝯ: qōlibz qualelibz zce. gꝝ qōlibz gmmaticū de quolibz tlī sit ipm eē tale quale ipm ē Solutio prīa ē va z im pbatō peccat ꝑm fallām ꝓñtz ab inferiori ad supi cū distributōe supioris qz qualelibz suppo nit tm̄ p trib; scz p trib; prīs sz gmatic; suppoit p eisdē. z ecz p aliquo q hz grāmat:cā tm̄: z ita grāmaticuz ē i pl; cꝰ qualelibz Dñ ñ apponaf signū nisi distributm̄ sic qōlibz z qualelibz zce. gꝝ qōlibz grāmaticū vt hic pōis hō ergo oē aiāl. z fuer in vltiō de quolibz qualelibz grāmatico cum dicit de quolibz tali

Scda ps lcōis in q̄ dcīāt de signis distributis accīm Et ſ° dif· sig'm distributm̄ accītis qlitatz Et d· qp sig'm distributm̄ accītz qlitatz ē qđ distribuit res sc hñtes p mo'm qlitatz siue qlr Et ñ ca' hꝫ qle ꝓpc vt ē denōiatm̄ qlitatz scz p illo qđ est qlr·if·oztū: sz ca' gmāl'r vt ē denōiatm̄ c'libz rei se hñtz p mo'm qlitatz siue p mo dū dcīāntz siue ꝓhētz/siue illa res ꝑm ꝓitatē fuerit sba vl' accīs Dñ bñ ꝑcatur sba p mo'm qlr vt cū dr rōle corpcū Dñ nō qp istō sig'm qlelibz includ· ēm recipiētē e' distributōz: nā vz tm̄ fr res hñs qlibz qlr'm. z ē ibi dupl'r sbtū scz cnū ciatōis qđ ē res/z distributōis qđ ē li qr'm Et qz p'm sbtū ñ distribuiꝛ jō sibi pōt adiūgi sig'm distributm̄ vt qōlibz qlelibz. j. qlibz res hñs qualibz qualitatem de quo signo auctor ponit sophisma vt patet in textu

Queritur ptimo Vtrū istud sophisma sit vez Nullꝰ mētiꝛ Arꝛ qp sic qz mētiri ē ꝯ mētē ire. j. ꝓferre ꝯiū q̄ hēat in mēte sz hoc ē impossibile qz in omi ꝓpōi vocali corrñdet sibi in mēte eiꝰ ꝓferret qđ ñ inteꝛ. In opm'arꝛ qz hōics scpc mētiūꝛ Et iō dicēdū qp sop'ma ē fls in Et qñarꝛ omis ꝓferēs aliquā ꝓpoēm hz sibi in mēte Dico vm ē nec ob hꝫ ñ mētiꝛ hō nec excusaꝛ a mēdatio Sz ex hꝫ mētiꝛ qz ꝓfert vnā ꝓpoēm corrñdētez mētali cui nō assentit sz dissentit ex hꝫ ē possibile. Sb alijs vbis credit in idem Ex hoc hō mentiꝛ qp vbo asserit aliquā ꝓpoēm vam quā credit cē fflam

Queritur secūdo Vtrū hoc sophisma sit vm Ego dico fl'm positō cāz
q solū ꝓferam illam ⁊ nullā aliā ꝓpoēm Tūc arg. q
sit vm sic Aut ego dico fl'm aut vm Si vex tūc est vm qđ dico falsum ꝯ sm
vex. Si dico fl'm ꝯ ita est vt ipa ſt/ dico vm ⁊c sm verum Sicđ sic ſbtuz
⁊ ptum scz ego ⁊ dicens fl'm. supponūt ꝓ eodem ⁊ oīs tal affirmatiā ē vera.
igit sophisma verum Tn oppm arg si sophisma sit vex: tūc ē vm ⁊ fl'm fl'.
qđ est impossibile: paz q si est vm: tūc ē vm q ego dico fl'm. ⁊ illđ ē quod ego
dico. ꝯ dico fl'm Item si ē fl'm/ ego dico illud fl'm ꝯ ita ē q ego dico fl'm ⁊ ip
sa ſt hoc: ꝯ ipm est vex: ⁊ patz q illa ꝓpō sit va ipa est fl'a: ⁊ si est fl'a ē vera
Tstud sophisma ē vnū de insolubilibꝫ de qmbꝫ ē spālis tractatꝫ: Ideo vide
atur ibi: sed dicit q ꝓpō insolubil ē falsa q falsificat scipam. qđ ad longū de
ducere nō ē ꝓsentis negocij

Sequitur de signis distributiuis quantitatis. ⁊ sūt illa q̄ distribuūt res se hñtes ꝑ modū quantitatis vt quotiēscūq; quātūcūq;. Et scom hoc queritur de hoc sophismate Quotiēscūq; fuisti piꝰ totiens fuisti hō ꝓbatio. vna vice fuisti piꝰ. ⁊ illa vice fuisti homo Alia vice fuisti piꝰ: ⁊ illa vice fuisti homo ⁊ sic de alijs. ergo quotiēscūq; fuisti piꝰ totiēs fuisti homo. Impro batō quotiēscūz fuisti piꝰ totiēs fuisti hō. sed bis fu isti pariꝰ ergo bis fuisti homo: qđ est fl'm: q̄ hec dcio bis importat interruptionem eiꝰ cui adiūgit. scz actꝰ el sendi hoiem non fuit interruptꝰ in te Solutio ꝓpā est falsa Ad ꝓbationem aūt respondēdū est ꝑ interempti onem q̄ secūda ꝑs copulatiue est fl'a. scz illa vice fuis ti homo: quia adhuc nulla vice fuisti homo. eo q̄ nōdū vita fuit termiāta. vt iterū inciperes viuere. ⁊ postea terminaretur qđ tamen requiritur ad hoc q̄ bis fuisses homo. sicut bis incipit cursus ⁊ bis termiātur ad hoc q̄ aliquis bis currat. Et nota q̄ bis non importat int ruptionem tpis sed tm actꝰ illiꝰ cui adiūgitur. Ad ter minū aūt sequit interruptio Si autem formaret sic. palog. smus. qſicūq; fuisti piꝰ fuisti homo: scz bis fuis ti piꝰ ergo fuisti hō ꝓpā est va. improbatō peccat ꝑm fallām figure dcōnis ex mutatōe ꝑuti. q̄ qſicūq; ē in

p̃nto qñ.z bis in p̃nto quãtitatis q ẽ de genere quã-
titatis discrete.

Seqtur de infinito qđ quinq modis dicitur p2ſõ
mõ d2 infinitũ qđ nõ p̃t ptransiri:vt vox dicitur inuisibi
lis q̃tum ad visum.eo q nõ est apta nata videri. Alio
modo dicitur infinitũ qđ hz trãsitũ impfcm̃.eo q non
dum ẽ termiãtũ.tñ aptũ natũ est termiari: Vt dũ aliqs
trãsit spaciũ z nondũ puenit ad suũ finem: Tercio mõ
d2 infinitũ ẽm appoẽm vt numer? augmẽtabilis ẽ in
infinitũ appõe vnitatis vel alterius numeri. Quarto
mõ dicitur infinitũ ẽm diuisionẽ vt cõtinuũ. Dẽ ãt cõti
nuũ diuisibile ẽ in infinitũ Vñ sic diffinitur ab aristotele
in quarto phiz Cõtinuũ ẽ diuisibile in semp diuisibilia
Quinto mõ d2 infinitũ vtroq mõ scz p appoẽm z diui
sionẽ vt temp?. Cũ em̃ tempus sit cõtinuũ ẽ diuisibile
in infinitũ in diuisioẽ.z cũ post vnũ temp? veniat tem-
pus sic p appoẽm vni? tpis ad aliud ẽ infinitũ: Et quo
ad has tres vltimas significatões sic diffinit Infi-
nitũ est cui? quãtitatem accipientib? sp est aliquid ex-
tra sumere.vt si post vltimã partem linee accipiatur a
lia.z post alteram tercia.z nũq̃ possit attingi termin?
ei?:ideo linea dicitur infinita Solet ãt poni q infinitũ
qñq sumitur p termino cõi.z tũc illa ꝓpositio infinita
sunt finita equivalet huic:aliqua infinita sunt finita
Quandoq sumitur p signo distributiuo.z tũc illa eq
pollet huic quo ad distributionem quolibz plura sunt
finita Et p2obatur sic Uno plura sunt finita:duob? plu
ra sunt finita z sic de alijs.ergo quolibet plura sũt fini-
ta.z sic dicitur facere interscalarem distributionem vel
inco2ruptam vel discõtinuam:quia hec dictio plura in

prima ꝓpositione supponit ꝑ duob⁹: ꝛ deinceps in secūda ꝑ trib⁹. ꝛ sic gradatim ꝛ scalariter ascēdendo ꝛ sic ista oīō quolibet plura facit distributionem interscalarem. q; ꝑ alīs supponit hoc qō dico quolibet. ꝛ ꝑ alīs. hoc qō dico plura ꝑm nuuerū ascēdēdo. vt dcm̄ est Circa p̄dcā queritur de hoc sophismate Infinita sunt finita Probatio duo sunt finita. ꝛ tria sunt finita. ꝛ sic in infinitum: ergo infinita sunt finita

Improbatio: quia ibi p̄tur oppositum de oppositō. ergo loquutio est impossibilis. Potest etiam probari sic. quelibet plura sunt finita. ergo infinita sunt finita Solutio. quidam distingūt eo ꝙ infinitū ē equiuocum quo ad nos: ꝛ ad infinitum simpliciter Dīc̄ sumatur infinitum quo ad nos Prima p̄t eē ꝺa ꝛ non p̄tur oppositū de oppositō: quia infinita quo ad nos sūt stelle arene maris. que non sunt infinita simpliciter. Si autem sumatur infinitum simpliciter: ē simpliciter falsa ꝛ p̄tur oppositū de oppositō Alīj āt distingūt ꝙ infinitū potest esse termin⁹ cōis. ꝛ sic p̄iā est flā: vel pōt esse dcio sincathegrematica importans in se distributionē sicut dcm̄ est. ꝛ sic ponūt eā cē ueram Sz neutra istarum solutionū valz: q; ſ remoueat vtraq; distinctio ꝛ sumatur infinitū simpliciter. ꝛ ꝑm ꝙ ē termin⁹ cōis adhuc remanet ꝓbatio ꝛ improbatio h⁹ sophismatis Dīc̄ dcē ꝙ p̄iā simpliciter est flā. ꝛ ꝓbatio peccat scōm quid ad simpliciter: q; infinitū appōne. ē infinitū quodām mō ꝛ nō simpliciter Dīc̄ cū accipit ptes numeri ꝑm appoē m vt duo tria. nō accipit infinitū simpliciter sz quodāmodo ꝑm q̄d: ꝛ iō non p̄t ex his inferri infinitū simpliciter Et hec de distributionib⁹ dcā sufficiāt.

Postq̄ auctor nr̄ determinauit de signis distributiuis q̄litatis hic determinat de signis distributiuis q̄titatis Et si ar⁹ q̄titas precedit q̄litatem/ sic⁹ pus determinatur de signis distributiuis q̄titatis. Dico ꝙ ꝑm ordinē gradationis q̄titas precedat q̄litatem. nō tn̄ via p̄fectōis Item qr q̄litas et quātitas sūt p̄ncipaliora inf̄ p̄nta accid̄: et hn̄t mos p̄nd̄i magis distinctos Ideo in ipsis reperitur distributiua magis distincta

Primū p̄ctum h⁹ lcōis est q̄ sig̃ distributiū q̄titatis q̄ in alijs: ē qđ distribuit rē sc hn̄tem p modū q̄titatis siue per modū mēsure. vt q̄tienscūq̄ q̄tūcūq̄ Dn̄ ista fig̃ ecc̄ includūt tm̄ sue distributō nis vt quātūlibꝫ currit. j. res hn̄s quālibꝫ quātitatē currit Et hoc signū q̄tiēscūq̄ ē distributiū numeri q̄ est q̄titas discreta: quotiēscūq̄ em̄. j. q̄cūꝫ vicc. Et ptes in quātitate discreta nō sūt adinuicē ꝓtinue ꝫ ab inuicē segate jō res distributa p hn̄ sig̃ q̄tiēscūꝫ dēt hr̄e ptes discretas et distinctas ab inuicē Sil⁹ cū ista dcō totiēs fit reiterū numeri dēt referre rē hn̄tes ptes adinuicē discretas et distinctas jnē cui⁹ ptes p̄t cē interruptō. Et qr iste act⁹ q̄ est cē hoiem nō p̄t hr̄e ptes discretas et distinctas nec in eo p̄t esse interruptō sic q̄ p⁹ interruptōꝫ iterꝫ reiteretur in eode sbto: jō h⁹ reiterū totiens p̄t ꝓgrue addi huic qō ē esse hoiem. Et iō hoc so⁹ ē falsum: quotienscūq̄ fuisti pisi⁹ totiēs fuisti hō Et arguit auctor ad vtrāq̄ ptem/ et postea soluit vt clare pz in textu

Secūdum p̄ctū est q̄ p̄nter determinat de infinito/ et iō qr q̄titas se hꝫ ad infinitū sicut sbtū ad suā ꝓp̄riā passionē. jnfinitū em̄ sequitur ipam quātitatē Et qr infinitū ē quoddā multiplex jō ponit q̄nq̄ ei⁹ acceptiones q̄ clare patēt in textu Deinde p intellectū isti⁹ sophismatis auctor ponit vnā aliam distinctōꝫ inf̄initi Et dicit q̄ infinitū q̄nq̄ ca⁹ p termīo cōi: h⁹ est p ut dicit quātitatē rei sbiecte vel p̄te Et sic infinita sunt finita: equivalet huic: aliqua infinita sunt finita Et tūc ꝓbat sic Duo sunt finita et tria sunt finita et sic in infinitū q̄ infinita sūt finita Alio⁹ sumit p signo distributiō finca⁹, vt infinita hoiēs currūt Et h⁹ p̄t diſpōem sbti inq̄m sbtuꝫ est Et sic infinita sūt finita eq̄ualet huic quātū ad distributōꝫ: quolibꝫ plura sūt finita Et h⁹ ꝓbat sic duobus plura sunt finita: trib⁹ plura sunt finita et sic de alijs. Deinde ponit solutiones duas aliquor ad sophisma quas reprobat sbiūgens veram solutionē vt clare patet in textu

Queritur p̄mo vtr̄ hoc so⁹ fit vm̄ Omne bonū vl nō bo⁹ ē eligēduꝫ Arg⁹ q̄ fit vm̄ et h⁹ inductiue sic Illō bo⁹ vl nō bo⁹ ē eligēdū/ et illud bonū vel nō bonū ē eligendū et de alijs q̄ re. 2⁹ sic expositorie Illiqđ bonū vl nō bonū ē eligēdū: et nō ē aliqđ bonū q̄n illđ vl nō bo⁹ ē eligēdū. q̄ oē bonū vl nō bonū ē eligēdū. 3⁹ sic Omne bonū ē eligēdū. q̄ oē bonū vl nō bonū ē eligendū: ꝓnā tenet a pte diſiūcti ad totū diſiūctū In op⁹ arg⁹ Omne bonū vel nō bonū ē eligendū Omne malū ē bonū vel nō bonū q̄ oē malū ē eligendū/ ꝓnā tenet in p̄mo mō ꝑme figure: ꝓns ē flm: q̄ aliqua p̄missa nō minor q̄ maior q̄ ē sophisma Sc̄do sic Omne bonū vel nō bo⁹ est eligēdū: omne bonū vel nō bonū ē fugiendū/ q̄ quoddam fugiendū ē eligēdū: ꝓnā tenet in darapti Tercio sic. omne bo⁹ vel nō bonū est eligēdū: q̄ tm̄ eligēdū ē bonū vl nō bo⁹ ꝓnā tenet ab vli ad exclusiuā: et ꝓns est flm. ꝓbatur. qr aliud ab eligēdo ē bonū q̄ nō tm̄ eligendū ē bonū vel non bonū. ꝓnā tenet ab vna cā veritatꝫ ad plures Alīs ꝓbatur qr omne malū est bonū vel non bonū. et omne malum est aliud ab eligendo. ergo aliud ab eligendo est bonū vel nō bonum

Item q̄ncūq̄ est aliq̄ ꝓpositio vlis affirmatiua. q̄n sbtum dicit de aliq̄ de

quo nō dz ptum illa est falsa sz sic ē hic. g̃ so^mc fm Dmoz pbaf qz sbtū ē bonū vel nō bonū. z ptum ē iste termin⁹ eligendū: mō sbtum dicit de malo. z eligēdū nō d² de malo: qz malū nō est eligēdū. iō bñ sequtur q sbtū d² de aliquo de quo nō d² ptum g̃ sophisma fm

Pro solutione nōndū ē q sophisma pt distingui penes sensum diuisum z ꝓpo^m Si capiaf in sensu diuiso tūc est vna ypotetica distūctiua z li vel ꝓūgit inter ꝓpoēs. z tūc ꝓcedit so^ma quia valz ista / oē bo^m est eligendū: vel oē non bonū est eligendū: cui⁹ ꝓma ps est va. Si vō capiatur in sensu composito vt li vel copulet inter ē tios tūc est distinguēdū vl'q̃ totum distūctum distribuitur sic est fm qz valz oīe qđ ē bonū vel nō bo^m: hoc ē eligendū: qđ est fm: qz malū ē bonū vel non bonū: z tñ nō ē eligendū Si vero ps distūcti distribuit pt cē vm Capiendo g̃ so^ma in sensu diuiso ē vm. Tūc ad p mū argumētū In oppo^m qñ dicit. oīe bonū vel nō bonū ē eligendū: z negatur ꝓnā: z cū dicit q fit in ꝓmo mō ꝓme figure: negatur: qz ꝓma ꝓpō non est vl'is sed est ypothe^ca Ad aliud in barapti dicit eodem mō Ad tertiū de exclusiua ecz negaf ꝓnā: qz semp arg² p vnā ypotetica. Et ita ad quartū rñdet negando q sic est hic Ad ꝓbationē d² q ibi nō est sbtum nec ptū inq̃^m ē ypo^ca.

Si sophisma capiatur in sensu ꝓposito vt distributio cadit sup ptem distūcta: tūc ꝓcedit Et tūc ad im ꝓbationem fcām in principio p inductionem negatur ꝓnā. qz nō sunt ei⁹ singulares Sz debz sic argui hoc bonū est eligendū/z hoc non bonū ē eligendū z sic de aliis g̃ cē Negatur ꝓnā. qz plares nō sufficienter sumūt sed deberent sumi extra vtrāq; ptem copulatiue

Queritur scdo

Utrum istud sophisma sit vm Sortes morief hodie. posito q p hāc totam diē viuat: z p totū ānū viuat post: z tūc moriaf Et p casum pz sophisma esse fm Probaf tñ sic esse vez Ista sortes morief hodie: est vna de futuro: g° ē vera: si aliquando in futuro ꝓpō de pñti sibi cozrñs sit va Et cum ita erit: qz positū est q morief postea in prima die anni futuri. tūc illa die erit vm dicere de pñti. sortes morit g° sophisma verum Dico q vm casum prius positū sophisma ē fm. qz iste ti⁹ hodie est termin⁹ discretus supponēs solū p hac die demrāta. sicut hic. hō p homine demrāto: Dñ idem valet dicere hodie z hoc die Sicut igit hic: cū dico hic hō: demrāto sorte: pcise supponit p sorte/z non pt p aliquod vbū ampliari ad sup ponēdū p alio Ita etiam de isto termīo hodie, Si tamen cras demonstrares alium diem p istū terminū hodie tunc supponit p illa die sicut iste termin⁹ hō/ nūq̃ p demrātionem sortis staret p alio homine a sorte respectu cuiuscūq; si bi sine ptēriti sine futuri Sz demrāto platone p li hic. iam supponeret p platone z non p sorte Et rō ꝓbans sophisma esse vm ex eo qz termin⁹ ampliat non valet cum non fiat ampliatio ꝓpter ꝓpam ēij ꝭcationem.

Arguitur primo

Nulla sunt signa distributiā accñtiū ponēda g̃ male determinatur de signis distributiuis quantitatis z q litatis Añs ꝓbatur quia accidens adiectiue designatum bene distribuitur b^m spēm p signum distributiuū sbstantie vt dicendo oīe bicubicū oīe colozatū ergo non requirūtur signa distributiua accñtium

Dico licet aliqua accidentia adiectiue designata aliquando b^m spēm distribuantur p signa distributiua sbñie hoc tantum est quando sbstātiuātur in neutro genere z non inquantū adiectiue ponūt

Repl'r omne accñs ꝭcatum adiectiue habet modum qual' seu q̃litatis z ptur in quale vtz in predicabili accñte. g̃ ab min⁹ nulla erūt signa distribu-

tiua quantitatis ¶ Dico q̄ quale ca⁹ dupl⁹ Uno mō generaliter ꝓ oīm illo quod ℔t ꝓ modū adiacentis vel inherentis alteri ⁊ hoc⁹ quantitas bene ℔cat ꝓ mo^m qualis: ymmo oīe aliud accīs p̄tale: ⁊ tūc quale querit cū hoc ꝓplexo: q̄ accidente informatum ¶ Alio mō capiī ſpēaliter ꝓ illo qō ℔cat ꝓ modū q̄l'distinguentis ⁊ determinantis ꝓut li quale q̄rit cū hoc complexo q̄ qualitate informatū ⁊ tūc q̄ītas non ℔t ꝓ modū qualis ſz ꝓ modū mensure

¶ Arguitur secūdo. ¶ Istud ſophiſma quotienſcūq; fuisti piſi⁹ totiens fuisti homo ē verum. ꝓbatur Una vice fuisti piſi⁹ ⁊ illa vice fuisti hō i n hō: nō eſt dicendū q̄ fuisti nō hō g̃ illa vice fuisti hō/item ⁊ alia vice fuisti piſi⁹ ⁊ illa vice fuisti homo vel non hō: nō ꝛ^m j⁹

¶ Dico q̄ q̄n fuisti piſi⁹ fuisti vn⁹ hō ⁊ ꝓtinu⁹: ſz non ſb hoc adiūcto qō ē vna vice vel alia vice: quia iſta dicūt interruptionem act⁹ eſſendi hoīem qui actus non fuit terminat⁹ ¶ Replicatur In omni actu q̄ni ſbijcitur tempori poteſt eſſe interruptio: ſed iſte act⁹ qui eſt eſſe hominez ſbijcitur tempori. g̃ in eo ℔t eſſe interruptio/⁊ ꝓ ꝓns ℔t diſtribui ꝓ ly quotienſcūq; ſicut iſte ¶ Actus qui eſt eſſe pariſi⁹ ¶ Dico q̄ dupliciter poteſt eſſe interruptio in aliquo actu Uno⁹ ſic vt ille actus terminetur ⁊ non poſſit reiterari in eodem ſbiecto in numero in quo ꝓus erat ⁊ hoc modo ille act⁹ eſſe hominem bene interrūpit. ¶ Alio mō in aliquo actu poteſt eſſe interruptio ſic q̄ ille act⁹ poſſit terminari ⁊ reiterari in eodem ſbiecto numero: licz non ſit idem act⁹ in numero ¶ Et hoc modo in iſto actu q̄ eſt eſſe piſi⁹ ℔t eſſe interruptio: ⁊ talib⁹ actib⁹ poteſt addi hoc ſignū quotienſcūq;: ⁊ iſtud relatiū totiens

¶ Replicatur iterum contra primam ſolutionem. ¶ Iſte ſunt vere duab⁹ vicibus fuisti homo trib⁹ vicib⁹ ymmo infinitis vicib⁹ fuisti homo. ꝓbatur quia in quolibet inſtanti ipi⁹ a. hoze p̄te^c fuiſti homo: ⁊ quodlibet inſtans a hore fuit vnū ſemel ⁊ cū illa inſtantia ſint infinita. ergo infinitis vicib⁹ fuisti homo ¶ Et ſi arguaī q̄ non: quia p̄ciſe ſemel fuiſti homo g̃ nō infinitics vel bis fuiſti homo ¶ Ita arguit quidā doctor ⁊ negat ꝓnām. ſicut non ſe^z vna vice ergo nō infinitis vicib⁹ iſte doctor putat ꝓcludere ꝓm ¶ Sed nos dicim⁹ q̄ li vna vice trina vice/bis/ter ⁊c. dicīt interruptionē ¶ Et iō illa ꝓnā vna vice g̃ non infinitis vicib⁹ nō ſequit² in actib⁹ q̄ reiterari p̄t ſicut in p̄tis accidentalib⁹ vt nō ſeqūtur vna vice celum voluitur g̃ non multis vicib⁹ ℔z in actib⁹ qui reiterari non poſſunt vt. in p̄tis eſſentialib⁹. bene ſequitur vtz practicanti.

¶ Arguitur tercio ¶ Infinitū dicīt ab in q̄ ē non aut ergo infinitum di² negatiue in trib⁹ vltimis modis ⁊ tūc nō dr̄ñt a priō modo in quo negatur act⁹ ⁊ poñ transibilitatis ¶ Aut capiī ꝓuatiue vt ſolū negat actū: ſz hoc non: q̄ numer⁹ magnitudo ⁊ tempus ſunt actu finita. ergo illi tres vltimi modi ſunt male poſiti ¶ Dico q̄ in trib⁹ vltimis modis infinitum capitur priuatiue ſic q̄ priuat actum ꝓpletū finitatis ⁊ p̄transibilitatis ⁊ ſic ſēp manet potentia ad vlteriorem transibilitatem ⁊ finitatem ¶ Et ita infinitū in illis modis eſt infinitum ſm potentiam.

¶ Replicatur infinitum actu ē igitur non ſolum ſm potentiam ¶ Iñs. ꝓbatur q̄ infinitum eſt cui⁹ quantitatem accipiēti b⁹ ſp eſt ⁊c. g̃ infinitum ē: ꝓmiā tenet ab eſt z⁹ adiacente ad eſt ſecūdū adiacens. ¶ Dico q̄ illa eſt diffinitio infiniti in potentia ¶ Et ad ꝓnām dicitur q̄ ſi li eſt p̄dicat eſſe actuale: non valet /ſi potentiale bene valet: ſicut in ſimili non valet: ¶ Tonitruū eſt ſon⁹ in nubib⁹ ergo tonitruum eſt.

Arguitur quarto Sophisma ē ym.g̃ text⁹ ſ-'ſus Alñs ꝓbaꝫ qz bñ ſc⁹ hoc eſt infinitū denrãndo corp⁹: t hꝫ ē infinitū.g̃ infinitū ē finitū Minor ꝓbatur qz oē ꝓtinuū ē in infinitū diuiſibile oē corp⁹ ē ꝓtinuū g̃ omne corp⁹ ē diuiſibile in infinitū. ¶ Oico ꝙ argumtū bñ ꝓbat ꝙ infinitum in potẽtia ſit finitū in actu Sz ſo^ma intcl^a ꝙ nõ ē ꝓcedẽdū ꝙ infinita actu ſunt finita qz illa ſunt oppoⁱᵗᵃ ¶ Reple infinitū actu eſt j² ſolutio mala Alñs ꝓbaꝫ: qz dicit poz. ꝙ individua ſunt infinita t quo ad nos t quo ad naturã Etiaz dicit phꝫs ꝓmo elen: hoꝝ Res ſunt infinite nomina vero finita ꝛc. ¶ Oico ꝙ licz individua t res ipe ſint infinita quo ad nos ꝗtum ad ſucceſſionem nõ tñ actu t in ꝓmanentia ſunt infinita ¶ Et hec de diſtributõib⁹ dcã ſufficiãt

¶ In fine hꝫ tractat⁹ duo ponũtur ſophiſmata vnũ qđ eſt de rerum viciſſitudine. aliud de infinitate Altero monemur ſtatum nrm̃ fluxũ tranſitoziũ eſſe at qz qđ ille therencian⁹ ꝓmeno p̃clare ſenſit cũ ait Dim̃ rex heus viciſſitudo eſt. ideo ad illũ bonis nr̃is ꝓperem⁹ opib⁹. apud quem vt ait ſcriptura nõ ē tranſmutatio neqꝫ viciſſitudinis obumbratõ Altero ꝑterea docem². vt ꝑ hãc vitã finitam: infinitam inquiram⁹: vt finita hꝫ mũdi falſa oblectamenta nichilipẽdẽtes: mẽtes nr̃as ad infinita gaudia: nulla viciſſitudine obũbranda extollam⁹: at qꝫ nos finiti mutabiles atqꝫ caduci: infinitũ t immẽſum deũ inquiram⁹ q̃ ē in ſeculoꝝ ſecula benedictus Amen

Finitur tertius duodecim tractatuũ petri hyſpani cũ cõmento. ex p̃claris multorum doctoꝝ ſcriptis multo labore collecto: p illuz qui ſe veſtris humiliter rogat orationib⁹ commendari.

Sequitur tractatus exponibilium.

Circa inicium tractatus exponibiliū queriť vtrū arguēdo ab exponētib⁹ ad expositā sit bona ꝓña ¶ Ad hoc rñdeť p quīq; cōclusiones ¶ Prima ꝓclusio arguēdo a ꝓpōe exponibili copulatiue ad quālibet suaꝝ exponentiū ꝑcialiū est bona ꝓña/ꝑbať/qz equalenter arguiť/ac si argueret a tota copulatiua ad quālibet suarū ꝑciū q ꝓña est bona ¶ Secūda ꝓclusio arguēdo ab vna exponentiū ad totā exponibilē nō opz ģnaliter ꝓñaz valere/qz nō sequitur hō currit/ģ tm hō currit Et rō est qz ibi vtualiter arguiť a ꝑte copulatiue ad totā copulatiuā q ꝓña raro valet Dico notāter raro/qz ps copulatiue infert totā copulatiuā in trib⁹ casibus/p⁹ qñ vna ps ē impossibilis/nec hec ē ꝓña bona/hō est azinus/ģ hō est azinus/et petrus currit/2° qñ ꝓñs est necessaria/vt bñ sequit/hō est aiāl/ģ hō est aiāl/z deus ē/3° valet qñ vna ps copulatiue infert aliā ꝑtē copulatiue/vt bñ sequit/ sortes currit/ģ sortes currrit et hō currit ¶ Tercia ꝓclusio arguēdo a ꝓpōe exponibili disiūctiue ad aliquā suarū exponentiū generaliter nō vz ꝓña/ꝑbať qz vtualiter arguiť a tota disiūctiua ad alterā ei⁹ ptem/quā ꝓñam nō opz ģnaliter valere ¶ Quarta ꝓclusio arguendo ab vna exponentiū ꝓncipaliū ad totā exponibilē disiūctiue bñ valet ꝓña/ꝑbať qz sic arguendo/arguiť vtualiter a ꝑte disiūctiue ad totam disiūctiuā q ꝓña est bona ¶ Quinta ꝓclusio arguēdo ab ōnibz exponentib⁹ simul sumptis eo mō quo sufficienter cā exponūt ad ipam exponibilē vel expositā/z ecōtra ē bona ꝓña Probať auctē mercilis z biligā q dicūt q arguēdo ab exponētib⁹ ad expositā ē bona ꝓña Secūdo ꝓbať rōe qz vtualiter arguiť a ꝓuertibili ad suū ꝓuertibile

Arguitur primo nulla est ꝓña in mente q arguiť ab exponētib⁹ ad expositā/ģ nulla talis erit ꝓña in voce/ꝓña ꝑbať p phz primo ꝑcer. Sūt ģ ea q sunt in voce/ea q sunt in aiā passionū note Añs ꝑbať qz nulla ꝓpō mētalis est exponibilis/pz qz quelibet ypothetica exponibil' est ypoca/si illa p aliā ypotheticā exponeret cēt ꝓcessus in infinitū vel argueret ab eodē ad penitus idē ¶ Dico negādo ꝑmā ꝓñam Ad ꝓbationē dz q multe sunt ꝓditiones q ꝓuenūt ozōib⁹ vocalib⁹ q nō ꝓueniūt ozōibus mētalibus vt significare ad placitū/significare rē mediāte ꝓceptu/r solui exponi cē Et ad phm dz q ipe intelligiť dcdo vox ꝑt/hoc ꝑt mediāte ꝓceptu cui subordinať Et ex hoc nō sequiť q ōnis ꝓdicio ꝓuenies voci cōueniat cōceptui vel extra ¶ Arguiť 2° nulla est ꝓña vocalis qua arguiť ab exponētib⁹ ad expositā ģ ab exponētibz ad expositā nō est ꝓña bona nec mala Añs ꝑbať nā quacūz ꝓña vocali data/illa sic se hz q qñ añs formať/ꝓnā adhuc nondū est/et qñ ꝓñs formať añs est corruptū/et sic nūq; sunt simul ¶ Dico q licet añs et ꝓñs vocalia nō sint simul ꝑ se eodē instāti tpis/tm sunt simul ꝑ eodē tpe ꝓtinuato sine notabili inēruptione/ita q dū añs ꝑferť statim post ꝑbationē añz sine notabili pausatione seqť ꝓñs et hoc sufficit ¶ Arguiť 3° adhuc nulla est ꝓña vocalis ꝑpe loquēdo/igiť ꝓña ab exponētibz ad expositā nō vz Añs ꝑbatur qz ꝓña vocalis solū dicit ꝓña/qz repñtat ꝓñaz mentalē/sicut in simili vrima dicitur sana qz repñtat sanitatē/ģ sicut vrina simplr loquēdo nō est sana/ita etiam ve loquēdo ꝓña vocalis nō est ꝓña ¶ Dico q ꝑt ꝑbabiliť ꝓcedi sicut ꝓpō vocalis nō dicit ꝓpne vā vel falsa/sed ē signū ꝓpōnis mētalis vere vel false/ita et ꝓña vocalis dicit ꝓña qz est signū ꝓpne mētalis ¶ Arguiť 4° nō sequitur hō currit et nichil aliud ab hōie currit/ģ tm azinus currit/qz añs ꝑt cē verū et ꝓñs flm/et tm arguiť ab exponētibz ad expositā igiť ¶ Dico q licz arguiť

ab exponibili ad expositã/tamen nõ arguit ad expositũ ullarũ exponentiũ

¶ Posset argui nõ seqr tu es/et hõ est/igit tu differs ab hõie/et tñ arguit ab exponẽtib⁹ ad expositã ¶ Dico q nõ arguit ab õnib⁹ exponẽtib⁹ sed ab aliq̃bus/qz deficit tercia exponens

Queritur secũdo vtrũ ꝓpõcs q̃ cõiter dicũtur exponibiles sint ypoce vel cathece ¶ Circa ista materia sũt due opiniones ¶ Una est q tales ꝓpões nec sunt cathece simplr/nec ypothece simplr/sed sunt mediate qz vocaliter sunt cathece/et mẽtaliter sunt ypoce ¶ Contra istã opinio videt nõ valere ¶ Cõ pa est qz ẽ ꝑtra diuisionẽ ꝓpõnis in cathegoricã et ypothetica ¶ Secũda qz in õni ꝓpõne aut ẽ vnicũ subiectũ/vnicũ ptũ/vnica copula aut sunt plura totalia subiecta/plura p̃dicata/et plures copule ¶ Si ꝑmũ tunc est cathegorica ¶ Si 2m tũc vel illa plura ponũt sine ꝟiuctione tũc faciũt ꝓpõem plures ¶ Si cũ ꝟiuctione aut aduerbio tũc faciũt ypothetica ¶ Secũda opinio est q q̃libet ꝑ positio ypoce exponibilis est ꝓpõ ypoca/qz ꝑbat qz ꝓpõ vocalis iõ dicit cathegorica vel ypoca/qz sibi cozrñdet in mente vna cathea vel ypoca/mõ q̃libet ꝓpõ exponibilis subordinat vni mẽtali ypoce/ꝯ q̃libz talis est ypoca ¶ Ex quo seqr q nulla ꝓpõ mentalis est ypoce exponibilis/ꝑz qz in mente õnia sunt explicata/loquẽdo semp de mẽtali vltimata/qz in mẽte bñ repit ꝓpõ exponibilis nõ vltimata. Illa q̃ est repitatiua ꝓpõnis vocalis exponibilis ¶ Sequtur 2o ꝑm istos q in mẽte nulla sunt signa excluſiua vel exceptiua/qz ſi sic tũc in mẽte repiret ꝓpõ exponibilis qñ ẽ ꝑtra dictũ cozrelariũ ¶ Si arguit eis sic Si q̃libet ꝓpõ exponibilis cẽt ypoca/scqret q nulla mẽtalis cẽt exponibilis/ꝟns est flm ꝑ illud Sũt ꝯ ea q̃ sunt in voce tc/ꝟna ꝑz qz q̃libet talis mẽtalis ypoca esset copulatiua vel disiũctiua/mõ nullus dicit copulatiuã vel disiunctiuã esse exponibilẽ qz esset ꝓcessus in infinitũ ¶ Dicũt ꝓcedẽdo ꝟns et ꝟnam Et ad illã auctẽ Sũt ꝯ ea q̃ sunt in voce/Dicũt q ꝑus ibi vult dicere q voces illud qñ signt/significãt ex subordinatione mentaliũ/ex hoc nõ seqr q q̃cũq ordinacio vel ꝺditio ꝟcumat mẽtalibus/etiã debeat ꝟcumire vocalibus vel ecꝟsõ Secõ fic ſi ꝓpõnes exponibiles nõ ecñt cathece scqret q nõ cẽnt ꝟcertibiles ꝟns est flm/qz ista est bona ꝟcrſio Fortes differt ab azino/ꝯ dr̃ns ab azino ẽ fortes/ſiliter bona est ꝟcrſio/tm aiãl est hõ/ꝯ õnis hõ est aiãl/ꝟna ꝑbat quia ꝟcrſio solũ ꝟcumit ꝓpõib⁹ cathegoricis ¶ Dico q ꝓpões exponibiles ypoce nõ sunt ꝓprie ꝟcertibiles Ad imꝓbationẽ dr q ꝟcrſiones facte nõ sunt ꝓprie ꝟcrſiones/eo q ꝟcrſio ꝓprie ꝟcumit solis cathegoricis ¶ Tercia est opinio q ꝓpões q̃ cõiter sunt exponibiles puta excluſiue exceptiue reduplicatiue tc sunt ꝓpões cathegorice/ꝑbat qz q̃libet talis hz vnicũ subiectũ totale/vnicũ ptũ et vnicã copulã/igit q̃libet talis est ꝓpõ cathegorica/ꝟna tenz a diffinitione ad diffinitũ Secõ ꝑbat sicut qs ꝑt facere in voce excluſiuã/ita in mẽte ꝑt ꝯcipere excluſiue/hoc em q̃libet in se erpit/et ꝑ ꝟns ꝓpõ excluſiua mẽtaliter nõ erit ypoca Itẽ ſi nulla esset exponibilis in mente/scqret q nulla haberem⁹ nõia ꝯpatiui gradus vel suꝑlatiui gradus/ꝟns esset destructio magne ptis grãmatice igit ¶ Arguit ꝑmo ꝓpões exponibiles sunt ypoce ꝯ nõ cathegorice Tñs ꝑbat nã cuilibet ꝓpõni exponibili cozrñdet vna mẽtalis voca/ꝯ quelibet ꝓpõ exponibilis ẽ ypothetica/ꝟna tenet ꝑ illud Sũt ꝯ ea q̃ sunt in voce tc ¶ Dico negãdo ꝟnam qz illa fozma arguẽdi nõ valet sicut nõ sequit isti voci hõ cozrñdet ꝯceptus specificus/ꝯ ista vox homo ẽ conceptus specificus ¶ Si replicet ponat q li a tantũ valet ficut hõ currit/et plato disputat/tũc a erit ꝓpõ ypoca copulatiua qz sibi cozrñdet et cqualet

vna ypothetica copulatiua/ꝫ a filiista ꝑpō tm̄ hō currit erit ypoᵉ copulatiua/qz etiā illi cozrñdet et eq̄alet vna ypothetica copulatiua puta hō currit ⁊ nichil aliud ab hoīe currit ¶ Dico q ꝑpōes duplr pñt eq̄alere/vnoᵒ in significatione/alioᵒ in vītate et falsitate/vñ in significatione solū ille eq̄pollent q̄ hñt candē mentalē eis cozrñdentē Et sic iste due nōnullus hō currit/et aliquis hō currit/nō eq̄pollent/cū nō hñt eandē mentalē/qz in mentali vniꝰ ponuntur due negationes/et in mētali alterius nulla ponit negatio Vñ eq̄pollent formaliter in veritate et falsitate/qz vna infert aliā Sic ista ꝑpō tm̄ homo currit/⁊ copulatiua p quā exponit nō hñt equiualentiā in significādo/qz nō subordinātur eidē mentali/sed vna bñ equiualet alteri in veritate et falsitate

Queritur tercio quō diuidit terminꝰ ¶ Dico sic Terminoz alius est mediatus/alius immediatꝰ Terminꝰ immediatus est rōne cuiꝰ ꝑpō nō reddit obscura nec ꝓbabilis/vt sunt ḧij singulares sicut ꝓnōia ꝑmitiua ego tu ille Et nōia ꝑpria sortes plato/q̄ nō hñt inferiora p q̄ ꝓbent/⁊ē vt sunt eus res vnū/et vba substātiua/q̄ non hñt ꝑora vel supiora p q̄ ꝓbentˉ ¶ Terminꝰ mediatꝰ ē q habet mediū rōne cuiꝰ ꝑpō ꝑt ꝓbari p duas vel plures ꝑpōes Et est triplex scz resolubilis exponibilis ⁊ officialis ¶ Terminus resolubilis ē terminꝰ cōis supponēs determinate ꝑre exīte vel nō exīte rōne cuiꝰ ꝑpō hz resolui p duo demōstratiua/vt hō currit ꝓbaī sic resolubiliter/hoc currit et hoc est hō/ꝫ homo currit ¶ Terminꝰ exponibilis est q̄libet terminꝰ cōis rōne cuiꝰ ꝑpō reddit obscura/et hz ꝓbari seu exponi p duas exponētes vel p plures/vt tm̄ hō currit/ꝓbaī sic exponibiliter/hō currit/et nichil aliud ab hoīe currit/ꝫ tm̄ hō currit ¶ Terminꝰ officialis est q̄ p se importat aliqd officiū positiuū vel ꝑuatiuū/vt sunt ista significātia actū interiorē/vt diligo negligo ꝓgnosco ꝑmitto debeo ⁊c iste important officiū in ꝑpōne/quia faciūt terminos appellare suas rōnes Similiter isti ṫmini possibile impossibile verū falsū ⁊c sunt officiales qz faciūt modales de sensu ꝓposito et diuiso Etiam negationes et signa vlia vocāt ṫmini officiales/qz imutāt seu variāt suppōes ṫminoz in ꝑpōe positoz/⁊ sic hñt officiū positiuū vel ꝑuatiuū Scāt correlarie ꝑm aliquos q̄ ōnis ṫminꝰ exponibilis est officialis/pz qz q̄libet terminꝰ exponibilis in ꝑpōe positus hz aliqd officiū scz vel in ꝓfundēdo/vel in distribuēdo/vel faciendo ꝑpōm aliqualiter obscurā

Queritur quarto quotuplex est ꝑpō vt hic sufficit ¶ Dico duᵗ ime diata et mediata q̄ sumit ꝑm diuisionē ḧij mediati et imediati Vñ ꝑpō imediata ē q̄ nō hz ṫminos inferiores p quos posset resolubiliter vel exponibiliter ꝓbari vt ꝑpō singularis imediata/sortes currit/plato disputat Quę tm̄ pñt ꝓbari p suū ꝓdictoriū/vt sua ꝓdictoria ē fla/igit ipa vera Etiā singulares pñt ꝓbari p suas vles cū debito medio sic arguēdo ōnis hō currit/sor.ē hō/ꝫ sor.currit ¶ Hz ꝑpō mediata ē in q̄ ponit ṫminꝰ mediatꝰ rōne cui ꝑt ꝓbari resolubiliter vel exponibiliter vl officialiter/vt sunt ꝑpōes ꝑticulares et indefinite q̄ ꝓbaī resolubiliter Et ꝑpōes vles et exclusiue exceptiue ⁊c q̄ ꝑ baī exponibiliter Et iō ꝑpō mediata ē triplex resolubilis et exponibilis ⁊ officialis ꝓbabilis vt patebit ¶ Hz aduerte q ꝑpō singularis ē duᵗ aliq̄.s.ē imeᵗᵃ in q̄ nō iponit ṫiꝰ exponibilis/vt sor.currit Alia ē singularis nō imeᵗᵃ/⁊ē in q̄ ponit ṫiꝰ ꝓbabilis exponibilis vel officialis/q̄ hz ꝓbari p ꝑmū terminū in ordine ꝓbabilem/añ q̄ termini posteriores ꝓbabilis officiū explicet/cū ordo terminoz marime sit attendendꝰ Exemplū vt sortes ab homine differt/resoluit sic/sortes ab hoc differt/et hoc est homo/ergo sortes ab homine differt.

Itē negatiua singularis nō immediata/ ꝓbaꝫ ꝑ ꝑmū terminū mediate ꝓbabi lem sic/tu ab hōie nō differebas/tu ab ℔ nō differebas/et hoc est vel fuit hō/ℊ tu ab hōie nō differebas/itē ab hōie tu nō potes differre resoluiꝫ sic/tu ab hoc nō potes differre/et ℔ est vel ꝑt cē homo/ℊ ab hoiē tu nō potes differre/item sortes ab hōie nō icipit differre/sic hz resolui/sortes ab hoc nō incipit differre et hoc ē vel incipit cē hō/ℊ sortes ab hōie nō incipit differre

De ꝓpositione mediata resolubili

Queritur quinto que ꝓpō dicit resolubilis/et quō ꝓbaꝫ ℭ Dico q ꝓpō dicit resolubilis in q̄ ponit termin⁹ cōis suppo nens determinate ꝓ re exīte vel nō exīte/vñ ōnis ꝓpō ꝑticularis vel indefinita c⁹ subiectū supponit psonaliter determinate et singularis nō immediata hz ꝓbari et re solui ꝑ duo demōstratiua in rcō et obliquo vt sequit Si aūt subiectū ꝓ nullo supponit talis ꝓpō nō ꝑt ꝓbari resolutorie qꝛ minor erit falsa sed ꝓbaꝫ ꝑ suū ꝯtradictoriū vt patebit.

homo currit ꝓbaꝫ resolubiliter sic	hoc currit hoc est homo ℊ homo currit
homo vel azin⁹ est azin⁹ ꝓbaꝫ sic	hoc vel azinus est azinus hoc est homo ℊ homo vel azinus est azin⁹
hominis azin⁹ currit/resoluit sic	hui⁹ azinus currit et hic est aliquis homo ℊ alicui⁹ hōis azinus currit
Rīdenti arguit/resoluit sic	huic arguit hic est rīdens ℊ rīdenti arguit

Ita q subiectū ꝑme resoluētis tm erit ei⁹dē casus gīis et numeri cū termino rōne cui⁹ fit resolutio Et ita suo modo tenet in tminis ampliatiuis/ita q in 2ª resolucnte exꝑmaꝫ ampliatio ꝑ copulā disiūctiuā sic

Aliqs senex fuit puer re solubiliter ꝓbatur sic	hoc fuit puer et hoc est vel fuit aliqs senex ℊ aliquis senex fuit puer
hoc incipit currere/sic	hoc incipit currere/et hoc est vel incipit esse homo ℊ homo incipit currere
Aliquoꝝ ꝑdictoriorū alterū est verꝝ sic	horū alterū est verū hec sunt ꝑdictoria ℊ aliquoꝝ ꝑdictoriorꝝ alterū est verū

Hz aduerte q termin⁹ cōis supponēs determinate a ꝑte ꝑti respcū vbi determinato vel futuro/supponit ꝫm exigētiā illius vbi/et nō ampliaꝫ vt dictū est supra de ꝫpliatione/ideo nō geminabit scdam resoluentē Ex⁹ vt sortes erit aiāl sic re⁹

soluit̄/sortes erit hoc/et hoc erit aiāl/g̃ sortes erit aiāl ¶ Itē ꝑpō ꝓticularis et indefinita 2° ꝑt ꝑbari ꝑ eius subalternatē vel ꝑ legē subalternarū/vt ōnis hō currit/g̃ hō currit/3° ꝑ eius ꝯdictoziū/vt nullus hō currit ē flā/g̃ ista quidā hō currit ē va/4° ꝑ eius ꝙuertibile/vt aiāl rōnale currit/g̃ hō currit ¶ Ista quoz ꝓticularis vel indefinita negatiua ꝑt ꝯdoz̄uplicit̄ ꝑbari ꝙimo a ꝑozi hoc ē ꝑ eius subalternant̄ē/vt hō non currit ē vera/ꝑbaꝫ qz sua ꝯdictoria scz ōnis hō currit ē flā/g̃ ista ē vera hō nō currit ¶ Per quē modū ꝑbandi ꝑbanꝫ hec ꝓticularia esse va ¶ Aliqs hō qui est azin⁹ nō est azin⁹ ¶ Dnīs ab ente nō est res/volitū a chimera nō est volitū a chimera ¶ Oim̄ dictaꝝ subalternātes sunt nccrie/quia sunt negatiue quarū subiecta ꝑ nullo supponūt ¶ Scdo ꝓticularis z indefinita ꝑbaꝫ a posteriozi ꝑ eius resoluētes/vt hō nō currit/resoluit̄ sic/hoc nō currit z hoc ē hō/g̃ hō nō currit ¶ Pret in negatiua vbi subiectū ꝑ nullo ꝛsupponit/vt chimera nō ē ¶ Tercio ꝑbaꝫ ꝑ suū ꝙuertibile/vt equus nō currit ꝑbaꝫ sic/hinnibile nō currit/g̃ equ⁹ nō currit ¶ Quarto indirc̄ ꝑ e⁹ ꝯdictoziū tc ¶ Nota ꝑ° q nccrio et cōtingenꝫ tc ꝑñt capi resolubiliter et officiabiliꝫ vt patebit ¶ Ñ nccrio resolubil'r exponiꝫ ꝑ duas exponētes. s. ꝑ ꝑmā ꝓiacentē/et scdaz ꝑ oppositas q̄litates ꝑm exigentiā vbi vt scq̄t ¶ Necessario deus ē. i. de⁹ est et nō ꝑt cē quin de⁹ sit ¶ Nccrio vacuū nō est. i. vacuū nō ē/et nō ꝑt cē quin vacuū nō fit ¶ Nccrio deus fuit. i. de⁹ fuit/et nō potuit esse quin de⁹ fuit ¶ Nccrio chimera nō erit. i. chimera nō erit/et ñ poterit cē q chimera erit ¶ Si vo negatio ꝓcedat tūc nō exponiꝫ/sz ꝑ suū ꝯdictoziū ꝑbaꝫ vl' im ꝑbaꝫ/vt hec ē va/nō nccrio chimera ē/qz hec est flā/nccrio chimera ē ¶ Itē ꝙtingēter sil'iter exponiꝫ ꝑ duas exponētes/ꝑmā ꝓiacentē/et scdam ꝑ oppositas q̄litates ꝑm exigentiā verbi ¶ Cōtingēter sortes ē. i. sortes est/et ꝑt cē q sortes nō fit ¶ Cōtingēter ātichristus nō est. i. antichrist⁹ nō est/et ꝑt cē q antichrist⁹ fit ¶ Cōtingēter adā fuit. i. adā fuit/z potuit cē q adā nō fuerit ¶ Cōtingēter tu nō saluaberis. i. tu nō saluaberis/z poterit cē q tu saluaberis ¶ Si vo negatio ꝓcedat nō exponiꝫ/sz moze ꝯdicto ꝑ suū ꝯdictoziū ꝑbaꝫ vel im ꝑbaꝫ/vt hec est va ꝙtingēter sortes nō saluabiꝫ/qz hec est flā/nō ꝙtingēter sortes nō saluabiꝫ ¶ Nota scdo de aduerbijs s q̄ ꝑbanꝫ resolubiliter sic ¶ Alicubi lucet sol resoluit̄ sic/jbi lucet sol/et ibi est alicubi/g̃ alicubi lucz sol/jtē aliqualiter velociter currit sortes ꝑbaꝫ hoc mō ¶ Sic currit sortes/et sic est aliqualiter velociter/g̃ aliq̄liter velociter currit sortes/jta ꝑbaꝫ Sapienter loq̄tur plato/jtē añ b venit a/ꝑbaꝫ sic ¶ Tūc venit a/et tūc est vel erit añ b/g̃ añ b venit a

De ꝑpō mediata exponibili: et primo quomō vniuersalis exponitur.

Queritur sexto q̄ ꝑpō dr exponibilis ¶ Dico ꝑpō exponibilis dicit̄ que ē aliq̄liter obscura et difficilis ad plene intelligēdū ꝓpter aliqō fincathegrema explicitū vel implicitū/cui⁹ significatio ꝙuertibiliter exꝑmi ꝑt ꝑ alias ꝑpōes notiozes ea/secū formaliter ꝙuertibiles ¶ Et habz sub se multas spēs/et ꝑmo dicendū est de vl'ibus affirmatiuis ¶ Vnde ꝑpō vl'is affirmatiua exponiꝫ ꝑ vnā ypotheticā copulatiuā hñtē duas ptes/quaꝝ ꝑma ꝑs erit ꝓiacens. s. ꝓticularis vel indefinita illius vl'is ¶ Et scda erit vl'is negatiua/in q̄ ponit̄ li quin inter totū subiectū et ꝑtū/et ei subiūgit̄ ꝑnomē reltīm

ille illa illud Aut loco quin et illud/ponat̃ ptũ oppositũ ꝺictozie ꝑto eiusdẽ vlis Exm̃ ꝑmi/vt oẽ aiál currit exponiẽ sic/aiál currit et nullũ est aiál quin illꝺ currit/vel sic/et nullũ est aiál nõ currens/igiẽ oẽ aiál currit

Quilibet hõ currit/exponiẽ sic
homo currit
et nullus ẽ hõ quin ille currit
vel nullus est hõ nõ currens igiẽ

Cuiuslibet hõis interest ozare
hominis interest ozare
et nichil ẽ hõ quin illius iuẽ est ozaẽ
ꝯ cuiuslibet hõis interest ozare

Oẽis hõ vel azinus est azinus
homo vel azinus est azinus
et nichil ẽ hõ vl̃ azinꝰ ꝙn illꝺ fit aziꝰ
vl̃ nichil ẽ hõ vl̃ azinꝰ nõ exñs azinꝰ

Ab õni homine vel azino differt homo/ꝓbatur sic.
Ab aliquo hõie vl̃ azino differt hõ
et nichil ẽ homo vel azinus quin ab
illo differt homo/ꝯ ab õni homine
vel azino differt homo

Omnis homo mozietur
homo mozietur
et nullus ẽ vl̃ erit hõ ꝙn ille mozieẽ
vel nichil ẽ vel erit hõ nõ mozitur̃

Cuiuslibet ꝯdictionis altera pars potest esse vera.:...
Alicꝰ ꝯdictionis altera ꝑs ꝑt eẽ vã
nulla ẽ vel ꝑt eẽ ꝯdictio/quin illius
altera ꝑs ꝑt esse vera/ꝯ tẽ

Vbicꝙ tu es
Alicubi es
nec vbi es quin ibi sis
ꝯ vbicꝙ tu es

Sempꝙ tu es
Aliquãdo tu es
et nũcꝙ tempus est ꝙn tu sis
ꝯ sempꝙ tu es

¶ Nota cꝫ si in ista et simili/õnis hõ vl̃ azinus ẽ azinꝰ/totũ disiunctũ distri
buat̃ debet exponi vt dictũ est/z est expõ falsa sicut z expositꝫ Sz si ꝑmũ/azi
nus se tenet a ꝑte ꝑti debet sic exponi/hõ vel azinus ẽ azinꝰ/et nichil est hõ/ꝙn
illud vel azinꝰ est azinꝰ q̃ est vera ¶ Sz aduerte cꝫ vlis negatiua nõ ꝓbat̃ exꝓ
ponibiliter/scꝺ ꝓbat̃ aut ꝙ eius descendẽtes seu singulares Aut ꝙ suũ ꝯdicto
riũ ¶ Arguiẽ/cõtra nõ sequ̇tur ppl̃us currit/et nichil est ppl̃us nõ currẽs
igiẽ õnis ꝓpl̃us est currens/posito em̃ cꝫ aliquis ꝓpl̃us currat/et aliquis nõ cur
rat/tũc añs est verũ/et ꝓñs falsum/et tñ exponiẽ eo modo/quo dictũ est/ꝯ ꝓce
dicta falsa ¶ Ho hoc dicũt quidã cꝫ ppl̃us neꝙ est currens/neꝙ nõ currens/
sed bñ est currẽtia vel nõ currentia/qz ppl̃us nõ est aliquid/qz nec sbña nec acꝯ
cidens nec corpus/neꝙ homo/neꝙ nõ homo/scꝺ est plures hoiẽs Et ideo scꝺa
exponens debet sic sumi vt dicũt/et nichil nec aliqua sunt ppl̃us nõ currentia/
Sed alijs videt̃ cꝫ in casu posito scz cꝫ vnus ppl̃us currat/et alius non currat/
ista est falsa/õnis ppl̃us currit.

Queritur septimo Vtrū ꝙlibet vlis affirmatiua eq̃alet vni copulatiue ꝓposite ex eius singularib⁹ Et videt ꝙ sic qz sub subiecto vlis licet descendere copulatiue ad e⁹ singularia/ꝫ eq̃alet illi copulatiue ex singularib⁹ ꝓstitute Etiā a tali copulatiua ad vlem vz ꝓña ꝫ eq̃alent/ Scdo ꝓbat̃ qz ista vlis/ois hō currit eq̃alet isti copulatiē/hō currit/⁊ nichil est hō nō currens igit̃ ¶ Oico ad q̃stionē p aliqs ꝓclusiones Prima Aliq̃ est vlis q̃ formaliter eq̃alet copulatiue ꝓstitute ex suis singularib⁹/ꝙbat̃ ꝓclusio de ista vterqz istoꝝ currit/q̃ equivalet huic/iste istoꝝ currit/et hic istoꝝ currit ¶ Scda ꝓclusio Aliqua ꝓpō vlis est possibilis/cui⁹ q̃libet singularis est impossibilis/pz ⁊ pono casum ꝙ nichil currat nisi hō/tūc ista est possibilis Dē currens est azin⁹/qz forte cras erit vera/⁊ tñ q̃libet eius singularis ē impossibilis/nā quocūqz currēte demrāto/hec est impossibilis/hoc currens ē azin⁹/quia significat hoiem esse azinū ¶ Tercia cōclusio Aliq̃ vlis est nccria/cui⁹ multe singulares sunt ꝓtingētes/vel cui⁹ copulatiua ꝓstituta ex suis singularib⁹ ē cōtingens/vt oē ens nccrio est aliqd/q̃ est nccria/et tñ ista copulatiua est ꝓtingēs hoc ens nccrio est aliqd/et illud ens nccrio est aliqd/demōstrādo forte et platonem/qz pñt nō esse aliqd ¶ Seq̃t corrclarie ꝙ nō q̃libet vlis eq̃alet copulatiue ꝓstitute ex suis singularib⁹ Seq̃t scdo ꝙ arguendo ab vli ad copulatiuā ꝓstitutā ex suis singularib⁹ nō semꝫ valet ꝓña/qz nō seq̃t oē ens nccrio ē eus/ ꝫ hoc ens necessario ē ens ⁊ hoc ens Si aūt addat̃ ꝓstātia subiecti vz Sed vt dictū est supra li ens supponit distributiue immobiliter/ido nō ꝑt descendi/ꝫ dabiles sunt alie vbi nō seq̃tur vtpz in scda ꝓclusione

De ꝓpōne mediata officialiter ꝓbabili

¶ Notandū ꝙ termin⁹ officialis est vt patuit supra qui importat aliqd officiū mentis circa totā ꝓpōem/vt termini importantes actū aiē ꝙgnoscitiuū vt scire intelligere opinari/vel ē determinatio alicui⁹ ꝓplexi/puta dicti ꝓpōis vt isti modi possibile impossibile ⁊c ¶ Propositio officiabilis est/cui⁹ dictū vel ozō infinitiua determinat̃ ꝑ terminū modalē vel ꝓcernentē actū aiē in sensu ꝓposito Et ꝓpōes de istis officiant̃ idest officialiter ꝓbant̃ ꝑ duas ꝓpōnes hoc pacto ¶ Possibile ē sortē currere/hic ꝑmus termin⁹ in ordine ꝓbabilis est officialis Et officiat̃ sic/hec est possibilis sortes currit/q̃ precise et adequate significat sortē currere/vel ꝫ alios/scda exponēs est q̃ ꝑmo et ꝑncipaliter significat sortē currere ¶ Necesse est deū esse/officiat̃ sic/hec ꝓpō ē necessaria/deus est q̃ adequate significat deū esse ¶ Cōtingit sedentē ambulare/ officiatur sic/talis ꝓpositio est cōtingens sedens ambulat/q̃ precise vel q̃ primo et ꝑncipaliter significat sedentē ambulare Vñ q̃libet ꝓpositio vbi terminus officialis totaliter ꝑcedit aut finaliter sequit̃ dicitur ꝓpositio accepta in sensu cōposito Et quelibet talis ꝓpositio eodē modo habet officiari quādo termin⁹ ponit̃ in fine/sicut quādo ponit̃ in ꝑncipio Sed qñ termin⁹ modalis inter ꝑtes dicti dicit̃ esse ꝓpositio de sensu diuiso Et habz ꝓbari ꝑ primū terminū in ordine ꝓbabilem/vt album possibile est esse nigrum.

Sic habet ꝓbari resolubiliter/hoc possibile ē esse nigrū/et hoc est albū/ḡ albū possibile est esse nigrū Ex quo sequtur q̄ iste nō ꝙuertūr Albū possibile est esse nigrū Et possibile est albū esse nigrū cū ꝑma fit vā vtz ꝑ eius resoluentes et scōa flā vtz ꝑ eius officiātes ¶ Hic aduerte q̄ ibē termin⁹ ꝑt esse resolubilis exponibilis ꝛ officialis/et ideo talis ꝓpō ꝑt tripliciter exponi/vt nccm est deū esse/ꝓbaī resolutorie sic/hoc est deū esse/et hoc est nccm/ḡ deū esse est nccm Expositorie sic/deus ē et nō ꝑt esse quin de⁹ ē ḡ Officialiter sic tal' ꝓpō est nccria de⁹ est/q̄ ꝑcise significat deū esse Vz diuersꝫ respectib⁹ hoc fit/qz si li nccē ꝓsidereī vt habeat locū subiecti et ẽmini cōis/tūc ꝓbaī resolubiliter Si vt vz tm̄ sicut oē/tunc ꝓbaī exponibiliter/z⁹ vt dcīat ꝓpōem vl'em sub rōne modi sic ꝓbaī officialiē ¶ Itē ꝑ se ꝑmo hō est aiál officiaī sic/hec ꝓpō est ꝑ se ꝑmo hō est aiál/q̄ ꝑcise et adequate significat hoiēm esse aiál ¶ Per accīs hō ē albus.i.hec ꝓpō est ꝑ accīs hō albus q̄ rē ¶ Preterea de vbis impoz tātib⁹ actū aiē Scio deū esse/officiaī sic a ꝑmo ẽmino/hec ꝓpō est scita a me deus ē/que adeq̄te significat deū esse Intellectū est a me sortē sedere.i.hec ꝓpositio ē intellcā a me sortes sedet/q̄ significat adeq̄te sortē sedere Dubiū est michi regē sedere.i.hec ꝓpō est michi dubia rex sedet/q̄ adeq̄te significat regē sedere ¶ Pro maiori intellcū ꝓpōnū ꝓbabiliū est notandū diligēter Cū tibi ꝓponīr aliq̄ ꝓpō/statim dēs videre an sit mediata/an immediata Si sit ĩmediata nō ꝑt ꝓbari qz tūc ab sensum vel intellectū est ꝑ se nota/et cōtra negātes ꝑ se nota nō est amplius disputandū Si vo sit mediata dēs videre an sit affirmatiua vel negatiua Si negatiua dēs eā ꝓbare ꝑ causas veritatis/aut ꝑ ꝓdictoriū/aut ꝑ singulares vt dcm̄ est Si vo sit affirmatiua tūc vide/an sit categozica vel ypoca Si cathca tūc vide ad ꝑmū ẽminū mediatū et ab eo debes incipe ꝓbationē/qz a ꝑmo ẽmino mediato semꝑ inchoāda est ꝓbatio ꝑ pōs Et nō ꝑ saltū dēs ꝓpones ꝓbare/qz fiūt multe deceptiones exponendo ꝓpōem nō exponibilē/sed resolubilē et econuerso Exm vt ista ꝓpō aliq̄ albū incipit esse sortes est resoluenda rōne li aliq̄ albū/et nō ꝓbanda rōne li incipit ꝑ causas veritatis Appellaī aūt ꝑmus termin⁹ nō ꝑm fitū/sz ꝑm denominatio nē/vt in modalib⁹ sepe modus ꝑm fitū est vltimus/ꝛ tñ ꝑm denominationē est ꝑmus Facta āt ꝓbatione ꝑmi termini debes gradatim ꝓcedere ad aliū si qs est et sic donec oēs ẽmini mediati ꝓpōnis cathegozice fuerint ꝑm exigentia declarati Si vero ꝓpō fuerit ypothetica/tūc videndū est an cathegozice vl'ypothetice debeat ꝓbari/vt Nccrio tu curris vt tu nō curris Si nccrio cadit in totū licet fit ypothetica/tñ nō est ypothetice ꝓbāda/sz cathegozice exponibiliter hoc mō Necessario tu curris/vel tu nō curris/qz modus capiī aduerbialiter exponiī sic Tu curris/vel tu nō curris Et nō ꝑt eē quin tu curras vel tu nō curras/ḡ nccrio tu curris Similiter ista nccm est te moueri si tu curris Si necessariū cadit in totū licet fit ypothetica ꝓdicionalis/tñ ē moze cathegozico officiabiliter ꝓbāda/qz modus capiī nōialiter/vt hec ꝓpō est necessaria Tu moueris si tu curris/q̄ adequate significat te moueri si tu curris ḡ ¶ Si vero fit ypothetica ypothetice ꝓbāda debes ypotheticā inferre verā vel falsam/possibilē vel impossibilē/nccriā vel ꝓtingentē hoc pacto Altera ps ꝓncipalis huiꝰ diſiūctiue est vera est possibilis rē/ḡ hec diſiūctiua ē vā ē impossibil' rē

Propositio exponibilis ē ꝓpō hns sensum obscurū exp̄one indigentē: ꝓpter aliqō fincathegrema in ea explicite vel ĩplicite positū: vel in aliqua dc̄one inclusum: vt tm̄ hō est aiāl: socrates incipit ee al bus: infinita est linea ꝓ quo sciendū q ea q̄ faciunt ꝓpōes exponibilē sunt in multiplici dr̄ā: q̄ quedā sunt signa exclusiua: vt tantū solū: quedā exceptiua: vt p̄ter nisi: quedā reduplicatiua: vt inq̄tū sc̄dm q̄: quedā important inceptionē rei vt incipit: quedā desitionē vt desinit: quedā vero priuationē finis vt infinitū: quedā importāt excessum vt ꝓpatiui et suplatiui gradus: quedā vero distinctionē: vt differt aliud nōidē: quedā ĩportant spēalem modū distributionis vt totus: oīs illa ꝓpō in qua ponit aliqō simile fincathegrema reddit obscura z indiget exp̄one: ideo dicendū est de ipis p ordinē et primo de exclusiuis.

Sequitur de exclusiuis Et sunt q̄ ex sua significatione exclusionē important: et a quib? ꝓpō redditur exclusiua: vt sunt iste dc̄ones Tantū solū dūtaxat Hec aūt signa q̄q̄z excludūt grā alietatis: et q̄q̄z grā pluralitatis: et q̄q̄z ponūtur in or̄one sine negatione: et q̄q̄z cū negatione p̄cedente vel sequente De illis āt dant quinq̄z regule Prima est ꝓpō exclusiua sine negatione sumpta exponit p vnā copulatiuā affirmatiuā: cui? prima ps est preiacens exclusiue: et scda ps est negatiua importans negationē p̄dicati de ōnib? alijs a subiecto: vt tm̄ homo est risibilis: idest homo est risibilis: et nichil aliud ab hōie est risibile: vel nichil nō hō est risibile Tantū apostoli dei sunt .xp̄i. i. apostoli dei sunt xp̄i. et nō plures q̄z xp̄i. Scda regula est q ꝓpō exclusi

ua huiꝰ modi infert copulatiuã ꝓpositã ex duabꝰ expo nentibꝰ et quãlibet earũ seorsum et nõ econtra Tercia regula ab exclusiua affirmatiua ad vlem affirmatiuã de terminis trãspositis ẽ bona ꝓña: ñ fiat exclusio grã alietatis et ẽ tra: vt bñ sequit: tm̃ aiãl est hõ: g̃ õnis hõ est aiãl Quarta regula exclusiua ꝺictoria ꝓnis expo nitur ꝑ diſiunctiuã affirmatiuã ꝓpositã ex ptibus ꝺi centibꝰ ꝓnis copulatiue: vt ista: nõ tm̃ hõ est aiãl. i. nul lus hõ est aiãl: vel aliqꝺ aliuꝺ ab hõie est aiãl: ꝑz virtute ꝺictionis: et ex hoc ꝑz quare ex his valet ꝓña Quin ta regula ꝙ ꝓpõ exclusiua in q̃ ponit sola negatio se quens exclusionẽ exponit ꝑ vnã copulatiuã: cuiꝰ ꝓma pars negatiua est ꝓiacens exclusiue: et scꝺa est affirma tiua in qua ꝓtũ affirmatiue enũciat de quolibet alio a subiecto: vt tm̃ accñs nõ est substãtia. i. accñs nõ est sba et õne aliuꝺ ab accñte est substãtia Et ꝑ hoc patet qua liter ꝓtradictoria eius est exponibilis.

Iste ẽ tractatus docẽs de ꝓpõibus exponibilibꝰ Quiꝰ subiectũ est ꝓpõ exponibilis/passio eius ẽ exponibilitas seu expõ/ꝓncipiũ ãt est diffinitio ꝓpõis exponibilis Ex q̃bus formaꝫ talis ꝺemrãtio Omnis ꝓpõ hñs sensum obscurũ expõe indigentẽ ꝓpter aliqꝺ sincathegrema ẽ exponibilis/ꝝ õnis ꝓpõ expo nibilis est ꝓpõ hñs sensum obscurũ ẽ/g̃ õnis ꝓpõ exponibilis est exponibil/ Et capiꝫ li exponibilis in subiecto vt ẽ ꝺrã ecilis ꝺhens ꝓpõem ad spẽlem rõem Et m̃pto capiꝫ vt est ꝓpria passio ꝺicẽs aptitudinẽ ad expõem passiuã ꝓpõis Si arguaꝫ ꝓpõ est exponibilꝫ rõe ẽꝰ et ita expõ est ꝓprietas ẽꝰ/g̃ nõ est Dico liz expõ sit ẽꝰ tm̃ cẽ/nõ tñ vt subiecti/ꝝ est ꝓpõis vt ſbiecti Primũ punctũ q̃ diffinitio ꝓpõnis exponibilꝫ est bona qz hz aliqꝺ loco ginis vt ẽ ꝓpõ/et hz aliqua loco ꝺrã/vt totũ residuũ qꝺ sequtur Et subditauctoz ꝙ ea q̃ faciũt ꝓpõez exponibilẽ sunt in multiplici ꝺrã vtz in textu/inter q̃ primo ꝺeꝰiat ꝺe exclusiuis Sũt aũt signa exclusiua Quantũ ꝺũtarat solus solũmõ vnicus ꝑcise/q̃ ꝺũ ponũt in propõe/et cadãt supra sub iectũ ptũ et copulã reddũt ꝓpões exclusiuas Vñ ꝺicit auctoz Signa exclusi ua sunt illa q̃ ex sua significatione exclusionẽ important/et a quibꝰ ꝓpõ reddi tur exclusiua Et ꝺicit notãter q̃ exclusionẽ important/et nõ q̃ significãt exclu sionẽ/quia signa exclusiua nõ ꝺicũtur exclusiua eo ꝙ exclusionẽ significent/sed eo ꝙ exerceant eã/vt tm̃ solus ꝺicũt exclusiua ab exclusione exercita/et nõ ab exclusione significata/sicut securis ꝺicit incisiua ab incisione exercita/et nõ ab

incisione significata/qz nō significat incisionē sz securim et exercet incisionem scindendo ¶ Itē exclusio capit dupl'r Uno° vt ꝓcepta/et isto mō designat̄ p hoc nomē exclusio Alio° vt exrcita/z hoc dupl'r Uno° vt fit exercita exercitio/tūc designat̄ p hoc vbū excludo Alio° vt exclusio fit exercitata aliquo instrumēto/tūc designat̄ p signa exclusiua

Scōm punctū est q̄ solus q̄lz capit̄ cathegrematice et tūc valet tātū ficut solitarius/z sic multis currētib? hec ē ꝓcedēda Solus sortes currit/si in loco in quo sortes currit nullus alius fit currens/sed alibi multi currāt Alio° capit̄ sincathegrematice et exclusiue vt idē est qō nō cum alio/z ita capit̄ hic Itē li vnicus solū exponit̄ grā pluralitatis/qz excludit pluralitatē suppositoꝝ in cadē spē/vt vnicus homo currit sic exponit̄/homo currit et nō sunt plures homines currentes igit̄ ¶ Preterea hoc signū exclusiuū ꝑcise/cōiter solet determinare verbū scde intētionis Aut verbū significās actū anime interiorē ꝓgnoscitiuū/et importat modū significādi/vt cū dicit̄ hec ꝓpositio/homo est aiāl ꝑcise significat hoiēz esse aiāl/sensus est q̄ illa ꝓpositio significat hōiem esse aiāl/z nō significat aliter q̄z hoiēm esse aiāl Nō ista/ꝑcise sicut est significat aliqua ꝓpō/debet sic exponi Sicut est significat aliqua ꝓpositio/et nō sicut nō est significat aliqua propositio

Tercīm punctū est q̄ dictio exclusiua q̄lz cadit solū supra subiectū/q̄lz solū supra p̄dicatū/q̄lz solū supra cōpulā/q̄lz supra predicta tria ¶ Nō q̄ signū exclusiuū addit̄ subiecto/vt sz li tantū solū determinat subiectū/tūc facit ꝓpōem de excluso subiecto vt Tantū homo ē animal/q̄ tūc sic exponit̄ copulatim/homo et nichil aliud q̄z exīs homo est animal Ex quo patet q̄ facto syllogismo Sortes est aiāl/sortes est tm̄ homo/igit̄ tantū homo est aiāl/distinguit̄ ꝓclusio/aut est de excluso subiecto/tūc est vera et bonus syllogismus Aut est ꝓpō exclusiua/tūc est falsa nec valz syllogismus/qz plus ꝑtur in minori q̄z subijcit̄ in ꝓclusione/qz tm̄ vt facit ꝓpōez exclusiuā nō est ps subiecti Itē 2° si addat̄ ꝑto tunc li tantū facit ꝓpōez de excluso p̄dicato et exponit̄ etiā copulatim/vt hō est tm̄ aiāl.i. hō est aiāl/et nichil nō exīs aiāl/vel nō aliud q̄z animal ¶ Sed aduerte q̄lz li tantū addit̄ ꝑto ꝓnotatiuo tūc aliquādo excludit alietatē/z aliq̄n alteritatē Et sic hec ꝓpositio sortes est tantū albus/in casu quo esset albus deberet ꝓcedi p̄m̄ ꝑmā exponem/qz sensus ē q̄ sortes est albus/et nō aliud q̄z albū Sed pences 2m̄ sensum illa ꝓpō debet negari quia tunc sensus est/sortes est albus et nō aliter q̄lificatus q̄z albus/qō est fm̄/quia sortes est calidus figuratus ꝛc Itē 3° q̄lz signū exclusiuū addit̄ copule.s. quādo cadit ꝑcise supra copulā/vt dicēdo/homo tm̄ est aiāl/tūc talis propō dz exponi sic/homo est animal et hō nō est nō aiāl Nō quādo signū exclusiuū addit̄ vbo importāti actionē tūc solet excludere oēm aliā actionē a vbo cui additur vt sortes tantū currit/sensus est sortes currit et nichil aliud facit q̄z currit. Itē 4° signū exclusiuū cadit supra illa tria/tūc exponit̄ vtpz in textu Itē adtribus modis p̄t addi vtz in quinto pūcto

Quartū punctū q̄ signū exclusiuū q̄lz addit̄ termino numerali/tūc reddit propōez dupl'r exponibilē/sez grā alietatis/et grā pluralitatis Ex'm̄ vt hec ꝓpō tm̄ decē sunt p̄nita/grā p̄l'itatis sic exponit̄ decē sunt p̄nita/et nō plura q̄z decē sunt p̄nita/igit̄ q̄ est va Sz grā alietatis exponit̄ p li aliud hoc mō/decē sunt p̄nita et nichil aliud a decem sunt p̄nita/igit̄ q̄ est fla ¶ Si queras an ille modus exponēdi p aliud positus in textu sit verus

¶ Dico licet ille mod⁹ exponẽdi sit cõis/nõ tñ tenet formaliter in õnib⁹ ẽijs Primo si eẽt bon⁹/scẽrẽt q hec deberet ꝓcedi Tm vnũ est/exponẽdo eã grã alietatis q̃ tñ est flã vt patebit/ꝑña et scẽla pz qz iste exponẽtes sunt vere/vnũ est et nichil aliud ab vno est/qz pplus nõ est aliud ab vno/nec plura sunt aliud ab vno/tñ bñ sunt alia ab vno Scdo scẽrẽt q hec esset vera Tantũ pater est deus/qõ est flm qz filius est deus/et spũs scũs est deus/scẽla pz qz eius exponẽtes ceñt vere.s.pr̃ est deus/et nichil aliud a prẽ est deus tc Tercio scẽrẽt q hec esset vã Tm iste fenix erit fenix/qõ est flm qz succesſiue erunt plures fenices/ꝑña tenet qz eius exponẽtes sunt ve.s.iste fenix erit fenix/et nichil aliud ab isto fenice erit fenix/qz fenix futurus/nõ erit aliud ab isto/qz nũq̃ simul erit cũ isto igit nõ erit aliud Propter istas rões alij ꝓpõem exclusiuã affirmatiuã sic exponũt Tm aiãl est hõ.i. aiãl est hõ/et nullũ nõ aiãl est hõ/capiendo li nõ infinitãter/et sic dicta argumẽta nõ ꝓcedũt Bz alij adhuc aliter exponũt/et dicunt q scda exponẽs erit p negationẽ negantẽ sic scz Tm aiãl est hõ.i. aiãl est homo et nichil qõ nõ est aiãl est hõ/capiendo li aliqd̃ inclusum in nichil pure transcendenter/jta q li pplus bñ dicat aliqd̃ Et li qõ licet sit ncutri ginis/tñ nõ solũ importat ceñciã/sz quãlibet rẽ indifferenter Et istã tm aiãl nõ est hõ exponũt sic/aiãl nõ est hõ/et nichil qõ nõ est aiãl nõ est hõ Et ꝓdictorias predictaꝝ exponũt p disiunctiuas ꝓpositas ex ptib⁹ ꝓtradictorijs

Quintũ punctũ ẽ qñ signũ exclusiuũ addit̃ termino cõi distributo bñti plura suppositа/pt exponi ꝓprie et im ꝓprie Et tm tm õnis hõ est risibilis/ꝓprie sic õnis hõ est risibilis/et nichil aliud ab õni hõie est risibile/et sic semp est flã/im ꝓprie sic/õnis hõ est risibilis/et nichil aliud ab hõie est risibile/vel sic et nichil qõ nõ est hõ est risibile/jurta zm modũ exponẽdi dictũ Scdo signũ exclusiuũ qñ addit̃ termino significãti numerũ pt exponi ꝓprie et im ꝓprie/vt tm tres hoiẽs sunt/tm vnũ est/ꝓprie exponit̃ grã alietatis/im ꝓprie grã pluralitatis/vtz patz in q̃rto pũcto Tercio qñ signũ exclusiuũ addit̃ dcõni significãti totũ integrale/pt exponi ꝓprie et im ꝓprie Et tm dom⁹ est alba/im ꝓprie exponit̃ sic domus est alba/et nichil aliud a domo qõ nõ est ps dom⁹ est albũ q̃ est vera Bz ꝓprie sic dom⁹ est alba/et nichil aliud a domo est albũ Aut sic/et nichil qõ nõ est dom⁹ est albũ/q̃ est impossibilis/qz infert suã ꝓtradictoriã pz sic/tm domus est alba/g̃ domus est alba/et vltra domus ẽ alba/igit̃ ps domus est alba/sz ps domus ẽ aliud a domo/igitur aliud a domo est albũ/igit̃ nõ tm dom⁹ ẽ alba Tertiũ adhuc bm istũ sensum im ꝓpriũ ista nõ est vera/tm ignis calefacit/nã qñ ignis calefacit/tũc calliditas calefacit q̃ nõ est ignis nec ps ignis Bz ꝓcedit̃ bm intellcm adhuc magis im ꝓpriũ scz ignis calefacit/et nichil aliud ab igne/et ab eius ptib⁹/et ab eius accñtibus calefacit/et hoc est possibile Et qbus õnib⁹ pz q ꝓprie exponendo/oĩs iste ꝓpões sunt impossibiles Tm pater est/tm pplus est/tm hõ est/tm domus est tm albũ est tc/qz quelibet illarũ infert suã ꝓdictoriã

Queritur primo vtrũ hoc sophisma sit verũ Tm vnũ est ¶ Arguit̃ q sic ꝓbat̃ vnũ ẽ et nichil aliud ab vno ẽ/igit̃ tm vnũ est/ꝑña tenet ab exponẽtibz ad expositã Scda ps añtis ꝓbat̃ si aliqd̃ aliud ab vno esset/tũc aliud ab aliquo cẽt/et sic aliqd̃ esset qõ nõ esset aliqd̃ qõ implicat ꝓdictionẽ Scdo sic oẽ ens est vnũ/g̃ tm vnũ est/ꝑña tenet ab vli ad exclusiuã de terminis transpositis Tñs ꝓbat̃ p ꝑm q̃rto metha^cc/ens et vnũ ꝙuertũt Tercio sortes ẽ/et sortes ẽ tm vnũ/g̃ tm vnũ est Quarto tm vnũ est vnũ/igit̃

tm̄ vnū est/ꝑña tenet ab est 3° adiacēte ad est 2m adiacens Quinto vnū est et ñ plura q̄ vnū sunt/igit̄ tm̄ vnū est tenet ꝑña p exp̄oem Scōa ps añtis ꝓbatur qz ꝓdictoꝝ 2e ptis est flm̄ sc3 plura q̄ vnū sunt/qz seq̄t plura q̄ vnū sunt/igit̄ quolibet vnū plura sunt/p3 qz li vnū in añte distribuit̄ p li plura q̄ Sz ꝑñs est est flm̄ qz ista 2ti° nulla plura sunt/qz istud 2ti m̄ ē infinite ptes/mō ifinitis nulla sunt plura Sexto sophisma est ꝓpō cuiꝰ subiectū et ptū supponūt ꝑ eodē igit̄ verū Septimo si esset flm̄ hoc cēt ideo qz aliqua esset multitudo entiū vt pplus vel exercitus q̄ nō esset aliqō vnū/p3 hoc p illos q̄ negāt sophisma Sz hoc dici nō p̄t/ꝓbaf̄ qz bñ seq̄t pplus est vnū aggregatū/g̃ pplus est vnū/ꝑña tenet a pte in mō/jtē seq̄t bñ pplus est vnꝰ/g̃ est vna res/et p ꝑñs g̃ est vnū ¶ In oppositū arguit̄ im ꝓbādo sic Ex sophismate seq̄t flm̄/g̃ est flm̄/ꝑña tenz qz flm̄ seq̄t ex falso 2° poꝛ Añs ꝓbaf̄ qz seq̄t Tm̄ vnū est/g̃ oē exns ē vnū/ab excluſiua ad eius vl'em Et vltra seq̄t Oē exns est vnū/exercitus est exns/g̃ exercitus est vnū/ꝛcluſio ē falſa/et nō minoꝛ/g̃ maioꝛ qō est sophisma Scōo sic plura q̄ vnū sunt/igit̄ nō tm̄ vnū est/ꝑña est nota Añs ꝓbaf̄ q̄tuoꝛ sunt z sex sunt et infinita sunt/igit̄ plura q̄ vnū sunt ¶ Jtē si sophisma esset verū pꝫus male reprehendisset ꝓmenidē et melliſſem in ꝓmo pꝫiōꝝ ꝓpter hoc q ipi poſuerūt tm̄ vnū ē ¶ Dico ad sophisma q ipm est multipliciter distinguendū ꝓmo qz p̄t esse ꝓpō de excluſo subiecto/tūc li tm̄ est ps subiecti Et sic ipm est verū qz sensus est/aliqō qō est vnū/et nichil aliud q̄ vnū est/vel sic Aliqō qō ē vnū/et nō plura q̄ vnū est/et hoc est verū/qz vnū indiuiſibile est vnū/et nō plura q̄ vnū est/vel est vnū et nichil qō non est vnū Scōo sophisma p̄t esse ꝓpō excluſiua/et sic li tantū nō est ps subiecti/qz nō solū cadit supꝛa subiectū/ſz etiā supꝛa p̄tū Et isto 2°° itez est distinguendū Vno° exponit̄ grā pluralitatis z sic ipm est verū/vt ꝓbat quinta rō ſupd̄cā Alio° exponit̄ grā alietatis z sic ē flm̄ vtz qz ex sophisma te seq̄t flm̄ igit̄ ipm flm̄ Añs ꝓbaf̄ vt in ꝓma rōne post opositū Scōo ꝓbaf̄ Aliqō qō nō est vnū est/igit̄ nō tm̄ vnū ē ꝑña nota Añs ꝓbaf̄ de exercitu/qz exercit9 est z nō est tm̄ vnū Ex quo p3 q sophisma nō est ſimplr ꝛcedendū/nec ſimplr negandū/ſz distinguendū qz h3 duplicē sensum verū/et vnū flm̄ Ad argumēta dicendū ad ꝓmū q exponēdo sophisma sic ē flm̄ ſz inq̄tū est verū debz aliter exponi vt dictū est Ad 2m q ista oē ens est vnū/ē distinguēda/qz si li ens capiāt ptic̄ipialiter et trāscendēter/tūc illa est falſa z ꝑña est bona Si capiaf̄ nōialiter tūc ꝑña nō valet/qz li ens in añte capiāt ptic̄ipialr et pꝫus q̄rto metha cepit li ens nōialiter Ad 3m dz ꝛcedēdo totū si cōclusio fit de excluſo subiecto Si nō tūc plus est p̄tū minoꝛis q̄ subiectū cōclusionis. Ad q̄rtū dico q ab est 3° adiacēte/ad est 2m adiacens cū distributione p̄ti/non valet ꝑña ¶ Quinta rō arguit ꝓ dictis ¶ Ad sextū negaf̄ ꝑña/qz p̄tū distribuit̄ ꝓ pluribꝰ q̄ subiectū supponit Ad septimū ꝛcedit̄ maioꝛ/et negaf̄ minoꝛ ad ꝓbationē negaf̄ ꝑña/qz ibi nō arguit̄ a pte in mō/qz li aggregatū est dekia cio diminuēs Etiā li vnū in añte capit̄ adiectiue/et in ꝑñte capit̄ ſubſtātiue/jtē pplus est vnus/g̃ est vna res ſi illa ꝛcedit̄/tūc negaf̄ ista/g̃ est vnū/qz li res est transcendēs ꝓ aliq̄bus/ꝓ q̄bus li vnū nō supponit ¶ Ad rōnes im ꝓbātes ad ꝓmū dico q bñ ꝓbat sophisma flm̄ in vno sensu negato ¶ Ad scōam negaf̄ añs/ad ꝓbationē quatuoꝛ sunt sex sunt z negaf̄ ꝑña ꝓpter distributionē de li plura q̄/sed bñ ꝛcedit̄/g̃ vno plura sunt/vel aliquo qō est vnū plura sunt ¶ Ad 3m dico q pꝫus nō reꝓhendit illos ꝓpter q posuerūt tm̄ vnū eē exponendo hoc grā pluralitatis/ſz ideo qz posuerūt sic esse tm̄ vnū qz nullo modo

cẽnt plura/ideo bñ reꝑhendit illos ¶ Si arguaꝫ cũ dico tm̃ vnũ est/ibi ꝑ dicaꝫ vle vliter sumptũ/g̃ ipm̃ est fl̃m Alñs ꝓbaꝫ quia subiectũ supponit ꝯfuse tm̃ et ꝑtũ distributiue/qz implicite valet ista tm̃ vnũ est õne ens ¶ Dico non ꝙlibet termin⁹ distributus est vle vliter sumptũ/ꝫ solũ qui capiꝫ cũ signo vniuersali distributiuo .:. .:. .:.

Queritur secũdo vtrũ hoc sophisma sit verũ Tantũ pater est/posito ꝙ sint infiniti hoiẽs quoꝝ quilibet fuit ꝑ vn⁹ et filius alteri⁹/et nõ alij tũc ꝓbaꝫ sophisma ꝓ exponetes Pater ẽ et nichil aliud a ꝑẽ est ¶ In oppositũ arguiꝫ qñ relatiuo addiꝫ dictio exclusiua in ꝓpõne debilis ¶ Dico ꝙ aliqua ꝓpõ ꝑt tripliciter cẽ impossibilis Uno° de forma.s. q̃ implicat ꝯdictionẽ vt ista sortes ẽ/t sortes nõ est/cui⁹ ꝯdictoria ẽ nccia Sortes est/vel sortes nõ est Alliq̃ ẽ impossibilis nõ de forma/ꝫ de materia scz ꝓpter significationes tminoꝝ/vt tm̃ ꝑ est/si aũt dicaꝫ tm̃ deus est/nõ est impossibilis Tercio/ꝓpõ dicit impossibilis/nõ qz includit ꝯdictionẽ de forma vel significato/ꝫ qz nõ ꝑt sic cẽ naturaliter sicut illa ꝓpõ significat/et sic impossibile est ꝙ aliq̃do mouеaꝫ velocius celo/t illud impossibile quodãmõ vocaꝫ ꝓmo celi impossibile fl̃m ¶ Alia distinctio/quedã sunt relatiua ad q̃ sequũꝫ sua cozrelatiua de ꝑnti/vt simile pater Alia ad q̃ sequũꝫ solũ de ꝑterito futuro vel ꝓsibili/vt posterius ꝓus scibile Existis dico ꝙ sophisma nõ ẽ impossibile de forma/sed solũ de materia ¶ Ite si sortes sciat septẽ artes liberales/et null⁹ ali⁹ q̃uis vnus alter sciat tres/et alter q̃tuoꝝ/tamẽ hec manet vera Tm̃ sortes scit septẽ artes liberales ¶ Et si arguaꝫ alij sciunt septẽ artes/g̃ nõ tantũ sortes ¶ Dico negãdo ꝓñam qz a singulari numero nõ debz fieri exclusio nisi ꝓ numerũ singularẽ/mõlicet illi duo sint alij a sorte/nõ tm̃ sunt aliud ab ipõ ¶ Ite ꝓsito ꝙ sortes t plato currãt et nõ alij/ista est vã Tm̃ alter istoꝝ currit partz exponẽdo qz alter t nullus alius ab altero istoꝝ currit Et hoc capiẽdo li alter ꝓ signo ꝑticulari/vt est aliq̃s Et si infeꝝaꝫ/si tm̃ alter/g̃ nõ alius vel nõ ambo ¶ Dico ꝓña nõ valet capiendo li alter ꝓ ꝑticulari/licz valeret capiendo ipm̃ im ꝓꝑie ꝓut importet ꝓncipiũ numeri excludens plũtatem.

Arguitur primo cõtra diffinitionẽ ꝓpõis exponibilis Alliq̃ sunt ꝓpõnes exponibiles in q̃bus non ponit fincathegrema vt sunt ꝓpõnes de incipit et definit/g̃ male dicit in diffinitione ꝓpter aliq̃d fincathegrema vt ꝛc ¶ Dico licet ibi nõ sit fincathegrema explicite/tamẽ implicite et vtualiter ¶ Replicaꝫ nulla dictio cathegrematica ꝑt habere vtutẽ dictionis fincathegrematice cũ dictio cathegrematica sit ꝙ se significatiua/ꝫ ista ẽba incipit t definit sunt cathegremata ꝙ se significatiua/g̃ nõ includũt vtutẽ dcõis fincathe^ce ¶ Dico licet nulla dictio pure cathegrematica habeat virtutẽ dcõis fincathe^ce/tm̃ dictio q̃ est ꝑtim cathegozica/t ꝑtim fincathe^ca bñ hꝫ vtutẽ dcõnis fincathegrematice/et sic ẽ de incipit et definit

Arguitur secũdo ꝯtra textũ vbi dicit/hec autẽ signa qñq̃ excludũt grã alietatis/qñq̃ grã pluralitatis Cõtra illud q̃ expoꝛnit grã alietatis ꝑt exponi grã pluralitatis/g̃ male dicit ꝙ signa exclusiua qñq̃ excludũt grã alietatis ꝛc ¶ Dico licet aliq̃n illud quod exponit grã alietatis possit exponi grã pluralitatis/vt ista tm̃ alia rõnalia sunt risibilia/tm̃ hoc nõ est verũ de õni ꝓpõne exclusiua/q̃ exponit grã alietatis ¶ Replicaꝫ õis ꝓpõ exclusiua de tmino numerali potest exponi grã pluralitatis et grã alieta

tis vtpz in ārto pūcto/ḡ ōnis ꝑpō excluſiua poteſt vtroqꝫ mō exponi/ꝓña te ner a pte in mō ad ſuū totū ¶ Dico negādo ꝓñam/et vltra dico ꝙ ille locus tenet arguendo ſine diſtributionc/qz nō ſequit ōnis homo albus currit/ḡ ōnis homo currit ¶ Si arguaꝫ ſic ſi ꝑpō excluſiua de termino numerali duplr exponīt vel ḡ ābo ſenſus ſunt ſibi ꝑpzij vel alter tm̄ ¶ Dico ꝙ alter eſt ſibi ꝑpzius ſcz expoſitio q̄ fit grā alictatis/vt vult petrus de aliaco

Arguitur tercio cōtra ꝑmā regulā/nō ſeq̄t tm̄ aiāl eſt homo/igit aiāl ē homo/et nichil aliud ab aiāli eſt homo/et tm̄ arguit ꝑ regulā/ḡ ipa eſt flā Dz nō ſeq̄tur ꝓbo qz añs eſt verū vt notū eſt/ꝛz ps ꝓñtz eſt falſa/ſcz nichil aliud ab aiāli eſt homo/patet qz ex ipo ſeq̄tur flm̄ ſic arguendo/nichil aliud ab aiāli eſt homo/igit nchil nō idē aiāli eſt homo/ꝓña tenet qz nō idem et nichil aliud eq̄pollent Ad hoc dico ꝓcedendo totū huc vſq; Tunc arguit vltra/nichil non idē aiāli eſt homo/ḡ qōlibet idem aiāli eſt homo/quia nichil nō et qōlibet eq̄pollent ꝑ ſcdam regulā equipollenciarū Et vltra qōlibet idē aiāli eſt/ſz azinus eſt idē aiāli/ḡ azinus eſt hō/ꝓñs eſt manifeſte flm̄/igit et illa ad quā ſequebaꝫ/ſcz nichil aliud ab aiāli ē homo qō erat ꝓbandū ¶ Dico negando ꝓmā ꝓñam ad ꝓbationē dicit ꝙ capiendo li nō infinitāter ſicut in añte capit/tūc nichil nō/et qōlibet nō equipollent/ſz ſolū eq̄pollent ꝓut li nō capit negāter/ꝛſi nō capiaꝫ in añte negāter ipm eſt flm̄ Etiā dicit ꝙ licz nichil nō et qōlibet equipollent Tm̄ nichil nō idē aiāli/et qōlibet nō idem aiāli nō eq̄ pollent ꝓpter duas cauſas/quia cū dicit nichil nō idem aiāli eſt homo/ille due negationes nō ferūtur ad eandē copulā/quia ꝑma fertur ad hoc verbū eſt/alia vero ad hoc ꝑticipiū exiſtēs ſubintellectū/ſcda cauſa qz ille due nō ſunt ciuſdē ſubiecti/qz ſubiectū vni9 ē ens idē alteri qō nō eſt ſubiectū alterius ¶ Re plicaꝫ adhuc illa ſcda exponens eſt falſa ſcz nichil aliud ab animali eſt homo/ ꝓbaꝫ quia ex ipa ſeq̄tur falſum hoc mō/aiāl eſt homo/et nichil aliud ab aiāli eſt/ḡ tm̄ aiāl eſt homo/ꝓñs eſt flm̄ et hoc ꝓpter ſcdaz ꝑtē falſam igit/ꝓbatur añs qz bñ ſequit tm̄ animal eſt hō/ḡ tm̄ aiāl eſt dzñs a nō hōie/ꝓña tenz/quia li homo et li dzñs a nō hōie ſunt tmini ꝙuertibiles/tūc vltra tm̄ aiāl eſt differens a nō homine/ḡ tm̄ aiāl eſt differens a nō aiāli/et etiā ſeq̄t/ḡ tm̄ animal eſt non differens a ſorte/ꝓñs eſt flm̄ igit ¶ Dico negādo vltimā ꝓñam qz arguit ab inferiori ad ſupius cū diſtributione/nā nō animal eſt termin9 inferior in ſuppo nendo ad li nonſortes ∴ ∴ ∴

Arguitur quarto cōtra terciā regulā ſic/nō ſeq̄tur tm̄.xij.ſunt apli dei ḡ oēs apli dei ſunt duodecim/et tm̄ arguit ꝑ terciā re gulā ꝛē/ꝙ nō ſequit/qz añs eſt verū et ꝓñs falſum/quia ex ipo ſeq̄tur falſum/ ſcz oēs apoſtoli dei ſunt duodecim/petrus et paulus ſunt apoſtoli dei/ḡ petr9 et paulus ſunt duodecim ¶ Dico ꝙ regula intelligit ſolū qñ ꝑpō excluſiua exponīt grā alictatis/mō dicta ꝑpō exponīt ſolū grā pluralitatis ¶ Re plicaꝫ iſta exponīt grā alictatis tantū aiālia ſunt ſenſibilia/ꝛ tamē nō ſequit/ḡ ōnia ſenſibilia ſunt aiālia/qz añs eſt vex/et ꝓñs eſt flm̄/nā multa ſunt ſenſibilia q̄ nō ſunt aiālia ¶ Dico licet multa ſint ſenſibilia paſſiue capta q̄ nō ſint ani malia/tamen nulla ſunt actiue capta quin ſint animalia Et ita li ſenſibile capi tur eq̄uoce ∴ ∴

Sequitur de dcõnibus exceptiuis Et dicũtur dcõnes exceptiue q̃ ſignificãt exceptionẽ alicui⁹ cõtenti ſub aliquo diſtributo vt preter preterꝫ nũ ẽ de quib⁹ tales dant regule Prima eſt õnis exceptio fit a toto in ꝫtitate Eſt ãt totũ in ꝫtitate ẽmin⁹ cõis ſumptus cũ ſigno vñ: vt õnis hõ preter ſortẽ currit Scõa regula dictio exceptiua nõ impedita facit terminũ cõem ſupra quẽ cadit ĩmediate ſupponere ſimpliciter: vt õne aiãl preter hoiẽm eſt irrõnale Tercia regula vñis affirmatiua exceptiua exponit copulatiue p tres exponentes cathegoricas quarũ prima affirmat ptũ de ſubiecto ſumpto cũ li aliud ab illo Et in ſecunda affirmatur terminus a quo fit exceptio: et in tercia negatur p̃dicatũ de termino excepto: vt õne aiãl preter hoiẽz eſt irrõnale Exponit ſic Oẽ aiãl aliud ab homine eſt irrõnale: et õnis homo eſt aiãl: z nullus hõ nõ eſt irrõnalis Ex quo patet q̃ exceptiua negatiua ꝓdictoria ꝓcedentis debet exponi diſiũctiue p ꝓpõnes ꝓdicentes exponentib⁹ ipam affirmatiuã: hoc patet p naturã ꝓdictionis Quarta regula vñis exceptiua negatiua exponit copulatiue p tres ꝓpõnes: in quarũ prima negat ptũ de ſubiecto ſumpto cũ li aliud ab illo: in ſcõa affirmat ſubiectũ de termino qui excipit: in tercia affirmat vñ ptũ de ẽmino excepto: vt hic Nullũ aiãl ptерꝫ homo eſt riſibile: ſic exponit idem eſt nullũ aiãl aliud ab hõie ẽ riãbile: ſed homo eſt aiãl: et õnis homo eſt riſibilis Ex p dictis patet qualiter ſue ꝓtradictorie ſunt exponende et qualiter ꝓña valet ab ipſis

Primũ punctũ eſt q̃ iſta duo exceptiua niſi et ꝑter capiũt multis modis Vñ niſi capit dupl'r Vno° capit exceptiue/vt nullus hõ niſi ſortes currit Alio° capit cõſequutiue/et ſic reddit ꝓpõem ꝓditionalẽ/vt

niſi hō eſſet aiāl/hō nō eſſet ſenſitiu⁹/et tūc eſt talis nature/q negatio incluſa in niſi/ſolū diſtribuit terminū ſequentē copulā ꝓpōis cathe^ce in q̄ ponit Et ſic in p̄dcā ꝓpōne li hō nō diſtribuit qz ſenſus eſt/ſi hō nō eſſet aiāl/hō nō eēt ſenſitiuus Loquelarie ſeq̄t q hec ē flā/niſi hō aiāl nō eſſet/hō nō eſſet ſenſitiu⁹/qz aiāl ex quo p̄cedit copulā nō diſtribuit/⁊ ſic eſt ſenſus cius iſte Si hō aiāl non eſſet/hō nō eſſet ſenſitiuus/qz eſt ꝓdicionalis manifeſte flā/quia eius añcedens eſt verū/et ꝓſequens falſum.:.

Scūm punctū p̄ter capit q̄tuor modis Uno^o ſubtractiue/vt q̄tuor p̄ce ter vnū ſunt tria.i.vno abſtracto a q̄tuor remanent tria Scdo^o capit adiūctiue/vt ſortes dēt michi florenū p̄ter antiquū debitū.i.ſor tes debet michi florenū et antiquū debitū Tercio capit negatiue et ſic eſt idē qđ ſine/vt ego faciā hoc p̄ter te Quarto capit exceptiē/vt oē aiāl p̄ter hoiez eſt brutū/et ita capit hic ¶ Hic aduerte q p̄ter modū exponēdi poſitū in textu eſt alius facilior p duas exponētes/vt ōnis hō p̄ter ſortē currit Exponit ſic Sortes nō currit/et ōis hō alia ſorte currit/igit ōnis hō p̄ter ſortē currit

Tercīū punctū q auctor in textu ponit q̄tuor regulas/p^a eſt q ōnis ex ceptio dēt fieri a toto in q̄titate Rō eſt nā opz q illa q excipiunt ſint p^m actū ꝓcenta in eo a quo excipiunt Et qz ſole ptes totius in q̄ti tate ſunt actualiter ꝓtēte in ſuo toto/et nō ptes alioꝝ totoꝝ Ex quo colligit q ad hoc vt aliq̄d vere excipiat̄ req̄rit q ſit ps illi⁹ a quo excipit p^m actū/aut p reductionē ꝓtinear̄ ſub illo Ideo vt ayūt Exceptiua affirmatiua eſt ex̄ cap tio ptis ſubiectiue/aut ptis in mō a ſuo toto/ideo ad hoc q exceptiua ſit vera opz q ps extra capta verificet̄ de ſubiecto a quo fit exceptio Seq̄t g̃ q iſta nō eſt ꝑpa excep^o Omnis hō p̄ter azinū currit Alie regule clare patēt in textu

Queritur primo vtrū arguēdo ab exponētib⁹ exceptiue ad exceptiuā et extra ſit bona ꝓña ¶ Dico q ſic/qz vtualiter ar guit̄ ab vno ꝙuertibili ad aliud ¶ Arguit̄ nō ſequit̄ Nullus homo alius a te eſt azin⁹/vel tu nō es azinus/vel tu es hō/g̃ nullus hō p̄ter te eſt azin⁹/⁊ tñ arguit̄ ab exponētib⁹ ꝛc̄/q nō ſeq̄t qz añs eſt vna diſiūctiua vā/et ꝓñs falſum/ p3 qz bñ ſeq̄t/nullus hō p̄ter te eſt azin⁹/g̃ tu es azinus/qz ad te deſcendendū ē affirmatiue ¶ Dico negādo minorē q ibi arguit̄ ab exponēt ib⁹ ſufficienter exponētibz exceptiuā/qz illa exceptiua/nullus hō p̄ter te ē azin⁹/debet expo ni copulatiue ſic/nullus hō alius a te ē azinus/et tu es hō/⁊ tu es azin⁹/qz debz exponi ꝓrio mō reſpcū hui⁹/ōnis hō p̄ter te eſt azin⁹ q eſt ſua ꝓria Et licet ipa ſit negatiua/tñ dcō exceptiua nō negat̄/et ideo nō dz exponi diſiūctiue ¶ De cūdo arguit̄ nō ſeq̄t Oē aiāl aliud ab hōie eſt irrōnale/et ōnis hō eſt aiāl/⁊ nul lus hō eſt irrōnalis/g̃ oē aiāl p̄ter hoiem eſt irrōnale/p3 qz añs eſt verū/⁊ ꝓñs flm̄ ꝓbat̄/nā ſeq̄t oē aiāl p̄ter hoiez eſt irrōnale/g̃ oē aiāl p̄ter ſortē ē irrōnale qz ar^z ibi a ſupiori diſtributo ad inferi⁹/et tñ ꝓñs eſt flm̄ ¶ Dico q in excepti uis nō vz ꝓña arguēdo ab inferiori ad ſupi⁹/nec eō qz nō ſeq̄t/oē aiāl p̄ter ſor tē currit/g̃ oē aiāl p̄ter hoiem currit Etiā dr licet ex pte ⁊ioꝝ ſup̄ quos cadit dcō exceptiua bñ ar^z a ſupiori ad inferius/tñ q̄tū eſt ex pte totaliū extremoꝝ arguit̄ ab inferiori diſtributo ad ſupius diſtributū/qz li aiāl p̄ter hoiem ſuppo^r ꝑ paucioribꝫ q̄ li aiāl p̄ter ſortē ¶ Tercio ar^z nō ſeq̄t Omnis ꝓpō alia ab ex ceptiua ē vā/et nulla ab exceptiua eſt vā/et ōnis exceptiua eſt ꝓpō/igit ōnis ꝓpō p̄ter exceptiuā eſt vā Ponendo caſum q nulla ꝓpō ſit in mūdo niſi iſta dc⁹ ē/et p̄dcā ꝓpō exceptiua/tūc p3 veritas añtis/ſed ꝓñs eſt flm̄ qz falſificat

scipm/qz bñ scđ Omis ꝑpõ ꝓter exceptiuã est vã/igit nulla ꝑpõ exceptiua ẽ vã ¶ Ad hoc dicũt quidã q dcã ꝑpõ nõ dẽt sic expom/qz ꝑpter reflectionẽ casus ꝟt ypothcc sc cẽ vãz/et se cẽ flam Et dz negãdo q ipa est ꝑpõ exceptiã ꝛz ẽ vna ypoca copulatiua/licz sine positione casus cẽt simplex exceptiua ꝛ cõ ccdit q ꝑpter casum ꝓtingentẽ variat bonitas ꝓñe dũmõ ꝑ illũ casum mutat significatio ꝑpõnũ sicut fit in ꝑposito ¶ Alij dicũt q ps ꝑpõnis nõ ꝟt sup ponere ꝑ ꝑpõe cui ẽ ps/ꝛ ꝓceduũt hãc ꝑpõez in casu posito/õnis ꝑpõ ꝓter exceptiuã est vã/et negat q falsificat scipam/vltcrius negat illã ꝓñam Omis ꝑ põ ꝓter exceptiuã est vã/g nulla ꝑpõ exceptiua est vã/ſz deberet sic ꝓcludi/g nulla ꝑpõ exceptiua alia ab añte est vã/et hoc est verũ qz nulla ẽ alia ꝑ casum

Queritur secũdo vtrũ ꝟ sophisma sit vcꝝ lc ¶ Probat ipm esse vcꝝ sic Oẽ aiál ꝓter hoiẽz ẽ irrõna ẽ irrõnale/et õnis hõ ẽ aiál/et nullus hõ ẽ irrõnalis/igit oẽ aiál ꝓter hoiẽm ẽ ir rõnale/ꝓña tz ab exponẽtib⁹ sufficiẽter sumptis/et añs ꝑ q̃libet pte est verũ In oppom ar²/oẽ al ꝓter hoiẽz est irrõnalc/õnis hõ est aiál/g õis hõ ꝓter ho minẽ est irrõnal/ꝓña tz in barbara/et ꝓclõ est flã/g aliq̃ ꝓmissaꝝ/nõ minoꝛ g maioꝛ qõ ẽ sophisma ¶ Dico q ibi ar² a restricto ad nõ restrictũ ex pte li at ſBsumi/ſz õnis hõ est aiál aliud ab hõie/et in minoꝛi nõ restringit/oz g sic hoiẽz ẽ irrõnale/sortes ẽ hõ/g oẽ aiál ꝓter sortẽ ẽ irrõnale/ꝓña tz in darij/ꝓclõ est flã/g et maioꝛ qõ est sophisma/qz minoꝛ ẽ vã ¶ Dico q li aiál ꝑ pluribz distribuit in ꝓclõe q̃ supt in maioꝛi/qz i maioꝛi nõ supt ꝑ aliquo hõie ꝑpter li ꝓter/et in ꝓclõe supt ꝑ quolibz hõie excepto sorte ¶ Arcio ar² descendẽdo sub li aiál bñ scđ Oẽ aiál ꝓter hoiẽz ẽ irrõnale/g ꝟ aiál ꝓter hoiẽm ẽ irrõnale/ et hoc aiál ꝓter hoiẽz ẽ irrõnale/demõstrãdo sortẽ et platonẽ/q̃ sunt flẽ ꝛ im ꝑ prie g et sophisma est flm ¶ Dico negãdo illũ descẽsum/qz nõ descẽdit ad illa aiália ꝑ q̃b⁹ li aiál distribuit Ctiã li ꝓter dz mutari in li aliud/vt sic g ꝟ aiál aliõ ab hõie ẽ irrõnale/et hoc aiál aliud ab hõie ẽ irrõnale/demõstrando ſp bzutũ. ¶ Si dicas q adhuc è flã descendẽdo sub li hoiẽm/vt oẽ aiál ꝓter istũ hoiẽz ẽ irrõnale/ꝛ de alijs qõ est flm ¶ Dico q ibi ꝓmittit fallacia figure dcõnis ar guẽdo a suppõne simplici ad ꝑsonalẽ De isto patuit supza in regulis suppõnũ. ¶ Arguit 4°/oẽ aiál ꝓter hoiẽz ẽ irrõnale/g oẽ aiál ẽ irrõnale ꝓter hoiẽz ꝑz ꝓña qz nõia ꝛ vba trãspositã idẽ signt retẽta cadẽ suppõe ꝛ ãpliacione sicut in ꝑposito/ſz ꝓñs ẽ flm/qz ad ipm scđ qõlibet aiál cẽ irrõnale ¶ Dico negã do ꝓñam/et ad auctoritatẽ nõia et vba trãspositã idẽ signt verũ ẽ ꝟuatis cisdẽ ꝑpetatib⁹ ẽminoꝝ/mõ ibi variat restrictio/qz li aiál in ꝓñte suppoꝛ ꝑ quolibz aiáli/et in añte solũ ꝑ aiáli irrõnali.

Arguitur primo ꝓ textũ jsta dcõ ꝓter ẽ dcõ exceptiua/et tñ nõ ſp ꝟt ex ceptionẽ/g ꝓ diffinitionẽ dcõnis exceptiuarũ/ꝑbatur añs qz cũ dico/tu dẽs michi decẽ frãcos ꝓter xv. scuta/li ꝓter nõ ꝟt exceptionẽ qz sensus ẽ tu dẽs decẽ frãcos cũ q̃ndecim scutis ¶ Dico q li ꝓter nõ ſp capi tur exceptiue/ſz q̃nq negatiue/q̃nq abstractiue/q̃nq associatiue/vt in dcõ ex emplo ¶ Replicaꝝ/ꝟli ꝓter capit exceptiue/õnis hõ ꝓter azinũ currit/ꝛ tñ nõ signt exceptionẽ/qõ ꝑz qz illud qõ excipit debet ꝓtineri sub illo a quo fit ex ceptio vt dicit textus/mõ sic nõ est hic ¶ Dico verũ ẽ in exceptiua ꝑpc cap ta/mõ hic nõ est exceptiua ꝑpzie dicta.

Arguitur secũdo exceptio q̃nq fit a toto integli/vt totus ethiops est niger ꝓter dentes/g male dicit pa regula q exceptio

dꝫ fieri a toto in q̄titate ¶ Dico ꝙ auctor sub toto in q̄titate ꝓphendit totū integrale/qꝛ in vtroq; ptes actualiṫ sunt i toto ¶ Replicaṫ hec ē ꝑpō exceptiua nō ōnis hō ꝑter sortē turrit/ꝛ tm̄ exceptio nō fit a toto in q̄titate/nec a toto integli igiṫ ¶ Dicūt ad ḥ q̄dā ꝙ exceptio dꝫ fieri a toto in q̄titate. i. a tio distributo l'saltē capto cū signo vl'i/sic ē ḥ Alij tm̄ dicūt ꝙ ē exceptiā i ꝑpa

Arguitur tercio si ōms exceptio debeat fieri a toto in q̄titate sequeret ꝙ ōis ꝑpō exceptiua erit vlis/tūc vltra/ḡ ex ipa saltē affirmatiā ꝑt fieri syllo⁹ in darij sic arguēdo Omis hō ꝑter sortē currit/plato est hō/ḡ plato ꝑter sortē currit/ꝓns cīsi ꝓpziū ꝛ impossibile/qꝛ ꝑ expōem conclusionis seq̄ret ꝙ plato eēt sortes ¶ Dico ꝙ exceptiua nō ꝑt ee maioꝛ in darij ad cōcludendū suū singulare formaliter ¶ Replicaṫ subiectū exceptiue stat ꝓfuse distributiue/ita ꝙ sub ipo licꝫ dcse cēdere aut subsumere in minoꝛ tm̄ sub tmino vl'i distributo ad inferendū ꝓclōem/ḡ exceptiua ꝑt esse maioꝛ in darij ¶ Dico licet subiectū in exceptiua supponat ꝓfuse distributiue/hoc tm̄ est immobiliter ꝛ tm̄ nō ꝑt sub eo subsumi ad inferēdā suā singulare Alij tm̄ dicūt ꝙ licet ex exceptiua affirmatiua maioꝛ in ꝑma figura syllogizare/sꝫ tūc liꝑter debet mutari in aliud/vt ōne aiāl ꝑter hoēm currit/azinus est aiāl aliud ab homine/igitur azinus currit.

Arguitur quarto termin⁹ cōis supᵖ quē cadit signū exceptiuū supponit ꝑsonaliter/ḡ scōa regula male dicit ꝙ suppōit simpl'r Añs ꝓbaṫ qꝛ termin⁹ exceptus excipiṫ respcū alicui⁹ actus/sꝫ actus sunt suppositoꝛ et singulariū/vtꝫ ꝑmo methᵃᵉ ḡ supponit ꝑsonaliter ꝓ suppositis ¶ Dico ꝙ licet supponat simpl'r et ꝓ re vl'i/tm̄ hoc est ꝑm habitudine et inclinationē ad suppositā indeterminata ¶ Replicaṫ cū dꝫ/ōnis hō videt oēz hoiēz ꝑter se/ꝛbi se nō supponit simpl'r/sꝫ ꝓfuse distributiue ꝓ tot suppositis ꝓ quot supponit suū añs vtꝫ in suppōibz relatiuoꝝ/igiṫ nō supponit simpl'r ¶ Dico ꝙ textus intelligiṫ qñ signū cadit supᵖ terminū cōem absolutū ¶ Si qras an sit vā et ponaṫ casus ꝙ quisq; hoim̄ videat quēlibet aliū a se et nullus seipm Tūc dico ꝙ ē vā Contra li sc supponit ꝓ tot suppositis ꝓ quot supponit hō/ḡ ꝓ tot fit exceptio quot supponit/ḡ est flā/sicut ista ōnis hō ꝑter oēm hoiēz currit ¶ Dico ꝙ li se solū supponit ibi ꝓ quolibet figillatim referēdo singula singulis videlicet suppositā relatiui ad suppositā añtis sibi extranea.

Sequitur de signis reduplicatiuis q̄ dicūtur reduplicatiua quia important rōem scīm quā aliquid alteri attribuitur vt sunt inquantū scīm ꝙ et sīmilia: de quib⁹ tales dantur regule Prima dcō reduplicatiua presupponit aliqd̄ ptū̄ inesse alicui subiecto: ꝛ denotat ꝙ illud supra qd̄ cadit sit causa inherentie illius. Scōa regula dcō reduplicatiua semꝑ refertur ad ptū̄ sed nunq̄ ipm reduplicat Tercia regula reduplicatiua affirmatiua exponiṫ copulatiue ꝑ quatuoꝛ exponē

tes affirmatiuas: q̃z ꝑma affirmat ꝑncipale ꝓtū de ſb̄
iecto Scūa affirmat reduplicatū de ſbiecto Tercia vl̄
ter affirmat ꝓtū ꝑncipale de reduplicato Quarta eſt
vna cauſalis in cui⁹ aſſite ꝓtur dictio ſupra quā cadit re
duplicatio de aliquo tranſcendēte: et in ꝓſite ꝓtū ꝑnci
pale affirmat de relatiuo illius tranſcendentis: vt hō
inq̃tū rōnalis ē flebilis: exponit ſic hō eſt flebilis: z hō
eſt rōnalis: et oē rōnale eſt flebile: et q̃ aliq̃d eſt rōnale
illō ē flebile Quarta regula reduplicatiua in q̃ ponit
negatio poſt dcōem reduplicatiuā exponit copulatiue
p q̃tuor exponētes: q̃z ꝑma negat ꝓtū de ſbiecto: ſcūa
affirmat reduplicatū de ſubiecto: z⁹. negat vl̄ iter ꝓtū
ꝑncipale de reduplicato: q̃rta eſt vna cālis in cui⁹ aſſite
reduplicatū ꝓtur de vno tranſcēdente: z in ꝓſite negat
ꝓtū de relatiuo illi⁹ trāſcendētis: vt ōnis hō inq̃tū rō-
nalis nō eſt rudibil̄. i. nullus hō eſt rudibil̄. et ōnis hō ē
rōnalis: et nullū rōnale ē rudibile: et q̃ aliq̄ eſt rōnale
iſtm nō eſt rudibile Ex quo ꝑz ꝓlegē ꝯdictoriarū quali
ter ſint exponēde ꝯdictorie iſtarū: et quomō ꝓſta vale at
cōformiter ſicut in ꝓrioribus.

Primū punctū q̃ li inq̃tū ca² q̃nz mod⁹/ꝑ⁰ negatiē/ꝛc idē eſt q̄d ꝓ ſe ꝛ ſo
litarie/jta d⁹ linconiēb⁹ ꝑ⁰ poſterioꝛ jnq̃tū ꝛ ꝓ ſe ꝓuertūt
2⁰ ca² vt ipoꝛtat ꝓuertibilitatē ꝓti ꝑncipal' cū ōio reduplicato/ꝛc hec eſt flā/ſoꝛ.
inq̃tū hō eſt aiāl/q̃ iſti ĩij hō et al' nō ſī ꝓuertibiles/3⁰ ca² vt d⁹ imediacōez ꝓti
ꝑncipal' ad ōim reduplicatū/ꝛc hec ē flā/ōis hō inq̃tū al' ē ſba/q̃ iſti ĩij al' ꝛ ſba
hñt mediū/nā li ſba demrāri ꝓt de li aiāl ꝓ coꝛp⁹ tēz mediū/4⁰ ca² ſpecificatiue
et ſic ſpecificat rōez ꝑm quā ꝑncipale ꝓtū ꝺꝛ de ꝑncipali ſubiecto/vt ego diligo
ſoꝛtē inquantū eſt bon⁹. i. ꝑm illā rōem ꝑm quā eſt bon⁹/q̃nto ca² reduplicatiue
et ſic capiť hic et tūc dicit cām inherētie ꝓti ad ſubiectū.

Scōm punctū q̃ inq̃tū q̃nz facit ꝑpō ez reduplicatiuā/et q̃nz facit ꝑ
pōez de reduplicato extremo Ex⁹ vt q̄d eſt hō inq̃tu al'
eſt ſba Scd q̃ ꝑpō de reduplicato extremo includit vel ſaltē ꝑſuppoꝛit vnā
reduplicatiuā/ideo poſtq̃ ſcit expō ꝑpōis reduplicatiē ſufficiēter ꝑz q̄d ſit dic
cēdū de ea Vlteri⁹ adūte q̃ inq̃tū q̃nz facit ꝑpōez reduplicatiuā q̃nz exponi
bilē ꝯdicional'r/vl'rōe ꝯcomitātie q̄d idē ē/et q̃nz facit eā exponibilē rōe cē vl'
cālitatis/vñ tres ꝑ⁸ exponētes in vtraq̃ ſunt ecdē ceteris parib⁹ Scd quarta
exponens ꝑmo mō eſt vna cōdicionalis Et q̃rta ſcōo modo eſt vna cauſalis

Ex iſto ſeq̄t̄ p modū regule q̄ arguendo a reduplicatiua exponibili cāliter/ad aliā ꝓſtitutā ex ciſdē terminis exponibilē ꝓdicionaliter vꝫ ꝓña ꝫ nō extra/pꝫ qꝫ a cāli ad ꝓditionalē eſt bona ꝓña/vt bñ ſequit̄ qꝫ ſol lucet dies eſt/g̃ ſi ſol lucet dies eſt Ꝫ nō extra ſeq̄tur/ſi hō currit hō currit/g̃ qꝫ hō currit hō currit/ꝓdicional'ē vera/et cālis flā qꝫ añs nō eſt cā ꝑ̄tis Ex q̄bus pꝫ q̄ ꝑpō de li inq̄tū venit multipliciter diſtinguēda ¶Flā inq̄tū capit̄ quinq̄ modō Et adhuc q̄ñꝫ facit ꝑpōem reduplicatiuā/et q̄ñq̄ ꝑpōem de reduplicato extremo Ꝓtea q̄ñq̄ facit ꝑpōem exponi ꝓdicionaliter ſeu ꝓcōitāter/q̄ñq̄ cāliter

Terciū punctū ꝑpō reduplicatiua affirmatiua dupl'r habet exponi ſcz rōne ꝓcōitātie ſeu ꝓdicionaliter et rōne cauſe Rōne cō cōitantie ſic/hoc inq̄tū hō eſt aiāl/exponit̄ ſic/hoc eſt aiāl/ℓ̄ eſt homo/et ōnis homo eſt aiāl/et ſi hoc ſit hō hoc eſt aiāl Rōne cauſe ſic capiāt̄ tres ꝑme in forma/et adiūgat̄ q̄rta ſcz/et qꝫ hoc eſt hō hoc eſt aiāl Ecce quō q̄rta in ꝑma ē cō dicionalis/et in 2ª cālis Ite ꝑpō reduplicatiua negatiua etiā dupliciter ḥz exponi ſcz rōne ꝓcōitātie ſeu ꝓdicionaliter/et rōe cauſe/vt ſortes inquantū eſt hō nō eſt azin⁹ Rōe ꝓcōitātie ſic/ſortes nō eſt azin⁹/ſortes eſt hō/et nullus hō eſt azin⁹/et ſi ſortes ſit hō ſortes nō eſt azin⁹ Rōe cauſe capiāt̄ tres ꝑme in forma q̄bus addat̄ exponēs q̄rta.ſ.et qꝫ ſortes eſt hō ſortes nō eſt azinus

Queritur primo quid eſt ꝑpō reduplicatiua Et cui addēdū eſt ſignū reduplicatiuū ¶ Ad ꝑmū dico ꝑpō reduplicatiua eſt in q̄ enūciat̄ ꝑtū de ſubiecto mediāte reduplicatione Eſt aūt reduplicatio que dā additio facta ꝑto denotans cām inherētie ꝑti ad ſubiectū/vt oē aiāl eſt ſba inquātū aiāl ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ dupl'r ꝑt fieri reduplicatio ſcz grā cauſe/et grā ꝓcōitātie Si grā cauſe tūc ſemp debet addi alicui alteri a ꝑto/qꝫ tūc terminus reduplicatus denotat̄ eſſe cā inherētie ꝑti ꝑncipalis ad ſubiectū/ſā idem nō ꝑt eſſe ſibi cā inherēdi alteri Et ita intelligit ꝓbus ꝑmo ꝓx q̄ñ dicit ſi reduplicatio medij addat̄ medio in minoꝛ ꝑpōne reddit̄ minoꝛ falſa et intelligibilis/et exemplicat vt iuſticia eſt bonū inquātū bonū ¶ Si aūt reduplicatio fiat grā ꝓcōitātie/tūc ꝑtū bñ ꝑt reduplicari/et tūc iſta eſſet ꝓcedēda iuſticia inq̄tū bonū eſt bonū Et veritas iſtius vel falſitas pꝫ in q̄rta exponēte vtpꝫ ꝑacticāti Multa alia de iſtis reduplicatiuis videāt̄ in fine quarti tractatus

Queritur ſecūdo vtrū iſtud ſophiſma ſit verū Omis homo inquantū rōnalis eſt riſibilis Ꝓbat̄ ꝑ⁹ ſic/ōnis hō ē riſibilis ōnis hō eſt rōnalis/ꝛ ōne rōnale eſt riſibile/et ſi aliq̄d eſt rōnale illud eſt riſibile g̃ ōnis hō inquātū rōnalis eſt riſibilis/ꝓña tenet ab exponētibus ad expoſitā/ Scdo ſic ꝓdictoꝝ ſophiſmatis exponit̄ ꝑ vnā diſiunctiuā cui⁹ q̄libet ꝑs ē flā g̃ ipm eſt vex Tercio ſophiſma eſt vna reduplicatiua pure affirmatiua ꝓſtituta ex ℓminis ꝙuertibilib⁹/igit̄ ipm eſt verū ¶ In oppoſitū arguit̄ flā ſeq̄tur bñ ōnis hō inquātū rōnalis eſt riſibilis/g̃ ōnis hō inquātū hoc rōnale eſt riſibile/et ōnis hō inquātū hoc rōnale eſt riſibile/et ſic de alijs/ꝓña eſt flm ¶ Dico q̄ termin⁹ reduplicatus ſupponit ꝓfuſe tñ immobiliter et nō ꝑt fieri deſcēſus ſub eo Scdo arguit̄ ſophiſma eſt vna ꝑpō affirmatiua cui⁹ ſubiectū ꝑ nullo ſupponit/igit̄ ipm flm Ant̄s ꝓbat̄ qꝫ hoc totū homo inquātū rōnalis eſt ſubiectū/qꝫ de eo dicit̄ ꝑtū/mō de nullo verū eſt dicere/hoc eſt hō inquātū rōnalis qꝫ tūc aliq̄d eſſet oē rōnale ¶ Dico q̄ hoc totū hō inquātū rōnalis nō eſt ſbiectū/qꝫ ℓmin⁹ reduplicat⁹ vt videt̄ velle ꝓbus ſe tenet ex ꝑte ꝑti q̄ intellige q̄ñ eſt de reduplicato ꝑto/ꝛ eſt ꝑs ſubiecti q̄ñ eſt de reduplicato ſubiecto/ꝛ q̄ñ

est reduplicatiua simplr/nec est ps subiecti nec ꝑti/sz se tenz ex pte forme quia determinat totū ꝓpōem reduplicatiuā ¶ Tercio arguit̄ ꝙuertes sophismatis est flā/g̃ ipm est flm Alñs ꝓbat̄ ꝙuertens ē risibile est rōnalis inquātū hō/q̃ est flā qz ꝑtū ꝑ nullo supponit Sicut in simili ꝙuertēs istius est flā/ōnis hō inquātū aiāl est sensitiu⁹/g̃ sensitiuū est aiāl inq̃tū homo ¶ Dico q reduplicatiua affirmatiua nō formaliter ꝙuertit̄ in aliā reduplicatiuā vtz eas exponēdo/si aūt debeat ꝙuerti opz q reduplicatio dimittat̄ ¶ Quarto arguit̄ nō seq̃tur ōnis hō inq̃tū rōnalis est risibilis/g̃ tm̄ risibile ē hō inq̃tū rōnalis/ꝙña tenet ab vlī affirmatiua ad exclusiuā de t̄minis trāspositis/sz ꝙñs est flm̄/qz ōnis illa videt falsa in q̃ signū reduplicatm̄ ponit̄ int̄ ꝓtes ꝑti/ficut hic sortes ē hō inq̃tū aiāl q̃ infert istā sortes ē oē aiāl ¶ Dicūt aliqui negādo ꝙñam qz sophisma nō est vlis cathegorica sz ypoca Aliter dicit̄ q ꝙña nō valz/qz plus est ꝑtū exclusiue q̃ erat subiectū vlis affirmatiue/qz hoc totū hō inquātū rōnalis/est ꝑtū exclusiue/sz ꝑcise li hō est subiectū vlis ¶ Quinto seq̃t/ōnis hō inquātū rōnalis ē risibilis/g̃ oē rōnale est risibile/qz ibi arguit̄ ab expposita copulatiue ad vnam suaz exponentiū/sz ꝙñs est flm̄/ꝓbat̄ qz seq̃t/oē rōnale est risibile/aiā intellectiua est rōnalis/g̃ aiā intellectiua est risibilis/ꝙclusio ē flā/qz tūc aiā intellectiā ēt hō/minoz est vā vtz ex simbolo athanasij vbi dicit̄ sicut aiā rōnalis t caro vn⁹ est hō ¶ Dico q in sacra scriptura rōnale sepe trāsumit̄ ꝑ pte aiālis rōnalis.ſ.ꝑ aiā intellectiua/et illa ꝑ se nō est hō/sed aiā rōnalis et caro est homo Etiā rōnale capit̄ ꝑ toto ꝙposito.ſ.hoiē/et ꝑm hoc soluit̄ argumentū ¶ Sexto arguit̄ bū seq̃t ōnis hō inquātū rōnalis ē risibilis/g̃ ōnis hō est risibilis/ꝙñs est flm̄/qz pes hōis est hō/pz qz ē ſba aiāta sensitiua rōnalis/et tñ pes nō est risibilis ¶ Dicūt q li risibile ꝙnotat totalitatē/mō pes ē ps nō totū ¶ Replicat̄ fignato totali hōie ꝑter pedē/scq̃rec̄ q illud fignatū nō esset risibile/pz qz nō est aliqd̄ totale/sz ē pars totalis hōis/sed hoc ē flm̄ qz pes nō requirit̄ ad ridendū/g̃ illud fignatū ꝑter pedē bñ est risibile ¶ Ad hoc rndent aliq licz pes nō posset ridere/tñ nō seq̃tur q g̃ nō est risibilis/qz risibile nō est idē q posse ridere/qz sic hō ꝓuat⁹ labijs et dētib⁹ nō eēt risibilis/sz risibile dicit̄ hñs in se aiāz intellectiuā naturaliter dispositā ad actū ridēdi ista pes hz/et licz nō rideat hoc est qz caret orgānis req̃sitis ad actū ridēdi ¶ Alij dicūt q hō et risibile vt sē hñt ficut passio et subiectū ꝙnotant totalitatē/et sic pes nō est risibilis/qz nō ē aliqd̄ totale Et q̃ arguit̄ q pes ē hō/negāt Et q̃ dicit̄ q ē ſba aiāta tc̄/g̃ est hō/negāt ꝙñam/sz in añe debz addi totalis/et dicūt q illud significatū ꝑter pedē nō est risibile/qz nō ē aliqd̄ totale/q̃ diu pes ē ei⁹ ꝑs/licet pes non req̃rat ad actū ridēdi/q̃ aūt veritatis habeat relinquo disputatib⁹

Arguitur primo in ista ꝓpōne ens inquātū ens ē subiectū methac/ponit̄ dictio reduplicatiua/tamē nō denotat causam inherentie ꝑti ad subiectū/g̃ ꝑma regula flā ¶ Dico q li inquantū nō capit̄ ibi reduplicatiue/sz specificatiue ¶ Replicat̄ in ista ꝓpōne ꝙgnosco sortem inquātū est homo ponit̄ dictio reduplicatiua et videt̄ capi reduplicatiue/et tñ nō denotat illud supra quod cadit ee causam inherētie illius/igit̄ adhuc regula falsa ¶ Dico vt ꝓius q li inquantū nō tenet̄ reduplicatiue/sed specificatiue ista q fit sensus idest cognosco sortē inquantū est homo idest ea rōne qua ē hō Ex dictis patet veritas harū ꝓpōnū Ens inquantū ens est subiectū methac Et tñ ens nō inquantū ens est subiectū methac

Arguitur secūdo Nulla ꝓpō est reduplicatiua/ꝯ male hic de ea determinaꝫ Nīs ꝓbaꝫ qꝫ reduplicatio reduplicat semp subiectū/ꝯ debet dici de reduplicato extremo/et nō ꝓpō reduplicatiua ¶ Dico licet ōnis reduplicatiua videaꝫ esse de reduplicato extremo scz subiecto qꝫ tñ talis reduplicatio feraꝫ supza pdicatū/ideo tota ꝓpō dicīꝫ reduplicatiua

¶ Replicaꝫ dicit pꝟus pº pozū q pdicatū nō pt reduplicari/quia talis essz falsa et in intelligibilis/ꝯ reduplicatio nō potest ferri supza pdicatū ¶ Dico q licet dictio reduplicatiua semp feraꝫ ad pdicatū/tñ nūq̄ reduplicat ipm Dñ vt ayt albertꝰ reduplicatio et distributio ex oppposito se hnt/qz distributio incipit a subiecto diuidēdo ptes subiecti/et tminando eas in receptionē pdicati Sz reduplicatio ē ꝓprietas inchoans a pdicato et tminaꝫ in subiecto.

Arguitur tercio hec est reduplicatiua hō est aiāl inquantū hō/et tamen homo supza quē cadit reduplicatio nō est causa pti/qz homo mō est causa aiālis sz extra/ꝯ adhuc reduplicatio nō denotat cām inherentie pti cū subiecto/et p ꝓns regula falsa ¶ Dico q regula nō dicit illud supza qđ cadit reduplicatio esse cām pdicati/sz dicit q est causa inherentie pti cū subiecto/modo licet hō nō sit causa aiālis quantū ad esse/est tamē causa inherentie ad ipm ¶ Replicaꝫ cū dico sortes scribit inquantū potest hec dcō inquātū/ctiā nō est nota inherentie pti ad subiectū/ꝯ solutio falsa ¶ Dico q duplex est reduplicatio/quedā est reduplicatio rei ꝑm inherentiā alteriꝰ ad ipm et talis ē nota cause inherentie/vt homo ē aiāl inquantū homo Alia ē reduplicatio modi inessendi/vt sortes scribit inquantū potest/et illa non dicit causam inherentie pdicati ad subiectū.:

Arguitur quarto iste sunt ꝓpōnes reduplicatiue Ens inq̄tū ens ē subiectū methaᵉ/homo inquantū homo ē spēs/et tñ nō possunt habere q̄tuoꝛ exponētes/ꝯ tercia regula falsa ¶ Dico q li inquātū in eis nō tenet reduplicatiue/sz specificatiue/qz denotat ptū ꝓuenire subiecto sub ea rōne qua de ipo dicīꝫ terminꝰ cui addit signū specificatm̄/qz denotaꝫ q ens sub ea rōne qua est ens est subiectū methaᵉ ¶ Replicaꝫ capiendo ꝓpositionē vere reduplicatiuā/et nō specificatiuā/exponiꝫ solū p duas exponentes.s. vt ꝑma sit cathegorica in qua affirmaꝫ dictio reduplicata de subiecto exponende/et scōa ps est ꝓpō ꝓditionalis ꝓposita ex dcōne reduplicata/et ꝑto reduplicatiue/vt sortes inquātū hō est aiāl sic exponiꝫ Sortes est hō/et si aliqđ est hō illud ē aiāl/ꝯ sortes inquantū hō est aiāl ¶ Dico licet forte reduplicatiue possent sic exponi/p duas exponētes/tamē qñ p quatuoꝛ exponūtur sē magis euidētes

Sequitur de incipit et desinit ꝓ quoꝝ expositione notandū q rerū: quedā sunt quarū ee acquiritur totū simul in eodē instanti: vt homo aiāl Siue hoc fit mediāte mutatione successiua p̄cedente: vt in ꝓductione animalis: vel sine vlla mutatione p̄cedente vt in creatione angeli Quedā autem sunt quarum

esse acquirit successiue et ps post partē: vt sunt res nature p manētis quarū duratio dependet a dominio sup ꝓxiū vt albū calidū Et etiā res nature successiue: vt motus tps Et silr aliquarū rerū esse dependet totū silr in instāti Aliarū aūt dependet successiue: et scōm has diuisiones ꝗtuor ponūtur regule Prima est ꝑ quā de incipit rerū ꝗrū esse totū simul acquirit exponitur p vnā copulatiuā cui⁹ ꝑma ps est affirmatiua de pñti: et scōa negatiua de ꝓterito: vt hō incipit ee. i. homo nūc est et imediate aīa hoc nō fuit Scōa regula est de incipit ꝑ positiones rerū quax ee acquirit successiue exponūtur p vnā copulatiuā: cui⁹ vna ps est negatiua de pñti: et scōa affirmatiua: de futuro vt sortes incipit ee albus: vel motus incipit ee. i. motus nūc non est: et imediate post hoc erit Tercia regula ꝑ quā de definit rerū ꝗrū ee dependit totū simul exponit p vnā copulatiuā: cui⁹ ꝑma ps est affirmatiua de pñti. et scōa negatiua de futuro: vt sortes definit ee homo. i. sortes nūc est homo: et imediate post hoc nō erit homo Quarta regula ꝑ positiones de definit rerū quarū ee dependit successiue exponūtur copulatiue p vnā negatiuā de pñti: et aliā affirmatiuā de ꝓterito: vt sortes definit ee albus. i. sortes nūc nō est albus: et imediate aīa hoc fuit albus: vel sortes definit currere. i. sortes nūc nō currit: ꝫ imediate aīa hoc cucurrit Ex p̄dictis satis ꝑz quō ꝓdictorie earū sunt exponēde et quō in illis valent ꝓpositiones.

Ista lectio hz duas ptes/ꝑ[a] est de expōe horz vbozū incipit et definit/2[a] erit de expōne h⁹ termini infinitū De quo supza in fine tractatus distributionū positū est sophisma/infinita sunt finita et multe acceptiones eius ponūt ibi/ideo breuiter hic de ipo determinabit.

Primū punctū vt dicit textus rerū ꝗdā sunt pmanentes/et quedā sunt successiue Que dzñt quintuplicit Primo qz esse rex p manentiū est totū simul/vt lapis hō Esse aūt rerū successiuax nō est totū simꝫ

ſz in ſucceſſione/vt legere currere Scdo dr̃ñt qz ptes rerū ꝑmanẽtiū ſunt oēs ſimul Partes vo rerū ſucceſſiuaꝝ nō ſunt ſimul/ſed vna poſt aliā Tercio dr̃ñt ſicut cauſa et effectus/ꝑmanẽtia em̃ ſunt cauſe ſucceſſiuoꝝ/et poza ꝑm naturā ſucceſſiua vo ſunt poſteriora Quarto qz res ꝑmanẽtes ſunt in ſe t̃minate/ſed res ſucceſſiue nō hñt in ſe t̃ios/vt motus ꝑm ꝓpriū cē ſucceſſiuū nō hz terminū ſz terminaī ad res ꝑmanẽtes vt alteratio ad q̃litatē/augumẽtatio ad q̃titatē/ Quinto dr̃ñt qz in re ꝑmanẽte daī ꝑmū inſtās cē quo ad inceptionē/ſic ꝙ eſt verū dicere ꝙ ia iſta res eſt/et imediate añ nō fuit Et in re ſucceſſiua nō/ſz daī vltimū inſtās nō cē/q̃ ad inceptionē/vt iſta res ia nō eſt/et imediate poſt hꝫ crit

Scōm punctū ꝙ iſta duo vba incipit et definit/dicūt inceptionē et deſtionē Sz iceptio et deſitio nō ſunt niſi in terminis inicia libz et finalib⁹ rerū Et cū vltra t̃minū dcſitialē nichil ē de re Hec añ terminū inicialē aliq̃d eſt de ipa re/co ꝙ tota res claudit infra ſuos t̃minos/jdo ho vbū deſinit qō dicit t̃minū finalē rei ꝑ ꝓius dat intelligere pñs/t ꝓ ñter ꝓuacōez futuri/et hoc in ꝑmanẽtib⁹ Sz in ſucceſſiuis ponit tm̃ pñs et ꝓuationē futuri Et hoc vbū incipit qō dicit t̃minū inicialē dat intelligere pñs et ꝓuacionē ꝑteriti/et hoc in ꝑmanẽtib⁹/ſz in ſucceſſiuis ꝑ ꝓus ponit futurū terminatū ad pñs et ꝑ poſterius ad ꝓuationē pñtis/qz res ſucceſſiue non ſunt in ſuo ꝓncipio ſicut ſunt res ꝑmanẽtes/ſz poſt ipm̃ ꝓncipiū ¶ Sed aduertendū ꝙ ꝑm alios ꝙ ꝓpō dc incipit exponiī ꝑ vnā diſiūctiuā ꝓpoſitā ex duab⁹ copulatiuis/quarū ꝓma fit ex affirmatiua de pñti/et negatiua de ꝑterito Et 2ª ex negatiua de ꝑterito/z affirmatiua de futuro/vt ſortes icipit cē alb⁹ exponiī ſic Sortes ē alb⁹ et imediate añ hoc nō fuit alb⁹/vel ſortes nō eſt alb⁹/et imediatē poſt hꝫ ſortes crit alb⁹ Ita ꝓpō dc deſinit exponiī ꝑ diſiunctiuā ex copulatiuis/quaꝝ ꝓma fit ex affirmatiua de pñti/et negatiua dc futuro Et 2ª ex negatiua de pñti/z affirmatiua de ꝑterito/vt ſortes deſinit cē alb⁹.i. ſortes ē albus et imediate poſt hꝫ nō crit albus/vel ſortes nō eſt alb⁹/et imediate añ hoc ſortes fuit albus

Terciū punctū eſt arguēdo ab inferiori ad ſupius a ꝑte ꝑti tz ꝓña cū iſtz incipit et definit/vt bñ ſeq̃r ſortes incipit cē hō/ḡ incipit cē aiāl Similiter ſortes definit cē hō/ḡ definit cē aiāl Alb inferiori tñ ꝑ accñs ad ſupius nō valet a ꝑte ꝑti/vt nō ſeq̃r ſortes incipit cē albus/ḡ ſortes incipit eſſe colorat⁹ Cui⁹ rō eſt qz in formis eciālibus ſcu ſBalibus nō ꝑt cē tranſmutatio ꝑm ſpēm manēte forma gīiis Sz in formis accñlib⁹ ēca ſubiectū aliq̃d/vt ēca ſortē ꝑt cē mutatio ꝑm ſpēm manēte forma gīiis/vt manēte forma coloris in ſorte/ꝓtinuc ꝑt cē mutatio in ſorte ꝑm ſpēs coloris.

Queritur ꝓmo vtrū hoc ſophiſma ſit verū Creans incipit eſſe deus poſito caſu ꝙ deus actu nō creet et ꝙ imediate poſt hoc creabit Cūc ꝓbaī ꝙ ſit flm̃/quicq̃d eſt deus/illud ſemꝑ eſt deus/et quicq̃d erit deus/illud ſemꝑ fuit deus/ḡ nichil ꝑt incipe cē deus/et ꝑ ꝓñs hec nō ē poſ fibilis creans incipit cē deus Scdo ſic bñ ſeq̃r Creans incipit cē deus/et illud creans eſt vel erit deus/ḡ deus incipit cē deus/ꝛclufio ē flā/ḡ aliqua ꝓmiſſarū/ et nō minoꝝ ḡ maioꝝ q̃d eſt ſophiſma ¶ Arguiī ꝓmo ꝙ ipm̃ fit verū ſic/ deus incipit cē creans/ḡ creans incipit cē deus Alīs patz ꝑ exponētes ex caſu Sz ꝓña ꝓbaī ꝑ ꝓbm̃ ꝓmo ꝑier. nōia et vba tranſpoſita idē ſignificant ¶ Di co ꝙ regula intelligiī ſeruata cadē ſuppōe terminoꝝ ꝓpliatione et appellatōe mō vt ayunt ꝺdā ibi nō ꝓuaī cadē ſuppō qz li creans aliter ſupponit in añte/et aliter in ꝓñte Etiā li creans videī hrē aliū modū appellandi in vna q̃z in alia/qz

in sophisimate appellat actū creādi sub disiūctione ad pñs ꝓ tpe futuro/et ita nō facit in ista deus incipit cē creans ¶ Si replicaꝝ ad min⁹ ꝓña ꝑdicta tz ꝓ quersionē ¶ Dico ꝙ nō est bona quersio/sz dēt fic querti/ꝯ incipiens esse de⁹ est vel erit creans/jtē motus sortis incipit cē.i.incipiens cē ē vel erit mot⁹ Allij dicūt ꝙ iste ꝓpones sunt eq̄lent ypo^cc/ꝯ nō denī querti ¶ Dcdo ar² creans nūc nō est deus/et creās imediate post hoc erit deus/igit creans incipit cē de⁹/ꝓña tz ꝓ exponētes Alīs ꝓbaꝝ qz ꝑma ps scz ꝙ deus nūc nō est creans pz ex casu/et ñ deus nō est creans/creans nō ē deus/2ª ps etiā pz ex casu ¶ Si co ꝙ sophisima nō dz sic exponi/sz ꝓ pōem de pñti/et ꝓ remotionē de ꝑterito/ Vel dr ꝙ sophisma nō dēt exponi sicut iacet/qz ꝑm⁹ termin⁹ ci⁹ nō est ti⁹ ime diatus/sz mediat⁹ et resolubilis Aut ꝯ sophisima rōnc illius tij ꝑ° dz ꝓbari reso lutorie.ſ.hoc incipit cē de⁹/hoc ē vel erit creās/ꝯ creans incipit cē deus Et tūc maior dz exponi in cui⁹ exp̄one pz ci⁹ falsitas ¶ Tercio ar² Dē illud qđ nūc ñ est de⁹/et imediate post ꝫ crit deus incipit vel incipiet cē de⁹ Dz creās nūc nō est de⁹/et imediate post ꝫ creās erit de⁹/igit creās incipit cē de⁹/ꝓña tz in dartj ¶ Si dicaꝝ ꝙ ibi ꝓmittit fallā figure dcōis qz mutaꝝ qđ in qlē Gōtra/ꝯ cadē rōne nō valeret ista ꝓña Dē aiāl est ſba/aliqđ albū est aiāl/ꝯ aliqđ albū ē ſba/qđ tñ bñ valet ¶ Dico ꝙ ibi causaꝝ fallacia figure dcōnis Ad aliū syllīm dico ꝙ nō est fil'e qz istius syllōi oēs ꝓpones sunt mere de pñti ꝛc mutare qđ in quale nō ē inꝓueniēs licet resꝑcū ꝑteriti vel futuri et speāliter qñ mutaꝝ appel latio fieret fallacia ¶ Quarto ar² creans ꝓtingēter ē deus/ꝯ creans ꝑt inci pere cē deus/et ꝓ ꝓñs illa ē possibilis/creans incipit cē deus Alīs ꝓbaꝝ qz si ñ tūc creans nccrio ē deus/sz hoc est flm̄ qz est vna affirmatiua cui⁹ subiectū ꝓ nullo supponit ¶ Dico negādo añs ad ꝓbationē negaꝝ ꝙ subiectū ꝓ nullo supponit/qz licet de nullo verū est dicere hoc nccrio est creans/tñ sufficit ꝙ ve rū est dicere hoc possibile est cē creans ¶ Quinto sophisma est ꝓpō cui⁹ ſb icctū et ꝑtū ꝓ eodē supponūt ꝯ ipm verū ¶ Dico negādo ꝓñam qz ista ē flā hō oē risibile ē/et tñ subiectū et ꝑtū quertibiliꝫ ꝓ eodē supponūt/jta hec ē flā/ hō semp est hō/et ita in multis ¶ Aliā dico ꝙ subiectū sophismatis bñ suppo nit ꝓ deo/nec ꝑtū est de⁹/sz hoc totū incipiens cē deus et illud ꝑtū ꝓ nullo sup ponit qz de nullo verū est dicere hoc ē vel erit incipiens esse deus

Queritur secūdo vtrū hoc sophisma sit verū Sortes definit scire oēz ꝓpōez/posito casu ꝙ nō sint nec fuerint aliq̄ ꝓpones ꝑter istas tres/deus est/sortes ē/et hō ē azin⁹/quarū duas ꝑmas sortes nc sciat et diu sciuit/et qz 3ª ꝓpō iā ꝑmo formeꝫ/jta ꝙ nūq̄ antea fuit Aut istarū ꝓpō nū ꝑma voceꝫ a/2ª b/et 3ª c/hoc posito ¶ Tūc ꝓbaꝝ sophisma vez sic Sor tes nūc nō scit oēm ꝓpōem/et imediate añ hoc sciuit oēm ꝓpōem/igit sortes definit scire oēm ꝓpōem/ꝓña est nota qz arguit ab exponētibus ad expositā Aut ꝑma ps añtis pz/qz sortes nō scit istā ꝓpōem hō est azin⁹/qz illa est impos sibilis Aut 2ª ps añtis pz qz imediate añ hoc nō fuerūt nisi iste dne ꝓpōes a et b et illas duas sortes sciuit ꝑ casum/igit sortes imediate añ hoc sciuit oēm ꝓpō nem ¶ In oppositū ar² Nō oēm ꝓpōem sortes definit scire/igit sortes nō definit scire oēm ꝓpōem/ꝓña videꝫ nota Alīs pz/qz ista ꝓpōem c sortes non definit scire/qz illā nō scit/nec vnq̄ sciuit/igit nō oēm sortes definit scire ¶ Si co negādo ꝓñam qz ibi arguit a suppōne determinata ad suppōem distributiuā/ ¶ Dcdo ar² sortes definit scire oēm ꝓpōez/ꝯ sortes definit scire aliquā ꝓpo sitionē/sz ꝓñs est flm̄ qz nullā illarū definit scire ꝑ casum/ptz ꝓña qz in simili bñ

seqtur/sortes videt oēm hoiēm/g sortes videt aliquē hoiēm ¶ Dico negando ꝓñam qz li ꝑpōem in añte supponit determinate ꝓpter duo distributiua/et in ꝓñte supponit distributiue Ad ꝓbationē ꝙ bñ seqtur sortes videt cē ¶ Dico ꝙ nō cit siḷc/qz li desinit includit negationē/sz li videt nullā negationē includit ¶ Bz replicaī si li desinit includat negationē/aut illa est negās et hoc nō/qz nō cadit supza copulā Aut infinitās et tūc faceret terminū infinitatū qđ est flm Aut ē ꝑuans tūc importaret carētiā actus ¶ Dico ꝙ illa negatio inclusa ē negās/et licet nō cadat supza copulā illi⁹ ꝑpōnis de desinit/tñ cadit sup copulā exponētis negatiue et ḷ sufficit Etiā ꝑt dici ꝙ cadit supza vbū infiniti/ui modi seqūs li desinit/vt hoc ꝓplexū sortes desinit/nō est ꝑpō nisi addatur vbū infinitiui modi ¶ Tercio ar² bñ seqtur sortes desinit scire oēm ꝑpōem g sortes aliquā ꝑpōez desinit scire/ꝓña tz/qz vtrobiqz suaī eadē suppō ¶ Dico licet seruc eadē suppōc/tñ li ꝑpōem aliter videī appellare qñ sumiī cū signo vñ affirmatiuo/et qñ sine tali signo capiī ¶ Quarto ar² si sortes desinat scire oēm ꝑpōem/tūc a sorte desinit sciri ōnis ꝑpō/sed a sorte nō desinit sciri ōnis ꝑpō/igiī sortes nō desinit scire oēm ꝑpōem/ꝓña tenz a tota ꝓdicionali cū ꝓdictorio ꝓñtis/ad ꝓdictoriū añtis/et maior patet qz ibi arguiī ab actiua ad passiuā Minor ꝓbaī qz dato oppōsito tūc arguiī sic A sorte desinit sciri ōnis ꝑpō/sz c est ꝑpō/igiī a sorte desinit sciri c ꝑpō/ꝓña tz in darij/ꝓclusio est flā/qz c nūqz sciebaī a sorte/g aliq̄ ꝑmissarū/nō minor/g maior est flā/g sua ꝓdictoria. s. minor est vera qđ erat ꝓbandū ¶ Dico negādo illā ꝓñam de actiua in passiuā/qz mutaī suppōsitio/nā li ꝑpōem in sophismate supponit determinate ꝓpter duo signa/et in ꝓñte li ꝑpō supponit distributiue ¶ Vel dicīt negādo minorē scdi ꝑcessus/c ad ꝓbationē negaī maior/qz ē vna ypo^ca ß^m vnā opinionē Alij dicūt ꝙ ꝓña nō valet qz maior includit vnā exponentē negatiuā/c sic nō est pure vlis affirmatiua ¶ Quinto ar² sortes nō sciuit oēm ꝑpōem/igiī sortes nō desinit scire oēm ꝑpōez/ꝓña est nota Añs ꝓbaī qz dato oppōsito arguiī sic Sortes sciuit oēm ꝑpōem/igiī sortes sciuit oēm ꝑpōem possibilē esse/pz ꝓña qz taliter ãpliat hoc vbū sciuit terminū sequentē/qz est verbū significans actū aiē interiorē/vtz circa finē de ampliatione/sz ꝓñs est flm/quia ista ꝑpō c ꝑt esse/et illā nunqz sciuit nec sciet ꝑ casum ¶ Ad ḷ rñdeī negādo ꝓñaz qz arguiī a restricto ꝑ casum positū ad nō restrictū cū distributione Alij dicūt negādo añs Et notāt ꝙ triplex est scibile/scz ꝑpinquū qđ est ꝓclusio scita/et scibile remotū qđ est ẽmin⁹ ꝓclusionis/et scibile remotissimū et ē res significata ꝑ ꝓclusionē q̄ scitur Tūc dicūt ꝙ hoc verbū scio nō ampliat terminū significantē scibile ꝑpinquū vel remotū/et ergo bñ seqtur ego scio hanc ꝓpositionē/g hec ꝑpō est/similiter scio istū terminū/g iste termin⁹ est Sz solū ampliat terminū significantē scibile remotissimū Ex quo pz ꝙ nō valet hec ꝓña sortes sciuit oēm ꝑpōem/ergo sciuit oēm ꝑpōem possibilē esse/qz li ꝑpōez in añcedente nō ampliaī hoc isti ¶ Si dicaī sortes nō potest scire omnē ꝑpōem/igiī sortes nūqz sciuit oēm ꝑpōem/ꝓña est nota Añs patz quia dato oppōsito/seqtur ꝙ sortes potest scire oēm ꝑpōem q̄ est vel potest esse/quod est falsum/qz ꝑpōem impossibilē nō potest scire ¶ Dico negādo añs Ad ꝑbationē patz ex dictis Etiā dicīt ꝙ illa ꝓña nō valet/nō potest scire oēm/ergo nunqz sciuit oēm in casu posito/sicut nō valet/nō ꝑt portare oēs lapides/g nō potuit tres/posito ꝙ nō plures fuerint.

Arguitur primo Nulla ꝓpō de incipit est exponibilis/ꝫ textus falsus ñs ꝓbaī qz vel in exponēdo p li nūc demrāī tpc diuisibile vel instās indiuisibile/sil'iter et p li hoc ȝ neutrū est dicendū Dinoz ꝓbaī/qz p li nūc/et p li hoc/nō ꝑt demrāri tpc diuisibile/qz tūc ista deberet cō cedi Ioā incipit cē/qz demrándo totū tpc post creationē ade/verū est dicere/adā nūc est in isto tpc et imediate añ ꝫ totale tpc nō fuit/jtē tūc ꝓcedendū esset ꝙ sortes centū annoz incipet esse/qz demrándo centū annos sic/sortes nūc est et imediate añ hoc.s.c.ānos nō fuit Et ita ꝓcederēt antichristꝰ incipit cē/jtē p li nūc et hoc nō ꝑt demrári instans indiuisibile/qz talia nō sunt ponēda vtz sexto ꝓhicoz/jtē si fic tūc q̄libet ꝓpō affirmatiua de incipit cēt impossibilis/ꝙ̄ns est fl̄m/ꝑz ꝙ̄ña qz ad ꝓbationē taliū ꝓpōnū sc̄ꝫ indiuisibile cē vel fuisse qđ est impossibile Dico ꝙ p li nūc et hoc demrāī instās indiuisibile Et licet nullū tale sit a pte rei/tñ ꝑt bñ demōstrari ad ymaginationē/qz ꝓhus 4° ꝓhicoz admittit vacuū ꝑm ymaginationē qñ dicit/si graue simplex poneret in vacuo ipz nō moueret sz mutaret in instāti/tñ ꝓbat vacuū esse impossibile Dic in ꝓpo sito instās indiuisibile ꝑt ymaginari in tpc et demōstrari ad intellectū/licet nullū tale sit nec possit cē Replicaī tale instans penitꝰ est insensibile/igiť nō est p li hoc demrábile/ꝙ̄ña ꝓbaī qz nullū insensibile est demrábile/vtpz 7° methaᵉ Dico ꝙ licet nullū insensibile sit demōstrabile quo ad sensum/ē tñ demōstrabile quo ad intellectū et ymaginationē

Arguitur secūdo nō sc̄ꝫ hō nō est sortes/ē imediate post ꝫ erit sort es jgiť hō incipit cē sortes/qz ꝙ̄ns ē fl̄m in casu quo sortes diu fuisset/et añs est verū in eodē casu/ꝫ textus falsus Dico ꝙ regula textus dicit ꝙ ꝓpō talis et ꝙ̄similis ꝺz exponi p vnā copulatiuā cuiꝰ ꝑma ꝑs est affirmatiua sic nō est hic Si dicaī q̄d ad alios loycos q̄ admittūt illā expōem Dico ꝑm illos ꝙ in scḋa exponēte debet addi reltm vbēptis Replicaī qz sic exponendo hec cēt falsa et impossibilis/aliq̄ res incipit cē qz exponeret sic Aliqua res nūc nō est/et imediate post ꝫ eadē res erit/q̄ est impossibilis/qz ꝺictoria ꝑme ptis sc̄z ōnis res nūc est/cst vā et ncc'ria Dico negādo ꝙ hec est impossibilis aliq̄ res incipit cē Et dicūt vlteriꝰ ꝙ ꝓpō de t'mino cōi de incipit/nō ꝺz exponi rōe li incipit/sz p ꝓius ꝺz ꝓbari resolutorie rōne ꝑmi t'mini q̄ nō est immediatꝰ Nō regula talis est qñ in aliq̄ ꝓpōe ponūtur duo t'ij mediati/tūc ꝓpō ꝑmo ꝺz ꝓbari rōe ꝑmi termini/qz ille sensus magis ē de vtute ꝑmonis/qz vltra ꝑmū terminū mediatū nō debet fieri saltus/vñ ista aliq̄ res incipit cē ꝑmo ē resolubilis sic/hoc incipit cē/hoc ē vel erit aliqua res/igiť aliq̄ res incipit cē/et tūc illa/hoc incipit cē p vnā copulatiuā ꝑm textū Aut ꝑm alios ꝺz exponi p vnā disiūctiuā ꝓpositā ex duabꝰ copulatiuis/vt dictum est in secūdo puncto.

Arguitur tercio Motus celi ē causa istoz inferioz q̄ vt in pluribꝰ sunt ꝑmanētia/ꝫ male dictū est ꝙ ꝑmanētia sunt cause successiuoz/ꝙ̄ña tz qz idē respcū eiusdē nō est causa et effcūs Dico licet aliq̄ successiua sint causa ꝑmanentiū/tñ simplr loquendo et a toto gñe ꝑmanentia sunt causa successiuoz Replicaī a toto gñe res ꝑmanens ꝓducit inesse p aliquā spēm motus q̄ est successiuꝰ/ꝫ a toto gñe res successiua ꝑcedit Dico negādo ꝙ̄nam qz illā rē successiuā puta motū ꝑcedit causa mouens motū/q̄ est res ꝑmanens Etiā a toto gñe ꝑma causa q̄ est omniū rerū tā ꝑmanentiū q̄ successiuarū causa est res ꝑmanens

Arguitur quarto regule expōnis de definit non sunt hñ posite/ꝑ textus falsus Añs ꝓbaꝫ qz nō sequit Sortes nuc non scit.x. ꝓpōnes et imediate añ instans pus sciuit.x. ꝓpōes/ꝑ sortes definit scire x. ꝓpōnes/et tñ exponit ꝑ quartā regulā/et añs est verū/et ꝓñs flm/ꝙ añs sit verū posito casu ꝙ sortes solū nūc sciat.x. ꝓpōnes et ꝙ solā vnā definat scire tūc ꝓñs est flm.ſ.ꝙ definat scire decē ꝓpōnes ¶ Dico ꝙ in illo casu etiā ꝓñs est vex Et ꝙñ dicit definit scire vnā/ꝑ nō definit scire decē Allegaꝫ ꝓña qz sicut ad destructionē totius integralis sufficit destructio vnius ptis/ita ad destructionē numeri denarij sufficit ablatio vnitatis ¶ Replicaꝫ si ꝓñs dicte expōis esset verū sequeꝫ vnū impossibiles/et flm igit ipm est flm Añs ꝓbaꝫ et ponaꝫ ꝙ plato sciat ꝙtuor ꝓpōnes/et definat scire vnā/tūc sic si ista ē va/sortes definit scire decē ꝓpōnes/sequeꝫ ꝙ defineret scire plures ꝓpōes q̄s plato/qđ tñ ē flm qz vterqꝫ definit scire nisi vnā ꝓpōez Sequla ꝓbaꝫ qz sortes definit scire decē ꝛ plato definit scire q̄tuor/mō decē sūt plura q̄s q̄tuor ¶ Dico negādo ꝓñaz et causa est qz in ꝓñte ꝑncipale vbū.ſ.definit dz replicari/ꝛ sensus ꝓñtis est/ꝙ sortes definit scire plures ꝓpōnes/q̄s plato definit scire qđ est flm

Secūda pars huiꝰ lcōnis

Sequit de infinito cuiꝰ quedā solent assignari distinctiones Prima est ꝙ infinitū q̄nq̄ sumit negatiue:et est illud qđ nō est finitū neq; aptū natū finiri vt punctus vel deꝰ Alio mō capit ꝑpriatiue et est illud qđ nō est finitū:aptū natū tñ finiri.vt motꝰ nondū pfectus Et est triplex.ſ.infinitū ꝑ appōem tm vt numerus:et infinitū ꝑ diuisionē vt in cōtinuis Et infinitū ꝑ appōem et diuisionē vt tempꝰ Secūda distinctio de infinito qua ꝑt distingui quilibet modoꝝ precedentiū:nā aliqđ est infinitū in actu.qđ est q̄ntū nō terminatū Aliud est infinitū in potencia Aliud est infinitū q̄ ad nos tm et nō scōm rem Tercia distinctio est ꝙ infinitū vno mō capit cathegrematice vt est q̄ntitas rei ſb iecte vel ꝑte:vt cū dicit mūdus est infinitꝰ Alio modo sincathegrematice nō ꝑput dicit q̄ntitatē rei:ſz qualiter se hz subiectū in ordine ad ꝑtū:ꝛ sic est signū distributm et de eo dant alique regule Prima regula infinitū sincathegrematice sumptū in subiecto positū facit termi-

nũ cõem supponentẽ stare ꝓfuse tm̃: vt hic infiniti homines sunt in mũdo ¶ Scda regula ꝙ ꝓpõ de infinito sincathegrematice capto exponit̃ p vnã copulatiuã: cuius ꝑma ps affirmat ꝑtũ de subiecto sumpto sub aliq̃ ꝙtitate cõtinua vel discreta: z scda negat ꝑtũ inesse subiecto scõm determinatã ꝙtitatẽ: vt illa infiniti hoiẽs currũt ꝙ sic exponit̃ Aliqui hoiẽs currũt: et non tot quin plures duob⁹ vel tribus: vel sic aliquot hoiẽs currũt: z quotlibet plures ¶ Tercia regula ꝓpõ de infinito cathegrematice capto exponit̃ p vnã copulatiuã cuius ꝑma ps affirmat ꝙtitatẽ de subiecto: et scda negat determinũ ꝙtitatis sue: vt hec linea est infinita. i. linea est ꝙta: et non habz determinũ sue ꝙtitatis: et hoc si infinitũ sit in ꝑto ¶ Si sit in subiecto: ꝑma affirmat ꝑtũ de subiecto ꝑtũ: z 2ª negat terminũ illius ꝙtitatis: vt aliqũ corpus infinitũ est albũ. i. aliqũ corpus ꝙtũ est albũ: z illud nõ hz terminũ sue ꝙtitatis ¶ Et nota ꝙ oportet negare terminũ illius ꝙtitatis scõm ꝙ est infinitũ: vt si sit infinitũ in actu negãdus est terminꝰ ꝙtitatis actualiter ¶ Et si in potencia ita ꝙ sit infinitũ scõm ꝙtitatẽ potencialẽ tm̃: et nõ scõm actualẽ. negãdus est terminꝰ potẽcialis: et nõ ꝙtitatis actualis: siue sit infinitũ scõm appõem tm̃: siue infinitũ scõm diuisionẽ.:

¶ Ista scda lcõ ẽ de infinito cuius in ꝯ textu ponit triplicẽ distinctionẽ ¶ Et in fine tractat⁹ distributionũ ponũt ꝗnq; acceptiones ¶ Et aristoteles 3⁹ ꝓhicoꝝ ponit ꝗnq; mõs ¶ Primo⁹ infinitũ ꝺz negatiue/ qz. s. nõ est aptũ natũ ptrãsiri/ et ꝯ mõ vocꝝ ꝺz inuisibilis sicut infinitũ ꝺz iptrãsibile ¶ Scdo⁹ ꝺz infinitũ qđ ꝙtũ est de se pt ptrãsiri/ nõ tñ a nob⁹ pt ꝓpter impedimentũ/ vt ꝓfunditas maris sic ꝺz infinita ¶ Tercio⁹ ꝺz infinitũ qđ pt ptrãsiri sz cũ magna difficultate/ ꝛ sic spaciũ vsq; ad ꝭndiã ꝺz infinitũ ¶ Quarto⁹ ꝺz infinitũ qđ hz trãsitũ in⁹ summabilẽ ꝓpter ei⁹ extensionẽ infinitã/ vt si esset aliq̃ magnitudo nõ ħñs ꝛminos ita diceret infinita ¶ Quinto⁹ ꝺz infinitũ ꝑm eius diuisionẽ sicut in magnitudinib⁹/ aut ꝑm appõem vt in numeris/ aut in vtroq; mõ sicut in tpe ¶ Dñ nota ꝙ auctoꝝ ponit in textu tres regulas de exp̃one ꝓpõũ de infinito/ pª de infinito sincathecc capto/ scda de infinito cathegrematice capto/ et in ꝑto posito/ 3ª de ipo infinito signi

ficatiue et cathe^{ce} capto posito in subiecto q̄ patēt in textu ¶ Notādū est p^{o} q^{d} duplex ē q̄ titas. s. magnitudo et multitudo Et ita infinitū dupl'r solet exponi Uno^{o} in magnitudine Illio^{o} in multitudine/et ita ꝓportionabil'r dēt exponi infinitū in velocitate intēsione vigore ꝛc̄ ¶ Uñ infinitū cathe^{ce} in mḡnitudine cōir expo^{r}. i. extēsum ꝛio vel. i. inq̄tū nō tiatū/ꝛc̄ nichil ē infinitū p^{o} celi Sz infinitū multitudine captū cathe^{ce}. i. multitudo nō numerabil'/vel c^{d} nō ē dābus vltim^{o} numer^{o} ¶ Sz infinitū sincathe^{ce} in magnitudine ꝑ^{m} aliq̄s sic exponīt infinitū. i. aliq̄tū et nō tm̄ quin maī^{o}/et ꝑ^{m} istā opz cōcedere istā/infinitū pōd^{o} sortes p̄t portare/licet nō posset portare pōdus octo librar̄ Sc̄ōz alios sic Infinitū. i. pedale bipedale tripedale ꝛc̄ in infinitū Et sic ista cēt negāda infinita ps ē in ꝓtinuo q̄ tm̄ cōir ꝓcedīt/ꝓña pz q^{r} q̄cūq; ꝓtinuo dato flm̄ ē dicere q^{d} in illo ē ps pedalis bipedal' ꝛc̄ in infinitū ¶ Tercij exponūt infinitū. i. aliq̄tū ꝛ q̄tūlibz maius/vt a lignū ē infinitū. i. a lignū est aliq̄tū et q̄tūlibz maius/et sic nullū cōz^{p} ē actu infinitū ¶ Notandū est 2° q^{d} li quātūlibz est distributiuū pñti quātitatis/nō tm̄ ꝑ indiuiduis/sz ꝑ spēbus et gñibz pñti quātitatis/Et sic q̄n ōr ḧ est quātūlibz maius/sensus ē q^{d} ḧ ē in duplo maius/in triplo maius ꝛc̄ sine statu ¶ Et est sciendū q^{d} infinitū sincathe^{ce} in multitudine ab aliq̄bus sic exponīt Infinitū. i. vnū duo tria ꝛc̄ sine statu Sz ꝑ^{m} hanc expōem opz ꝓcedere q^{d} infinite ptes eēnt in q̄libz hōie/et tm̄ in. x. hoibus nō eēnt infinite ptes vtz exponēdo Itē si decē hoiēs portarēt vnū lapidē/ꝛ viginti aliū lapidē et triginta adhuc portarēt aliū lapidē ꝛc̄ in infinitū/tūc hec cēt vā infiniti hoiēs portāt lapidē/et tm̄ flm̄ eēt dicere q^{d} duo hoiēs portarēt lapidē/ꝛ tres portarēt lapidē q^{r} suppono q^{d} numer^{o} portātiū lapidē sit denari^{o} ¶ Itē ab alijs expo^{r} sic/infinitū. i. aliq̄t ꝛ nō tot q̄n plura Sz ꝑ^{m} hāc expōez oz negare istā ifinite p^{s} sē in ꝓti^{o} ꝓñs ē inꝓueniēs ꝛ pz ꝓña q^{r} exponerēt sic/infinite ptes sē in ꝓtinuo. i. aliq̄t ptes sē in ꝓti^{o}/et nō tot q̄n plures ptes sē in ꝓtinuo/mō 2ª exponēs ē flā/q^{r} in q̄libz ꝓtinuo sē tot ptes q^{d} illis nulla sunt plura/q^{r} duab^{9} medietatib^{9} ꝓtinui nulla sē plura/q^{r} duc medietates sūt ifinite ptes/q^{r} sunt tres z^{c}/q̄tuoz q̄rte q̄nq; q̄nte ꝛc̄ sine statu/q^{r} totū ē sue ptes/mō ifinitis nulla sunt plura/ḡ duab^{9} medietatib^{9} ꝓtinui nulla sunt plura Itē ab aliq̄b^{9} expo^{r} sic/infinitū. i. aliq̄t et quotlibz plura vtz in textu. i. in duplo plura/in triplo plura/ꝛc̄ sine statu/ꝛc̄ itez ista esset negāda/infinite ptes sunt in ꝓtinuo/pz ꝑ argumentū iam factū

Queritur vtrū arguēdo a ꝓpōe exponibili in q̄ ponīt infinitū ad suas exponētes et cō fit ꝓña bona ꝛ fōrtis ¶ Dico sic vt sepe dcm̄ ēar^{r} a ꝓūtibili ad ꝙuertibile ¶ Arguīt p^{o} q^{d} nō se^{r} Soz. aliq̄tū pōd^{o} p̄t pōre et nō tm̄ q̄n maī^{o} p̄t pōre/j^{r} sor. infinitū pōd^{o} p̄t portare/ꝓñs est flm̄/q^{r} aliter potēcia portatiua sortis ñ videret eē tiata/nec cēt aliq̄ potēcia maior Et añs est vez/ꝑ p^{a} ꝑ^{a} pte pz/et ꝑ 2^{a} ꝑ^{a} ꝓbaī q^{r} potēcia pōtiua sortis nō tiaī ad maximū vt solet dici 3° pḧx et p^{o} celi Et pz rōe nā q̄cūq; pōdere dato q̄ sor. p̄t pōre/ad^{c} maī^{o} pōd^{o} p̄t pōre/j^{r} nō est dābū maximū pōd^{o} q̄ sor. sufficit portare/pz añs q^{r} q̄cūq; pōdere dato portabili a sorte/ad^{c} potētia portatiua sortis exced^{t} resistentiā illi^{9} pōderis/al's cm̄ nō sufficeret illud portare ¶ Dico q^{d} istius solucio pz in p^{o} notabili ꝑ^{m} diuersas expōes illi^{9} ī ij infiniti ¶ Scdo ar^{r} nō se^{r} duc ptes sē in ꝓtinuo/tres sunt in ꝓtinuo ꝛ q̄tuoz ꝛc̄ sine statu/j^{r} infinite ptes sē in ꝓtinuo/ꝓñs ē flm̄/q^{r} ex ipo seq̄t q^{d} ꝓtinuū cēt infinitū extēsione/ꝓñs est ꝓta pḧm p̄mo celi Seq̄la pz q^{r} duc ptes reddūt aliquantā extensionē/et tres ptes maiorē/et q̄tuoz ptes adhuc maiorē ꝛc̄ sine statu/j^{r} infinite ptes si eēnt in cōtinuo redderent infinitū extensionē

¶ Dico negãdo q̃ ex ꝑte seq̃rẽ ꝓtinuũ cẽ infinitũ extẽsiue Ad ꝓbationẽ dr q̃ tres ʒ^c nõ reddũt maiorẽ extensionẽ q̃ due medietates eiusdẽ ꝓtinui/nec q̃tuor q̃rte maiorẽ q̃ tres ʒ^c/ c^t nõ opʒ q̃ infinite ꝑtes reddãt infinitã extensionẽ ¶ Tercio sic nõ seq̃r in duas ꝑtes ꝓtinuũ ꝑt cẽ diuisum/jn tres ꝑtes ꝓtinuũ ꝑt cẽ diuisum c^t fine statu/igit in infinitas ꝑtes ꝓtinuũ ꝑt esse diuisum/ꝓñs est flm̃/q̃ possibili posito incẽ nullũ seq̃r inꝓueniẽs ¶ Dõ ista de ineẽ jn infinitas ꝑtes ꝓtinuũ est diuisum ẽ impossibilis/q̃ tũc cẽt aliq̃ multitudo actu infinita ¶ Dico q̃ nõ dẽt poni sic ineẽ/nã ex quo infinitũ hʒ rõem figni vl'is/iõ nõ dʒ poni incẽ in ꝓpria forma/sʒ ꝑ suas singulares/scʒ sic jn istas ꝑtes ꝓtinuũ est diuisum demõstrãdo duas medietates/c in istas ꝑtes ꝓtinuũ est diuisum demõstrãdo tres tercias c^t de alijs/c^t pʒ q̃ q̃libet illarũ singulariũ est possibilis/et alteri ꝓpossibilis Et q̃ de possibili dʒ sic poni ineẽ pʒ etiã ẽca finẽ modaliũ

Arguitur ꝓmo cõtra textũ sic ¶ Dõ hʒ põez in ꝓtinuo/ꝑ q̃ ꝑctus nõ est infinit^9/c ꝑ ꝓñs male exẽplificaꝝ de ꝑcto ¶ Dico q̃ illud q̃ hʒ põez in ꝓtinuo tanq̃ ꝑs ci^9 integralis ẽ finitũ actu/et infinitũ in potẽtia/q̃ nullũ est ꝓtinuũ quin habeat extrema ipm terminãtia ¶ Dʒ nõ opʒ de õni illo q̃ hʒ põez in ꝓtinuo tanq̃ ꝑs e^9 essencialis cui^9modi est punct^9

Arguitur secũdo tñ signa vl'ia et negationes ꝓfundũt terminũ cõem sʒ infinitũ nõ est h^9mõi igit ¶ Dico q̃ infinitũ includit negationẽ rõne cui^9 ꝑt ꝓfundere ¶ Si arguaꝝ ʒ^o ꝓpõ exponibilis nõ est a nobis intelligibilis/ꝑ q̃ nõ est a nobis exponibilis Añs pʒ q̃ natura et intellectus nr̃ abhorrent infinitũ vt ayũt ꝓbi ¶ Dico licet natura et intellectus abhorreãt infinitũ in actu/nõ tñ in potẽcia ¶ Si replicaꝝ jntellcũs noster nõ ꝑt apꝓhendere infinitũ/ꝑ q̃ nõ ꝑt exponere ꝓpõez de infinito ¶ Dico licʒ nõ possit apꝓhendere infinitũ in actu positiue/tñ bñ apꝓhendit infinitũ ꝓuarẽ ꝑ apꝓhensionẽ finiti et hoc sufficit ¶ Arguiť ista ẽ de infinito q̃titas est mẽsurabilis/et tñ nõ est exponibilis Añs ꝓbaꝝ q̃ infinitũ est passio q̃titatis/sʒ posito subiecto ponit et passio ¶ Dico licet posito subiecto ponaꝝ passio ci^9/nõ tñ dat intelligere passionẽ suã/et ideo q̃titas nõ dat intelligere infinitũ/q̃ ꝑus nõ dat intelligere posterius ¶ Itẽ arguiť hec nõ est exponibilis linea est infinita/ꝑ q̃ male exponit in textu Añs ꝓbaꝝ q̃ in ea nõ ponit fincathegrema/sʒ h ꝑtũ infinita tenẽť cathegrematice ¶ Dico liʒ infinita in illa ꝓpõe teneaꝝ cathe^c/tñ equalet vni fincathegrẽtici/et iõ reddit ꝓpõem exponibilẽ.

Sequit de cõpatiuis z suplatiuis: de quib^9 tales dant regule Prima regula ꝓpõ hñs cõpatiuũ ꝑpe captũ nõ abuliue exponit copulatiue ꝑ tres exponentes: quarũ ꝑma affirmat positiuũ de re excedente Secũa de re excessa Tercia affirmat ineq̃litatẽ forme in excessu de re excedente respcũ rei excesse: vt hic sortes est albior azino. i. sortes est albus: et azinus est albus:

et ſortes eſt magis albus ꝙ̄ azinus: vel negādo equalitatē formę in exceſſu de re exceſſa reſpectu rei excedētis: vt ſortes eſt albus: et azinus nō eſt ec̄ albus vt ſortes ❡ De ſuplatiuo datur ſcōa regula q̄ ſuplatiuus diſtribuit terminū cōem ſequentē q̄ ſignificat rē exceſſam vt leo eſt fortiſſimū animaliū vbi animaliū diſtribuit.

Tercia regula ſuplatiuus ꝓprie tentus vult gtm̄ ſignificantē rem exceſſam p̄dicari de re excedente patet quia hec ē im ꝓpria: leo eſt fortiſſim⁹ lincū ❡ Quarta regula eſt de ſuplatiuo negatiue capto: qui exponit copulatiue p̄ tres exponētes: quarū p̄ma affirmat poſitm̄ de re excedēte: ſcōa affirmat eundē de re exceſſa: tercia negat vniuerſaliter q̄litatē exceſſus de re exceſſa per reſpectū ad rē excedentē: vt roſa eſt pulcherrim⁹ florū vt roſa eſt pulchra: et ōnis flos ē pulcher: et nul⁹ flos eſt pulchrior roſa ❡ Si vero ſuplatiuus teneat affirmatiue: 3ª exponens debet eſſe affirmatiua affirmās exceſſum de re excedente. i. formā in qua fit exceſſus de re excedēte p̄ reſpectū ad rem exceſſam acceptā vliter vt roſa ē pulcherrim⁹ florū exponit affirmatiue ſic: roſa eſt pulchra: ōnis flos eſt pulcher: ꝫ roſa eſt pulchrior omni flore ❡ Dēs ꝓpōes de maximo et minimo ꝫ alīs ſuplatiuis his duob⁹ modis poſſunt exponi dūmō ibi ponit gtūs importās rem exceſſam ❡ Si ſi ponatur ille gtūs debet omitti illa tercia exponens: vt hic ſortes ē fortiſſimus homo. i. ſortes eſt fortis: et nullus homo ē fortior eo ❡ Et ꝺictorie harū ſemp habent exponi p̄ diſiunctiuas de ptibus ꝺicentibus

Primū punctū eſt q̄ ꝓpatiuus et ſuplatiuus p̄nt dupl'r ꝓfiderari ſcz̄ te-
neri Dno ꝓprie/alio⁰ im ꝓprie et abuſiue/ꝓprie
capiūtur q̄n res excedēs tres exceſſa pticipāt ꝓprietatē in q̄ fit ꝓpatio vt hec

tor fuit fortissim⁹ hominū ⁊ tenent abusiue et impprie dupliciter Uno mō qñ res excedens pticipat qualitatē in qua fit ꝓpatio et nō res excessa/vt deus est melior dyabolo/et tūc in scōa exponēte oppositū ꝓpatiui debet pōicari de re excessa/vt deus est melior dyabolo/idest de⁹ est bon⁹/et dyabolus ē malus vel dyabolus nō est bonus Alio mō ꝓpatiuus et suplatiuus tenent impprissime/et hoc qñ nec res excedens nec res excessa pticipant qlitatē in q̄ fit ꝓpacio/vt fornicatio ē melior adulterio

Secundū punctū q̄ ad ꝓpationē tria req̄runt/scz res excedens/res excessa/et qlitas in qua fit ꝓpatio/vt leo est fortior azino/leo est res excedens/li azino res excessa/et fortior est qlitas in qua fit excessus et ꝓpatio ¶ Item cauendū est vt nō arguat a nō distributo ad distributū vñ ista/fortes ē fortior ōni homine/vl fortes est homine fortior debz sic exponi/fortes est fortis/et homo est fortis/et nō ōnis homo est ita fortior sicut fortes/vñ non valeret q̄ loco scōe exponētis diceret/et ōnis homo est fortis/quia arguere nō distributo ad distributū ¶ Item talis ꝓpositio/fortes est optim⁹ plebis/nō potest exponi q̄ res excessa p̄ret de re excedēte/q̄ falsum ē dicere q̄ fortes est bona plebs Dz debz primo resolui/fortes ē optim⁹ hominū qui sunt plebs/et tūc illa exponit affirmatiue vel negatiue ¶ Item calidissimū hominis ē cor añ̄ exponat debet ꝓbari expositorie sic/hoc ē cor/hoc est calidissimū hominis/igit calidissimū hominis ē cor Et tūc minor exponit sic/hoc est calidissima ps hōis/et ōnes ptes hominis sunt calide saltē integrales/ꝛ nulla ps integralis ē calidior hoc/demonstrādo cor Et affirmatiue exponit sicut alic ¶ Hic aduerte q̄ multe ꝓpōes de suplatiuo sunt vere qñ exponūtur affirmatiue q̄ si exponātur negatiue essent falsc/vt sunt iste scōa ē gen⁹ generalissimū/btūs thomas fuit sanctissim⁹/plato fuit doctissim⁹ et files.

Queritur primo Utrū hoc sophisma sit verū Animal debilius musca est fortius ōni animali ¶ Dico q̄ sit verū ꝓsupponēdo q̄ sint duo animalia scz a et b debilioza musca/ꝓbatur tūc sic p exponētes animal debilius musca est forte/et animal est forte/ꝛ nō oē animal est ita forte sicut animal debilius musca igit Secōo demōstrando formicā/hoc est fortius ōni animali/ꝛ hoc est animal debilius musca/igit animal debilius musca est fortius ōni animali Tercio q̄ li animali supponit determinate/ido sub eo dz descēdi disiūctiue/et ad veritatē disiūctiue sufficit vnā ꝑtē esse verā ¶ Ad oppositū arguit sic Et aliq̄d sit animal quod sit debilius musca/et quod sit fortius ōni animali/sit illud A/tūc arguit sic A est debilius musca/igit A est debile/et fortem ¶ Dico q̄ oppositā bñ possunt cē in eodē respcū diuersoꝝ/sed isti termini posita q̄ possunt eidē cōuenire respectu diuersoꝝ ¶ Arguit secōo animal est debilius musca/igit sophisma falsum Añs ꝓbatur q̄ vel illud animal debilius musca esst musca vel alterius speciei Nō primū quia sic idem cēt debilius seipso Si scōm/ꝓtra/cōpatio nō potest fieri inter res spē differentes vt patet septimo phicoꝝ ¶ Dico q̄ est animal aliud a musca scz formica vel simile Et q̄ cōpatio debet fieri int res eiusdē speciei ꝛē potest dici vno mō q̄ verū est loq̄ndo de specie subalterna Aliter dicit q̄ aristoteles loquit 7° phicoꝝ de compatione que fit p suplatiuū/vt vult alexandꝛ ibi Credo grad⁹ summos ¶ Tercio arguit bñ sequitur animal debilius musca/est fortius ōni animali

ī3ī animal ē animali fortius/ꝑñs est falsum qz sequit animal ē animali fortius ȝgit animal ē scipo fortius/ꝑñs est falsum/qz nichil ē fortius scipo/ꝑña ē bona qz arguit a ꝙuertibili ad cōuertibile/qz relatiuū reci,pcū et suū añs ꝙuertūtur et supponūt ꝑ codē ¶ Dico ꝓcedendo q animal est animali fortius/ſz negatur q ḡ animal esset scipo fortius Et licet relatiuū reci,pcū et suū añs suppo nūt ꝑ codē/tamē hoc nō est ōnino codē mō quia sub añte descendit distinctiue simpliciter et absolute/et sub relatiuo descendit figillatim scz simul descendendo sub suo añte/itē potest negari q relatiuū reci,pcū ꝙuertat cū añte/quia nō licet ipm ponere loco añtis/nā hec ꝑña non valet hō videt hoiem/ḡ homo videt scipm Possent hic allegari plura argumēta q ponent in sophismate scḡnte fortes differt ab ōni animali.:

Queritur secūdo vtrū istud sophisma sit verū Aliqs homo ē fortissimus/qui nō est fortissimꝰ hō/posito casu q solū sint tres hoiēs/scz a b c et q a sit fortissimꝰ illoz̄/et q b sit fortioz c quo stāte casu ¶ Arguit q sit flm̄ sic/sophisma implicat ꝓtradictionē/ḡ est falsum Añs patet qz sophisma videt implicare q aliquis hō sit fortissimus/et q ille nō sit fortissimꝰ/nā li qui exponit p et ꝛ ille ¶ Dico distinguendo qz li qui vno mō potest referri ad li homo positū a pte subiecti Alio mō potest referri ad li fortissimus hō positū a pte ꝑdicati Si ꝓmo mō sophisma est flm̄/qz sensus est q aliquis hō est fortissimꝰ homo et q ille nō sit fortissimꝰ hō/mō illa copulatiua est falsa Si scōo mō sophisma est verū in casu posito/nā sensus eius est q inē illos hoiēs quoꝝ nullus ē fortissimꝰ/aliquis eoꝝ est fortissimus/et hoc est vez de b homine in casu posito/vel sensus est iste q aliquis homo ōni homine alio a fortissimo ē fortioz/et hoc iterū est verū ¶ Si arguat b est debilissimꝰ homo qui nō est debilissimꝰ homo/ḡ b nō est fortissimꝰ homo q nō est fortissimus homo ꝑña Añs potest ꝓbari in casu sophismatis ¶ Dico ꝓcedēdo q b est debilissimꝰ homo qui nō est debilissimꝰ homo/sed ꝑña nō valet/q ergo b nō est fortissimꝰ/quia oppositū ꝑñtis stat cū añcedente in veritate ¶ Arguit scōo/aliquis homo ē fortissimꝰ homo/qui nō est fortissimꝰ homo/ergo aliquis homo est fortissimꝰ/et ille nō est fortissimꝰ/tenet ꝑña nam quādo li qui ponit inter duo verba tūc resoluit ꝑ et ꝛ ille/sed ꝑñs ē manifeste falsum/ergo et sophisma ¶ Dico ad ꝓbationē ꝑñe q hoc est verū quādo li qui ponit relatiue diuisiue/sed quādo ponit relatiue restrictiue tūc hoc non opz/sed tunc li qui exponit ꝑ li existens vel cōsimile Item quādo qui refert terminū positū a pte ꝑdicati/tunc nō exponit ꝑ et ꝛ ille ꝓpter qđ cōcedit ista Fortes differt ab animali qđ est azin̄ Sed quādo ponit inter duo verba/et refert subiectū vel ptē subiecti/tunc bñ exponit ꝑ et et ille ¶ Tercio arguit ꝓtradictoziū sophismatis est vez/igit ipm falsum Añs ꝓbat ꝓtradictoziū eius est/ōnis homo est fortissimus homo q̄ est fortissimꝰ/modo illud est verū ¶ Dico q nō est ꝓtradictoziū sophismatis nā illa/ꝛ sophisma in secūdo sensu captū sunt due cathegorice affirmatiue/nam ꝑdicatū sophismatis est hoc totū fortissimus homo qui nō est fortissimus/et li ꝓmū homo est subiectū et ꝓmū est/est copula Sed ꝓtradictoria eius est ista Nullus homo est fortissimꝰ homo qui nō est fortissimus q̄ est falsa.:..

Arguitur ꝓmo ꝰ textū cōpatiuus et suplatiuꝰ sunt dcōes cathec/ḡ nō reddūt ꝓpōem exponibilē/ꝑña tz ꝑ diffinitionē ꝓpōis exponibil ¶ Dico q equalēt sincathegrētibꝰ rōe alicꝰ ꝓpertaz in eis inclusę

¶ Replicaꝫ ꝓpões de ꝙpatiuo ⁊ ſuplatiuo rõne ꝓpꝛietatis incluſe ſunt reſolubiles/ꝑ nõ exponibiles Añs ꝓbaꝫ de iſtis/leo eſt fortioꝛ azino/roſa eſt pulcherrim⁹ flozũ ¶ Oico licet rõne ꝓmoꝝ terminoꝝ ſint ꝓmo reſolubiles/ tñ rõne ꝙpatiui et ſuplatiui facta reſolutione ſunt exponibiles.

Arguitur ſecũdo iſta eſt de cõpatiuo Melius eſt pẽere digitũ q̃ manũ ſimiliter iſta fornicatoꝛ ẽ melioꝛ adultero/et tñ nõ exponũ copulatiue ꝓ tres exponẽtes ⁊c/patꝫ qꝛ exponẽtes eent falſe et expoſita vera ¶ Oico ꝙ ille ꝙpatiuus melioꝛ tenet im ꝓpꝛijſſime/qꝛ nõ ꝑt ꝓdicari nec de re excedẽte/nec de re exceſſa/mõ text⁹ intelligiꝫ de ꝙpatiuo ꝓpꝛie capto ¶ Replicaꝫ deus eſt melioꝛ dyabolo adhuc illa eſt vera/et exponens vna falſa/⁊ ꝙpatiuus ꝑt ꝓdicari de re excedẽte/igiꝫ textus adhuc falſus ¶ Dico ꝙ ille ꝙpatiuus melioꝛ licet nõ capiaꝫ im ꝓpꝛijſſime/tamẽ adhuc capiꝫ im ꝓpꝛie eo ꝙ nõ ꝓdicaꝫ de re exceſſa/ſꝫ textus intelligiꝫ de ꝙpatiuo capto ꝓpe ꝙ ꝑtur de re excedente et exceſſa.:

Arguitur tercio iſta eſt de ſuplatiuo/leo eſt fortiſſim⁹ lincũ/et tamẽ nõ exponiꝫ 6ᵐ modũ dictũ in q̃rta regula/ꝑ iſta regula eſt falſa ¶ Oico ꝙ illa ꝓpõ eſt de ſuplatiuo abuſiue capto/de quo nõ intelligiꝫ regula/qꝛ ꝙpatiui et ſuplatiui hoc mõ nec ꝙſideranꝫ a grãmatico nec a loyco ¶ Replicaꝫ illa oꝛõ leo eſt fortiſſimus lincũ nõ eſt ꝓpõ/ꝑ male dicitꝫ ꝙ eſt ꝓpõ de ſuplatiuo abuſiue capto Añs ꝓbaꝫ ꝑ alexandꝛũ dicentẽ Cõgrua nõ eſt hec fortiſſim⁹ eſt leo lincũ/ꝑ nõ eſt ꝓpõ/illa ꝓña ꝓbaꝫ qꝛ õnis ꝓpõ eſt vꝛa vel falſa/mõ veritas et falſitas ꝓſupponũt ꝓgruũ ¶ Oico ꝙ alexandꝛ nõ capit ibi ꝓgruũ ꝓpꝛie vt opponiꝫ in ꝓgruo/ſed vt opponiꝫ ꝓpꝛio/vult em̃ dicere ꝙ nõ eſt ꝓgrua.i.nõ eſt ꝓpꝛia/eo ꝙ res excedẽs et exceſſa nõ ſunt eiuſdem ſpẽi/et res exceſſa nõ ꝑtur de re excedente

Arguitur quarto iſta ẽ de ſuplatiuo affirmatiue ſumpto/roſa ẽ pulcherrimus flozũ/ꝑ male exponiꝫ tanq̃ de ſuplatiuo negatiue ſumpto ¶ Oico ꝙ ꝑt eẽ de ſuplatiuo vtroq̃ mõ ſumpto/qꝛ ſi qualitas in qua ſit ꝙpatio affirmaꝫ de re excedẽte reſpectu rei exceſſe tenet affirmatiẽ Sꝫ ſi negaꝫ de re exceſſa reſpcũ rei excedẽtis tenet negatiue Et ita õnis ſuplatiuus ꝓpꝛie captus exponiꝫ altero iſtoꝝ mõꝝ ¶ Replicaꝫ eſt aliqua ꝓpõ de ſuplatiuo que nec expoñ affirmatiue nec negatiue/ꝑ nõ õnis ꝓpõ de ſuplatiuo exponiꝫ aliquo iſtoꝝ mõꝝ/et ꝓ ꝓñs regule de ſuplatiuo ſunt inſufficienter tradite Añs ꝓbaꝫ de iſta btũs nicolaus ẽ ſanctiſſim⁹/q̃ nõ ꝑt exponi negatiue ꝓ tres epponẽtes/nec affirmatiue ꝓ duas ſic/qꝛ nõ btũs nicolaus ẽ ſcũs/⁊ eſt õni alio ſanctioꝛ/qꝛ plures ſunt eo ſanctiores Nec negatiue qꝛ nõ ſequitur Nicolaus eſt ſcũs et nullus ẽ ſanctioꝛ ipo ¶ Oico ꝙ ille ſuplatiuus nõ tenet ꝓpꝛie/ſꝫ magis abuſiue/ꝑ tñ ipa et eius ꝙſimilis ſic exponi/btũs nicholaus ẽ ſanctiſſim⁹.i.valde ſcũs/ſꝫ qꝛ nõ habet plures ꝓpões ad ſui expõem/joco de ipa auctoꝛ nõ facit menſionẽ.

Sequit de differt aliud ab nõ idẽ:de quib⁹ tales dãtur regule Prima eſt ꝙ differt et aliud ab:cõuenit tantũ entib⁹:vt dicit decimo methaphiſice Nec nõens enti nec ens nõ enti idẽ vel diuerſum eſt Scda

regūla abltūs rectus ab illis dcōnibus mediante a vel ab distribuit ū sit distribuibilis et nō habeat aliud impedimentū Tercia regula ꝓpositio affirmatiua de differt exponitur p tres exponētes copulatiue salua eadem suppositione terminoꝝ et ꝑdēptitate tpis:quaꝝ ꝑma affirmat hoc verbū est de eo qō differt:in scōa affirmaꝫ idem de eo a quo differt:ʒ°. negat vnūlloꝝ de alio:vt homo differt ab azino.i.homo est:et azinus est et homo nō ē azin? Quarta regula ꝓpō negatiua de differt dicto:debet exponi p vnā diuūctiuā de ptibus ꝓdicentib?:vt socrates nō differt ab azino.i.socrates nō est:vel azinus nō est vel socrates est azinus:et ꝓsa valet in illis sicut dictū est in p̄cedentib?.

Sequit de hoc signo totus Pro quo est sciendū q li tot? potest capi tripliciter Primo ꝑ illo quod habet ptes Scōo capit magis ꝓprie ꝑ illo qō exōnib? suis ptibus est:sicut domus est tota qā est completa Et his duob? modis tenet cathegrematice Tercio capit sincathegrematice ꝓut includit signū distributiuū:vt hic totus sortes est alb?:et nō dicit quale sit subiectū:ʒ qualiter se habeat subiectū in ordine ad p̄dicatū et hoc nō reddit ꝓpōem exponibilē:de quo dantur due regule Prima regula q totus distribuit terminū cui additur ꝑ qualibet pte integrali:vt totus sortes est alb? idest quelibz ps sortis est alba Scōa regula ꝓpō affirmatiua de toto exponit p vnā cathegoricā transmutādo totū in quālibet eius ptē:vt totus sortes est minor sorte.i.scōm quālibz eius ptē est minor sorte Preterea est notandū q hec signa Qualelibet quantūlibet nō ꝑ ꝓprie faciūt ꝓpositiones exponibiles:sed faciūt distribu

tionē absolutā sicut ista ōnis quilibet cr̄ Et ꝓtrahūt ad aliquod genꝰ determinatū: vt quantūlibet distribuit ꝑ quātitate Et qualelibet ꝑ qualitate Et tantū de textu exponibiliū.

Primū punctū est ꝙ ꝑpō de differt futuri tpis sic ꝑbaī Ego differā a sorte. i. tūc vel tunc ego cro/et tūc sortes erit/ꝛ tūc ego nō ero sortes/igit ego differā a sorte Et ita de futuro ¶ Itē de li totus positū est sophisma in tractatu de distributionibꝰ/de quo videatur ibi Et scōz diuersas acceptiones totius ꝓcedūtur vel neganī iste ꝑpositiones/totus sortes est minor sorte/in capite tuo est totū qō est in mūdo/in aiā tua est tota sapientia cr̄ ¶ Si petaī quomō ista exponīt/tu cares equo ¶ Dico ꝙ tu cares equo sic exponī Tu es/et equus est/et tu nō habes equū/g̃ tu cares equo Item tu es abstq; equo/similiter exponī Tu priuaris equo sic exponī Tu es et equus est/et tu nō habes equū/et tu habuisti equū/g̃ tu priuaris equo

Scōm punctū est ꝙ sunt multe alie ꝑpositiones exponibiles quas auctor breuitatis grā ptrāsit vt sunt de semp/de abeterno/de immediate/de ita et sicut de necessario cōtingenter possibili/scio ꝛ alijs terminis officialibus

¶ De immediate/vt immediate post hoc erit antichristus/idest post hoc erit antichristus/et nullū erit instans post hoc/quin inter illud et hoc erit antichristus ¶ De immediate de ptcrito sine negatione/immediate ante hoc fuit antichristus/idest ante hoc fuit antichristꝰ/ꝛ nullū fuit instans ante hoc qn inter illud et hoc fuerit antichristꝰ Itē immediate tu nō eris iudex/idest post ꝫ tu nō eris judex Et nullū erit instans post hoc quin inter illud ꝛ hoc tu nō eris judex Si vero negatio precedit tūc nō exponīt/sed ꝑbaī ꝑ suū ꝓtradictoriū vt hec est falsa immediate post hoc tu eris judex/g̃ ista negatiua est vera/non immediate post hoc tu eris judex.

¶ De abeterno vñ abeterno nōialiter resoluīt/sed aduerbialiter ꝑ eternaliter exponīt ꝑ suas exponētes hoc mō Abeterno deꝰ fuit. i. añ aliqō tēpus deus fuit/ꝛ nō est vel fuit aliqō tps finitū quin añ illud deus fuerit Itē abeterno aiā intellectiua erit/idest post aliqō tempꝰ aiā intellectiua erit/et nō est vel erit aliqō tempus finitū/quin post illud aiā intellectiua erit Si negatio seqtur ꝑbaī eodē mō Si ꝑcedat ꝑbaī ꝑ suū ꝓtradictoriū

Queritur primo quomō ꝑpōnes de semp/ꝛ de ita ficut / debēt exponi Ad ꝑmū dico ꝙ semp capit duobꝰ modis/ꝑmo simpliciter et absolute ꝑ ōni dzā tpis/et sic semp ꝑpō talis in qua ponit li sp est falsa/scdo capit respectiue nō ꝑ ōni tpe/sz ꝑm exigentiā verbi De semp absolute et simplr/vt semp deus fuit exponit sic Aliqñ deus fuit/et nullū est vel fuit vel erit aliquod aliqñ quin tūc deus fuerit De semp respectiue de ptcrito semp tu es idest aliqñ tu es/et nō est aliquod aliqñ quin tūc tu es Item de ptcrito semp deus fuit Aliqñ deus fuit/et nō fuit aliquod aliquādo/quin tunc deus fuerit/ita de futuro ¶ Ad scōm dico ꝙ ita et ficut capta vt sunt aduerbia similitudinis ꝑut cōpant aliqua plura ꝑm aliquā habitudinē vel qualitatē reddūt ꝑpōem exponibilē Sz aduerte ꝙ ꝑpō de ita et ficut de subiecto cōi

prius est resoluēda rōne termini cōis q̄ fit exponibiliter ꝓbanda/vt homo est ita fortis sicut plato/resoluit̄ sic/hoc est ita forte sicut plato/et hoc est homo/igit̄ ꝛc̄ Et tūc maior potest exponi vt sequit̄ Itē ꝓpō de ita et sicut potest habere duplicē sensum Prim⁹ est ꝓut ita et sicut dicāt ōnimodā similitudinē/et tunc ista/sortes ē ita fortis sicut plato sic exponit̄ p tres exponētes Sortes ē fortis/et plato est fortis/ꝛ plato nō est minus nec magis fortis q̄ sortes Ali⁹ est sensus ꝓut illi termini nō dicant ōnimodā similitudinē/sed negāt excessum rei significate p sequens extremū supra rem significatā p precedens extremū in ꝓprietate in qua fit cōpatio Tūc ista ꝓpositio sortes est ita fortis sicut plato nic exponit̄ Sortes ē fortis/ꝛ plato ē fortis/et plato nō est fortior sorte Et iste modus exponēdi est cōmunior apud loycos.

Queritur secūdo vtrū ista sophisma sit verū Sortes differt ab ōni homine ¶ Oico q̄ est verū q̄ oēs ē⁹ exponētes sunt vere/patet sic exponēdo/sortes est/et homo est et sortes hō non est vel sortes nō est ōnis homo Alij exponūt/sortes est/et ōnis hō est/et sortes nō est ōnis homo/sed male sumit̄ 2ª q̄ li homo distribuit̄ ibi et tñ in sophismate nō distribuit̄ ¶ Arguit̄ ipm est tñs ꝓbat̄/ab ōni eo q̄d nichil est/nichil differt/sed nichil ē ōnis homo/igit̄ nichil differt ab ōni hōie/q̄ sortes nō differt ab ōni homine Cōfirmat̄ ōnis dā est respectu rei q̄ ē vtz decimo methaphisice/nec nō ens/nec ens nō enti idem vel diuersum est/ſz nichil est ōnis hō/igit̄ nulla est dā respectu ōis hominis/q̄ sortes nulla dā differt ab ōni homine ¶ Oico negādo ꝑmā ꝑñam/sed ista ꝑña esset bona ab ōni eo q̄d nichil est nichil differt/ſz ōnis homo est q̄d nichil est/igit̄ nichil differt ab ōni homine/sed tūc minor esset falsa Ad cōfirmationē rñdet̄ eodē mō negādo ꝑmā ꝑñam/q̄ minor deberet esse talis/sed ōnis homo est aliq̄d q̄d est nichil/et tūc negat̄ minor ¶ Scdo arguit̄ nā sequit̄ sortes differt ab ōni homine/igit̄ sortes est differēs ab ōni hōie Et vltra/q̄ sortes est ōnis homo vel differens ab ōni homine/ꝑña tenet q̄ arguit̄ a ꝑte disiuncti ad totū disiunctū/sed ꝑñs est falsum/igit̄ et sophisma/falsitas ꝑñtis ꝓbatur quia eius ꝯdictoriū est verū. ſistud/sortes nō est ōnis homo vel differens ab ōni hōie/q̄d ꝓbat̄ q̄ sortes hō nō est vel differens ab ōni homine/igit̄ sortes nō est ōnis hō vel differens ab ōni homine/ꝑña tenet q̄ nōia et ṽba transposita idē significāt retenta eadē suppōne ampliatione ꝛc̄ Ānis ꝓbat̄ q̄ sortes plato nō est vel dñs ab ōni homine/et sortes cicero non est vel differens ab ōni homine ꝛ sic de alijs/q̄ sortes homo nō est vel differens ab ōni homine ¶ Oico ista distinguēdo/sortes est ōnis homo vel differēs ab ōni homine/q̄ vel li ōnis distribuit totū disiunctū homo vel differēs ab omni homine/et tūc est falsa vt ꝓbat argumentū/et sic negat̄ illa ꝑña Sortes ē differens ab ōni homine/q̄ sortes est ōnis homo vel differens ab ōni homine/quia a ꝑte disiuncti ad totū nō valet ꝑña quādo totū disiunctū distribuit̄ Alio mō li ōnis solum potest distribuere li hō/et sic cōcedit̄ illa sortes est omnis homo vel differens ab ōni homine/sed negat̄ tūc q̄ eius ꝓtradictoriū sit vera Et ad ꝓbationē quādo dicit̄ sortes homo non est ꝛc̄ negat̄ ꝑña quia in añte nō distribuit̄ li differens ab ōni homine/eo q̄ negatio cadit solū sup li est/ꝛ in ꝑñte distribuitur et ideo auctoritas allegata nō habet ibi locū ¶ Tercio arguit̄/sortes differt ab ōni homine/et sortes est homo/ergo differt a scipo sorte/patet ꝑña p descensum ¶ Oico q̄ ꝑña nō valet/quia li homine supponit determinate/io sub ipo descendit̄ disiunctiue ad cui⁹ veritatē sufficit veritas vnius singularis/

quia sensus sophismatis est/sortes ab aliquo homine differt scilicz a sorte.
¶ Quarto arguit̃/si sortes differt ab ōni homine/g̃ pari rōe ōnis homo dif
fert ab ōni homine/quia nō videt̃ ratio diuersitatis/sed ꝓñs est falsum/quia se
quit̃ bñ omnis homo differt ab ōni homine/igit̃ ōis hō differt ab isto homine
vel isto ꝛc ¶ Dico ꝙ sub li hōie posito a pte ꝑti nō dz fieri descēsus nisi ꝑus
facto descensu sub subiecto/qz vltra ꝑmū terminū mediatū nō debz fieri salt9
Etiā potest dici ꝙ li homine supponit ꝓfuse tm̃ immobilit̃ Tercio pt dici ne
gādo ꝙ nō videt̃ ratio diuersitatis/qz in ista/sortes differt ab ōni homine/li ho
mine supponit determinate respcū subiecti supponētis discrete/et ideo est ꝑpō
singularis ab cui9 vitatē requirit̃ ptū incē vni singulari Dz ōnis homo differt
ab ōni hōie est vtis/ab cui9 veritatē ptū requirit̃ inesse ōni singulari ꝓtento sb
vti/ideo nō ē simile ¶ Quinto arguit̃/sortes dr̃ ab ōni homine/igit̃ a sor
te differt ōnis hō Et vltra seq̃t ꝙ sortes differt a scipo ¶ Dico negādo ꝓnaz
quia arguit̃ a nō distributo ad distributū ¶ Sexto arguit̃/si sortes differt
ab ōni homine/tūc pari rōne sortes differt ab ōni ente Tūc vltra sortes differt
ab ōni ente/vel g̃ differt ab ōni ente a quo differt/vel ab ōni ente ā quo nō dr̃t
Non ꝑmū quia sequit̃ sortes differt ab ōni ente a quo differt/g̃ differt ab ōni
ente et ab illo differt/patz ꝓña quia sic habet resolui illud relm̃ quo/et tūc ex
ꝓñti seq̃tur ꝙ sortes a quolibet differt Nec pt dici scōm qz seq̃t̃/sortes differt
ab ōni ente a quo nō differt/ꝫ oē a quo sortes nō differt est sortes/igit̃ sortes
differt a scipo sorte ¶ Dico ꝙ li quo nō hz sic resolui qñ determinat ptē ꝑti/ꝫ
qñ ponit̃ inter duo ṽba et refert suppositū ꝑmi vbi Vel dicit̃ negādo illa ꝓnaz
sortes differt ab ōni ente et ab illo differt/g̃ sortes a quolibet ente differt/quia
hoc relatiuū illo in añte nō distribuit̃ sicut nec suā añcedens/sed in cōsequente
a quolibet ente distribuitur.

Arguitur primo Cōtra ꝑmā regulā/tertius differt aliud ab/et diuersum
cōuenit̃ nō entib9/g̃ regula ꝑma falsa Añs ꝓbat̃/qz
chimera ē aliud a monte aureo/quia chimera habet aliud in ymaginatione q̃
mons aureus ¶ Dicūt ad hoc licet in nōentib9 adinuicē compatis reperiat
idem et diuersum ꝑm ymaginationē/et eo modo quo nōentia ymaginari pos
sunt/tamē in nōentibus comparis ad entia/nec reperitur idem nec diuersum/qz
nōens nō dicit̃ idem vel diuersum enti ¶ Replicat̃ ista ꝓpositio chime
ra est aliud a monte aureo est falsa/qz est vna affirmatiua cui9 subiectū ꝑ nul
lo suppouit/g̃ male fuit ꝓcessa Item bñ seq̃tur chimera ē aliud a mōte aureo
ergo chimera est/ꝓña tenet ab est tercio adiacēte/ab est scōm adiacens ¶ Di
co vno modo ꝙ affirmatiua cui9 subiectū ꝑ nullo supponit respcū ꝑdicati ex
istentis est falsa Et ab est tercio adiacēte vbi ꝑdicatū est ens positiuū existens
ad scōm adiacens valet ꝓña/sic autē nō est hic Alio mō dico ꝙ ꝑt ꝓbabiliter
teneri ꝙ iste ꝓpōes sunt falsę/chimera est aliud ab aureo mōte/chimera ē ens
opinabile/chimera est nōens.

Arguitur secūdo Cōtra terciā regulā/frustra fit ꝑ plura quod potest
fieri ꝑ paucioza/sed ꝓpōnes de differt possunt expo
ni ꝑ vnā cathegoticā in materia remota/vt homo differt ab azino/sufficienter
exponitur sic/ideſt homo non est azinus ¶ Dico licet ꝑ vnā cathegoricam
possent exponi ꝓpositiones de differt/tamen non sufficienter/et eqz bene/vt
clare patet..

¶ Replicaꝫ ꝓpositio exponibilis de li totus exponiē solū ꝑ vnā cathegoricā vt docet auctor in ſcōa regula textus q̄ eſt de hoc ſigno totus/ꝯ et ꝓpoſicio de differt etiā ſufficiēt exponi ꝑt ꝑ vnā cathegoricā/aut illa ſcōa regula de li totus eſt flā ¶ Dico vnō ꝙ ōnis ꝓpoſitio vlis eſt exponibilis ꝑ duas exponētes/mō ꝓpoſitio de li totus ꝓprie reſoluiē ꝑ vnā vlem vlterius exponibilē/et ſic ꝓpō de li totus implicite habz plures exponētes Etiā poſſet negari ꝓña qz non eſt ſimile de li totus et de li differt/qz vnica cathegorica vlis ꝑ quā reſoluiē aut exponiē ꝓpoſitio de li totus ſufficiēter exꝓmit naturā de li totus nō aūt vnica cathegorica ſufficiēter exꝓmit naturā de li differt. ¶ Poſſet argui ꝓtra quartā regulā Nulla ē ꝓpoſitio negatiua de differt/ꝯ male datur modus exponēdi Aſis ꝓbaꝫ qz cū dico ſortes nō differt ab hōie ſiſta nō eſt de li differt/ſz eſt de li idē/quia bñ ſeqꝫ ſortes nō differt ab hōie/et ſortes eſt/ꝯ ſortes eſt idē cū hōie ¶ Dico licet ōnis negatiua de differt ſit vtualiter de eodē nō tñ formaliter/ꝫmo formaliter ē de differt/ideo nō dēt dici de eodē ſz de dēt

Arguitur tercio ꝓtra ꝑmā regulā de li totus ſic Termin⁹ ſingularis nō poteſt diſtribui/ꝯ male dicit ꝙ totus diſtribuit terminū cui adiūgit Aſis ꝓbaꝫ quia iſta eſt incōgrua ōnis ſortes ¶ Dico licet termin⁹ ſingularis nō poſſet diſtribui ꝑ ſuis inferiozib⁹ qz nō habz inferioza ſc/tñ bñ poteſt diſtribui ꝑ ſuis ꝓtib⁹ integralib⁹ ¶ Replicaꝫ ſub termino diſtributo ꝑt fieri deſcenſus copulatiue/ſz ſub ē mino ſingulari nō ꝑt fieri deſcenſus/ꝯ termin⁹ ſingularis nō poteſt ꝑ li totus diſtribui/nec ꝑ inferiozib⁹/nec ꝑ ꝓtibus integralib⁹ ¶ Dico licet ſub termino ſingulari nō poſſet deſcendi ad ſuppoſita inferioza/tamē ꝑt fieri deſcēſus ad ꝓtes integrales eius ꝙ quib⁹ fit diſtributio hoc mō Totus ſortes eſt minoz ſorte/ꝯ hoc.ſ.caput eſt minus ſorte/et hoc ſcz brachiū eſt min⁹ ſorte ꝛ ſic de alijs

Arguitur quarto cōtra ſcōam regulā iſta expoſitio nō valet Totū qđ ē in mūdo ē in oculo meo.i.mūdus ꝫm quālibet eius ꝓtē eſt in oculo meo/et tamē fit expō ꝫm textū/igiē textus falſus Et ꝙ nō vz ꝑz quia añs eſt verū et ꝓña flm ¶ Dico ꝙ añs debet diſtingui/ſi em totus capiē cathegrematice tūc eſt verū/ſz nō debet ſic exponi/quia valet iſtā/totū.i. aliqđ ens totale vel ens integrū et ꝓfectū/qđ ē in mūdo ē in oculo meo Alio mō li totū poteſt capi ſincathegrematice tūc ipa eſt flā/et tūc bñ exponiē/ſz ſi cut exponēs eſt falſa/ita ꝛ expoſita ¶ Replicaꝫ capiēdo li totus ſincathegrematice iſta eſt vera/totus ſortes ē minoz ſorte/et tamē ſua exponēs eſt falſa ſcz ſortes ꝫm quālibet ꝓtē eius ē minoz ſorte/patz quia bñ ſeqꝫtur/ſortes ꝫm ꝙlibet ꝓtē eius eſt minoz ſorte/ꝯ quelibet ps ſortis eſt minoz ſorte/ꝓña tenet ab equiualenti ad cq̄lens/tūc vltra ꝙlibet pars ſortis ē minoz ſorte/ſed aiā eſt pars ſortis/ꝯ aiā eſt minoz ſorte/ꝓña tenet in barij/ꝓcluſio ē falſa/ꝓbatur quia aiā nō eſt maioz neq; minoz/qz nō eſt ꝙta nec diuiſibilis in ꝓtes quātitatiuas ¶ Dico ꝙ li totus diſtribuit terminū cui adiūgitur nō ꝑ ōnibus ꝓtibus quia non diſtribuit ꝑ ꝓtibus eeñcialib⁹/ſed ſolū ꝑ ꝓtibus integralib⁹/mō aiā nō eſt ps integralis ſed eſſencialis ¶ Poſſz hic argui ꝙ ꝙtūlibet/ꝙlibz immediate ab eterno ſemꝑ et multa alia/vt neceſſario poſſibiliter ꝛē faciunt ꝓpoſitiones exponibiles/et tamē auctor hec nō docet/ꝯ eſt diminut⁹ ¶ Dico ꝙ auctor ſolū determinat de exponibilib⁹ in quibus ē maioz difficultas in exponēdo/modo nō eſt tanta difficultas in illis de ꝙtūlibet ꝙlibet et alijs Si

tamē posuisset expositionē ꝓpōnū vniuersaliū q̄ posita est supra in ꝓncipio/et expositionē terminorū officialiū/nō vtiq; peccaliet/ymmo pfectiorē noticiā omniū ꝓpōnū tradidisset siue ille essent de t̄mino immediato vel mediato/et ille iterū/siue fuissent de termino resolubili vel expondili vel officiali Et hec de expondilib⁹ ad p̄sens sufficiant.

Finitur sup tractatus. xij. petri hispani et tractatū exponibiliū non inutile cōmentū: ex varijs doctissimorū dictis collectū: p illū cui⁹ nomē sit in libro vite: qui in minus bñ dictis: quoniā solius dei pfecta sunt opa: petit humlit excusari Ac deuotor̄ oīōnibus: qō summū p̄ciū statuit: gracioſe cōmendari Impressum est p me Gerardū leeu in mercuriali oppido Antwerpiensi famatissimo Anno domini M CCCC lxxxvj Mensis iunij: die xiij.

Logicalia petri hispani cū optimo cōmento ex dictis diuersoꝝ doctissimoꝝ mirabiliter collcō

a 3 f 6 t p'mus

J. Sant Gh. 13 f

8228

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6